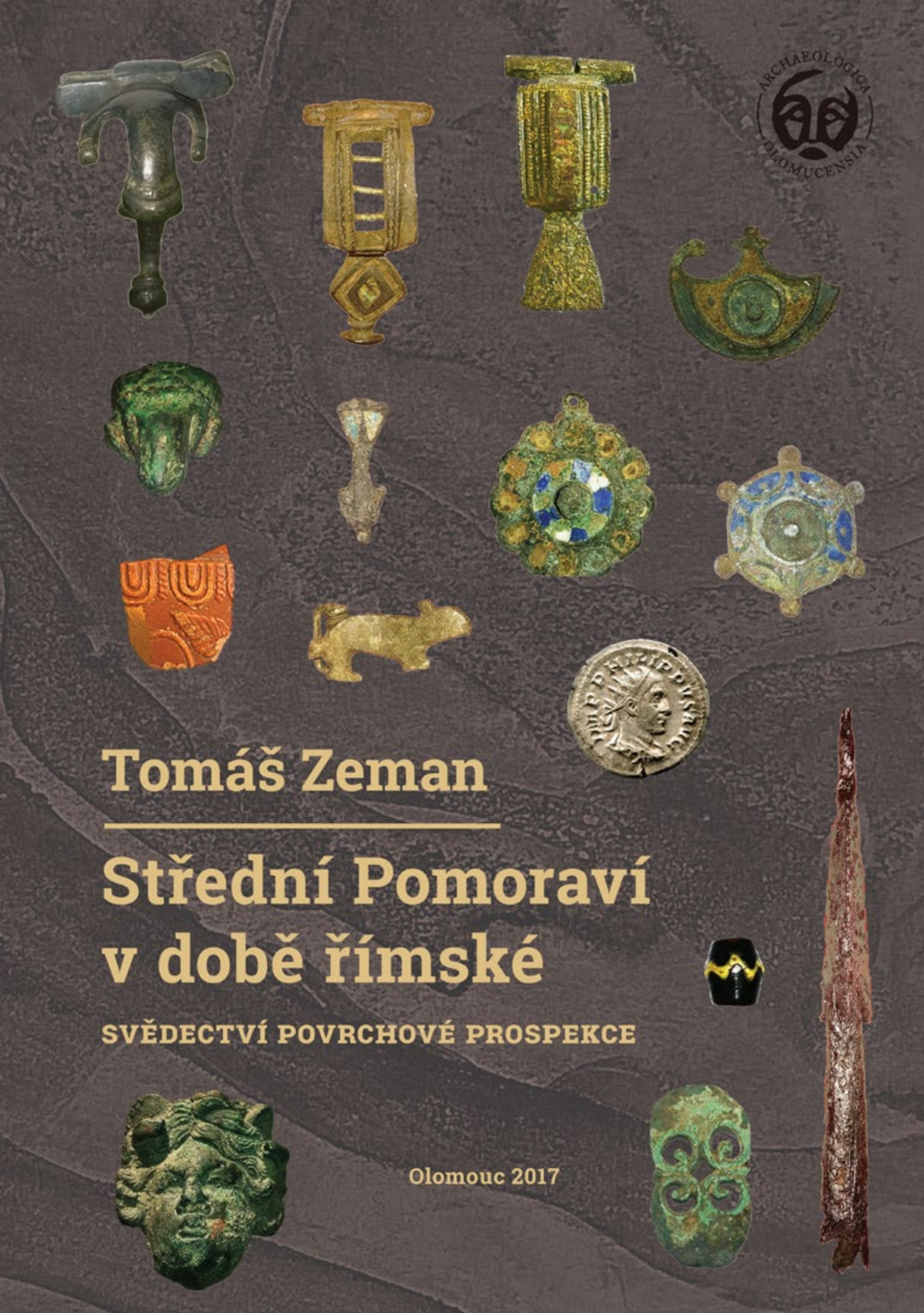

Tomáš Zeman

Střední Pomoraví v době římské

SVĚDECTVÍ POVRCHOVÉ PROSPEKCE

Olomouc 2017

Archaeologica Olomucensia – Tomus II

Tomáš Zeman

Střední Pomoraví v době římské

Svědectví povrchové prospekce

s příspěvky
Jakuba Halamy, Dagmar Kašparové,
Evy Kolníkové, Zuzany Lenďákové,
Jiřího Militkého, Petera Mila,
Martina Moníka, Jany Šínové
a Tomáše Tencera
a
s využitím odborných analýz římských mincí
Dagmar Kašparové, Evy Kolníkové,
Jiřího Militkého a Jana Šmerdy

Olomouc 2017

Recenzovali:
doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
doc. PhDr. Vladimír Varsik, CSc.

Vydala Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta
Archaeologica Olomucensia – Tomus II

Zpracování a vydání publikace bylo umožněno díky finanční podpoře Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci z Fondu pro podporu vědecké činnosti (grantový projekt FPVC2015/16: Střední Pomoraví v době římské. Vývoj germánského osídlení na základě nových povrchových nálezů).

Tato kniha vychází pod licencí Creative Commons BY-NC-ND. Podmínky licence jsou k dispozici na adrese https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/.

Neoprávněné užití tohoto díla je porušením autorských práv a může zakládat občanskoprávní, správněprávní, popř. trestněprávní odpovědnost.

1. vydání
© Jakub Halama, Dagmar Kašparová, Eva Kolníková, Zuzana Lenďáková, Jiří Militký, Peter Milo, Martin Moník, Jana Šínová, Tomáš Tencer, Tomáš Zeman, 2017
© Univerzita Palackého v Olomouci, 2017
ISBN 978-80-88278-03-0

Věnováno památce mého dědečka
Konráda Kovalíka (1900–1986),
knihtiskaře v Židlochovicích.

Obsah

1. Úvod / 7

2. Současný stav poznání osídlení regionu v době římské / 8

3. Kritika pramenů a metodika zpracování / 11

4. Charakter lokalit z doby římské na základě povrchových sběrů / 13

5. Analýza archeologických nálezů / 16

5.1. Keramika / 16

5.1.1. Římskoprovinciální keramika / 16
5.1.1.1. Terra sigillata (Jakub Halama) / 16
5.1.1.2. Raetská keramika / 29
5.1.1.3. Terra nigra / 29
5.1.1.4. Žlutooranžová keramika / 30
5.1.1.5. Malovaná keramika / 30
5.1.1.6. Jemná šedá keramika / 32
5.1.1.7. Drsná šedá keramika / 32
5.1.1.8. Glazovaná keramika / 32
5.1.2. Germánská keramika / 33
5.1.2.1. V ruce zhotovená keramika / 33
5.1.2.1.1. Hrnce / 33
5.1.2.1.2. Teriny / 34
5.1.2.1.3. Mísy a misky / 34
5.1.2.1.4. Cedníky / 36
5.1.2.1.5. Miniaturní nádobky / 37
5.1.2.1.6. Zdobené keramické fragmenty / 37
5.1.2.2. Na kruhu točená keramika / 42
5.1.3. Přesleny / 42
5.1.4. Závaží / 44

5.2. Kovové, skleněné, kostěné a parohové artefakty / 44

5.2.1. Mince / 44
5.2.1.1. Jednotlivé nálezy římských mincí / 44
5.2.1.2. Hromadné nálezy římských mincí / 49
5.2.1.2.1. Hromadný nález z Horního Němčí (Dagmar Kašparová) / 49
5.2.1.2.2. Hromadné nálezy ze Strážnice/ Petrova I (Eva Kolníková – Jiří Militký) / 51
5.2.2. Bronzové nádoby / 58
5.2.3. Skleněné nádoby / 63
5.2.4. Ozdoby / 64
5.2.4.1. Spony / 64
5.2.4.1.1. Římskoprovinciální spony / 64
5.2.4.1.2. Germánské spony / 94
5.2.4.2. Náhrdelníky / 126
5.2.4.2.1. Esovité záponky / 126
5.2.4.2.2. Bronzové korálky / 126
5.2.4.2.3. Skleněné korálky / 126
5.2.4.2.4. Závěsky / 131
5.2.4.3. Náramky / 133
5.2.4.4. Jehlice / 135
5.2.4.5. Prsten / 137
5.2.5. Opasky / 137
5.2.6. Picí rohy / 142
5.2.7. Toaletní soupravy / 144
5.2.7.1. Hřeben / 144
5.2.7.2. Pinzety / 144
5.2.7.3. Ušní lžičky / 146
5.2.7.4. Zrcátko / 146
5.2.8. Zbraně a výstroj / 146
5.2.8.1. Meče / 146
5.2.8.2. Pochva meče / 147
5.2.8.3. Kopí / 147
5.2.8.4. Vrhací oštěp / 147
5.2.8.5. Šipky / 149
5.2.8.6. Držadlo štítu / 149
5.2.8.7. Pancíř / 149
5.2.8.8. Ostruhy / 150
5.2.9. Součásti koňských postrojů / 153
5.2.10. Nástroje a nářadí / 156
5.2.10.1. Radlice / 156
5.2.10.2. Sekery / 157
5.2.10.3. Nože / 157
5.2.10.4. Nůžky / 157
5.2.10.5. Šídlo / 157
5.2.10.6. Oboustranný hrot / 158
5.2.10.7. Hřeby / 158
5.2.10.8. Kružítko/odpichovátko / 158
5.2.10.9. Ocílky / 158
5.2.10.10. Šicí jehly / 158
5.2.10.11. Háčky vřetena / 158
5.2.10.12. Rukojeti nástrojů / 160
5.2.10.13. Lékařské nástroje / 160
5.2.11. Součásti dřevěných skříněk / 161
5.2.12. Ostatní / 163

5.2.12.1. Bronzové plastiky / 163
5.2.12.2. Bronzové zvířecí nožky / 163
5.2.12.3. Bronzová lampa / 163
5.2.12.4. Jehlice/farmaceutický nástroj / 164
5.2.12.5. Doklady her / 165
5.2.13. Polotovary a slitky / 166

6. Přírodovědné analýzy / 167

6.1. Geofyzikální průzkum lokality Blatnice pod Svatým Antonínkem I pomocí magnetometru (Peter Milo – Tomáš Tencer) / 167

6.2. Geofyzikální prospekce lokality Blatnice pod Svatým Antonínkem I pomocí GPR (Zuzana Lenďáková – Martin Moník) / 171

6.3. Metalografická analýza vybraných skupin nálezů (RFA) / 172

6.4. Antropologický rozbor žárového pohřbu 1/2016 z Ostrožské Nové Vsi VI (Jana Šínová) / 191

7. Závěr. Nástin vývoje středního Pomoraví v době římské / 195

8. Katalog / 205

9. Literatura / 345

10. Summary. Middle Morava River valley in the Roman Period. The evidence of field survey / 369

11. Obrazové přílohy / 373

1.
Úvod

Oblast jihovýchodní části Moravy v době osídlení germánskými kmeny patří k jádru mého odborného zájmu již od počátku mého profesního života. K pokračování hlubšího studia osídlení regionu v době římské mě nasměrovaly objevy sídlišť v Hrubé Vrbce (zásluha Martina Ďugy), na jednom z nich jsme pak spolu s kolegy (Dagmar Vachůtová, Jaromír Šmerda) provedli zjišťovací archeologický výzkum rozložený do tří po sobě jdoucích etap (2009–2011). Postupné kolektivní sledování širšího zázemí této lokality vedlo k shromažďování neustále početnějšího materiálu z povrchových prospekcí i k objevu řady dosud neznámých germánských sídlišť či pohřebišť. Po navázání kontaktů s početnou regionální komunitou amatérských nadšenců byl tento okruh neustále rozšiřován, což vedlo k vytvoření fundusu předkládané práce[1], která však mohla být zpracována a vydána až díky finanční podpoře Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci z Fondu pro podporu vědecké činnosti.[2] Předmětem zájmu je z hydrologického hlediska střední tok řeky Moravy a jeho širší povodí (pojmuto jako říční úsek zhruba od Otrokovic po státní hranici se Slovenskem a Rakouskem).[3] Pro přesnější geografické vymezení zkoumané oblasti bylo využito současného politického členění na okresy. Úsek středního Pomoraví nebyl zpracován celý, ale jen jeho jádro. Do práce byly zařazeny lokality a jednotlivé nálezy z doby římské zjištěné povrchovými sběry v letech 2006–2017 na pomezí Jihomoravského a Zlínského kraje, tedy z okresů Hodonín a Uherské Hradiště (*mapa 1*). Analyzovaný soubor odráží stav k 30. dubnu 2017, se zařazením některých starších jednotlivých nálezů, které byly dosud v literatuře zmíněny jen informativně bez pečlivějšího odborného vyhodnocení (Uherský Ostroh III, Dubňany II, Vacenovice). Práce zahrnuje také archeologický materiál z doby římské ze tří drobných záchranných archeologických výzkumů Masarykova muzea v Hodoníně (Kozojídky II, Petrov II, Strážnice IV).

Druhým motivačním faktorem vzniku této publikace byla snaha změnit neutěšený stav zveřejňování informací o nálezech z doby římské. Zejména kategorie povrchových sběrů, kterých je ročně realizováno obrovské množství, nemá téměř vůbec odezvu v současné odborné literatuře. Nálezy z povrchových sběrů nejsou až na drobné výjimky (většinou v časopise *Přehled výzkumů*) vůbec publikovány. A pokud ano, jde pouze o jednotlivé předměty výjimečného významu, mince či ojedinělé přírůstky muzeí. Současná odborná archeologická literatura nenabízí žádné zpracované soubory povrchových nálezů z větších regionů (snad s výjimkou pravidelně zveřejňovaných aktivit z česko-moravského pomezí: *Vích 2007*; *týž 2014*; *Droberjar – Vích 2011*; *Militký – Vích 2011*, shrnutí amatérských prospekcí bez použití detektoru kovů na střední a severovýchodní Moravě: *Kolbinger 2013* a celoživotní povrchové prospekce Friedricha Jedličky v severovýchodním cípu dolnorakouského Weinviertlu podél moravských a slovenských hranic: *Jedlička – Allerbauer 2004*; *Jedlička 2017*). Předkládaná práce si tedy klade za cíl částečně vyplnit vzniklou mezeru v jižní části Moravy a publikováním tohoto typu pramenů, které svojí pestrostí a výskytem nových typů artefaktů podstatně mění dosavadní obraz vývoje Moravy v prvních čtyřech stoletích našeho letopočtu[4], snad strhnout lavinu dalších podobných počinů.

---

1 Přestože většina nálezů je ještě v soukromých sbírkách a teprve v budoucnu budou předány do příslušných muzeí (nemají tedy zatím ani přírůstková ani inventární čísla).

2 Dvouletý grantový projekt FPVC2015/16 *Střední Pomoraví v době římské. Vývoj germánského osídlení na základě nových povrchových nálezů*, řešený od poloviny roku 2015 do poloviny roku 2017.

3 Horní Pomoraví chápu jako úsek řeky Moravy od jejího pramene zhruba k Otrokovicím; Dolní Pomoraví chápu jako tok řeky Moravy od hranice ČR/SR/Rakouska po její ústí do Dunaje.

4 V knize je důsledně použita zkratka př. n. l. pro všechna data před zlomem letopočtu. Naopak všechna data bez této zkratky se týkají let a století po zlomu letopočtu.

2.
Současný stav poznání osídlení regionu v době římské

Intenzivně, už od nejstaršího pravěku osídlené úrodné oblasti Uherskohradišťska a Hodonínska přitahovaly již od minulého století pozornost místních učitelů, osvětových pracovníků i zdejších rodáků, pro něž se stala archeologie zprvu koníčkem při jejich zaměstnání, avšak později se oni sami stali významnými představiteli moravské archeologie v jejích počátcích.

K prvním zachráncům pravěkých a protohistorických nálezů patřili na Kyjovsku a Ždánsku Martin Kříž (1841–1916), notář ve Ždánicích, a jeho vrstevník bzenecký učitel František Myklík (1853–1923), objevitel germánských žárových hrobů u Uherského Ostrohu nebo v Bzenci. V okolí Polešovic a Nedakonic zase působil kněz, etnograf a středoškolský profesor František Koželuha (1845–1912). V Poolšaví se ve stejné době aktivně zapojil do shromažďování archeologických památek především učitel Jan Kučera (1860–1919), který zjistil povrchovou prospekcí rozsáhlá germánská sídliště v Uherském Brodě (jižní část města podél Nivničky a Olšavy) a Havřicích. Spolu se svými spolupracovníky také založil v Uherském Brodě v roce 1898 Okresní tudíž městské muzeum, jehož se stal správcem a jehož součástí byla od počátku rozsáhlá archeologická a numismatická sbírka. K prvním archeologickým pracovníkům je nutno přiřadit také soukromé sběratele, kteří se soustředili na region, v němž působili. Jde především o kyjovského obchodníka Antonína Šína (1881–1969), který objevil germánské sídliště ve Svatobořicích, železničního zřízence z Vracova Františka Lopreise (sídliště ve Vlkoši a žárové hroby ve Skoronicích, Vracově a Kyjově), nebo o strážovického učitele Vladimíra Hofmana (žárové hroby v Želeticích). V okolí Ždánic a Žarošic prováděli terénní průzkumy žarošický obecní kronikář Václav Broukal (1894–1972) spolu s učitelem Josefem Gabrielem (1900–1985), v okolí Velehradu a Starého Města poštmistr, později ředitel Slováckého muzea v Uherském Hradišti Karel Hanák (1875–1951), v okolí Uherského Hradiště-Sadů a Kunovic Antoš Horsák (1891–1972) či v okolí Ostrožské Nové Vsi kněz a profesor teologie na olomoucké univerzitě František Botek (1864–1918). Kolem Ostrožské Nové Vsi a Ostrožské Lhoty objevili již v 50. a 60. letech 20. století při masivním rozorávání mezí řadu nových germánských sídlišť bratři Jaromír (1931–2010) a Josef (* 1937) Páčovi a jejich jmenovec Miroslav Páč (1940–2013). Ve Veselí nad Moravou a v jeho okolí byl zapáleným sběratelem archeologických nálezů Jaroslav Kytlica (1895–1973), původně lékárník a později ředitel místního muzea.

K velkým postavám místních archeologů-amatérů patří učitel Antonín Zelnitius (1876–1957), který při svých výzkumech velkomoravských pohřebišť u Starého Města poprvé narazil na římský stavební materiál a poblíž germánského sídliště ve Vlčnově-Dolním Němčí se zasloužil o objevení současného žárového pohřebiště. Na jeho odkaz a povrchovou prospekci Jana Pavelčíka navázala učitelka základní školy v Dolním Němčí Helena Dobošová (*1932), která spolu se svými žáky systematicky v 80. letech 20. století prosbírávala sídliště v trati Pajsarůvka.[5]

Z řad profesionálních archeologů velkou pozornost Hodonínsku a Uherskohradišťsku věnoval svými výkopy

5 Část nálezů je dodnes uložena ve školní sbírce v Dolním Němčí, další část byla předána do Slováckého muzea v Uherském Hradišti.

a sběry již státní konzervátor Moravského zemského muzea Innocenc Ladislav Červinka (1869–1952), který své poznatky shrnul do několika publikací, z nichž mají největší význam díla *Kyjovsko a Ždánsko v pravěku* (*Červinka 1933a*) a *Masarykův kraj v pravěku. Osídlení Hodonínska v pravěku* (*Červinka 1933b*). Podobný význam má také činnost Josefa Skutila (1904–1965), jenž jako pracovník Moravského zemského muzea v Brně často zajížděl na Uherskohradišťsko a prováděl zde povrchové sběry. Velký kus práce pro poznání protohistorie jihovýchodní Moravy vykonal vedoucí archeologického oddělení Moravského zemského muzea Vilém Hrubý (1912–1985). Podařilo se mu systematicky prozkoumat sídliště z pozdní doby římské ve Zlechově, přičemž již před II. světovou válkou povrchovou prospekcí zjistil řadu germánských sídlišť v Pomoraví (např. Mistřice, Ostrožská Nová Ves, Mařatice, Ostrožská Lhota nebo Kunovice) a žárové pohřebiště v Nedakonicích. S ním spolupracovala ve Starém Městě Věra Hochmanová-Vávrová (1923–2002), která zde roku 1956 objevila a publikovala slovanskou studnu vyloženou na dně čtyřmi římskými cihlami s vojenskými a soukromými kolky. Převážnou většinu germánských lokalit ve středním Pomoraví a v Poolšaví zjistil a uvedl do literatury antropolog a někdejší ředitel Muzea J. A. Komenského v Uherském Brodě Jan Pavelčík (1906–1990), i když pouze povrchovými průzkumy a příležitostnými sběry. Na jeho práci navázal jeho syn Jiří Pavelčík (*1934), dlouholetý pracovník Slováckého muzea v Uherském Hradišti a Archeologického ústavu ČSAV Brno. Přes svoji specializaci na neolit ověřil povrchovými sběry řadu důležitých germánských sídlišť (Uherský Brod, Havřice, Vlčnov-Dolní Němčí).

Přínosem pro germánské osídlení této oblasti byly systematické výzkumy sídlišť u Mikulčic (v roce 1955 zásluhou archeologa Archeologického ústavu ČSAV Brno Ivana Peškaře) a ve Vlčnově-Dolním Němčí, v trati Dřínky (výzkum katedry archeologie Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně v letech 1972–1980 pod vedením Radko Martina Perničky). Několika drobnými výzkumy a sběry přispěli také archeolog Slováckého muzea v Uherském Hradišti Robert Snášil (*1939) a vedoucí Centra slovanské archeologie Moravského zemského muzea v Uherském Hradišti Luděk Galuška (* 1960), který provedl např. výzkum sídliště v Ostrožské Nové Vsi v letech 1984–1986.

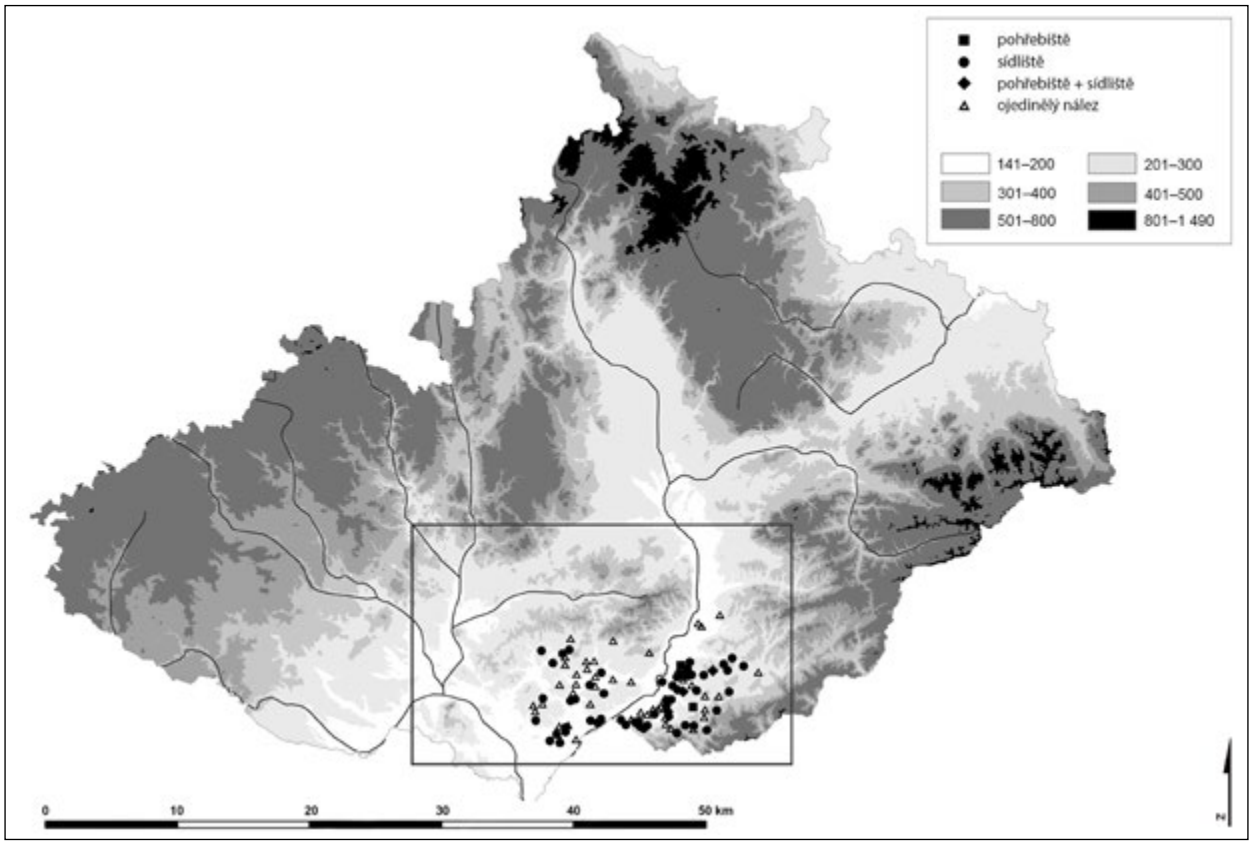
V současné době je archeologická památková péče v regionu zajišťována Masarykovým muzeem v Hodoníně (Jaromír Šmerda, František Kostrouch), Slováckým muzeem v Uherském Hradišti (Tomáš Chrástek, Jaroslav Bartík, dříve i Miroslav Vaškových), Ústavem archeologické památkové péče Brno (Marek Lečbych, Martin Geisler) a společností Archaia Brno (Miroslav Dejmal). Nedílnou součástí je ale činnost místních organizací shromažďujících povrchové nálezy od amatérských spolupracovníků, mezi nimiž vynikají Obecní muzeum Ostrožská Lhota (Martin Dufka, David Válek) a Spolek přátel historie Ostrožská Lhota (Bohdan Hensirovsky, Ivana Nosková, Michal Mareček, Jiří Obdržálek a Soňa Markusová). K vytvoření pramenné základny této publikace přispěl zejména široký kolektiv amatérských spolupracovníků výše zmíněných institucí a sdružení, což odráží velkou aktivitu spolehlivých neprofesionálních nadšenců pro archeologii a historii ve studovaném regionu. Lokality v Hrubé Vrbce a okolí objevil a systematicky sleduje Martin Ďuga, v širším prostoru Hroznové Lhoty, Kněždubu, Strážnice, Petrova, Kozojídek a Veselí nad Moravou potom vyvíjejí neocenitelnou terénní aktivitu Radek Káčer, Jakub Koryčanský, Josef Uřičář, František Malář, Karel Fryc, Filip Šrámek, Ondřej Raška, Vojtěch Bača, Stano Fehér a Milan Vymyslický. Nestorem povrchových průzkumů ve Svatobořicích, Mistříně, Dubňanech, Vacenovicích a okolí je Miroslav Chludil, který zde nepřetržitě působí od 80. let 20. století. V okolí Dolních Bojanovic, Lužic, Hodonína a Čejkovic zase aktivně spolupracují s hodonínským muzeem Stanislav Vašíček, Petr Turek a Josef Pospíšil. Kyjovsko pravidelnou povrchovou prospekcí sledují Michaela Malářová, Jiří Procházka, Martin Marada a Jiří Jagoš. Širšímu prostoru okolo Hodonína věnují pozornost Lukáš a Jan Kotáskovi, archeologickým lokalitám v okolí Ratíškovic potom Jiří Gasnárek a Karel Chludil. Zatím poněkud málo známou z tohoto pohledu se jeví oblast Uherskobrodska, kde je intenzivní germánské osídlení, aktivita místních amatérů je však poněkud nekoordinovaná a nálezy do Slováckého muzea v Uherském Hradišti bohužel nemíří.

Závěrem je možné shrnout, že region jihovýchodní Moravy podobně jako celé moravské území dosud čeká na souborné zhodnocení vývoje osídlení v době římské. O dílčí syntézu germánského osídlení Hodonínska a Uherskohradišťska jsem se pokusil již téměř před dvaceti lety (*Zeman 1999*; dílčí publikace výsledků viz *týž 2001a*). Další soubornější práce, tentokrát mikroregionu v povodí Prušánky na rozhraní okresů Břeclav a Hodonín, na základě povrchových nálezů vznikla před deseti lety (*Trávníčková 2007*). Do roku 1989 proběhly v oblasti jihovýchodní Moravy jednotlivé větší badatelské výzkumy sídlišť ve Zlechově (*Hrubý 1967*), Vlčnově-Dolním Němčí (*Pernička 1980*) a Mikulčicích (*Droberjar 1997a*, 193–194, Taf. 119–125), výjimečně také menší záchranné akce několika sídlištních objektů – např. v Drslavicích (*Pavelčík 1950*; *týž 1958*; *Tejral 1975*), Ostrožské Nové Vsi (*Galuška 1988*) nebo Buchlovicích (*Snášil 1972*). Teprve po roce 1989 přispěl intenzivní rozvoj stavební činnosti k realizaci většího množství záchranných archeologických výzkumů dalších germánských sídlišť – v Uherském Brodu (*Geisler – Kohoutek 2000*), Havřicích (*Geisler – Kohoutek 1997*; *Bálek 2002*), Modré (*Zeman 2009*), Sudoměřicích (*Vlach*

2007), Čejči (*Škojec – Janál 2003*), Mistříně (*Hložek – Šedo 2004*), Žarošicích (*Lečbych 2015*) nebo Kozojídkách (nepublikovaný výzkum Jaromíra Šmerdy). Zjišťovací badatelský výzkum byl proveden pouze na sídlišti v Hrubé Vrbce v letech 2009–2011 (*Ďuga et al. 2010*; *Ďuga – Vachůtová – Zeman 2011*).

Co se týče pohřebišť, je situace na jihovýchodní Moravě ještě méně příznivá než u sídlišť. Největší pohřebiště (spíše jejich torza) byla prozkoumána již ve 30. letech 20. století nebo dokonce už v 19. století, zprávy o nich jsou bohužel příliš kusé a jejich nálezový inventář pomíchaný nebo částečně ztracený – Nedakonice s dvanácti hroby (*Hrubý 1942*), Vlčnov-Dolní Němčí se sedmi hroby (*Zelnitius 1934*, 26; *týž 1937*, 33), Hodonín s pěti hroby (*Peškař 1972b*, 109–114, obr. 2), Uherský Ostroh se čtyřmi hroby (*Myklík 1887*) nebo rozhraní katastrů Bzence a Vracova se třemi hroby (*Tejral 1970a*, 167, 170–171, obr. 14, 18:5–6). Na několika dalších lokalitách byly objeveny dvojice hrobů, většinu lokalit však představují ojedinělé žárové hroby s jedním pohřbem. Pro dokreslení žalostné situace poznání germánských pohřebišť středního Pomoraví postačí fakt, že poslední hrob byl v této oblasti objeven v roce 1961 v Hodoníně. Již přes 55 let tak z jihovýchodní Moravy neznáme ani jeden nový hrobový celek.

Ve větší míře tak k poznání vývoje osídlení regionu od 1. do 4. století mohou napomoci právě povrchové sběry, které jsou však dosud pouze minimálně publikovány. Zveřejněny byly zatím jen výběrově detektorové nálezy z Hrubé Vrbky (*Šmerda 2007a*; *Ďuga – Vachůtová – Zeman 2017*; *Zeman 2017a*), Lipova (*Šmerda 2007b*), Dolních Bojanovic (*Jílek 2009a*), Josefova (*Jílek 2009b*) a Vlčnova-Dolního Němčí (*Čižmář et al. 2009*, 145, obr. 7:10–16, 8:1–9; *Zeman 2014*; *Chrástek – Bartík 2017*), resp. povrchové sběry nálezů ze sídlištních vrstev v Dubňanech (*Droberjar 1993b*; *Škojec 1998*, 397, Abb. 8:10–15, 9:1–5, 11:1–8; *týž 2005*, 293–295, Abb. 20:7–8, 21:4–7,11–16, 24:24, 25:1–4), Vacenovicích (*Škojec 1998*, 448, Abb. 37:1–9; *týž 2005*, 317, Abb. 40:4–21; *Hložek 2000*), Josefově (*Škojec 2000*, 430, Abb. 19:4–5,8–12,18–29, 21:1–22,25–26; *týž 2005*, 300, Abb. 27:18,26–35), Dolních Bojanovicích (*Škojec 2000*, 415–416, Abb. 8:3–22, 10:1–22, 11:1–13; *týž 2005*, 292, Abb. 18:2–6), Novém Poddvorově (*Škojec 2000*, 442, Abb. 28:1–17), Petrově (*Škojec 2000*, 446, Abb. 32–33, 34:1–5), Prušánkách (*Škojec 2000*, 457, Abb. 43:2–16), Sudoměřicích (*Škojec 2000*, 479, Abb. 55:1–14), Hodoníně (*Škojec 2005*, 297, Abb. 25:23–24, 26:8–22), Mutěnicích (*Škojec 2005*, 310–311, Abb. 36:7–8,17–22, 38:6–9,11–13) či Horním Němčí (*Peškař 1974*).

Mapa 1: Poloha zkoumaného regionu v rámci Moravy.

3.
Kritika pramenů a metodika zpracování

Povrchová prospekce archeologických lokalit jakožto jedna ze základních metod destruktivního archeologického výzkumu je již dávno záležitostí „široké veřejnosti", přestože § 21 zákona o státní památkové péči č. 20/1987 Sb. s pozdějšími novelizacemi ji vymezuje pouze úzkému okruhu odborníků v rámci oprávněných organizací působících na konkrétním teritoriu na základě povolení Ministerstva kultury České republiky (muzea, univerzity, Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Národní památkový ústav, ústavy archeologické památkové péče, obecně prospěšné společnosti se zaměřením na archeologii aj.). Tento stav, který souvisí s uvolněním společenských poměrů a s rapidně rostoucí stavební aktivitou po roce 1989, dosahuje dnes již téměř nekontrolovatelných rozměrů. Nahrává mu také neustále oddalovaná novelizace památkového zákona a nerovnoměrné počty profesionálních archeologů (500–600) a amatérských hledačů (20 000–40 000). Nejviditelnější složkou povrchových sběrů je bezpochyby vyhledávání archeologických nálezů s využitím detektorů kovů (poslední shrnutí problematiky viz *Navrátil 2015*), jímž jsou postižena všechna metalická období pravěku od eneolitu přes protohistorii a středověk až do současnosti (s velkou oblibou období II. světové války). Na toto téma probíhají neutuchající diskuse jak v archeologické obci, tak ve vlastní organizované či neorganizované komunitě amatérských hledačů (v odborných časopisech, na webových stránkách, konferencích, seminářích, přednáškách, výstavách, reportážích či tematických setkáních). Nemá tedy cenu znovu rozebírat právní či morální aspekty této činnosti (celý blok příspěvků na toto téma obsahuje např. 2. číslo *Archeologických rozhledů* z roku 2006 a v poslední době bylo vše zhodnoceno dokonce v diplomové práci: *Krásný 2014*), dle mého názoru je bohužel nutné brát tuto situaci jako fakt a pokusit se co nejvíce relevantních informací využít ku prospěchu archeologie jako vědního oboru. Ostatně nic jiného ani v současnosti nezbývá, když represivní způsob ochrany lokalit se jeví jako málo účinný a ignorovat nálezy získané sice nelegální cestou, ale odevzdané do sbírkotvorných institucí s příslušnými prostorovými identifikátory již prostě nejde. Míra intenzity a množství nových typů pramenů získaných povrchovými průzkumy zásadním způsobem změnily náš pohled také na dobu římskou, bude tedy nutné postupně přehodnocovat některé dosavadní závěry. Nejen že se podstatným způsobem zahustila sídelní struktura objevením nových lokalit (a to v řádech stovek procent), ale vyskytla se také řada nových typů předmětů dřívějšími tradičními výzkumnými metodami neodhalitelných (alespoň ne v takovém počtu či rozmanitosti).

Z přechozích řádků vyplývá aplikovaná primární kritika pramenů předložené práce. Byly do ní zařazeny pouze artefakty pocházející ze spolehlivých nálezových kontextů, tedy převážně z okruhu tzv. amatérů spolupracujících s některou z oprávněných organizací. Jde o osoby, které konkrétní lokality dlouhodobě sledují po každém zemědělském cyklu, archeologické nálezy získané výhradně z ornice (zhruba do hloubky 30 cm) důsledně prostorově lokalizují (zejména pomocí GPS souřadnic) a po určité době je předají do sbírek regionálních muzeí nebo alespoň poskytnou fyzicky na nezbytně nutnou dobu k odborné dokumentaci a zpracování. Tyto lokality byly následně odbornými pracovníky institucí v terénu vícekrát ověřeny. Dále byly do práce zahrnuty artefakty získané jednorázovou povrchovou prospekcí prověřených osob se spolehlivou lokalizací alespoň pomocí

zákresu do mapy, textovým popisem nálezových okolností či udáním polní trati nálezu. V jednom případě přílišná horlivost nadšeného začátečníka sledujícího silný signál detektoru vedla k vyzvednutí *in situ* inventáře žárového hrobu i s urnou naplněnou kremací (Ostrožská Nová Ves VI), nutno ovšem podotknout, že šlo vlastně o záchrannou akci, neboť hrob byl čerstvě narušený orbou. Většina nálezových souborů nebyla homogenní či monokulturní, ale obsahovala materiálový fond složený z artefaktů od pravěku po současnost. Autorem práce byly vyselektovány a použity pouze nálezy z doby římské, ostatní byly roztříděny a deponovány podle předpokládaného časového období a druhu materiálu. Přesnou polohu jednotlivých lokalit autor i odborní pracovníci konkrétních institucí znají, z důvodu ochrany před jejich případným rabováním i vzhledem k pokračujícímu systematickému povrchovému monitorování ji však není vhodné zveřejnit v plné podobě. Místo klasického uvádění názvů polních tratí v rámci katastrů obcí tak bylo zvoleno odlišení jednotlivých lokalit pomocí římských číslic (např. Ostrožská Nová Ves I–VI; pokud lokalita zasahuje do katastrů více obcí: Strážnice/Petrov I–II nebo Vlčnov-Dolní Němčí). Kromě povrchových nálezů byly do okruhu práce zařazeny některé drobné záchranné výzkumy Masarykova muzea v Hodoníně z poslední doby, které nepřinesly odkrytí objektů zahloubených do podloží, ale jen mocné kulturní vrstvy (Kozojídky II), nebo se při nich nahodilé artefakty z doby římské nacházely sekundárně ve středověkých až novověkých souvrstvích (Petrov II a Strážnice IV). Dvě nejvýznamnější lokality z doby římské v regionu (germánská sídliště Hrubá Vrbka I a II), z nichž na jedné proběhl také ověřovací zjišťovací archeologický výzkum, budou vyhodnoceny samostatně v připravované monografii, jsou tedy pro kompletnost pouze heslovitě registrovány v katalogu.

Metodika zpracování nestratifikovaných nálezů je založena na klasické typologicko-komparativní analýze nálezového souboru. Nálezy jsou tříděny podle druhu materiálu jen na dvě základní kategorie: keramické a nekeramické. Keramické fragmenty byly kategorizovány podle provenience na římskoprovinciální a germánské a dále na jednotlivé užitkové druhy keramiky. U nekeramických nálezů jsem upřednostnil hledisko funkce skupin předmětů před druhem použitého materiálu na jejich výrobu. V případě kategorie ozdob jsou tudíž společně hodnoceny spony stříbrné, bronzové i železné, u součástí náhrdelníků jsou popsány jak jejich kovové součásti (záponky, závěsky), tak skleněné korálky, u náramků jsou za sebou řazeny exempláře kovové i skleněné, kapitola o jehlicích zahrnuje jak kovové kusy, tak kostěný exemplář apod. Chronologické postavení jednotlivých typů nálezů se odvíjí od datování jejich dohledatelných analogií. Jádro lokality s nejpočetnější kolekcí povrchových nálezů (Blatnice pod Svatým Antonínkem I) bylo ověřeno nedestruktivním geofyzikálním měřením pomocí magnetometru i georadaru, a byla tudíž získána rámcová představa o charakteru jeho osídlení (viz kapitoly 6.1. a 6.2.). Pro pochopení některých výrobních technologií a druhů použitých surovin či slitin byly vybrané kategorie kovových předmětů podrobeny povrchové analýze metodou rentgenové fluorescenční spektrometrie (viz kapitola 6.3.). Práce je doplněna podrobným verbálním katalogem podchycených povrchových nálezů včetně jejich kresebné a fotografické dokumentace v příslušném měřítku (římské mince byly skenovány v rozlišení 1 200 dpi na Numismatickém oddělení Moravského zemského muzea v Brně[6]).

Pro chronologické zařazení nálezů byl v práci použitý periodizační systém doby římské Hanse Jürgena Eggerse aplikovaný na moravské prostředí v 70. až 90. letech 20. století (*Tejral 1970a*; *týž 1977*; *týž 1998*; *týž 2008*; *týž 2011*; *týž 2015a*; *Droberjar 1997a*, 134–148). Vymezení jednotlivých relativně chronologických stupňů a fází a jejich navázání na absolutní data je následující:

LT D2b (Eggers A): 40/30–9/6 př. n. l.
B1a: 9/6 př. n. l.–30 n. l.
B1b (Tejral BII a): 30–50 n. l.
B1c (Tejral BII b): 50–100 n. l.
B2a: 100–150 n. l.
B2b: 150–160 n. l.
B2/C1: 160–180/200 n. l.
C1a: 180/200–230 n. l.
C1b: 230–250/270 n. l.
C2: 250/270–320/330 n. l.
C3: 320/330–380 n. l.
C3/D1: 380–410/420 n. l.

Absolutní datování jednotlivých fází reagující na historické události se tak může mírně odlišovat oproti vývoji v okolních regionech (např. fáze B1c na Moravě je v Čechách totožná s fází B2a s vymezením do druhé poloviny 1. století, zatímco na jihozápadním Slovensku odpovídá pouze úseku třetí čtvrtiny 1. století a následující fáze B2a končí již ve 20. či 30. letech 2. století – *Kolník 1971*; *Varsik 2009b*, 235, Abb. 16:1).

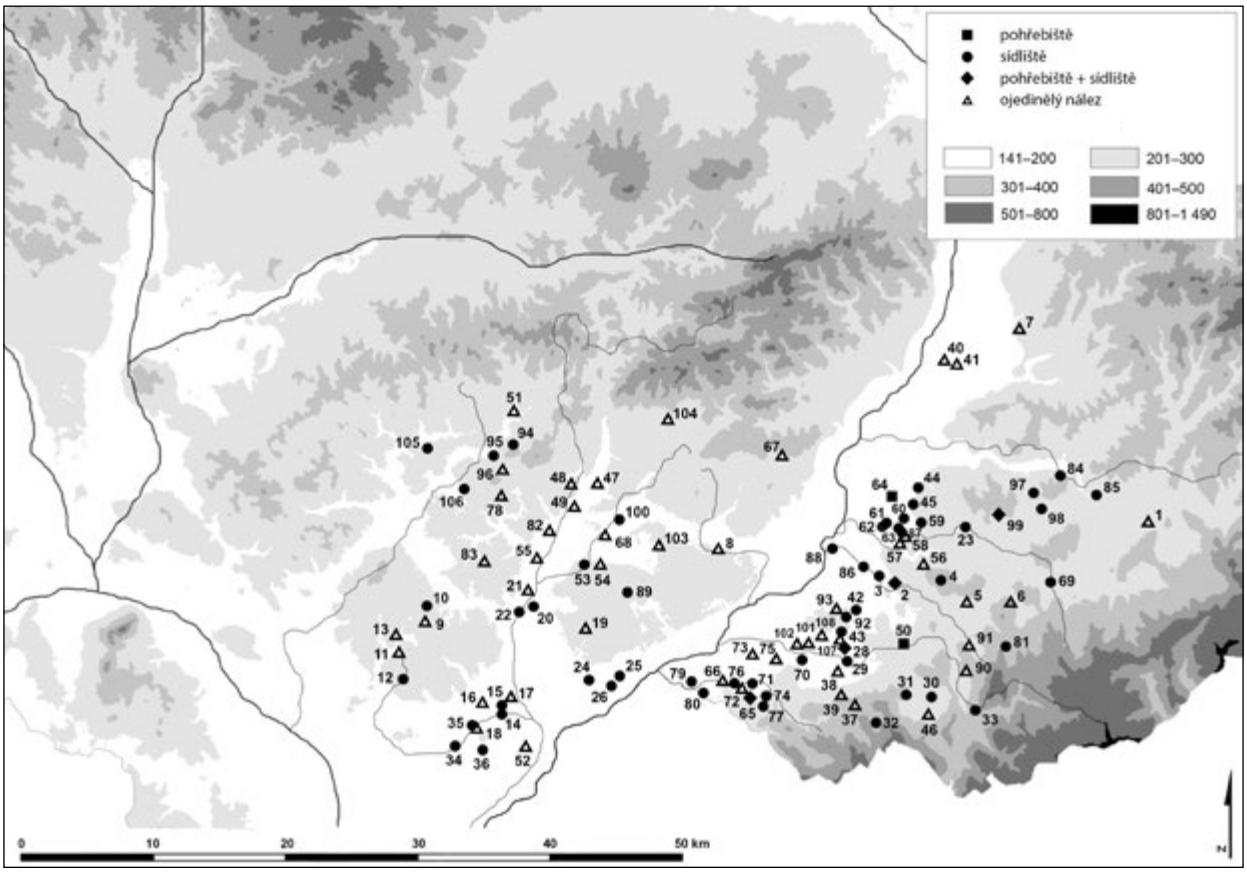
6 Za milou a profesionální spolupráci srdečně děkuji kolegyním Dagmar Grossmannové a Dagmar Kašparové.

4.
Charakter lokalit z doby římské na základě povrchových sběrů

Povrchovou prospekcí bylo ve středním Pomoraví identifikováno 108 lokalit z doby římské (*mapa 2*). Jejich reálné číslo je nepochybně daleko vyšší, jak však bylo zmíněno výše, nepodařilo se shromáždit veškerý pramenný fond, ale jen jeho dostupnou část.[7] Zhodnotit spolehlivě charakter nově objevených lokalit jen na základě povrchových nálezů je mnohdy složité. Shromážděné artefakty mají totiž odlišnou vypovídací hodnotu, u některých chybí přesnější prostorové koordináty, a pro další rozbor je tudíž možné využít pouze část z mapovaných lokalit, u nichž byly povrchové sběry prováděny opakovaně. Z tohoto důvodu je v souboru dosti vysoký podíl lokalit s ojedinělými nálezy (44 %). Třetina z lokalit kategorizovaných jako ojedinělý nález obsahuje pouze samostatné nálezy římských mincí bez výskytu jiných artefaktů, druhá třetina těchto lokalit poskytuje zase pouze samostatné nálezy jedné až tří bronzových spon. Na zbylé třetině lokalit se objevuje kombinace různých typů kovových nebo skleněných předmětů, popř. spolu s terrou sigillatou. Do této skupiny byla např. zařazena lokalita Kněždub I, kde byly opakovaně nalezeny římské mince, spony a železné ostruhy pomocí detektoru kovů, ale absence keramiky nebo mazanice ji nedovoluje označit za sídliště; to je však podmíněno její polohou v zalesněném terénu, kde není možný vizuální sběr.

Za pohřebiště je možné považovat šest lokalit: Blatnice pod Svatým Antonínkem I, Hroznová Lhota I, Petrov I, Ostrožská Nová Ves VI, Lipov a Vlčnov-Dolní Němčí. V případě posledního naleziště vycházím z objevu skupinky sedmi žárových hrobů z mladší a pozdní doby římské prozkoumané před osmdesáti lety; povrchové sběry posledních let nové informace o poloze, struktuře nebo obsahu výbavy hrobů tohoto pohřebiště nepřinesly. Naopak bylo na lokalitě potvrzeno intenzivně osídlené sídliště, systematicky zkoumané v letech 1972–1980. V Ostrožské Nové Vsi VI byl v roce 2016 vyzvednut obsah jednoho žárového pohřbu (hrob 1/2016), sestávajícího z mísovité, v ruce zhotovené popelnice s odoranou horní částí, která byla naplněna kremací a několika milodary (*tab. 75*). Přímo mezi spálenými lidskými kůstkami se nacházela na kousky rozlámaná kostěná jehlice s profilovanou hlavicí, v horní části urny potom část zmačkaného spodku se dnem větší bronzové nádoby, zlomek bronzové spony (?), několik zlomků bronzového plechu a amorfních bronzových slitků, jakož i patnáct kusů malých a větších skleněných slitků. Výbava hrobu není pravděpodobně kompletní, milodary umístěné v horní části urny byly rozvlečeny zemědělskou činností do okolí. O přítomnosti dalších orbou narušených žárových hrobů svědčí nejen početné drobné fragmenty spálených

7 Obávám se, že za současného stavu rozmachu nekoordinované terénní činnosti jednotlivců a míry reálných možností archeologických institucí vyvíjet vlastní prospekční aktivitu se v žádném regionu České republiky nepodaří shromáždit kompletní nálezový fond z povrchových sběrů k odbornému vyhodnocení jakéhokoliv metalického období lidských dějin.

Mapa 2: Lokality z doby římské zjištěné povrchovou prospekcí ve středním Pomoraví. Čísla odpovídají číslování lokalit v katalogu.

lidských kůstek s nazelenalými odstíny, ale také opakované nálezy bronzových slitků, zlomků bronzových nádob a dalších předmětů, které obvykle tvoří výbavu germánských pohřbů, např. bronzové nůžky, spony, kování picích rohů, součásti opasků, část bronzové ostruhy i fragment meče (*tab. 76–77*). Obdobně se jeví lokalita v Lipově, kde o existenci pohřebiště svědčí nálezy dvou spon typu A 68, zlomek dna bronzové pánve, bronzová ostruha a několik dalších fragmentů bronzových plechů či slitků (*tab. 57:6–9*), stejně jako minimální přítomnost střepů keramiky a naprostá absence mazanice. Zbylé tři lokality (Blatnice pod Svatým Antonínkem I, Hroznová Lhota I a Petrov I) mají společné znaky. Podle struktury poměrně vysokého počtu kovových nálezů (zřetelnější koncentrace spon jednoho až dvou typů[8], přítomnost římských bronzových nádob, ale i součástí opasků, picích rohů nebo dřevěných skříněk, jehlic, náramků či výzbroje a výstroje) i hojnějšího výskytu bronzových a skleněných slitků můžeme tyto lokality považovat za pohřebiště. V Blatnici pod Svatým Antonínkem I bylo dokonce provedeno geofyzikální měření pomocí magnetometru, jehož výsledky nevylučují přítomnost žárových hrobů (viz kapitola 6.1.). Zároveň se na těchto lokalitách musela rozkládat také částečně současná a mladší germánská sídliště. Narušené sídlištní vrstvy obsahovaly totiž velké množství germánské v ruce zhotovené, převážně kuchyňské keramiky, římskoprovinciální spotřební keramiku i terru sigillatu, přesleny, závaží, římské mince, široké spektrum spon, skleněných korálků a nezanedbatelné počty kusů mazanice. Zatím neúspěšné byly pokusy o vyčlenění pohřebních a sídelních areálů v rámci jednotlivých lokalit (přestože GPS souřadnice nálezů máme převážně k dispozici), neboť v místech největší koncentrace nálezů hrobového charakteru byly objevovány také artefakty sídlištní povahy, což svědčí o poměrně rychlém znovuosídlení těchto poloh.

Jako sídliště můžeme označit všechny lokality s dlouhodobějším osídlením, které nevykazují výše vyjmenované znaky příznačné pro pohřebiště (51 % lokalit). O dlouhodo-

8 Např. spon typů A 68 a A 69, spon s očky, spon s prohnutým lučíkem nebo trubkovitých spon, zatímco na ostatních lokalitách při stejné intenzitě prospekční činnosti se tyto spony nacházejí v jednom, maximálně dvou exemplářích.

bějším osídlení svědčí jednak početnost materiálového fondu a jeho pestrost, jednak výraznější chronologický rozptyl nálezů, jednak větší zastoupení mazanice a zvířecích kostí. Sídlištní síť doby římské je vázána na vodní toky s dominantním povodím řeky Moravy, ostatně také sídliště zjištěná povrchovými sběry ve středním Pomoraví se nacházejí v bezprostřední blízkosti vodotečí (většinou na prvních říčních terasách). Na více lokalitách bylo pozorováno posunování osídlení podél vodního toku (prázdná místa bez nálezů mezi plošnými koncentracemi nálezů). Nejvýznamnějšími sídlišti regionu, kromě čtyř výše zmíněných se společným výskytem hrobových nálezů, jsou Strážnice I a II, Hrubá Vrbka I a II, Hroznová Lhota II, Veselí nad Moravou I, Ostrožská Nová Ves IV a V, Želetice, Kozojídky II nebo Josefov II.

Samostatně oproti základním vymezeným typům nalezišť vystupují lokality Horní Němčí s hromadným nálezem římských mincí (*tab. 28:1–16*) a Strážnice/Petrov I s dosud nesourodou kolekcí archeologických pramenů: třemi hromadnými nálezy římských mincí, jednotlivými nálezy římských ražeb spolu s bronzovou sponou, ostruhou a opaskovou přezkou (*tab. 108:7–28, 109–114, 115:1–5, 142:7–18*) a dříve známými kostrovými hroby z druhé poloviny 5. století (*Tejral 1982*, 218). Jde tedy o lokalitu s nesouvislým osídlením v průběhu doby římské i doby stěhování národů, ale s mimořádnou koncentrací mincovních nálezů, svědčící o jeho mimořádném nadregionálním významu poblíž trasy dálkové obchodní cesty – Jantarové stezky.

5.
Analýza archeologických nálezů

5.1. Keramika

Střepy keramických nádob tvoří nejpočetnější složku movitých artefaktů z doby římské v kolekci povrchových prospekcí středního Pomoraví. Aktuální počet se pohybuje kolem 3 500–4 000 jedinců. Podle místa výroby dělíme keramiku na domácí germánskou a dovezenou římskoprovinciální. Poměr zastoupení obou složek vychází jednoznačně ve prospěch germánské keramiky, nálezů římskoprovinciální keramiky je kolem 5–10 %.

5.1.1. Římskoprovinciální keramika

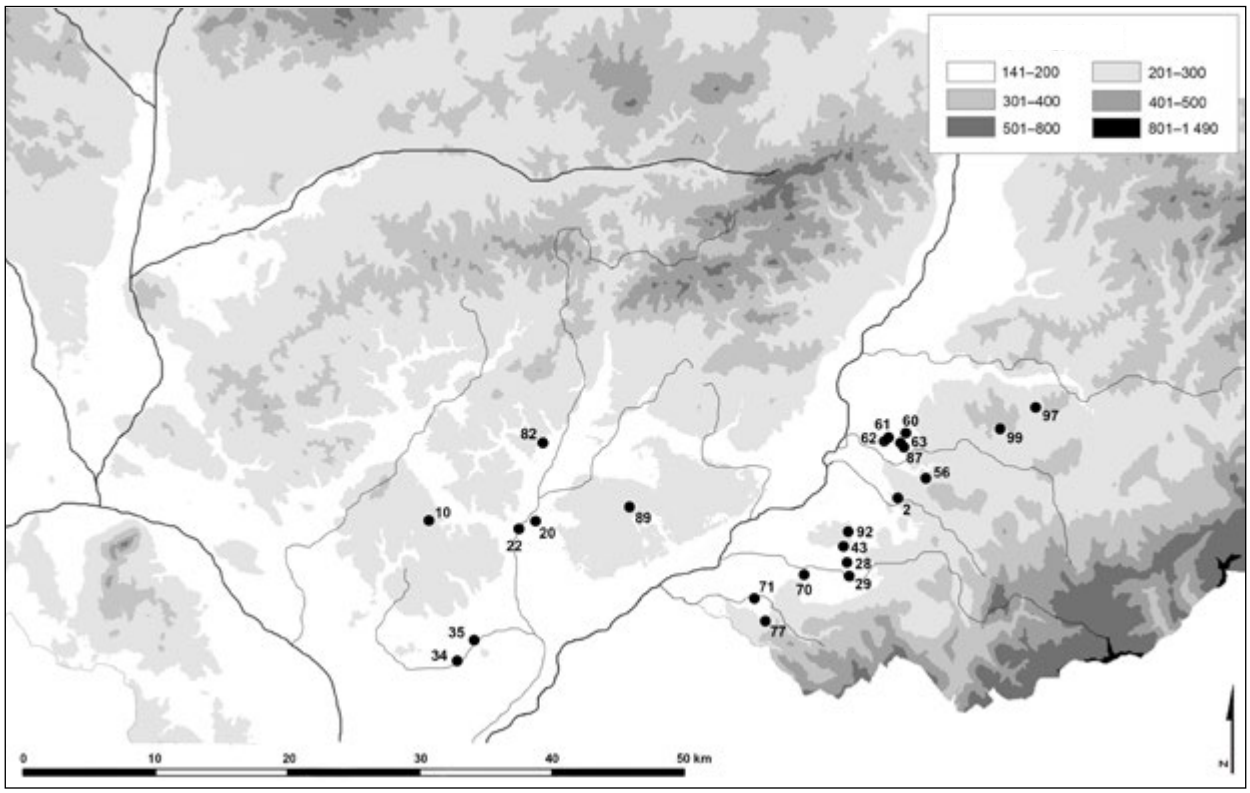
Blízká přítomnost římských podunajských provincií Panonie a Norika i poloha studovaného regionu po obou stranách jednoho z úseků důležité dálkové obchodní trasy – Jantarové stezky podél řeky Moravy – měly zásadní vliv na množství nálezů keramiky římskoprovinciálního původu. Kromě standardního sortimentu jemné žlutooranžové nebo šedé spotřební keramiky zaujme zejména poměrně vysoký počet nálezů luxusního reliéfního zboží tmavě červených odstínů, tzv. terry sigillaty.

5.1.1.1. *Terra sigillata (Jakub Halama)*

Dochovanost materiálu a metodika katalogu

V katalogu je evidováno celkem 241 fragmentů terry sigillaty[9] z 23 lokalit (*Tab. I*; *mapa 3*). Všechny nálezy byly mezi lety 1991 a 2017 získány výhradně povrchovým sběrem na zemědělsky obdělávaných terénech a tomuto faktu bohužel zcela odpovídá také velká fragmentárnost materiálu – průměrná maximální délka (tj. maximální rozměr) keramického fragmentu totiž nedosahuje ani 3 cm (29,8 mm). Pokud se podíváme na fragmentárnost souborů TS z jednotlivých lokalit zvlášť, zjistíme, že trend poslední doby, tedy intenzivní povrchová orba (tzv. diskování), archeologické nálezy (včetně keramiky) rychlým tempem ničí. Rychlost fragmentarizace je bohužel značná – zatímco u souborů sbíraných v 90. letech 20. století se průměrná maximální délka střepu pohybovala vysoko nad zmíněnými 3 cm (např. Dubňany II a IV – 48,8 mm, Vacenovice – 36,6 mm), u nejnověji získávaných sběrových nálezů se průměrná maximální délka střepu u mnohých souborů snižuje ke 2 cm (z velkých souborů např. Hroznová Lhota II – 23 mm, Strážnice I – 19,8 mm), extrémem je lokalita Veselí nad Moravou I s průměrnou maximální délkou střepu pouhých 14,8 mm. I u nově sbíraných lokalit však existují výjimky (nejlépe dochovaná TS pochází z Ostrožské Nové Vsi IV s průměrnou maximální délkou 39,2 mm). Na dochovanosti keramických nálezů se tedy promítá patrně rozdílný způsob či intenzita obdělávání ornice na jednotlivých lokalitách, ovšem dalším faktorem, který tuto statistiku může mírně zkreslovat, je různá míra pečlivosti při prováděných sběrech (existence miniaturních fragmentů v některých souborech). Rychle pokračující fragmentarizace archeologických artefaktů na zemědělsky obdělávaných plochách je ale neoddiskutovatelným obecným trendem.

9 Dále užívána zkratka TS.

Mapa 3: Geografické rozložení nálezů terry sigillaty**.** 2 Blatnice pod Svatým Antonínkem I, 10 Čejč II, 20 Dubňany II, 22 Dubňany IV, 28 Hroznová Lhota I, 29 Hroznová Lhota II, 34 Josefov I, 35 Josefov II, 43 Kozojídky II, 56 Ostrožská Lhota I, 60 Ostrožská Nová Ves II, 61 Ostrožská Nová Ves III, 62 Ostrožská Nová Ves IV, 63 Ostrožská Nová Ves V, 70 Strážnice I, 71 Strážnice II, 77 Strážnice/Petrov II, 82 Svatobořice, 87 Uherský Ostroh II, 89 Vacenovice, 92 Veselí nad Moravou I, 97 Vlčnov I, 99 Vlčnov-Dolní Němčí.

Tato skutečnost se bohužel velmi promítá v možnostech klasifikace posuzované terry sigillaty, neboť více než polovina nálezů (132 fragmentů) je dílensky (a většinou také tvarově) neurčitelných (u části z nich je v katalogu v závorce s otazníkem uvedeno rámcové dílenské zařazení, ale do přehledové *Tab. I* ani do výpočtů procentuálních podílů jednotlivých dílen tyto zahrnuty nejsou). Jelikož však část neurčitelných nálezů TS pochází z aktivit tzv. amatérských archeologů, a není tak zaručena kontinuita uložení a dostupnosti těchto soukromých sbírek, jsou také veškeré tyto fragmenty v katalogu popisovány a měřeny podrobněji, než bývá standardem.

Do výpočtů procentuálních podílů jednotlivých výrobních oblastí TS a podílů tvarů TS kvůli zkreslení zahrnuji pouze 109 fragmentů TS z 19 lokalit – tedy bez všech neurčitelných jedinců (132 fragmentů). Počty fragmentů TS z jednotlivých výrobních oblastí rozděluji v *Tab. I* do dvou čísel – první údaj znamená počet jistě určených kusů, druhý údaj počet kusů zařazených jen pravděpodobně ke konkrétní výrobní oblasti. Do procentuálního vyjádření ale oba údaje sčítám. Stejně postupuji v případě hodnocení podílů tvarů tzv. hladké terry sigillaty.

Porovnání starších a nových nálezů TS

Terru sigillatu z moravského nálezového prostředí zveřejnil souborně teprve Eduard Droberjar (*1991*, 24, Abb. 1, Taf. 1), který z okresu Hodonín uváděl celkem 5 fragmentů ze čtyř lokalit a z okresu Uherské Hradiště 174 fragmentů ze šesti lokalit. V poslední době se TS na Moravě věnovala Soňa Klanicová (*2007*, 175, Tab. 1), která k roku 2006 evidovala z okresu Hodonín již 46 fragmentů z patnácti lokalit a z okresu Uherské Hradiště 176 fragmentů ze sedmi lokalit – tedy celkem 222 fragmentů z 22 lokalit. K roku 2017 nyní v katalogu předkládáme dalších 241 fragmentů z 23 poloh na patnácti katastrech v okresech Hodonín a Uherské Hradiště, což je více než dvojnásobný nárůst počtu nálezů TS z této oblasti oproti roku 2006. Celkově však TS z uvedených okresů vyhodnotit nelze, neboť Soňa Klanicová ve své práci sice zveřejnila souhrn aktuálních počtů nálezů a lokalit s poměry jednotlivých produkčních dílen, ale bez katalogového zpracování. Nové nálezy ve zmíněném shrnujícím článku publikovala pouze výběrově.

Z katastrů, uvedených v našem katalogu, byly dříve známy tyto nálezy TS:

Č.	Lokalita	JG	Střední Galie	Rheinzabern
2	Blatnice pod Svatým Antonínkem I			Dr. 37, Julius II – Julianus I (1×) Dr. 37, Bernhard Ia–IIa (1×) Dr. 37? (4×)? Dr. 38 (1×)?
10	Čejč II			Dr. 37, B. F. Attoni (1×) Dr. 37 (1×)?
20	Dubňany II			Dr. 37? (1×)? Dr. 41? (1×)?
22	Dubňany IV		Dr. 33 (1x)?	
28	Hroznová Lhota I			
29	Hroznová Lhota II		Dr. 37? (1×)?	Dr. 37, Comitialis V (1×)? Dr. 37?, Comitialis (1×) Dr. 37?, Julius I nebo Lupus (1×) Dr. 37, Bernhard Ia–IIa (1×) Dr. 37, Bernhard Ia–IIc (1×) Dr. 37, Bernhard IIb–IIIb (1×) Dr. 37 (3×) Dr. 37? (2×)? Dr. 31? (1×)? ? (4×)?
34	Josefov I			Dr. 37, Primitivus IV? (1×)
35	Josefov II			
43	Kozojídky II			
56	Ostrožská Lhota I			
60	Ostrožská Nová Ves II			Dr. 37?, Bernhard IIa–IIc (1×) Dr. 32 (1×)?
61	Ostrožská Nová Ves III			
62	Ostrožská Nová Ves IV		Dr. 37? (1×)?	Dr. 37?, Comitialis V (1×) Dr. 37?, zboží E25–26 (1×) Dr. 37? (1×)? ? (3×)?
63	Ostrožská Nová Ves V	Dr. 29/37? (1×)?	Dr. 37? (2×)?	Dr. 37? (1×)? ? (1×)?
70	Strážnice I			Dr. 37? (2×)?
71	Strážnice II		Dr. 31, 18/31 (1×)?	Dr. 37?, Bernhard IIa–IIc? (1×)
77	Strážnice/Petrov II			Dr. 37?, Cerialis I (1×)
82	Svatobořice		Dr. 37 (1×)?	
87	Uherský Ostroh II			
89	Vacenovice		Dr. 37?, Cinnamus (1×) Dr. 37? (1×)?	Dr. 37 (1×)?
92	Veselí nad Moravou I			Dr. 37? (1×)?
97	Vlčnov I		Dr. 37?, Cinnamus? (1×)	
99	Vlčnov-Dolní Němčí		Dr. 37, Laxtucissa? (1×) Dr. 37? (2×)?	Dr. 37? (1×)? Lud. Vh? (1×)? ? (1×)?
Σ	**23 lokalit**	**1?**	**3 + 10?**	**17 + 30?**

Tab. I. Přehled nálezů terry sigillaty (JG = jihogalská produkce, Rh = Rheinzabern, Rh/We = Rheinzabern nebo Westerndorf, We = Westerndorf,

Rh/We	Westerndorf	We/Pf	?	celkem	p. d. (mm)
Dr. 37? (6×)? Curle 23 (1×)?	Dr. 37?, Helenius (2×)	? (2×)?	Dr. 37? (1×) ? (16×)	35	35,2
			? (1×)	3	34,7
	Dr. 37? (3×)?			5	37,2
				1	101
			? (1×)	1	17
Dr. 37? (1×)? ? (1×)?	Dr. 32 (1×)? ? (1×)?	? (1×)?	? (36×)	58	23
				1	56
? (1×)?			? (2×)	3	28,3
			? (2×)	2	15,5
		Dr. 37? (1×)? ? (1×)?	? (1×)	3	26,7
Dr. 37? (1×)?			? (1×)	4	38,8
	Dr. 37?, Helenius (1×)?		? (1×)	2	23
Dr. 37? (2×)? ? (1×)	Dr. 37?, Helenius (1×)? Dr. 37, Onniorix (2×) Dr. 37? (1×) ? (1×)?		Dr. 37? (1×) ? (9×)	25	39,2
	Dr. 37?, Helenius (1×)? Dr. 37? (1×)?		? (2×)	9	34,3
? (1×)?		Dr. 37 (2×)?	Dr. 37? (1×) ? (23×) Dr. 45? (1×)	30	19,8
			Dr. 37? (1×) ? (4×)	7	34,4
				1	46
				1	51
			? (2×)	2	23
Dr. 37? (2×)? ? (1×)?	Dr. 37, Helenius (1×)	? (1×)	Dr. 37? (1×) Dr. 33? (1×) ? (3×)	13	36,6
Dr. 37? (1×)			Dr. 37? (1×) ? (9×)	12	14,8
	Dr. 37, Comitialis – Erotus (1×)		? (1×)	3	38,7
Dr. 37? (1×)? ? (1×)?	Dr. 37? (1×)? ? (1×)?		Dr. 37? (3×) ? (7×)	20	35,1
2 + 19?	**7 + 12?**	**1 + 7?**	**132**	**241**	**29,8**

We/Pf = Westerndorf nebo Pfaffenhofen, Dr. = tvar dle H. Dragendorffa, p. d. = průměrná maximální délka fragmentu v milimetrech).

Čejč: jeden nerevidovaný fragment terry sigillaty byl zmíněn ze sídliště v trati Pod pramenem Heliga (*Droberjar 1991,* 10); nověji byly publikovány tři fragmenty (z jedné mísy Drag. 37 – Pfaffenhofen, Helenius, vejcovec typu Pfaff. 19) z objektu 9 – nejsou však blíže popsány a není upřesněna konkrétní poloha v rámci katastru (*Klanicová 2007,* 183, obr. 5:1a–c).

Dubňany: jeden okraj Drag. 37 (Westerndorf, Helenius) pochází ze sídliště Jarohněvice (*Droberjar 1991,* 11) – zřejmě jde o polohu na jihovýchodním okraji Jarohněvického rybníka (*Škojec 1998,* 399, Abb. 15:9; viz lokality Dubňany II a IV v katalogu). Dále z lokality Černý kopec (poloha je hned vedle lokality Černé pole) uvádí Jaroslav Škojec (*2005,* 293, Abb. 22:3–6) ze sběru Martina Hložka čtyři fragmenty terry sigillaty (odborně nepublikovány).

Josefov: z trati Pod Roztrhanskem pochází z několika sběrů Oldřicha Gregora z let 1998–1999 mj. celkem 11 ks TS (*Škojec 2000,* 431, Abb. 21:1–11). Tyto byly zmíněny také v přehledové práci o nálezech terry sigillaty na Moravě, nejsou zde však popsány ani analyzovány, kromě jednoho fragmentu z Rheinzabernu (Bernhardova skupina II) a vyobrazení dvou fragmentů z Westerndorfu (*Klanicová 2007,* 176, 181, Tab. 3, obr. 4:5–6). Z dalších sběrů Oldřicha Gregora z let 2000–2002 pocházejí jiné 4 ks TS (*Škojec 2005,* 300).

Ostrožská Nová Ves: zveřejněn byl okraj Drag. 18/31, 31 (dílna neurčena) ze sídliště v trati Rybníky (*Droberjar 1991,* 17).

Vacenovice: v přehledové práci o nálezech terry sigillaty na Moravě je z polohy Rúdnik (viz lokalita Vacenovice v katalogu) vyobrazena část podstavy TS z Rheinzabernu, okraj TS z Pfaffenhofenu (Drag. 33?) a dále je v textu zmíněn fragment TS, určený jako výrobek mistra Onniorixe z Westerndorfu (*Klanicová 2007,* 183, obr. 4:4, 5:2) – tyto fragmenty však nejsou blíže popsány a není uveden jejich původ. Jaroslav Škojec (*2005,* 317, Abb. 40) uvádí z Rúdniku nálezy TS z povrchových sběrů Miroslava Chludila z let 1998–2002 a také tři fragmenty TS ze sběrů Martina Hložka z roku 1999.

Vlčnov-Dolní Němčí: ze známého sídliště v trati Dřínky/Pajsarůvka bylo již dříve publikováno celkem 106 ks TS: Drag. 37 – Lezoux (1 blíže neurčený ks), Rheinzabern (5× Primitivus I, 2× Pervincus a Comitialis V, 1× Primitivus I/III, Primitivus III, Lupus, Januarius II, Julius II – Julianus, Reginus I, Reginus II), Trevír (Maiiaaus), Westerndorf (2× Helenius); Drag. 54; Drag. 18/31; Drag. 32 (*Droberjar 1991,* 21–23, Taf. 13–15). Naopak zcela nový nález, který však nebyl zahrnut do předkládaného katalogu, představuje fragment reliéfní TS ze sběru z podzimu 2016, určený jako výrobek mistra Helenia z westerndorfských dílen, ovšem bez náležitých odkazů na standardní typovou klasifikaci reliéfu (*Chrástek – Bartík 2017,* 256–257, obr. 6) a z publikované fotografie nelze toto určení relevantně verifikovat.

Ze sledované oblasti (okresy Hodonín a Uherské Hradiště) uvádí Eduard Droberjar (*1991*) ještě nálezy TS z lokalit Havřice – Nad stavem, Havřice – Na Obalově poli, Havřice – Nad zahrádky, Mikulčice – Padělíky, Uherský Brod – Močidla/Zběsné/Korečník/Kučovská lávka/Jiřičky a Ždánice – cihelna. Soňa Klanicová (*2007,* obr. 1:3–4, 5:3) zmiňuje k roku 2006 z okresu Uherské Hradiště pouze jedinou další lokalitu, zato z okresu Hodonín jedenáct nových lokalit. Všechny nejsou jmenovitě uvedeny, pouze výběrově (kromě výše zmíněných): Hodonín – Prostřední čtvrtě, Mikulčice, Sudoměřice – Dolní Chmelnice. Dále z některých lokalit jsou nálezy terry sigillaty zmíněny bez náležitého určení, např. z Dolních Bojanovic (*Škojec 2000*, 416, Abb. 11:7–8,12); u nich nelze vyloučit, že nejsou zahrnuty v práci Soni Klanicové (*2007*).

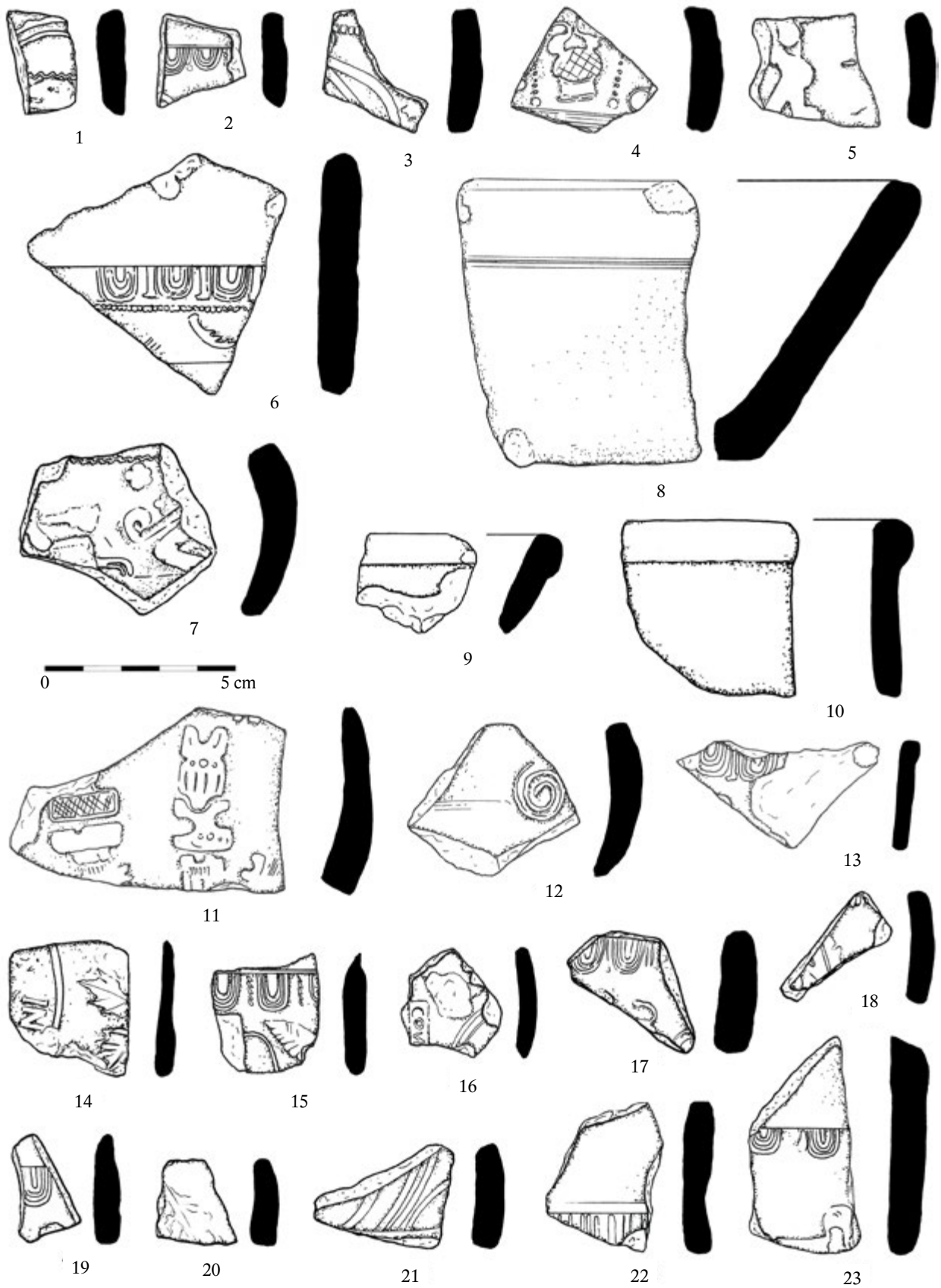
Terra sigillata z jednotlivých produkčních oblastí

Jihogalské dílny (?)

Nejstarší terru sigillatu z hodnoceného souboru představuje malý fragment výduti reliéfní nádoby (pravděpodobně Drag. 29 nebo Drag. 37) z Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 1:1*; *tab. 143:1*). Styl výzdobných motivů odkazuje na jihogalskou nebo časně středogalskou produkci, velmi kvalitní materiál a hlavně kvalitní povlak vysokého lesku by spíše nasvědčovaly první možnosti. Co se týče analogií ze sousedního římskoprovinciálního prostředí, lze uvést fragmenty TS s podobným reliéfem z jihogalských dílen v La Graufesenque z Vindobony (*Weber-Hiden 1996,* 62, 68, Taf. 6:10, 9:1) nebo též z pozdních jihogalských dílen v Banassacu z téže lokality (*Weber-Hiden 1996,* 88, Taf. 19:1). Každopádně zboží z jižní Galie se v barbariku vyskytuje velmi sporadicky, na Moravě evidoval Eduard Droberjar (*1991,* 27–28) jihogalskou TS prokazatelně pouze ze dvou lokalit (Brno-Chrlice a Komořany). V následujících patnácti letech žádný další exemplář nepřibyl, Soňa Klanicová (*2007*, 177) pouze datačně korigovala TS (dva fragmenty) z Brna-Chrlic. Více fragmentů jihogalské produkce na germánských lokalitách je však známo ze slovenského Záhoří (*Kuzmová 1997,* 57, Tab. 18–19), tedy z levobřeží dolního toku Moravy, jižně přiléhajícího k regionu středního Pomoraví s hodnoceným souborem TS.

Středogalské dílny

Ze středogalských dílen bylo rozpoznáno poměrně malé množství sigillatového zboží (3 + 10? fragmentů), které tvoří pouze cca 12 % ze všech určitelných jedinců (*Tab. I*). V rámci celé Moravy je sice nálezový podíl středogalské produkce větší, zhruba pětinový (20,1 %; *Klanicová 2007,*

Obr. 1: Jihogalská (?) terra sigillata. Ostrožská Nová Ves V (1). **Středogalská terra sigillata.** Hroznová Lhota II (2). Vlčnov I (3). Vacenovice (4–5). Vlčnov-Dolní Němčí (6). Svatobořice (7). Dubňany IV (8). Strážnice II (9). Ostrožská Nová Ves V (10). **Terra sigillata z Rheinzabernu.** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (11–13). Čejč II (14). Hroznová Lhota II (15–22). Josefov II (23).

Katalogové číslo	Lokalita	Výrobce	Tvar	Datování
89.20	Vacenovice	Cinnamus	Drag. 37 (?)	140–170/175
97.21	Vlčnov I	Cinnamus (?)	Drag. 37 (?)	140–170/175
99.101	Vlčnov-Dolní Němčí	Laxtucissa (?)	Drag. 37	150–170/180

Tab. II: Středogalské dílny – určitelné fragmenty z reliéfních nádob.

177), ovšem na sousedním jihozápadním Slovensku byl zjištěn podobně nízký podíl (12,3 %; *Kuzmová 1997,* 18), stejně tak v Polsku (10,9 %; *Tyszler 2012,* 260, Tab. 118). Andrzej Przychodni (*2010,* 80, Abb. 28) dokonce z Polska uvádí ještě menší podíl (8,4 %), ovšem do procentuálních výpočtů zahrnuje také neurčenou terru sigillatu. V oblastech barbarika, zvláště poblíž dunajského limitu, zjišťujeme postupný úbytek středogalské terry sigillaty od západu k východu, což víceméně odráží stav podílu TS těchto dílen v podunajských provinciích (*Kuzmová 1997,* 20; *Schücker 2016,* 56–57, Abb. 7; *Halama 2018,* 57, mapa 6, Tab. 8). Vypočítaný podíl z hodnoceného souboru z oblasti Hodonínska a Uherskohradišťska, které leží ve východní části jižní Moravy, tak do těchto zjištění dobře zapadá.

Pouze dva určitelné fragmenty patří k tzv. hladkým sigillatovým tvarům – okrajový fragment mísovité nádoby pravděpodobně Drag. 31 nebo 18/31 ze Strážnice II (*obr. 1:9*) a část misky Drag. 33 z Dubňan IV (*obr. 1:8*; *tab. 143:2*). Všechny ostatní určitelné fragmenty pocházejí z reliéfních mísovitých nádob, nejspíše Drag. 37. Tři fragmenty mohly být připsány konkrétním výrobcům (*Tab. II*). Mistr Cinnamus je doložen ve Vacenovicích (*obr. 1:4*; *tab. 143:5*) a pravděpodobně i ve Vlčnově I (*obr. 1:3*; *tab. 143:7*). Výrobky Cinnamovy dílny jsou velmi výrazně zastoupeny jak v provinciálním prostředí a na limitu, tak i v barbariku (*Halama 2018,* 55, Tab. 7). V germánském prostředí byl na Moravě dosud zjištěn již v jedenácti případech. Soňa Klanicová (*2007, 178*) uváděla 10 ks, k tomu nověji přibyl zlomek z Mořic, určený jako Cinnamus nebo Pugnus (*Kuzmová 2011a*); na římské vojenské stanici Burgstall u Mušova se vyskytuje v podobném počtu (6 + 4? ks) a spolu s výrobky mistra Paterna (6 + 3? ks) zde tvoří největší množství dílensky určené terry sigillaty (*Klanicová 2008,* 440, Tab. 1).

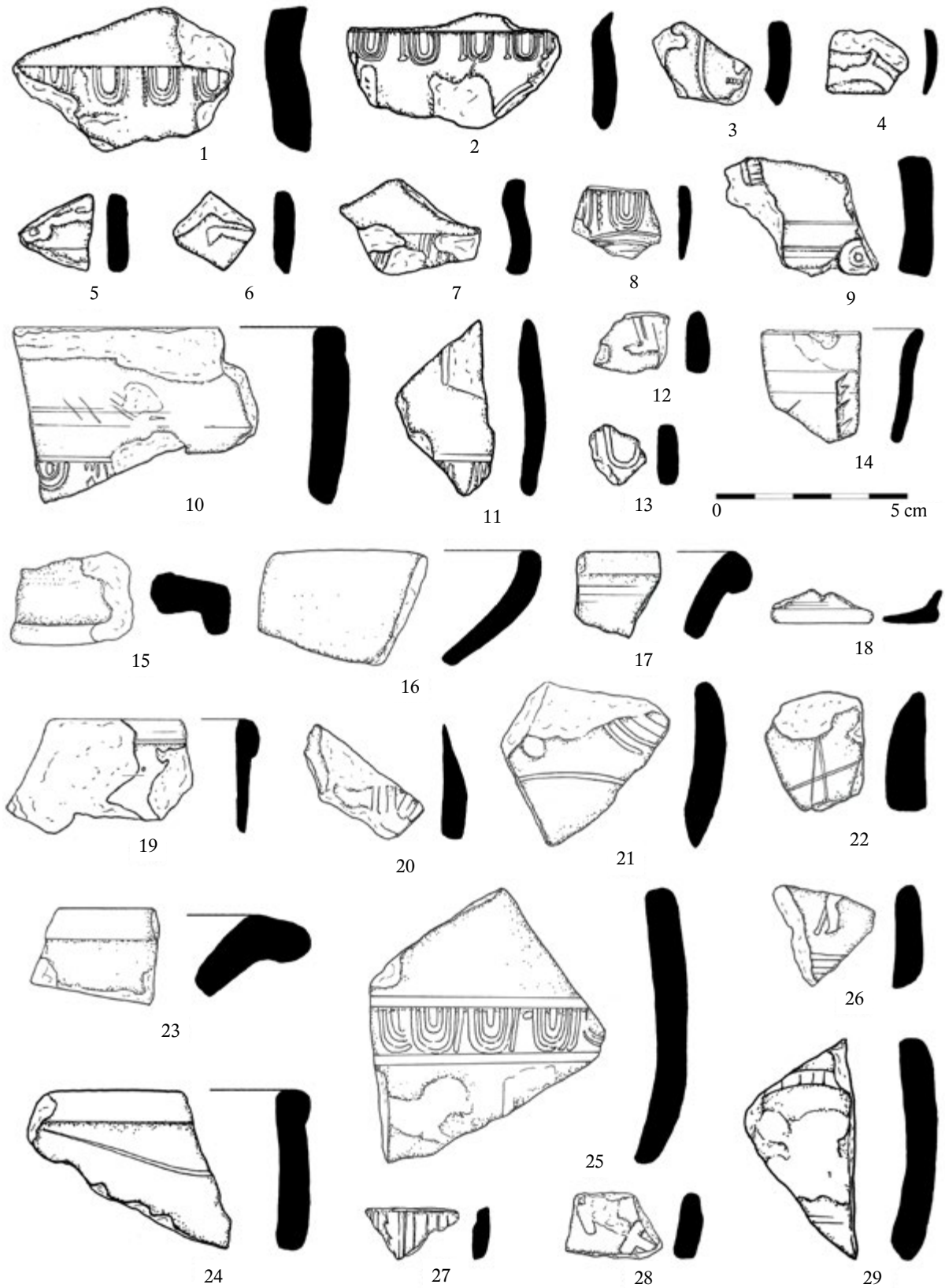
Dalšího rozpoznaného výrobce zřejmě představuje mistr Laxtucissa ze známé lokality Vlčnov-Dolní Němčí (*obr. 1:6*; *tab. 143:9*). Datace jeho výroby je obdobná jako u Cinnama, spadá do třetí čtvrtiny 2. století. Na Moravě by šlo o první doklad pocházející z této dílny, v sousedních oblastech barbarika se ovšem výrobky Laxtucissy v několika kusech vyskytují (nejvíce v počtu 3 ks v severní části Dolního Rakouska: *Stuppner 1994b,* 90–91, Liste 1); novějším zajímavým nálezem je soubor sedmi fragmentů z jedné reliéfní mísy s kolkem ze sídliště v Mikulovicích ve východních Čechách (*Sedláček – Halama – Jílek 2008*) a také rozlámaná miska Drag. 37 s určením Laxtucissa nebo Laxtucissa/Paternus II, pocházející z ženského bohatého žárového hrobu 9 horizontu B2/C1 na pohřebišti wielbarské kultury v Górzycy, stanowisko 20 (*Tyszler 2013*).

Na několika dalších fragmentech středogalské TS z hodnoceného souboru se sice také zachovaly relikty reliéfní výzdoby, tyto jsou však bohužel přesněji neurčitelné (*obr. 1:2,5,7*; *tab. 143:4,6,8*).

Rheinzabern

V rámci naddunajského barbarika určitě nepřekvapí, že největší část určitelné terry sigillaty byla vyrobena rheinzabernskými manufakturami v horním Porýní (římská provincie Germania Superior), které začaly s masovou produkcí keramiky a jejím exportem kolem poloviny 2. století. Jako výrobky z Rheinzabernu bylo identifikováno 17 + 30? fragmentů TS (*Tab. I*), což je sice méně než polovina určitelných jedinců (cca 43 %), ovšem u dalších více než 19 % (2 + 19? fragmentů) terry sigillaty byla provenience pouze rámcově určena jako Rheinzabern/Westerndorf. Tento podíl opět zapadá do zjištěné situace v přilehlé části barbarika, kde v rámci celé Moravy se uvádí 60,1 % rheinzabernské produkce (*Klanicová 2007,* 179, Tab. 6) a podobně v severní části Dolního Rakouska 58,5 % (*Stuppner 1994a,* 288, 295, Abb. 1), zatímco na jihozápadním Slovensku je již mírně nižší – zde dosahuje necelých 40 % (*Kuzmová 1997,* 21, 30, Tab. 7).

V souboru povrchových nálezů ze středního Pomoraví bylo identifikováno pět různých typů tzv. hladké sigillaty – okraje rozevřených mísovitých nádob pravděpodobně Drag. 31 z Hroznové Lhoty II (*obr. 2:17*) a Drag. 32 z Ostrožské Nové Vsi II (*obr. 2:16*; *tab. 143:27*), z mísovité nádoby pochází fragment charakteristicky zalomeného límce Drag. 38 z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 2:15*; *tab. 143:29*), poměrně vzácné tvary představují okraj tenkostěnné miskovité nádoby pravděpodobně Drag. 41 s relikty zahloubené výzdoby provedené technikou vrubořezu z Dubňan II (*obr. 2:14*; *tab. 143:28*) a fragment vně

Obr. 2: Terra sigillata z Rheinzabernu. Ostrožská Nová Ves IV (1–5). Ostrožská Nová Ves V (6–7). Ostrožská Nová Ves II (8, 16). Strážnice/Petrov II (9). Vacenovice (10). Veselí nad Moravou I (11). Strážnice II (12). Vlčnov-Dolní Němčí (13, 18). Dubňany II (14, 19). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (15). Hroznová Lhota II (17). **Terra sigillata z Rheinzabernu/Westerndorfu.** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (20–21, 23). Strážnice I (22). Ostrožská Nová Ves IV (24). **Terra sigillata z Westerndorfu.** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (25–26). Ostrožská Nová Ves III (27). Dubňany II (28). Ostrožská Nová Ves IV (29).

ovaleného spodku drobné nádoby (Ludowici Vh?) z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 2:18*).

Všechny nálezy reliéfní terry sigillaty pocházejí pravděpodobně ze široce oblíbeného mísovitého tvaru Drag. 37. Pouze u patnácti fragmentů se podařilo určit konkrétního výrobce nebo alespoň chronologický úsek v rámci tzv. Bernhardových skupin (*Tab. III*). Jde o rozdělení jednotlivých výrobců z Rheinzabernu na tři velké chronologické skupiny a jejich podskupiny (Ia–b, IIa–c, IIIa–c: *Bernhard 1981*). Datováním a korekcí těchto chronologických skupin se zabývalo více badatelů, výsledky jsou zohledňovány, ale Bernhardovy skupiny se ve středoevropském prostoru akceptují dále. Přehledné shrnutí novějších návrhů absolutního datování TS z Rheinzabernu uvádí Lubomira Tyszlerová, která se snažila většinu návrhů zohlednit přijatelným způsobem (*Tyszler 2012,* 189–197, Tab. 81–86) – jejího datování se přidržuji.

Do chronologické Bernhardovy skupiny I lze zařadit pouze fragment ze Strážnice/Petrova II (*obr. 2:9*; *tab. 143:18*), který pravděpodobně patří dílně Cerialis I ze starší fáze podskupiny Ib (= Ib/1). Tato skupina je datována do období kolem markomanských válek, což potvrzují nálezy TS ze zánikových horizontů v areálech vojenských táborů na limitu a také civilních osad v provinciích (*Gabler 1987,* 80–82; *Kuzmová 1994,* 247; *Tyszler 2012,* 190–191 s další literaturou; *Schücker 2016,* 62, Tab. 3).

Největší zastoupení mají výrobky skupiny II, zvláště podskupiny IIa, které datačně spadají do pozdně antoninského období po markomanských válkách a do severovské doby. Z Ostrožské Nové Vsi IV pochází fragment nádoby Comitiala V (*obr. 2:2*; *tab. 143:15*); další TS se stejným určením byla identifikována v materiálu z Hroznové Lhoty II – Comitialis V (?) (*obr. 1:17*; *tab. 143:13*) a fragment s částí Comitialova kolku, který by mohl pocházet ze stejné nádoby (*obr. 1:16*; *tab. 143:23*). Z dalších výrobců podskupiny Bernhard IIa se vyskytují mistr B. F. Attoni v Čejči II (*obr. 1:14*; *tab. 143:20*) a zboží s vejcovcem E25–26 v Ostrožské Nové Vsi IV (*obr. 2:1*; *tab. 143:12*). Právě tito výrobci již byli v nálezech z Moravy nejvíce zastoupeni (Comitialis V – 7×, B. F. Attoni – 2×, zboží s vejcovcem E25–26 – 2×: *Klanicová 2007, 181*). Přímo z podskupiny Bernhard IIb byl identifikován pouze fragment z Hroznové Lhoty II s určením Julius I nebo Lupus (*obr. 1:15*; *tab. 143:21*) – oba jsou již po jednom kuse z Moravy doloženi (*Klanicová 2007,* 181); podskupinu IIc pak zřejmě reprezentuje TS mistra Primitiva IV z Josefova I (*obr. 1:23*; *tab. 143:11*) – z Moravy byli dosud známi pouze Primitivus I a III (*Klanicová 2007,* 181).

Katalogové číslo	Lokalita	Výrobce	BS + datování
2.329	Blatnice pod Svatým Antonínkem I	rámcově BS Ia–IIa	Ia–IIa (145/150–210/220)
29.198	Hroznová Lhota II	rámcově BS Ia–IIa	Ia–IIa (145/150–210/220)
29.211	Hroznová Lhota II	rámcově BS Ia–IIc	Ia–IIc (145/150–230/233)
77.26	Strážnice/Petrov II	Cerialis I	Ib/1 (160/170–180/200)
29.232	Hroznová Lhota II	Comitialis	Ib/2–IIa (po 175/178–210/220)
29.209	Hroznová Lhota II	Comitialis V (?)	IIa (?) (po 175/178–210/220)
62.67	Ostrožská Nová Ves IV	Comitialis V	IIa (po 175/178–210/220)
10.7	Čejč II	B. F. Attoni	IIa (po 175/178–210/220)
62.81	Ostrožská Nová Ves IV	zboží s vejcovcem Ri-Fi: E25–26	IIa (po 175/178–210/220)
60.5	Ostrožská Nová Ves II	rámcově BS IIa–IIc	IIa–IIc (po 175/178–230/233)
71.142	Strážnice II	rámcově BS IIa–IIc	IIa–IIc (po 175/178–230/233)
29.235	Hroznová Lhota II	Julius I nebo Lupus	IIb (190/210–230/233)
29.205	Hroznová Lhota II	Julius I/Lupus/Perpetuus (?)	IIb–IIIb (190/210–230/245/260)
34.5	Josefov I	Primitivus IV (?)	IIc (190/210–230/233)
2.328	Blatnice pod Svatým Antonínkem I	Julius II – Julianus I	IIIa (210/220–233/244)

Tab. III: Rheinzabern – určitelné fragmenty z reliéfních nádob, seřazené dle Bernhardových skupin (BS) I–III.

Katalogové číslo	Lokalita	Výrobce	Tvar	Datování
97.22	Vlčnov I	Comitialis – Erotus	Drag. 37	čtvrtá čtvrtina 2. století
2.325–326	Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2 frg.)	Helenius (vejcovec E10)	Drag. 37	195/200–230/240
89.22	Vacenovice	Helenius (vejcovec E9b)	Drag. 37	195/200–230/240
61.25	Ostrožská Nová Ves III	Helenius (?) (vejcovec E9a?)	Drag. 37 (?)	195/200–230/240
62.80	Ostrožská Nová Ves IV	Helenius (?) (vejcovec E9a?)	Drag. 37 (?)	195/200–230/240
63.76	Ostrožská Nová Ves V	Helenius (?) (vejcovec E9a?)	Drag. 37 (?)	195/200–230/240
62.68,79	Ostrožská Nová Ves IV (2 frg.)	Onniorix	Drag. 37	druhá čtvrtina (?) 3. století

Tab. IV: Westerndorf – určitelné fragmenty z reliéfních nádob.

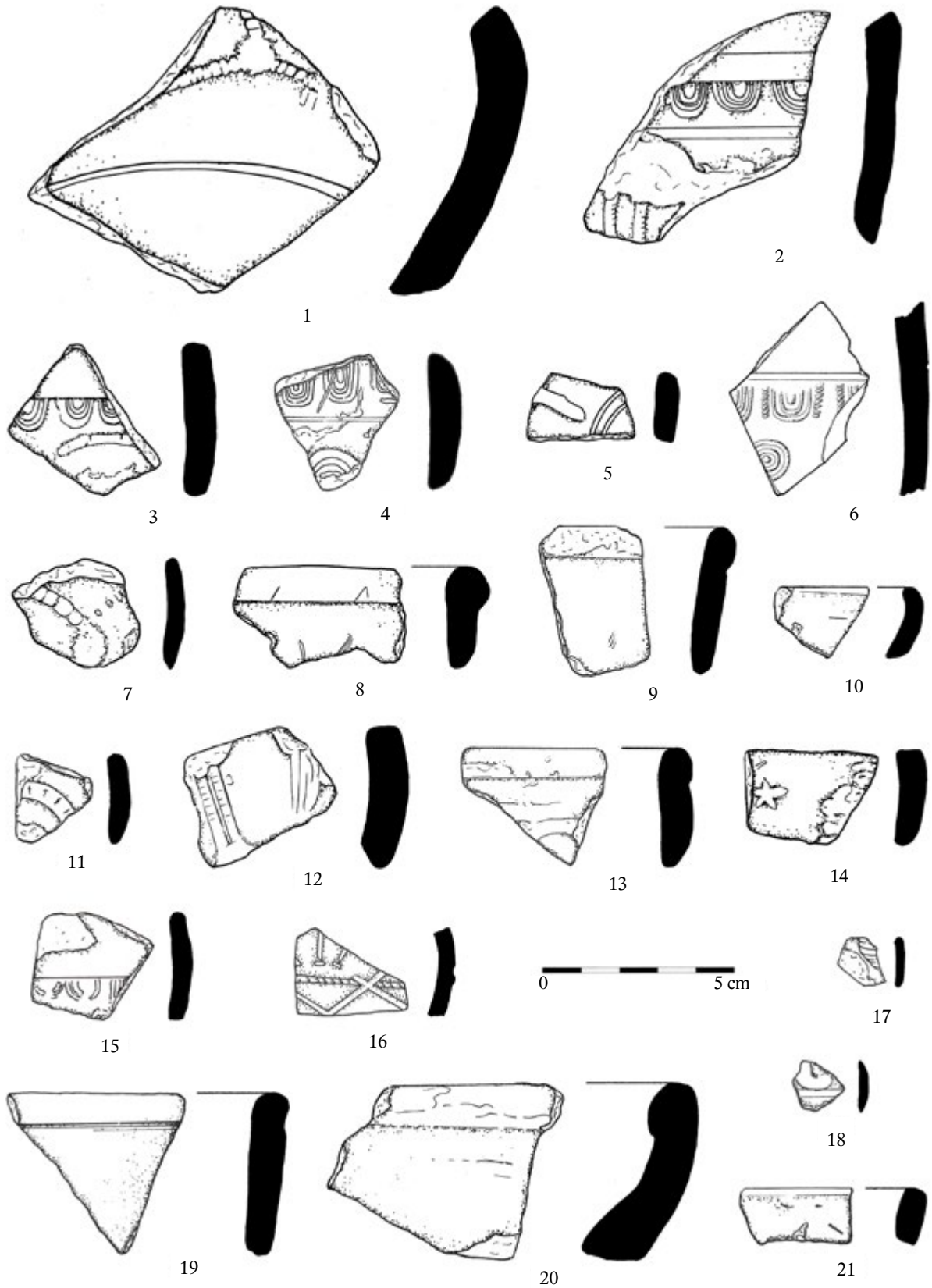
Chronologicky nejmladší skupina Bernhard III (konkrétně podskupina IIIa z pozdně severovského období, popř. doby časně poseverovské) je zastoupena pouze jedním exemplářem (Julius II – Julianus) z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 1:11*, *tab. 143:10*) – se stejným určením byly dosud z Moravy známy 2 ks (*Klanicová 2007, 182*).

Westerndorf

Jako zboží z dílen ve Westerndorfu na pomezí provincií Raetie a Norika byly v hodnoceném souboru identifikovány necelé dvě desítky zlomků (7 + 12? fragmentů, tj. 17,4 %), ovšem u dalších více než 19 % (2 + 19? fragmentů) terry sigillaty byla provenience pouze rámcově určena jako Rheinzabern/Westerndorf a u dalších 7 % (1 + 7? fragmentů) nebylo možné rozhodnout mezi dílnami ve Westerndorfu a Pfaffenhofenu (*Tab. I*). Celkově v rámci Moravy byla sice westerndorfská terra sigillata určena pouze v podílu 16,6 % (*Klanicová 2007,* 182, Tab. 6), v přilehlé oblasti jihozápadního Slovenska je však tento podíl dvojnásobný – 33,4 % (*Kuzmová 1997,* 27). V jednotlivých oblastech barbarika severně Dunaje totiž zjišťujeme postupný nárůst westerndorfského zboží od západu na východ (*Schücker 2016,* 67–70, Abb. 17; *Halama 2018,* 71, mapa 12, Tab. 18). K tvarům tzv. hladké sigillaty lze s výhradou zařadit pouze okrajový fragment mísy Drag. 32 z Hroznové Lhoty II (*obr. 3:10*; *tab. 144:19*); fragmenty reliéfní keramiky patří snad všechny mísám Drag. 37.

Z první fáze westerndorfské produkce (zhruba poslední čtvrtina 2. století) pochází fragment Comitialis – Erotus (dle určení Soni Klanicové: *Zeman 2014,* 130, obr. 7:15) z Vlčnova I (*obr. 3:6*; *tab. 144:4*). Stejně jako v naprosté většině okolních oblastí barbarika převažuje rovněž v našem hodnoceném souboru mezi určitelnými kusy z Westerndorfu zboží mistra Helenia (na Moravě bylo dříve známo již 32 fragmentů Helenia, 5 fragmentů Comitialise a pouze 1 fragment Onniorixe: *Klanicová 2007,* 183), jehož westerndorfské výrobky jsou datovány do průběhu první třetiny 3. století (*Tab. IV*; *Gabler – Kellner 1993,* 266–268; *Gabler 2001,* 123–125). Heleniovi lze připsat dva fragmenty z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (s vejcovcem pravděpodobně typu Gabler–Kellner 1993: E10 = Kiss: Taf. 5:4), jež snad mohly pocházet z jedné nádoby (*obr. 2:25–26*; *tab. 144:1,17*), a značně setřelý kus z Vacenovic (*obr. 3:4*; *tab. 144:7*) s vejcovcem typu pravděpodobně Gabler–Kellner 1993: E9b (= Kiss: Taf. 5:5). Další tři fragmenty ze tří různých poloh z Ostrožské Nové Vsi III (*obr. 2:27*; *tab. 144:12*), IV (*obr. 3:2*; *tab. 144:2*) a V (*obr. 3:3*; *tab. 144:6*) sice patří Heleniovi, jejich produkce ve Westerndorfu však není zcela jistá. Na všech se totiž vyskytuje vejcovec pravděpodobně typu Gabler–Kellner 1993: E9a (= Kiss: Taf. 5:6) – obdobný typ vejcovce totiž používal Helenius také v Rheinzabernu (Ri-Fi: E7) a později i v Pfaffenhofenu (Pfaff. 27). Charakter materiálu a povrchu ve všech třech případech svědčí nejspíše pro Westerndorf.

Z Ostrožské Nové Vsi IV máme doklad pozdní fáze keramické výroby ve Westerndorfu – dva fragmenty patrně ze stejné nádoby (*obr. 3:1,7*; *tab. 144:3,11*) pocházejí z dílny mistra Onniorixe a snad k nim patří také další dva zlomky (*obr. 2:29*; *tab. 144:5*). Na Moravě jde teprve o druhý doklad TS z Onniorixovy dílny, první pochází z Vacenovic (*Klanicová 2007,* 183). Výrobky mistra Onniorixe jsou velmi vzácné i z okolních oblastí barbarika – sporadicky se vyskytují v sarmatské oblasti mezi Panonií a Dácií, dále na jihozápadním Slovensku (5 ks: *Kuzmová 1997,* 28), jeden kus je registrován z východního Slovenska (*Kuzmová 2011b,* 173) a také z Polska (*Tyszler 2012,* 200–201). Datace produkce tohoto mistra bohužel není příliš ustálená (je datována jak již do první třetiny 3. století, tak teprve do druhé třetiny 3. století; pozdní datace viz např. *Kuzmová 1997,* 28). Onniorix zřejmě začínal v dílně mistra Helenia a posléze si otevřel svou vlastní dílnu; představuje tudíž v rámci Westerndorfu nejmladšího výrobce terry sigillaty – vzhledem k nízkému

Obr. 3: Terra sigillata z **Westerndorfu.** Ostrožská Nová Ves IV (1–2, 7). Ostrožská Nová Ves V (3, 8). Vacenovice (4). Vlčnov-Dolní Němčí (5). Vlčnov I (6). Dubňany II (9). Hroznová Lhota II (10). **Terra sigillata** z **Westerndorfu/Pfaffenhofenu.** Ostrožská Lhota I (11). Strážnice I (12–13). **Neurčená terra sigillata.** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (14). Strážnice II (15–16). Veselí nad Moravou I (17). Strážnice I (18, 20). Ostrožská Nová Ves IV (19). Vacenovice (21).

počtu nálezů jeho výrobků v provinciích se předpokládá krátká doba jeho produkce (*Gabler – Kellner 1993,* 269). Datace tak do značné míry souvisí s otázkou konce celkového fungování westerndorfského hrnčířského centra. Většina badatelů se sice vždy přikláněla k zániku dílen v roce 233 v souvislosti s historicky známými vojenskými vpády Alamanů, ovšem pouze 2 km vzdálené dílny v Pfaffenhofenu prokazatelně pokračovaly v produkci i během druhé třetiny 3. století. Nové analýzy materiálu z relevantních kontextů ostatně naznačují, že konec westerndorfské produkce nastal zřejmě až v druhé polovině 3. století (*Radbauer 2013,* 162–163 s další literaturou). Snad tedy příliš nepochybíme, když budeme počítat s výrobou TS mistra Onniorixe přibližně během druhé čtvrtiny 3. století.

Pfaffenhofen (?)

Výrobky těchto dílen jsou často obtížně rozlišitelné od terry sigillaty z blízko ležícího Westerndorfu, a to z hlediska motivů reliéfní výzdoby i kvality keramického materiálu. Z hodnoceného souboru to platí o osmi fragmentech (1 + 7?) TS, které mohly být určeny pouze rámcově jako Westerndorf/Pfaffenhofen (*Tab. I*) – např. z Ostrožské Lhoty I (*obr. 3:11*) nebo Strážnice I (*obr. 3:12–13*; *tab. 144:9*).

Na Moravě se terra sigillata z Pfaffenhofenu objevuje dosti vzácně, tvoří pouze 1,2 % z celkového množství určitelné TS (*Klanicová 2007,* 183, obr. 5). Podobně sporadický výskyt registruje Klára Kuzmová (*1997,* 57, Tab. 18–19) z přilehlé oblasti slovenského Záhoří. Daleko výraznější zastoupení bylo zjištěno ve východněji položených oblastech barbarika, nejvíce na území dnešního Polska (17,5 %: *Tyszler 2012*, 260, Tab. 118) a východního Slovenska (20 %: *Kuzmová 2011b*, 173, Tab. 2).

Zastoupené tvary a výzdobné techniky

V rámci reliéfně zdobené terry sigillaty, která v hodnoceném souboru naprosto převažuje, byl spolehlivě rozpoznán pouze jediný tvar – mísa Drag. 37. U části fragmentů je sice toto tvarové určení nejisté, ovšem tvarově nejpodobnější nádoby Drag. 29 a 30 s jistotou v žádném případě identifikovány nebyly – jsou ostatně velmi vzácné i v jiných částech barbarika (srovnání viz *Schücker 2016*, 50, Tab. 1; *Halama 2018*, 75, Tab. 20). Na rozdíl od mísy Drag. 29 s výrobou v 1. století byl tvar Drag. 30 vyráběn průběžně od 1. století v galských dílnách až po 3. století ve východogalských i hornogermánských výrobnách (*Webster 1996*, 42–43), včetně Westerndorfu (*Radbauer 2013*) a Pfaffenhofenu (*Kellner 1964*).

Variabilita tzv. hladké terry sigillaty je poměrně široká, bylo identifikováno až devět různých tvarových typů nádob. Vždy dvěma kusy jsou zastoupeny mísovité talíře Drag. 18/31, 31 (*obr. 1:9*, *2:17*), mísy Drag. 32 (*obr. 2:16*, *3:10*; *tab. 143:27, 144:19*) a kónické misky Drag. 33 (*obr. 1:8*, *3:21*; *tab. 143:2*), které zároveň reprezentují všechny tři zastoupené hlavní výrobní oblasti (středogalské dílny, Rheinzabern a Westerndorf). Tyto tvary se také v okolním barbariku vyskytují u hladké TS nejvíce (Morava – nejvíce Drag. 18/31, 31 a 33: *Klanicová 2007,* 184, Tab. 5; severní část Dolního Rakouska – především Drag. 31: *Stuppner 1994b,* 73; jihozápadní Slovensko – nejvíce Drag. 18, 18/31, 31, dále Drag. 32 a 33: *Kuzmová 1997,* 32, Tab. 8). Z těchto tvarů má chronologický význam mísa Drag. 32 (Ostrožská Nová Ves II a Hroznová Lhota II), kterou sice začaly rheinzabernské dílny vyrábět již od 60. let 2. století, ale v podunajských provinciích ještě není zastoupena ve vrstvách datovaných do období markomanských válek, tudíž se její distribuce do naddunajského barbarika předpokládá až po těchto válečných událostech (*Gabler – Pichlerová 1996,* 103).

Z Blatnice pod Svatým Antonínkem I pochází fragment charakteristicky zalomeného límce mísovitého tvaru Drag. 38 (*obr. 2:15*; *tab. 143:29*), který byl na Moravě rozpoznán ve čtyřech případech (*Klanicová 2007,* 184, Tab. 5, obr. 4:3) a na jihozápadním Slovensku je doložen na germánských lokalitách třemi kusy (*Kuzmová 1997,* 33, Tab. 8). Podobně (ze stejné lokality) okraj ve tvaru vně vykloněného límce s horizontálním žlábkem pod ním – pravděpodobně tvaru Curle 23/Ludowici Tb (*obr. 2:23*; *tab. 144:20*) – je z Moravy i jihozápadního Slovenska v několika exemplářích již známý. Dosti ojedinělý se zdá být v rámci naddunajského barbarika fragment vně ovaleného spodku drobné nádoby (tvar Ludowici Vh?) z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 2:18*). V hodnoceném souboru byla zaznamenána také část třecí misky (*mortarium*; Strážnice I), která by se tvarově snad mohla blížit Drag. 45 (*obr. 3:20*; *tab. 144:26*).

Poměrně vzácný tvar představuje okraj tenkostěnné miskovité nádoby pravděpodobně Drag. 41 s relikty zahloubené výzdoby provedené technikou vrubořezu z Dubňan II, pravděpodobně jde o Rheinzabern (*obr. 2:14*; *tab. 143:28*). Jako analogie lze uvést pouze okraj Drag. 41 s vrubořezem z germánského sídliště v Sedlci v jižních Čechách, také určený jako výrobek z Rheinzabernu z druhé poloviny 2. století a první poloviny 3. století (*Košnar – Břicháček 1999,* obr. 1:5), a výduť Drag. 41 s vrubořezem z Bratislavy-Dúbravky (římská stavba), taktéž z Rheinzabernu, datovanou do druhé poloviny 2. století (*Kuzmová 1997,* 117, Taf. 8:2). Další doklady TS zdobené vrubořezem pocházejí z Hroznové Lhoty II, odkud známe tři malé fragmenty (*tab. 44:21,23,26*), které bohužel nelze tvarově determinovat. Výzdoba technikou tzv. barbotina nebyla v hodnoceném souboru zjištěna vůbec.

Kolky a graffiti

Na dvou nádobách jsou doloženy kolky výrobců (pouze jejich části, v retrografické podobě), v obou případech byly umístěny přímo ve výzdobném pásu reliéfních mís pravděpo-

dobně Drag. 37. Fragment z Čejče II nese relikt kolku se dvěma písmeny [B. F. Atto]NI (*obr. 1:14*; *tab. 143:20*) a fragment z Hroznové Lhoty II má na sobě relikt kolku se třemi písmeny COM[itialis] (*obr. 1:16*; *tab. 143:23*). Jsou to tedy výrobky dílen z Rheinzabernu, přibližně ze stejného období.

Poměrně zajímavý fragment z těla nádoby neurčitelného tvaru (Strážnice I – nejspíše Rheinzabern/Westerndorf) má na povrchu kolmo se křížící druhotně ryté linie – jde totiž pravděpodobně o tzv. graffiti (značku) X-formy (*obr. 2:22*; *tab. 143:30*). V prostředí barbarika jsou nálezy TS s graffiti velmi vzácné, četné analogie však nacházíme na území římských provincií, zvláště při limitu – tyto sekundární značky označovaly majitele či sloužily jako identifikační znak, zejména ve vojenském prostředí (podrobněji včetně analogií z barbarika i provincií viz *Halama 2010,* 555–556, obr. 7–8).

Chronologie nálezů terry sigillaty

Výroba téměř veškeré terry sigillaty z hodnoceného souboru spadá do rozmezí od druhé poloviny 2. století do první poloviny 3. století, ovšem jen menší část lze datovat přesněji. Nejstarší terru sigillatu představuje malý fragment reliéfní nádoby z Ostrožské Nové Vsi V. Bohužel je dílensky (jižní Galie?) a tedy i datačně určitelná pouze rámcově, pravděpodobně pochází z průběhu 1. století nebo první čtvrtiny 2. století.

Všechny tři dílensky určitelné fragmenty středogalské produkce (2× mistr Cinnamus, 1× mistr Laxtucissa?) byly vyrobeny v průběhu třetí čtvrtiny 2. století (*Tab. II*), nelze však rozhodnout, zda se do barbarika dostaly ještě před začátkem markomanských válek nebo až v jejich průběhu. Počátek výroby TS mistra Cinnama je kladen již před polovinu 2. století (cca od roku 140), mistra Laxtucissy jen o dekádu později, takže k přísunu jejich zboží do podunajských provincií začalo docházet záhy poté. Keramika obou mistrů je známa ze zánikových horizontů na několika provinciálních lokalitách, spojovaných s markomanskými válkami, např. z Carnunta – civilního města (*Gabler 1994,* 356, 359) nebo z kastelu a vicu v Regensburgu-Kumpfmühlu (po roce 172 a před rokem 179: *Fischer 1994,* 343–344), což sice určuje dobu její archeologizace, nikoli však přísunu na lokalitu. Z tohoto hlediska jsou také zajímavé doklady terry sigillaty z římských lokalit vojenského charakteru spojovaných s markomanskými válkami v barbariku. TS mistra Cinnama je totiž známa v hojném počtu např. z římské základny Burgstall u Mušova (*Klanicová 2008,* 439–445, Tab. 1), která je datována do úzkého časového horizontu mezi roky 172 a 180 (*Komoróczy 2008,* 424–425).

S obdobím kolem markomanských válek se pojí fragment ze Strážnice/Petrova II, určený jako výrobek mistra Ceriala I z Rheinzabernu (starší fáze Bernhardovy podskupiny Ib, datovaná do 60.–80. let 2. století; odkazy na nálezové horizonty při limitu viz výše kapitola *Rheinzabern*); v rámci barbarika jsou cenná zjištění z polských oblastí, kde zboží mistra Ceriala pochází mj. z chronologicky ukotvených hrobů (*Tyszler 2012,* 207–208).

Naprostou většinu chronologicky citlivějších fragmentů lze datovat do následujících cca padesáti let od ukončení markomanských válek, tedy do pozdně antoninského a severovského období (poslední dvě dekády 2. století a první třetina 3. století) – patří sem všechna rheinzabernská terra sigillata Bernhardových podskupin IIa, IIb a IIc (*Tab. III*), zboží mistrů Comitiala i Helenia z westerndorfských dílen (*Tab. IV*) a pravděpodobně také obě nereliéfní mísy Drag. 32 (viz výše). Toto zjištění koresponduje s nálezy TS ze všech okolních oblastí barbarika, což umožňuje usuzovat na vliv hospodářské konjunktury podunajských provincií a normalizaci hospodářsko-společenských vztahů se svébskými Germány (např. *Kuzmová 1997,* 91–92).

Jako nejmladší nálezy terry sigillaty byly identifikovány fragment z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (Julius II – Julianus, Rheinzabern, Bernhardova podskupina IIIa) a několik fragmentů (ze stejné nádoby?) z Ostrožské Nové Vsi IV (mistr Onniorix, Westerndorf) přibližně z druhé čtvrtiny 3. století (viz výše). V tomto období také vyznívá hlavní sigillatový import do barbarika všeobecně.

Rozšíření terry sigillaty v regionu středního Pomoraví

Všechny nálezy terry sigillaty z hodnoceného souboru pocházejí ze sídlišť nebo pravděpodobných sídlišť. Na některých větších sídlištních lokalitách jsou z doby římské zároveň známy také hroby (Vlčnov-Dolní Němčí, Blatnice pod Svatým Antonínkem I nebo Hroznová Lhota I). Vzhledem ke sběrovému charakteru nálezů TS však v těchto případech nelze relevantně rozhodnout o charakteru lokalit, každopádně terra sigillata nepochází ze žádného naleziště určeného jednoznačně pouze jako pohřebiště. V celém souboru se navíc nachází pouze jediný druhotně přepáleny fragment – z Ostrožské Nové Vsi IV (*tab. 65:2*), což je sídliště bez jakéhokoliv náznaku hrobů. Ostatně nálezy TS z hrobů či areálů pohřebišť jsou dosti sporadické v celém naddunajském barbariku obývaném svébskými Germány – na Moravě jsou známy dvě jisté lokality (Šitbořice a Modřice), na jihozápadním Slovensku jich je též pouze několik (poslední shrnutí viz *Kuzmová 2013,* 302–303, Tab. 20:1); podobná situace panuje rovněž v severní části Dolního Rakouska a v Čechách (shrnutí viz *Halama 2011*).

Nálezy TS z hodnoceného souboru byly získávány až od 90. let 20. století, předtím byla právě oblast středního Pomoraví v rámci Moravy z hlediska počtu lokalit s terrou sigillatou poměrně chudá, více lokalit bylo známo pouze z východní části této oblasti (tři polohy na katastru Havřic, dále Uherský Brod a Vlčnov-Dolní Němčí: *Droberjar 1991,*

Taf. 1). Několik dalších lokalit přibylo sice později (viz výše kapitola *Porovnání starších a nových nálezů TS*), ovšem Uherský Brod s 58 ks TS a Vlčnov-Dolní Němčí se 106 ks TS jako dvě germánské lokality s největším počtem TS v rámci Moravy vůbec zůstávaly nadále v této části Moravy poněkud ojedinělé *(Klanicová 2007,* 175, Tab. 3). Podobně chudá na lokality je námi sledovaná oblast také na aktuálním vymapování lokalit s TS severovského období na Moravě a jihozápadním Slovensku *(Kuzmová 2013,* Fig. 20:1). Povrchové nálezy TS shromážděné v nově hodnoceném souboru však dokazují, že střední Pomoraví v přísunu terry sigillaty nijak nezaostávalo za jinými oblastmi Moravy a jihozápadního Slovenska (hlavně Podyjí, dolní Pomoraví a Považí; *mapa 3*). Naopak, některé části středního Pomoraví nyní vykazují velkou hustotu nálezů terry sigillaty (např. na katastru Ostrožské Nové Vsi hned čtyři nové lokality s TS) a zvýšil se zde počet lokalit s větším množstvím sigillatových nálezů: Hroznová Lhota II – 58 fragmentů, Blatnice pod Svatým Antonínkem I – 35 fragmentů, Strážnice I – 30 fragmentů, Ostrožská Nová Ves IV – 25 fragmentů; na již zmíněné lokalitě Vlčnov-Dolní Němčí přibylo dalších 20 fragmentů (*Tab. I*). Oblast středního Pomoraví (Uherskohradišťsko a Hodonínsko) tedy nestála v importu terry sigillaty do naddunajského barbarika nijak stranou.

5.1.1.2. Raetská keramika

Římskoprovinciální stolní keramika z jemně plaveného materiálu žluto-oranžové barvy s bohatou rytou a barbotinovou geometrickou výzdobou, mnohdy s kovově lesklým potahem v odstínech od červené po hnědočernou, je tradičně nazývána podle místa původu v provincii Raetia. Odtud byla říční cestou proti proudu Dunaje dovážena ve velkém do Norika a Panonie, kde bylo toto zboží natolik oblíbeno, že bylo nejprve imitováno a nejpozději od poloviny 2. století bylo téměř nahrazeno kvalitními panonskými napodobeninami, neboť přímo v Panonii vzniklo několik výrobních center – Vindobona, Aquincum, Savaria, Gorsium, Poetovio a možná i Carnuntum (*Benková 2010*, 96–97). Na základě nálezů z kastelu Faimingen rozdělil Friedrich Drexel (*1911*, 80–84, Taf. XI–XII) tuto keramiku podle typů výzdoby do tří vývojových skupin s chronologickou platností.

Díky povrchové prospekci byla ve středním Pomoraví nalezena raetská keramika na sídlišti ve Veselí nad Moravou I (čtyři fragmenty: *obr. 4:1–3*; *tab. 123:7*) a na pohřebišti v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (jeden zlomek: *tab. 15:11*). Veselské příklady představují dva drobné zlomky z těla nádoby nesoucí výzdobnou rytou linii zakončenou barbotinovou tečkou a malý střep z výdutě zdobený linií pomocí ozubeného kolečka; největší kus potom pochází z okraje mísovité nádoby s centrálním výzdobným motivem šestiramenné hvězdice sestaveným opět z rytých linií opatřených na konci barbotinovou tečkou včetně středového plastického bodu. Rytá a plastická výzdoba přiřazuje tři zlomky ke skupině Drexel I, v níž dominují kulovité poháry, hrnce s přehnutým okrajem a právě mísy. Obecně je téměř nemožné odlišit keramiku raetské a panonské produkce, někdy se jako kritérium uvádí větší tloušťka střepů panonských výrobků, tj. více než 3 mm (*Krekovič 1998*, 10). V Raetii je keramika skupiny Drexel I datována mezi léta 120–170 (*Drexel 1911*, 81; *Fischer 1990*, 35, 57). V Panonii, kde představuje nejpočetnější skupinu nálezů raetské keramiky, je nutné počítat s určitým zpožděním jejího používání i výroby, a to od poloviny 2. století do počátku 3. století (*Szőnyi 1973*, 102; *Petznek 1999*, 225; *Benková 2010*, 97). Na Moravě nepatří tato keramika k častým druhům římského keramického importu. Před téměř třiceti lety bylo známo pouze patnáct zlomků raetské keramiky z šesti lokalit, přičemž analogickou výzdobu k veselským nálezům mají exempláře ze sídlišť ve Vícemilicích, Brodu nad Dyjí a Brodku u Prostějova (*Droberjar 1989*, 57–59, tab. 7:5–6,9, mapa 2). Na jihozápadním Slovensku se objevila na fragmentu hrncovité nádoby z Púchova (*Beninger 1937*, 66–67, Taf. 8:12b).

Drobný střep z černě potažené výdutě se zbytkem výzdoby ozubeným kolečkem z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*tab. 15:11*) stejně jako výše zmíněný fragment z Veselí nad Moravou I (*tab. 123:7*) se již hlásí k Drexelově II. nebo III. výzdobné skupině. K hodnocení jsou jen velmi malé výseky výzdoby, není tudíž možné je přesněji typologicky zařadit a rozhodnout, zda náleží do Drexelovy II. skupiny (s barbotinovými podkovami a horizontálními pásy provedenými ozubeným kolečkem) nebo III. skupiny (s výhradně horizontálními pásy provedenými ozubeným kolečkem). Analogický fragment byl v oblasti jihovýchodní Moravy objeven také v inventáři objektu O 14 ve Vlčnově-Dolním Němčí (*Droberjar 1989*, 59, tab. 7:2). Raetská keramika tohoto výzdobného slohu je v římských provinciích datována od první třetiny 2. století do třetí čtvrtiny 3. století (*Petznek 1999*, 225; *Benková 2010*, 97, 99).

5.1.1.3. Terra nigra

Unikátním dokladem šíře sortimentu římskoprovinciálního keramického importu je zlomek výrazně oble prohnuté výdutě s kolkovanou výzdobou v pásech ze sídliště v Hroznové Lhotě II. Je vyroben z jemně plaveného materiálu, na lomu tmavě šedého, a jeho vnější i vnitřní vyhlazovaný povrch nese cihlově hnědý potah. Na vnější straně se zachovaly zbytky výzdoby v podobě dvou pásů různě šrafovaných čtvercových kolků, které jsou ze spodní strany ohraničeny dvěma horizontálními rýhami (*tab. 44:30*). Zejména na základě této výzdoby můžeme nález z Hroznové Lhoty II označit jako keramiku typu terra nigra, tedy typickou jemnou stolní římskou keramiku porýnské pro-

dukce s leštěným černým povrchem. Popisovaný exemplář má však hnědý povrch, šlo by tedy o tzv. hnědou nigru (*braune Nigra*), kterou Alexander Heising (*2007*, 131–133, Abb. 12ab) v tvarové škále mohučského hrnčířského centra označuje jako Warengruppe 8, vyráběnou mezi lety 230/240–270/280. Nejčastějšími tvary zhotovenými touto technikou jsou mísy, poháry, vázy, urny, hrnce a džbány. Exemplář z Hroznové Lhoty II by mohl pocházet z velkého hrnce či džbánu s řádkovou kolkovanou výzdobou v pásu ohraničeném horizontálními rýhami na plecích (*Heising 2007*, 362, Abb. 12a:815). Hnědá nigra je lokálním produktem hornorýnského pravobřeží s hrnčířskými dílnami v Mohuči, Wormsu, Trevíru, Heddernheimu aj., označovanými jako mohučská skupina (*Mainzer Gruppe*), v menší míře potom v Belgii (dílna v Tournai: *Bernhard 1984–85*, 102–106, Abb. 62). Terra nigra obecně patří k velmi vzácnému druhu římské keramiky ve středodunajském barbariku. Z jihozápadního Slovenska zatím její nálezy uváděny nejsou, na Moravě v případě sedmi exemplářů uvažuje Eduard Droberjar (*1989*, 76) spíše o její imitaci (dva z nich přitom pocházejí ze středního Pomoraví – Nedakonice a Havřice). Pokud předpokládáme určitou míru zpoždění výskytu tohoto zboží v barbariku, potom je možné nález z Hroznové Lhoty II obecně spojit s pozdním římským importem 4. století, který charakterizuje především glazované zboží.

5.1.1.4. Žlutooranžová keramika

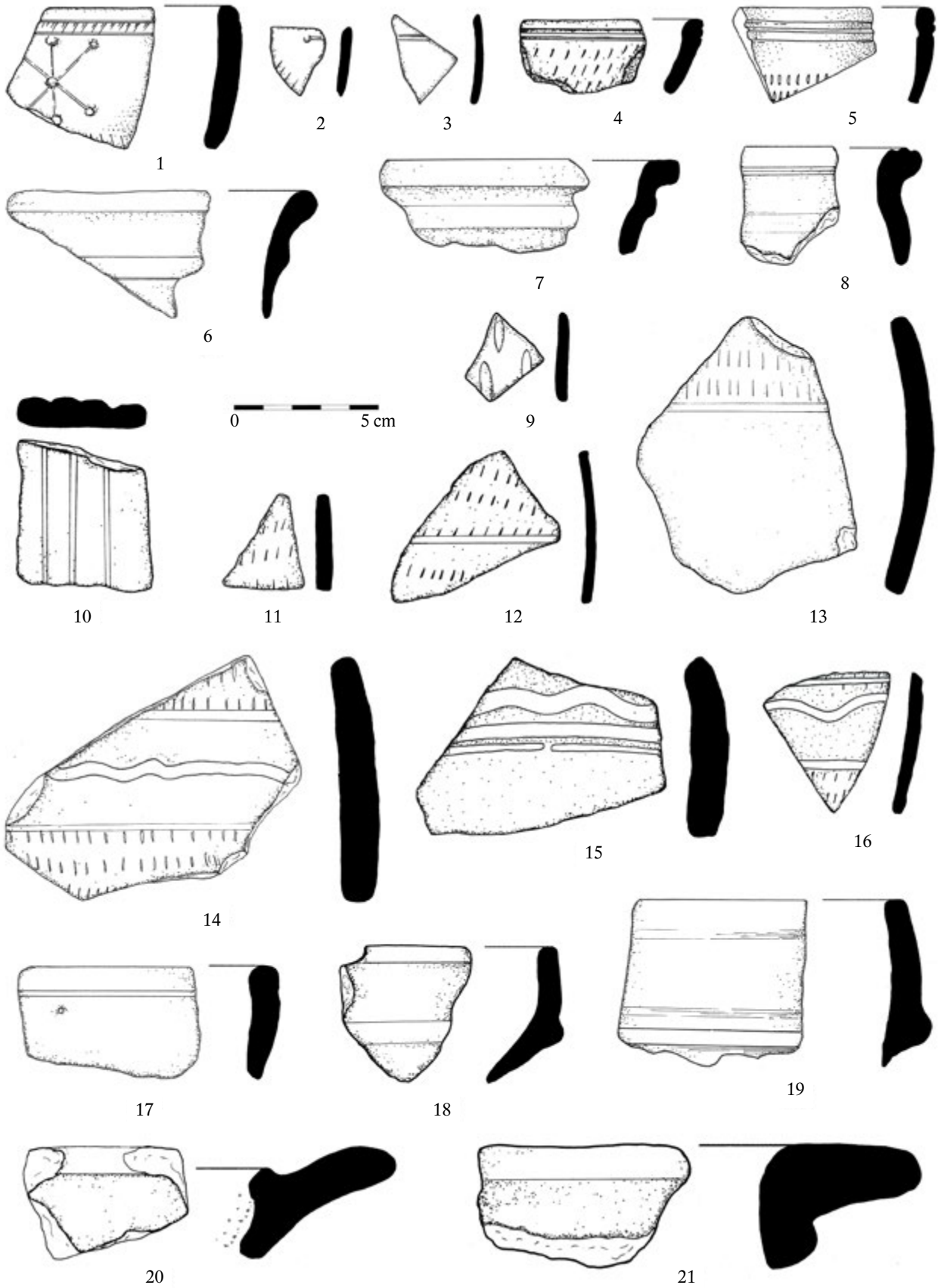
Nejpočetnějším druhem římskoprovinciální keramiky v barbariku je zboží z jemně plavené hlíny s hladkým povrchem, jehož barva v závislosti na stupni oxidačního výpalu kolísá od plavě žluté přes žlutohnědou po cihlově oranžovou. V tvarovém sortimentu jsou v římských provinciích zastoupeny všechny druhy keramického nádobí, v barbariku se nejčastěji objevují džbány, mísy a hrnce. Obdobné složení se objevuje také v povrchových nálezech z jihovýchodní Moravy. Typické džbány s plasticky profilovaným hrdlem a nálevkovitým okrajem zastupují fragmenty okrajů z Blatnice pod Svatým Antonínkem I, Ostrožské Nové Vsi V, Strážnice I a Vlčnova I (*obr. 4:6–7*; *tab. 15:15–17, 71:14, 98:2*), početné jsou zlomky výdutí s charakteristickými krátkými svislými či šikmými záseky (*obr. 4:11–13*; *tab. 15:18–22, 16:1–6, 71:9, 123:10–11*) včetně zvlněných páskových uch (*obr. 4:10*; *tab. 31:14, 53:19, 60:8, 82:20–21, 106:23, 123:13–14*) nebo odsazených den (*tab. 63:2, 136:7*). Vzhledem k značné fragmentárnosti materiálu z povrchových sběrů není vyloučené, že některé z uvedených příkladů pocházejí také z amfor, konvic nebo lahví. Zajímavým dokladem přítomnosti poháru je fragment stěny se svislými oválnými důlky z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 4:9*). Jde o poměrně rozšířený způsob keramických imitací oblíbených skleněných pohárů s kónickými stěnami s vybrušovanými ovály typu E 187. Na Moravě známe příklady z chaty XII z Křepic a z Brna-Chrlic (*Droberjar 1997a*, 112, Abb. 50:1–2, Taf. 92:2) nebo z kulturní vrstvy sídliště ve Velkých Němčicích (*Urbánková 2013*, 249, obr. 5:11).

Dalším velmi oblíbeným typem nádob žlutooranžové keramiky v barbariku jsou hrnce s ven vyhnutým, zesíleným a rovně seříznutým okrajem s oběžnými žlábky či rýhami na horní ploše (*obr. 4:8*; *tab. 15:12–13, 54:3*). V případě den se soustřednými rýhami na spodní straně (*tab. 60:6*) je možné jen usuzovat, že pocházejí z větších hrncovitých tvarů nebo ze džbánů. Kromě nich se v povrchových nálezech středního Pomoraví vyskytly také misky se zataženým, rýhami profilovaným okrajem, jejichž výduť z vnější strany pokrývá hustá rytá výzdoba z krátkých svislých rýžek (*obr. 4:4–5*; *tab. 44:33, 71:13, 82:18–19, 123:12*). Minimálně osmnácti exempláři jsou zastoupeny charakteristické prstencové misky vyrobené ze žlutooranžové keramiky, reprezentované zlomky okrajů, výdutí s prstencem nebo den s plastickou nožkou (*tab. 16:14–19, 54:1, 60:7, 71:11, 123:16, 138:7*).[10] Obecně se žlutooranžová keramika objevuje prakticky po celou dobu římskou. Je možné pouze vysledovat maximální vrchol její produkce a šíření za hranice římských provincií od poloviny 2. století do poloviny 3. století (*Krekovič 1981*, 363; *Droberjar 1989*, 109; *Stuppner 1997*, 113–114).

5.1.1.5. Malovaná keramika

Jako poddruh jemné žlutooranžové keramiky je označováno zboží s oranžovým, hnědým nebo červeným pruhem namalovaným štětcem v horních dvou třetinách výduti a doplněným vyškrabávanými svislými čárkovitými vrypy či rytou vlnicí (též uváděno jako panonská páskově malovaná keramika). Tento v barbariku velmi početný typ provinciální keramiky (na jihozápadním Slovensku je přítomen na každém germánském sídlišti) je reprezentován převážně většími tvary, jako jsou vejčité hrnce, džbány, konvice a lahve, ale také mísami (*Krekovič 1981*, 353–355; *Droberjar 1989*, 64–67). Na naše území se nepochybně dostávala z Panonie, kde jako hlavní výrobní středisko fungovalo na přelomu 2. a 3. století Brigetio (*Bónis 1970*, 80). Povrchové sběry ve středním Pomoraví přinesly pouze fragmenty charakteristicky zdobených výdutí se středovým malovaným pásem doplněným centrální mělce rytou vlnovkou (*obr. 4:14–16*; *tab. 16:9,12–13, 45:1, 71:8*), které je těžké typologicky přiřadit k některému z výše zmíněných tvarů. Rytá vlnice je u této keramiky považována za chro-

10 Blíže k popisu, vývoji a datování prstencových misek viz níže v kapitole 5.1.1.6.

Obr. 4: Římskoprovinciální spotřební keramika. Veselí nad Moravou I (1–3, 19). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (4, 7–9, 11–12, 15–16). Strážnice II (5). Vlčnov I (6). Strážnice I (10, 18, 20–21). Kozojídky II (13). Josefov II (14). Hroznová Lhota II (17).

nologicky mladší prvek, jejich datování by tak odpovídalo konci 2. století až první polovině 3. století (*Gabler 1973*, 158–159; *Krekovič 1981*, 354).

5.1.1.6. Jemná šedá keramika

Stejně jako žlutooranžová keramika bylo u Germánů v oblibě rovněž redukčně vypálené zboží z jemně plaveného materiálu světlých či tmavých šedých odstínů s potahovaným povrchem či bez něj. Je sice tvarově velmi rozmanité, v barbariku však byly používány jen některé druhy, zejména různé varianty misek, hrnce, džbány a ojediněle také poháry se zprohýbanými stěnami. Na Moravu byla tato keramika dovážena spolu s předchozím druhem z panonských limitních dílen a trhů, nejčastěji se uvažuje o Aquincu (*Póczy 1956*), Brigetiu (*Bónis 1970*, 71–90) a Carnuntu (*Petznek 1999*, 240). Ve sběrovém materiálu středního Pomoraví bylo možné identifikovat především tzv. prstencové misky, tedy polokulovité formy se zataženým okrajem s oběžnou plastickou lištou (prstencem) ve střední nebo spodní části výdutě, které se vyvinuly jako volná imitace mís terry sigillaty Drag. 24/25 (*Krekovič 1981*, 365). Formálně jsou prstencové misky děleny na základě profilace a tvaru lišty na dva typy (*Droberjar 1989*, 90–92, obr. 13; *Filipová 2013*, 22): typ I s výraznou lištou (*obr. 4:18–19*; *tab. 16:15–16, 17:2–4,6–9, 45:2, 53:20, 67:7, 97:56*) a typ II s nevýraznou lištou plynule přecházející ve spodek nádoby (*tab. 45:3, 67:6*). Bohužel většina dochovaných fragmentů pochází buď z horní části nádoby (okraj prožlabený oběžnou rýhou: *obr. 4:17*; *tab. 17:5, 44:34–36, 45:4–6, 54:2,4, 67:9, 97:57, 123:8–9*), nebo ze dna s prstencovou nožkou (*tab. 17:10–11, 53:21, 67:8,10, 71:10, 123:17–18*). Dalším výrazným prvkem některých prstencových misek je jejich výzdoba vyškrabávanými čárkovitými vrypy ve spodní části nádoby nebo na dně a spodku z vnitřní strany (*obr. 4:20*; *tab. 17:11, 53:17, 97:54–55*).

Co se týče datování prstencových misek, v podunajských provinciích se začínají pozvolna objevovat již koncem 1. století, hlavní doba jejich výroby a distribuce však náleží do 2. století a po polovině 3. století postupně mizí (*Droberjar 1989*, 89, 93; *Varsik 2011a*, 132–133; *Filipová 2013*, 28–29). V průběhu 2. a 3. století se toto nádobí vyskytuje na každém germánském sídlišti (často přímo ve výplních chat), a to v řádech desítek zlomků (celkem bylo na Moravě k roku 2013 evidováno kolem 1 100 ks ze 105 lokalit: *Filipová 2013*, 65–66, obr. 13). Jak ukázal nejnovější rozbor, nejčastěji mají prstencové misky objem 1–2 l a byly používány obdobně jako v římských provinciích jako stolní keramika k servírování pokrmů. Byl potvrzen také dřívější předpoklad, že starší nádoby z 2. století jsou o něco nižší než mladší exempláře z konce 2. století a první poloviny 3. století (*Filipová 2013*, 90–91). O tom, jak byly ceněné v germánských domácnostech, svědčí přítomnost reparačních otvorů (*obr. 4:17*), kdy byly rozbité nádoby opraveny pravděpodobně pomocí svorek a dále používány k uchovávání sypkých nebo tuhých potravin.

Povrchovou prospekcí bylo získáno také několik fragmentů zatažených okrajů blíže neurčitelných typů misek (*tab. 82:22–24*).

5.1.1.7. Drsná šedá keramika

Tvrdě vypálená keramika s hrubě upraveným povrchem s vystupujícími kamínky (tzv. krupičkovitým povrchem) tmavě šedých až černých odstínů s povrchem zdrsňovaným hřebenovým rýhováním je zastoupena pouze nahodile (*obr. 4:21*; *tab. 45:7*). Někdy svým provedením připomíná vrcholně středověkou keramiku, v čemž tkví problém jejího správného chronologického zařazení u nestratifikovaných nálezů. Oba jmenované příklady ze sídlišť ve Strážnici I a Hroznové Lhotě II náležejí oblíbeným užitkovým tvarům – džbánům a zásobnicím s masivně zesíleným okrajem s okružím s průměrem okraje kolem 30 cm. Takovéto tvary bývají datovány do druhé poloviny 2. století až počátku 3. století, tedy do stupňů B2–C1 (*Krekovič 1981*, 360; *Tejral 1985b*, 118; *Droberjar 1989*, 96–97). Je nutné upozornit, že u povrchových nálezů jde o orientační časové zařazení, zvláště když dosud stále není vyřešena otázka provenience na kruhu točených zásobnic, resp. nejsou stanovena kritéria makroskopického rozlišení římskoprovinciálních a germánských výrobků. V pozdní době římské totiž na Moravě (*Peškař 1988*, 126–128, obr. 14; *Kalábek – Šrámek 2006*, 227, obr. 9–10, 13, 16–17) a na jihozápadním Slovensku (*Varsik – Kolník 2011*) existovala řada germánských hrnčířských center, která kromě mís a džbánů produkovala také zásobnice s okružím zdobené buď typickou několikanásobnou hřebenovou vlnicí, nebo právě pouze se zdrsněným povrchem.

5.1.1.8. Glazovaná keramika

Římskoprovinciální glazovaná keramika představuje výrazný fenomén pozdně římského vývoje Podunají. Byla vyráběna z jemně plaveného šedého nebo žlutooranžového materiálu s nanesenou tenkou vrstvou glazury na povrchu, jejíž barva podle stupně výpalu kolísá od žlutooranžové přes hnědou po olivově zelenou. Je specialitou panonských hrnčířských dílen, z nichž již byla řada archeologicky prozkoumána. Mezi nejvýznamnější patří Gorsium, Savaria, Castra ad Herculem, Cardabiaca, Emona, Neviodunum, Sirmium, Mursa nebo Cibalae (*Bónis 1990*, 29–33, 37–38). Oproti starší glazované keramice z 1. století z porýnských a jihopanonských dílen má horší kvalitu glazury, která špatně drží na nádobách a většinou se ochotně odlupuje (*Krekovič 1981*, 344). Na germánských lokalitách střed-

ního Podunají je zastoupena pouze několika fragmenty třecích misek (*mortarií*).

Charakteristické zlomky horních částí mortarií s límcovitě vytaženým okrajem a zdrsněnou vnitřní stěnou opatřenou vystupujícími drobnými kamínky známe např. ze sídlišť ve Strážnici I, Kozojídkách II a Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 4:20*; *tab. 54:5*). Druhý z nich má zachované zbytky tmavě hnědé glazury, zbylé dva exempláře glazuru zelených odstínů. Glazovaná mortaria se začala v panonských dílnách masově vyrábět kolem poloviny 4. století a hned vzápětí byla dovážena do barbarika, kde si okamžitě získala obrovskou oblibu (*Grünewald 1979*, 68; *Bónis 1990*, 36–38; *Ottományi 1997–98*, 362–363). V době poklesu římského importu tak patří k vůdčím obchodním artiklům. Tuto skutečnost vysvětluje Eduard Krekovič (*1981*, 357) ztrátou zájmu Germánů o kvalitní římskoprovinciální keramiku poté, co začali vyrábět vlastní na kruhu točené zboží. Výjimku představovala právě mortaria díky své specializované kuchyňské funkci – kromě dříve uvažovaných hmoždířů na drcení zrna, ovoce nebo soli a misek k úpravě moučných jídel, mlékárenských produktů a lékárenských přípravků (*Krekovič 1973*, 99–100) se dnes o mortariích uvažuje spíše jako o nádobách pro přípravu a míchání pikantní bylinné omáčky zvané *moretum* (*Droberjar 2005*, 67). Někteří autoři častý výskyt mortarií u Germánů spojují se záměrným kulturním vlivem Římské říše na barbarské kmeny (*Krekovič 1981*, 356), ba dokonce jej považují za doklad postupné romanizace Germánů v rámci vývoje federátních vztahů vůči Římu v pozdní době římské (*Kolník 1995*, 250). Jen na sídlišti ve Zlechově se našlo celkem 39 zlomků glazovaných mortarií (převážně v chatách) a podíl glazované keramiky v rámci souboru římskoprovinciální keramiky činil 42 % (*Zeman 2008*, 67–68, obr. 15, 17:1–3). Na germánských sídlištích středního Podunají jsou tedy glazovaná mortaria datována převážně do druhé poloviny 4. století a první poloviny 5. století (*Krekovič 1973*, 102; *Tejral 1985b*, 122; *Droberjar 1989*, 67; *Stuppner 1997*, 240, 296; *Varsik 2004*, 262).

5.1.2. Germánská keramika

V souboru materiálu z povrchových sběrů ze středního Pomoraví má dominantní zastoupení keramika domácího původu s téměř 90 % nálezů. Tak jako v jiných oblastech výrazně převažuje v ruce zhotovené zboží nad keramikou vytáčenou na hrnčířském kruhu.

5.1.2.1. V ruce zhotovená keramika

Povrchová prospekce kvůli kritériu subjektivního výběru i míry znalostí jednotlivých nálezců ukazuje velké rozdíly mezi jednotlivými lokalitami, což se nejvíce projevuje právě u germánské keramiky zhotovené v ruce. U dlohodobě komplexně sledovaných nalezišť typu Blatnice pod Svatým Antonínkem I, Hroznová Lhota II, Kozojídky II, Veselí nad Moravou I, Petrov I, Strážnice I, Ostrožská Nová Ves IV a V nebo Vlčnov-Dolní Němčí máme k dispozici obrovské množství keramického materiálu včetně atypických kusů výdutí bez výzdoby a dokonce i mazanice. Z převážné většiny ostatních prezentovaných lokalit středního Pomoraví bylo získáno jen několik zdobených střepů z výdutí nádob, popř. okraje. K tomu přistupuje také velmi fragmentární stav dochovaných jedinců. Výsledky typologických analýz jsou tudíž značně omezené a dovolují rozpoznat jen omezený okruh typů nádob.

5.1.2.1.1. Hrnce

Hlavní kuchyňskou nádobou na germánských sídlištích doby římské jsou v ruce zhotovené hrnce nejrůznějších tvarových variant, velikostí a výzdoby. Jelikož jde o poměrně velké keramické tvary, dochovaly se nám v povrchových sběrech také rozměrově větší fragmenty okrajů či den, podle nichž alespoň rámcově vyčleníme určité kategorie hrncovitých nádob.

Esovité hrnce. Základním tvarem germánské keramické produkce od počátku doby římské jsou velké nádoby s ven vyhnutým okrajem a baňatou maximální výdutí v horní části, v polovině těla či v jejich spodní třetině, což vytváří jejich charakteristickou esovitou profilaci (*obr. 5:1–6, 8–9*; *tab. 17:12–16, 26:13, 31:15,17–19, 36:1–2,5, 45:9–12, 46:2–4,6, 54:6–10, 56:2, 59:2, 60:9–10, 62:14, 16–19,21, 63:1–2, 67:11, 71:15–17, 83:1–2, 87:9, 99:1, 107:3, 117:16–18, 119:1, 124:1–4,6,10, 129:1, 131:4–6, 138:5–6,8–10,16*). Průměr jejich okraje se pohybuje většinou kolem 20–30 cm a výška do 30 cm. Keramické těsto obsahuje příměs písku a kamínků, povrch hrnců je hrubě či jemně vyhlazený. Množství nálezů hrncovitých nádob na sídlištích svědčí o jejich každodenním užívání, čímž docházelo k značné míře opotřebení; byly tedy neustále nahrazovány novými nádobami. Eduard Droberjar (*1997a*, 43, Abb. 28–30) je klasifikoval jako typy 1100–1500, Vladimír Varsik (*2011a*, 68–71, 149–151, obr. 35–36, 76–77) je zahrnuje do své IV. formy germánské keramiky. Těžko se však na základě hodnoceného souboru vyjádřit k zastoupení vyšších a štíhlejších hrnců, resp. soudkovitých forem. Další úskalí při pokusu o přesné typologické zařazení povrchových nálezů může spočívat v tom, že řada ven vyhnutých okrajů může pocházet z mezitvarů hrnec-mísa nebo z větších esovitě profilovaných mís typu Droberjar 2100 (*Droberjar 1997a*, 99, Abb. 32–34). Názorným příkladem může být fragment horní části nádoby s ostře zalomeným okrajem ze sídliště v Ostrožské Nové Vsi IV (*tab. 67:12*). Esovitě profilované hrnce patří k natolik univerzálním tvarům s výskytem po celou dobu římskou, že snad jen

některé formy výzdoby dovolují bližší časové zařazení. Obecně ve starší době římské, popř. ještě ve stupni C1 jsou okraje hrnců zdobeny šikmými rýhami, zářezy či rytými liniemi (*obr. 5:3,5*; *tab. 17:16, 31:17, 36:5, 46:2–4, 54:6–7, 60:10, 62:14, 71:15, 83:2, 118:20, 124:6*). Jiná výzdobná technika – protlačované okraje či otisknuté prstové důlky s nehtovými vrypy (*obr. 5:4*; *tab. 20:7, 54:8–10, 119:1*) – se objevuje na hrncích mladší až pozdní doby římské, tedy v době, kdy výzdoba postupně mizí z těla nádoby. Další typy výzdoby vyskytující se na výdutích hrnců jsou popsány níže v kapitole 5.1.2.1.6.

Dvojuché hrnce. Podvariantou hrncovitých nádob jsou formy opatřené oblými či ostře lomenými kolínkovitě ohnutými tyčinkovitými uchy umístěnými na hrdle těsně pod okrajem pro snadnější manipulaci s nádobami při vaření (*obr. 5:7*; *tab. 31:20, 83:3, 137:1*). Eduard Droberjar (*1997a*, 43, 98, Abb. 31) je označuje jako typ 1600, vyskytující se výhradně ve starší době římské (*Varsik 2011a*, 71).

5.1.2.1.2. Teriny

Teriny představují specifickou kategorii nádob, jakýsi mezitvar mezi nižším hrncem a vyšší mísou. Někdy bývají označovány také jako baňaté nebo hluboké mísy. K tomuto keramickému druhu se hlásí okrajový zlomek s plastickou lištou na přechodu hrdla a výdutě zdobený na hrdle klikatkou provedenou jednořadým radélkem otisknutým ve třech až čtyřech řadách z Veselí nad Moravou I (*obr. 6:1*). V typologických systémech germánské keramiky středního Podunají se tento zlomek hlásí k terinám s cylindrickým/kuželovitým hrdlem typu 3605 podle Eduarda Droberjara (*1997a*, 43, Abb. 43:3605), resp. k hlubokým mísám s prstencovým členěním formy II, podtypu s lištovitě zhrublým ústím a lomem podle Vladimíra Varsika (*2011a*, 57–58, obr. 25). Výzdoba na tomto fragmentu se blíží typu Asmus 44.17, klikatka však není uzavřena mezi dvěma liniemi (*Asmus 1938*, 28, Abb. 44:17). Jejich nezdobené zástupce nalezneme v kostrových hrobech v Ladné (*Tejral 1970a*, 137, obr. 18:2–3), Velaticích (hrob 20: *Jílek – Kuča – Sojková 2011*, 247, tab. VIII:8) a Zohoru (hrob 4: *Tejral 1970a*, 137, obr. 15:7), v žárovém hrobě 43 ze Sládkovičova (*Kolník 1980*, 144, Taf. CXLVI:43/a,e) a v chatě 129/93 na sídlišti v Bratislavě-Dúbravce (*Elschek 1995*, 40–41, Abb. 4:22). Podobná výzdoba na hrdle jiného typu teriny je známa ze sídliště v Nejdku s datací do stupně B1 (*Droberjar 1997a*, 136–137, Abb. 59:9). Tvarově i výzdobně identickou analogii přinesl záchranný výzkum dolnorakouského sídliště v Michelstettenu (*Neubauer 2011*, 88, Taf. 29:353). Teriny/mísy s prstencovým členěním s tektonikou nádob volně navazujících na plaňanské poháry a výzdobou ozubeným kolečkem labskogermánského charakteru jsou datovány do druhé poloviny 1. století (*Neubauer 2011*, 88, 96, 118–120, Abb. 39), přičemž vykazují formální příbuznost s chronologicky současnými v ruce zhotovenými urnami przeworské kultury s vysokým odsazeným hrdlem a trojdílným profilem typu Dąbrowska A.1 (*Dąbrowska 1997*, 104; *Tejral 1999*, 142). Na přežívání těchto tvarů do stupně B2 ukazuje nález z chaty 44 z Branče (*Kolník – Varsik – Vladár 2007*, 87, tab. 51:11) i některé nálezy z Čech (*Varsik 2011a*, 58).

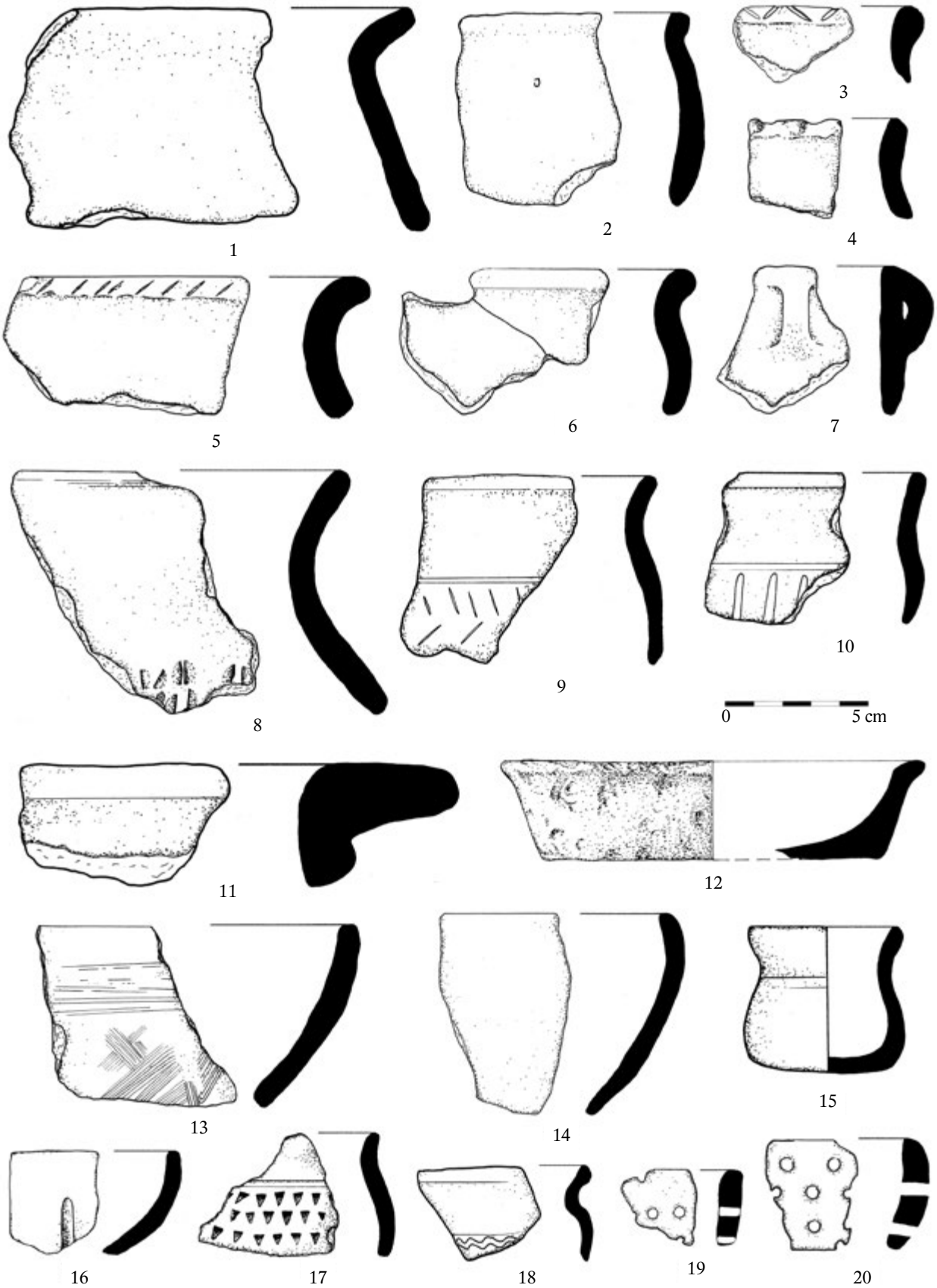
Další doloženou formou je terina s prohnutým hrdlem typu Droberjar 3200 (*Droberjar 1997a*, 106, Abb. 42), resp. esovitě profilovaná hluboká mísa Varsikovy formy III (*Varsik 2011a*, 64–66, obr. 32). Je zastoupena třemi okrajovými fragmenty s nevýraznou lištou na přechodu hrdla a těla s tuhovaným leštěným povrchem a s výzdobou typických svislých či šikmých žlábků (*obr. 5:10*; *tab. 31:16, 83:4*). Hlavní doba jejího používání je dobře dokumentována žárovými hrobovými celky od sklonku stupně B2 přes horizont markomanských válek B2/C1 s plynulým vývojem do stupně C1, tj. od konce 2. století do poloviny 3. století, na sídlištích se s ní však setkáme ještě v průběhu první poloviny 4. století (*Pernička 1966*, 41–42, 45, 144; *Varsik 2011a*, 64).

Formu na pomezí teriny a hrnce, kterou Eduard Droberjar (*1997a*, 106, Abb. 42:3100) označuje jako mezitvar II (typ 3100), představuje široce rozevřený zrekonstruovaný exemplář s maximální výdutí v horní třetině těla ze žárového hrobu 1/2016 z Ostrožské Nové Vsi VI (*tab. 75:1*). Přesekávaná plastická páska oddělující hrdlo od těla patří rovněž k typickým výzdobným prvkům terinovitých nádob na sídlištích i pohřebištích po celou dobu římskou (*Varsik 2011a*, 161). Vzdálenou tvarovou a výzdobnou shodu můžeme nalézt např. u urny z hrobu 194 z Abrahámu (*Kolník 1980*, 68, Taf. LIV:194/a). Hrncovité teriny s obdobnou profilací těla, ale jiným typem plastické lišty se vyskytují prakticky na každém germánském pohřebišti 2. století.

5.1.2.1.3. Mísy a misky

Stejně jako hrnce patří mísy a misky k základním tvarům germánské užitkové, ale i stolní keramiky (poměr hrnců a mís je zhruba 2 : 1). I přes značnou zlomkovitost jejich nálezů bylo možné vyčlenit některé typologické formy.

Hluboké mísy se zataženým okrajem. Spíše kuchyňským než stolním nádobím jsou hlubší nečleněné mísy se zataženým okrajem s variabilitou velikosti průměru okrajů od 10 do 33 cm (*obr. 5:13–14, 6:6*; *tab. 18:2, 19:5, 46:8–10, 83:5–6, 124:9, 138:7*). Buď mají mírně odsazené dno, nebo spodek s mírným prohnutím přechází ve dno plynule. Většinu povrchových nálezů ze středního Pomoraví však představují horní části mís až na výjimky s absencí výzdoby. Vladimír Varsik (*2011a*, 54–56, obr. 21) je charakterizoval jako formu I domácí germánské keramiky zhotovené v ruce. Eduard Droberjar (*1997a*, 43, Abb. 37–39) je vymezil ve své typologii moravské sídlištní keramiky jako formy 2400 a 2500. Jejich preciznější datování není možné, vyskytu-

Obr. 5: Germánská keramika. Zastoupení keramických tvarů. Strážnice I (1, 9, 11, 18). Vlčnov-Dolní Němčí (2). Hroznová Lhota II (3, 5, 7, 14). Veselí nad Moravou I (4, 13, 20). Hroznová Lhota I (6, 19). Ostrožská Nová Ves I (8). Ostrožská Nová Ves III (10). Kozojídky I (12). Ostrožská Nová Ves V (15). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (16). Kunovice I (17).

jí se ve všech časových horizontech doby římské. Pouze kombinace s určitým typem výzdoby, jako je např. plošné hřebenování na misce z Veselí nad Moravou I (*obr. 5:13*), klínovité vrypy na exempláři z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*tab. 19:5*) nebo stěna celoplošně pokrytá prstovými půlobloučky na míse z Petrova I (*tab. 83:6*), nám dovoluje uvažovat o zařazení do starší doby římské (*Varsik 2011a*, 86–87).

Nižší polokulovité misky. Subtilnější formy misek se zataženým okrajem s jemně hlazeným povrchem a zaobleným dnem typu Droberjar 2700 (*Droberjar 1997a*, 43, Abb. 40–41) nebo Varsik forma II, zvláštní varianta (*Varsik 2011a*, 59–60, obr. 27) jsou častěji zdobené než hluboké mísy (*obr. 5:16*; *tab. 18:22–23, 36:4, 107:2, 119:2*). Vyjma nehtových vrypů na plecích (*tab. 107:2*), velkého kruhového důlku na spodku nádoby (*tab. 18:20*) a neuspořádaných žlábků (*tab. 18:23*) jsou zvláště charakteristické misky s plastickými bradavkovitými výčnělky[11] a vrchlíkovité či polokulovité misky s omfalem na dně a čtyřmi paprskovitě se rozbíhajícími širokými žlábky ve tvaru kříže ode dna směrem k okraji (*obr. 5:16*; *tab. 18:19*). Oba exempláře pocházejí z Blatnice pod Svatým Antonínkem I, jeden z nich má výzdobu spodní části misky ještě doplněnou o velký kruhový důlek. Misky s touto výzdobou představují nadregionální prvek s početným výskytem ve středodunajském barbariku, např. v chatách I a VI z Blučiny, chatě II z Křepic (*Droberjar 1997a*, 178, 180, 187, Taf. 4:6, 16:21–22, 54:21), na sídlištích v Mušově – Na Pískách (*Komoróczy 1999*, 175, obr. 8:4), Branči (*Kolník – Varsik – Vladár 2007*, 143, tab. 174:19) nebo Straningu (*Pollak 1980*, 126, Taf. 111:3) a v hrobech ze Želetic (*Pernička 1966*, 54, 135, 144, Taf. XXI: 5) a Mikulova (*Tejral 1971*, 68, obr. 6:4). Tyto misky jsou datovány do stupně B2, resp. přechodného horizontu B2/C1 a jsou spojovány se silným vlivem przeworské kultury na sklonku 2. století za markomanských válek a krátce po nich (*Tejral 1971*, 68–69; *Droberjar 1997a*, 143–148, Abb. 64; *Varsik 2011a*, 80–81). Různé typy misek s omfalem byly nedávno podrobeny důslednému morfologicko-estetickému rozboru, z něhož vyplynulo, že varianta se žlábky ve tvaru kříže náleží do kategorie nádob určených k pití při celokomunitních picích obřadech jakožto institutů stvrzujících dojednané svazky a závazky uvnitř barbarského společenství, ale také při nejrůznějších náboženských či přechodových rituálech nebo při slavnostech ve dnech kalendářních svátků, pro které byly vybírány pouze nádoby s určitými symboly (*Knápek – Šedo 2016*, 259–261, tab. 2).

Misky s límcovitě ven vytaženým okrajem. Zvláštní kategorií nižších misek s hrubě upravovaným povrchem jsou tvary s límcovitě ven vytaženým okrajem, mnohdy mírně prožlabeným pro umístění pokličky, které Vladimír Varsik (*2011a*, 142–144, obr. 69–70) zahrnuje do své formy IC. Ze středního Pomoraví máme k dispozici minimálně dva exempláře z Kozojídek I a Strážnice I (*obr. 5:12*). Analogické exempláře nalezneme na všech pozdně římských sídlištích ve středodunajském barbariku, např. ve Vlčnově-Dolním Němčí (*Zeman 2003–04*, 198, 202, obr. 4:1,3, 8:9–12), Drslavicích (*Tejral 1990*, 20, Abb. 6:5), Hrubé Vrbce (*Zeman 2007b*, 526, obr. 4:11,18–19), Zlechově (*Zeman 2008*, 88–89, tab. 55:13, 68:6, 83:17, 86:11, 89:3, 91:23, 112:13), Lanžhotě, Bořitově či Mušově (*Tejral 1985a*, 331, 333, 341, obr. 8:5, 10:6, 18:1,4,6), Branči (*Kolník – Varsik – Vladár 2007*, 47, tab. 71:1–2,6, 75:7, 142:7–11,17, 147:12–15), Bratislavě-Dúbravce (*Elschek 2004*, 246, Abb. 2:12–13, 3:15, 5:18–20, 6:8–9, 7:17, 8:16, 9:19) nebo Bratislavě-Trnávce (*Varsik 2011a*, 144, tab. 13:19–21, 26:50, 27:2–3, 36:21,23–24). Výjimečně se objeví také na pozdních germánských pohřebištích, např. v kostrovém hrobě 26 z Abrahámu (*Kolník 1973*, 385, 389, obr. 29:2–3). Jejich vznik a výroba byly nepochybně ovlivněny tvarem panonských glazovaných mortarií (*Kolník 1973*, 389; *Tejral 1985a*, 335; *týž 1990*, 20), z nichž mnohé mají okraje plasticky zvlněny protlačovanými prstovými důlky, tedy výzdobou tak typickou pro germánskou v ruce zhotovovanou keramiku pozdní doby římské – např. exempláře z legionářského tábora ve Vindoboně (*Bauer – Süss 1996*, 547, Abb. 811) nebo z maďarského kastelu Dunabogdány (*Ottományi 1997–98*, 337, Pl. I:9–10, II:1). Misky s límcovitě ven vytaženým okrajem se začínají vyrábět až na sklonku 3. století a přežívají do prvních desetiletí 5. století (stupně C2–D1), kdy se objevují v sídlištních nálezových celcích s keramikou s vlešťovanou výzdobou (*Varsik 2011a*, 144).

5.1.2.1.4. Cedníky

Dalším užitkovým tvarem germánské keramiky zhotovené v ruce jsou jednoduché menší mísovité nádoby s perforovanými stěnami a dnem (*obr. 5:19–20*; *tab. 35:20–21, 46:11, 63:18, 87:6–8, 100:14–15, 124:11,13–14, 136:10–11*), které sloužily při zpracování mléka, k přípravě sýrů, tvarohu, medu nebo při konzervaci ovoce (*Peškař 1964*, 244). Nejčastěji je udáváno použití těchto nádob ke zpracování čerstvých sýrů, kdy byla hrouda sýra umístěna do cedníku a tlakem zatíženého poklopu z něj byla vymačkávána vlhkost; přebytečná voda odtékala otvory v nádobě (*Berg-Hobohm 2004*, 45). Všechny nálezy ze středního Pomoraví lze přiřadit k Droberjarovu typu 6200, tedy k mísovitým cedníkům (*Droberjar 1997a*, 43, Abb. 44:6200). Cedníky se bez typologického vývoje objevují na všech germánských sídlištích od starší doby římské (stupeň B2) až po počátek

11 Viz níže u zdobené keramiky v subkapitole *Barbotino*.

doby stěhování národů (stupeň D1), tj. od 2. století do začátku 5. století.

5.1.2.1.5. Miniaturní nádobky

Jako miniaturní nádobky bývají označovány exempláře, které se svými malými rozměry odlišují od standardní keramické produkce. Při nedávném soupisu nálezů jsem v oblasti jihovýchodní Moravy registroval jedenáct kusů z pěti lokalit (*Zeman 2016*, 207, obr. 1). K nim je tedy nutné přičíst ještě další tři nové nálezy. Celý nezdobený exemplář hruškovitého tvaru o průměru okraje 5,3 cm a výšce 5,2 cm ze sídliště v Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 5:15*) a fragment třetiny profilu s okrajem protlačovaným prstovými důlky a výzdobou prstovými důlky s nehtovými vrypy na výduti z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*tab. 20:7*) jsou bezpochyby zmenšeninami hrnců. Podobný exemplář se našel v inventáři objektu 1/2013 na sídlišti ve Stupavě-Mástu (*Elschek – Groh – Kolníková 2015*, 97, Abb. 24:3, 25:5). Třetí příklad z Vlčnova-Dolního Němčí bude také pravděpodobně menší kopií baňatého nebo esovitého hrnce, zachoval se z něj pouze zaoblený spodek s rovným dnem (*tab. 137:4*). Jde již o pátý nález z této významné lokality, což je více než třetina všech germánských miniaturních nádobek v regionu. Tyto keramické tvary nejsou chronologicky citlivé, přesto je možné sledovat jejich dominantní zastoupení v sídlištních kontextech starší doby římské, zejména ve 2. století (*Zeman 2016*, 209). Názory na funkci miniaturních nádobek se velmi různí, od dětských hraček a modelů vyráběných dětmi přes součásti picích servisů či slzničky až po schránky na kosmetické přípravky, koření nebo jiné sypké přísady (*Krekovič 2014*, 443). Jelikož převážná většina miniaturních nádobek je téměř věrnou zmenšeninou svých funkčních předloh, musely mít nějakou praktickou funkci jak v domácnostech, tak při pohřebních rituálech, ovšem bez speciálních rozborů zbytků jejich obsahu konkrétně nedoložitelnou (*Zeman 2016*, 210).

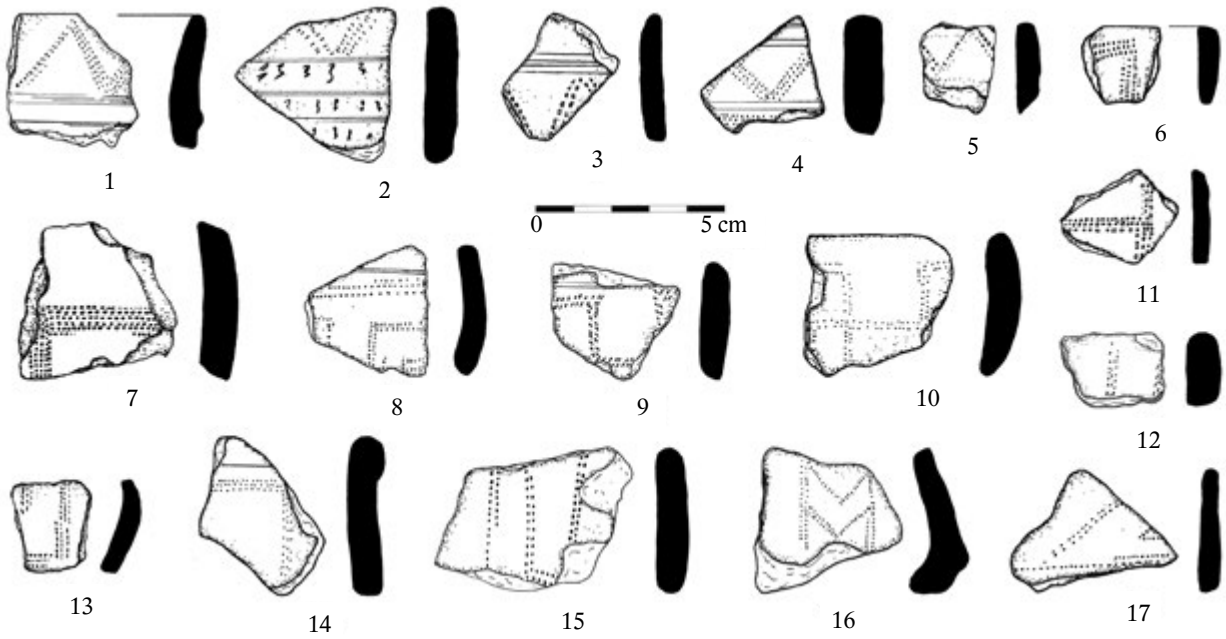
5.1.2.1.6. Zdobené keramické fragmenty

Největší podíl mezi povrchovými nálezy germánské v ruce zhotovené keramiky ze středního Pomoraví zaujímají různě zdobené střepy z výdutí nádob. Pocházejí především z větších keramických tvarů, které není možné vzhledem ke zlomkovitosti dochovaných jedinců specifikovat. Kategorizovat a sumarizovat tak můžeme hlavně druhy provedené výzdoby. Ty se však na těle nádob neobjevují výhradně jednolitě, ale často v nejrůznějších kombinacích níže vyjmenovaných druhů výzdoby.

Výzdoba ozubeným kolečkem (radélkovaná keramika). Typická labskogermánská výzdoba starší doby římské pomocí otisků radélka našla ve středodunajském barbariku ohlas pouze v omezené míře. Z povrchových nálezů středního Pomoraví bylo determinováno 29 příkladů, z nichž téměř polovina pochází z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 6:1–17*; *tab. 18:5,7,9–12,14–15, 83:8–10*). V technice provedení převládají v poměru 2 : 1 bodové vpichy (čtvercové, obdélníkové, trojúhelníkovité) nad čárkovanými zářezy či imitací otisku šňůry. Téměř všechny fragmenty pocházejí z nádob jemné stolní keramiky s černě leštěným povrchem (teriny, mísy), kdy radélkovaná výzdoba pokrývala prakticky celý povrch nádoby. Výjimkou je provedení tohoto druhu výzdoby na šedé na kruhu točené jiříkovické keramice z Vlčnova I (*obr. 6:15*) nebo na fragmentu hrubé v ruce zhotovené keramiky z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*tab. 18:15*). Při detailním rozboru vlastní techniky radélkování bylo nejčastěji zaznamenáno jednořadé ozubené kolečko, a to použité v řadách vedle sebe 1× (*tab. 18:14*), 1–2× (*obr. 6:16–17*), 2× (*obr. 6:5,9–10*; *tab. 18:7,12*), 2–3× (*obr. 6:2,12*; *tab. 18:11,15, 83:8*), 3× (*obr. 6:13–14*) nebo 3–4× (*obr. 6:1,6*; *tab. 18:10*). Dále se vyskytlo dvojřadé radélko použité 1× (*obr. 6:3,15*; *tab. 83:10 + exemplář z Hodonína I*) či 2× (*obr. 6:8*), třířadé radélko použité 1× (*obr. 6:4,11*; *tab. 18:5,9*) nebo pětiřadé ozubené kolečko použité 1× (*obr. 6:7*). V jednom případě nesla výzdoba znaky kombinace dvojřadého radélka použitého 1× a jednořadého radélka použitého 2–3× (*tab. 83:9*).

Vzhledem k extrémní míře fragmentarizace hodnoceného sběrového materiálu je složité rozpoznat samostatné výzdobné prvky od složitějších kompozic. Na keramických střepech se nejčastěji objevila klikatka vystupující samostatně nebo v pásu mezi dvěma liniemi typu Asmus 44.17 (*obr. 6:1–5*; *tab. 18:14–15, 83:10*) a nejrůznější typy meandrů (*obr. 6:6–9,11–15*; *tab. 18:9–11, 83:9*), ve dvou případech také kombinace obou motivů (*obr. 6:17*; *tab. 18:5*). Poslední zmíněný fragment z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*tab. 18:5*) má dochovanou část plošné ornamentální sestavy blížící se Asmusovým formám A 2–3 (*Asmus 1938*, 29–34, Abb. 47, 50), popř. typu Pernička a1/121 s meandrovými vzory v horní části a zavěšovanou klikatkou pod nimi (*Pernička 1972*, 99–100, obr. 121). Typickou germánskou symboliku nejen na keramice představuje derivát meandrového vzoru – svastika (*obr. 6:10*) pravděpodobně typu Pernička 43–45 (*Pernička 1972*, 92, obr. 43–45), nebo svislý ohraničený pásek vyplněný krokvicemi směřujícími hrotem dolů (*obr. 6:16*) typu Pernička F 86 (*Pernička 1972*, 94, 97, obr. 86). U řady výseků rovnoběžných linií není možné prokázat tvar původního výzdobného prvku (*obr. 6:12*; *tab. 18:7,12, 83:8*).

Datování či celková souborná klasifikace radélkované keramiky nejsou dosud systematicky ukotveny, ostatně přesnější chronologické zařazení je možné hlavně u celých keramických tvarů či u stratifikovaných nálezů (k problematice naposledy *Droberjar – Knápek 2017*). Výzdobné vzory na střepech rozpoznané v nových povrchových nálezech

Obr. 6: Germánská keramika zdobená radélkem. Veselí nad Moravou I (1). Ostrožská Nová Ves V (2, 4, 10). Ostrožská Nová Ves III (3). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (5, 7, 9, 11, 13). Strážnice I (6). Hroznová Lhota I (8, 17). Strážnice II (12). Petrov I (14). Vlčnov I (15). Hluk (16).

středního Pomoraví odpovídají poměrně širokému datování od druhé poloviny 1. století do poloviny 3. století, tj. v rámci období B1c–C1 (*Varsik 2011a*, 74–75, obr. 37:Ia–f). Většina z těchto příkladů bude pocházet nejspíše z kulturních vrstev sídlišť 2. století (stupeň B2), část materiálu z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I by však mohla náležet nejstarším horizontům pohřbívání na této nekropoli z druhé poloviny 1. století, provázeným sponami s prohnutým lučíkem, s očky vedlejší pruské série, typu A 68 či některými typy západořímských spon (viz rozbor kovových nálezů níže).

Kolkovaná výzdoba. Oblíbeným typem výzdoby na germánské keramice je také kolkování, i když není tak časté jako jiné typy výzdoby. Nejvíce se objevují duté či soustředné kruhové kolky, což je nadregionální a nadčasový výzdobný styl hrnčířů používaný od pravěku po středověk. Můžeme je vidět na střepech ze sídlišť ve Strážnici I, Kozojídkách II a Veselí nad Moravou I a z pohřebišť v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 7:1–2*; *tab. 18:18, 54:18–19, 125:3–4*) a v Petrově I (*tab. 83:11*). Průměr jednotlivých kolkovaných kroužků na germánské keramice se pohybuje od 0,5 do 1,8 cm, častější jsou spíše větší průměry nad 1,5 cm. Bývají uspořádány v několika horizontálních řadách nad sebou a mnohdy pokrývají celý povrch nádoby (*Droberjar 1993a*, 45–46). Nejde přitom o chronologický prvek, neboť stejné kolky se objevují na starořímské keramice (*Pernička 1966*, 81, Taf. LII:8–10,13; *Pollak 1980*, 19, 49, Taf. 8:9, 23:28; *Droberjar 1997a*, 30, Abb. 21:410–412, Taf. 1:15, 5:5, 25:7, 114:19, 132:6; *Beljak 2009*, 102, obr. 46:4,8; *Filipová – Harangozóová 2014*, 275, tab. 3:17, 7:11,14) i na sídlištích a pohřebištích mladší a pozdní doby římské (*Kolník 1956*, tab. VII:20,22; *Mitscha-Märheim 1965*, 211, Taf. III:6; *Rybová 1979*, 473, Abb. 88:21; *Víchová 2002*, 285, obr. 7:4; *Zeman 2007a*, 284, 289, Abb. 12:1).

Jiný druh kolkované výzdoby ukazují fragmenty výdutí z Blatnice pod Svatým Antonínkem I a Strážnice I (*obr. 7:3*; *tab. 18:17*), a to oválné kolky v podobě listu s naznačenou vnitřní strukturou. Ve středodunajském barbariku najdeme oválné listovité kolky na germánské keramice zhotovené v ruce ze sídlištních celků datovaných do období B2–B2/C1 (jednoduchý listovitý kolek na sídlišti Čaka – Diely: *Beljak 2009*, 102, obr. 41:5c), stupně C1 mladší doby římské (chata II v Mušově – listovitý kolek spolu s rozetkovitým kolkem: *Droberjar 1997a*, 196, Taf. 136:23; objekt 44 v Brně-Starém Lískovci – dvojitý listovitý kolek: *Víchová 2002*, 285, obr. 14:1; objekt 1 v Bratislavě-Vajnorech – jednoduchý listovitý kolek: *Varsik 2011a*, 154, tab. 65:18; objekt 5 ve Veľkém Záluží – střídající se řady listovitých kolků a rozetek: *Žaár – Poláková – Bielich 2009*, 305, 309, obr. 8:16; vrstvy germánského sídliště zničeného vybudováním římské rezidence ve Stupavě – řady jednoduchých listovitých kolků: *Turčan 2015*, 416, obr. 2:10) a v nálezových kontextech pozdní doby římské i doby stěhování národů (sídliště ve Zlechově: *Zeman 2007a*, 289, Abb. 12:11; sídliště v Klein Meiseldorfu: *Mitscha-Märheim 1965*, 212, Taf. IV:1,1a; chata 35/2005 ze Šarovců: *Beljak 2010b*, 43, obr. 12:11; hliněná hrkačka z Dvorů nad Žitavou: *Točík*

1982, 286, obr. 154; fragment z hrobu 260 z Přešťovic: *Svoboda 1965*, 64, obr. 12:1; dvojkónická vázovitá nádoba ze sídliště vinařické skupiny z Běsna u Loun: *Svoboda 1965*, 101, tab. XXXVII:5). Předlohu pro tuto výzdobu Germáni čerpali nepochybně z panonské kolkované keramiky, kterou napodobovali již od starší doby římské.

Třetím typem kolku na germánské v ruce zhotovené keramice jsou otisky v podobě rozetky na drobném fragmentu černě hlazené keramiky z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*tab. 18:16*). Nejčastěji se objevuje v kombinaci s výše zmíněnými listovitými kolky s časovým zařazením především do druhé poloviny 2. století až první poloviny 3. století (*Kolník 1958*, 67). Za všechny analogie jmenujme alespoň nálezy z pohřebiště v Gbelcích (*Beljak – Kolník 2006*, 86, obr. 16:8), z objektu 44 na sídlišti v Brně-Starém Lískovci (*Víchová 2002*, 285, obr. 14:1) nebo exempláře z kulturních vrstev sídlišť v Šarovcích (*Beljak 2010b*, 43, obr. 16:9–10,14) a Maierschi (*Pollak 1980*, 67, Taf. 45:1).

Prstové důlky s nehtovými vrypy. Jde patrně o nejčastější typ výzdoby germánské v ruce zhotovené keramiky, kterou nalezneme na každé lokalitě. Do mokrého keramického těsta byl otisknut důlek lehkým vtlačením prstu s ostrou hranou nehtu nebo technikou tzv. zaštípnutí pomocí dvou prstů těsně vedle sebe, čímž byl vytlačen ven po okraji důlku drobný váleček hlíny (*obr. 5:8, 7:23–25*; *tab. 20:7–12, 27:6–11, 32:18–22, 33:1–13, 48:12–13,15–18, 49:1–6, 56:3–14, 59:5, 61:5–13, 63:14, 64:1–3, 74:2–13, 86:8,10–12,14, 107:10, 118:1, 119:11–13, 127:5,7–20, 128:1–6, 129:14–16, 137:12–14*). Velmi často je tato výzdoba kombinována s plošným rýhováním šikmými liniemi nebo mřížkami. Prstovými důlky s nehtovými vrypy kobercově pokrývajícími celý povrch nádob nebo jen v několika řadách byly ornamentovány zejména hrnce esovité profilace, a to po celou dobu římskou. Vrchol výskytu je patrný ve 2. století a v první polovině 3. století, od stupně C2 hustota výzdoby rapidně ubývá a v pozdní době římské se už prakticky omezuje pouze na okraje nádob (*Varsik 2011a*, 86–87).

Nehtové vrypy. Souvislost s předchozím druhem výzdoby mají také samostatné nehtové vrypy vyskytující se na stěnách nádob pouze v několika řadách, nikoli celoplošně (*tab. 20:6, 27:2–5, 32:9–10, 46:13, 47:20, 48:14, 52:16–17, 59:6, 61:3–4, 62:19, 68:3, 73:5, 74:14, 86:5–7, 107:2,11, 118:3–4, 119:9–10, 127:1–4, 131:12, 137:10–11*). Většinou jsou nehtové vrypy orientovány svisle nebo šikmo, vzácně se objevují řady horizontálních vrypů (*tab. 47:20, 62:19, 127:3*).

Hřebenovaná výzdoba. Výzdoba provedená hřebenovým nástrojem (*obr. 7:4–9*; *tab. 19:16–18,20–21, 26:18, 27:1, 33:14–17, 34:1–10,12–19, 35:1–8, 47:9,12,14, 48:9–10, 49:7–9, 55:1–9,14,16–17,21, 59:7, 60:11,13–16, 61:1, 63:7,12–13, 68:5–6, 73:8–16, 74:1, 83:5, 84:1–16, 85:1–7, 100:1–2, 118:6, 119:3–5, 125:2–13, 128:9–23, 131:11, 136:13, 137:7–8*) patří spolu s prstovými důlky s nehtovými vrypy a plošným rýhováním k nejrozšířenějším. V podstatě stále dokola se opakují zejména hřebenové vícenásobné nízké i vysoké půlobloučky a vlnice, a to výhradně na keramice starší doby římské; v průběhu první poloviny 3. století se poměrně rychle vytrácejí. Specifické postavení má hřebenovaný šachovnicový ornament (*obr. 7:8*; *tab. 73:17, 85:10–11*) jakožto výzdobná technika konce 1. století a celého 2. století podle rozboru Vladimíra Varsika (*2011a*, 87–88).

Mezi keramickými fragmenty zdobenými hřebenováním by bylo možné vyčlenit několik příkladů z pohřebišť v Blatnici pod Svatým Antonínkem I, Hroznové Lhotě I a Petrově I s vysokými oblouky či volně rozpadlými až chaotickými vzory (*tab. 19:17–18,20, 33:14,16–17, 34:1–8,11, 13–19, 35:1–5, 83:5, 84:1–16, 85:1*), které jsou typické pro nejstarší germánskou sídlištní keramiku druhé poloviny 1. století, či pro urny ze soudobých žárových pohřebišť (*Varsik 2011a*, 87).

Plošné rýhování. Jak již bylo naznačeno, také plošně komponovaná výzdoba vytvořená jednoduchým rydlem v podobě svislých, šikmých nebo křížících se linií větší či menší geometrické pravidelnosti nebo stromečkových motivů (*obr. 7:10–12*; *tab. 20:1–5, 26:15–17,19–20, 35:9–11, 13–18, 47:1,3–14, 51:4, 59:4, 60:18–19, 63:9–11, 67:14, 68:4, 72:17–20, 73:2–6, 85:12–16, 86:1–4, 99:9–10, 107:9, 117:22–23, 125:14–25, 126:1–11, 131:9–10, 136:14, 137:2, 138:15*) náleží k základní výzdobné ornamentice starořímské keramiky. Také ona mizí v průběhu stupně C1 (*Varsik 2011a*, 88, 102).

Zvláštním typem geometrické výzdoby je mělká rytá klikatka opatřená na koncích kruhovými důlky, použitá na plecích ostrohranné mísovité nádoby s černě hlazeným povrchem o původním průměru okraje 11 cm z pohřebiště v Hroznové Lhotě I (*tab. 32:3*). Tato výzdoba nemá na území Moravy zatím obdoby. Identickou podobu má jen rytá klikatka s důlky na jejích ostrých lomech na vyšší urně ze žárového hrobu 26 z Kostolné pri Dunaji (*Kolník 1980*, 106, Taf. XCIV:26/a), datovaného sponou typu A 68 a západořímskou šarnýrovou terčovitou sponou varianty Riha 7.3.2 do fáze B1c (*Kolník 1971*, 518),[12] nebo na černě leštěném poháru na vysoké nožce z knížecího komorového hrobu z roku 2010 ze Zohora z druhé až třetí čtvrtiny

12 Vladimír Varsik (*2011a*, 77) považuje klikatku na této urně za vlešťovanou, v původním zdroji se však Titus Kolník (*1980*, 106) o technice provedení klikatky výslovně nezmiňuje, pouze uvádí, že jde o *Zickzacklinii* a že horní plocha urny je vyhlazená („*geglättet*“). Na příslušné kresbě (*Kolník 1980*, Taf. XCIV:26/a) je klikatka provedena stejným typem kresby jako rýhovaná horizontalní linie pod ní, lze tedy usuzovat, že klikatka je rytá.

2. století (*Elschek 2014a*, 121, 125, obr. 8:3). Rytá klikatka s důlky na koncích se objevuje také např. na nečleněných terinách plaňanské skupiny v hrobech 32 a 41 z Třebusic (*Droberjar 2006a*, 56, obr. 33:32/1,41/1). Podobný charakter mají také vlešťované klikatky na střepech z objektů 30 a 43 ze sídliště v Bratislavě-Trnávce z 2. století (*Varsik 2011a*, 77, tab. 21:15, 30:28). Je tedy pravděpodobné, že keramický fragment z Hroznové Lhoty náleží rovněž k málo známé keramice druhé poloviny 1. století (tento horizont je na lokalitě ostatně dostatečně prokázán více než dvacítkou spon typu A 68 a sponou s očky vedlejší série typu A 61). Ještě by zde byla možnost imitace provinciální raetské keramiky, ta je však v regionu středního Pomoraví zastoupena velmi slabě.

Brázdování (rýhování v polích). Na několika fragmentech maximálních výdutí či spodků nádob v ruce zhotovené keramiky se objevila jemná rýsovaná nebo mělce žlábkovaná šikmá geometrická pole z hustě naskládaných linií (*tab. 63:8, 85:9, 99:4–5, 107:6,8, 126:12–13, 137:5*). Buď jde o větší souvislé obrazce, nebo o zaklíněné trojúhelníky (tzv. motiv vlčích zubů). Výzdoba tohoto typu je datovatelná do stupně B2 a přechodného horizontu B2/C1, své zastoupení má ale také ve stupni C1 (*Droberjar 1997a*, 92; *Varsik 2011a*, 79–80).

Trojúhelníkovité, klínovité, kruhové a čtvercové vrypy a záseky. Další z ornamentačních technik vhloubené výzdoby byla vytvářena jednoduchým rydlem se špičkou zahrocenou či seřezanou do kruhového nebo čtvercového průřezu. Takto zhotovené vrypy a záseky byly nejčastěji celoplošného charakteru, uspořádané v řadách nebo chaoticky; velmi charakteristické jsou zejména protisměrné šikmé záseky v horizontálním pásu na maximální výduti, tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti (*obr. 5:9,17, 7:16–19, 26*; *tab. 19:5,7–8,13–15, 32:5–8, 47:15,17, 48:1–6, 51:3, 54:13–14, 55:14–15, 56:18–19, 60:17, 61:2, 63:4,15, 68:2, 72:11–14,16, 83:13–16,18, 99:11–16, 107:7, 117:20–21, 118:5, 126:14–23, 131:13, 137:6,9*). Naopak neobvyklý je hustý klikatkovitý vzor sestavený z několika řad obdélných záseků (*tab. 83:19*). Vzácnější je také výzdoba dvojitých trojúhelníkovitých kolků (*obr. 7:20*; *tab. 72:7*). Plošná a liniová výzdoba je rámcově chronologicky řazena spíše do 2. století, zatímco větvičkovitý motiv přežívá až do začátku 4. století (*Varsik 2011a*, 86).

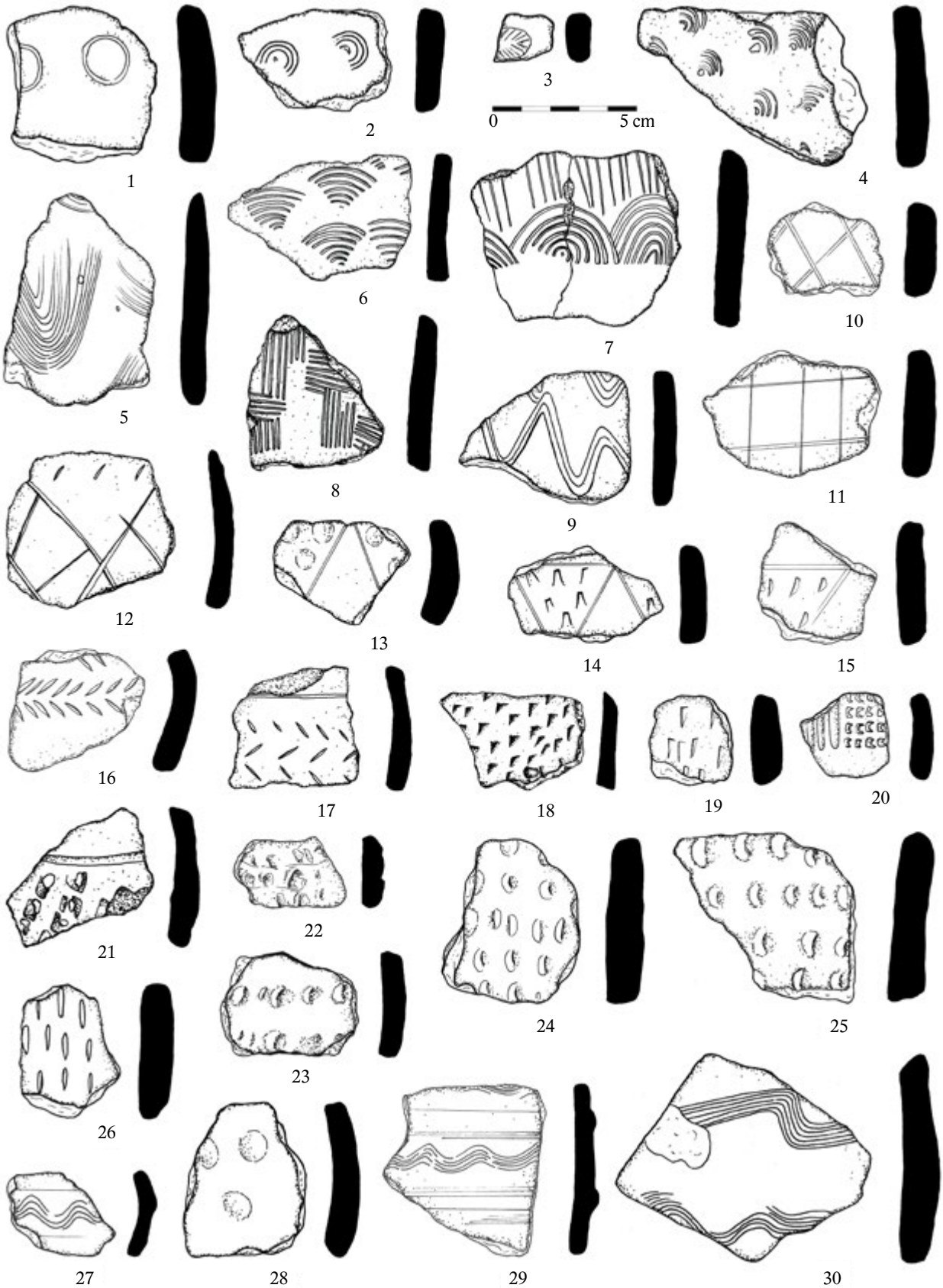
Zavěšené trojúhelníky vyplněné vrypy/důlky. V nálezovém souboru ze středního Pomoraví se ryté zavěšované trojúhelníky vyplněné klínovitými vrypy nebo kruhovými důlky objevují až na jednu výjimku z Petrova I (*tab. 83:12*) výhradně na hrubší kuchyňské keramice (*obr. 7:13–15*; *tab. 19:9–10, 54:17, 99:6*). Přesunutí tohoto druhu výzdoby z jemné stolní keramiky na hrubší kuchyňskou se mělo odehrát na přelomu starší a mladší doby římské a udržela se v oblibě do poloviny 4. století (*Varsik 2011a*, 168–169).

Kruhové či oválné důlky. Oblíbeným motivem na germánské keramice byly také kruhové či oválné důlky různé velikosti, spíše nepravidelně rozptýlené po těle větších nádob (*obr. 7:28*; *tab. 19:12, 32:11–16, 56:12–14, 63:16–17, 72:5, 87:1–3, 131:14*). Stejně jako u jiných druhů výzdoby její hustota v průběhu 3. století klesá. Většina známých příkladů výzdoby složené z drobných důlků ze sídlištních nálezových celků spadá do průběhu 2. století (*Varsik 2011a*, 78). V mladší fázi mladší doby římské a v pozdní době římské se kruhové nebo oválné důlky objevují již pouze jako jeden samostatný důlek nebo trojice důlků uspořádaná do trojúhelníku na maximální výduti (*obr. 7:28*; *tab. 39:18, 63:17*). Nalezneme je např. na urnách z pohřebišť v Kostelci na Hané (hrob 338: *Zeman 1961a*, 230, obr. 66:C/b), v Šaraticích (hroby 15, 20, 138: *Trňáčková 1960*, 591, obr. 9:1–3), Velaticích (bez kontextu: *Jílek – Kuča – Sojková 2011*, 246–247, tab. XX:2) či v Ivance pri Dunaji (hrob 8: *Kraskovská 1965*, 164, 173, tab. III:3) nebo na sídlištích v Kostelci na Hané (*Vachůtová 2007*, 402, obr. 13:9), Zlechově (*Zeman 2008*, 95, obr. 20:26, tab. 42:19, 70:17, 111:18), Sudoměřicích (*Vlach 2007*, 466, obr. 10:6), Vlčnově-Dolním Němčí (*Zeman 2003–04*, 199, obr. 6:18–20), Bratislavě-Trnávce (*Varsik 2011a*, 165–166, tab 4:5,11, 34:32, 36:7,13,16,19,23, 37:16–17,19), Bratislavě-Dúbravce (*Elschek 2004*, 248, Abb. 4:16), Branči (*Kolník – Varsik – Vladár 2007*, 95, 97, 103, 128–129, tab. 69:18–20,24, 75:4,11, 88:1, 142:13, 144:19) či na Děvíně (*Pieta – Plachá 1989*, 83, Abb. 10:7).

Kromě hrncovitých tvarů se hluboce protlačený velký důlek objevil také na nižších miskách (*tab. 18:19–20*).

Žlábky. Šikmé žlábky nanesené v plošných kanelurách či s většími rozestupy nalezneme od výdutí po spodky terin nebo šálků s černě leštěným povrchem (*obr. 5:10,16, 7:20*; *tab. 18:22–23,25–27, 47:18–19, 72:9–10*). Tato výzdoba se začíná používat na sídlištích v druhé polovině 2. století, největší rozmach však dosahuje ve stupni C1, tj. do poloviny 3. století, kdy byly tyto nádoby hojně používány jako urny v žárových hrobech (*Kraskovská 1965*, 164, tab. I:9; *Droberjar – Kazdová 1993*, 144, Taf. 8:22/1, 9:36/1; *Mikulková 2014*, 172, obr. 8:2). Jako jedna z mála výzdobných technik se čas od času objevuje také na keramice z lokalit 4. století (*Varsik 2011a*, 159–160). Žlábkovaná výzdoba však může být na nádobách uspořádána rovněž do geometrických motivů – čtverců či obdélníků (*tab. 18:24, 60:12, 99:8*).

Barbotino. Především na jemnější stolní keramice, jako jsou misky, šálky a teriny (na středních a spodních partiích nádob), se uplatnila výrazná plastická výzdoba v podobě hustých řad ostrých bradavkovitých výčnělků, tzv. barbotino (*obr. 7:21–22*; *tab. 19:2–3, 48:7,11, 85:8*). Tato výzdoba je zastoupena na každé germánské lokalitě 2. století a je považována za jeden z vůdčích chronologických znaků horizontu markomanských válek a počátku mladší doby římské, tj. přechodného horizontu B2/C1

Obr. 7: Výzdobné motivy germánské keramiky. Strážnice I (1, 3, 14, 26–27). Veselí nad Moravou I (2, 23). Vlčnov-Dolní Němčí (4). Hroznová Lhota I (5, 11, 19, 28). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (6, 8, 18, 21). Ostrožská Nová Ves V (7, 12, 17, 20). Kozojídky II (9). Vlčnov I (10). Ostrožská Nová Ves IV (13). Hroznová Lhota II (15, 22). Petrov I (16, 24–25). Ostrožská Lhota III (29). Vnorovy II (30).

a stupně C1 (*Droberjar 1997a*, 144, Abb. 64; *Tejral 2008*, 72, obr. 5:1,3,6; *Varsik 2011a*, 82–84).

Přesekávaná plastická lišta. Užší svislé nebo širší horizontální plastické lišty zdobené vpichy, vrypy či záseky v podobě větvičky nebo rytými křížícími se liniemi se objevily na jemnější stolní keramice s hlazeným nebo černě leštěným povrchem (*tab. 32:3, 47:15, 54:11–12, 72:4, 83:4, 98:11, 124:15, 125:1*), v jednom případě rovněž na hrubší hlazené misce (*tab. 19:11*). Jednotlivé plastické přesekávané lišty se vyskytují už na terinách 2. století, plošně nanesené vícenásobné plastické lišty se začaly používat až od 3. století a přežívají do konce doby římské (*Varsik 2011a*, 161–162, obr. 86). V případě mísovité urny se široce rozevřeným ústím s hrubě ohlazeným povrchem a plastickou přesekávanou lištou na hrdle ze žárového hrobu 1/2016 z Ostrožské Nové Vsi VI (*tab. 75:1*) je možné shledávat vzdálenou příbuznost s obdobně zdobenými tvary kuchyňské sídlištní keramiky severovského období (*Varsik 2011a*, 171, obr. 93).

Plastické výčnělky. Kulovité nebo oválné plastické výčnělky na maximální výduti či těsně nad ní (*tab. 19:4, 47:1, 54:18, 99:3, 126:25–26*) představují na germánské keramice pouze okrajovou formu výzdoby, ve starší době římské v kombinaci s rytým dekorem, v pozdní době římské jako osamocený prvek. Při jejím prosazení ve středodunajském barbariku se uvažuje o vlivu polabského kulturního okruhu (*Varsik 2011a*, 164).

5.1.2.2. Na kruhu točená keramika

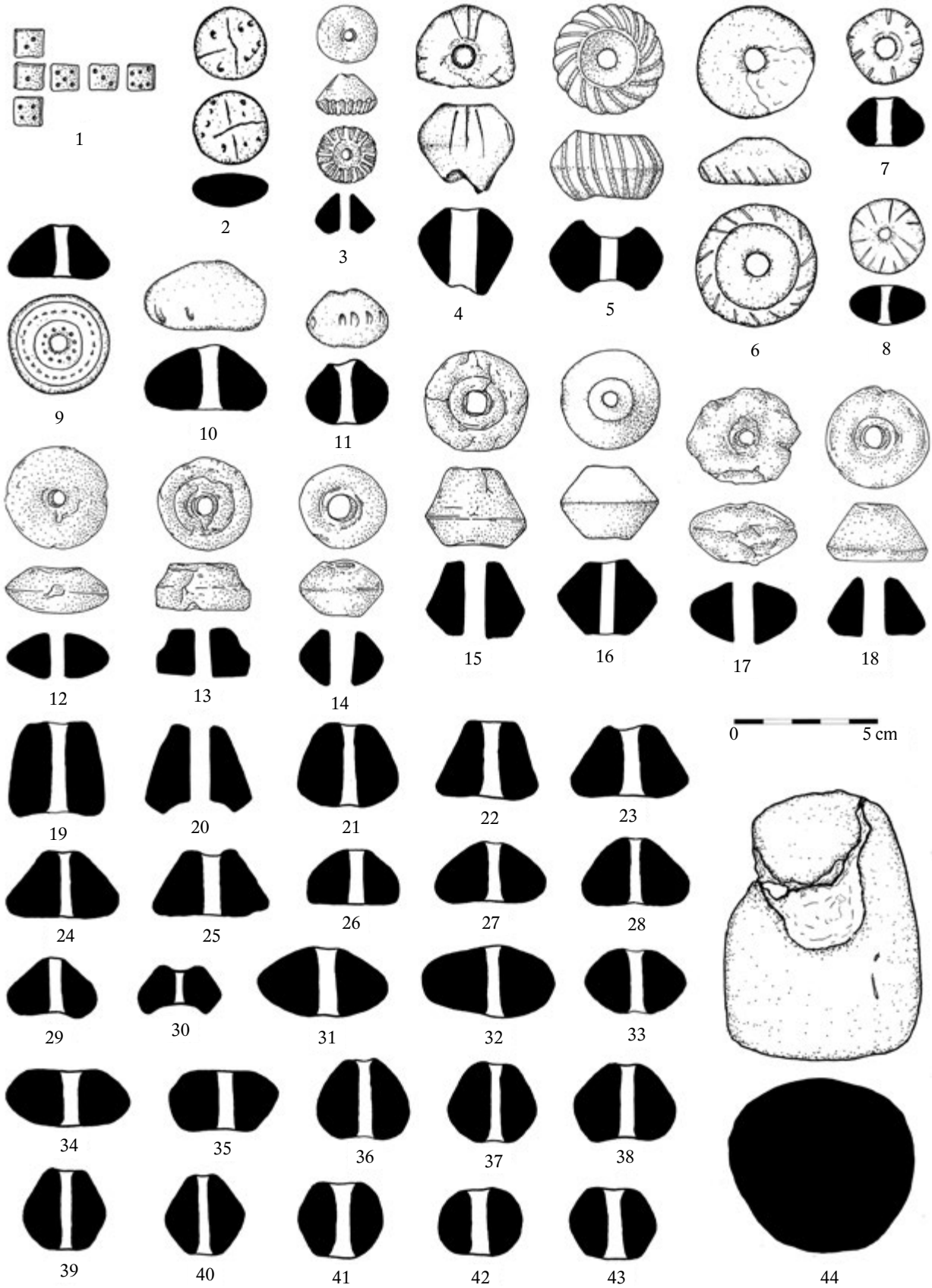
Rozvoj germánského hospodářství po markomanských válkách byl završen produkcí domácí na kruhu točené keramiky od poloviny 3. století (tradičně označované jako jiříkovická keramika). Byla vyráběna z jemně plavené hlíny s kvalitním tvrdým výpalem šedavých odstínů, od leskle světlých po tmavě matné. Vnější povrch je jemně vyhlazený až leštěný, u větších tvarů jen hrubě přihlazený krupičkovité struktury. Poměrně uniformní je její výzdoba (zdobena je zhruba čtvrtina nádob), která se v podstatě omezuje pouze na vícenásobnou hřebenovou vlnici a ojediněle i vhlazovanou klikatku. Co do tvarové variability forem má jiříkovická keramika poměrně omezený sortiment. Tenkostěnné stolní nádobí zastupují zejména početné varianty ostrohranných profilovaných misek i větších mísovitých tvarů, poháry a džbány; kuchyňské či hospodářské nádoby reprezentují hrnce a zejména zásobnice (*Tejral 1985b*; *Vachůtová 2011*, 312–313, Abb. 3). V porovnání s keramikou zhotovenou v ruce jsou ve výrazné menšině, představují zhruba 3–9 % nálezů ve skupině germánské keramiky (*Vachůtová 2007*, 402; *Zeman 2007a*, 290). V této souvislosti platí pro germánská sídliště ve středním Podunají přímá úměra – na sídlištích s objevenými hrnčířskými pecemi jdou počty na kruhu točených exemplářů do tisíců jedinců (např. Jiříkovice, Olomouc-Slavonín, Olomouc-Neředín, Opava-Vávrovice, Cífer-Pác), zatímco v opačném případě jsou jejich nálezy spíše sporadické.

Stejně jako u jiných druhů keramiky z povrchových sběrů také vyhodnocení jiříkovické keramiky je determinováno poměrně značnou fragmentárností jejich nálezů. Nejčastěji je jiříkovická keramika identifikována fragmenty výdutí s charakteristickou výzdobou vícenásobných sdružených vlnic, někdy mezi dvěma plastickými lištami (*obr. 7:27, 29–30*; *tab. 21:2–3, 35:8, 49:10–11, 56:1, 64:4–5, 87:4–5, 100:4–6,8–9, 107:12–13, 118:7, 128:24–28, 131:18, 138:11–13*). V několika případech můžeme podle profilace a velikosti střepu uvažovat o vyšší mísovité nádobě (*obr. 7:29–30*; *tab. 64:5, 87:4, 100:6, 118:7, 128:26,28, 138:13*). Zlomkem hrdla s částí výdutě, zdobené nad plastickou lištou řadou klínovitých důlků a pod ní vysokou násobnou vlnicí, a dvěma fragmenty z výdutí s hrubou vícenásobnou vlnicí z Blatnice pod Svatým Antonínkem I, včetně zlomků masivních okrajů s okružím z téže lokality, Hroznové Lhoty II a Strážnice I jsou doloženy také zásobnice (*tab. 20:13–15, 21:1, 45:8, 98:5*). Jeden zesílený okraj zásobnice z Uherského Ostrohu II je zdobený šikmými záseky (*tab. 118:20*). Lépe na tom nejsou ani dochované zlomky okrajů, které jsou všechny ven vyhnuté a na hrdle mají často plastickou lištu (*obr. 5:18*; *tab. 18:1, 123:19*). Bylo by možné klasifikovat je jako vyšší mísovité nádoby nebo hrncovité mísy (*Tejral 1985b*, 106–114, Abb. 1–5, 6:2–10). V jednom případě se zachoval fragment dovnitř zataženého okraje menší misky (*tab. 100:4*).

Datování germánské na kruhu točené keramiky je již dlouhá léta neměnné a stále se jej nedaří zpřesnit. Na Moravě se začíná vyrábět někdy v průběhu druhé poloviny 3. století (v pokročilé fázi stupně C2) a bez větších inovací přetrvala do počátku 5. století (*Tejral 1985b*, 112–116; *Peškař 1988*, 130; *Vachůtová 2011*, 314; *Varsik 2011a*, 137–142), v oblastech blíže bývalého římského limitu možná ještě do druhé třetiny 5. století (*Pollak 1997*, 167).

5.1.3. Přesleny

Jednou z nejběžnějších součástí podomácké textilní výroby na germánských sídlištích, vykonávané především ženami, jsou keramické přesleny, tedy setrvačníky a závaží ručních dřevěných vřeten ke spřádání nití. Z lokalit středního Pomoraví bylo shromážděno 105 ks přeslenů, mezi nimiž se nejvíce objevují dvojkónické, bochánkovité nebo kónické tvary (*obr. 8:3–43*). Řada z nich je zdobená, zejména na spodní základně – většinou šikmými záseky po celém obvodu (*obr. 8:3,5–8*), ojediněle tečkováním (*obr. 8:9*); méně často nese výzdobu také tělo přeslenu – prstové důlky (*obr. 8:10–11*) či rýhy (*obr. 8:4*). Detailnější analýza hrobových nálezů ukázala přítomnost přeslenů zhruba v každém

Obr. 8: Doklady her, přesleny, závaží. Hroznová Lhota I (1, 16–17). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2, 4, 21, 24, 37, 39). Ostrožská Nová Ves IV (3). Hroznová Lhota II (5, 14–15, 18–19, 28, 33, 36). Strážnice I (6, 44). Ostrožská Nová Ves V (7, 10–11, 22–23, 25, 40–43). Kozojídky II (8, 29). Petrov I (9, 34). Slavkov (12). Želetice (13, 20). Veselí nad Moravou I (26, 31, 35, 38). Vlčnov-Dolní Němčí (27, 30). Strážnice II (32).

desátém hrobě na moravských pohřebištích doby římské s drtivou převahou v mladší až pozdní době římské i stejné tvarové zastoupení jako na lokalitách jihovýchodní Moravy (*Chytrá 2011*, 392–393, obr. 4, 6).

5.1.4. Závaží

Dalším běžným dokladem textilnictví na germánských sídlištích jsou hliněná závaží kuželovitého, jehlancovitého nebo kónického tvaru, sloužící k napínání šňůr krosny dřevěného vertikálního tkalcovského stavu. Některá bývají pouze usušená, jiná jsou lehce vypálená. Povrchovým sběrem na sídlišti ve Strážnici I bylo získáno kuželovité hliněné závaží o výšce 9,5 cm a průměru základny 6,5 cm, jehož otvor k zavěšení není patrný (*tab. 100:17*). Analogická závaží v celých sadách *in situ* podél stěn pocházejí např. z chaty z Brna-Chrlic (22 ks: *Pernička 1968*, 124, 130–131, obr. 2, tab. XXIII, XXV:5–6), z chaty XVII v Křepicích (8 ks: *Droberjar 1997a*, 153, Taf. 109), z chaty O10 z Vlčnova-Dolního Němčí (14 ks: *Zeman 1999*, 146, tab. 51:9–10), z objektu 144/1998 z východočeských Slepotic (76 ks: *Jílek et al. 2013*, 67–87, tab. 70–74), z objektu 121/88 v Ostrovanech (15 ks: *Lamiová-Schmiedlová 2002*, 325, Abb. 2–3) nebo z chaty 02 ve Štúrově (9 ks: *Beljak 2010a*, 137, obr. 15). O již specializovaných tkalcovských dílnách (*textriny*) lze uvažovat u velkých nadzemních objetů 58 a 60 a polozemnici 68 s výskytem v součtu více než 350 kusů hliněných závaží v areálu mlado- až pozdně římské kvádské rezidence v Cíferu-Páci na jihozápadním Slovensku (*Štolcová – Kolník 2010*, 469, obr. 2–3, 5). Tkalcovská závaží však nemají žádnou chronologickou citlivost.

5.2. Kovové, skleněné, kostěné a parohové artefakty

5.2.1. Mince

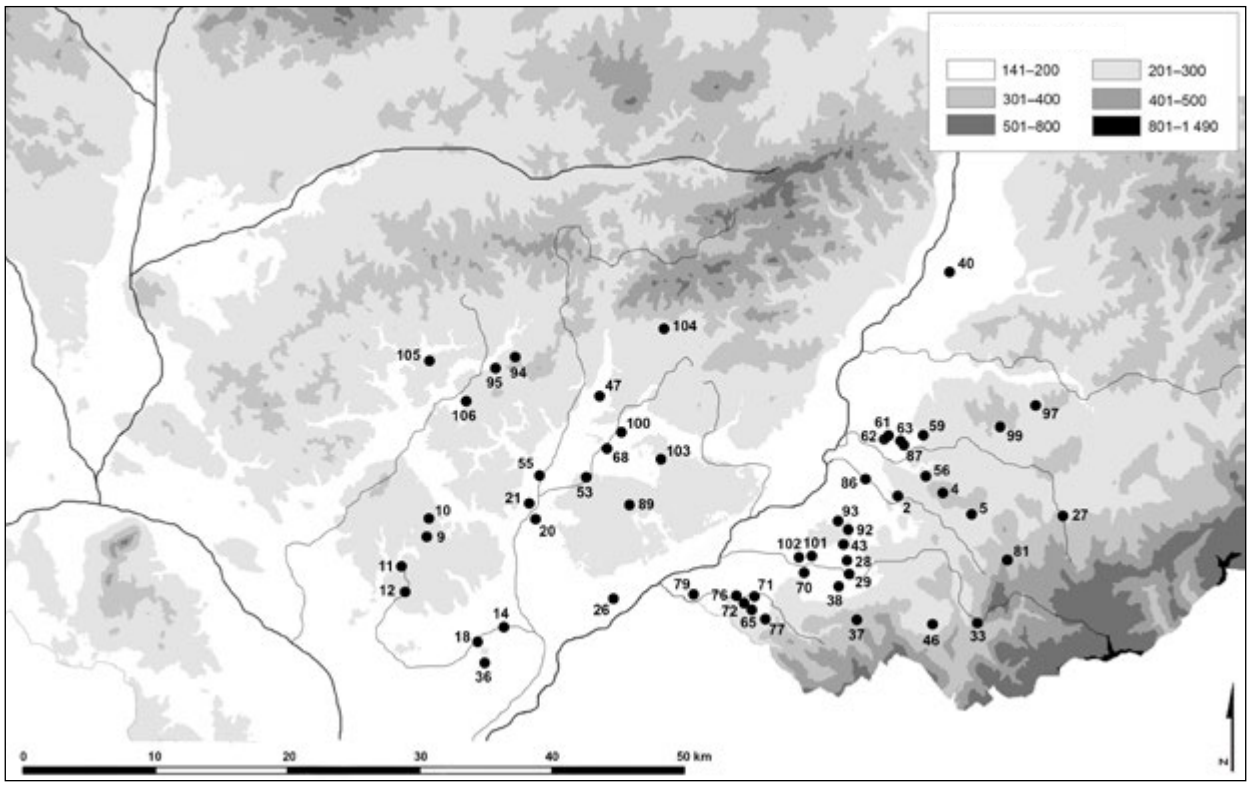
Mince patří k nejviditelnější složce předmětů římského původu v barbariku. Z povrchových nálezů středního Pomoraví se podařilo shromáždit celkem 745 římských mincí, z nichž téměř polovina (348, tj. 47 %) byla uložena v hromadných nálezech. Pro přehlednost a relevantnost závěrů je tak nutné obě skupiny nálezů zpracovat odděleně, přestože povrchové nálezy jakožto selektivní metoda sběru dat budou vždy pouze statistickým vzorkem původního stavu.

5.2.1.1. Jednotlivé nálezy římských mincí[13]

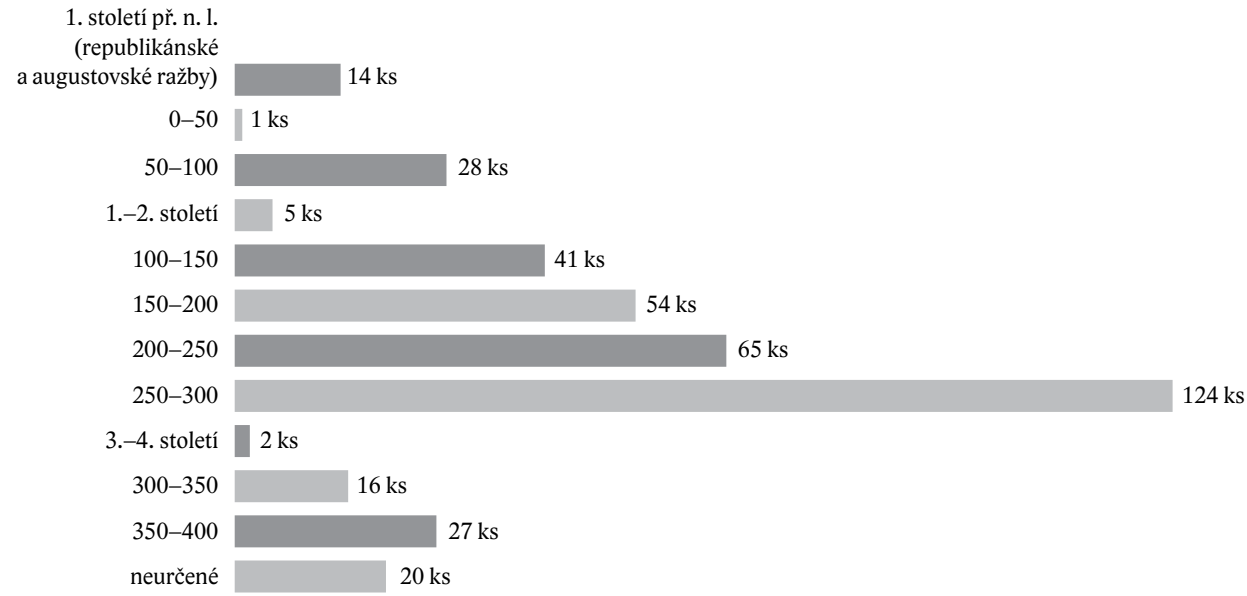
Jednotlivě nalezeno bylo 397 římských mincí z 54 lokalit; mince se tudíž vyskytují na každém druhém nalezišti z doby římské (*mapa 4*). Nejbohatší lokalitou v tomto ohledu je sídliště ve Strážnici I se 79 mincemi, následované sídlišti v Hroznové Lhotě II s 57 mincemi a ve Strážnici II s 46 mincemi. Suma ražeb z těchto tří lokalit tvoří téměř polovinu všech jednotlivých římských mincí z povrchových sběrů ve středním Pomoraví (46 %). Není z toho ovšem nutné vyvozovat obecné závěry, jde pouze o aktuální stav výzkumu, neboť výše zmíněné lokality patří k nalezištím dlouhodobě a systematicky sledovaným spolehlivými amatérskými spolupracovníky. Zároveň to ale potvrzuje fakt, že na germánských pohřebištích jsou římské mince spíše ojedinělou záležitostí (Hroznová Lhota I – 3 ks, Ostrožská Nová Ves VI – 0 ks), pokud se na lokalitě zároveň nenachází také sídliště (Blatnice pod Svatým Antonínkem I – 30 ks, Petrov I – 20 ks). Jednak mohly být staveny na pohřební hranici do podoby slitků (viz exemplář z Hroznové Lhoty I, jehož puchýřkovitý povrch svědčí o působení ohně: *tab. 28:19*), jednak Germáni příliš často mince mezi milodary do žárových hrobů nevkládali (*Bemmann 2005*, 3–4, Abb. 2, Fundliste 1). Výše uvedené početní stavy mincí odpovídají situaci před deseti lety v dolním Pomoraví, tedy v jihozápadním cípu Slovenska (*Elschek 2007*, 144); dnes jsou jejich počty dvojnásobné (*Elschek – Kolníková 2014*, 172).

Co se týče chronologického rozvrstvení římských mincí ve středním Pomoraví, je patrný pozvolný nárůst počtu římských ražeb až k vrcholu ve druhé polovině 3. století za éry vojenských císařů a následný výrazný pokles v průběhu 4. století (*graf 1*). Římské mince 1.–2. století jsou vůči ražbám 3.–4. století téměř v poměru 1 : 2. Poměrně slušně jsou zastoupeny republikánské denáry z průběhu celého 1. století př. n. l., v jednom případě byl v Blatnici pod Svatým Antonínkem I identifikován dokonce denár C. Renia asi z roku 138 př. n. l. (*tab. 1:2*). Římské republikánské mince jsou zatím spolehlivě spojovány s dobou laténskou pouze v případě nálezů bronzových nominálů z Němčic nad Hanou nebo stříbrných denárů z oppid (*Militký 2013*, 46–48); přestože je tudíž v Blatnici pod Svatým Antonínkem I sběrovými nálezy doloženo osídlení z pozdní doby laténské (LT D1), můžeme zmíněný republikánský denár přiřadit teprve k následnému germánskému osídlení. Také ostatní republikánské ražby se do barbarika dostaly pravděpodobně až v době římské, vzhledem ke složitosti datace výskytu mincí v archeologických kontextech je můžeme jen obecně spojit se starší dobou římskou. Mezi stříbrnými republikánskými

13 Kapitola byla zpracována autorem na základě odborného určení mincí Dagmar Kašparovou, Evou Kolníkovou, Jiřím Militkým a Janem Šmerdou. Autorství určení konkrétních mincí je vyznačeno v katalogové části práce.

Mapa 4: Geografické rozložení nálezů římských mincí. 2 Blatnice pod Svatým Antonínkem I, 4 Blatnice pod Svatým Antonínkem III, 5 Blatnička, 9 Čejč I, 10 Čejč II, 11 Čejkovice I, 12 Čejkovice II, 14 Dolní Bojanovice I, 18 Dolní Bojanovice/Josefov, 20 Dubňany II, 21 Dubňany III, 26 Hodonín III, 27 Horní Němčí, 28 Hroznová Lhota I, 29 Hroznová Lhota II, 33 Javorník, 36 Josefov III, 37 Kněždub I, 38 Kněždub II, 40 Kněžpole I, 43 Kozojídky II, 46 Kuželov, 47 Kyjov I, 53 Milotice I, 55 Mistřín, 56 Ostrožská Lhota I, 59 Ostrožská Nová Ves I, 61 Ostrožská Nová Ves III, 62 Ostrožská Nová Ves IV, 63 Ostrožská Nová Ves V, 65 Petrov I, 68 Skoronice, 70 Strážnice I, 71 Strážnice II, 72 Strážnice III, 76 Strážnice/Petrov I, 77 Strážnice/Petrov II, 79 Sudoměřice I, 81 Suchov, 86 Uherský Ostroh I, 87 Uherský Ostroh II, 89 Vacenovice, 92 Veselí nad Moravou I, 93 Veselí nad Moravou II, 94 Věteřov I, 95 Věteřov II, 97 Vlčnov I, 99 Vlčnov-Dolní Němčí, 100 Vlkoš, 101 Vnorovy I, 102 Vnorovy II, 103 Vracov, 104 Vřesovice, 105 Žarošice, 106 Želetice.

Graf 1: Chronologické rozložení nálezů jednotlivých mincí v povrchových nálezech ze středního Pomoraví.

mincemi jsou nejpočetněji zastoupeny tzv. legionářské denáry Marca Antonia z let 32–31 př. n. l. ražené v mobilní mincovně, která putovala spolu s jeho vojskem (*tab. 1:5–6, 26:3, 36:9*). Jsou v barbariku velmi oblíbené, obdobné množství je např. uváděno z geograficky blízkého slovenského Záhoří (*Elschek – Kolníková 2014*, 175). Jsou interpretovány jako pravděpodobná součást žoldu římských vojáků během Tiberiova tažení proti Marobudovi roku 6 n. l. (*Elschek – Kolníková 2014, 175*), přičemž nálezy z hornodunajského limitu nebo z mušovského Burgstallu potvrzují jejich oběh ještě v období markomanských válek (*Militký – Vích 2011*, 293). Dvěma exempláři z pohřebiště v Petrově I (*tab. 78:1, 142:1*) jsou zastoupeny také charakteristické pozdně republikánské zoubkované denáry (*serrati*). Jde o mince určené k placení v barbariku, které měly záměrně nařezávané okraje kvůli ujištění Germánů o kvalitě stříbrné ražby – tím bylo prokázáno, že nejde o měděný suberát potažený tenkou vrstvou stříbra. Zbylé republikánské mince představují jednotlivé ražby římské mincovny pod dohledem různých mincovních úředníků druhé poloviny 1. století (*tab. 1:3, 28:1, 36:8, 101:1*). Zajímavé je, že téměř polovina z nově nalezených republikánských denárů (5 ks z 12 ks) pochází z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I. Jak již bylo zmíněno, republikánské denáry se často vyskytují ještě v sídlištních kontextech 2. století, což svědčí o jejich oblibě a dlouhém oběhu; důležitou roli hrála nepochybně vysoká ryzost stříbra (*Varsik 2002*, 42).

Specifickým prvkem na republikánských a augustovských ražbách jsou tzv. kontramarky, vbíjené nebo dodatečně vyražené značky. Na republikánských denárech se zpravidla často nacházejí pouze drobné vbíjené negativní obrazové značky provedené nikoliv raznicemi, ale ostrými železnými předměty, jako půlobloučky na minci C. Naevia Balba z roku 79 př. n. l. z Petrova I (*tab. 78:1*), na ražbě C. Vibia Pansy z let 89–88 př. n. l. z Hroznové Lhoty II (*tab. 36:8*) nebo písmena V a I I na minci Ti. Claudia Nera z Petrova I (*tab. 142:1*). Nejčastěji jsou interpretovány jako symboly ověřující kvalitu kovu ještě na území Římské říše před jejich dovozem do barbarika, a to pravděpodobně u starých emisí mincí uváděných znovu do oběhu (*Militký 2013*, 50). Augustovské mince jsou zase dodatečně označovány drobným polem s textovou zkratkou, provedeným menším razidlem vlastnického či distribučního charakteru – šlo např. o bronzové emise určené armádě v polních taženích (*Militký 2013*, 50). Ve sledované oblasti máme jen jeden příklad na averzu asu císaře Augusta z Blatnice pod Svatým Antonínkem I, na němž je před portrétem císaře drobné obdélné pole s málo čitelnou kontramarkou AVCV (*tab. 1:7*). Tyto mince byly kontramarkovány v Panonii v období Tiberiova formování východní části vojska na vojenskou výpravu proti Marobudovi v roce 6 n. l. pravděpodobně za účelem zvýšení nominální hodnoty některých bronzových ražeb jakožto peněžitého daru císaře vojákům za jejich oddanost a službu v armádě (*Elschek – Groh – Kolníková 2015*, 79; *Elschek – Kolníková 2014*, 176). Zmíněný exemplář je zároveň jediným příkladem augustovských ražeb, který se objevil v nových povrchových nálezech ve středním Pomoraví. Druhý příklad, denár vyražený po roce 15–13 př. n. l. z pohřebiště v Petrově I (*tab. 78:2*), totiž zastupuje kategorii suberátů (měděných či bronzových mincí plátovaných stříbrem). Mince představuje vzácný příklad barbarizované ražby na pomezí hybridního suberátu a dobového padělku. Její averz představuje napodobeninu Augustova denáru se silně barbarizovanou hlavou císaře Augusta doprava a zkomoleným opisem (C a zrcadlově otočené S). Rubní motiv (chrám Vesty s kurulským křeslem uprostřed, vlevo nádoba) byl přejat z republikánského denáru raženého v Římě v roce 55 př. n. l. se jménem úředníka Q. Cassia Longina, přičemž chybí vpravo písmena AC, která jsou na předloze.[14]

Až na jeden nahodilý příklad naprosto chybí římské mince následujícího období, tj. první poloviny 1. století. Pouze na pohřebišti v Petrově I byl objeven as, který nechal vyrazit císař Caligula v letech 37–41 na počest svého děda a významného Augustova vojevůdce Marca Vipsania Agrippy (*tab. 78:3*). Po jednotlivých mincích Nerona a Galby a čtyřech exemplářích Vitellia byly ve větší míře do středního Pomoraví exportovány až mince Flaviovců. Téměř výhradně je zastupují denáry císaře Vespasiana včetně ražeb pro jeho syny Tita a Domitiana, jejichž jednotlivé samostatné mince máme rovněž dochovány. Mírnější nárůst počtů římských mincí je patrný postupně v průběhu celého 2. století, od mincovní činnosti adoptivních císařů Traiana, Hadriana a Antonina Pia po produkci Marca Aurelia, Commoda a zakladatele nové dynastie Septimia Severa, včetně četných ražeb pro manželky a potomky těchto panovníků. Silnější proud římských mincí do barbarika koncem 1. století a v první polovině 2. století je vysvětlován silnou vazalskou závislostí naddunajských Germánů na Římské říši (období, kdy Římané rozhodovali o dosazování germánských králů na trůn) i peněžními dary císařů k udržení míru na dunajské hranici, která byla v této době budována (*Kolníková 1972*, 86–87). Objem římských mincí dosáhl absolutního vrcholu ve 3. století. Ražby panovníků této časové periody představují skoro polovinu všech jednotlivých povrchových nálezů mincí. V první polovině 3. století k nám proudí mince Septimia Severa a jeho nástupců Elagabala a Alexandra Severa,

14 Autorem určení i zhodnocení suberátu je Jiří Militký.

představované ještě posledními denárovými ražbami. Postupně se však již začíná projevovat devalvace tohoto nominálu snižováním jeho váhy i obsahu stříbra a Germáni jej odmítali přijímat. Obecně se ve středodunajském barbariku objevuje značné množství mincí vojenských císařů kolem poloviny a ve druhé polovině 3. století, což lze z pohledu historických událostí vysvětlit utlumením obchodních styků v době velké politické krize a častými boji právě s Germány sídlícími severně od Dunaje, ale také mimořádně bohatou produkcí antoninianů (*Kolníková 1972*, 89; *Elschek – Kolníková 2014*, 178). Tuto časovou periodu na jihovýchodní Moravě reprezentují antoniniany císařů Galliena, Aureliana, Claudia II. Gothica, Gordiana III. nebo Proba. Naproti tomu dosti dramatický propad dovozu římských mincí nastává v průběhu 4. století, dokumentovaný jednotlivými nominály Constantina I. a II. v jeho první polovině a Valentiniana I. v jeho závěru. Ve shodě s českým prostředím tak musím konstatovat, že mimořádná koncentrace hromadných mincovních nálezů z druhé poloviny 4. století a počátku 5. století (viz níže v kapitole 5.2.1.2.) se ve spektru jednotlivých mincí tohoto období nijak neodráží (*Militký 2013*, 42, graf 1).

Co se týče vydavatelů mincí (*Tab. V*), jsou nejpočetnější ražby císaře Galliena (40 ks), dále Antonina Pia (27 ks), Aureliana (21 ks) a Hadriana spolu se Septimiem Severem (oba po 19 ks). Převedeme-li tyto sumy na jednotlivá období, dostaneme následující přehledy: z ražeb 1. století jsou nejčastější mince Vespasiana (16 ks), ve 2. století Antonina Pia (27 ks), Hadriana (19 ks) a Marca Aurelia (16 ks), ve 3. století Galliena (40 ks), Aureliana (21 ks), Alexandra Severa (18 ks) a Claudia II. Gothica (18 ks) a ve 4. století Constantina I. a Valentiniana I. (oba po 8 ks). Téměř dokonalou shodu se situací ve středním Pomoraví je možné najít ve struktuře jednotlivých mincovních nálezů v dolnorakouském Podyjí a dolním Pomoraví, kde bylo analyzováno 1 148 ražeb (*Jedlička – Allerbauer 2004*, 71–72): 1. století – Vespasianus (45 ks), 2. století – Antoninus Pius (64 ks), Hadrianus (59 ks), Marcus Aurelius (47 ks), 3. století – Gallienus (97 ks), Aurelianus (67 ks), Claudius II. Gothicus (62 ks), Alexander Severus (42 ks), 4. století – Constantinus I. (67 ks), Constantius II. (48 ks) a Valentinianus I. (18 ks).

Mezi římskými mincemi ze středního Pomoraví se nachází překvapivě málo dobových falz, a to jen šest (vyjma výše popsaného Augustova denáru z Petrova I). V případě republikánského denáru Q. Titia (?) z roku 88 př. n. l. (*tab. 1:3*) a neurčitelné mince (*tab. 2:19*) z Blatnice pod Svatým Antonínkem I, denáru Hadriana poškozeného ohněm z Hroznové Lhoty I (*tab. 28:19*), denáru Antonina Pia z Javorníka (*tab. 50:2*) a denáru Alexandra Severa pro Iulii Mamaeu z Vnorov II (*tab. 138:2*) jde o měděné mince potažené stříbrným plechem. Nález stříbrného antoninia-

panovník	ražba pro	počet mincí
Gallienus (253–268)		32
	Saloninu	8
Antoninus Pius (138–161)		15
	Faustinu senior	8
	Marca Aurelia	3
	Faustinu junior	1
Hadrianus (117–138)		17
	Sabinu	2
Septimius Severus (193–211)		10
	Iulii Domnu	7
	Caracallu	1
	Getu	1
Aurelianus (270–275)		17
	Claudia II. Gothica	4
Alexander Severus (222–235)		14
	Iulii Mamaeu	4
Claudius II. Gothicus (268–270)		18
Vespasianus (69–79)		13
	Tita	2
	Domitiana	1
Marcus Aurelius (161–180)		13
	Lucillu	2
	Faustinu junior	1
Gordianus III. (238–244)		15
Probus (276–282)		15
Traianus (98–117)		12
Elagabal (218–222)		10
	Iulii Maesu	1
Philippus Arabs (244–249)		11
Constantinus I. (306–337)		7
	Constantinopolis	1
Valentinianus I. (364–375)		8
Commodus (180–192)		6
Valerianus I. (253–260)		3
	Valeriana II.	1
	Salonina	1
Vitellius (69)		4
Diocletianus (284–305)		4
Lucius Verus (161–169)		3
Licinius I. (308–324)		3
Valens (364–378)		3
Theodosius I. (379–395)		3

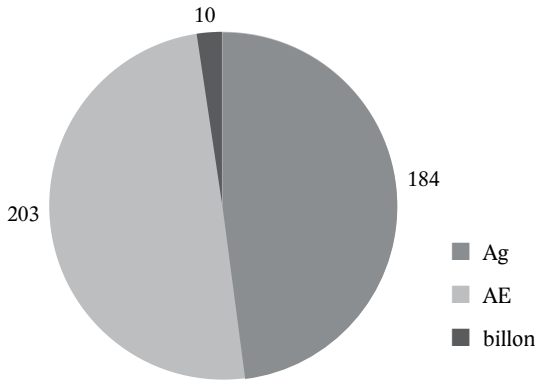
Tab. V: Přehled nejčastějších vydavatelů mincí v povrchových nálezech ze středního Pomoraví.

nu Gordiana III. z Ostrožské Nové Vsi III (*tab. 61:17*) představuje hybridní napodobeninu s barbarizovanými rysy (nekvalitně provedená postava bohyně Pax na reverzu stejně jako císařův portrét na averzu, navíc legenda PAX AVGG se na Gordianových mincích nevyskytuje).[15]

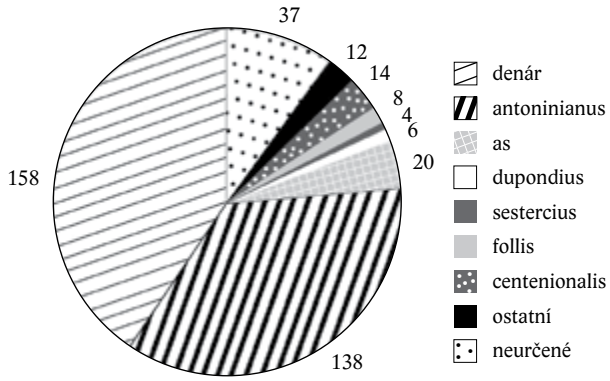
Z hlediska zastoupení surovin pro výrobu mincí (*graf 2*) vidíme téměř vyrovnaný poměr stříbrných a bronzových ražeb, nebyla nalezena ani jedna zlatá mince a naprosto minimálně se objevily billonové nominály, tedy měděné s určitým obsahem stříbra. Je to způsobeno přítomností poměrně početného souboru inflačních bronzových antoninianů vojenských císařů po roce 260 (mezi antoniniany mají 83% zastoupení; naopak mezi mincemi 1.–2. století mají bronzové nominály podíl jen 22 %). V oblasti jihovýchodní Moravy tak nelze pozorovat, že by Germáni výrazně upřednostňovali stříbrné denáry před bronzovými ražbami, což je patrné např. na sídlišti v Bratislavě-Trnávce v poměru 25 : 1 (*Varsik 2002*, 44).

Také spektrum zastoupených nominálů nevykazuje zásadní rozdíly oproti předchozím analýzám (*graf 3*). Nejoblíbenějším typem je stříbrný denár, což je téměř každá druhá nalezená mince. Vzhledem k dominantnímu počtu mincí 3. století je na druhém místě antoninian (35 % určených ražeb), formálně dvojdenár, ale s reálnou hodnotou asi 1,5 denáru (*Militký 2013*, 55). Téměř vyrovnaný poměr je mezi velkými bronzovými nominály typu as, sestercius a dupondius převážně starší doby římské a mezi drobnými bronzy pozdní doby římské, jako jsou follisy, centenionalisy, maioriny, nummusy či AE III–IV (zastoupení obou skupin v rozmezí 6–9 % z celkového počtu).

Pokud se podíváme na přehled mincoven (*Tab. VI*), v nichž byly mince nalezené ve středním Pomoraví raženy, vyplývá z něj výrazná převaha ražeb mincovny v samém Římě (79 % z určitelných zástupců), což jsou téměř všechny nominály starší doby římské. Předpokládaná větší přítomnost produktů panonských či moeských mincoven éry vojenských císařů druhé poloviny 3. století se potvrdila pouze u mincovny v Siscii (13 % z určitelných nálezů). Viminacium nebo Sirmium jsou totiž zastoupeny pouze po jedné ražbě. Možná je to způsobeno také velmi špatným stavem zachování některých bronzových antoninianů, z nichž u řady exemplářů nebylo možné mincovnu určit. Sice jednotlivými kusy, ale oproti jiným ve větším počtu jsou sledovatelné ražby předovýchodních mincoven na území dnešní Sýrie. V rodišti své druhé manželky Iulie Domny v Emese nechal razit denáry císař Septimius Severus (čtyři exempláře), v Antiochii byly zase raženy

Graf 2: Zastoupení mincí podle druhu materiálu v povrchových nálezech ze středního Pomoraví.

Graf 3: Zastoupení nominálů ražeb v povrchových nálezech ze středního Pomoraví.

mincovna	počet mincí
Roma	239
Siscia	38
Antiochia	6
Emesa	4
Milano	2
Lugdunum	2
Viminacium	1
Deultum	1
Thessalonica	1
Aquileia	1
Cyzicus	3
Nicomedia	1
Ticinum	1
Laodicea	1
Sirmium	1
neurčená	96

Tab. VI: Zastoupení římských mincoven v povrchových nálezech ze středního Pomoraví.

15 Suberát s vytčenými detaily odborně posoudila a určila Eva Kolníková.

převážně stříbrné antoniniany vojenských císařů Gordiana III., Valeriana I., Philippa I. Arabse nebo Treboniana Galla (6 ks). Západořímské mincovny jsou v hodnoceném souboru zastoupeny zcela výjimečně, a to pouze dvěma příklady z Lugduna. Zde byl v letech 259–260 ražen z podnětu císaře Valeriana I. antoninian pro vnuka Salonina (nález ze Strážnice I: *tab. 90:5*) a roku 262 antoninian zakladatele galského císařství Postuma (exemplář ze sídliště Strážnice II: *tab. 102:20*). Jednotlivě se objevily také ražby z jiných mincoven na území Itálie (Milán, Aquileia) či z tráckých (Deultum) nebo východních mincoven (Thessalonica, Cyzicus, Nicomedia a Laodicea). Výše uvedený přehled zastoupení mincoven je téměř totožný se situací na modelové lokalitě doby římské z území jihozápadního Slovenska – Zohoru (*Elschek – Kolníková 2014*, 181, obr. 10).

Složitou a neustále diskutovanou otázkou je funkce římských mincí v barbariku. Část republikánských i císařských ražeb měla nepochybně peněžní funkci, zejména jejich početné nálezy na germánských sídlištích jsou interpretovány jako doklad vnitrogermáského mincovního oběhu. Větší zapojení římských mincí do germánské ekonomiky se předpokládá od 70. let 1. století (*Militký 2013*, 81). Římské mince sloužily Germánům také jako zásobárna či zdroj drahého kovu (zejména stříbra), byly přetavovány a upotřebovány jako surovina pro kovoleckou šperkařskou výrobu (*Militký 2013*, 92). Další, podle archeologických nálezů v barbariku velmi frekventované sekundární využití získávaly římské mince jako ozdoby. Germáni řadu z nich provrtávali či probíjeli, ostatně zastoupení mincí s otvory dosahuje ve středním Pomoraví poměrně velké intenzity (37 ks, tj. 9 % z celkového počtu jednotlivých mincí). To je téměř stejný počet, jaký byl dosud publikován z oblasti celého středoevropského barbarika (*Zelíková 2015*, 20–21, Tab. 1). Z území przeworské nebo wielbarské kultury se přitom udává jejich zastoupení jen kolem 1 % (*Ciołek 2006*, 4). Nejběžněji se objevuje jeden malý provrtaný otvor při okraji na stříbrných denárech i bronzových nominálech, často při nerespektování mincovního obrazu (*tab. 21:18–19, 37:10,21,24, 38:1, 18, 64:12,14, 78:10, 87:15, 89:13, 90:4,16–17, 91:6–7,12, 102:4,6, 103:3, 107:20, 119:21, 120:13, 129:10, 132:14, 139:15, 142:3*). Takto upravené mince byly nošeny jako závěsky, přičemž exempláře z otřelých či méně hodnotných bronzových nominálů mohou být interpretovány jako snaha příslušníků nižších společenských vrstev napodobovat zvyk výše postavených jedinců nosících jako závěsky provrtané zlaté mince (*Militký 2013*, 81). Ve více případech se ale objevuje hrubé probití mince v jejím středu (*tab. 23:5, 28:17, 37:22, 68:9,22, 78:3, 101:7, 102:9*), což může evokovat, že tyto ražby byly nošené nikoliv ve váčku, ale navlečené na řemínek a určené jako zásobárna suroviny řemeslníků. V případě dvou až tří drobných otvorů na okraji mince mohly tyto sloužit spíše jako nášivky (*Zelíková 2015*, 23) – viz follis Licinia I. z Vnorov II (*tab. 138:4*).

5.2.1.2. Hromadné nálezy římských mincí

Hromadné nálezy římských mincí (označované též jako depoty) nejsou ve středodunajském barbariku příliš častým jevem. V regionu jihovýchodní Moravy byly nově objeveny čtyři hromadné nálezy na dvou lokalitách.

5.2.1.2.1. Hromadný nález z Horního Němčí
(Dagmar Kašparová)

V roce 2011 byl v lesním terénu na katastru obce Horní Němčí objeven na ploše zhruba 9 m^2 hromadný nález šestnácti římských mincí (*tab. 28:1–16*). Mince byly uloženy 10–15 cm pod povrchem, 8 ks se našlo pohromadě, zbývajících 8 ks bylo jednotlivě rozptýleno poblíž bez jakýchkoliv dalších archeologických nálezů. Svým monotematickým denárovým složením představuje hromadný nález z Horního Němčí zajímavý numismatický pramen, jeden z mála podchycených depotů tohoto druhu na Moravě. V prostoru nálezu ani v jeho bezprostřední blízkosti nebylo dosud doloženo žádné soudobé osídlení z doby římské, můžeme se tedy domnívat, že k jeho uložení došlo na neosídleném místě.

Hromadný nález tvoří šestnáct stříbrných denárových ražeb v širokém chronologickém rozpětí od roku 74 př. n. l. do roku 162 n. l. (*graf 4*). Nejstarší mincí je republikánský denár C. Postumia Tatia (1 ks). Chronologické těžiště nálezu představují denáry císaře Vespasiana (6 ks) a Domitiana (4 ks) z let 69–80, které představují 50 % jedinců z celkového počtu. Na ně plynule navazují ražby Traiana (1 ks), Hadriana (1 ks) a denáry Marca Aurelia (2 ks). Celý depot uzavírá mince Lucia Vera z prvních let jeho vlády (161–162). Chronologie Vespasianových ražeb zahrnuje první polovinu jeho vlády, rovněž Domitianovy mince pocházejí z prvních let panování. Zaměříme-li se na kvalitu dochování mincí, je zjevné, že nejstarší ražby jsou velmi otřelé, patrně dlouhým oběhem. Zato nejmladší ražby od Hadriana (cca 30. léta 2. století) jsou poměrně dobře zachované. Evidentně v nejlepší kvalitě je denár Lucia Vera. Neporušený, neolámaný střížek a poměrně ostrá ražba bez většího opotřebování naznačují, že zřejmě nebyl dlouhodobě používán. Nabízí se domněnka, že celý depot byl uložen do země relativně brzy po roce 162, pravděpodobně snad ještě ve 2. století, a patrně souvisí s neklidným obdobím markomanských válek (argumenty viz níže v textu). Při absenci doprovodného nemincovního archeologického materiálu nelze tuto tezi jednoznačně prokázat. Jak poukazuje Jiří Militký, je nutné zachovat

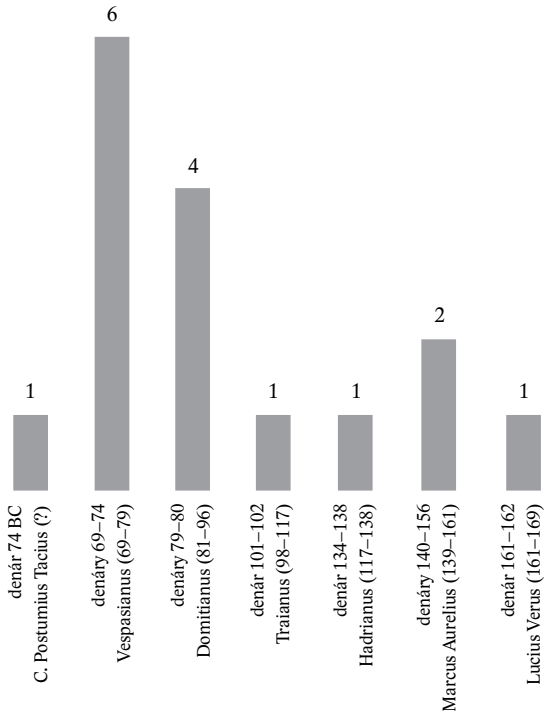
velkou obezřetnost při stanovování chronologických závěrů, neboť platí, že doba ražby jednotlivých mincí nemusí odpovídat době jejich importu do barbarika, době oběhu a jejich uložení do země (*Militký 2013*, 52).

Depoty denárů představují zcela specifický druh hromadných nálezů z průběhu doby římské v barbariku. Doménou hromadných denárových depotů je především Polsko, také z českého prostředí známe několik depotů, avšak na Moravě jde spíše o vzácné objevy (*Kašparová – Militký 2016*, 24–26). Ze staršího nálezového fondu byly publikovány především nálezy z Podivína na Břeclavsku a Bezměrova na Kroměřížsku (*Pochitonov 1955*, 239, 246).[16] K nově odkrytým patří depoty ze severní Moravy ze Zátoru na Bruntálsku a ze Staříče na Frýdecko-místecku,[17] které obsahují denáry 2. století. V případě zátorského nálezu jde především o ražby císařů Traiana a Hadriana, marginální složku tvoří mladší ražby Antonina Pia a Marca Aurelia. Zmiňovaný depot byl vyhodnocen jako zcela mimořádný objev, který v domácím prostředí nemá obdoby. Má zcela atypické složení a je posuzován v souvislosti s komunikačním koridorem podél řeky Opavy do Slezska; odráží vazby na sousední slezské území a je jedinečným dokladem oběhu denárů na severní Moravě. Doba jeho uložení je kladena do 4.–5. století (*Kašparová – Militký 2016*, 24–26).

Co se týče hromadného nálezu z Horního Němčí, lze k němu jen stěží nalézt analogie. Potýkáme se s otázkou dlouhé a krátké chronologie oběhu denárů (*Kolníková 1972*, 38–39; *Militký 2013*, 42). I když chronologicky částečně koresponduje s výše popsaným příkladem denárového depotu (Zátor), bude třeba jej vyhodnotit odlišně, a to zejména kvůli velkému chronologickému intervalu a dobrému stavu nejmladších mincí. Našim kritériím ne zcela vyhovující analogii můžeme hledat v depotu ze středočeské Libčevsi, který sice obsahoval ryze republikánské denáry (*serraty*), ale je bezpečně datován stříbrnými germánskými kolínkovitými sponami do druhé poloviny 2. století. Při interpretaci nálezu je zdůrazňována obliba Germánů ve starých mincích z dobrého stříbra (*Militký 2013*, 55). S nálezem z Horního Němčí korespondují z hlediska chronologie a mincovního spektra ražeb mnohem více hromadné nálezy z období markomanských válek z území jihozápadního Slovenska, jimž se podrobně věnovala Eva Kolníková (*1994*). Obecně lze říci, že největší koncentrace nejen mincovních nálezů je zaznamenána v prostoru středního Podunají, v předpolí limitu a v dalších geografických oblastech barbarika osídleného Markomany a Kvády. Zvýšený počet uložených nálezů koresponduje s vypuknutím prvních konfliktů v rámci markomanských válek. Složení nálezů ze slovenského území je různorodé, převažují však jednoznačně stříbrné ražby, a to i z republikánského období. Jsou dokladem dlouhodobého oběhu starých mincí v barbariku. Soubor jednotlivých nálezů římských mincí z římského dřevozemního tábora v Iži navíc přináší důležitou výpověď o dění na dunajské hranici během markomanských válek a náhled do struktury mincovního oběhu v tomto období. Zároveň je svým chronologickým rozsahem velmi blízký nálezu z Horního Němčí. Sestává kromě zmíněných republikánských mincí z devatenácti denárů z císařského období druhé poloviny 1. století a 2. století. Potvrzuje zároveň známou skutečnost, že ražby z první poloviny 1. století a z předneronovského období jsou vzácností – ostatně v námi sledovaném hromadném nálezu nejsou přítomny. Naopak zcela neobvyklým prvkem v Iži je vysoký podíl bronzových nominálů, což je v rozporu s předchozím míněním, že v oběhu na limitu převažuje stříbro (*Kolníková 1994*, 488). V oblasti germánského osídlení na sever od Dunaje, v tzv. svobodné Germánii, jsou doloženy především stříbrné ražby, a to i velmi staré bez ohledu na jejich platnost v Římské říši (*Varsik 2011*, 37). Tyto mince mohly být v oběhu až několik století. Z velkých depotů pocházejících ze Slovenska je třeba zmínit také nález z lokality Vyškovce (1 200 mincí), v němž tvoří dominantní složku mince z období od Vespasiana až po Hadriana (82 %). Během markomanských válek se předpokládá velký příliv římských mincí do oblasti severně od středního Dunaje (kořist, dar, tribut, obchod atd.), po skončení válek došlo naopak ke znatelnému úbytku. Mincovní nálezy z období markomanských válek, komparované s jinými typy importů (např. terrou sigillatou), ukazují na nepřerušený příliv obou složek nálezů v průběhu markomanských válek nejen na Slovensku, ale i na Moravě (nálezy z Mušova – Burgstallu a okolí: *Sejbal 1998*, 3–11). K tomu se přidává nález z germánského sídliště v Bratislavě-Trnávce (*Varsik 2011*, 39), kde byl v inventáři chaty 5 z konce 3. století a průběhu 4. století objeven soubor třinácti denárů od Nerona až po Marca Aurelia s nejmladší ražbou z roku 170 (10 ks pohromadě, 3 ks jednotlivě). Tak velký soubor římských mincí z jednoho sídlištního objektu nemá v kvádském prostředí jihozápadního Slovenska obdoby. Také statistická vyhodnocení českých nálezů svědčí o pravidelném importu mincí v 1. století, v nichž ražby Vespasiana, Tita a Domitiana tvoří zhruba 60 % z celkového počtu. Pravidelnost přílivu římských mincí trvá pak až do období vlády císaře Marca Aurelia. Situaci na Moravě mohou osvětlit také ojedinělé nálezy, jež poskytují výraznou základnu Vespasianových ražeb a jeho následovníků coby doklad stálého a pravidelného importu mincí do barbarika (*Pochitonov 1955*, 216–239).

16 K těmto nálezům nejsou k dispozici dostatečné nálezové okolnosti a mnohdy není znám počet nalezených mincí, což značně komplikuje interpretaci. V nálezu z Bezměrova je v naprosté převaze denárů doložen také jeden dupondius.

17 Nález ze Staříče aktuálně zpracovává Jiří Militký.

Graf 4: Zastoupení vydavatelů ražeb v hromadném nálezu z Horního Němčí.

Z Horního Němčí je osídlení z doby římské doloženo povrchovým sběrem germánské keramiky starší doby římské pouze na opačném konci katastru obce vzdáleném cca 4,7 km vzdušnou čarou od místa hromadného nálezu mincí (*Peškař 1974*). Vzhledem k absenci dalšího archeologického materiálu či sídelních aktivit z doby římské v okolí mincovního nálezu jej můžeme pouze obecně spojit s komunikační trasou vedoucí z Moravy na Slovensko přes tzv. Straňanský průsmyk. Hromadný mincovní nález svým složením odpovídá užívání v germánském prostředí, neboť obsahuje setřelé mince a široké časové spektrum ražeb. Naopak dobře dochovaná mince z roku 162 n. l., jež chronologicky uzavírá depot, nasvědčuje tomu, že mincovní celek nebyl poté v oběhu výrazně delší dobu. K jeho uložení do země došlo pravděpodobně ještě koncem 2. století a souvisí patrně s vypuknutím markomanských válek. Pro tuto interpretaci nacházíme analogie především v hromadných mincovních nálezech ze sousedního jihozápadního Slovenska. V otázce detailnější chronologie však nemáme k dispozici další podpůrný materiál nemincovního charakteru. Za těchto okolností není pravděpodobné, že by celek mohl být užíván po několik staletí, jak tomu bylo např. u zátorského depotu.

5.2.1.2.2. Hromadné nálezy[18] *ze Strážnice/Petrova I*

(Eva Kolníková – Jiří Militký)

Co se nálezů římských mincí týče, dominantní postavení v regionu středního Pomoraví má lokalita na mírném návrší na rozhraní katastrů Strážnice a Petrova, odkud bylo získáno celkem 349 římských mincí. Vyjma sedmnácti jednotlivých exemplářů byly všechny ostatní deponovány v celkem třech hromadných nálezech, objevených mezi lety 2010 a 2015. Co do charakteru osídlení je nemožné tuto lokalitu zatím klasifikovat jako trvaleji osídlený prostor, protože na ní bylo dosud vyjma jednoho zlomku noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84, opaskové přezky a bronzové germánské obloukovité ostruhy (*tab. 114:21–23*) objeveno pouze zmíněné množství římských mincí (*tab. 108:7–28, 109–114*, *115:1–5, 142:7–18*). To by naopak svědčilo o jejím příležitostném využívání v době římské a ve starší fázi doby stěhování národů jako útočiště (?) nebo strategického bodu (?). V nejbližším okolí je totiž poměrně hustá síť sídlišť (např. Strážnice II a V, Strážnice/Petrov II), včetně pohřebiště Petrov I. Doklady přítomnosti Germánů na tomto návrší máme také v době stěhování národů, kdy se na jeho severozápadním okraji rozkládalo menší kostrové pohřebiště z druhé poloviny 5. století. Bylo narušeno ve 20. letech 20. století při stavbě železniční trati a bez bližších nálezových okolností se z něj zachovaly jen dvě na kruhu točené dvojkónické hrncovité nádobky s vlešťovanou výzdobou, bronzová náušnice s polyedrickou kostkou a blíže neurčená železná spona s dolním vinutím (*Tejral 1982*, 132–133, 167, 169, 218, obr. 47:2, 64:6,8).

První hromadný nález z této lokality z roku 2010 obsahoval 22 mincí, které byly rozmístěny na malé ploše právě na severozápadní straně návrší bez přítomnosti ke-

18 *Terminologická poznámka Evy Kolníkové*: Jiří Militký (*2013*, 16–17, 20) navrhuje rozlišit nálezové kategorie „hromadný nález“ a „depot“ podle počtu mincí, pričemž za hromadný nález považuje celek, který obsahoval 2 až 9 mincí, za depot soubor 10 a více mincí. Podle slovníku cizích slov (*Ivanová-Šalingová – Maníková 1983*, 197) se za depot považuje „uschovaná věc“ bez ohledu na obsah nebo velikost. Navržená kategorizace mincovních nálezů proto nemá opodstatnění, navíc se v odborném tisku objevuje i kombinace obou termínů v podobě výrazu „hromadný depot“ (*Brádle – Novák 2015*, 70). Rozlišování nálezových souborů na depoty a hromadné nálezy zpochybňuje většinou neznámý původní počet mincí, což si v konečném důsledku uvědomuje rovněž autor uvedeného návrhu v pozn. 62 a 63 výše uvedeného textu. Proto doporučuji tento návrh v odborné literatuře neakceptovat. Jak ale autor správně navrhuje v pozn. 61, v odborných příspěvcích bychom neměli používat termín „poklad“, resp. mělo by se tak dít pouze v opodstatněných případech. Při tvorbě prvních soupisů nálezů mincí v 50. letech 20. století (*Nohejlová-Prátová red. 1955*) byla přijata zásada, navržená Emanuelou Nohejlovou-Prátovou, aby se za hromadný nález považoval soubor více než 5 mincí, což je i pro dnešek spolehlivé kritérium (viz k tomu *Nemeškalová-Jiroudková 1962*, 44, pozn. 4; k tomuto problému zejména *Thüry 2016*, 8 aj.).

panovník	ražba pro	v letech	mince č.	celkový počet
Traianus (98–117)		98–117	1	1
Alexander Severus (222–235)	Iulii Mamaeu	222–235	2	1
Constantius II. (337–361)	Constantina I.	337–340	3	1
Constantius II. (337–361) / Constans (333–350)		347–348	4	1
Constans (333–350)		333–350	5	1
Constantius II. (337–361)		355–361	6–7	2
Constantius II. (337–361)		350–361	8–9	2
Constantius Gallus (351–354)		351–354	10	1
Valentinianus I. (364–375) / Valens (364–378)		364–378	11	1
Gratianus (367–383) / Valentinianus II. (375–392) / Theodosius I. (379–395)		378–383	12	1
Gratianus (367–383) / Valentinianus II. (375–392) / Theodosius I. (379–395) / Arcadius (383–408)		378–388	13	1
Valentinianus II. (375–392) / Theodosius I. (379–395) / Arcadius (383–408) / Honorius (393–423)		388–395	14	1
neurčený redukovaný follis	?	před či po 337	15–16	2
neurčený AE II/III	?	asi okolo 350	17	1
neurčený AE III	?	asi třetí čtvrtina 4. století	18	1
neurčený AE IV	?	druhá polovina 4. století	19	1
neurčený AE IV	?	pozdní 4. století	20–22	3
celkem				**22**

Tab. VII: Strážnice/Petrov I, první hromadný nález – přehled vydavatelů mincí.

ramické nádoby či jiných archeologických nálezů.[19] Skládal se z dosti setřelých bronzových ražeb ze 4. až začátku 5. století, s výjimkou jednoho asu císaře Traiana z římské mincovny z počátku 2. století a bronzové mince Alexandra Severa ražené pro matku Iulii Mamaeu v Bithinii v první polovině 3. století (*tab. 108:7–28*). Zhruba polovinu nálezů zastupují ražby Konstantinovců, druhou polovinu reprezentují mince císařů valentinianské a theodosiovské dynastie (*Tab. VII*).

Špatný fyzický stav opisů pozdně římských mincí následkem dlouhého oběhu zapříčinil, že u žádného exempláře nebyla rozpoznána konkrétní mincovna. Co se týče struktury nominálů, naprosto převažují drobné bronzy AE III a IV, objevil se také jeden centenionalis a dva redukované follisy. Složení nominálů a jejich emitentů v prvním hromadném nálezu ukazuje na možnost interpretace tohoto celku jako části žoldu pozdně římského vojáka (z řad Germánů?). Dobu uložení do země vymezuje nejmladší zastoupená ražba, která by mohla patřit Honoriovi, událo se to tedy někdy po roce 388/395, v neklidné době na přelomu doby římské a doby stěhování národů.

Druhý hromadný nález byl odhalen v květnu 2012 na jižním úpatí svahu návrší poblíž potoka, zhruba 750 m vzdušnou čarou od prvního hromadného nálezu. Mince byly volně rozptýleny nehluboko pod povrchem na poměrně malém prostoru bez přítomnosti nějaké schránky či jiných archeologických nálezů. Tento hromadný nález sestával ze 182 mincí časového rozptylu od 2. století do počátku 5. století, opět s převahou drobných bronzových ražeb 4. století, včetně přítomnosti jednoho keltského stříbrného obolu typu Roseldorf-Němčice (nálezové foto viz

19 První a třetí hromadný nález mincí ze Strážnice/Petrova I je uložen ve sbírkách Obecního muzea v Ostrožské Lhotě.

tab. 109).[20] Také tento mincovní nález byl do země uložen v počáteční fázi doby stěhování národů, po první čtvrtině 5. století (někdy po roce 423).[21]

Třetí hromadný nález[22] ze Strážnice/Petrova I byl objeven někdy mezi lety 2010 a 2015 na blíže nelokalizovaném místě v prostoru návrší a obsahoval celkem 128 mincí, zajištěno však bylo pouze 125 exemplářů (*tab. 110–113, 114:1–20*).[23] V celém rozsahu jde o follisy z první poloviny 4. století, drobné mince ražené z obecného kovu,[24] které byly uloženy v keramické nádobě. Nálezové okolnosti je možné rekonstruovat pouze na základě výpovědi očitých svědků a podle nálezových fotografií v době vyzvednutí.[25] Mince se částečně nacházely uvnitř rozbité v ruce zhotovené germánské keramické nezdobené hrncovité nádoby hnědých a černých odstínů[26] a částečně byly rozvlečeny v jejím okolí. Spolu s mincemi byly v hromadném nálezu uloženy také šperky z drahých kovů (zlatý prsten s tmavě červenou gemou a dvě stříbrné spony s vysokým zachycovačem).[27] K datování zlatého prstenu, jehož přesný popis neznáme, se nelze relevantně vyjádřit. Stříbrné spony s vysokým zachycovačem souvisejí s nálezovým prostředím knížecích hrobů typu Leuna-Haßleben spíše z druhé poloviny 3. století, budou tedy o několik desetiletí starší než mincovní soubor.

Takový početný výskyt hromadných nálezů na jedné lokalitě[28] je dosud výjimečný nejen na Moravě, ale vůbec ve středodunajském barbarském prostředí. Navíc na území Moravy nebyly dosud evidované větší počty hromadných nálezů pozdně římských mincí.[29] Donedávna byl detailně zveřejněn jen nálezový soubor ze Svitav, ale ani ten není považován za zcela věrohodný. Zachovalo se z něj 39 mincí z 2. století až první poloviny 4. století, nejmladší součástí jsou follisy Constantina I. z let 307–310 (*Sejbal 1989*, 11–17). Tento stav je zajímavý i proto, že např. na českém území je evidováno až 53 hromadných nálezů mincí ukrytých v průběhu 4. století. Mezi nejvýraznější patří hromadný nález z Berouna, který údajně sestával z 1 846 exemplářů z let 306/350–365/366 (*Militký 2013*, 25–27, 113–131, tab. 5). Na území Slovenska bylo zaznamenáno 18 hromadných nálezů datovaných do období pozdních římsko-germánských vztahů, resp. až do doby stěhování národů (*Kolníková – Pieta 2009*, 120–121, tab. 2–3).

Podle dosavadních poznatků se v česko-moravsko-slovenském prostoru, tedy severně od středního Dunaje, vyskytlo vícero druhů hromadných nálezů ukrytých v průběhu 4.–5. století, s navzájem rozdílným obsahem. Vytvářejí tři až čtyři nálezové kategorie: (a) obsah hromadných nálezů tvoří výlučně drobné mince z obecných kovů (většinou follisy, centenionalisy, popř. maioriny), ražené ve 4.–5. století (*Kolníková – Pieta 2009*, 120, tab. 2); (b) kromě pozdně římských ražeb jsou v hromadném nálezu zastoupené denáry z 1.–2. století ražené z kvalitního stříbra, nebo také mince z průběhu 3. století (takový hromadný nález pochází např. z Telče: *Militký 2005*, 14, tab. 3); (c) obsah hromadného nálezu tvoří denáry z 1.–2. století, ale ukrytí takového peněžního souboru až koncem 4. století nebo dokonce v 5. století datují spony či jiné spoluobjevené předměty.[30]

Třetí hromadný nález ze Strážnice bychom sice vzhledem k obsahu tvořenému výlučně follisy z konstantinovského období mohli zařadit do kategorie (a), ale jeho součástí měly být také dvě stříbrné spony s vysokým zachycovačem a zlatý prsten s gemou. Pokud bychom mohli předpokládat, že jde o uzavřený komplex mincí a šperků, jde o další kategorii hromadných nálezů (d), v nichž jsou zastoupené zhruba časově rovnocenné pozdně římské mince a šperky. Z takové kategorizace hromadných nálezů pozdně římských mincí může vyplývat rovněž jejich funkce v daném nálezovém prostoru.

Obsah třetího hromadného nálezu ze Strážnice/Petrova I, až na jediný follis Licinia I. (ražba pro syna Licinia II.

20 Autorem odborného určení mincí z prvního a druhého hromadného nálezu je Jiří Militký.

21 Kompletní druhý hromadný nález byl získán do sbírek Numismatického oddělení Moravského zemského muzea v Brně, v současné době připravuje Dagmar Kašparová jeho odborné vyhodnocení a publikaci.

22 Autorkou určení a odborného vyhodnocení mincí ze třetího hromadného nálezu je Eva Kolníková.

23 U nálezců zůstaly tři mince, follisy Constantina I. ražené pro město Řím, na reverzu s vlčicí, Romulem a Remem, s nápisem VRBS ROMA. Jelikož tento hromadný nález byl rozvlečen orbou, nelze vyloučit, že se ho nepodařilo sesbírat v úplnosti.

24 Jejich podrobný popis je v kompletní podobě uveden v katalogové části práce.

25 Ty však autorka neměla k dispozici pro ověření popisovaných nálezových okolností.

26 Z nádoby se zachovala jen spodní část, kterou nálezci ponechali na místě; později již nebyla dohledána.

27 Šperky byly krátce po nálezu prodány do zahraničí a jsou dnes bohužel nedohledatelné.

28 Evidují se zde také jednotlivě objevené římské mince.

29 V soupise nálezů římských mincí z Moravy z roku 1955 by k nim mohly patřit nálezové soubory z lokalit Březová, okr. Vítkov (40–50 mincí, zachovaly se dvě – ražba Constantia I. a neurčený exemplář), a Blažice, okr. Slavkov (16 stříbrných a zlatých mincí, většinou ražby Constantina I. a Constantia), jejich osud však není známý (viz k tomu *Pochitonov 1955*, 283 – č. 1274–1275).

30 Na Slovensku je to např. hromadný nález z lokality Selce, kromě 50 denárů z 1.–2. století obsahoval spony ze začátku 5. století (*Kolníková – Pieta 2009*, 122, Tab. 5, Abb. 2–3; viz zde také soubory z lokalit Turík a Žehra).

panovník	ražba pro	v letech	mince č.	celkový počet
Licinius I. (308–324)	Licinia II.	317–320	1	1
Constantinus I. (306–337)	Constantina I.	320–337	2–35	34
Constantinus I. (306–337)	Crispa	321–322	36	1
Constantinus I. (306–337)	Constantina II.	320–336	37–58	22
Constantinus I. (306–337)	Constantia II.	326–335	59–80	22
Constantinus I. (306–337)	Constanta	334–337	81–86	6
Constantinus I. (306–337)	Constantinopolis	330–335	87–101	15
Constantinus I. (306–337)	Řím	330–335	102–124	23
neurčený follis	?	4. století	125	1
celkem				**125**

Tab. VIII: Strážnice/Petrov I, třetí hromadný nález – přehled vydavatelů mincí.

z let 317–320), tvoří výlučně mince Constantina I. a synů, tedy Crispa, Constantina II., Constantia II. a Constanta, a také Constantinovy ražby pro města Constantinopolis a Řím. Jsou to ražby z let 321–337 (*Tab. VIII*). Většina mincí z tohoto souboru se zachovala v dobrém stavu (v katalogu je zachovalost označená hodnotami 1–5), jen některé jsou zkorodované, s nezřetelným nápisem a nečitelnou značkou mincovny (problematické položky jsou v katalogu označené otazníkem). Hmotnost follisů v tomto souboru se pohybuje v rozmezí 1,014 g (č. 24, mincovna Thessalonica) až 2,935 g (č. 7, mincovna Lugdunum). Mince s nižší hmotností, redukované follisy, mají menší rozměr než exempláře s vysokou hmotností (např. č. 24: 16,59/17,19 mm; č. 7: 19,46/18,81 mm).

Follisy zastoupené v třetím hromadném nálezu ze Strážnice/Petrova I nebyly raženy ve stejné mincovně. Na jejich ražbě se podílel značný počet mincovních dílen v západní i východní části Římské říše (*Tab. IX*). Nejpočetnější jsou ražby mincoven v Thessalonice (44 ks) a Siscii (36 ks), z východních oblastí jsou vyšším počtem ražeb zastoupené také mincovny v Heraclei (9 ks) a Constantinopoli (5 ks). Západní mincovny reprezentují jeden či dva follisy, jedině Řím je zastoupený třemi exempláři. Poměr západních a východních mincoven je 6 : 7. Tento počet ovlivňují nečitelné značky mincoven na patnácti follisech. Velký počet zastoupených mincoven není výjimečným jevem.[31] Také v hromadném nálezu ze Svitav se vyskytly ražby sedmi mincoven. Převaha západních mincoven (Londinium 11 ks, Treveri 10 ks, Lugdunum 5 ks follisů oproti nepatrnému počtu ražeb z ostatních mincoven) vedla autora publikace tohoto souboru k názoru o jeho původu v západní části Římské říše (*Sejbal 1989*, 14).

Třetí hromadný nález ze Strážnice/Petrova I je zajímavý také z hlediska zastoupených mincovních typů na reverzech follisů (*Tab. X*). Nejpočetnější (73 follisů) je typ s nápisem GLORIA EXERCITVS ve středu mincovního pole s dvěma standartami, po jejichž stranách jsou dva vojáci s kopími a štíty. Jsou to ražby téměř všech mincoven zastoupených v souboru, kromě Aquileie, Lugduna a Londinia, i když první dvě razily rovněž tento typ. Početně je zastoupen také typ follisů s nápisy CONSTANTINOPOLIS (14 ks) a VRBS ROMA (23 ks), rovněž z vícerých mincoven. Převaha follisů s vojenskou tématikou a s vítězným nápisem GLORIA EXERCITVS (*sláva vojsku*) podněcuje úvahu, že soubor mohl představovat vlastnictví příslušníka vojenské jednotky, která operovala v oblasti nad středním Dunajem. V početném zastoupení mincoven se může odrážet mobilita římských vojáků v rámci jejich vojenské služby i ve vzdálených částech říše (k tomuto problému např. *Łuć 2012*, 173–182 s další literaturou). Spony a prsten s gemou, pokud byly součástí tohoto mincovního souboru, by mohly naznačovat vlastnictví výše postaveného příslušníka římské armády. Není však vyloučené, že šlo o žold *foederata* – spojence germánského původu.[32] Jako nejpravděpodobnější vysvětlení původu tohoto sou-

31 Podobný obraz poskytuje např. také hromadný nález z Berouna s převahou ražeb z Thessaloniky, Sirmia a Siscie. Na tomto základě se předpokládá vznik tohoto souboru v provinciálním prostředí Ilýrie nebo Panonie (*Militký 2013*, 26).

32 Jiří Militký (*2013*, 26–27) takto uvažuje v souvislosti s interpretací funkce hromadného nálezu z Berouna (k problému funkce římských mincí v barbariku viz např. *Kehne 2008*, 80, Tab. 1).

mincovna	mince č.	celkový počet
Antiochia	1, 59	2
Aquileia	87, 102	2
Arelate	2	1
Constantinopolis	3–4, 60–61, 88	5
Cyzicus	62, 103	2
Heraclea	5–6, 37, 63–65, 89, 104–105	9
Londinium	36	1
Lugdunum	7, 106	2
Nicomedia	8, 107	2
Roma	9 (?), 57, 90	3
Siscia	10–15, 16 (?), 17, 18 (?), 38–42, 56, 66–71, 81–82, 91–92, 93 (?), 108–114, 115–117 (?)	36
Thessalonica	19–25, 26–27 (?), 43–51, 52–55 (?), 58, 72–76, 77 (?), 78–79, 83, 84 (?), 94–96, 97 (?), 118–122, 123–124 (?)	44
Treveri	28	1
neurčená	29–35, 80, 85–86, 98–101, 125	15
celkem		**125**

Tab. IX: Strážnice/Petrov I, třetí hromadný nález – přehled mincoven.

boru se jeví jeho souvislost s vpády Germánů na území Panonie. Může tedy představovat kořist, kterou si některý z jeho účastníků přinesl domů, do původního sídla na území kolem dnešního města Strážnice.

Přehled hmotnosti follisů zastoupených v třetím hromadném nálezu ze Strážnice/Petrova I (*Tab. XI*) poukazuje na značné rozdíly. Pohybuje se v rozmezí 2,935 g (mincovna Lugdunum) až 1,014 g (mincovna Thessalonica). Follisy s hmotností nad 2 g (61 exemplářů) byly ražené ve všech mincovnách zastoupených v tomto nálezovém souboru, kromě Arelate a Říma. Follisy s hmotností zredukovanou na méně než 2 g (64 exemplářů) jsou také ze všech mincoven, nejsou však mezi nimi Cyzicus, Londinium a Nicomedia. Tento obraz však může souviset s nízkým počtem mincí z těchto mincoven obsažených v hodnoceném hromadném nálezu.

Z datování ražby follisů v tomto nálezovém souboru do let 317–337, za vlády Konstantinovců, vyplývá, že byl vytvořen s určitým cílem koncem první poloviny 4. století. Příčina ukrytí této peněžní sumy do země nepochybně souvisela s obavami před ztrátou či před hrozícím nebezpečím. Doba, kdy k ukrytí došlo (někdy po roce 337), mohla souviset s nepokojnou situací v podunajských oblastech, s vpády Germánů-Svébů na území Panonie, s trestnou výpravou císaře Constantia II. roku 358 k Dunaji či s překročením dunajské hranice římskými legiemi (*Dobiáš 1964*, 278–279). Protože ve dvou výše zmíněných hromadných nálezech z této lokality jsou zastoupené rovněž mince z první poloviny 5. století, není vyloučené, že příčina ukrytí tohoto, popř. všech tří souborů souvisí s turbulentní dobou stěhování národů. I když se dnes nelze jednoznačně přiklonit k některé z uvedených příčin, depot každopádně představuje nový podnět k posuzování historických souvislostí v římsko-germánských vztazích okolo poloviny 4. století, resp. i později. Zvýrazňuje také důležité postavení lokality – sídelní aglomerace na trase Jantarové stezky, významné spojnice přijadranských oblastí s Pobaltím.

K výčtu tří hromadných mincovních nálezů ze Strážnice/Petrova I je nutno ještě připomenout jednotlivé nálezy sedmnácti římských mincí uskutečněné v letech 2010–2012 v okolí druhého hromadného nálezu před jeho objevením, počínaje antoninianem císaře Galliena raženým pro manželku Saloninu přes antoniniany Claudia II. Gothica a Aureliana a redukované follisy Konstantinovců po malé bronzy (AE III a IV) Constanse/Constantia II., Valentiniana I. a některého z jeho následovníků (*tab. 115:1–5, 142:7–18*). Potvrzují tak hlavní dobu užívání lokality v pozdní době římské a v průběhu 5. století.

nápis	vydavatel	mince č.	mincovna	celkový počet
BEATA TRANQVILITATIS/VOTIS XX	Constantinus I.	7	Lugdunum	1
	Constantinus I. pro Crispa	36	Londinium	1
CAESARVM NOSTRORVM/VOT V	Constantinus I. pro Constantina II.	56	Siscia	1
CONSTANTINOPOLIS	Constantinus I. pro Constantinopolis	87	Aquileia	1
		88	Constantinopolis	1
		89	Heraclea	1
		90–93	Siscia	4
		94–97	Thessalonica	4
		98–101	neurčená	4
DN CONSTANTINI MAX AVG/VOT XX	Constantinus I.	10–11, 34	Siscia	3
DN CONSTANTINI MAX AVG/VOT XXX	Constantinus I.	5	Heraclea	1
GLORIA EXERCITVS – 2 standarty	Constantinus I.	2	Arelate	1
		3–4	Constantinopolis	2
		6	Heraclea	1
		9	Roma (?)	1
		12–18	Siscia	7
		19–27	Thessalonica	9
		28	Treveri	1
		29–33	neurčená	5
	Constantinus I. pro Constantina II.	37	Heraclea	1
		38–42	Siscia	5
		43–55	Thessalonica	13
		57	Roma	1
	Constantinus I. pro Constantia II.	59	Antiochia	1
		60–61	Constantinopolis	2
		62	Cyzicus	1
		65	Heraclea	1
		66–71	Siscia	6
		72–79	Thessalonica	8
		80	neurčená	1
	Constantinus I. pro Constanta	81–82	Siscia	2
		83–84	Thessalonica	2
		85–86	neurčená	2
IOVI CONSERVATORI CAESS	Licinius I. pro Licinia II.	1	Antiochia	1
PROVIDENTIAE AVGG	Constantinus I.	8	Nicomedia	1
PROVIDENTIAE CAESS	Constantinus I. pro Constantina II.	58	Thessalonica	1
	Constantinus I. pro Constantia II.	63–64	Heraclea	2
VRBS ROMA	Constantinus I. pro Řím	102	Aquileia	1
		103	Cyzicus	1
		104–105	Heraclea	2
		106	Lugdunum	1
		107	Nicomedia	1
		108–117	Siscia	10
		118–124	Thessalonica	7
neurčeno		35, 125		2
celkem				**125**

Tab. X: Strážnice/Petrov I, třetí hromadný nález – přehled nápisů na reverzech.

mince č.	mincovna	hmotnost (g)
7	Lugdunum	2,935
63	Heraclea	2,903
56	Siscia	2,769
5	Heraclea	2,738
36	Londinium	2,713
1	Antiochia	2,579
62	Cyzicus	2,553
70	Siscia	2,508
85	neurčená	2,504
73	Thessalonica	2,461
11	Siscia	2,457
49	Thessalonica	2,442
124	Thessalonica (?)	2,438
65	Heraclea	2,428
55	Thessalonica	2,425
22	Thessalonica	2,404
13	Siscia	2,397
68	Siscia	2,356
108	Siscia	2,343
14	Siscia	2,341
34	neurčená	2,325
64	Heraclea	2,318
60	Constantinopolis	2,299
97	Thessalonica (?)	2,299
107	Nicomedia	2,297
91	Siscia	2,294
103	Cyzicus	2,288
41	Siscia	2,282
17	Siscia	2,276
35	neurčená	2,266
71	Siscia	2,257
76	Thessalonica	2,253
47	Thessalonica	2,244
50	Thessalonica	2,223
125	neurčená	2,221
83	Thessalonica	2,214
28	Treveri	2,211

mince č.	mincovna	hmotnost (g)
21	Thessalonica	2,205
122	Thessalonica	2,197
43	Thessalonica	2,186
82	Siscia	2,177
93	Siscia (?)	2,167
72	Thessalonica	2,161
69	Siscia	2,156
75	Thessalonica	2,141
67	Siscia	2,138
8	Nicomedia	2,137
88	Constantinopolis	2,131
94	Thessalonica	2,104
25	Thessalonica	2,099
46	Thessalonica	2,096
118	Thessalonica	2,094
44	Thessalonica	2,091
40	Siscia	2,087
95	Thessalonica	2,061
102	Aquileia	2,075
37	Heraclea	2,071
77	Thessalonica (?)	2,071
92	Siscia	2,064
90	Roma	2,033
80	neurčená	2,009
113	Siscia	1,998
4	Constantinopolis	1,992
3	Constantinopolis	1,986
114	Siscia	1,961
31	neurčená	1,953
84	Thessalonica (?)	1,944
61	Constantinopolis	1,934
100	neurčená	1,923
96	Thessalonica	1,921
87	Aquileia	1,916
6	Heraclea	1,907
19	Thessalonica	1,907
104	Heraclea	1,888

Tab. XI: Strážnice/Petrov I, třetí hromadný nález – přehled hmotností mincí (pokračování na straně 58).

mince č.	mincovna	hmotnost (g)
9	Roma (?)	1,886
120	Thessalonica	1,881
27	Thessalonica (?)	1,873
58	Thessalonica	1,872
42	Siscia	1,866
15	Siscia	1,862
119	Thessalonica	1,854
33	neurčená	1,851
116	Siscia (?)	1,821
111	Siscia	1,808
98	neurčená	1,807
117	Siscia (?)	1,804
78	Thessalonica	1,797
79	Thessalonica	1,795
39	Siscia	1,791
53	Thessalonica (?)	1,782
45	Thessalonica	1,746
105	Heraclea	1,739
81	Siscia	1,723
74	Thessalonica	1,707
121	Thessalonica	1,701
16	Siscia (?)	1,697
59	Antiochia	1,682
29	neurčená	1,669
86	neurčená	1,661
48	Thessalonica	1,658
112	Siscia	1,651
10	Siscia	1,642
109	Siscia	1,637
106	Lugdunum	1,632
30	neurčená	1,628
12	Siscia	1,625
57	Roma	1,619
99	neurčená	1,595
32	neurčená	1,585
38	Siscia	1,584
18	Siscia (?)	1,574
101	neurčená	1,538
2	Arelate	1,531
115	Siscia (?)	1,493
51	Thessalonica	1,432
20	Thessalonica	1,385
123	Thessalonica (?)	1,322
89	Heraclea	1,297
66	Siscia	1,236
54	Thessalonica (?)	1,234
52	Thessalonica (?)	1,209
26	Thessalonica	1,171
110	Siscia	1,141
24	Thessalonica	1,014

Tab. XI: Strážnice/Petrov I, třetí hromadný nález – přehled hmotností mincí (dokončení ze strany 57).

5.2.2. Bronzové nádoby

Vědra

Vědro typu E 20. Na pohřebišti v Petrově I byla nalezena jednoduchá bronzová ataše s obdélným tělem, velkým kruhovým otvorem pro uchycení rukojeti a dvěma zachovanými nýty (*obr. 9:10*). Dle charakteristického utváření je blízká bronzovým situlovitým vědrům typu E 20, jejichž nepočetné analogie z Čech pocházejí z Labe u Kluk a Litoměřic (*Droberjar 2006a*, 46, 51, obr. 22:3–5). Na Moravě ani na jihozápadním Slovensku je neznáme. Tyto součásti picích servisů pozdně laténské formy byly vyráběny v Capui, severní Itálii nebo v přialpské oblasti (Norikum) zejména v 1. století př. n. l. až po počátek nového letopočtu, popř. dokonce do claudiovského období (*Wielowiejski 1985*, 164, 234–235; *Karasová 1998*, 13) a odrážejí obchodní kontakty pozdních oppid, resp. Marobudovy říše s Římskou říší.

Vědro typu E 36. Ze sídliště ve Vlčnově I pochází masivní bronzová litá ataše ve tvaru listu s odlomeným kroužkem pro uchycení držadla. Šikmými rytými rýhami má naznačenou strukturu listu (*obr. 9:13*). Atašemi tohoto tvaru bývala opatřena římská plechová vědra typu E 36 kónického tvaru, jak je možné vidět např. na celých exemplářích z norické Ovilavy (*Sedlmayer 1999*, 98, Abb. 24, Taf. 46:2–3). Obdobná ataše se stopami dlouhého používání byla nedávno objevena v inventáři germánského žárového hrobu 5b z horizontu B2/C1 v Sekulích na jihozápadním Slovensku (*Iván et al. 2013*, 279, obr. 9). Vědra typu E 36 předsta-

vovala nádoby na víno a tvořila součást oblíbených picích souprav také v Porýní a Galii, a to v průběhu celého 2. století (*Sedlmayer 1999*, 103).

Östlandské vědro typu E 43. V roce 2014 byla při povrchovém sběru na sídlišti ve Strážnici I objevena zajímavá nálezová situace. V kulturní vrstvě v hloubce 30 cm se nacházelo stojící bronzové vědro překryté obrácenou bronzovou naběračkou. Nález byl zdokumentován a předán do Masarykova muzea v Hodoníně. Následná zjišťovací sonda o rozměrech 2 × 2 m kolem místa nálezu neodhalila žádné další nádoby ani jiné předměty nebo lidské kosti, které by nález spojovaly s nějakým hrobovým celkem (vyjma běžných fragmentů germánské keramiky, mazanice a zvířecích kostí). V podloží nebyl rovněž zjištěn ani žádný zahloubený sídlištní objekt, nádoby tak představují malý depot volně umístěný v kulturní vrstvě. Mírně pomačkané plechové vědro o průměru 25,7 cm s odsazeným prohnutým spodkem dosahuje na výšku 17,2 cm. Na krátkém, ostře ven vyhnutém okraji jsou na protilehlých stranách dva otvory pro záchytná očka držadla, na jedné straně vyplněné zbytky odlomených nýtů. Držadlo nádoby ani ataše nebyly nalezeny (*tab. 92:1,145*). Podle charakteristické dvojkónické profilace nádoby ve spodní třetině jej lze klasifikovat jako pozdní soudkovité vědro östlandského typu E 43.[33]

V rámci poměrně početné skupiny těchto plechových věder jde o první nález ve středodunajském barbariku, pokud nepočítáme exemplář z chaty 10 na pozdně římském sídlišti ve Štúrově, který by mohl být klasifikován také jako vědro typu E 41 (*Beljak – Kolník 2008*, 78, Fig. 7:11). Neznáme jej ani z území Čech, z przeworské kultury je uváděn jediný nález s otazníkem z pohřebiště v Legnici (*Wielowiejski 1985*, 263). Většinou se v barbariku setkáme se staršími variantami östlandských věder typů E 38–40 nebo mladšími variantami typů E 41–42 (*Jílek 2012*, 31–35). K hledání vhodných analogií je tak nutné obrátit se přímo na území římských provincií nebo do Skandinávie. V severní Evropě se objevila vědra typu E 43 v minimálně sedmi hrobech z mladší až pozdní doby římské, ze stupňů C2–C3 (*Lund Hansen 1987*, 87; *Ilkjær 1990*, 289–290, Abb. 188). V kostrovém hrobě v Eskildstrupu se vědro typu E 43 dokonce nacházelo spolu s naběračkou typu E 161 (*Eggers 1951*, 81), jde tedy o identickou situaci jako ve Strážnici I. V hrobech przeworské a wielbarské kultury se östlandské vědro objevilo přesně ve čtvrtině případů spolu s naběračkou (*Wielowiejski 1985*, 260–264), což potvrzuje, že šlo o soupravy, do nichž náležel také cedník. V tomto smyslu je zajímavý postřeh, že původní římské kuchyňské nádoby určené na vaření byly Germány používány na nápoje (*Kunow 1983*, 80). V provinciálním prostředí se vědra typu E 43 poměrně často vyskytují v depotech z 3. století v Porýní (Gettenau, Martigny: *Werner 1938*, 265, Taf. 110:1, 119:7; Augst: *Tomasevic-Buck 1980*, 104, Abb. 5:5, Taf. 8:4) či v řadě vojenských táborů v Germánii, Raetii či Panonii (Nijmegen: *Boesterd 1956*, 43, Pl. V:143; Saalburg: *Eggers 1955*, 46, Taf. 3:6; Brigetio: *Radnóti 1938*, 123–124, Taf. XXXVIII:5). Jejich výroba se předpokládá od 2. století v Porýní, v oblibě byla zejména v 3. století, ale v barbariku nepochybně přežívají po celé 4. století (*Boesterd 1956*, 43; *Wielowiejski 1985*, 180; *Lund Hansen 1987*, 87; *Ilkjær 1990*, 289; *Jílek 2012*, 34). Lokálních center na jejich výrobu však mohlo být v provinciích daleko více. Jak je patrné z výčtu nálezů, jejich dovoz směřoval mořskou cestou zejména do severských oblastí Germánie.

Žlábkovaná vědra typů E 47–49. Ve Vlčnově-Dolním Němčí byla nalezena bronzová ataše potažená bílým kovem trojúhelníkovitého tvaru s otvorem pro zavěšení pohyblivého držadla a drobnými výkroji kolem něj (*obr. 9:14*). Podle charakteristického tvaru ji lze bezpochyby připsat k mladším formám žlábkovaných plechových věder typů E 47–49. Tyto oblíbené stolní nádoby na vodu, míchání vody s vínem nebo k přepravě vína se vyskytují na velkém území římských provincií od Británie po Porýní a v limitní zóně podél Dunaje také v Raetii, Noriku a Panonii; určení konkrétního místa jejich výroby je proto obtížné – nejčastěji se uvažuje o Porýní (*Hrnčiarik 2013*, 38). Z barbarika můžeme uvést nejbližší analogie k ataši z germánských sídlišť v Prosiměřicích, Boroticích (*Tejral 2015a*, 71, Fig. 24:1,3) a Chotíně (*Rajtár – Kolníková – Kuzmová 2017*, 180, obr. 5:7–8), z inventáře rozrušeného kostrového hrobu (?) ve Dvorech nad Žitavou (*Hrnčiarik 2013*, 100, Taf. XVII:1530), z pohřebišť v Jevíčku (*Droberjar – Vích 2011*, 25, obr. 3:1–2) a Abrahámu (*Kolník 1980*, 80, Taf. LXVII:5) nebo celé kusy z hrobu 872 z Třebusic (*Droberjar 2015b*, 111, Abb. 13:1a–c) či z velkého depotu z Łubiany (*Mączyńska 2009*, 383, Taf. 88:G13, 114:G13).

V barbariku se začínají žlábkovaná vědra objevovat již v pozdně antoninském období, doba jejich největší obliby je potom spojena s časně severovským obdobím, tj. s periodou B2b–C1b (*Mączyńska 2009*, 180; *Jílek 2012*, 48; *Rajtár – Kolníková – Kuzmová 2017*, 180). Jaroslav Tejral (*2015a*, 71–75, Fig. 24–27) dokonce o období fází B2/C1 a C1a hovoří jako o tzv. horizontu žlábkovaných věder souvisejícím se vzedmutím proudu římského dovozu kovového nádobí, jímž byla zásobována římská okupační armáda za markomanských válek. V mladší době římské ještě bývají obsaženy v inventáři bohatých knížecích hrobů (*Klčo – Krupa 2015*, 104–105, A-719).

Fragmenty věder. Obecně je materiál z povrchových sběrů velmi fragmentární, což platí zejména u větších tva-

33 Za odborné konzultace k tomuto a některým dalším typům bronzových nádob (E 161, E 154 + maskovité ataše) i poskytnutou literaturu děkuji Janu Jílkovi.

rů, jako jsou bronzová vědra nebo kotle. Některé zlomky můžeme spojit přímo s vědry. Jednou z kategorií těchto nálezů jsou držadla. Celé železné obloukovité držadlo o průměru 20 cm s hákovitě ohnutými konci, jehož drát je obdélníkovitého průřezu, se našlo ve Vlčnově-Dolním Němčí (*tab. 135:3*). Železnými držadly byla opatřena např. bronzová plechová östlandská soudkovitá vědra typů E 39–42, jejichž produkce byla postupná, od druhé poloviny 1. století po 4. století (*Jílek 2012*, 33–34). Na druhou stranu měla obdobná železná držadla také germánská dřevěná vědra mladší a pozdní doby římské (*Becker 2006*, 420–421, 426, 440–441, Taf. 23, 28:1, 44:1–4, 45:1,3–4).

Ke žlábkovaným vědrům typů E 44–49 nebo hemoorským vědrům typů E 56–62 by mohly patřit zlomek masivní lité ataše (*obr. 9:15*) a fragment bronzového držadla zdobeného šikmým rýhováním (*tab. 76:4*) z pohřebiště v Ostrožské Nové Vsi VI. Jejich časové postavení v barbariku je vymezeno horizontem B2/C1 a fází C1b (*Jílek 2012*, 46, 48). Ostatní bronzová držadla jsou převážně nezdobená a není u nich možné určit typ nádoby, na níž byly původně upevněny (*tab. 10:17, 42:20, 62:8, 76:1,5, 81:26, 122:13*).

Plechová ataše omegovitého tvaru se dvěma otvory pro nýty z pohřebiště v Petrově I (*obr. 9:11*) představuje typickou součást östlandských věder. K blíže neurčitelným vědrům náleží zlomek bronzového poutka s částí očka pro držadlo z pohřebiště v Hroznové Lhotě I (*obr. 9:12*), jednoduchá pásková poutka (*tab. 12:24, 31:2–3, 70:8,12*) nebo očko k zavěšení rukojeti (*tab. 106:5*). Další početnou kategorií fragmentů bronzových nádob jsou různě velké kusy pomačkaných plechů nebo zlomky okrajových částí (*tab. 42:19, 70:7, 76:6–9,11–13*). U exempláře ze žárového hrobu 1/2016 z Ostrožské Nové Vsi VI jde o spodek s rovným dnem z nějakého většího tvaru (*tab. 75:4*).

Pánve

Zlomek držadla bronzové pánve zakončené kruhovým terčem s velkým kruhovým otvorem typu E 140, popř. Bienert Form 29 (*Bienert 2007*, 86–87, Kat.-Nr. 75) pochází z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 9:9*; *tab. 147:2*). Je opatřeno výrobním kolkem NIGER F v obdélném poli se zaoblenými rohy. Jde tedy o kampánský výrobek, mistr Niger vyráběl v Capui bronzové pánve v 70. a 80. letech 1. století. (*Petrovszky 1993*, 280, 387). I kdyby se tento exemplář dostal do germánského hrobového celku v Blatnici pod Svatým Antonínkem s určitým zpožděním, můžeme jej stále řadit do fáze B1c, tj. na konec 1. století. Z barbarika výrobky uvedeného mistra zatím neznáme, nejbližší nález pánve s kolkem tohoto výrobce pochází z panonské Savarie (*Radnóti 1938*, 48, Taf. 17:22ab, XX:3ab). Jiný fragmentární povrchový nález z Lipova (*tab. 57:6*) pravděpodobně představuje část odlomeného dna bronzové pánve. Jde o malý zlomek plechu zdobený výraznými reliéfními oběžnými kružnicemi, což je signifikantní znak den pánví typů E 140–142 (*Jílek 2012*, 77).

Římské bronzové pánve typů E 140–142 byly v barbariku oblíbené zejména ve středním Podunají. Na Moravě je známe minimálně z osmi lokalit, poloviční množství je z Dolního Rakouska (*Jílek 2012*, 76–77, obr. 27:17, 46–48, 55:1–2, 56:1, 57 aj.), na jihozápadním Slovensku bylo objeveno již přes dvacet exemplářů, a to zejména v inventáři žárových hrobů (*Elschek 2013a*, 105, 118, Abb. 9:1–2; *Hrnčiarik 2013*, 45–47, Taf. XXVIII–XXX, XXXII). Zejména na základě skladeb inventářů germánských žárových hrobů jsou v barbariku tyto pánve datovány do druhé poloviny 1. století, do flaviovského období (*Bienert 2007*, 78–79; *Jílek 2012*, 79), což odpovídá fázi B1c, a je tak ve shodě s dobou působení mistra Nigera v Capui.

Mísa s pevnou horizontální rukojetí

Ojedinělý nález z lokality Bánov představuje zlomek části těla bronzové mísy s kompletní horizontálně kanelovanou rukojetí zakončenou beraní hlavou (*obr. 9:1*; *tab. 147:1*). Hlavička berana je umělecky velmi precizně provedenou prací se zachycenými ostrými anatomickými rysy zvířete, včetně jemných detailů srsti a věrně vymodelovanou oční čočkou. Na základě těchto znaků ji můžeme typologicky přiřadit k mísám s pevnou horizontální rukojetí bez nožky typu E 154, které jsou v četné odborné literatuře nepřesně označovány jako patery (tj. obětní misky). Tyto mísy totiž sloužily k obřadnému umývání rukou nejen v sakrální sféře, ale také při soukromých denních rituálech – stolování, toaletě (podrobněji *Nuber 1972*, 96–125). V barbariku ukazuje jejich častá přítomnost v germánských hrobech vyšší společenské vrstvy spíše na přejímání římských stolovacích rituálů. V detailnější klasifikaci Hanse Ulricha Nubera (*1972*, 38–39, 190, Abb. 1) jde u nálezu z Bánova o typ Hagenow (D Ia), který představuje spolu s konvicí s trojlístkovitým ústím typu E 124 nejčasnější formu římských císařských stolních picích servisů. Toto bronzové nádobí bylo vyráběno a užíváno zejména v augustovském období, v průběhu druhé poloviny 1. století jeho obliba pomalu vyznívá (*Boesterd 1956*, 28, 31; *Nuber 1972*, 40). V Noriku se počítá s jeho užíváním do flaviovského období (*Sedlmayer 1999*, 47), v Panonii se výjimečně vyskytne ještě na počátku 2. století (*Radnóti 1938*, 86). V barbariku bývají mísy typu E 154 v hrobových celcích datovány do první poloviny 1. století, tj. do fází B1a–b (*Karasová 1998*, 38; *Droberjar 2006b*, 652).

Ve středoevropském barbariku můžeme uvést zatím nepočetné analogie mís typů E 154–155 ze žárového pohřebiště v Zohoru (*Elschek 2014a*, 114, obr. 9:5), z popelnicového hrobu B z Děvína (*Kolník 1991*, 83, Abb. 6:1), z hrobů II, IV, V a 147 v Dobřichově – Pičhoře (*Droberjar 1999a*, 136,

Taf. 5:II/1, 11:IV/1, 15:V/8, 80:147/1), ze žárového dvojhrobu ve Zlivi (*Droberjar 2006b*, 695, obr. 40:4), z bohatého kostrového hrobu III z Prahy-Bubenče (*Droberjar 2014a*, 407, 417, obr. 8) nebo z rozrušeného ženského urnového hrobu z Reisenbergu (*Sedlmayer 2001*, 243, Abb. 2:2). Ve vzdálenějších oblastech se objevily v bohatém knížecím hrobě 2 z Łegu Piekarského (*Wielowiejski 1985*, 306, Abb. 6) nebo v Potsdamu (*Laser-Voß 1994*, 71, Taf. 1:3). Hlavní oblastí výskytu mís s pevnými horizontálními držadly jsou římské podunajské provincie Panonie (*Radnóti 1938*, 86, Taf. XXVI:2–3,5, XXVII:3; *Barkóczi – Bónis 1954*, 163, Abb. 15:4), Norikum (*Sedlmayer 1999*, 45, 47, Taf. 19:1–3) a Dácie (*Ştefănescu 2004*, 427–428, Pl. IV:1–3), vyskytují se ale také v dolním Porýní (*Boesterd 1956*, 25–28, 30–31, Pl. IV:68,80, XIII:72a; *Stupperich 1991*, 169, Abb. 4a) nebo Raetii (*Fasold – Weber 1987*, 47, Abb. 4:2).

Džbány/amfory

Z germánského sídliště ve Strážnici I pochází unikátní fragment spodní části masivního ucha větší bronzové nádoby s maskovitou ataší v podobě ženské hlavy s rozcuchanými vlasy a vystupujícími hadími hlavičkami, v pozadí potom vyčnívá dvojice perutí křídel (*obr. 9:4*; *tab. 147:4*). Na základě těchto znaků lze ženskou hlavu označit za zobrazení Medúzy. Střední část odlomeného ucha nese ještě plastickou výzdobu v podobě letícího ptáka. Na území barbarika jde o naprosto ojedinělý nález bez analogií. Žádný shodný příklad zatím nebyl objeven ani na území římských provincií nebo Itálie, na němž by bylo možné lépe interpretovat charakter ikonografického motivu výzdoby strážnického ucha. Utváření oblouku ucha strážnického fragmentu, vyhnutého směrem ven, vylučuje jeho zařazení ke konvicím (zobrazení Medúzy na ataších uch nádob se nejčastěji vyskytuje právě na konvicích). Podobně tvarovaná ucha oválného průřezu je ale možné nalézt na masivních jednouchých džbánech typů Radnóti 77–79 (*Tarbell 1909*, 124, Pl. LXXIX:144–145; *Radnóti 1938*, 156–169, Taf. XIV:77–79, XXXIX–XLII; *Szabó 1990*, 23, 27, 10., 23. ábra). V podunajských provinciích jde o oblíbený typ stolního servisu s původem v italských dílnách s poměrně dlouhou dobou užívání od 1. století do poloviny 3. století (*Radnóti 1938*, 158–160, 163). V mnohých znacích bychom ale našli shodu také s velkými baňatými dvojuchými amforami typu Raev 18b, jejichž povrch uch také často pokrývá reliéfní výzdoba. Tyto amfory bývají přítomny zejména v inventáři bohatých mohylníků v Thrákii a Moesii jako produkt místních dílen (*Raev 1977*, 622, Taf. 16:3, 27:3; *Kalčev 1994*, 230–231, Abb. 10). Ojediněle se objevují i na hornogermánsko-raetském limitu v římských táborech, např. v Badenu (*Holliger – Holliger 1990*, 72, Taf. 5:46), či v civilních kontextech římského venkovského osídlení, např. v Nieuwenhagenu (*Hiddink 2004*, 28, Fig. 26:4). Tyto bronzové nádoby jsou datovány na konec 1. století a do první poloviny 2. století (*Raev 1977*, 632; *Kalčev 1994*, 232).

Konvice/Džbány

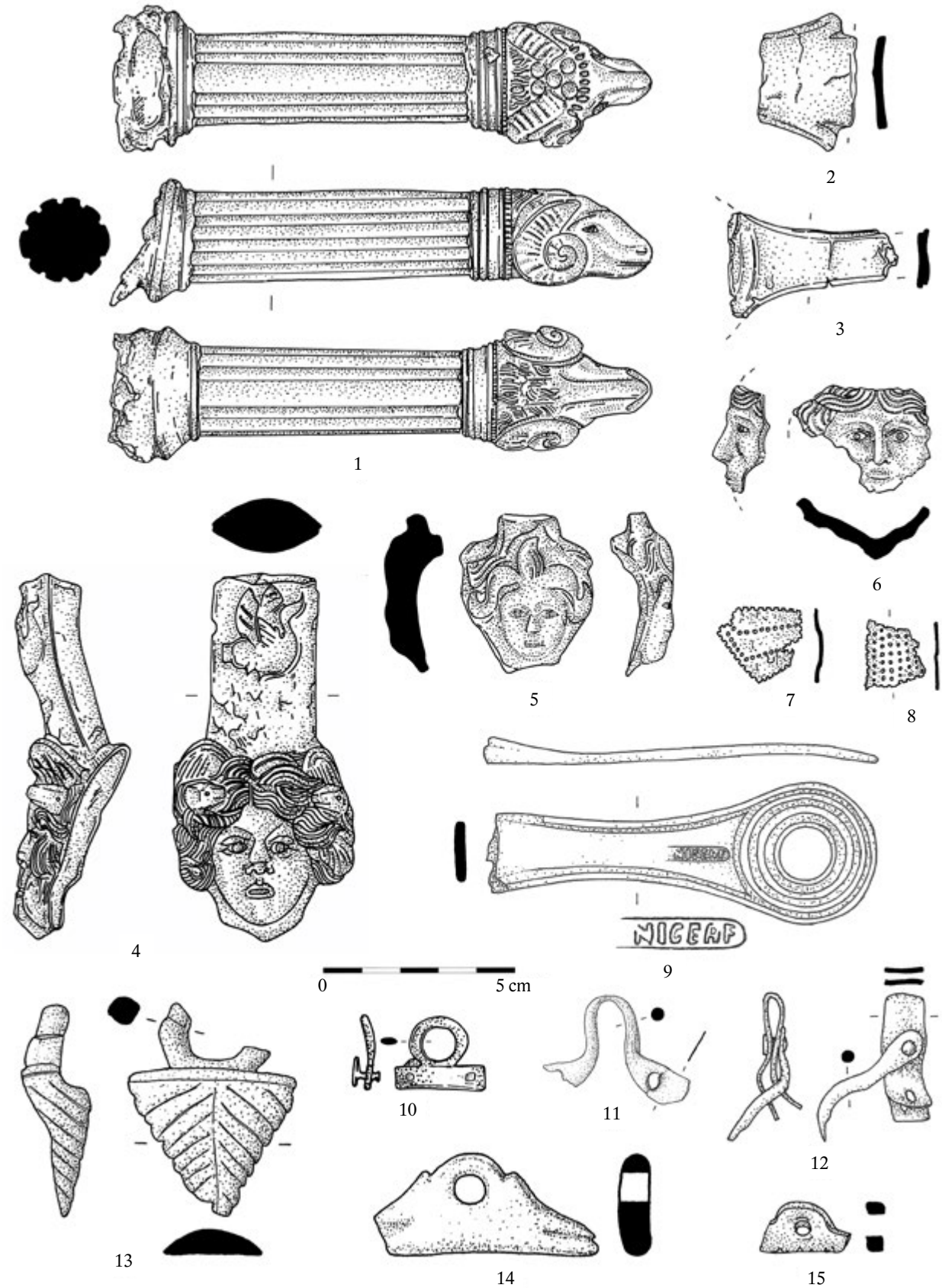
Ojedinělý nález představuje zlomek bronzové obličejové ataše ze spodní části ucha s reliéfním vyobrazením mladého Satyra[34] s rozcuchanými vlasy z Kyjova II (*obr. 9:5*; *tab. 147:3*). Stylisticky podobné obličejové ataše je možné nalézt na bronzových zobákovitých konvicích, konvicích s trojlístkovitým ústím nebo nečleněných džbánech z Vindonissy (*Holliger – Holliger 1985*, 40, Taf. 23:143), Augstu (*Kaufmann-Heinimann 1977*, 144, Taf. 158:248), Müllendorfu, Környe nebo Pécse (*Radnóti 1938*, 148, 167, Taf. XLIV:4, XLIX:2, LIII:4), které představují italské výrobky pozdního 1. století. V barbariku se tento výzdobný motiv příliš neobjevuje.

K blíže neurčitelnému typu konvice nebo džbánu náleží také fragment obličejové ataše s výjevem ženské tváře ze Želetic (*obr. 9:6*).

Naběračky

Typ E 161. Spolu s výše popsaným östlandským vědrem byla v depotu ze Strážnice I také kompletní bronzová naběračka. Exemplář o délce 30,3 cm, výšce 6,4 cm a průměru mísovité části 14,5 cm má kónický tvar mísovité části zdobený rytými horizontálním oběžnými liniemi, ploché držadlo s typickými jazykovitými výstupky ve střední části je rozlomené. Nádoba nese evidentní znaky reparace, kdy dno bylo vyměněno a pomocí páskového plechového prstence přiletováno jiné, zdobené výraznými soustruženými soustřednými kružnicemi (*tab. 92:2,146*). Doklady oprav či výměn poškozených částí bronzových nádob jsou doloženy poměrně často, a to nejen v barbariku, ale také v římských provinciích. Svědčí to o dlouhé době používání těchto nádob, resp. o jejich častém upotřebení v domácnosti (*Jílek 2012*, 10–11). Typologicky lze strážnický nález označit jako naběračku typu E 161, která vzhledem ke své velikosti nesloužila k nabírání vína, ale spíše jako nádobí k ohřívání a dovařování pokrmů v kuchyni. Některé menší kusy mohly sloužit také při hostinách k nabírání ohřátého okořeněného piva či medoviny (*Hrnčiarik 2013*, 43). Jak v barbariku, tak v římských provinciích jde o velmi oblíbený druh bronzového nádobí. Ve středodunajském barbariku se naběračky typu E 161 objevily např. v hrobě 3/53 z Očkova (*Kolník 1956*, 237, obr. 4:10), v knížecím hrobě 1 v Krakovanech-Strážích (*Klčo – Krupa 2015*, 102–103, A-713), v žárovém hrobě 5 z Baumgartenu an der March (*Adler 1976*, 5, 7, Abb. 5) nebo na sídlišti v Bernhardsthalu (*Adler 1994a*, 554, Abb. 603). V masovém měřítku se

34 Polobůh zobrazovaný napůl jako člověk a napůl jako kozel; družiník boha Dionýsa nebo Pana.

Obr. 9: Bronzové nádoby. Bánov (1). Ostrožská Nová Ves VI (2–3). Strážnice I (4). Kyjov II (5). Želetice (6). Vlčnov-Dolní Němčí (7, 14). Ostrožská Nová Ves V (8). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (9). Petrov I (10–11). Hroznová Lhota I (12). Vlčnov II (13). Ostrožská Nová Ves IV (15).

s naběračkami typu E 161 setkáváme v limitních depotech z poloviny 3. století v Germánii, Raetii a Galii (*Werner 1938*, 263, Taf. 107–113, 115–117, 119; *Künzl 2008*, 195). Dobře zastoupeny jsou v průběhu 3. století také v Panonii a Noriku (*Radnóti 1938*, 80–81, Taf. XXV:5–6; *Sedlmayer 1999*, 90–92, Taf. 36:6–7, 38:1–4,6–7, 39:2,5–6,10). Z toho vyplývá, že naběračky typu E 161 mají poměrně dlouhou chronologii, objevují se od poloviny 2. století a v barbariku jsou používány ještě ve 4. století, o čemž svědčí jejich obliba u nositelů przeworské kultury a v severských oblastech Evropy ještě v hrobech stupně C2 (*Wielowiejski 1985*, 218–219; *Lund Hansen 1987*, 67–68; *Sedlmayer 1999*, 93; *Künzl 2008*, 197; *Jílek 2012*, 66–67).

Typ E 160. Z rozrušených žárových hrobů v Ostrožské Nové Vsi VI pochází zlomek středové části bronzového držadla s šikmo nasazenými jazykovitými výběžky (*obr. 9:2*), které jsou charakteristické pro naběračky typu E 160. V barbariku jsou daleko více rozšířeny než typ E 161, a to v hrobových inventářích období B1c–B2, v odlehlejších oblastech i ve stupni C1 (*Jílek 2012, 64*). Vyráběny byly v porýnských a galských dílnách od poloviny 1. století do závěru 2. století (*Petrovszky 1993*, 101; *Karasová 1998*, 42; *Jílek 2012*, 65).

Fragmenty držadel. Pouze rámcově můžeme k naběračkám nebo cedníkům typů E 160–162 přiřadit zlomky plochých držadel bez nějakých signifikantních znaků (*obr. 9:3*; *tab. 76:16–20,22, 81:25*).

Cedníky

Typy E 159–162. Bronzové cedníky se v barbariku objevují jako součást picího servisu spolu s naběračkami. Jelikož jsou křehké, zachovávají se obvykle ve špatném stavu rovněž v inventáři hrobů, natož v povrchových vrstvách lokalit. Ze středního Pomoraví tak můžeme pouze dva drobné fragmenty bronzového plechu s jemně perforovanými otvory z Vlčnova-Dolního Němčí a Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 9:7–8*) obecně zařadit mezi cedníky typů E 159–162, které byly vyráběny a používány téměř po celou dobu římskou (*Jílek 2012*, 64–66, 69).

Neurčitelné zlomky

Mezi neurčitelné zlomky náležejí ucha konvic nebo džbánů (*tab. 76:2–3, 122:12*), fragment okraje mísovité nádoby z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*tab. 10:18*) a nejrůznější části pomačkaného plechu ze stěn nádob (*tab. 65:22*).

5.2.3. Skleněné nádoby

Římské skleněné nádoby náležely k dražšímu zboží díky své křehkosti, která kladla zvýšené nároky na pečlivější a vybraný druh transportu (říční doprava?); jejich cenu nepochybně zvyšovala také velká vzdálenost odbytišť v barbariku od produkčních dílen v Kampánii, Podunají, Porýní a Pomoselí.[35] Proto se skleněné nádoby u Germánů objevují v daleko menším měřítku a byly jakožto stolní nádobí pravděpodobně vyhrazeny vyšší společenské vrstvě (formou obchodu či politických darů), u ostatních mohly být používány sporadicky spíše při slavnostních příležitostech (*Varsik 2009a*, 133). Kromě jejich zastoupení v hrobech (celé nádoby přetavené mnohdy do podoby amorfních slitků zásluhou převažujícího žárového pohřebního ritu; jediným výmluvným příkladem v regionu je obsah žárového hrobu 1/2016 z Ostrožské Nové Vsi VI: *tab. 75:5–17*) se převážně skleněné fragmenty nacházejí v areálu germánských sídlišť. Ani jejich počet není nikterak vysoký, identifikováno bylo pouze 13 zlomků světle či tmavě zelených odstínů, z nichž ⅔ jsou z Blatnice pod Svatým Antonínkem I. Následující typologickou klasifikaci skleněných nálezů je nutné vzhledem ke značné fragmentárnosti považovat pouze za orientační.

Poměrně masivní fragment rovného hrdla s ven vytaženým okrajem z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*tab. 14:8*) by mohl pocházet z vysoké lomené kvadratické lahve[36] s páskovým uchem typu Barkóczi 167/Isings 50 panonského původu, které se používaly na přepravu různých tekutin seskládané v dřevěných bednách od konce 1. století až do 3. století, v našich oblastech spíše až v mladších fázích tohoto rozmezí (*Barkóczi 1988*, 173–181, Taf. XXXVII–XLI; *Follmann-Schulz 2002*, 398). Jejich analogie nalezneme např. v bohatém královském hrobě z Mušova, kde bylo celkem devět těchto lahví (*Follmann-Schulz 2002*, 396–398, Abb. 4, Taf. 128:H 7–15), nebo na sídlišti ve Veľkém Mederu (*Varsik 2009a*, 137, 142, obr. 2:12, 8:D/11). Podobně utvářený okraj mají ale také kulovité lahve s cylindrickým hrdlem a přehrnutým okrajem typu Barkóczi 118, oblíbené na pozdně římských provinciálních pohřebištích druhé poloviny 4. století (*Barkóczi 1988*, 137–138, Taf. XXIII:286). Z některého z druhů kvadratických lahví bude nejspíše pocházet také fragment dna ze stejné lokality (*tab. 14:13*). Blíže nezařaditelné je rovněž ucho konvice či džbánu (*tab. 14:12*), zlomek stěny vyšší nádoby zdobený řadami vybrušovaných kroužků (*tab. 14:10*) a drobný odštěpek okraje nádoby ze Strážnice I (*tab. 97:47*) či poměrně silný kyjovitý okraj z Ostrožské Nové Vsi IV (*tab. 66:10*). Další blatnický exemplář, tentokráte část profilovaného okraje (*tab. 14:15*), se způsobem tvarování blíží kónickým džbánům typu Barkóczi 172, poměrně uzavře-

35 S nástupem masové výroby foukaného skla se počítá od počátku 2. století na širokém teritoriu středo- a západoevropských provincií; v Panonii zejména v Aquincu, Carnuntu, Arraboně, Brigetiu nebo Gorsiu (*Hrnčiarik 2009*, 156).

36 Někdy jsou tyto nádoby označovány jako džbány.

né specifické skupině východopanonských džbánů druhé poloviny 4. století (*Barkóczi 1988*, 191, Taf. XLVIII:472). K typologicky pestrým jedno- nebo dvojuchým džbánům či lahvím by zase mohly patřit zlomky okrajů s přitavenými širokými páskovými uchy z Blatnice pod Svatým Antonínkem I a Ostrožské Nové Vsi III (*tab. 14:14, 62:13*).

Poslední kategorií vysokých skleněných tvarů zastoupených v povrchových nálezech středního Pomoraví jsou poháry. Dva zlomky výrazně prohnutých hrdel ze stejných lokalit jako předchozí (*tab. 14:9, 62:12*) velmi připomínají formování horní partie pohárů zdobených podélnými plastickými žebry ve spodní části typu Barkóczi 58 z počátku 2. století, které byly do Panonie dováženy ze severní Itálie nebo jižní Galie (*Barkóczi 1988*, 91, Taf. XII:129). Pouze podstavami nožek jsou doloženy vysoké kónické poháry na nožce typu Isings 109 a/b (*tab. 14:16*), datované v Augstu a Kaiseraugstu do pozdního 3. století až třetí čtvrtiny 4. století (*Rütti 1991*, 47, 76–77, Taf. 67:1453–1456, 68:1457–1476).

Mezi miskami vynikají ve středodunajském barbariku velmi oblíbené polokulovité formy s plasticky žebrovanými stěnami typů E 181–183 italské výroby (*Rippenschalen*), určené k pití při hostinách. Jen na jihozápadním Slovensku je registrováno kolem 22 exemplářů z hrobů a dva kusy ze sídlišť (*Hrnčiarik 2009*, 151–152, Abb. 1, 2:9,13,19, 105–107; *Elschek 2014a*, 116, obr. 8:1–2), v Dolním Rakousku byly dvě celé misky v inventáři bohatého kostrového hrobu v Neuruppersdorfu (*Adler 1975*, 19–20, Abb. 6–9). Na Moravě se zatím objevil jeden fragmentární exemplář v žárovém hrobě 9 z Velatic (*Jílek – Kuča – Sojková 2011*, 260, tab. VI:13), snad bychom k nim mohli přiřadit rovněž malý zlomek stěny s plastickou lištou ze světle zeleného skla ze sídliště v Ostrožské Nové Vsi V (*tab. 70:21*). Žebrované misky jsou charakteristické pro horizont druhé poloviny 1. století, tedy fázi B1c (*Kolník 1971*, 519; *Rütti 1991*, 255; *Hrnčiarik 2009*, 152), přežívají ale i do první poloviny 2. století, do stupně B2 (*Adler 1975*, 25). K blíže neurčitelnému druhu skleněné misky se zataženým okrajem (nižšího tvaru s hladkými stěnami?) náleží okrajový zlomek ze sídliště v Ostrožské Nové Vsi IV (*tab. 66:11*). Naproti tomu střep z výdutě s náznakem vybroušené výzdoby z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*tab. 14:11*) nese shodné znaky s plochými miskami s vybrušovanými geometrickými vzory typu Barkóczi 28. Blatnický exemplář odpovídá vzdáleně výzdobě ve tvaru jedlové větvičky na vnější straně. Jde o výrobky pozdních sklářských dílen v Kolíně nad Rýnem z poslední čtvrtiny 4. století s nahodilým výskytem v Panonii (*Barkóczi 1988*, 68, Taf. VI:52).

5.2.4. Ozdoby

Ozdoby představují asi nejpočetnější kategorii povrchových nálezů ze středního Pomoraví, což je způsobeno zejména vysokým počtem spon, ale také skleněných korálků jako součástí náhrdelníků. V menší míře jsou reprezentovány jehlicemi, náramky a závěsky.

5.2.4.1. Spony

Spony, jakožto šperk ke spínání jednotlivých dílů oděvu, podléhaly častým módním změnám tvaru, proto představují pro dobu římskou jeden z nejdůležitějších chronologických indikátorů doby existence a vývoje osídlení jednotlivých lokalit.

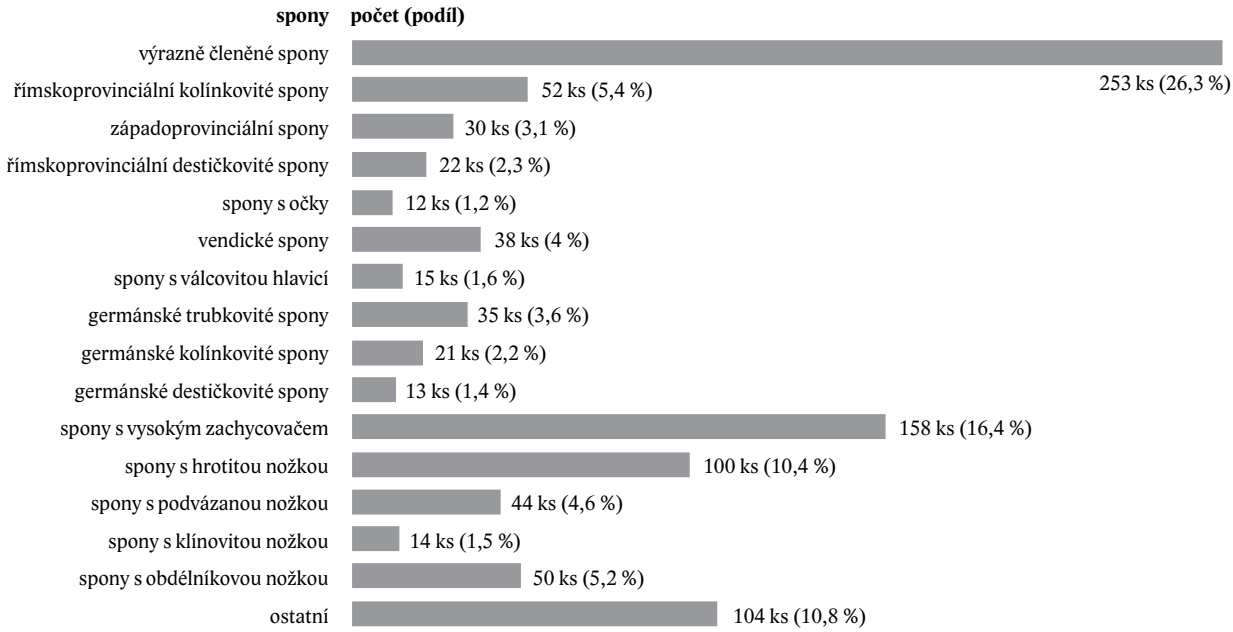
Celkem se mi podařilo shromáždit 986 exemplářů spon (7 ks nebylo kresebně dokumentováno, všechny ostatní jsou obsaženy v obrazových přílohách). Z tohoto počtu 24 ks představují jednotlivé jehly, jehly s vinutím nebo pouhé zlomky vinutí. Typologicky a statisticky lze tudíž vyhodnotit 962 spon (*graf 5*). Tato suma ze dvou okresů (Hodonín a Uherské Hradiště) představuje více než dvojnásobek počtu nálezů spon z celého území Moravy (447 ks), které do roku 1970 evidoval Ivan Peškař (*1972a*). Nejbohatší lokalitou regionu je Blatnice pod Svatým Antonínkem I se 183 exempláři spon (*tab. 3–9, 10:1–15*). I když to může být do určité míry zavádějící,[37] mezi spony germánské provenience je možné přiřadit 576 ks (60 % nálezů) a ke sponám římskoprovinciálního původu náleží 386 ks (40 % nálezů). Na jihozápadním Slovensku uvádí Kristián Elschek (*2013b*, 187) jen asi 20% zastoupení římských spon mezi povrchovými nálezy z germánských lokalit. Co se týče použitého materiálu, 25 spon bylo stříbrných nebo postříbřených (2,5 %), 10 spon železných (1 %) a zbytek představují spony bronzové, resp. ze slitin mědi (96,5 %). Toto procentuální složení vypovídá zároveň o selektivním zaměření povrchových sběrů na slitiny z barevných kovů, resp. o velmi špatném stavu zachování železných spon – těch se nepochybně objevilo daleko více, ale většinou měly podobu amorfních zlomků, z nichž nebylo možné identifikovat předmět jako sponu, a tím byly ze souboru vyřazeny.

5.2.4.1.1. Římskoprovinciální spony

Římskoprovinciální spony podunajské provenience

Nejpočetnější skupina římskoprovinciálních spon je podunajské provenience, kde se kolem zlomu letopočtu vyvinula z pozdně laténských předloh. Zahrnuje v sobě noricko-panonská spínadla se dvěma uzlíky nebo křidélky na lučíku,

37 Zejména ve starší době římské se mohou objevovat spony, které lze ještě řadit k výrobkům keltské tradice, popř. některé z typů římskoprovinciálních výrazně členěných spon mohly být vyráběny také v barbariku.

Graf 5: Přehled zastoupení jednotlivých typů spon ve středním Pomoraví.

výrazně členěné spony, panonské trubkovité spony, kolínkovité spony se záhlavní destičkou nebo kotvovité spony.

a) Spony s dvěma uzlíky na lučíku Almgren 236 (Doppelknopffibeln)

Jednodílné nebo dvojdílné spony charakterizované dvěma plastickými uzlíky na lučíku jsou tradičně podle způsobu utváření zachycovače rozděleny na dvě skupiny: typ A 236 (s rámcovým zachycovačem) a typ A 237 (s prolamovaným zachycovačem). Ve zpracovaném souboru se objevily pouze nálezy prvního typu, a to v počtu čtyř kusů.

Nejstarší exemplář reprezentuje celá bronzová spona z pohřebiště v Petrově I (*obr. 10:4*; *tab. 148:2*), která typologicky náleží variantě A 236c v třídění Jochena Garbsche (*1965*, 29–32, Abb. 4) s jednoduchým rámcovým zachycovačem a kulovitým nebo profilovaným knoflíkem na patce. Ke stejnému typu pravděpodobně náleží také exemplář s odlomeným zachycovačem z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 10:5*). Jde o nejpočetnější tvar v rámci této skupiny spínadel, o čemž svědčí také jeho častá přítomnost ve středoevropském barbariku. Z Moravy dosud nebyla známa ani jedna, ovšem z jihozápadního Slovenska je k dispozici deset spon, převážně z inventáře žárových hrobů (*Kolník 1980*, 94, 97, 147, 149–150, Taf. LXXIV:B/b, LXXVIII:7/b, CXLVIII:52/b, CLI:58/f, CLII:59/b; *Novosedlík – Urminský 1996*, 132, obr. 100:2; *Bazovský 2005*, 126, tab. IX:5; *Varsik 2011a*, 22, tab. 62:6; *Iván – Ölvecky 2015*, 304, Fig. 7:2), šest exemplářů bylo publikováno z hrobů a sídlišť Dolního Rakouska (*Kubín 2002*, 25, tab. V:2–5,11–12), z Čech potom dokonce devatenáct exemplářů – z nich pochází 8 ks z pohřebiště v Dobřichově – Pičhoře a 5 ks z pohřebiště v Třebusicích (*Pecinovská 2008*, 135–138, tab. XXVII:1–13; *Droberjar – Vích 2009*, 242, obr. 2:7). Spony varianty A 236c mají poměrně dlouhou chronologii, oblíbeny byly po celé 1. století (*Garbsch 1965*, 30, Abb. 41; *Koščević 1980*, 19; *Genčeva 2004*, 97) a mohou přežívat až do doby vlády císaře Hadriana (*Gugl 1995*, 26). Nálezy z uzavřených nálezových celků v barbariku ukazují na jejich přebírání u Germánů zejména ve fázi B1b (*Kolník 1977*, 149, 152; *Bemmann 1999*, 156; *Droberjar 1999a*, 143), popř. ve fázi B1c (*Kubín 2002*, 26).

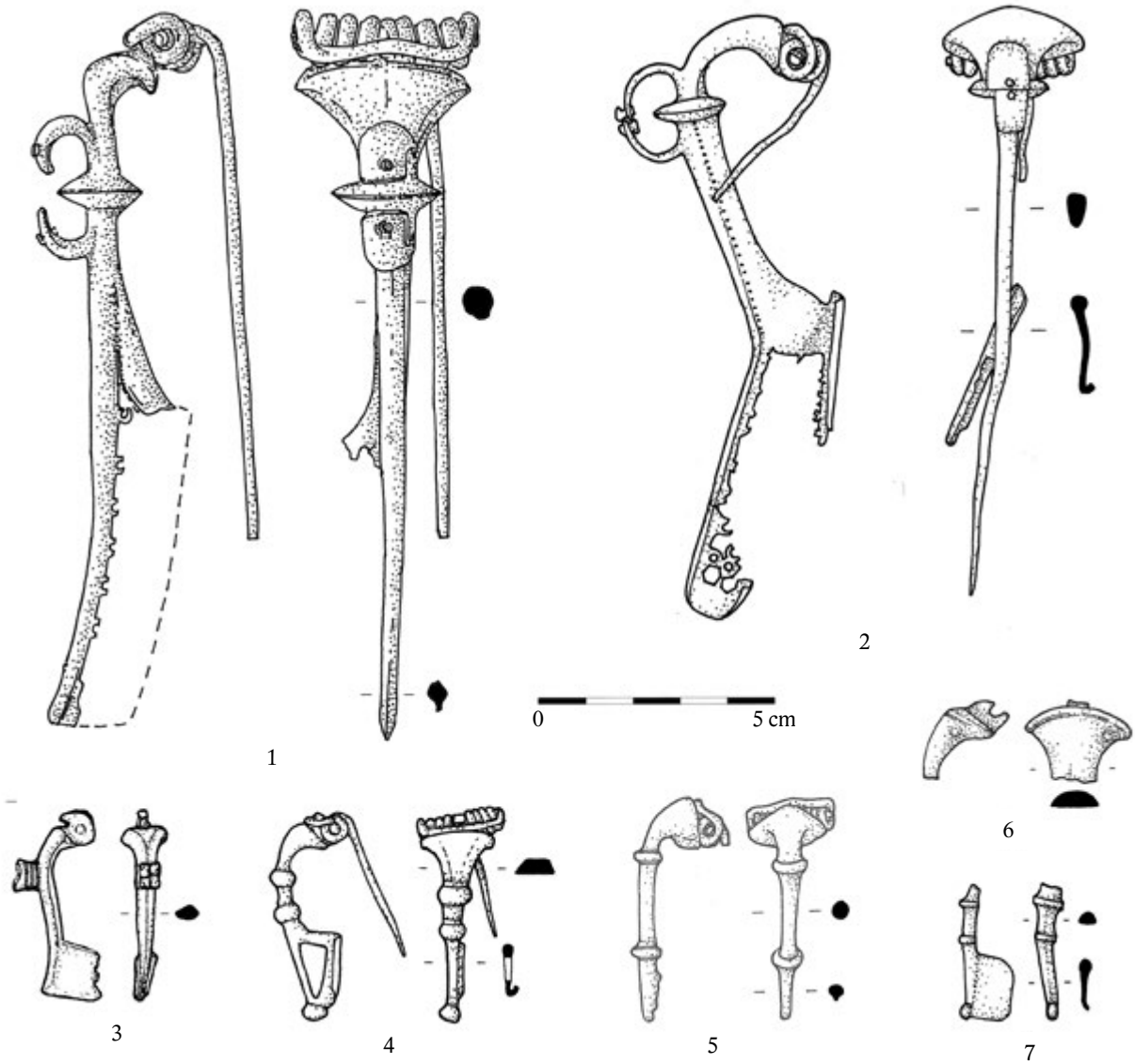
Nejmladším reprezentantem této skupiny spon jsou tvary s vysokým plným zachycovačem a výrazným knoflíkem na patce varianty A 236n (*Garbsch 1965*, 42–43, Abb. 14; *Puhm 1997*, 224, Nr. 12; *Stundner 2006*, 164, Taf. 6:104), jejíž fragment se našel na sídlišti v Želeticích (*obr. 10:7*). Ani tato varianta není v barbariku příliš početně zastoupená. Uvést můžeme v podstatě jen dvojdílnou zdobenou sponu z výzkumu na Hlavním náměstí v Bratislavě (*Bazovský 2005*, 32, tab. X:3) a nálezy z povrchových sběrů z Přerova-Předmostí (*Schenk – Jílek 2017*, 255–256, obr. 5), Mannersdorfu am Leithagebirge (*Farka – Melzer 1979c*, 454, Abb. 524) a Ringelsdorfu (*Jedlicka – Schmidt 1994b*, 585, Abb. 896). Opět na základě provinciálních paralel jsou spony varianty A 236n datovány od konce 1. století do poloviny 2. století (*Garbsch 1965*, 42, Abb. 41; *Sedlmayer 1995*, 33).

Blíže neurčitelné variantě typu A 236 náleží ještě zlomek horní části hlavice další bronzové spony ze sídliště v Želeticích (*obr. 10:6*).

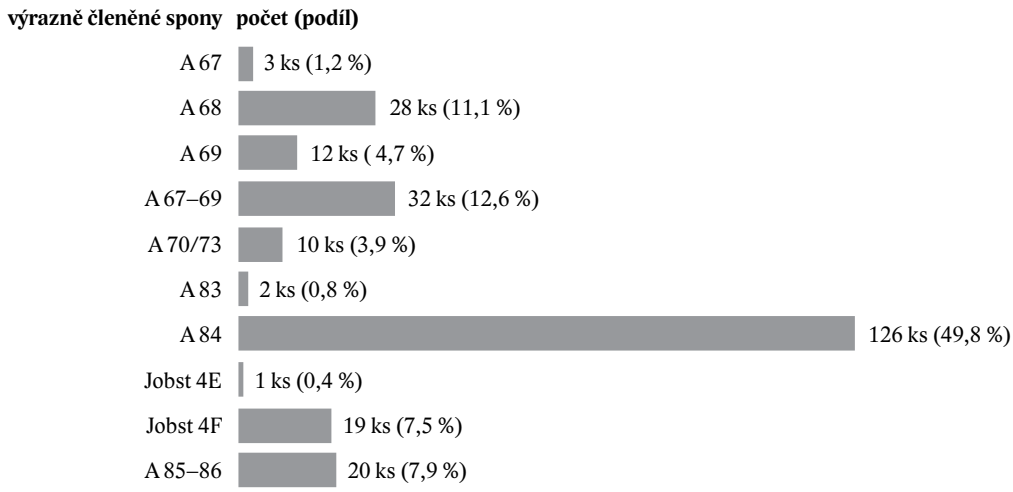
b) Spony s křidélky na lučíku Almgren 238 (Flügelfibeln)

Jde o párový šperk nošený na ramenou, typologicky navazující na laténskou tradici spon typu A 65. Podle vyobrazení na kamenných náhrobcích byly tyto spony součástí ženského kroje původního keltského obyvatelstva Norika a Panonie v 1. a 2. století (spolu se sponami typů A 236–237 a opaskovými garniturami), v barbariku jde tudíž o cizorodý element, častý v inventáři mužských hrobů (*Bazovský 2005*, 32; *Kvetánová 2006*, 392). Germáni jej však jako módní záležitost nepřebírali kompletní, ale jen výběrově některé jeho součásti (jak ženy, tak i muži), přičemž dávali přednost spíše menším tvarům spon před velkými exempláři typu A 238 (*Kvetánová 2006*, 394–395). Variabilita jednotlivých variant spon typu A 238 není vždy chápána jako chronologická posloupnost, ale jako výsledek existencí několika současně působících výrobních a distribučních center (*Patek 1942*, 86). V barbariku je jejich výskyt spíše ojedinělý, např. z kvádské oblasti jihozápadního Slovenska je známo jen pět exemplářů, z nichž tři pocházejí z lokalit v těsném sousedství púchovské kultury nebo římského limitu (*Bazovský 2005*, 33). Lépe vybavenou oblastí jsou střední a severozápadní Čechy s osmi známými exempláři (*von Carnap-Bornheim – Salač 1994*, 133, 135, Abb. 3), z Moravy pochází jen pět spolehlivých kusů a z Dolního Rakouska tři nálezy (*Peškař 1972a*, 74; *Kubín 2002*, 23–24).

Ojedinělý výskyt této výrazné součásti noricko-panonského kroje byl potvrzen také novými povrchovými nálezy z jihovýchodní Moravy. Dva rekonstruovatelné exempláře pocházejí z lokality Boršice u Blatnice, kde bylo doloženo také

Obr. 10: Podunajské římskoprovinciální spony s křidélky a dvěma uzlíky na lučíku. Boršice u Blatnice (1–2). Petrov I (3–4). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (5). Želetice (6–7).

Graf. 6: Přehled zastoupení jednotlivých typů výrazně členěných spon ve středním Pomoraví.

intenzivní pozdně laténské osídlení. První z nich (*obr. 10:1*) má křidélka odtažena od sebe, s konci doplněnými jednoduchými kolíky. Horní okraj odlomeného zachycovače nese relikty prolamované výzdoby, kdy se drobné kruhové otvory střídají s velkými obdélníkovými okénky, což by svědčilo pro variantu A 238b podle Jochena Garbsche (*1965*, 51–52, Abb. 20), popř. subvariantu A 238b2 podle Stefana Demetze (*1999*, 43, Taf. 9:5). V barbariku se identická spínadla našla v žárových hrobech v Třebusicích a Vrbici a na sídlištích v Lovosicích a Šaľe (*von Carnap-Bornheim – Salač 1994*, 131, 135). Spony této varianty jsou v provinciích řazeny do rozmezí let 10–35 (*Garbsch 1965*, 77–78, Abb. 41) nebo ještě přesněji do 20. a 30. let 1. století (*Demetz 1999*, 46), v barbariku potom o něco šířeji, tj. do první poloviny 1. století (*von Carnap-Bornheim – Salač 1994*, 132; *Bemmann 1999*, 158).

U druhého nálezu jsou křidélka přitažena k sobě a jejich konce jsou opatřeny hřibovitými knoflíky, vnitřní část lučíku je zdobena řadou jemných vbíjených teček (*obr. 10:2*; *tab. 148:1*). I když je dlouhý zachycovač téměř odlomený, vykazuje v částečně dochované horní řadě prolamované výzdoby střídání motivů šestiúhelníkových a čtvercových otvorů spolu s drobnými kroužky, tedy znaky typologických variant A 238n a A 238o podle třídění Jochena Garbsche (*1965*, 64–68, Abb. 31–33). Nálezy této nejmladší skupiny spon s křidélky na lučíku jsou dosud známy pouze ze starších muzejních sbírek s nespolehlivými nálezovými okolnostmi a tyto exempláře pravděpodobně nepocházejí z barbarika (*Peškař 1972a*, 74–75, Taf. 5:1–2, 6:1–2, 7:3; *von Carnap-Bornheim – Salač 1994*, 136). Zato se vyskytují v severních částech provincií Norikum a Panonie, a to od konce 1. století po první až druhou třetinu 2. století (*Garbsch 1965*, 78, Abb. 41; *Peškař 1972a*, 75), ve středoevropském barbariku obecně v první polovině 2. století, tj. ve stupni B2 (*von Carnap-Bornheim – Salač 1994*, 132).

Poslední příklad spony s křidélky pochází z pohřebiště v Petrově I. Má dvojdílnou konstrukci, plný zachycovač a křidélka umístěná na vrcholu lučíku mají spíše podobu čtyřcípé koruny (*obr. 10:3*; *tab. 148:3*). Náleží k subvariantě A 238q2, která je datována do první poloviny 2. století (*Garbsch 1965*, 69–70, Abb. 35; *Gugl 1995*, 24–25, Taf. 12:89). Tato subvarianta, rozšířená zejména v Dácii (*Bajusz – Cociş 1997*, 523, Pl. III:18–19) a podél východního okraje Alp, je z Moravy známa ze sídliště v Uherském Brodě (*Peškař 1972a*, 49, Taf. 7:1) a z Dolního Rakouska ze sídliště v Bernhardsthalu (*Allerbauer – Jedlicka 2000b*, 643, Abb. 622); dva exempláře pocházejí ještě z pomezí Moravy a Čech z Chornice (*Vích 2014*, 713–714, obr. 2:1–2).

c) Výrazně členěné spony

Tato velká skupina římskoprovinciálních spon, oblíbená po celou starší dobu římskou na širokém území, byla zařazena do IV. Almgrenovy skupiny a byly jí přičleněny typy A 67–73 a A 83–86. V hlavní sérii výrazně členěných spon se rozlišují dvě základní formy: starší s opěrnou destičkou (typy A 67–73) a mladší bez opěrné destičky (typy A 83–84). Na základě nálezů z Lauriaca (*Jobst 1975*, 35–37, Taf. 6) byly definovány ještě varianty Jobst 4E (s obdélnou opěrnou destičkou a spodním vinutím) a Jobst 4F (s trapezoidní nožkou). Pozdní variantou jsou panonské trubkovité spony (typy A 85–86). Z povrchových sběrů středního Pomoraví náleží ke skupině výrazně členěných spon 253 ks, tj. 26,3 % všech typologicky hodnotitelných spon (*graf 6*).

Almgren 67

Archaickým druhem noricko-panonských výrazně členěných spínadel jsou spony typu A 67 s protáhlým zachycovačem prolamovaným čtvercovými nebo obdélníkovými

otvory; vyvinuly se ze spon s prohnutým lučíkem varianty A 18a v norickém jihoalpském prostoru těsně po roce 15 př. n. l. (*Demetz 1999*, 195; *Kolníková – Kolník 2004*, 23). Představují doklad přebírání keltských tradic v germánském a římskoprovinciálním šperkařském řemesle. Povrchovými sběry byl jeden exemplář nalezen na známém sídlišti ve Vlčnově-Dolním Němčí (*obr. 11:1*; *tab. 148:5*). Má jednodílnou konstrukci s odlomenou jehlou a olámaným zachycovačem, na němž jsou patrné původní dva větší obdélníkové otvory. Patka je ukončena kulovitým knoflíkem. Velikostí odpovídá tato spona variantě A 67b, tvarem a počtem otvorů v zachycovači však spíše subvariantě A 67c1 podle třídění Stefana Demetze (*1999*, 129–130, Taf. 35:4–6). Druhý příklad je z lokality Suchov – zlomek velké nožky spony zakončené výrazným diskovitým knoflíkem, zachycovač je prolamován třemi na sebe navazujícími obdélníkovitými otvory (*obr. 11:3*; *tab. 148:4*). Identický zlomek pochází z povrchu pohřebiště v Dobřichově – Pičhoře (*Droberjar 1999a*, 276, Taf. 92:16). Jde o typický exemplář subvarianty A 67b1 (*Demetz 1999*, 130, Taf. 35:4). K mladší subvariantě A 67b2, která pozvolna přechází ve sponu typu A 68, můžeme přiřadit kompletní exemplář z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I se dvěma drobnými obdélníkovitými prolamovanými otvory v zachycovači (*obr. 11:2*).

Spínadla typu A 67 byla velmi oblíbena ve středoevropském barbariku, kde hlavní roli v jejich šíření hrála Jantarová stezka. Její západní trasou se dostaly z východoalpského prostoru do Čech, Polabí a Slezska, východní (hlavní) trasou potom do Dolního Rakouska, na jižní Moravu a přes jihozápadní Slovensko dále na sever do oblastí púchovské a przeworské kultury (*Pieta 1997*, 56, 58–59, Abb. 7; *Kolníková – Kolník 2004*, 23; *Völling 2005*, 144, 146). Z území jižní Moravy dnes známe pouze dva expemláře – z Nedakonic a Moravského Krumlova (*Peškař 1972a*, 77, Taf. 9:1–2), z Dolního Rakouska 6 ks (*Kubín 2002*, 27–28, tab. VI:3–7; *Völling 2005*, 288), z jihozápadního Slovenska však už 27 ks (*Bazovský 2005*, 117–119, tab. II:4–10, III:1–2; *Hrnčiarik 2013*, 111, Taf. LVII–LIX; *Elschek 2015*, 69, obr. 7:15–16) a z púchovské kultury 19 ks (*Kolníková – Kolník 2004*, 27, obr. 11; *Bazovský 2005*, 117–118, tab. II:1–3).

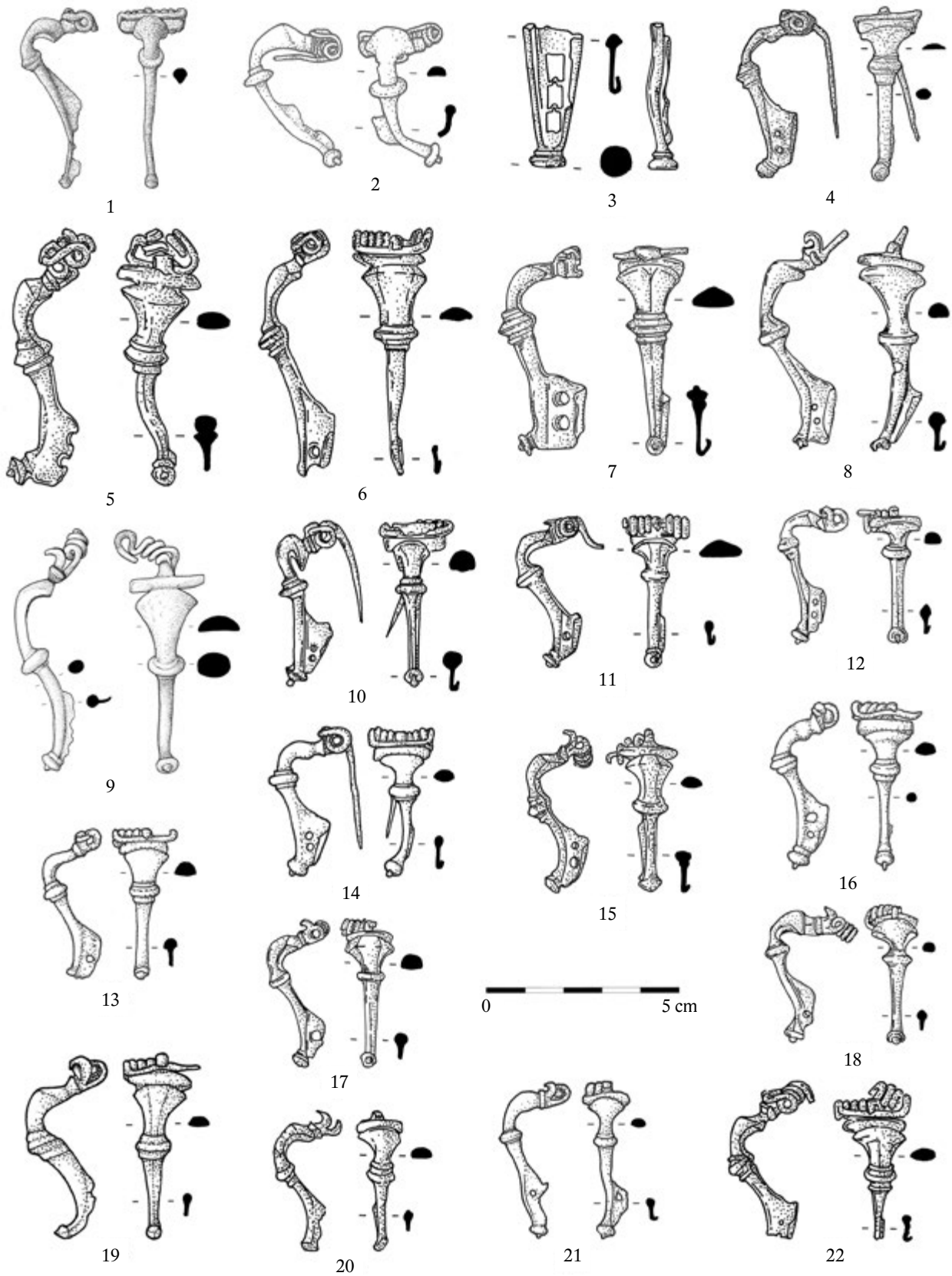
V Čechách jsou spony typu A 67 datovány do fází B1a–b (*Droberjar 1999a*, 141). Zmíněné datování je s menšími odchylkami platné také pro ostatní oblasti jejich rozšíření (*Peškař 1972a*, 77; *Kolník 1977*, 143, 147, 149). Konkrétní expemláře varianty A 67b a subvarianty A 67c1 se vyskytují nejčastěji v období tiberiovsko-claudiovském, tj. před polovinou a kolem poloviny 1. století (*Demetz 1999*, 135; *Völling 2005*, 147–148); v přialpské oblasti se ale objevují daleko dříve, již kolem přelomu letopočtu (*Sedlmayer 2009*, 88–89, 145–148).

Almgren 68

Mladší varianta první série noricko-panonských výrazně členěných spon (typ A 68) představuje nejpočetnější druh římskoprovinciálních šatních spínadel staršího stupně starší doby římské ve středoevropském barbariku. Tyto spony se kolem poloviny 1. století zformovaly z varianty A 67b (*Demetz 1999*, 135; *Völling 2005*, 148). Jde o logický důsledek blízkosti výrobních center, část exemplářů se nepochybně vyráběla také přímo v barbariku (*Mączyńska 2001a*, 168). Základním rozdílem oproti předlohám je jiné strukturování prolamování zachycovače. Ten nenese čtvercové nebo obdélné otvory, ale dvojici či trojici drobných kruhových otvorů. Poměrně problematické je však s ohledem na stav zachování přiřazení některých exemplářů právě k typu A 68. Pokud spona nemá zachován zachycovač, je těžké u zlomků horních částí lučíku určit, o který typ ve škále A 67–70, A 73 jde (kritickým místem těchto spon je uzlík ve středu lučíku, kde je spona nejtenčí; povrchové nálezy destruované orbou přinášejí právě množství příkladů, kdy se dochovala pouze horní polovina spony odlomená před středovým uzlíkem nebo za ním).

Ze sledované oblasti se mi podařilo shromáždit 28 nových nálezů spon typu A 68, které nesou charakteristické znaky (*obr. 11:4–22*; *tab. 4:4, 29:9–10,13,20–22, 139:20, 148:6–12*; *Zeman 2017b*, 292–293, obr. 8:13). K roku 2002 bylo z Moravy evidováno pouze dvanáct exemplářů těchto spon (*Kubín 2002*, 29, 104–107), dalších dvanáct kusů bylo jednotlivě publikováno po tomto datu. Dvě spony typu A 68 s dvojicí kruhových otvorů v zachycovači tvořily součást inventáře ženského kostrového hrobu ve Vyškově, datovaného do časně flaviovského období (*Mikulková 2006*, 484, 487, obr. 1:1–2). Ostatní příklady spon typu A 68 jsou detektorové nálezy posledních let – zlomek spony typu A 68 spolu s republikánským denárem z Medlovic (*Čižmář et al. 2008*, 126–127, obr. 3:7), celé kusy z Klenovic na Hané (*Čižmář et al. 2009*, 140, 145, obr. 4:6) a Prosiměřic (*Jílek 2007a*, 169, obr. 1:1), dva zlomky z Ladné (*Čižmář et al. 2013*, 299–300, obr. 4:2–3), po jednom fragmentu z Dolních Bojanovic (*Jílek 2009a*, 319, obr. 2:3) a Dyjákovic (*Jílek – Klanicová 2009*, 320, obr. 3:2), popř. tři zlomky spon z česko-moravského pomezí v prostoru Malé Hané (*Vích 2014*, 715, obr. 2:8–10,13). Skokový nárůst počtu těchto spon je tak díky systematicky sledované povrchové prospekci více než zjevný.

Spony typu A 68 bývají členěny do dvou chronologických skupin (*Jobst 1975*, 32–33; *Mączyńska 2001a*, 165; *Tejral 2009*, 192–193). Starší varianty, datované do 40. až 70. let 1. století, mají delší užší lučík a zachycovač je prolamován třemi kruhovými otvory, zatímco mladší typy jsou menších rozměrů s masivnější konstrukcí lučíku, zvednutým knoflíkem na patce a jejich zachycovač nese dva prolamované kruhové otvory – ty jsou datovány do

Obr. 11: Starší formy noricko-panonských výrazně členěných spon (A 67, A 68). Vlčnov-Dolní Němčí (1). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2, 6). Suchov (3). Petrov I (4, 7). Uherský Brod II (5). Hroznová Lhota I (8, 12–13, 15–18, 20). Lipov (9). Veselí nad Moravou I (10). Dolní Bojanovice II (11). Blatnice pod Svatým Antonínkem II (14). Strážovice (19). Kozojídky II (21). Bzenec (22).

poflaviovského období, tj. na konec 1. století a počátek 2. století (*Völling 2005*, 154). Soubor ze středního Pomoraví vykazuje výraznou převahu mladších variant spon typu A 68, pouze dva exempláře z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*tab. 4:4*) a Hrubé Vrbky II (*Zeman 2017b, 292–293, obr. 8:13*) patří k starším variantám těchto spon. Ozdobné knoflíky na patce jsou buď prosté kulovité, nebo profilované, ani v jednom případě se ale neobjevil pozdní výzdobný prvek, a to fasetování knoflíku.

Dominantní oblastí rozšíření spon typu A 68 je středodunajské barbarikum (okolo 210 ks – stav k roku 2005; jen z trojice pohřebišť spjatých s Vanniovým královstvím – Abrahám, Kostolná pri Dunaji a Sládkovičovo – pochází 80 ks: *Kubín 2002*, 104–124; *Bazovský 2005*, 119–121). Souhrnně lze konstatovat, že v moravsko-dolnorakousko-jihoslovenském prostoru nechybí na žádném germánském pohřebišti s více hroby a představují na nich velmi markantní složku hrobového inventáře (*Tejral 1970a*, 110–111). Početně výrazněji jsou spony typu A 68 zastoupeny také v przeworské kultuře (přes 270 exemplářů: *Mączyńska 2001a*, 167). V Čechách se zastoupením 12 ks představují již jen vyznívání módy podunajského šperku po zániku Marobudovy říše (*Droberjar 2016*, 829–830).

Almgren 69

Nejmladší variantou jednodílných noricko-panonských výrazně členěných spon je typ A 69. Tvarově je téměř shodný s předchozími sponami typu A 68 (má méně výrazně klenutý lučík a hlavice lučíku je zploštělejší, popř. fasetovaná). Výrazným rozdílem je pouze plný zachycovač u spon typu A 69. Vzhledem k více podobným tvarovým znakům bývají spony typu A 69 v literatuře často zaměňované za typy A 68 nebo A 73. V nových povrchových nálezech z jihovýchodní Moravy bylo identifikováno jedenáct celých spon typu A 69 (*obr. 12:1–9*; *tab. 29:12, 148:13–15*; *Zeman 2017b*, 295, obr. 9:2), z toho sedm exemplářů pochází z pohřebiště v Petrově I. S určitou rezervou by k nim mohly patřit také fragmenty spodních polovin spon s velkým plným zachycovačem ze sídliště ve Strážnici I (*tab. 93:4*) a z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*tab. 4:13*) a trojúhelníkovitý zachycovač s profilovaným knoflíkem na patce z Petrova I (*tab. 79:31*).

Z Moravy byly dosud uváděny pouze čtyři doklady těchto spínadel – dva exempláře z pohřebiště v Mikulově, po jednom z ojedinělého nálezu z Postoupek (*Peškař 1972a*, 79, Taf. 10:6,8, 11:2) a z povrchového sběru v Šebetově (*Čižmář et al. 2009*, 140, obr. 3:4). Na jihozápadním Slovensku je nalezneme také na pohřebištích, v hrobech 184, 209 a 217 z Abrahámu (*Kolník 1980*, 66, 74, 77, Taf. LIII:184/e, LIX:209/b, LXII:217/g) nebo v hrobě 27 ze Sládkovičova (*Kolník 1980*, 137, Taf. CXXXVI:27/a). Z Čech pochází podle nejnovějšího soupisu pět spolehlivých dokladů (*Droberjar 2016*, 830). V římských podunajských provinciích (nejčastější výskyt v Panonii, Noriku, Dalmácii a Dácii) jsou spony typu A 69 datovány do druhé poloviny 1. století (*Cociş 2004*, 49; *Gugl 2008*, 35), popř. až do pozdně flaviovského období, tj. na sklonek 1. století (*Baumgartner 2015*, 52).

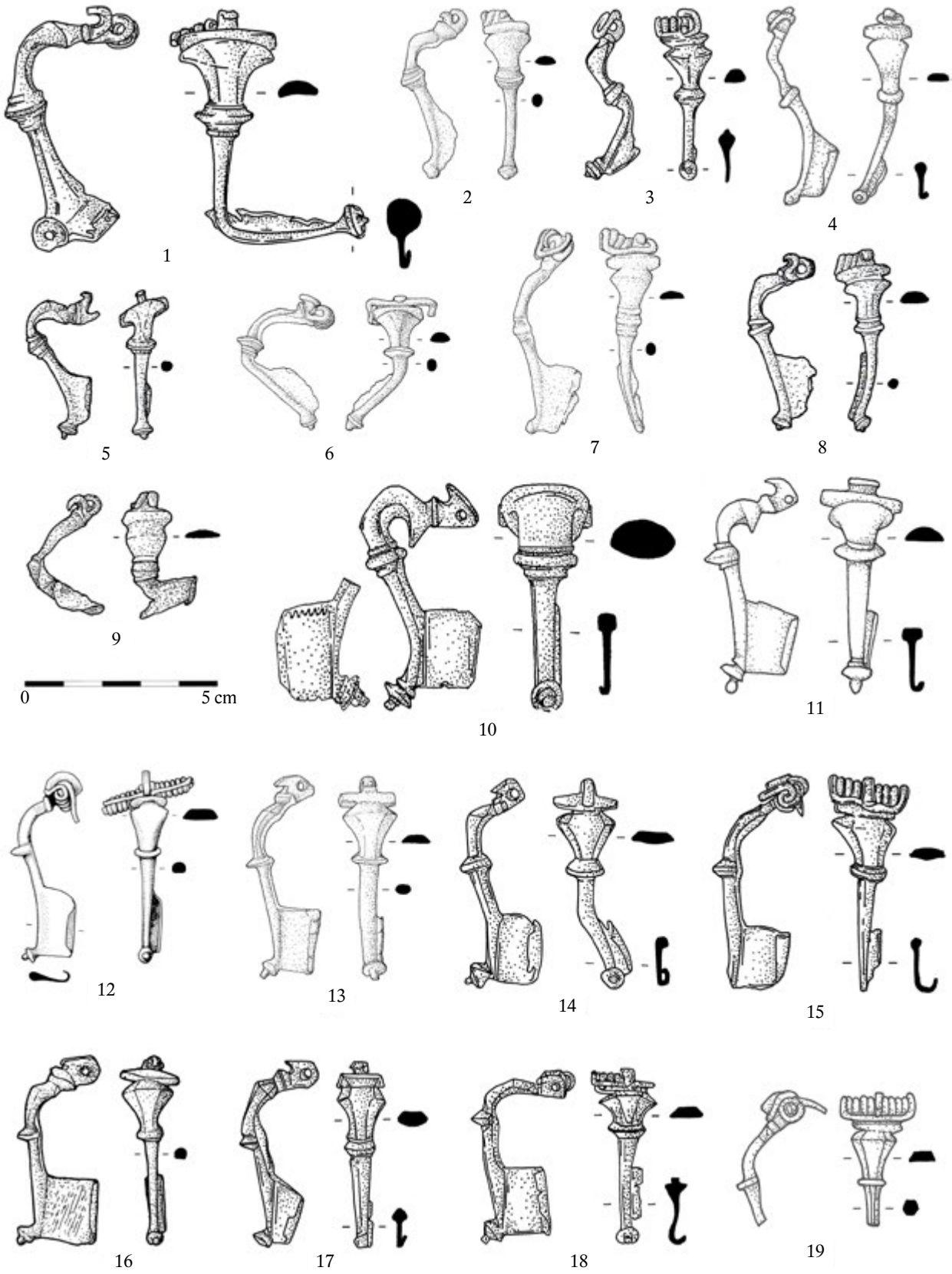
Almgren 67–69

Dalších 32 spon z nových povrchových nálezů je dochováno pouze ve zlomcích (*tab. 4:6–9,12, 24:14–16, 25:2, 29:14–19, 39:2, 57:7,10–11, 79:7–15, 103:16, 116:20, 139:21, 140:1*). Převážně jde o horní části lučíků jednodílných spon charakteristické masivní konstrukce i profilu; vzhledem k přítomnosti křidélek nad vinutím a absenci zachycovače je můžeme přiřadit pouze rámcově ke starším formám výrazně členěných spon typů A 67–69.

Almgren 70/73

Tyto nejstarší spony dvojdílné konstrukce charakterizuje kromě křidélek také plochý roztepaný límec chránící vinutí a zahnutí mohutné hlavice dovnitř směrem k zachycovači. Na základě nálezů z Viruna je Christian Gugl (*1995*, 13–19) dále rozčlenil na varianty a–g. Ve zpracovávaném souboru se nacházejí dvě bronzové spony s plným nezdobeným zachycovačem ze sídlišť v Kozojídkách II (*obr. 12:12*; *tab. 148:17*) a Hroznové Lhotě II (*obr. 12:11*; *tab. 148:18*), které je možné přiřadit k variantě A 70/73e. Těžiště jejího výskytu leží ve východním a jihovýchodním Přialpí, s datováním od konce 1. století do třetí čtvrtiny 2. století (*Gugl 1995*, 17, Taf. 4:38–40, 5:41–42; *týž 2008*, 36, 128–131, cat. nn. 325–335; *Baumgartner 2015*, 55).

Jiný, robustní exemplář bronzové spony s obdélným plným zachycovačem, na jehož okraji je zachován relikt výzdoby v podobě ryté klikatky, byl nalezen na dosud neznámé lokalitě ve Strážnici VI (*obr. 12:10*; *tab. 148:16*). Představuje typický exemplář varianty A 70/73f s převažujícím výskytem v Noriku, ojediněle v západní a jihozápadní Panonii v antoninském období, výjimečně ještě na začátku 3. století (*Jobst 1975*, 34–35, Taf. 5:33,35; *Gugl 1995*, 17–18, Taf. 5:43–50, 6:51–52; *týž 2008*, 37, 136–140, Fig. 1, cat. nn. 378–407; *Sedlmayer 2009*, 34, Taf. 23:487–491; *Schmid 2010*, 23, Taf. 6:51–52). V barbariku jsou spony typu A 70/73 zastoupeny poměrně zřídka. Na Moravě se objevily ve starších nálezech v pěti případech (*Kubín 2002*, 127–129, 134, tab. XVI:1–4, XVIII:1), nověji na sídlišti v Hrušovanech u Brna (*Filipová – Harangozóová 2014*, 281, obr. 10:7) nebo v povrchových nálezech z Cetkovic (*Vích 2014*, 715, obr. 2:13–14); na jihozápadním Slovensku je známo šest nálezů (*Bazovský 2005*, 23, tab. IV:1–5,12). V Čechách bylo podle posledního soupisu evidováno sedm nálezů spon typu A 70/73 (*Droberjar 2016*, 829, 831, obr. 1:3–4). Zcela odlišně zásobenou oblastí je Dolní Rakousko, odkud je uváděno 29 ks těchto spon (*Kubín*

Obr. 12: Mladší formy noricko-panonských výrazně členěných spon (A 69, A 70/73). Vacenovice (1). Petrov I (2–3, 5–9, 13, 16). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (4, 15, 18–19). Strážnice VI (10). Kozojídky II (11). Hroznová Lhota II (12, 14). Josefov II (17).

2002, 129–135, tab. XVI:6–10, XVII:1–16, XVIII:2–3; *Preßmair 2013*, 128, Taf. 1:8).

Šest fragmentů horních částí masivních zahnutých lučíků spon s křidélky nad vinutím a dochovaným háčkem k uchycení osky, svědčící o dvojdílné konstrukci (*tab. 4:10, 5:7, 29:11,23, 64:15, 79:6*), a pravděpodobně také velká nožka s plným zachycovačem a profilovaným knoflíkem na patce ze sídliště ve Strážnici/Petrově II (*tab. 115:9*) se hlásí k mladším výrazně členěným sponám typu A 70/73.

Almgren 83 (Bojović 10, varianta 4)

Netypický příklad římskoprovinciálního spínadla v barbariku představuje bronzová spona masivní lité konstrukce lučíku s výrazně profilovaným žebrem a polokruhovou odstupňovanou záhlavní destičkou ze sídliště ve Veselí nad Moravou I. Obdélníkový plný zachycovač má odlomenou patku, která byla původně opatřena knoflíkem (*obr. 15:15*; *tab. 149:1*). Tento nález má shodné znaky se sponami typu A 83, popř. Bojović 10, varianty 4, jakožto moesijsko-dácká varieta pozdních výrazně členěných spon, které již představují přechodnou skupinu ke sponám trubkovitým. Prostor jejich nejvýraznější kumulace můžeme vymezit územím severovýchodní Dalmácie, jihovýchodní Panonie, Horní i Dolní Moesie a Dácie, kde jsou užívány ve 2. století a v první polovině 3. století (*Bojović 1983*, 39; *Redžić 2007*, 22; *Busuladžić 2010*, 57), s optimem produkce ve třetí čtvrtině 2. století (*Bogdan – Cociş 2006*, 220; *Merczi 2014*, 26). Z řady publikovaných analogií je možné uvést nálezy z lokalit Tata (*Merczi 2014*, 26–27, Taf. 4:12–13), Singidunum (*Bojović 1983*, 110, T. XII:105), Viminacium (*Redžić 2007*, 21–22, T. VII:54–57), Ribić a Ljubuški (*Busuladžić 2010*, 57, serial nos. 194–196), Porolissum (*Bajusz – Cociş 1997*, 523, Pl. II:16), Apulum (*Moga et al. 1997*, 538, Pl. III:20–23; *Bogdan – Cociş 2006*, 220, Pl. I:2) nebo Micăsasa (*Mitrofan – Cociş 1995*, 434, Fig. 4:29–30). V barbariku se tento typ příliš často nevyskytuje, zmínit můžeme nález ze sídliště v Drösingu (*Stuppner 1989a*, 226, Abb. 999).

S určitou mírou pravděpodobnosti bychom k této variantě výrazně členěných spon mohli přiřadit také fragment lučíku s charakteristickým ostře profilovaným vystouplým středovým žebrem z Hroznové Lhoty II (*tab. 39:16*).

Almgren 84

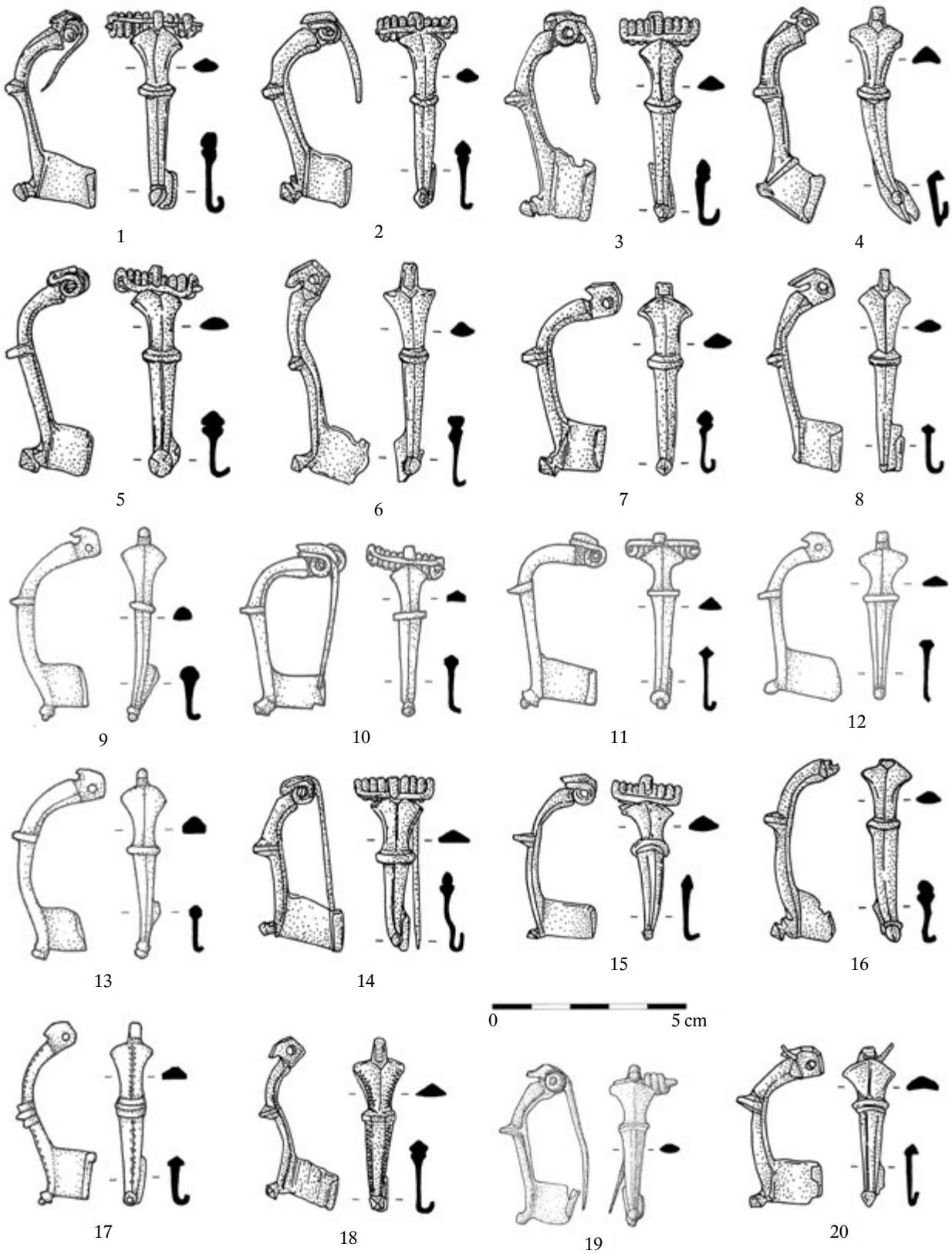
Naprosto dominantním druhem spon podunajské provenience ve středodunajském barbariku jsou mladší dvojdílné výrazně členěné spony bez záhlavní destičky typu A 84, kterých bylo sesbíráno celkem 126 ks (*obr. 13:1–20, 14:1–27*; *tab. 148:19–28*). Procentuálně vyjádřeno představují 13,1 % všech spon a 32,6 % ze skupiny římskoprovinciálních spon. Všechny mají střechovitý lučík trojúhelníkovitého průřezu, půlkruhovité středové žebro (někdy i profilované: *obr. 13:17*), horní vinutí (pokud je zachováno), plnou nožku obdélníkového tvaru s patkou ukončenou kulovitým nebo kuželkovitým knoflíkem. Většinou jsou nezdobené, některé z hodnocených exemplářů však mají lučík zdobený jemnými rytými motivy – V-vpichy (*obr. 13:17*), klikatka/motiv vlčích zubů (*obr. 13:18, 14:5*).

Není třeba vyjmenovávat obdobné nálezy z jiných germánských lokalit, spony typu A 84 patří k naprosto běžným nálezům, a to i v sídlištním prostředí. Nálezovými okolnostmi se vymyká pouze železářský výrobní objekt 15 na sídlišti v Trnavě, který ve své výplni obsahoval čtyři bronzové spony typu A 84 (*Turčan 2002*, 387–388, Abb. 1:1,3–5). Patrně sem byly odhozeny krátce po svém zhotovení, v době, kdy ještě byly v módě, neboť časově korespondují s keramickým inventářem objektu, tj. s druhou polovinou 2. století (*Turčan 2002*, 389–390). Zajímavý je také společný výskyt spony typu A 84 s jednodílnou trubkovitou sponou a mladší sponou s očky typu A 60/61 v chatě 3 na sídlišti v Mušově (*Komoróczy 1999*, 170–172, obr. 4:1–3).

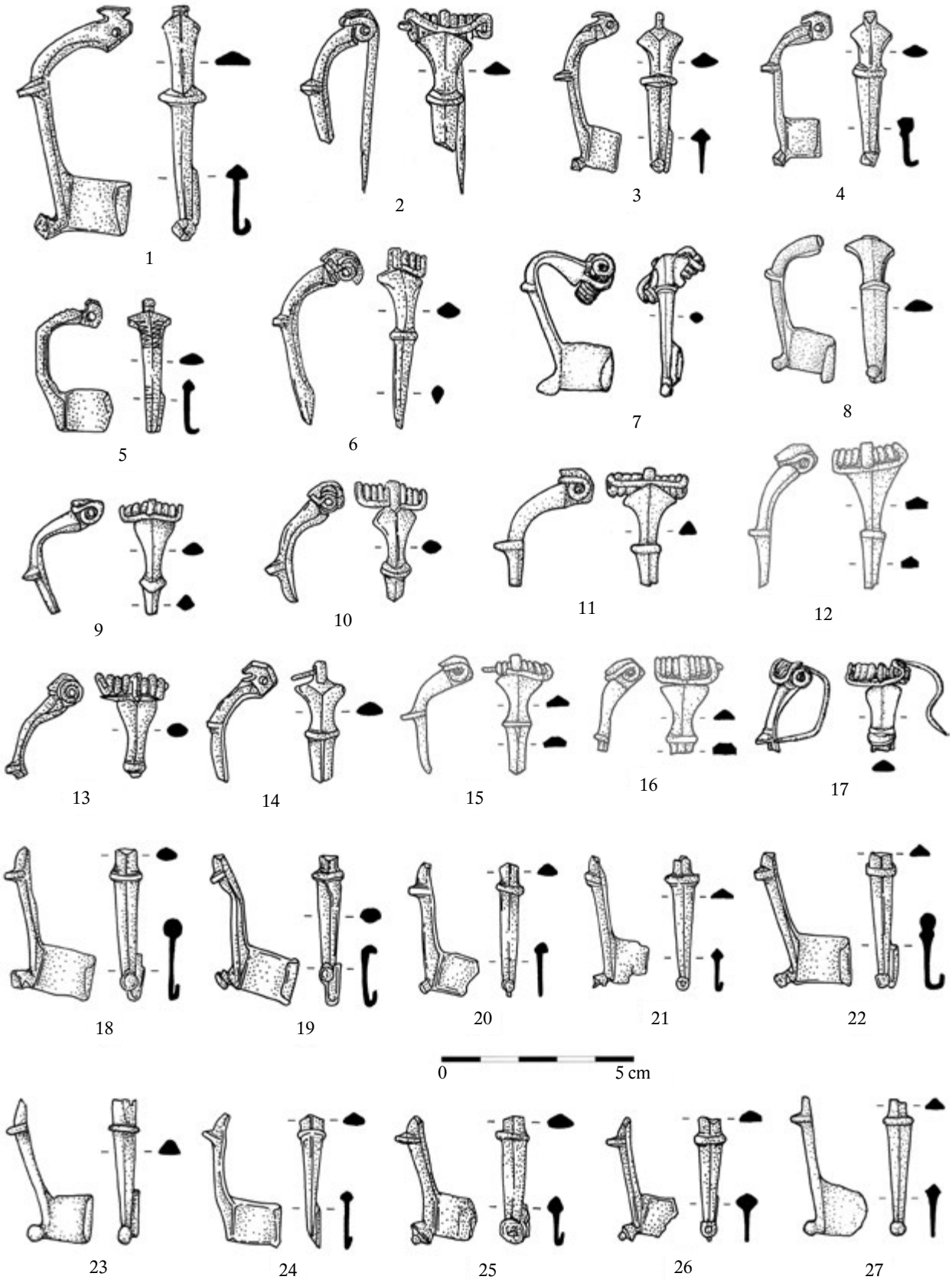
Mladší varianty silně profilovaných spon jsou typickým šatovým spínadlem hojně rozšířeným po obou stranách noricko-panonského limitu (*Dąbrowska 1992*, 106, Karte 1; *Sedlmayer 2006*, 421–422, Abb. 192; *Varsik 2011a*, 42), zatímco v západních provinciích téměř úplně chybí. Vyskytují se také ve vzdálenějších oblastech barbarika (przeworská kultura, wielbarská kultura, pozdní fáze púchovské kultury), kde jsou nejčastěji kladeny do období od druhé třetiny 2. století (*Dąbrowska 1992*, 106; *táž 1998*, 154–155; *Pieta 1994*, 256). Jaroslav Tejral (*1998*, 393; *týž 2008*, 70) považuje tyto spony za vůdčí chronologický prvek fáze B2b a vrcholu svého výskytu by v oblasti středodunajského barbarika měly dosahovat právě v období kolem markomanských válek, tj. v horizontu B2/C1 (*Peškař 1972a*, 81; *Kubín 2002*, 38; *Varsik 2011a*, 42). Za výrobní centrum spon typu A 84 je označována severozápadní Panonie (*Dąbrowska 1992*, 105–106, Karte 1). Přímé doklady výroby spon typů A 83–84 v podobě kadlubů byly objeveny v Brigetiu (*Kovrig 1937*, 16, Taf. XXVII:1a), ale také v norické Ovilavě (*Sedlmayer 1995*, 29, 149, Taf. 8:71) a v dácké Napoce (*Cociş 2004*, 65, Taf. XXXI:457).

Panonské trubkovité spony (Almgren 85–86)

Z výrazně členěných spon se odstraněním horní destičky a zřezáním hlavice (chrániče vinutí) do podoby trubkovitého ukončení vyvinuly spony trubkovité. Typy A 85–86 představují římskoprovinciální formy trubkovitých spon. Na vzniku spon typu A 85 měl největší podíl vliv germánských trubkovitých spon, zatímco spony typu A 86 se vyvinuly pravděpodobně z výrazně členěných spon. Většina z 20 ks římskoprovinciálních trubkovitých spon ze středního Pomoraví náleží k typu A 85 poměrně malých rozměrů bez křidélek nad vinutím. Nožka se zachycovačem má stejnou konstrukci jako výrazně členěné spony typu A 84, tedy plný obdélný

Obr. 13: Pozdní forma noricko-panonských výrazně členěných spon (A 84). Kozojídky II (1). Želetice (2, 16). Vlčnov-Dolní Němčí (3, 14). Strážnice II (4). Hroznová Lhota II (5, 8, 17). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (6–7, 9–13). Dolní Bojanovice I (15). Dubňany IV (18). Petrov I (19). Ostrožská Nová Ves V (20).

Obr. 14: Pozdní forma noricko-panonských výrazně členěných spon (A 84). Hodonín III (1). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2, 6, 11–12, 15–16, 27). Veselí nad Moravou I (3, 5, 9, 21, 23, 26). Hroznová Lhota II (4). Petrov I (7). Strážnice II (8, 17). Ostrožská Nová Ves V (10, 18–20). Strážnice/Petrov I (13). Ostrožská Nová Ves I (14, 24). Kozojídky II (22). Želetice (25).

zachycovač s patkou zakončenou kuželkovitým knoflíkem, lučík je však ve spodní části daleko obleji nasazený než u typu A 84. Na základě těchto znaků by bylo možné k typu A 85 přiřadit celé kusy nebo zlomky horní části z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 15:4*; *tab. 149:3*), Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 15:6*), Hodonína I (*tab. 27:13*), Ostrožské Lhoty II (*tab. 58:3*), Strážnice II (*tab. 103:20*), Sudoměřic II (*obr. 15:2*) a Veselí nad Moravou I (*obr. 15:3,5*) a také deset fragmentů spodních partií spon (*tab. 5:20,22–23, 29:31–32, 39:15, 68:27, 79:28, 120:24, 140:10*). Trubkovité spony typu A 85 se koncentrují na území Panonie a Norika (*Patek 1942*, 197–199; *Peškař 1972a*, 87), jejich zvýšený počet kolem Siscie evokuje místo předpokládaného střediska obchodu s nimi (*Koščević 1980*, 25–26, T. XXI, XXII:163–169). Severně od Dunaje se objevují pouze zřídka (*Peškař 1972a*, 87, Taf. 14:6–8; *Kubín 2002*, 41, tab. XXIII:2–15, XXIV:2; *Bazovský 2005*, 27–29, tab. VI:8, VII:1–3,6, VIII:7–10; *Preßmair 2013*, 25–26, Taf. 3:6–7; *Rajtár – Kolníková – Kuzmová 2017*, 175, obr. 3:5–6). Jejich přesné datování na základě dostupných nálezů není možné, obecně jsou řazeny do průběhu 2. století (*Jobst 1975*, 42; *Sedlmayer 1995*, 30; *Schmid 2010*, 30).

Zvláštním typem panonské trubkovité spony je exemplář z Ostrožské Nové Vsi V, který má lichoběžníkovou nožku zdobenou po obvodu rytou klikatkou (*obr. 15:1*; *tab. 149:2*). Obdobný nález pochází z Vindobony, kde jej Sebastian Schmid (*2010*, 30, 106, Taf. 17:149) zařazuje mezi spony typu A 85, zatímco další identický nález z Hurbanova je klasifikován jako trubkovitá spona typu A 100 (*Rajtár 2004*, 145, obr. 106:3).

Fragment horní části bronzové spony s trubkovitou hlavicí a křídélky nad vinutím z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*tab. 5:32*) lze zařadit nejspíše ke sponám typu A 86. Chybí jí pouze široká kruhová destička pod trubkovitou hlavicí. Tento typ spony, původně nazývaný noricko-panonská spona, patrně představuje specifický kulturní projev kroje provincie Raetie, odkud pochází nejvíce nálezů (*Gschwind – Ortisi 2001*, 412–414, Abb. 1–5, 7). Chronologický rozptyl nálezů spon typu A 86 je možné ohraničit polovinou 2. století a počáteční fází 3. století (*Gschwind – Ortisi 2001*, 403).

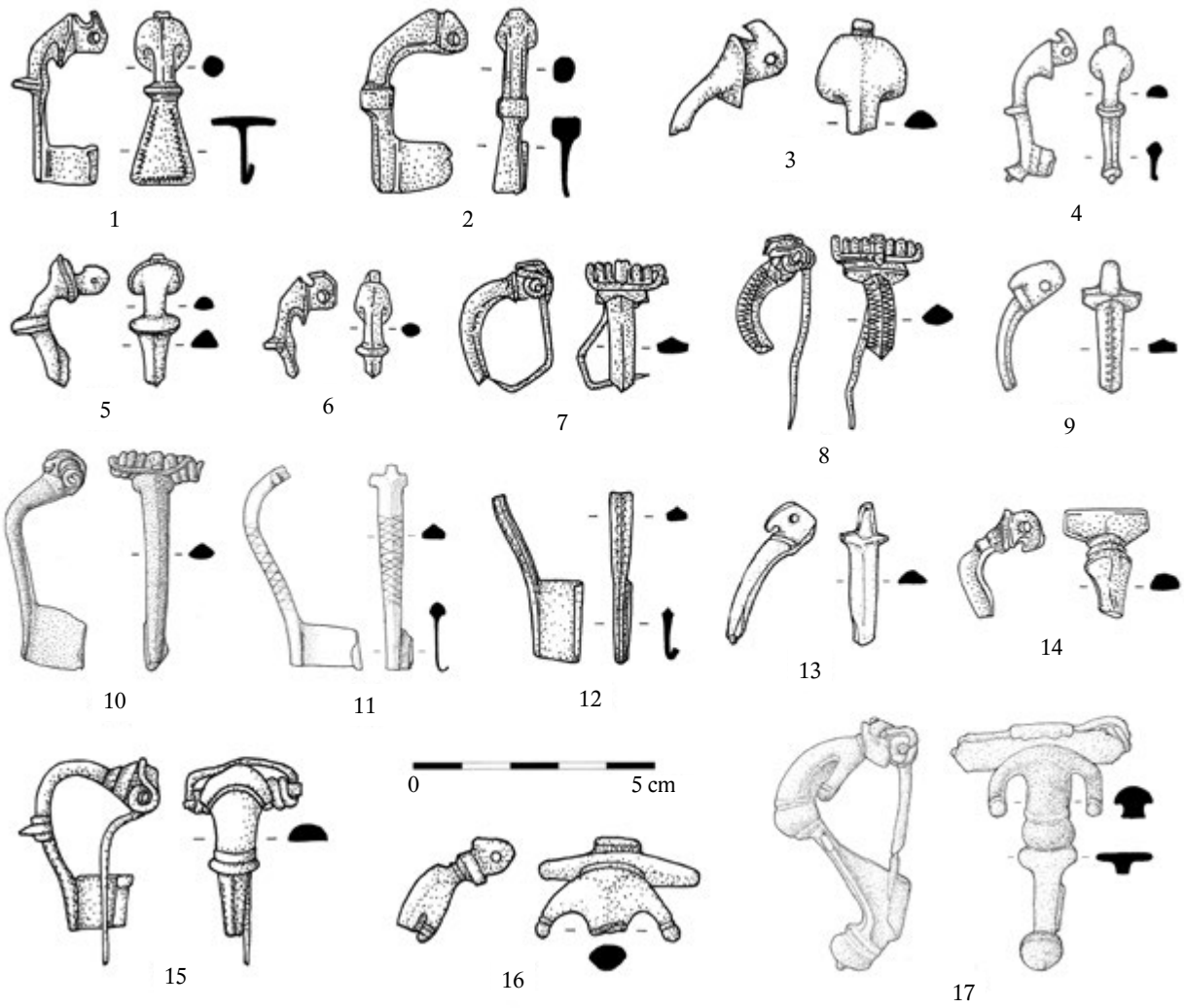
Výrazně členěná spona s obdélnou záhlavní destičkou a spodním vinutím (Jobst 4E)

Další z vývojových variant mladších až pozdních výrazně členěných spon navazujících na typ A 70/73 jsou tvary s menší záhlavní destičkou obdélníkového až lichoběžníkového tvaru a spodní tětivou varianty Jobst 4E. Fragment horní části takové bronzové spony, u níž je spodní vinutí zdůrazněno obrácenou polohou háčku k uchycení zobáčkem směrem dolů, pochází ze Želetic (*obr. 15:14*). Má analogie ve dvou nálezech z civilního města v Lauriacu, které jsou jednoznačně datovány do druhé poloviny 2. století (*Jobst 1975*, 35, Taf. 6:40,43). Vzhledem k jejich absenci v jiných podunajských provinciích a v barbariku severně od Dunaje je Werner Jobst (*1975*, 36) považuje za lokální výrobek širšího okolí norického Lauriaca. To potvrdily také pozdější nálezy z Ovilavy (*Sedlmayer 1995*, 26, 146, Taf. 7:56–57), kastelu Schlögen (*Bender – Moosbauer 2003*, 5, 10, Taf. 1:3) a zejména z Viruna, kde byly kromě hotových spon objeveny také tři polotovary (*Gugl 1995*, 20–21, Taf. 6:57–60, 8:74–76). Jeden polotovar spony varianty Jobst 4E byl nalezen rovněž v areálu římského města Iuvavum na území dnešního Salzburgu (*Knauseder 2014*, 156). V současné době se nálezy spon varianty Jobst 4E koncentrují až na výjimky výhradně v Přialpí mezi řekami Inn a Enns jako specifický projev panonského kroje s možným přežíváním až do 3. století (*Grabherr 2005*, 103–104, Abb. 3). Zatím není vyjasněný jejich vztah nebo vliv na vývoj kolínkovitých spon varianty Jobst 13A, určitá vývojová vazba je u nich možná. Spona ze Želetic tak představuje zatím osamocený příklad širších kontaktů moravského území barbarika s římským Norikem i později než jen do markomanských válek.

Výrazně členěné spony s lichoběžníkovou nožkou (Jobst 4F)

Jiným derivátem výrazně členěných spon typu A 70/73 jsou dvojdílné formy s lichoběžníkovou nožkou, která má velmi často okraj dokola zdobený rytou klikatkou (motiv vlčích zubů). Jejich rozšířená horní část si zachovává dovnitř prohnutou profilaci stejně jako u spon typu A 70/73, jen je subtilnější a celkově jsou tyto spony menších rozměrů. Nové povrchové sběry přinesly ze středního Pomoraví devatenáct spon s trapézovitou nožkou, a to pět celých, čtyři s odlomenou spodní částí nožky, čtyři fragmenty horních částí spon a šest samotných nožek (*obr. 16*; *tab. 149:4–7*). Zajímavé je, že se tyto spony vyskytují ve více kusech na jedné lokalitě, např. z Blatnice pod Svatým Antonínkem I pochází pět exemplářů, ze Strážnice II jsou dochovány čtyři nálezy a po třech sponách bylo objeveno na pohřebišti v Hroznové Lhotě I a na sídlišti v Ostrožské Nové Vsi V. U čtyř exemplářů postrádáme výzdobu, jeden fragment nožky zase kombinuje dva druhy ryté výzdoby – klikatku s koncentrickými kroužky (*obr. 16:19*). Málo časté koncentrické kroužky na lichoběžníkové nožce jsou podle rozložení nálezů specifickým výzdobným motivem spíše východního Přialpí (*Leitner – Färber 2013*, 224, Abb. 5).

Spony s lichoběžníkovou nožkou se koncentrují v jižní Panonii, Noriku a v centrální a západní Dácii (*Andrzejowski 1992*, 111–112, Fig. 2; *Leitner – Färber 2013*, 215–216, Abb. 2), kde byla odkryta také jejich výrobní dílna v Napoce (*Cociş 1995*, 93–94, Fig. 3). Dva polotovary spon varianty Jobst 4F jsou uváděny z Iuvava, jeden pochází z Aquileie (*Knauseder 2014*, 156). V barbariku je možné vysledovat dvě základní oblasti jejich početného výskytu, a to jednak

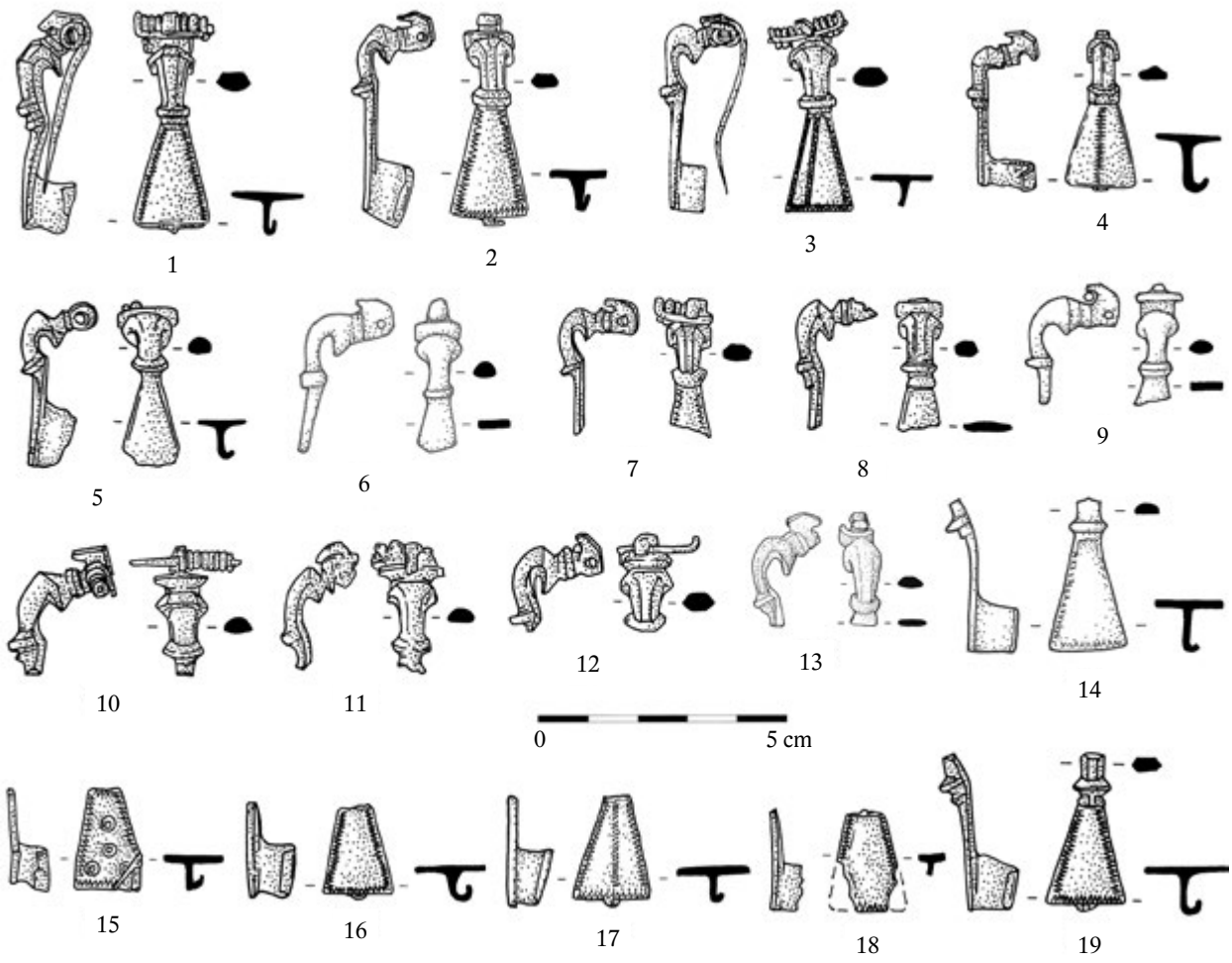
Obr. 15: Výběr dalších typů podunajských římskoprovinciálních spon. Panonské trubkovité spony (A 85–86). Ostrožská Nová Ves V (1). Sudoměřice II (2). Veselí nad Moravou I (3, 5). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (4). Vlčnov-Dolní Němčí (6). **Dvojdílné nečleněné spony s křidélky nad vinutím (Jobst 10A).** Hroznová Lhota II (7). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (8–9, 12). Javorník (10). Ostrožská Nová Ves V (11). Petrov I (13). **Jobst 4E.** Želetice (14). **A 83.** Veselí nad Moravou I (15). **Kotvovité spony.** Ostrožská Nová Ves I (16). Velká nad Veličkou I (17).

u Sarmatů, jednak právě severně od středního toku Dunaje na Moravě, jihozápadním Slovensku a v severní části Dolního Rakouska (*Peškař 1972a*, 81–82; *Andrzejowski 1992*, 113–114; *Leitner – Färber 2013*, 231–233, 235–236). Rozložení dosud známých nálezů ve středodunajském barbariku je následující: Morava – 4 ks (*Peškař 1972a*, 81–82, Taf. 12:1–3; *Čižmář et al. 2010*, 129, obr. 7:10) + 3 ks z moravsko-českého pomezí (*Vích 2014*, 715, obr. 3:6–8), jihozápadní Slovensko – 15 ks (*Bazovský 2005*, 124; *Varsik 2011a*, 40, obr. 15:14–15; *Iván – Ölvecky 2015*, 304, Fig. 7:4–7; *Rajtár – Kolníková – Kuzmová 2017*, 175, obr. 3:4ab), Dolní Rakousko – 18 ks (*Kubín 2002*, 147–151, tab. XXII:4–17; *Preßmair 2013*, 23–24, Taf. 2:8–11). Tyto počty budou bezpochyby narůstat v závislosti na zvěřejňování výsledků detektorových průzkumů. Jen objevy z jihovýchodní Moravy představují pětinásobek dosud známých nálezů spon s lichoběžníkovou nožkou. Z uvedeného výčtu je možné usuzovat, že některé exempláře spon varianty Jobst 4F se mohly vyrábět také v barbariku (*Varsik 2011a*, 40).

První spony s lichoběžníkovou nožkou se objevily už na konci 1. století, s jejich datováním v barbariku musíme počítat v průběhu první poloviny 2. století až do jeho třetí čtvrtiny (*Jobst 1975*, 36–37; *Andrzejowski 1992*, 114–115; *Cociş 1995*, 95; *Gugl 1995*, 20; *Sedlmayer 1995*, 27–28; *Tejral 1998*, 392; *Schmid 2010*, 24; *Leitner – Färber 2013*, 217–219).

d) Kotvovité spony (Ankerfibeln)

Masivní dvojdílné spony s esovitě profilovaným lučíkem se středovým uzlíkem, plechovými křidélky chráněným dlouhým vinutím a zejména na hlavici s postranními obloukovitými výběžky zakončenými kulovitými knoflíky jsou označovány jako spony kotvovité. Při čelním pohledu mají

Obr. 16: Výrazně členěné spony s lichoběžníkovou nožkou (Jobst 4F). Strážnice II (1, 13–14, 18). Hroznová Lhota I (2, 7, 12). Ostrožská Nová Ves V (3, 8). Vlčnov-Dolní Němčí (4). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (5–6, 9, 15, 17). Ostrožská Nová Ves I (10). Hodonín I (11). Kozojídky II (16, 19).

tvar obrácené kotvy. Vyvíjely se pod silným trácko-ilyrským vlivem na severním Balkánu (*Patek 1942*, 100). Ze středního Pomoraví byl povrchovými sběry získán kompletní bronzový exemplář z Velké nad Veličkou I (*obr. 15:17*; *tab. 149:10*), který reprezentuje typ Cociş c1a2a1, Petković 15/B, popř. Bojović 13, variantu 2, s dobou výskytu mezi lety 170–250 a územním rozšířením v jižních částech Panonie, v Dalmácii, Moesii a Dácii (*Koščević 1980*, 24–25, T. XX:149; *Bojović 1983*, 45–46, T. XVII:146; *Cosiş 2006*, 393, 395, Pl. IV:3; *Busuladžić 2010*, 83–84, serial nos. 245, 247; *Petković 2010*, 106–108, T. XVIII:5, XIX:1–2). Druhý nález z jihovýchodní Moravy představuje fragment horní části spony bez vinutí a jehly z Ostrožské Nové Vsi I (*obr. 15:16*). Vzhledem k jeho neúplnosti jej lze klasifikovat pouze rámcově jako typy Cociş b–c, které jsou rozšířeny na stejném území jako předchozí, ale již od konce 1. století do počátku 3. století (*Cociş 2006*, 391–396, Pl. II–V).

Tyto spony se nevyskytují v západních římských provinciích a ve středoevropském barbariku jsou naprosto výjimečné. Doposud byla publikována spona z českého pohřebiště v Nebovidech (*Beneš – Hornik – Kašpárek 2011*, 111, obr. 5:4), tři moravské nálezy z nedávné doby (stříbrná spona ze sídliště v Dobšicích na Znojemsku, dvě bronzové spony z povrchových sběrů v Břeclavi a Kuřimi: *Čižmář – Čižmářová – Kejzlar 2011*, 92, obr. 1:1–3), jeden stříbrný a jeden bronzový exemplář ze sídliště v Drösingu (*Jedlička 2017*, 208, 216, Taf. 15:29, 16:16), jeden zástupce z římského polního tábora v Kollnbrunnu (*Groh – Sedlmayer 2015*, 87–88, Abb. 54:2), dvě spony bez nálezových okolností z Polska (*Gładysz-Juścińska – Juściński 2005*, 129–130, Ryc. 1:1–2) a jedna spona z rozrušených žárových hrobů ze Schermenu v Sasku (*Becker a kol. 2006*, 42, Taf. 97:1).

e) Dvojdílné nečleněné spony s křidélky nad vinutím (Jobst 10A)

Bronzové spony s asymetricky klenutým jednolitým střechovitě hraněným lučíkem a pravoúhlou opěrnou destičkou (křidélky) nad vinutím varianty Jobst 10A představují

méně častou formu noricko-panonských ozdob oděvu. Ze středního Pomoraví bylo získáno sedm exemplářů. Tři kusy pocházejí z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 15:8–9,12*; *tab. 149:9*) a po jednom z Hroznové Lhoty II (*obr. 15:7*), Javorníku (*obr. 15:10*), Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 15:11*; *tab. 149:8*) a Petrova I (*obr. 15:13*). Tři z nich mají na lučíku typickou jemnou rytou cik-cakovitou výzdobu (*obr. 15:8–9,11*). Kolem dvaceti publikovaných exemplářů z římskoprovinciálního prostředí, zejména z východního a jižního Norika a severozápadní Panonie – Lauriacum (*Jobst 1975*, 55–57, Taf. 13:87–88), Virunum (*Gugl 1995*, 89, Taf. 15:111), Flavia Solva (*Kropf – Nowak 1998–99*, 119, Taf. 48:258–259), Aelium Cetium (*Stundner 2006*, 166, 168, Taf. 8:121–125), Vindobona (*Schmid 2010*, 107, Taf. 19:159) – doplňují ojedinělé nálezy na germánských sídlištích ve středodunajském barbariku, např. z chaty X v Křepicích (*Peškař 1972a*, 89, Taf. 1:8), povrchových sběrů ve Vyškově (*Rybářová 2012b*, 188, obr. 8), Hrubčicích (*Čižmář et al. 2010*, 129, obr. 3:3), Čataji (*Bazovský 2005*, 56–57, tab. XVII:9), Drösingu (*Stuppner 1989b*, 227, Abb. 1011) a Seebarnu (*Preßmair 2013*, 23–24, Taf. 2:8–11). O chronologickém postavení těchto spon dosud nepanuje v literatuře shoda. Zatímco část autorů datuje spony varianty Jobst 10A do druhé až třetí čtvrtiny 2. století (*Gugl 1995*, 34), popř. do druhé poloviny 2. století až počátku 3. století (*Peškař 1972a*, 89; *Stundner 2006*, 144) či až do poloviny 3. století (*Jobst 1975*, 56), jiní spatřují jejich počátky již v časném 2. století a vyznívání kladou do průběhu třetí čtvrtiny 2. století (*Droberjar 1997a*, 125; *Schmid 2010*, 32).

f) Kolínkovité spony

Jedny z nejcharakterističtějších typů římskoprovinciálních spon představují dvojdílné bronzové spony s masivním litým kolínkovitě ohnutým lučíkem, polokruhovitou nebo obdélníkovou záhlavní destičkou s rovně seříznutou nožkou a vyšším úzkým zachycovačem. Jsou rozšířeny po všech římských provinciích od Britských ostrovů po černomořské pobřeží a v souvislosti s římskými vojenskými operacemi v druhé polovině 2. století jsou také hojně zastoupeny ve středoevropském i sarmatském barbariku (v jednotlivých regionech jdou jejich počty do stovek kusů, zejména na Moravě, jihozápadním Slovensku a v Dolním Rakousku). Jsou označovány jako vojenská spínadla, doslova „limitní spony" (*Limesfibeln*; *Patek 1942*, 131). Povrchovými sběry bylo ze středního Pomoraví získáno 52 ks římskoprovinciálních kolínkovitých spon. Jejich velikost se pohybuje od 2,6 do 4,4 cm. Podle tvaru záhlavní destičky, její výzdoby a způsobu umístění zapínacího mechanismu je možné je typologicky třídit do několika variant (*Böhme 1972*, 18–22; *Jobst 1975*, 59–68; *Bojović 1983*, 52–61).

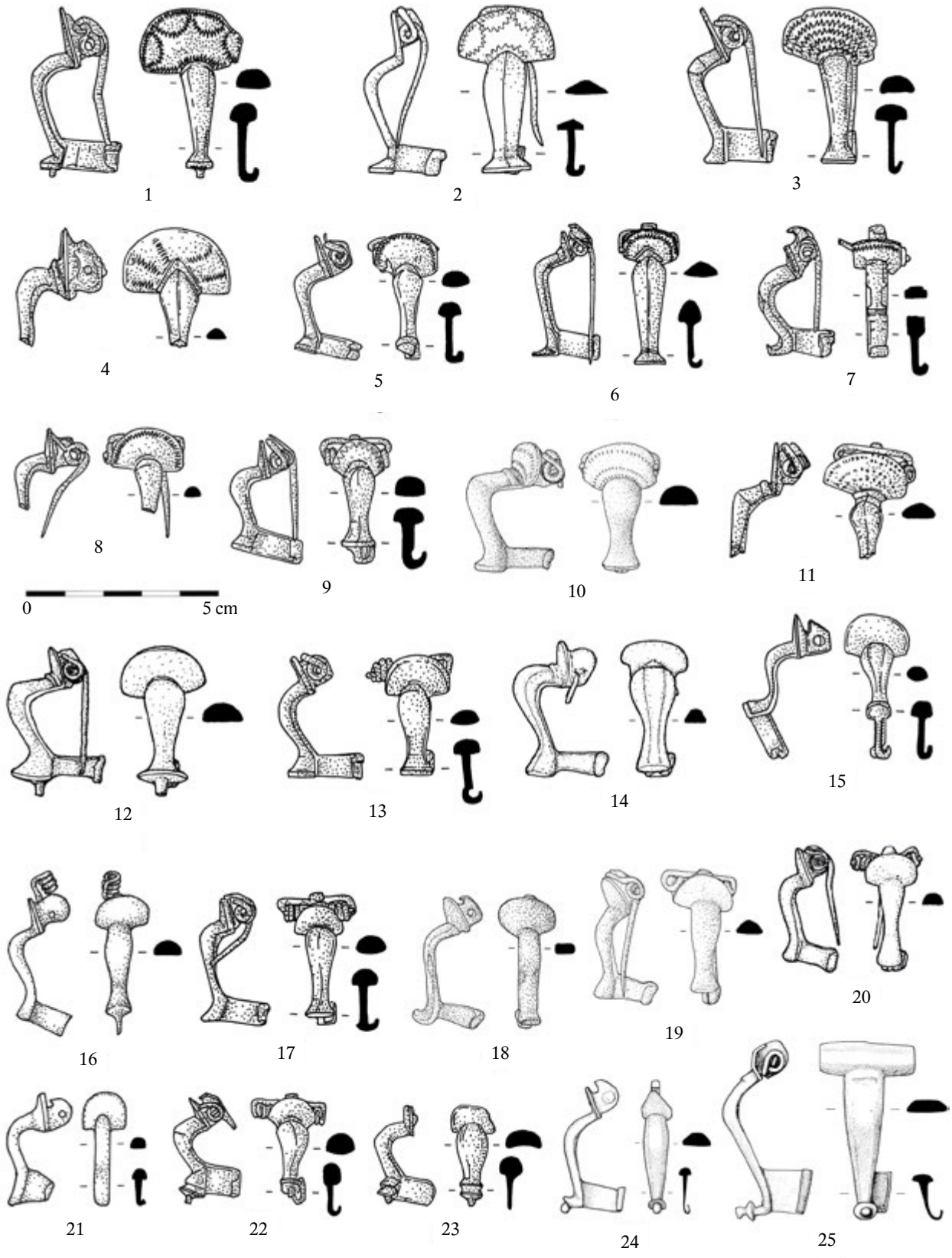
Jobst 13A

Bronzová spona s širokou a plochou obdélníkovou záhlavní destičkou z Kozojídek II (*obr. 17:25*; *tab. 149:12*) náleží variantě Jobst 13A, která nepatří k častým formám a je rozšířena zejména v Panonii a Noriku (*Kovrig 1937*, 20, T. X:102; *Jobst 1975*, 64, Taf. 18:128–129; *Bojović 1983*, 125–126, T. XXII:200–203; *Redžić 2007*, 35, T. XV:158–160). Stratifikovaný nález z Lauriaca dovoluje časové zařazení do druhé poloviny 2. století až první třetiny 3. století (*Jobst 1975*, 64), nálezy z Viminacia jej posunují k polovině 3. století (*Redžić 2007*, 35) a exempláře ze Singiduna ukazují na přežívání až do druhé poloviny 3. století (*Bojović 1983*, 57). Přílišné zastoupení nemají spony varianty Jobst 13A ani ve středodunajském barbariku: na Moravě byl teprve nedávno objeven první exemplář v Moravském Krumlově (*Jílek – Kuča 2015*, 214, obr. 6), z jihozápadního Slovenska byly dosud publikovány tři spony (*Bazovský 2005*, 61, tab. XVII:10–12) a z Dolního Rakouska je známo 5 ks (*Kubín 2002*, 174–176, tab. XXX:1–5).

Jobst 13C

Všeobecně druhým nejrozšířenějším typem římskoprovinciálních spon v barbariku jsou kolínkovité spony varianty Jobst 13C s nezdobenou polokruhovitou záhlavní destičkou a horním vinutím (typ Almgren 247). Z povrchových nálezů středního Pomoraví pochází celkem 31 ks (*obr. 17:12–23*; *tab. 6:14,16–17,19,21, 22:3, 39:19,22–23, 51:13, 58:14, 80:20–21, 115:11, 121:12–13, 133:7, 140:11, 141:15, 149:18–19*). Spirálovitá konstrukce s horním vinutím je přitom charakteristická pro nálezy v podunajských provinciích a na Moravě, zatímco v západních provinciích je vinutí vedeno zespodu (*Böhme 1972*, 19). Předpokládá se, že se kolínkovité spony do středodunajského barbarika dostaly z panonských provincií v průběhu markomanských válek, tedy v horizontu B2/C1 (*Schmid 2010*, 35–37, Taf. 20:167–174; *Droberjar 2012a*, 123). Ve velkém množství jsou totiž nacházeny ve vojenských stanicích z doby markomanských válek v Iži (*Rajtár 1992*, 157, Abb. 15:2–8) a na Mušově, z čehož Jaroslav Tejral (*2008*, 72) usuzuje, že největší obliby dosáhly teprve okolo poloviny 2. století a právě v době markomanských válek. Není vyloučené, ba je spíše potvrzené také jejich přežívání v průběhu 3. století (*Böhme 1972*, 20; *Jobst 1975*, 65–66). V západních provinciích představují kolínkovité spony s polokruhovou záhlavní destičkou zanedbatelnou menšinu oproti jiným typům (*Böhme 1972*, 18–20, Taf. 6:375–383, 7:392–395,404; *Riha 1979*, 84–85, Taf. 12:295–297; *Haalebos 1986*, 55, Fig. 19:1).

Ve středním Pomoraví je nejbohatší lokalitou s kolínkovitými sponami varianty Jobst 13C Blatnice pod Svatým Antonínkem I se sedmi exempláři, následovaná pohřebištěm v Petrově I s pěti kusy. Velikost záhlavní destičky může být určitým chronologickým indikátorem, např. spony

Obr. 17: Římskoprovinciální kolínkovité spony. Sudoměřice II (1). Hroznová Lhota II (2). Čejkovice II (3). Strážnice/Petrov II (4). Vlčnov-Dolní Němčí (5–6, 9, 23). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (7, 13, 21). Uherský Brod II (8). Vlčnov II (10). Hroznová Lhota I (11). Strážnice II (12). Petrov I (14, 19–20). Ostrožská Nová Ves I (15). Veselí nad Moravou I (16–17). Vlčnov I (18). Uherský Brod II (22). Uherský Ostroh II (24). Kozojídky II (25).

s velmi malou až zakrnělou záhlavní destičkou (*obr. 17:17*; *tab. 6:21*) by měly být nejmladší v rámci této skupiny, z poslední čtvrtiny 3. století až první poloviny 4. století (*Jobst 1975*, 243; *Droberjar 2012a*, 123). I když zdaleka nejsou publikovány ani reprezentativní vzorky kolínkovitých spon z moravské, slovenské nebo rakouské části barbarika, u nezdobené varianty Jobst 13C je nyní k dispozici kolem osmdesáti exemplářů (*Kubín 2002*, 47; *Bazovský 2005*, 133–134); reálný počet bude ale minimálně jednou až dvakrát větší. Za všechny další analogie pocházející ze sídlištního prostředí naddunajského barbarika jmenujme např. spony z Nitry – Chrenové III a Nitry – Mikova dvora, datované do 2. století (*Pieta 1993*, 79, obr. 3:8–9), nebo z chaty 189 v Branči datované do nejstarší fáze osídlení lokality (fáze A), vymezené lety 120/140–180/200 (*Kolník – Varsik – Vladár 2007*, 27, 31, 132, obr. 12:5, tab. 152:1).

Jobst 13D

Spony této varianty, reprezentované jedenácti exemplář (*obr. 17:1–9*; *tab. 6:18, 58:13*), jsou tvarově a konstrukčně totožné s předchozími, rozdílem je pouze zdobená záhlavní destička. Použitým motivem je klikatkovitá linie (tzv. motiv vlčích zubů) po obvodu destičky nebo na její ploše. Nejčastějším výzdobným vzorem je pouhá jedna obloukovitá linie, která kopíruje okraj záhlavní destičky (*obr. 17:5–9*; *tab. 6:18, 58:13, 149:13–17*). V případě složitější výzdoby při kombinaci více řad vlčích zubů je možné odlišit některé regionální nuance. Např. spony ze Sudoměřic II a Hroznové Lhoty II (*obr. 17:1–2*; *tab. 149:14–15*) s pěticípým hvězdicovitým ornamentem varianty 2 podle Helgy Sedlmayerové (*1995*, 43–44, Abb. 3:2) můžeme označit za noricko-panonský šperk. Podobně je na tom také spona ze Strážnice/Petrova II (*obr. 17:4*) s paprskovitě do stran se rozbíhajícími liniemi varianty Sedlmayer 13. Tato výzdobná kombinace je charakteristická pro Panonii (*Sedlmayer 1995*, 43–44, Abb. 3:13). Obtížně se hledají analogie k výzdobnému motivu na sponě z Čejkovic II, která má záhlavní destičku kobercovitě pokrytou pěti soustřednými oblouky klikatek (*obr. 17:3*; *tab. 149:13*). Podařilo se mi nalézt použití maximálně tří oblouků cik-cakovitých linií např. na sponě z neznámé lokality ze sbírek Vlastivědného muzea v Olomouci (*Peškař 1972a*, 60–61, Taf. 17:7), z kulturní vrstvy sídliště v Syrovicích (*Mikulková – Parma 2009*, 218, tab. 9:2) nebo z municipia Flavia Solva (*Kropf – Nowak 1998–99*, 91–92, Taf. 21:107, 22:112).

Po nezdobených formách varianty Jobst 13C jde o druhou nejpočetnější skupinu provinciálních kolínkovitých spon v barbariku (*Peškař 1972a*, 95–96, Taf. 17:4–10,12, 18:2–4; *Bazovský 2005*, 59–60, tab. XVIII:1–6,8,10; *Droberjar 2012a*, obr. 3:1–5,7–8) a samozřejmě také v podunajských provinciích (*Jobst 1975*, 66–67, Taf. 21–23; *Sedlmayer 1995*, 165–169, Taf. 14:187–188, 15:110–111; *Schmid 2010*, 35, Taf. 20:175–179, 21:180–185; *Merczi 2011*, 29–37, Taf. 3:1–5, 5:3,6–8, 6:1–8, 8:1–8). Datovány jsou stejně jako nezdobené varianty do přechodného horizontu B2/C1, jejich ojedinělé přežívání v kontextech 3. století je však možné (*Jobst 1975*, 66; *Sedlmayer 1995*, 45; *Droberjar 2012a*, 123).

Jobst 13E

Odlišnou variantou od předchozího typu kolínkovitých spon jsou dva exempláře z Vlčnova II a Hroznové Lhoty I, jejichž polokruhová záhlavní destička má jiný typ výzdoby. Na rozdíl od jemných rytých motivů jsou po obvodu nebo po celé vnitřní ploše zdobené vybíjenými vzory sestavenými z jednotlivých drobných obdélníčků do půlkruhů (*obr. 17:10–11*). Tato výzdoba řadí zmíněné spony k variantě Jobst 13E, jež je známa zejména z noricko-panonského území (pravděpodobně jako výsledek omezené lokální produkce) v kontextech druhé poloviny 3. století až první poloviny 4. století (*Jobst 1975*, 67, Taf. 23:175,178; *Schmid 2010*, 35, Taf. 21:186,188–189; *Merczi 2011*, 54, Taf. 3:4, 6:7–8, 9:4, 11:3). V barbariku byly dosud identifikovány tři nálezy z Čech (*Droberjar 2012a*, 121, obr. 3:6) a šest exemplářů z Dolního Rakouska (*Kubín 2002*, 49–50, tab. XXIX:5–10).

Kovrig 95; Böhme 20g; Bojović 21, varianta 8

Výjimečný nález představuje kolínkovitá spona s malou nezdobenou trojúhelníkovitou záhlavní destičkou ze sídliště v Uherském Ostrohu II (*obr. 17:24*). Řadí se k typu Kovrig 95, variantě Böhme 20g, popř. typu Bojović 21, variantě 8. Tyto spony se v římských provinciích objevují zřídka a většinou mají záhlavní destičku zdobenou podél okraje cik-cakovitou rytou linií. Dragoljub Bojović (*1983*, 57–58, 126–127, T. XXII:207–208) je spojuje s oblastí jižní Panonie, zejména s okolím Siscie, v průběhu 3. století. Další nálezy z této oblasti publikovala Sofija Petkovićová (*2010*, 132, 140, T. XXIV:1–3), která doložila jejich výskyt také v druhé polovině 2. století. Po jednom až dvou kusech se ale vyskytují také v jiných táborech v Panonii (*Schmid 2010*, 112, Taf. 23:204; *Merczi 2011*, 36–37, Taf. 12:7–8), Dácii (*Cociş 2004*, 102, Pl. LXXIX:12-1218) či na horno-germánsko-raetském limitu (Zugmantel: *Böhme 1972*, 20, 84, Taf. 8:417), kde jsou datovány do druhé poloviny 2. století. Jediný nález z barbarika byl zveřejněn teprve nedávno z Jevíčka-Předměstí (*Vích 2014*, 714, obr. 2:5).

Římskoprovinciální spony západní provenience

Nové povrchové nálezy posledních let přinesly také doklady přítomnosti některých typů římských spon západní provenience, což je ve středoevropském barbariku, ale také v podunajských provinciích stále dosud ojedinělá záležitost (*Droberjar 1997b*, 276–277; *Bazovský 2005*, 89–91). Z jihovýchodní Moravy se mi podařilo shromáždit 43 exemplářů, převážně šarnýrové konstrukce. Na zvážení je jistě zařazení spony typu Aucissa do kategorie západoprovinciálních spon,

neboť tyto byly vyráběny také v podunajských dílnách (pro moravské území nepochybně geograficky bližších); z formálního hlediska jsem přihlédl k jejich početnějšímu výskytu právě v západních římských provinciích, aniž bych tímto *a priori* stanovoval místo původu níže popisovaného nálezu.

a) Almgren 19a

Jednodílná bronzová spona s obloukovitě prohnutým lučíkem, plastickým žebrem v jeho horní třetině a plným trapezoidním zachycovačem byla objevena na pohřebišti v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*tab. 3:7*; *151:7*). Svou stavbou zcela odpovídá porýnským výrazně členěným sponám varianty A 19a (*Knickfibeln*), resp. subvarianty A 19aI dle třídění Thomase Völlinga (*1994*, 207–210, Abb. 28), typu Riha 2.6 a typu Ettlinger 18. Jejich masivní výskyt je možné sledovat na západoprovinciálních kastelech, civilních sídlištích a pohřebištích (*Bechert 1973*, 18, Taf. 17:156–159, 18–20; *Ettlinger 1973*, 70, Taf. 6:11–13; *Riha 1979*, 71, Taf. 8:215–219; *Haalebos 1986*, 30–31, Fig. 10:2–4, 30:1–3; *Schleiermacher – Flügel 1993*, 19, Taf. 5:57–59; *Boelicke 2002*, 66–70, Taf. 26:613–621, 27–28, 29:651–657). V barbariku jsou hojně zastoupeny v inventáři žárových hrobů na pohřebištích ve středních a severozápadních Čechách (*Motyková-Šneidrová 1963a*, Taf. IX:1–2, XII:14–15, XXVI:20, XXVII:5; *táž 1963b*, 392, 394, obr. 6:6, 11:3–4, 22:6; *Droberjar 1997b*, 283–284; *týž 1999a*, 140, Taf. 35:27/8, 37:29/2–3, 39:31/2, 45:50/7, 55:74/1–2,75/1, 56:76/1 aj.), na jihozápadním Slovensku se vyskytly jen v kostrovém hrobě v Reci a v ojedinělém nálezu z Bernolákova (*Kolník 1977*, 149, Abb. 3:4; *Bazovský 2005*, 15, tab. I:5–6), z Dolního Rakouska je znám jediný nález, z povrchového sběru na sídlišti v Ringelsdorfu, který byl chybně publikován jako typ A 67 (*Kubín 2002*, 7, tab. VI:4).

Co se datování týče, jde o provinciální formu šatových spínadel časově řazenou podle nálezů z kastelů do první poloviny 1. století (*Völling 1994*, 214–216; *Richthofen 2000*, 127), ovšem s četným výskytem i ve třetí čtvrtině 1. století (*Riha 1979*, 71). V barbariku jsou typickým šperkem tzv. horizontu Marobudovy říše, tedy fáze B1a (*Droberjar 1997b*, 284). Torzovitou přítomnost časných polabskogermánských prvků na Moravě ve fázi B1a potvrzuje starší nález zlomku teriny zdobené meandrovitým motivem pomocí radélka ze sídliště v Hrabětičích, která má obdobu v inventáři hrobu 50 na pohřebišti v Dobřichově-Pičhoře, v němž se vyskytovala spolu se sponou A 19aI, časnou vendickou sponou A 24 a zlomkem spony A 2b (*Tejral 2009,* 171–172, Abb. 19).

b) Spona typu Aucissa

Charakteristický tvar časně římských spínadel, mnohdy s kolky keltských nebo latinských jmen, představují spony typu Aucissa (A 242) šarnýrové konstrukce s typickým kulovitým knoflíkem na patce. Starší varianty mají páskový lučík destičkovitého průřezu, mladší varianty potom lučík tyčinkovitý s polokruhovitým průřezem. Subtilní exemplář z Blatnice pod Svatým Antonínkem I, zdobený na lučíku svazky horizontálních rýh (*obr. 18:9*), se tak řadí k mladším variantám spon typu Aucissa (varianta Riha 5.2.4) z nálezových kontextů převážně druhé poloviny 1. století (*Riha 1979*, 115, Taf. 26:687,689,694,698,702–703, 27:705–724).

Původem těchto spon je severní Itálie, velmi brzy se místa jejich výroby rozšířila hlavně do západních provincií, ale produkční centra jsou také v jižních částech Panonie, např. v Siscii (*Koščević 1975*, 53–54). Optimum jejich výskytu je kladeno do augustovského až tiberiovského období, jejich výskyt však vyznívá až ve třetí čtvrtině 1. století (*Ettlinger 1973*, 92; *Riha 1979*, 114–115; *Bazovský 2005*, 11; *Elschek 2014b*, 309). Z Moravy známe dosud tři exempláře – jeden bez nálezových okolností je uváděn z keltského oppida Staré Hradisko (*Peškař 1972a*, 66, Taf. 1:4) a dva pocházejí z výzkumu římské stavby s apsidou z Mušova – Neurissenu (*Bálek – Šedo 1996*, 407, Abb. 7).[38] Ze sídliště v Zohoru pochází spona typu Aucissa přímo z výplně germánské polozemnice spolu s nálezy germánské keramiky stupně B1 (*Elschek 2014b*, 309, Abb. 6:14), další čtyři spony se našly povrchovým sběrem na ostatních kvádských sídlištích jihozápadního Slovenska (*Bazovský 2005*, 12, tab. I:1; *Elschek 2014b*, 309, Abb. 6:1–3). Význam dolního Pomoraví v časné době římské podtrhují nálezy čtyř spon typu Aucissa z Děvína (*Elschek 2014b*, 309, Abb. 7:1–4). Dalších deset kusů těchto spon pochází ze středního Podunají (Dolní Rakousko, Burgenland), a to jak z germánských lokalit, tak z římských vojenských objektů (*Elschek 2014b*, 308–309, Abb. 7:5–14). Početná skupina spon typu Aucissa se vyskytuje v Čechách (11 ks), k nejmladším variantám zde náležejí dva exempláře z Nového Bydžova-Chudonic a Českého Újezda (*Droberjar 1997b*, 282). Osm exemplářů těchto spínadel se objevilo také v oblasti przeworské kultury, kam se pravděpodobně dostaly kontakty s Marobudovou říší (*Chowaniec 2001*, 49, Ryc. 2–3, 5–7).

c) Příčně profilovaná šarnýrová spona (Riha 5.6; Ettlinger 32; Feugère 23b; Gaspar 30b)

Již dříve byla publikována bronzová spona s obloukovitě klenutým lučíkem členěným deseti příčnými žebry s rytou výzdobou a zkoseným zachycovačem s kruhovým otvorem

38 Na problematické nálezové kontexty obou spon bylo několikrát v poslední době upozorněno v odborné literatuře (viz např. *Komoróczy 2006*, 179–186). Nejnověji Jaroslav Tejral (*2017*, 157–159) poukázal na určitou vazbu mezi stavbou s apsidou a budovou římské polní nemocnice (mimo jiné shodná orientace obou budov) a jejich nesoulad v prostorovém uspořádání s architekturou na vrcholu mušovského Burgstallu.

z Dolních Bojanovic (*Jílek 2009a*, 319, obr. 2:2). Náleží k početné a tvarově pestré skupině šarnýrových spon typu Riha 5.6 nebo Ettlinger 32. Několik exemplářů tohoto typu bylo již ve středoevropském barbariku objeveno – jde o povrchové nálezy z dolnorakouských sídlišť v Drösingu (*Allerbauer – Jedlicka 1999a*, 840, Abb. 517) a Ringelsdorfu (*Stuppner 1989c*, 242, Abb. 1366) nebo z východočeského sídliště v Úhřeticích (*Jílek 2013*, 164, obr. 422:4).

Početné analogické protějšky nalezneme opět zejména v Porýní, severní a východní Galii a Švýcarsku (*Ettlinger 1973*, 99, Taf. 10:15–16; *Riha 1979*, 124–125, Taf. 29:765–776, 30:780–814; *Schleiermacher – Flügel 1993*, 31, Taf. 18:213; *Pietruk 2005*, 66, Pl. 29:108–111; *Gaspar 2007*, 186–187, Taf. 77:1641–1648; *Mazur 2010*, 55, Taf. 19:548, 20:549–551). Co se týče chronologického zařazení, patří příčně profilované varianty k nejstarším typům spon šarnýrové konstrukce. Emilie Rihová (*1979*, 124) spatřuje nejexponovanější dobu jejich nošení v poslední třetině 1. století, ostatní autoři se kloní k delšímu optimu jejich výskytu, v rozmezí let 25–90 (*Ettlinger 1973*, 29), obecně v claudiovském až flaviovském období (*Schleiermacher – Flügel 1993*, 31), popř. až do konce 1. století (*Pietruk 2005*, 65). Shoda panuje v jejich postupném dožívání v průběhu první poloviny 2. století (*Riha 1979*, 124; *Gaspar 2007*, 33).

d) Šarnýrové spony s postranními křidélky (Riha 5.7; Ettlinger 34; Feugère 23d1)

Spona s křidélky na vrcholu lučíku, popř. s profilovaným lučíkem ve tvaru písmene T (Riha 5.7.3; Rieckhoff A3; Gaspar 29b)

S určitou mírou pravděpodobnosti lze do této kategorie zařadit drobný fragment horní části lučíku bronzové spony z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I. Lučík nese vysoké středové svislé žebro, doplněné po obou stranách dvojicí přesekávaných plastických lišt a základovou bází dvou odlomených profilovaných postranních knoflíků (*obr. 18:15*). V západoevropských římských provinciích a v Británii se tyto spony objevují v pestrém tvarovém spektru (*Rieckhoff 1975*, 91, Taf. 4:45–47; *Riha 1979*, 128, Taf. 31:830–848; *Feugère 1985*, 332, Pl. 144:1803, 145:1814–1815; *Riha 1994*, 115–116, Taf. 24:2382–2384, 25:2385–2594; *Philippe 2000*, 127, Fig. 59:409, 60:411; *Dananai 2012*, 246, Fig. 19:249–250,253). Datovány jsou převážně v rámci celého 1. století, s počátky na přelomu tiberiovského a claudiovského období (*Riha 1979*, 126–127; *táž 1994*, 112–113; *Nickel 2011*, 84). Často je právě tento typ zaznamenáván na porýnských vojenských stanicích flaviovského období (*Rieckhoff 1975*, 55).

Vzhledem k fragmentárnosti blatnického exempláře není vyloučeno, že může patřit k typu šarnýrových spon s nečleněným lučíkem a postranními výčnělky (typ Riha 5.9), které mají horní část lučíku konstruovanou obdobně, tj. se dvěma postranními knoflíky (viz níže).

Spony s křidélky ve středu lučíku (Riha 5.7.5; Rieckhoff A2; Gaspar 29c)

Zlomek horní poloviny bronzové pocínované spony s odlomenou nožkou a chybějící jehlou pochází z pohřebiště v Petrově I (*obr. 18:16*; *tab. 150:26*). Téměř celý subtilní bronzový exemplář s nožkou profilovanou třemi plastickými vývalky a trojúhelníkovitým zachycovačem byl nalezen na pohřebišti v Ostrožské Nové Vsi VI (*obr. 18:17*). Obě spony náležejí k variantě Riha 5.7.5 s vinutím schovaným v trubičce, lichoběžníkovitým plasticky profilovaným tvarem lučíku, u něhož v místě největšího rozšíření vybíhají dva postranní profilované knoflíky a nožka je oddělena příčně profilovaným pruhem. Její přítomnost v prostoru středoevropského barbarika je unikátní, jediný příklad je dosud znám z povrchového sběru na germánském sídlišti v Drösingu v Dolním Rakousku (*Stuppner 1990b*, 237, Abb. 955).

Identické kusy nalezneme především v Porýní, např. v Asciburgiu (*Bechert 1973*, 46, Taf. 9:79), Augstu (*Riha 1979*, 129–130, Taf. 32:866–867), Xantenu (*Boelicke 2002*, 107, Taf. 46:968–969) nebo ve Vindonisse (*Ettlinger 1973*, 101–102, Taf. 11:2), dále zejména v Galii (*Feugère 1985*, 102, Pl. 145:1809,1811–1813; *Philippe 2000*, 117, Fig. 55:361–362,365; *Gaspar 2007*, 182–183, Taf. 74:1578–1579,1590, 75:1592–1596; *Mazur 2010*, 56, Fig. 20:560–563) nebo v Británii (*Bayley – Butcher 2004*, 70–71, 73, Fig. 46:95–102). V Panonii se zatím objevily pouze v Emoně (*Patek 1942*, 118, Taf. XII:12,16), Siscii (*Koščević 1980*, 29–30, T. XXVII:233,242, XXVIII:247,251), Viminaciu (*Redžić 2007*, 43, T. XX:220–221) a v Sapaji (*Petković 2010*, 66, T. IX:9); v Moesii potom v Novae (*Genčeva 2004*, 156–157, Tabl. X:5,7).

Příznačné pro šarnýrové spony obecně je jejich velmi časný výskyt v rámci 1. století v západoprovinciálních kastelech a posléze dlouhá doba užívání. Nejčasnější výskyt spon varianty Riha 5.7.5 je zaznamenán již v pozdně augustovském až tiberiovském období, s maximálním optimem ve třetí čtvrtině 1. století (*Riha 1979*, 127). S datováním od tiberiovského po flaviovské období (cca 20–80) souhlasí také další badatelé (*Feugère 1985*, 335; *Boelicke 2002*, 106; *Mazur 2010*, 57), jiní přežívání tohoto typu spon hledají ještě na počátku 2. století (*Gaspar 2007*, 33).

e) Šarnýrová spona s nečleněným lučíkem, postranními výběžky a vytaženým plastickým knoflíkem na nožce (Riha 5.9; Ettlinger 33; Feugère 14c2; Gaspar 31c)

Další západoprovinciální pocínovaná bronzová spona s odlomenou horní částí lučíku byla nalezena na sídlišti ve Veselí nad Moravou I. Má asymetricky klenutý masivní

litý lučík s podlouhlým středovým žebrem, sedm zachovalých párů postranních výběžků a zakrnělý knoflík na patce (*obr. 18:27*; *tab. 150:25*). V poslední době jde o druhý nález z Moravy. Obdobným způsobem byl objeven také fragment příbuzného typu spony z Medlovic na Vyškovsku (*Čižmář et al. 2009*, 144–145, obr. 5:15). Z jiných částí středoevropského barbarika zatím výskyt tohoto typu spony není uváděn, i když jedna spona typu Riha 5.9 byla publikována z povrchového sběru na germánském sídlišti v Ringelsdorfu (*Nebehay – Stuppner 1989f*, 241, Abb. 1353); ta však postrádá postranní výčnělky.

Stejně jako u předchozího typu šarnýrové spony je také výskyt varianty s postranními výčnělky determinován na území Horní Germánie a Raetie (*Bechert 1973*, 44, Taf. 8:78; *Riha 1994*, 121, Taf. 27:2461; *Boelicke 2002*, 108, Taf. 47:981; *Ortisi 2002*, 31, Taf. 14:202), severní Galie (*Feugère 1985*, Pl. 98:1286; *Pietruk 2005*, 64, Pl. 27:100–101; *Gaspar 2007*, 189–190, Taf. 79:1694–1703; *Dananai 2012*, 236, Fig. 14:137) a Britských ostrovů (*Bayley – Butcher 2004*, 78–79, Fig. 59:141). Chronologické postavení těchto spon je opět poněkud širší, na jednotlivých lokalitách se vyskytly v rámci nálezových kontextů od pozdně augustovského období až po konec 1. století (*Gaspar 2007*, 33), v třetí čtvrtině 1. století (*Ortisi 2002*, 31) nebo od druhé poloviny 1. století až do počátku 2. století, tj. v letech 60–80/110 (*Feugère 1985*, 266–267; *Riha 1994*, 120).

f) Šarnýrová spona s nečleněným lučíkem a zakrnělým knoflíkem na nožce (Riha 5.10; Ettlinger 33; Rieckhoff C3; Feugère 23b)

Celý exemplář této bronzové spony s chybějícím vinutím a jehlou se našel na pohřebišti v Petrově I (*obr. 18:7*; *tab. 150:24*). Konstrukčně je shodný s typy Riha 5.6 a 5.9. Charakterizuje jej zejména ohraničené výrazné plastické žebro v místě ohnutí lučíku a poloviční plochý knoflík na patce nožky na rozdíl od kulovitého knoflíku typu Riha 5.9. Nepatří k natolik početné skupině nálezů jako předchozí typ spony, oblast jeho rozšíření je však shodná, tj. zejména Porýní a Galie (*Rieckhoff 1975*, 92, Taf. 7:112–113; *Riha 1979*, 136, Taf. 36:973–982; *Feugère 1985*, 332–333, Pl. 140:1753–1754; *Schleiermacher – Flügel 1993*, 33, Taf. 18:209,212; *Riha 1994*, 121, Taf. 27:2447,2450; *Boelicke 2002*, 106, Taf. 45:959; *Ortisi 2002*, 32, Taf. 15:224; *Nickel 2011*, 219, Abb. 23:22; *Dananai 2012*, 243, Fig. 17:205–207). Opět po jednotlivých kusech se objevují i v Panonii (*Patek 1942*, 118, Taf. XIII:15; *Koščević 1980*, 29, T. XXVI:214,226; *Petković 2010*, 64, T. IX:1). Datování tohoto typu šarnýrových spon se pohybuje opět od claudiovského období po počátek 2. století (*Riha 1979*, 135), vrchol jejich výskytu náleží druhé polovině 1. století (*Rieckhoff 1975*, 55–57; *Feugère 1985*, 334; *Nickel 2011*, 89). Jejich přítomnost ve středoevropském barbariku zatím nebyla zaznamenána.

g) Šarnýrové spony s podélně zdobeným lučíkem (Riha 5.12; Ettlinger 31; Rieckhoff B; Feugère 23; Gaspar 28)

Poměrně homogenní typ západoprovinciálních šarnýrových spon je členěn do pěti variant (*Riha 1979*, 137) podle konkrétního druhu výzdoby nebo profilu lučíku (se středovým žebrem s vhloubenou vlnicí, se třemi až čtyřmi nebo více svislými lištami, s puncovanými motivy, se střechovitým lučíkem, se širokým žlábkem mezi dvojicí svislých lišt).

Riha 5.12.1–3, Rieckhoff B1, Feugère 23a, Gaspar 28a

Pouze fragment trapezoidní nožky s jemnou puncovanou výzdobou ve tvaru půlobloučků a částí lučíku se třemi profilovanými žebry se zachoval ze spony z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 18:18*). Svou výzdobou a tvarem nožky se shoduje se skupinou spon typu Riha 5.12, variant 1–3. Obdobnou jemnou výzdobu na nožce (trojúhelníkovitého i lichoběžníkovitého tvaru) nalezneme na řadě porýnských či galských klíčových lokalitách (*Schleiermacher – Flügel 1993*, 32, Taf. 17:199; *Ortisi 2002*, 30, Taf. 14:180; *Gaspar 2007*, 173, Taf. 69:1436–1436A; *Mazur 2010*, 58, Fig. 22:598; *Nickel 2011*, 92, 221, Abb. 24:14, Taf. 67:2–3).

Riha 5.12.2, Rieckhoff B1, Feugère 23a, Gaspar 28b

Tento typ bronzové spony s jednoduchým páskovým lučíkem zdobeným třemi svislými rýhovanými plastickými žebry a trojúhelníkovitou nožkou zakončenou kulovitým knoflíkem byl získán z pohřebiště v Petrově I (*obr. 18:10*; *tab. 150:27*). Typologicky náleží variantě Riha 5.12.2, která se konstrukčně vyvinula v Galii ze spon typu Aucissa (varianta Riha 5.2.1). Ke stejné variantě je možné přiřadit také fragment nožky s kruhovým otvorem v zachycovači a částí lučíku s trojicí svislých plastických lišt z Kozojídek II (*obr. 18:19*). Ve středodunajském barbariku nejsou tyto spony zcela neznámým elementem. Shodné protějšky byly publikovány z germánského sídliště v Seebarnu (*Preßmair 2013*, 26, Taf. 4:1), ze sídliště púchovské kultury v Liptovské Sielnici – Liptovské Maře III (*Pieta 1982*, 45, Taf. IX:9) nebo ze žárového hrobu 4 v Praze-Vysočanech (*Droberjar 1997b*, 280, obr. 5:6).

Z jihovýchodní Moravy pocházejí ještě další čtyři fragmenty spon varianty Riha 5.12.2. První je z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 18:14*; *tab.150:22*). Jde o zlomek širšího lučíku, odlomeného v místě přechodu k nožce; od petrovské spony se liší větším počtem svislých rýhovaných lišt. Zbylé kusy pocházejí z pohřebiště v Petrově I (*obr. 18:13*) a ze sídlišť v Josefově II a Hodoníně I (*obr. 18:11–12*). Zůstaly z nich zachovány horní poloviny lučíku s dvěma postranními svislými lištami na každé straně a středovým vystupujícím hřebenem či středovým žláb-

kem. Hlavice lučíku je opatřena na každé straně drobným výstupkem. Všechny nové exempláře spon varianty Riha 5.12.2 nesou stopy pocínování povrchu (zejména svislých plastických lišt). Starší analogie je možné uvést z ojedinělého nálezu z Dobročkovic (*Peškař 1972a*, 11, Taf. 1:3) a dále ze sídlišť v Úhřeticích (*Jílek 2013*, 164, obr. 420:5), v Bratislavě-Trnávce (*Varsik 2011a*, 40, obr. 15:2) nebo v Drösingu (*Allerbauer – Jedlicka 1999a*, 840, Abb. 522). Novější nález z detektorové prospekce pochází z Boskovicka, z lokality Biskupice (*Vích 2014*, 708, 715, obr. 2:11).

Také tato varianta šarnýrových spon byla oblíbená na širokém území od severovýchodní Galie a Raetii přes Porýní (*Rieckhoff 1975*, 91, Taf. 4:49–54, 5:59–60,62,64; *Riha 1979*, 140–142, Taf. 38:1038–1040,1047, 39:1070–1080, 1092–1120; *Rey-Vodoz 1998*, 28, Pl. 13:183–184,188–194; *Gaspar 2007*, 174–177, Taf. 70:1444–1447,1449–1451, 1454–1457,1459,1470, 71:1487–1491,1499; *Mazur 2010*, 59, Fig. 23:601,605–606,608–611,615–616,618; *Nickel 2011*, 90–92, Abb. 24:1–8, Taf. 2:8, 3:3, 20:4, 24:1, 30:1, 37:6, 40:5, 53:7; *Dananai 2012*, 241, Fig. 16:174–186) po Británii, kde jsou označovány jako spony série Hod Hill (*Bayley – Butcher 2004*, 74–75, 152–154, Fig. 55:115–118, 120–121). Tomu odpovídá jejich datování. Jejich vznik je kladen již do claudiovského období (*Rieckhoff 1975*, 55–57, Taf. 13; *Schleiermacher – Flügel 1993*, 31), převážně však tvoří ucelený nálezový horizont druhé poloviny 1. století a přelomu 1. a 2. století (*Ettlinger 1973*, 98; *Rey-Vodoz 1998*, 28; *Mazur 2010*, 60; *Dananai 2012*, 209), s vyzníváním do poloviny 2. století (*Gaspar 2007*, 33). V některých případech se objevily v zánikových kontextech kastelu v Augstu z přelomu 2. a 3. století (*Riha 1979*, 139). V podunajských provinciích byly jednotlivé kusy spon varianty Riha 5.12.2 zaznamenány v Siscii (*Koščević 1980*, 29, T. XXVI:216,227, XXVII:234,238) a Lauriacu (*Jobst 1975*, 27–28, Taf. 1:4).

Riha 5.12.5, Rieckhoff B3,
Feugère 23c2, Gaspar 28d

Na pohřebišti v Hroznové Lhotě I byla nalezena bronzová spona šarnýrové konstrukce s lučíkem prožlabeným širokým svislým žlábkem vymezeným dvěma obvodovými plastickými lištami a plochým diskovitým knoflíkem na patce (*obr. 18:8*; *tab. 150:23*). Jde o sponu typologické varianty Riha 5.12.5, která se vyvinula z mladších forem spon typu Aucissa (varianta Riha 5.2.3). K této variantě můžeme pravděpodobně zařadit také fragment střední části bronzové spony s profilovaným knoflíkem oddělujícím lučík od nožky a pocínovanými obvodovými lištami z Vlkoše (*obr. 18:20*). Současný profil lučíku je způsoben přítomností vrstvy koroze ve středovém žlábku. Z Moravy ani Dolního Rakouska tato spínadla zatím nejsou doložena, v inventáři žárového hrobu 225 na pohřebišti v Abrahámu se však vyskytl pár identických bronzových spon (*Kolník 1980*, 78, Taf. LXIII:225/b1–b2). Tento hrobový celek je datován do fáze B1c (*Kolník 1971*, 519).

Geograficky jsou spony varianty Riha 5.12.5 rozprostřeny ve stejných oblastech jako spony předchozí varianty (*Riha 1979*, 143, Taf. 40:1149–1151; *Rieckhoff 1975*, 52, Taf. 6:77–80; *Feugère 1985*, Pl. 142:1771,1775; *Riha 1994*, 128, Taf. 30:2539–2544; *Philippe 2000*, 112, Fig. 49:309–316; *Boelicke 2002*, 112, Taf. 48:1012–1013; *Gaspar 2007*, 179, Taf. 72:1524–1527; *Dananai 2012*, 244, Fig. 18:230–233). Vyráběny a nošeny byly od claudiovsko-neronského období po přelom 1. a 2. století (s optimem ve flaviovském období), kontinuálně se však vyvíjejí také v průběhu 2. století (*Rieckhoff 1975*, 55–56; *Riha 1979*, 139; *táž 1994*, 124; *Dananai 2012*, 209).

h) Šarnýrové spony s emailem na lučíku (Riha 5.17; Ettlinger 37; Feugère 26)

Spony s malými emailovými poli
(Riha 5.17.3; Exner I 18; Gaspar 37a)

Tyto časné emailové spony mají na lučíku malá pole různých geometrických vzorů, do nichž jsou zapuštěny emailové vložky nejčastěji červené a zelené barvy, tedy barvy vycházející z tradice keltského emailérství (*Riha 1979*, 157). Starší formy mají ještě nožku ukončenou knoflíkem, u mladších již nožka bývá stylizována do podoby zvířecí hlavičky. Na sídlišti v Josefově II byl nalezen fragment této spony, konkrétně středová rozšířená část lučíku profilovaná svislými plastickými lištami s centrální svislou plochou nesoucí vertikálně pod sebou umístěná kosočtverečná pole s částečně zachovanými červenými emailovými vložkami (*obr. 18:4*).

Ve středodunajském barbariku tuto sponu, jen s poněkud užším lučíkem s kosočtverečnými poli vykládanými rovněž červeným emailem, nalezneme na sídlišti v Bernhardsthalu (*Adler 1991a*, 279, Abb. 587). Spony s malými emailovými poli se vyskytují zejména na širokém území od Británie po Panonii v různých variantách emailových polí; konkrétně pro josefovský exemplář známe jen velmi málo identických analogií (*Exner 1939*, 51, 77–78, Taf. 7:4–5; *Rieckhoff-Pauli 1977*, 27, Abb. 5:100; *Simpson 2000*, 40–41, Pl. 10:14; *Gaspar 2007*, 197, Taf. 84:1816,1827; *Nickel 2011*, 96, 203, Abb. 25:8, Taf. 30:8). Sabine Rieckhoff-Pauliová (*1977*, 18) z jejich sporadického výskytu na území kastelů založených za vlády císaře Domitiana vyvozuje, že muselo jít o speciální ženský šperk. Tyto spony mají poměrně dlouhou chronologii, vyskytují se ve vrstvách od claudiovského období do poloviny 2. století (*Exner 1939*, 70; *Rieckhoff-Pauli 1977*, 18; *Riha 1979*, 155, 157; *Gaspar 2007*, 34; *Nickel 2011*, 95).

Určitým hybridem hlásícím se k variantě Riha 5.17.3 je celá spona z Dubňan IV se stěžejkou schovanou v trubičce a širokým destičkovitým lučíkem, jehož středová část je zdobena hvězdicovitými emailovými poli (*obr. 18:2*;

tab. 150:19). Liší se totiž netypicky utvářenou nožkou ve tvaru lichoběžníku s jemnou puncovanou výzdobou, na rozdíl od převažujících profilovaných nožek nebo nožek zakončených zvířecí hlavičkou (*Riha 1979*, 158, Taf. 47:1389). Lichoběžníkovitá nožka se vyskytuje spíše u spon variant Riha 5.17.5 nebo 5.12.1–3, s výjimkou nálezu z Tittelbergu, který Nicolas Gaspar (*2007*, 197, Taf. 84:1817) řadí právě ke sponám s malými emailovými poli na lučíku.

Spony s děleným lučíkem (Riha 5.17.5; Exner I 39; Gaspar 37c)

Další variabilní skupinou spon s lučíkem zdobeným emailem jsou formy s čtvercovým, rombickým, okrouhlým nebo trapezoidním polem na lučíku varianty Riha 5.17.5, resp. typu Exner I 39. Náleží k nim spona ze sídliště v Želeticích, která má nožku profilovanou plastickými žebry a na lučíku kosočtverečný štítek, v jehož rámci jsou příčkami vymezena čtyři kosočtverečná pole. U tohoto exempláře se nazachoval ani zbytek původní barevné výzdoby, podle nálezů z provincií lze předpokládat střídání červených a zelených emailových polí (*obr. 18:5*; *tab. 150:21*). Z Moravy pocházejí konstrukčně podobné spony s neděleným kosočtverečným štítkem na lučíku z objektu 1 z Horních Věstonic (*Droberjar 1993a*, 49–50, obr. 2:2) a z povrchového sběru ve Vanovicích (*Vích 2014*, 715, obr. 2:7). Obecně se spony s kosočtverečným štítkem na lučíku vyskytují v západořímských provinciálních oblastech od Francie a Švýcarska po Britské ostrovy. Identicky shodných nálezů s želetickým exemplářem je však jen několik, např. z Augstu (*Riha 1979*, 160, Taf. 47:1402), Trevíru (*Exner 1939*, 51, Taf. 8:13), Tittelbergu (*Gaspar 2007*, 199, Taf. 85:1855), Meaux (*Philippe 2000*, 146, Fig. 66:474) či Aventica (*Mazur 2010*, 64, Fig. 26:671). Spony tohoto typu byly vyráběny již od poloviny 1. století, nejoblíbenější byly podle regionálních zvyklostí buď v první polovině 2. století (*Gaspar 2007*, 34; *Mazur 2010*, 64), nebo v druhé polovině 2. století (*Riha 1979*, 160).

Druhým příkladem spon varianty Riha 5.17.5 je exemplář s odlomenou nožkou ze sídliště Strážnice/Petrov II s trojúhelníkovitě utvářeným lučíkem zdobeným trojúhelníkovitými záseky vyplňovanými bílým emailem (*obr. 18:6*; *tab. 150:20*). Tato forma je nejrozšířenějším druhem emailových lučíkovitých spon v barbariku, oproti popisovanému exempláři je však trojúhelníkovitý lučík orientovaný obráceně, špičkou nahoru. V Dolním Rakousku bylo nalezeno šest kusů (*Kubín 2002*, 53–55, tab. XXXI:1–6), na jihozápadním a středním Slovensku také šest spon (*Elschek 2013b*, 183, Abb. 2:4–9), z Čech jsou zatím uváděny tři exempláře (*Vích 2010*, 717, obr. 3:1; *Droberjar 2016*, 836, obr. 6:1).

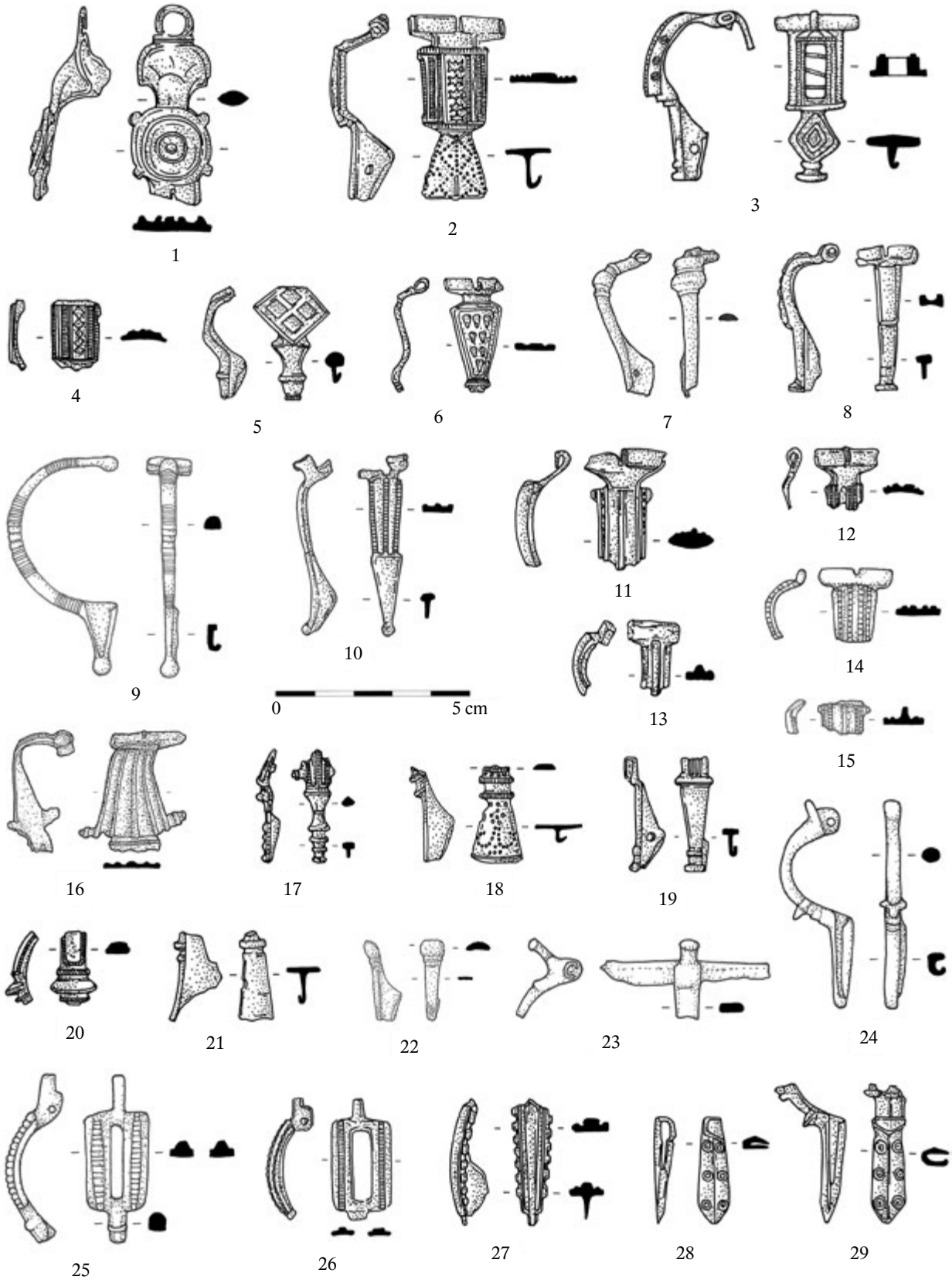
V římských provinciích se tyto spony objevují již poměrně časně, v druhé polovině 1. století (*Riha 1979*, 139). Většina badatelů je ale klade spíše do první poloviny 2. století (*Exner 1939*, 54; *Böhme 1972*, 15–17; *Ettlinger 1973*, 103–106; *Philippe 2000*, 148; *Gaspar 2007*, 34), zatímco ve druhé polovině 2. století byly postupně nahrazovány sponami destičkovitými. Jako výrobní centra jsou uváděny Galia Belgica a Porýní, jejich početné zastoupení v Panonii je vysvětlováno tamější existencí sekundárního distribučního centra (*Kubín 2002*, 52). Naprosto shodné analogie s kusem ze Strážnice/Petrova II, u nichž trojúhelníkovitý lučík směřuje špičkou dolů a navazuje na něj nožka zakončená zvířecí hlavičkou, se mi podařilo nalézt pouze u jednoho kusu v Augstu (*Riha 1979*, 160, Taf. 70:1415), na francouzské lokalitě Lieusaint (*Philippe 2000*, 146, Fig. 66:468) a v kastelu v Xantenu (*Boelicke 2002*, Taf. 49:1033). V barbariku dochází k určitému opoždění používání spon s trojúhelníkovitým emailovým lučíkem, datovatelné nálezové celky ukazují až na konec 2. století a první polovinu 3. století (*Bazovský 2005*, 46; *Vích 2010*, 717).

Spona s prolamovaným lučíkem s vloženými drátky s korálky (Riha 5.17.6)

V roce 2014 byla získána unikátní bronzová spona na lokalitě Suchov. Jde o šarnýrovou sponu varianty Riha 5.17.6 se širokým prolamovaným lučíkem, do něhož jsou ze strany upevněny tři horizontální bronzové drátky. Původně byly na těchto drátcích navlečeny skleněné nebo bronzové korálky. Nožka je utvářena kosočtverečně a zakončena profilovaným plochým knoflíkem. Zkosený zachycovač je prolomen jedním kruhovým otvorem. Po obvodu lučíku i nožky a na středové kosočtverečné ploše nožky jsou patrné zbytky zeleného emailu, stopově také červeného emailu (*obr. 18:3*; *tab. 150:18*).

Na území středoevropského barbarika i podunajských římských provincií jde o první doklad jejího výskytu. Tato konkrétní varianta šarnýrové emailem zdobené lučíkovité spony je poměrně vzácná také na území západořímských provincií. Jednotlivé analogie nalezneme pouze v Saalburgu (*Böhme 1972*, 80, Taf. 5:329), Augstu (*Riha 1979*, 161, Taf. 48:1418; *táž 1994*, 141, Taf. 35:2665), na Tittelbergu (*Gaspar 2007*, 196, Taf. 83:1810), v Laneuveville (*Pietruk 2005*, 90, Pl. 40:184) nebo Vituduru (*Rey-Vodoz 1998*, 31, Pl. 15:244). Spona této varianty, se třemi zelenými skleněnými korálky na středových drátcích, se však našla také v hrobě 38 v Panticapaeu, římském obchodním středisku na severním pobřeží Černého moře (*Ambroz 1966*, 29, tabl. 14:4).

Nestratifikovaný nález ze Suchova je nemožné přesněji datovat, nápomocné nám tak jsou výše zmíněné exempláře z kontextů římských vojenských lokalit. Spona z Augstu je datována do rozmezí let 50–110 (*Riha 1994*, 141), exemplář z Vitudura do poflaviovského období (*Rey-Vodoz 1998*, 31), nález z Tittelbergu do širšího horizontu od claudiovského období po počátek 2. století (*Gaspar 2007*, 46) a neúplný kus ze Saalburgu do počátku 2. sto-

Obr. 18: Spony s emailem na lučíku a západoprovinciální šarnýrové spony. Sudoměřice II (1). Dubňany IV (2). Suchov (3). Josefov II (4, 11). Želetice (5). Strážnice/Petrov II (6). Petrov I (7, 10, 13, 16, 22). Hroznová Lhota I (8, 23). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (9, 14–15, 18). Hodonín I (12). Ostrožská Nová Ves VI (17). Kozojídky II (19, 21). Vlkoš (20). Hroznová Lhota II (24–25). Ostrožská Nová Ves IV (26). Veselí nad Moravou I (27–29).

letí (*Böhme 1972*, 16). Dobu prvního výskytu spony této varianty v barbariku tak můžeme hledat někde v rozmezí konce 1. století a počátku 2. století, čímž se řadí k nejstarším formám uměleckých výrobků římského emailérského řemesla v tomto prostoru.

ch) Šarnýrové spony typů Riha 5.6–5.17

Rámcově do 5. skupiny šarnýrových spon s vinutím schovaným v trubičce podle Emilie Rihové (*1979*, 123–161, Taf. 29–48) je možné přiřadit zlomek nožky bronzové spony s plným zachycovačem z pohřebiště v Petrově I, která je od lučíku oddělena mělkým profilovaným žebrem (*obr. 18:22*), a mírně trapezoidní nožku s plastickým žebrem z Kozojídek II (*obr. 18:21*). Výrazným prvkem pro toto zařazení je jejich pocínovaný povrch. Podle tvaru nožky můžeme vynechat skupinu spon typu Aucissa a její deriváty. Obdobné utváření nožky je však možné najít na sponách typů Riha 5.6–5.17.

i) Spony s vidlicovitým lučíkem (Riha 6.3; Böhme 27b; Ettlinger 55)

Na sídlišti ve Veselí nad Moravou I se našly dvě bronzové zahrocené nožky střechovitého tvaru, které jsou zdobeny rytými koncentrickými kroužky ve dvou řadách po třech (*obr. 18:28–29*; *tab. 151:5–6*). Větší z nich má zachovaný zlomek spodní části lučíku s bočním a středovým ramenem. Oba exempláře lze klasifikovat jako spony varianty Böhme 27b. Tato spínadla s trojramenným lučíkem, trojúhelníkovitou záhlavní destičkou a zdobenou nebo nezdobenou hrotitou nožkou mají analogie především v západní Evropě – v Saalburgu, Zugmantelu (*Böhme 1972*, 93, Taf. 15:679–681), Feldbergu (*Böhme 1974*, 12, Abb. 2:25), Augstu (*Riha 1994*, 145, Taf. 36:2714), Xantenu (*Boelicke 2002*, 79–80, Taf. 33:728–730), Vindonisse (*Ettlinger 1973*, 137, Taf. 25:5), Mauriku (*Haalebos 1986*, 105, Fig. 22:1–2), ale také na Britských ostrovech (*Snape 1993*, 78, Fig. 16:204; *Bayley – Butcher 2004*, 106, Fig. 83:261). Velmi zřídka se s nimi setkáme rovněž v Panonii – v Carnuntu (*Patek 1942*, 144–145, Taf. XXIV:8), Flavii Solvě (*Kropf – Nowak 1998–99*, 118, Taf. 47:256), Petrijanci (*Kovrig 1937*, 99, tab. XXXVIII:1). Ve středoevropském barbariku jsou to první dva nálezy. Zatím jsou zdokumentovány jen dva případy výskytu příbuzných typů spon – celý bronzový exemplář varianty Böhme 27a s lučíkem tvořeným dvěma rameny z povrchové prospekce ve Vlčnově-Dolním Němčí z roku 2008 (*Čižmář et al. 2009*, 145, obr. 7:16) a spona varianty Böhme 26b s trojúhelníkovitým lučíkem ze dvou ramen[39] z české lokality Nová Ves (*Droberjar 2016*, 833, obr. 2:3).

Chronologické postavení spon varianty Böhme 27b je vymezeno stratifikovanými nálezy z kastelů, které potvrzují, že jde o typickou vojenskou sponu hornogermánsko-raetského limitu z konce 2. století až první poloviny 3. století (*Böhme 1972*, 25–26; *táž 1974*, 7; *Ettlinger 1973*, 137; *Snape 1993*, 52).

j) Spony s vidlicovitým lučíkem bez záhlavní destičky (Böhme 27d; Jobst 16C)

Příbuzné s předchozí variantou jsou dvojdílné spony varianty Böhme 27d, jejichž lučík je tvořen dvěma širokými rameny s plastickou přesekávanou lištou. Na jihovýchodní Moravě se vyskytly na sídlištích v Hroznové Lhotě II a Ostrožské Nové Vsi IV (*obr. 18:25–26*; *tab. 151:2–3*). Z ostatních oblastí barbarika střední Evropy analogie neznáme. Ty opět v dostatečném počtu nalezneme v západních římských provinciích, např. v Saalburgu (*Böhme 1972*, 94, Taf. 16:696–697), Feldbergu (*Böhme 1974*, 12, Abb. 2:30), Niederbieberu (*Gechter 1980*, 600, Abb. 6:2) a na Britských ostrovech (*Hattatt 2007*, Fig. 226:1256–1257), ale také v Panonii či Noriku, např. v Carnuntu (*Peškař 1972a*, 102, Taf. 18:8; *Kropf 1987*, 237, Abb. 487; *Farka – Jedlicka 1988*, 308, Abb. 583), Flavii Solvě (*Kropf – Nowak 1998–99*, 118, Taf. 47:257), Halbturnu (*Nowak 1992*, 468, Abb. 559), Potzneusiedlu (*Farka – Nowak 1985–86*, 277, Abb. 509), Lauriacu (*Jobst 1975*, 74–75, Taf. 25:190–192), i v samotné Itálii (*Cocciantelli 2012*, 215, Tav. 38:592). Stejně jako předchozí patří k římským vojenským sponám konce 2. století až první poloviny 3. století (*Böhme 1972*, 26), s eventuálním přežíváním do konce 3. století (*Jobst 1975*, 75).

k) Šarnýrové samostřílové spony s dlouhými rameny a trubicovitě utvářenou nožkou (Riha 6.3–6.4; Böhme 28g-h)

Dalším výjimečným nálezem v barbariku je celý dvojdílný exemplář pozdní šarnýrové samostřílové spony s dlouhými rameny (ta chybí) a pouzdrovitě formovanou nožkou z Hroznové Lhoty II (*obr. 18:24*; *tab. 151:1*). Podle charakteristického plastického límce se třemi výběžky na spodní části lučíku ji můžeme zařadit k variantě Böhme 28h, popř. typu Riha 6.3. V literatuře se tyto exempláře označují též jako spony typu Čauševo s početným výskytem v balkánských provinciích a na středo- a dolnodunajském limitu v první polovině až druhé třetině 3. století (*Fischer 1988*, 169; *Gugl 1995*, 41–42, Taf. 18:137). Vzhledem k častému provedení ve stříbře jsou někdy klasifikovány jako důstojnické spony, převážně jezdeckých oddílů (*Fischer 1988*, 172, 174), i když zaznívají kritické hlasy proti jejich spojování s vojenskou elitou (*Schmid 2010*, 45). Druhý příklad pochází z pohřebiště v Hroznové Lhotě I, dochoval se však z něho pouze zlomek horní části s dlouhými rameny se šarnýrovým zapínacím mechanismem a výrazným vystupujícím knoflíkem (*obr. 18:23*; *tab. 151:4*). Podle lehce šestiúhelníkovitého průřezu lučíku se zešikmenými boč-

39 Spona byla chybně publikována jako typ Böhme 27.

ními hranami se pouze rámcově blíží variantám Böhme 28g nebo Riha 6.4.3.

Globálně shrnuto, tyto typické římské vojenské spony byly vyráběny v táborech na hornogermánsko-raetském i dunajském limitu v první polovině 3. století (*Böhme 1972*, 27–28; *Ettlinger 1973*, 138; *Jobst 1975*, 87–89; *Riha 1979*, 165, 167; *Mazur 1998*, 52; *Boelicke 2002*, 117; *Schmid 2010*, 44–45), ale jejich výrazné koncentrace nalezneme zejména v pohraničních zónách s barbarikem od Británie přes celou dunajskou hranici a balkánské provincie až po Eufrat (*Kovrig 1937*, 24–25, tab. XVII:176–177, XVIII:182,184–185; *Patek 1942*, 144, Taf. XXIV:3–4; *Böhme 1972*, 97–98, Taf. 19:779–800; *Jobst 1975*, 89, Taf. 29:215–218; *Riha 1979*, 165, 168, Taf. 49:1426–1427, 50:1434–1436; *Gechter 1980*, 602, 604, Abb. 7:2–3, 8:1; *Curta 1992*, 78–79, Abb. 6:44–48; *Mazur 1998*, 52, Pl. 18:281, 19:282; *Boelicke 2002*, 117–118, Taf. 49:1043–1047; *Bayley – Butcher 2004*, 106–108, Fig. 84; *Genčeva 2004*, 113, Tabl. XIX:3–9; *Schmid 2010*, 45, Taf. 24:218–221, 25:224). Představují přímé vývojové předchůdce pozdně římských raménkových spon s cibulovitými knoflíky, které je nahradily kolem roku 300. Ze středodunajského barbarika jsou zatím publikovány pouze spony z Očkova, Šoporny a Bojné (*Kolník 1965*, 217–218, obr. 16:1–2; *Bazovský 2005*, 84, 151, tab. XXIX:7–8), dále ze sídliště v Dyjákovicích (*Jílek – Klanicová 2009*, 322, obr. 3:13), z hromadného nálezu nejasného původu z Uherského Hradiště (*Peškař 1972a*, 102–103, Taf. 18:9) a z dolnorakouského sídliště v Seebarnu (*Preßmair 2013*, 41, Taf. 10:6).

l) Raménkové spony s cibulovitými knoflíky (Pröttel 2B a 3/4A –D)

Výraznými pozdně římskými vojenskými sponami jsou tvary v podobě písmena T, jejichž ramena a vrchol lučíku jsou ukončeny cibulovitými knoflíky a dlouhá obdélníkovitá nožka je bohatě zdobená. Nově byly na jihovýchodní Moravě získány čtyři bronzové exempláře z Čejkovic II (*tab. 23:16*), Kozojídek II (*tab. 53:6*), Petrova I (*tab. 81:19*) a Strážnice II (*tab. 104:27*), bohužel ve značně zlomkovitém stavu. Ve všech případech se dochoval pouze větší či menší fragment jednoho z horních ramen. Jejich typologické zařazení je tudíž pouze rámcové. Zlomek spony se stupňovitě profilovaným ramenem s kruhovým otvorem ze sídliště ve Strážnici II by pravděpodobně bylo možné spojit se sponami varianty Pröttel 2B s chronologickým postavením cca mezi lety 300 a 340 (*Pröttel 1988*, 353–357, Abb. 2:2–4). Nálezy z Čejkovic II a Petrova I by se podle tvaru plochých nebo mírně se zvedajících ramen hlásily do početně skupiny spon typu Pröttel 3/4 bez možnosti bližšího určení varianty A–D, které představují novou stylistickou řadu mladších raménkových spon s cibulovitými knoflíky, objevující se od druhé třetiny 4. století po počátek 5. století (*Pröttel 1988*, 357–364, Abb. 4a–b). Zlomek samotného cibulovitého knoflíku z Kozojídek II není možné typologicky zařadit.

Raménkové spony s cibulovitými knoflíky, spínající mužský plášť důležitých osob v římské armádě ve funkci symbolu privilegovaného, se v obrovském množství koncentrují podél celé římské hranice na Rýnu a Dunaji a byly vyráběny v mnoha lokálních dílnách. Ve středodunajském barbariku přesto jejich počet není nijak vysoký. V 4. a 5. století sloužilo v římské armádě velké množství germánských bojovníků, je tedy možné, že část z nich si tento důležitý symbol zvláštního postavení odnesla s sebou při návratu do své domoviny (*Quast 2015*, 307–308, Abb. 4). Vzhledem k malému počtu nálezů se pravděpodobně součástí germánského oděvu nestaly. Na Moravě se s výjimkou osamocených nálezů z Olomouce-Řepčína (*Loskotová 2009*), Nákla (*Horník 2017*), Šebetova (*Čižmář et al. 2009*, 140, obr. 3:13) a Medlovic (*Čižmář et al. 2011*, 88, obr. 3:3) koncentrují tyto spony právě kolem středního toku řeky Moravy – deset exemplářů z Uherského Hradiště, Mistřic, Bílovic a Veselí nad Moravou (*Peškař 1972a*, 136–139, Taf. 47:2,4–5, 48:1–2, 49:1, 50:2–3, 51:4, 52:3), tedy podél nejdůležitější severojižní dálkové komunikace v době římské. Z území jihozápadního Slovenska pochází mnohem více dokladů – dosud bylo publikováno 29 exemplářů (*Bazovský 2005*, 85; *Quast 2015*, 316–317; *Rajtár – Kolníková – Kuzmová 2017*, 180, obr. 5:1–4).

m) Britská trubkovitá emailová spona (Exner I 23; Collingwood S II; Böhme 18a)

Naprosto výjimečným nálezem ve středodunajském barbariku je fragment bronzové spony s trubkovitě ukončenou hlavicí s ouškem k zavěšení a kruhovým terčem na vrcholu lučíku se čtyřmi půlkruhovými výčnělky ze Sudoměřic II (*obr. 18:1*; *tab. 149:11*). Její nožka je odlomená. Ouška sloužila ke spojení dvojice spon na oděvu pomocí bronzového řetízku. Jde o ostrovní trubkovitou sponu se zdobeným emailovým terčem Collingwoodovy skupiny S II, které bývají v Británii bohatě plasticky zdobené rostlinnými motivy navazujícími na tradice keltského šperkařství (*Snape 1993*, 43, Fig. 8:37–40; *Bayley – Butcher 2004*, 99, Fig. 79:237; *Hattatt 2007*, Fig. 188:87,450–453,970). Místo jejich vzniku je lokalizováno právě na Britské ostrovy s počátky výroby v polovině 2. století (*Genčeva 2004*, 125), ale v oblibě se udržují po celé 2. století (*Snape 1993*, 44). Ojediněle se britské trubkovité spony objevují v Galii a Porýní (*Behrens 1954*, 226, Abb. 5:2), kde je Kurt Exner (*1939*, 52–53, Taf. 7:10) zařadil do svého typu I 23 a Astrid Böhmeová (*1972*, 18, Taf. 6:349) k variantě 18a; oba je datovali ve shodě s ostrovními analogiemi. Výjimečně byl jeden exemplář zaznamenán v Bulharsku (*Genčeva*

2004, 125, Tabl. XXIX:9) a na sarmatském pohřebišti Ečka v Srbsku (*Petković 2010*, 120, 122, T. XX:9).

n) Destičkovité spony

Kruhová spona Exner III 22, (Böhme 41y; Vaday III/1/1/1)

Poměrně velká bronzová destičkovitá spona z Blatnice pod Svatým Antonínkem I s odlomenou částí pravého okraje a spirálovitým vinutím se zachovanou jehlou má terč rozdělený na dvě emailová pole. Vnější kruh byl přichycen původně devíti bronzovými nýty, centrální vnitřní kruhové pole bylo připevněno pomocí dvou obloukovitých nýtů. Barevné emailové vložky nejspíše dvou různých barev chybí (*obr. 19:10*). Jde o porýnskou emailovou sponu typu Exner III 22 či varianty Böhme 41y (*Exner 1939*, 103, Taf. 13:2; *Böhme 1972*, 106, Taf. 26:998), vycházející ze šperkařství severogalsko-belgické oblasti a datované obecně do 2. století a počátku 3. století (*Exner 1939*, 63; *Böhme 1972*, 38). Příslušné doklady existují rovněž z Panonie (*Grausam – Grausam – Nowak 1992*, 474, Abb. 611) a Britských ostrovů (*Hattatt 2007*, Fig. 203:521A,1029–1030,1564A). Mnoho nálezů tohoto druhu spony neznáme ani v barbariku – jedna spona oválného tvaru tvořila součást inventáře žárového hrobu z Vrbice v Čechách (*Droberjar 2016*, 835, obr. 6:13) datovaného do fáze B2a a dvě spony se našly u Sarmatů na území dnešního Maďarska (*Vaday 2003*, 324–325, Fig. 4). Další oválné destičkovité emailové spony pocházejí z Polabí (*Thomas 1966*, 139–140, 178), nepředstavují však přímou analogii k nálezu z Blatnice pod Svatým Antonínkem I.

Kruhové spony Exner III 24, (Riha 3.15.1; Böhme 41x)

Nejpočetněji jsou v povrchových sběrech středního Pomoraví zastoupeny terčovité spony s paprskovitě rozdělenou vnitřní plochou a šesti bočními výstupky, a to čtyřmi kusy z Kozojídek II, Ostrožské Nové Vsi III, Strážnice II a Strážnice/Petrova II (*obr. 19:1–4*; *tab. 150:1–4*). U posledního ze jmenovaných exemplářů jsou na ploše terče zachovány zbytky červeného a tmavě modrého emailu. Tyto charakteristické římskoprovinciální spony typu Exner III 24 se sice vyskytují v severogalsko-belgické oblasti, Porýní a Británii (*Böhme 1972*, 105, Taf. 26:989–990; *Dollfus 1973*, 233, no. 528; *Riha 1979*, 87, Farbtafel; *Hattatt 2007*, Fig. 204:1044,1565), ale stejně početně jsou zastoupeny také v Panonii (*Sellye 1939*, 56, Táb. VII:16; *Lamiová-Schmiedlová 1961*, 64, tab. XII:15; *Petković 2010*, 174, T. XXX:7). V barbariku je možné rozlišit tři hlavní oblasti jejich koncentrace: ve středním Polabí (*Thomas 1966*, 131–132, 177, Abb. 4, Taf. 9:3), v maďarském Potisí, tedy u Sarmatů (*Vaday 2003*, 337–338, Fig. 10), a severně od středního toku Dunaje – na Moravě jde o osamocený nález ze sídliště v Božicích (*Vokáč – Jílek 2005–06*, 69, obr. 2–3), z jihozápadního Slovenska pochází jeden exemplář z povrchového sběru v Borském Júru (*Elschek 2013b*, 185, Abb. 3:1, 4:1) a čtyři spony jsou známy z dolnorakouských sídlišť v Ringelsdorfu a Waltersdorfu (*Kubín 2002*, 64, tab. XXXIII:2–4; *Jedlička 2017*, 145–146, Taf. 7:13–15). Po jednom exempláři této formy terčovité spony se našlo v Čechách (Velké Chvalovice: *Droberjar 2016*, 836, obr. 6:6) a v rýnsko-veserské oblasti (*Hoffmann 2004*, 210, Taf. 41:9). Spony typu Exner III 24 jsou v římských provinciích často datovány do 2. století a počátku 3. století (*Exner 1939*, 46; *Böhme 1972*, 26; *Riha 1979*, 87), zatímco v barbariku se s nimi počítá i hlouběji v rámci 3. století (*Thomas 1966*, 132; *Vaday 2003*, 338; *Vokáč – Jílek 2005–06*, 69).

Kruhové spony se středovou vložkou Exner III 36 (Riha 7.2; Böhme 44a)

Na sídlištích v Ostrožské Nové Vsi IV a Hroznové Lhotě II byly nalezeny kruhové destičkovité spony, jejichž střed je prohloubený nebo profilovaný koncentrickými kroužky (*obr. 19:11–12*; *tab. 150:9*). Jeden centrální nýt měl za úkol přichytit ozdobnou emailovou vložku nebo zdobený plech z drahého kovu, popř. prohlubeň byla vyplněna skleněnou pastou. Tyto spony jsou běžnou záležitostí oděvu ve všech římských provinciích (*Walke 1965*, 52, Taf. 96:26,29; *Böhme 1972*, 108–109, Taf. 28:1072–1116; *Riha 1979*, 180, Taf. 57:1510,1515; *Koščević 1991*, 57, 132, T. XIX:280, XX:281–283; *Boelicke 2002*, 81, Taf. 33:735). Emailové výrobky jsou časnější, je nutné s nimi počítat od poloviny 1. století (*Riha 1979*, 180; *Boelicke 2002*, 81), zatímco spony s plechovými vložkami byly vyráběny až od poloviny 2. století a v módě zůstávají i v 3. století (*Böhme 1972*, 42). Z barbarika můžeme uvést nálezy z Nitry – Mikova dvora, Bratislavy-Děvínské Nové Vsi (*Bazovský 2005*, 52, tab. XVI:8,16), Bernhardsthalu (*Adler – Nebehay 1989d*, 220, Abb. 865) a Biskupic (*Vích 2014*, 714–715, obr. 2:6).

Tutulovité spony Riha 7.11, Exner III 58–60

Charakteristická skupina destičkovitých spon geometrických tvarů s kuželovitě nebo stupňovitě ven vytaženým středem zakončeným knoflíkem, miskovitou prohlubní nebo emailovými poli je označována jako spony tutulovité. Podle tvaru destičky je možné rozlišit několik typologických variant.

a) Spony kruhového tvaru s ven vytaženým středem s knoflíkem Riha 7.11.1

Dva nálezy ze středního Pomoraví pocházejí z Blatnice pod Svatým Antonínkem I. První je nezdobený se širokým válcovitým knoflíkem ve středu terče (*obr. 19:9*; *tab. 150:8*), druhý má odsazený okraj s osmi drobnými výčnělky a zahroceným kuželkovitým knoflíkem (*obr. 19:8*; *tab. 150:7*).

Jejich četné analogie nalezneme po celém území římských provincií, jak na západě, tak v Podunají. V barbariku severně od středního toku Dunaje bylo již objeveno několik podobných spon, např. na sídlištích v Křepicích a Ringelsdorfu (*Kubín 2002*, 59–60, tab. XXXII:1–3), Sánech (*Droberjar 2016*, 837, obr. 6:8) nebo v Bratislavě-Trnávce (*Varsik 2011a*, 40, obr. 15:1). Tyto spony se objevují těsně po polovině 1. století a nosily se až do poloviny 2. století (*Feugère 1985*, 351–356; *Riha 1994*, 159–160).

b) Spona kruhového tvaru se stupňovitě utvářenou destičkou a obvodovými výčnělky Riha 7.11.2

Exemplář této varianty tutulovitých spon byl objeven na sídlišti v Želeticích. Má šest postranních plných výčnělků a na vrcholu zbytek po nýtu přichytávajícím původní barevnou ozdobu (*obr. 19:7*). Analogie těchto spon je možné opět nalézt zejména v porýnsko-galském prostoru (*Böhme 1972*, 104, Taf. 25:967; *Ettlinger 1973*, 130, Taf. 15:7–9; *Riha 1979*, 187, Taf. 60:1591–1593; *Feugère 1985*, 351, Pl. 148:1863–1864; *Philippe 2000*, 144, Fig. 64:461–463, 66:464; *Boelicke 2002*, 125, Taf. 52:1095) ve stejném časovém rozmezí jako předchozí varianta, tedy od poslední čtvrtiny 1. století až do poloviny 2. století (*Feugère 1985*, 351–352; *Philippe 2000*, 144). V barbariku nejbližší tvarově příbuzné nálezy pocházejí z dolnorakouského sídliště v Ringelsdorfu (*Stuppner 1983b*, 302, Abb. 762) nebo z povrchového sběru v Litoměřicích (*Droberjar 2016*, 836, obr. 6:9).

c) Spona rombického tvaru Riha 7.11.4

Bronzová spona s kosočtverečnou destičkou, jejíž centrální pole je předděleno dvěma příčkami a vytváří dva protisměrné trojúhelníkovité obrazce, byla nalezena na sídlišti v Ostrožské Nové Vsi I (*obr. 19:16*; *tab. 150:13*). Nepatří k často frekventovaným tvarům tutulovitých spon, jak je patrné z dohledaných publikovaných shodných analogií. Ty jsou rozptýleny po rozsáhlém území od Británie (Dorset: *Hattatt 2007*, Fig. 208:1092) přes Galii Belgicu (Tittelberg: *Gaspar 2007*, 206, Taf. 88:1962) po Panonii (Flavia Solva: *Kropf – Nowak 1998–99*, 150, Taf. 65:383). Konkrétnější časové zařazení je udáváno pouze u posledního nálezu, a to od třetí třetiny 1. století po konec druhé třetiny 2. století (*Kropf – Nowak 1998–99*, 151). Velmi zřídka se tyto spony objevují v barbariku. Andrea Vadayová (*2003*, 351–352, Fig. 18) uvádí jeden příklad u Sarmatů z lokality Szentes-Kistőke a zařazuje jej do své skupiny III/7/2/1.

Spona ve tvaru čtyř- až šestiúhelníku se střídajícími se barevnými emailovými poli Exner III 26i (Riha 7.13; Ettlinger 45.3)

Kruhová, spíše šestiúhelníkovitá, spona zdobená po obvodu šesti výčnělky (tři z nich mají zachovanou výplň z bílého emailu) a ohraničeným středovým terčem s hybridním barevným motivem mezi křížem a hvězdicí byla získána na sídlišti v Hroznové Lhotě II. Ramena kříže/hvězdice jsou z modrého emailu (*obr. 19:5*; *tab. 150:5*). Náleží k typu Exner III 26 či Riha 7.13, který je rozšířený především ve východní Galii, Raetii a Porýní (*Exner 1939*, 105, Taf. XIII:10; *Ettlinger 1973*, 121, Taf. 28:1; *Roest 1988*, 193, Taf. X:239), ale ojediněle také v Panonii a Noriku (*Sellye 1939*, 62, Táb. IX:5; *Patek 1942*, 122, Taf. XVI:3,12; *Gugl 1995*, 92, Taf. 18:139). Byly sériově vyráběny pravděpodobně pouze ve druhé polovině 2. století (*Exner 1939*, 63; *Riha 1979*, 188; *Roest 1988*, 166; *Gugl 1995*, 44). V severských hrobech (*Silvén 1961*, 94–99, Fig. 16–17), severně od středního Dunaje (*Adler – Nebehay 1989b*, 218, Abb. 813) nebo v sarmatském barbariku (*Vaday 2003*, 338–339, Fig. 11) je nutné s nimi počítat také ve 3. století.

Millefiorové spony

Jako millefiorové (tisícikvěté) se označují spony s destičkovitým šarnýrem, jejichž terč či destička jsou zdobeny střídajícími se emailovými poli více barev. Tato římská sklářská technika se v přeneseném významu slova užívá také k typologické klasifikaci některých emailových spon.

a) Spona s plochým okrouhlým terčem, obvodovým pásem kruhových emailových polí a středovým knoflíkem Exner III 28–29 (Riha 7.14.2; Vaday III/3/3/1)

Celý exemplář této spony se našel na sídlišti v Kozojídkách II. Středový knoflík je zahrocený, obvodová pole měla původně emailové vložky, centrální pole terče má výzdobu v podobě kříže s pěti rameny z modrého emailu, políčka mezi jeho rameny jsou z bílého emailu (*obr. 19:6*; *tab. 150:6*). Z geograficky nejbližšího okolí můžeme uvést dva nálezy z povrchových sběrů na germánských sídlištích v Enzersfeldu (*Karl – Karl 1997*, 843, Abb. 712) a Lábu (*Elschek 2013b*, 185, Abb. 3:4). Andrea Vadayová (*2003*, 339, Fig. 12) je registruje také v sarmatské části barbarika, a to v nálezových kontextech pozdního 3. století. Tyto bohatě zdobené spony mají původ v Porýní (*Exner 1939*, 63, 106–107, Taf. 14:4,11; *Riha 1979*, 190, Taf. 61:1621), Galii (*Dananai 2012*, 249, Fig. 21:301) nebo v panonských šperkařských dílnách (*Sellye 1939*, 62, Táb. IX:7–8; *Patek 1942*, 227, Taf. XVIII:33) a byly vyráběny od druhé čtvrtiny 2. století do konce 2. století.

b) Spona s plochou kosočtverečnou destičkou zdobenou šachovnicovým motivem Exner III 2/III 11, Riha 7.14.3

Bronzová spona s odlomeným zachycovačem a pěti výčnělky po obvodu rombické destičky se setřelým středo-

vým vzorem šachovnice pochází ze sídliště ve Strážnici II (*obr. 19:18*; *tab. 150:11*). Jde o jednu z mnoha oblíbených západořímských emailových spon varianty Riha 7.14.3 či Exnerových typů III 2 nebo III 11. V tomto prostoru můžeme tudíž hledat její analogie (*Exner 1939*, 97, 100, Taf. 12:3,10; *Ettlinger 1973*, 119, Taf. 27:11; *Riha 1979*, 189, Taf. 62:1622; *Rey-Vodoz 1998*, 34, Pl. 16:286). V Galii mohou tyto spony dosahovat poměrně velkých rozměrů (*Feugère 1985*, 369–371, Pl. 156:1951). Nahodile se s nimi setkáme také v Panonii (*Sellye 1939*, 75, Táb. XII:17). Počátky výroby těchto spon jsou hledány kolem středu 2. století (*Rey-Vodoz 1998*, 34) a v oblibě se udržují do poloviny 3. století (*Riha 1979*, 190).

c) Plochá rombická vícebarevná emailová spona
Exner III 12, Riha 7.17

Bronzová spona s kosočtverečnou destičkou a obvodovým pásem kruhových emailových polí byla nalezena na sídlišti v Uherském Ostrohu II (*obr. 19:17*; *150:12*). Jde o typologickou variantu římských emailových destičkovitých spon typu Exner III 12 či Riha 7.17, které jsou rozptýleny po všech západních provinciích (*Exner 1939*, 100, Taf. 12:11; *Riha 1979*, 195, Taf. 64:1671; *táž 1994*, 166, Taf. 44:2872; *Mazur 1998*, 58, Pl. 21:327–328; *Ortisi 2002*, 40, Taf. 21:379; *Dananai 2012*, 249, Fig. 20:291). Jejich chronologické postavení se kryje s celým 2. stoletím (*Riha 1979*, 194; *Mazur 1998*, 58), popř. ještě s počátkem 3. století (*Ortisi 2002*, 40).

Peltovitá spona Böhme 41v,
Jobst 27a, Vaday III/4/1/3

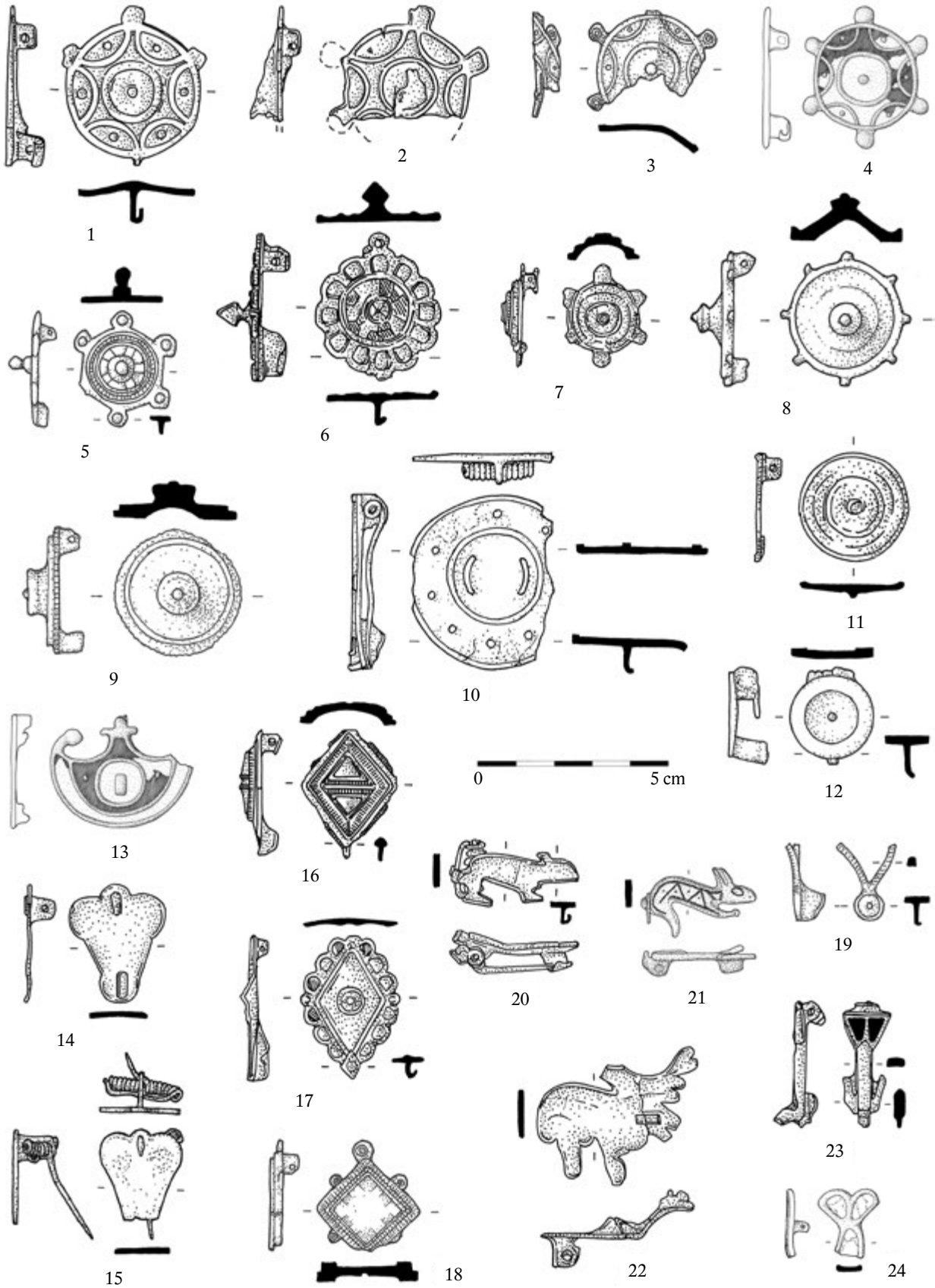
Šperky a nejrůznější ozdobná kování peltovitého tvaru (tedy ve tvaru štítu) byly v římském uměleckém řemesle oblíbenými artefakty. Dokladem jsou také emailové peltovité spony, jejichž jeden exemplář byl získán na sídlišti ve Strážnici/Petrově II. Obvodové i středové pole spony je zdobené tmavě žlutým emailem, kovová centrální kruhová vložka chybí (*obr. 19:13*; *tab. 150:10*). S těmito sponami se sice setkáme v Porýní (Straubing: *Walke 1965*, 52, Taf. 95:24; Saalburg: *Böhme 1972*, 105, Taf. 25:981–982), početnější zastoupení je ale patrné v podunajských provinciích (Lauriacum: *Jobst 1975*, 108, Taf. 44:304–305; Brigetio a Intercisa: *Sellye 1939*, 34, Táb. III:8–9; Frauenberg: *Puhm 1997*, 228, 231, Nr. 22; Viminacium: *Redžić 2007*, 50, T. XXIII:261). Jejich chronologické rozpětí je delší. Astrid Böhmeová (*1972*, 38) je obecně řadí do průběhu 2. a 3. století, v Podunají byl jejich časový výskyt zpřesněn na úsek od poloviny 2. století do první třetiny 3. století (*Jobst 1975*, 107). Podobně za hranicemi Římské říše je zejména ve stupni C1 nalezneme u polabských Germánů (*Thomas 1966*, 143–144, Abb. 10) a Sarmatů (*Vaday 2003*, 342–344, Fig. 13). Ve středodunajském barbariku známe sběrové nálezy ze sídlišť v Drösingu (*Allerbauer – Jedlicka 1999a*, 840, Abb. 505) a Ringelsdorfu (*Jedlicka 2000a*, 662, Abb. 792) a dva exempláře z objektu 179 na sídlišti v Beckově (*Varsik – Hanuliak – Kovár 2006*, 206, obr. 127:1,4).

Souměrná destičkovitá spona Riha 7.16
nebo
spona ve tvaru předmětu s puncovanou výzdobou
Riha 7.22, Gaspar 55b

Zvláštním druhem spony je bronzový exemplář ze sídliště ve Veselí nad Moravou I s prohnutým obloukovitým lučíkem, který má ve středu plastické žebro s puncovanou výzdobou s V-motivy (*tab. 122:9*). Jeho typologické určení je ztíženo, neboť spona není kompletní, chybí odlomená část s původním vinutím či šarnýrem i konec nožky. Nabízí se tak přiřazení k římskoprovinciálním destičkovitým sponám v podobě nejrůznějších předmětů s puncovanou výzdobou typu Riha 7.22/Gaspar 55b. Ty však na rozdíl od veselské spony mají v profilu rovný plochý (nikoliv prohnutý) lučík (*Gaspar 2007*, 217, Taf. 94:2112). Druhou možností je přiřazení k souměrným destičkovitým sponám typu Riha 7.16, u nichž nalezneme prohnutý lučík, ten je však většinou uprostřed z každé strany opatřený dvěma plastickými knoflíky (*Riha 1979*, 191–194; *Gaspar 2007*, 208–209, Taf. 90:1997, 2000–2001). V obou případech je datování spon podobné, od první třetiny/poloviny 1. století po konec 2. století, event. počátek 3. století (*Riha 1979*, 192; *Gaspar 2007*, 37).

Souměrná spona s rozšířenou střední částí
Riha 7.18, Feugère 26c, Gaspar 54
nebo
jednostranná spona s rozšířeným lučíkem
zakončeným kruhem Exner I 51–52, Philippe 26c

I když z Blatnice pod Svatým Antonínkem I máme k dispozici jen zlomek spony, a to spodní třetinu rámcové konstrukce se zachycovačem a kruhovým ukončením nožky s vypadnutou emailovou vložkou (*obr. 19:19*; *tab. 150:17*), má natolik charakteristický tvar, že je možné ji alespoň přibližně typologicky zařadit. Tuto konstrukci mívají totiž oboustranné emailové spony (jejich oba konce jsou stejné) s jednoduše či složitěji formovanou středovou částí typu Riha 7.18, které sice nejsou početné, ale můžeme je nalézt buď v Porýní (Augst: *Riha 1994*, 167–168, Taf. 44:2880,2884; Rascheid, hrob 1: *Leifeld 2007*, 246–248, 385, Abb. 56:7, Taf. 93), nebo v severní a severovýchodní Galii (*Philippe 2000*, 161, 163, Fig. 72; *Gaspar 2007*, 216, Taf. 93:2096). Jinou variantou, s níž má blatnický exemplář identickou nožku, jsou jednostranné spony typů Exner I 51–52 nebo Philippe 26c s rozšířeným lučíkem, který je ukončený velkým kruhem. Ty se nacházejí na stejném území jako oboustranné spony, ale kromě toho jsou rozšířeny ještě v Panonii (*Exner 1939*, 55, 87–88, Taf. 9:4,7–8; *Philippe 2000*, 161, 163, Fig. 72). Na

Obr. 19: Destičkovité spony. Kozojídky II (1, 6). Ostrožská Nová Ves III (2). Strážnice II (3, 18, 24). Strážnice/Petrov II (4, 13). Hroznová Lhota II (5, 12). Želetice (7). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (8–10, 19). Ostrožská Nová Ves IV (11). Ostrožská Nová Ves V (14). Strážnice V (15). Ostrožská Nová Ves I (16). Uherský Ostroh II (17). Vlčnov-Dolní Němčí (20). Vlčnov I (21). Josefov II (22). Veselí nad Moravou I (23).

datování obou variant spon nepanují shodné názory. Kurt Exner (*1939*, 56) uvádí, že se neobjevují před polovinou 2. století. Jiní autoři vymezují širší chronologický rozptyl jejich používání od konce 1. století po celé 2. století (*Riha 1994*, 167; *Gaspar 2007*, 37; *Leifeld 2007*, 247), popř. dokonce uvažují o přežívání na počátek 3. století (*Philippe 2000*, 157, 161). U Germánů se tyto spony rovněž netěšily velké oblibě, v literatuře je uváděn pouze jednostranný exemplář rombického tvaru ze Zemianského Podhradí na středním Slovensku (*Kolník 1965*, 185, obr. 2).

Zvířecí spona s puncovanou výzdobou
Riha 7.22, Gaspar 55a

Dvojdílná destičkovitá neemailová zoomorfní spona ve tvaru běžícího zajíce s tremolovou výzdobou, tj. krátkými záseky ve tvaru vlčích zubů po obvodu a uprostřed těla, naznačující oko zvířete byla nalezena ve Vlčnově I (*obr. 19:21*).[40] Typologicky je možné ji klasifikovat jako dvojrozměrnou římskoprovinciální zaječí sponu varianty Matouschek–Nowak 2b (*Matouschek – Nowak 1981–82*, 134), popř. zvířecí sponu s destičkovitým šarnýrem a puncovanou výzdobou typu Riha 7.22 (*Riha 1979*, 198–199, Taf. 66:1708–1717). Jde o vývojové předchůdce zvířecích spon s emailovými vložkami, které jsou typické zejména pro Galii, Porýní a Panonii, jak ukazují např. nálezy z Vindobony (*Schmid 2010*, 124, Taf. 40:318), Carnunta, Katzelsdorfu, Strebersdorfu a Wagny (*Matouschek – Nowak 1981–82*, 139–140, Taf. 2:15–18, 3:19–20), Singiduna (*Petković 2010*, 204, T. XXXVIII:1), Tittelbergu (*Gaspar 2007*, 216, Taf. 94:2108), Xantenu (*Boelicke 2002*, 128, Taf. 52:1114) nebo Británie (*Hattatt 2007*, Fig. 221:1634). V barbariku se zatím neobjevily. Mají poměrně dlouhou chronologii, byly vyráběny a nošeny od pozdně augustovského období až po konec 2. století (*Böhme 1972*, 41; *Rieckhoff 1975*, 66–67, Taf. 13; *Riha 1979*, 198; *Gaspar 2007*, 37).

Zvířecí spony s emailovými vložkami
Riha 7.25, Böhme 43, Ettlinger 48

Poměrně velkou skupinu římskoprovinciálních emailových spon představují spony odlité do podoby nejrůznějších zvířat a doplněné barevnými emailovými vložkami typu Riha 7.25. Náleží k nim téměř kompletní exemplář ve tvaru ptáčka ze sídliště ve Veselí nad Moravou I. Má olámaná křídla, chybí mu hlavička, zato dělený ocásek je zdoben světle modrými emailovými vložkami (*obr. 19:23*; *tab. 150:15*). V rámci emailových spon je to poměrně oblíbený tvar, někdy jsou ptáčci interpretováni jako holubice, jindy jako vodní ptáci. Analogie k veselské sponě nalezneme po celém území římských provincií, namátkou lze uvést exemplář ze Sulzu (*Rieckhoff-Pauli* 1977, 28, Abb. 7:127), Saalburgu a Zugmantelu (*Böhme 1972*, 107, Taf. 27:1046–1047), Arae Flaviae VI (*Lauber 2013*, 215, Abb. 111:129), Vindobony (*Schmid 2010*, 123, Taf. 39:313), Martbergu (*Nickel 2011*, 119, Abb. 28:29) nebo Soignies (*Callewaert 2012*, 133, no 121). V barbariku se příbuzná forma spony ve tvaru ptáčka, ale s destičkovitým šarnýrem našla v kulturní vrstvě na sídlišti v Bratislavě-Trnávce (*Varsik 2011a*, 40–41, obr. 15:3). Tyto spony jsou registrovány také v sarmatské části barbarika, kde je Andrea Vadayová zahrnula do své skupiny V/2 (*Vaday 2003*, 366–368, Fig. 43).

Druhým typem zvířecí spony s emailovými vložkami z povrchových nálezů ve středním Pomoraví je spona ve tvaru mořského koníka. Fragment zadní části těla s ocáskem se zbytky tmavě zeleného emailu pochází ze sídliště Strážnice II (*obr. 19:24*; *tab. 150:16*). Analogická spínadla v římských provinciích často kombinují zelený email s oranžovým. Identické protějšky ke strážnickému exemplář byly nalezeny většinou v Porýní a Galii, ale také v Panonii – např. v Augstu (*Riha 1979*, 202–203, Taf. 67:1743, 68:1744–1745; *táž 1994*, 172, Taf. 46:2913), Heidenheimu (*Heiligmann 1990*, 313, Taf. 146:8), Tittelbergu (*Gaspar 2007*, 219, Taf. 95:2165), Churu (*Ettlinger 1973*, 126, Taf. 28:8), Aventicu (*Mazur 2010*, 70, Fig. 29:768), z neznámé lokality v Picardii (*Dilly 1978*, 170, Pl. VII:52) nebo v Brigetiu (*Patek 1942*, 126, Taf. XXI:8).

Třetím příkladem emailové zvířecí spony je kompletní bronzový exemplář v podobě velmi schematizovaného běžícího zajíce z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 19:20*; *tab. 150:14*) varianty A 222a nebo Matouschek–Nowak 2c (*Matouschek – Nowak 1981–82*, 134). V barbariku obecně není jejich nálezů příliš mnoho. Jeden příklad pochází ze žárového hrobu ve Slatině v Čechách (*Svoboda 1939–46*, 63, obr. 10:2), druhý a třetí potom z povrchových sběrů na sídlištích ve Stupavě-Mástu (*Elschek – Groh – Kolníková 2015*, 103, 107, Abb. 30:12) a v Mollmannsdorfu (*Pollak 1980*, 80, Taf. 72:25). Vyskytují se také v sarmatské části barbarika – např. v ženském hrobě z Röszke (*Vaday 2003*, 402, Fig. 43:Subtype1:Group1) a na Gotlandu (dva exemplář ze žárového hrobu z Bjersu: *Silvén 1961*, 87–88, Fig. 11). V římskoprovinciálním prostředí je naopak tento tvar velmi oblíbený, nálezy lze uvést např. z Carnunta (*Farka 1977*, 424, Abb. 356; *Matouschek – Nowak 1981–82*, 142, Taf. 3:24), Vindobony (*Schmid 2010*, 124, Taf. 40:317), Brigetia (*Sellye 1939*, 26–27, 39, Táb. XIII:1–5), Viminacia (*Petković 2010*, 204, T. XXXVIII:2), Augstu (*Riha 1979*, 202, Taf. 67:1737), Martigny (*Vodez 1983*, 81, Fig. 5:35), Lyonu (*Dollfus 1973*, 236, no 535) a Britských ostrovů (*Snape 1993*, 63, Fig. 13:125; *Hattatt 2007*, Fig. 221:162,614–615,1189–1190).

40 Tento exemplář jsem v předběžné studii chybně publikoval jako emailovou sponu typu Riha 7.25 (*Zeman 2014*, 133).

Předchůdce zvířecích emailových spon je možné hledat v okruhu galo-keltského šperkařství, kde se v poslední třetině 1. století vyvinuly z bronzových předloh (*Rieckhoff-Pauli 1977*, 21). Módu jejich nošení je možné spatřovat v celém 2. století po celém území Evropy, jak ukazují nálezy z římskoprovinciálních vojenských i civilních objektů nebo mužských i ženských hrobů (*Böhme 1972*, 40–41; *Ettlinger 1973*, 127–128; *Rieckhoff-Pauli 1977*, 21; *Riha 1979*, 201; *Feugère 1985*, 393–394; *Gaspar 2007*, 38; *Schmid 2010*, 58–59; *Callewaert 2012*, 133; *Lauber 2013*, 215). V barbariku je jejich zastoupení poměrně řídké, přičemž je těmto sponám přisuzována náboženská a apotropaická funkce amuletů. Germáni je přitom nosili ještě na počátku 3. století (*Thomas 1966*, 144–146; *Vaday 2003*, 366).

5.2.4.1.2. Germánské spony

Spony pozdně laténské konstrukce s prohnutým lučíkem (geschweifte Fibeln)

a) Almgren 18a

Bronzová spona s prohnutým lučíkem s profilovaným uzlíkem v jeho horní třetině a krycí opěrnou destičkou vinutí ve tvaru křidélek byla nalezena na pohřebišti v Blatnici pod Svatým Antonínkem I. Její zužující se zachycovač je prolamován soustavou tří schodovitých obdélných otvorů zakončených drobným kruhovým otvorem (*obr. 20:1*; *tab. 151:8*). Obdobná spona s olámaným zachycovačem byla nalezena na dosud neznámé lokalitě v Moravské Nové Vsi (*Zeman 2017b*, 286, obr. 8:7). V obou případech jde o zástupce nejstarší skupiny spon s prohnutým lučíkem pozdně laténské konstrukce bez háčku k uchycení tětivy varianty A 18a, varianty Altenburg (*Völling 1994*, 180–181, Abb. 14), popř. o klasickou formu A 18a2 podle Stefana Demetze (*1999*, 117–118, Taf. 29:2–6, 30:1–3). Jde o typická spínadla alpské a severopřialpské oblasti, tj. kontaktní zóny Keltů a polabských Germánů před zlomem letopočtu, kde byla pravděpodobně také vyráběna keltským nebo předgermánským obyvatelstvem.

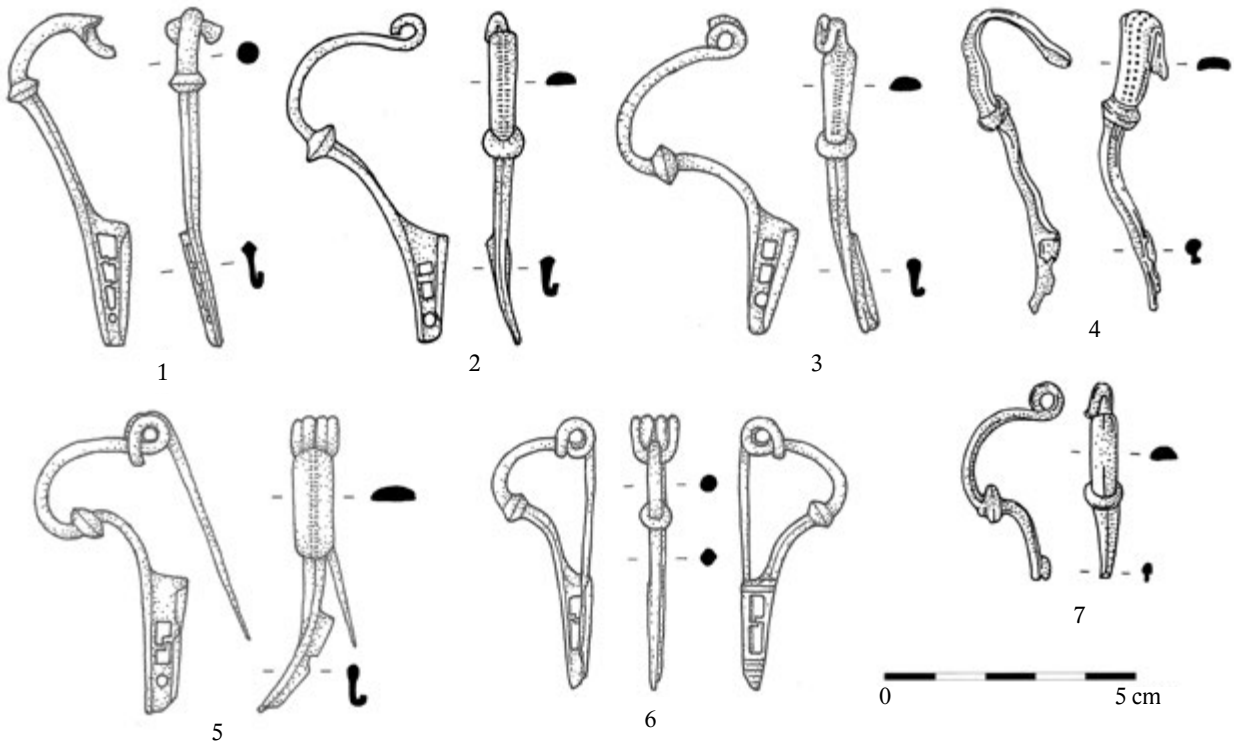
Spony varianty A 18a jsou ve středoevropském barbariku rozšířeny zejména v hrobech a na sídlištích plaňanské skupiny v Čechách (*Motyková-Šneidrová 1963a*, 79, Abb. 8:5, Taf. IV:6–7, VIII:1,3, XXXI:8; *Droberjar 2006a*, 30–31, obr. 10:2–3; *Beneš – Hornik – Kašpárek 2011*, 104–105, obr. 2:2–6; *Mangel – Danielisová – Jílek 2013*, 134–135, obr. 84:3–4). V oblasti severně od středního Dunaje jsou zatím ojedinělé, známe je téměř výhradně z pozdně laténských kontextů, tj. z oppid v Bratislavě (*Čambal et al. 2015*, 234, Abb. 7:1–15), na Děvíně (*Pieta – Plachá 1999*, 194, Abb. 11:4–6, 13:3) a Oberleiserbergu (*Stuppner 2009*, 204–205, Abb. 2:1–2) nebo z nížinných sídlišť z Pobedimi (*Pieta 1977*, 286, Abb. 2:9), Chorvátského Grobu (*Pieta 2008a*, 43, obr. 18:6) či Sence (*Čambal – Mináč – Zachar 2010*, 144, tab. I:3). Poměrně často se spony varianty A 18a objevují také v púchovské kultuře, odkud pocházejí z hradisek (*Pieta 1982*, 36–37, Taf. VI:15,23–24). Z germánských sídlišť časné doby římské jsou zatím uváděny jen příklady z Lábu (*Elschek 2009*, 240, Abb. 2:2) a Waidendorfu (*Stuppner 2009*, 206–207, Abb. 3:1).

Spony varianty A 18a, nošené v páru na ramenou muži i ženami, jsou vůdčím typem šperku horizontu spon s prohnutým lučíkem fáze LT D2b (Eggers A), dle časté kombinace s ranými výrazně členěnými sponami typu A 67 se však v oblibě udržují až do fáze B1a (*Völling 1994*, 186–188; *Sedlmayer 2009*, 128–130; *Stuppner 2009*, 206; *Čambal et al. 2015*, 234). Stefan Demetz (*1999*, 122) je klade výhradně do raného až středně augustovského období, jeho závěry jsou však platné zejména pro alpské oblasti jižně od Dunaje.

b) Almgren 2a

Jednodílné bronzové spony s vysoce klenutým lučíkem, který je v místě diskovitého uzlíku ostře zalomen a směřuje k obdélnému nebo zužujícímu se prolamovanému zachycovači, patří k typu Almgren 2. Vinutí má nejčastěji čtyři závity. Rozlišují se dvě základní varianty: A 2a (se spodním vinutím) a A 2b (s horním vinutím a háčkem k jeho uchycení). Nové moravské povrchové nálezy přinesly šest exemplářů těchto spínadel v různém stupni zachovalosti; všechny můžeme přiřadit k variantě A 2a. Pět z nich pochází z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 20:3–7*; *tab. 151:9–10,12*), jeden kus potom z ojedinělého nálezu z lokality Blatnice pod Svatým Antonínkem III, která je od první vzdálena zhruba 3 km vzdušnou čarou (*obr. 20:2*; *tab. 151:11*). Na základě detailnějšího třídění Thomase Völlinga (*1994*, 222) náleží jedna spona k subvariantě A 2aI (s kruhovým průřezem lučíku); její lučík je nezdobený, naopak řadou svislých rýžek je ohraničen zachycovač, který je prolamován stupňovitými otvory (*obr. 20:6*; *tab. 151:12*). Zbylých pět exemplářů patří k subvariantě A 2aII (s průřezem lučíku trojúhelníkovitým nebo ve tvaru písmene D), jejichž páskový lučík bývá zdoben vbíjenými nebo rytými ornamenty a zachycovač nese kombinaci prolamovaných obdélných či stupňovitých vzorů s kruhovým otvorem (*obr. 20:2–5,7*; *tab. 151:9–11*).

Spony varianty A 2a jsou rozšířeny na širokém území od severní Itálie přes východoalpskou oblast do Porýní a východním směrem až na Ukrajinu s výraznou koncentrací v barbariku – zejména u polabských Germanů a v przeworské kultuře (*Demetz 1999*, Karte 33; *Bockius – Łuckiewicz 2004*, Karte 26; *Völling 2005*, Karte 18). Z toho také vyplývá v literatuře panující nejednoznačnost stanovení jejich původu (germánské či negermánské – keltské, norické nebo severoitalské – výrobky). Pro blatnické nálezy tak nejbližší skupinu analogií nalezneme zejména v hrobových nálezech středních a severozápadních Čech (*Motyková-Šneidrová 1963a*, Abb. 12:1, Taf. V:4, XI:8, XII:19, XIV:15; *Droberjar*

Obr. 20: Spony s prohnutým lučíkem. Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1, 3–7). Blatnice pod Svatým Antonínkem III (2).

1999a, 77–78, Taf. 23:1/3, 38:30/7, 41:36/2, 42:41/2, 44:44/9 atd.), ojediněle také v povrchových sběrech ve východních Čechách (*Rybová 1974*, 496, obr. 11). Zajímavá je dosavadní absence tohoto typu spon na jihozápadním Slovensku a v Dolním Rakousku, nahodile se objevují pouze v púchovské kultuře – na hradiscích Liptovská Mara, Púchov nebo Sklabinský Podzámok (*Pieta 1982*, 36–37, Taf. VI:16–17,20). Nedávno byl publikován první exemplář z Moravy – z Pamětic, tedy z prostoru jižní části Malé Hané, s nepochybnou vazbou na české prostředí (*Droberjar – Vích 2009*, 242, obr. 2:8). Nálezy z Blatnice pod Svatým Antonínkem tak *de facto* představují první doklad přítomnosti těchto druhů spon ve středním Podunají.

Spony varianty A 2a jsou typickým zástupcem krátkodobé módní šatové ozdoby, neboť byly vyráběny jen o málo déle než jednu generaci během pozdně augustovského až časně tiberiovského období. Panuje tedy všeobecná shoda o jejich dataci do starší fáze starší doby římské (fáze B1a), jejich výskyt ve fázi B1b je spíše okrajovou záležitostí (*Völling 1994*, 225–226; *Demetz 1999*, 113; *Droberjar 1999a*, 78).

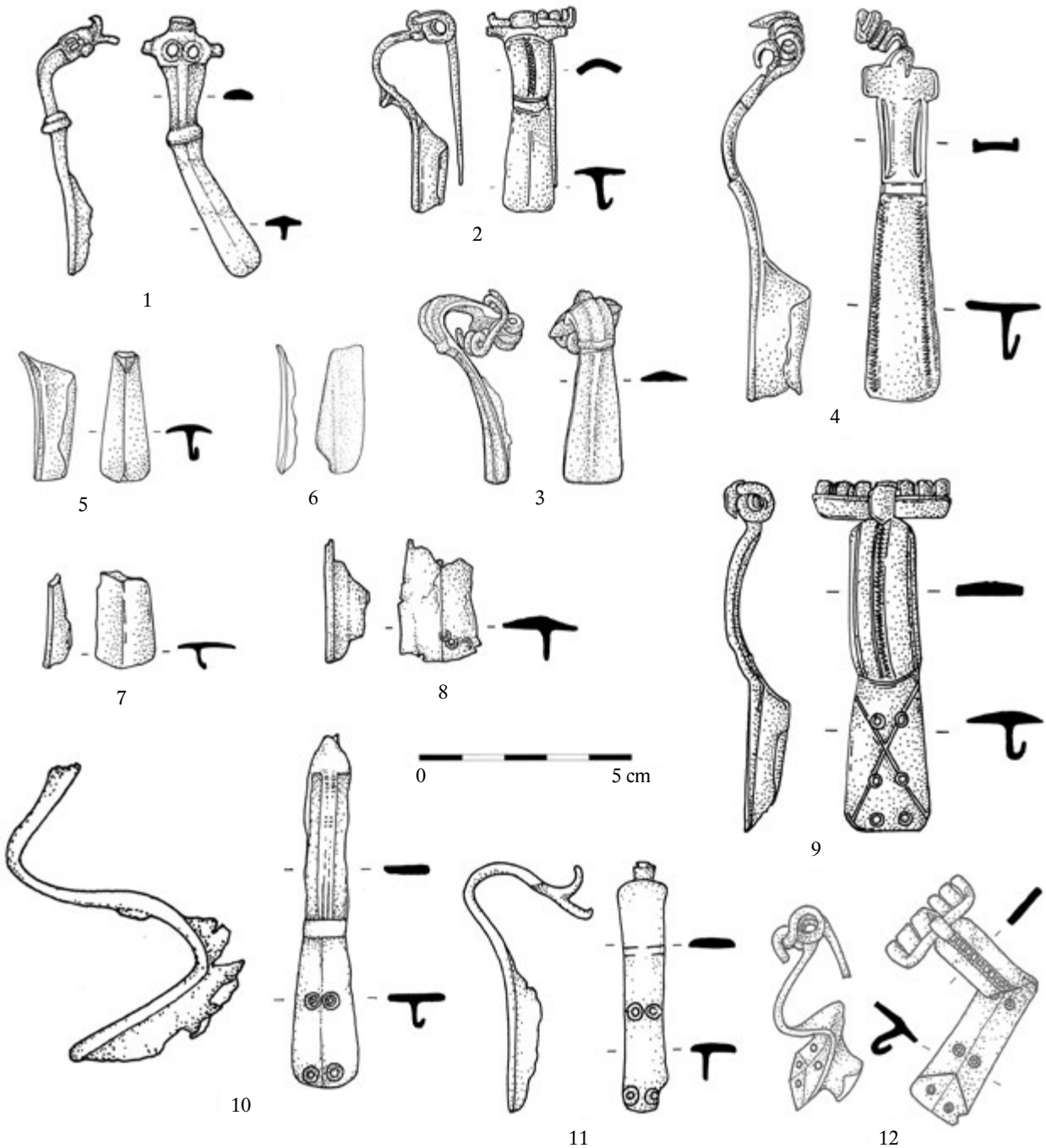
Spony s očky (Almgren 49–61)

Výraznou skupinou časných germánských šatových ozdob jsou spony s očky, nazvané podle dvojice kruhových otvorů na hlavici lučíku. V návaznosti na jejich původní třídění v rámci Almgrenovy III. skupiny se také dnes rozlišují tři základní okruhy (*Kunow 1998*, 93): spony s očky hlavní série (typy A 45–54) a dvě regionální vedlejší série – baltská (typy A 55–56) a pruská (typy A 57–63).

Nejstarším exemplářem pojednávaného souboru z jižní Moravy je celá mosazná spona s poměrně setřelým povrchem bez výzdoby z Polešovic (*obr. 21:1*; *tab. 151:13*). Nese dvě těsně u sebe provrtaná očka přímo na hlavici a po stranách hlavice má umístěny jednoduché kulovité výběžky. Tyto znaky ji řadí ke sponám s očky hlavní série, typu A 49. Analogie nalezneme v hrobech dobřichovské skupiny ve středních Čechách (*Motyková-Šneidrová 1963a*, Taf. XXVI:4; *Droberjar 1999a*, 76–77, Taf. 29:10/5, 41:35/3, 46:51/2, 66:112/3, 70:118/2,119/1, 83:149/1, 91:6,10), nověji také ve východních Čechách (*Vích 2010*, 719, obr. 3:4; *Horník 2015*, 146, obr. 2:5). Na Moravě se objevují výjimečně (depot z Uherského Hradiště: *Peškař 1972a*, 71–72, Taf. 3:6), stejně tak na jihozápadním Slovensku (hrob 144 z Abrahámu: *Kolník 1980*, 56, Taf. XLV:144/c2; rozorané žárové hroby v Sekulích: *Elschek 2014a*, 124, obr. 13:2), v Dolním Rakousku byl nahodilý výskyt zaznamenán v Carnuntu (*Nowak 1989*, 216, Abb. 770). V porýnských římských vojenských táborech se spony typu A 49 objevují již v augustovském období (*Kunow 1998*, 105), pro barbarikum je akceptováno jejich časové zařazení do mladší fáze stupně B1, tedy do fáze B1b (*Peškař 1972a*, 72; *Droberjar 1999a*, 77). V literatuře

však nadále rezonuje možnost nošení těchto šperků již ve fázi B1a a jejich opožděné uložení do hrobových výbav až ve fázi B1b (*Horník 2015*, 149).

Početněji jsou na Moravě zastoupeny pozdní deriváty spon s očky hlavní série, typů A 50–53. Typologicky přesněji lze určit zejména celé exempláře. Poměrně velká spona (délka 8,4 cm) s netradičně profilovaným lučíkem a dlouhou širokou lichoběžníkovitou nožkou zdobenou rytou klikatkou po obvodu z Věteřova I (*obr. 21:4*) představuje jakousi hybridní variantu pozdních spon s očky typu A 53, kterým již zcela chybí očka. Ke sponám typu A 53 náležejí také dva celé exempláře bez oček z Petrova I – jeden s výzdobou přesekávané svislé lišty na lučíku (*obr. 21:2*) a druhý zcela bez výzdoby (*obr. 21:3*; *tab. 151:14*). Ani spony typu A 53

Obr. 21: Spony s očky. Polešovice (1). Petrov I (2–3, 7). Věteřov I (4). Vacenovice (5). Strážnice II (6). Veselí nad Moravou I (8). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (9, 12). Hroznová Lhota I (10). Uherský Ostroh I (11).

nepatří ve středodunajském nálezovém fondu k početněji zastoupeným, známe je v podstatě jen ze žárového hrobu 1 z Mikulova (*Peškař 1972a*, 72, Taf. 3:8), z hrobu 37 ze Sládkovičova (*Kolník 1980*, 142, Taf. CXLIII:37/b) nebo ze sídliště v Enzersfeldu (*Stuppner 1991b*, 283, Abb. 701). V Čechách se téměř nevyskytují, s výjimkou rozrušeného žárového hrobu v Dřemčicích (*Motyková-Šneidrová 1967*, 16, Abb. 3:5).

Vzhledem k absenci výzdoby koncentrickými kroužky lze také fragmenty nožek se zachycovačem z Vacenovic, Strážnice II a Petrova I (*obr. 21:5–7*) přiřadit obecně ke skupině pozdních spon s očky typů A 50–53. Celá tato skupina spon se objevuje v claudiovsko-neronovském období (*Kunow 1998*, 106), ve středodunajském barbariku představují společný horizont s mladšími výrazně členěnými sponami typu A 68, tedy období druhé třetiny 1. století až po konec 1. století (*Tejral 1970a*, 151; *Peškař 1972a*, 72–73; *Pieta 1982*, 45; *Mączyńska 2004*, 212).

Nové povrchové nálezy z jihovýchodní Moravy obohatily nálezové spektrum také o pět exemplářů nejmladších variant spon s očky, tzv. pruské vedlejší série, jejichž charakteristickým znakem je puncovaná výzdoba nožky čtyřmi až šesti koncentrickými kroužky (*obr. 21:8–12*; *tab. 151:15–17*). Spony se čtyřmi puncovanými kroužky na nožce a lučíkem nesoucím setřelou výzdobu pásu krátkých horizontálních rýžek z Hroznové Lhoty I (*obr. 21:10*; *tab. 151:17*) nebo zcela bez výzdoby z Uherského Ostrohu I (*obr. 21:11*) lze přiřadit k typům A 59–60. Spony s vertikálním přesekávaným pásem na lučíku a šesti puncovanými kroužky spolu s rytým V- nebo X-motivem na nožce z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 21:9,12*; *tab. 151: 15–16*) představují typ A 61.

Rámcově do skupin spon s očky typů A 57–61 patří také zlomek nožky s výzdobou soustředných kroužků z Veselí nad Moravou I (*obr. 21:8*). Tento soubor tak výrazně znásobuje dosavadní počet nálezů z moravského území. Dosud byly publikovány pouze tři spony – celý exemplář z chaty 3 z Mušova – Na Pískách (*Komoróczy 1999*, 171, obr. 4:1), fragment z rozrušeného žárového hrobu z Vracova (*Peškař 1972a*, 73, Taf. 3:5) a zlomek z povrchového nálezu z Pustiměře (*Čižmář et al. 2010*, 126, obr. 5:6). Více spon typů A 57–61 s výskytem jak na pohřebištích, tak na sídlištích pochází z jihozápadního Slovenska (*Kolník 1980*, 70, 132, 151–152, Taf. LVI:198/a, CXXIX:9/b, CLIV:65/e; *Březinová a kol. 2003*, 35, tab. 32:6; *Bazovský 2005*, 39, tab. XIII:5–9; *Elschek 2014a*, 124, obr. 13:3) a zejména z Dolního Rakouska, kde převažují sídlištní nálezy – např. Drösing (*Stuppner 1983a*, 285, Abb. 497; *Nebehay – Stuppner 1989a*, 221, Abb. 894; *Stuppner 1991a*, 283, Abb. 695; *Allerbauer – Jedlicka 2000d*, 644, Abb. 644), Ringelsdorf (*Nebehay – Stuppner 1989e*, 239, Abb. 1316; *Jedlicka – Schmid 1999*, 848, Abb. 589; *Allerbauer – Jedlicka 2000e*, 659–660, Abb. 771), Enzersfeld (*Karl – Karl 1996a*, 496–497, Abb. 516, 536; *tíž 2001*, 648, Abb. 693) nebo Seebarn (*Preßmair 2013*, 27–28, Taf. 4:3–6). V Čechách jsou zastoupeny rovněž minimálně – sídlištní nálezy pocházejí z Tuklat (*Svoboda 1948*, 60–61, obr. 3:3), Vrdů (*Motyková-Šneidrová 1967*, 48, Abb. 15:16) a Mravína (*Vích 2017*, 77, obr. 2:6).

Spony s očky tzv. vedlejší pruské série jsou maximálně koncentrovány v severních oblastech barbarika – ve wielbarské a przeworské kultuře a v Pobaltí (*Pfeiffer-Frohnert 1998*, 128, Abb. 1; *Mączyńska 2004*, 217, Karte 3–4). Není přitom možné definovat jednotné centrum jejich výroby, existovalo nejspíše množství lokálních dílen. Co se týče chronologického postavení spon typů A 57–61, jsou považovány za vůdčí typ fáze B2a (na Moravě fáze B1c), tedy období pozdně flaviovského až trajanovského, konec 1. století až začátek 2. století (*Pfeiffer-Frohnert 1998*, 130, 133; *Mączyńska 2004*, 213). V odlehlejších oblastech, např. v Mazovsku, mohou v inventáři hrobů přetrvávat až do přelomu 2. a 3. století – zejména exempláře typu A 61 (*Twardo 2003*, 178).

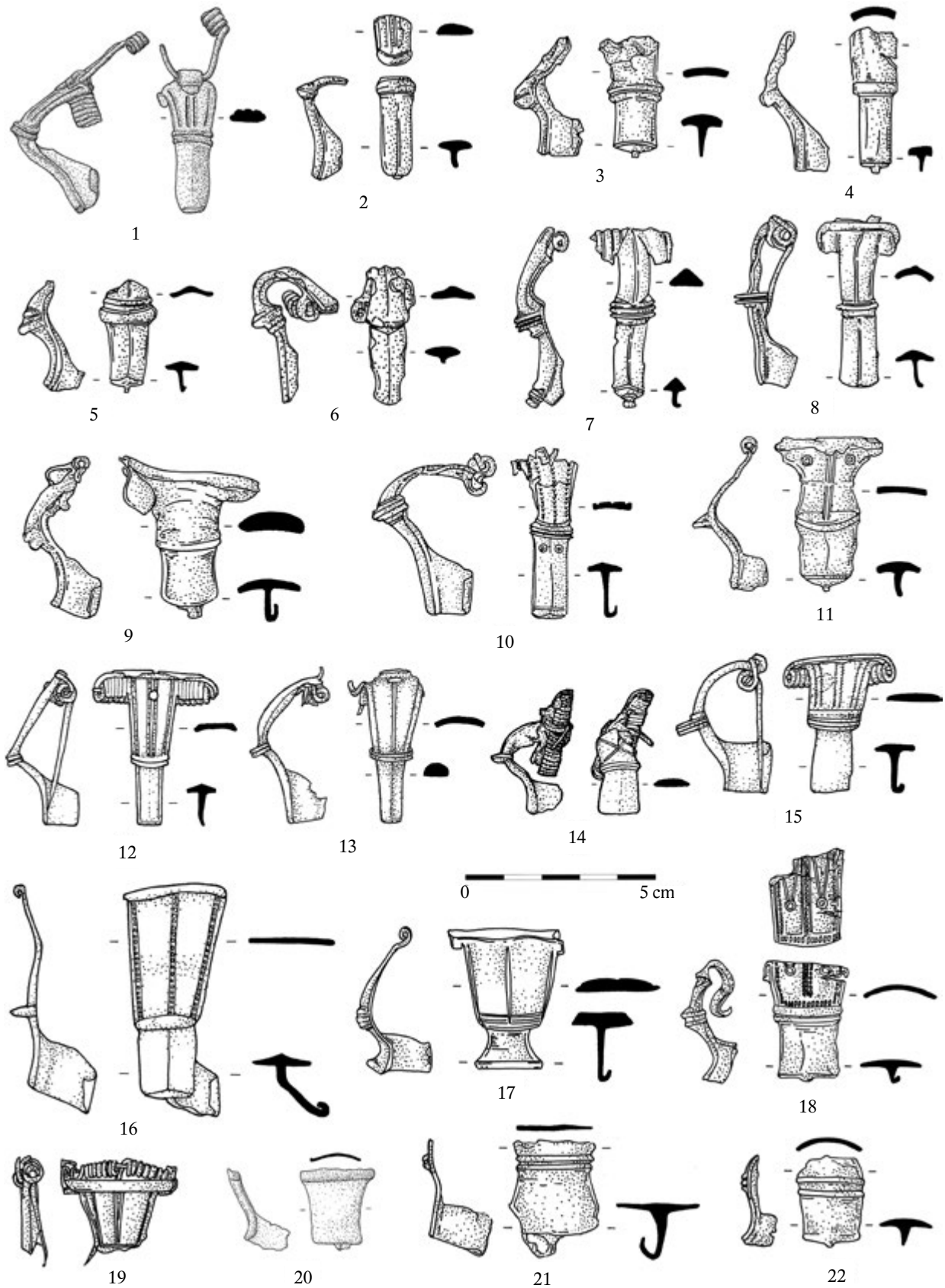
Vendické spony (Rollenkappenfibeln)

Široká skupina spon severních oblastí barbarika, mylně připisovaná kmeni Vendů (*Bazovský 2005*, 40), má své ojedinělé zástupce také u Markomanů a Kvádů. Náleží do II. Almgrenovy skupiny a dělí se na dvě hlavní série: západní, s háčkem k uchycení tětivy (typy A 24–31, A 34), a východní, s vinutím schovaným v pouzdře (typy A 37–43).

a) Západní série vendických spon

Almgren 26

Nejstaršími příklady těchto spínadel ze sledovaného regionu je sedm exemplářů dvojdílných spon s mírně se rozšiřujícím páskovým lučíkem zdobeným rytými liniemi nebo svislými vyraženými pásky, jednoduchým středovým žebrem a nezdobenou střechovitou nožkou s plným zachycovačem z rozrušených pohřebišť v Blatnici pod Svatým Antonínkem I a Vlčnově-Dolním Němčí a ze sídlišť v Čejkovicích II, Strážnici II a Dolních Bojanovicích II (*obr. 22:1–6*; *tab. 3:13, 153:1*). Mají shodné znaky s typem A 26, tedy s mladší variantou spon západní série s vinutím chráněným polokruhovitým krytem. Nejbližší analogie nalezneme v žárovém hrobě 19 z Mikulova (*Peškař 1972a*, 69, Taf. 2:6–7), v žárovém hrobě 9 z Velatic (*Jílek – Kuča – Sojková 2011*, 250, tab. VI:7), v hrobech 57 a 72 z Abrahámu (*Kolník 1980*, 34, 37, Taf. XXI:57d, XXIV:72b), ze sběru na pohřebišti v Mistelbachu (*Friesinger 1976*, 18, Taf. 3:2–3), na sídlištích v Drösingu (*Nebehay – Stuppner 1989b*, 224, Abb. 948) a Ringelsdorfu (*Nebehay – Stuppner 1989f*, 241, Abb. 1345) nebo v inventáři několika

Obr. 22: Vendické spony. Vlčnov-Dolní Němčí (1, 21). Dolní Bojanovice II (2). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (3, 6, 10, 12, 15–16). Čejkovice II (4). Strážnice II (5, 18). Petrov I (7–8, 14). Věteřov I (9). Březolupy (11). Veselí nad Moravou I (13). Ostrožská Nová Ves V (17). Hroznová Lhota II (19, 22). Vlčnov I (20).

hrobů na pohřebišti v Dobřichově – Pičhoře (*Droberjar 1999a*, 82–83, Taf. 8:III/2, 51:62/1, 81:148/10). Hlavním těžištěm jejich výskytu je však území mezi Labem a Odrou (*Leube 1998*, 60–61, Abb. 1, 4–5). V určitých ohledech je rozdílná jejich datace podle místa nálezu. Zatímco v dolním Polabí jsou datovány poměrně časně, již do fáze B1a (*Cosack 1979*, 32; *Leube 1998*, 58), v Čechách se s nimi musí pravděpodobně počítat v celém stupni B1 (*Droberjar 1999a*, 83–84). Na Moravě a v Dolním Rakousku jsou většinou řazeny do fáze B1c, tj. do druhé poloviny 1. století (*Tejral 1998*, 390); Ivan Peškař (*1972a*, 68–69) je považuje za o něco mladší, až z poslední třetiny 1. století nebo z období kolem roku 100.

Almgren 28

Z povrchového sběru na rozrušeném pohřebišti v Blatnici pod Svatým Antonínkem I pochází také další exemplář západní série vendických spon, a to typu A 28. Jedná se o dvojdílnou mosaznou sponu s rozšiřujícím se lučíkem zdobeným třemi pásy svislých vbíjených linií, profilovaným středovým žebrem a dlouhou úzkou střechovitou nožkou zdobenou v horní části dvojicí koncentrických kroužků (*obr. 22:10*; *tab. 153:2*). Na Moravě tento typ nalezneme také v žárových hrobech v Břeclavi a Vracově (*Peškař 1972a*, 69, Taf. 2:1–2,4–5), v Dolním Rakousku např. na sídlišti v Ringelsdorfu (*Nebehay – Stuppner 1989g*, 241, Abb. 1360; *Stuppner 1990c*, 248, Abb. 1125). Identický pár honosnějších stříbrných spon se objevil v inventáři hrobu 12 ze Sládkovičova (*Kolník 1980*, 133, Taf. CXXX:12/c1–c2). U tohoto typu spon panuje ještě větší nejednotnost ohledně jejich časového zařazení. Thomas Völling (*1994*, 233–234) klade jejich výrobu a užívání již do první poloviny 1. století, zatímco Adriaan von Müller (*1957*, 21) vztahuje počátky jejich výskytu nejdříve k polovině 1. století. Ivan Peškař (*1972a*, 69) díky společnému výskytu typu A 28 s trubkovitou sponou typu A 75 v žárovém hrobě ve Vracově klade dobu jejich nošení spíše až do druhé poloviny 1. století, do fáze B1c. Na delší chronologii spon typu A 28 poukazuje Achim Leube (*1998*, 59), který upozorňuje na jejich dožívání v průběhu 2. století.

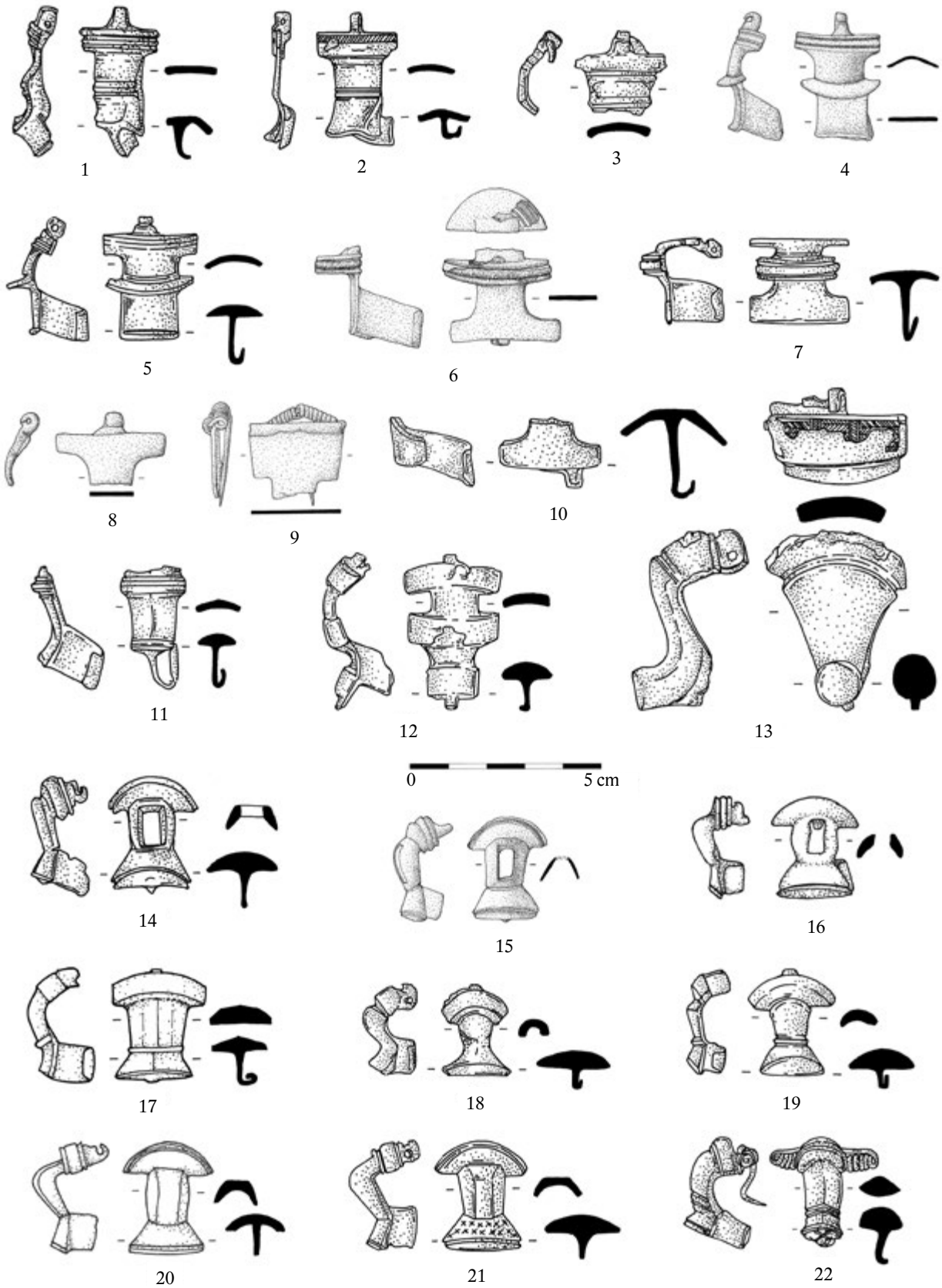
b) Východní série vendických spon

Almgren 38–39a

Mladší skupinu vendických spon reprezentují exempláře Almgrenovy východní série, nazvané podle výrazného územního rozšíření v oblastech východně od Odry. Ve středním Pomoraví jsou nejstaršími tvary spony typu A 38, resp. varianty A 39a s dolů se zužujícím páskovým lučíkem s vertikální rytou výzdobou, nožkou obdélníkového tvaru, spirálovým vinutím chráněným postranními křídélky a v některých případech s háčkem k uchycení horní tětivy vinutí přinýtovaným v horní části lučíku. Jde o čtyři exempláře – dva z pohřebiště v Petrově I (*obr. 22:8,14*; *tab. 153:6*) a po jednom z Blatnice pod Svatým Antonínkem I a Veselí nad Moravou I (*obr. 22:12–13*; *tab. 153:3*). Při posledním zpracování vendických spon východní série evidoval Marek Olędzki (*1995*, 232–233, Karte 2) čtrnáct ze sedmnácti nalezišť spon typu A 38, resp. varianty A 39a z okruhu przeworské kultury, a to převážně v její severovýchodní části. Právě na základě dobře datovatelných hrobových celků z této oblasti je možné tyto spony spojit s relativně chronologickým stupněm B2 (spíše s jeho mladší fází) i ve středním Podunají (*Peškař 1972a*, 69; *Olędzki 1995*, 234–235, Abb. 3–4; *týž 1998*, 75). Na Moravě se k těmto sponám hlásí snad jen spona z pohřebiště ve Velkých Hostěrádkách (*Peškař 1972a*, 70, Taf. 3:2), z Čech jsou uváděny nálezy z hrobu 663 v Třebusicích, z pohřebiště v Jevíčku a ze sídliště v Tuklatech (*Droberjar 2015b*, 107, 116, Abb. 4:9, 11:1, 18:5).

Almgren 41

Pozdní vendické spony typu A 41 se vyznačují rozloženým plechovým lučíkem, zapínacím mechanismem v trubičce a jemnou rytou výzdobou. Těžiště jejich výskytu leží v oblasti dolnoviselsko-pomořské (*Tejral 1970b*, 196, 198; *Peškař 1972a*, 70; *Olędzki 1998*, 76). V rámci souboru povrchových nálezů z okresů Hodonín a Uherské Hradiště představují nejpočetnější druh vendických spon (12 ks). Naposledy se jimi zabýval Jan Schuster (*2006a*), který vyčlenil čtyři charakteristické varianty těchto spon podle celkového tvaru připomínajícího jednotlivá písmena abecedy (I, X, Y, Z). Žádný exemplář jeho první kategorie se v povrchových sběrech jihovýchodní Moravy neobjevil, zato k variantě A 41 Y by bylo možné přiřadit spony z Blatnice pod Svatým Antonínkem I a Strážnice II s poměrně širokým lučíkem rozděleným svislými výzdobnými pásky na dvě plochy (*obr. 22:16,18*; *tab. 153:4–5*). Ty jsou rozšířeny zejména v przeworské kultuře, v menší míře potom v Meklenbursku-Předním Pomořansku (*Schuster 2006a*, 110–111, Ryc. 4, 12). Tři spony z Věteřova I, Blatnice pod Svatým Antonínkem I a Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 22:9,15,17*; *tab. 153:7–8*) náležejí k derivátu A 41 X1, který již má nadregionální charakter s největším zastoupením v przeworské a wielbarské kultuře (*Schuster 2006a*, 105, 107, 111, Ryc. 5). Wielbarskou variantu A 41 Z reprezentuje exemplář z Březolup s dvojicí oček na hlavici a širokou nožkou (*obr. 22:11*). Spony této varianty se koncentrují téměř výhradně v ústí Visly (*Schuster 2006a*, 110, 112, Ryc. 10). Pouze obecně do skupiny spon typu A 41 se hlásí dva zlomky horních částí lučíku z Hroznové Lhoty II, jeden s kompletním spirálovým vinutím a jehlou (*obr. 22:19*), druhý zdobený rytými V-motivy a zachovanou trubičkou pro uložení osky zapínání (*tab. 38:4*), nezdobená část hlavice lučíku s vinutím ze Strážnice II (*tab. 103:25*) a fragmenty širokých nožek s částí výdutě se středovým žebrem z Vlčnova I, Vlčnova-Dolního Němčí, Hroznové Lhoty II a Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 22:20–22, 23:11*).

Obr. 23: Spony se širokým páskovým lučíkem a středovým žebrem, spony s válcovitou hlavicí. Želetice (1). Ostrožská Nová Ves IV (2, 5). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (3, 17). Vlčnov-Dolní Němčí (4, 6, 8–10). Ostrožská Nová Ves III (7). Ostrožská Nová Ves V (11). Čejč II (12). Milotice I (13). Hroznová Lhota II (14, 20–21). Strážnice II (15). Veselí nad Moravou I (16). Dolní Bojanovice I (18). Kněžpole II (19). Dubňany I (22).

Mezi „klasickými" sponami typu A 41 lze poměrně dobře rozlišit exempláře przeworského a wielbarského stylu. Przeworská spínadla jsou převážně bimetalická, kdy lučík je bronzový a vinutí s jehlou železné, zatímco wielbarské exempláře jsou celé vyrobené z bronzu. Dalším rozdílem je relativně úzká nožka u przeworských spon a nízké, málo výrazné středové žebro (u wielbarských spon má nožka tvar přesýpacích hodin a středové žebro je výrazné válcovité), lučík je přitom vytepán z tenkého plechu. Potvrzuje se tak zjištění, že pokud se tento typ spony objeví ve středodunajské oblasti, jde v drtivé většině případů o výrobek przeworského stylu (*Olędzki 1998*, 77–78, Abb. 5:1–5). Ze sídlištního prostředí bývají nejčastěji zmiňovány spony z Brna-Chrlic (*Tejral 1970b*, 196, obr. 4:8) a ze slovenského Bielého Kostola (*Hüssen – Rajtár 1994*, 220, Abb. 8:3), z hrobového kontextu pak spony z hrobu z Vávrovic (*Peškař 1972a*, 50, Taf. 3:1), z hrobu 59 ze slovenského Očkova (*Kolník 1965*, 183, obr. 1:4; *Tejral 1999*, 171, Abb. 1–2) nebo z hrobu 49 z polského Opatówa (*Tejral 1999*, 171, Abb. 26) či hrobu 145 z polské Kowalewky (*Skorupka 2001*, 134, Tabl. 42:145/1–2). Známe je také z oblasti Dolního Rakouska ze sídlišť v Drösingu nebo Bernhardsthalu (*Tejral 1999*, 160, Abb. 17:11–12).

Pozdní vendické spony typu A 41 bývají nejčastěji datovány podle výskytu v hrobech do období přelomu mezi starší a mladší dobou římskou (horizont B2/C1) až počáteční fáze mladší doby římské (fáze C1a) a jsou spojovány s přítomností rodin východogermánských bojovníků válčících v pomocných římských jednotkách proti podunajským Germánům či s jejich usazením v předpolí dunajského limitu (*Tejral 1970b*, 209–212; *týž 1999*, 171, 193; *Hüssen – Rajtár 1994*, 220; *Olędzki 1998*, 76–77; *Schuster 2006a*, 101).

Almgren 43

Dalším významným dokladem nadregionálních kontaktů středního Pomoraví se severními oblastmi jsou spony typu A 43 ve tvaru dvou protisměrných písmen T, tedy s hlavicí rozšířenou do stran a nožkou, přičemž předělem je výrazné plastické půlkruhové žebro. Ze sledované oblasti disponujeme celkem třinácti doklady (*obr. 23:1–10*; *tab. 61:24, 118:11, 129:15, 153:9–11*). Zajímavé je, že se vždy ve více exemplářích koncentrují na jednotlivých lokalitách – z Vlčnova-Dolního Němčí pochází 5 ks, z Ostrožské Nové Vsi II a IV je k dispozici po 2 ks. Více než čtvrtina z tohoto souboru je ozdobena zlatým nebo stříbrným plechem. Celá spona z Ostrožské Nové Vsi IV má šikmo rýhovaný zlatý pásek vložený na vrchol hlavice pod původní trubičkou (*obr. 23:2*; *tab. 153:9*), fragment z Ostrožské Nové Vsi III má zlatým páskem ozdobené středové žebro z vnější strany (*tab. 61:24, 153:16*) a jeden z exemplářů z Vlčnova-Dolního Němčí má zase na vnitřní straně a na vrcholu zesíleného žebra zachovány zbytky stříbrného ozdobného plíšku s jemnou rytou výzdobou v několika pásech (*obr. 23:6*).

Koncentrace spon typu A 43 je patrná v dolním Pomoraví, tzn. v Dolním Rakousku (3 ks) a na jihozápadním Slovensku (6 ks), a také v římských podunajských provinciích Norikum a Panonie (*Rajtár 2002a*, 356–358, Abb. 1–3; *Iván – Ölvecky 2015*, 307, Fig. 8:7). Podle dosud zveřejněných znalostí nové nálezy z jihovýchodní Moravy výrazně rozmnožují počet tohoto typu spon na Moravě, neboť odtud byl dosud zveřejněn pouze exemplář ze sídliště v Pasohlávkách (*Tejral 2015a*, 68, Fig. 19:1). V nedávné době byly nalezeny první tři exempláře spony typu A 43 také mimo výše zmíněné regiony, a to ve středních Čechách, odkud pochází bimetalické spínadlo z objektu 51 na sídlišti v Chotusicích u Čáslavi s bronzovým lučíkem a železným vinutím s jehlou (*Valentová – Šumberová 2007*, 787–789, obr. 6) a polovina spony z detektorového nálezu ve Velkých Chvalovicích (*Droberjar 2015b*, 113, Abb. 11:4), a ve východních Čechách, kde je k dispozici povrchový nález fragmentu z Mravína (*Vích 2017*, 76, obr. 2:2). Největší oblastí výskytu pozdních vendických spon typu A 43 ovšem zůstává przeworská kultura, odkud je známo téměř 70 % všech nálezů (*Olędzki 1992*, 94, Abb. 1). Do středního Podunají se dostávají spolu s migrujícími skupinkami nositelů przeworské kultury směrem k jihu pod tlakem posunujících se Gótů (nebo jako důsledek intenzivnějších kulturních kontaktů?) v období markomanských válek a krátce po nich, setkáme se s nimi tedy v nálezových kontextech horizontu B2/C1 a fáze C1a, tedy v časovém rozmezí zhruba 160/170–190/200 (*Olędzki 1992*, 97–101; *Kokowski – Maleev 1999*, 176; *Tejral 1999*, 157, 188; *Rajtár 2002a*, 355).

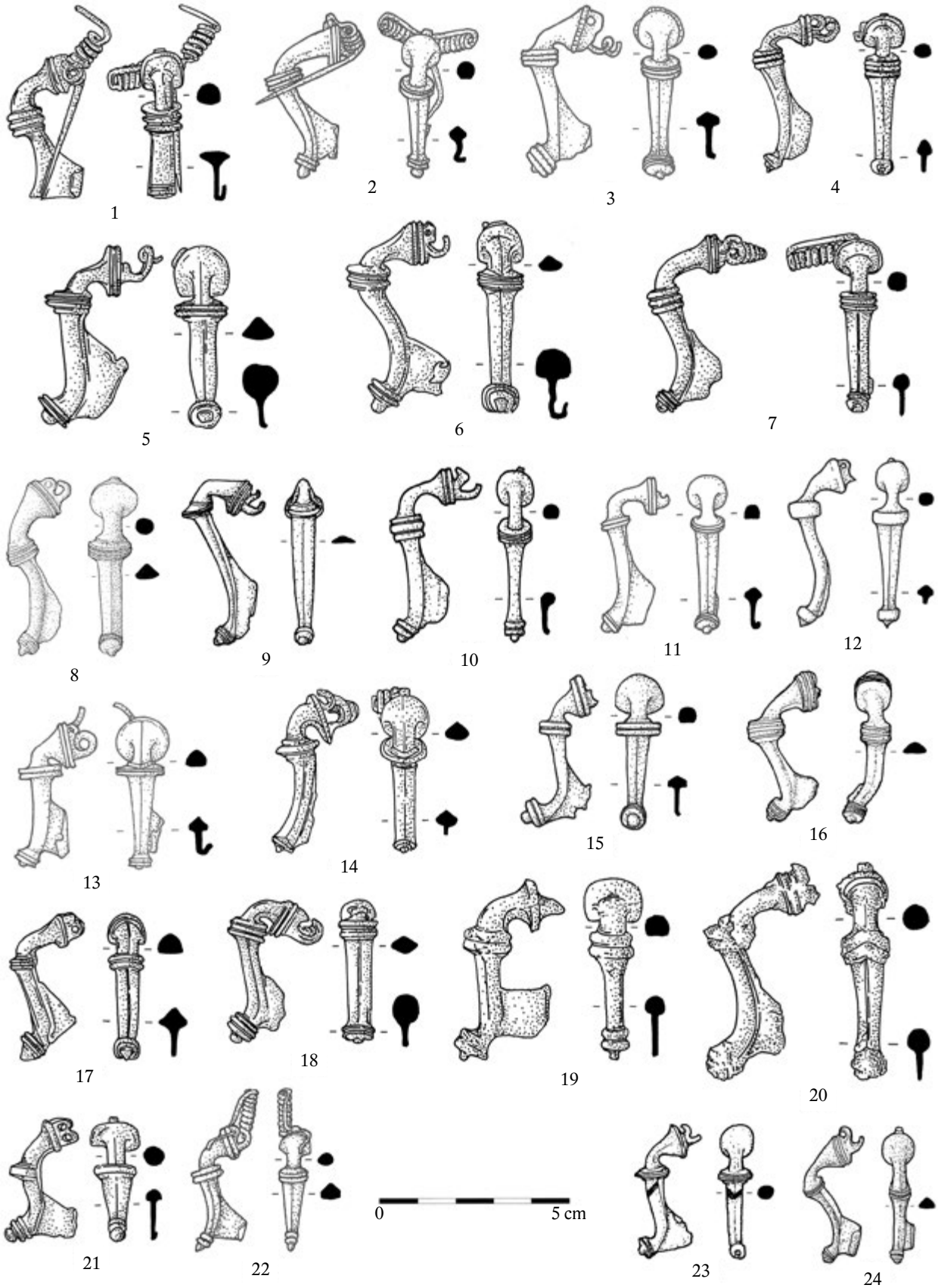
c) Zvláštní forma vendických spon

Almgren 35

Netypickým tvarem vendických spon je nezdobený exemplář z Petrova I s oskou schovanou v trubičce, střechovitým úzkým plechovým lučíkem s profilovaným žebrem a nožkou střechovitého průřezu zakončenou profilovaným knoflíkem (*obr. 22:7*). Jde o exemplář konstrukčně blízký málo rozšířené formě vendických spon typu A 35, které mají na rozdíl od všech ostatních typů vendických spon nožku zakončenou právě knoflíkem. Tyto spony se pouze ojediněle objevily v inventáři žárových hrobů u polabských Germánů a v jižních oblastech Skandinávie ve stupni B2 (*Almgren 1923*, 20, Taf. II:35; *von Müller 1957*, 87; *Cosack 1979*, 99, Taf. 61:5; *Olędzki 1995*, 236).

Trubkovité spony (Trompetenfibeln)

Germánské trubkovité spony představují v páru nošený šperk, který se vyvinul z noricko-panonských výrazně členěných spon typu A 67 a které Oscar Almgren (*1923*, 42)

Obr. 24: Germánské trubkovité spony. Hroznová Lhota I (1, 22). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2–4, 11, 13, 15). Dolní Bojanovice II (5). Uherský Brod II (6). Vlkoš (7). Petrov I (8–9, 16, 23). Strážnice V (10). Hroznová Lhota II (12, 14). Veselí nad Moravou I (17). Strážnice IV (18). Kněždub I (19). Josefov II (20). Ostrožská Nová Ves V (21). Velká nad Veličkou II (24).

označuje výslovně za severoevropské spony. Dělí se na starší (bronzové) a mladší (železné) formy. Povrchové sběry ve středním Pomoraví přinesly 35 ks bronzových trubkovitých spon (*obr. 24*; *tab. 6:9–11, 30:2, 69:10–11, 93:3, 103:20, 121:7, 137:19, 139:4, 152:1–11*). Většinu z nich je možné zařadit k jednodílným či dvojdílným formám typů A 77–79 s bohatě profilovaným uzlíkem na vrcholu lučíku i na patce. Drážky uzlíků bývají často vyplňovány zlatými či stříbrnými filigránovými drátky; v našem souboru zůstaly zachovány stříbrné vkládané drátky pouze na čtyřech exemplářích (*obr. 24:3,9,23*; *tab. 69:14, 152:4–5,10*). Tyto spony představují velmi oblíbený tvar šperku po celém území svobodné Germánie, od polabských Germánů přes przeworskou a wielbarskou kulturu až po Skandinávii. Jejich chronologické postavení je vymezeno od poloviny 1. století do první třetiny 2. století (*Peškař 1972a*, 84; *Kolník 1977*, 154, 157; *Dąbrowska 1998*, 151), s doklady přežívání až v polovině nebo závěru 2. století (*Komoróczy 1999*, 172; *Tejral 2001*, 203–204; *týž 2008*, 76), tj. v rámci období B1c–B2/C1. Trubkovité spony jsou spíše záležitostí výbavy germánských hrobů, v poslední době se však objevily také v několika sídlištních kontextech. Ze širšího prostoru středodunajského barbarika je třeba zmínit např. nálezy z chaty 3 v Mušově – Na Pískách (*Komoróczy 1999*, 171–172, obr. 4:3) a z povrchových sběrů na sídlištích v Prosiměřicích (*Jílek 2009c*, 346–347, obr. 13:12) a v Klenovicích na Hané (*Čižmář et al. 2008*, 126, obr. 2:11), především však stříbrný exemplář objevený na jihovýchodním svahu mušovského Burgstallu (*Tejral 2001*, 203–205, Abb. 2). Ze Slovenska jsou uváděny např. v objektu 179 v Beckově (*Varsik – Hanuliak – Kovár 2006*, 206, obr. 127:5), v blíže nespecifikovaných sídlištních objektech v Zohoru (*Elschek 1997a*, 41, obr. 16:2; *týž 2011*, 86, obr. 23:9) a v Lábu (*Elschek – Drahošová 1998*, 53, obr. 20:4). Další byly objeveny při povrchových sběrech pomocí detektoru kovů na dolnorakouských sídlištích v Drösingu (*Allerbauer – Jedlicka 2000d*, 644–645, Abb. 642, 648), Ringelsdorfu (*Allerbauer – Jedlicka 2000g*, 662, Abb. 803–804) aj. Ze sídliště v Olomouci-Slavoníně je uváděn zatím ojedinělý doklad místní výroby tohoto typu spon v barbariku. V chatě 3476, dílenském objektu kovotepce či kováře, se mezi řadou řemeslných nástrojů našla také jedna železná trubkovitá spona (*Kalábek 2006*, 435–437, obr. 5:1–24).

Z početné skupiny trubkovitých spon, převážně jednodílných, se vyčleňuje vícedílný exemplář ze sídliště v Ostrožské Nové Vsi V, který je poměrně malý s výrazným středovým půlkruhovým žebrem a širokou střechovitou nožkou zakončenou profilovaným knoflíkem. Jeho nápadným prvkem je dvojice otvorů na háčku pro uchycení vinutí, musel mít tedy původně dvě osky se samostřílovým vinutím (*obr. 24:21*; *tab. 152:11*). Typologicky připomíná typ A 79. Identickou bronzovou sponu uvádí Igor Bazovský (*2005*, 124, tab. VIII:3) z Čataje, blíže se jí však nevěnuje.

Další netypickou a málo zastoupenou variantu A 99 reprezentuje kompletní bronzová spona s vícenásobně profilovaným středovým žebrem a rovně seříznutou nožkou z pohřebiště v Hroznové Lhotě I (*obr. 24:1*; *tab. 152:1*). Analogii pro ni nalezneme v žárovém hrobě ze severočeského Lukavce (*Svoboda 1948*, 68, obr. 4:17). Tvar nožky ukazuje na vliv vendických spon, představuje tudíž mezitvar mezi trubkovitými a vendickými sponami ve stupni B2.

Spona se třemi příčnými články na lučíku Almgren 95–97 (Dreisprossenfibel)

Masivní litá bronzová spona s lučíkem děleným třemi horizontálními žebry a nevýrazným koncovým knoflíkem z Čejče II (*obr. 23:12*; *tab. 153:12*) patří do výrazné skupiny spon s plasticky děleným lučíkem a řadí se k typům A 95–97. V poslední typologii Thomase Hauptmanna (*1998*, 160, Abb. 1) by šlo o odersko-viselské spony 1. série, varianty 3 se spirálovým vinutím s horní tětivou, které se vyskytují zejména v jihozápadní části tohoto okruhu (*Hauptmann 1998*, 163, Abb. 6, 8). Ve své domovské oblasti, tedy ve wielbarské kultuře, patří ke sponám krátkodobé módy z horizontu B2/C1, popř. fáze C1a (*Hauptmann 1998*, 164).

Sekundární nálezovou koncentraci spon wielbarského „barokního" stylu je možné vidět právě ve středním Podunají, na barbarské i římské straně dunajské hranice (*Tejral 1999*, 166, Abb. 36). Na Moravě zatím tyto spony chybí, jde tedy o první doložený příklad (druhá, zatím nepublikovaná spona pochází z Hrubé Vrbky II). Na jihozápadním Slovensku byly publikovány jen nález z povrchového sběru na germánském sídlišti v Hamuliakovu (*Iván – Ölvecky 2015*, 307, Fig. 8:4), exemplář ze sekundárních vrstev kamenného tábora v Iži (*Rajtár 1992*, 162, Abb. 20:5) a dvě tvarově mírně odlišné bronzové spony se šarnýrovým zapínacím mechanismem z hrobu 78 z Veľkého Cetína (*Ruttkayová 2009*, 570–572, obr. 2:4,8). Šest exemplářů spon typů A 95–96 máme ale povrchovou prospekcí doložené na germánských sídlištích v Dolním Rakousku – v Drösingu, Ringelsdorfu, Enzersfeldu a Bernhardsthalu (*Tejral 1999*, 160, Abb. 14:6–7,9–11; *Jedlička 2017*, 118, 138, 197, Taf. 3:16, 6:11, 14:17–19), a připočítat musíme také nálezy z Panonie, konkrétně z Carnunta (*Adler – Kladnik 1991*, 301, Abb. 937) a Schattendorfu (*Adler – Nowak 1985–86*, 277, Abb. 524). Z Čech byly publikovány nálezy ze sídliště v Třebestovcích a z pohřebiště v Třebusicích (*Droberjar 2015a*, 40–41, obr. 5:2–3).

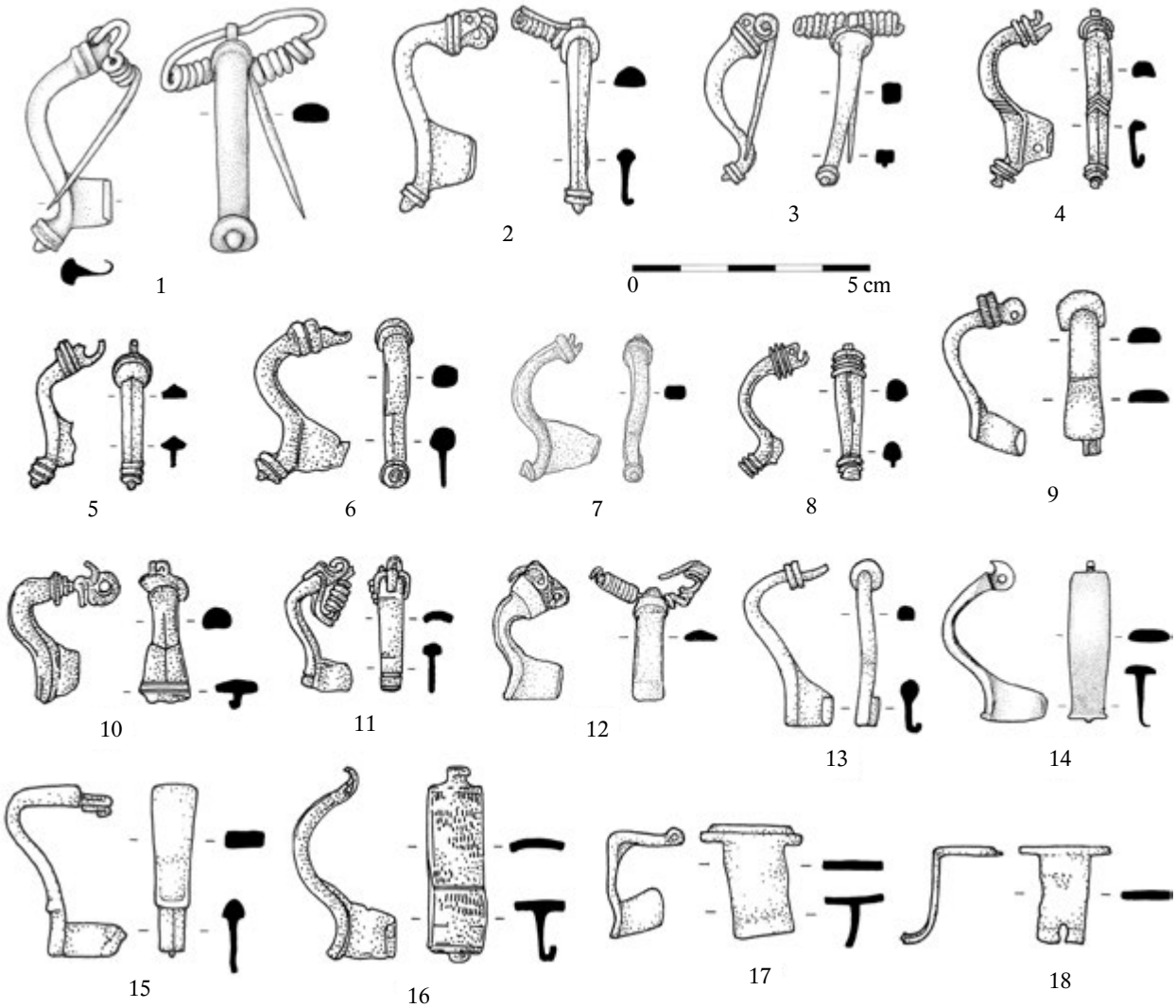
Všechny tyto spony jsou kladeny do koncové fáze stupně B2 a zejména horizontu markomanských válek a krátce po nich (horizont B2/C1) a jsou spojovány s přílivem skupinky přistěhovalců či přesouvajících se bojovníků wielbarské kultury během válečných operací z oblasti dolního Povislí do středního Podunají nebo s mírovými obchodními kontakty prostřednictvím Jantarové stezky, tj. s přímými vlivy mezi oběma oblastmi (*Rajtár 1992*, 162; *Tejral 1999*, 196).

Novější interpretace pracují s možnostmi infiltrace wielbarských vlivů zprostředkovaných nositeli przeworské kultury či nadregionálního módního projevu doby (*Ruttkayová 2009*, 571–572).

Spony s esovitě prohnutým lučíkem Almgren 110–111

Mezitvar na pomezí germánských trubkovitých a kolínkovitých spon představují spínadla s esovitě prohnutým lučíkem zakončeným patkou s ozdobným profilovaným knoflíkem, drobnou kruhovou hlavicí a spirálovitým vinutím s horní tětivou, které náležejí do Almgrenovy V. skupiny, 7. série a můžeme je synchronizovat s typy A 110–111. Ve středním Pomoraví jsou doloženy osmi bronzovými kusy (*obr. 25:1–8; tab. 152:12–17*). Již dříve byla publikována další spona z Vlčnova-Dolního Němčí (*Čižmář et al. 2009*, 145, obr. 7:12). Jejich spojovacím znakem s trubkovitými sponami je profilovaná hlavice a uzlík na patce, do jejichž rýh byly původně vkládány ozdobné stříbrné drátky. Spona z Ostrožské Nové Vsi V má na rozhraní lučíku a nožky jemnou rytou výzdobu (*obr. 25:4*; *tab. 152:17*). Příbuzné spony se našly např. v hrobě 73 na pohřebišti Sládkovičovo (*Kolník 1980*, 155, Taf. CLIX:73/c) nebo v hrobě 1 z Rothenseehofu (*Tejral 2001*, 221, Abb. 8:5).

Rozšíření těchto spon v barbariku může být obecně spjato s pronikáním výrobků noricko-panonského uměleckého řemesla (především výrazně členěných spon) na počátku stupně B2 (*Machajewski 1998*, 188, 193). Oliver Gupte (*2004*, 51) řadí tyto tvary již do své IV. skupiny, varianty 1A polabských kolínkovitých spon, vyznačujících se knoflíkem na patce a dlouhým samostřílovým vinutím. Vydělil dokonce specifickou lokální oblast jejich pozdní produkce

Obr. 25: Spony s esovitě prohnutým lučíkem, s válcovitou hlavicí a s páskovým lučíkem s pravoúhlou destičkou nad vinutím. Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1–3, 5, 13, 15, 17–18). Ostrožská Nová Ves V (4, 8, 11). Hroznová Lhota I (6). Vlčnov I (7). Veselí nad Moravou I (9). Dolní Bojanovice II (10). Petrov I (12). Kozojídky II (14). Hroznová Lhota II (16).

v Braniborsku, okolí Hamburku a Pomořansku v období po markomanských válkách, tj. ve stupni C1 (*Gupte 2004*, 104, Taf. 31–32, 73:1).

Spony s válcovitou hlavicí (Kopfkammfibeln)

Spony s válcovitou hlavicí, které Oscar Almgren zařadil do své V. skupiny, 8. série (typy A 120–131), představují výraznou skupinu spínadel východogermánské provenience. Charakteristická je pro ně masivní litá konstrukce, výrazná válcovitá hlavice (hřeben) a esovitě oble nebo ostře profilovaný lučík. Při jejich členění se částečně podržím původní Almgrenovy typologie, částečně nové klasifikace Henryka Machajewského (*1998*, Abb. 2). Nutno konstatovat, že v odborné literatuře se tyto spony – s výjimkou typu A 129 – detailněji při vyhodnocení typologicky nezařazují, většinou jsou popsány obecně jako spony s válcovitou hlavicí.

a) Almgren 120–121, Machajewski 1

Do typologické skupiny 1 podle Henryka Machajewského se řadí drobné bronzové spony s širším páskovým lučíkem, malou válcovitou hlavicí a rovně seříznutou nožkou s vyšším zachycovačem z Veselí nad Moravou I, Dolních Bojanovic II, Ostrožské Nové Vsi V, Petrova I a Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 25:9–13*; *tab. 152:20–22*). V Almgrenově typologii by odpovídaly typům A 120–121. Nejbližší analogie je možné nalézt v žárovém hrobě z Mušova (*Peškař 1972a*, 93, Taf. 15:6), v hrobě 1 z Velkých Hostěrádek (*Peškař – Ludikovský 1978*, 16–17, obr. 4:2), na pohřebišti v Jevíčku (*Droberjar – Vích 2011*, 26, obr. 5:16) nebo v železném provedení na slovenských sídlištích v Bratislavě-Trnávce (*Varsik 2011a*, 40, obr. 15:17) a Čataji (*Bazovský 2005*, 64, 136, tab. XX:10) či v dolnorakouském sídlišti v Ringelsdorfu (*Tejral 1999*, 160, Abb. 19:10). Geograficky jsou nejvíce rozšířeny na pohřebištích przeworské kultury v časovém rozmezí konce stupně B2 a přechodného horizontu B2/C1 (*Machajewski 1998*, 190).

b) Almgren 124, Machajewski 3a–3b

Plná litá bronzová spona se střechovitě hráněným lučíkem, drobnou válcovitou hlavicí a rovně seříznutou nožkou s vysokým obdélným zachycovačem pochází z Dubňan I. Lučík je od nožky oddělen dvojicí střechovitých rýžek, na spodní ploše patky jsou vyryty překřížené linie (*obr. 23:22*; *tab. 153:22*). Druhá bronzová spona této skupiny se našla na sídlišti v Dolních Bojanovicích I. Má stejně širokou válcovitou hlavici a vykrojenou lichoběžníkovou nožku, její lučík je dutý (*obr. 23:18*; *tab. 153:21*). Typologicky mají oba exempláře nejblíže ke spínadlům typu A 124. Zatímco první patří variantě Machajewski 3a, druhá se tvarem nožky hlásí k variantě Machajewski 3b. Tyto formy spolu se sponami typů A 95–96 vytvářejí náplň počáteční fáze okruhu tzv. barokního stylu litých spon wielbarské a przeworské kultury fáze B2b a horizontu B2/C1 (*Machajewski 1998*, 192–193). Šest analogických exemplářů spon typu A 124 (varianty Machajewski 3b) pochází z českého území (*Droberjar 2015a*, 42, obr. 6:1–6). Na Moravě se dvě spony objevily v inventáři hrobu 1 ve Velaticích (*Jílek – Kuča – Sojková 2011*, 250, tab. I:5–6), po jednom exempláři známe z pohřebišť ve Vávrovicích, Šitbořicích, Hevlíně, ze sídliště v Ladné (*Peškař 1972a*, 93, Taf. 16:1–2,6,9) a z hradiska Zelená Hora u Radslavic (*Rybářová 2012a*, 186, obr. 6), stejně jako z Dolního Rakouska z Ringelsdorfu (*Adler 1994b*, 582, Abb. 855). Z jihozápadního Slovenska k nim můžeme přiřadit tři železné spony z hrobu 193 z Abrahámu (*Kolník 1980*, 68, Taf. LV:193/b1–b3) a po jednom kusu z pohřebiště v Hronovcích a ze sídliště v Mužle (*Beljak 2014*, 14–15, obr. 6:7,12).

c) Almgren 125, Machajewski 4

Pár bronzových spon s polokruhovou profilovanou hlavicí, širokým a na stranách zkoseným lučíkem a velkou lichoběžníkovou nožkou byl nalezen na sídlišti v Hroznové Lhotě II (*obr. 23:20–21*). Do drážek na hlavici mohly být původně vloženy ozdobné stříbrné drátky (stopy na obou exemplářích nejsou příliš výrazné). Plocha nožky u jedné spony je ještě pokryta zlatou plechovou fólií (*obr. 23:21*; *tab. 153:19*). Ke stejnému typu spínadel pravděpodobně náleží také spona z ojedinělého nálezu z Kněžpole II, které chybí zkosené boční hrany lučíku (*obr. 23:19*; *tab. 153:20*). Z Moravy byly teprve nedávno zveřejněny tři shodné nálezy spon typu A 125, z římské stanice na Burgstallu u Mušova (*Tejral 2015a*, 49, 51, Fig. 1:5, 11:2), z povrchového sběru v Hevlíně (*Rožnovský 2015*, 211, obr. 2:2) a z Loštic na střední Moravě (*Halama 2015*, 482–483, obr. 4:1), a obdobně take na jihozápadním Slovensku jsou známy pouze nedávné nálezy ze sídliště v Hamuliakovu (*Iván – Ölvecky 2015*, 307, Fig. 8:3) a z pohřebiště v Hronovcích (*Beljak 2014*, 11). Spona blížící se typu A 125 se našla také na pohřebišti v Jevíčku (*Droberjar – Vích 2011*, 26, obr. 5:12). V souvislosti s nálezem z Loštic byl tento typ spony nedávno důsledně chronologicko-typologicky vyhodnocen Jakubem Halamou (*2015*, 484–492, obr. 9). Stačí tedy zdůraznit základní stanoviska postavení tohoto typu spony ve středodunajském barbariku. Oproti jiným typům a variantám spon s válcovitou hlavicí patří k méně častým nálezům nejen v markomansko-kvádské oblasti, ale také v západobaltském okruhu a ve wielbarské kultuře, přesto je tento typ tradičně považován za sponu wielbarského původu (*Droberjar 2015a*, 37). Naopak více je zastoupen na pohřebištích przeworské kultury a vykazuje i konstrukční shodu s przeworskými sponami typu A 129. Na základě těchto skutečností je tak nově spojován s ženským krojem przeworské kultury v horizontu B2/C1 (*Halama 2015*, 492). Vzhledem k neustálému zpřesňování horizontu mar-

komanských válek a období po nich bude pravděpodobně nutné přijmout delší časové období výskytu skupiny cizorodých spínadel východogermánského původu, a to až do první třetiny 3. století (*Tejral 2015a*, 88).

d) Almgren 128, Machajewski 6

Jediným zástupcem této pokročilé formy spon s válcovitou hlavicí je bronzový exemplář z Blatnice pod Svatým Antonínkem I s ostře zakončenými hranami půlkruhové hlavice, širokým vícenásobně hráněným lučíkem a střechovitou lichoběžníkovou nožkou, oddělenou od lučíku plastickým žebírkem (*obr. 23:17*; *tab. 153:18*). Jde o klasické představitele tzv. barokního stylu východogermánského šperkařství s těžištěm výskytu opět ve fázi B2b a v horizontu B2/C1; ojedinělé kusy mohou přežívat až do druhé třetiny 3. století, do fáze C1b (*Machajewski 1998*, 189, 192). Na Moravě se tento typ spony dosud nevyskytl, uváděny jsou pouze sídlištní doklady z Dolního Rakouska (Ringelsdorf: *Nebehay – Stuppner 1989e*, 240, Abb. 1319; Drösing: *Stuppner 1990b*, 237, Abb. 951) a jihozápadního Slovenska (Čataj: *Bazovský 2005*, 64, 136, tab. XX:7) či detektorové nálezy z Čech (Tatce a Třebestovice: *Droberjar 2015a*, 44, obr. 7:6–7). K uvedené kolekci je nutné připočítat ještě dva exempláře spon blížících se typu A 128 z inventáře hrobu 112 na pohřebišti ve Veľkém Cetíně (*Ruttkayová 2009*, 570, obr. 2:1–2).

e) Almgren 129, Machajewski 8

Po stránce tvarové morfologie se jako nejpropracovanější forma spon s válcovitou hlavicí jeví spony s podélným obdélníkovým otvorem ve středu širokého lučíku a zapínacím mechanismem schovaným v trubičce typu A 129. Na jejich vznik měly nejspíše vliv římskoprovinciální vojenské spony s vidlicovitým lučíkem (*Mączyńska 2009*, 58). V regionu středního Pomoraví byly povrchovými sběry získány čtyři kusy těchto spon. Tři z nich jsou zachovány celé, pouze s chybějícím vinutím a jehlou, a to z Hroznové Lhoty II, Strážnice II a Veselí nad Moravou I (*obr. 23:14–16*; *tab. 153:14–15*); z Blatnice pod Svatým Antonínkem I pochází pouze fragment hlavice s částí perforovaného lučíku (*tab. 7:9, 153:17*). K těmto čtyřem exemplářům je nutné přičíst ještě fragment z Hrubé Vrbky I (*Ďuga – Vachůtová – Zeman 2017*, 274, obr. 1:13) a nepublikovaný detektorový nález z Uherčic.[41]

Do roku 2008 byly na Moravě známy pouze dvě spony tohoto typu z římského opěrného bodu v Mušově – Burgstallu (*Tejral 2015a*, 46, Fig. 1:6, 2:1–2). S rozmachem intenzity povrchových sběrů pomocí detektorů kovů byl nálezový soubor zmnožen o několik desítek kusů ze všech regionů středodunajského barbarika.[42] S výjimkou nálezů uskutečněných při záchranném archeologickém výzkumu v Beckově (*Varsik – Hanuliak – Kovár 2006*, 206, obr. 127:2) a při systematické exkavaci římského dřevozemního tábora v Iži (*Rajtár 2015*, 380, 382, obr. 2:1) byly všechny ostatní exempláře získány právě povrchovou prospekcí za pomoci detektorů kovů: sedm spon ze šesti různých lokalit z jižní Moravy (*Čižmář et al. 2009*, 150, obr. 9:1–7), po třech kusech bylo získáno ze sídliště v Bernhardsthalu (*Adler – Nebehay 1989a*, 217, Abb. 796; *Adler 1991a*, 279, Abb. 589; *Allerbauer – Jedlicka 2000a*, 641, Abb. 609), po dvou kusech ze sídlišť v Mužle (*Beljak 2014*, 14, obr. 6:10–11) a Ringelsdorfu (*Stuppner 1984a*, 301, Abb. 609; *týž 1991c*, 306, Abb. 1026) a po jednom příkladu z lokalit Smržice (*Fojtík – Popelka 2010*, 390, obr. 11), Dojč, Hurbanovo, Radimov (*Rajtár 2013*, 142–144, Abb. 6:a–c), Drösing (*Nebehay 1982*, 283, fig. 798) a Enzersfeld (*Karl – Karl 1998*, 779, Abb. 620). Jejich počet je nepochybně výrazně vyšší, mnoho nálezů však zůstává ještě nezveřejněných.

Spony typu A 129 chybí ve wielbarské kultuře, zato jejich maximální koncentrace je patrná v centrálních a západních oblastech przeworské kultury, kde byly nepochybně vyráběny (*Machajewski 1998*, 189; *Mączyńska 2009*, 58–59, Abb. 25; *Tejral 2015a*, 46–47, Fig. 3–4). Na příčiny jejich druhotného šíření v oblastech kolem středního toku Dunaje existuje řada více či méně verifikovatelných domněnek, které nedávno shrnul Ján Rajtár (*2015*, 382–383). Nepochybně souvisí s politickými událostmi markomanských válek a situací po Commodově míru, ať už se k Markomanům, Kvádům a Sarmatům dostaly spolu s jejich přímými účastníky ze severnějších oblastí (ženy-zajatkyně, otrokyně, konkubíny nebo bojovníci przeworské kultury), či v době míru obchodem. Řada těchto bronzových spon byla původně daleko honosnějším šperkem, neboť byla ozdobena plátováním zlatou či stříbrnou fólií (např. nálezy z Dojče, Radimova, Hurbanova, Iže a Bernhardsthalu). To z nich dělalo lukrativní zboží, které Markomani a Kvádové mohli získat také výměnou nebo rekvírováním jako kořist či lup (*Rajtár 2015*, 383). Datování spon typu A 129 ve středním Podunají se opírá o stratifikované nálezy ve vrstvách ze 70. let 2. století z římských opěrných bodů v Mušově, Iži a Brigetiu (*Tejral 1999*, 157; *Rajtár 2015*, 391) a analogie z hrobů przeworské kultury, kde tvoří typickou náplň horizontu B2/C1 a fáze C1a (*Mączyńska 2009*, 58; *Rajtár 2015*, 383; *Tejral 2015a*, 48).

f) Machajewski 7a

Pěkným příkladem germánského šperkařství je velká a masivní bronzová spona z Milotic I se širokou válcovitou hlavicí a lučíkem zužujícím se směrem k nožce, jež je rourkovitě vytažená a rovně seřezaná (délka spony 6,2 cm, váha

41 Autor jej má k dispozici i s nálezovými okolnostmi, připravuje se jeho zveřejnění.

42 V součtu s nepublikovanými nálezy z Čech uvádí aktuální počet Ján Rajtár (*2015*, 383) – nejméně 35 nálezů z 29 lokalit.

73 g). Na horní ploše hlavice je zachovaný relikt původního zlatého ozdobného plechu s výzdobou krátkých protisměrných záseků v motivu klasu (*obr. 23:13*; *tab. 153:13*). Těžko se k ní hledá přesná analogie, u honosných spon s kombinací materiálů z drahých kovů však není divu, většinou je každý jedinec originál. V Almgrenově typologii svůj přesný protějšek nemá, blížila by se však variantě Machajewski 7a s předlohami v severských oblastech barbarika. I ona reprezentuje typický „barokní" styl šperkařského okruhu fáze B2b a horizontu B2/C1 (*Machajewski 1998*, 189, 192). Tvarově a výzdobně vzdáleně příbuzné dvě železné spony zkrášlené stříbrným perlovcovým drátem pocházejí z inventáře hrobu 718 z Třebusic (*Droberjar 2015a*, 44, obr. 7:10). Bližší analogií může být spona s válcovitou hlavicí a zužujícím se lučíkem z hrobu 1834 z Modřic (*Mikulková 2014*, 171, obr. 6:5) nebo železný exemplář ze sídliště v Drösingu (*Nebehay – Stuppner 1989a*, 221, Abb. 901).

Kombinace bronzového podkladu a ozdobného zlatého plechu je příznačná pro wielbarskou kulturu. Pro tento způsob zdobení i stejný výzdobný motiv najdeme dostatek dokladů na wielbarských pohřebištích, většinou právě na sponách s válcovitou hlavicí typů A 124–128 a na sponách s třemi příčkami na lučíku typů A 95–96, např. nálezy z mohyl 14 a 22 z Gronowa (*Machajewski 2013*, 41, 43, Taf. LXVII:1–2), z hrobů 1 a 2 v mohyle 37 z Nowého Łowicze (*Cieśliński – Kasprzak 2010*, 370, Abb. 4:B/2, Abb. 7:1,3), z vrstvy za hrobem 6 na pohřebišti Gostkowo (*Kurpiewski – Olszta-Bloch 2012*, 322–323, Fig. 5:2), z pohřebiště v Czarnówku (*Schuster 2014*, 79–82, Ryc. 62a–c, 63a) či několik exemplářů z pohřebiště Kowalewko (barevně viz *Skorupka 2004*, 53, 55, Ryc. 36, 44, 46–48, 96 atd.).

Germánské kolínkovité spony

Oscar Almgren (*1923*, 62–64, 68–70, Taf. VI:132–147, 150) vyčlenil v rámci své V. skupiny typy 138–147 jako germánské kolínkovité spony a typy 132–137 a 150 jako zvláštní formy, jakési přechodné tvary mezi východogermánskými sponami s válcovitou hlavicí, labsko-germánskými a římskoprovinciálními kolínkovitými sponami. Až na jednu výjimku náležejí všechny povrchové nálezy těchto spon ze středního Pomoraví (21 ks) právě do této vedlejší série. Ty dosud stály stranou odborného zájmu badatelů, detailněji do několika variant je rozpracoval teprve nedávno Eduard Droberjar (*2012b*, 236–241, obr. 3).

a) Almgren 132

Klasické spony typu A 132 s hráněným lučíkem a drobnou válcovitou záhlavní destičkou reprezentuje pět exemplářů (*obr. 26:1–5*; *tab. 154:9*). Koncentují se v prostředí przeworské kultury jako typická spínadla fáze B2b (*Droberjar 2012b*, 237, obr. 3:1–2). Stejně početná je také skupina spon varianty A 132a s vývalkovitě členěnou hlavicí a pravoúhle zalomeným lučíkem, převážně ze sídlištního prostředí (*obr. 26:6–10*; *tab. 154:4,6–7*). Drážky mezi jednotlivými vývalky mohly být ozdobeny vkládanými stříbrnými drátky. Tělo lučíku může být zdobené rytými liniemi, nožka může být jemně fasetovaná. V třídění Olivera Gupteho (*2004*, 53, Taf. 38:5) lze zdobené exempláře přiřadit k jeho IV. výzdobné skupině, formě 4B z přelomu starší a mladší doby římské, tj. ze stupňů B2–C1 (*Gupte 2004*, 123). Domovinou této subvarianty kolínkovitých spon je zřejmě dolní a střední Polabí s těžištěm výskytu v době markomanských válek, tj. v období B2b–B2/C1 (*Droberjar 2012b*, 237, 242, obr. 3:3). Mohou se ale samozřejmě vyskytnout také v nálezovém horizontu stupně C1 (*Peškař 1972a*, 90). Ve stejném časovém rozpětí se objevují rovněž v przeworské a luboszycké kultuře, kde jsou často obsahem hrobů se zbraněmi (*Mączyńska 2009*, 51, Taf. 8:FB 54). Vývoj germánských kolínkovitých spon z římskoprovinciálních předloh je patrný v přítomnosti drobné stylizované záhlavní destičky. Tyto varianty jsou chápány jako chronologicky starší, přičemž se vyskytují zejména ve středodunajské oblasti (*Beljak 2009*, 41). Vyjma chaty 6/1993 z Cíferu-Páce (*Tejral 2008*, 79, obr. 8:1) shledáváme analogické protějšky výhradně v povrchových nálezech na germánských sídlištích v Božicích (*Jílek 2008b*, 338, obr. 4–5), Medlovicích (*Čižmář et al. 2009*, 145, obr. 5:19), Mužli (*Beljak 2009*, 40, obr. 17:6,9), Hamuliakovu (*Iván – Ölvecky 2015*, 307, Fig. 8:1), Enzersfeldu (*Karl – Karl 2000*, 648, Abb. 697) nebo Ringelsdorfu (*Allerbauer – Jedlicka 2000f*, 660, Abb. 790).

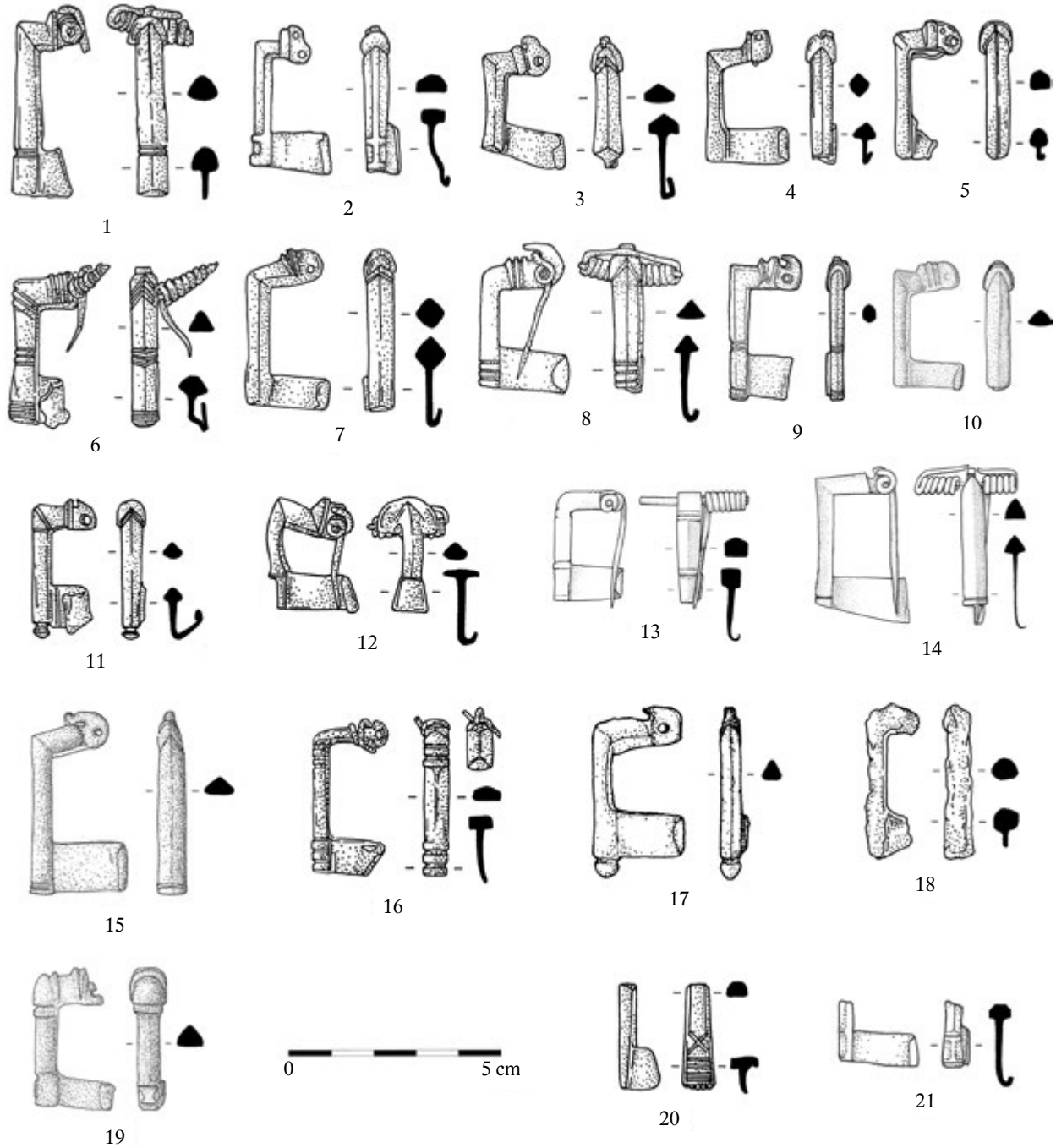
Ke zvláštní odnoži germánských kolínkovitých spon, konkrétně k variantě A 132c s kuličkou na nožce (varianta Jevíčko), patří drobná bronzová spona s vyšším zachycovačem ze sídliště v Hroznové Lhotě II (*obr. 26:11*; *tab. 154:5*). Jako nová varianta byla vyčleněna na základě povrchového nálezu z pohřebiště v Jevíčku, datovaného do druhé poloviny 2. století (*Droberjar 2012b*, 239, obr. 3:5). Ze stejné lokality pochází také jiná hybridní forma, kterou Eduard Droberjar (*2012b*, 240, obr. 3:7, 4:1) označuje jako „germánskou" kolínkovitou sponu s polokruhovitou záhlavní destičkou varianty A. Má lichoběžníkovitě rozšířenou nožku s vyšším zachycovačem a výraznou polokruhovitou destičku chránící vinutí s horní tětivou (*obr. 26:12*; *tab. 154:10*). Nahrazení válcovité hlavice plochou polokruhovitou destičkou naznačuje, že imituje římskoprovinciální kolínkovité spony. Přestože nálezů této varianty zatím není mnoho (střední Čechy, Dolní Rakousko), jsou připisovány domácí výrobě polabských Germánů ve druhé polovině 2. století (*Droberjar 2012b*, 239–240). Na druhou stranu, čím dál početnější přítomnost těchto hybridních kolínkovitých spon ve středodunajském barbariku vedla Jaroslava Tejrala (*2015b*, 438, Abb. 7:1–4, 8:1–3) k myšlence o jejich místní podunajské výrobě jakožto výsledku lokálního míšení římskoprovinciálních (Kovrig 104/104a) a barbarských předloh (A 132) krátce po skončení markomanských válek a jejich označení jako typ Mušov. Do stejné skupiny přechodných

forem „germánských“ kolínkovitých spon, ale k variantě D (s malou nevýraznou a úzkou záhlavní destičkou) můžeme přiřadit zbylých šest exemplářů kolínkovitě ohnutých spon z jihovýchodní Moravy – jeden stříbrný, čtyři bronzové a jeden železný (*obr. 26:13–18*; *tab. 154:1,3,8*). Jsou velmi podobné variantě A 132a s rozšířením opět u polabských Germánů v pozdním stupni B2 a přechodném horizontu B2/C1 (*Droberjar 2012b*, 241–242, obr. 3:11).

Pouze obecně ke kolínkovitým sponám typu A 132 je možné zařadit zlomky dvou nožek s rytou nebo metopovitou výzdobou z Vlčnova-Dolního Němčí a Hroznové Lhoty II (*obr. 26:20–21*).

b) Almgren 137

Jediným příkladem kolínkovité spony typu A 137 je masivní lité dvojdílné spínadlo se střechovitým průřezem lučíku

Obr. 26: Germánské kolínkovité spony. Vlčnov-Dolní Němčí (1, 16, 19–20). Strážnice II (2, 9, 17). Ostrožská Nová Ves I (3, 13, 18). Věteřov I (4). Ostrožská Nová Ves V (5, 14). Uherský Brod II (6). Věteřov II (7). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (8). Strážnice/Petrov II (10). Hroznová Lhota II (11–12, 21). Vlčnov I (15).

z Vlčnova-Dolního Němčí. Má zdobenou nožku, zvýrazněný ohyb kolínka a několik vývalků před vinutím, které mohly být původně omotány drátky z drahých kovů (*obr. 26:19*). Obdobné povrchové nálezy známe z Krásna a Čataje na jihozápadním Slovensku (*Bazovský 2005*, 62–63, tab. XIX:8,11), z dolnorakouského Drösingu (*Nebehay 1982*, 284, Abb. 825) a Ringelsdorfu (*Allerbauer – Jedlicka 2000g*, 662, Abb. 804), výjimečně také z Panonie (*Patek 1942*, 133, Taf. XXII:16) nebo Dácie (*Cociş – Opreanu 1998*, 199, Taf. VIII:57). Prototypem jejich výroby byly nepochybně panonské kolínkovité spony s hřebenem na hlavici u vinutí typu Kovrig 104, jež se vyráběly hlavně ve druhé polovině 2. století (*Mączyńska 2009*, 47–50, Abb. 19:1–9).

Z oblasti středodunajského barbarika existují také přímé doklady výroby germánských kolínkovitých spon, např. dva surové bronzové polotovary ve formě dlouhé tyčinky s již vytvarovaným zachycovačem spolu s kompletním exemplářem spony z výplně objektu 160/81 na sídlišti Nitra – Mikov dvor (*Pieta 1993*, 86, obr. 3:3–5) nebo dva polotovary ve fázi téměř dokončených výrobků z prostoru tzv. dílenského okrsku na mušovském Burgstallu (*Komoróczy 2008*, 413, obr. 18).

c) Almgren 147

Vzácným příkladem precizního germánského šperkařství je zlomek spodní části lučíku stříbrné spony s odlomeným zachycovačem z Blatnice pod Svatým Antonínkem I. Jde o široký litý lučík obdélníkovitého tvaru, který byl potažen stříbrným vybíjeným plechem s výzdobnými motivy klasu (či copu) po stranách a koncentrických kroužků uprostřed (*tab. 7:3, 154:2*). Pravě na základě těchto charakteristických znaků (široký lučík a výzdoba) můžeme uvedený fragment přiřadit k polabsko-germánským kolínkovitým sponám varianty A 147b s příčným ramenem na nožce (*Droberjar 2002b*, 241, Abb. 3:2–4). Spínadla typu A 147 rozhodně nepatří k častým nálezům, z celé Evropy je známa jen asi desítka exemplářů (*Gupte 2004*, 46–49, Taf. 20–21, 30:4). Ve stříbrném provedení můžeme uvést nálezy z hrobu II z Marwedelu (*Laux 1992*, 351, Abb. 23:1) nebo z mincovního depotu republikánských denárů z Libčevsi (*Droberjar 2002b*, 241, Abb. 1:1, 2:4–5). Druhý český nález, z pohřebiště v Třebusicích, je železný, doplněný stříbrnými drátky (*Droberjar 2002b*, 241, Abb. 1:2, 3:2). Shodné motivy výzdoby byly již zmíněny u spon s válcovitou hlavicí a u pozdních vendických spon typu A 43, u nichž byly aplikovány na zlatém plechu. Všechny nepochybně náležejí jedincům vyššího společenského postavení. Spony typu A 147 se koncentrují u dolního Labe a středního toku Wesery a vzájemná podobnost jejich výzdoby vybízí k předpokladu existence jedné výrobní dílny v této oblasti (*Gupte 2004*, 19, 107, Karte 15). České nálezy spon typu A 147 jsou datovány do první poloviny nebo ke středu 2. století (*Droberjar 2002b*, 243), do stupně B2 jsou chronologicky řazeny také polabské nálezy (*Gupte 2004*, 123).

Esovitě prohnuté spony s páskovým lučíkem Almgren 148

Tato spínadla charakterizovaná širokým esovitě prohnutým páskovým plechovým lučíkem se vyvíjela pod zřetelným vlivem kolínkovitých spon a byla nejčastěji vyráběna ze železa. Studovaný region jihovýchodní Moravy přispěl povrchovými sběry k rozšíření dosud skromného počtu těchto spon ve středodunajském barbariku o čtyři bronzové exempláře z Kozojídek II, Blatnice pod Svatým Antonínkem I, Hroznové Lhoty II a Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 25:14–16*; *tab. 69:17, 152:18–19*). Analogické nálezy poskytují zejména výbavy hrobů – na Moravě kostrový hrob 6 z Mikulova, žárový hrob 1 z Velatic (*Peškař 1972a*, 91, Taf. 15:3–4) a žárový hrob 882 z Modřic (*Mikulková 2014*, 171, obr. 6:3), kromě nich také povrchový sběr v Cetkovicích (*Vích 2014*, 712, obr. 4:2), na pomezí Moravy a Čech také Jevíčko (*Droberjar – Vích 2011*, 26, obr. 5:2–3; *Vích 2014*, 710, obr. 4:1). Nejvíce příkladů je možné uvést z jihozápadního Slovenska – z pohřebiště v Abrahámu dokonce 10 ks (*Kolník 1980*, Taf. XXVIII:84/c, XXXV:104/c1–c4, L:174/b1–b2, 175/c1–c2,215/b), dále po jednom kusu z hrobu H v Bešeňově (*Kolník 1961*, 222, tab. I:H/b), z pohřebiště v Hronovcích (*Beljak 2014*, 11, obr. 6:4–5) či ze sídlišť v Bratislavě-Trnávce (*Varsik 2011a*, 42–43, obr. 15:16) a Bohdanovcích nad Trnavou (*Kolník – Mitáš 2012*, 47, obr. 4:9). Spony s širokým esovitě prohnutým páskovým lučíkem byly na naše území přineseny nepochybně ze severu, z okruhu przeworské kultury a byly nošeny ve druhé polovině 2. století a na počátku 3. století. Jsou považovány za jeden z vůdčích chronologických indikátorů fáze B2b (*Tejral 1971*, 37–38; *týž 1998*, 392; *Varsik 2011a*, 42), s výskytem v následném přechodném horizontu B2/C1 (*Peškař 1972a*, 91–92).

Spony s páskovým lučíkem a destičkou nad vinutím Almgren 151–153

Další novinkou v moravském nálezovém fondu doby římské je výskyt dvou bronzových spon se širokým páskovým lučíkem a obdélníkovou destičkou nad vinutím, které se nezachovalo, z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 25:17–18*; *tab. 152:23–24*). Patří do Almgrenovy V. skupiny, 12. série, k typům A 151–153. Podobné nálezy jsou zatím zdokumentovány hlavně z území jihozápadního Slovenska – dva kusy ze Šaly-Veče a po jednom z chaty 88 z Lipové-Ondrochova (*Bazovský 2005*, 70, tab. XXII:1–3), z hrobu 131 z Veľkého Cetína (*Ruttkayová 2014*, 151), z pohřebiště v Hronovcích (*Beljak 2014*, 11, obr. 6:6) a ze sídliště v Hamuliakovu (*Iván – Ölvecky 2015*, 307, Fig. 8:5–6). V Dolním Rakousku se tyto spony objevily na pohřebišti v Mistelbachu (*Mitscha-Märheim 1956*, 198, Abb. 13:2) a na sídlištích v Bernhardsthalu (*Stuppner 1990a*, 236, Abb. 916) a Ringelsdorfu (*Stuppner 1983c*, 302, Abb. 774; *týž 1990d*, 248, Abb. 1143).

Provenience spon typů A 151–153 je dosud předmětem diskusí. Drtivá většina těchto ozdob ženského oděvu se koncentruje v dolním Polabí (*Geisler 1998*, 217, 219, Abb. 1, 3, 5–6), pouze typ A 153 má širší regionální uplatnění od dolního Polabí přes oblasti v povodí Havely, Sprévy a střední Odry až do Slezska (*Geisler 1998*, 219, Abb. 6). Jejich polabský původ je tak nasnadě (*Bazovský 2005*, 70). Oliver Gupte (*2004*, 75–76, 104, Taf. 70–72) řadí tyto spony do své IV. skupiny labsko-germánských kolínkovitých spon s chronologickým přesahem do stupně C1. Přesto někteří autoři přičítají tato spínadla k výrobkům, které se k nám dostaly z przeworské kultury (*Tejral 1970b*, 188). Jejich datování se od doby Oscara Almgrena nijak nezměnilo, náležejí do pozdní fáze starší doby římské, tj. do pokročilé fáze stupně B2 (*Godłowski 1981*, 93; *Geisler 1998*, 222). Vzhledem k přítomnosti vyššího počtu bronzových výrobků v kvádské a sarmatské oblasti oproti převažujícím železným exemplářům v Polabí uvažuje v těchto regionech Igor Bazovský (*2005*, 72) o jejich místní výrobě.

Spony samostřílové konstrukce s vysokým zachycovačem

Tato nejpočetnější skupina germánských spon z povrchových nálezů ve středním Pomoraví (158 ks, tedy téměř třetina všech germánských spon) se vyznačuje dvojdílnou konstrukcí, obloukovitě vyklenutým nebo esovitě prohnutým litým či plechovým lučíkem a nožkou zakončenou většinou drobným knoflíkem s vysokým zachycovačem obdélníkového tvaru (*obr. 27–29*). Oscar Almgren (*1923*, 90–98, Taf. IX) je zařadil až do své VII. skupiny a rozčlenil do čtyř sérií. Na jejich vzniku se podílely vlivy římskoprovinciálních výrazně členěných spon, přičemž konstrukčně vycházejí ze spon s válcovitou hlavicí a kolínkovitých spon (*Kolník 1965*, 191; *Peškař 1972a*, 103). V současné odborné literatuře se uplatňuje systematický přístup Mihály Párducze, a spony se tudíž dělí na dvě hlavní skupiny: s horní nebo spodní tětivou (*Bazovský 2005*, 73). Pro následující typologickou analýzu jsou vhodné pouze ⅔ exemplářů spon s vysokým zachycovačem, zbytek (49 ks) představuje fragmenty horních částí lučíků nebo nožek se zachycovačem (některé ze spon jsou honosné stříbrné: *obr. 34:14–15,17,22–23*).

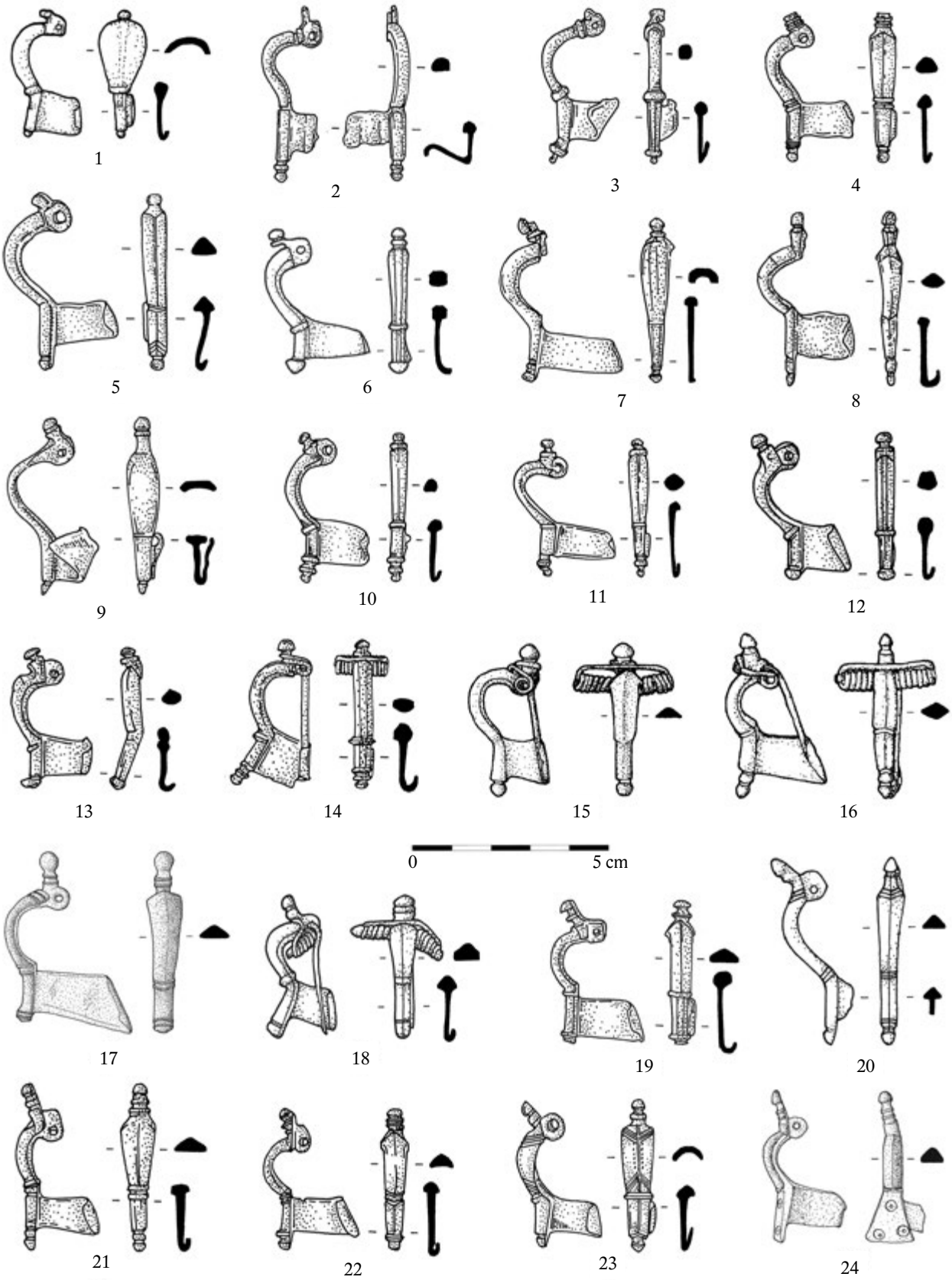
a) Spony s vysokým zachycovačem a horní tětivou, tzv. sarmatského typu

Tato skupina spon s vysokým zachycovačem se vyznačuje horní tětivou vinutí zachycenou v háčku nebo omotanou o krček knoflíkovitého výčnělku umístěného na vrcholu hlavice. Ve středním Pomoraví k ní můžeme přiřadit 50 ks bronzových spon (*Tab. XII*). Souborně se jimi zabývala zejména Magdalena Mączyńska, která lokalizuje jejich vznik pod vlivem římskoprovinciálních spon do pozdně skýtského prostředí Krymu, dácké oblasti jihorumunského Valašska a sarmatského východního Maďarska (*Mączyńska 2003*, 303, 309, 320). V těchto regionech nalezneme také jejich maximální koncentraci, další se rýsuje ve středodunajském barbariku, v Podněstří a v oblastech przeworské a wielbarské kultury (*Mączyńska 2003*, 321–328, Karte 1). Oscar Almgren (*1923*, 91–92, Taf. IX:193, 201) exempláře spon s horním vinutím v rámci své VII. skupiny, 1. série neregistroval, nejvíce se tak blíží typům A 193 a 201, které jsou uváděny se spodním vinutím. Poslední typologicko-analytická studie spon s vysokým zachycovačem byla vypracována Lotharem Schultem (*2011*), jehož třídění se při klasifikaci nálezů z jihovýchodní Moravy přidržuji.

Nejpočetnější kategorií jsou nálezy skupiny Schulte A VII 2, Form A 29 s jednotvárně formovaným lučíkem, odpovídající zhruba typu A 210 (*Schulte 2011*, 128–131, Abb. 86). Obecně jde o nejrozšířenější tvar spon sarmatského typu na Moravě a jihozápadním Slovensku, což bylo nedávno potvrzeno objevem dílny na jejich výrobu s nálezy zlomků liteckých forem a tyglíků na sídlišti v Pasohlávkách (*Tejral*

typ podle: *Schulte 2011*	počet	vyobrazení
A VII 2, Form 6	1	*obr. 27:23*; *tab. 154:24*
A VII 2, Form 24, typ Łubiana	2	*obr. 34:3*; *tab. 133:22, 154:17*
A VII 2, Form 25	7	*obr. 34:4–6*; *tab. 62:3, 93:15, 129:17, 133:28, 154:11–13*
A VII 2, Form 26, varianta a	3	*obr. 34:7–8*; *tab. 117:9, 154:15–16*
A VII 2, Form 27	3	*obr. 28:1–3*; *tab. 154:29–30*
A VII 2, Form 28, typ Gänserndorf	3	*obr. 27:1, 34:22*; *tab. 65:4, 134:3*
A VII 2, Form 29	31	*obr. 27:2–22*; *tab. 8:12, 40:24–25, 57:12, 62:5, 93:16–17, 104:14, 129:16, 132:5, 154:18–22,24–28*

Tab. XII: Přehled jednotlivých typů spon s vysokým zachycovačem a horní tětivou.

Obr. 27: Spony s vysokým zachycovačem tzv. sarmatského typu. Strážnice V (1). Vlčnov-Dolní Němčí (2, 14). Želetice (3). Ostrožská Nová Ves IV (4, 23). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (5–6, 12–13, 20). Veselí nad Moravou I (7, 19). Uherský Brod II (8). Strážnice I (9, 21–22). Ostrožská Nová Ves V (10–11). Strážnice II (15, 18, 24). Petrov I (16). Strážnice/Petrov II (17).

2006, 135–138, Abb. 6–7, 9). Chronologicky jsou kladeny do stupně C1, tedy do závěrečné fáze 2. století a první poloviny 3. století (*Peškař 1972a*, 105; *Mączyńska 2003*, 303; *Tejral 2006*, 138; *Schulte 2011*, 170). Příbuznou variantu představují spony s masivním, článkovitě rozšířeným lučíkem a velkým kulovitým knoflíkem na patce typu Gänserndorf skupiny Schulte A VII 2, Form 28 (*Schulte 2011*, 127, Abb. 85:1–3), zastoupené třemi kusy (dvěma bronzovými a jedním stříbrným). Původně bimetalický exemplář s vysokým šikmým zachycovačem a odsazeným vázičkovitým knoflíkem na patce z bronzu z Vlčnova-Dolního Němčí a ve stříbrném provedení ze Strážnice V patří k typu Łubiana Schulteho skupiny A VII 2, Form 24 (*Schulte 2011*, 120–122, Abb. 80:10–11). Podobné konstrukční parametry vykazuje bronzová spona z Ostrožské Nové Vsi IV s jemnou rytou výzdobou varianty Schulte A VII 2, Form 6 (*Schulte 2011*, 79, Abb. 49:3). Jde o typické chronologické indikátory mladořímské fáze C1a, z nichž některé přežívají také do fáze C1b (*Jílek 2008b*, 337; *Mączyńska 2009*, 70).

Velmi výraznou kategorii nálezů tvoří honosná spínadla typu A 211 tzv. východopruského typu v kombinaci použitých materiálů bronzu a stříbra nebo stříbra a zlata. Všechny je možné zařadit do skupiny Schulte A VII 2, Form 25, která typologicky navazuje na luxusní spony s podvázanou nožkou typu A 167 (*Schulte 2011*, 122–124, Abb. 81:1–6). Nejlépe dochovanými nálezy jsou stříbrné spony omotané ozdobnými stříbrnými perlovcovými drátky z Blatnice pod Svatým Antonínkem I a Josefova II (*obr. 34:4–5*; *tab. 154:11–12*) a stříbrná spona s vloženou zlatou lisovanou fólií na spodní části lučíku, ale s odlomeným knoflíkem rovněž z Josefova II (*obr. 34:6*; *tab. 154:13*). Odpovídající analogie je možné nalézt v bohatém knížecím hrobě 2 skupiny Leuna-Haßleben z Krakovan-Stráží (*Klčo – Krupa 2015*, 136–138, A 805–806), ale i na řadových pohřebištích wielbarské kultury v Kowalewku (hrob 353: *Skorupka 2001*, 140, Tabl. 108:3) nebo Pruszczi Gdańském (hrob 206: *Pietrzak 1997*, 35, Taf. CLXVII:8) či v hrobě 108 z Očkova (*Kolník 1964*, 415–416, obr. 1:7) s rozličným časovým rozmezím od přechodného horizontu B2/C1 přes stupeň C1 až do druhé poloviny 3. století (*Kolník 1964*, 417; *Skorupka 2001*, 140). K této skupině patří také fragment horní poloviny stříbrné spony z Ostrožské Nové Vsi III (*tab. 62:3, tab. 154:14*) a bronzového exempláře z Uherského Brodu II (*tab. 117:9*), pro něž nalezneme analogie v sídlištním prostředí – např. v Branči (*Kolník – Varsik – Vladár 2007*, 27, 29, obr. 13:1) nebo Ringelsdorfu (*Jedlicka 2000b*, 663, Abb. 812). Odvozenou variantou předchozích forem jsou spony typu Schulte A VII 2, Form 26, varianta a, které charakterizuje obloukovitý lučík kratší než šikmý zachycovač a dvojspirálové vinutí (*Schulte 2011*, 124, Abb. 82:1–4). Zastupují je fragmenty dvou postříbřených spon ze sídliště Strážnice II (*obr. 34:7–8*; *tab. 154:15–16*). Vzhledem k fragmentárnosti obou spon však není vyloučena ani jejich příslušnost k honosným sponám s klínovitou nožkou typu A 175 (viz níže). Identické spony se vyskytly v hrobových celcích przeworské nebo černjachovské kultury (*Mączyńska 2003*, 304, 309, Taf. 6:8, 8:4).

Zvláštní formu spony sarmatského typu představuje bronzový exemplář ze sídliště Strážnice II s trapézovitým tvarem nožky, která je navíc zdobená trojicí rytých koncentrických kroužků (*obr. 27:24*; *tab. 154:23*). Lothar Schulte (*2011*, 115–117, Abb. 76:1–6) takové tvary zná pouze u spon bez opěrného knoflíku na hlavici, které zařazuje do skupiny A VII 2, Form 20, s maximálním zastoupením u polabských Germánů, zato v ostatních oblastech se vyskytují pouze jednotlivě. Když se ještě zastavím u výzdoby, trojice rytých koncentrických kroužků uspořádaných do trojúhelníku patří k poměrně signifikantním výzdobným motivům právě spon s vysokým zachycovačem sarmatského typu, především na horní části zachycovače z vnitřní i vnější strany (*tab. 62:5*). Objevila se na řadě dalších sídlištních exemplářů z prostoru středodunajského barbarika – např. v Pasohlávkách (*Tejral 2015a*, 68, Fig. 19:5), Bratislavě-Děvínské Nové Vsi (*Elschek 1997c*, 43, obr. 20:6), z Veľkého Mederu (*Varsik 2011b*, 139, Abb. 5:4), Hamuliakova (*Iván – Ölvecky 2015*, 308, Fig. 8:9) či Ringelsdorfu (*Stuppner 1991d*, 307, Abb. 1053). Vyjma ojedinělých rytých V-motivů (*obr. 26:5,20,23*) jsou spony sarmatského typu nezdobené.

Pouze třemi exempláři jsou zastoupeny spony sarmatského typu s horním vinutím uchyceným v háčku, nikoliv omotaným kolem opěrného knoflíku (*obr. 28:1–3*; *tab. 154:29–30*). Náležejí k Schulteho skupině A VII 2, Form 27 (*Schulte 2011*, 127, Abb. 84:1–2). Kromě exemplářů ze sídliště v Bernhardsthalu a na pohřebištích v Očkově a Ivance pri Dunaji (*Kolník 1965*, 195, obr. 7:6,8) se vyskytují zejména na lokalitách černjachovské kultury (*Schulte 2011*, 276, Karte 52).

b) Spony s vysokým zachycovačem a spodní tětivou

Spony s vysokým zachycovačem postrádající opěrný knoflík na hlavici, jejichž vinutí má spodní tětivu, jsou zastoupeny ve středním Pomoraví pouze o něco málo početněji než spony sarmatského typu (59 ks; *obr. 28–29*; *tab. 155:1–19*; přehled jednotlivých variant je uveden v *Tab. XIII*).

Nejvíce exemplářů je možné připsat Schulteho skupině A VII 2, Form 30 s ostře odsazenou nožkou a v jejím rámci variantě b s lichoběžníkovitou nožkou tvaru ptačího ocásku, někdy se zvlněným okrajem (*obr. 28:14–15, 29:20*; *tab. 155:16–17*), která má těžiště rozšíření hlavně v dolnorakouském a moravském Pomoraví, s přesahem směrem k severu i jihu (*Schulte 2011*, 131–133, Abb. 88:4–6) – viz nálezy ze sídlišť v Rakvicích (*Peškař 1972a*, 44, Taf. 20:6), Bratislavě-Vajnorech (*Bazovský 2005*, 74, Taf. XXIII:1–4) nebo Bernhardsthalu (*Adler 1992a*, 477, Abb. 622; *Jedlic-*

typ podle: *Schulte 2011*	počet	vyobrazení
A VII 2, Form 1	1	*tab. 104:20*
A VII 2, Form 3	1	*obr. 29:17*
A VII 2, Form 5, typ Zugmantel	3	*obr. 28:6,12*; *tab. 116:8, 155:2,4*
A VII 2, Form 5, germánská varianta, typ Friesland	2	*obr. 29:3,23*; *tab. 40:16, 155:14*
A VII 2, Form 6	8	*obr. 28:7,10,16, 29:7–8,10–12,22*
A VII 2, Form 8	3	*obr. 28:4,18,20*; *tab. 155:9*
A VII 2, Form 8, typ Unterfranken	1	*obr. 29:25*
A VII 2, Form 14a	8	*obr. 29:1–2,4–6,9,16,19*; *tab. 155:6–8,13*
A VII 2, Form 20	1	*obr. 28:17*; *tab. 155:15*
A VII 2, Form 21	1	*obr. 29:23*; *tab. 155:14*
A VII 2, Form 22	4	*obr. 28:8,11,13,24, 29:24*; *tab. 155:3,10*
A VII 2, Form 30, varianta a	3	*obr. 28:21,23,25*; *tab. 155:5*
A VII 2, Form 30, varianta b	13	*obr. 28:14–15, 29:20–21*; *tab. 8:14, 21:13, 41:5, 62:4, 65:9, 104:19, 133:24, 134:7, 140:19, 155:18*
A VII 2, Form 31	9	*obr. 28:5,19,22, 29:13–15,18*; *tab. 8:2, 133:26, 155:1,11–12*
A VII 2, ojedinělá forma	1	*obr. 28:9*

Tab. XIII: Přehled jednotlivých typů spon s vysokým zachycovačem a spodní tětivou.

ka – Schmidt 1994a, 554, Abb. 616; *Jedlicka 1995*, 697, Abb. 449). Lze tak uvažovat o jejich místní výrobě. Datování této varianty není striktně vymezeno, vyskytuje se jak ve druhé polovině 2. století, tak ve 3. století (*Schulte 2011*, 170).

Ve větším množství jsou zastoupeny rovněž spony s pozvolně odsazenou nožkou skupiny Schulte A VII 2, Form 31, které vykazují podobnost se sponami Form 8 a také dolnorakouskými variantami spon Form 29 a 30, což ukazuje na jejich určitou lokální produkci ve středním Podunají (*Schulte 2011*, 133, Abb. 89:1–6). Klasické esovitě prohnuté spony typu A 193 reprezentované osmi kusy přiřazuje Lothar Schulte (*2011*, 95, Abb. 61, Karte 37) do své skupiny A VII 2, Form 14a, známé především ze severozápadních oblastí Německa a jižní Skandinávie. Stejného počtu dosahují v nálezech z jihovýchodní Moravy také spony skupiny Schulte A VII 2, Form 6 s parabolicky prohnutým lučíkem, u nichž je možné podle koncentrace nálezů rozlišit franskou variantu a variantu oblasti Moravského pole (*Schulte 2011*, 79, Abb. 49, Karte 28). Netypickými variantami ve středodunajském barbariku v rámci této kategorie spon s vysokým zachycovačem jsou tvary s lučíkem rozšiřujícím se směrem k hlavici (*obr. 29:3,23,25*; *tab. 155:14*) jakožto lokální produkty Fríska či Dolních Frank (*Schulte 2011*, 79, 83, Abb. 48:8,10, 53:8). Málo častým tvarem je také spona s plechovou trapézovitou nožkou, do níž je zachycovač dodatečně přinýtován (*obr. 28:17*; *tab. 155:15*). Podobně jako u spon sarmatského typu je i u spon se spodní tětivou přítomnost výzdoby minimální, např. důlky puncovaný lučík (*obr. 28:5,7*; *tab. 155:1*), svislé linie rytých záseků na zachycovači (*obr. 28:19*; *tab. 155:11*) nebo svislá rytá klikatka (*obr. 29:3*).

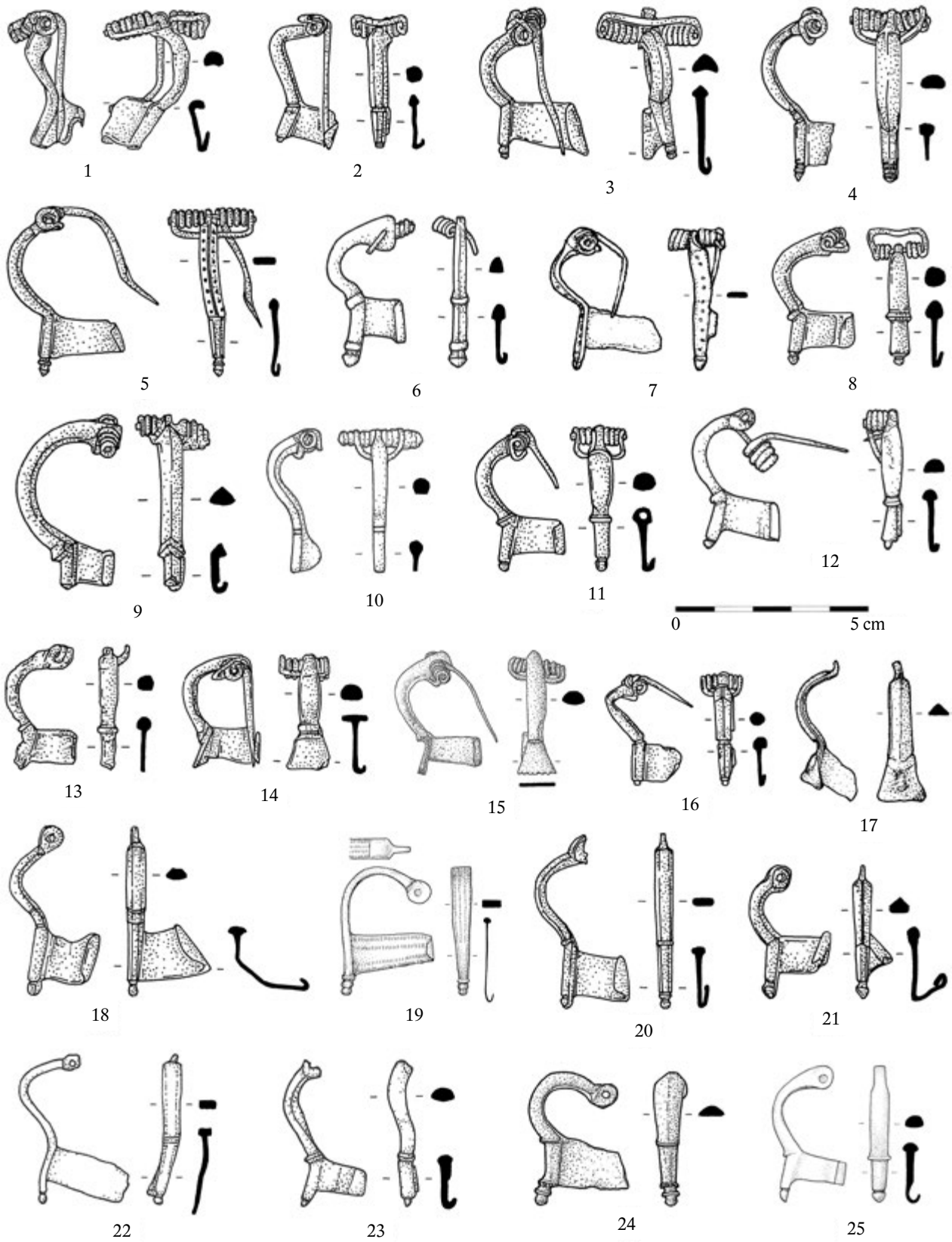
Různé varianty samostřílových spon s vysokým zachycovačem a spodní tětivou jsou ve sledované oblasti poměrně časté, známe je jak ze sídlišť, tak z pohřebišť a bývají obvykle datovány do konce 2. století, zejména však do první poloviny 3. století jako vůdčí chronologický prvek fáze C1a (*Kolník 1965*, 189; *Peškař 1972a*, 104; *Tejral 1998*, 393–394; *Schulte 2011*, 166–170).

Destičkovité spony

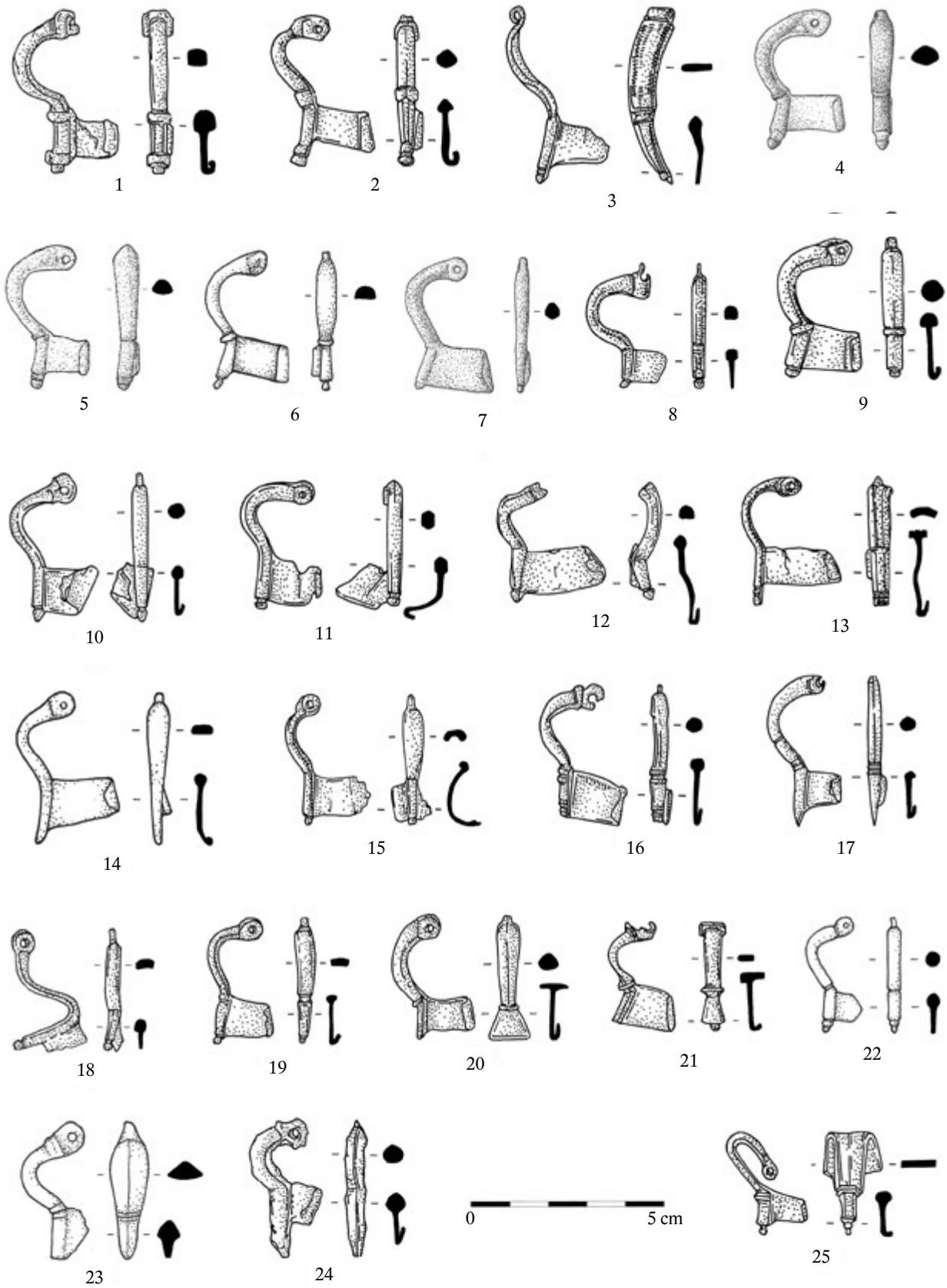
Na rozdíl od litých římskoprovinciálních tvarů šarnýrové konstrukce s emailovou výzdobou byly germánské destičkovité spony vyrobeny prostým vytepáním z vyřezaného plechu požadovaného tvaru a opatřeny spirálovitým vinutím (*Thomas 1966*, 123). Jejich základní typologické třídění provedla Sigrid Thomasová (*1967*).

a) Spony jednoduchého kruhového tvaru s naletovaným ozdobným plechem (Thomas A 2.1)

Všech šest získaných bronzových exemplářů ze dvou sídlišť, ze Strážnice II (*tab. 104:2–3*) a z Veselí nad Moravou I (*tab. 121:16–18*), a z pohřebiště v Hroznové Lhotě I

Obr. 28: Spony s vysokým zachycovačem tzv. sarmatského typu. Josefov II (1). Hroznová Lhota II (2). Strážnice I (3). **Spony s vysokým zachycovačem a spodní tětivou.** Strážnice I (4). Želetice (5). Strážnice II (6, 12, 23–24). Petrov I (7, 17). Věteřov III (8). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (9–10, 21). Kozojídky II (11). Josefov II (13). Hroznová Lhota II (14, 18, 22). Vlčnov I (15). Ostrožská Nová Ves V (16, 20). Uherský Ostroh II (19, 25).

Obr. 29: Spony s vysokým zachycovačem a spodní tětivou. Strážnice I (1–3). Vlčnov I (4). Uherský Ostroh III (5). Veselí nad Moravou I (6, 11). Vlčnov-Dolní Němčí (7, 13, 19). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (8, 12, 15, 20, 22). Hroznová Lhota II (9, 23, 25). Josefov I (10). Strážnice II (14). Ostrožská Nová Ves IV (16, 18, 21). Ostrožská Nová Ves V (17). Ostrožská Nová Ves III (24).

(*tab. 30:11*) má rovný kruhový tvar bez zvýrazněného okraje a stop po nýtech. Původní ozdobný terčík obložení z lisovaného plechu musel být na tělo spony naletovaný, náleží tedy k typu Thomas A 2.1, který je hrobovými celky ze západogermánské oblasti a z Čech datován do pozdního 3. století až první poloviny 4. století (*Thomas 1967*, 26). Až na počátek 5. století by se hlásily nálezy z objektu 8/94 ze sídliště v Nitře-Párovských Hájích (*Pieta – Ruttkay 1997*, 149, Abb. 10:1) a z hradiska Zobor (*Pieta 2011*, 203, obr. 92:9). Oproti tomu exemplář z objektu 5 z Pobedimi svědčí o časnějším užívání těchto spon ve stupni C1 a na počátku stupně C2 (*Kolník 1965*, 188, obr. 3:4). Na Moravě byla kruhová destičkovitá spona objevena povrchovým sběrem v Rakvicích (*Čižmář et al. 2009*, 145, obr. 7:9).

b) Spony ve tvaru jetelového listu (Almgren 227; Thomas E 1)

Oblíbenou formou destičkovitých spon u Germánů jsou spony s destičkou ve tvaru jetelového listu typu A 227, trojlístku či čtyřlístku. Všech šest povrchových nálezů ze středního Pomoraví můžeme s větší či menší jistotou připsat typu Thomas E 1, tedy trojlístkovitým sponám s výčnělkem nad vinutím (*Thomas 1967*, 57–58). Exempláře z Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 19:14*; *tab. 152:25*), Strážnice V (*obr. 19:15*) a Ostrožské Nové Vsi IV (*tab. 64:20*) mají zachované charakteristické znaky, olámané spony z Čejkovic II (*tab. 23:15*), Petrova I (*tab. 81:1*) a Vlčnova-Dolního Němčí (*tab. 133:19*) se tomuto typu velmi blíží. Jako oblast největšího rozšíření trojlístkovitých spon je uváděno střední a dolní Polabí, relativně početné zastoupení mají tyto spony rovněž v regionech nad středním tokem Dunaje. Příklady je možné uvést z hrobu 431 z Kostelce na Hané (*Zeman 1961a*, 212, obr. 83:E/d) nebo z rozrušených žárových hrobů v Očkově (*Kolník 1965*, 188, obr. 3:7, 4:2), ze sídlištního prostředí potom z povrchových sběrů v Bratislavě-Děvínské Nové Vsi (*Elschek 1997c*, 43–44, obr. 20:5), Trenčína (*Lamiová-Schmiedlová 1961*, 18, tab. V:2), Bohdanovců nad Trnavou (*Kolník – Mitáš 2012*, 48, obr. 3:11–12), Ringelsdorfu (*Stuppner 1990e*, 249, Abb. 1163; *týž 1992*, 501, Abb. 842), Bernhardsthalu (*Adler 1992b*, 478, Abb. 630) a Seebarnu (*Preßmair 2013*, 45, Taf. 11:2). Datování těchto spínadel je poměrně ustálené, vyskytují se v první polovině 3. století, tj. ve stupni C1 a na přelomu stupňů C1 a C2 mladší doby římské, přežívají až do stupně C2 (*Thomas 1967*, 59; *Kolník – Mitáš 2012*, 48).

c) Zvířecí spona (Thomas F 2)

Spony, jejichž destička je vyřezána do stylizované podoby určitého zvířete, plnily nepochybně kromě spínací funkce také roli amuletů. Uměleckými předlohami mohly být kromě ulovených zvířat třeba bohaté výjevy na římské keramice typu terra sigillata (*Thomas 1967*, 65). Drtivá většina nálezů z území svobodné Germánie pochází ze žárových hrobů a téměř tři čtvrtiny exemplářů zvířecích spon představují kance (*Thomas 1967*, 60). Druhým nejoblíbenějším tvarem jsou spony s destičkou v podobě jelena typu Thomas F 2 – jedna se našla také v Josefově II, je z bronzového plechu, chybí jí zachycovač a částečně odlomené levé paroží (*obr. 19:22*; *tab. 152:26*). Obě uvedená zvířata mají nezastupitelnou pozici v germánské mytologii. Spony v podobě jelena můžeme nalézt také v žárovém hrobě 1 z Plaňan (*Svoboda 1939–46*, 64–65, obr. 11:4ab), na pohřebišti v Merseburgu (*Thomas 1967*, 95, Abb. 24:2) a v povrchových nálezech z Unterpleichfeldu (*Hoffmann 2004*, 210, Taf. 41:1) a Weinheimu (*Schach-Dörges 1997*, 80, Abb. 60c). Kromě rytin jelenů na parohových hřebenech jde o další důkaz, že kult jelena byl hojně rozšířený od rýnsko-veserské oblasti až k východním Germánům (*Hoffmann 2004*, 35). Množství nálezů zvířecích spon v obsahu žárových hrobů umožňuje stanovit dobu jejich výroby a nošení do stupňů C1–C2, tedy od konce 2. století do počátku 4. století (*Thomas 1967*, 63–64; *Hoffmann 2004*, 38).

Spony s podvázanou nožkou

Charakteristickým germánským šatovým spínadlem mladší a pozdní doby římské v oblasti středoevropského barbarika jsou plechové nebo lité bronzové spony, jejichž nožka s drátěným zachycovačem byla vytvořena prostým ohnutím plechu a koncový drátek byl poté několikanásobně omotán kolem spodní části lučíku (*Zeman 1961a*, 42, 185; *Peškař 1972a*, 110; *Tejral 1998*, 394).

a) Almgren 158

Ke klasické jednodílné variantě s čtyřzávitovým vinutím, horní tětivou s úzkou odsazenou podvázanou nožkou typu A 158 náleží většina ze 44 exemplářů středního Pomoraví (*obr. 30:2–12,14,16–19*; *tab. 156:2–5*). Část z nich má metopovitou výzdobu (*obr. 30:2,8,11,16–17*; *tab. 156:2, 5*), jemnou rytou výzdobu (*obr. 30:14*) nebo hráněný lučík (*obr. 30:5,19*).

Velmi silná koncentrace těchto spon je ve Slezsku a v západních oblastech przeworské kultury, kde však zřetelně dominují železné exempláře nad bronzovými, proto byly spony typu A 158 svého času označovány jako slezský typ (*Szydłowski 1979*, 27, Abb. 3). Při jejich posledním zpracování na území przeworské kultury bylo shromážděno téměř 800 spon, které byly roztříděny do 31 lokálních variant (*Jakubczyk 2013–14*, 115, 118–146, Abb. 4). Původ těchto spon je hledán v severopontické oblasti u dolního toku Dněpru, kde se vyvinuly ze středolaténských spon spojené konstrukce, což se odráží na jejich početném zastoupení u Ostrogótů v černjachovské kultuře (*Ambroz 1966*, 58–59, ris. 3:1–10, tabl. 11:4–5); odtud se poměrně rychle rozší-

řily do oikumeny przeworské kultury (*Jakubczyk 2013–14*, 146–162, Taf. I–XXXIV, Karte 1–2) a prostřednictvím migrace jejich nositelů v průběhu markomanských válek hlouběji do střední Evropy – zejména na Moravu (*Peškař 1972a*, 110–112, Taf. 21–29; *Tejral 1998*, 394, Abb. 3:16) a jihozápadní Slovensko (*Kolník 1965*, 202, obr. 12:1–5), dále na jihovýchod k sarmatským Jazygům ve východní části Uherské nížiny a až do oblasti provincie Dacia Porolissensis (*Cociş – Opreanu 1998*, 200–201, Taf. XIV:97–100,102, Karte 4; *Bârcã 2014*, 27–28, Fig. 5:1–4). Někteří badatelé vidí opačný směr šíření spon s podvázanou nožkou směrem do středodunajského barbarika, tj. z Přičernomoří přes Dácii a sarmatské oblasti v souvislosti s pohyby Sarmatů na konci markomanských válek směrem ke střednímu Dunaji (např. *Kolník 1965*, 206–209). Zajímavé je, že geograficky a kulturně blízké Dolní Rakousko představuje již jen okrajovou oblast rozšíření těchto spon, neboť odtud bylo před čtyřiceti lety známo jen dvacet exemplářů, z nichž však polovina pocházela z Carnunta (*Szydłowski 1979*, 24, Abb. 1–2).

Spony s podvázanou nožku typu A 158 mají poměrně dlouhou chronologii od konce 2. století, popř. časného 3. století (fáze C1a) až do počátku doby stěhování národů, tj. do stupně D1 (*Peškař 1972a*, 111–112; *Szydłowski 1979*, 27–28; *Tejral 1998*, 394; *Mączyńska 2009*, 73–76, Abb. 29). Novější pohled na problematiku řadí klasickou variantu s úzkou nožkou do období od konce 2. století do počátku 4. století (od fáze C1a do stupně C2) a mladší větší exempláře s protáhlou rozšiřující se nožkou do časového rozmezí 310/320–400/410, tedy do stupňů C3–D1 (*Jakubczyk 2013–14*, 145–146; *Bârcã 2014*, 30).

b) Spony uherského typu (Almgren 166)

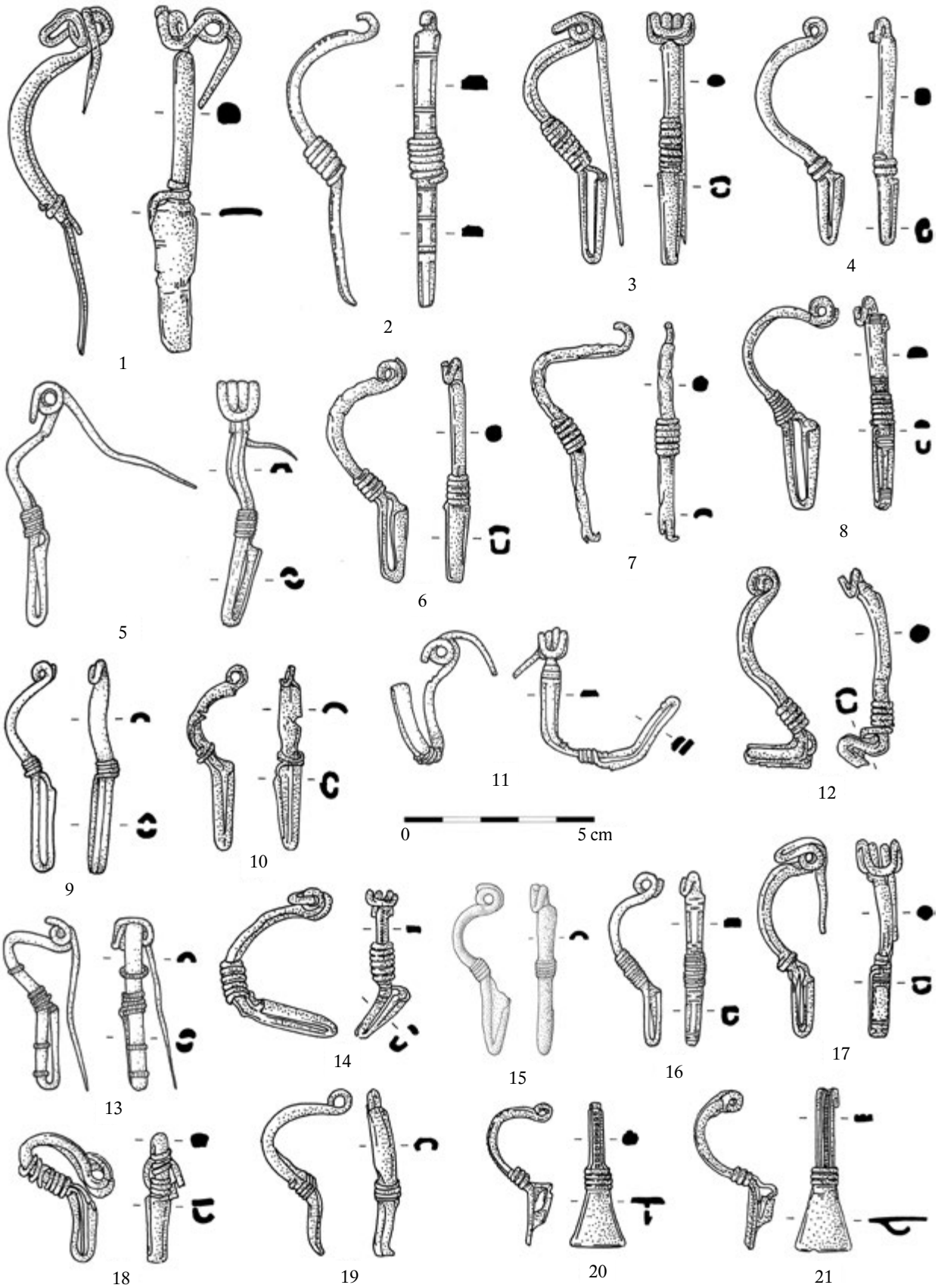
Kompletní jednodílná bronzová spona ozdobená několika perlovcovými drátky ze sídliště Strážnice II (*obr. 30:13*; *tab. 156:9*) představuje charakteristický typ A 166, tzv. uherský typ podle oblasti jeho největšího rozšíření, tedy Uherské nížiny mezi Dunajem a Tisou. Severně od středního Dunaje je také patrná určitá koncentrace tohoto typu spon. Na Moravě znal Ivan Peškař (*1972a*, 112–113, Taf. 30) devět exemplářů – kromě převažujících nálezů z pohřebiště v Kostelci na Hané uvedl z regionu jihovýchodní Moravy spony z Uherského Ostrohu a Čejče (*Peškař 1972a*, 10–11, 42, Taf. 30:1,3). Čtyři příklady byly zveřejněny ze Slovenska (*Bazovský 2005*, 78, tab. XXV:5–7; *Kolník – Varsik – Vladár 2007*, 29, obr. 13:4). K nim je nutné přičíst dva stříbrné exempláře zdobené drátky, ale s hrotitou nožkou (místo podvázané nožky) z objektu 33/34/53 z Bratislavy-Trnávky (*Varsik 2011a*, 118, obr. 59:11) a z areálu kvádské rezidence v Cíferu-Páci (*Varsik – Kolník 2013*, 81, Abb. 8:11). Jedna stříbrná spona se našla také v bohatém dětském hrobě v Květnici u Prahy (*Droberjar – Snítilý 2011*, 504–505, obr. 4:1). Malá kolekce spon typu A 166 pochází rovněž ze západních oblastí przeworské kultury, z wielbarské nebo černjachovské kultury (*Mączyńska 2009*, 77–79, Abb. 30–31). Podle členění spon typu A 166 na dvě varianty zásluhou Magdaleny Mączyńské (*2001b*, 81) by strážnický nález patřil do její druhé varianty s hladkým nefasetovaným drátěným lučíkem.

Na základě sarmatských hrobových celků lze uvažovat o jejich datování mezi léta 180–220, s mírným přesahem se tudíž vyskytují v poslední čtvrtině 2. století a první čtvrtině 3. století (*Kolník 1965*, 204; *Peškař 1972a*, 113). Kolem roku 200 zjevně docházelo k intenzivním kontaktům středodunajských Germánů se Sarmaty. Magdalena Mączyńska (*2001b*, 81) však přinesla dostatek hrobových příkladů s výskytem spony typu A 166, které spadají až do pozdní doby římské a na počátek doby stěhování národů, tedy do stupňů C3–D1.

Je celkem pravděpodobné, že ke sponám uherského typu A 166, Mączyńska varianta 1 s podélně fasetovaným lučíkem náležejí také zlomky horních částí lučíků stříbrných spon z Hroznové Lhoty II a Strážnice I (*obr. 34:19–20*). U fragmentu spodní části lučíku stříbrné spony s podvázáním z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 34:18*) je možné příslušnost ke sponám typu A 166 shledávat pouze na základě použití drahého kovu k její výrobě.

c) Dvojdílné samostřílové spony s jedno- a dvojspirálovým vinutím tzv. pruského typu (Almgren 167)

K mladším variantám spon s podvázanou nožkou patří poměrně dlouhé exempláře (7–8 cm, ale i přes 10 cm) s plechovým lučíkem půlkruhovitého průřezu, vyráběné většinou ze stříbra a bohatě zdobené omotanými perlovcovými drátky, popř. též zlatou lisovanou fólií. Samostřílová konstrukce vinutí je tvořena jednou nebo dvěma oskami, má spodní i horní tětivu a její vrchol je ukončen profilovaným ozdobným knoflíkem. Ze středního Pomoraví byly povrchovými sběry získány dva exempláře z Vlčnova-Dolního Němčí a Petrova I (*obr. 34:10–11*; *tab. 156:6–7*). Náležejí k typu A 167, který je označován jako tzv. pruský nebo východopruský typ podle maximální koncentrace nálezů ve zmíněné oblasti (*Almgren 1923*, 78, 225, Taf. VII:167), popř. ke skupině Schulze 23 nebo 65 (*Schulze 1977*, 25, 49, Taf. 3:23, 6:65). Konstrukčně se tyto spony vyvinuly ze sarmatských forem spon s vysokým zachycovačem (typ A 211) a v rámci nadregionálních kulturních kontaktů se podél nejvýznamnější severojižní obchodní trasy, tzv. Jantarové stezky, šířily pravděpodobně z jihu na sever (*Kolník 1964*, 427; *Nowakowski 1996*, 57). Byly nošeny převážně ženami nejvyšší vrstvy germánské společnosti, čemuž odpovídá také jejich nálezové prostředí. Ve středodunajském barbariku je až na výjimku ze sídliště v Drösingu (*Nebehay – Stuppner 1989a*, 222, Abb. 915) nalezneme v inventáři bohatých knížecích hrobů – Krakovany-Stráže, hrob II, a Ostrovany, hrob II (*Kolník 1964*, 422–425, obr. 7:1–9; *Prohászka* 2006, 72, Abb. 65:ab).

Obr. 30: Spony s podvázanou nožkou. Veselí nad Moravou I (1). Sudoměřice I (2). Ostrožská Nová Ves IV (3, 20–21). Petrov I (4). Strážnice II (5, 13). Josefov II (6). Hroznová Lhota II (7–8, 14). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (9, 12, 16). Želetice (10). Blatnice pod Svatým Antonínkem II (11). Strážnice/Petrov II (15). Strážnice I (17–18). Kozojídky II (19).

Na řadových pohřebištích se vyskytují především v přibaltských oblastech, konkrétně v západobaltském kulturním okruhu. V sudowské kultuře severovýchodního Polska jsou nejvíce zastoupeny (6 ks) v hrobových komplexech stupňů C1–C3/D1 na pohřebišti Szwajcaria (*Jaskanis 2013*, 121–122, Tabl. CXVIII:1, CLVIII:23/1, CLIX:24/1, CLXXXVIII:42/2:1–2, CXCVIII:1), dvě spony spojené k sobě dlouhým bronzovým řetízkem uchyceným za tětivu vinutí se nacházely mezi milodary kostrového dvojhrobu z Płociczna (*Nowakowski 2009–10*, 105, Abb. 7:a,c) a jedna byla objevena v hrobě 7/8 z Netty (*Bitner-Wróblewska 2007*, 186, Tabl. IV:1). V kultuře Dollkeim-Kovrovo na Sambijském poloostrově jsou rovněž typickou součástí oděvu tzv. kruhově dekorativního stylu pozdní doby římské dochovaného v hrobových celcích (*Nowakowski 1996*, 57, Taf. 25, 37:6, 44, 55:7, 58:16, 65:12, 98:17, 106:9; *Kulakov 2003*, 100, Ris. 6–7; *Khomiakova 2012*, 148, 151, Fig. 2:1–4, 3:1,3–4,6). V niemeňské skupině je z území Litvy udáváno 49 spon z 24 lokalit, převážně hrobových nálezů (*Budvydas 2002*, 253–255, 9 pav:1–3, 10 pav). Poměrně dobře jsou spony typu A 167 zastoupeny také na wielbarských pohřebištích – např. v hrobech 34A, 308, 333, 389 a 478 z Weklic (*Natuniewicz-Sekula – Okulicz-Kozaryn 2011*, 32–33, 87, 91, 102, 118, Pl. XV:1–3, CXXXVI:1–2, CXLVI:333/1, CLXXIII:3, CCXI:3). Jednotlivé nálezy těchto spon ve stříbrném provedení je ale možné uvést také ze středního Polabí (hroby 1393 a 3899 z Liebersee: *Bemmann 2003*, 16–17, 171, 196, Taf. 92:2.1, 115:2.1–2), z przeworské kultury (*Godłowski 1981*, 99–101, Tabl. XVII:15) nebo ze západopomořanské dębczynské skupiny (bohatý hrob z Bialęcina: *Hahula* 1996, 132, Abb. 7–8).

Spony typu A 167 se objevují již od přechodné fáze mezi starší a mladší dobou římskou, tj. od horizontu B2/C1a (*Nowakowski 1996*, 50–52), s optimem obliby a používání v období C1b–C2 (*Kulakov 2003*, 108; *Nowakowski 2009–10*, 105; *Natuniewicz-Sekula – Okulicz-Kozaryn 2011*, 132–133; *Khomiakova 2012*, 151). Nám územně nejbližší slovenské nálezy klade Titus Kolník (*1964*, 427–428) do druhé poloviny 3. století a kolem roku 300.

d) Almgren 181

Zřídkavou variantou spon s podvázanou nožkou je jednodílná nebo dvojdílná litá forma s trapézovitě rozšířenou nožkou s kapsovitým zachycovačem. Na sídlišti v Ostrožské Nové Vsi IV se našly dva bronzové exempláře zdobené na středovém žebru lučíku čtvercovými vrypy či rýhováním (*obr. 30:20–21*; *tab. 156:10–11*) a na pohřebišti v Blatnici pod Svatým Antonínkem I jeden zástupce (*tab. 9:15, 156:12*). Jde o klasické spony typu A 181, které jsou jakýmsi vývojovým předstupněm přepychových spínadel z drahých kovů typů A 182 a A 184. Těžištěm jejich územní koncentrace je Polabí od Čech po Dolní Sasko, v menší míře jsou zastoupeny také v przeworské kultuře (*Schuster 1998*, 249, Abb. 1–2). Jednotlivé analogie je možné uvést z germánského sídliště z pozdní doby římské ve východofranském Eggolsheimu (*Haberstroh 2000*, 180, Taf. 39:4), z dolnorakouského Ringelsdorfu (*Stuppner 1985–86*, 299, Abb. 881), z Nitry – Párovských Hájů (*Pieta – Ruttkay 1997*, 149, Abb. 11:3) či z Nižné Myšli na východním Slovensku (*Pieta 1999*, 185, Abb. 13:1). V maslomeczské skupině byly obsaženy např. v inventáři dětských hrobů 8 a 9 v Gródku nad Bugiem (*Mączyńska 2005*, 325, Ryc. 1:1–2). Jejich původ je stále diskutovanou otázkou, autochtonní vývoj v polabsko-germánské oblasti je celkem pravděpodobný. Jan Schuster (*1995*, 308–310, Abb. 2–4) lokalizuje výrobní okruh tohoto typu spon do oblasti tzv. Staré marky, tedy na území na levém břehu Labe na severu Saska-Anhaltska. Spony typu A 181 se objevují ve fázi C1a jako nejčasnější varianta spon s podvázanou nožkou ve střední Evropě a módním oděvním doplňkem zůstávají i ve stupni C2, v černjachovské kultuře přežívají až do počátku doby stěhování národů, tj. do stupně D1 (*Schuster 1995*, 308; *týž 1998*, 252; *Mączyńska 2005*, 327, 329, Ryc. 3).

e) Spona typu Dybäck/Independența

Tato specifická varianta spon s podvázanou nožkou se samostřílovou konstrukcí vinutí se vyznačuje roztepanou plochou plechovou nožkou a podvázáním, které neslouží k upevnění nožky, ale je ozdobného charakteru. Jeden bronzový exemplář s odlomenou spodní částí nožky a dochovanými dvěma závity vinutí pochází ze sídliště ve Veselí nad Moravou I (*obr. 30:1*; *tab. 156:1*). Netypická je jeho jednodílná konstrukce. Obdobná spona se ve středodunajském barbariku našla pouze v chatě 15/89 na sídlišti v Bratislavě-Dúbravce (*Elschek 2004*, 240, Abb. 2:4). Výrazná koncentrace nálezů tohoto typu spony je zřetelná v sarmatském Potisí, v menší míře potom ve Skandinávii a na západním pobřeží Baltského moře (*Schuster 2017*, 377, Abb. 3, 6). Geneze těchto spon je spatřována právě v pozdně sarmatském prostředí v pokročilém 4. století a jejich datování je ve všech oblastech rozšíření jednotné, do stupně C3 (*Schuster 2017*, 376).

Deriváty spon s podvázanou nožkou

Spony s podvázanou nožkou daly vzniknout dalším charakteristickým skupinám germánských spon mladší a pozdní doby římské, jež se liší tvarem nožky. Konstrukční a chronologický vývoj rozlišil na základě slovenských nálezů Titus Kolník (*1965*, 210–217).

a) Spony s hrotitou nožkou (Almgren 170)

Velmi výraznou skupinu spon na nalezištích středního Pomoraví představují bronzové spony s hrotitou nožkou (100 ks, což je desetina všech nalezených spon, resp. téměř

pětina exemplářů v rámci souboru germánských spon). Vyznačují se téměř výhradně jednodílnou konstrukcí se čtyřmi závity vinutí a horní tětivou, plechovým lučíkem páskového, oválného nebo obloukovitého průřezu a zužující se nožkou směrem k patce, ukončenou prostým zaoblením nebo knoflíkem (*obr. 31*; *tab. 156:13–21, 157:1–10*). Způsob zakončení nožky přiměl Tita Kolníka (*1965*, 210–212) k vyčlenění tří variant bez výraznější chronologické platnosti: s otevřenou nožkou (50 ks v hodnoceném souboru), s nožkou zakončenou knoflíkem (18 ks) a mezitvar mezi oběma variantami – s nožkou ukončenou rýhováním patky (20 ks).

Polovina spon s hrotitou nožkou ze sesbírané kolekce je zdobená. K nejčastějším výzdobným motivům patří metopovitá pole na rozhraní lučíku a nožky a na nožce (*obr. 31:6,8,12*; *tab. 8:24, 9:3,6,8, 25:3, 41:13–14, 42:17, 50:22, 65:11, 94:5,8,10–11,14,19–20, 122:4, 134:10, 140:23, 156:13,17,19, 157:6,8*), popř. i na ploše lučíku (*obr. 31:14,21*; *tab. 156:18*), rytá svislá jednolitá vlnice nebo vlnice složená z esovitých motivů (*obr. 31:1,9–11, 13,16–17,19–20*; *tab. 23:20, 95:10, 140:29, 156:16,21, 157:3,5*) a rytá klikatka (*obr. 31:5,7,15,22*; *tab. 156:13,15*). Jednotlivě je zastoupena klikatka z tzv. vlčích zubů (*obr. 31:2*; *tab. 157:1*), přesekávané pásky (*obr. 31:4*; *tab. 157:2*), rytá mřížka (*tab. 41:12*), dvojvpichy (*obr. 31:3*), stromečkový vzor (*tab. 81:7, 156:14*), kombinace vpichů, rytého X a metopovitých polí (*tab. 132:6*) nebo vbíjené kroužky (*obr. 31:18*; *tab. 156:20*). O křehkosti tohoto typu spon svědčí velmi časté nálezy pouhých odlomených nožek (*tab. 9:10, 81:10, 94:14–20, 134:8, 140:23,25*).

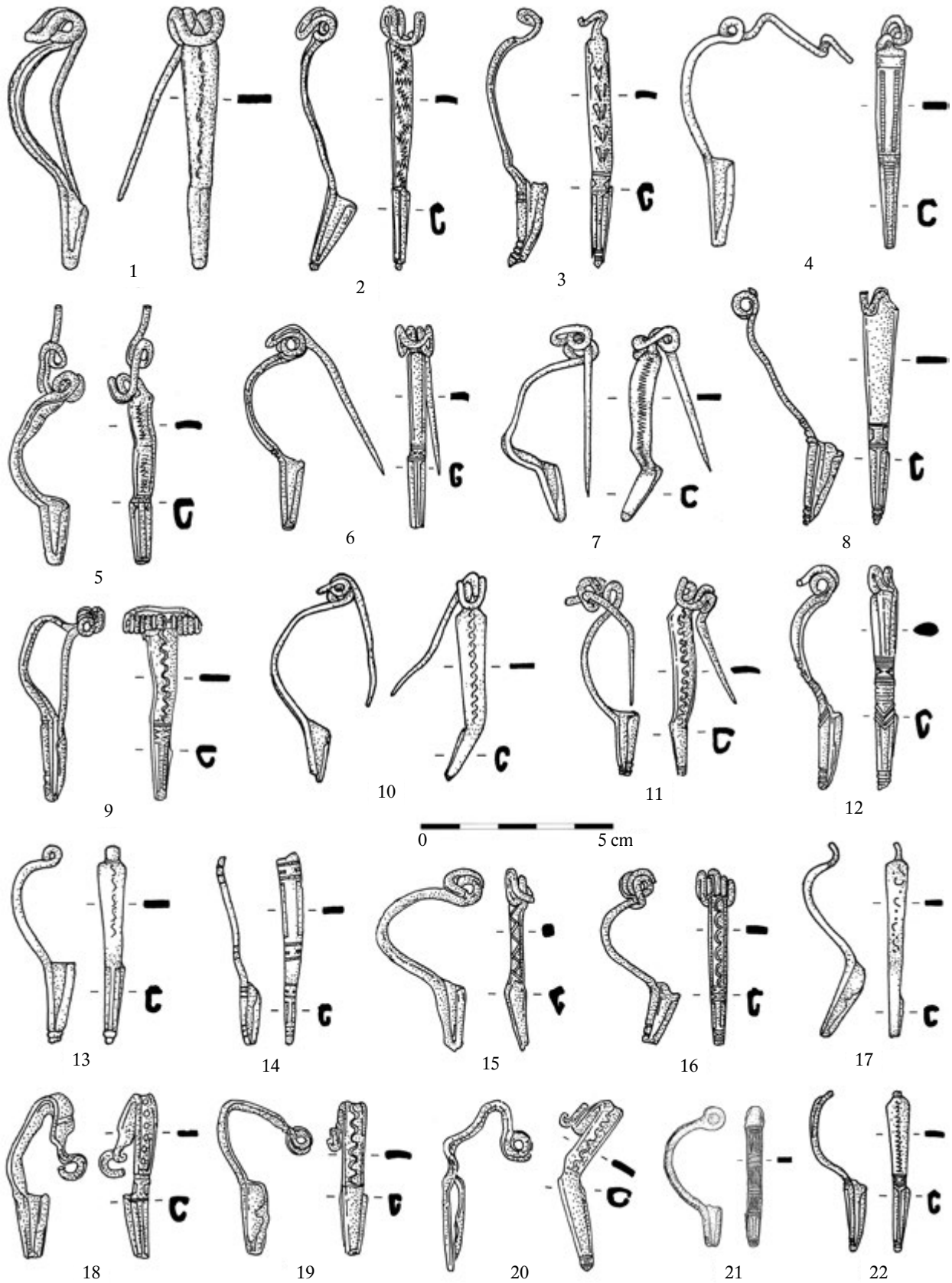
Jediný dvojdílný exemplář z Josefova I (*obr. 31:9*) působí nesourodě, zdá se, že samostřílové vinutí na osce k němu bylo připevněno teprve dodatečně. Není to nic neobvyklého, opravy spon v době římské byly zaznamenány rovněž na jiných lokalitách, např. u spon z hrobu 311 v Kostelci na Hané (*Zeman 1961a*, 132, obr. 63A/b; *Peškař 1972a*, 116, Taf. 31:7), z výšinné polohy Staré Zámky v Brně-Líšni (*Peškař 1972a*, 116, Taf. 32:8) nebo z objektu 70/65 ze Zlechova (*Zeman 2008*, 105, obr. 23:2). Opakovaný výskyt tohoto jevu nepřímo ukazuje nejen na relativně vysokou křehkost těchto artefaktů, které byly nepochybně poškozeny a opraveny již v době římské, ale i na jejich hodnotu (skutečnou či symbolickou), kdy oprava byla pro nositele adekvátní náhradou, navracející předmětu jeho plnou funkčnost (*Ďuga – Vachůtová – Zeman 2017*, 274).

Spony s hrotitou nožkou byly velmi oblíbeným spínadlem mladší doby římské a obzvláště početné jsou právě v markomansko-kvádské oblasti severně středního Dunaje, hlavně na Moravě a jihozápadním Slovensku (*Zeman 1961b*, 426; *Kolník 1965*, 212; *Peškař 1972a*, 118; *Tejral 1998*, 394; *Varsik 2011a*, 116). Ve větší míře se vyskytují ještě v přilehlé pohraniční zóně v Panonii, v sarmatském barbariku a jižních oblastech Polska (*Bazovský 2005*, 80). Geneze těchto spon je odvozována od spon s podvázanou nožkou (*Kolník 1965*, 214). Chronologické postavení spon s hrotitou nožkou je poměrně široce pojímané. Počátky výroby jsou nejčastěji datovány do finální fáze stupně C1, tedy od poloviny 3. století, ale obdobím jejich nejmasovějšího rozšíření je druhá polovina 3. století a první polovina 4. století (*Zeman 1961a*, 193–194; *Kolník 1965*, 214, 216; *Peškař 1972a*, 119–120; *Tejral 1998*, 394–395; *Varsik 2011a*, 116–117). Kromě hrobových nálezů přinesly výzkumy posledních desetiletí také důležité nálezové celky ze sídlišť, v nichž se spony s hrotitou nožkou vyskytovaly dohromady s římskými mincemi (*Varsik 2011a*, 118) – objekt 44 z Bratislavy-Trnávky, v jehož inventáři byly čtyři spony s hrotitou nožkou spolu s antoninianem Tacita (275–276), či objekt 2/1997 s mincemi Aureliana (270–275) a Carina (283–285) z Lábu, který byl zahloubený do destrukce starší nadzemní stavby. V rámci třídění germánských samostřílových spon s pevným zachycovačem zařazuje Mechthild Schulzeová (*1977*, 47, 72–75, 157–159, Taf. 5:60, 9:117–120, Karte 3, 6–7, 12) výše popsané spony s hrotitou nožkou ke středodunajským variantám spínadel do svých tvarových skupin 60 a 117–120, s datováním do 3. století a časného 4. století.

b) Spony s klínovitou nožkou (Almgren 174–177)

Dalším derivátem spon s podvázanou nožkou jsou bronzová nebo stříbrná spínadla, která mají různě dlouhou střechovitou nožku klínovitě rozšířenou. Ve středním Pomoraví jsou zastoupeny čtrnácti kusy (*obr. 32*). Podle délky a tvaru nožky je možné je v rámci Almgrenovy VI. skupiny rozdělit na typy A 174 (*obr. 32:7–8,13–14*), A 175 (*obr. 32:1–2,10–12*) a A 177 (*obr. 32:3–6,9*). Převažují bronzové spony jednodílné konstrukce opět se čtyřmi závity vinutí s horní tětivou. Mezi převážně nezdobenými exemplář nalezneme také výjimky s náznakem metopovité výzdoby na rozhraní lučíku a nožky (*obr. 32:3,5,14*; *tab. 155:22,24*), rytou svislou klikatkou na lučíku (*obr. 32:7*; *tab. 155:26*), s plastickými žebírky na spodní části lučíku (*obr. 32:8,10*; *tab. 155:27*), popř. s imitací podvázání nožky ve formě rýhování (*obr. 32:1,13*; *tab. 155:21*).

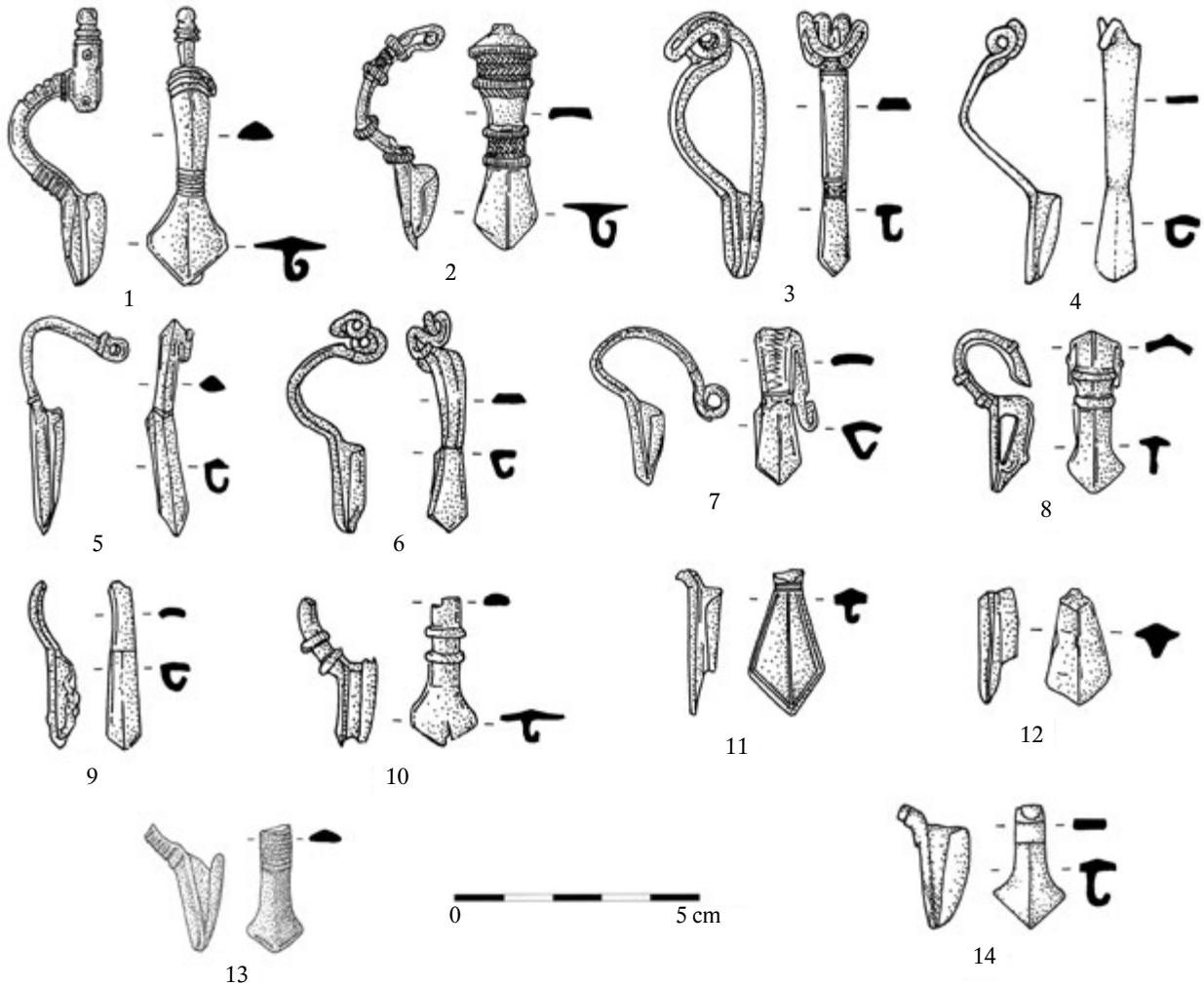
Po stránce konstrukční můžeme v podstatě rozlišit dva základní tvary těchto spínadel. Na spony s hrotitou nožkou navazují jednodílné formy s dlouhou úzkou nožkou, která se na konci klínovitě rozšiřuje (*obr. 32:3–7,9*; *tab. 155:22–24, 26*). Jejich převážná část odpovídá typologickým skupinám Schulze 191–192 (*obr. 32:3–4,6–7,9*), což jsou středodunajské germánské spony s páskovým lučíkem se zastoupením na pohřebištích Kostelec na Hané, Běšeňov a Očkov, datovatelné do 3. století, tj. do stupňů C1 a C2 (*Peškař 1972a*, 129–131; *Schulze 1977*, 109–110, Taf. 13:191–192, Karte 5; *Tejral 1999*, 200–203). Shodným tvarem nožky by k nim patřila také spona z Hroznové Lhoty I (*obr. 32:5*), jež má však odlišnou dvojdílnou konstrukci se střechovitým lučí-

Obr. 31: Spony s hrotitou nožkou. Vlčnov I (1). Strážnice I (2–3, 5, 16, 22). Hroznová Lhota II (4, 8, 10). Veselí nad Moravou I (6). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (7, 13–14, 17). Josefov I (9). Milotice I (11). Ostrožská Nová Ves III (12). Petrov II (15). Ostrožská Nová Ves IV (18). Slavkov (19). Petrov I (20–21).

kem skupiny Schulze 179. Tato spona má obdoby spíše ve středním a dolním Polabí ve 3. století a časném 4. století s výskytem na českých pohřebištích Dobřichov – Třebická a Plaňany (*Schulze 1977*, 103, Taf. 13:179, Karte 6).

Tvarově i materiálově variabilnější je druhá skupina spon s klínovitou nožkou, tentokrát dvojdílné konstrukce, jejichž nožka je širší a kratší a má výrazné kosočtverečné rozšíření, mnohdy zřetelně odsazené (*obr. 32:1–2,8,10–14*; *tab. 155:20–21,25,27*). Nejhonosnějším exemplářem je stříbrná spona ze sídliště Kozojídky II, jejíž široký plechový lučík je ozdobený čtveřicí stříbrných tordovaných drátků a na třech místech mezi nimi vloženou zlatou fólií s vybíjeným klínovitým motivem (*obr. 32:2*; *tab. 155:20*). Odpovídá typu A 175, popř. skupině Schulze 168; tyto spony jsou známy z bohatých kostrových i žárových hrobů středního Polabí z druhé poloviny 3. století a první poloviny 4. století (*Schulze 1977*, 96, Taf. 12:168, Karte 5). Druhá spona luxusnějšího provedení byla nalezena na sídlišti v Uherském Brodě II. Je vyrobena z bronzu, má postříbřený povrch, hlavice i spodní část lučíku je zdobena několikanásobným rýhováním s jedním zachovaným stříbrným tordovaným drátkem, zachycovač má kapsovitý tvar. Stříbrným plechem je potažen knoflík nad vinutím, které chybí, ale podle dvojice otvorů se zkorodovanými okraji muselo mít původně dvě železné osky se spirálovitým mechanismem (*obr. 32:1*; *tab. 155:21*). Z identického typu spony pochází také fragment bronzové kosočtverečné nožky s rýhováním spodní části lučíku z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 32:13*). Obě spony náležejí typologicky do skupiny Schulze 198 (*Schulze 1977*, 112, 380–381, Taf. 14:198) s analogiemi v kombinaci stříbra a zlata v knížecích kostrových hrobech skupiny Leuna-Haßleben pozdního 3. století a počátku 4. století, a to z hrobu 1 ze Zakrzówa a z hrobu 1 z Krakovan-Stráží (*Kolník 1964*, 428–430, obr. 10:1,3–4,6; *Klčo – Krupa 2015*,

Obr. 32: Spony s klínovitou nožkou. Uherský Brod II (1). Kozojídky II (2). Sudoměřice II (3). Hroznová Lhota I (4–5). Želetice (6). Hodonín I (7). Strážnice I (8, 11). Petrov I (9). Vlčnov-Dolní Němčí (10, 13). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (12). Věteřov III (14).

70, 92–95, A 259–261). Analogická spínadla, jak stříbrná, tak bronzová, se objevila také na dolnorakouských sídlištích v Enzersfeldu (*Stuppner 1991b*, 284, Abb. 711), Drösingu (*Nebehay 1982*, 284, Abb. 821), Bernhardsthalu (*Adler 1994a*, 554, Abb. 802) a Kleinhöfleinu (*Hasenhündl 1997*, 847, Abb. 752).

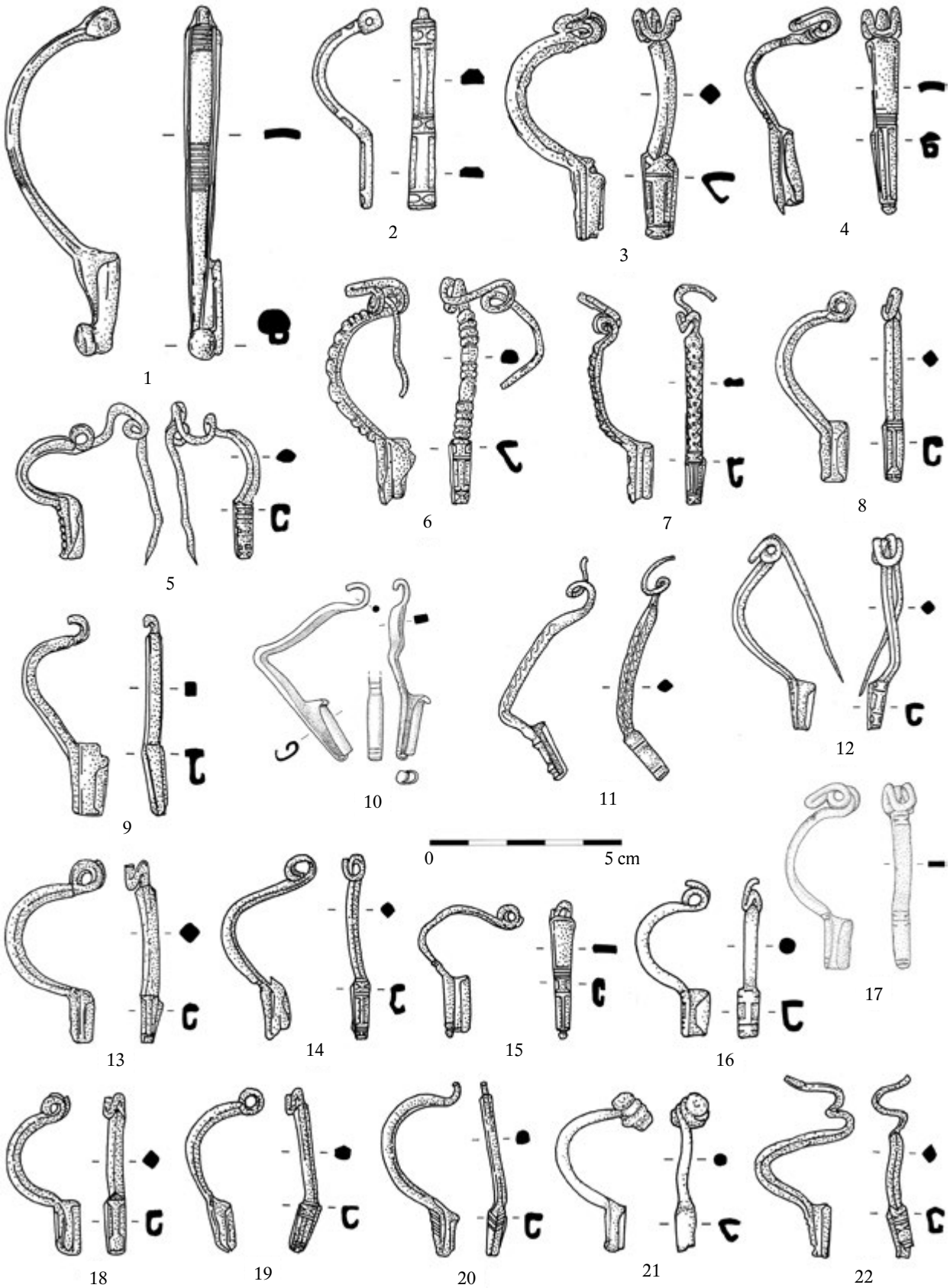
K jedné z předchozích dvou variant by bylo možné přiřadit také odlomenou spodní část bronzové spony s dvojicí bronzových drátků omotaných na nožce z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 32:10*). Polovinu bronzové spony s dvěma drátky ve spodní části lučíku ze Strážnice I (*obr. 32:8*; *tab. 155:28*) a fragment postříbřeného širokého až čtvercově utvářeného lučíku s nahoru vytaženou rýhovanou opěrnou destičkou a trojspirálovou konstrukcí ze stejné lokality (*obr. 34:13*; *tab. 156:8*) je zase možné klasifikovat jako spínadla blízká štítkovým sponám skupiny Schulze 194 z doby okolo roku 300 (*Schulze 1977*, 110, Taf. 14:194). K jednoznačnému určení jim ale chybí kruhový středový štítek jako u exempláře z pohřebiště v Očkově (*Kolník 1964*, 430–432, obr. 10:8). Velká plechová kosočtverečná nožka s obvodem zvýrazněným rytou výzdobou (*obr. 32:11*; *tab. 155:25*) se blíží dvojdílným sponám se samostřílovým vinutím skupiny Schulze 189, specifickým pro černjachovskou kulturu přelomu 3. a 4. století (*Schulze 1977*, 108–109, Taf. 13:189). Fragment stříbrné kosočtverečné nožky s náznakem metopovité výzdoby na spodní části lučíku z Věteřova III (*obr. 32:14*) by mohl pocházet z některého typu polabsko-germánských dvojdílných spon v rámci skupin Schulze 164 a 171–172, vyskytujících se od poloviny 3. století a v průběhu první poloviny 4. století (*Peškař 1972a*, 130; *Schulze 1977*, 93–94, 98–99, Taf. 12:164,171–172). Analogické nálezy byly publikovány z Dyjákovic (*Jílek – Klanicová 2009*, 320, obr. 3:1, 4), Hurbanova (*Bazovský 2005*, 149, tab. XXVIII:4) a Hamuliakova (*Iván – Ölvecky 2015*, 309, Fig. 8:11).

c) Spony s obdélníkovou nožkou (Almgren 169, 171)

Představují další početnou kategorii druhů germánských spon, která v nálezech ze středního Pomoraví dosahuje poloviční počtu spon s hrotitou nožkou (50 ks). Pro srovnání, co do počtu nálezů je dominantní moravskou lokalitou pohřebiště v Kostelci na Hané s 43 exempláři (*Zeman 1961a*, 200). V drtivé většině jde v nových povrchových nálezech o jednodílné varianty, dvojdílné konstrukce jsou zastoupeny jen dvěma kusy. Jednodílné spony jsou téměř všechny vyrobené z bronzu a charakterizuje je tyčinkovitý lučík čtvercového, obdélníkového, půlkruhového, kruhového nebo kosočtverečného průřezu, nožka obdélníkového tvaru a čtyřzávitové vinutí s horní tětivou (*obr. 33:3–22*; *tab. 157:10,12–16,18–19*). Pokud se objeví výzdoba, jde především o metopovité členění nožky (*obr. 33:3–8, 12–16,18–19,22*; *tab. 10:4, 24:1, 42:12,18, 52:2, 95:7–8, 134:18–19, 157:14,16,18*), méně o rytou výzdobu lučíku (*obr. 33:7,11*; *tab. 141:2, 157:13*) či nožky (*obr. 33:20*), vzácněji je lučík profilován plastickými vývalky (*obr. 33:6*; *tab. 157:12*) nebo šikmým tordováním (*tab. 52:2*).

Poslední dva zmíněné typy s plasticky modelovaným lučíkem a nožkou s metopovitou výzdobou z Blatnice pod Svatým Antonínkem I a Kněždubu III představují klasické spony typu A 171 či skupiny Schulze 73, které patří k nejmladším formám v rámci kategorie spon s obdélníkovou nožkou z pozdního 4. století a počátku 5. století (*Schulze 1977*, 51, Taf. 6:73). Obdobně členěný lučík, ale rýhováním, s výzdobou v podobě ryté klikatky na vnější boční straně nožky nese stříbrná spona ze sídliště Strážnice/Petrov II (*obr. 34:9*; *tab. 157:10*). Podobná stříbrná plechová spona se našla v chatě 9/68 ve Zlechově (*Zeman 2007a*, 296, Abb. 14:1). Další železné nebo bronzové spony stejné konstrukce či výzdoby pocházejí ze sídliště v Olomouci-Neředíně (*Kalábek 2006*, 438, obr. 9:8), z hrobu 206 v Kostelci na Hané (*Peškař 1972a*, 24, Taf. 36:8) nebo z germánského rezidenčního dvorce ze 4. století v Cíferu-Páci (*Varsik – Kolník 2013*, 81, Abb. 8:15,17–18,21–22). Takovéto exempláře představují další doklad přežívání spon s obdélníkovou nožkou až do přechodného časového období kolem roku 400 (*Tejral 1998*, 396; *Varsik – Kolník 2013*, 81). Obecně do stejného horizontu bývají řazeny rovněž rozměrově větší jednodílné spony s delší nebo širší nožkou, jako exempláře z Vlčnova-Dolního Němčí, Strážnice I, Blatnice pod Svatým Antonínkem I, Hroznové Lhoty II a Kozojídek II (*obr. 33:3–4*; *tab. 10:7, 42:18, 53:4*). Tyto pozdní varianty (mnohdy již železné), charakterizující stupeň D1, známe z nížinných sídlišť z Mikulčic nebo Mušova (*Tejral 1990*, 23, Abb. 9:1, 10:1) a z hradisek Oberleiserbergu (*Pollak 1980*, 88–89, Taf. 79:25, 80:1,3; *Stuppner 2002*, 303, Taf. 5:4), Heidenstattu-Limbergu (*Pollak 1980*, 62, Taf. 36:9–10) či Děvína (*Plachá – Pieta 1986*, 352, Abb. 5:9,15).

Naopak starší variantu v rámci této skupiny spínadel představují drobné bronzové spony s poměrně úzkou nožkou (*tab. 22:11, 105:1, 119:15*), jejichž analogie nalezneme především na žárových pohřebištích, např. v Kostelci na Hané (*Peškař 1972a*, Taf. 38–39) a Očkově (*Kolník 1965*, 214–214, obr. 15:2–3,5–7,13), nebo na sídlištích v Uherském Brodě (*Peškař 1972a*, 49, Taf. 40:5), Bratislavě-Dúbravce (*Elschek 2004*, Abb. 2:3, 5:3, 7:2) a Drösingu (*Allerbauer – Jedlicka 1999a*, 840, Abb. 510). Drtivá většina spon s obdélníkovou nožkou představuje kategorii spínadel středních rozměrů, které Mechthild Schulzeová (*1977*, 42–46, 50, Taf. 5:53–57, 6:70, Karte 2, 13, 15–16) zahrnuje do svých skupin 53–57 a 70 jakožto typické středodunajské varianty germánských spon pozdní doby římské s řidším výskytem v Čechách, v jihopolských oblastech a v sarmatském Potisí. Potvrzením jejich místní výroby je nález ještě nedokončeného bronzového výrobku z dílenského objektu 68/66 na sídlišti ve Zlechově. Tomuto exempláři

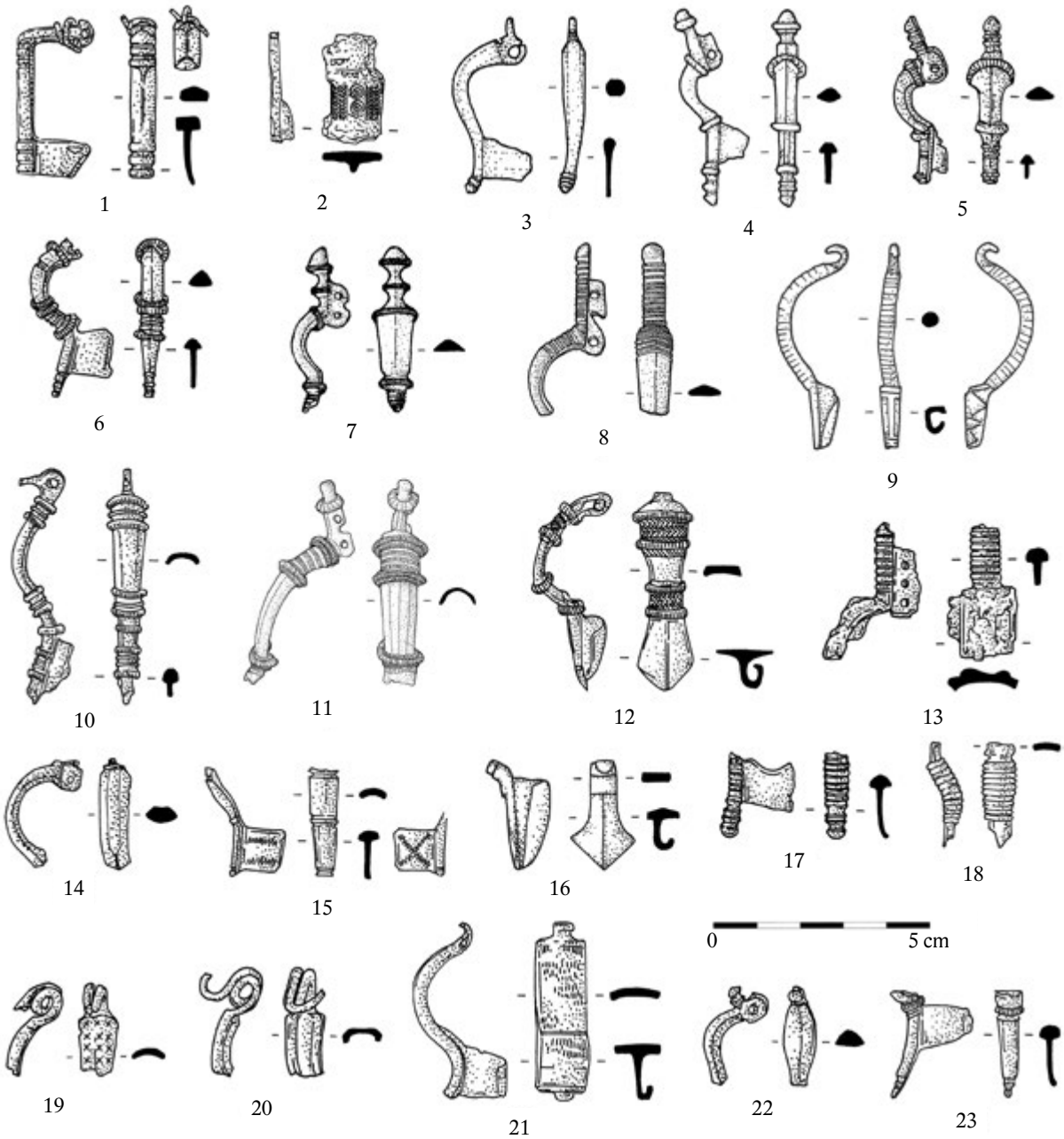

Obr. 33: Spony s obdélníkovou nožkou. Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1–2, 6, 16, 18). Vlčnov-Dolní Němčí (3, 9). Strážnice I (4, 8, 14–15). Ostrožská Nová Ves IV (5, 20). Hodonín I (7). Uherský Ostroh II (10). Veselí nad Moravou I (11). Hroznová Lhota II (12, 21). Dubňany III (13). Strážnice II (17). Vlčnov I (19). Sudoměřice II (22).

chybí finální úprava, tj. zaštípnutí a ohnutí jehly do funkční polohy a vyhotovení vinutí (*Zeman 2008*, 105, obr. 23:7, tab. 79:1).

Subtilní formy spon s obdélníkovou nožkou bývají datovány od konce 3. století do časné druhé poloviny 4. století (*Kolník 1965*, 216; *Peškař 1972a*, 124; *Schulze 1977*, 28), zatímco u všech ostatních je běžné řazení do pozdní doby římské s výskytem po celé 4. století (*Zeman 1961b*, 426; *Tejral 1998*, 396; *Varsik 2011a*, 118); velké exempláře přežívají i v průběhu první poloviny 5. století, jak bylo zmíněno výše.

Dvojdílnou samostřílovou konstrukci vinutí mají pouze dvě plné lité bronzové spony z Blatnice pod Svatým Antonínkem I. V rámci Almgrenovy VI. skupiny, 1. série odpovídají typu A 169 (*Almgren 1923*, 86–87, Taf. VII:169). První z nich je poměrně dlouhý exemplář (délka 9,2 cm) s lučíkem zdobeným svazky horizontálních rýh a nožkou ukončenou masivním kulovitým knoflíkem (*obr. 33:1*; *tab. 157:11*), dru-

Obr. 34: Přehled stříbrných a postříbřených spon středního Pomoraví. Vlčnov-Dolní Němčí (1, 10, 15, 18). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2, 4). Strážnice V (3). Josefov II (5–6). Strážnice II (7–8). Strážnice/Petrov II (9). Petrov I (11). Kozojídky II (12). Strážnice I (13, 20). Ostrožská Nová Ves IV (14). Věteřov III (16). Želetice (17). Hroznová Lhota II (19, 21, 23). Ostrožská Nová Ves III (22).

hý nález má po celém těle metopovitou výzdobu s protáhlou nožkou (*obr. 33:2*; *tab. 157:17*). Masivní spona s kuličkou na patce se typologicky vzdáleně blíží skupině Schulze 43, její nožka ale není zdaleka natolik protažená, aby odpovídala datování těchto spon do druhé poloviny 5. století (*Schulze 1977*, 37–38, Taf. 4:43). Spíše bych viděl její vazbu na rozměrově větší jednodílné spony stupně D1, popsané výše. Jde tedy o jakousi místní hybridní formu bez dohledatelných paralel. U druhého exempláře není zase možné přesnější zařazení z důvodu absence zachycovače, rámcově by odpovídal spínadlům skupin Schulze 7, 10 nebo 33, které jsou rozšířeny zejména v dolním Polabí, Porýní a jednotlivě také ve středním Podunají. Jejich počátky v polabsko-germánských hrobových nálezech je možné vidět již v první polovině 3. století, převážně však byly nošeny ve druhé polovině 3. století až kolem poloviny 4. století, s možnými vazbami na římskoprovinciální prostředí (*Schulze 1977*, 17, 19–20, 30, Taf. 2:7,10, 4:33, Karte 2, 14). Obecně jsou ale dvojdílné samostřílové spony s obdélníkovou nožkou a pevným zachycovačem ve středodunajském barbariku považovány za cizorodé tvary přechodného horizontu C3/D1, s pravděpodobnou vývojovou vazbou na samostřílové spony s podvázanou nožkou pozdní černjachovské kultury jakožto vůdčího typu šatových ozdob jihovýchodní Evropy přelomu 4. a 5. století (*Peškař 1972a*, 115; *Tejral 1986*, 189–192, 207; *Magomedov 2001*, 67–68).

Neurčitelné fragmenty

Více než desetina spon získaných povrchovou prospekcí je v natolik zlomkovitém stavu, že není možné je typologicky zařadit. Platí to zejména o samostatných nálezech závitů vinutí či zapínacích jehel (*tab. 10:9–15, 24:3, 30:12, 42:13–14, 64:16, 77:7, 81:20–22, 95:15–16, 121:30, 122:10, 134:20*) nebo fragmentů lučíků bez charakteristických znaků (*tab. 9:22, 24:2, 42:2,9,15, 65:20, 75:3, 94:23–24,26, 95:11–13, 140:14, 141:4*). Naopak početnou skupinu nálezů zlomků spon představují horní části lučíků s odlomenou nožkou, někdy také s čtyřzávitovým vinutím, které můžeme obecně klasifikovat jako germánské jednodílné spony mladší a pozdní doby římské, jeden z typů spon s podvázanou nožkou a jejich derivátů s hrotitou, klínovitou či obdélníkovou nožkou (*tab. 9:12–14, 23–25,27, 21:12, 23:18,20, 26:9, 30:8,14, 42:3–5, 62:7, 70:4, 81:15–17, 94:25, 95:9–10,14, 104:22, 105:2, 122:7, 134:21–24, 140:29–30*). Zlomek masivního lučíku s plastickou výzdobou z Hroznové Lhoty II (*tab. 40:11*) zase vzdáleně připomíná západoprovinciální limitní vojenské spony s vidlicovitým lučíkem.

5.2.4.2. Náhrdelníky

Náhrdelníky jakožto typický ženský šperk známe nejčastěji z hrobových výbav. Jejich jednotlivé součásti, jako jsou kovové záponky a závěsky nebo skleněné korálky nejrůznějších tvarů, je možné jednotlivě posbírat také v povrchových vrstvách germánských sídlišť.

5.2.4.2.1. Esovité záponky

Tyto charakteristické kovové součásti sloužily ke spínání náhrdelníků složených ze skleněných nebo jantarových korálků. Dva exempláře ze středního Pomoraví pocházejí z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I.

Stříbrná záponka se středovým vývalkem ukončená kulovitým knoflíkem (*obr. 35:2*; *tab. 158:9*) se řadí v čtyřdílném typologickém třídění Adriaana von Müllera (*1957*, 31, Taf. 15:c) k typu D, který je zastoupen zvláště v hrobových celcích stupně B1, ale přežívá až do stupně B2, popř. horizontu B2/C1. Analogie můžeme nalézt v hrobě 32 v Dobřichově – Pichoře (*Droberjar 1999a*, 97, Taf. 39:32/7), v hrobech 265, 267 a 366 ve Weklicích (*Natuniewicz-Sekuła – Okulicz-Kozaryn 2011*, 78, 97, Pl. CXII:Grave 265/2, CXIII:Grave 267/6, CLX:Grave 366/6-7), v hrobě 320 v Kowalewku (*Skorupka 2001*, 86, Tabl. 94:Grób 320/6) nebo na sídlišti v Drösingu (*Allerbauer – Jedlicka 1999b*, 841, Abb. 540). Jednodušší a hrubší exempláře těchto záponek se však v naší geografické oblasti vyskytují také v mladších nálezových celcích, jako příklad lze uvést kostrový hrob z poslední třetiny 2. století až přelomu 3. a 4. století ze Ctiněvsi (*Trefný et al. 2012*, 78–79, obr. 5:3).

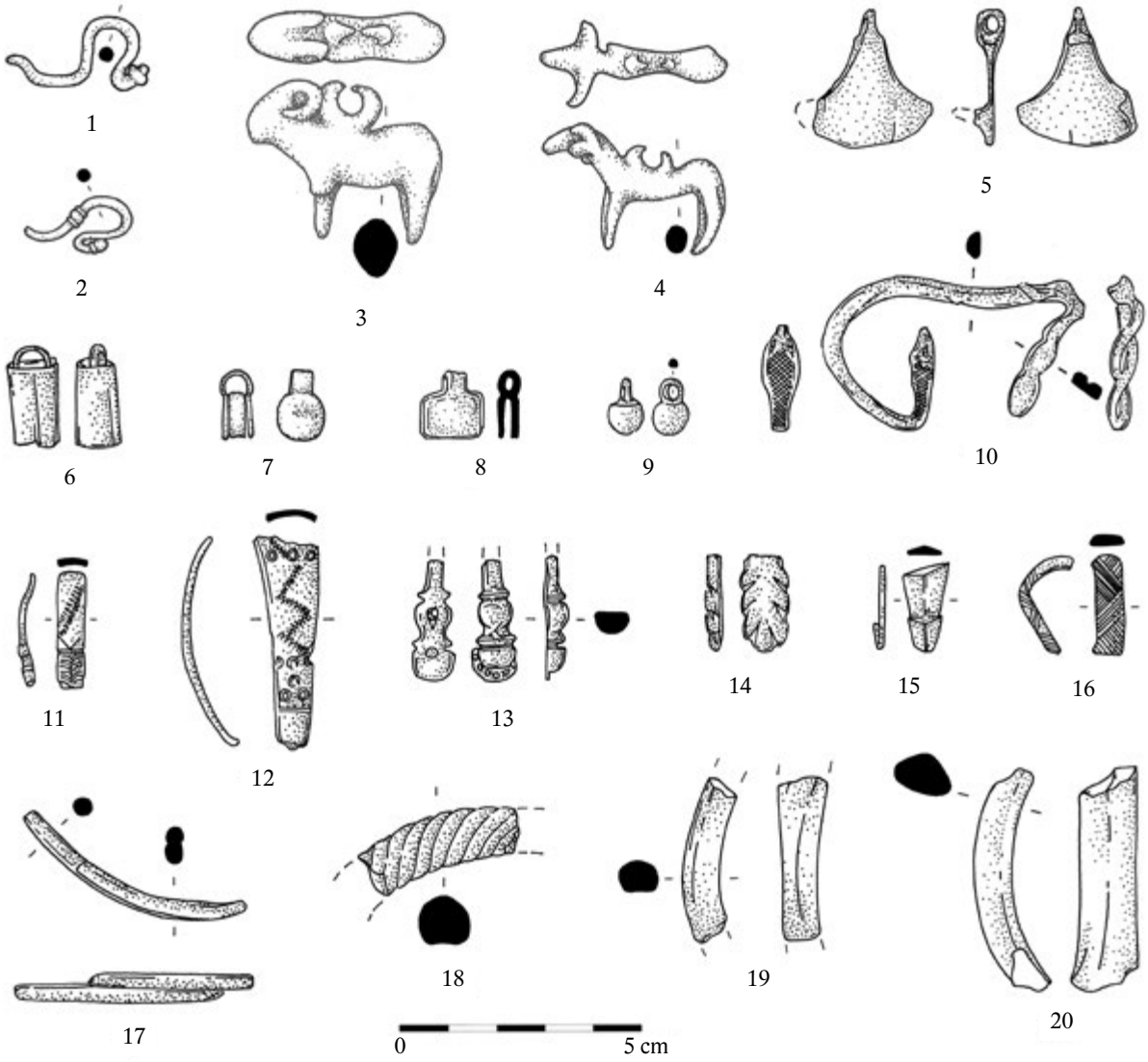
Bronzová záponka postrádá středový vývalek a je ukončena jednoduše profilovaným knoflíkem bez filigránové granulace (*obr. 35:1*). Ta reprezentuje typ Müller C, vyskytující se na území celého barbarika ve stupni B2 (*von Müller 1957*, 31, Taf. 15:i). Shodné exempláře byly nalezeny v hrobech 217 a 357 na pohřebišti v Pruszczi Gdańském (*Pietrzak 1997*, 37, 54, Taf. LXXVI:Grab 217/9, CXV:Grab 357/4), v hrobě 343 v Kowalewku (*Skorupka 2001*, 91, Tabl. 94:Grób 343/6) nebo v hrobech 330, 386 a 485 ve Weklicích (*Natuniewicz-Sekuła – Okulicz-Kozaryn 2011*, 91, 101, 119, Pl. CXLIII:Grave 330/13, CLXVIII:Grave 386/5, CCXVI:Grave 485/4).

5.2.4.2.2. Bronzové korálky

Pouze výjimečně byly součástí náhrdelníků bronzové korálky. Čtyři nezdobené exempláře dvojkónického tvaru byly získány povrchovou prospekcí na jihovýchodní Moravě, a to z Petrova I (*tab. 82:5*), Hroznové Lhoty II (*tab. 44:4–5*) a Strážnice I (*tab. 97:5*). Shodné protějšky jsou občas součástí ženské výbavy v kostrových hrobech wielbarské kultury, např. v hrobě 150 z Weklic (*Natuniewicz-Sekuła – Okulicz-Kozaryn 2011*, 56, Pl. LVIII:25). Jde o chronologicky necitlivé předměty.

5.2.4.2.3. Skleněné korálky

Náhrdelníky složené ze skleněných korálků byly velmi oblíbeným druhem šperku u germánských žen doby římské.

Obr. 35: Součásti náhrdelníků (záponky, závěsky) a náramky. Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1–2, 7). Hroznová Lhota I (3–4, 13). Strážnice I (5, 18–19). Kozojídky II (6). Vlčnov-Dolní Němčí (8–9). Petrov I (10). Hroznová Lhota II (11, 16). Ostrožská Nová Ves IV (12, 17). Želetice (14). Veselí nad Moravou I (15). Ostrožská Nová Ves I (20).

Vyráběly se buď odléváním do formy, nebo navíjením skelné hmoty na tyčinku. Často se objevují v kombinaci s jantarovými perlami, ty však v povrchových nálezech dosud postrádáme. Z jihovýchodní Moravy máme k dispozici celkem 102 skleněných korálků.[43] Při jejich klasifikaci je nutné vyjít z dnes již standardního typologického systému Magdaleny Tempelmann-Mączyńské (*1985*), strukturovaného do skupin a typů na základě tvaru, barvy a výzdoby. Datování skleněných korálků je založeno na přítomnosti v hrobových celcích, některé typy se však pouze krátkou dobu vyráběly, ale velmi dlouho nosily (*Haevernick 1972*, 140). Od poloviny 2. století začaly v Panonii pracovat sklářské hutě, které hromadně vyráběly skleněné korálky (zejména Emona, uvažuje se i o Aquincu); drobné skleněné perly mohly být přitom produkční záležitostí desítek menších regionálních dílen (*Kraskovská 1988*, 100–101). Skleněné korálky objevené v barbariku byly zhotoveny převážně z tmavě modrého skla, vyskytují se v nálezových kontextech zejména mladší a pozdní doby římské.

Kulovité a soudkovité korálky (skupina I). V průběhu doby římské poměrně oblíbené tvary skleněných perel po celém barbariku, které jsou dále členěny podle velikosti a barvy skla. Nejmenší exempláře (do průměru 0,5 cm) představují nálezy ze sídlišť ve Strážnici I, Hroznové

43 V poslední době vzniklo několik kvalifikačních prací, které přinesly aktualizovaný přehled jejich zastoupení na území Čech i Moravy (*Vaculíková 2012*; *Kacl 2012*; *Kopřivová 2014*).

Lhotě II a Ostrožské Nové Vsi V, a to tmavě modré barvy typu T-M 23 (*obr. 36:38–40,66*; *tab. 97:25, 159:33–35*) a červené barvy typu T-M 28 (*obr. 36:37*; *tab. 159:37*). Korálky střední velikosti (o průměru 0,5–1 cm) zastupují tmavě modré kusy ze Želetic a Strážnice II typu T-M 2a (*obr. 36:34,36*). Stejně početně jako nejmenší exempláře je zastoupena kategorie největších exemplářů (o průměru 1–2 cm), a to zelené barvy typu T-M 13 z Veselí nad Moravou I (*obr. 36:32*; *tab. 159:28*) a tmavě modrých odstínů typu T-M 14 opět ze Strážnice I (*obr. 36:28–29*; *tab. 159:31*), včetně jednoho přepáleného korálku, u něhož nelze určit původní barvu (*obr. 36:27*). Jejich časové zařazení je následující: malé korálky – horizonty B2/C1 a C3/D1; střední korálky – období B2–C3/D1; velké korálky – období B2/C1–C1 (*Tempelmann-Mączyńska 1985*, 27–29).

Zploštělé kulovité korálky (skupina II). Do této skupiny by bylo možné zařadit pouze exemplář z černého skla typu T-M 40 ze sídliště v Ostrožské Nové Vsi IV (*obr. 36:58*; *tab. 159:45*), středně velké zploštělé kusy tmavě modrých odstínů z Hluku, Ostrožské Nové Vsi IV a V, Hroznové Lhoty II a Strážnice I (*obr. 36:52–53,55–56*; *tab. 97:13, 159:32, 43,47*) nebo větší zelený korál tvaru prstýnku z Hroznové Lhoty II (*obr. 36:50*). Mají velmi široký chronologický rozptyl, od přelomu starší a mladší doby římské po celou dobu stěhování národů (*Tempelmann-Mączyńska 1985*, 29–31).

Kroužkové korálky (skupina III). Jednoduché nezdobené korálky kroužkového tvaru jsou naprosto chronologicky necitlivou ozdobou, jež se vyskytuje od doby bronzové po závěr doby stěhování národů; v rámci doby římské se neobjevují pouze v 1. století (*Tempelmann-Mączyńska 1985*, 31). Na první pohled zaujme rozmanitost jejich velikostí od miniaturních exemplářů po perly přesahující v průměru 1 cm. V oblasti středního Pomoraví byl objeven jeden korálek z bílého skla formálně příbuzný s typem T-M 46 (*obr. 36:65*), všechny ostatní patří k větším tvarům tmavě modré barvy typu T-M 47 (*obr. 36:54,57, 59,61–64*; *tab. 97:13,25, 159:42–44,46,49*).

Dvojkónické korálky (skupina IV). Mají podobnou konstrukci i velikost jako soudkovité nebo kroužkové varianty, od nichž se liší pouze dvojkónickou profilací. Ve středním Pomoraví jsou zastoupeny vícehranné exempláře mladší a pozdní doby římské z bílého skla typu T-M 56 (*tab. 97:43*), ze žlutozeleného skla shodného s typy T-M 56–57 (*tab. 97:42, 159:41*) či modrého odstínu typů T-M 57 (*obr. 36:44,84*; *tab. 159:70*) a T-M 59 (*tab. 12:26*), zploštělé čočkovité korálky z modrého skla přibližně typu T-M 60 (*obr. 36:43,45–47*; *tab. 159:38–40*) a protáhlé kuželovité exempláře z tmavě zeleného skla typu T-M 64 (*obr. 36:41–42*; *tab. 159:21,25*). Čtyřmi příklady je možné dokumentovat velké dvojkónické perly tmavě zelené až černé barvy typu T-M 65 (*obr. 36:26,51*; *tab. 31:13, 159:27,48*) a z bílého skla typu T-M 66 (*obr. 36:31*; *tab. 159:30*), které se vyskytují od fáze C1b až do doby stěhování národů (*Tempelmann-Mączyńska 1985*, 31–32).

Kuželovité korálky (skupina VII). Dva tmavě modré korálky protáhlého kuželovitého tvaru ze Strážnice I (*tab. 97:44–45, 159:22–23*) nelze přesně typologicky zařadit. Vzdáleně se blíží méně frekventovaným nižším formám typu T-M 80, které jsou však jiných barevných odstínů. Ty jsou datovány do období C1b–C2 s přežíváním do závěru doby římské (*Tempelmann-Mączyńska 1985*, 32).

Čtvercové korálky (skupina XI). Kategorie korálků čtvercového tvaru i průřezu nepatří k příliš častým, což se potvrdilo rovněž v regionu středního Pomoraví, kde byly získány pouze z Vlčnova-Dolního Němčí a Veselí nad Moravou I exempláře zelené barvy typu T-M 105 (*obr. 36:48–49*; *tab. 159:50–51*). Patří ke šperkům mladší fáze mladší a pozdní doby římské, tj. období C2–C3/D1 (*Tempelmann-Mączyńska 1985*, 35).

Tyčinkovité korálky šestiúhelníkového průřezu (skupina XII). Nezdobené podlouhlé korálky šestiúhelného průřezu tmavě modré barvy typu T-M 118 se objevily na dvou sídlištních lokalitách – tři exempláře pocházejí z Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 36:18,21,24*; *tab. 159:13, 16,26*) a po jednom exempláři bylo nalezeno ve Strážnici I a II (*obr. 36:19–20*; *tab. 159:14–15*). Byly nošeny nejvíce ve wielbarské kultuře s maximální koncentrací ve stupních C1–C2, ale přežívají až do pozdní doby římské (*Tempelmann-Mączyńska 1985*, 35). Zvláštní variantou, blíže dosud v odborné literatuře nespecifikovanou, jsou korálky šestiúhelníkového průřezu, mnohdy se zaoblenými rohy, které nejsou tyčinkovité, ale výrazně plochého širokého obdélného tvaru (shodují se s kamennými korálky typu T-M 500: *Tempelmann-Mączyńska 1985*, 88–89, Taf. 19:500). Exemplář tohoto tvaru byl objeven na sídlišti v Ostrožské Nové Vsi IV (*obr. 36:15*; *tab. 159:12*). Opět má shodné protějšky zejména v kostrových hrobech wielbarské kultury (*Jaskanis 1996*, 32, Taf. XXIV:Grab 175/6–7; *Pietrzak 1997*, 34–35, Taf. LXVII:Grab 203/7). Zběžně je zmiňuje také Teresa Stawiarska (*1985*, Tabl. II–III), která je označuje jako typ F 10 a datuje do rozmezí B2/C1–C2.

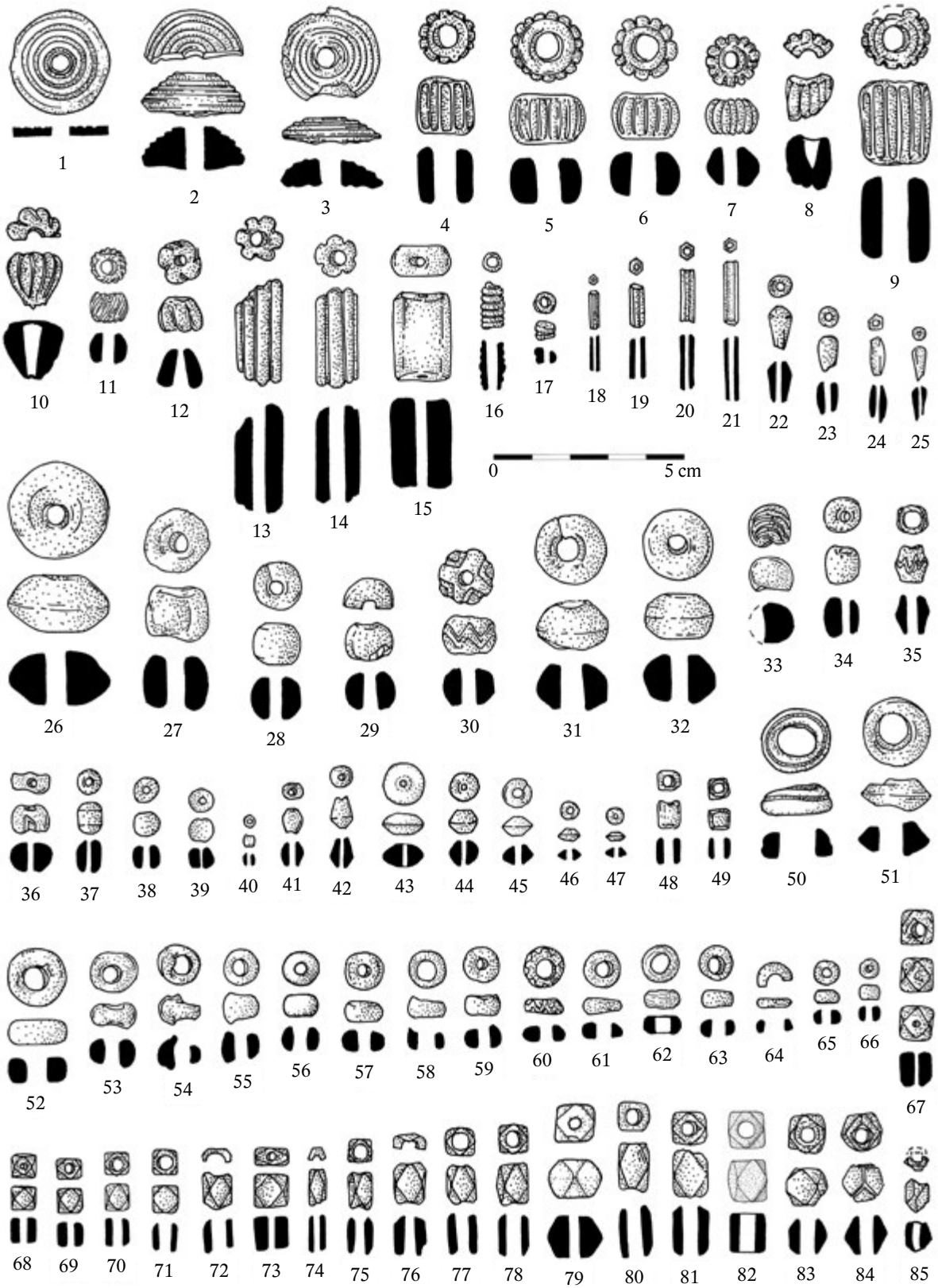
Polyedrické korálky (skupina XIV). Nejpočetnější skupina skleněných korálků ve středním Pomoraví má tvar krychle nebo kvádru ostře řezaných hran, jejichž všechny stěny mají zkosené rohy (23 % všech nálezů). Vyjma tmavě zeleného exempláře typu T-M 130 ze Strážnice I (*obr. 36:85*) a neprůhledného tmavě hnědého leštěného kusu typu T-M 134 z Hroznové Lhoty II (*obr. 36:73*; *tab. 159:64*) jsou všechny ostatní světle či tmavě modrých odstínů typu T-M 126 (*obr. 36:67–72,74–83*; *tab. 12:25, 44:11, 97:34,37–39,41, 159:52–63,65–69*). Pouhý stručný výčet nejvýznamnějších stratifikovaných nálezů ukazuje na jejich opravdu velmi dlouhou dobu obliby. Polyedrický korálek byl obsažen již v inventáři chaty II v Křepicích ze

stupně B2 (*Droberjar 1997a*, 126, Taf. 47:2), sada deseti korálků byla objevena v bohatém ženském kostrovém hrobě v Čáčově z přechodného horizontu B2/C1 (*Pieta 2002a*, 346, Abb. 1:19–28). Po menší časové odmlce je nalezneme v obsahu bohatých ženských nebo dětských kostrových hrobů stupňů C2–C3 z Čech i Moravy (63 exemplářů v hrobě ze Žiželic: *Blažek 1995*, 151, Abb. 19:4; čtyři perly v hrobě 13 z Pohořelic: *Čižmář 1997*, 28, Abb. 3:11), ale také v inventáři jinak poměrně chudých žárových hrobů germánských nekropolí 4. století – v Kostelci na Hané (*Zeman 1961a*, 250, obr. 30:B/b, 56:A/a, 74:C/c, 78:C/b–c)nebo v Abrahámu (*Kolník 1973*, 379, 383, tab. IV:3–6, VI:6). V řadech stovek kusů se dnes již pohybují jejich nálezy z areálů pozdně římských nížinných sídlišť (Pobedim: *Kolník 1959*, 185, tab. I:10; Zlechov: *Zeman 2007a*, 299, Abb. 14:12) a hradisek (Oberleiserberg: *Stuppner 2002*, 307–308, Abb. 8:2–3; Heidenstatt-Limberg, celý náhrdelník složený ze 43 polyedrických perel: *Pollak 1980*, 62, Taf. 36:17). Byly však nošeny i nadále, což potvrzují hrobové nálezy druhé poloviny 5. století (honosný ženský hrob 32 ze Smolína, hrob 17 na řadovém pohřebišti ve Vyškově: *Tejral 1982*, 137, obr. 48:4, 104:18), ale i langobardská pohřebiště první poloviny 6. století (hroby 20, 38, 54, 57 a 116 z Lužic: *Klanica – Klanicová 2011*, Taf. 39:20/2, 44:38/4, 53:54/13, 56:57/15, 82:116/3). Chronologický rámec výskytu polyedrických korálků ve středodunajském barbariku tak bude daleko širší, než uváděly Magdalena Tempelmann-Mączyńska (*1985*, 37–38) či Teresa Stawiarska (*1985*, 67–68), tj. v rozmezí od horizontu B2/C1 až do stupně D1.

Šroubovité korálky (skupina XVII). Poměrně vzácně se objevující tvar korálků je charakterizován dlouhým šroubovitě členěným tělem. Ve středním Pomoraví byly nalezeny dva fragmenty modré barvy typu T-M 152 na sídlišti ve Strážnici I (*obr. 36:16–17*; *tab. 159:17–18*). Z celé Moravy můžeme podobnou perlu, ale zelené barvy nalézt v sídlištním prostředí pouze v chatě VI z Blučiny (*Droberjar 1997a*, 180, Taf. 15:7), která náleží horizontu B2/C1. V Polabí nebo v Mazursku je známe už dříve, ze stupně B2 (*Tempelmann-Mączyńska 1985*, 39). O dlouhé době jejich obliby svědčí přítomnost fialového šroubovitého korálku v dětském hrobě 13 z Pohořelic z konce 4. a počátku 5. století (*Čižmář 1997*, 28, Abb. 3:15).

Žebrované korálky (skupina XVIII). Velmi oblíbená skupina skleněných perel doby římské se vyznačuje svislými plastickými žebry po celém obvodu těla. V masovém měřítku byly v módě u germánských žen kulovité až mírně soudkovité formy, označované jako melounovité korálky (*obr. 36:4–12*; *tab. 159:3–9*). Ty se dále člení podle barvy na typy T-M 155 z průzračného až zelenkavého skla (*obr. 36:4,10*; *tab. 159:3*), T-M 158 ze skla zelených odstínů (*obr. 36:5–6,8*; *tab. 159:4–5*), T-M 162 (*obr. 36:9*; *tab. 159:7*) a T-M 163 (*obr. 36:11*; *tab. 159:8*) z modrého skla a T-M 167 z černého skla (*obr. 36:7*; *tab. 159:6*), včetně zploštělých forem z průsvitného skla T-M 157 (*obr. 36:12*; *tab. 159:9*). Z vícenásobněji zastoupených analogií v jednom nálezovém celku uveďme např. pět exemplářů v chatě 508 z Hrušovan u Brna (*Harangozóová 2013*, 121, obr. 23), tři korálky v chatě IV z Mikulčic (*Droberjar 1997a*, 126, Taf. 123:2–4) nebo čtyři exempáře z hrobu 33 z Pňova (*Rybová 1970*, 85, Taf. X:2–5). Melounovité korálky jsou rozšířeny zejména v przeworské a wielbarské kultuře a západobaltském okruhu s velmi dlouhou životností, od 2. století do počátku 5. století, tj. v rozmezí stupňů B2–D1; nejfrekventovanější jsou však v souborech datovaných do úseku B2–C1a (*Tempelmann-Mączyńska 1985*, 40–42). Kategorii válcovitých žebrovaných korálků světle zelené barvy typu T-M 182b představují nálezy z Vlčnova I a Vlčnova-Dolního Němčí o délce 2,4–2,5 cm (*obr. 36:13–14*; *tab. 159:10–11*). Jeden takový byl objeven na sídlišti ve Vlčnově-Dolním Němčí již dříve, a to povrchovým sběrem Jana Pavelčíka (*Zeman 2003–04*, 205–206, obr. 7:2). Jinak je tento typ na území středoevropského barbarika zastoupen sporadicky. V barbariku je výraznější koncentrace patrná v oblasti wielbarské kultury v dolním Povislí (*Pietrzak 1997*, 35, Taf. LXX:4; *Skorupka 2001*, 61, 101, 156, Tabl. 62:Grób 201/11d, 118: Grób 375/7d), spíše však jde o širší soudkovité tvary. Jsou datovány do období B1–C1b s optimem výskytu v B2 a B2/C1 (*Stawiarska 1985*, 64–65, Tabl. II, IV; *Tempelmann-Mączyńska 1985*, 42–43, 94, Tab. 8). Zatím neznámým typem, který se tvarem i způsobem plastické výzdoby jednoznačně hlásí ke skupině žebrovaných korálků, je fragment tmavě modrého exempláře z Veselí nad Moravou I, jehož svislá žebra jsou vytvářena mozaikovitě uspořádanými trojúhelníkovitými a kosočtverečnými výstupky (*tab. 122:25*).

Spirálovitě navíjené korálky (skupina XIX). Zvláštním typem jsou velké koncentricky navíjené skleněné korálky plochého, kónického nebo dvojkónického tvaru ze světle zeleného skla (*obr. 36:1–3*; *tab. 159:1–2*). Magdalena Tempelmann-Mączyńska (*1985*, 42, 45, Taf. 3:186,187ab,193:a–c, 194ab) je označuje podle barvy jako typy 186–187 a 193–194, které se zejména v hrobových celcích vyskytují ve stupních B2–C1. Jak však upozornil Vladimír Varsik (*2011a*, 126–127, obr. 64:2–3) v souvislosti s přítomností dvou kónických exemplářů v sídlištním objektu 33/34/53 z Bratislavy-Trnávky, byly do jejich středu vsunuty bronzové nýty s dutou polokulovitou hlavicí se stopami dřeva. Potom by se vysvětlení jejich funkce posunulo směrem k přeslenům na dřevěné přeslici, do jejíhož dřevěného dříku byly zapíchnuty právě pomocí bronzových nýtů. Dříve byla navržena ještě jiná interpretace, a to funkce hlavic dlouhých ozdobných jehlic s terminologickým pojmenováním typ Kempten, které byly vyráběné v římských provinciích v 1. století, ale nošené až do konce 4. století (*Haevernick 1972*, 136–138, Abb. 1–2).

Obr. 36: Skleněné korálky. Hroznová Lhota II (1, 27, 39, 50, 56, 70, 73, 81). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2, 5, 43–44, 62, 80). Ostrožská Nová Ves V (3, 6, 18, 21, 24–25, 45, 52, 66). Vacenovice (4, 12). Žeraviny II (7). Hodonín II (8). Dubňany II (9). Vlčnov-Dolní Němčí (10, 13, 48). Veselí nad Moravou I (11, 32, 49, 69, 76). Vlčnov I (14). Ostrožská Nová Ves IV (15, 53, 58, 60). Strážnice I (16–17, 19, 22–23, 28–31, 35, 37–38, 40–42, 46–47, 51, 54, 57, 59, 63–64, 72, 74–75, 77–78, 83–85). Strážnice II (20, 36, 79). Hluk (26, 55). Uherský Ostroh II (33, 61). Želetice (34, 67, 71). Kozojídky II (65). Ostrožská Nová Ves III (68). Strážnice/Petrov II (82).

Korálky zdobené pruhy a vlnicemi (skupina XXII). Jde o velmi variabilní skupinu perel mladších fází doby římské zdobených malovanými pruhy či malovanými, vhloubenými nebo plastickými vlnicemi, která je dále rozdělena do 122 typů. V kolekci nových povrchových sběrů se na sídlišti ve Strážnici I objevily nižší soudkovitý tmavě modrý korál zhruba typu T-M 261b s vyrytou nepravidelnou vlnovkou, v níž chybí původní pastovitá výplň (*obr. 36:30*; *tab. 159:29*), a tmavě modrá kroužkovitá perla zdobená žlutou malovanou vlnovkou typu T-M 261a ze sídliště v Ostrožské Nové Vsi IV (*obr. 36:60*). Analogické exempláře byly publikovány ze žárových hrobů 53b, 120, 402 a 431 z Kostelce na Hané (*Zeman 1961a*, 32, 56, 162, 174, obr. 10:A/f, 23:A/b, 77:B/c, 83:E/b), z kostrového hrobu 13 z Pohořelic (*Čižmář 1997*, 28, Abb. 3:27–30), z povrchu pohřebiště ve Velkých Hostěrádkách (*Peškař – Ludikovský 1978*, 23, obr. 14:7) nebo z výplně chaty 02 ve Štúrově (*Beljak 2010a*, 144, obr. 14:3). Druhým příkladem ze sídliště ve Strážnici I je tmavě hnědý vázičkovitý korálek s plasticky vystupující ostrou vlnicí nanesenou žlutou pastou typu T-M 335 (*obr. 36:35*; *tab. 159:36*). Korálky skupiny XXII mají širší chronologický rozptyl od přelomu starší a mladší doby římské po počátek doby stěhování národů, většinou jsou záležitostí materiální náplně období C2–C3/D1 (*Tempelmann-Mączyńska 1985*, 53, 57), což potvrzují také kovové nálezy ze strážnického sídliště.

Zploštělé nebo kuželovité korálky, tzv. magické závěsky (skupina XXVI). Fragment tmavě modrého kuželovitého korálku s bílými oběžnými pruhy z pohřebiště v Hroznové Lhotě I (*tab. 31:12*) vykazuje mnohé znaky příbuznosti s tzv. magickými závěsky typu T-M 383d. Těm byla na základě nálezů z bažinného obětiště v Thorsbergu z mladší doby římské připsána funkce ozdoby vrcholu rukojetí železných mečů (*Raddatz 1958*). Magdalena Tempelmann-Mączyńska (*1985*, 63, Taf. 14:383a–e) uvažuje o vícenásobné funkci takových exemplářů, kromě zmíněné také jako perel v náhrdelnících či skleněných přeslenů, a datuje je do pozdní doby římské.

Ostatní. Některé ze zastoupených typů korálků ve středním Pomoraví nebyly dosud globálně typologicky podchyceny, je obtížné se k nim tedy datačně vyjádřit z pozice nestratifikovaných nálezů. Jde o tmavě modré zploštělé kapkovité korálky ze sídlišť ve Strážnici I a Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 36:22–23,25*; *tab. 159:19–20,24*) nebo průsvitný neprovrtaný kulovitý korál zelenkavých odstínů z Uherského Ostrohu II (*obr. 36:33*).

5.2.4.2.4. Závěsky

Ze sledovaného regionu jsou k dispozici jednotlivé ozdoby k zavěšení umístěné většinou ve středu náhrdelníků, které můžeme rozdělit do pěti kategorií.

Zoomorfní závěsky. Z germánského prostředí zatím velmi málo známé jsou bronzové plastiky zvířat s očkem k zavěšení na hřbetu zvířete. Na lokalitě Hronzová Lhota I byly povrchovou prospekcí objeveny dva takové závěsky, nutno konstatovat, že velmi schématicky vymodelované. První z nich by mohl představovat býčka s výrazně dolů zahnutými rohy. Je kompletní, jen horní část očka k zavěšení je odlomená (*obr. 35:4*; *tab. 158:10*). Druhý nález bych podle mohutnější stavby těla a charakteristicky zahnutých rohů připsal beranovi. Plastika má odlomenou levou přední nohu a rovněž horní část očka k zavěšení (*obr. 35:3*; *tab. 158:11*). Analogické zvířecí figurky jsou na našem území i na Slovensku výrazně spojeny s pozdně laténským prostředím. Býček ze Stradonic však nemá očko k zavěšení (*Píč 1903*, 65, tab. XX:25). Nejvíce se tak exemplářům z Hroznové Lhoty I podobají bronzové závěsky býčků z Udiče, Drietomy (?), Streženic a Kolačna (*Pieta 2008a*, 327, 330, obr. 137:4,9, F 42:1–2); jako velmi schématizovaný beran by se dal snad označit závěsek z Košeci-Nozdrovic (*Pieta 2008a*, 329, obr. 137:7). Doposud jedinou analogií z doby římské je závěsná figurka býčka z inventáře germánského žárového hrobu B z Děvína, datovaného do fáze B1b (*Kolník 1991*, 83, Abb. 6:6), pokud nepočítáme bronzovou plastiku kachny s odlomeným očkem k zavěšení z germánského sídliště starší doby římské ve Svatém Mikuláši ve středních Čechách (*Valentová – Šumberová 2009*, 338, obr. 10:1) a ze žárového hrobu A z Děvína (*Kolník 1991*, 83, Abb. 5:5). Kult vodních ptáků byl soudě podle počtu nalezených bronzových plastik i závěsků oblíbený opět u Keltů ve 2.–1. století př. n. l. (*Pieta 2008a*, 329, obr. 137:1–2; *Čižmář 2012*, 155–160, 163, 165, obr. 9–11, 13:1–7, 14:5). Co se týče bronzových figurek (tedy nikoliv závěsků) býčků, ty se na germánských lokalitách objevují docela často, ale jejich výskyt se koncentruje téměř výhradně do oblasti severovýchodního Německa a Skandinávie (*Dulęba – Schuster 2012*, 390–393, Abb. 3–4). Kromě nich je vhodné zmínit ještě nález bronzové figurky kance (rovněž bez očka k zavěšení) na germánském sídlišti v Bernhardsthalu (*Adler – Nebehay 1989c*, 219, Abb. 860). Jiné příklady bronzových zvířecích plastik nebo závěsků z doby římské zatím neznáme. Otázkou je, jak datovat tyto předměty laténské tradice na germánských lokalitách. V Hroznové Lhotě I je laténské osídlení doloženo velmi mizivě (4–5 ks střepů grafitové keramiky), zatímco z doby římské zde máme desítky kovových nálezů (zejména spon fáze B1c a stupně B2) i keramiky. Přikláněl bych se tedy k datování obou závěsků do starší doby římské.

Vědérkovitý závěsek. Charakteristickým tvarem germánského závěsku jsou zejména železné válcovité ozdoby s páskovým ouškem k zavěšení, které připomínají miniaturní vědra na vodu. Jeden bronzový byl získán také na germánském sídlišti v Kozojídkách II (*obr. 35:6*; *tab. 158:13*). Náleží k typu Kaczanowski I/1, který se vyznačuje úzkým nezdobeným tělem a výškou přes 1 cm (*Kaczanowski 1987*, 67, Tabl. XI:2, XIX:7, XXVII:20–22). V polské a německé odborné literatuře byla vědérkovitým závěskům věnována velká

pozornost, vše shrnula v souborné práci Ines Beilke-Voigtová (*1998*). V její typologii by se exemplář z Kozojídek II řadil k závěskům vyššího a štíhlejšího jednoduchého typu A II (*Beilke-Voigt 1998*, 52–53, Abb. 58). Co do počtu nálezů jde o nejoblíbenější variantu vědérkovitých závěsků vyskytujících se na velkém teritoriu od Skandinávie přes Německo a Polsko až do oblasti Černého moře. Jejich maximální koncentrace je patrná u polabských Germánů a v przeworské a wielbarské kultuře (*Beilke-Voigt 1998*, 63, Karte 11–12). Jako typický ženský šperk se v przeworské kultuře a u polabských Germánů ve větší míře objevují v hrobových inventářích od stupně B2 (*Heiligendorff 1959*, 49–50; *Kaczanowski 1987*, 68), na ostatním území až později, od přelomu starší a mladší doby římské (B2/C1) až do závěru doby římské, popř. počáteční fáze doby stěhování národů (*Beilke-Voigt 1998*, 66–67). Jejich nejčasnější nálezy v geto-dácké pontské a sarmatské černomořské oblasti od 1. století př. n. l. po 1. století n. l. vede badatele k hledání jejich původu právě zde a k myšlence o následném šíření do svobodné Germánie nejprve skrze nositele przeworské kultury a později díky expanzi černjachovské kultury (*Beilke-Voigt 1998*, 64). Funkce těchto závěsků může být daleko pestřejší, než se na první pohled zdá. Nepochybně byly umístěny ve středu náhrdelníků nebo nákrčníků, ale mohly být rovněž zavěšeny na čelence, na koženém nápažníku, na opasku nebo mohly sloužit jako náušnice (*Beilke-Voigt 1998*, 80–83, Abb. 94–100). Pravděpodobně převažovala jejich ochranná a symbolická funkce amuletů jako drobných schránek pro uchovávání organických směsí (přírodních olejů, mastí, vonných látek z bylin nebo pryskyřice aj.) či parfémů, funkce šperku byla teprve druhotná (*Beilke-Voigt 1998*, 84–88).

Na našem území koncentrace těchto závěsků tak vysoká není. Z Moravy známe čtyři exempláře z pohřebiště v Kostelci na Hané (*Zeman 1961a*, 250–251, obr. 13:B/l, 29:B/c, 63:A/d, 71:B/a) a po jednom kusu ze žárového hrobu 1 ze Žarošic a ze sídliště v Blažovicích (*Tejral 1961*, 111–112, obr. 1:1; *Peškař 1964*, 481, tab. 1:11ab). Z Čech je možné uvést sadu 12 ks z inventáře hrobu 232 z Opočna (*Pleinerová 1995*, 30, Taf. 43:3) nebo tři závěsky z bohatého ženského kostrového hrobu v Žiželicích (*Blažek 1995*, 151, 156, Abb. 18:10–12). Z pohřebiště v Plotišti nad Labem pocházejí čtyři exempláře z jednotlivých hrobů (*Rybová 1979*, Abb. 17:12, 23:11, 55:6–7, 64:8), z Dobřichova – Třebické tři kusy (*Píč 1905*, 139, tab. LXXXIV:20–21,27). Na jihozápadním Slovensku nalezneme jedenáct příkladů na pohřebišti ve Velkém Cetíně, např. pětici exemplářů v hrobě 18 (*Cheben – Ruttkayová – Ruttkay 1994*, 200, obr. 24:1) nebo pár v hrobě 78 (*Ruttkayová 2014*, 154, Abb. 3:4–5), dále čtyři zlaté závěsky zdobené granulací v bohatém ženském kostrovém hrobě z Cejkova (*Novotný 1995*, 89–92) či tři železné závěsky z pohřebiště v Bešeňově (*Kolník 1961*, 251, Tab II:6/c, IV:22/d). Jejich výskyt na sídlištích je spíše výjimečnou záležitostí, kromě výše zmíněného nálezu z Blažovic byly tyto závěsky objeveny také na slovenských sídlištích v Hamuliakovu (*Iván – Ölvecky 2015*, 309, Fig. 9:4) a Bratislavě-Trnávce (*Varsik 2011a*, 119, obr. 60:3), zlatý exemplář pochází z římské stanice u Stupavy (*Ondrouch 1945–46*, 88, obr. 6).

Sekerkovitý závěsek. Jiným typem ozdoby je sekerkovitý závěsek ze sídliště ve Strážnici I (*obr. 35:5*; *tab. 158:12*). Sekera je jako atribut spojována s nejvyšším germánským bohem Donarem (Thorem), sekerkovité závěsky však přesto nelze připsat výhradně Germánům, neboť se vyskytují na daleko širším území – také u Dáků nebo Sarmatů (*Tejral 1982*, 131). Jejich rituálně-magická funkce amuletu je všeobecně akceptována. Podle typologické klasifikace sekerkovitých závěsků Andrzeje Kokowského bychom strážnický nález mohli řadit k typu 3 – ploché formy zhruba tvaru rovnoramenného trojúhelníka s dlouhým obloukovitým ostřím (*Kokowski 1998*, 100, Ryc. 1, 4). Tato varianta je rozšířena nejvíce u polabských Germánů, v sarmatském Potisí a na pobřeží Baltského moře s chronologickým zařazením do mladší a pozdní doby římské, tedy období C2–C3/D1 (*Kokowski 1998*, 101–102, Ryc. 7). Vzhledem k výše uvedeným faktům není překvapivé, že sekerkovité závěsky se ve střední Evropě příliš často neobjevují. Analogický bronzový kus nalezneme v hrobě 68 z Bešeňova (*Kolník 1961*, 251, tab. IX:68/c), stříbrné exempláře pocházejí z chaty 32/1995 na sídlišti v Zohoru (*Elschek 2008*, 273, Abb. 1:4) a z hrobů 471 v Plotišti nad Labem (*Rybová 1979*, 366, Abb. 60:14) nebo 63 v Kostolné pri Dunaji (*Kolník 1980*, 120, Taf. CXV:63/e). Vyskytují se také v bohatých ženských hrobech 5. století z Měcholup (*Svoboda 1965*, 253, tab. XIXX:4a) a Smolína (*Tejral 1982*, 131, obr. 28:4) či na výšinném sídlišti z 5. století ve Skalce nad Váhom (*Pieta 2008b*, 460, Abb. 2:3). Sekerkovité závěsky se často objevují v sadách po více kusech. Nejbohatším celkem s výskytem sekerkovitých závěsků je velmožský hrob ženy z Haßlebenu s pěti zlatými a čtyřmi stříbrnými závěsky (*Schulz 1933*, 6, Taf. 5:15–21); pět bronzových závěsků bylo objeveno v žárovém hrobě 609 z Niedanowa (*Ziemlinska-Odojowa 1999*, 104, Taf. CCXVI:Grab 609/3).

Kapslovité závěsky. Dalším typem závěsných ozdob, který se v nových povrchových sběrech objevil, jsou duté plechové, tzv. kapslovité závěsky s páskovým uchem. Jejich původ u Germánů se hledá v napodobování římských amuletů/medailonů (*bullae*), které v Římě dostávali na krk malí chlapci nedlouho po svém narození. U Germánů se ale objevují převážně v ženských hrobech (*Peškař – Ludikovský 1978*, 22). Bernhard Beckmann (*1973*) je podle tvaru rozdělil do čtyř základních skupin. Na jihovýchodní Moravě byly nalezeny dva exempláře, a to dvou různých typologických skupin. První z nich, z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 35:7*; *tab. 158:14*), náleží k Beckmannově 1. skupině – ploché

závěsky kruhového tvaru (*Beckmann 1973*, 13, Abb. 1). Ty představují nejrozšířenější skupinu tzv. kapslovitých závěsků s koncentrací v Polabí, jižní Skandinávii a dále zejména v przeworské a wielbarské kultuře od stupně B1 po počátek doby stěhování národů (*Beckmann 1973*, 14), se zvýšeným výskytem ve druhé polovině 2. století a první polovině 3. století (*Tejral 1971*, 48; *Peškař – Ludikovský 1978*, 22; *von Carnap-Bornheim 2002*, 192–194, Abb. 2). Bronzové analogie z nejbližšího sousedství nalezneme v rozrušených žárových hrobech na pohřebištích ve Velkých Hostěrádkách (*Peškař – Ludikovský 1978*, 21–22, obr. 14:5) a Dobřichově – Třebické (*Píč 1905*, 139, tab. LXXXIV:22–23), v hrobě XXXV/62 v Třebusicích (*Motyková-Šneidrová 1967*, Beilage III:27), na sídlišti v Drnholci (*Jelínková 1981*, 196, obr. 4:3) a v souboru z povrchového sběru z Jevíčka-Předměstí 1 (*Vích 2014*, 719, obr. 5:10); v luxusním zlatém provedení pocházejí dva kusy z královského hrobu v Mušově (*von Carnap-Bornheim 2002*, 191–194, 537–538, Taf. 56:C1–2), popř. jeden postříbřený z bohatého hrobu z Čáčova (*Pieta 2002a*, 344, Abb. 1:2).

Druhý příklad tzv. kapslovitého závěsku pochází ze sídliště Vlčnov-Dolní Němčí (*obr. 35:8*; *tab. 158:15*). Je výrazně postříbřený (40 % stříbra) a svým obdélníkovitým až trapezoidním tvarem se řadí do Beckmannovy 3. skupiny k tzv. kabelkovitým formám. Jejich přední nebo zadní strana může nést rytou výzdobu nebo stopy malování (*Beckmann 1973*, 14, Abb. 3). Shodné protějšky nalezneme opět v bohatém hrobě z Čáčova (*Pieta 2002a*, 344, Abb. 1:1,3–7). Těžiště jejich výskytu leží v západní části przeworské kulturní zóny, objevují se také ve středním Německu a v módě byly zejména v mladší době římské, ve stupních C1–C2 (*Tejral 1971*, 48; *Beckmann 1973*, 14). Jejich přežívání do přelomu 4. a 5. století je považováno za orientální vliv související s nově příchozími etniky do střední Evropy (*Schulze-Dörrlamm 1986*, 353).

Kulovitý závěsek. Posledním typem je drobný bronzový kulovitý závěsek z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 35:9*). Je těžké najít k němu přesné analogie, v typologii kulovitých závěsků Andrzeje Kokowského svým nezdobeným tělem odpovídá železným závěskům typu 1b2, utvářením ouška spíše bronzovým, stříbrným nebo zlatým dvojdílným závěskům typu 1b1 (*Kokowski 1991*, 117, Ryc. 6:a–j). Tyto ozdoby vystupují v hrobech przeworské a wielbarské kultury po celou dobu římskou s určitým optimem obliby ve stupních B2–C1 (*Kokowski 1991*, 126–131). Ojediněle se objeví také u polabských Germánů, např. skleněná perla s bronzovým ouškem v hrobě 37 z Ichstedtu (*Becker 1999*, 48, Taf. 22:2). Tvarově identické analogie z našeho území shledáváme spíše u skleněných nebo jantarových korálků (*Blažek 1995*, 147, Abb. 13:10; *Pleinerová 1995*, 37, Taf. 66:6; *Droberjar – Snítilý 2011*, 508, obr. 4:1–6), ve wielbarské kultuře také u keramických korálků (*Kurpiewski 2008*, 55–56, Tabl. 7:Grób 30A/6).

5.2.4.3. Náramky

Náramky s hadími hlavičkami (*Schlangenkopfarmringe*). Na pohřebišti v Petrově I byl nalezen bronzový mírně deformovaný náramek, jehož jeden konec je copovitě splétaný a druhý konec obloukovitě rozšířený do podoby hadí hlavičky (zmije?) s naznačenými očky, na horní straně hlavy je jemný rytý dekor připomínající strukturu hadí kůže (*obr. 35:10*; *tab. 158:4*). Není vyloučeno, že k náramkům s hadími hlavičkami patří také bronzový fragment zdobený záseky na těle a jemným rýžkováním za odlomenou hlavou z Hroznové Lhoty II (*obr. 35:11*; *tab. 158:3*). Jde o v římských provinciích velmi rozšířené páskové náramky, které byly vyráběné ze stříbra nebo bronzu a oblíbené prakticky po celou dobu římskou. Ve starší době římské mohou být také ze zlata a z hlediska způsobu provedení jsou propracovány do nejmenších tvarových i výzdobných detailů, zatímco výrobky ze střední a pozdní doby římské jsou více stylizované a rytou výzdobu nahrazuje puncování (*Riha 1990*, 56; *Koščević 1991*, 33). Petrovský exemplář můžeme přiřadit k variantě Riha 3.10.1 – s šikmo postavenými hadími hlavičkami (*Riha 1990*, 56, Taf. 17:522), nebo k typu Facsády VII (*Facsády 2009*, 53–54). Identický náramek k nálezu z Petrova, tj. s hadí hlavičkou jen na jednom konci a s druhým koncem zvlněným, byl objeven v Londýně (*Koščević 1991*, 32, sl. 126). Analogie náramků s hadími hlavičkami zatím z barbarika postrádáme, z provinciálních lokalit je možné odkázat na nálezy s hlavičkami na obou koncích náramků z kastelů či pohřebišť z Carnunta (*Farka – Schmelzenbarth 1985–86a*, 296, Abb. 780), Emony (*Petru 1972*, 60, 73, 122, T. XL:9, LIV:26, XCIV:25–27), Nevioduna (*Petru – Petru 1978*, 62, T. XII:12–14,17–19), Ptuje (*Budja 1979*, T. 2:15–17, 3:1–5), Siscie (*Koščević 1991*, T. VII:89,91, VIII:96,98–99), Aquinca (*Facsády 2009*, 110–111, No 190–196), Neuburgu an der Donau (*Keller 1979*, 121, Taf. 3:4), Zugmantelu (*Beckmann 1981*, 14–16, Taf. 3:11–13), Krefeldu-Gellepu (*Pirling – Siepen 2006*, 351, Taf. 58:10), Brigantia (*Konrad 1997*, 62, Abb. 9:11–12) nebo Aventica (*Guisan 1975*, 18–19, Pl. 6:14).

Od poloviny 2. století do konce 4. století jsou náramky s hadími hlavičkami velmi početně zastoupeny na panonských pohřebištích (*Lányi 1972*, 83–84, Abb. 58:1–64; *Budja 1979*, 245), v západořímských kastelech se objevují spíše v 1.–2. století (*Beckmann 1981*, 16; *Riha 1990*, 56, Tab. 63). Šlo přitom nejen o ženský šperk, ale nosili ho také legionáři (*Koščević 1991*, 87).

Široký páskový náramek se zužujícími se konci. Ze sídliště Ostrožská Nová Ves IV pochází fragment stříbrného náramku s jemnou rytou výzdobou v podobě klikatky z krátkých záseků, soustředných kroužků a horizontálních linií (*obr. 35:12*; *tab. 158:1*). S těmito typy, většinou bronzovými, se setkáme na pozdně římských noricko-panonských pohřebištích z 4. století (v souhrnu *Lányi 1972*, 84,

95, Abb. 59:1–32) – Maribor, Celje (*Budja 1979*, 245, T. 4:14–16,18–20), Somogyszil (*Koščević 1991*, 31, sl. 117), Siscia (*Koščević 1991*, 31, T. V:65–68, VI:78), Aquincum (*Facsády 2009*, 54, 112, Tab. 4, No 202–210), Pottenbrunn (*Hölbling 2008*, 134, Abb. 30b:9), Frauenberg (*Steinklauber 2002*, 116, 125, Abb. 175:2, 176:1). Podobnou výzdobu nalezneme také na náramcích se stylizovanými hadími hlavičkami (*Koščević 1991*, 33, T. VII:83,87–88). Rámcově dva podobné, ale bronzové náramky zdobené koncentrickými kroužky a vertikálními liniemi se našly v inventáři dětského hrobu 13 na pozdně římském pohřebišti v Pohořelicích (*Čižmář 1997*, 28, Abb. 3:13–14).

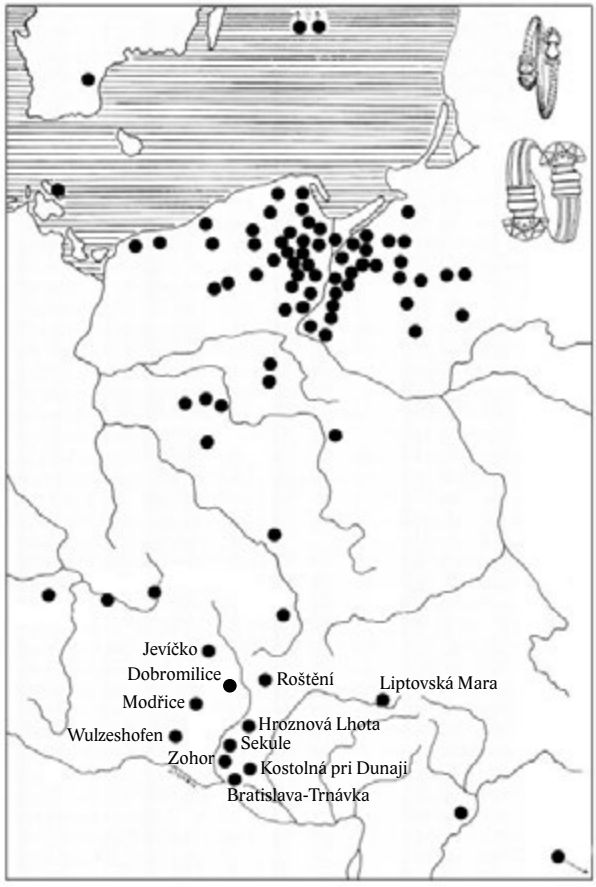
Náramek se štítkovitými konci (*Schildkopfarmring*). Fragment odlomeného ramena stříbrného náramku se štítkovitými konci s vbíjenou výzdobou na štítku v podobě šesti kroužků byl v roce 2016 nalezen na pohřebišti v Hroznové Lhotě I (*obr. 35:13*; *tab. 158:2*). Na vnitřní straně jsou zachovány dvě oválné prohlubně jakožto pracovní stopy po hrotu mlatu z měkkého materiálu, jímž byla hlavice náramku důkladně zevnitř dotlačena do železného kadlubu k dosažení požadovaného tvaru (*Strobin 2000*, 237, Fig. 10b, 13). V rámci vypracovaných typologických klasifikací lze tento náramek přiřadit k staršímu typu Wójczik IIA (*Wójczik 1978*, 49–50), popř. typu Strobin IB (*Strobin 2000*, 246). Ten se vyznačuje úzkými rameny, nezdobeným hrdlem a úzkým štítkem, který je nejvíce zdobenou částí tohoto typu náramku. Jeho výzdoba sestává nejčastěji z pásu drobných záseků, zatímco vybíjená kolečka na štítku (pseudoperlovec) jsou typická pro náramky typu Wójczik I. Přesto na základě tvarové podobnosti s nálezy z pohřebiště z Rządze, které jsou rovněž netypicky zdobeny vbíjenými kroužky (*Wójczik 1978*, 49, Tabl. 2:6–8), jej řadím k typu Wójczik IIA. Shodné protějšky se objevily také v hrobovém inventáři na pohřebištích Pruszcz Gdański (*Pietrzak 1997*, Taf. XXIV:13–14, LXXXVIII:Grab 263/1), Ulkowy (*Tuszyńska 2005*, Tabl. XX:Grób 40/2–3, XXXVIII:Grób 93/4–5, XLVI:Grób 124/3–4) a Weklice (*Natuniewicz-Sekuła – Okulicz-Kozaryn 2011*, Pl. L:Grave 137/2, CLX:3–4, CLXXXIII:4, CLXXXVI:3–4). Z našeho území pocházejí zlomky náramků typu Wójczik IIA/Strobin IB pouze z povrchové prospekce žárového pohřebiště v Jevíčku, ze sídliště v Dobromilicích (*Čižmář et al. 2013*, 299, obr. 2:5) a z hrobu 854 z Modřic (*Droberjar 2015a*, 48, obr. 11:3,5), z jihozápadního Slovenska z nově zjištěného žárového pohřebiště v Sekulích (*Elschek 2014a*, 124, obr. 13:11) a ze sídliště v Bratislavě-Trnávce (*Varsik 2011a*, 43, obr. 16:2). Náramky se štítkovitými konci reprezentují typický ženský šperk wielbarské kultury a jejich výskyt je možno spojovat s posuny severněji usídlených Germánů směrem k jihu za markomanských válek ve druhé polovině 2. století s nejintenzivnější vlnou v horizontu B2/C1 (*Droberjar 2015a*, 55). Z Čech je publikováno ještě dalších deset nálezů z pěti různých lokalit, zatímco exemplář z Modřic a Dobromilic byly dosud jedinými známými moravskými nálezy. Tento počet nyní rozšiřuje nejen již zmíněný nález z Hroznové Lhoty I, ale také dosud nepublikovaný nález z povrchového sběru z roku 2016 z Roštění na Kroměřížsku (*mapa 5*). Oblast středodunajského barbarika doplňují dříve známé příklady ze Zohora, Kostolné pri Dunaji, Liptovské Mary a Wulzeshofenu a také vzácné doklady ze sarmatských hrobů (*Hadházy-Vaday 1980*, 93–96, Karte 1).

Náramek se zahrocenými přesahujícími konci. Zlomek hladkého bronzového náramku ze sídliště Ostrožská Nová Ves IV (*obr. 35:17*; *tab. 158:5*) se řadí buď k římskoprovinciálním náramkům se zahrocenými přesahujícími konci varianty Riha 3.12.1, které známe z Augstu a Kaiseraugstu (*Riha 1990*, 56, Taf. 18:534) či ze Siscie (*Koščević 1991*, 34, T. IX:114) z 4. století, nebo k spirálovitě konstruovaným náramkům wielbarské kultury – např. hrob 398 z Pruszcze Gdańského, datovaný do období C1b–C2 (*Pietrzak 1997*, 59, Taf. CXXIII:Grab 398/2–3). Ve všech případech šlo o dětské hroby a také průměr těchto náramků je menší, můžeme je tedy považovat za dětský šperk.

Neurčené typy. K blíže neurčitelným typům náramků je třeba počítat stříbrný exemplář s listovitým zakončením ze Želetic (*obr. 35:14*), hráněný bronzový fragment s odsazeným koncem z Veselí nad Moravou I (*obr. 35:15*) a zlomek bronzového náramku z Hroznové Lhoty II s jemnou rytou výzdobou překrývajících se šrafovaných polí, tzv. vlčích zubů (*obr. 35:16*). Ukazuje se tedy, že škála náramků na germánských sídlištích či pohřebištích je daleko pestřejší, než je dosud v literatuře popsána.

Skleněné náramky. Římské skleněné náramky se v masovém měřítku vyskytují po celém území Římské říše, zato v barbariku známe jen několik ojedinělých příkladů. Řadí se k nim také tři exempláře z jihovýchodní Moravy. Zlomek tmavě zeleného tordovaného náramku ze sídliště ve Strážnici I typu Riha 3.31 (*obr. 35:18*; *tab. 158:6*) představuje nejtradičnější podobu těchto provinciálních šperků (*Riha 1990*, 64, Taf. 25–27). V barbariku se tento typ zatím objevil pouze v sekundárním uložení ve slovanské sídlištní jámě na velkomoravském hradisku Pohansko u Břeclavi (*Čižmářová 2015*, 175, 179, obr. 1:2) a na germánských sídlištích v Niederleisu (*Karwowski 2010*, 284–285, Abb. 2:cd, 4) a Cíferu-Páci (*Varsik – Kolník 2016*, 185, obr. 2:1–2). V areálu římského kastela v Iži představuje druhou nejpočetnější skupinu skleněných náramků z více než stovky registrovaných (*Rajtár 2002b*, 31–33, obr. 2). Zde jsou tyto náramky na základě stratigrafické situace datovány do druhé poloviny 4. století a na počátek 5. století (*Rajtár 2002b*, 31). S prosperitou pozdně římských provinciálních sklářských dílen 4. století v Panonii je spojuje také Maciej Karwowski (*2010*, 290).

Fragmenty uzavřených či otevřených hladkých nezdobených náramků okrouhlého nebo půlkruhového průřezu (či průřezu ve tvaru písmene D) ze světle či tmavě zeleného skla byly nalezeny na sídlištích ve Strážnici I (*obr. 35:19*;

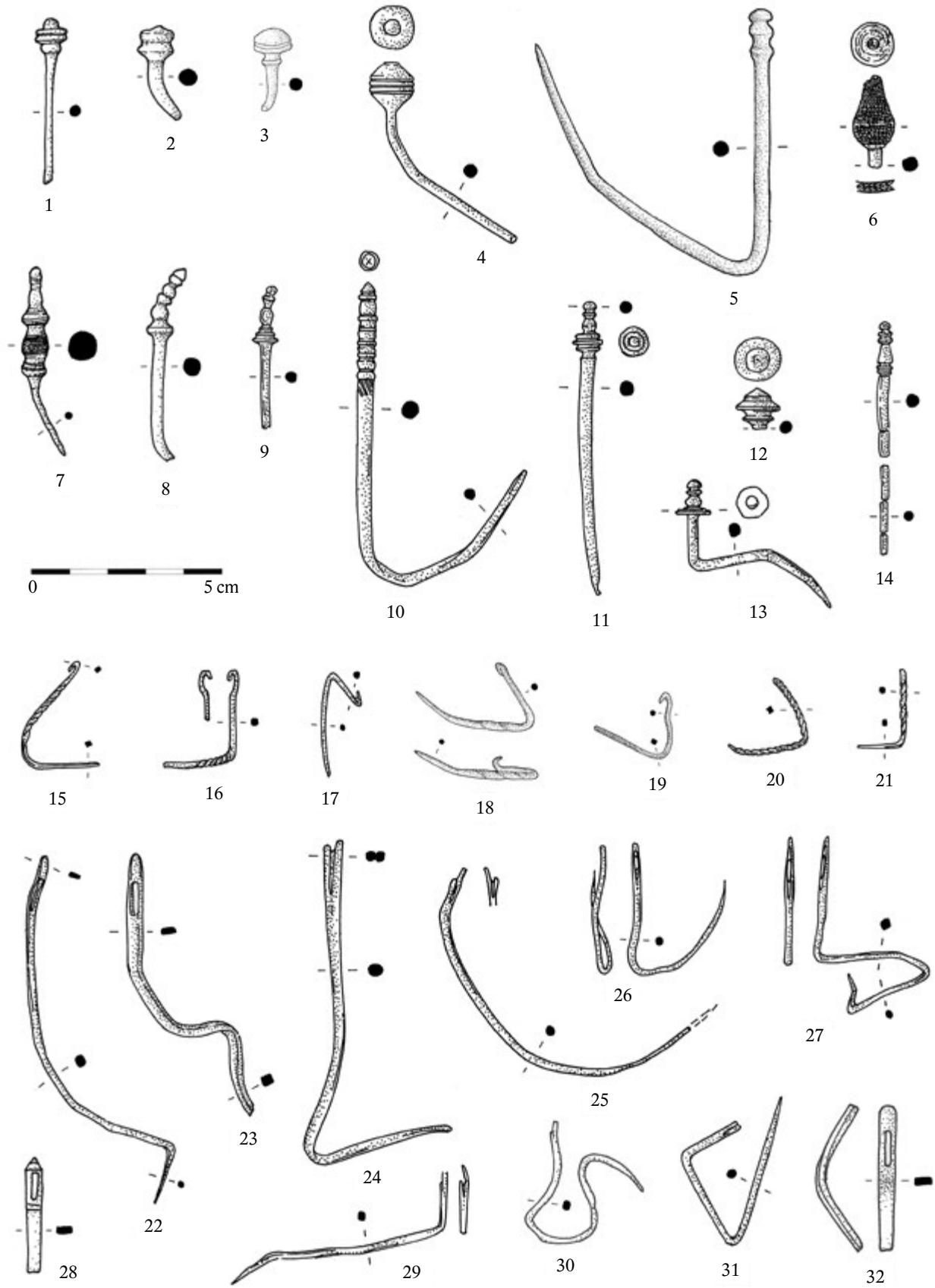
Mapa 5: Geografické rozložení nálezů náramků se štítkovitými konci s důrazem na Moravu, jihozápadní Slovensko a Dolní Rakousko (opraveno a doplněno podle: *Droberjar 2014b*, 138, obr. 4).

tab. 158:7) a Ostrožské Nové Vsi I (*obr. 35:20*; *tab. 158:8*). Řadí se k typům Riha 3.33–3.34, vyskytujícím se v nálezových kontextech druhé poloviny 3. století až pozdního 4. století (*Riha 1990*, 64–66, Taf. 28). V nejbližším okolí mají analogie v nálezech z povrchového sběru v Němčicích nad Hanou (*Čižmářová 2015*, 175, 180, obr. 1:3), z objektu 131 na sídlišti v Bratislavě-Dúbravce (*Elschek 1997b*, 122, Abb. 3:7), ze sídlištních vrstev kvádské rezidence v Cíferu-Páci (*Varsik – Kolník 2016*, 185, obr. 1:10–13) nebo v Iži (*Rajtár 2002b*, 31–33, obr. 1:1–2,4).

Skleněné náramky jsou sice z tmavě zeleného skla, na světle však mají černou barvu. Šperky tohoto druhu tak mohly imitovat oblíbenou dražší surovinu – gagát. Bezpochyby jde o ženské ozdoby, pravděpodobně je nosily ženy vojáků usídlené s rodinami ve vojenských pevnostech (*Rajtár 2002b*, 36).

5.2.4.4. Jehlice

Kostěné nebo kovové jehlice s ozdobnými hlavičkami jsou u Germánů velmi oblíbeným druhem šperku, který zdobil účes nebo oděv. Z jihovýchodní Moravy byl shromážděn soubor čtrnácti exemplářů (*obr. 37:1–14*), v němž se nachází jedna stříbrná, jedna kostěná a dvanáct bronzových jehlic. Jejich typologickým tříděním se zabývalo více autorů, kteří vycházejí z práce Bernharda Beckmanna (*1966*). Do jeho III. skupiny, varianty 52 (*Beckmann 1966*, 25, Taf. 2:52) náleží jehlice s klouboučkovitou hlavicí a drobným žebrem na hrdle z pohřebiště v Petrově I (*obr. 37:3*). Jehlice této skupiny jsou na pohřebišti v Dobřichově – Pičhoře datovány již do fáze B1a (*Droberjar 1999a*, 86), vyskytují se však po celou starší dobu římskou, tedy i ve stupni B2 (*Beckmann 1966*, 25). Polovina z hodnoceného souboru jehlic (7 ks) náleží do variabilně široké Beckmannovy IV. skupiny jehlic s profilovanou hlavicí bez provrtu. Dva exempláře z pohřebišť v Petrově I a Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 37:7–8*; *tab. 158:25–26*) jsou přibližně podobné variantě Beckmann IVa, 58 s poměrně dlouhou hlavicí, na níž se střídají horizontální plastická žebra s drobnými nebo většími soudkovitými články (*Beckmann 1966*, 26, Taf. 2:58). Jehlice z pohřebiště v Hroznové Lhotě I (*obr. 37:13*; *tab. 158:28*) s hlavicí s kulovitým a bochánkovitým plastickým útvarem odděleným žebrem a ukončenou profilovaným prstencem odpovídá variantě Beckmann IVa, 62 (*Beckmann 1966*, 27, Taf. II:62). Ve středodunajském barbariku jde o oblíbenou variantu, jak lze soudit podle výskytu identických jehlic na sídlišti v Syrovicích (*Mikulková 2013a*, 120–122), Bernhardsthalu (*Jedlicka 1997*, 840, Abb. 677) a Drösingu (*Allerbauer – Jedlicka 1999a*, 840, Abb. 500) či na pohřebišti v Mistelbachu (*Friesinger 1976*, 18, 22, Taf. 2:1). Další dva exempláře, z Hroznové Lhoty I a Strážnice I (*obr. 37:9,11*; *tab. 158:31*), které mají stejně uspořádané plastické prvky jako předchozí, jen spodní prstenec je vícenásobně profilovaný, se řadí k variantě Beckmann IVa, 64 (*Beckmann 1966*, 27, Taf. II:64). Všechny pojednávané jehlice Beckmannovy skupiny IVa se vyskytují v nálezových kontextech po celou starší dobu římskou (*Droberjar 1997a*, 283, 293). Typologickou variantu Beckmann IVb, 76 s vrcholem hlavice profilovaným drobnými plastickými vývalky a zdobenou výrazným dvojkónickým kuželem na krčku reprezentuje stříbrný exemplář z pohřebiště v Petrově I (*obr. 37:6*; *tab. 158:27*). Ten má kužel na krčku utvářen hruškovitě a ozdoben tenkými oběžnými pásky pokrytými jemnými rytými motivy v podobě klasů, vlastní hlavička je odlomená. Podobná jehlice, ale bez výzdoby krčku se našla v bohatém žárovém hrobě ve Wulzeshofenu (*Pollak 1980*, 177, Taf. 198:7). Tyto jehlice jsou datovány do stupně B2 (*Beckmann 1966*, 29, Taf. III:76). Nejdelší z jehlic z nových povrchových sběrů je ze sídliště Strážnice/Petrov II (*obr. 37:5*; *tab. 158:30*), na jejíž hlavici je vývalky ohraničený kuželovitý střed, a řadí se tak k pozdní variantě profilovaných jehlic Beckmann IVb, 84, datovatelné do přechodného období mezi starší a mladší dobou římskou, tj. do horizontu B2/C1 (*Beckmann 1966*, 29–30, Taf. III:84).

Obr. 37: Vlasové jehlice, vřetenové háčky, šicí jehly. Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1–2, 8, 20, 25, 28, 30, 32). Petrov I (3, 6–7). Vlčnov-Dolní Němčí (4, 12, 19). Strážnice/Petrov II (5). Hroznová Lhota I (9, 13, 22, 24). Veselí nad Moravou I (10). Strážnice I (11, 15–17, 21, 26). Ostrožská Nová Ves VI (14). Strážnice II (18, 23). Hroznová Lhota II (27). Blatnice pod Svatým Antonínkem III (29). Věteřov III (31).

Stejného časového zařazení je také další masivnější jehlice s ohnutou kulovitou hlavicí, která je členěna horizontálním rýhováním, z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 37:4*) varianty Beckmann VIb, 105 (*Beckmann 1966*, 34, Taf. III:105). Do skupiny profilovaných jehlic s ohnutou hlavičkou, varianty Beckmann VIb, 101, patří nálezy z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 37:1–2*) s dvojkónickou kulovitou hlavičkou či hlavičkou opatřenou dvojitým žebrem (*Beckmann 1966*, 32–33, Taf. III:101). K zástupcům jehlic s málo zvýrazněnou hlavicí a bohatě zdobeným krčkem VIII. Beckmannovy skupiny (*Beckmann 1966*, 37–38, Taf. IV:123,128) se řadí kompletní exemplář z Veselí nad Moravou I (varianta 123; *obr. 37:10*; *tab. 158:29*) a fragment střechovité hlavice z Vlčnova-Dolního Němčí (varianta 128; *obr. 37:12*). Představují formy mladořímských vlasových ozdob 3. století, varianta Beckmann VIII, 128 přežívá až do začátku 4. století (*Beckmann 1966*, 38).

Kostěné jehlice formováním hlaviček napodobují své kovové předlohy, s nimiž jsou časově současné. Jediný kostěný exemplář ze středního Pomoraví, ze žárového hrobu 1/2016 z Ostrožské Nové Vsi VI (*obr. 37:14*; *tab. 158:24*), je polámaný na několik kusů, neboť byl uložen v keramické urně mezi spálenými lidskými kůstkami. Můžeme jej typologicky řadit k variantám Beckmann IVa, 57 či 68, které chonologicky náležejí stupni B2 (*Beckmann 1966*, 26–27, Taf. II:57,68). Tomuto časovému úseku by odpovídal také tvar mísovité urny nebo zlomek bronzové spony z tohoto hrobu (*tab. 75*).

5.2.4.5. Prsten

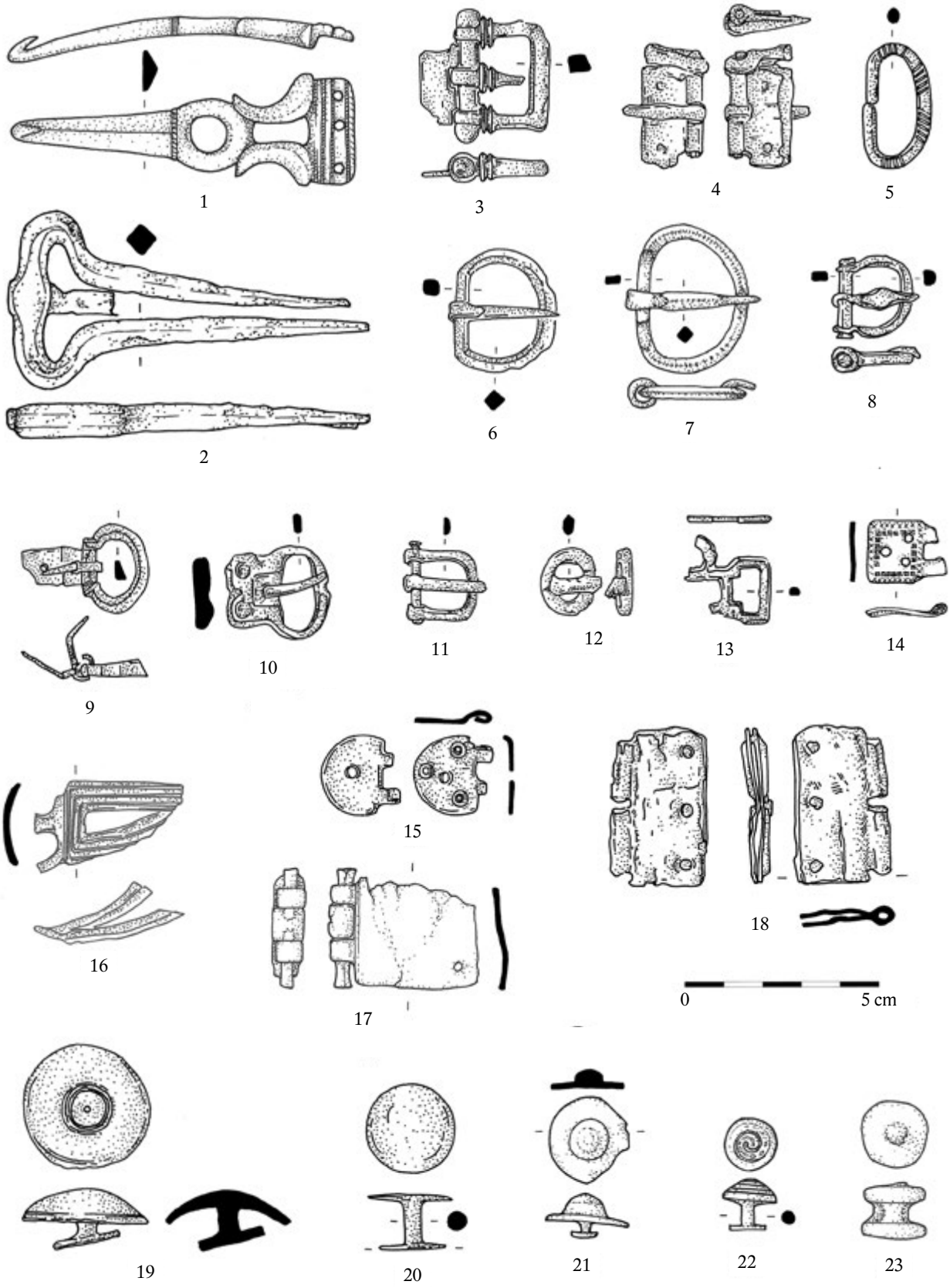
Z rozrušených žárových hrobů na pohřebišti v Ostrožské Nové Vsi VI pochází masivní bronzový prsten kroužkového tvaru s odsazenou horní ploškou s rytinou blíže neidentifikovatelného zvířete (*tab. 77:12*). Typologicky by bylo možné jej klasifikovat jako římský uzavřený prsten bez vloženého kamene či gemy s rytými zvířecími motivy IV. skupiny, varianty 20 nebo 22b v třídění Christamarie Beckmannové (*Beckmann 1969*, 38–39, Taf. 1), nebo varianty Riha 2.8.2 (*Riha 1990*, 35, Taf. 8:134–135). V pestré paletě římských reliéfních prstenů z Porýní je možné k němu nalézt množství shodných protějšků jak v bronzovém (*Henkel 1913*, Taf. XXXIV:893, XXXVI:925, XXXVII:957,959, XLIV:1118, XLVIII:1254,1277, LIV:1390), tak v železném provedení (*Henkel 191*3, Taf. LV:1424, LVI:1471). Prsteny tohoto typu byly v oblibě od první poloviny 1. století do konce 3. století (*Henkel 1913*, 261, 267), někdy je jejich datování posunováno až do 4. století (*Riha 1990*, 36).

5.2.5. Opasky

Prolamované opaskové zápony (*Lochgürtelhaken*). Naprostou novinkou v moravském nálezovém fondu po zlomu letopočtu je výskyt bronzových prolamovaných opaskových zápon. Z areálu germánského pohřebiště v Hroznové Lhotě I (*obr. 38:1*; *tab. 160:1*) pochází bohatě profilovaný exemplář (délka 9 cm), který má středový kroužek doplněný dvěma půlměsícovitými výběžky, jazýček zápony má trojúhelníkovitý průřez a obdélná příchytná destička se třemi otvory pro nýty je zdobena pásy svislých perlovců a šikmými rýžkami. Druhý podobný exemplář byl objeven ve Vitčicích na Prostějovsku (*Zeman 2017b*, 304, obr. 3:2). Oba exempláře můžeme přiřadit k bronzovým prolamovaným záponám s otvorem typu Voigt A, popř. A1, zakončeným kulovitým knoflíkem (*Voigt 1971*, 236–239, Abb. 7, 9). Tyto typické součásti ženského opasku se začínají objevovat ve stupni LT D1 (v Čechách až ve fázi LT D2a), v největší oblibě byly v pozdně laténském až časně římském období (LT D2b/Eggers A) a jejich doznívání je patrné v tzv. horizontu Marobudovy říše, tj. ve fázi B1a (*Voigt 1971*, 247–248; *Völling 2005*, 190–191; *Droberjar 2006b*, 624, 626; *Jílek et al. 2013*, 63). Prolamované zápony typu Voigt A jsou rozšířeny ve středním, severovýchodním a jihovýchodním Německu v kelto-germánské kontaktní oblasti, odkud se pravděpodobně spolu s nositeli grossromstedtské kultury rozšířily také do Čech a později prostřednictvím Markomanů dále na východ. Produkční oblast jejich výroby dosud nebyla jednoznačně lokalizována, pravděpodobně byly výsledkem činnosti putujících řemeslníků (*Voigt 1971*, 252–253; *Jílek et al. 2013*, 63–64).

Na Moravě byly dosud objeveny pouze čtyři exempláře opaskových zápon staršího typu (ostruhovité a s plastickým středovým žebrem) z oppida Staré Hradisko (*Meduna 1968*, 58–61, obr. 2). Z časné nebo starší doby římské nalezneme nejbližší analogie prolamovaných zápon typu Voigt A v Čechách – v žárových a kostrových hrobech plaňanské skupiny v Radovesicích, Tišicích, Praze-Lipencích a Praze-Smíchově (*Motyková-Šneidrová 1961*, 406–407, obr. 1:1,3–4,7,23), v Lékařově Lhotě (*Motyková-Šneidrová 1963a*, 28, Abb. 8:1), v Třebusicích (*Droberjar 2006b*, 626–627, obr. 20:4) nebo v rozrušených žárových hrobech na pohřebišti v Nebovidech (*Beneš – Hornik – Kašpárek 2011*, 106, obr. 2:12–13). Nejnovější nález pochází z chaty 3/1996 na východočeském sídlišti ve Slepoticích (*Jílek et al. 2013*, 63, 117, tab. 55:6, 123:3).

Přezky. Bronzové nebo železné přezky opasků mohou být v některých případech dobrým chronologickým indikátorem. Shromážděný soubor šestnácti přezek nebo jejich součástí je typologicky velmi pestrý. K nejstarším exemplářům patří polovina železné přezky osmičkovitého tvaru s odlomeným jazýčkem z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 38:2*) náležící zhruba k typu A 14 podle Renaty Madydy-Legutkové (*1986*, 7, 9, Taf. 2). V przeworské a oksywské kultuře se vyskytují v časně římském období, náš exemplář by bylo spíše možné spojit se skupinou osmičkovitých přezek stupně B1 v Čechách (*Droberjar 2006b*, 626). Velká oválná

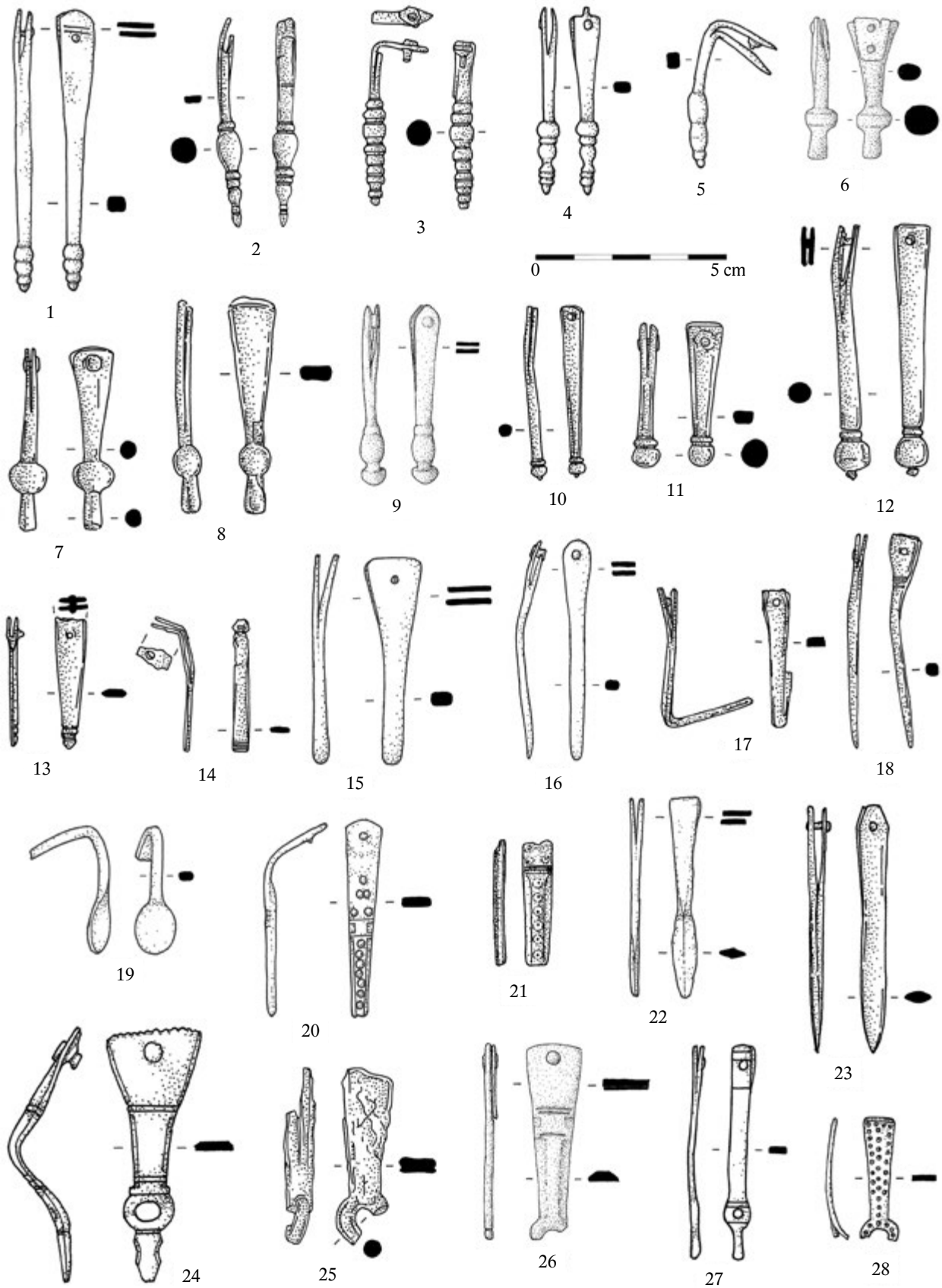
Obr. 38: Opaskové zápony, přezky a nýty. Hroznová Lhota I (1, 7). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2, 5, 8, 20, 22). Ostrožská Nová Ves VI (3). Sudoměřice II (4). Uherský Brod II (6). Čejkovice II (9). Strážnice/Petrov I (10). Strážnice I (11, 18–19). Veselí nad Moravou I (12, 15). Ostrožská Nová Ves V (13). Hroznová Lhota II (14, 16). Strážnice II (17, 23). Blatnice pod Svatým Antonínkem II (21).

bronzová přezka s mírně hráněným rámečkem a zahroceným jazýčkem z Uherského Brodu II (*obr. 38:6*; *tab. 160:3*) zastupuje typ 1 skupiny D, který má vrchol výskytu ve stupni B2 a vyznívá v přechodném horizontu B2/C1 (*Madyda-Legutko 1986*, 24–26, Taf. 7). Do stejné skupiny by bylo možné zařadit přezku ze sídliště ve Strážnici I, která má tvar protáhlého písmene D (*obr. 38:11*), a blíží se tak typu Madyda-Legutko D 24, který je charakteristický pro 2. století (*Madyda-Legutko 1986*, 31, 35, Taf. 9). Jiný bronzový exemplář z Čejkovic II má mírně omegovitě utvářený rámeček a obdélnou příchytnou destičku (*obr. 38:9*), díky němuž vykazuje podobnost s přezkami typu Madyda-Legutko E 1 bez větší chronologické citlivosti (*Madyda-Legutko 1986*, 38, 41, Taf. 10). Dvojdílná bronzová přezka tvaru písmene D s kosočtverečným jazýčkem z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 38:8*) se hlásí k typu Madyda-Legutko F 5, který se koncentruje zejména u polabských Germánů ve stupni B2 (*Madyda-Legutko 1986*, 44–45, Taf. 12). K luxusnějším výrobkům je možné počítat bronzovou přezku s fragmentem příchytné destičky a masivním obdélníkovitým rámečkem, jehož konce, jakož i konec krátkého špičatého jazýčku jsou profilovány žlábky pro vložení stříbrných drátků, z pohřebiště v Ostrožské Nové Vsi VI (*obr. 38:3*; *tab. 160:2*). Paralely má u typů Madyda-Legutko G 12 nebo G 23 jakožto typických milodarů žárových hrobů stupně B2 (*Madyda-Legutko 1986*, 48, 50, 57, Taf. 13, 15). Další bronzová přezka s obdélníkovitým rámečkem, tentokrát deformovaným, a se zachovalou obdélníkovitou příchytnou destičkou se dvěma nýty pochází ze Sudoměřic II (*obr. 38:4*). Je ji možné zařadit k typu Madyda-Legutko G 16 stejného datování jako předchozí, avšak s přežíváním do fáze C1a (*Madyda-Legutko 1986*, 48–49, 57, Taf. 14). Nejpočetněji jsou v povrchových nálezech ze středního Pomoraví zastoupeny přezky skupiny H podle Renaty Madydy-Legutkové, tedy s oválným rámečkem – typy H 3 (*obr. 38:10*), H 9 (*obr. 38:5*), H 25 (*obr. 38:12*) a H 36 (*obr. 38:7*). Některé mají rámeček zdobený rytými motivy (*obr. 38:5,7*). Zatímco typy H 3 a H 9 se vyskytují v mladořímském stupni C2, zbylé dva typy se objevují teprve v pozdní době římské a první polovině 5. století (*Madyda-Legutko 1986*, 62–63, 67, 69, 72, Taf. 18, 20).

Kromě přezek se zachovaným rámečkem máme k dispozici také několik exemplářů, z nichž se dochovala pouze příchytná destička, a jejich typologické určení je tak pouze přibližné. Pravděpodobně z honosnějších přezek starší doby římské typu Madyda-Legutko A 22 nebo A 24 (*Madyda-Legutko 1986*, 8–9, Taf. 4) je odlomena obdélná příchytná destička původně se dvěma nýty a se stopami pozlacení, zejména na kloubním spojení, ze sídliště ve Strážnici II (*obr. 38:17*). Z rozměrově větších přezek s obdélníkovitým rámečkem typu Madyda-Legutko G 27 či G 37 z 2. století až první poloviny 3. století (*Madyda-Legutko 1986*, 51, 53, 57, Taf. 15–16) může pocházet obdélná destička s třemi nýty v řadě nad sebou ze sídliště Strážnice I (*obr. 38:18*). Drobné bronzové příchytné destičky čtvercového (*obr. 38:14*) nebo půlkruhového tvaru (*obr. 38:15*; *tab. 160:5*) s trojicí nýtů seřazených do trojúhelníku odpovídají mlado- až pozdně římským přezkám typů Madyda-Legutko H 17, H 22 či H 28 (*Madyda-Legutko 1986*, 66–69, 72, Taf. 19–20).

Nákončí řemínků. Velmi početnou a rozmanitou kategorii nálezů představují ozdobná koncová kování kožených řemínků, které visely z germánského opasku. Z jihovýchodní Moravy bylo sesbíráno celkem 36 bronzových kusů (*obr. 39*; *tab. 160:9–20*), z nichž dva nebylo možno pro zlomkovitost typologicky určit. Nejčastěji se objevují nákončí s různě profilovanými konci typu 1 podle Renaty Madydy-Legutkové (*2011*, 17–31). Podle počtu a pořadí střídání jednotlivých plastických kulovitých, soudkovitých, kuželkovitých a vázičkovitých článků se žebry bylo rozlišeno devět variant nákončí typu 1. K variantě 3, která se většinou objevuje v inventáři mužských hrobů stupňů B1–B2 (*Madyda-Legutko 2011*, 17–20, Tabl. IV:1–9), náleží jedno ohnuté nákončí z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 39:5*; *tab. 160:15*). V rámci typu 1 jsou nejpočetněji zastoupena nákončí varianty 6 (*obr. 39:2,4*; *tab. 13:15–16, 160:13*), přičemž exemplář z pohřebiště v Petrově I s vázovitým ukončením je možné zařadit do varianty 6, podvarianty 1 (*obr. 39:9*; *tab. 160:17*). Nákončí typu 1, varianty 6 jsou datována některými typy spon (s očky vedlejší pruské série nebo vendickými typů A 38–39) v przeworské kultuře do časného stupně B2, ve středodunajském barbariku tedy do fáze B1c (*Madyda-Legutko 2011*, 18–21, Tabl. II, V:1–9). Nákončí z pohřebiště v Hroznové Lhotě I s velkým množstvím vývalků na konci (*obr. 39:3*; *tab. 160:14*) již náleží do varianty 8 z časového horizontu 2. století, tj. ze stupně B2 (*Madyda-Legutko 2011*, 19, 25, Tabl. III:3–4, VI:3–5).

Ve sledované oblasti je dobře zastoupená také kategorie nálezů zakončených větší či menší kuličkou typu 2 (*Madyda-Legutko 2011*, 31–39, Tabl. VII–X, XI:1–5), jichž je více než nákončí typu 1 – 10 ks. Ze šesti vyčleněných variant typu 2 jsou zastoupeny čtyři, a to varianty 1 (*obr. 39:11*), 2 (*obr. 39:1,13*; *tab. 160:9*), 4 (*obr. 39:10,12*; *tab. 13:10, 160:10,19*) a 6 (*obr. 39:6–8*; *tab. 27:20, 160:20*). Nákončí typu 2 jsou na základě hrobových inventářů datována do rozmezí stupňů B2– C1, tedy do horizontu před markomanskými válkami, během nich a po jejich skončení (*Madyda-Legutko 2011*, 34–37). Čtyřmi exempláři jsou ve středním Pomoraví doložena jednoduchá nákončí typu 3 ve tvaru prutu se zahrocenými nebo zužujícími se konci (*obr. 39:16,18,23*; *tab. 13:12, 160:11*). Patří k součástem oděvu bojovníků stejného časového období jako předchozí, s vrcholem výskytu v horizontu B2/C1 (*Madyda-Legutko 2011*, 41–43, Tabl. XI:6–11, XII:1–5). Pouze jedním kusem ze sídliště ve Strážnici II (*obr. 39:19*) je zastoupena forma nákončí zakončená kruhovým terčíkem typu 4, jehož umělecky provedené varianty s použitím drahých kovů známe z královského hrobu z Mušova (*von Carnap-Born-*

Obr. 39: Opasková nákončí. Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1, 4–5, 20, 27). Hroznová Lhota I (2–3, 10, 14). Petrov I (6, 9, 21). Želetice (7). Věteřov III (8). Dolní Bojanovice I (11). Veselí nad Moravou I (12). Strážnice I (13). Blatnice pod Svatým Antonínkem II (16). Ostrožská Nová Ves IV (17). Strážnice II (15, 19, 22–23), Vlčnov-Dolní Němčí (18, 24–25). Uherský Ostroh III (26). Hroznová Lhota II (28).

heim 2002, 201–205, Taf. 57:C6–7). Tyto ozdobné součásti řemínků je možné chronologicky zařadit nejčastěji do období B2b–C1a (*Madyda-Legutko 2011*, 45–48, Tabl. XII:6–10, XIII, XIV:3–8, XV:1–6).

Geograficky poměrně rozšířenou formou je nákončí s lichoběžníkovitě rozšířenou horní částí s jedním nýtem a spodní částí s kruhovým prolamovaným otvorem a vázičkovitě utvářeným výběžkem. Ve střední části se obvykle nachází jemná rytá výzdoba v podobě několika linií, exemplář z Hroznové Lhoty II je celý pokrytý drobnými důlky. V povrchových nálezech z jihovýchodní Moravy se objevilo šest exemplářů. Řadí se do typu 6, varianty 1 (*obr. 39:24–27*; *tab. 160:12*) nebo varianty 2 (*obr. 39:28*; *tab. 105:18*) podle třídění Renaty Madydy-Legutkové (*2011*, 55–64, Tabl. XXIV, XXV:1–4, XXVII–XXVIII). Podle zaznamenaných kontextů výskytu těchto nákončí lze konstatovat, že jde o novou módu opaskových garnitur, která se objevuje po markomanských válkách ve fázi C1a a má silné vazby na wielbarskou kulturu (*Madyda-Legutko 2011*, 115; *Droberjar 2015a*, 49, 55). Několika příklady jsou v nálezovém souboru přítomna také nákončí téměř obdélníkovitého tvaru typu 9, varianty 1 (*obr. 39:14,17,20–21*; *tab. 160:16*) i varianty 2 (*obr. 39:15*). Také tyto formy představují nadregionální prvek, který byl v oblibě nejčastěji ve stupních B2–C1 (*Madyda-Legutko 2011*, 71–72, 74–78, Tabl. XXXI:1–8, XXXV:3–10, XXXVI:1–9). Poslední exemplář ze sídliště ve Strážnici II tvarově odpovídá typu 10, tzv. dlátovitým nákončím, ač má spíše tvar miniaturního obráceného hrotu kopí (*obr. 39:22*; *tab. 160:18*). Jsou to nálezy charakteristické pro mužský oděv v materiální náplni mladořímských stupňů C1–C2 (*Madyda-Legutko 2011*, 85–86, Tabl. XL:1–6).

Noricko-panonská pásová garnitura (*Entenbügel*). Na sídlišti ve Veselí nad Moravou I (*tab. 122:14, 160:6*) byl nalezen fragment bronzového dutého obloukovitého kachničkovitého kování z ženské noricko-panonské opaskové garnitury (pouze zakončení ve tvaru kachní hlavičky). Tato 12–15 cm dlouhá zahnutá kování bývala připevněna pomocí nýtů na koženém opasku spolu se zdobenými přezkami, dalšími kováními a nákončími (*Kvetánová 2006*, 381–385, obr. 1–4). Bližší typologické zařazení veselského nálezu není možné, neboť rozdělení na typy Garbsch E 1–3 (*Garbsch 1965*, 94–101, Abb. 51–54) je založeno na vzhledu a utváření středové části kování (hladké, profilované nebo se šarnýrovým mechanismem), která zde chybí. Pro kachničkovitá kování nalezneme dostatek analogií ve středodunajském barbariku, např. v hrobových nálezech z Velatic (hrob 9: *Jílek – Kuča – Sojková 2011*, 252, 268, tab. VI:3), Abrahámu (hrob 100: *Kolník 1980*, 45, Taf. 34:100/c), Kostolné pri Dunaji (hrob 35: *Kolník 1980*, Taf. C:35/g1–g2), Križovan nad Dudváhom (hrob 2: *Tejral 1968*, 493, obr. 2:3–4), Baumgartenu an der March (kostrový hrob: *Stuppner 2009*, 213, Abb. 9:5), ale také ve středních Čechách na pohřebišti Dobřichov – Pičhora (hroby I, III, 148 a povrchový sběr: *Droberjar 1999a*, 147–148, Taf. 2:1, 8:6, 82:4–5, 93:10,13). Bez ohledu na jemnější typologické určení je možné nález z Veselí nad Moravou I datovat do období B1b–c s přežíváním do první poloviny 2. století, stejně jako uvedené slovenské a dolnorakouské paralely (*Garbsch 1965*, 95, 97–99; *Kolník 1977*, 153; *Kvetánová 2006*, 395; *Jílek – Kuča – Sojková 2011*, 252)

Římský vojenský opasek (*cingulum*). Na sídlišti v Ostrožské Nové Vsi V byl nalezen fragment prolamované bronzové přezky, z níž se zachovala jen ramena a část obloukovitého těla (*obr. 38:13*; *tab. 160:4*). Podle charakteristického utváření ji lze zařadit k peltovitým přezkám s pravoúhlou příchytnou destičkou (popř. rameny ve tvaru písmene T) římského vojenského opasku. Tato forma představuje typickou součást vojenské výstroje římských legionářů druhé poloviny 2. století od Britských ostrovů přes podunajské provincie až po Přední východ (*Oldenstein 1976*, 214–216, Taf. 75:1002–1005, 76:1006–1025; *Allason-Jones – Hiket 1984*, 192–194, Fig. 617, 620, 627; *Gschwind 2004*, 158–159, Taf. 45:C 369–371; *Weber 2007*, 208, Abb. 11:1; *Franke 2009*, 41, Taf. 32:704–705). Z Panonie můžeme uvést nálezy z civilní osady ve Vindoboně (*Maspoli 2014*, 106, Taf. 14:81–82), z táborů v Siscii (*Radman-Livaja 2004*, 134, Tab. 41:272–273, 42:274,276), Viminaciu (*Redžić 2013*, 38–59, T. V–X, XI:70,77–78,83, XII:84) nebo z pohraniční pevnosti Burgenae (*Radman-Livaja 2008*, 298, No 13–16). V oblibě se tyto přezky udržují do prvních desetiletí 3. století (*Radman-Livaja 2004*, 94, Fig. 21; *Redžić 2013*, 33–34), popř. až do poloviny 3. století (*Weber 2007*, 157; *Maspoli 2014*, 47). Jejich výskyt v barbariku severně od středního Dunaje je spojován s přítomností římských vojáků za markomanských válek. Známe je např. z dřevozemního tábora v Iži (*Rajtár 1994*, 93, Abb. 8:6–7) nebo z germánských sídlišť v Ringelsdorfu a Bernhardsthalu (*Atzmüller 2010*, 33, 171–172, 216, Taf. 37:5,7). Potvrzením této interpretace je výskyt popisovaného typu přezky v žárovém hrobě 4 na malém pohřebišti římských legionářů účastnících se markomanských válek v Radvani nad Dunajom (*Hüssen – Rajtár 1994*, 220, Abb. 6:4/f).

Z blíže neurčitelného typu římského opasku může pocházet fragment bronzové prolamované příchytné destičky se dvěma vykrojenými otvory na okraji a rýhováním zdobeným trojúhelníkovitým středem ze sídliště v Hroznové Lhotě II (*obr. 38:16*).

Nýty z řemení opasků. Ke kovovým součástem opasků, ať germánských nebo římských, je nutno přiřadit také bronzové nýty nejrůznějších velikostí (*obr. 38:19–23*; *tab. 77:11, 96:21*). Většinou mají plochou kruhovou či kloboučkovitou hlavičku s náznaky ryté výzdoby nebo s plastickým

knoflíkem. Exemplář z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I nese na hlavičce zbytky původní emailové výzdoby tmavě červeného odstínu (*obr. 38:21*). Použití těchto nýtů však může být univerzální, mohly být rovněž ozdobou řemení koňského postroje. Z hlediska datování jsou to tvary průběžné po celou dobu římskou.

5.2.6. Picí rohy

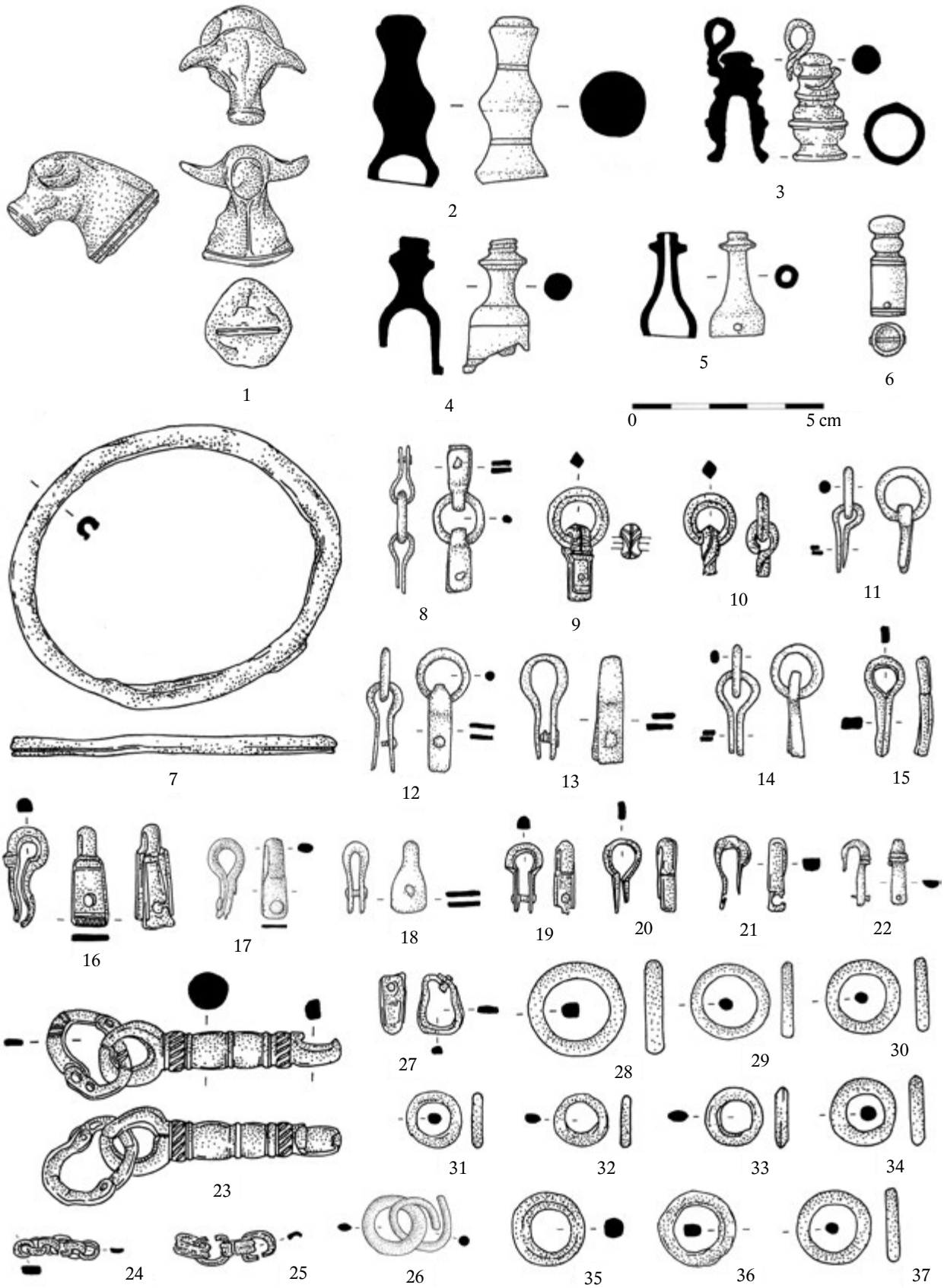
Okované volské rohy zavěšené na opasku, z nichž muži popíjeli podomácku vyráběné pivo nebo importované víno, patří k dalším typickým atributům germánské společnosti doby římské. Jejich bronzové součásti jsou také díky charakteristickému utváření dobře rozpoznatelné ve sběrovém materiálu. Máme tak k dispozici koncová kování špiček rohů, kruhová okrajová kování a součásti závěsu picích rohů (nýty, články, kroužky). Příslušníci nejvyšší společenské vrstvy mohli vlastnit také skleněné picí rohy, ty se však objevují výjimečně (*Varsik 2009a*, 139, 141, obr. 6).

Nákončí picích rohů. Jde celkem o šest exemplářů ze tří lokalit. Unikátním příkladem tohoto typu součásti picího rohu je bronzové zoomorfní nákončí ze Želetic. Je odlito do podoby schématizované hlavy býka bez detailů, jako jsou oči, nozdry nebo tlama. Koncová část pro nasazení je opatřena úzkým příčným otvorem se stopami železné rzi (*obr. 40:1*; *tab. 160:27*). Tato bronzová část tak musela být nasazena na nějakou železnou objímku, která byla upevněna na špičatý konec rohu. Želetický exemplář náleží do typologické skupiny Andrzejowski E (*Andrzejowski 1991*, 36–38, Ryc. 7; *týž 1994*, 335, Fig. 3–4), kterou charakterizují zvířecí hlavičky na konci kování, ve většině případů dobytka. Tato zvláštní skupina rituálních nebo ceremoniálních nákončí se ve stupních B1–B2 koncentruje ve Skandinávii, v severním Polsku a nahodile v dolním Polabí (*Andrzejowski 1991*, 37; *týž 1994*, 332, Fig. 2). Kromě nálezu z římské Scarbantie (*Andrzejowski 1994*) je ze střední Evropy známa jediná analogie – z hrobu 69 v Třebusicích (*Droberjar 2006b*, 634, obr. 25:16).

Do první Andrzejowského skupiny A neprofilovaných nebo slabě profilovaných nákončí zakončených kulovitým nebo plochým knoflíkem patří dva exempláře z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I. Podle tvaru koncového knoflíku jeden z nich reprezentuje typ A1 (*obr. 40:5*; *tab. 160:31*) a druhý náleží k typu A2 (*obr. 40:6*; *tab. 160:30*). Nákončí typu A2 jsou o něco starší, na rozdíl od typu A1 se již v časných fázích stupně B2 neobjevují (*Andrzejowski 1991*, 12–16, Ryc. 1). Zbylé dva příklady z blatnického pohřebiště náležejí k esovitě profilovaným nákončím s ostře zalomenými až dvojkónickými články typů Andrzejowski D4–D5 (*obr. 40:2,4*; *tab. 160:25,32*). Nákončí typu D4 jsou soustředěna především do Skandinávie a jejich datování odpovídá středoevropskému období B2/C1–C2, zatímco nákončí typu D5 mají výrazné zastoupení v pobaltských oblastech a jejich časové rozmezí je delší, od stupně B2 do stupně C2 (*Andrzejowski 1991*, 30–34, Ryc. 6:c–o). Nákončí profilované po celé délce, s masivním plným litým kulovitým koncem a zbytkem drátěného závěsu ze sídliště v Uherském Brodě II (*obr. 40:3*; *tab. 160:26*) patří do poslední skupiny k typu Andrzejowski F2 (*Andrzejowski 1991*, 40, Ryc. 8:c). Podle analogií na pohřebištích przeworské kultury má poměrně dlouhou dobu obliby, od poloviny 2. století do konce 4. století.

Okrajová kování picího rohu. Překrytí ostré hrany rohu pro pohodlnější pití bylo zabezpečeno okrajovým kováním. Podle kvantifikace nálezů v barbariku má nejčastěji podobu nízkého prostého ohnutého kování z bronzového plechu o průřezu otevřeného písmene U, které objímá pouze vlastní okraj zvířecího rohu a málokdy je zdobené. Přesně takový celý exemplář pochází z rozoraných žárových hrobů na pohřebišti v Ostrožské Nové Vsi VI (*obr. 40:7*; *tab. 160:24*), spolu se dvěma fragmenty z téže lokality (*tab. 76:10*) a ze sídliště v Ostrožské Nové Vsi V (*tab. 70:6*). V typologické klasifikaci Jacka Andrzejowského (*1991*, 43–45, Ryc. 9:e,f,h) jsou označovány jako typ K.1. Výrazná koncentrace tohoto typu okrajových kování je pozorovatelná ve středodunajském prostoru a v celém povodí Labe v časovém horizontu obou stupňů starší doby římské (*Andrzejowski 1991*, 44). Pěkné příklady nalezneme např. na pohřebištích v Kostolné pri Dunaji (*Kolník 1980*, 99, 123, Taf. LXXXII:10/n1–n4,o1–o2,t1, CXVI:13–14) nebo Mistelbachu (*Friesinger 1976*, 22, Taf. 4:1).

Závěsy picích rohů. Další velmi početnou skupinou kovových součástí picích rohů jsou články jejich závěsů na opasek. Picí rohy však mohly být také přehozeny přes rameno. Nejčastěji se v nálezovém fondu objevují bronzové kroužky doplněné páskovými poutky, které spojovaly jednotlivé kožené řemínky závěsu picího rohu (*obr. 40:8–22*). Některé bývají zdobeny rytými motivy (*obr. 40:9–10*). Nejčastější formou je prostý závěsek tvořený dvojitou obdélnou destičkou spojenou jedním nýtem na konci s odděleným ouškem typu Andrzejowski S.1 (*obr. 40:8,12–13,16–17*). Patří k řemenům picích rohů, jež se objevují na pohřebištích stupně B1 (*Andrzejowski 1991*, 59, Ryc. 14:a). Podobná varianta s ostře odsazeným ouškem od obdélných destiček s bohatou rytou výzdobou z pohřebiště v Petrově I odpovídá typu Andrzejowski S.3 (*obr. 40:9*; *tab. 160:29*). Ten je většinou datován rovněž do stupně B1, ale přežívá až do následujícího stupně B2 (*Andrzejowski 1991*, 59, Ryc. 14:d). Poslední početněji zastoupenou kategorií součástí řemení picích rohů ve středním Pomoraví jsou bronzová poutka s velmi krátkými destičkami s jedním nýtem typu Andrzejowski S.10 (*obr. 40:11,14–15,18–22*) stejného časového postavení jako předchozí, tedy převážně z druhé poloviny 1. století a počátku 2. století (*Andrzejowski 1991*, 63, Ryc. 14i). Podobná se našla v žárových hrobech v Dobřichově – Pičhoře (*Droberjar 1999a*, 59, Taf. 9:III/9) a Sládkovičovu (*Kolník 1980*, 147, 155, Taf. CXLIX:51/m1–m3). K blíže neurčitelným typům

Obr. 40: Picí rohy. Želetice (1, 35). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2, 4–6, 11, 13–14, 16, 30, 34, 37). Uherský Brod II (3). Ostrožská Nová Ves VI (7, 10). Veselí nad Moravou I (8). Petrov I (9, 31). Hroznová Lhota I (12, 19, 21–22, 27, 36). Kozojídky II (15). Vlčnov II (17). Strážnice II (18, 24). Strážnice I (20, 32–33). Lužice (23). Ostrožská Nová Ves V (25, 28). Strážnice/Petrov II (26). Vlčnov-Dolní Němčí (29).

patří kroužek s fragmentem tordované tyčinky z pohřebiště v Ostrožské Nové Vsi VI (*obr. 40:10*).

Kromě kombinovaných kovových a kožených závěsů se vyskytují také závěsy picích rohů tvořené pouze kovovými články. Jedním z příkladů je poměrně masivní profilovaný bronzový tyčinkový mezičlánek z Lužic (*obr. 40:23*; *tab. 160:28*), který rámcově odpovídá typu Andrzejowski L.4 s analogiemi na starořímských i mladořímských nalezištích (*Andrzejowski 1991*, 54–55, Ryc. 12:g). Druhý příklad z pohřebiště v Ostrožské Nové Vsi VI má kromě kroužku zachovaný fragment tordovaného tyčinkovitého mezičlánku (*obr. 40:10*) a řadí se do typologické třídy Andrzejowski L.9. Tyto artefakty jsou převážně obsaženy mezi milodary žárových hrobů stupně B1, popř. počáteční fáze B2 (*Andrzejowski 1991*, 57, Ryc. 12:b,l) a jejich analogie nalezneme také ve středoevropském prostoru – v hrobě 81/41 z Třebusic (*Motyková-Šneidrová 1963a*, Beilage 3:73) a v hrobě 10 z Mistelbachu (*Friesinger 1976*, 22, Taf. 4:2). Jiný typ závěsu picích rohů představují závěsy skládané z menších či větších páskových oválných článků do podoby řetízků (*obr. 40:24–27*). V případě samostatných nálezů jednotlivých bronzových kroužků o průměru 1,5–3,4 cm (*obr. 40:28–37*) můžeme pouze obecně konstatovat, že příslušejí k závěsům picích rohů.

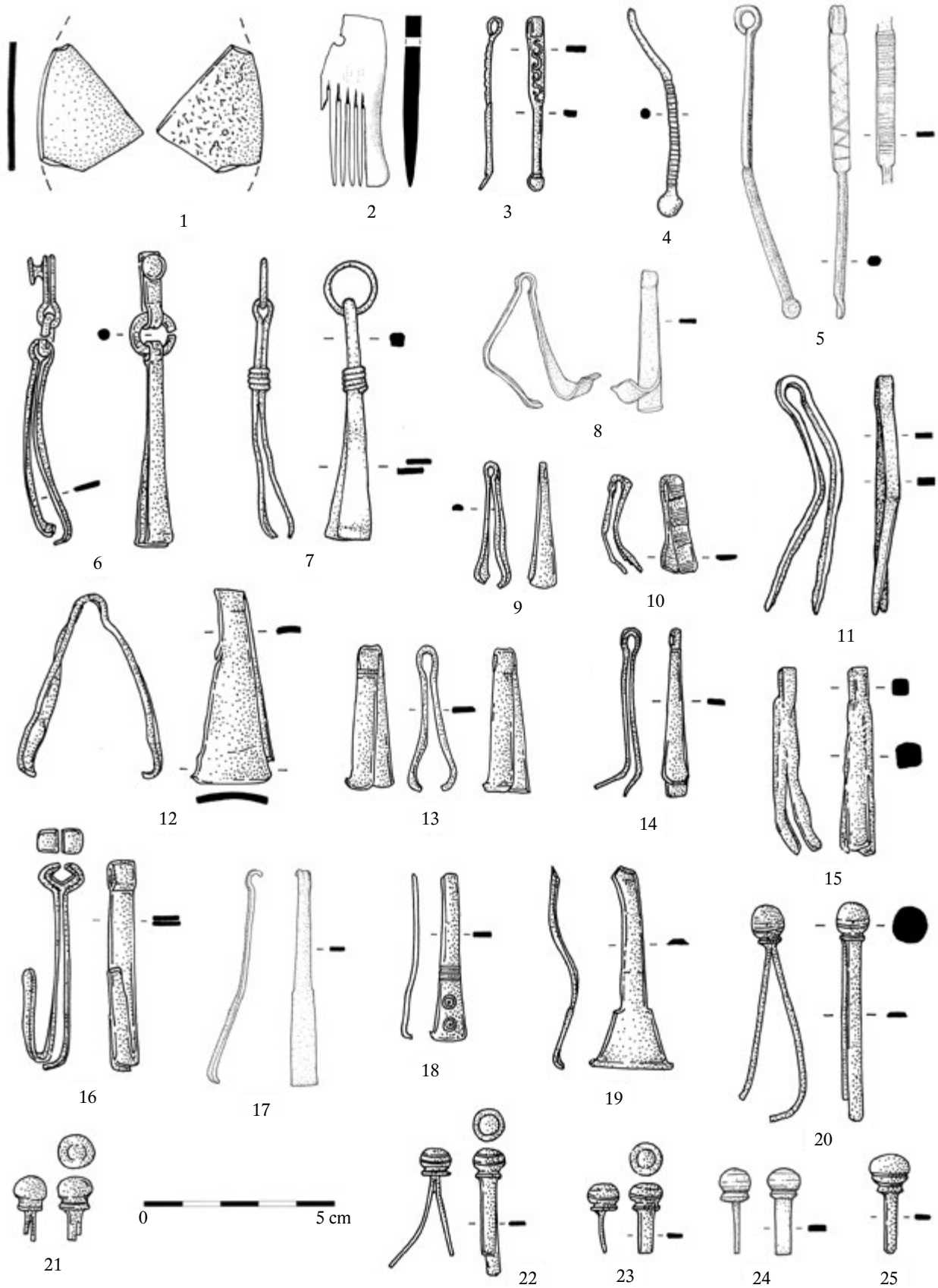
5.2.7. Toaletní soupravy

5.2.7.1. Hřeben

Z kulturní vrstvy germánského sídliště v Kozojídkách II byl při záchranném archeologickém výzkumu v roce 2012, vyvolaném výstavbou bioplynové stanice, získán kromě množství keramiky a drobných kovových nálezů také fragment parohového hřebene. Zachována je pouze nezdobená okrajová část středové destičky hřebene s pěti zuby a kruhovým otvorem pro nýt (*obr. 41:2*). Je zřejmé, že přesné typologické zařazení, které je založeno na tvaru držadla, je nemožné. S pomocí některých charakteristických znaků se však o něj přesto můžeme pokusit. Otvor pro nýt signalizuje, že hřeben byl sestaven a smontován z více obvodových destiček, řadí se tudíž bezpochyby k třívrstvým exemplářům. Podle tradičního třídění parohových hřebenů doby římské (*Thomas 1960*) máme tudíž na výběr z typů Thomas I–III. Myslím si, že můžeme vyloučit nižší formy hřebenů s trojúhelníkovitým držadlem (typ Thomas II), které mají zuby na konci stupňovitě sestupující a u nichž středová destička kopíruje tvar držadla, jeho horní hrana by se tedy zvedala strměji vzhůru. Exemplář z Kozojídek bude tudíž typologicky náležet vyšším formám hřebenů, buď typu s obloukovitým držadlem (typ Thomas I), nebo typu s jazykovitě vytaženou či omegovitou rukojetí (typ Thomas III). U obou těchto typů nalezneme mírné zmenšování délky zubů na konci a také obloukovité vykrojení okraje (typ Thomas I: *Zeman 2001b*, 114, obr. 3:9, 4:5; typ Thomas III: *Kazanski 1993*, 175, Fig. 2:8–9). Keramický materiál z kulturní vrstvy je obecně zařaditelný do 2.–3. století a svědčil by pro hřeben typu Thomas I, zatímco rovná horní hrana středové destičky by spíše odpovídala hřebenu typu Thomas III, který představuje výrazný prvek pozdní doby římské a počátečních fází doby stěhování národů (*Tejral 1990*, 24–25; *Zeman 2001b*, 119). Jelikož tvar středové základny se zuby je u hřebenů většinou shodný s tvarem obvodových destiček, soudím, že v případě nálezu z Kozojídek II jde o hřeben typu Thomas III.

5.2.7.2. Pinzety

Bronzové nebo železné pinzety pérového mechanismu z ohnutého plechu jsou v archeologických nálezech doby římské nejpočetněji dochovanou kovovou součástí toaletních souprav, které byly nošeny zavěšené na kroužku na opasku. Sloužily k péči o kůži a vousy. Ve středodunajském barbariku se zhruba ze dvou třetin nacházejí v hrobech (ve stejném počtu ženských a mužských hrobů) a třetina nálezů pochází ze sídlišť. V povrchových nálezech ze středního Pomoraví se objevilo celkem 14 ks pinzet, všechny vyrobené z bronzu (*obr. 41:6–19*). Nejbohatší lokalitou je sídliště ve Strážnici II s pěti pinzetami (*tab. 105:7,9–12*). Naposledy provedla typologickou klasifikaci pinzet v barbariku Ines Beilke-Voigtová (*1998*, 22, Abb. 27), která rozlišuje čtyři základní skupiny pinzet podle tvaru jejich ramen. Tradičně nejpočetnější jsou pinzety typu Beilke-Voigt I s rovnoměrně se rozšiřujícími rameny (*obr. 41:6–9, 12,14,17–18*; *tab. 43:5, 105:7, 122:18, 158:21–23*), které v hodnoceném souboru reprezentují 65 % všech nálezů (11 ks). Na území od Britských ostrovů po Černé moře představovaly 80 % určitelných exemplářů pinzet (*Beilke-Voigt 1998*, 23, Abb. 28). V poměrové shodě (23,5 % : 17 %) jsou také pinzety typu Beilke-Voigt II s rovnými rameny se čtyřmi kusy (*obr. 41:10,13,15–16*). Po jednom exempláři jsou zastoupeny pinzety typů Beilke-Voigt III s lopatkovitě ukončenými rameny (*obr. 41:19*) a Beilke-Voigt IV se zahrocenými konci ramen (*obr. 41:11*). Co se týče materiálu, obvykle bývá rovnocenný poměr železných a bronzových pinzet (55 % : 45 % ve prospěch železných pinzet; *Beilke-Voigt 1998*, 23, Abb. 29), což však s povrchovými nálezy ze středního Pomoraví nelze vzhledem k selektivní metodě jejich získávání srovnat, neboť ani jedna pinzeta není železná. Pinzety jsou chronologicky průběžným předmětem v rámci celé doby římské, snad jen s výjimkou typu s lopatkovitě zakončenými rameny (typ Beilke-Voigt III), který se začíná objevovat až od počátku 5. století (*Tejral 1982*, 145–146). Exemplář z Bzence (*obr. 41:19*) by tak již mohl náležet době stěhování národů. Zvláštní kategorií jsou bronzové předměty s výraznou kulovitou hlavicí, z níž vycházejí dvě plochá ramena (*obr. 41:20–25*). Jsou

Obr. 41: Součásti toaletních souprav. Hroznová Lhota I (1). Kozojídky II (2) Hroznová Lhota II (3, 14, 18). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (4, 16, 25). Strážnice II (5–8, 17, 24). Strážnice I (9–10, 13, 21–23). Petrov I (11). Veselí nad Moravou I (12). Ostrožská Nová Ves IV (15). Bzenec (19). Vacenovice (20).

tvarově i velikostně velmi podobné právě pinzetám, zatím však v odborné literatuře nebyly popsány, není se tedy o co opřít při interpretaci jejich funkce.

5.2.7.3. Ušní lžičky

Ušní lžičky (*Ohrlöffel*) patří k nedílné součásti mužské či ženské toaletní soupravy k udržování osobní hygieny. Byly používány k čištění nosu a uší. Bývají součástí celé sady zavěšené na kroužku spolu s pinzetami, škrabátky na nehty a zubními párátky. Své využití měly ušní lžičky rovněž v kosmetice, k nabírání malých dávek vonných esencí z flakonů a k jejich rozetření s olejem před aplikací na kůži. Konečně jde také o pomocný lékařský nástroj (*oricularium specillum*) sloužící jako vatová tyčinka k ošetření povrchových ran. Zahrocený konec byl určen k perforaci kůže u nežitů a malých abscesů, sondování drobných ran, močových cest aj. (*Hauff 1995*, 115). Povrchové sběry přinesly tři exempláře ušních lžiček, jeden stříbrný a dva bronzové. Bronzový exemplář z Blatnice pod Svatým Antonínkem I má do poloviny délky tordované hrdlo a je zakončen lžičkovitým rozšířením (*obr. 41:4*; *tab. 160:22*). Jde o ušní lžičku typu Riha A s jednoduše zdobeným krčkem, popř. subvariantu Müller-Dürr A 2 s tordovaným tělem či krčkem (*Müller-Dürr 2015*, 248), která se v provinciích objevuje po celou dobu římskou (*Künzl 1986*, 495, Abb. IV:L24; *Riha 1986*, 59, Taf. 26:248; *Hauff 1995*, 182, Taf. 36:193; *Müller-Dürr 2015*, 288, 293, 303, 323, Abb. 6:BW 18–20, 10:HN 4–6, 18:RB 6–7, 32:MH 9–10). Druhý konec lžičky je u blatnického exempláře odlomený, není tedy možné stanovit, zda zde byl hrot nebo očko k zavěšení.

Zbylé dvě ušní lžičky můžeme zařadit do stejné skupiny, byť se liší materiálem i délkou. První z nich, ze sídliště Hroznová Lhota II, je stříbrná a dosahuje délky jen 4,6 cm (*obr. 41:3*; *tab. 160:21*), zatímco druhá, ze sídliště Strážnice II, je bronzová a dlouhá 8,2 cm (*obr. 41:5*; *tab. 160:23*). Jejich shodným znakem je destičkovité rozšíření horní části, které nese rytou nebo vhloubenou výzdobu a zatočený horní konec do podoby očka k zavěšení. Tvarově identický nález zdobený půlměsícovitými zářezy pochází ze sídliště v Drösingu a je datován již do 5. století (*Stuppner 1990f*, 261, Abb. 1236). V římských provinciích se tento tvar ušní lžičky až na výjimky téměř nevyskytuje (*Riha 1986*, 27, Taf. 9:72; *Nowak – Roth 1994*, 548, Abb. 559; *Müller-Dürr 2015*, 291, 302, 308, Abb. 8:DA 4, 17:MW 4, 21:RW 18), neobjevuje se tak ani v typologii Emilie Rihové. Shodné znaky, zejména obdélníkovitě rozšířené zdobené tělo s krátkou tyčinkou zakončenou lžičkou, mají ale lékařské nástroje zvané *hamulus* (obdoba současných retraktorů či excochleačních lžiček). Ty měly stejně jako dnes za úkol roztáhnout kůži v místě řezu a držet tkáně a nervy mimo dosah operačního zásahu, popř. sloužily k vyškrabávání tkáně (*Riha 1986*, 85, Taf. 58:648–649; *Heinz 1993*, 45; *Hauff 1995*, 124, Taf. 5:24; *Krause 2012*, 167, Abb. 10:41.11,41.20,51.277). Oproti hodnoceným nálezům z jihovýchodní Moravy jsou však tyto nástroje opatřeny na druhém konci hrotem, zatímco ušní lžičky z germánských sídlišť a hrobů jsou zakončeny očkem k zavěšení a takové exempláře jsou rovněž v římskoprovinciálním prostředí přiřazovány k toaletním potřebám (*Müller-Dürr 2015*, 241–242).

5.2.7.4. Zrcátko

Novinkou v moravském materiálu doby římské je nález fragmentu římského bronzového zrcátka jednoduchého kruhového tvaru bez výzdoby z pohřebiště v Hroznové Lhotě I (*obr. 41:1*; *tab. 158:20*). Materiálové složení bylo potvrzeno RFA analýzou (viz kapitola 6.3). Vzhledem k zlomkovitosti exempláře jej nelze typologicky přiřadit k žádné z kategorií Glenys Lloyd-Morganové (*1981*), které jsou založeny na celkovém tvaru zrcátka a utváření jeho rukojeti. Není tak možné vyjádřit se ani k přesnější dataci tohoto nálezu. Obecně jsou zrcátka častější v nálezových celcích starší doby římské, převážně v hrobech. Ze středodunajského barbarika doposud známe sedm exemplářů kovových zrcátek, z nichž tři pocházejí z pohřebišť – Abrahám (hrob 57: *Kolník 1980*, 34, Taf. XXI:57/e), Žlkovce (rozrušené hroby: *Hrnčiarik 2013*, 163), Baumgarten an der March (kostrové hroby: *Pollak 1980*, 13, Taf. 3:5); zbylé čtyři příklady jsou ze sídlišť – bronzový fragment z objektu 33/34/53 a stříbrný zlomek z objektu 44 z Bratislavy-Trnávky (*Varsik 2011a*, 121, obr. 60:7), z povrchového sběru z Bohdanovců nad Trnavou (*Kolník – Mitáš 2012*, 49, obr. 6:2) či polovina stříbrného zrcátka ze sběru v Oberrohrbachu (*Lauermann – Zickbauer 1982*, 289, Abb. 876). Římská zrcátka navazují na řecké a etruské předlohy a na naše území se v době římské pravděpodobně rozšířila z podunajských provincií, zejména z Norika, kde jsou specifickou záležitostí hrobů mladých neprovdaných děvčat (*Garbsch 1965*, 116–117). Vzhledem k jejich malému počtu se pravděpodobně v barbariku příliš neuchytila a Germánky při péči o vzhled používaly spíše „přírodní zrcadla“, tedy odraz vodní hladiny, nebo upravovaly navzájem jedna druhou (*Hrnčiarik 2013*, 163).

5.2.8. Zbraně a výstroj

5.2.8.1. Meče

Železné meče se v povrchových nálezech objevují výjimečně. V době římské jsou téměř výhradně záležitostí nálezových kontextů z pohřebišť, což se potvrdilo také v případě nálezů ze středního Pomoraví. Z pohřebiště v Ostrožské Nové Vsi VI pochází z rozoraných hrobů kromě četných bronzových slitků a zlomků bronzových nádob také fragment čepele obousečného železného meče s nízkým kosočtverečným průřezem

(*obr. 42:2*). Vzhledem ke zlomkovitosti tohoto kusu jej lze pouze obecně zařadit do skupiny dlouhých obousečných mečů typů Biborski I–VI, které se vyskytují od 1. století do poloviny 3. století (*Biborski 1978*, 58–78, 94–95, Ryc. 55). Lépe zachovaný je druhý exemplář, z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I, s klínovitým průřezem čepele a železným trnem pro nasazení rukojeti z organického materiálu (*obr. 42:1*; *tab. 161:1*). Na rozdíl od prvního je jednosečný a tvarově nejlépe odpovídá variantě Biborski D/1, což jsou poměrně těžké a masivní výrobky s kompaktním trnem (*Biborski 1978*, 124–128, Ryc. 70). V hrobech przeworské kultury vystupují zásadně ve stupni B2 s možným přežíváním do fáze C1a (*Biborski 1978*, 128–129). Meč byl majetkem pouze vybraných bojovníků, což se odráží také na jejich dosud známých počtech. Z Moravy (bez českého Slezska) je v současnosti k dispozici deset publikovaných exemplářů mečů z doby římské (*Droberjar – Peška 1994*, 299–301; *Beran 2011*, 40–42, tab. 1:6; *Jílek – Žákovský 2014*), z nichž tři pocházejí ze sídlišť v Blučině (*Droberjar 1997a*, 130, Taf. 20:13) a Pasohlávkách (*Beran 2011*, 50–52, tab. 2:2–3). Ze sousedních regionů je nově uváděno pět mečů z doby římské z prostoru Bratislavské brány, v drtivé většině bohužel také bez archeologických kontextů (*Turčan 2017*).

5.2.8.2. Pochva meče

K výzbroji římských legionářů by mohlo patřit také železné plechové koncové kování pochvy meče zakončené knoflíkem (*tab. 136:1*). Je těžké k němu najít přesnou analogii. Celokovové pochvy římských mečů a dýk jsou totiž většinou jednostranné. Typově nejblíže má k vyšším bronzovým peltovitě vykrojeným nákončím pochev římských mečíků z organických materiálů s drobným knoflíkem na špičce z Xantenu a Jülichu-Merzenhausenu, datovaným do konce 2. století a první třetiny 3. století (*Lenz 2006*, 189, Taf. 63:621). Tvarově podobná jsou také špičatá rámová nákončí pochev s kulovitým knoflíkem, mezitvar mezi nákončími typu Nijmegen-Doncaster a peltovitými nákončími, jehož příklad známe z legionářského tábora ze Štrasburku (*Miks 2007*, 323, Taf. 213:B275,8). Mnohdy je však také v západních římských provinciích problém jednoznačně rozpoznat římská nákončí pochev mečů od raně a vrcholně středověkých, zvláště pokud jsou objevena v povrchových vrstvách nalezišť mimo archeologické kontexty (*Miks 2007*, 324–326, Abb. 74–75). Rovněž není vyloučeno, že vlčnovské nákončí představuje místní barbarskou napodobeninu původního římského výrobku.

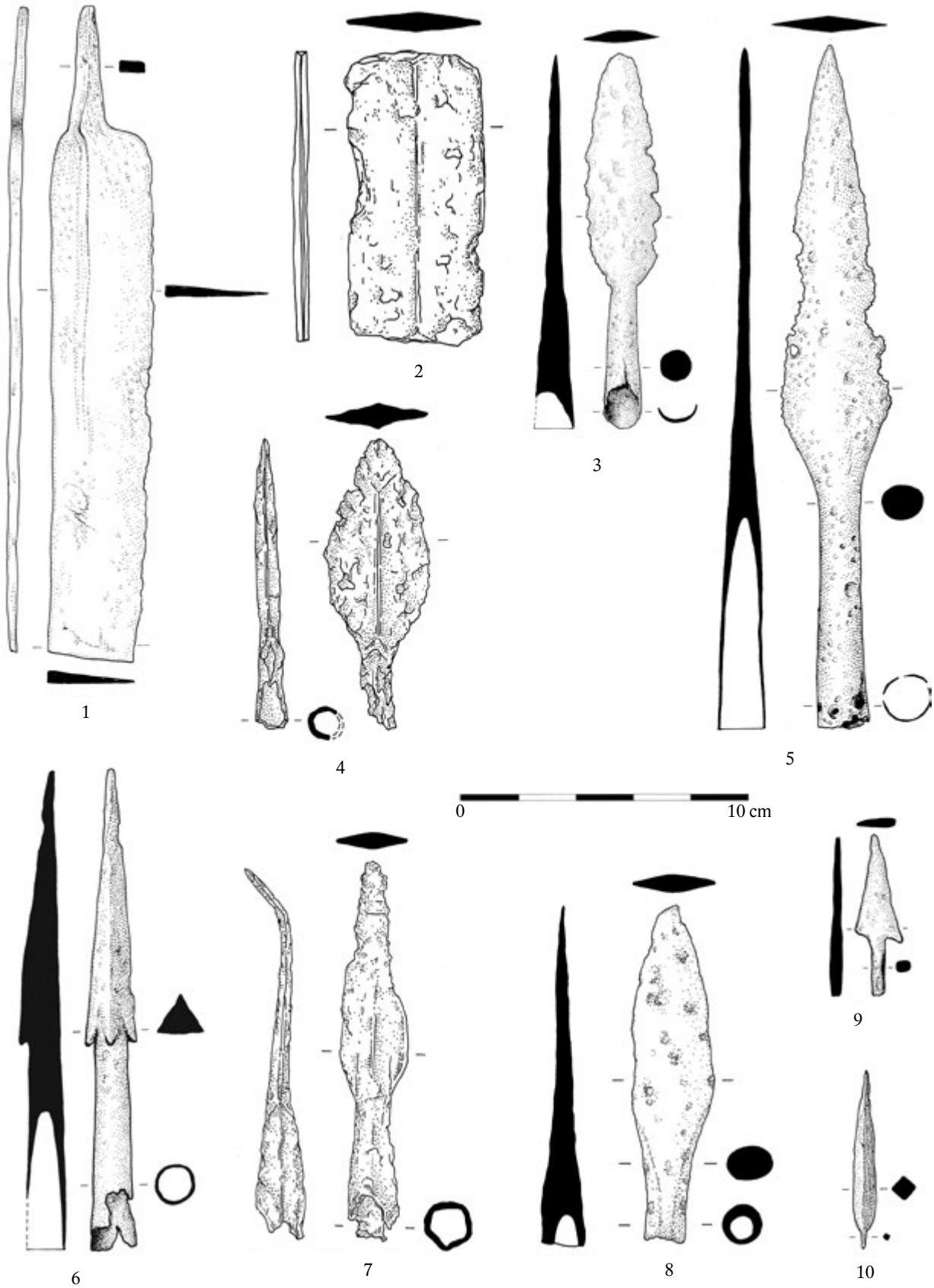
5.2.8.3. Kopí

Typickou germánskou zbraní doby římské je železné kopí, jehož listovité hroty s tulejkou se zachovaly v nálezech z hrobů i ze sídlišť. Jejich počty ve středodunajském barbariku jdou dnes již do stovek kusů. Na sídlištích jsou ale vzácné, uvést lze např. nálezy z jámy III z Uherského Brodu (*Zeman 1999*, 159, tab. 117:3), z objektu 107 ze Skalice nad Svitavou (*Droberjar 1997a*, 130, Taf. 131:1), z pozdně římského depotu z Blažovic (*Mikulková 2013a*, 126–127), z chaty 25 z Branče (*Kolník – Varsik – Vladár 2007*, 29, tab. 26:11), z Trenčína – Pollakovy cihelny (*Nešporová – Rajtár 2000*, 33) či z povrchových sběrů v Pravčicích (*Kolbinger 2013*, 27, tab. CXXXII:18), Bernhardsthalu (*Adler 1991b*, 280, Abb. 621) nebo Seebarnu (*Preßmair 2013*, 55–56, Taf. 14:3).

Nové povrchové nálezy přinesly šest exemplářů hrotů kopí (*obr. 42:3–5,7–8*; *tab. 161:2,4–7*). I když nejsou hroty kopí příliš chronologicky citlivým artefaktem pro datování, zvláště u nestratifikovaných nálezů, podle formálních znaků (tvaru a průřezu listu, délky tulejky) je lze zařadit do systému Piotra Kaczanowského (*1995*), vypracovaného pro przeworskou kulturu. V našem souboru jsou dvěma exempláři zastoupeny nevelké lehké hroty typu Kaczanowski V (*Kaczanowski 1995*, 16, Tabl. VI:5,7), a to varianta V.1 z Vlčnova I (*obr. 42:8*; *tab. 161:6*) a varianta V.2 z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 42:7*; *tab. 161:4*). Tyto formy uzavírají skupinu nejstarších hrotů kopí v przeworské kultuře, synchronizovanou s chronologickým stupněm B1 a starší fází stupně B2 (*Kaczanowski 1995*, 37, Tabl. XX). Další rozměrově menší hrot kopí s velmi širokým listem pochází ze sídliště v Hroznové Lhotě II (*obr. 42:4*; *tab. 161:7*), tentokrát varianty Kaczanowski IX.1, která datačně opět náleží do staršího úseku stupně B2 (*Kaczanowski 1995*, 20, Tabl. X:1). Naopak k nejdelším exemplářům kopí patří hrot s úzkým listem a dlouhou tulejkou z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 42:5*; *tab. 161:2*). Reprezentuje typ Kaczanowski X, vyskytující se ve stupních B2–C1 (*Kaczanowski 1995*, 20–21, Tabl. X:4). Posledním typologicky určitelným exemplářem je nález ze sídliště v Kunovicích II (*obr. 42:3*; *tab. 161:5*), který se výrazně oválným tvarem listu bez zřetelné špičky se středně dlouhou tulejkou hlásí k typu Kaczanowski XVI (*Kaczanowski 1995*, 23–24, Tabl. XIII:1–2). Tyto zbraně jsou již mladořímské, ze stupňů C1–C2 (*Kaczanowski 1995*, 24, Tabl. XX).

5.2.8.4. Vrhací oštěp

V roce 2013 byl z Vlčnova-Dolního Němčí získán železný hrot s dutou tulejí, špičkou trojúhelníkového průřezu a malými zpětnými háčky (*obr. 42:6*; *tab. 161:3*). S největší pravděpodobností jde o část římského vrhacího oštěpu. Identické exempláře pocházejí v barbariku z hrobu 1 z Kostolné pri Dunaji (*Kolník 1980*, 95, Taf. LXXV:1b) nebo z bažinných nálezů ve Vimose a Illerupu (*Ilkjær 1990*, 251–252, Taf. 142:BNN, 143:GLR,SPB), dále je najdeme v římských porýnských kastelech Butzbach (*Müller 1962*, 59, Taf. 16:16), Quintana (*Herrmann 1969*, 134, Abb. 4:11–14),

Obr. 42: Zbraně. Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1, 5, 10). Ostrožská Nová Ves VI (2). Kunovice II (3). Hroznová Lhota II (4). Vlčnov-Dolní Němčí (6–7). Vlčnov I (8). Uherský Ostroh II (9).

Nida (*Fischer 1973*, 115, 127, Abb. 30:8, 39:1), Aalen (*Luik 1994*, 342, Abb. 64:7) a Abusina (*Gschwind 2004*, 187, Taf. 85:D212–213) nebo na vojenských pozicích Newstead a Corbridge na britském limitu (*Scott 1980*, 336–337, Fig. 24.2:9–10). Tyto zbraně patří do arzenálu římské armády od 1. do 3. století. V kastelech Abusina nebo Vetoniana se většinou nacházejí v zánikových nebo katastrofických horizontech druhé třetiny 3. století (*Gschwind 2004*, 185, 187). Podle nálezových celků z barbarika lze však rámcově uvažovat o jejich datování do 1.–2. století (*Kaczanowski 1992*, 50–51).

5.2.8.5. Šipky

Železné nebo bronzové šipky nepatří k častým nálezům na lokalitách doby římské. Vzhledem k jejich univerzálnímu tvaru je také těžké je chronologicky v povrchových nálezech odlišit od středověkého a novověkého materiálu. Z lokalit středního Pomoraví bych do doby římské řadil pouze dva exempláře. Železná listovitá šipka se zpětnými háčky s odlomeným koncem ze sídliště v Uherském Ostrohu II (*obr. 42:9*) mohla být ukončena trnem nebo tulejkou. Tyto formy hrotů šípů mají obdoby v řadě římských vojenských objektů hornogermánsko-raetského limitu (Abusina: *Gschwind 2004*, 189, Taf. 93:D469–470; Xanten: *Lenz 2006*, 191, Taf. 69:659; Backnang-Maubach: *Pfahl – Reuter 1996*, 143, Abb. 8:1) a dolnopanonské hranice (Siscia: *Radman-Livaja 2004*, 57, Tab. 18:74–75) či v kastelech západodáckého limitu (typ Gudea SA B IV s časovým postavením od druhé čtvrtiny 2. století do třetí čtvrtiny 3. století: *Gudea 1994*, 85–88, Abb. 5–8). Jsou ale zastoupeny také v nálezovém spektru zbraní germánských severských bažinných obětišť či hrobů, přibližně typu IVa podle třídění Xenie Pauli Jensenové a Larse Christiana Nørbacha, s maximální koncentrací ve stupních B2–C1, ale s přežíváním až do pozdní doby římské (*Pauli Jensen – Nørbach 2009*, 54, 90–93).

Druhá železná šipka, tentokrát úzkého protáhlého tvaru kosočtverečného průřezu s tenkým trnem, pochází z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 42:10*). Je možné ji přiřadit ke skupině rombických šipek typu Raddatz B1 s kostěným příkladem z bažinného obětiště v Nydamu (*Raddatz 1963*, 49, Abb. 1:20) a železnými analogiemi na dolnorakouských germánských sídlištích v Drösingu (*Nebehay – Stuppner 1989a*, 222, Abb. 917), Sierndorfu an der March (*Karl – Karl 1996b*, 520, Abb. 678–679) či Seebarnu (*Preßmair 2013*, 58, Taf. 15:6–7). Ojediněle se s těmito šipkami setkáme také v některých římských táborech, jako např. ve Straubingu (*Walke 1965*, 160, Taf. 126:23). Jsou datovány do mladší doby římské, do stupňů C1–C2 (*Raddatz 1963*, 50).

Obecně lze konstatovat, že hroty šípů se v archeologických situacích objevují ve větší míře až od mladší doby římské, přičemž jejich původ je možné hledat někde ve stepích centrální Asie (*Šlajsna 2005*, 83). Luky patřily jak do výzbroje Germánů, tak do arzenálu římské armády. Šlo však spíše o menšinový typ zbraně, u nichž se jako hroty střel používaly častěji šipky trojkřídlé. Na přelomu doby římské a doby stěhování národů se luk u Germánů postupně uplatnil jako zbraň spíše vojenská než lovecká a lučištníci tvořili v této době nepostradatelnou složku v gótském vojsku (*Šlajsna 2005*, 44–45).

5.2.8.6. Držadlo štítu

Dřevěné štíty kruhového tvaru opatřené ve středu zvnějšku kovovou štítovou puklicí a zevnitř držadlem a zpevněné železným okrajovým kováním jsou nedílnou součástí výbavy germánských bojovníků. Z pohřebiště v Hroznové Lhotě I pochází zlomek bronzového kruhového ukončení kování držadla štítu s otvorem pro nýt a dvojitým plastickým žebrem (*obr. 47:6*; *tab. 161:8*). Jde o poměrně málo rozšířený typ Zieling F6, vyskytující se na polabskogermánských žárových pohřebištích Hamburg-Langenbek (*Zieling 1989*, 183–184, Taf. 22:6), Schlotheim (*Dušek 2001*, 104, Taf. 89:3), Rockenthin a Pirlow (*Schultze 1992*, 285–286, Abb. 2:3,7–8,11). Tvarově se mu blíží také nález z hrobu 41/1934 na pohřebišti przeworské kultury v Gledzianówku z časné doby římské (*Kaszewska 1977*, 80, Tabl. XXIX:6). Držadla štítů tohoto typu jsou datována souhrně do 2. století, do stupně B2 (*Zieling 1989*, 184; *Dušek 2001*, 35).

5.2.8.7. Pancíř

Zvýšenou aktivitu římského vojska v období markomanských válek ve sledovaném regionu naznačuje také povrchový nález šupiny římského pancíře (*lorica squamata*) na sídlišti v Blatnici pod Svatým Antonínkem I z roku 2013. Jde o šupinu erbovitého tvaru o rozměrech 300 × 165 mm se dvěma otvory na horním okraji, pravděpodobně jedním otvorem uprostřed spodní odlomené části a spojovacím drátkem na pravé straně (*obr. 47:3*; *tab. 161:9*). Tvarem a rozměry se nejvíce blíží typu 5 šupinového pancíře podle Balázse Komoróczyho (*2000*, 84), i když rozmístění otvorů je odlišné. Nejvíce nálezů zlomků šupinových pancířů ve středodunajském barbariku pochází z markomanských válek a z období krátce po jejich skončení; pocházejí nejen přímo z římských vojenských objektů, ale také z blízkého okolí – na jižní Moravě jsou doloženy v zázemí mušovské stanice ze sídliště v Pasohlávkách (*Komoróczy a kol. 2010*, 34), na jihozápadním Slovensku z okolí Bratislavy (římské venkovské sídliště v Bratislavě-Rusovcích: *Varsik 1999*, 631, Abb. 9:1–3), Iži (germánská osada v Chotíně: *Rajtár – Kolníková – Kuzmová 2017*, 176, obr. 4:9) či z výplně chaty 6 na sídlišti v Cíferu (*Cheben – Ruttkay*

2010, 315–316, Taf. I:4,7) poblíž římských opěrných bodů v Cíferu-Páci a Bielom Kostole, ze severní části Dolního Rakouska s několika krátkodobými tábory pochází příslušný doklad ze sídliště v Bernhardsthalu (*Adler – Nebehay 1989a*, 217, Abb. 801; *Allerbauer – Jedlicka 2000a*, 643, Abb. 612). V poslední době však bylo objeveno několik šupin z pancíře také hlouběji v barbariku – tři bronzové šupinky byly nalezeny na sídlišti v Hrušovanech u Brna (*Filipová – Harangozóová 2014*, 281, obr. 10:10), jeden exemplář pochází ze sídliště v Mohelně (*Sobolová 2009*, 54, tab. VIII:3), další bronzová šupinka byla objevena v objektu 25 na sídlišti ve Skalici nad Svitavou (*Droberjar 1994*, 185, Abb. 3:3). Šupinový pancíř byl jakožto ochranná zbroj římské jízdy a v menší míře i pěších vojáků auxiliárních jednotek ve středním Podunají v největší oblibě právě ve 2. století (*Rajtár 1994*, 93; *Komoróczy 2000*, 85; *Cheben – Ruttkay 2010*, 317).

Formálně se k šupinám pancíře hlásí také zlomek bronzového plíšku erbovitého tvaru s jedním nýtem ze sídliště v Hroznové Lhotě II (*obr. 47:4*).

5.2.8.8. Ostruhy

Na rozdíl od keltských jsou germánské ostruhy v moravském nálezovém fondu daleko lépe zastoupeny. Představují základní atribut jezdecké výbavy bojovníků, který jim byl vložen jako milodar do žárových hrobů. Sídlištních nálezů je z území České republiky asi desetina. Ze středního Pomoraví se mi podařilo shromáždit celkem 21 ks ostruh. Při jejich detailnější klasifikaci budu tradičně vycházet ze dvou základních systémů Martina Jahna (*1921*) a Jerzyho Ginalského (*1991*). Rozlišují se tři hlavní skupiny ostruh: destičkovité, obloukovité zakončené knoflíky na koncích ramen a obloukovité nýtové.

Destičkovité ostruhy (*Stuhlsporen*). Destičkovité/stoličkovité ostruhy patří k nejstarším typům germánských ostruh. Dva nové nálezy byly získány povrchovými sběry. Kompletní exemplář z Čejkovic I (*obr. 43:1*) lze typologicky klasifikovat jako ostruhu typu Jahn 23. Je pro ni typická bronzová destička s výraznými trojúhelníkovitými křidélky se dvěma nýty a nasazený železný trn (*Jahn 1921*, 24, Abb. 23). Na pohřebišti v Blatnici pod Svatým Antonínkem I byla nalezena další podobná germánská ostruha, z níž se zachovala pouze bronzová destička (*obr. 43:2*; *tab. 161:12*). Jelikož chybí trn, je možné v tomto případě uvažovat o dvojím zařazení, buď k typu Jahn 20 (bronzová destička a bronzový trn), nebo k výše zmíněnému typu Jahn 23 (bronzová destička a železný trn). V třídění Edyty Romanové náležejí tyto ostruhy ke skupině IIb-c s bočními křidélky trojúhelníkovitými nebo ve tvaru přesýpacích hodin, které jsou v przeworské kultuře datovány do období B1b–B2 (*Roman 1998*, 170–171, Tabl. I:5–6, II:1–5). Adriaan von Müller (*1957*, 51, Taf. 11d) je řadí do své skupiny A, 1. série, datované do 1. století, tj. do stupně B1.

Na Moravě jde o zcela nové zjištění, doposud jsme nálezy tohoto typu neznali. Chronologicky nejbližšími příklady jsou tři typologicky vyvinutější ostruhy typů Jahn 35 a 37 z birituálního pohřebiště v Mikulově ze stupně B2 (*Peškař 1964*, 566–567, tab. 104:1,3, 119:5). Analogické ostruhy typu Jahn 20 nebo 23 však nalezneme na jihozápadním Slovensku, v žárových hrobech z Kostolné pri Dunaji a Sládkovičova (*Kolník 1980*, Taf. XCIII:25i1–i2, XCIV:26i, XCVI:31h, CII:37f, CXIII:58d, CXLIX:51e1, CLXIII:86cd aj.) a ze Zohoru (*Bazovský 2007*, 288, obr. 3:3; *Elschek 2009*, 245, Abb. 4:5), v Dolním Rakousku na pohřebišti v Mistelbachu (*Mitscha-Märheim 1956*, 210, Abb. 13:1,1a) či Waidendorfu (*Preisl – Ployer – Schmitsberger 2013*, 280, Abb. 69:19–25) nebo v Čechách v urnových nekropolích v Dobřichově – Pičhoře (*Droberjar 1999a*, 110, 112, Taf. 11:4/4, 57:78/5) a Třebusicích (*Droberjar 2006b*, 642–643, obr. 32:2–3) či v kostrovém hrobě ze Semčic (*Droberjar – Waldhauser 2012*, 894, 896, obr. 4). Destičkovité ostruhy s křidélky se nacházejí také ve výbavě třetiny bohatých hrobů typu Lübsow. Uvést lze příklady ze Zohoru (*Elschek 2013a*, 99, Abb. 4:11–12), Schwechatu (*Künzl 1997*, 152, Abb. 13:1), Zlivi (*Droberjar 2006b*, 642–643, obr. 32:5), Prahy-Bubenče (*Droberjar 2014a*, 423–424, obr. 12:1–2, 24), Bordesholmu (hrob 1534: *Saggau 1981*, 64, Taf. 72:f), Hagenowa (*Lüth – Voss 2000*, 175–177, 187, Abb. 20:1), Marwedelu (hrob 1: *Laux 1992*, 337, Abb. 9:8), Quetzdölsdorfu (*Nitzschke – Schröter 1989*, 79, Abb. 7:5) nebo ze Zgliczyna Pobodzego (*Grzymkowski 2006*, 63–64, Ryc. 6:1–2). V menší míře se železné exempláře objevují na pohřebištích przeworské kultury – např. v hrobech 60 a 97 z Kamieńczyku (*Dąbrowska 1997*, 95, Taf. XXIX:7, LI:12–13), v hrobě 413 z Niedanowa (*Ziemlińska-Odojowa 1999*, 120, Taf. CLI:4) nebo v Grzybowie (*Garbacz 2000*, 122–123, Tabl. LX:11). Nahodile je nalezneme také na germánských sídlištích – např. v Drösingu (*Stuppner 1983a*, 286, Abb. 515; *Nebehay – Stuppner 1989a*, 221, Abb. 889), Ringelsdorfu (*Nebehay – Stuppner 1989d*, 239, Abb. 1299) nebo Pełczysce (stanowisko 2: *Kontny – Rudnicki 2002*, 148, Fig. 2:d). Oblastí jejich největšího rozšíření zůstává dolní Polabí, kde jsou typickým milodarem řady bojovnických žárových urnových hrobů, např. na pohřebištích v Bornitzu (*Voigt 1975*, 303–304, Abb. 9:g, 10:d, 17:l, 18:d, 20:e), Hamfelde (*Bantelmann 1971*, 27, Taf. 18:120/b, 41:303/f, 45:318/h, 46:329/ab, 54:366/e,g, 62:403/h, 118:26d), Pölitzu (*Cosack 1979*, 79, Taf. 65:4), Schkopau (*Schmidt – Nitzschke 1989*, 74, 94–95, Taf. 42:175/e, 81:28) či Putensenu (hrob 150: *Wegewitz 1972*, 275, Taf. 36:150). Ojediněle se s nimi setkáme také v časně římských horizontech porýnských kastelů – např. v Halternu (*Müller 2002*, 45, 187, Taf. 46:513).

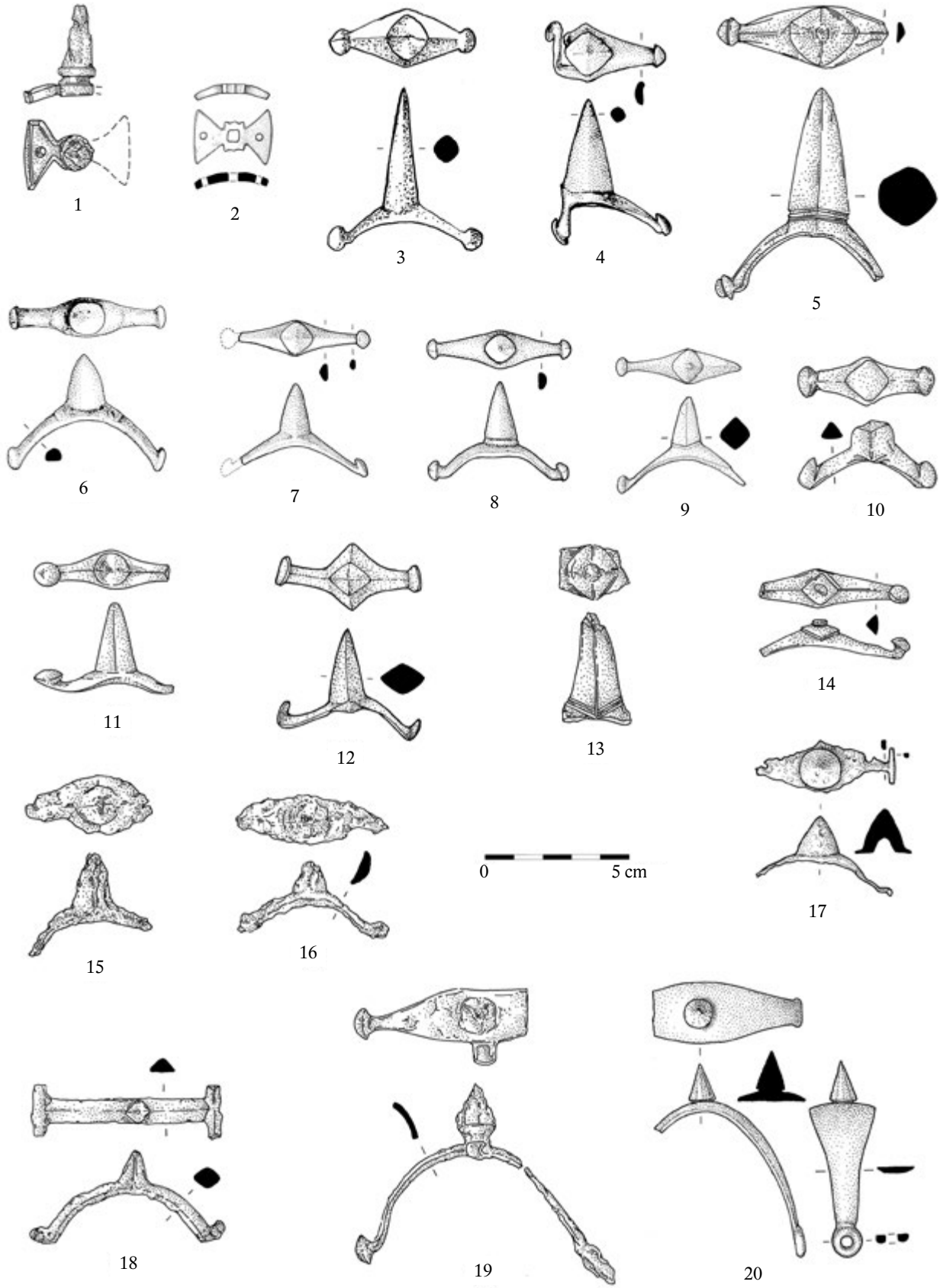
Obloukovité ostruhy (*Knopfsporen*). Jejich typologii pro przeworskou kulturu vypracoval Jerzy Ginalski (*1991*), který je rozdělil do sedmi základních skupin (A–G). Aplikována byla postupně na nálezy celého evropského barbarika.

Ginalski E2. Do skupiny ostruh s nízkým obloučkem, ale poměrně širokými rameny a krátkými masivními kuželovitými bodci typu Ginalski E2 (*Ginalski 1991*, 61–62, Ryc. 11:4–9) patří bronzové exempláře z Kozojídek II, Javorníka a Strážnice/Petrova I (*obr. 43:6–8*; *tab. 161:16–17*). Jsou to typické ostruhy przeworské kultury, které známe např. z inventáře hrobů na pohřebištích v Domanowicích (*Błażejewski 1998*, 194, Ryc. 5:2,5, 7:5) nebo Krupici (*Jaskanis 2005*, 99, Taf. XXVIII:Grab106:6–7, XLVII:Grab169:3), méně často ve wielbarské kultuře – hrob 521 z Weklic (*Kontny – Natuniewicz-Sekuła 2010*, 333–334, Ryc. 1A:1). V przeworské kultuře jsou datovány do rozmezí fází B2b–C1a (*Ginalski 1991*, 62; *Błażejewski 1998*, 194). V Čechách byla jedna bronzová ostruha typu Ginalski E2 obsažena v inventáři hrobu 100 v Lužci nad Vltavou (*Kytlicová 1970*, 350, obr. 35:1, 37:5). Ojediněle se tyto ostruhy objevují také v oblasti nad středním Dunajem (chata 32/86 na sídlišti ve Štúrově: *Beljak 2009*, 58–59, obr. 18:8), kde jsou spojovány s posuny nositelů przeworské kultury jihovýchodním směrem za markomanských válek a chronologicky řazeny do pozdní fáze stupně B2 a horizontu B2/C1 (*Tejral 2002*, 161, 163).

Ginalski E3. Masivní krátká a široká ramena s delšími plnými hráněnými bodci, někdy odsazenými rýhami charakterizují ostruhy typu Ginalski E3 (*Ginalski 1991*, 62, Ryc. 11:10–11). Zastupuje je bronzový exemplář z pohřebiště v Petrově I (*obr. 43:12*; *tab. 161:15*). Dosud se tato varianta ostruh na našem území neobjevila, analogii můžeme shledávat pouze na germánském sídlišti v Seebarnu v Dolním Rakousku (*Preßmair 2013*, 59–60, Taf. 16:5). Jerzy Ginalski (*1991*, 62) je považuje za lokální produkt jihovýchodního Velkopolska a Dolního Slezska v horizontu B2/C1 a ve fázi C1a. Zajímavá je skutečnost, že se nacházejí v hrobech beze zbraní nebo v ženských hrobech – např. v hrobě 1 v mohyle 22 z Oder (*Kmieciński 1968*, 89, Tabl. XXI:K.22-1/A–A_1).

Ginalski E5a. Lité ostruhy s vysokým štíhlým plným trnem a krátkými rameny ukončenými kulovitým knoflíkem typu Ginalski E5a (*Ginalski 1991*, 62, Ryc. 11:14–19) pocházejí z povrchových sběrů na pohřebišti v Lipově (*obr. 43:3*) a na sídlištích v Želeticích a Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 43:10–11*; *tab. 161:14*). Tato skupina ostruh vykazuje dvě výrazné geografické oblasti svého výskytu – území wielbarské kultury (hrob 521 z Weklic: *Kontny – Natuniewicz-Sekuła 2010*, 333–334, Ryc. 1A:2) a střední Podunají (královský hrob z Mušova: *Tejral 2002*, 159, 163–167, Taf. 50:54–55; ojedinělé nálezy z Lechotic, Jaroslavic a Mohelnice: *Tejral 1999*, 162, Abb. 20:8,10–11; kulturní vrstva sídliště ve Chvalkovicích: *Mikulková 2003*, 366, obr. 9:9; kulturní vrstvy sídlišť v Bernhardsthalu, Ringelsdorfu a Drösingu: *Tejral 1999*, 162, Abb. 1–3,7; Abrahám, hrob 215: *Kolník 1980*, 75–76, Taf. LXI:215/c1–c2; Velký Cetín, hrob 66: *Ruttkayová 2009*, 572, obr. 2:12; Závod II: *Elschek 2014a*, 125, obr. 12:4). Ostruhy tohoto typu se ale vyskytují také ve východních Čechách – v povrchových nálezech z Dolních Ředic a Hradce Králové (*Jílek 2014*, 117–118, obr. 2–4) a na sídlišti v Mikulovicích (*Sedláček – Kašpárek – Jílek 2010*, 387–388, obr. 30:5). Ostruhy typu Ginalski E5a jsou považovány za typickou součást bojovnických hrobů pozdní fáze stupně B2 a horizontu B2/C1, tedy doby markomanských válek a období těsně po jejich skončení (*Ginalski 1991*, 63; *Tejral 2002*, 164–166; *Sedláček – Kašpárek – Jílek 2010*, 387–388).

Ginalski E6. Nejpočetnější skupinou ostruh ze středního Pomoraví jsou čtyři bronzové exempláře se symetrickými, středně prohnutými oblouky ramen, které jsou ukončeny kulovitými knoflíky, a s masivním dlouhým trnem, často dutým, kruhového či kosočtverečného průřezu typu Ginalski E6 (*Ginalski 1991*, 63, Ryc. 11:20–22). Byly nalezeny na pohřebištích v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 43:4*; *tab. 161:18*) a Ostrožské Nové Vsi VI (*obr. 43:13*) a na sídlištích v Hroznové Lhotě II (*obr. 43:5*; *tab. 161:19*) a Hrubé Vrbce III (*obr. 43:9*). Tato velmi početná skupin ostruh má obdobu na řadě lokalit ve středodunajském barbariku, a to zejména na sídlištích, např. v chatě 32/1984 ze Štúrova (*Beljak 2009*, 58–59, obr. 18:8), v objektu 23 v Hurbanovu (*Rajtár 2004*, 148, obr. 113:1), v kulturních vrstvách sídlišť Čaka (*Beljak 2009*, 59, obr. 18:7), Zohor (*Elschek 1997a*, 40–41, obr. 16:6), Bernhardsthal, Katzelsdorf a Drösing (*Tejral 1999*, 162, Abb. 4–6), ale také v provinciálním prostředí, v okolí či v areálech římských vojenských objektů nebo venkovských vil (*Tejral 1999*, 162, Abb. 21–22; *Ardeleanu 2009*, 58, Fig. 7:1–8; *Masek 2013*, 135–136, 2. kép; *Rajtár 2015*, 388, obr. 4:9). Jsou rozšířeny zejména ve východogermánské oblasti, a zatímco v przeworské kultuře jsou vyráběny ze železa, ve wielbarské kultuře jsou zhotovovány z bronzu (*Rajtár 2015*, 388). Jejich výskyt v římských vojenských objektech je vysvětlován jako doklad přítomnosti germánských bojovníků přímo v římské armádě (*Tejral 1999*, 193). Nahodilé nálezy z černjachovské kultury, např. z lokality Pjatnickoje na dněperském levobřeží, mají knoflíky na koncích ramen zdobené červeným emailem (*Radyush 2013*, 322, 331, Fig. 2:29). Datování ostruh typu Ginalski E6 je téměř shodné s předchozím typem, spadá tedy do druhé poloviny 2. století, tj. do rozvinutého stupně B2 s optimem výskytu za markomanských válek (horizont B2/C1), a dožívají na počátku 3. století, ve fázi C1a (*Ginalski 1991*, 63; *Tejral 1999*, 162; *Rajtár 2004*, 148). Představují nadregionální prvek, který, ač původně cizího původu, rychle zdomácněl a byl přijat také středodu-

Obr. 43: Ostruhy. Čejkovice III (1). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2, 4, 17, 20). Lipov (3). Hroznová Lhota II (5, 14). Kozojídky II (6). Javorník (7). Strážnice/Petrov I (8). Hrubá Vrbka III (9). Želetice (10). Ostrožská Nová Ves V (11). Petrov I (12). Ostrožská Nová Ves VI (13). Vlčnov I (15). Ostrožská Nová Ves I (16). Ostrožská Nová Ves II (18). Kněždub I (19).

najskými Germány jako integrální součást jejich jezdecké výstroje (*Rajtár 2015*, 388–389).

Podle podobných morfologických znaků je možné do skupiny ostruh typů Ginalski E5–E6 přiřadit také některé zlomkovité kusy, a to fragment horní části ramen železné ostruhy s plným trnem ze sídliště ve Strážnici II (*tab. 106:12*), podobný železný exemplář s částečně zachovaným levým ramenem z Vlčnova I (*obr. 43:15*) či bronzovou ostruhu s nízkým obloukem, odlomeným koncem levého ramena a chybějícím trnem, který byl nejspíše nasazen na tyčinku, z Hroznové Lhoty II (*obr. 43:14*).

Ginalski D/E. Železná ostruha s malým obloučkem, širokými rameny a krátkým masivním hrotem ze sídliště v Ostrožské Nové Vsi I (*obr. 43:16*) odpovídá svojí konstrukcí typům Ginalski D nebo E (*Ginalski 1991*, 59–64, Ryc. 9, 11). Jelikož je poměrně zkorodovaná, je těžké ji blíže typologicky začlenit. Podobné exempláře se našly v objektu 56 na sídlišti v Branči (*Kolník – Varsik – Vladár 2007*, 94, tab. 67:8) nebo povrchovým sběrem na sídlišti v Tuklatech (*Píč 1905*, tab. LIX:24). Ostruhy těchto typů se vyskytují v datovatelných nálezových celcích od počátku 2. století do poloviny 3. století, tedy ve stupních B2–C1 (*Ginalski 1991*, 59, 63–64), což odpovídá chronologickému postavení doprovodného inventáře ze sídliště v Ostrožské Nové Vsi I (zejména spony typu A 84 spolu s římskoprovinciálními nebo germánskými kolínkovitými sponami).

Jahn 70, Ginalski E2/F2 (Knebelsporen). Zvláštním typem ostruh jsou železné exempláře s nízkým obloukem širokých ramen a krátkým dutým nebo plným bodcem, jejichž ramena jsou ukončena krátkými tyčinkami místo knoflíků (typ Jahn 70). Ve sledované oblasti se vyskytly na pohřebišti v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (*obr. 43:17*) a na sídlišti v Ostrožské Nové Vsi II (*obr. 43:18*). K druhé z nich můžeme najít identický bronzový protějšek na dolnorakouském sídlišti v Ringelsdorfu (*Stuppner 1984a*, 301, Abb. 613) nebo v przeworském hrobě 15 na pohřebišti Krupice (*Jaskanis 2005*, 15, Taf. VII:3). Martin Jahn (*1921*, 67–69, Abb. 70) je považuje za vedlejší skupinu obloukovitých ostruh, kdy kulovitý knoflík na konci ramen byl nahrazen roubíkem, jejich největší rozšíření vidí ve Slezsku a východním Prusku a datuje je do 3. století. Jerzy Ginalski je datuje do fáze C1a a přiřazuje do své varianty F2, ty však charakterizuje poměrně vysoký oblouk ramen (*Ginalski 1991*, 66, Ryc. 13:7–8). Zároveň ale připouští, že podobný tvar jako ostruhy typu Jahn 70 mají jeho typy E2 a E3, kterým odpovídají také nálezy ze středního Pomoraví. Někteří polští badatelé je zařazují k typům Ginalski E2 nebo E3 s dovětkem, že jde o tzv. *Knebelsporn* – např. exempláře z pohřebiště v Oblinu (hroby 51, 107: *Czarnecka 2007*, 23, 35, Taf. LIII:Grab 51/3, CXIII:Grab 107/3).

Ginalski G1. Ostruhy s vysokým obloukem a výrazně asymetricky klenutými rameny zakončenými knoflíky, s rozšiřujícím se středem s postranním háčkem a dlouhým bodcem typu Ginalski G1 (*Ginalski 1991*, 67–68, Ryc. 15:1–7) reprezentuje ojedinělý nález z Kněždubu I, který je ze železa a má poměrně krátký masivní bodec (*obr. 43:19*). Analogie nalezneme na sídlištích v Mohelně (*Sobolová 2009*, 55–56, tab. XI:5), Branči (*Kolník – Varsik – Vladár 2007*, 112, tab. 109:1) nebo Seebarnu (*Preßmair 2013*, 60, Taf. 17:1). V przeworské kultuře se vyskytují hlavně v první polovině 3. století ve fázi C1b, ale také ve stupni C2, takže s nimi musíme počítat po celé 3. století (*Ginalski 1991*, 70).

Nýtové ostruhy (*Nietsporen*). Z Blatnice pod Svatým Antonínkem I byla získána polovina bronzové vysoké obloukovité ostruhy s rozšířeným středem, krátkým hraněným bodcem a rameny ukončenými očkem pro upínací nýt (*obr. 43:20*). Typologicky odpovídá římskoprovinciálním ostruhám typu Jahn 74 nebo Nicolay D2. Analogie nalezneme v Mainzu (*Jahn 1921*, 72–73, Abb. 74) nebo na civilních neřímských sídlištích v dolním Porýní – Hagestein, Houten (*Nicolay 2007*, 59, Pl. 96:105.11,133.3). Tyto ostruhy jsou obecně charakteristické pro mladší až pozdní dobu římskou. Ve wielbarské kultuře patří k inventáři bojovnických hrobů skupiny B, což odpovídá období C1b–C2 (*Godłowski 1994*, 171). Johan Nicolay (*2007*, 59) jejich výskyt spatřuje až v pozdním 4. století.

5.2.9. Součásti koňských postrojů

Ozdobné kování řemení. Z mocné sídlištní kulturní vrstvy bylo v roce 2012 při záchranném archeologickém výzkumu v Kozojídkách II získáno lité bronzové prolamované dvojpeltoidní kování se dvěma nýty na zadní straně (*obr. 44:1*; *tab. 160:8*). Fragment poloviny obdobného bronzového kování pochází také z povrchového sběru z roku 2010 na sídlišti v Hrubé Vrbce I (nepublikovaný nález). Kování tohoto typu mohla sloužit jako ozdoba nejrůznějších typů kožených řemenů římských vojáků (hlavně opasků), nejčastěji jsou však na základě ikonografických pramenů a jejich polohy v hrobech s vozy spojována s římským koňským postrojem (*Bojanowsky 1994*, 80). Právě na území římských provincií k nim nalezneme početné analogie, zejména ve vojenských objektech na hornogermánsko-raetském (*Oldenstein 1976*, 184, Taf. 54:659–663; *Luik 1996*, Taf. 49:8; *Gschwind 2004*, 161–162, Taf. 47:C414; *Deschler-Erb – Wyprächtiger 2010*, 60, Abb. 15:292; *Höglinger 2011*, 374, Abb. 96) či dolnogermánském limitu (*Lenz 2006*, 196, Taf. 76:757), ale i na Britských ostrovech (*Bishop 1991*, 26, Fig. 5.1:C/1), v Galii (*Lodewijckx et al. 1993*, 81, Fig. 8:4.17; *Feugère 2002*, 102, Fig. 14:97), v Panonii (*Farka – Kladnik 1984b*, 296, Abb. 517; *Gschwantler – Nowak – Roth 1996*, 481, Abb. 453; *Jilek 2005*, 179, Abb. 5:28–29; *Ottományi 2012*, 12, 15. kép:5, *Redžić 2013*, 251–252, T. LVIII:611–612, LIX:613–616) nebo Dácii (*Dawson*

1989, 346, Fig. 5:6). V barbariku je zatím jejich výskyt spíše sporadický, jak ukazují jednotlivé exempláře na pohřebištích, např. v hrobě 764 v Plotišti nad Labem (*Rybová 1979*, 371, Abb. 49:7) či v hrobě 2/3 ze Stendalu-Borstelu v dolním Polabí (*Madyda-Legutko 1991*, 105, Taf. XII:6) nebo ze sběru na germánských sídlištích v Ringelsdorfu (*Stuppner 1990d*, 249, Abb. 1173) a Ochsenfurtu (*Hoffmann 2004*, 117, Taf. 37:31). Je však možné je nalézt také na sídlištích západogermánských Batavů v dolnorýnské deltě (*Nicolay 2007*, Pl. 75:48.6, 79:27,269.25).

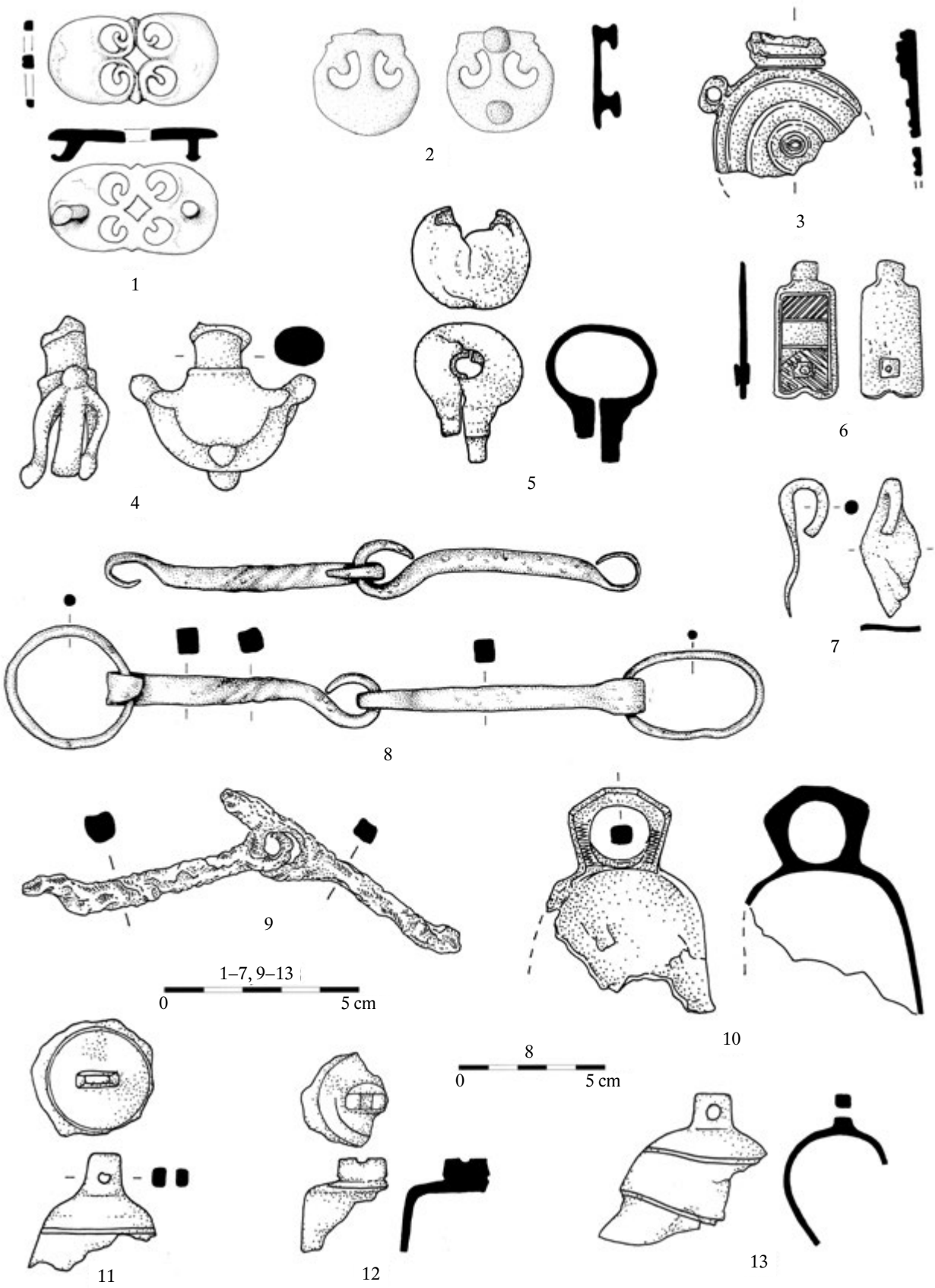
Časový rozptyl výskytu prolamovaných dvojpeltovitých kování je sice širší (již od 1. století), ve větším měřítku jsou však spojovány s nálezovými kontexty od poloviny 2. století do poloviny 3. století (*Oldenstein 1976*, 185; *Madyda-Legutko 1991*, 105; *Gschwind 2004*, 162; *Jilek 2005*, 179–180; *Redžić 2013*, 247).

Do stejné skupiny ozdob řemení římských vojenských opasků nebo koňských postrojů náleží také jednodílné bronzové peltovité kování se dvěma měsíčkovitě prolamovanými otvory a odlomenou horní hranou ze sídliště ve Strážnici II (*obr. 44:2*; *tab. 160:7*). Peltovitý motiv je velmi oblíbeným výzdobným vzorem v celé Římské říši, naprosto identická se strážnickým exemplářem jsou zejména plechová nákončí pochev mečů, jimž však chybí nýty. Nález ze Strážnice II se řadí do skupiny jednoduchých peltovitých kování řemení s analogiemi po celé Evropě, stejně jako předchozí dvojpeltoidní kus. Za všechny můžeme uvést nálezy z Lauriaca (*Bojanowsky 1994*, 78–79, Taf. VIII:51–54), Hofu am Leithagebirge (*Farka – Melzer 1979a*, 449, Abb. 496), Viminacia (*Redžić 2013*, 252–253, T. LIX:619), Zugmantelu (*Oldenstein 1976*, Taf. 54:648), Abusiny (*Gschwind 2004*, 331, Taf. 47:C407) nebo Wange v Galii (*Lodewijckx et al. 1993*, 81, Fig. 8:4.17). Ve středodunajském barbariku se zatím toto kování objevilo pouze na germánském sídlišti v Ringelsdorfu (*Allerbauer – Jedlicka 2000h*, 664, Abb. 817). Na rozdíl od dvojpeltovitého kování jsou jednoduché peltovité exempláře poněkud mladší. Jürgen Oldenstein (*1976*, 183) spatřoval jejich výskyt bez bližších datovacích záchytných bodů v rámci 2. a 3. století. Ve Viminaciu byly nalezeny ve vrstvách z druhé čtvrtiny 3. století (*Redžić 2013*, 247). Souhrnně lze tedy konstatovat, že jednoduchá peltovitá kování se objevují již v druhé polovině 2. století, ve velkém měřítku jsou užívána ve 3. století a udržují se v oblibě i ve 4. století (*Bojanowsky 1994*, 83–84).

Rozdělovač řemení. Jinou součást koňského postroje představuje rozlomený bronzový kruh zdobený plastickými soustřednými kružnicemi s jedním zachovaným očkem a obdélným mezičlánkem ze Strážnice I (*obr. 44:3*). Jde o rozdělovač řemení koňského postroje, pro nějž nalezneme analogie jak v římských kastelech, např. ve Vindonisse (*Unz – Deschler-Erb 1997*, 45–46, Taf. 62:1755) nebo v Apulu (*Găzdac 1999*, 744, 746, Pl. V:1), tak v nížinných civilních sídlištích Kapel Avezaath a Opijnen v nizozemské části dolnorýnské delty (*Nicolay 2007*, 289, 292, 377, Pl. 66:143.1,233.4). Tyto tvarově málo se měnící části římské výstroje je mimo nálezové celky bez doprovodných nálezů těžké blíže datovat. Kompletní rozdělovač řemení i s postranními závěsky se našel na sídlišti v Hrubé Vrbce I (*Zeman 2017a*).

Zvonečky. Poměrně zajímavou kategorií římských výrobků v barbariku jsou bronzové zvonečky (*tintinnabula*). V posledním soupisu bylo uvedeno 11 ks z Moravy a naddunajské části Dolního Rakouska (*Jílek 2008*, 150–151). Nové povrchové sběry z jihovýchodní Moravy tento počet doplnily o další čtyři exempláře. Mezi zvonky cylindrického tvaru (typ Nowakowski A) patří polovina bronzového zvonečku z Blatnice pod Svatým Antonínkem I s pětiúhelníkovitým uchem (*obr. 44:10*). Pro něj nalezneme ve studovaném regionu paralelu ve starším nálezu z Uherského Brodu (*Jílek 2008*, 145, obr. 1). Vyskytuje se po celou dobu římskou, od časného 1. století po přelom 4. a 5. století (*Nowakowski 1988*, 75). Mezi zástupce zvonků pyramidovitého tvaru s čtyřúhelníkovitou základnou (typ Nowakowski B) se řadí druhý bronzový exemplář z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 44:12*). Vzhledem k značně fragmentárnímu stavu není možné stanovit, zda mělo ucho typický tvar polygonu nebo oblouku. Tato skupina, kterou reprezentují zejména sběrové nálezy z Dolního Rakouska, byla vyráběna mezi polovinou 1. století a polovinou 3. století, tvary s obloukovitým uchem pak zejména ve 4. století (*Jílek 2008*, 146, 150, obr. 2:1–4, 3–5). Zbylé dva bronzové zvonečky ze sídliště ve Strážnici II jsou stejného tvaru s čtyřúhelníkovitým uchem s malým otvorem a na těle zdobené dvojicí rytých horizontálních linií (*obr. 44:11,13*). Typologicky patří do skupiny zvonků kuželovitého tvaru (typ Nowakowski C), které jsou v římských provinciích velmi rozšířené zhruba od 2. do počátku 5. století (*Nowakowski 1988*, 80–81). Zvonečky byly u Římanů používány v různých funkčních rovinách – jako signální nástroje zavěšené na krku domácích zvířat (spíše železné exempláře), jako součást koňských postrojů, jejichž zvuk měl odhánět od jezdce nebezpečí, nebo jako hudební nástroje při kultovních obřadech (*Jílek 2008*, 150). Otázkou však zůstává, jakou z výše zmíněných funkcí tento předmět převzatý z provinciálního prostředí hrál u Germánů. Nestratifikované nálezy nám k rozřešení této otázky bohužel nemohou pomoci.

Závěsky. Kožené řemeny či bronzové ozdoby koňského postroje, jež na nich byly upevněny, byly opatřeny ještě kovovými závěsky nejrůznějších tvarů. K této kategorii nálezů musíme počítat nezdobený závěsek kosočtverečného tvaru z bronzového plechu z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 44:7*), další bronzový exemplář kapkovitého tvaru s pásy ryté výzdoby v horní části z Josefova II (*tab. 51:1*) nebo bronzový závěsek obdélníkového tvaru s vykrojeným koncem, který je zdobený poli s rytou šrafovanou výzdobou, ze sídliště Ostrožská Nová Ves IV (*obr. 44:6*). Tyto nálezy bez kontextu není možné přesněji datovat.

Obr. 44: Součásti koňských postrojů, zvonečky. Kozojídky II (1). Strážnice II (2, 11, 13). Strážnice I (3). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (4, 7, 10, 12). Blatnice pod Svatým Antonínkem II (5). Ostrožská Nová Ves IV (6). Vlčnov-Dolní Němčí (8). Ostrožská Nová Ves V (9).

Udidla a postranice. Dokladem čelní části ustrojení římského nebo germánského koně je celé železné udidlo s kruhovými konci a dvěma spojenými rýhovanými středovými tyčinkami z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 44:8*; *tab. 161:13*). Představuje nejčastější typ římského koňského udidla, jehož nálezy známe z Mušova – Burgstallu (*Tejral 1994*, 46, Abb. 2:9), z mohyly 2 s vozem a koňskými pohřby z panonské Inoty (*Palágyi 1981*, 41–42, Taf. XVII:26, XVIII:2) nebo z římských vojenských porýnských kastelů v Abusině (*Gschwind 2004*, 354, Taf. 62:C787), Xantenu (*Lenz 2006*, 174, Taf. 46:444) a Saalburgu (*Schleiermacher 2000*, 169, 176, Taf. 2:2–4). Exempláře z těchto lokalit v Porýní a Panonii jsou většinou datovány do 1. až počátku 3. století (*Palágyi 1981*, 27; *Nicolay 2007*, 45, 47, Pl. 50–51). Naproti tomu nálezy dvojdílných udidel tohoto typu z barbarika jsou poměrně vzácné, objevují se jen v severských bažinných obětištích (Nydam: *Bemmann – Bemmann 1998*, 193–194, Taf. 211:2059–2061), nebo na pohřebištích východního Pruska na pobřeží Baltského moře (Zarečie u Primorsku: *Wilbers-Rost 1994*, 67–68, Taf. 9:C), které chronologicky náležejí obecně do mladší až pozdní doby římské. Větší zastoupení dvojdílných tyčinkovitých udidel s postranními kroužky shledáváme v pobaltské oblasti opět až v pozdní fázi doby stěhování národů, s typickým příkladem na pohřebišti Nowinka (*Kontny – Okulicz-Kozaryn – Pietrzak 2009*, 170–172, Fig. 4:a,c).

Další fragment železného udidla, sestávající z jedné tyčinkovité části, i s jednou kompletní postranicí pochází ze sídliště Ostrožská Nová Ves V (*obr. 44:9*; *tab. 161:10*). Náleží ke stejnému typu jako předchozí, jeho datování by se vzhledem k přítomnosti postranice posouvalo blíže k pozdní době římské. Železné tyčinkovité postranice udidel byly zatím nalezeny pouze na pozdně římských sídlištích v Drslavicích (*Tejral 2011*, 168, 399, Abb. 312:1) a Rakytovcích na středním Slovensku (*Pieta 1999*, 182, Abb. 8:10), zato se často vyskytují v kostrových hrobech počáteční fáze doby stěhování národů (ve stupních D1 a D2). Z barbarika uveďme alespoň nálezy z hrobu bojovníka z Břízy (*Svoboda 1965*, 238, Taf. XXL:10–11) nebo ze ženského hrobu 1 z Untersiebenbrunnu (*Tejral 2011*, 167, Abb. 124:3–4). Nově ale tři kusy pochází i z povrchové prospekce římského polního tábora z období markomanských válek z Engelhartstettenu (*Groh – Sedlmayer 2015*, 52, Abb. 31:32–34). V mladších vrstvách z 3.–4. století se udidla objevila v římském táboře a civilním městě v Lauriacu (*Bojanowsky 1994*, 50–51, Taf. II:11–13), jedna železná tyčinkovitá postranice udidla pochází také z Novaesia (*Simpson 2000*, 94, Pl. 32:6), celé udidlo i se dvěma postranicemi bylo získáno povrchovým sběrem na norické lokalitě Pittenhart (*Kobler 2001*, 122, Abb. 65:6). Ve větší míře je výskyt tyčinkovitých udidel, postranic a dalších součástí koňského postroje koncentrován na území provincie Panonie a je spojován s posuny východních jezdecko-nomádských populací směrem do střední Evropy na přelomu 4. a 5. století. Původ postranic udidel je tedy spatřován v euroasijské lesostepní a stepní oblasti, v sarmatsko-alanském kulturním okruhu (*Tejral 2011*, 167–169).

Vodicí kroužek jha. Poměrně masivní bronzový předmět z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 44:4*; *tab. 161:11*), z něhož se zachoval zlomek tyčinky a na jejím vrcholu oboustranný plastický motiv ve tvaru listu, jehož jednotlivé cípy jsou ukončeny kuličkou, představuje ve středoevropském prostoru vzácný příklad vodicího kroužku římského koňského postroje, který býval upevněn v horní třetině jha (*Schuster 2006b*, 80). Samotný kroužek je odlomený. Římské vodicí kroužky jha v podunajských provinciích jsou utvářeny jinak, kroužek je buď bez tyčinky, nebo je na něm ze spodní strany obdélný rámeček. Výjimkou jsou nálezy v inventáři panonských mohylových pohřbů s vozy ze Zsámbeku (*Alföldi – Radnóti 1940*, 310, Taf. 23:6) a Szomoru-Somodorpuszty (*Palágyi – Nagy 2002*, 39–40, 148, Taf. XXI:8), který je shodný s blatnickým exemplářem. Takto plasticky zdobené kroužky uzdy jsou specifickou lokální produkcí dílen v Raetii a Horní i Dolní Germánii, kde se objevují v nálezech z řady vojenských kastelů, např. v Saalburgu, Zugmantelu, Feldbergu (*Schleiermacher 2000*, 178, Taf. 4:1–2,5–6,11), Pforzheimu (*Kortüm 1995*, 181, Taf. 21:31ab) či Burghöfe (*Franke 2009*, 45, Taf. 35:772), a také na germánském území v přilehlé části svobodné Germánie, např. na sídlištích ve Frankenwinheimu a Unterpleichfeldu (*Hoffmann 2004*, 177, 210, Taf. 11:12, 41:6), Erfurtu-Frienstedtu (*Voß 2013*, 204, Abb. 7:2), Federsen Wierde (*Schuster 2006b*, 80, Taf. 21:162), Römhildu (*Stoi 1980*, Taf. 37, 38a), Großjeně nebo v žárovém hrobu z Rockenthinu (*Becker a kol. 2006*, 80, 207, Taf. 110:5–6). Jejich datování v barbariku se pohybuje v rozmezí 2.–3. století (*Hoffmann 2004*, 113; *Schuster 2006b*, 80), v nálezovém kontextu v Pforzheimu byly zařazeny do druhé čtvrtiny 2. století (*Kortüm 1995*, 181).

Podkova. Fragment masivního bronzového obloukovitého předmětu se dvěma kruhovými otvory z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*tab. 14:7*) má velmi blízko k obdobnému povrchovému nálezu z dolnorakouského Kleinhöfleinu (*Hasenhündl 1997*, 847, Abb. 760). Ten byl interpretován jako koňská podkova s obecným datováním do doby římské. Ke stejné funkci bych se přikláněl rovněž v případě blatnického exempláře, přestože podkovy římských koní byly převážně železné (*Hübener 1973*, 37, Taf. 21:1–4).

5.2.10. Nástroje a nářadí

5.2.10.1. Radlice

Germánské zemědělské nářadí patří obecně k velmi málo známým druhům nástrojů. Skromný sortiment tak rozšiřují dva nové nálezy železných radlic z germánských sídlišť jiho-

východní Moravy. První z nich, z Ostrožské Nové Vsi I, má poměrně symetrický široký obloukovitý tvar s masivní otevřenou tulejí a bočními laloky a je po celém ostří zpevněná dodatečně nakovanými železnými pásy (*obr. 45:3*; *tab. 162:2*). Druhý exemplář, z Hroznové Lhoty II, je poněkud užšího tvaru s otevřenou tulejí a střed těla má dodatečně zpevněný nakovaným železným pásem (*tab. 43:11*; *tab. 162:1*). Obě radlice náležejí k typu Henning A1, který se vyskytuje od pozdní doby laténské po časný středověk (*Henning 1987*, 49–52, Tab. 13–16). Analogickou radlici známe ze sídliště Alekšince (*Pieta 2002b*, 64, obr. 1:9), dva shodné kusy pocházejí také z depotu na sídlišti v Dunajské Lužné (*Bazovský 2010*, 17, obr. 4:7, 5:3). Ze středodunajského barbarika známe ještě subtilnější radličku ze sídliště v Branči (*Varsik – Hajnalová 2010*, 182, obr. 2:2) a fragmenty tří radliček z výzkumu sídliště ve Vlčnově-Dolním Němčí (*Zeman 1999*, 161, tab. 43:17, 61:6). Uplatnění železných radlic k zvýšení účinnosti dřevěného hákovitého rádla je považováno za vliv blízkého římskoprovinciálního prostředí, třebaže radlice půdu neobracely, ale pouze rozrývaly v šikmém sklonu (*Hajnalová – Varsik 2010*, 182). Většina radlic na germánských sídlištích pochází teprve z mladší a pozdní doby římské. Své předlohy mají v podunajských provinciích, kde jde rovněž o nejrozšířenější typ radlic, která se téměř nezměněná udržela až do současnosti (*Pohanka 1986*, 16–27, Taf. 1–5).

5.2.10.2. Sekery

Z povrchových sběrů na germánských lokalitách jihovýchodní Moravy pocházejí dvě železné sekery. Těmto artefaktům bych přisuzoval univerzální funkci nástrojů nebo zbraní. Sekeru z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (*obr. 45:1*; *tab. 162:10*) můžeme podle tvaru těla a otvoru typologicky přiřadit ke Kieferlingově 3. skupině, sekeru z Ostrožské Nové Vsi IV (*obr. 45:2*; *tab. 162:11*) do skupiny Kieferling 4 (*Kieferling 1994*, 336–337, Abb. 2). Jde o nejpočetnější skupiny nálezů germánských seker tzv. odersko-labského typu, které jsou rozšířeny u polabských Germánů a v luboszycké kultuře (*Kieferling 1994*, 339, Abb. 4). Jejich chronologická citlivost je minimální, většinou jsou datovány doprovodným inventářem nálezových celků. Příkladů nálezů železných seker z našeho území máme dostatek, avšak převážně z hrobů – Blížkovice (*Tejral 1971*, 74, obr. 13:7), Plotiště nad Labem (hroby 186 a 1212: *Rybová 1979*, Abb. 4:8, 12:7), Pňov (hrob 70: *Rybová 1970*, 29, 97, Taf. XXVIII:5), Libochovice (hrob VII), Vrutice (*Zápotocký 1969*, 188, 198, obr. 7:7, 15:1) aj. Na germánských sídlištích je výskyt seker vzácnější – exemplář z objektu 7 ze stupně C1 z Brodu nad Dyjí (*Tejral – Jelínková 1980*, 406–407, obr. 9:8), jeden zlomek z depotu z pozdní doby římské z Blažovic (*Mikulková 2013a*, 127), blíže neupřesněný počet seker v depotu v jámě 510 v Rousínově, datovaném do stupně B2 (*Mikulková 2013b*, 209, obr. 3), dva kusy z povrchových sběrů v Bernhardsthalu (*Jedlicka 1995*, 697, Abb. 448; *Allerbauer – Jedlicka 2000c*, 644, Abb. 630) nebo jedna sekera ze sídliště v Pobedimi (*Pieta 2002b*, 65, obr. 1:6).

5.2.10.3. Nože

Jedním z nejběžnějších nástrojů na germánských sídlištích i pohřebištích jsou železné nebo bronzové nože s rukojetí z organického materiálu. Z lokalit středního Pomoraví bylo získáno celkem deset nožů, z toho tři bronzové a sedm železných (*obr. 45:9–13*; *tab. 12:2–3, 42:30, 70:16, 82:16, 162:5–6*). Vzhledem k minimální chronologické citlivosti těchto nástrojů nemá smysl pro nestratifikované nálezy používat některý z vypracovaných typologických systémů (*von Müller 1957*, 45–48; *Droberjar 1999a*, 112–118, Abb. 26). V našem souboru převažují nože s dlouhým a rovným, oboustranně odsazeným trnem rukojeti. Z ní se na jednom exempláři dochovala železná objímka (*obr. 45:11*). Na železný nůž ze sídliště Ostrožská Nová Ves V byla dvěma nýty připevněna bronzová rukojeť (*tab. 70:16, 162:6*). Přinýtovanou rukojeť musel mít také bronzový nůž ze Strážnice II, o čemž svědčí otvor pro nýt na rozhraní čepele a trnu držadla (*obr. 45:9*).

5.2.10.4. Nůžky

V inventáři žárového hrobu 1/2016 v Ostrožské Nové Vsi VI byly mezi milodary také rozlomené pérové bronzové nůžky se širokými páskovými rameny (*obr. 45:4*; *tab. 162:3*). Patří k variantě Knaack Ic s obloukovitě odsazenou bází ostří (*Knaack 1978*, 18–19, Abb. 2–3). U polabských Germánů je tato varianta v oblibě již v době laténské a v časné době římské a potom na počátku mladší doby římské, ve stupni C1 (*Knaack 1978*, 21). Nůžky jsou velmi častým milodarem ženských i mužských žárových hrobů, bronzové exempláře se objevují spíše ve starší době římské. Mají více funkcí (*Knaack 1978*, 38–41) – mohly sloužit jako pracovní nástroj (textilní výroba, stříhání vlny ovcí či hřívy koním), součást toaletních souprav (stříhání vlasů a vousů) nebo k rituálním účelům (symbol iniciačního obřadu; často se vyskytují v kombinaci se zbraněmi – snad k ustřižení vlasů poraženého nepřítele?).

5.2.10.5. Šídlo

Železný, 4,3 cm dlouhý předmět čtvercového průřezu s rombicky rozšířeným hrotem ze sídliště v Ostrožské Nové Vsi IV (*obr. 45:5*) připomíná univerzální řemeslné nástroje dlouhé životnosti. Jejich funkce je nejčastěji spojována s textilnictvím a zpracováním kůží jako šídel k vytváření otvorů pro šití. Analogický nástroj byl objeven např. na sídlišti v Seebarnu (*Preßmair 2013*, 68, Taf. 15:11).

5.2.10.6. Oboustranný hrot

Z pohřebiště v Hroznové Lhotě I pochází nález bronzového oboustranného hrotu čtvercového průřezu o délce 10,7 cm, jehož jeden hrot má kratší a druhý delší ostří (*obr. 45:7*; *tab. 162:4*). Jde o univerzální nástroj použitelný v kovolitectví či šperkařství (k vytváření výzdoby?) nebo při podomácké textilní výrobě k děrování kůží. Podobné dva železné oboustranné hroty tvořily spolu s kosami a noži součást skladby malého řemeslnického depotu v jámě 33/67 na sídlišti pozdní doby římské ve Zlechově (*Zeman 2006*, 457, 460, obr. 8:3,5); objevují se také ve výbavách žárových hrobů mladší a pozdní doby římské – např. hrob 172 z Kostelce na Hané (*Zeman 1961a*, 80, obr. 35:C/d).

5.2.10.7. Hřeby

Další poměrně univerzální funkční kategorií, v povrchových nálezech časově obtížně determinovatelnou, představují hřeby či drobnější hřebíky vyrobené ze železa i bronzu (*tab. 13:6, 31:8, 42:31, 43:7,12, 66:5–6, 106:14, 139:5*). Mohou pocházet z nejrůznějších dřevěných předmětů, vnitřního vybavení chat či řemeslné výbavy, nebo sloužily jako ozdobné součásti různých druhů kožených řemenů.

5.2.10.8. Kružítko/odpichovátko

Unikátní objev v barbariku představuje římské bronzové kružítko/odpichovátko (*Stechzirkel*, *circulus*) z ojedinělého nálezu v Kyjově III (*obr. 45:6*). Těžko říci, k čemu jej Germáni potřebovali, spíše jde o ztracený nález nebo kuriozitu. Geograficky nejbližší analogie nalezneme v Panonii (povrchový nález z Bruckneudorfu: *Nowak – Roth 1997a*, 825–826, Abb. 546; exempláře z pohřebišť 4. století: *Lányi 1972*, 83, Abb. 57:58) nebo v Noriku (systematický výzkum na Magdalensbergu: *Deimel 1987*, 174, Taf. 34:1; Paulpötschen: *Windholz-Konrad 2003*, 75, Taf. 11:164). Nástroje identického mechanismu a tvaru se však objevují také na římských vojenských lokalitách v západořímských provinciích – jedno bronzové a dvě železná kružítka pocházejí z Augsburgu-Oberhausenu (*Hübener 1973*, 83, Taf. 12:18, 34:10–11), další bronzové exemplář potom z Halternu (*Müller 2002*, 213, Taf. 83:902) nebo Augstu (*Fünfschilling 2012*, 228–229, Taf. 10:286). Bronzové či železné kružítko (známá jsou i kostěná) patřilo spolu s pravítkem, olovnicí, úhelníkem a vodováhou k základním vyměřovacím nástrojům římských architektů a stavebních inženýrů. Kromě vlastních nálezů-artefaktů existují také jejich vyobrazení na římských náhrobcích (*Grewe 1991*, 607, Abb. 3–4). Odpichovátko, tedy kružítko se dvěma hroty, sloužilo k měření a přenášení vzdáleností na mapě.

5.2.10.9. Ocílky

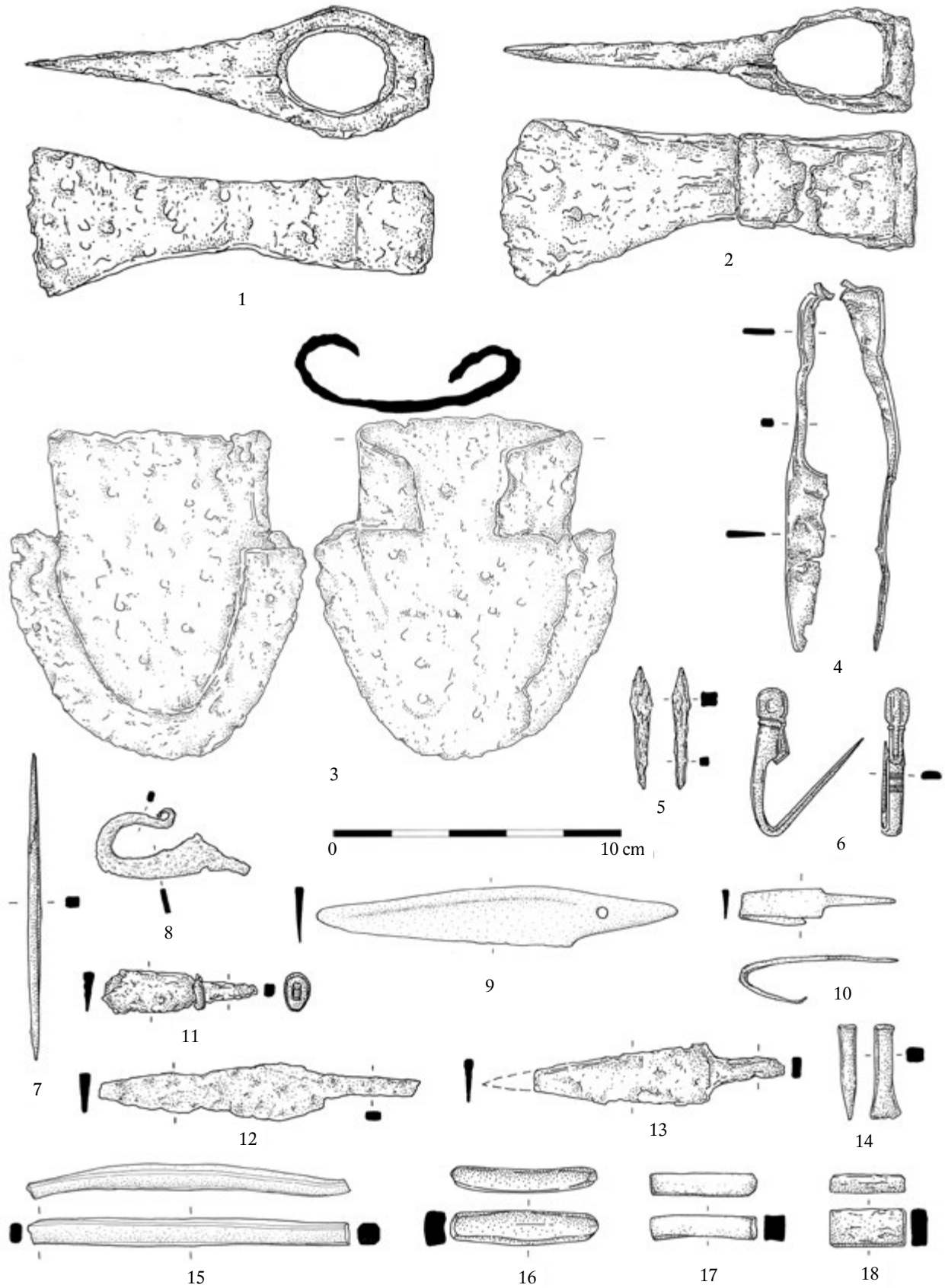
Zajímavým nálezem jsou zlomky drobných železných předmětů omegovitého tvaru se zahnutými a stočenými konci z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 45:8*) a Ostrožské Nové Vsi V (*tab. 70:18*). Nejde o příliš časté artefakty v době římské, uvést lze v podstatě jen nekompletní exemplář z výrobního objektu 11/68 na pozdně římském sídlišti ve Zlechově (*Zeman 2008*, 115, tab. 113:1). Daleko častěji tyto předměty zaznamenáváme v době stěhování národů, zejména v kostrových hrobech z 5. století (*Tejral 1982*, 154–155, obr. 76:3, 92:1, 102:3; *Čižmář – Tejral 2002*, 118, Abb. 7:5–6,9, 10:2). Názory na funkci těchto nástrojů se značně různí. Nejčastěji bývají považovány za součást křesacích souprav zavěšených na opasku, konkrétně za ocílky (*Tejral 1982*, 154–155). Druhou možností je jejich použití jako obvodového kování osobních kožených kapsářů, zejména v době stěhování národů (*Droberjar 2002a*, 115–116).

5.2.10.10. Šicí jehly

Bronzové, železné nebo kostěné šicí jehly s oválným ouškem představují běžnou součást života na germánských sídlištích. Jako symbolický atribut byly přidávány také do výbavy hrobů. Z povrchových sběrů ve středním Pomoraví pochází celkem čtrnáct exemplářů šicích jehel, které jsou všechny z bronzu (*obr. 37:22–32*; *tab. 22:7, 58:22, 96:3*). U celých kusů se jejich délka pohybuje v rozmezí 7–10,5 cm. Většinou jsou vyrobeny z tyčinkovitého drátu o kruhovém průřezu, ale ve dvou případech se objevily také jehly z bronzového pásku (*obr. 37:28,32*). Šicí jehly jsou zcela univerzálním artefaktem bez chronologické citlivosti, jejich tvar se do současnosti nezměnil.

5.2.10.11. Háčky vřetena

Velmi častým artefaktem po celém území svobodné Germánie a v římských provinciích v sídlištním i funerálním prostředí jsou drobné bronzové jehličky (*Spindelhaken*), jejichž horní konec je háčkovitě ohnutý a tělo hladké nebo horizontálně či šikmo tordované. Jejich délka se nejčastěji pohybuje od 3 do 10 cm. Ze středního Pomoraví se podařilo shromáždit celkem osm exemplářů, z nichž polovina pochází ze sídliště ve Stražnici I (*obr. 37:15–21*; *tab. 58:21*). Tyto artefakty představují signifikantní doklad podomácké textilní výroby v procesu primárního spřádání nití. Jehličky bývaly zaraženy do horního konce dřevěného nebo kostěného dříku vřetena (na spodním konci je přeslen) a během jeho rotačního pohybu sloužily k prvotnímu uchycení nitě při spřádání z chomáče vlny. Jako pojistka proti vyvléknutí nitě při práci sloužilo výrazné tordování, do jehož drážek bylo možné nit namotat (*Gostenčnik 2001*, 571–572). Podle jiné teorie byly používány při stehování textilního materiálu při šití, kdy tordované tělo

Obr. 45: Nástroje a polotovary. Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1, 10). Ostrožská Nová Ves IV (2, 5, 16). Ostrožská Nová Ves I (3). Ostrožská Nová Ves VI (4). Kyjov III (6). Hroznová Lhota I (7, 17). Vlčnov-Dolní Němčí (8, 14). Strážnice II (9, 15). Hroznová Lhota II (11, 18). Petrov I (12). Strážnice I (13).

jehličky zabraňovalo vysouvání jehlice z materiálu – tato interpretace vychází z nálezové situace v mohyle z Lędyczeku, kde byla objevena tordovaná jehlička spolu se šicí jehlou zapíchnutá ve zbytku tkaniny (*Biborski – Kaczanowski 2001*, 71, 74, Abb. 6–9). Drobné jehličky s háčkem není možné precizněji chronologicky zařadit, bez větších typologických změn se objevují od pozdní doby laténské po celou dobu římskou a dle etnografických paralel sloužily svému účelu ještě v 19. století (*Gostenčnik 2009*, 37).

Podle typologické analýzy nálezů z norického textilního centra na Magdalensbergu, odkud pochází 128 exemplářů vřetenových háčků (*Gostenčnik 2001*, 574–576, Abb. 1), náležejí všechny doklady z jihovýchodní Moravy ke skupině háčků s trnem a v jejím rámci je nejvíce zastoupena varianta Gostenčnik M13 (3 ks), ostatní typové varianty se vyskytují po jednom kusu (M3, M5, M10, M15 a M16). Všechny tyto varianty se na Magdalensbergu objevují v nálezových kontextech první poloviny 1. století (*Gostenčnik 2001*, 576). Ze starších nálezů z regionu je možné zmínit sídlištní exemplář z chaty VII z Mikulčic a tři kusy z Uherského Brodu II (*Zeman 1999*, 153, tab. 113:3–6), z chaty 89/64 ze Zlechova (*Zeman 2007a*, 299, Abb. 14:21) nebo z objektu 507 z Hrubé Vrbky I (*Vachůtová – Zeman 2010*, 519, obr. 8:3), z jihozápadního Slovenska potom z objektu 193 v Branči (*Kolník – Varsik – Vladár 2007*, 29, tab. 158:4) či z objektu 2/97 v Lábu (*Elschek 2005*, 264, tab. VI:5). Mezi milodary v žárových hrobech se vyskytly např. v hrobě 193 z Kostelce na Hané (*Zeman 1961a*, 261, obr. 41:B/a), v hrobě 185 z Abrahámu (*Kolník 1980*, 66, Taf. LIII:185:d) nebo v hrobě 30 z Kostolné pri Dunaji (*Kolník 1980*, 107, Taf. XCV:30:f).

5.2.10.12. Rukojeti nástrojů

Do této kategorie bych zařadil dva drobné předměty ze sídlišť ve Strážnici. Prvním z nich, ze Strážnice II, je deformovaná bronzová plechová objímka spojená dvěma bronzovými nýty a pokrytá jemnou rytou výzdobou složenou z řad koncentrických kroužků a vícenásobných nebo propletených vlnic (*obr. 47:5*). Její tvar připomíná ozdobné kování rukojeti nějakého nástroje (velkého nože?) nebo zbraně (meče?). Výzdoba a styl artefaktu mají nepřímou analogii na kování římského opasku z objektu 6 z Cíferu, který byl Germány sekundárně upotřeben (*Cheben – Ruttkay 2010*, 320, Taf. II:9).

Druhý příklad, ze Strážnice I, představuje malý fragment kostěného artefaktu se zachovanou výzdobou rytými koncentrickými kroužky (*tab. 97:48*). Obdobná výzdoba nalezla odezvu zejména na obvodových destičkách různých typů třívrstvých parohových hřebenů, vzhledem k oblouk ovitému prohnutí exempláře však toto použití můžeme vyloučit. Nabízí se také interpretace jako kostěného prstenu; takový se našel např. v hrobě 533 z Cecele (*Jaskanis 1996*, 73, Taf. LXXI:5). Dle mého názoru má strážnický fragment nejblíže ke kategorii ozdobného obložení rukojetí nožů či jiných řemeslných nástrojů s rukojetí tvořenou železným trnem, jaký se našel třeba v hrobě IV z Dobřichova – Pičhory (*Droberjar 1999a*, 220, Taf. 10:11). Bližší datování takových univerzálních nástrojů je nemožné.

5.2.10.13. Lékařské nástroje

Kategorie kovových tyčinkovitých předmětů, charakterizovaných tělem profilovaným plastickými vývalky a žlábky a ukončených velkým kulovitým knoflíkem, je zastoupena třemi exempláři. Dutá zdobená stříbrná kulovitá hlavice pochází ze sídliště ve Strážnici II (*obr. 47:11*; *tab. 158:18*), bronzové exempláře v různém stavu zachování potom z lokalit Sudoměřice II (*obr. 47:12*) a Vacenovice (*obr. 47:13*; *tab. 158:17*). Je zjevné, že tyto artefakty tvořily násadku horní části delšího předmětu, pravděpodobně bimetalického (nejspíše se železnou spodní polovinou). Svým provedením se vymykají germánskému prostředí, jejich provenience bude s určitostí římskoprovinciální. Tomu odpovídají také dohledatelné analogie. Až na dvě výjimky z germánských sídlišť Mušov – Neurissen (*Jílek 2004*, 33, obr. 1) a Bernhardsthal (*Adler 1991c*, 281, Abb. 629) jsou všechny další z lokalit v Panonii – Purgstall (*Rausch 1990a*, 247, Abb. 1108; *týž 1990b*, 247, Abb. 1113; *týž 1993*, 756, Abb. 778), Carnuntum (*Matouschek 1987–88*, 147, Taf. 17:1), Zehnbach (*Rausch 1988*, 316, Abb. 722), Wagna (*Matouschek 1987–88*, 147, Taf. 17:2; *Kropf 1993*, 768, Abb. 805).

Nejasnou funkci těchto nástrojů již důsledně zhodnotil Jan Jílek (*2004*, 33–35), přičemž zaujal jednoznačný postoj, že jde o tzv. jehly (*acus*), tedy pomocné chirurgické nástroje při náročnějších operacích v očním lékařství (*Heinz 1993*, 54–55, Abb. 67). S tím by nepochybně bylo možné souhlasit v případě celých exemplářů. Jelikož však hodnocené nálezy z jihovýchodní Moravy představují v ideálním případě pouze celou bronzovou horní část, můžeme jen spekulovat, jak byla utvářena spodní část artefaktu, na níž byla dochovaná horní část původně nasazena. Podobně profilované rukojeti mají také některé římské chirurgické háčky (*Künzl 1982*, 45, 63, Abb. 15:6, 35:20–22; *Gostenčnik 2013*, 103–104, Abb. 3:7), břitvy (*Riha 1986*, 28–29, Taf. 10:83–85) nebo kapesní nožíky (*Fünfschilling 2012*, 216, Taf. 4:97–98,101). Rozhodně bych tyto části nástrojů nepřiřazoval k psacím potřebám (*stilům*), i když některé starší (Maria Saal: *Farka – Kladnik – Kladnik 1985–86*, 283, Abb. 616; Carnuntum: *Adler – Schmelzenbarth 1991b*, 297, Abb. 801) či nově publikované nálezy z Augstu a Kaiseraugstu mají shodně formované horní části (*Schaltenbrand Obrecht 2012*, 466–473, 502, 504, Taf. 48, 59–61, 73:AR 719, 74:AR 918). Hodnocené nálezy z jihovýchodní Moravy totiž nevykazují známky odlomení hrotu určeného k psaní na horní plošce,

zatímco dlátkovité rozšíření spodního konce sloužilo k mazání textu. Bez psacího hrotu by tyto nástroje tudíž neplnily svoji funkci a je nutné tuto interpretaci zavrhnout. Přitom konstrukčně jednodušší *stily* ve středodunajském barbariku nalezneme jak na germánských sídlištích, např. Beladice (*Ruttkayová – Ruttkay 2015*, 51, obr. 76), Enzersfeld (*Karl – Karl 1996a*, 497, Abb. 534), tak v inventáři hrobů (*Lichardus 2002*, 332–333, Abb. 3). Na druhou stranu minimálně z kosti byla vyráběna také jednostranná pisátka ukončená místo špachtle kulovitou nebo profilovanou hlavicí, která se často zaměňují za dříky vřeten, vlasové jehlice či šídla (*Schaltenbrand Obrecht 2012*, 54–62, 666, Abb. 54, Taf. 75:AR 1191,1194–1195, 155:Vi 485).

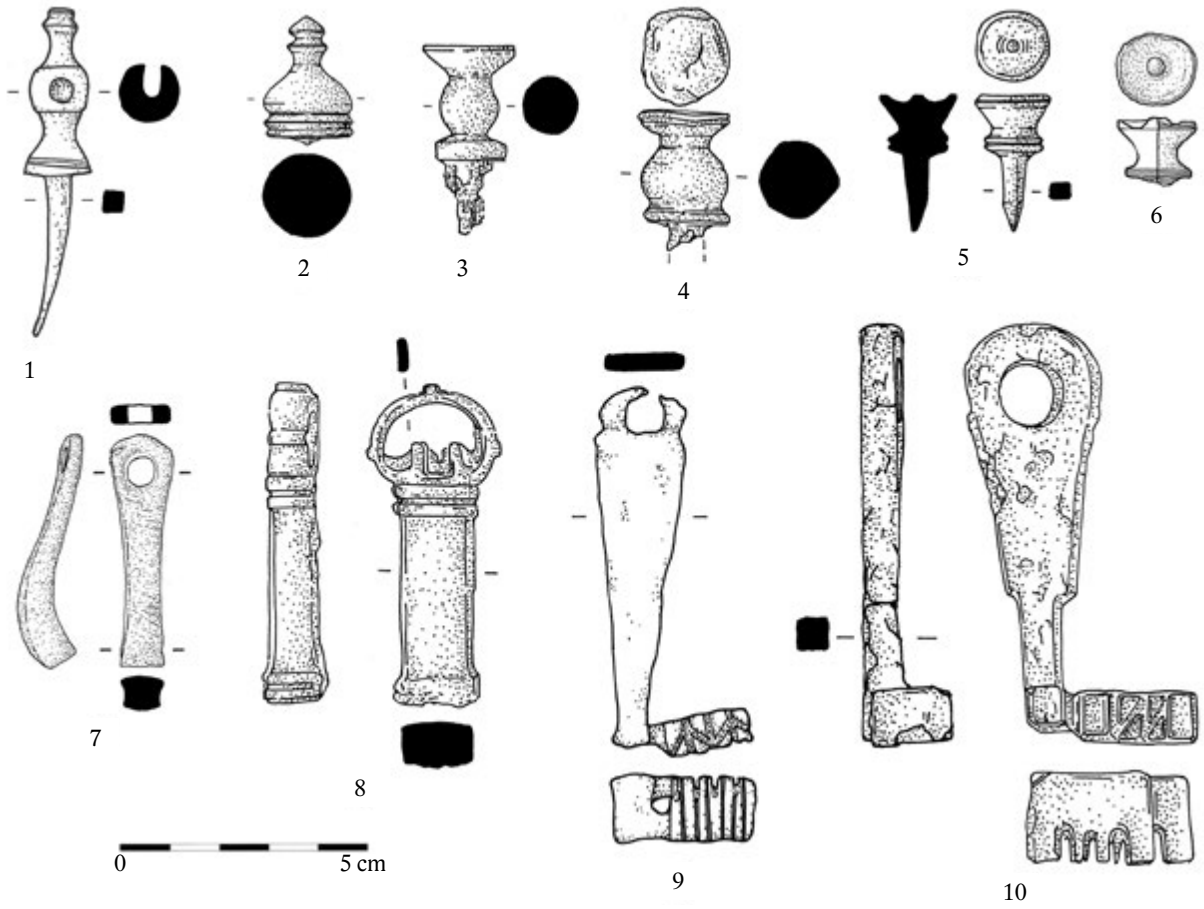
5.2.11. Součásti dřevěných skříněk

Dřevěné skříňky patřily k typickému ženskému mobiliáři domácností; sloužily k uchovávání šperků a jiných cenných věcí. Podle dochovaných kovových součástí je lze považovat za římský import. Jde o důsledek intenzivních římsko-germánských kontaktů i blízkosti provincií, přičemž počet římských dřevěných skříněk jakožto vojenské kořisti se zvýšil po markomanských válkách (*Kokowski 1997*, 25, Abb. 43). Nejčastějšími nálezy jsou ozdobné bronzové hřeby, zdobená plechová kování ze stěn a víka, zámky nebo klíče. Z povrchových sběrů z jihovýchodní Moravy lze do této kategorie přiřadit deset exemplářů (šest ozdobných hřebů a čtyři klíče). Ze starších nálezů z regionu je zapotřebí zmínit obvodová železná kování z dřevěné skříňky v inventáři žárového hrobu 1 ze Žarošic (*Tejral 1961*, 117, obr. 1:10–11).

Ozdobné hřeby. Bronzové různě profilované ozdobné hřeby byly umístěny nejčastěji na rohových spojích dřevěných skříněk, kolem kování nebo na jejich víku a sloužily k upevnění ozdobných bronzových kování. Jejich typologie je založena na tvaru hlavice hřebu. Nejčastější formou hlavic bronzových ozdobných hřebů jsou kónické nebo dvojkónické knoflíkovité tvary s číškovitým rozšířením a trnem uprostřed. Jsou zastoupeny nálezy z Vacenovic a Kozojídek I (*obr. 46:5–6*; *tab. 147:8*), které Dorottya Gáspárová řadí ke své variantě r (*Gáspár 1986*, 56, Abb. XXXII:r). Na základě stratifikovaných nálezů z Augstu a Kaiseraugstu je lze datovat především do 2.–3. století (*Riha 2001*, 77, Taf. 47:624–630, 48:631–633). Příbuznou dvojkónickou formou se zduřelým soudkovitým krčkem jsou exempláře z Věteřova I s železným trnem a z Kozojídek II (*obr. 46:3–4*; *tab. 147:11*), které stojí na pomezí variant Gáspár p a s–t (*Gáspár 1986*, 56–57, Abb. XXXII:p,s–t). Analogie k těmto dvěma variantám ozdobných hřebů nalezneme v dostatečně hojném počtu na germánských sídlištích v Božicích (*Jílek 2007b*, 395, obr. 1–3), Zohoru, Cíferu-Páci (*Hrnčiarik 2013*, 174, Taf. XCIII:325,722), Drösingu (*Stuppner 1983a*, 286, Abb. 513; *týž 1990a*, 226, Abb. 1005; *Nebehay – Stuppner 1989b*, 223, Abb. 939), Ringelsdorfu (*Stuppner 1984b*, 302, Abb. 626; *Nebehay – Stuppner 1989d*, 239, Abb. 1314), Enzersfeldu (*Nebehay – Stuppner 1989c*, 227, Abb. 1020), Kleinhöfleinu (*Krenn 2000*, 652, Abb. 744), Seebarnu (*Preßmair 2013*, 64, Taf. 20:2) nebo Mannersdorfu am Leithagebirge (*Farka – Melzer 1979b*, 454, Abb. 516), zejména ale v podunajských provinciích – Carnuntum (*Matouschek 1981*, 490, Abb. 539–541; *Farka – Jungwirth 1984*, 298, Abb. 567; *týž 1985–86*, 295, Abb. 765; *týž 1989d*, 234, Abb. 1201; *Kladnik 1984*, 299, Abb. 582; *Farka – Schmelzenbarth 1989a*, 230, Abb. 1061; *týž 1990b*, 235, Abb. 1233; *Adler – Kladnik 1991*, 301, Abb. 950; *Adler – Schmelzenbarth 1991a*, 296, Abb. 784–785; *Kladnik – Kladnik 1993c*, 751, Abb. 722; *Krenn-Leeb – Jandrasits 1994*, 579, Abb. 830; *Bachmann 1997*, 852, Abb. 797), Watzelsdorf (*Adler – Wallner 1991*, 310, Abb. 1082), Winklarn (*Kremslehner 1995*, 713, Abb. 570), Biedermannsdorf (*Kropf 1995*, 697, Abb. 453), Virunum (*Farka – Kladnik 1984a*, 280, Abb. 380). Objevil se však také názor, že podobné kónické nebo dvojkónické ozdobné hřeby sloužily jako pant ochranných pouzder na *dolabru* nebo jako ozdobné zakončení jílce dýk, tzv. hruška (*Allason-Jones 1985*, 99–102, Pl. II–III).

Velmi oblíbeným typem jsou také bronzové kuželkovitě zakončené ozdobné hřeby, které byly nalezeny v Blatnici pod Svatým Antonínkem I, Strážnici II a Strážnici/Petrově II (*obr. 46:1–2*; *tab. 116:2, 147:9–10,12*). Exemplář z Blatnice pod Svatým Antonínkem I je kompletní, celý vyrobený z bronzu a zduřelý krček má naskrz provrtaný. Podobné artefakty známe z chaty 32/1995 na sídlišti v Zohoru (*Elschek 2008*, 273, Abb. 1:2), z povrchových sběrů na témže sídlišti (*Hrnčiarik 2013*, 174, Taf. XCIII:324) či v Seebarnu (*Preßmair 2013*, 64–65, Taf. 20:4) nebo opět z římskoprovinciálních lokalit z Panonie a Norika, např. z Carnunta (*Adler – Kladnik 1991*, 301, Abb. 951; *Kladnik – Kladnik 1993a*, 749, Abb. 657), Viruna (*Farka – Kladnik – Kladnik 1987*, 236, Abb. 484), Loretta (*Grill – Nowak 1985–86*, 274, Abb. 466), Deutschkreutze (*Farka – Seyfried 1982*, 271, Abb. 674), Schützenu am Gebirge (*Farka – Seyfried 1989*, 211, Abb. 655) či Parndorfu (*Nowak – Roth 1997b*, 834, Abb. 650), ale také z Moesie (*Nutu – Chiriac 2012*, 248–249, Pl. 2:9–12) nebo z Augstu a Kaiseraugstu (*Riha 2001*, 75–76, Taf. 46:601–603, 47:604–613).

Klíče. Všechny čtyři nalezené klíče nebo jejich fragmenty náležejí k typu Kokowski E, tedy k římským importům (*Kokowski 1997*, 14, Abb. 18:E). Tři exempláře můžeme zařadit do větší skupiny hákovitě ohnutých klíčů se širokým a plochým držadlem s očkem k zavěšení. Fragment bronzového držadla z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 46:7*; *tab. 147:13*) reprezentuje typ Gáspár I, variantu 2b (*Gáspár 1986*, 59, Abb. XXI:B). Kompletní příklad se zužujícím se držadlem směrem dolů a čtyřmi zuby ve dvou řadách

Obr. 46: Součásti dřevěných skříněk. Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1, 9). Strážnice II (2). Věteřov I (3). Kozojídky II (4). Vacenovice (5). Kozojídky I (6). Vlčnov-Dolní Němčí (7–8). Ostrožská Nová Ves V (10).

z Ostrožské Nové Vsi V (*obr. 46:10*; *tab. 147:15*) se řadí k typu Gáspár I, variantě 2e (*Gáspár 1986*, 59, Abb. XXI:E). A konečně železný klíč z Blatnice pod Svatým Antonínkem s částečně odlomeným očkem k zavěšení (*obr. 46:9*; *tab. 147:14*) patří k typu Gáspár IV, variantě p (*Gáspár 1986*, 64, Abb. XXVII:p).

Klíče této skupiny představují jeden z nejoblíbenějších tvarů těchto předmětů na germánských i římskoprovinciálních nalezištích – v Panonii např. Bratislava-Rusovce (*Varsik 1997*, 183, obr. 150:3), Brigetio, Aquincum, Intercisa (*Gáspár 1986*, Taf. CCXLII–CCXLIII), Carnuntum (*Farka – Kladnik 1984b*, 296, Abb. 514; *Farka 1988*, 313, Abb. 687; *Adler – Kladnik 1991*, 301, Abb. 955; *Adler – Schmelzenbarth 1991c*, 300, Abb. 899), Biedermannsdorf (*Kropf 1995*, 697, Abb. 454) či Potzneusiedl (*Matouschek 1982*, 273, Abb. 711). Z barbarika lze uvést příklady z germánských pohřebišť v Miroslavi (*Jelínková 2002*, 236, obr. 3:1–2) a Nebovidech (*Beneš – Hornik – Kašpárek 2011*, 113, obr. 7:14), z příkopu římského krátkodobého tábora v Olomouci-Neředíně (*Peška – Šrámek 2004*, 130, obr. 4) nebo ze sídlišť v Nitře-Chrenové (*Březinová a kol. 2003*, 28, tab. 17:7), Zohoru (*Hrnčiarik 2013*, 172, Taf. XCII:356), Enzersfeldu (*Karl – Karl 2000*, 648, Abb. 683) a Seebarnu (*Preßmair 2013*, 65, Taf. 20:7). Jejich datování je průběžné po celou dobu římskou, v barbariku se vyskytují především v mladší až pozdní době římské (*Kokowski 1997*, 28). Není vyloučeno, že některé větší železné exempláře mohly být určeny k zamykání domovních dveří.

Jiný typ klíče představuje zlomek masivní bronzové rukojeti s odlomenou ozubenou částí z Vlčnova-Dolního Němčí (*obr. 46:8*). Jde o nepříliš častou fromu, tzv. klíč se sloupkovitou rukojetí a peltovitým zakončením typu Gáspár IV, varianty c, který se zejména v Panonii objevuje velmi zřídka (*Farka – Matouschek 1984*, 277, Abb. 353; *Farka – Schmelzenbarth 1985–86b*, 297, Abb. 819; *Gáspár 1986*, 280, Taf. CCXXIV:1375). Častější je v Noriku (*Gáspár 1986*, 62, Abb. XXV:c) nebo na hornogermánsko-raetském limitu (Dambach: *Selke 2014*, 285, Taf. 69:1808, 70:1816–1817). Chronologická řada římských klíčů zatím vypracována není, s výjimkou některých lokalit. V Lauriacu, odkud pochází analogie k našemu exempláři, je převážná část klíčů datována do 2.–3. století (*Gáspár 1986*, 75–76).

5.2.12. Ostatní

5.2.12.1. Bronzové plastiky

Málo častým typem nálezů ve středodunajském barbariku je římská figurální plastika. Pokud se již takové exempláře vyskytly, jde buď o jednotlivé artefakty ze starších muzejních či soukromých sbírek bez spolehlivých nálezových okolností, nebo o ojedinělé povrchové nálezy bez archeologického kontextu. V roce 2012 byly ve dvou polohách na katastru obce Dolní Bojanovice vzdálených od sebe asi 1 km objeveny povrchovým sběrem dvě bronzové sošky (výška 11,6 a 13 cm). V obou případech zobrazují stojícího nahého mladého muže opásaného jakousi bederní rouškou s hlavou zakloněnou vzhůru, mírně nakročenýma nohama a pravou rukou zvednutou nahoru. Exemplář z lokality Dolní Bojanovice IV je kompletní, kdy levá ruka muže je mírně odsazená od těla a drží v dlani pravděpodobně misku na úlitbu, zatímco pravá zvednutá ruka má naplocho ohnutou dlaň, která svědčí o tom, že něco podpírala (*obr. 47:1*). Nález z Dolních Bojanovic II má obě ruce odlomené (v předloktí a v zápěstí), jinak je totožný s předchozím (*obr. 47:2*).

Vyhodnocení těchto artefaktů je obtížné, vyžádalo by si jistě podrobnější umělecko-historický rozbor. Na základě opakovaných konzultací s kolegy zabývajícími se římským užitným uměním[44] je možné zaujmout dva odlišné postoje k jejich interpretaci a datování. V případě jejich římského původu by mohlo jít o ztvárnění satyrů[45] ve funkci antropomorfních podpěr bronzové mísy na trojnožce – *tripod* (původně byly nejspíše tři), s blíže neupřesněnými analogiemi přímo z území Itálie z 2.–3. století. Mužské plastiky přitom vykazují znaky nepříliš kvalitního provedení, snad i možné deformace. Exemplář z Dolních Bojanovic II byl získán na germánském sídlišti spolu s keramikou a bronzovými sponami 1.–3. století (*tab. 24:13–20*), zatímco lépe zachovaná plastika z Dolních Bojanovic IV představuje solitérní nález bez doprovodného archeologického materiálu. Vzhledem k netypické součásti římského oděvu (bederní rouška kolem pasu) byl ale vysloven také názor o mnohem mladší dataci obou plastik (novověk?), popř. by mohlo jít o časově neurčitelné falzum.

5.2.12.2. Bronzové zvířecí nožky

Na lokalitách v Blatnici pod Svatým Antonínkem I a ve Strážnici II se našly plné bronzové nožky ve tvaru lví tlapy, jejichž výška nepřesahuje 4 cm (*obr. 47:8–9*; *tab. 147:6–7*). Z funkčního hlediska jde o nožky z podstavců bronzových lamp (kandelábrů), malých skládacích stolků nebo bronzových věder, které jsou v římských provinciích běžným nálezem – Carnuntum (*Farka – Jedlicka 1989*, 215, Abb. 751; *Farka – Jungwirth 1989a*, 231, Abb. 1098; *tíž 1989b*, 232, Abb. 1110; *Adler – Schmelzenbarth 1991c*, 300, Abb. 896; *Kladnik – Kladnik 1993b*, 750, Abb. 685; *Krenn-Leeb – Jandrasits 1994*, 579, Abb. 835), Aventicum (*Leibundgut 1976*, 93–95, Taf. 58:102–104, 59:105–107), Augst a Kaiseraugst (*Kaufmann-Heinimann 1977*, 122–128, Taf. 124, 125:191a, 131–133, 134:204–205), Haltern (*Müller 2002*, 60, 204, Taf. 69:766), Jagsthausen (*Thiel 2005*, 256, Taf. 4:11). Toto klasické vybavení římské domácnosti se dostalo také do barbarika, a to pravděpodobně v období markomanských válek nebo ve valentinianském období (*Lang 2011*, 72–73). Prozatím můžeme uvést několik ojedinělých příkladů, jako jsou skládací obětní trojnožky, jejichž nohy jsou ukončeny zvířecími tlapami, z bohatých knížecích hrobů z Ostrovan (*Prohászka 2006*, 62–64, Abb. 53) a z Krakovan-Stráží (hrob II: *Klčo – Krupa 2015*, 116–117, A-767), bronzová vědra typu E 34 na nožkách v podobě lvích tlap z pohřebišť ve Stolzenau a Nieholtu (*Erdrich 2002*, 36, 97, Taf. 60:1–3), nožka kandelábru na sídlišti v Gródku nad Bugiem (*Kokowski 2001*, 27–29, Ryc. 1, Fot. 1) či nález z povrchového sběru na výšinném sídlišti ve Stillfriedu (*Lang 2011*, 157, Taf. 32:3).

Třetí fragment bronzové nožky ze Strážnice II (*obr. 47:10*) je poněkud delší, takže u něj musíme předpokládat jinou funkci než u předchozích. Představuje nohu nějakého vodního ptáka (nevýrazná blána mezi prsty?), může jít o fragment větší sošky či plastické aplikace.

5.2.12.3. Bronzová lampa

Na sídlišti ve Strážnici I byla v roce 2013 nalezena celá římská bronzová lampa s kruhovým tělem a rourkovitě vytaženým hořákem s kruhovým otvorem pro knot a obdélným otvorem v kanálku. Lampa je opatřena jednoduchým uchem s očkem pro závěs na horním okraji, další dvě vystupující očka k uchycení řetízku závěsu se nacházejí po stranách těla kahanu (*obr. 47:7*; *tab. 147:5*). Typologicky jde o závěsnou lampu typu Loeschcke XXII, popř. Iványi XXXVI, která v prostoru severně od Alp patří k hojně rozšířenému tvaru, imitovanému rovněž v lokálních dílnách v Germánii. Tyto lampy jsou datovány do poslední čtvrtiny 1. století, v Panonii se mohou objevit ještě i ve 2. století (*Loeschcke 1919*, 326; *Iványi 1935*, 24; *Alram-Stern 1989*, 58). Analogické bronzové lampy nalezneme výhradně v provinciálním prostředí. Tři identické bronzové kusy s očky k zavěšení pocházejí z Carnunta (*Alram-Stern 1989*, 58, 299–300, Taf. 45:621–623), po jednom exempláři jsou známy také z Intercisy (*Iványi*

44 Za odborné postřehy k popisovaným plastikám srdečně děkuji Marii Pardyové, Dagmar Vachůtové, Eriku Hrnčiarikovi, Dávidu Bartusovi a Janu Jílkovi.

45 Shodná plastika je uložena např. v Ny Carlsberg Glyptotek v Kodani.

1935, 301, LXII:7), Cibalae (*Šmalcelj 1966*, 40, T. 2), Sarmizegetusy (*Alicu 1994*, 62, 137, 186, Fig. 10:1038), Halternu (*Müller 2002*, 60, 204–205, Taf. 71:770) nebo Vindonissy (*Loeschcke 1919*, 458, Taf. XXI:1066).

Nález ze Strážnice patří k tzv. firemním lampám (*Firmalampen*), které byly v římských provinciích masově vyráběny zejména z keramiky, často s reliéfním kolkem výrobce na dně. Jako jejich předlohy se uvádějí právě bronzové kahany typu Loeschcke XXII se třemi až čtyřmi očky k zavěšení (*Farka 1977*, 78, 82). Firemní lampy byly nepochybně také předmětem dálkového obchodu, avšak výhradně na území římských provincií. Ze severní Itálie, tj. z oblasti jejich původního střediska výroby, se trasou Jantarové stezky dostaly až na Moravu a do Polska. Od konce 1. století vznikaly dílny na jejich produkci blíže k odbytišti, tzn. přímo ve vojenských táborech nebo civilních městech v Panonii. Na konci 1. století se udává cena za keramickou lampu 1 as (za denár tak bylo možno koupit až patnáct lamp), bronzové byly samozřejmě dražší; cena se však zvyšovala s distribuční vzdáleností od místa výroby. Šíření lamp do barbarika bylo kromě činnosti obchodníků také důsledkem civilizačního vlivu římské armády prostřednictvím obchodních center u táborů v Carnuntu, Vindoboně a Brigetiu (*Frecer 2015*, 380–381).

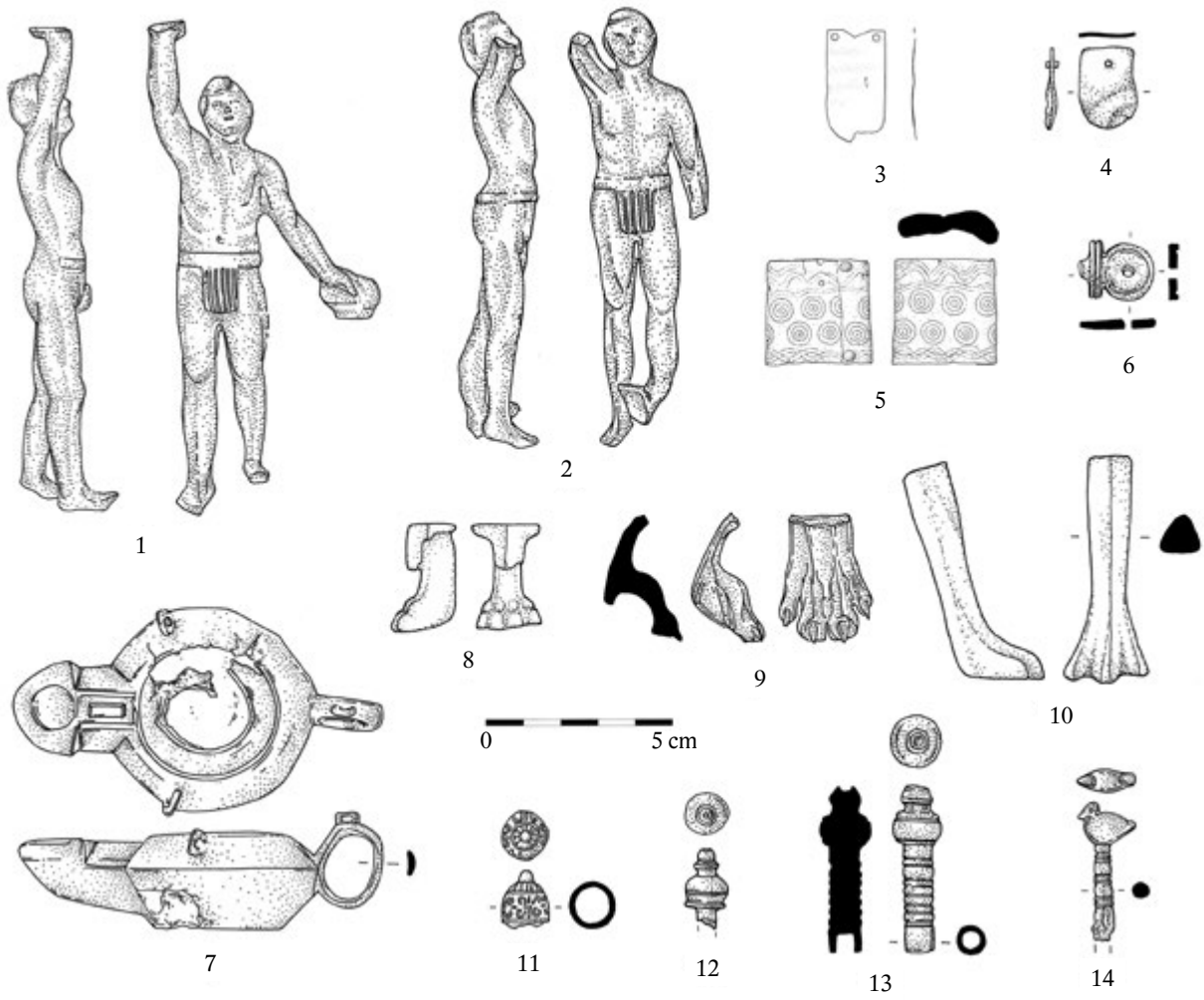
Výskyt římských kahanů není přesto v barbariku nijak početný. Použitým materiálem a stavem zachování můžeme jako protiváhu ke strážnickému nálezu uvést bronzovou lampu typu Mahdia se dvěma hořáky, datovanou do první poloviny, popř. přímo do poloviny 1. století, nacházející se jako starožitnost v inventáři královského hrobu z Mušova (*Künzl 2002*, 471–472, 581, Taf. 109). Jiná bronzová lampa se dvěma hořáky je uváděna ze staršího ojedinělého nálezu z Bílovic u Kostelce na Hané (*Schránil 1928*, 268, Taf. LV:18). Třetím příkladem bronzového kahanu ze středoevropského barbarika je lampa typu Loeschcke XXIII, obsažená v inventáři žárového hrobu 26a na pohřebišti przeworské kultury v Niezgodě (*Błażejewski 2001*, 14–15, Ryc. 6–11). Jinak máme na Moravě ze spolehlivých nálezových kontextů k dispozici pouze pět keramických římských lamp (Křepice, Rakvice, Vlčnov-Dolní Němčí/Uherský Brod, Huštěnovice, Chornice: *Droberjar 1997a*, 129; *Zeman 2000*, 134–135). Území Slovenska je lépe zásobenou oblastí, dosud odtud známe z germánských nalezišť 21 ks římských lamp, rovněž výhradně keramických (*Hrnčiarik 2013*, 166–167, Taf. XC).

Na základě tohoto přehledu můžeme konstatovat, že trh s římskými kahany do barbarika evidentně již nezasahoval. Vzhledem k naprostému minimu nálezů zlomků keramických amfor stejně tak nefungoval v této oblasti ani obchod s olivovým olejem, základním palivem římských lamp (používán byl také ricinový olej, tuhá paliva – pryskyřice nebo živočišný tuk – a podle Vitruvia v některých částech říše rovněž ropa: *Pelikán – Sakař 1956*, 572; *Págo 1963*). Výsledky několika provedených chemických analýz prokázaly v oblastech severně od Alp jako palivo kahanů zejména nejrůznější rostlinné oleje – z lískových a vlašských ořechů, bukvic nebo lničky seté (*Goethert 1997*, 23; *Frecer 2015*, 381–384). Pokud jedna lampa spotřebovala cca 0,03 l oleje na tři hodiny svícení (*Hrnčiarik 2013*, 168), bylo by zapotřebí na průměrnou denní dobu svícení (dvanáct hodin) 0,12 l oleje. Ročně by jedna lampa tudíž spotřebovala 43,8 l, tedy zhruba jednu menší amforu oleje (amfory nejčastějšího typu Dressel 20 mají objem cca 40–80 l). Pro osvětlení germánského domu by však bylo zapotřebí více lamp než jedna, průměrná spotřeba jedné usedlosti i celé vesnice by tak dosahovala velkých nákladů, nehledě na skutečnost, že na prozkoumaných germánských sídlištích používání tohoto druhu osvětlení nenasvědčuje ani množství nálezů lamp, ani zlomků amfor na olej, ani doložitelná zvýšená produkce domácího rostlinného oleje. Proti užívání zvířecího loje ve středodunajském barbariku zase svědčí tvary nalezených římských lamp – všechny jsou uzavřené k nalití oleje. K umístění loje by musely být otevřené. Je však možné, že takové lampy u Germánů existovaly, jen je nedokážeme v rámci keramického nádobí funkčně rozlišit. Může jít o nejrůznější kalichovité, válcovité nebo polokulovité miniaturní keramické nádobky, mísy na nožkách, „pseudokernosy", tříhranné nebo kvadratické vaničky místní výroby (*Hegewisch 2010*, 201–219, Abb. 7–30). Z výše uvedeného vyplývá, že římské lampy nebyly obchodním artiklem dováženým do barbarika, ale spíše osobním majetkem obchodníků nebo vojáků, od nichž se dostaly ztrátou nebo darem do vlastnictví Germánů (*Krekovič 1996*, 142). U středodunajských Germánů tak představují spíše jednotlivosti nebo kuriozity, jakýsi druh výzdoby domácnosti než prostředek k osvětlování příbytků. K němu Germáni pravděpodobně využívali otevřených ohnišť, loučí a možná i voskových svíček (*Hegewisch 2010*, 194–197, Abb. 1–2; *Hrnčiarik 2013*, 168).

5.2.12.4. Jehlice/farmaceutický nástroj

Z lokality Milotice II pochází zlomek horní části bronzové příčně profilované tyčinky, která je ukončena postavou sedícího ptáčka (*obr. 47:14*; *tab. 158:19*). Tento předmět je zatím v barbariku dosti ojedinělý, analogie je ale možné nalézt v římských provinciích. Podle formálních znaků jej můžeme přiřadit k odlišným funkčním kategoriím, a to buď k jehlicím na úpravu účesu, nebo k farmaceutickým nástrojům.

Římskoprovinciální bronzové nebo stříbrné vlasové jehlice zakončené zvířecí postavou nejsou tak časté jako jehlice s kulovitou nebo profilovanou hlavicí. Výběr zvířecích figur je poměrně omezený; objevuje se buď kohout (*Guisan 1975*, 31, Pl. 15:3; *Riha 1990*, 162, Taf. 41:1375), blíže neurčitelné ptactvo – holub (?), vodní ptáci (?) (*Petru 1972*, 133, T. XCIV:52; *Adler – Kosup 1985–86*, 303, Abb. 898; *Riha*

Obr. 47: Výběr ostatních kovových předmětů. Dolní Bojanovice IV (1). Dolní Bojanovice II (2). Hroznová Lhota I (3–4, 6). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (5, 8). Strážnice I (7). Strážnice II (9–11). Sudoměřice II (12). Vacenovice (13). Milotice II (14).

1990, 162, Taf. 40:1372; *Pirling – Siepen 2006*, 362–363, Taf. 62:12), pes (*Riha 1990*, 162, Taf. 40:1373–1374; *Faust 1994*, 307, Photo 35–36; *Kaufmann-Heinimann 1998*, 28–30, Abb. 7:21–28) nebo lev (*Faust 1994*, 306, Photo 34). Ptačí figurky se vyskytují početněji ve východních římských proviniciích (*Riha 1990*, 100). Obecně je jehlicím se zvířecí figurou na hlavici kromě praktické funkce připisována také funkce magických předmětů (*Riha 1990*, 100).

Z farmaceutických nástrojů se jako interpretační možnosti nabízejí roztírací tyčinky určené k vmíchávání oleje do připravených práškových bylinných směsí, tedy k finální fázi výroby parfémů, líčidel a jiných kosmetických přípravků, mastí a léků, popř. také k míchání barev v malířství (*Riha 1986*, 38). Tyto dlouhé tyčinky byly zakončeny ve spodní části diskovitým terčem a horní část byla ozdobena buď profilovanou hlavici, nebo nesla zvířecí plastiku, přičemž druhy zvířat byly naprosto totožné jako u jehlic, tedy kohout, vodní či jiný pták, lev a pes (*Kaufmann-Heinimann 1998*, 28–30, Abb. 7:1–20). Jejich rozšíření je v podstatě omezeno na západořímské provincie, nejvíce se vyskytují v Germanii Superior, Galii a Raetii; výjimečně se objeví v Noriku.

Pokud však není k dispozici celý předmět, je velmi složité určit, zda jde o jehlici nebo roztírací tyčinku. Kritériem může být snad jen tloušťka těla, kdy jehlice jsou tenčí a kratší. Obě kategorie předmětů se vyskytují po celou dobu římskou.

5.2.12.5. Doklady her

Hrací kostka (*alea*). Na pohřebišti v Hroznové Lhotě I byla nalezena malá olověná hrací kostka o rozměrech 1 × 1 cm s vysoustruženými otvory v podobě kroužků na jednotlivých stranách v hodnotách od 1 do 6 (*obr. 8:1*; *tab. 158:16*). Většinou bývá součet hodnot protilehlých stran kostky 7, v našem případě to však neplatí a je pokaždé jiný. Celkově jde pro barbarikum o nález netypický,

přestože jsou Germáni v písemných pramenech označováni jako vášniví hráči neváhající prohrát i svůj život (*Tacitus: Germania 24.2*). Jako hrací prostředky při stolních hrách na dřevěných deskách (dáma, *ludus latrunculorum*, *ludus duodecim scriptorum*) však používali spíše kostěné tyčinky s vyrytými hodnotami, astragaly nebo ploché kamenné, keramické, kostěné či skleněné hrací kameny (*Madyda-Legutko – Zagórska-Telega 2000*; *Zeman 2001b*, 131–132, obr. 11:28–33,35–50). Zatím osamoceným nálezem z našeho území je kostěná hrací kostka bez číselných hodnot ze sídliště v Tuklatech (*Píč 1905*, 310, tab. LIX:35). V nedávné době byla jiná olověná hrací kostka z povrchového sběru ve Vlčnově odevzdána do Slováckého muzea v Uherském Hradišti (informace Miroslava Vaškových). Z celé oblasti svobodné Germánie evidoval v roce 1982 Thomas Krüger pouze třináct exemplářů hracích kostek z germánských lokalit a dalších deset z římských kastelů, z nichž byly kromě dvou keramických, jedné bronzové a jedné skleněné všechny ostatní kostěné (*Krüger 1982*, 144).

Stejně jako Germáni byli náruživými hráči v kostky také Římané, kteří tento vynález převzali od Etrusků (*Hrnčiarik 2012*, 37). Kovové hrací kostky jsou však vzácností rovněž v římských provinciích, byly totiž zhotovovány spíše z levnějšího materiálu – z kosti (*Mikler 1997*, 31, Taf. 21–22; *Deschler-Erb 1998*, 147, Taf. 24:872–878,889–890; *Hrnčiarik 2012*, 124–125, tab. XIV:245–247). Rozměry i výzdobou identické olověné kostky k nálezu z Hroznové Lhoty I pocházejí z Panonie a Norika – Carnuntum (*Farka – Schmelzenbarth 1989b*, 235, Abb. 1237), Pottenbrunn (*Wallner 1989*, 236, Abb. 1242) a Virunum (*Farka – Kladnik 1984a*, 280, Abb. 378). Z Carnunta známe rovněž bronzové hrací kostky (*Farka – Jedlicka 1988*, 308, Abb. 588; *Bachmann 1997*, 852, Abb. 799), stejně jako z kastelu Lopodunum IV na hornogermánském limitu (*Schmidts 2004*, 126, Taf. 26:E 176). Římané nejčastěji hráli hru s dvěma až třemi kostkami, které na stůl házeli buď z ruky, z pohárku, nebo ze zařízení ve tvaru věžičky, a vyhrál ten, kdo hodil nejvyšší součet na kostkách (*Hrnčiarik 2012*, 37). Hrací kostky si udržely stejný tvar i podobu vyrytých číselných hodnot po celou dobu římskou (a ve své podstatě až do současnosti), jejich bližší datování je tak nemožné.

Hrací kámen/žeton (*calculus*). Na lokalitě Blatnice pod Svatým Antonínkem I se našel neprovrtaný plochý kruhový keramický předmět o průměru cca 2,6 cm, který je z obou stran zdobený nepravidelnými řadami drobných důlků a rytým motivem ve tvaru písmene X (*obr. 8:2*). Tvar, průměr a výzdoba odpovídají hracím kamenům, z nichž právě keramické představují třetí nejpočetnější skupinu ve svobodné Germánii po skleněných a kostěných (*Krüger 1982*, 161). Podobné ryté motivy jsou obvyklé na římských kostěných hracích žetonech (*Seyfried – Seyfried 1980*, 488, Abb. 480; *Mikler 1997*, 28–30, Taf. 18–19; *Deschler-Erb 1998*, 147–148, Taf. 24–26). Podobně jako hrací kostky převzali Germáni také hrací žetony z římskoprovinciálního prostředí a posunovali jimi po dřevěné desce s vyznačenými poli při hrách na způsob dnešní dámy. O obrovské oblibě deskových her v římských provinciích svědčí např. počet nalezených kusů součástí her na jedné lokalitě – z Vindonissy bylo již před 35 lety uváděno přes 800 ks hracích žetonů (*Holliger – Holliger 1983*, 5), z Augstu a Kaiseraugstu před téměř 20 lety pocházelo 1 076 ks hracích žetonů, a to jen kostěných (*Deschler-Erb 1998*, 147). Také hrací žetony nejsou chronologicky citlivé, ale datují se podle nálezového kontextu. Obecně více nálezů máme v barbariku v mladší a pozdní době římské (*Krüger 1982*, 166–174; *Zeman 2001b*, 132).

5.2.13. Polotovary a slitky

Obecně pro dobu římskou máme velmi málo přímých dokladů metalurgie barevných kovů nebo existence jednotlivých drobných řemeslných dílen zabývajících se zpracováním barevných kovů na germánských sídlištích. Mezi nejcennější patří odlévací formy – kadluby (*Tejral 2006*, 134–135, Abb. 2, 6–9, 12; *Čižmář 2010*, 127–131, obr. 2), tyglíky a slitky (*Droberjar – Frána 2004*, 441), polotovary nedokončených výrobků a zmetky (*Zeman 2008*, 105, obr. 23:7; *Bazovský 2009*, 435–436, obr. 1:10–14), rozlámané nebo zničené kovové artefakty určené k recyklaci (v tomto ohledu vyniká zlomek pozlacené bronzové římské císařské sochy v objektu 85 z Beladic: *Ruttkayová – Ruttkay 2015*, 50–51, obr. 72) či dílny vybavené řemeslnými nástroji, polotovary a surovinou (*Kalábek 2006*, 435, 437, obr. 5:21–24). Zatím téměř neznámé jsou tzv. ingoty, tedy surovina dávkovaně odlitá do forem válcovitých tyčinek či bochníkovitých válečků určených pro další použití řemeslníkem (stříbrné ingoty byly publikovány např. z pohřebiště v Jevíčku: *Droberjar 2014b*, 140–141, obr. 7; bronzový ingot pochází ze sídliště ve Zlechově: *Zeman 2008*, 116, tab. 40:7; mosazný ingot je doložen z pohřebiště v Třebusicích: *Droberjar – Frána 2004*, 457–459, obr. 7). V povrchových nálezech středního Pomoraví by bylo možné jako ingot označit bronzovou surovinu v podobě válečku se zkosenými hranami ze sídliště v Ostrožské Nové Vsi IV (*obr. 45:16*; *tab. 162:8*). Ostatní bronzové polotovary mají tvar silnějších destiček a krátkých nebo dlouhých hranolků (*obr. 45:14–15, 17–18*; *tab. 162:7,9*). Kovolitecká činnost na sídlištích je charakterizována doklady výrobního odpadu, tedy slitky v podobě amorfních kousků (*tab. 58:24, 62:10*). Daleko početnější nálezy slitků z povrchových sběrů pocházejí z pohřebišť, kde předměty umístěné na pohřební hranici byly sekundárně přetaveny, a to nejen bronzové (*tab. 14:3, 76:25–26*), ale i skleněné (*tab. 75:5–17*).

6.
Přírodovědné analýzy

6.1. Geofyzikální průzkum lokality Blatnice pod Svatým Antonínkem I pomocí magnetometru

(Peter Milo – Tomáš Tencer)

Pod geofyzikálním průzkumem v archeologii si můžeme představit množinu spolupracujících metod, jejichž cílem je nedestruktivní dokumentace a prospekce jednotlivých památek, jakož i celých archeologických lokalit. Na základě výsledků geofyzikálních měření si lze vytvořit představu o rozsahu jednotlivých nalezišť, sledovat tvar a fyzikální vlastnosti jednotlivých objektů, popř. indikovat stav narušení lokalit. Princip geofyzikálních metod průzkumu Země je založený na sledování změn určitých fyzikálních veličin v daném prostoru. Můžeme je rozdělit podle fyzikálního principu, charakteru sledovaného fyzikálního pole a způsobů měření do několika skupin. Patří sem především magnetometrie, geoelektrické metody, gravimetrie, seizmika, termometrie a radionuklidové metody (*Mareš a kol. 1990; Křivánek 2004*). Ne všechny je ale možné plnohodnotně využít při zkoumání pohřebišť, zejména žárových.

Nejvhodnější geofyzikální metodou pro průzkum a detekci plytkých podpovrchových struktur v extravilánu je magnetometrie. Při magnetické prospekci se měří intenzita magnetického pole Země, v jehož rámci jsou registrovány lokální anomálie. Vznik těchto anomálií je spojován s přítomností podpovrchových struktur různého, především však geologického, pedologického nebo antropogenního původu. Mezi antropogenní struktury patří také archeologické objekty. Důvodů, proč jsou archeologické objekty při magnetickém průzkumu detekovatelné, je více. Důležitou roli sehrávají rozličné ferrimagnetické minerály, jako např. magnetit a maghemit, které se nacházejí v povrchové půdě a v průběhu času se dostávají do výplní objektů, jako jsou např. různé prohlubně, jámy nebo žlaby. Zde vytvářejí strukturu, resp. vrstvu, která je magnetičtější než neporušená okolní půda bez ferrimagnetických minerálů (*Le Borgne* 1955; *Faßbinder 1994*). Další významnou složku představují organické složky ve výplních archeologických objektů. Ty se totiž stávají zdrojem potravy tzv. magnetických bakterií, které po ukončení tvorby půdy v archeologickém objektu odumírají, přičemž po sobě zanechávají zvýšené hodnoty magnetitu, jenž je zdrojem vyšších magnetických hodnot (*Faßbinder 1994*; *Faßbinder – Stanjek 1996*). Obzvlášť dobře detekovatelné jsou objekty, které obsahují stopy žáru. Propálený materiál totiž vykazuje vysoké magnetické hodnoty a v zásadě vytváří v magnetickém poli výrazné magnetické anomálie (*Le Borgne 1960*). Dobře prospektovatelné mohou být ale také nemagnetické nebo jen nevýrazně magnetické materiály, např. pískovce nebo vápence, které se mohou v magnetičtějším prostředí, do něhož byly přesunuty, projevit jako negativní anomálie (*Machová – Šabatová – Milo a kol. 2016*, 37–39).

Pro intenzitu a tvar magnetické anomálie je určujících především pět základních faktorů: velkost, tvar, hloubka, složení a zachovalost zkoumané struktury. Každý z těchto faktorů ovlivňuje výsledek měření různě. Základní podmínkou pro interpretaci archeologické struktury je schopnost rozeznat ji na základě jejích fyzikálních vlastností od okolního prostředí. Nejdůležitější roli přitom nesehrávají absolutní magnetické hodnoty jednotlivých objektů, ale jejich kontrast vůči okolí. Sídlištní objekty se od neporušeného okolí liší především svou diametrálně odlišnou výplní. Zaznamenat půdorysy zahloubených chat a sídlištních jam různého charakteru proto není nic výjimečného. Jasně se v geofyzikálních datech projevují, jak již bylo zmíněno, také propálené materiály, a díky tomu

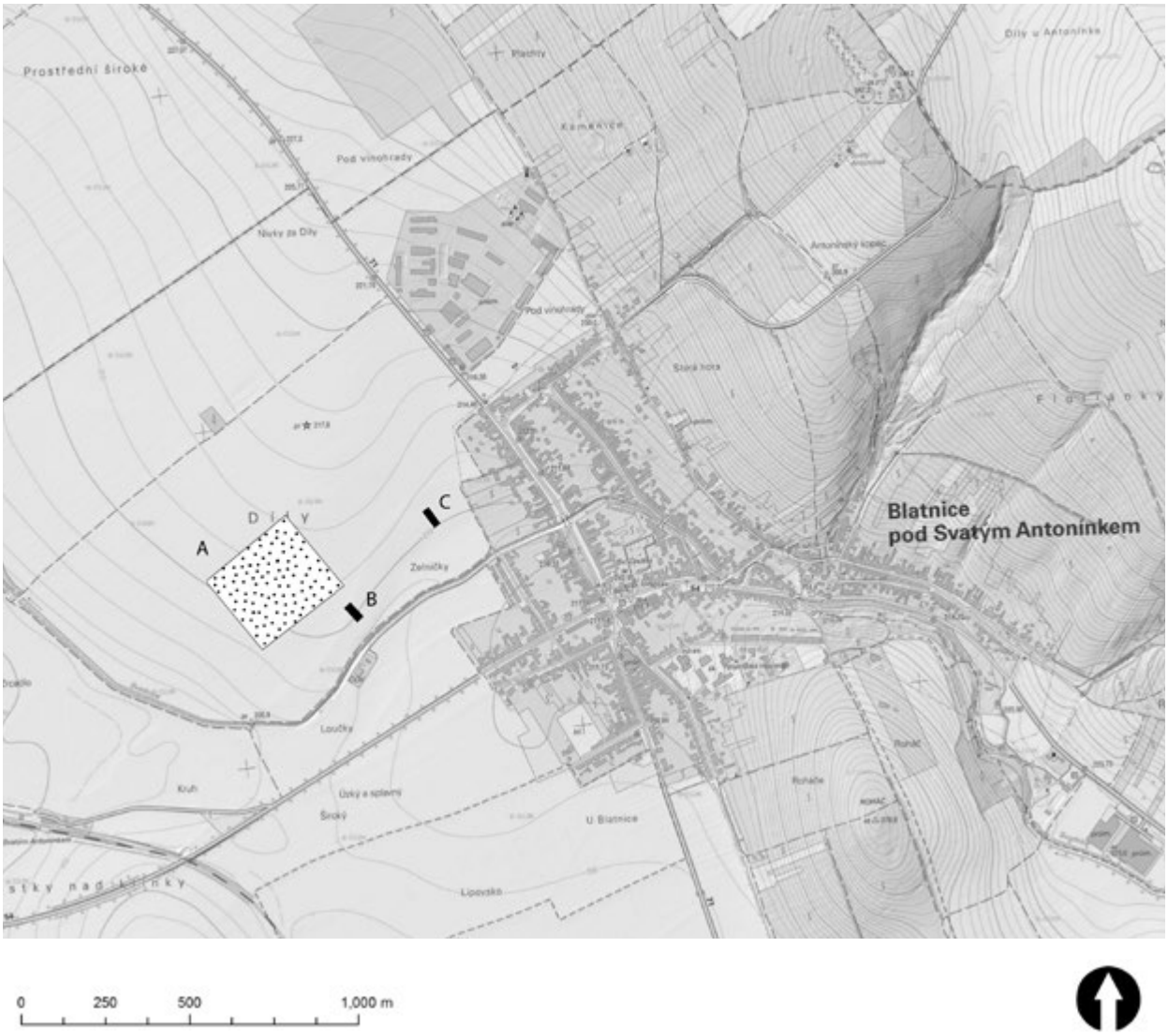
Obr. 48: Desetisondový fluxgate magnetometr LEA MAX.

můžeme lehce identifikovat ohniště, pece nebo různé výrobní objekty. Lokalizace hrobů je zato komplikovanější. V případě kostrových pohřebišť sehrává značnou roli minimální rozdíl v materiálovém složení výplně hrobu v porovnání s neporušeným okolím. Do hrobové jámy se obvykle dostane stejná hlína, která v ní byla před jejím vyhloubením. U žárových pohřebišť, a obzvlášť to platí pro pohřebiště z doby římské, musíme zase počítat s vysokým stupněm narušení erozí a orbou. Identifikátory hrobu proto často mohou být pouze metalické předměty, jež původně sloužily jako hrobový inventář.

Průzkum na lokalitě Blatnice pod Svatým Antonínkem I byl realizován fluxgate magnetometrem LEA MAX (Eastern Atlas, Německo; *obr. 48*). Magnetometr je konstruovaný jako gradiometr na měření vertikálního gradientu lokálního magnetického pole – rozdílů vertikálních komponent magnetického pole Země ve dvou odlišných výškách od povrchu. Skládá se z počítačové konzoly, datalogeru, rámu a deseti fluxgate sond (FEREX CON 650, Foerster, Německo). Vertikální vzdálenost mezi dvěma senzory v sondě je 0,65 m. Horizontální vzdálenost mezi sondami je 0,5 m. Výhodou fluxgate magnetometru je jeho energetická nenáročnost, lze tedy pracovat s více sondami současně, dosáhnout větší hustoty dat a pokrýt větší plochu. Přístroj je schopen kontinuálního měření hodnot intenzity magnetického pole s přesností 0,1 nT/m při frekvenci stovek měření za vteřinu. Naměřená data jsou zapsaná současně s prostorovou informací z GNSS přijímače. Vhodné terénní podmínky umožnily použít tažné vozidlo (čtyřkolku). Data z měření byla zpracovaná standardním postupem v programu LEAD2. Mapa změny magnetické intenzity magnetického pole (magnetogram) v nanoteslech byla následně vyhlazena průměrovacím filtrem. Pro účely prezentace a interpretace výsledků byl použit software ArcGIS Desktop 10.3 (ESRI).

Geofyzikální průzkum polohy A se uskutečnil na jaře 2017. Vzhledem k nedostupnosti celé plochy, na níž se předpokládá pohřebiště z doby římské, mohl být prozkoumán pouze areál lokalizovaný asi 50 m severozápadně od největšího výskytu kovových artefaktů z detektorových prospekcí. Celkově prozkoumaná plocha dosáhla 8,1 ha (cca 265 × 310 m; *obr. 49*). Prospekce měla za úkol identifikovat potenciální archeologické objekty na zkoumaném území, především ale struktury, které by mohly indikovat hroby náležející žárovému pohřebišti z doby římské.

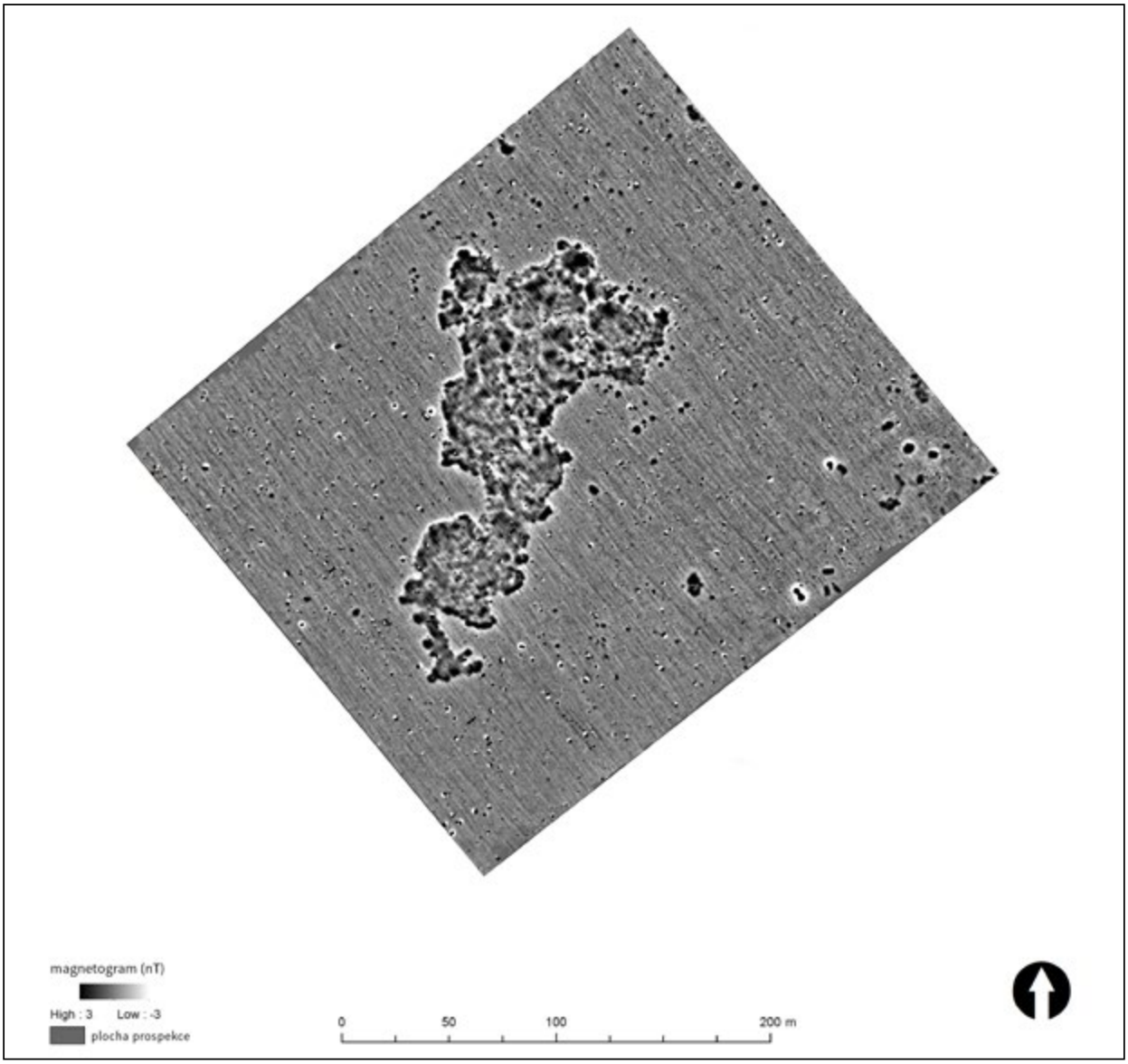
Centrální části zkoumaného areálu dominuje heterogenní anomálie nepravidelného tvaru a značných rozměrů (*obr. 50–51*). Struktura dosahuje 1,11 ha (délka 216 m, šířka 22–106 m), má nepravidelný půdorys a její výplň vykazuje jen malé rozdíly v magnetických hodnotách (-7 až 7 nT). Její okraj má jasné a ostré kontury. Často je lemován pozitivními anomáliemi s vyššími magnetickými

Obr. 49: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. Lokalizace zaměřených ploch magnetometrem (A) a georadarem (B, C).

hodnotami, než má její centrální část. Význam této struktury je prozatím neznámý. Podobně se projevují pravěké exploatační jámy lengyelské kultury. Ty však zdaleka nedosahují podobných rozměrů a proti tomuto argumentu svědčí rovněž absence intenzivního pravěkého osídlení na lokalitě. Plně nemůžeme vyloučit existenci středověkého nebo novověkého hliníku. Ty se ale v známých případech projevují pravidelnějšími okraji a především odlišnou výplní, kterou představuje často různý odpad, sloužící k nivelaci terénu za účelem jeho dalšího využití. Vzhledem k absenci analogických struktur v archeologickém prostředí se snad proto můžeme přiklonit k interpretaci uvedené anomálie jako pedologické nebo geologické záležitosti. Bez terénního ověření její bližší charakter ale ozřejmit nedokážeme.

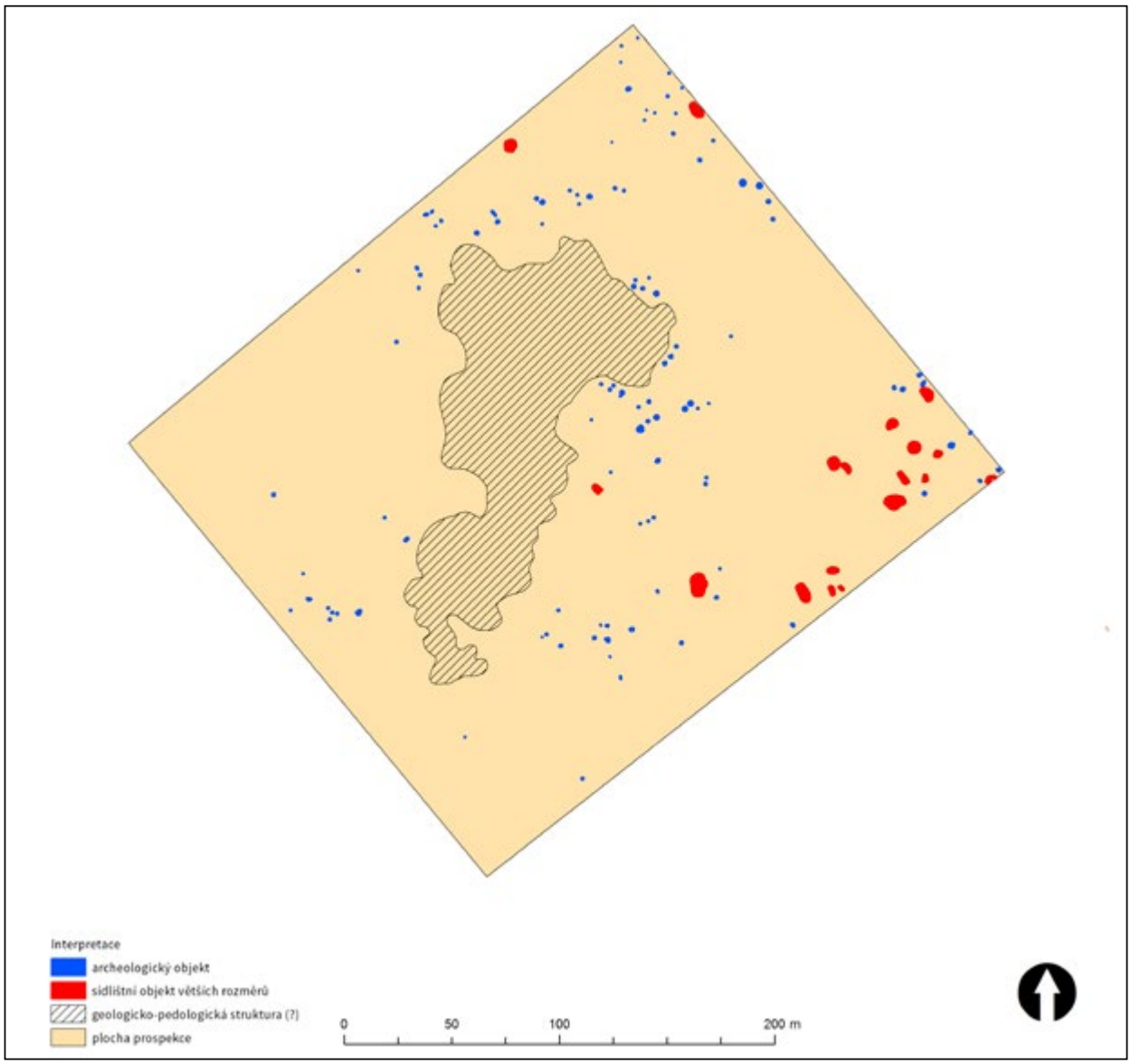
Geofyzikální měření odhalilo také početné pozitivní anomálie, které můžeme interpretovat jako archeologické objekty (*obr. 50–51*). Celkově se jich na ploše průzkumu nachází přibližně 130. Většinu z nich můžeme interpretovat jako objekty sídlištního charakteru. Téměř dvacet anomálií s rozměry nad 8 m^2 můžeme interpretovat jako zahloubené chaty nebo velké sídlištní jámy. Menší anomálie představují různé sídlištní objekty, ty s kruhovým půdorysem můžeme označit za potenciální zásobní jámy. Není vyloučeno, že v jejich okolí se nacházejí další objekty malých rozměrů, např. kůlové jámy, které nebyly při magnetickém průzkumu vzhledem k jejich rozměrům a obvykle nevýrazné výplni zaznamenány. Stopy po osídlení můžeme pozorovat téměř po celé měřené ploše, hlavní koncentrace objektů byla však zaznamenána při východním okraji. Objekty přináležejí zřejmě k osídlení z doby laténské a římské, na které zde poukazuje bohatý keramický, kovový a skleněný materiál z povrchových sbě-

Obr. 50: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. Celkový plán plochy A pomocí magnetometru (černobíle).

rů. Intenzivní osídlení zde můžeme předpokládat rovněž mimo geofyzikálně zkoumaný prostor.

Hlavní úlohou geofyzikálního průzkumu byla lokalizace potenciálních žárových hrobů. Je třeba podotknout, že na ploše průzkumu byly identifikovány početné bodové anomálie s pozitivními magnetickými hodnotami, které by mohly naznačovat přítomnost mělce zahloubených struktur malých rozměrů a které můžeme interpretovat jako torza uren ze žárového pohřebiště. S touto domněnkou ale nekoresponduje absence metalických artefaktů, které by se zde měly vyskytovat. Drobné bipolární anomálie, které představují menší kovové předměty archeologického nebo recentního stáří, jsou rozptýlené po celé ploše průzkumu a nevytvářejí žádné výraznější koncentrace. Nesledujeme ani plošné zvýšení magnetických hodnot v okolí těchto anomálií, které by nasvědčovalo rozorávání hrobů a následnému rozptylu výplní uren do okolí. Nemůžeme proto rozhodnout, zda jde o hroby, nebo o malé sídlištní objekty. Jistotu může v budoucnu přinést jenom zjišťovací archeologický výzkum. Prozatím můžeme konstatovat, že na zkoumané ploše byly identifikovány magnetické anomálie, které zde teoreticky připouštějí existenci žárových hrobů, hlavní část pohřebiště se ale s jistotou nachází mimo zkoumaný areál, a to na ploše situované jihovýchodně, zatímco na měřené ploše byly zaznamenány převážně zahloubené sídlištní objekty.

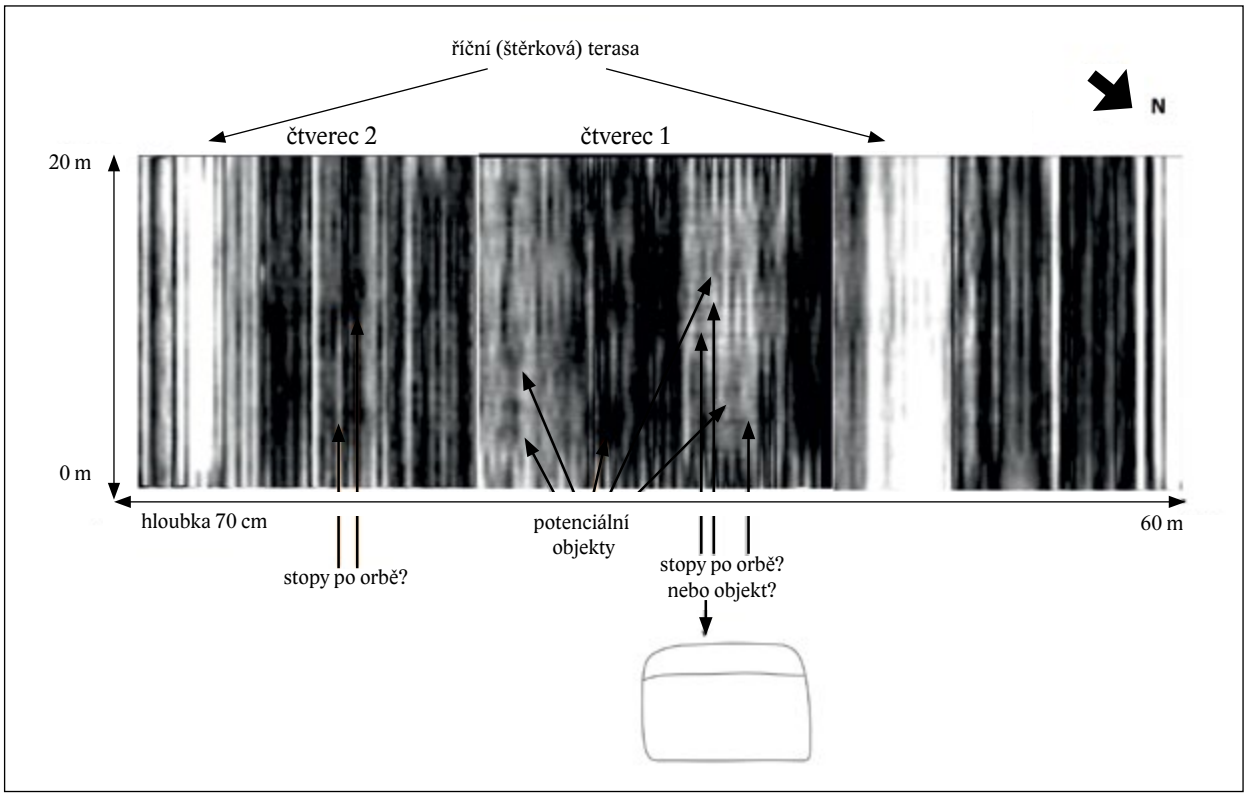
Obr. 51: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. Celkový plán plochy A pomocí magnetometru (barevně).

6.2. Geofyzikální prospekce lokality Blatnice pod Svatým Antonínkem I pomocí GPR

(Zuzana Lenďáková – Martin Moník)

Geofyzikální prospekce byla na lokalitě provedena ve dnech 15.–16. září 2015 za použití zemního radaru (GPR) SIR3000, přístroje firmy GSSI Inc. (USA) s anténou o frekvenci 400 MHz. Byly vybrány dvě plochy o rozměrech 20 × 60 m s maximální koncentrací nálezů (na základě početnějšího výskytu povrchových nálezů místo předpokládaného pohřebiště – plocha B, a místo sídliště – plocha C; *obr. 49*). Metoda prospekce byla zvolena tak, že měření probíhalo vždy v kratším směru obdélníku v rovnoběžných liniích v rozestupu po zhruba 33 cm. Bylo získáno 180 profilů o délce 20 m. Ty byly interpolovány v programu RADAN 6.5 pro vytvoření jak 2D řezů, tak 2D (pseudo-3D) půdorysů.

Na východněji měřené ploše C je patrné, že orba místy zasahuje až do hloubky 0,7 m, výše uložené objekty tak mohou být narušené. Ve východní partii tohoto sektoru se rýsuje potenciálně zahloubený objekt o delší straně zhruba 15 m (*obr. 52*). Také v západněji položené ploše B se objevilo několik anomálií s pomalejším odrazem GPR signálu, které by mohly indikovat zahloubené objekty (*obr. 53*).

Obr. 52: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. Celkový plán plochy C pomocí GPR.

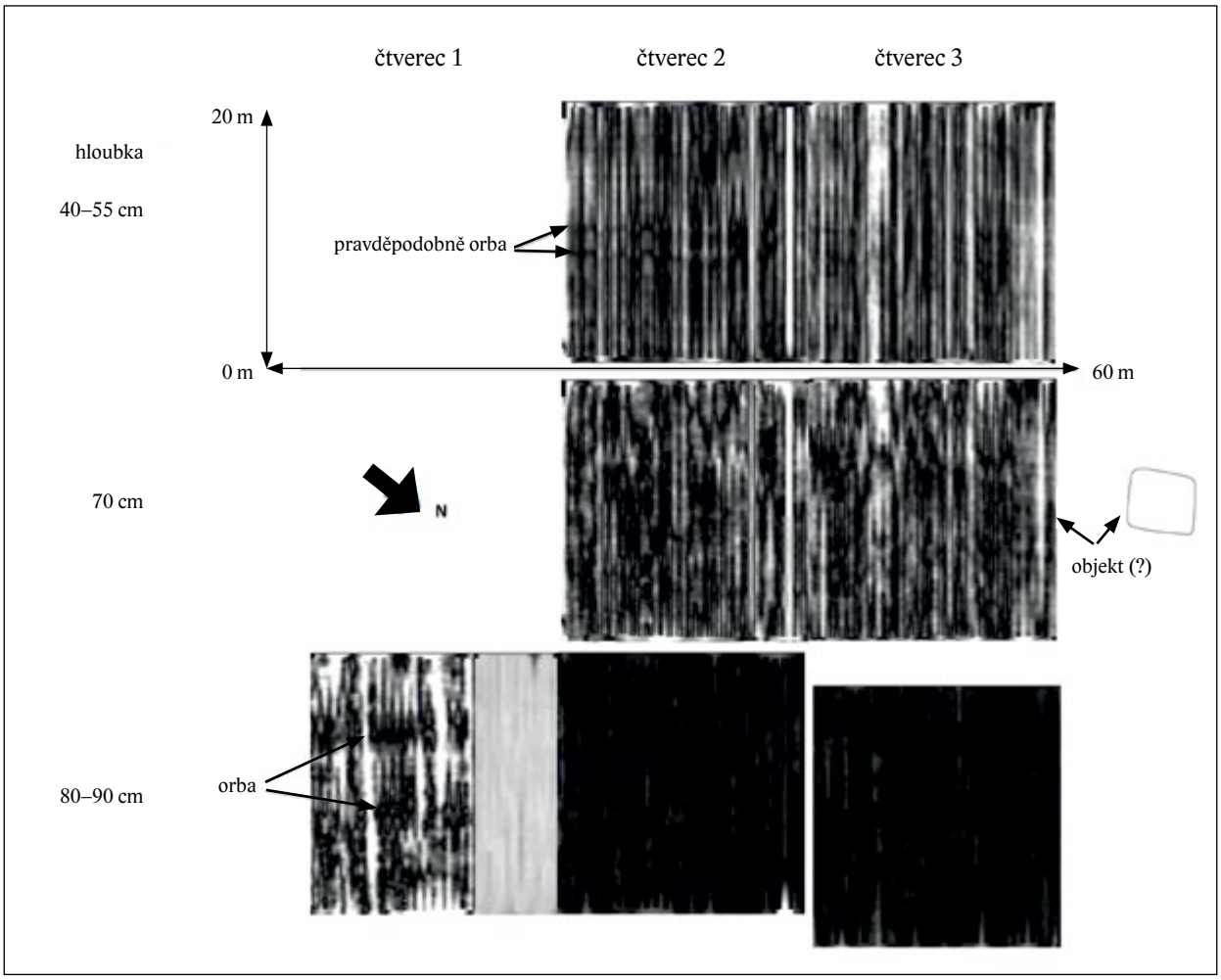
Vždy však jde o objekty podstatně větší než žárové hroby. I zde jsou v hloubce 0,8–0,9 m patrné stopy orby a u severního okraje plochy se v hloubce zhruba 0,7 m rýsuje potenciální zahloubený objekt o delší straně cca 10 m. Pokud tedy byly na měřených plochách zachovány pravěké či raně historické struktury, jde spíše o chaty s podlahami zahloubenými do podloží. Žárové hroby zachyceny nebyly, je však pravděpodobné, že použitá georadarová metoda není pro jejich vyhledávání vhodná.

6.3. Metalografická analýza vybraných skupin nálezů (RFA)[46]

Vybrané kovové artefakty (celé kusy nebo zlomky charakteristických typů) byly podrobeny měření jejich materiálového složení metodou rentgenově fluorescenční spektrometrie (RFA) příručním RTG-fluorescenčním spektrometrem InnovX Delta Premium. Jde o relativně přesnou a rychlou nedestruktivní metodu pro kvalitativní i kvantitativní prvkovou analýzu, kterou lze provést i s malým množstvím zkoumaného materiálu a krátkou dobou přípravy vzorků. Vzorky byly ozařovány rentgenovým zářením s dostatečnou energií, čímž došlo k excitaci atomů ve vzorcích a vyzáření charakteristického sekundárního rentgenového záření (podrobněji k vlastní metodě viz *Nechvátal 2017*, 8–27). Místa měření byla vybrána na povrchu artefaktů, mohou tak být zatížena statistickou chybou související s měřením sekundárně zvětralého produktu a přítomností reziduí nečistot z půdy. Z toho vyplývají relativně vysoké hodnoty některých prvků (zejména křemíku), které se v měřeném souboru pohybovaly od 2,5 do 34 %. Přestože jde o metodu orientační, její výsledky jsou dostatečně relevantní pro určení materiálového složení kovových výrobků. Přesnější výsledky je možné získat jen destruktivní metodou – odebráním mikrovzorku ze středu předmětu.

Komplexní metalografická analýza materiálového složení byla dosud u nás provedena pouze na kolekci 404 ks časně římských kovových předmětů z českých pohřebišť v Dobřichově – Pičhoře a Třebusicích (*Droberjar – Fránа 2004*). V daleko větším měřítku a za použití více analytických metod byl v 90. letech 20. století uskutečněn projekt metalografického výzkumu kovových předmětů doby římské ze 119 lokalit z polabskogermánského kulturního

46 Kapitola byla zpracována autorem na základě měření vzorků, které provedl v únoru a březnu 2017 Martin Moník z Katedry geologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Obr. 53: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. Celkový plán plochy B pomocí GPR.

okruhu i z kastelů rýnsko-dunajského limitu (*Voß – Hammer – Lutz 1998*).

Ze středního Pomoraví byl pomocí RFA analyzován soubor 474 kovových artefaktů z průběhu celé doby římské (celkem 477 vzorků), které byly vybrány tak, aby postihovaly všechny nejdůležitější funkční kategorie povrchových nálezů. Jde o 15 stříbrných exemplářů, 1 železný, 1 olověný a 457 předmětů ze slitin mědi (bronz a mosaz). V rámci složky nálezů ze slitin mědi bylo determinováno 326 bronzových a 131 mosazných artefaktů.

Mosaz. Téměř ¾ výrobků z mosazi náležejí starší době římské (72,5 %); převažují artefakty 1. století (stupňů A–B1; 54 ks) nad předměty z 2. století (stupně B2 a horizontu B2/C1; 41 ks). Mezi mosaznými výrobky dominují zejména jednotlivé typy spon; z římskoprovinciálních jsou to starší varianty výrazně členěných spon typů A 67–68 (92 % všech exemplářů), spony se dvěma uzlíky nebo křidélky na lučíku typů A 236 a A 238 (60 %) nebo západoprovinciální lučíkové spony (53 %); ze spon germánské provenience byly z mosazi vyráběny zejména spony pozdně laténské konstrukce s prohnutým lučíkem (100 %), spony s očky (89 %), vendické spony typů A 26–41 (77 %) a germánské trubkovité spony (63 %). Kromě spon byl větší podíl mosazných produktů patrný jen u vlasových jehlic a šicích jehel (50 %), u součástí picích rohů (42 %) nebo u součástí opasků (26 %). Téměř ⅔ mosazných artefaktů ze starší doby římské (62 %) můžeme podle obsahu zinku označit za výrobky z antické mosazi, tzv. aurichalka (střední obsah zinku v rozmezí 5–10 %). Jeho zlatavě červená až žlutá barva stála nepochybně za jeho oblibou jako vizuální náhražky drahého kovu (*Droberjar – Frána 2004*, 442). Necelá polovina mosazných výrobků starší doby římské (46 z 95 ks, tj. 48 %) byla zhotovena z velmi kvalitní mosazi s příměsí cínu a olova menší než 1 % – pro porovnání v Čechách to byly ¾ exemplářů (*Droberjar – Frána 2004*, 450). Ostatní předměty byly vyrobeny z méně čisté mosazi smíšeného charakteru, do níž se dostaly příměsi z recyklace starých přetavovaných předmětů (*Droberjar – Frána 2004*, 450).

Kvalitní mosazné výrobky s nízkým obsahem nezáměrných příměsí jsou v poměru 18 : 22 ve prospěch římskoprovinciálních, ve shodě s českým analyzovaným souborem tak můžeme konstatovat stejnou kvalitu germánských a římských mosazných artefaktů ve starší době římské (*Droberjar – Frána 2004*, 459). Na povrchu všech šarnýrových spon vyráběných v západořímských provinciích bylo patrné vyšší množství cínu (do 16,3 %). Jde tedy o potvrzení známého faktu, že tato skupina spínadel byla pravidelně pocínovaná, čímž dosahovala stříbřitého lesku.

Co se týče mosazných výrobků v mladší a pozdní době římské, jejich výraznější zastoupení nalezneme především u germánských artefaktů, a to u poloviny závěsků náhrdelníků a u pětiny spon s hrotitou, klínovitou a podvázanou nožkou. U předmětů římskoprovinciálního původu byly z mosazi vyrobeny dvě ze tří analyzovaných raménkových spon s cibulovitými knoflíky nebo náramek s hadími hlavičkami z Petrova I. Jen třetina produktů byla odlita z velmi kvalitní mosazi s příměsí cínu a olova menší než 1 % (porovnat kvalitu germánských a římskoprovinciálních výrobků není v tomto období možné, neboť naprosto převažují artefakty germánské produkce). Z chronologicky průběžných předmětů po celou dobu římskou je více mosazných výrobků pozorovatelných u kovových součástí toaletních souprav, jako jsou pinzety a ušní lžičky.

Bronz. Bronzové předměty jsou v analyzovaném souboru v mírné převaze nad mosaznými jak ve starší době římské, tak i v mladší a pozdní době římské. Mezi charakteristické kategorie nálezů patří opět spony, mezi nimiž mají vysoké zastoupení noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 70/73, 84 a varianty Jobst 4F, kotvovité spony, dvojdílné nečleněné spony a římskoprovinciální kolínkovité spony (100 %), germánské kolínkovité spony, destičkovité spony a spony s páskovým lučíkem (100 %), spony s vysokým zachycovačem s dolní tětivou (96 %), spony s obdélníkovou nožkou (94 %), spony s vysokým zachycovačem sarmatského typu (89 %), spony s hrotitou nožkou (81 %), spony s podvázanou nožkou (80 %), spony s klínovitou nožkou (78 %), spony s válcovitou hlavicí (71 %) nebo emailové destičkovité spony (68 %). Z bronzu byly vyrobeny všechny obloukovité ostruhy, většina součástí koňských postrojů, dřevěných skříněk (obojí 75 %), opasků (74 %) a římských kovových nádob (60 %). K bronzovým předmětům neřadím vědro östlandského typu E 43 ze Strážnice I a držadlo z Ostrožské Nové Vsi VI, které vykazují jen stopové množství cínu, zinku a olova, a lze je tedy klasifikovat spíše jako měděné.

Většina bronzových předmětů byla vyrobena z cínového bronzu (podíl cínu od minimálních hodnot po 38,1 %). Téměř u dvou třetin exemplářů (63 %) byl podíl cínu v bronzových výrobcích vyšší než 10 %. U některých předmětů se objevil extrémně vysoký obsah cínu v bronzové slitině – jehlice varianty Beckmann IVb, 84 ze Strážnice/Petrova II (51,8 %), trubkovitá spona z Ostrožské Lhoty II (47,4 %), kotvovitá spona z Velké nad Veličkou I (47,3 %), postříbřená spona s páskovým lučíkem a destičkou nad vinutím typů A 151–153 z Blatnice pod Svatým Antonínkem I (45,4 %), zrcátko z Hroznové Lhoty I (43,6 %) nebo germánská kolínkovitá spona z Ostrožské Nové Vsi I (41,2 %). Vzácné příklady polotovarů z germánských sídlišť ve formě plochých protáhlých tyčinkovitých bochánků vykazují podíl cínu od 8 do 35 %, byly tedy určeny pro další zpracování a výrobu předmětů právě z cínového bronzu.

Vysoké zastoupení v analyzovaném souboru mají také produkty z olovnatého bronzu (63 % artefaktů s obsahem olova větším než 2 % a 40 % předmětů s obsahem olova nad 10 %). Olovo dodává bronzu větší pružnost a vyšší odolnost proti korozi a opotřebení, jeho standardní podíl se pohybuje do 38 %. Jelikož se často vyskytuje jako doprovodný prvek v rudách zinku a stříbra, mohlo se jeho malé množství do slitin dostat nezáměrně spolu s těmito prvky. Na druhou stranu, některé exempláře vykazují velmi vysoké procento olova – výrazně členěná spona varianty Jobst 4F z Vlčnova-Dolního Němčí (55,5 %), obloukovitá ostruha typu Ginalski E 6 z Hroznové Lhoty II (50,8 %), římskoprovinciální kolínkovitá spona ze Strážnice/Petrova II (48,3 %) a dvě spony stejného typu z Hroznové Lhoty II (44,4 % a 40,8 %), spony s vysokým zachycovačem s dolní tětivou ze Sudoměřic I a Blatnice pod Svatým Antonínkem I (45,2 % a 42,6 %), raménková spona s cibulovitými knoflíky z Čejkovic II (44,5 %) nebo výrazně členěná spona typu A 84 z Hroznové Lhoty II (41 %). Pravděpodobně je to způsobeno skutečností, že povrchové měření RFA poskytuje nadhodnocené informace o obsahu olova či cínu a podhodnocená data o podílu mědi (*Droberjar – Frána 2004*, 450). Nejvíce byl olovnatý bronz použit na výrobu noricko-panonských výrazně členěných spon typů A 70/73, 84 a varianty Jobst 4F a římskoprovinciálních kolínkovitých spon. Dobře dokumentovatelné je to např. u spon typu A 84, jichž bylo proměřeno 26 ks a při eliminaci nejnižší a nejvyšší mezní hodnoty vykazují průměrný obsah olova 15,2 %, u římskoprovinciálních kolínkovitých spon při třiceti změřených exemplářích vychází průměrná hodnota obsahu olova dokonce 18,3 %. Sortiment výrobků z olovnatého bronzu ve středním Pomoraví je však daleko širší. Převažují hlavně předměty římskoprovinciální provenience, kromě zmíněných druhů podunajských spon dále spony varianty Jobst 4F, panonské trubkovité, kotvovité, dvojdílné nečleněné, emailové destičkové či vojenské šarnýrové (varianty Böhme 27b, 27d, 28h), dále součásti dřevěných skříněk a jednotlivosti jako lékařské nástroje, lampa nebo zrcátko. Olovo ve větší koncentraci nacházíme také u bronzových nádob (0,3–19,8 %), jde tak o potvrzení známého faktu, že římské kovové ná-

doby byly vyráběny kromě cínového také z olovnatého bronzu (*Droberjar – Frána 2004*, 450–451). Z domácích germánských produktů mají největší průměrný podíl olova germánské kolínkovité spony (13,5 %), obloukovité ostruhy (12,5 %) a spony s vysokým zachycovačem sarmatského typu (12,1 %) i s dolní tětivou (11,2 %) a zoomorfní závěsky (9 % a 27 %).

Stříbro. Ze středního Pomoraví bylo analyzováno patnáct stříbrných předmětů, které vykazují poměrně vysokou ryzost stříbra (od 60 do 99 %). Kromě nejrůznějších typů germánských spon (s vysokým zachycovačem sarmatského typu, kolínkovitá, s podvázanou, klínovitou nebo obdélníkovou nožkou) jde o náramky, esovitou záponku náhrdelníku, jehlici a ušní lžičku. K nim je zapotřebí přičíst některé bronzové artefakty s různou intenzitou postříbření povrchu (podíl stříbra od 5,5 do 40,5 %) – spona s páskovým lučíkem, spona s válcovitou hlavicí typu A 125, kapslovitý závěsek, spona s klínovitou nožkou nebo tři spony s vysokým zachycovačem sarmatského typu. Stopové množství stříbra ale nalezneme také v materiálovém složení více než desetiny bronzových a mosazných výrobků (11,1 % exemplářů). Jeho podíl se pohybuje v rozmezí 0,3–2,6 %. Zajímavá je třeba příměs stříbra v hodnotách kolem 0,5 % ve všech třech bronzových polotovarech; přes 2 % stříbra potom obsahovala bronzová slitina zoomorfního závěsku v podobě berana z Hroznové Lhoty I nebo opaskového nákončí varianty Madyda-Legutko 2.2 ze Strážnice I.

Antimon a železo. Další ze sledovatelných minoritních příměsí v kovových slitinách je antimon, zvyšující mechanickou pevnost materiálu. Hodnoty antimonu se v hodnoceném souboru pohybovaly v těchto intervalech: 42 % vzorků s obsahem pod 0,1 %, ale jen 19 % vzorků s množstvím pod 0,02 %, což jsou poloviční hodnoty oproti českému souboru z časné doby římské (*Droberjar – Frána 2004*, 451, obr. 2, Tab. 7–9). Obdobnou vlastnost, tedy zvýšení tvrdosti bronzu či mosazi, může mít také přidání železa, jehož obsah se ve slitinách pohybuje v následujících intervalech: 31 % vzorků vykazuje méně než 1 %, 47 % exemplářů v rozmezí 1–3 %, 22 % exemplářů nad 3 %. Procentuální podíl nezáměrných prvků v kovových předmětech v průběhu doby římské narůstá, což svědčí o větším zapojení smíšených, málo čistých surovin. Jediným železným předmětem, který byl pomocí RFA analyzován, je nákončí pochvy meče z Vlčnova-Dolního Němčí. Bylo prokázáno použití kvalitního železa s čtyřprocentní příměsí mědi.

Olovo. Z tohoto materiálu byla vyrobena pouze římská hrací kostka z pohřebiště v Hroznové Lhotě I, která je z poloviny tvořena olovem a z třetiny cínem se sedmiprocentním zastoupením železa.

Bronzové nádoby	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
E 20 (Petrov I)	48,649	2,941	1,632	0,000	0,228	0,101	3,014
E 43 (Strážnice I) – vzorek 1	89,439	0,147	0,554	0,000	0,340	0,000	0,617
E 43 (Strážnice I) – vzorek 2	84,390	0,061	0,391	0,000	0,260	0,000	0,819
E 44–49/56–62 (Ostrožská Nová Ves IV)	53,917	1,558	19,426	0,000	2,644	0,043	2,600
E 140/142 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	55,058	0,134	11,502	0,326	1,075	1,126	0,943
E 154 (Bánov)	64,605	0,000	14,121	0,452	12,721	0,000	0,693
E 161 (Strážnice I) – tělo nádoby	75,781	0,247	1,510	0,000	0,921	0,094	0,188
E 161 (Strážnice I) – držadlo nádoby	67,673	0,177	10,431	0,000	0,417	0,075	0,728
Radnóti 77–79/Raev 18b (Strážnice I)	53,770	0,152	11,988	0,000	19,811	0,000	1,550
obličejová ataše (Kyjov II)	53,343	6,530	7,332	0,000	15,728	0,139	2,994
držadlo (Hroznová Lhota II)	60,507	2,796	16,620	0,000	12,319	0,162	0,805
držadlo (Ostrožská Nová Ves VI)	96,593	0,000	1,435	0,000	0,069	0,000	1,902

Součásti opasků	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
zápona Voigt A (Hroznová Lhota I)	54,725	0,164	35,042	0,486	2,980	0,801	0,852
přezka typu Madyda-Legutko D 1 (Uherský Brod II)	50,348	0,252	37,798	0,000	0,232	0,136	0,995
přezka typu Madyda-Legutko H 25 (Veselí nad Moravou I)	51,637	2,312	1,022	0,000	0,960	0,000	23,973
kování Garbsch E 1–3 (Veselí nad Moravou I)	61,991	9,000	0,236	0,000	3,449	0,000	1,021
nákončí varianty Madyda-Legutko 1.3 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	53,750	2,623	13,966	0,000	1,423	0,201	6,725
nákončí varianty Madyda-Legutko 1.6 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	39,687	1,837	4,627	0,944	0,274	0,114	5,443
nákončí varianty Madyda-Legutko 1.6 (Hroznová Lhota I)	71,540	5,234	11,261	0,000	0,782	0,118	1,556
nákončí varianty Madyda-Legutko 1.6 (Petrov I)	57,854	5,392	0,326	0,000	0,073	0,000	1,102
nákončí varianty Madyda-Legutko 1.8 (Hroznová Lhota I)	74,474	4,122	9,237	0,000	0,772	0,255	2,078
nákončí varianty Madyda-Legutko 2.1 (Dolní Bojanovice I)	68,166	3,999	10,969	0,000	0,885	0,165	0,677
nákončí varianty Madyda-Legutko 2.2 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	68,527	0,478	19,374	0,000	0,584	0,196	0,202
nákončí varianty Madyda-Legutko 2.2 (Strážnice I)	47,455	1,344	29,136	2,615	8,007	0,119	1,050
nákončí varianty Madyda-Legutko 2.4 (Hroznová Lhota I)	62,779	4,310	20,631	0,000	0,731	0,106	0,802
nákončí varianty Madyda-Legutko 2.4 (Veselí nad Moravou I)	64,078	6,038	1,026	0,000	0,572	0,180	0,862
nákončí varianty Madyda-Legutko 2.6 (Petrov I)	39,173	1,537	11,291	0,000	24,161	0,221	3,172
nákončí varianty Madyda-Legutko 2.6 (Želetice)	56,690	1,330	7,995	1,166	5,035	0,100	3,771
nákončí typu Madyda-Legutko 3 (Strážnice II)	59,669	6,024	6,580	0,340	3,296	0,131	1,462
nákončí typu Madyda-Legutko 3 (Vlčnov-Dolní Němčí)	65,551	0,206	17,743	0,000	0,119	0,181	2,163
nákončí varianty Madyda-Legutko 6.1 (Vlčnov-Dolní Němčí)	74,939	1,116	5,701	0,688	0,563	0,097	0,692
nákončí varianty Madyda-Legutko 9.1 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	71,282	2,370	2,538	0,457	0,844	0,088	0,254
nákončí varianty Madyda-Legutko 9.1 (Ostrožská Nová Ves IV)	53,819	3,681	11,297	0,000	1,185	0,273	0,750
nákončí varianty Madyda-Legutko 9.2 (Strážnice II)	42,316	3,865	3,144	0,000	1,203	0,082	2,067
nýt s emailem (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	45,444	10,819	0,000	0,000	6,974	0,000	1,732

Picí rohy	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
okrajové kování (Ostrožská Nová Ves VI)	80,584	11,195	0,034	0,000	0,037	0,053	0,154
nákončí typu Andrzejowski A1 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	63,379	5,408	1,419	0,000	0,294	0,076	0,770
nákončí typu Andrzejowski A2 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	57,733	0,179	18,787	0,000	0,155	0,041	1,449
nákončí typů Andrzejowski D4–5 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	63,481	2,557	8,500	0,000	8,504	0,336	3,850
nákončí typu Andrzejowski E (Želetice)	22,558	0,083	0,956	0,000	31,906	0,000	35,515
nákončí typu Andrzejowski F2 (Uherský Brod II)	51,839	0,172	26,032	0,000	9,443	0,000	3,035
poutko (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	71,230	2,722	8,475	0,000	0,286	0,000	0,506
poutko (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	59,558	4,455	7,942	0,000	0,413	0,190	1,418
poutko (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	56,802	5,523	1,148	0,000	0,181	0,084	1,660
poutko (Ostrožská Nová Ves I)	75,981	0,304	3,438	0,000	0,182	0,111	0,280
poutko (Petrov I)	57,060	7,869	1,789	0,000	0,121	0,042	1,111
poutko (Petrov I)	56,080	9,234	0,276	0,000	0,061	0,000	0,978

Náhrdelníky	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
esovitá záponka (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	0,207	0,000	0,000	99,006	0,271	0,000	0,204
zoomorfní závěsek – býk (Hroznová Lhota I)	58,735	0,238	24,552	0,000	8,952	0,095	0,654
zoomorfní závěsek – beran (Hroznová Lhota I)	36,371	0,098	19,941	2,520	26,909	0,256	1,060
vědérkovitý závěsek (Kozojídky II)	68,389	9,005	1,590	0,000	0,356	0,134	0,562
sekerkovitý závěsek (Strážnice I)	61,461	3,972	0,549	0,000	0,303	0,098	1,294
kapslovitý závěsek (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	49,134	8,821	0,733	0,000	0,171	0,049	1,338
kapslovitý závěsek (Vlčnov-Dolní Němčí)	34,654	0,131	20,121	40,484	2,014	0,243	1,678

Náramky	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
se štítkovitými konci (Hroznová Lhota I)	1,618	0,119	0,000	96,065	0,743	0,000	0,393
se zužujícími se konci (Ostrožská Nová Ves IV)	3,736	0,000	0,000	93,911	0,891	0,147	0,115
s hadími hlavičkami (Petrov I)	86,569	7,481	0,000	0,000	0,177	0,000	0,041

Jehlice a jehly	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Beckmann IVa, 58 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	48,357	2,983	0,247	0,000	0,079	0,037	2,288

Jehlice a jehly	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Beckmann IVa, 58 (Petrov I)	46,187	6,551	0,218	0,000	0,210	0,064	3,293
Beckmann IVa, 62 (Hroznová Lhota I)	67,997	2,200	5,411	1,091	0,483	0,068	1,535
Beckmann IVa, 64 (Hroznová Lhota II)	64,718	3,330	0,166	0,000	0,158	0,040	1,465
Beckmann IVa, 64 (Strážnice I)	63,541	2,941	8,545	1,073	0,854	0,168	0,542
Beckmann IVb, 76 (Petrov I)	0,886	0,000	0,000	96,860	0,021	0,000	1,714
Beckmann IVb, 84 (Strážnice/Petrov II)	31,710	0,000	51,802	0,000	0,937	0,706	3,532
Beckmann VIII, 123 (Veselí nad Moravou I)	65,101	8,820	5,039	0,000	0,994	0,225	1,771
šicí jehla (Hroznová Lhota I)	67,495	0,314	14,065	0,000	0,440	0,189	1,295
šicí jehla (Hroznová Lhota I)	72,137	5,560	0,160	0,376	0,115	0,000	0,678
šicí jehla (Strážnice I)	63,271	0,289	10,525	0,000	1,811	0,091	0,484

Pinzety	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	67,126	3,061	0,680	0,000	0,283	0,000	1,726
Bzenec	69,586	0,845	10,805	0,000	3,941	0,091	0,907
Hroznová Lhota II	58,923	3,700	5,894	0,000	2,403	0,172	1,835
Hroznová Lhota II	60,804	0,607	11,202	0,000	19,925	0,130	0,863
Petrov I	78,502	0,182	3,880	0,000	0,064	0,000	0,249
Strážnice I	65,816	0,237	14,051	0,000	0,091	0,000	0,289
Strážnice I	61,943	1,409	7,885	0,000	1,810	0,140	0,615
Strážnice II	66,188	8,678	1,726	0,000	0,193	0,073	0,738
Strážnice II	69,104	0,458	7,077	0,000	1,789	0,236	1,337
Strážnice II	53,920	3,771	3,537	0,000	5,725	0,181	1,879
Veselí nad Moravou I	64,514	5,530	8,278	0,000	2,592	0,000	0,421

Ušní lžičky	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Hroznová Lhota II	2,574	0,000	0,000	95,395	1,066	0,000	0,000
Strážnice II	72,006	6,978	2,064	0,000	1,209	0,174	0,644

Zrcátko – Hroznová Lhota I	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
hladká strana	40,293	0,200	43,610	0,000	5,569	0,155	4,838
hrubší strana	41,117	0,200	43,119	0,000	4,863	0,167	5,523

Součásti dřevěných skříněk	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
nožka ve tvaru lví tlapy (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	23,148	0,726	10,881	0,000	36,959	0,127	3,941
nožka ve tvaru lví tlapy (Strážnice II)	38,195	0,133	22,226	0,000	14,436	0,126	5,327

Součásti dřevěných skříněk	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
ozdobný hřeb (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	66,120	8,689	1,054	0,000	3,545	0,781	1,539
ozdobný hřeb (Kozojídky I)	13,747	0,322	25,457	0,000	19,292	0,147	16,007
ozdobný hřeb (Kozojídky II)	48,405	0,213	9,605	0,000	0,000	0,039	4,046
ozdobný hřeb (Strážnice II)	45,968	3,756	9,548	0,000	5,842	0,230	7,442
ozdobný hřeb (Vacenovice)	39,331	0,153	17,992	0,000	35,681	0,209	0,447
klíč (Vlčnov-Dolní Němčí)	48,116	6,419	1,877	0,000	15,867	0,034	24,647

Římská lampa	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Strážnice I	53,472	1,418	11,673	0,000	8,765	0,125	1,823

Lékařské nástroje	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Sudoměřice II	43,230	2,244	24,949	0,000	16,031	0,314	3,123
Vacenovice	56,283	13,616	1,060	0,000	11,018	0,098	6,658

Kružítko/odpichovátko	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Kyjov III	62,759	8,793	0,000	0,000	0,246	0,000	1,012

Hrací kostka	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Hroznová Lhota I	0,175	0,000	32,076	0,000	50,779	0,153	7,145

Šupina z pancíře	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	67,342	12,583	0,032	0,000	0,328	0,042	0,307

Nákončí pochvy meče	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Vlčnov-Dolní Němčí	4,000	0,000	0,076	0,000	0,000	0,000	92,845

Držadlo štítu	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Hroznová Lhota I	68,213	2,619	14,481	0,363	0,529	0,135	0,777

Ostruhy	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Jahn 20/23 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	48,762	7,197	3,221	0,000	0,889	0,075	4,079
Ginalski E 2 (Kozojídky II)	39,464	0,000	28,271	0,000	9,952	0,115	2,701
Ginalski E 2 (Strážnice/Petrov I)	63,363	0,201	22,360	0,000	3,415	0,282	0,704

Ostruhy	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Ginalski E 3 (Petrov I)	56,791	0,224	24,809	0,000	0,085	0,120	1,650
Ginalski E 5a (Želetice)	49,821	0,734	3,565	0,924	0,921	0,055	1,681
Ginalski E 6 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	62,288	2,722	7,957	0,000	9,050	0,112	1,099
Ginalski E 6 (Hroznová Lhota II)	21,478	0,729	13,761	0,000	50,768	0,137	2,317
Ginalski E 5–6 (Hroznová Lhota II)	33,480	0,116	9,240	0,000	39,013	0,178	2,371
Jahn 74 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	52,807	0,116	14,543	0,000	22,898	0,150	4,375

Součásti koňského postroje	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
dvojpeltovité kování (Kozojídky II)	57,963	20,441	10,656	0,000	3,407	0,095	2,018
vodicí kroužek jha (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	52,233	4,258	4,752	0,000	2,926	0,048	2,927
rozdělovač řemení (Strážnice I)	35,954	3,971	4,877	0,000	14,438	0,091	2,670
zvoneček (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	64,911	0,000	14,009	0,000	2,494	0,000	3,998

Polotovary	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Hroznová Lhota II	54,774	0,337	11,578	0,318	0,865	0,105	2,371
Ostrožská Nová Ves IV	48,426	2,891	8,305	0,600	1,009	0,122	1,662
Vlčnov-Dolní Němčí	38,697	0,156	35,081	0,535	16,102	0,255	0,659

Noricko-panonské spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
A 236c (Petrov I)	56,391	6,193	0,172	0,000	0,137	0,000	1,975
A 236n (Želetice)	26,514	0,779	14,077	0,000	8,854	0,133	4,133
A 238b (Boršice u Blatnice)	65,710	10,288	1,335	0,000	0,868	0,000	3,048
A 238n–o (Boršice u Blatnice)	69,850	10,779	1,315	0,000	1,740	0,000	4,216
A 238q2 (Petrov I)	29,239	0,248	25,430	0,000	20,404	0,165	3,245
A 67 (Vlčnov-Dolní Němčí)	89,116	6,441	0,335	0,000	0,122	0,000	0,409
A 67 (Suchov)	70,567	9,380	1,888	0,000	1,183	0,000	4,103
A 68 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	60,263	3,322	12,961	0,516	0,967	0,119	2,041
A 68 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	62,887	5,651	0,089	0,000	0,183	0,051	0,804
A 68 (Bzenec)	54,738	2,410	5,778	0,000	0,526	0,062	5,626
A 68 (Hroznová Lhota I)	71,517	5,456	0,156	0,000	0,027	0,000	0,874
A 68 (Hroznová Lhota I)	70,282	4,218	0,596	0,000	0,244	0,052	1,472
A 68 (Hroznová Lhota I)	59,729	3,793	2,271	0,000	0,257	0,054	2,373
A 68 (Hroznová Lhota I)	81,019	5,745	0,566	0,000	0,133	0,069	0,629

Noricko-panonské spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
A 68 (Hroznová Lhota I)	61,947	2,292	0,479	0,000	0,059	0,043	1,660
A 68 (Hroznová Lhota I)	67,610	5,671	0,254	0,000	0,024	0,038	0,685
A 68 (Hroznová Lhota I)	73,973	5,715	2,554	0,000	0,220	0,097	0,902
A 68 (Hroznová Lhota I)	66,182	4,063	0,444	0,000	0,063	0,000	1,227
A 68 (Hroznová Lhota I)	78,726	4,969	0,944	0,000	0,128	0,089	0,666
A 68 (Kozojídky II)	50,404	2,947	0,486	0,000	0,089	0,035	2,468
A 68 (Petrov I)	48,578	4,599	1,311	0,000	0,291	0,102	2,709
A 68 (Petrov I)	59,963	5,576	1,377	0,000	0,303	0,000	2,036
A 68 (Petrov I)	66,008	9,106	0,230	0,000	0,086	0,035	0,761
A 68 (Strážovice)	82,933	9,751	0,042	0,000	0,089	0,037	0,511
A 68 (Uherský Brod II)	57,075	7,439	2,132	0,000	0,614	0,097	3,146
A 68 (Veselí nad Moravou I)	63,958	6,358	2,805	0,000	1,096	0,151	3,279
A 68 (Želetice)	56,516	5,029	0,258	0,000	0,077	0,089	1,196
A 67–68 (Hroznová Lhota II)	76,134	8,380	0,357	0,000	0,077	0,034	0,634
A 67–68 (Šardice)	67,210	5,847	2,862	0,000	1,579	0,000	1,238
A 69 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	60,706	3,215	5,268	0,000	0,264	0,065	1,239
A 69 (Petrov I)	49,771	3,361	0,982	0,000	0,278	0,036	3,439
A 69 (Petrov I)	66,958	4,952	0,000	0,000	0,174	0,083	1,422
A 69 (Petrov I)	66,534	3,337	12,196	0,000	0,500	0,136	0,760
A 69 (Petrov I)	51,501	3,483	3,727	0,000	0,386	0,000	3,194
A 69 (Petrov I)	62,145	3,346	8,612	0,000	0,321	0,107	1,252
A 69 (Petrov I)	69,159	1,512	9,988	0,000	0,424	0,129	0,888
A 69 (Vacenovice)	45,156	0,130	31,120	0,000	0,272	0,086	1,427
A 69–73 (Petrov I)	51,008	4,584	0,142	0,000	0,220	0,000	2,994
A 70/73 (Hroznová Lhota II)	62,732	5,094	16,941	0,000	7,491	0,123	2,324
A 70/73 (Kozojídky II)	32,445	0,796	35,371	0,000	21,412	0,311	1,734
A 70/73 (Strážnice VI)	48,542	0,648	28,486	0,000	7,083	0,232	2,845
A 83 (Veselí nad Moravou I)	52,141	3,405	15,931	0,000	21,626	0,166	1,414
A 84 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	46,137	1,433	23,185	0,000	17,367	0,265	3,035
A 84 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	46,415	0,398	28,441	0,000	14,502	0,299	1,166
A 84 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	47,705	1,979	16,065	0,000	14,735	0,158	1,892
A 84 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	61,868	0,884	12,510	0,000	11,561	0,144	0,460
A 84 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	30,117	1,352	22,292	0,000	25,906	0,403	2,110
A 84 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	32,095	0,471	16,426	0,000	29,603	0,155	3,097
A 84 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	39,900	1,082	21,945	0,000	16,866	0,188	2,425
A 84 (Dubňany IV)	41,648	0,956	15,331	0,000	27,459	0,173	7,184
A 84 (Hroznová Lhota II)	39,637	0,622	22,981	0,000	15,699	0,198	1,155

Noricko-panonské spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
A 84 (Hroznová Lhota II)	54,483	0,976	19,353	0,000	14,488	0,254	1,098
A 84 (Hroznová Lhota II)	32,341	0,000	17,258	0,000	40,998	0,000	1,463
A 84 (Hroznová Lhota II)	47,774	0,516	17,674	0,000	10,311	0,174	2,012
A 84 (Hroznová Lhota II)	55,510	0,333	22,256	0,000	4,705	0,000	13,483
A 84 (Josefov II)	61,374	1,969	15,172	0,000	12,548	0,137	1,364
A 84 (Kozojídky II)	46,712	1,190	23,663	0,000	10,563	0,120	8,014
A 84 (Petrov I)	62,317	2,288	16,030	0,000	9,484	0,173	1,267
A 84 (Petrov I)	57,867	0,281	11,182	0,000	5,827	0,000	2,909
A 84 (Petrov I)	60,808	0,869	13,974	0,000	9,710	0,183	0,629
A 84 (Petrov I)	64,956	1,577	17,525	0,000	10,498	0,166	0,942
A 84 (Strážnice I)	63,439	0,768	18,407	0,000	11,530	0,125	1,095
A 84 (Strážnice II)	56,618	0,327	12,512	0,000	18,146	0,127	0,791
A 84 (Veselí nad Moravou I)	44,168	2,881	20,456	0,000	19,305	0,201	1,309
A 84 (Vlčnov-Dolní Němčí)	51,807	2,478	30,962	0,000	10,229	0,127	0,883
A 84 (Vlčnov-Dolní Němčí)	56,257	3,512	19,711	0,000	14,992	0,165	0,734
A 84 (Želetice)	44,521	1,223	18,096	0,000	13,462	0,131	1,939
A 84 (Želetice)	33,783	1,168	24,697	0,000	19,703	0,203	1,968
A 85 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	55,170	4,798	12,339	0,000	10,247	0,138	2,119
A 85 (Vlčnov-Dolní Němčí)	46,652	1,211	25,731	0,000	11,761	0,185	1,817
A 86 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	49,965	3,634	1,607	0,000	0,555	0,048	2,844
Jobst 4E (Želetice)	19,051	0,086	11,595	0,000	38,981	0,205	3,889
Jobst 4F (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	61,469	2,912	10,087	0,000	0,664	0,161	1,017
Jobst 4F (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	32,395	0,292	18,594	0,000	19,534	0,236	5,609
Jobst 4F (Hroznová Lhota I)	46,570	0,882	27,551	0,556	14,103	0,232	1,028
Jobst 4F (Hroznová Lhota I)	43,344	0,283	24,540	0,000	17,631	0,228	2,199
Jobst 4F (Kozojídky II)	51,787	0,760	20,552	0,000	16,715	0,129	0,573
Jobst 4F (Ostrožská Nová Ves V)	28,694	0,236	38,084	0,000	19,586	0,262	2,041
Jobst 4F (Strážnice II)	52,444	0,653	17,642	0,000	12,531	0,122	1,688
Jobst 4F (Strážnice II)	26,292	0,240	14,321	0,000	31,549	0,061	3,830
Jobst 4F (Strážnice II)	50,211	0,864	18,128	0,000	23,037	0,183	0,598
Jobst 4F (Vlčnov-Dolní Němčí)	9,276	0,175	12,963	0,000	55,530	0,123	9,649
kotvovitá spona (Ostrožská Nová Ves I)	36,590	0,178	33,632	0,000	24,601	0,234	0,537
kotvovitá spona (Velká nad Veličkou I)	33,493	0,000	47,297	1,099	8,255	0,357	1,274

Dvojdílné nečleněné spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	49,123	2,148	12,027	0,000	6,092	0,101	2,345
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	45,984	1,334	19,833	0,000	6,087	0,129	1,971

Dvojdílné nečleněné spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Hroznová Lhota II	39,179	0,214	25,137	0,000	18,386	0,215	1,598
Ostrožská Nová Ves V	53,771	0,906	14,817	0,000	25,169	0,083	0,447

Římskoprovinciální kolínkovité spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	55,208	2,361	15,939	0,000	6,082	0,232	2,512
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	44,131	1,154	23,572	0,000	12,635	0,231	2,657
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	42,554	0,902	22,682	0,000	23,274	0,193	1,116
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	45,062	2,684	10,155	0,000	12,674	0,183	5,937
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	32,118	1,122	25,988	0,000	21,544	0,252	4,384
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	57,331	0,392	17,288	0,000	13,834	0,100	0,700
Blatnice pod Svatým Antonínkem III	41,919	0,427	20,854	0,000	14,242	0,207	8,082
Čejkovice II	61,357	6,575	7,371	0,000	12,250	0,193	1,536
Hroznová Lhota II	31,705	0,598	36,690	0,000	19,617	0,231	3,265
Hroznová Lhota II	18,049	0,132	11,204	0,000	44,442	0,000	5,224
Hroznová Lhota II	37,002	0,000	14,762	0,000	40,829	0,114	3,305
Hroznová Lhota II	62,481	0,307	19,772	0,000	13,539	0,096	0,251
Kozojídky II	42,339	0,000	26,307	0,000	22,682	0,159	1,778
Petrov I	34,758	0,877	22,400	0,000	10,068	0,259	4,351
Petrov I	62,623	2,177	13,647	0,000	11,652	0,175	1,600
Petrov I	67,136	1,807	11,113	0,604	7,283	0,110	0,978
Petrov I	47,862	0,000	13,632	0,000	24,827	0,212	1,310
Petrov I	37,145	0,276	23,753	0,000	15,970	0,000	2,447
Strážnice/Petrov II	20,272	0,000	15,952	0,000	48,266	0,189	2,919
Strážnice/Petrov II	50,191	2,129	13,439	0,000	12,837	0,147	3,345
Sudoměřice II	33,230	1,543	28,513	0,000	28,346	0,400	2,189
Uherský Brod II	61,642	4,146	9,742	0,000	7,516	0,134	0,963
Uherský Brod II	26,567	1,291	23,595	0,000	35,319	0,241	7,287
Uherský Ostroh II	62,039	2,460	11,709	0,000	9,095	0,177	1,343
Veselí nad Moravou I	42,288	1,223	26,434	0,000	14,095	0,282	3,537
Veselí nad Moravou I	52,197	0,620	9,951	0,000	7,594	0,365	3,456
Vlčnov-Dolní Němčí	42,317	0,732	27,129	0,000	13,174	0,393	1,932
Vlčnov-Dolní Němčí	74,368	0,265	8,053	0,000	13,334	0,086	0,567
Vlčnov-Dolní Němčí	18,711	1,174	21,756	0,000	35,124	0,327	6,688
Vlčnov-Dolní Němčí	42,919	1,959	19,671	0,000	13,308	0,247	3,975

Západořímské spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
A 19a (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	86,207	4,744	0,896	0,000	0,760	0,215	0,759

Západořímské spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Riha 5.7.5 (Petrov I)	66,453	10,133	0,749	0,000	0,337	0,027	1,540
Riha 5.7.5 (Ostrožská Nová Ves VI)	51,667	4,152	16,299	0,000	7,324	0,178	8,426
Riha 5.9 (Veselí nad Moravou I)	60,184	12,498	5,903	0,000	1,221	0,134	1,969
Riha 5.10 (Petrov I)	50,906	4,091	3,013	0,000	1,056	0,125	3,232
Riha 5.12.1–3 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	76,249	10,170	3,723	0,000	3,369	0,061	0,918
Riha 5.12.2 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	49,297	2,594	21,490	0,000	8,233	0,146	2,123
Riha 5.12.2 (Petrov I)	49,698	5,864	0,707	0,000	0,446	0,080	2,610
Riha 5.12.2 (Josefov II)	57,128	0,330	15,533	0,000	11,561	0,188	1,131
Riha 5.12.5 (Hroznová Lhota I)	51,974	4,650	8,602	0,000	2,915	0,133	1,580
Riha 5.12.5 (Vlkoš)	72,841	4,858	5,050	0,000	5,417	0,151	0,427
Riha 5.17.3 (Dubňany IV)	61,469	2,912	10,087	0,000	0,664	0,161	1,017
Riha 5.17.5 (Strážnice/Petrov II)	58,688	8,160	5,850	0,000	9,856	0,311	2,260
Riha 5.17.5 (Želetice)	31,853	2,423	7,796	0,000	5,921	0,157	3,988
Riha 5.17.6 (Suchov)	64,903	8,294	3,529	0,000	5,637	0,086	5,002
Böhme 27b (Veselí nad Moravou I)	31,252	0,000	23,865	0,000	26,106	0,263	2,966
Böhme 27b (Veselí nad Moravou I)	44,891	1,766	18,738	0,000	20,998	0,177	1,501
Böhme 27d (Hroznová Lhota II)	28,411	1,217	21,167	0,000	33,218	0,236	4,012
Böhme 27d (Ostrožská Nová Ves IV)	36,569	1,732	29,180	0,000	24,351	0,357	2,139
Böhme 28h (Hroznová Lhota II)	45,187	2,945	18,827	0,000	21,402	0,202	2,348

Emailové spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Exner I 23 (Sudoměřice II)	64,756	5,844	4,278	0,000	5,871	0,111	1,030
Exner III 12 (Uherský Ostroh II)	63,419	6,555	2,103	0,000	7,729	0,131	1,328
Exner III 22 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	47,663	1,110	19,466	0,000	22,058	0,136	0,798
Exner III 24 (Kozojídky II)	37,262	0,907	21,158	0,000	29,289	0,250	2,128
Exner III 24 (Strážnice II)	43,693	1,477	13,853	0,000	20,040	0,262	3,364
Exner III 24 (Strážnice/Petrov II)	47,120	0,281	14,094	0,000	11,400	0,222	4,402
Exner III 26 (Hroznová Lhota II)	38,163	2,706	23,573	0,000	22,369	0,263	5,423
Exner III 36 (Hroznová Lhota II)	58,268	2,535	6,173	0,000	21,740	0,000	1,640
Exner III 36 (Ostrožská Nová Ves IV)	38,824	1,041	16,822	0,000	26,459	0,258	4,291
Riha 7.11.1 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	46,688	4,092	7,235	0,000	22,557	0,139	5,446
Riha 7.11.1 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	42,723	3,367	13,937	0,000	31,870	0,132	2,740
Riha 7.11.2 (Želetice)	52,111	3,211	1,642	0,000	3,528	0,118	4,431
Riha 7.14.2 (Kozojídky II)	66,623	2,386	0,606	0,000	2,567	1,754	1,130

Emailové spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Riha 7.14.3 (Strážnice II)	55,006	5,692	1,547	0,000	3,273	0,194	2,612
Riha 7.18/Exner I 51–52 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	58,070	8,311	3,382	0,000	5,352	0,131	2,315
Riha 7.25 (Strážnice II)	52,375	2,774	12,760	0,000	11,089	0,177	2,782
Riha 7.25 (Veselí nad Moravou I)	34,780	2,683	8,886	0,000	19,479	2,492	2,055
Riha 7.25 (Vlčnov-Dolní Němčí)	33,102	0,694	23,458	0,000	34,105	0,232	3,264
Böhme 41v (Strážnice/Petrov II)	52,438	0,171	13,940	0,000	29,116	0,285	0,249

Raménkové spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Čejkovice II	32,208	0,077	6,078	0,000	44,504	0,202	2,142
Petrov I	42,331	3,602	0,976	0,000	6,088	0,000	5,419
Strážnice II	73,808	2,923	0,000	0,000	10,142	0,143	0,721

Spony s prohnutým lučíkem	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
A 18a (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	49,742	8,008	0,754	0,000	2,252	0,000	1,599
A 2a (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	66,970	6,105	1,175	0,000	1,255	0,000	4,079
A 2a (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	60,257	8,323	0,884	0,000	0,536	0,000	0,757
A 2a (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	64,678	6,418	0,955	0,315	0,219	0,000	1,423
A 2a (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	65,292	8,398	0,483	0,369	0,203	0,000	0,823
A 2a (Blatnice pod Svatým Antonínkem III)	73,411	9,215	0,540	0,000	0,216	0,000	0,256

Spony s očky	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
A 49 (Polešovice)	76,194	10,946	0,695	0,000	0,305	0,109	0,152
A 53 (Petrov I)	65,573	5,432	1,674	0,000	0,454	0,049	1,189
A 53 (Petrov I)	50,859	5,126	0,000	0,000	0,095	0,000	1,388
A 50–53 (Petrov I)	55,033	8,060	0,936	0,000	0,330	0,044	0,985
A 59–60 (Uherský Ostroh I)	69,555	5,466	3,501	0,000	0,280	0,101	3,181
A 59–61 (Veselí nad Moravou I)	64,524	7,963	2,979	0,000	2,136	0,154	2,361
A 61 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	77,348	13,147	3,267	0,000	0,464	0,065	0,426
A 61 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	68,357	11,936	5,358	0,000	0,346	0,140	0,287
A 61 (Hroznová Lhota I)	64,452	5,566	7,859	0,000	0,460	0,198	0,679

Trubkovité spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	52,811	5,069	2,069	0,000	0,253	0,061	2,784
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	64,009	5,216	4,651	0,000	2,126	0,121	1,781
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	57,378	3,260	5,122	0,000	0,392	0,142	2,678

Trubkovité spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	57,902	4,134	2,145	0,227	0,320	0,065	2,455
Hroznová Lhota I	52,792	3,149	27,303	0,625	0,726	0,176	4,924
Hroznová Lhota II	59,401	4,926	2,416	0,000	0,158	0,086	1,306
Hroznová Lhota II	52,932	3,383	3,683	0,321	0,755	0,062	3,221
Ostrožská Lhota II	32,896	0,158	47,392	0,692	8,441	0,426	0,932
Petrov I	62,116	5,464	2,404	0,439	0,284	0,058	1,214
Petrov I	43,131	4,061	3,872	0,000	0,586	0,000	4,804
Petrov I	61,153	7,627	0,237	0,000	0,068	0,000	1,101
Petrov I	37,215	2,246	12,410	0,000	0,260	0,059	4,447
Strážnice V	59,353	3,277	4,357	0,000	0,450	0,182	3,387
Uherský Brod II	67,497	6,176	2,232	0,000	0,308	0,103	1,198
Veselí nad Moravou I	59,173	6,949	5,132	1,766	0,770	0,376	1,855
Vlkoš	51,138	5,838	2,527	0,000	0,509	0,042	2,164

Vendické spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
A 26 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	71,817	6,390	0,000	0,000	0,123	0,000	1,288
A 26 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	45,475	5,002	0,843	0,000	0,173	0,035	2,787
A 26 (Dolní Bojanovice II)	68,812	1,805	6,041	0,000	1,224	0,258	0,872
A 26 (Strážnice II)	45,319	3,364	3,475	0,000	0,298	0,114	3,088
A 28 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	65,617	4,904	1,430	0,000	0,228	0,061	0,825
A 35 (Petrov I)	55,979	5,585	0,626	0,000	6,940	0,000	1,635
A 38–39 (Petrov I)	72,610	4,624	1,780	0,000	0,412	0,089	0,938
A 38–39 (Petrov I)	69,360	5,042	0,000	0,000	0,092	0,100	1,214
A 38–39 (Veselí nad Moravou I)	70,703	5,900	4,194	0,000	0,323	0,132	0,805
A 41 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	67,905	7,625	1,380	0,000	0,737	0,150	1,050
A 41 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	75,361	9,218	4,751	0,000	1,106	0,117	0,470
A 41 (Březolupy)	75,800	0,337	6,675	0,000	0,245	0,000	0,560
A 41 (Strážnice II)	51,207	5,767	0,845	0,000	0,462	0,000	3,208
A 43 (Vlčnov-Dolní Němčí)	43,030	0,219	7,945	0,197	0,752	0,068	2,122
A 43 (Želetice)	67,769	0,223	5,734	0,000	1,735	0,118	1,153

Spony s válcovitou hlavicí	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
A 120–121 (Petrov I)	53,873	2,948	9,770	0,000	1,668	0,110	3,123
A 120–121 (Veselí nad Moravou I)	70,323	6,012	2,637	0,000	0,933	0,281	0,983
A 124 (Dubňany I)	41,007	0,119	25,445	0,000	20,222	0,190	2,949
A 125 (Hroznová Lhota II)	44,961	0,000	26,346	11,791	6,728	0,217	1,039
A 128 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	55,212	2,836	1,254	0,000	0,834	0,169	2,403
A 129 (Strážnice I)	65,535	1,220	9,612	0,000	1,820	0,089	1,279

Spony s válcovitou hlavicí	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
A 129 (Veselí nad Moravou I)	58,445	0,249	24,379	0,368	4,804	0,271	1,059

Spony s esovitě prohnutým lučíkem	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	62,183	5,997	4,119	0,000	0,274	0,113	0,840
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	49,484	3,405	4,549	0,000	0,497	0,088	2,142
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	84,208	0,201	7,164	0,000	0,142	0,126	1,191
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	57,130	3,621	3,611	1,686	0,518	0,184	2,837
Hroznová Lhota I	63,112	1,706	1,685	0,000	1,017	0,106	1,064

Spony s páskovým lučíkem	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
A 148 (Hroznová Lhota II)	59,672	0,396	24,812	0,000	1,993	0,151	1,714
A 148 (Kozojídky II)	51,065	0,328	6,302	0,000	0,116	0,000	14,083
A 151–153 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	17,658	0,000	45,420	18,363	12,541	0,057	0,412
A 151–153 (Blatnice pod Svatým Antonínkem I)	78,132	0,318	6,442	0,690	0,577	0,087	0,346

Germánské kolínkovité spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	14,498	0,000	6,951	75,817	0,504	0,000	1,124
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	35,766	0,372	11,694	0,000	36,518	0,157	1,507
Hroznová Lhota II	42,756	1,795	27,997	0,000	14,766	0,201	1,281
Hroznová Lhota II	32,646	0,398	18,519	0,000	31,253	0,236	2,992
Ostrožská Nová Ves I	52,529	0,791	35,488	0,000	1,673	0,230	0,835
Ostrožská Nová Ves I	45,374	1,386	41,215	0,850	3,067	0,187	1,366
Ostrožská Nová Ves V	79,235	2,913	8,130	0,000	2,560	0,168	0,606
Strážnice II	47,234	1,657	9,534	0,000	7,098	0,154	3,922
Strážnice II	56,035	6,652	8,866	0,000	19,138	0,066	0,995
Strážnice/Petrov II	47,625	3,623	11,293	0,389	14,747	0,201	4,463
Uherský Brod II	65,168	2,637	13,575	1,946	6,329	0,332	1,662
Vlčnov-Dolní Němčí	37,571	1,898	26,708	0,000	22,786	0,264	3,582

Spony s vysokým zachycovačem tzv. sarmatského typu	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	51,081	0,168	10,604	0,000	6,236	0,074	7,106
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	52,293	0,211	19,921	0,000	1,193	0,139	1,932
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	9,396	0,000	0,725	86,974	1,741	0,205	0,000
Josefov II	9,582	0,094	0,981	81,176	0,538	0,000	6,801
Josefov II	11,792	0,065	3,615	79,957	2,979	0,000	0,604

Spony s vysokým zachycovačem tzv. sarmatského typu	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Josefov II	66,785	6,296	0,587	0,000	0,198	0,000	1,077
Strážnice I	56,329	1,753	3,518	0,000	13,702	0,069	6,145
Strážnice I	57,724	0,175	16,234	0,000	16,992	0,124	0,460
Strážnice I	46,301	2,070	13,689	0,000	22,094	0,297	1,326
Strážnice I	61,008	0,217	0,506	0,000	0,170	0,000	1,575
Strážnice II	43,128	0,354	12,245	0,000	20,015	0,106	5,422
Strážnice II	47,457	0,785	20,398	0,000	27,693	0,283	0,165
Strážnice II	44,687	1,239	16,687	0,000	24,614	0,183	1,726
Strážnice II	37,011	0,377	33,227	10,591	15,361	0,214	0,000
Strážnice II	57,521	6,834	18,824	8,001	0,955	0,056	0,948
Strážnice V	3,711	0,528	1,881	91,024	1,162	0,124	0,377
Strážnice V	50,242	1,660	10,884	0,000	6,797	0,158	1,767
Strážnice/Petrov II	46,561	0,174	27,826	1,270	18,620	0,210	0,138
Uherský Brod II	29,029	6,112	27,976	14,763	6,144	0,178	5,547
Veselí nad Moravou I	58,962	3,898	13,575	0,000	11,157	0,199	0,455
Vlčnov-Dolní Němčí	85,154	0,196	5,300	0,000	3,768	0,229	0,319
Želetice	47,906	7,158	0,160	0,000	0,394	0,154	2,186

Spony s vysokým zachycovačem s dolní tětivou	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	48,535	3,524	0,000	0,000	0,233	0,103	2,964
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	51,004	0,195	3,804	0,000	0,262	0,101	1,668
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	60,736	0,417	4,389	0,000	1,210	0,062	0,839
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	25,668	1,104	10,799	0,000	42,555	0,000	3,495
Hroznová Lhota II	62,938	4,841	16,705	1,661	8,636	0,256	0,979
Hroznová Lhota II	37,999	1,669	8,903	0,000	15,776	0,210	5,080
Hroznová Lhota II	56,516	0,714	4,016	0,359	3,715	0,115	2,504
Hroznová Lhota II	57,566	0,494	23,908	1,115	6,971	0,117	1,280
Hroznová Lhota II	63,408	0,219	4,885	0,000	6,487	0,000	2,279
Kozojídky II	33,323	0,115	9,723	0,667	32,441	0,119	4,285
Ostrožská Nová Ves V	64,829	0,341	28,111	0,000	0,387	0,249	0,447
Strážnice I	63,211	7,451	8,438	0,000	2,350	0,207	1,233
Strážnice I	36,908	0,625	7,568	0,000	30,187	0,096	4,231
Strážnice II	42,748	0,618	4,543	0,000	1,147	0,101	6,643
Strážnice II	52,210	1,089	8,455	0,000	0,729	0,183	7,219
Strážnice II	54,277	1,857	16,257	0,000	24,261	0,250	2,395
Strážnice II	58,851	1,137	11,797	0,000	4,073	0,059	2,797

Spony s vysokým zachycovačem s dolní tětivou	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Strážnice II	44,677	0,574	24,373	0,000	23,346	0,208	0,770
Sudoměřice I	10,854	0,350	10,698	0,000	45,207	0,131	2,972
Uherský Ostroh II	70,597	5,047	5,739	0,000	1,518	0,169	1,738
Uherský Ostroh II	41,380	2,011	21,117	0,000	25,512	0,304	2,645
Veselí nad Moravou I	62,173	0,272	8,758	0,000	0,142	0,159	0,831
Veselí nad Moravou I	85,104	0,713	2,087	0,493	0,352	0,062	0,693
Želetice	69,037	2,708	3,927	0,335	3,847	0,121	1,640

Germánské destičkovité spony	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Thomas E 1 (Ostrožská Nová Ves IV)	68,112	1,478	9,348	0,587	4,840	0,134	0,498
Thomas E 1 (Strážnice V)	58,701	0,452	14,574	0,369	1,009	0,101	0,785
Thomas F 2 (Josefov II)	73,407	0,302	2,457	0,000	3,949	0,000	0,396

Spony s hrotitou nožkou	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	59,746	0,232	13,869	0,000	0,140	0,000	2,162
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	64,375	6,471	7,742	0,363	4,143	0,154	1,386
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	67,475	0,292	6,728	0,000	0,544	0,059	0,932
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	71,368	2,924	0,850	0,000	0,744	0,000	0,394
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	65,649	1,227	2,575	0,000	0,478	0,000	0,988
Blatnice pod Svatým Antonínkem III	68,667	0,129	0,240	0,425	0,041	0,000	0,546
Blatnice pod Svatým Antonínkem III	70,071	0,115	0,377	0,000	0,067	0,000	0,818
Hroznová Lhota II	62,966	3,225	7,196	0,000	1,838	0,041	1,289
Hroznová Lhota II	69,847	3,387	8,739	0,390	1,398	0,187	0,603
Hroznová Lhota II	49,592	1,602	35,346	0,000	2,821	0,369	1,467
Josefov I	75,590	0,322	2,898	0,000	3,427	0,000	0,264
Ostrožská Nová Ves IV	74,404	1,965	0,570	0,000	0,303	0,000	0,414
Ostrožská Nová Ves IV	72,413	0,181	0,534	0,000	0,061	0,038	0,602
Petrov I	68,637	0,480	21,968	0,000	1,734	0,074	1,930
Petrov I	61,441	1,060	12,301	0,000	3,572	0,159	1,069
Petrov I	72,349	0,194	2,763	0,000	0,746	0,000	0,581
Petrov I	43,668	4,446	3,773	0,000	1,297	0,114	2,740
Petrov I	46,819	0,475	9,437	0,000	0,425	0,000	3,103
Petrov I	62,487	3,931	1,153	0,000	0,409	0,035	1,455
Slavkov	81,405	0,300	5,662	0,000	1,198	0,115	0,549
Strážnice I	63,404	6,726	4,801	0,000	1,023	0,080	0,823
Strážnice I	69,665	0,853	4,260	0,476	1,762	0,092	1,573

Spony s hrotitou nožkou	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Strážnice I	53,601	0,185	0,058	0,000	0,048	0,000	2,162
Strážnice I	53,050	1,595	5,411	0,222	2,155	0,095	1,774
Strážnice I	70,470	0,779	4,855	0,000	5,109	0,000	0,344
Strážnice I	63,348	0,440	10,108	0,000	4,622	0,101	0,861
Strážnice I	76,427	0,778	1,541	0,000	0,644	0,000	0,551
Strážnice II	64,458	1,464	4,787	0,000	1,617	0,127	0,905
Strážnice/Petrov II	48,863	1,377	13,912	0,000	8,906	0,090	1,976
Veselí nad Moravou I	63,275	0,232	18,492	0,000	0,372	0,080	0,465
Veselí nad Moravou I	65,279	0,589	1,374	0,000	0,173	0,000	0,713

Spony s podvázanou nožkou	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	78,012	1,689	1,932	0,370	0,393	0,000	0,909
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	66,402	7,257	6,655	0,000	2,369	0,127	1,838
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	57,857	3,646	15,888	0,000	2,623	0,091	0,882
Hroznová Lhota II	74,245	1,901	3,897	0,000	0,511	0,077	0,675
Hroznová Lhota II	49,715	1,890	22,168	0,000	3,513	0,105	1,551
Hroznová Lhota II	65,547	0,272	13,767	0,000	2,426	0,255	1,640
Josefov I	49,693	3,692	7,699	0,000	1,595	0,048	2,366
Josefov II	49,515	0,329	4,914	0,000	0,511	0,070	2,180
Kozojídky II	59,665	3,782	1,176	0,000	0,762	0,112	1,527
Ostrožská Nová Ves IV	71,587	0,158	4,435	0,000	1,246	0,114	0,791
Petrov I	25,259	0,085	1,907	61,675	2,192	0,169	0,176
Strážnice I	57,450	4,245	1,351	0,000	2,284	0,000	1,396
Strážnice I	62,046	0,267	5,541	0,000	2,168	0,136	1,005
Strážnice I	52,093	0,421	34,126	0,000	1,733	0,330	1,533
Sudoměřice I	39,309	3,026	6,044	0,000	1,257	0,052	3,875
Veselí nad Moravou I	74,772	0,226	2,903	0,000	1,013	0,000	0,650
Vlčnov-Dolní Němčí	6,130	0,000	0,000	81,920	0,743	0,000	0,684

Spony s klínovitou nožkou	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Hodonín I	54,788	4,956	4,716	0,000	1,784	0,058	1,766
Hroznová Lhota II	61,988	0,205	22,341	0,000	0,675	0,000	1,911
Hroznová Lhota II	61,875	3,957	10,067	0,000	3,164	0,119	1,311
Kozojídky II	14,981	0,000	3,257	77,550	2,565	0,000	0,276
Petrov I	53,261	0,418	0,152	0,000	0,311	0,102	1,672
Strážnice I	31,708	2,551	17,276	5,527	31,372	0,000	2,267
Strážnice I	49,465	3,249	14,964	0,000	16,810	0,276	1,762

Spony s klínovitou nožkou	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Strážnice I	60,976	1,215	6,180	0,000	13,790	0,064	1,305
Sudoměřice II	69,700	0,293	12,131	0,000	3,126	0,161	0,536
Uherský Brod II	9,599	0,584	25,420	59,866	3,268	0,000	0,269
Želetice	67,956	0,247	8,968	0,000	2,307	0,141	0,750

Spony s obdélníkovou nožkou	Cu	Zn	Sn	Ag	Pb	Sb	Fe
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	43,882	0,205	29,925	0,000	8,879	0,357	1,238
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	66,643	4,873	0,420	0,000	3,618	0,000	1,214
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	41,674	1,293	6,504	0,457	2,183	0,062	3,448
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	72,884	1,583	1,829	0,369	0,604	0,000	0,403
Blatnice pod Svatým Antonínkem I	46,770	0,178	27,494	0,000	8,021	0,191	0,647
Dubňany III	54,521	0,178	19,757	0,000	1,603	0,198	3,520
Hodonín I	76,985	0,150	0,237	0,000	0,062	0,000	0,316
Hroznová Lhota II	79,285	2,873	5,488	0,000	1,342	0,000	0,921
Josefov II	43,117	0,647	2,002	0,000	0,492	0,045	2,979
Strážnice I	62,687	0,133	1,581	0,000	0,119	0,054	1,900
Strážnice I	66,335	3,673	8,611	0,000	0,196	0,261	0,672
Strážnice I	72,557	1,234	2,530	0,000	0,507	0,074	0,625
Strážnice II	62,396	0,219	4,402	0,000	0,335	0,064	1,561
Strážnice/Petrov II	5,111	0,108	2,803	85,109	2,268	0,147	3,215
Uherský Ostroh II	73,439	1,400	3,534	0,000	1,094	0,075	0,581
Vlčnov I	62,163	2,688	23,158	0,000	2,036	0,166	1,561
Vlčnov-Dolní Němčí	79,317	0,300	1,585	0,000	0,867	0,029	2,062
Vlčnov-Dolní Němčí	59,881	5,341	6,182	0,407	2,626	0,236	1,864

Tab. XIV: Přehled zastoupení vybraných prvků v materiálovém složení jednotlivých kategorií předmětů (hodnoty jsou udávány v procentech).

6.4. Antropologický rozbor žárového pohřbu 1/2016 z Ostrožské Nové Vsi VI

(Jana Šínová)

Metodika

Antropologická analýza byla provedena podle obecně platných zásad a postupů při zpracování žárových hrobů (*Chochol 1958*, 559–582). Nejdříve byl materiál prozkoumán zlomek po zlomku, následně byl rozdělen do jednotlivých anatomických kategorií (lebka – osová kostra – kostra končetin) a bylo zhodnoceno zastoupení jednotlivých kategorií.

Sledovány byly znaky týkající se pohřebního ritu, jako je množství, velikost a barva zlomků, resp. stupeň spálení. Byl proveden odhad pohlaví (věk a odhad výšky postavy nebylo možné provést). Byly popsány určené zlomky kostí v pořadí lebka, osový skelet, kostra horních končetin, kostra dolních končetin; zvlášť byly vyčleněny fragmenty těl dlouhých kostí.

Stanovení množství

Množství zlomků bylo hodnoceno na základě dvou veličin, a to jejich hmotnosti a objemu. Objem byl měřen v odměrném válci a je uváděn v mililitrech (ml), hmotnost je uváděna v gramech (g). Podle naměřeného objemu byl pohřeb zařazen do jedné z pěti objemových kategorií, které jsou uvedeny v *Tab. XV*.

Velikost zlomků

Velikost kosterních zlomků byla posuzována podle Jaromíra Chochola (*1961*), který rozřazuje zlomky spálených kostí do tří skupin podle průměrného lineárního rozměru, a to na malé (do 10 mm), střední (11–50 mm) a velké (nad 50 mm).

Barva zlomků a stupeň spálení

Barva zlomků a stupeň spálení jsou důležitým aspektem při hodnocení žárových pohřbů. Na základě zbarvení spálených kostí je odhadován i stupeň spálení s tím, že jednotlivé stupně odpovídají určitému rozmezí teplot, při němž vzniká právě charakteristické zbarvení kosti. Stupeň spálení kostí je závislý nejen na teplotě žáru, ale také na době, po kterou jsou kosti žáru vystaveny, a tak mají vypovídací hodnotu při hodnocení pohřebního ritu (*Dokládal 1999*, 36). V rámci naší analýzy bylo použito pětistupňové schéma (*Tab. XVI*), které v roce 1961 navrhl Jaromír Chochol (*1961*, 196, 197), později modifikoval Joachim Wahl (*1981*, 273) a mírně doplnil Milan Dokládal (*1999*, 38).

Nesmíme opomenout, že zbarvení kostí jako takové může být ovlivněno rovněž různými jinými faktory, než je teplota žáru, a tak nemusí být vždy jejím přesným dokladem. K zabarvení může dojít např. stopovými prvky v sedimentech a přítomností bronzových, železných či jiných příměsí, ať už během kremace, nebo později v hrobě (*Wahl 1981*, 274).

Rozbor

Množství: objem 320 ml (malé množství); hmotnost 262 g.
Barva: převážně mléčně bílá, několik fragmentů šedomodrých, některé fragmenty sekundárně hnědě zabarveny.
Stupeň spálení: (III–)IV, dokonalý až křídovitý; teplota žáru (550) 650–700 °C.
Zastoupení: 2 053 malých zlomků (84,1 %), 388 zlomků střední velikosti (15,9 %) – identifikováno 91 fragmentů plochých kostí lebky (*obr. 54*), 2 fragmenty horní čelisti (zubní alveoly), 1 fragment dolní čelisti (fragment corpus mandibulae), 1 fragment těla zřejmě krčního obratle, 2 fragmenty z obratlových oblouků, distální epifýza mediálního článku ruky, 2 fragmenty z diafýzy vřetenní kosti, 1 fragment diafýzy loketní kosti, 122 fragmentů diafýz blíže neurčených dlouhých kostí horní a dolní končetiny (*obr. 55*), 2 200 zlomků neurčeno, dentice není zastoupena vůbec.
Věk: nelze určit.
Pohlaví: nelze určit/ženské (?) (tloušťka diafýzy radia; *van Vark – Amesz-Voorhove – Cuijpers 1996*).
Příměsi: nebyly nalezeny příměsi zvířecích kostí.

Závěr

Kosterní pozůstatky, které dle terénní situace pocházejí z jednoho hrobu, se dochovaly ve velmi fragmentárním stavu. Nejvíce jsou zastoupeny zlomky malé velikosti (84,1 %), zbylé zlomky dosahují pouze střední velikosti (15,9 %), celkově je dochováno pouze malé množství. Nebyla nalezena příměs zvířecích kostí.

Většina fragmentů kostí měla mléčně bílou barvu, několik fragmentů bylo šedomodrých. Mléčně bílá barva odpovídá teplotě žáru v rozmezí 650–700 °C. Šedomodré zbarvení kostí odpovídá teplotě žáru cca 550 °C. Jelikož šedomodré kosti byly ve výrazné menšině, můžeme usuzovat, že se tyto kosti při spalování nacházely mimo největší žár kremační hranice (*Malinowski – Jóźwiak-Malinowska 1963*, 114; *Florkowski 1972*, 212). Kromě zabarvení spojeného s teplotou žáru lze na kostech pozorovat sekundární hnědé zabarvení, které bylo zřejmě způsobeno vlivem blízkého okolí kostí. Zastoupení kosterních pozůstatků je reprezentativní, tzn. v kremaci se vyskytovaly zlomky všech částí skeletu (lebka – osový postkraniální skelet – skelet končetin), pouze dentice nebyla zastoupena.

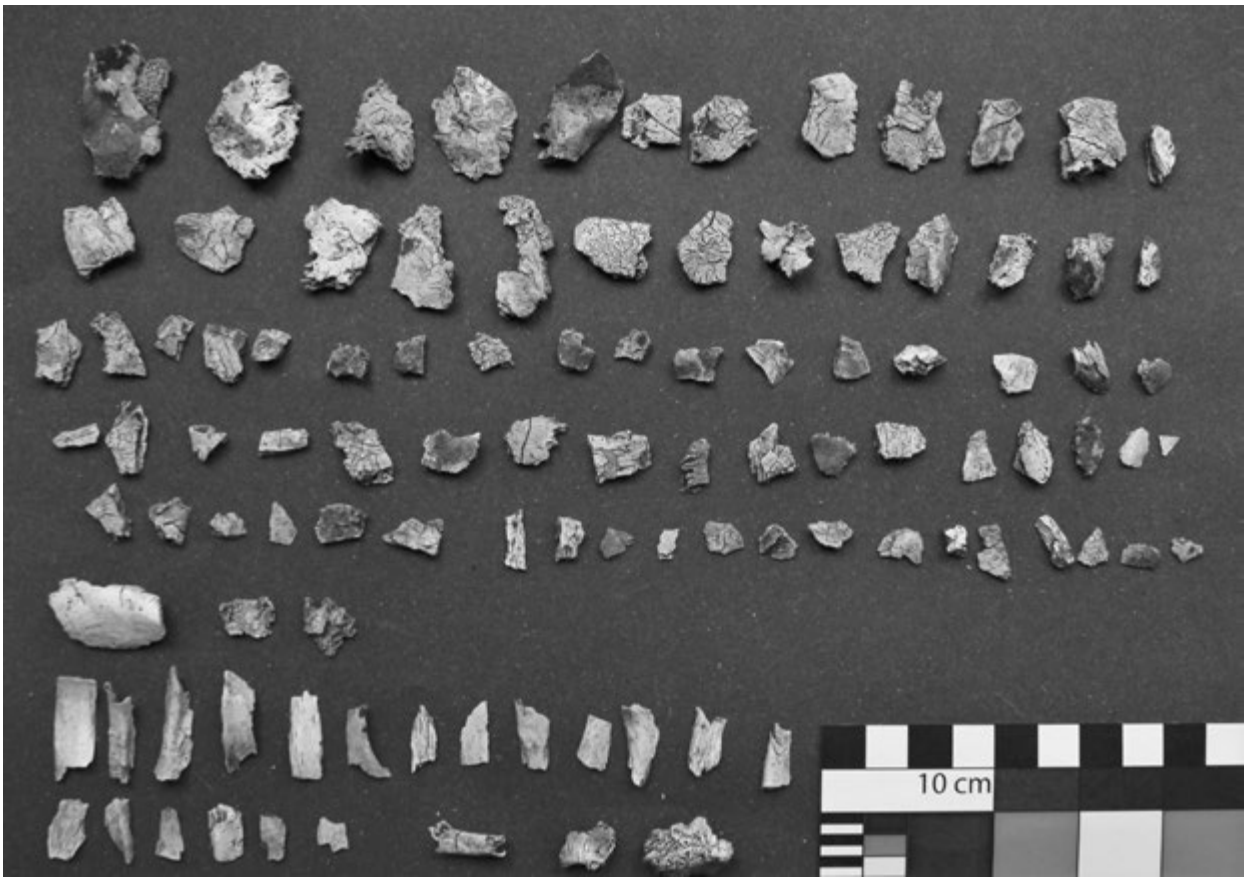
Věk nebylo možné určit, nebyly nalezeny žádné fragmenty kostí, které by byly příznačné pro určení věku. Pro odhad pohlaví byl nalezen vhodný fragment, a to střední část diafýzy vřetenní kosti. Podle tloušťky kompakty by mohlo jít v případě dospělého jedince o kosterní pozůstatky ženy. Avšak je třeba vzít v potaz, že metoda odhadu pohlaví (*van Vark – Amesz-Voorhove – Cuijpers 1996*) je založena na hodnocení velikosti, resp. robusticity kostí, a pokud není možné určit věk a kosti jsou spíše gracilnější, musíme

Kategorie	Objem
1. velmi malé množství	méně než 100 ml
2. malé množství	100–490 ml
3. střední množství	500–950 ml
4. velké množství	1 000–1 500 ml
5. velmi velké množství	více než 1 500 ml

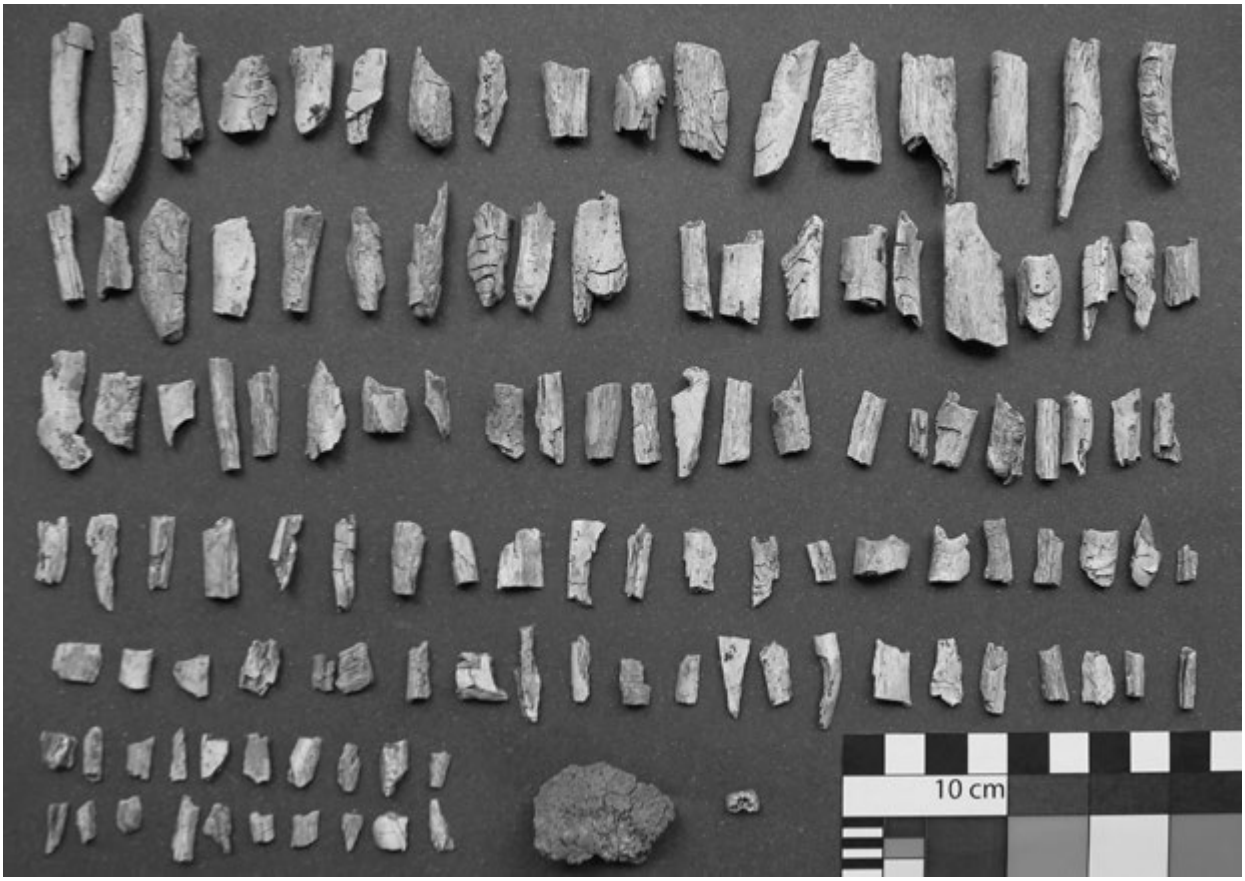
Tab. XV: Objemové kategorie (podle: *Stloukal 1982* – citováno dle: *Dokládal 1999*, 43).

stupeň spálení	zbarvení kosterních částí	poznámka	stupeň žáru (teplota spalování)
I nedokonalý	žlutobílé, hnědošedé	vzhled téměř jako nespálená kost, první svraštění (asi o 1 %) ztrátou vody (až do teploty 300 ˚C), poté až do 750 ˚C žádné zmenšení	do 200 ˚C kolem 250 ˚C
II zčásti nedokonalý	hnědé, tmavohnědé, černé	nedokonalé spálení, resp. zuhelnatění organické kostní substance	kolem 300 ˚C kolem 400 ˚C
III dokonalý	šedé, modrošedé (mléčně světlošedé)	vnitřní plocha kompakty v některých případech ještě černá	kolem 550 ˚C
IV dokonalý až křídovitý	mléčně bílé, matně křídovité	křídovitý povrch kost málo odolná, od 750 ˚C silnější zmenšování (svrašťování) kosti	od 650 ˚C do 700 ˚C
V křídovitý	sytě bílé, bílé i na lomu	hladký povrch, postupně tvrdá a křehká, vznik parabolicky probíhajících puklin maximální zmenšení (svraštění) v průměru o 10–20 %	do 800 ˚C od 750 ˚C nad 800 ˚C

Tab. XVI: Stupnice spálení kostí (podle: *Dokládal 1999*, 38).

Obr. 54: Ostrožská Nová Ves VI. Hrob 1/2016. Fragmenty kostí lebky a osového skeletu (foto Jana Šínová).

Obr. 55: Ostrožská Nová Ves VI. Hrob 1/2016. Fragmenty kostí končetin (foto Jana Šínová).

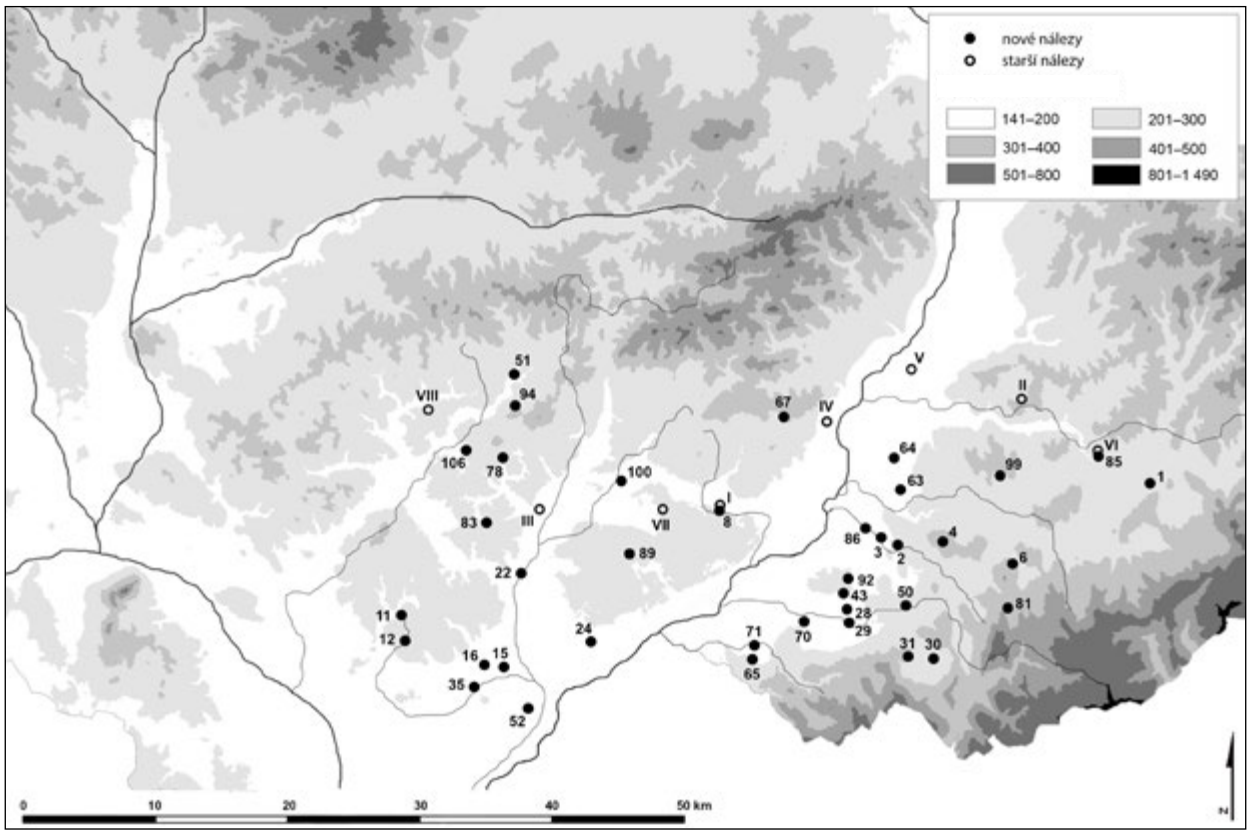
zvažovat také možnost, že jde o nedospělého jedince, jehož pohlaví mohlo být jak mužské, tak ženské.

Na zkoumaných zlomcích kostí nebyly pozorovány žádné epigenetické znaky, ani patologické změny. Nemožnost odhadu pohlaví a věku je způsobena především velmi fragmentárním stavem kosterních pozůstatků, kdy cca 84 % fragmentů bylo menších než 1 cm; tomu ostatně odpovídá rovněž fakt, že u cca 90 % fragmentů nebylo možné s jistotou určit, ze kterých kostí pocházejí. Ze stejného důvodu je z hlediska antropologického posouzení problematické také konstatování, zda spálené kosterní pozůstatky pocházejí pouze z jednoho jedince. Při celkovém vyhodnocení žárového pohřbu je tedy v tomto případě třeba vycházet především z archeologického kontextu.

7.
Závěr.
Nástin vývoje středního Pomoraví v době římské

Předložený soubor nových povrchových nálezů z jihovýchodní Moravy podtrhuje důležitost tohoto typu pramenů pro poznání vývoje osídlení středodunajského barbarika v době římské. Velmi výrazně je to patrné zejména u dokladů nejstaršího germánského osídlení z 1. století n. l. Dosud bylo ze středního Pomoraví uváděno v literatuře jen osm lokalit z tohoto časového horizontu, povrchovou prospekcí byla tato kusá sídelní síť znásobena téměř pětinásobně (38 nových lokalit; *mapa 6*). Co do charakteru lokalit jde převážně o sídliště a ojedinělé nálezy, pohřebiště byla zjištěna pouze v pěti případech.

Otázkou je, jak se na základě nestratifikovaných nálezů postavit k nově zaznamenanému výskytu některých starobylých typů předmětů, jež se objevují již v pozdně laténském prostředí (prolamované opaskové zápony typu Voigt A, ataše vědra typu E 20 nebo spony s prohnutým lučíkem varianty A 18a). Zdánlivě nejjednodušší interpretace se nabízí u zápon typu Voigt A jakožto prvních dokladů pravděpodobného průniku nositelů plaňanské skupiny z východních Čech přes Malou Hanou na střední a jihovýchodní Moravu, které by navazovaly na nedávné objevy z Chornice, Jevíčka, Pamětic, Sudic a Skalice nad Svitavou (*Droberjar – Vích 2009*, 241–243). Jejich přímá vzdálenost k nejbližší z těchto lokalit se však pohybuje v rozmezí 70–90 km. V případě Vitčic na Prostějovsku jde o ojedinělý nález bez bližší návaznosti na laténské nebo germánské osídlení, v Hroznové Lhotě I na Hodonínsku je laténská komponenta osídlení doložena pouze útržkovitě (provrtané střepové kolečko a čtyři až pět zlomků grafitové keramiky zdobené svislými hřebenovými rýhami s dlouhou výrobní tradicí od LT B do LT D1). Opaskovou záponu můžeme spíše přiřadit k inventáři rozrušeného žárového pohřebiště ze starší doby římské jako chronologicky solitérní předmět stupně A či fáze B1a (starožitnost přinesená družinami Marobuda či Katvaldy a později vložená do inventáře hrobu?). Do stejného horizontu náleží ataše bronzového vědra typu E 20 z pohřebiště v Petrově I. Reprezentant této typické skupiny pozdně laténských forem věder (typy E 18–20) severoitalské produkce může být dokladem obchodních kontaktů s Římskou říší uskutečňovaných po řece (viz české nálezy z Labe: *Droberjar 2006a*, 51, obr. 22:4–5,7–9). Blízkost vodní obchodní trasy platí také pro lokalitu v Petrově I, která se nachází jen 5 km vzdušnou čarou od toku řeky Moravy. Spony s prohnutým lučíkem varianty A 18a byly dosud ve středním Podunají až na výjimky záležitostí pozdně laténského prostředí, jejich nový výskyt na germánských sídlištích a pohřebištích pravděpodobně souvisí s horizontem Marobudovy říše (fáze B1a). V Dolním Rakousku a v Bratislavské bráně mají být odrazem augustovských vojenských aktivit souvisejících s chystaným tažením proti Marobudovi roku 6 n. l. (*Tejral 2009*, 158–159). Také nálezy stříbrných tzv. legionářských denárů Marca Antonia z let 32–31 př. n. l. (4 ks – Blatnice pod Svatým Antonínkem I, Dubňany III a Hroznová Lhota II) a kontramarkovaného asu císaře Augusta (Blatnice pod Svatým Antonínkem I) jsou ve středním Podunají spojovány s formováním východní části Tiberiova vojska na vojenskou výpravu proti Marobudovi v roce 6 n. l. (*Elschek – Kolníková 2016*, 175–176).

Mapa 6: Osídlení středního Pomoraví v 1. století (stupně A–B1). *Starší nálezy:* A Bzenec, B Hradčovice, C Mistřín, D Nedakonice, E Uherské Hradiště, F Uherský Brod, G Vracov, H Žarošice. *Nové nálezy:* 1 Bánov, 2 Blatnice pod Svatým Antonínkem I, 3 Blatnice pod Svatým Antonínkem II, 4 Blatnice pod Svatým Antonínkem III, 6 Boršice u Blatnice, 8 Bzenec, 11 Čejkovice I, 12 Čejkovice II, 15 Dolní Bojanovice II, 16 Dolní Bojanovice III, 22 Dubňany IV, 24 Hodonín I, 28 Hroznová Lhota I, 29 Hroznová Lhota II, 30 Hrubá Vrbka I, 31 Hrubá Vrbka II, 35 Josefov II, 43 Kozojídky II, 50 Lipov, 51 Lovčice, 52 Lužice, 63 Ostrožská Nová Ves V, 64 Ostrožská Nová Ves VI, 65 Petrov I, 67 Polešovice, 70 Strážnice I, 71 Strážnice II, 78 Strážovice, 81 Suchov, 83 Šardice, 85 Uherský Brod II, 86 Uherský Ostroh I, 89 Vacenovice, 92 Veselí nad Moravou I, 94 Věteřov I, 99 Vlčnov-Dolní Němčí, 100 Vlkoš, 106 Želetice.

Otázkou je, nakolik může jít v těchto případech o doklady asimilace zbytků původního keltského obyvatelstva Moravy nově přichozími Germány, eventuálně o první stopy sílícího vlivu norického prostředí v průběhu 1. a 2. století. S fází B1a souvisí rovněž porýnská výrazně členěná spona subvarianty A 19aI z blatnického pohřebiště, oblíbený šperk Marobudových družiníků. Z písemných pramenů dedukujeme, že jižní část Moravy pravděpodobně počátkem 1. století náležela do sídelní oikumeny Kvádů pod vládou krále Tudruse, jež se zanedlouho stala organickou součástí Marobudovy říše. Východní hranice Marobudovy říše je tak již delší dobu hledána v prostoru mezi řekami Moravou a Váhem či přímo na toku Váhu (*Droberjar 1999b*, 48–49). Nové nálezy kovových součástí oděvu či fragmentu nádoby představují doplnění dosud sporadických archeologických dokladů málo známého stupně A a fáze B1a na Moravě. Jejich případné zmnožení v budoucnu může otevřít diskusi o oprávněnosti zařazení těchto stupňů do chronologického systému doby římské na Moravě.

Současný náhled na další vývoj Moravy v 1. století se odvíjí z následujících schémat. Po rozpadu Marobudovy říše ve středních a severozápadních Čechách se část Markomanů ve fázi B1b přesunula do středního Podunají (tzv. první fáze stěhování hornolabských Svébů z Čech), kde se vytvořilo silné mocenské centrum související nepochybně s historicky známým útvarem Vanniova království (*Droberjar 2006b*, 669, 682). Tradičně je za jádro Vanniova království považována oblast východně od Malých a Bílých Karpat, nové nálezy z dolního a středního Pomoraví ukazují, že podobné časné vývojové centrum mohlo vzniknout také západně od Malých a Bílých Karpat, v širším předpolí Carnunta, odkud vycházely důležité obchodní cesty směrem na sever – zejména Jantarová stezka (*Tejral 2009*, 194). Toto mocenské centrum s lokalitami (žárová pohřebiště a jednotlivé bohaté hroby) charakterizovanými materiální kulturou s genetickými vazbami na Českou kotlinu se však v plné míře archeologicky projevuje až ve druhé polovině 1. století, ve fázi B1c. Potvrzují to také výsledky povrchové

prospekce. Fáze B1b (v Čechách horizont klasických spon s očky) se v nich rýsuje nadále jen velmi nevýrazně. Jeho vůdčími chronologickými ukazateli ve středním Pomoraví jsou spony s vysoce klenutým lučíkem varianty A 2a (pět kusů z jedné lokality), mladší varianta spon s očky hlavní série typu A 49 (prozatím chybí klasické spony typu A 45), noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 67 (tři kusy) a spony s křidélky na lučíku varianty A 238b (jeden exemplář). Na lokalitě Suchov se zlomek spony subvarianty A 67b1 našel v doprovodu pozdně laténské spony typu A 65 (nepublikovaný nález). Doplňkem tohoto horizontu by mohly být zoomorfní bronzové závěsky býka a berana z pohřebiště v Hroznové Lhotě I nebo železná přezka osmičkovitého tvaru typu Madyda-Legutko A 14 z pohřebiště v Blatnici pod Svatým Antonínkem I.

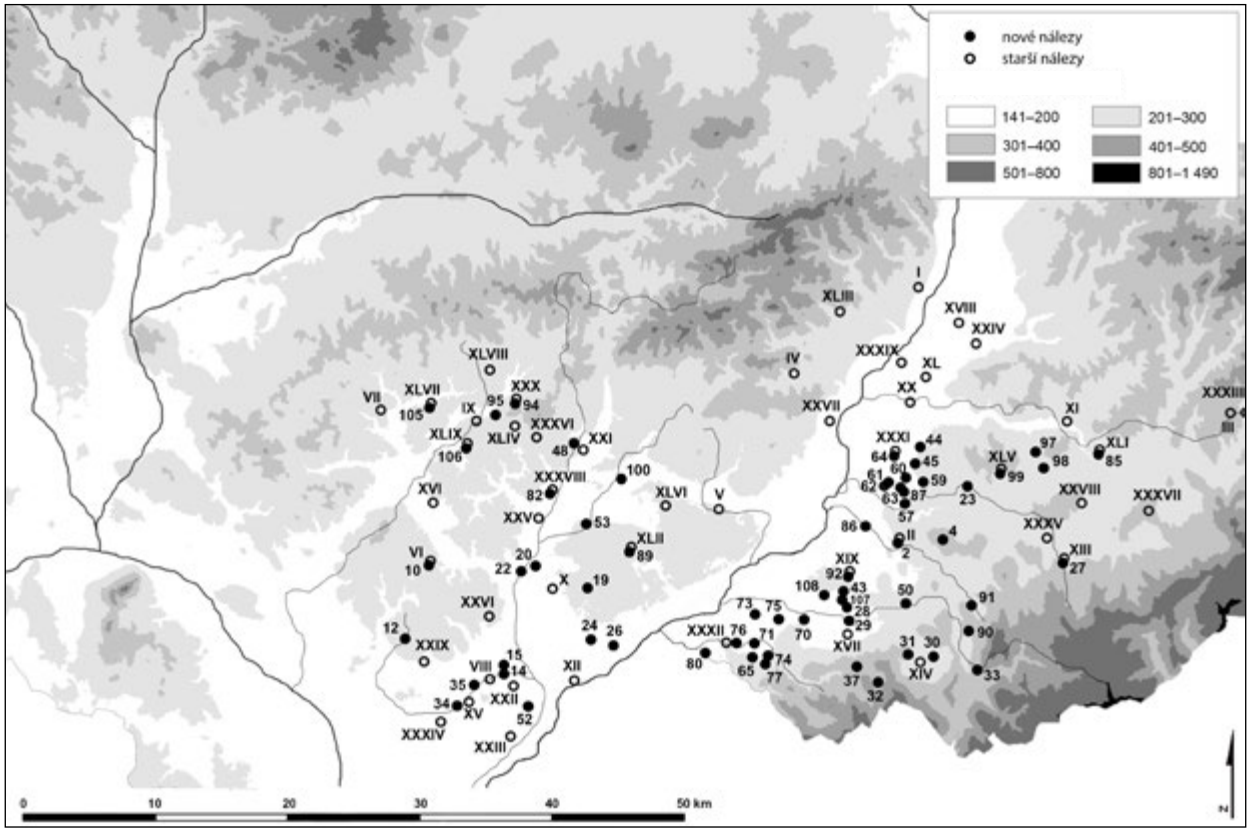
Ve shodě s vývojem na jihozápadním Slovensku je patrný nárůst osídlení ve fázi B1c (druhá polovina 1. století). Analyzovaný soubor podtrhuje zejména dominantní postavení spon typů A 68–69 ve středním Podunají v porovnání se staršími sponami typu A 67, které jsou naopak vůdčím prvkem fáze B1b v Čechách. Artefakty fáze B1c představují drtivou většinu v povrchových nálezech středního Pomoraví z 1. století (75 %). Kromě již zmíněných spon typu A 68 (28 ks) jsou to také mladší varianty jednodílných výrazně členěných spon typu A 69 (15 ks), doplněné neúplnými fragmenty těchto typů (32 ks); z germánských spínadel je tento horizont charakterizován pozdními formami spon s očky hlavní série typů A 50–53 (5 ks), tzv. vedlejší pruské série typů A 59–61 (5 ks) a vendickými sponami typů A 26 a A 28 (v součtu 8 ks), doplněnými některými jednotlivými západoprovinciálními sponami šarnýrové konstrukce (19 ks) – mladší varianta spony typu Aucissa (varianta Riha 5.2.4) a spony s různě členěným lučíkem typů Riha 5.6, 5.7, 5.9, 5.10, 5.12 a 5.17. Převažující orientaci regionu na Panonii a Norikum potvrzují také spony s křidélky nebo se dvěma uzlíky (typ A 236 – 4 ks, typ A 238 – 2 ks). Sortiment spon druhé poloviny 1. století doplňují fragmenty bronzových nádob – pánví typu E 140/142 nebo mísy s pevnou horizontální rukojetí typu E 154 (typ Hagenow) –, germánské destičkovité ostruhy typu Jahn 23, opasková nákončí s profilovanými konci varianty Madyda-Legutko 1.6 (3× Blatnice pod Svatým Antonínkem I, 1× Hroznová Lhota I, 1× Petrov I) a bronzové články závěsů picích rohů typů Andrzejowski S.1, S.3 a S.10 (4× Hroznová Lhota I, 4× Blatnice pod Svatým Antonínkem I, 1× Petrov I). Velmi složitá je u fragmentárního materiálu z povrchových vrstev identifikace nejstarší germánské keramiky. Do fáze B1c by se hlásily terina/mísa s prstencovým členěním těla zdobená ozubeným kolečkem z Veselí nad Moravou I, okraj ostrohranné mísovité nádoby zdobené na plecích rytou klikatkou s důlky na jejích ostrých lomech z pohřebiště v Hroznové Lhotě I nebo několik zlomků mís či hrnců s vysokými hřebenovými oblouky či volně rozpadlými až chaotickými rytými vzory z pohřebišť v Blatnici pod Svatým Antonínkem I, Hroznové Lhotě I a Petrově I. Právě tyto tři lokality se jeví jako stěžejní pro poznání vývoje jihovýchodní Moravy ve stupni B1. S jistotou se dle povrchových nálezů na těchto nekropolích pohřbívalo ve druhé polovině 1. století, tj. ve fázi B1c. Dokládají to některé výrazné formy spon zastoupené v počtu, který nelze rozhodně označit jako nahodilý (**Blatnice pod Svatým Antonínkem I –** 2× typ A 68, 2× typ A 69, 5× typy A 67–69, 1× varianta A 236c, 2× typ A 61, 3× typ A 26, 1× typ A 28, 1× typ Aucissa, 1× varianta Riha 5.7.3, 1× varianta Riha 5.12.2, 1× varianty Riha 5.12.1–3 v kombinaci s pánví typu E 140/142 s kolkem NIGER, ostruhou typu Jahn 20/23 a nákončími picích rohů typů Andrzejowski A 1 a A 2; **Hroznová Lhota I –** 14× typ A 68, 1× typ A 69, 6× typy A 67–69, 1× typy A 59–60, 1× varianta Riha 5.12.5; **Petrov I –** 3× typ A 68, 8× typ A 69, 9× typy A 67–69, 1× varianta A 236c, 2× typ A 53, 1× typy A 50–53, 1× varianta Riha 5.7.5, 1× typ Riha 5.10 a 2× varianta Riha 5.12.2). V Blatnici pod Svatým Antonínkem I je možné počátek pohřbívání bezpochyby spatřovat ještě daleko dříve, ve fázích B1a–b (opět na základě výskytu časných římskoprovinciálních nebo germánských spon – 1× varianta A 19a, 1× typ A 67 a 5× varianta A 2a). Na každém z těchto tří pohřebišť je však možné nalézt také ojedinělá rezidua časné doby římské (stupeň A), charakterizované v Čechách osídlením plaňanské skupiny (Blatnice pod Svatým Antonínkem I – spona varianty A 18a; Hroznová Lhota I – opasková zápona typu Voigt A; Petrov I – ataše vědra typu E 20). Tato zjištění bude moci v budoucnu potvrdit pouze komplexní archeologický odkryv celistvých hrobových celků, i tak se nám ale rýsuje obdobná situace jako na jihozápadním Slovensku. Doba založení zdejších tří nejstarších germánských pohřebišť (Abrahám, Kostolná pri Dunaji a Sládkovičovo), které jsou tradičně spojovány s politickým útvarem Vanniova království, je již dlouhá léta kladena do fáze B1a (*Kolník 1971*, 511–513; *týž 1977*, 144, 147, 149).[47] Podle původních analýz jde o sedm až dvanáct hrobů ze souhrnného počtu 383 pohřbů na těchto nekropolích. Tři nově identifikovaná pohřebiště na jihovýchodní Moravě by tak časově i geograficky náležela do tohoto útvaru, vymezeného na základě písemných pramenů řekami Moravou a Váhem. Všechna se nacházejí východně od

47 Zásadní změnou v tomto směru není ani oprávněný posun datování počátků těchto pohřebišť do fáze B1b (*Tejral 2009*, 182), ani zpochybnění existence fáze B1a na jihozápadním Slovensku či návrhy na jeho úplné zrušení vyslovené Eduardem Krekovičem (*2009*, 183) nebo nedávno Igorem Bazovským (v referátu na XII. protohistorické konferenci Archeologie barbarů v Mikulově, konané ve dnech 6.–8. října 2016).

toku řeky Moravy, teoreticky tak kopírují směr nuceného přesunu vojenských družin Marobuda a Katvaldy po roce 19/20 n. l. z Čech směrem do středního Podunají. Jejich výše uvedený materiální fond vykazuje genetické vazby na inventář markomanských hrobů ve středních Čechách (pozdní deriváty hlavní série spon s očky, varianty A 19a nebo A 2a). Potvrzením návaznosti moravského materiálu na české prostředí období Marobudovy říše může být také zvýšená přítomnost římských provinciálních spon západní provenience (procentuálně vyjádřeno představují více než desetinu povrchových nálezů z 1. století). Tyto spony jsou v Čechách nejpočetnější ve fázi B1a, kdy byly udržovány intenzivní obchodní a politické kontakty se západem i jihem, zatímco ve fázi B1b je jejich počet již jen poloviční (*Droberjar 1997b*, 285). Část této původní bohaté kolekce západních spon či jejich barbarských napodobenin by s sebou mohli přinést právě přesídlení členové Marobudových či Katvaldových družin. Jiné bližší oblasti jejich získání se ani nenabízejí. V Carnuntu nebo Vindoboně jako výchozích místech dálkových obchodních tras směrem do barbarika, rozvíjejících se ve druhé polovině 1. století a procházejících územím Moravy, rozhodně nepatří k častým nálezům (*Farka – Jungwirth 1989c*, 232, Abb. 1139; *Adler – Kladnik 1991*, 301, Abb. 933; *Jobst 2006*, 316; *Schmid 2010*, 19; *Boulasikis et al. 2012*, 84, 92–93, Taf. LI:649,720,752,812) a jejich distribuce z Norika je ještě méně pravděpodobnější. U časných emailových spon již výchozí distribuční oblastí může být Panonie, přestože i u nich zůstává hlavním výrobním centrem Porýní (*Kubín 2002*, 51–52).

Jak již bylo naznačeno, převaha nálezů fáze B1c pochází z areálů rozrušených žárových pohřebišť, k nimž je nutné přiřadit ještě lokalitu Lipov, zatím dosud málo prospekcí ověřenou, s četnými nálezy bronzových slitků, dvou spon typu A 68 či zlomku dna bronzové pánve typu E 140/142, a nekropoli v Ostrožské Nové Vsi VI s výskytem spony varianty Riha 5.7.5, fragmentem držadla pánve typu E 160 a článkem závěsu picího rohu typu Andrzejowski L.9. Na germánských sídlištích středního Pomoraví představují artefakty z druhé poloviny 1. století zatím jen nevýraznou stopu, svědčící o jejich založení v tomto časovém horizontu, ale s vlastním rozvojem osídlení až ve stupni B2 (**Dolní Bojanovice II** – 1× spona typu A 68, 3× spony typů A 67–69, 1× spona typu A 26; **Želetice** – 1× spona typu A 68, 2× spony typů A 67–69, 2× spony typu A 236; **Veselí nad Moravou I** – 1× spona typu A 68, 1× spona typů A 57–61, 1× spona typu Riha 5.9, noricko-panonské opaskové kování typů Garbsch E 1–3, kovový článek závěsu picího rohu typu Andrzejowski S.1; **Strážnice I** – 1× spona typu A 69, ucho bronzové amfory varianty Raev 18b, bronzová lampa typu Loeschcke XXII, článek závěsu picího rohu typu Andrzejowski S.10; **Kozojídky II** – 1× spona typu A 68, 1× spona varianty Riha 5.12.2, článek závěsu picího rohu typu Andrzejowski S.10; **Josefov II** – 1× spona varianty Riha 5.12.2, 1× spona varianty Riha 5.17.3; **Strážnice II** – 1× spona typů A 50–53, 1× spona typu A 26, článek závěsu picího rohu typu Andrzejowski S.10; **Vlčnov-Dolní Němčí** – 1× spona typu A 26; **Uherský Ostroh I** – 1× spona typu A 61; **Blatnice pod Svatým Antonínkem II** – 1× spona typu A 68; **Uherský Brod II** – 1× spona typu A 68; **Vacenovice** – 1× spona typu A 69; **Hroznová Lhota II** – 1× spona typů A 67–69; **Čejkovice II** – 1× spona typu A 26; **Ostrožská Nová Ves V** – zlomek Drag. 29/37 jihogalské terry sigillaty). V případě sídliště ve Vlčnově-Dolním Němčí mohou být jeho počátky ještě starší vzhledem k nálezu spony typu A 67. Početnou skupinu artefaktů fáze B1c (spony, bronzové nádoby, ostruha) představují solitérní nálezy z lokalit bez dalšího doprovodného materiálu z doby římské, jež pocházejí také ze starších výzkumů.

Od 2. století prochází region středního Pomoraví postupnou konsolidací poměrů a rozsáhlým zasídlováním krajiny germánskými kmeny. Většina lokalit z 1. století pokračuje ve svém vývoji, a to mnohdy až do konce doby římské. Ve stupni B2 a v horizontu markomanských válek (B2/C1) vykazuje území jihovýchodní Moravy nejhustší strukturu osídlení (v součtu s dříve známými lokalitami jde celkem o 112 nalezišť; *mapa 7*). To se koncentruje výhradně na mírných svazích podél vodních toků v nížinách do 350 m n. m. Výjimkou je jen sídliště Hrubá Vrbka III v nadmořské výšce 400 m, hromadný nález římských denárů z konce 2. století z Horního Němčí a jednotlivé nálezy římských mincí (Kuželov, Javorník, Vřesovice) v polohách od 400 do 650 m n. m. Uvedený příklad z Javorníku s nálezy suberátu denáru Antonina Pia, olámaného a nečitelného antoninianu druhé poloviny 3. století, dvojdílné nečleněné spony varianty Jobst 10A, obloukovité ostruhy typu Ginalski E2 (*tab. 50:2–5*) a povrchový nález fragmentu germánské spony s obdélníkovou nožkou z Kněždubu III (*tab. 52:2*) jsou jedinými doklady sídelních aktivit z doby římské na pravěkých hradiscích, konkrétně na výšinných sídlištích z pozdní doby bronzové a doby halštatské. Nadále pokračuje pohřbívání na nekropolích v Blatnici pod Svatým Antonínkem I (spony: 2× typy A 70/73, 5× varianta Jobst 4F, 9× typy A 77–79, 31× typ A 84, 4× typ A 85, 1× typ A 86, 4× typy A 110–111, 1× varianta A 132a, 1× varianta A 147b, 1× typ A 148, 2× typy A 151–153, 2× typ Riha 7.11 v kombinaci se železným mečem varianty Biborski D/1, esovitými záponkami náhrdelníků, bronzovou jehlicí varianty Beckmann IVa, 58 a nákončími opasků variant Madyda-Legutko 2.2, 2.4 a 3.6), Hroznové Lhotě I (spony: 2× typ A 70/73, 3× varianta Jobst 4F, 2× typy A 77–79, 1× typ A 99, 10× typ A 84, 2× typ A 85, 1× typy A 110–111 v kombinaci s bronzovými jehlicemi variant Beckmann IVa, 62 a 64, nákončími opasků variant Madyda-Legutko 1.8 a

Mapa 7: Osídlení středního Pomoraví v 2. století (stupeň B2 a horizont B2/C1). *Starší nálezy:* I Babice, II Blatnice pod Svatým Antonínkem, III Bojkovice, IV Boršice u Buchlovic, V Bzenec, VI Čejč, VII Dambořice, VIII Dolní Bojanovice, IX Dražůvky, X Dubňany, XI Havřice, XII Hodonín, XIII Horní Němčí, XIV Hrubá Vrbka, XV Josefov, XVI Karlín, XVII Kněždub, XVIII Kněžpole, XIX Kozojídky, XX Kunovice, XXI Kyjov, XXII Lužice/Dolní Bojanovice, XXIII Mikulčice, XXIV Mistřice, XXV Mistřín, XXVI Mutěnice, XXVII Nedakonice, XXVIII Nivnice, XXIX Nový Podvorov, XXX Ostrovánky, XXXI Ostrožská Nová Ves, XXXII Petrov, XXXIII Pitín, XXXIV Prušánky, XXXV Slavkov, XXXVI Sobůlky, XXXVII Suchá Loz, XXXVIII Svatobořice, XXXIX Uherské Hradiště, XL Uherské Hradiště-Mařatice, XLI Uherský Brod, XLII Vacenovice, XLIII Velehrad, XLIV Věteřov, XLV Vlčnov-Dolní Němčí, XLVI Vracov, XLVII Žarošice, XLVIII Ždánice, XLIX Želetice. *Nové nálezy:* 2 Blatnice pod Svatým Antonínkem I, 4 Blatnice pod Svatým Antonínkem III, 10 Čejč II, 12 Čejkovice II, 14 Dolní Bojanovice I, 15 Dolní Bojanovice II, 19 Dubňany I, 20 Dubňany II, 22 Dubňany IV, 23 Hluk, 24 Hodonín I, 26 Hodonín III, 27 Horní Němčí, 28 Hroznová Lhota I, 29 Hroznová Lhota II, 30 Hrubá Vrbka I, 31 Hrubá Vrbka II, 32 Hrubá Vrbka III, 33 Javorník, 34 Josefov I, 35 Josefov II, 37 Kněždub I, 43 Kozojídky II, 44 Kunovice I, 45 Kunovice II, 48 Kyjov II, 50 Lipov, 52 Lužice, 53 Milotice I, 57 Ostrožská Lhota II, 59 Ostrožská Nová Ves I, 60 Ostrožská Nová Ves II, 61 Ostrožská Nová Ves III, 62 Ostrožská Nová Ves IV, 63 Ostrožská Nová Ves V, 64 Ostrožská Nová Ves VI, 65 Petrov I, 70 Strážnice I, 71 Strážnice II, 73 Strážnice IV, 74 Strážnice V, 75 Strážnice VI, 76 Strážnice/Petrov I, 77 Strážnice/Petrov II, 80 Sudoměřice II, 82 Svatobořice, 85 Uherský Brod II, 86 Uherský Ostroh I, 87 Uherský Ostroh II, 89 Vacenovice, 90 Velká nad Veličkou I, 91 Velká nad Veličkou II, 92 Veselí nad Moravou I, 94 Věteřov I, 95 Věteřov II, 97 Vlčnov I, 98 Vlčnov II, 99 Vlčnov-Dolní Němčí, 100 Vlkoš, 105 Žarošice, 106 Želetice, 107 Žeravinky I, 108 Žeravinky II.

2.4 a fragmentem držadla štítu typu Zieling F6) a Petrově I (spony: 1× typ A 70/73, 1× varianta A 238q, 1× typ A 35, 2× typ A 38, resp. varianta A 39a, 4× typy A 77–79, 13× typ A 84, 1× typ A 85 v kombinaci s bronzovými jehlicemi variant Beckmann III, 52 a IVa, 58, stříbrnou jehlicí varianty Beckmann Vb, 76, nákončím opasku varianty Madyda-Legutko 2.6), ale také v Ostrožské Nové Vsi VI a možná i v Lipově (obloukovitá ostruha varianty Ginalski E5a). V tomto časovém horizontu je však identifikace předmětů z výbavy žárových hrobů složitější, neboť s výjimkou posledních dvou lokalit jsou na ostatních doloženy také sídlištní vrstvy s četnými nálezy keramiky, mazanice, zvířecích kostí, římských mincí a nepochybně i drobné kovové industrie. Na pohřebišti v Ostrožské Nové Vsi VI lze do stupně B2 zařadit vcelku vyzvednutý ženský (?) žárový hrob 1/2016 na základě přítomnosti kostěné jehlice s profilovanou hlavicí variant Beckmann IVa, 57 či 68 a tvaru hrncovité teriny typu Droberjar 3100 s doprovodnými milodary ztavených skleněných nádob a fragmentu neurčitelné bronzové spony (*tab. 75*). Z rozrušených hrobů by do stupně B2, popř. horizontu B2/C1 náležely fragmenty plechových bronzových nádob, zlomek spony typu A 84, bronzové nůžky, bronzová opasková přezka s obdélným rámečkem typů Madyda-Legutko G 12 nebo G 23, okrajová kování picího

rohu typu Andrzejowski K.1 či trn obloukovité ostruhy varianty Ginalski E5a.

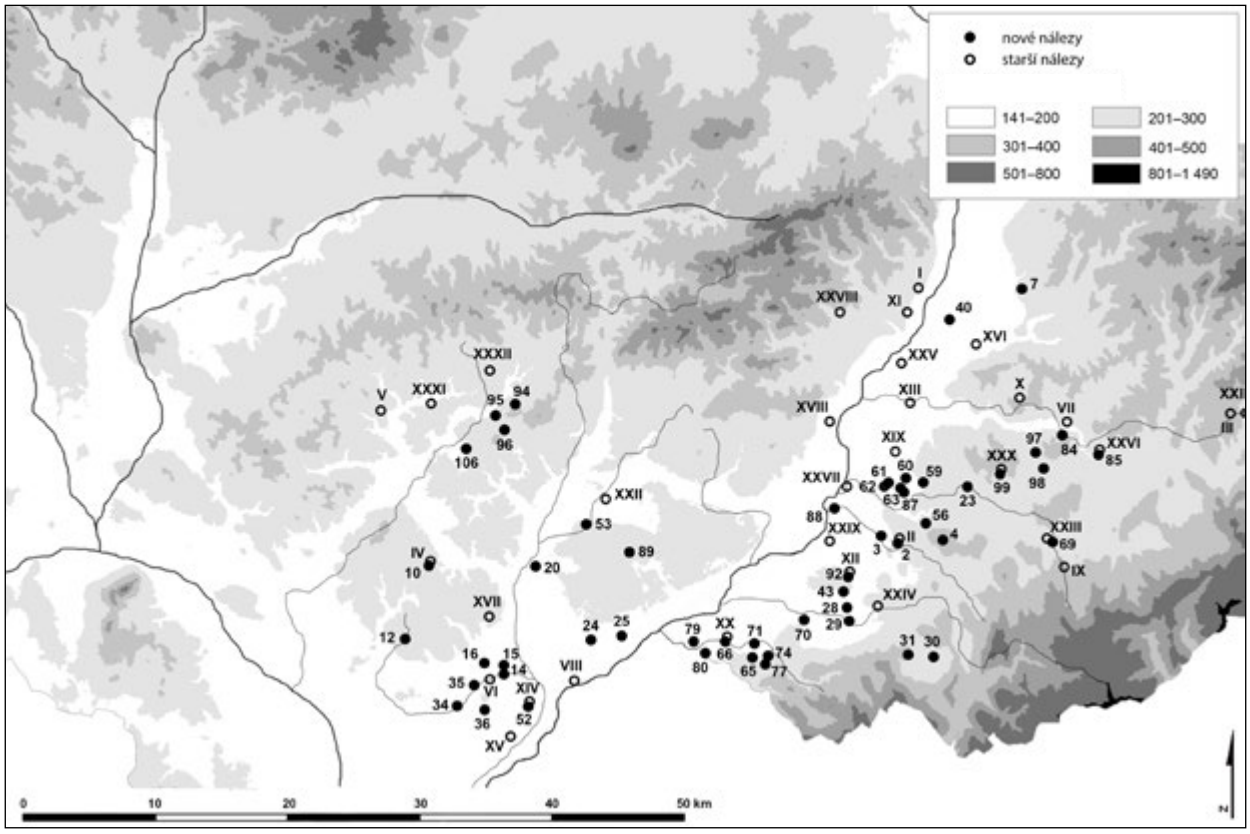
Vůdčí chronologické indikátory stupně B2 jsou již vyjmenovány výše u jednotlivých pohřebišť. Své reprezentativní zastoupení mají také na sídlištních lokalitách a v ojedinělých nálezech. Starší úsek tohoto stupně (zhruba první polovina 2. století) charakterizují zejména různé druhy šperků, jako jsou starší typy dvojdílných výrazně členěných spon typu A 70/73 a varianty Jobst 4F, některé typy římskoprovinciálních šarnýrových spon s emailem na lučíku (varianta Riha 5.17.5) a emailových destičkovitých spon (např. tutulovité spony typu Riha 7.11 nebo millefiorové spony typů Riha 7.14 a 7.17), z germánských spínadel především trubkovité spony typů A 77–79, východní série vendických spon typu A 38, resp. varianty A 39a, mezní varianty germánských trubkovitých a kolínkovitých spon neboli spony s esovitě prohnutým lučíkem typů A 110–111, bronzové jehlice s profilovanou hlavicí Beckmannových podskupin IVa–b, bronzové opaskové přezky variant Madyda-Legutko D 1, D 24, F 5 a G 16 a bronzová nákončí řemínků opasků variant, resp. typů Madyda-Legutko 1.3, 1.8, 2 a 9. Kulminace germánského osídlení středního Pomoraví nastává v druhé polovině 2. století, v pozdní fázi stupně B2 (fáze B2b) a v průběhu markomanských válek a krátce po nich (horizont B2/C1). Do módy se začínají dostávat pozdní dvojdílné noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84, které zcela vytlačily předchozí druhy podunajských spon. Sortiment spínadel oděvů římské produkce je dále doplněn o rozličné varianty emailových destičkovitých spon a zvířecí spony s emailovými vložkami typu Riha 7.25. Germánské šperkařství místní domácí produkce obohacuje dosavadní škálu spon o klasické kolínkovité spony typu A 132 (včetně zvláštního typu A 147). V souvislosti s vnitrobarbarskými posuny severních germánských kmenů na území Polska směrem k jihu po polovině 2. století nalezneme také ve středním Pomoraví doklady zvýšených kulturních kontaktů či přímých styků s nositeli przeworské a wielbarské kultury. V materiální kultuře se totiž objevují různé typy spon s válcovitou hlavicí (A 120–121, A 124–125, A 128–129), esovitě prohnuté spony s páskovým lučíkem typu A 148, spony s páskovým lučíkem a destičkou nad vinutím typů A 151–153 nebo zoomorfní nákončí picího rohu typu Andrzejowski E. Jednou z mála zbraní s vazbou na fázi B2b je široký listovitý hrot kopí typu Kaczanowski IX.1 z Hroznové Lhoty II.

V období markomanských válek a krátce po jejich skončení (horizont B2/C1) zůstává nadále v oblibě popsaný sortiment drobné kovové industrie, který byl rozšířen jednak o předměty související s posuny římské armády do středodunajského barbarika (např. římskoprovinciální kolínkovité spony variant Jobst 13C–D, peltovitá vojenská opasková přezka s pravoúhlou příchytnou destičkou nebo prolamované dvojpeltoidní kování řemene koňského postroje), jednak o šperky bojovníků przeworské a wielbarské kultury a jejich žen účastnících se markomanských válek (pozdní vendické spony typů A 41 a A 43, spony s válcovitou hlavicí typů A 120–121, A 124–125 nebo A 128–129, ozdoby tzv. barokního stylu – spona typů A 95–97 a stříbrný náramek se štítkovitými konci typu Wójczik IIA/Strobin IB) či o součást jejich výstroje (obloukovité ostruhy typů Ginalski E 2–3, E 5–6). Z místních germánských výrobků se začínají objevovat spony s vysokým zachycovačem se spodním vinutím a lichoběžníkovitou nožkou tvaru ptačího ocásku Schulteho skupiny A VII 2, Form 30, bronzové jehlice s kulovitou hlavicí variant Beckmann IVb, 84 a VIb, 105, nákončí opasků se zužujícími se konci typu Madyda-Legutko 3 a pestrá směs bohatě zdobené v ruce zhotovené keramiky hrncovitých a mísovitých tvarů (ozubené kolečko, kolkování, hřebenování, plošné rýhování, prstové důlky s nehtovými vrypy, vrypy, záseky, žlábky, plastické výčnělky aj.). Ze sarmatského barbarika se v poslední čtvrtině 2. století šíří spony s podvázanou nožkou tzv. uherského typu (typ A 166). Období od poloviny 2. století je spojeno také s nejintenzivnějšími vlnami římského importu. Do středního Pomoraví je dovážena nejen luxusní terra sigillata ze středogalských dílen (z určitelných kusů výrobky mistrů Cinnama a Laxtucissy) a z porýnských dílen v Rheinzabernu, ale také pestrý sortiment na kruhu točené římskoprovinciální spotřební keramiky z panonských hrnčířských center (imitace raetské keramiky, džbány, hrnce a prstencové misky v provedení z jemné plavené žlutooranžové nebo šedé keramiky). Dovoz římského plechového stolního nádobí není tak výrazný jako na jižní Moravě (ojedinělé nálezy naběračeк typů E 160 a E 161, maskovité ataše konvic/džbánů, lité ataše věder typů E 36 či E 44–49, drobné fragmenty cedníků, držadla věder). V průběhu 2. století se rapidně zvýšil také příliv římských mincí do oblasti středního Pomoraví, zejména denárové ražby Traiana, Hadriana, Antonina Pia či Marca Aurelia s náznaky jejich ukrývání v neklidné době sklonku 2. století (hromadný nález z Horního Němčí).

Provedené nedestruktivní metalografické rozbory potvrdily preferenci výroby drobné kovové industrie v 1. století ze slitin mědi – zejména mosazi (*aurichalcum*), a to z vysoce kvalitních surovin římského původu. Bronzové předměty nabývají na převaze až od 2. století. Mosazným výrobkům dominují jednotlivé typy spon, od starších variant norickо-panonských výrazně členěných spon typů A 67–68 a spony se dvěma uzlíky nebo křidélky na lučíku typů A 236 a A 238 přes západoprovinciální lučíkové spony a spínadla pozdně laténské konstrukce s prohnutým lučíkem po germánské spony s očky, vendické spony a germánské trubkovité spony; v menší míře se objevují součásti picích rohů a opasků. Bronzové produkty z kvalitního cínového a olovnatého bronzu jsou charakterizované mladšími dvojdílnými noricko-pa-

nonskými výrazně členěnými sponami typů A 70/73, 84 a varianty Jobst 4F, římskoprovinciálními kolínkovitými sponami, emailovými destičkovými sponami, součástmi dřevěných skříněk a bronzovými nádobami. Z domácích germánských produktů patří k nejkvalitnějším výrobkům spony kolínkovité nebo spony s vysokým zachycovačem sarmatského typu či s dolní tětivou a obloukovité ostruhy.

Období po markomanských válkách nevykazuje žádné dramatické změny ve struktuře germánského osídlení středního Pomoraví, i když počet identifikovaných nalezišť v mladší době římské (stupně C1–C2) oproti předchozímu období klesl o čtvrtinu (84 lokalit; *mapa 8*). Těžiště povrchových nálezů spočívá v sídlištním prostředí charakterizovaném nálezy zdobené germánské v ruce zhotovované keramiky, terry sigillaty (výrobky z Rheinzabernu, Westerndorfu a Pfaffenhofenu) i všech druhů římskoprovinciální spotřební keramiky, ale také skleněnými korálky a sponami. Pohřebiště dle výpovědi povrchových nálezů neposkytují tak výrazné doklady funerálních aktivit jako ve starší době římské. V Hroznové Lhotě I lze spolehlivě do tohoto období zařadit jen šest spon, opaskové nákončí a skleněný korálek, zdá se tudíž, že ve stupni C1 pohřbívání na této nekropoli postupně vyznívá. V Petrově I je sice soubor spon stupňů C1–C2 bohatší (22 exemplářů), nedoprovází ho však jiné soudobé drobné nálezy, které bývají obsaženy v inventáři žárových hrobů – je tedy možné, že část z nich pochází ze sídlištních vrstev dokumentovaných četnými nálezy germánské zdobené keramiky a v průběhu 3. století se také rovněž na této lokalitě pravděpodobně přestává pohřbívat (snad ve stupni C2 – viz nález frag-

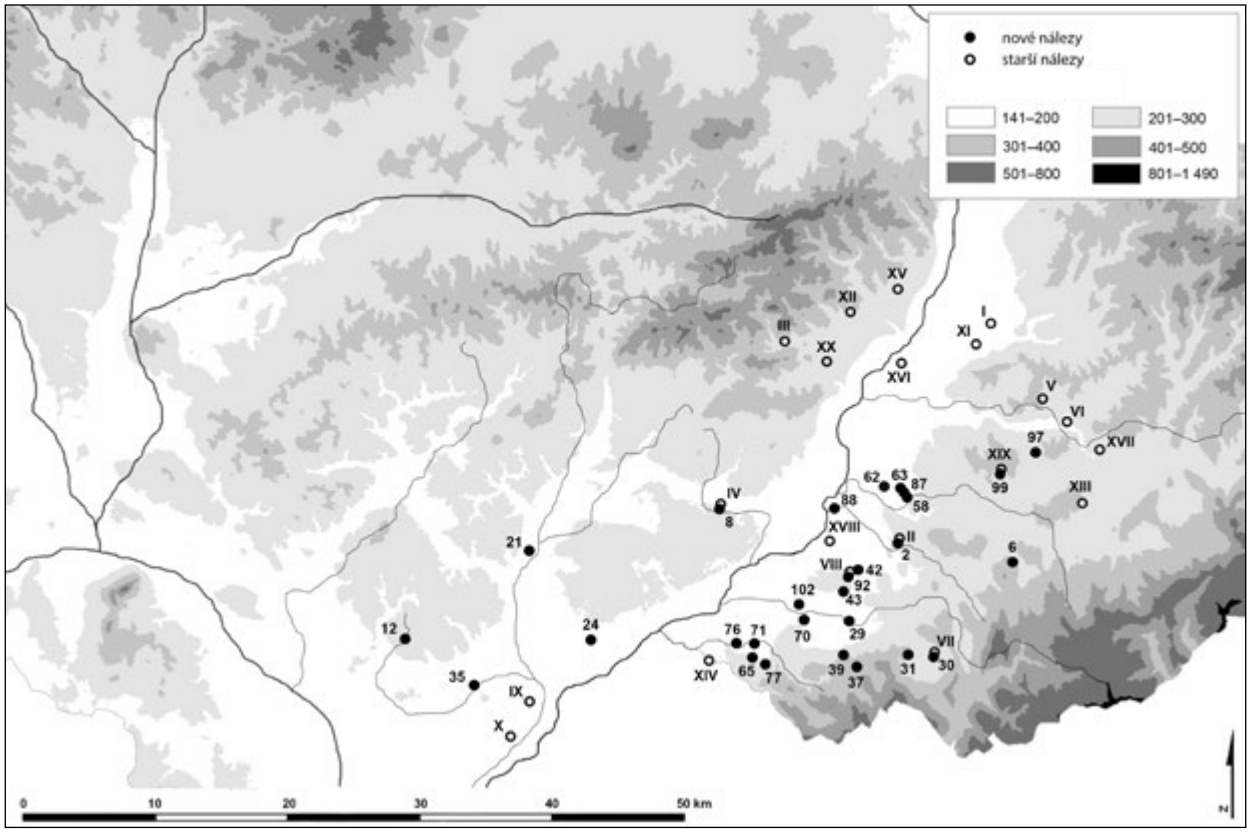
Mapa 8: Osídlení středního Pomoraví v mladší době římské (stupně C1–C2). *Starší nálezy:* I Babice, II Blatnice pod Svatým Antonínkem, III Bojkovice, IV Čejč, V Dambořice, VI Dolní Bojanovice, VII Havřice, VIII Hodonín, IX Horní Němčí, X Hradčovice, XI Huštěnovice, XII Kozojídky, XIII Kunovice, XIV Lužice, XV Mikulčice, XVI Mistřice, XVII Mutěnice, XVIII Nedakonice, XIX Ostrožská Nová Ves, XX Petrov, XXI Pitín, XXII Skoronice, XXIII Slavkov, XXIV Tasov, XXV Uherské Hradiště, XXVI Uherský Brod, XXVII Uherský Ostroh, XXVIII Velehrad, XXIX Veselí nad Moravou, XXX Vlčnov-Dolní Němčí, XXXI Žarošice, XXXII Ždánice. *Nové nálezy:* 2 Blatnice pod Svatým Antonínkem I, 3 Blatnice pod Svatým Antonínkem II, 4 Blatnice pod Svatým Antonínkem III, 7 Březolupy, 10 Čejč II, 12 Čejkovice II, 14 Dolní Bojanovice I, 15 Dolní Bojanovice II, 16 Dolní Bojanovice III, 20 Dubňany II, 23 Hluk, 24 Hodonín I, 25 Hodonín II, 28 Hroznová Lhota I, 29 Hroznová Lhota II, 30 Hrubá Vrbka I, 31 Hrubá Vrbka II, 34 Josefov I, 35 Josefov II, 36 Josefov III, 40 Kněžpole I, 43 Kozojídky II, 52 Lužice, 53 Milotice I, 56 Ostrožská Lhota I, 59 Ostrožská Nová Ves I, 60 Ostrožská Nová Ves II, 61 Ostrožská Nová Ves III, 62 Ostrožská Nová Ves IV, 63 Ostrožská Nová Ves V, 65 Petrov I, 66 Petrov II, 69 Slavkov, 70 Strážnice I, 71 Strážnice II, 74 Strážnice V, 77 Strážnice/Petrov II, 79 Sudoměřice I, 80 Sudoměřice II, 84 Uherský Brod I, 85 Uherský Brod II, 87 Uherský Ostroh II, 88 Uherský Ostroh III, 89 Vacenovice, 92 Veselí nad Moravou I, 94 Věteřov I, 95 Věteřov II, 96 Věteřov III, 97 Vlčnov I, 98 Vlčnov II, 99 Vlčnov-Dolní Němčí, 106 Želetice.

mentu stříbrné pozlacené samostřílové spony s podvázanou nožkou s dvojspirálovým vinutím tzv. pruského typu A 167). Nekropole v Blatnici pod Svatým Antonínkem I sice vykazuje výraznou koncentraci nálezů ze stupňů C1–C2 (třetina všech spon) včetně typů artefaktů sloužících jako milodary v žárových hrobech (bronzové jehlice varianty Beckmann VIb, 101, opasková nákončí variant Madyda-Legutko 6.1 a 9.1, profilovaná nákončí picích rohů typů Andrzejowski D4–5, kapslovitý závěsek, skleněné korálky, obloukovité ostruhy aj.), mohou však být promíchány se sídlištním materiálem, který je rovněž početný (zejména složka germánské i římskoprovinciální keramiky). Jako obecné chronologické indikátory stupně C1 můžeme v povrchových nálezech středního Pomoraví uvést spony s vysokým zachycovačem sarmatského typu nebo s dolní tětivou (souborně jde o druhou nejpočetnější kategorii všech spon v regionu), germánské destičkovité spony (kruhové, jetelovité nebo zvířecí). V tomto stupni začínají svůj vývoj klasické spony s podvázanou nožkou typu A 158 včetně spon uherského typu (A 166), ale též paralelní vývojový typ A 181 s trapézovitě rozšířenou nožkou s kapsovitým zachycovačem nebo jednodílné formy spínadel s dlouhou úzkou klínovitou nožkou. Podíl římskoprovinciálních spon poněkud klesá. I nadále se setkáme s kolínkovitými sponami variant Jobst 13C–D nebo s tvarově variabilní skupinou destičkovitých spon zdobených emailem. Objevily se rovněž některé typy limitních spon, jež dosud byly ve středodunajském barbariku neznámé, jako např. šarnýrové samostřílové spony s dlouhými rameny variant Böhme 28g–h nebo spony s vidlicovitým lučíkem variant Böhme 27b a 27d. Stupeň C2 není tak jednoznačně vymezitelný, nadále zůstávají v oblibě některé druhy germánských spon, jako jsou formy se specificky utvářenou nožkou, a to s hrotitou, podvázanou a klínovitou. Z novějších spínadel jsou to např. honosné stříbrné plechové mladší varianty spon s podvázanou nožkou typu A 167 samostřílové konstrukce, jež mají obdobu v knížecím prostředí bohatých hrobů typu Leuna-Haßleben. Z keramického materiálu mizí terra sigillata i římskoprovinciální spotřební keramika, která je nahrazována domácí na kruhu točenou jiříkovickou keramikou. V průběhu 3. století a první třetiny 4. století velmi nabývají na oblibě náhrdelníky z různých typů skleněných korálků (pro stupně C1–C2 můžeme uvést např. kuželovité korálky skupiny T-M VII, čtvercové korálky skupiny T-M XI, tyčinkovité korálky šestiúhelníkového průřezu skupiny T-M XII nebo korálky zdobené pruhy a vlnicemi skupiny T-M XXII). Opaskové přezky stupně C2 představují jednoduché tvary s oválným rámečkem typů Madyda-Legutko H 3 a H 9, chronologickým vodítkem mohou být také některé typy ostruh (např. obloukovité konstrukce typu Ginalski G 1 nebo nýtové ostruhy). Výrazným prvkem je rovněž vysoký podíl římských mincí (antoniniany vojenských císařů) ražených v období kolem poloviny a v druhé polovině 3. století.

K podstatné redukci sídelní struktury středního Pomoraví dochází až v pozdní době římské a na počátku doby stěhování národů (stupně C3–D1). Nálezy z časového úseku od druhé třetiny 4. století do počátku 5. století byly objeveny pouze na 46 lokalitách (*mapa 9*), což je méně než polovina oproti stavu zdokumentovanému pro 2. století. Co se týče jejich množství, jde spíše o jednotlivé exempláře; výraznější koncentrace nálezů z pozdní doby římské byly zaznamenány jen na sídlištích ve Strážnici I a Vlčnově-Dolním Němčí (především spony a keramika). Obecně je tento horizont v regionu sledovatelný téměř výhradně na sídlištních lokalitách nebo v ojedinělých nálezech. Je možné, že se ve 4. století ještě pohřbívá v Blatnici pod Svatým Antonínkem I, převrstvení sídlištními strukturami je však v tomto období natolik výrazné, že součásti inventářů žárových hrobů jsou zcela neidentifikovatelné. Největší zastoupení mezi nálezy z povrchových sběrů pozdní doby římské zaujímají germánské spony s obdélníkovou nožkou, i když mohou přežívat také některé typy ze stupně C2 (s podvázanou nebo klínovitou nožkou). Pěkným příkladem je inovace spon s podvázanou nožkou, u nichž omotání drátků kolem nožky nemá praktický, ale ozdobný charakter (velký plechový bronzový exemplář typu Dybäck/Independenţa pozdně sarmatské výroby z Veselí nad Moravou I). Potvrzením dřívějšího zjištění o početnějším zastoupení pozdně antických římskoprovinciálních vojenských raménkových spon s rameny ukončenými cibulovitými knoflíky na jihovýchodní Moravě je několik nově objevených zlomků. Až na skleněné polyedrické korálky, jejichž doba největší obliby nošení je kladena právě do 4. století, jsou ostatní nekeramické artefakty stupňů C3–D1 zastoupeny pouze jednotlivými exempláři (náramek s hadími hlavičkami, skleněné hladké nebo tordované náramky, sekerkovitý závěsek, opaskové přezky typu Madyda-Legutko H 17/22/28, zlomek parohového hřebene typu Thomas III, skleněné vysoké kónické poháry na nožce typu Isings 109 a/b nebo miska s vybrušovanými geometrickými vzory typu Barkóczi 28). Keramická složka materiální náplně pozdně římského období ve středním Pomoraví je reprezentována hrubou germánskou v ruce zhotovovanou keramikou (nezdobené esovitě profilované hrnce s okraji protlačovanými prstovými důlky nebo formy s minimální výzdobou v podobě jednoho až tří důlků na maximální výduti, misky s límcovitě vytaženým okrajem), na kruhu točeným jemným šedým zbožím stolních servisů (tzv. jiříkovická keramika), ale i většími zásobnicemi drsně upravovaného povrchu a zatím pouze vzácnými doklady pozdního římského importu (glazovaná mortaria, hnědá terra nigra). Výjimečnou situaci vývoje středního Pomoraví v 4. století a první třetině 5. století představují tři hromadné nálezy pozdně antických ražeb. Všechny byly objeveny na

trvale neosídleném návrší na pomezí katastrů Strážnice a Petrova kolem věnce několika germánských sídlišť a pohřebiště a do země byly ukládány v průběhu téměř 100 let (první hromadný nález po roce 388/395 – 22 mincí, druhý hromadný nález po roce 423 – 182 mincí, třetí hromadný nález po roce 337 – 128 mincí). Svým obsahem převážně drobných bronzových nominálů evokujícím složení žoldu germánských bojovníků, kteří sloužili v pozdně římském vojsku, ukazují na strategickou polohu tohoto místa v širším komunikačním koridoru Jantarové stezky, kde byl v době nebezpečí ukrýván cenný majetek.

Poměrně výrazně je ve středním Pomoraví zastoupen římský import z blízkých podunajských provincií. Jako výchozí obchodní středisko působilo nepochybně Carnuntum, v menší míře možná také Brigetio. Hlavní vlna dovozu římských výrobků ke Germánům obývajícím jihovýchodní Moravu je datovatelná do druhé poloviny 2. století a první poloviny 3. století (stupně B2–C1). Z kovových předmětů tvoří jeho hlavní složku drobný šperk (noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 a varianty Jobst 4F, destičkovité a kolínkovité spony), mince (stříbrné denárové ražby), bronzové nádoby (pánve, naběračky, cedníky, konvice, džbány, mísy a vědra) a keramika (terra sigillata z porýnských hrnčířských center v Rheinzabernu, Westerndorfu a Pfaffenhofenu, panonská spotřební žlutooranžová, jemná šedá nebo malovaná keramika). Římský import byl vázán na systém obchodních tras přes barbarské území. Klíčové byly zejména vodní cesty po velkých řekách, což ve sledovaném regionu splňuje bezpochyby řeka Morava, jejíž tok včetně paralelní suchozemské trasy podél něj byl začleněn do průběhu nejvýznamnější severojižní dálkové obchodní cesty – Jantarové stezky. Tato stará pravěká komunikace, která byla znovu oživena kolem poloviny 1. století n. l., vycházela z Aquileie na pobřeží Středozemního moře a přes Emonu, Poetovio, Savarii, Scarbantii a Carnuntum se dostala až na území Moravy. Zde se počítá s dvěma hlavními větvemi: první vedla podél Dyje a Svratky od Mušova směrem k Brnu, druhá sledovala levý břeh řeky Moravy až

Mapa 9: Osídlení středního Pomoraví v pozdní době římské (stupně C3–D1). *Starší nálezy:* I Bílovice, II Blatnice pod Svatým Antonínkem, III Buchlovice, IV Bzenec, V Drslavice, VI Havřice, VII Hrubá Vrbka, VIII Kozojídky, IX Lužice, X Mikulčice, XI Mistřice, XII Modrá, XIII Nivnice, XIV Sudoměřice, XV Sušice, XVI Uherské Hradiště, XVII Uherský Brod, XVIII Veselí nad Moravou, XIX Vlčnov-Dolní Němčí, XX Zlechov. *Nové nálezy:* 2 Blatnice pod Svatým Antonínkem I, 6 Boršice u Blatnice, 8 Bzenec, 12 Čejkovice II, 21 Dubňany III, 24 Hodonín I, 29 Hroznová Lhota II, 30 Hrubá Vrbka I, 31 Hrubá Vrbka II, 35 Josefov II, 37 Kněždub I, 39 Kněždub III, 42 Kozojídky I, 43 Kozojídky II, 58 Ostrožská Lhota III, 62 Ostrožská Nová Ves IV, 63 Ostrožská Nová Ves V, 65 Petrov I, 70 Strážnice I, 71 Strážnice II, 76 Strážnice/Petrov I, 77 Strážnice/Petrov II, 87 Uherský Ostroh II, 88 Uherský Ostroh III, 92 Veselí nad Moravou I, 97 Vlčnov I, 99 Vlčnov-Dolní Němčí, 102 Vnorovy II.

k Přerovu, procházela Moravskou bránou severovýchodním směrem dále do Horního Slezska a odtud pokračovala proti toku Odry a Visly až k jantarovým břehům Baltského moře (*Wielowiejski 1981*, 389; *Květ 1998*, 383–384). Její průběh v úseku mezi Hodonínem a Otrokovicemi potvrzují nové povrchové nálezy římských mincí a terry sigillaty (*mapa 3–4*), které se až na výjimky koncentrují výhradně podél levého břehu řeky Moravy. Nálezy římských mincí ve středním Pomoraví ukazují také na místní regionální trasy, např. na dvojí spojnici oblasti přes Bílé Karpaty s kvádskou sídelní oikumenou v Považí a pokračováním na Brigetio[48], a to přes Straňanský průsmyk nebo od Javorníku přes Vrbovce směrem na Myjavu. Obdobným způsobem se rýsuje komunikační trasa směrem na západ, přes Kyjovsko, Želetice a Žarošice na Brněnsko.

Období druhé poloviny 2. století a první poloviny 3. století je charakterizováno kromě zvýšeného importu římských výrobků také intenzivnějšími kontakty s ostatními germánskými kmeny uvnitř svobodné Germánie. V souvislosti s vnitrobarbarskými kmenovými posuny v turbulentní době kolem markomanských válek přišli obyvatelé středního Pomoraví do přímého kontaktu s nositeli przeworské a wielbarské kultury nebo jimi byli minimálně silně kulturně ovlivněni. Odraz těchto vztahů se v materiální kultuře projevil především u šperků a keramiky (charakteristické typy nálezů jsou vyjmenovány výše). Kromě nich jsou patrné vzájemné kontakty se Sarmaty (spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou, spona s podvázanou nožkou uherského typu A 166, později také spona s podvázanou nožkou typu Dybäck/Independența či tyčinkovitá postranice udidla?).

Závěrem bych si dovolil shrnout, jaký obraz nám přinášejí povrchové sběry na lokalitách doby římské. Na základě výsledků prospekcí z regionu středního Pomoraví a jejich statistického vyhodnocení můžeme vymodelovat *typický nálezový balíček* kovových artefaktů. V souboru dvaceti předmětů získaných pomocí detektorů kovů se nachází deset spon, sedm římských mincí a tři artefakty různé funkce (součásti opasků, picích rohů nebo toaletních souprav, šperky, bronzové nádoby, nástroje, výzbroj a výstroj aj.). Sortiment deseti spon lze dále rozčlenit na šest germánských (z nich jsou dvě spony s vysokým zachycovačem, jedna spona s hrotitou nožkou, jedna spona s podvázanou nebo obdélníkovou nožkou, jedna spona trubkovitá, kolínkovitá nebo vendická a jedna spona jiného typu) a čtyři římskoprovinciální spínadla (tři noricko-panonské výrazně členěné spony: 1–2× typ A 84 + 1× typy A 68–69 nebo varianta Jobst 4F + 0–1× jiného typu a 1× kolínkovitá, západoprovinciální šarnýrová nebo destičkovitá spona zdobená emailem). V případě keramiky není možné takový modelový vzorek vytvořit (pouze orientačně 8–9 ks z 10 ks střepů je z nádob domácí germánské keramiky), neboť selektivní zaměření povrchových sběrů přináší nadhodnocené podíly zdobených zlomků a značná fragmentárnost keramiky neumožňuje u většiny exemplářů přesněji určit původní typ nádob.

48 Jde o potvrzení názoru zastávaného již Josefem Dobiášem (*1964*, 328).

8.
Katalog

Stav k 30. dubnu 2017

Katalog je koncipován jako kompletní verbální soupis hodnocených nálezů shromážděných k výše uvedenému datu se stručnou heslovitou charakteristikou lokality. Pořadí lokalit v katalogu odpovídá jejich číslování na mapách použitých v textu. Přírůstkové nebo inventární číslo u nálezů uložených v depozitářích muzejních institucí je uvedeno pouze v případě, že tyto již prošly určitým stupněm inventarizačního procesu, a mají ho tedy přiděleno. Mince jsou katalogizovány standardním numismatickým popisem jejich averzu a reverzu spolu s metrologickými údaji (maximální a minimální průměr), hmotností, stupněm zachovalosti a uvedením katalogového typu mince. U artefaktů, které byly kresebně nebo fotograficky zdokumentovány, je uveden odkaz na jejich vyobrazení.

1. Bánov (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Horizontálně kanelované bronzové držadlo mísy s pevnou horizontální rukojetí typu E 154 (typ Hagenow). Držadlo je zakončeno beraní hlavou s ostrými anatomickými rysy zvířete včetně jemných detailů srsti a věrně vymodelovanou oční čočkou. Odlomeno v místě napojení na mísu. Rozměry: délka 14,15 cm, max. šířka 3,6 cm, průměr držadla 3,23 cm **(*tab. 1:1, 147:1*)**.

2. Blatnice pod Svatým Antonínkem I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště, pohřebiště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2006–2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromé sbírky anonymních nálezců (1–5, 8, 10–11, 13–14, 16–19, 21–23, 26, 28, 36–37, 41, 49, 55, 120, 142, 158, 177, 189, 249); Obecní muzeum Ostrožská Lhota (6–7, 9, 12, 15, 24–25, 27, 29–35, 38–40, 42–48, 50–54, 56–119, 121–141, 143–157, 159–176, 178–188, 190–248, 250–443); soukromá sbírka Karel Fryc, Veselí nad Moravou (20).

1. Mince (E. K.)[49]. Římská republika, C. Renius, denár, cca 138 př. n. l.
A: Hlava Romy, vzadu X
R: Juno na bize vpravo, drží sceptrum a bič, C.RENI, v exergu ROMA
Ag; 16,80/16,50 mm; 3,312 g; zach. 2
Sydenham 432
(*tab. 1:2*)

2. Mince (E. K.). Římská republika, Q. Titius (?), denár (?), 88 př. n. l.
A: Zkorodovaný, nečitelný
R: Zadní část okřídleného koně – Pegasa (?)
Ag; suberát (měděné jádro); 19,80/19,50 mm; 2,159 g; zach. 5
Sydenham 692 (?)
(*tab. 1:3*)

3. Mince (E. K.). Římská republika, Marcus Antonius, legionářský denár, 32–31 př. n. l.
A: Nezřetelná galéra, nečitelný opis
R: Tři standarty, nezřetelný obraz, nečitelný opis
Ag; 17,30/17,88 mm; 2,540 g; zach. 4
Sydenham 1216–1253
(*tab. 1:4*)

4. Mince (E. K.). Římská republika, Marcus Antonius, legionářský denár, 32–31 př. n. l.
A: Nezřetelná galéra, nečitelný opis
R: Tři standarty, nezřetelný obraz, nečitelný opis
Ag; 16,75/16,42 mm; 3,232 g; zach. 4
Sydenham 1216–1253
(*tab. 1:5*)

5. Mince (E. K.). Římská republika, denár (?)
A: Nezřetelná hlava vpravo (?), legenda nečitelná
R: Spodní část galéry (?), legenda nečitelná
Ag; 15,30/16,50 mm; 2,854 g; zach. 5
(*tab. 1:6*)

49 U mincí jsou jednotlivě uváděni autoři jejich odborného určení (E. K. = Eva Kolníková, J. M. = Jiří Militký, D. K. = Dagmar Kašparová, J. Š. = Jan Šmerda); u veškerých nálezů terry sigillaty v katalogu je autorem odborného určení Jakub Halama.

6. Mince (E. K.). Augustus, Řím, as, 27–14 př. n. l.
A: Nezřetelná hlava vpravo, ...ESAR AVG....., v pravém poli kontramarka AVCV (?)
R: Zkorodovaný, nečitelný
AE; 27,12/25,52 mm; 7,830 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 1:7*)

7. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, as, 1. století (?)
A: Nezřetelná hlava vpravo
R: Zkorodovaný, nečitelný
AE; 25,98/25,55 mm; 8,540 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 1:8*)

8. Mince (E. K.). Nero, Řím, denár, 64–65
A: Hlava vpravo, věnec, NERO CAESAR AVGVSTVS
R: Salus sedí vlevo, drží pateru, v exergu SALVS
Ag; 18,70/17,70 mm; 2,704 g; zach. 2
RIC 1, č. 60
(*tab. 1:9*)

9. Mince (E. K.). Galba, Řím, denár, 68–69
A: Hlava vpravo, bez věnce, IMP SER GALBA AVG
R: Ve věnci pod sebou SPQR/OB/CS
Ag; 17,77/17,91 mm; 2,890 g; zach. 3
RIC 1, č. 167
(*tab. 1:10*)

10. Mince (E. K.). Vespasianus, Řím, denár, 69–79
A: Hlava vpravo, IMP CAESAR VESPASIANVS AVG
R: Poškozený, nečitelný
Ag; 17,93/17,85 mm; 2,701 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 1:11*)

11. Mince (E. K.). Vespasianus, Řím, denár, 69–79
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, ...VESPASIANVS....
R: Nahá postava stojí vlevo, opírá se o sceptrum, legenda nečitelná
Ag; 17,40/16,90 mm; 2,608 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 2:1*)

12. Mince (E. K.). Vespasianus (?), Řím, denár, 69–79
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, ...VESPA?.....
R: Zkorodovaný, nečitelný
Ag; 17,37/15,89 mm; 2,400 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 2:2*)

13. Mince (E. K.). Hadrianus, Řím, denár, 119–122
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, (IMP) CAESAR TRAIAN HADRIANVS (AVG)
R: Salus sedí vlevo, drží pateru nad oltářem, krmí okolo něho obtočeného hada, PM TRP COS III, v exergu SALVS AVG
Ag; 19,00/18,10 mm; 2,824 g; zach. 3
RIC 2, č. 137
(*tab. 2:3*)

14. Mince (E. K.). Hadrianus, Řím, as (?), 117–138
A: Hlava vpravo, HADRIANVS AVGVSTVS?
R: Postava v dlouhém rouchu stojí vpravo, COS ....
AE; 23,74/21,78 mm; 5,123 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 2:4*)

15. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, as
A: Nečitelný obraz a legenda
R: Nečitelný obraz a legenda
AE; -/- mm; 3,633 g; zach. 5 (výsek – čtvrtina mince)
RIC ?
(*tab. 2:5*)

16. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, as
A: Nezřetelná busta vpravo, nečitelný opis (.....CAESAR?)
R: Nezřetelný obraz, v exergu nápis DVI....?
AE; 25,40/25,87 mm; 6,516 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 2:6*)

17. Mince (E. K.). Faustina I., ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 141–161
A: Busta císařovny vpravo, DIVA FAVSTINA
R: Faustina zahalená v závoji stojí vlevo, drží glóbus, AETERNITAS
Ag; 17,90/17,40 mm; 3,215 g; zach. 1
RIC 3, č. 351
(*tab. 2:7*)

18. Mince (E. K.). Faustina I., ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 141–161
A: Busta vpravo, DIVA FAVSTINA
R: Ceres stojí vpravo, drží sceptrum a klasy, AVGVSTA
Ag; 17,41/18,15 mm; 2,726 g; zach. 3
RIC 3, č. 359
(*tab. 2:8*)

19. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 147–148
A: Hlava vpravo, bez věnce, AVRELIVS CAESAR AVG PII F
R: Minerva stojí vpravo, drží kopí, levou rukou se opírá o štít, TR POT II.....
Ag; 16,50/18,10 mm; 2,785 g; zach. 3
RIC 3, č. 438
(*tab. 2:9*)

20. Mince (E. K.). Lucius Verus, Řím, as, 161
A: Hlava vpravo, IMP CAES L AVREL VERVS AVG
R: Dvě postavy (Marcus Aurelius a Lucius Verus) stojí proti sobě, podávají si ruce, legenda nečitelná (pravděpodobně CONCORD AVGVSTOR TRP COS II), po stranách S C
AE; 24,69/26,51 mm; 10,387 g; zach. 4
RIC 3, č. 1278 nebo 1288
(*tab. 2:10*)

21. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, Řím, sestercius, 163
A: Nezřetelná hlava vpravo, bez věnce, legenda nečitelná
R: Postava stojí vlevo, drží caduceus, opírá se o sloup, (T)R POT XI...., po stranách SC
AE; 29,80/28,00 mm; 17,026 g; zach. 4
RIC 3, č. 1345
(*tab. 2:11*)

22. Mince (E. K.). Commodus, Řím, denár, 187–188
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, M.COMM.ANT P FEL AVG BRIT
R: Salus sedí na trůně vlevo, krmí hada obtočeného okolo oltáře, PM TRP XIII IMP VIII COS V PP
Ag; 17,60/18,90 mm; 3,251 g; zach. 2
RIC 3, č. 169
(*tab. 2:12*)

23. Mince (E. K.). Septimius Severus, Emesa, denár, 196–197
A: Hlava vpravo, věnec, L SEPT SEV PERT AVG IMP VIIII

R: Liberalitas stojí vlevo, drží abacus a roh hojnosti, LIBER AVG
Ag; 18,10/17,20 mm; ? g; zach. 2
RIC 4/1, č. 481
(*tab. 2:13*)

24. Mince (E. K.). Geta, ražba za Septimia Severa a Caracally, Řím, denár, 198
A: Busta vpravo, P SEPT GETA CAES PONT
R: Securitas sedí vlevo, drží glóbus, SECVRIT IMPER II
Ag; 17,70/17,39 mm; 1,991 g; zach. 2
RIC 4/1, č. 20
(*tab. 2:14*)

25. Mince (E. K.). Alexander Severus, Řím, denár, 227
A: Hlava vpravo, věnec, IMP CM AVR SEV ALEXAND AVG
R: Pax kráčí vlevo, ve zdvižené ruce drží ratolest, PAX AVG
Ag; 18,14/18,90 mm; 2,505 g; zach. 2
RIC 4/2, č. 168
(*tab. 2:15*)

26. Mince (E. K.). Gordianus III., Řím, antoninianus, 241
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG
R: Apollón sedí vlevo, v pravé ruce drží větev, levou rukou se opírá o lyru, PM TRP IIII COS II PP
Ag; 20,49/21,06 mm; 2,990 g; zach. 2
RIC 4/3, č. 88
(*tab. 2:16*)

27. Mince (E. K.). Gallienus, neurčená mincovna, antoninianus, 253–268
A: Hlava vpravo, nezřetelná paprskovitá koruna, ...ALLIE.....
R: Postava stojí vlevo, v levé ruce drží roh hojnosti, v pravé nezřetelný předmět, VBERITAS?
AE; -/17,26 mm; 1,550 g; zach. 3 (poškozená, část okraje chybí)
RIC 5/1, č. 287 (?)
(*tab. 2:17*)

28. Mince (E. K.). Gallienus, neurčená mincovna, antoninianus, 260–268
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna. GA.....VS AVG
R: Jupiter stojí vlevo, v pravé ruce drží blesk, IOVI VLTORI
AE; 18,50/16,80 mm; 1,911 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 221
(*tab. 2:18*)

29. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, neurčený typ mince
A: Hlava vpravo, nečitelný opis
R: Sedící postava vlevo (?), nečitelný opis
Ag (suberát); bez metrologických údajů; zach. 5
RIC ?
(*tab. 2:19*)

30. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, neurčený typ mince
A: Nečitelný
R: Nečitelný
AE; 12,71/14,16 mm; 0,480 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 2:20*)

31. Bronzová římskoprovinciální spona typu Aucissa (A 242, Riha 5.2.4). Lučík půlkruhového průřezu má po celém obvodu rytou a vhloubenou výzdobu ve formě čtyř svazků několikanásobných rýh. Horní část lučíku je obdélně rozšířená s vykrojenými boky. Oska zapínání původně schovaná v trubičce i jehla chybí. Zachycovač trojúhelníkovitého tvaru je zakončen kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 5,6 cm, šířka 0,3–1,1 cm, výška 2,9 cm **(*tab. 3:8*)**.

32. Jednodílná bronzová porýnská výrazně členěná spona varianty A 19a s obloukovitě prohnutým lučíkem, plastickým žebrem v jeho horní třetině a plným trapezoidním zachycovačem. Vinutí se závity je odlomeno, zachována ochranná křidélka vinutí, jehla chybí. Rozměry: délka 6,7 cm, max. šířka 1,9 cm, výška 2,6 cm **(*tab. 3:7, 151:7*)**.

33. Fragment horní části lučíku šarnýrové římskoprovinciální bronzové spony pravděpodobně varianty Riha 5.7.3 nebo typu Riha 5.9. Lučík nese vysoké středové svislé žebro, doplněné po obou stranách dvojicí přesekávaných plastických lišt a základové báze dvou odlomených profilovaných postranních knoflíků. Viditelné stopy pocínování povrchu. Rozměry: délka 0,9 cm, max. šířka 1,38 cm **(*tab. 3:10*)**.

34. Fragment horní části lučíku bronzové šarnýrové římskoprovinciální spony varianty Riha 5.12.2. Širší lučík se stopami pocínování je zdobený čtyřmi svislými rýhovanými plastickými lištami a je odlomený v místě přechodu k nožce. Zachována je trubička zapínacího mechanismu, oska a jehla chybí. Rozměry: délka 1,93 cm, max. šířka 1,93 cm **(*tab. 3:9, 150:22*)**.

35. Fragment trapezoidní nožky šarnýrové západoprovinciální spony variant Riha 5.12.1–3 s jemnou puncovanou výzdobou ve tvaru půlobloučků s plným lichoběžníkovitým zachycovačem a částí lučíku se třemi profilovanými žebry. Rozměry: délka 2,53 cm, max. šířka 1,35 cm **(*tab. 3:11*)**.

36. Fragment bronzové noricko-panonské spony se dvěma uzlíky na lučíku varianty A 236c s jednoduchým rámcovým zachycovačem. Vlastní zachycovač je odlomený. Lučík nese dva prosté kruhové uzlíky, vinutí s třemi závity na každé straně má horní tětivu, jehla je odlomená. Rozměry: délka 4,7 cm, max. šířka 1,9 cm **(*tab. 4:1*)**.

37. Ohnutá jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona podvarianty A 67b2 se dvěma drobnými obdélníkovitými prolamovanými otvory v zachycovači. Ve středu lučíku je výrazné kruhové žebro, zesílená hlavice kryje kompletní vinutí s horní tětivou a jehlou odlomenou v třetině délky. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 2,22 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 4:2*)**.

38. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 se dvěma kruhovými prolamovanými otvory v zachycovači (jeden z otvorů je spolu s patkou nožky odlomený). Uprostřed lučíku se nachází půlkruhové profilované žebro, plochá zesílená hlavice s výraznými postranními křidélky kryje kompletní vinutí s devíti závity, horní tětivou a odlomenou jehlou. Rozměry: délka 6,4 cm, max. šířka 2,1 cm, výška 2 cm **(*tab. 4:3*)**.

39. Fragment spodní poloviny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 68 s dvěma kruhovými prolamovanými otvory v zachycovači (jeden z otvorů je částečně odlomený). Za prostým polokruhovým středovým žebrem je lučík spony odlomený. Rozměry: délka 4,7 cm, max. šířka 1,05 cm **(*tab. 4:4*)**.

40. Mírně ohnutá jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 69 s prostým kruhovým středovým žebrem na lučíku, plným zachycovačem lichoběžníkovitého tvaru a profilovaným knoflíkem na patce. Zesílená plochá hlavice nese postranní křidélka, vinutí s jehlou chybí. Rozměry: délka 5,08 cm, max. šířka 1,28 cm, výška 1,9 cm **(*tab. 4:5*)**.

41. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typů A 67–69 s profilovaným kruhovým žebrem uprostřed lučíku

a odlomeným zachycovačem. Trubkovitě rozšířená hlavice lučíku má postranní křidélka, vinutí s jehlou chybí. Rozměry: délka 4,18 cm, max. šířka 1,9 cm **(*tab. 4:6*)**.

42. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typů A 67–69 s prostým půlkruhovým žebrem uprostřed lučíku a odlomeným zachycovačem. Plochá vějířovitě rozšířená hlavice lučíku je výrazně odsazená od postranních křidélek nad kompletním vinutím s osmi závity a horní tětivou. Jehla je odlomená. Rozměry: délka 4,3 cm, max. šířka 2,27 cm **(*tab. 4:7*)**.

43. Fragment horní poloviny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s profilovaným půlkruhovým žebrem uprostřed lučíku. Zachována je plochá vějířovitě rozšířená hlavice lučíku s výrazně odsazenými postranními křidélky nad mírně rozpleteným vinutím s osmi závity, horní tětivou a odlomenou jehlou. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 1,65 cm **(*tab. 4:8*)**.

44. Fragment horní třetiny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69. Zachována je pouze plochá vějířovitě rozšířená hlavice lučíku s výrazně odsazenými postranními křidélky a odlomeným vinutím. Rozměry: délka 1,9 cm, max. šířka 1,15 cm **(*tab. 4:9*)**.

45. Fragment horní třetiny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69. Zachována je pouze plochá vějířovitě rozšířená hlavice lučíku s výrazně odsazenými postranními křidélky a odlomeným vinutím. Rozměry: délka 2,15 cm, max. šířka 1,4 cm **(*tab. 4:12*)**.

46. Zlomek spodní poloviny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony pravděpodobně typu A 69. Zachován je obdélný plný zachycovač s profilovaným knoflíkem na patce a část lučíku s prostým polokruhovým středovým žebrem. Rozměry: délka 3,6 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 4:13*)**.

47. Fragment rozšířené hlavice horní části lučíku dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 70/73. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a horní tětivou, chráněné postranními křidélky, jehla chybí. Rozměry: délka 1,95 cm, max. šířka 1,88 cm **(*tab. 4:10*)**.

48. Fragment rozšířené hlavice s postranními křidélky horní části lučíku dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 70/73. Zachován je háček k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 1,55 cm **(*tab. 5:7*)**.

49. Kompletní dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má uprostřed profilované polokruhové žebro, zachycovač je obdélného tvaru se zahroceným knoflíkem na patce. Zachováno je celé vinutí s jedenácti závity s horní tětivou a jehlou. Rozměry: délka 4,45 cm, max. šířka 2,05 cm, výška 2,75 cm **(*tab. 4:18*)**.

50. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má uprostřed profilované polokruhové žebro, zachycovač je plný, vyššího obdélného tvaru s profilovaným knoflíkem na patce. Hlavice lučíku je ukončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 5,75 cm, max. šířka 1,35 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 4:14*)**.

51. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má uprostřed profilované polokruhové žebro, zachycovač obdélného tvaru s ohnutým spodním koncem nese na patce profilovaný ozdobný knoflík. Hlavice lučíku je ukončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 5 cm, max. šířka 1,4 cm, výška 2,6 cm **(*tab. 4:15, 148:26*)**.

52. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má uprostřed jednoduché polokruhové žebro, zachycovač širokého obdélného tvaru s ohnutým spodním koncem nese na patce zahrocený ozdobný knoflík. Zachována je levá strana vinutí se čtyřmi závity a horní tětivou, pravá strana vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 1,75 cm, výška 2,7 cm **(*tab. 4:16*)**.

53. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má uprostřed prosté polokruhové žebro, zachycovač je plný, vyššího obdélného tvaru s mírně profilovaným knoflíkem na patce. Hlavice lučíku je ukončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 4,9 cm, max. šířka 1,2 cm, výška 2,4 cm **(*tab. 4:17*)**.

54. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík má střechovitý průřez s jednoduchým polokruhovým žebrem uprostřed, zachycovač je plný, vyššího obdélného tvaru s profilovaným knoflíkem na patce. Hlavice lučíku je ukončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 5 cm, max. šířka 1,18 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 4:19*)**.

55. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu nese jednoduché polokruhové žebro uprostřed, zachycovač je vysokého obdélného tvaru s kulovitým knoflíkem na patce. Zachováno je kompletní vinutí s devíti závity, jehla chybí. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 1,95 cm, výška 2,6 cm **(*tab. 4:20*)**.

56. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu nese jednoduché polokruhové žebro uprostřed, zachycovač je vysokého obdélného tvaru s profilovaným knoflíkem na patce. Hlavice lučíku je ukončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 4,35 cm, max. šířka 1,25 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 4:21, 148:19*)**.

57. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu nese jednoduché polokruhové žebro uprostřed, zachycovač je odlomený. Hlavice lučíku je ukončena háčkem k uchycení osky vinutí, které je zachováno pouze na pravé straně (čtyři závity s horní tětivou), jehla chybí. Rozměry: délka 4,7 cm, max. šířka 1,27 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 5:2*)**.

58. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu je rozdělen středovým profilovaným žebrem, zachycovač je odlomený. Zachováno je kompletní vinutí s devíti závity a horní tětivou, jehla je celá. Rozměry: délka 4,8 cm, max. šířka 2,45 cm, výška 2,05 cm **(*tab. 5:3*)**.

59. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu je rozdělen polokruhovým středovým žebrem, zachycovač je odlomený. Částečně je zachováno vinutí (tři závity na levé straně, pět závitů na pravé straně) s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 3,15 cm, max. šířka 1,88 cm, výška 1,9 cm **(*tab. 5:8*)**.

60. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu je rozdělen polokruhovým středovým žebrem, zachycovač je odlomený. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 3,85 cm, max. šířka 2 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 5:9*)**.

61. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu je rozdělen polokruhovým středovým žebrem, zachycovač je odlomený. Zachováno je kompletní

vinutí se sedmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 3,13 cm, max. šířka 2,15 cm, výška 2,6 cm **(*tab. 5:10*)**.

62. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84 archaické formy s křidélky nad vinutím. Horní část lučíku je plochá, vějířovitě rozšířená se zkosenými boky, spodní část tyčinkovité konstrukce s plným obdélným zachycovačem. Středové žebro na lučíku je profilované, knoflík na patce nožky je odlomený. Zachováno je kompletní vinutí s devíti závity a horní tětivou, jehla je odlomená. Rozměry: délka 5,62 cm, max. šířka 2,1 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 5:1*)**.

63. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 archaické formy s křidélky nad vinutím. Hlavice lučíku je vějířovitě rozšířená se zkosenými boky, středové žebro na lučíku je půlkruhového tvaru, spodní část lučíku je odlomená v místě zachycovače. Zachováno je kompletní vinutí s jedenácti závity a horní tětivou, jehla je odlomená. Rozměry: délka 3,47 cm, max. šířka 2 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 5:4*)**.

64. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 archaické formy s křidélky nad vinutím. Lučík střechovitého průřezu má uprostřed jednoduché polokruhové žebro, za kterým je spodní část spony odlomená. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a horní tětivou, jehla je odlomená. Rozměry: délka 3,03 cm, max. šířka 1,75 cm **(*tab. 4:11*)**.

65. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu nese jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je spodní část spony odlomená. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a horní tětivou, jehla je odlomená. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 1,8 cm **(*tab. 5:11*)**.

66. Zlomek hlavice dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík má střechovitý průřez. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a horní tětivou, jehla je odlomená v třetině délky. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 1,65 cm **(*tab. 5:6*)**.

67. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu s profilovaným středovým žebrem má odlomenou spodní část. Zachován je háček k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,55 cm, max. šířka 1,32 cm **(*tab. 5:5*)**.

68. Zlomek hlavice dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík má střechovitý průřez. Na vrcholu hlavice je háček k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí (zachována část horní tětivy). Rozměry: délka 1,83 cm, max. šířka 1,7 cm **(*tab. 5:12*)**.

69. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Zachycovač je plný, obdélníkového tvaru s ohrnutým spodním koncem. Patka nožky je ukončena zahroceným knoflíkem. Rozměry: délka 3,82 cm, max. šířka 0,77 cm **(*tab. 5:13*)**.

70. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Zachycovač je plný, lichoběžníkového tvaru. Patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 3,58 cm, max. šířka 0,81 cm **(*tab. 5:14*)**.

71. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Zachycovač je plný, v polovině délky odlomený. Ozdobný knoflík na patce nožky chybí. Rozměry: délka 3,13 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 5:15*)**.

72. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Výrazně větší zachycovač je plný, obdélníkového tvaru s ohrnutým spodním koncem. Patka nožky je ukončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 3,55 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 5:16*)**.

73. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má dvojité středové polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Výrazně větší zachycovač je plný, vyššího obdélníkového tvaru s ohrnutým spodním koncem. Patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 2,48 cm, max. šířka 0,77 cm **(*tab. 5:21*)**.

74. Fragment spodní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachován je plný zachycovač obdélníkového tvaru s částí lučíku čtvercového průřezu a profilovaným knoflíkem na patce. Rozměry: délka 2,95 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 5:17*)**.

75. Fragment spodní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachován je plný zachycovač lichoběžníkového tvaru s částí lučíku čtvercového průřezu a profilovaným knoflíkem na patce. Rozměry: délka 2,7 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 5:18*)**.

76. Fragment spodní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachován je plný zachycovač obdélníkového tvaru s částí lučíku kruhového průřezu a profilovaným knoflíkem na patce. Rozměry: délka 2,5 cm, max. šířka 0,52 cm **(*tab. 5:19*)**.

77. Fragment spodní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachován je plný zachycovač vyššího obdélníkového tvaru s částí lučíku střechovitého průřezu a profilovaným knoflíkem na patce. Rozměry: délka 2,3 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 5:24*)**.

78. Zlomek nožky dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 s plným obdélníkovým zachycovačem s ohnutým spodním koncem a profilovaným knoflíkem na patce. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 5:25*)**.

79. Zlomek nožky dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 s plným obdélníkovým zachycovačem se zbroušenou spodní hranou a profilovaným knoflíkem na patce. Rozměry: délka 1,9 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 5:26*)**.

80. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Lučík půlkruhového průřezu nese profilované středové žebro. Od trubkovitě utvářené hlavice lučíku jsou oddělena postranní křidélka nad vinutím, které je až na dva závity na levé straně odlomeno. Jehla chybí. Rozměry: délka 3,33 cm, max. šířka 1,23 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 5:27, 149:4*)**.

81. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Lučík půlkruhového průřezu nese jednoduché polokruhové středové žebro. Od trubkovitě utvářené hlavice lučíku jsou oddělena postranní křidélka nad vinutím, hlavice je zakončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Patka nožky je částečně odlomená, stejně jako zachycovač. Rozměry: délka 3,1 cm, max. šířka 0,95 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 5:28*)**.

82. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Lučík dvojkónického průřezu nese jednoduché polokruhové středové žebro. Trubkovitě utvářená hlavice lučíku bez postranních křidélek je zakončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Z nožky je zachována jen horní třetina, zbytek je odlomený. Rozměry: délka 2,45 cm, max. šířka 1 cm, výška 1,9 cm **(*tab. 5:29*)**.

83. Fragment bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Zachována je pouze plechová lichoběžníková nožka zdobená po obvodu rytou klikatkou a ve středu jednou rytou linií tvořenou klikatkou. Obdélný zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,25 cm, max. šířka 1,58 cm **(*tab. 5:30*)**.

84. Fragment bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Zachována je pouze plechová lichoběžníková nožka zdobená po obvodu rytou klikatkou a uprostřed čtyřmi rytými koncentrickými kroužky. Obdélný zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,1 cm, max. šířka 1,38 cm **(*tab. 5:31*)**.

85. Dvojdílná bronzová noricko-panonská trubkovitá spona typu A 85. Lučík půlkruhového průřezu nese jednoduché polokruhové středové žebro. Trubkovitě utvářená hlavice lučíku je zakončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Vyšší obdélný zachycovač má ohrnutou spodní hranu, patka nožky je ukončena knoflíkem s drobnou kuličkou. Rozměry: délka 3,25 cm, max. šířka 0,92 cm, výška 1,5 cm **(*tab. 6:7, 149:3*)**.

86. Fragment spodní poloviny bronzové noricko-panonské trubkovité spony typu A 85. Lučík s vyšším polokruhovým středovým žebrem má odlomenou hlavici s vinutím. Vyšší obdélný zachycovač je zespodu olámaný, patka nožky je ukončena knoflíkem s drobnou kuličkou. Rozměry: délka 2,65 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 5:20*)**.

87. Fragment spodní poloviny bronzové noricko-panonské trubkovité spony typu A 85. Lučík s vyšším polokruhovým středovým žebrem má odlomenou hlavici s vinutím. Vyšší obdélný zachycovač je zespodu olámaný, patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 0,77 cm **(*tab. 5:22*)**.

88. Fragment spodní poloviny bronzové noricko-panonské trubkovité spony typu A 85. Lučík s jednoduchým polokruhovým středovým žebrem má odlomenou hlavici s vinutím. Vyšší obdélný zachycovač je zespodu olámaný, patka nožky je ukončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 0,67 cm **(*tab. 5:23*)**.

89. Fragment horní části bronzové římskoprovinciální trubkovité spony typu A 86. Zachována je trubkovitá hlavice s postranními křidélky chránícími vinutí se sedmi závity a horní tětivou. Jehla chybí. Rozměry: délka 2,35 cm, max. šířka 1,93 cm **(*tab. 5:32*)**.

90. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Průřez lučíku je polokruhový. Záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Vysoký štíhlý obdélný zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,18 cm, max. šířka 2,27 cm, výška 2,22 cm **(*tab. 6:12*)**.

91. Drobná dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Průřez lučíku je polokruhový. Záhlavní destička je půlkruhová nezdobená. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky. Obdélný zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,95 cm, max. šířka 1,17 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 6:15*)**.

92. Drobná dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Průřez lučíku je lichoběžníkový. Záhlavní destička je půlkruhová nezdobená, háček se zapínacím mechanismem je odlomený. Zachycovač je rovněž odlomený. Nožka spony je zakončena drobným kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 2,88 cm, max. šířka 1,15 cm, výška 1,35 cm **(*tab. 6:14*)**.

93. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou i jehlou. Rozměry: délka 2,13 cm, max. šířka 2,03 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 6:16*)**.

94. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Lučík střechovitého průřezu přechází ve velkou nezdobenou polokruhovou záhlavní destičku. Zachován je háček k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,7 cm, max. šířka 2,02 cm **(*tab. 6:17*)**.

95. Fragment horní třetiny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Zachována je pouze nezdobená polokruhová záhlavní destička s kompletním vinutím s horní tětivou a jehlou. Rozměry: délka 1,1 cm, max. šířka 1,77 cm **(*tab. 6:19*)**.

96. Fragment horní třetiny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Zachována je pouze zesílená hlavice lučíku s nezdobenou polokruhovou záhlavní destičkou a kompletním vinutím s horní tětivou i jehlou. Rozměry: délka 1,7 cm, max. šířka 1,68 cm **(*tab. 6:21*)**.

97. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13D. Záhlavní destička polokruhového tvaru je zdobená při horním okraji dvojicí rytých klikatkovitých linií (tzv. vlčích zubů). Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou i celou jehlou. Patka nožky je výrazně ohnuta směrem vzhůru, vysoký štíhlý obdélný zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,45 cm, max. šířka 1,5 cm, výška 2 cm **(*tab. 6:13, 149:17*)**.

98. Fragment dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13D. Zachována je pouze polokruhová záhlavní destička zdobená rytou klikatkou po obvodu s kompletním vinutím s horní tětivou a v polovině délky odlomenou jehlou. Rozměry: délka 1,3 cm, max. šířka 1,95 cm **(*tab. 6:18*)**.

99. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona. Zachována je jen spodní polovina s rovně seřezanou nožkou s drobným kulovitým knoflíkem a vysokým štíhlým obdélným zachycovačem. Hlavice a vinutí jsou odlomeny. Rozměry: délka 2,92 cm, max. šířka 1,38 cm **(*tab. 6:20*)**.

100. Fragment bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony. Zachována je jen nožka s vysokým obdélným zachycovačem. Rozměry: délka 0,95 cm, max. šířka 0,68 cm **(*tab. 6:22*)**.

101. Fragment dvojdílné bronzové nečleněné spony s křidélky nad vinutím varianty Jobst 10A se střechovitě hráněným lučíkem a pravoúhlou opěrnou destičkou (křidélky) nad vinutím (s osmi závity a horní tětivou). Zachována je i celá jehla. Lučík je zdobený dvěma řadami svislých rytých klikatek. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 1,9 cm **(*tab. 6:23, 149:9*)**.

102. Fragment dvojdílné bronzové nečleněné spony s křidélky nad vinutím varianty Jobst 10A se střechovitě hráněným lučíkem a pravoúhlou opěrnou destičkou (křidélky) nad vinutím, které i s jehlou chybí (zachován je pouze háček k uchycení osky). Lučík je podél středové hrany zdobený dvěma řadami svislých rytých esovitých motivů. Rozměry: délka 2,75 cm, max. šířka 1,25 cm **(*tab. 6:24*)**.

103. Fragment spodní poloviny dvojdílné bronzové nečleněné spony s křidélky nad vinutím varianty Jobst 10A. Lučík je podél středové hrany zdobený dvěma řadami svislých rytých esovitých linií. Zachycovač je plný, obdélného tvaru. Rozměry: délka 3,58 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 8:18*)**.

104. Fragment římskoprovinciální bronzové emailové destičkovité spony typu Riha 7.18 nebo Exner I 51–52. Zachována je spodní třetina rámcové konstrukce (zdobené horizontálním přesekáváním) se zachycovačem a kruhovým ukončením nožky s vypadnutou emailovou vložkou. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 1,6 cm **(*tab. 6:25, 150:17*)**.

105. Římskoprovinciální bronzová tutulovitá spona kruhového tvaru s ven vytaženým středem s profilovaným válcovitým knoflíkem varianty Riha 7.11.1. Vinutí s jehlou chybí. Rozměry: průměr 3,35 cm, výška 1,63 cm **(*tab. 6:26, 150:8*)**.

106. Římskoprovinciální bronzová tutulovitá spona kruhového tvaru s ven vytaženým středem se zahroceným kuželkovitým knoflíkem varianty Riha 7.11.1. Vinutí s jehlou chybí. Odsazený okraj spony je po obvodu doplněn osmi drobnými výčnělky. Rozměry: průměr 3,5 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 6:27, 150:7*)**.

107. Velká bronzová římskoprovinciální destičkovitá emailová spona kruhového tvaru typu Exner III 22 s odlomenou částí pravého okraje a spirálovitým vinutím se zachovanou jehlou. Plocha jejího terče je rozdělena na dvě emailová pole. Vnější kruh byl přichycen původně devíti bronzovými nýty, centrální vnitřní kruhové pole bylo připevněno pomocí dvou obloukovitých nýtů. Původní barevné emailové vložky nejspíše dvou různých barev chybí. Rozměry: průměr 4,6 cm, výška 1,07 cm **(*tab. 7:1*)**.

108. Jednodílná bronzová spona s prohnutým lučíkem varianty A 18a s profilovaným uzlíkem v jeho horní třetině a krycí opěrnou destičkou vinutí ve tvaru postranních křidélek. Vinutí a jehla chybí. Zužující se zachycovač je prolamován soustavou tří schodovitých obdélných otvorů zakončených drobným kruhovým otvorem. Rozměry: délka 6,75 cm, max. šířka 1,15 cm, výška 2,48 cm **(*tab. 3:1, 151:8*)**.

109. Jednodílná bronzová spona s prohnutým lučíkem varianty A 2a. Uprostřed plechového lučíku se nachází dvojkónické žebírko, horní část lučíku je rozšířená a zdobená hraněným plastickým páskem. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity se spodní tětivou i celou jehlou. Obdélníkový zužující se zachycovač je prolamovaný (jeden kruhový a dva čtvercové schodovitě tvarované otvory), jeho spodní hrana je ohrnutá. Rozměry: délka 5,9 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 3 cm **(*tab. 3:3, 151:10*)**.

110. Jednodílná bronzová spona s prohnutým lučíkem varianty A 2a. Uprostřed plechového lučíku se nachází dvojkónické žebírko, horní část lučíku je rozšířená a zdobená dvěma řadami jemných svislých vpichů. Zachovány jsou dva závity vinutí na levé straně, jehla chybí. Trojúhelníkovitý zachycovač je prolamovaný (jeden kruhový a dva čtvercové otvory), jeho spodní hrana je ohrnutá. Rozměry: délka 6,1 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 3,7 cm **(*tab. 3:2, 151:9*)**.

111. Jednodílná bronzová spona s prohnutým lučíkem varianty A 2a. Uprostřed tyčinkovitého lučíku se nachází dvojkónické žebírko, horní část lučíku plynule přechází ve vinutí se čtyřmi závity a spodní tětivou i celou jehlou. Obdélníkový zužující se zachycovač je prolamovaný (dva čtvercové schodovitě tvarované otvory), jeho spodní hrana je ohrnutá. Nožka je z obou stran zdobená rytými krátkými liniemi. Rozměry: délka 5,47 cm, max. šířka 0,98 cm, výška 2,05 cm **(*tab. 3:6, 151:12*)**.

112. Jednodílná bronzová spona s prohnutým lučíkem varianty A 2a. Uprostřed plechového lučíku polokruhového průřezu se nachází dvojkónické žebírko, horní část lučíku plynule přechází ve vinutí, z něhož se dochoval pouze jeden závit, jehla chybí. Nožka má odlomený zachycovač. Rozměry: délka 3,9 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 2,05 cm **(*tab. 3:5*)**.

113. Jednodílná bronzová spona s prohnutým lučíkem varianty A 2a. Uprostřed plechového lučíku polokruhového průřezu se nachází dvojkónické žebírko, horní část lučíku je rozšířená a zdobená dvěma řadami jemných svislých vpichů. Vinutí a jehla chybí. Střechovitě tvarovaná nožka má odlomený zachycovač. Rozměry: délka 6,05 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 2,18 cm **(*tab. 3:4*)**.

114. Dvojdílná bronzová spona s očky tzv. pruské vedlejší série typu A 61. Široký páskový lučík má svislé středové pole zdobené rytou klikatkou a obdélníkovou nožku rytým X-motivem spolu se šesti puncovanými kroužky. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má ohrnutý spodní okraj. Vinutí se šesti závity a horní tětivou je kryto postranními plechovými křidélky, jehla chybí. Rozměry: délka 8,3 cm, max. šířka 3,25 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 3:15, 151:15*)**.

115. Deformovaná dvojdílná bronzová spona s očky tzv. pruské vedlejší série typu A 61. Široký páskový lučík má v horní části vertikální přesekávaný pás, zatímco obdélníková nožka je puncovaná šesti kroužky doplněnými rytým V-motivem. Částečně odlomený plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutý spodní okraj. Zachováno je vinutí se šesti závity a horní tětivou, jehla odlomená v polovině délky. Rozměry: délka 5,88 cm, max. šířka 2,57 cm, výška 2,13 cm **(*tab. 3:16, 151:16*)**.

116. Bronzová dvojdílná vendická spona mladší varianty západní série typu A 26. Široký páskový lučík má výrazné středové profilované žebro a odlomenou hlavici. Nožka je rovně seřezaná, zachycovač plný, mírně lichoběžníkového tvaru. Rozměry: délka 3,2 cm, max. šířka 1,75 cm, výška 1,85 cm **(*tab. 3:12, 153:1*)**.

117. Bronzová dvojdílná vendická spona mladší varianty západní série typu A 26. Široký páskový lučík má výrazné středové profilované žebro a odlomenou hlavici. Horní část lučíku je zdobená trojicí svislých rýh. Nožka střechovitého průřezu je mírně zahrocená, zachycovač plný, výrazně lichoběžníkového tvaru s přehrnutým spodním okrajem. Rozměry: délka 3,33 cm, max. šířka 1,15 cm, výška 1,12 cm **(*tab. 3:13*)**.

118. Ohnutá bronzová dvojdílná vendická spona mladší varianty západní série typu A 26. Široký páskový lučík střechovitého průřezu má výrazné středové profilované žebro. Vinutí je zachováno v počtu čtyř závitů pouze na levé straně. Mírně se zužující nožka nese plný zachycovač obdélníkového tvaru, jehož spodní polovina je odlomená. Rozměry: délka 3,7 cm, max. šířka 1,15 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 3:14*)**.

119. Dvojdílná bronzová vendická spona mladší varianty západní série typu A 28. Rozšiřující se páskový lučík zdobený třemi pásy svislých vbíjených linií (drobné V-motivy) s profilovaným středovým žebrem má dlouhou úzkou střechovitou nožku zdobenou v horní části dvojicí koncentrických kroužků. Zachycovač je plný, mírně lichoběžníkového tvaru. Zapínací mechanismus i jehla chybí. Rozměry: délka 4,5 cm, max. šířka 1,78 cm, výška 3,25 cm **(*tab. 3:17, 153:2*)**.

120. Dvojdílná bronzová vendická spona typu A 38, resp. varianty A 39a s dolů se zužujícím páskovým lučíkem s vertikální rytou výzdobou, profilovaným středovým žebrem, spirálovým vinutím chráněným postranními křidélky s háčkem k uchycení horní tětivy přinýtovaným v horní části lučíku. Zachována je i celá jehla. Střechovitě utvářená nožka má plný zachycovač lichoběžníkového tvaru. Rozměry: délka 4,1 cm, max. šířka 3,32 cm, výška 1,93 cm **(*tab. 7:6*)**.

121. Dvojdílná bronzová vendická spona varianty A 41 Y s poměrně širokým plechovým lučíkem rozděleným svislými výzdobnými pásky na

dvě plochy. Zapínací mechanismus s jehlou chybí. Střechovitě hráněná nožka nese vysoký obdélníkový zachycovač s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 5,7 cm, max. šířka 2,73 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 7:4*)**.

122. Dvojdílná bronzová vendická spona varianty A 41 X1. Široký páskový lučík je v horní části zdobený svislými rytými přesekávanými liniemi (tři dvojice), středové profilované žebro odděluje širokou plochou nožku s plným obdélníkovým zachycovačem. Vinutí s horní tětivou není chráněno postranními křidélky, zachována je i celá jehla. Rozměry: délka 3,68 cm, max. šířka 2,97 cm, výška 2,55 cm **(*tab. 7:5, 153:8*)**.

123. Fragment dvojdílné bronzové vendické spony typu A 43. Zachována je horní polovina širokého páskového lučíku s částí středového žebra, obdélníkovým chráničem vinutí a částí odlomené osky vinutí. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 2,4 cm **(*tab. 7:7*)**.

124. Bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79 s bohatě profilovaným uzlíkem na vrcholu lučíku i na patce. Drážka na hlavici je doplněna stříbrným vloženým drátkem. Z vinutí je zachována část rozpletených závitů, jehla chybí. Patka střechovité nožky je opatřena drobným kulovitým ozdobným knoflíkem. Zachycovač je plný, výrazně lichoběžníkového tvaru. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 1,35 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 6:1, 152:4*)**.

125. Kompletní bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79 s bohatě profilovaným uzlíkem na vrcholu lučíku, hlavici i na patce. Zachováno je celé vinutí se čtrnácti závity a horní tětivou, jehla je mírně ohnutá. Patka střechovité nožky je opatřena kuželkovitým ozdobným knoflíkem. Zachycovač je plný, výrazně lichoběžníkového tvaru. Rozměry: délka 4,35 cm, max. šířka 2,65 cm, výška 2,65 cm **(*tab. 6:2*)**.

126. Bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79 s bohatě profilovaným uzlíkem na vrcholu lučíku, hlavici i na patce. Z vinutí je zachována část rozpletených závitů, jehla chybí. Patka střechovité nožky je opatřena drobným profilovaným ozdobným knoflíkem. Zachycovač je plný, výrazně lichoběžníkového tvaru. Rozměry: délka 4,17 cm, max. šířka 1,37 cm, výška 2,28 cm **(*tab. 6:3, 152:6*)**.

127. Bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79 s bohatě profilovaným uzlíkem na vrcholu lučíku, hlavici i na patce. Vinutí a jehla jsou odlomeny. Patka střechovité nožky je opatřena drobným kulovitým ozdobným knoflíkem. Zachycovač je plný, výrazně lichoběžníkového tvaru. Rozměry: délka 4,2 cm, max. šířka 1,1 cm, výška 1,83 cm **(*tab. 6:4, 152:8*)**.

128. Bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79 s bohatě profilovaným uzlíkem na vrcholu lučíku, hlavici i na patce. Vinutí a jehla jsou odlomeny. Patka střechovité nožky je opatřena drobným kulovitým ozdobným knoflíkem. Zachycovač je plný, lichoběžníkového tvaru s výrazně ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 4,03 cm, max. šířka 1,4 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 6:5*)**.

129. Bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79 s bohatě profilovaným uzlíkem na vrcholu lučíku, hlavici i na patce. Vinutí a jehla jsou odlomeny. Patka střechovité nožky je opatřena kulovitým ozdobným knoflíkem. Zachycovač je plný, olámaný, výrazně lichoběžníkového tvaru. Rozměry: délka 4,1 cm, max. šířka 1,3 cm, výška 2,05 cm **(*tab. 6:6, 152:7*)**.

130. Fragment horní třetiny bronzové germánské trubkovité spony typů A 77–79. Zachována je pouze hlavice s kompletním vinutím s horní tětivou a zbytkem odlomené jehly. Rozměry: délka 1,1 cm, max. šířka 2 cm **(*tab. 6:9*)**.

130. Fragment horní třetiny bronzové germánské trubkovité spony typů A 77–79. Zachována je pouze hlavice s kompletním vinutím s horní tětivou a zbytkem odlomené jehly. Rozměry: délka 1,1 cm, max. šířka 2 cm **(*tab. 6:9*)**.

131. Fragment horní třetiny bronzové germánské trubkovité spony typů A 77–79. Zachována je pouze hlavice s kompletním vinutím s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 1,77 cm, max. šířka 2,22 cm **(*tab. 6:10*)**.

132. Fragment horní třetiny bronzové germánské trubkovité spony typů A 77–79. Zachována je pouze hlavice s rozpleteným vinutím a polovinou odlomené jehly. Rozměry: délka 2,1 cm, max. šířka 1,35 cm **(*tab. 6:11*)**.

133. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona se střechovitým průřezem lučíku typu A 137. Nožka je zdobená třemi horizontálními rýhami. Zachycovač je vysoký obdélný, lůžko jehly má přehrnutý konec. Nevýrazná záhlavní destička je profilovaná třemi plastickými žebírky. Horní vinutí má po pěti závitech na každé straně. Jehla je zachována celá. Rozměry: délka 3,55 cm, max. šířka 2,47 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 7:2, 154:6*)**.

134. Zlomek spodní poloviny stříbrné polabsko-germánské kolínkovité spony varianty A 147b. Zachována je část širokého litého lučíku obdélníkového tvaru, který byl potažen stříbrným vybíjeným plechem s výzdobnými motivy klasu (či copu) po stranách a koncentrických kroužků uprostřed. Zachycovač je odlomený. Rozměry: délka 2,55cm, max. šířka 1,45 cm **(*tab. 7:3, 154:2*)**.

135. Dvojdílná bronzová spona s esovitě prohnutým lučíkem zakončeným patkou s ozdobným profilovaným knoflíkem, drobnou kruhovou hlavicí a spirálovitým vinutím s horní tětivou typů A 110–111. Vinutí s jehlou jsou odlomeny, plný lichoběžníkový zachycovač je zespodu olámaný. Rozměry: délka 3,15 cm, max. šířka 0,85 cm, výška 1,65 cm **(*tab. 6:8*)**.

136. Dvojdílná bronzová spona s esovitě prohnutým lučíkem zakončeným patkou s ozdobným zahroceným knoflíkem, drobnou kruhovou hlavicí a spirálovitým vinutím (čtrnáct závitů) s horní tětivou typů A 110–111. Jehla je zachována celá, plný lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 4,82 cm, max. šířka 3,5 cm, výška 2,45 cm **(*tab. 7:13, 152:12*)**.

137. Dvojdílná bronzová spona s esovitě prohnutým lučíkem zakončeným patkou s ozdobným zahroceným knoflíkem, drobnou kruhovou hlavicí a spirálovitým vinutím s horní tětivou typů A 110–111. Vinutí se sedmi závity je zachováno pouze na levé straně, jehla chybí. Plný lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 4,3 cm, max. šířka 1,85 cm, výška 2,25 cm **(*tab. 7:14, 152:13*)**.

138. Dvojdílná bronzová spona s esovitě prohnutým lučíkem zakončeným patkou s ozdobným zahroceným knoflíkem, drobnou kruhovou hlavicí a spirálovitým vinutím (dvanáct závitů) s horní tětivou typů A 110–111. Jehla je zachována celá, zachycovač je zcela odlomený. Rozměry: délka 3,7 cm, max. šířka 2,35 cm, výška 1,57 cm **(*tab. 7:15, 152:14*)**.

139. Bronzová spona s širším páskovým lučíkem, malou válcovitou hlavicí a rovně seříznutou nožkou s vyšším zachycovačem typů A 120–121. Hladký lučík má půlkruhový průřez, na jeho horním konci jsou dvě kruhová žebírka. Obdélný zachycovač je ze spodní strany ohrnutý. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,52 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 1,9 cm **(*tab. 7:16*)**.

140. Dvojdílná bronzová spona s válcovitou hlavicí typu A 128 s ostře zakončenými hranami půlkruhové hlavice, širokým vícenásobně hráněným lučíkem a střechovitě utvářenou nožkou lichoběžníkového tvaru, oddělenou od lučíku plastickým žebírkem. Zachycovač je vy-

soký plný, obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Zapínací mechanismus chybí. Rozměry: délka 2,98 cm, max. šířka 2,47 cm, výška 1,78 cm **(*tab. 7:8, 153:18*)**.

141. Fragment dvojdílné bronzové spony s válcovitou hlavicí typu A 129. Zachována je jen hlavice se zbytky zlaté fólie zdobené svislým rýhováním a část perforovaného širokého lučíku. Zapínací mechanismus je odlomený. Rozměry: délka 1,82 cm, max. šířka 2,5 cm **(*tab. 7:9, 153:17*)**.

142. Jednodílná bronzová spona se širokým esovitě prohnutým páskovým plechovým lučíkem typu A 148. Střechovitá nožka je od lučíku oddělena plastickým žebrem, plný zachycovač je vysokého štíhlého obdélníkového tvaru. Z vinutí je zachován pouze jeden závit, jehla chybí. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 1 cm, výška 2,58 cm **(*tab. 7:12*)**.

143. Dvojdílná bronzová spona se širokým páskovým lučíkem a obdélníkovou destičkou nad vinutím typů A 151–153. Zapínací mechanismus je odlomený, stejně jako zachycovač, který byl původně k lučíku přinýtovaný. Rozměry: délka 2,1 cm, max. šířka 1,95 cm, výška 2,17 cm **(*tab. 7:10, 152:23*)**.

144. Dvojdílná bronzová spona se širokým páskovým lučíkem a obdélníkovou destičkou nad vinutím typů A 151–153. Zachována je trubička zapínacího mechanismu, oska i jehla chybí. Zachycovač je vyššího obdélníkového tvaru. Rozměry: délka 2,43 cm, max. šířka 2,17 cm, výška 1,65 cm **(*tab. 7:11, 152:24*)**.

145. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 6. Nožka je od tyčinkovitého lučíku oddělena rýhou, patka nožky je zakončena profilovaným ozdobným knoflíkem. Zachycovač je zespodu olámaný. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 0,4 cm, výška 1,47 cm **(*tab. 7:17*)**.

146. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 6. Nožka je od tyčinkovitého lučíku oddělena rýhou, zachycovač je ze dvou třetin odlomený. Zachováno je kompletní vinutí s dvanácti závity, jehla je odlomená. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 2,2 cm, výška 1,45 cm **(*tab. 7:18*)**.

147. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 6. Nožka plynule navazuje na tyčinkovitý lučík, patka je ukončena zahroceným knoflíkem, velmi vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 3,08 cm, max. šířka 0,45 cm, výška 2,85 cm **(*tab. 7:20*)**.

148. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 6. Nožka plynule navazuje na tyčinkovitý lučík, patka je ukončena drobným kulovitým knoflíkem, zachycovač obdélníkového tvaru je deformovaný a olámaný. Vinutí spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 3,4 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 2,22 cm **(*tab. 8:1*)**.

149. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 6. Nožka plynule navazuje na tyčinkovitý lučík, patka je ukončena drobným kulovitým knoflíkem, zachycovač obdélníkového tvaru je zespodu olámaný. Vinutí spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 3,2 cm, max. šířka 0,4 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 8:4*)**.

150. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30a. Střechovitě utvářený lučík plynule přechází v nožku, jejíž patka je ukončena profilovaným zahroceným knoflíkem. Plný obdélníkový zachycovač je druhotně zespodu deformovaný. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,45 cm, max. šířka 0,53 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 8:3*)**.

151. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Střechovitě utvářený lučík je od lichoběžníkovité nožky oddělen drobným žebírkem, plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,22 cm, max. šířka 1,1 cm, výška 2,17 cm **(*tab. 8:5, 155:17*)**.

152. Zlomek spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Zachována je lichoběžníkovitě utvářená nožka s rýhovaným okrajem, plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,68 cm, max. šířka 1,4 cm **(*tab. 8:14*)**.

153. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 31. Lučík má půlkruhový průřez, patka nožky je ukončena nezřetelným profilovaným knoflíkem. Zachycovač je druhotně ohnutý směrem vzhůru. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,53 cm, max. šířka 0,4 cm, výška 1,35 cm **(*tab. 8:2*)**.

154. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou zvláštní varianty Schulteho skupiny A VII 2. Střechovitě utvářený lučík je od krátké nožky oddělen výrazným plastickým žebrem, plný zachycovač je ze spodní strany ohrnutý. Zachováno je celé vinutí na osce, jehla chybí. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 1,95 cm, výška 2,78 cm **(*tab. 7:19*)**.

155. Stříbrná dvojdílná spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 25. Průřez lučíku je oválný, žlábkem je oddělen od profilovaného knoflíku nad vinutím a nožky, jejíž patka je zakončena dlouhým profilovaným knoflíkem. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 0,4 cm, výška 1,6 cm **(*tab. 8:6, 154:11*)**.

156. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Průřez lučíku je střechovitý, na horním konci zdobený trojicí rytých horizontálních linií; nad vinutím se nachází profilovaný krček. Nožka je z obou stran zdobená rytými vodorovnými liniemi, její patka je ukončena kulovitým knoflíkem. Zachycovač je ze dvou třetin odlomený. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,5 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 3,1 cm **(*tab. 8:7*)**.

157. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Střechovitě utvářený lučík s hlavicí zakončenou kulovitým knoflíkem nad vinutím plynule přechází v nožku zdobenou rytými V-motivy a vodorovnými liniemi, její patka je ukončena kulovitým ozdobným knoflíkem. Vysoký obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,5 cm, max. šířka 0,68 cm, výška 2,95 cm **(*tab. 8:8*)**.

158. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Tyčinkovitý lučík je na hlavici opatřen kulovitým knoflíkem nad vinutím, od nožky je oddělen plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena výrazným kulovitým knoflíkem. Zachycovač lichoběžníkového tvaru má lehce ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,73 cm, max. šířka 0,57 cm, výška 2,7 cm **(*tab. 8:9*)**.

159. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Tyčinkovitý lučík je na hlavici opatřen kulovitým knoflíkem nad vinutím, od nožky je oddělen plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena výrazným kulovitým knoflíkem. Zachycovač obdélníkového tvaru má

lehce ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 0,57 cm, výška 2,55 cm **(*tab. 8:10*)**.

160. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Tyčinkovitý lučík je na hlavici opatřen profilovaným knoflíkem nad vinutím, od ohnuté nožky je oddělen nevýrazným plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena kulovitým knoflíkem. Zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,57 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 8:11*)**.

161. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Střechovitě tvarovaný lučík má hlavici zakončenou profilovaným knoflíkem nad vinutím, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,25 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 8:12*)**.

162. Zlomek spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachována je část lučíku odděleného od nožky dvěma plastickými žebry. Patka je ukončena profilovaným knoflíkem, plný obdélníkový zachycovač je zespodu olámaný. Rozměry: délka 2,57 cm, max. šířka 0,67 cm **(*tab. 8:13*)**.

163. Zlomek spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachována je část lučíku odděleného od nožky dvěma plastickými žebry. Patka je ukončena dlouhým profilovaným knoflíkem, plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,53 cm, max. šířka 1,08 cm **(*tab. 8:17*)**.

164. Fragment nožky s dlouhým profilovaným ozdobným knoflíkem na patce bronzové spony s vysokým zachycovačem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru je zespodu olámaný. Rozměry: délka 1,15 cm, max. šířka 0,28 cm **(*tab. 8:15*)**.

165. Fragment masivní nožky s kulovitým ozdobným knoflíkem na patce bronzové spony s vysokým zachycovačem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,65 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 8:16*)**.

166. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík je zdobený svislou rytou linií, metopovitě zdobená nožka má patku ukončenou profilovaným knoflíkem. Vinutí s jehlou chybí. Rozměry: délka 5,15 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 1,68 cm **(*tab. 8:19, 157:5*)**.

167. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík je zdobený svislou rytou klikatkou, patka nožky je ukončena nevýrazným kulovitým knoflíkem. Zachováno je mírně rozpletené kompletní vinutí i s jehlou. Rozměry: délka 5,15 cm, max. šířka 1,25 cm, výška 2,55 cm **(*tab. 8:20, 156:15*)**.

168. Mírně deformovaná jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený páskový lučík plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku s patkou ukončenou kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 2,75 cm, max. šířka 1,12 cm, výška 2,4 cm **(*tab. 8:21*)**.

169. Mírně deformovaná jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený tyčinkovitý lučík kosočtverečného průřezu plynule přechází v olámanou nožku. Z vinutí je zachován jeden závit a část odlomené jehly. Rozměry: délka 6,25 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 4,25 cm **(*tab. 8:22*)**.

170. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený páskový lučík plynule přechází v dlouhou nožku bez ozdobného knoflíku. Kompletně zachované vinutí je rozpletené, jehla je celá. Rozměry: délka 5,25 cm, max. šířka 1,1 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 8:23*)**.

171. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Široký nezdobený páskový lučík je od metopovitě zdobené nožky oddělený pěti rytými horizontálními liniemi. Kompletně zachované vinutí je rozpletené, jehla je celá. Rozměry: délka 4,5 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 8:24, 157:8*)**.

172. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Metopovitě zdobený páskový lučík plynule přechází v nožku se stejnou výzdobou. Hlavice s vinutím a jehlou jsou odlomené. Rozměry: délka 4,9 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 1,15 cm **(*tab. 9:1*)**.

173. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený páskový lučík je od nožky oddělený nevýrazným plastickým žebrem. Z vinutí je zachován jeden závit, jehla chybí. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 0,67 cm, výška 2,75 cm **(*tab. 9:2*)**.

174. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý lučík je od metopovitě zdobené nožky oddělený plastickým žebrem, patka nožky je ukončena drobným kulovitým knoflíkem. Z vinutí je zachován jeden závit, jehla chybí. Rozměry: délka 4,78 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 1,15 cm **(*tab. 9:3*)**.

175. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík nese relikty ryté výzdoby (půlobloučky, tečky). Nožka bez ozdobného knoflíku má mírně olámaný zachycovač. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,08 cm, max. šířka 0,63 cm, výška 1,65 cm **(*tab. 9:4*)**.

176. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený páskový lučík plynule přechází v nožku s mírně olámaným zachycovačem. Z vinutí je zachován jeden závit, jehla chybí. Rozměry: délka 4,37 cm, max. šířka 0,5 cm, výška 2 cm **(*tab. 9:5*)**.

177. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Širší nezdobený páskový lučík plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 4,4 cm, max. šířka 1,1 cm, výška 2,03 cm **(*tab. 9:6*)**.

178. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený páskový lučík plynule přechází v nožku, jejíž konec je zdobený rýhováním. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 4,2 cm, max. šířka 1,35 cm, výška 3,4 cm **(*tab. 9:7*)**.

179. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený páskový lučík plynule přechází v nožku, na rozhraní lučíku a nožky se nachází metopovitá výzdoba. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,15 cm, max. šířka 0,9 cm, výška 2,65 cm **(*tab. 9:8*)**.

180. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený páskový lučík plynule přechází v ohnutou nožku. Hlavice s vinutím a jehlou jsou odlomené. Rozměry: délka 2,85 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 9:9*)**.

181. Fragment nezdobené hrotité nožky jednodílné bronzové spony. Rozměry: délka 2,72 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 9:10*)**.

182. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nebo obdélníkovou nožkou. Páskový lučík plynule přechází v nožku, která je i se zachycovačem olámaná. Vinutí s jehlou chybí. Rozměry: délka 3,1 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 9:11*)**.

183. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nebo obdélníkovou nožkou. Páskový lučík plynule přechází v nožku, která je i se zachycovačem více než z poloviny odlomená. Rozměry: délka 3,57 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 9:12*)**.

184. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Zachován je páskový lučík zužující se směrem k nožce a kompletní rozpletené vinutí s jehlou. Rozměry: délka 4,6 cm, max. šířka 1,35 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 9:13*)**.

185. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Zachován je páskový lučík zužující se směrem k nožce a kompletní vinutí se čtyřmi závity a jehlou. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 1,07 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 9:14*)**.

186. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 181. Lučík je střechovitě utvářený, nožka má trapézovitý tvar s odlomeným kapsovitým zachycovačem. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 6 cm, max. šířka 1 cm, výška 1,82 cm **(*tab. 9:15, 156:12*)**.

187. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Páskový lučík má prohnutý tvar, drátěný zachycovač je kolem spodní části nožky omotán čtyřmi závity. Z vinutí je zachován jeden závit, jehla chybí. Rozměry: délka 5,65 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 1,38 cm **(*tab. 9:16, 156:4*)**.

188. Ohnutá jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Tyčinkovitý lučík má kruhový průřez, deformovaný drátěný zachycovač je kolem spodní části nožky omotán pěti závity. Z vinutí je zachován jeden závit, jehla chybí. Rozměry: délka 5,3 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 2,08 cm **(*tab. 9:17*)**.

189. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Litý lučík obdélníkového průřezu nese metopovitou výzdobu stejně jako nožka, která je přichycena ke spodní části lučíku jedenácti závity. Z vinutí zapínacího mechanismu je zachován jeden závit, jehla chybí. Rozměry: délka 4,6 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 1,4 cm **(*tab. 9:18*)**.

190. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Litý lučík má obdélníkový průřez, nožka nese metopovitou výzdobu, drátěný zachycovač je kolem spodní části nožky omotán pěti závity. Rozměry: délka 4,18 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 1,78 cm **(*tab. 9:19, 156:5*)**.

191. Fragment jednodílné bronzové spony s podvázanou nožkou typu A 158. Zachován je pouze páskový lučík s pěti závity vinutí ve spodní části. Hlavice s vinutím a jehlou i zachycovač jsou odlomené. Rozměry: délka 4,07 cm, max. šířka 0,77 cm **(*tab. 9:20*)**.

192. Zlomek nožky jednodílné bronzové spony s podvázanou nožkou. Drátěná nožka má metopovitou výzdobu a ke spodní části lučíku byla přichycena šesti závity. Rozměry: délka 3,15 cm, max. šířka 1,1 cm **(*tab. 9:21*)**.

193. Zlomek střechovitě utvářeného páskového lučíku jednodílné bronzové spony. Rozměry: délka 3,6 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 9:22*)**.

194. Fragment horní třetiny jednodílné bronzové spony. Zachována je horní část prohnutého páskového lučíku a jeden závit vinutí. Rozměry: délka 1,6 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 9:23*)**.

195. Fragment horní třetiny jednodílné bronzové spony. Zachována je horní část páskového lučíku s kompletním vinutím (čtyři závity) a částí odlomené jehly. Rozměry: délka 1,6 cm, max. šířka 1,17 cm **(*tab. 9:24*)**.

196. Fragment horní třetiny jednodílné bronzové spony. Zachována je horní část prohnutého páskového lučíku s kompletním vinutím (čtyři závity), jehla chybí. Rozměry: délka 2,65 cm, max. šířka 1,4 cm **(*tab. 9:25*)**.

197. Fragment bronzové spony s klínovitou nožkou. Zachována je pouze střechovitě utvářená, klínovitě rozšířená nožka. Rozměry: délka 2,4 cm, max. šířka 1,35 cm **(*tab. 9:26*)**.

198. Zlomek jednodílné bronzové spony. Zachována je stočená horní část páskového lučíku zdobeného svislou řadou puncovaných kroužků. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 1,45 cm, max. šířka 0,52 cm **(*tab. 9:27*)**.

199. Dvojdílná samostřílová litá bronzová spona s obdélníkovou nožkou typu A 169. Lučík je zdobený svazky horizontálních rýh, zužující se nožka je ukončena masivním kulovitým knoflíkem. Spodní hrana zachycovače je velmi výrazně ohrnutá. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 9,2 cm, max. šířka 0,9 cm, výška 3,02 cm **(*tab. 10:1, 157:11*)**.

200. Dvojdílná samostřílová litá bronzová spona s obdélníkovou nožkou typu A 169. Lučík se zkosenými boky nese metopovitou výzdobu stejně jako široká obdélníková nožka s odlomeným zachycovačem. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,25 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 1,87 cm **(*tab. 10:3, 157:17*)**.

201. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou typu A 171 s lučíkem polokruhového průřezu profilovaným plastickými vývalky. Nožka je metopovitě zdobená, zachycovač ze spodní strany mírně deformovaný. Zachováno je kompletní rozpletené vinutí s horní tětivou a jehlou odlomenou v polovině délky. Rozměry: délka 5,92 cm, max. šířka 1,02 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 10:2, 157:12*)**.

202. Ohnutá jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou typu A 171. Nezdobený litý lučík půlkruhového průřezu je od nožky oddělen zdobeným metopovitým polem, stejná výzdoba je i na konci nožky. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,75 cm, max. šířka 0,52 cm, výška 1,65 cm **(*tab. 10:4*)**.

203. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou typu A 171. Tyčinkovitý lučík kosočtverečného průřezu plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,23 cm, max. šířka 0,58 cm, výška 1,96 cm **(*tab. 10:6, 157:15*)**.

204. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou typu A 171. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu plynule přechází v širokou obdélníkovou nožku s metopovitou výzdobou, plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,12 cm, max. šířka 0,62 cm, výška 1,97 cm **(*tab. 10:8*)**.

205. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Široký páskový lučík plynule přechází ve velkou nožku s plným obdélníkovým zachycovačem. Hlavice lučíku s vinutím chybí. Rozměry: délka 4,15 cm, max. šířka 1,32 cm, výška 2,12 cm **(*tab. 10:7*)**.

206. Fragment vyššího obdélníkového zachycovače bronzové spony s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 0,9 cm, max. šířka 0,4 cm **(*tab. 10:5*)**.

207. Vinutí bronzové spony se čtyřmi závity a jehlou. Rozměry: délka 5,75 cm, max. šířka 1,25 cm **(*tab. 10:9*)**.

208. Vinutí bronzové spony s třemi závity a jehlou. Rozměry: délka 5,25 cm, max. šířka 0,9 cm **(*tab. 10:10*)**.

209. Vinutí bronzové spony s jedním závitem a jehlou. Rozměry: délka 6,45 cm, max. šířka 0,62 cm **(*tab. 10:11*)**.

210. Jehla bronzové spony s odlomeným vinutím. Rozměry: délka 5,8 cm, max. šířka 0,37 cm **(*tab. 10:12*)**.

211. Ohnutá jehla bronzové spony s odlomeným vinutím. Rozměry: délka 4,25 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 10:13*)**.

212. Částečně rozpletené vinutí bronzové spony s třinácti závity a jehlou. Rozměry: délka 2,5 cm, max. šířka 3,2 cm **(*tab. 10:14*)**.

213. Vinutí bronzové spony s třinácti závity a jehlou. Rozměry: délka 2,5 cm, max. šířka 3,95 cm **(*tab. 10:15*)**.

214. Držadlo bronzové pánve typu E 140/142 zakončené kruhovým terčem s vysoustruženými kružnicemi a velkým kruhovým otvorem. U otvoru je opatřeno výrobním kolkem NIGER F v obdélném poli se zaoblenými rohy. Rozměry: délka 10,55 cm, šířka 1,6–3,8 cm, průměr otvoru 1,4 cm; velikost kolku 1,7 × 0,4 cm **(*tab. 10:16, 147:2*)**.

215. Fragment bronzové nádoby v podobě výseku prohnuté plechové stěny se soustřednými rytými kružnicemi. Rozměry: 6,3 × 3,15 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 10:18*)**.

216. Fragment držadla bronzové nádoby čtvercového průřezu. Rozměry: délka 12,65 cm, tloušťka 1,15 cm **(*tab. 10:17*)**.

217. Fragment jednoduchého páskového poutka k uchycení držadla bronzové nádoby se zachovaným nýtem s čtvercovou hlavicí. Rozměry: 2,23 × 1,2 cm **(*tab. 12:24*)**.

218. Bronzová šupina římského pancíře erbovitého tvaru se dvěma otvory na horním okraji a pravděpodobně jedním otvorem uprostřed spodní odlomené části se spojovacím drátkem na pravé straně. Rozměry: 3 × 1,65 cm, tloušťka 0,05 cm **(*tab. 10:19, 161:9*)**.

219. Železný jednosečný meč s klínovitým průřezem čepele a železným kompaktním trnem pro nasazení rukojeti z organického materiálu varianty Biborski D/1. Čepel je odlomená. Rozměry: délka: 22,8 cm, max. šířka 3,67 cm, tloušťka 0,4 cm **(*tab. 11:1, 161:1*)**.

220. Železný hrot kopí úzkého listovitého tvaru kosočtverečného průřezu s dlouhou tulejí kruhového průřezu typu Kaczanowski X. Rozměry: délka 23,8 cm, max. šířka 3,85 cm, průměr tuleje 1,7 cm **(*tab. 11:2, 161:2*)**.

221. Železná sekera s úzkým tělem, vějířovitě rozšířenou čepelí a kruhovým otvorem pro toporu typu Kieferling 3. Rozměry: délka 14,15 cm, šířka 3,25 cm, šířka ostří 5,2 cm, průměr otvoru 2,8 × 3,5 cm **(*tab. 11:3, 162:10*)**.

222. Železná rombická šipka úzkého protáhlého tvaru kosočtverečného průřezu s tenkým trnem typu Raddatz B1. Rozměry: délka 6,23 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 11:4*)**.

223. Tělo bronzové destičkovité (stoličkovité) ostruhy typu Jahn 20 nebo 23 s trojúhelníkovitými křidélky. V každém z nich je jeden kruhový otvor pro nýt. Středová část pro nasazení trnu ostruhy má čtvercový tvar. Vlastní trn chybí. Rozměry: 2,7 × 2,65 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 11:5, 161:12*)**.

224. Deformovaná bronzová obloukovitá ostruha typu Ginalski E6 se symetrickými, středně prohnutými oblouky ramen, které jsou ukončeny kulovitými knoflíky, a s masivním dlouhým trnem, z poloviny dutým, kruhového průřezu. Rozměry: výška 4,75 cm, šířka 4,2 cm, max. průměr trnu 2,27 cm **(*tab. 11:6, 161:18*)**.

225. Železná ostruha s nízkým obloukem širokých ramen ukončených krátkými příčnými tyčinkami a krátkým, z poloviny dutým bodcem typu Jahn 70. Ukončení levého ramena je odlomené. Rozměry: výška 2,8 cm, šířka 4,75 cm, max. průměr trnu 1,5 cm **(*tab. 11:7*)**.

226. Bronzová římskoprovinciální vysoká obloukovitá nýtová ostruha typu Jahn 74 s rozšířeným středem, krátkým hráněným bodcem a rameny ukončenými očkem pro upínací nýt. Levé rameno je odlomené. Rozměry: výška 6,7 cm, šířka 5,27 cm, max. průměr trnu 1,02 cm **(*tab. 11:8*)**.

227. Fragment bronzového vodicího kroužku římského koňského postroje. Zachován je zlomek tyčinky a na jejím vrcholu oboustranný plastický motiv ve tvaru listu, jehož jednotlivé cípy jsou ukončeny kuličkou. Rozměry: 4,8 × 4,33 cm, průměr tyčinky 1–1,3 cm **(*tab. 10:20, 161:11*)**.

228. Fragment masivního bronzového obloukovitého předmětu (koňské podkovy?) se dvěma kruhovými otvory. Rozměry: délka 6,2 cm, max. šířka 1,85 cm, tloušťka 1,2 cm **(*tab. 14:7*)**.

229. Plechový bronzový závěsek z řemene koňského postroje kosočtverečného tvaru s nedovřeným ouškem k zavěšení. Rozměry: 3,58 × 1,55 cm, tloušťka 0,18 cm **(*tab. 14:4*)**.

230. Polovina bronzového zvonečku cylindrického tvaru typu Nowakowski A s masivním uchem pětiúhelníkovitého tvaru. Rozměry: 5,82 × 4,35 cm, průměr ouška 1,5 × 1,6 cm **(*tab. 14:1*)**.

231. Fragment bronzového zvonečku pyramidovitého tvaru s čtyřúhelníkovitou základnou typu Nowakowski B. Ucho původního polygonálního nebo obloukovitého tvaru je odlomené. Rozměry: 2,43 × 2,3 cm, průměr ouška 0,25 cm **(*tab. 14:2*)**.

232. Ohnutý bronzový nůž s dlouhým trnem pro nasazení rukojeti. Rozměry: délka 5,55 cm, max. šířka 1,03 cm, délka trnu 2,45 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 12:1*)**.

233. Obloukovitý bronzový nůž s odlomenou čepelí i trnem pro nasazení rukojeti. Rozměry: délka 7,75 cm, max. šířka 1,65 cm, tloušťka 0,45 cm **(*tab. 12:2*)**.

234. Železný nůž s odlomenou čepelí i trnem pro nasazení rukojeti. Rozměry: délka 6,35 cm, max. šířka 1,55 cm, tloušťka 0,7 cm **(*tab. 12:3*)**.

235. Železný hákovitě ohnutý klíč římskoprovinciální dřevěné skříňky s rozšířenou středovou částí a částečně odlomeným očkem k zavěšení typu Gáspárová IVp. Pracovní část má čtyři zuby. Rozměry: délka 7,45 cm, max. šířka 1,85 cm, průměr očka 0,77 cm **(*tab. 12:7, 147:14*)**.

236. Bronzový ozdobný hřeb římskoprovinciální dřevěné skříňky s kuželkovitým profilovaným zakončením a zduřelým provrtaným krčkem. Rozměry: délka 6,63 cm, max. šířka 1,4 cm **(*tab. 12:6, 147:10*)**.

237. Bronzová nožka ve tvaru lví tlapy z podstavce římského kandelábru, skládacího stolku, nebo bronzového vědra. Rozměry: délka 2,85 cm, max. šířka 1,85 cm **(*tab. 12:8, 147:7*)**.

238. Stříbrná esovitá záponka z náhrdelníku se středovým vývalkem ukončená kulovitým knoflíkem typu Müller D. Ukončení levého ramena je odlomené. Rozměry: 2,25 × 1,22 cm, tloušťka 0,25 cm **(*tab. 12:10, 158:9*)**.

239. Bronzová esovitá záponka z náhrdelníku bez středového vývalku ukončená profilovaným knoflíkem bez filigránové granulace typu Müller C. Knoflík levého ramena je odlomený. Rozměry: 2,95 × 1,55 cm, tloušťka 0,25 cm **(*tab. 12:9*)**.

240. Bronzový kapslovitý závěsek kruhového tvaru s páskovým ouškem k zavěšení. Rozměry: 1,5 × 1 cm, průměr ouška 0,42 cm **(*tab. 12:11, 158:14*)**.

241. Fragment bronzové jehlice s dvojkónickou kulovitou hlavičkou varianty Beckmann VIb, 101. Zachována je jen hlavička s částí jehly. Rozměry: délka 2,48 cm, max. šířka 1 cm **(*tab. 12:12*)**.

242. Fragment bronzové jehlice s hlavičkou opatřenou dvojitým žebrem varianty Beckmann VIb, 101. Zachována je jen hlavička s polovinou jehly. Rozměry: délka 4,35 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 12:13*)**.

243. Zlomek bronzové jehlice s profilovanou hlavicí varianty Beckmann IVa, 58 s poměrně dlouhou hlavicí, na níž se střídají horizon-

tální plastická žebra s drobnými nebo většími soudkovitými články. Rozměry: délka 5,05 cm, max. šířka 0,72 cm **(*tab. 12:14, 158:25*)**.

244. Ohnutá bronzová šicí jehla s odlomeným ouškem. Rozměry: délka 5,45 cm, tloušťka 0,3 cm **(*tab. 12:18*)**.

245. Ohnutá bronzová šicí jehla s odlomeným ouškem. Rozměry: délka 7,6 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 12:22*)**.

246. Zlomek horní části bronzové šicí jehly páskového tvaru s úzkým obdélným ouškem. Rozměry: délka 3,83 cm, tloušťka 0,3 cm **(*tab. 12:21*)**.

247. Zlomek horní části bronzové šicí jehly páskového tvaru s úzkým obdélným ouškem. Rozměry: délka 3,05 cm, tloušťka 0,25 cm **(*tab. 12:19*)**.

248. Fragment jehly bronzového tordovaného vřetenového háčku. Hlavička chybí. Rozměry: délka 3,72 cm, tloušťka 0,17 cm **(*tab. 12:20*)**.

249. Fragment železné opaskové přezky osmičkovitého tvaru s odlomeným jazýčkem typu Madyda-Legutko A 14. Rozměry: délka 9,3 cm, max. šířka 4,6 cm **(*tab. 13:1*)**.

250. Dvojdílná bronzová přezka tvaru písmene D s kosočtverečným jazýčkem typu Madyda-Legutko F 5. Rozměry: 2,28 × 2,17 cm **(*tab. 13:2*)**.

251. Bronzová opasková přezka s oválným rámečkem typu Madyda-Legutko H 9 zdobená po obvodu svazky rytých linií. Jazýček chybí. Rozměry: 3,25 × 1,8 cm **(*tab. 13:3*)**.

252. Bronzová plechová destička z kování opasku (?) obdélníkového tvaru s vykrojenými středy zdobená puncovanými koncentrickými kroužky a svislými rytými liniemi na krajích. Rozměry: délka 5,73 cm, max. šířka 1,65 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 13:7*)**.

253. Bronzový opaskový nýt s plochou kruhovou hlavicí z obou stran. Rozměry: 2,2 × 1,45 cm **(*tab. 13:4*)**.

254. Bronzový opaskový nýt s kloboučkovitou hlavičkou se zbytky původní emailové výzdoby tmavě červeného odstínu. Rozměry: 1,4 × 1,35 cm **(*tab. 13:5*)**.

255. Ohnutý bronzový hřeb s kloboučkovitou hlavicí. Rozměry: délka 2,38 cm, průměr hlavice 1,2 cm **(*tab. 13:6*)**.

256. Ohnuté bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 1.3 s profilovaným soudečkovitým zakončením a jedním nýtem v horní rozšířené části. Rozměry: délka 5,3 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 13:13, 160:15*)**.

257. Bronzové profilované opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 1.6 s trapézovitě utvářenou horní částí s jedním nýtem, která se směrem dolů zužuje a je ukončena soustavou soudkovitých a prstencovitých vývalků. Rozměry: délka 4,9 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 13:14*)**.

258. Zlomek spodní části bronzového profilovaného opaskového nákončí varianty Madyda-Legutko 1.6. Zachováno je zakončení předmětu v podobě soudkovitých a kulovitých vývalků. Rozměry: délka 3,03 cm, max. šířka 0,77 cm **(*tab. 13:15*)**.

259. Zlomek spodní části bronzového profilovaného opaskového nákončí varianty Madyda-Legutko 1.6. Zachováno je zakončení předmětu v podobě soudkovitých, prstencovitých a kulovitých vývalků. Rozměry: délka 2,47 cm, max. šířka 0,63 cm **(*tab. 13:16*)**.

260. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 2.2. Jeho horní část má trapézovitý tvar s jedním nýtem, spodní část je tyčinkovitě utvářená, ukončená několika soudkovitými vývalky a kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 7,35 cm, max. šířka 0,93 cm **(*tab. 13:8*)**.

261. Ohnuté bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 2.4. Jeho horní část má trapézovitý tvar s jedním nýtem, spodní část je tyčinkovitá, zakončená válcovitým výčnělkem. Rozměry: délka 4,67 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 13:10*)**.

262. Bronzové opaskové nákončí tvaru protáhlého prutu se zahroceným koncem s jedním zachovaným nýtem v horní části typu Madyda-Legutko 3. Rozměry: délka 5,7 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 13:12*)**.

263. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 6.1. Jeho horní část je lichoběžníkovitě rozšířená s jedním nýtem, spodní část je pásková s kruhovým prolamovaným otvorem a vázičkovitě utvářeným knoflíkem. Rozměry: délka 5,65 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 13:9*)**.

264. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 9.1. Trapézovitě utvářená horní část s jedním nýtem se směrem dolů zužuje. Střední a spodní část nese metopovitou výzdobu a kruhové důlky. Rozměry: délka 5,2 cm, max. šířka 1 cm **(*tab. 13:11, 160:16*)**.

265. Bronzová pinzeta s mírně ohnutými obdélníkovitými rameny a nedovřeným očkem k zavěšení typu Beilke-Voigt II. Rozměry: délka 5,55 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 12:16*)**.

266. Zlomek bronzové pinzety (?). Zachována je kulovitě utvářená horní část s fragmentem jednoho páskového ramena. Rozměry: délka 2,63 cm, max. šířka 1,08 cm **(*tab. 12:15*)**.

267. Bronzová toaletní ušní lžička. Spodní polovina těla lžičky je šikmo tordovaná. Horní část držadla je odlomená. Rozměry: délka 5,52 cm, průměr tyčinkovitého držadla 0,25 cm, průměr lžičky 0,65 cm **(*tab. 12:17, 160:22*)**.

268. Bronzové nákončí picího rohu dutého kuželkovitého tvaru zakončené dvojkónickým diskovitým knoflíkem typu Andrzejowski A1. V horní části zachován otvor pro jeden nýt. Rozměry: výška 2,78 cm, max. šířka 1,45 cm **(*tab. 13:23, 160:31*)**.

269. Bronzové nákončí picího rohu válcovitého tvaru zakončené kulovitými knoflíky typu Andrzejowski A2. V horní části zachován jeden nýt. Tělo nákončí je zdobené rytými horizontálními liniemi. Rozměry: výška 2,65 cm, max. šířka 0,95 cm **(*tab. 13:22, 160:30*)**.

270. Bronzové esovitě profilované nákončí picího rohu s ostře zalomenými až dvojkónickými články typů Andrzejowski D4–5. Horní část je odlomená. Rozměry: výška 4,5 cm, max. šířka 1,9 cm **(*tab. 12:4, 160:32*)**.

271. Bronzové esovitě profilované nákončí picího rohu typů Andrzejowski D4–5. Horní část je kalichovitě utvářená, spodní tyčinkovitá část je zakončena dvojkónickým diskovitým knoflíkem s protaženým koncem. Rozměry: výška 3,63 cm, max. šířka 1,7 cm **(*tab. 12:5, 160:25*)**.

272. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené dvojitou úzkou obdélnou destičkou spojenou jedním nýtem na konci s odděleným ouškem typu Andrzejowski S.1. Rozměry: délka 2,7 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 13:17*)**.

273. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené dvojitou širokou obdélnou destičkou spojenou jedním nýtem na konci (zachován je jen otvor) s odděleným ouškem typu Andrzejowski S.1. Destičky nesou na spodním okraji rytou výzdobu. Rozměry: délka 2,65 cm, max. šířka 1 cm **(*tab. 13:18*)**.

274. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené velmi krátkými destičkami s jedním nýtem typu Andrzejowski S.10. Zachován je zlomek otvoru pro nýt, spodní hrana destiček je olámaná. Rozměry: délka 1,7 cm, max. šířka 0,52 cm **(*tab. 13:19*)**.

275. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené velmi krátkými destičkami s jedním nýtem typu Andrzejowski S.10. Otvor pro nýt chybí. Zachován je i kroužek k zavěšení. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 1,45 cm **(*tab. 13:20*)**.

276. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené velmi krátkými destičkami s jedním nýtem typu Andrzejowski S.10. Otvor pro nýt chybí. Zachován je i kroužek k zavěšení. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 1,4 cm **(*tab. 13:21*)**.

277. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 3,18 cm, tloušťka 0,5 cm **(*tab. 13:24*)**.

278. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 3,3 cm, tloušťka 0,4–0,5 cm **(*tab. 13:25*)**.

279. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 3,15 cm, tloušťka 0,35–0,45 cm **(*tab. 13:26*)**.

280. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 3 cm, tloušťka 0,6 cm **(*tab. 13:27*)**.

281. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 3,1 cm, tloušťka 0,45 cm **(*tab. 13:28*)**.

282. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2,9 cm, tloušťka 0,45 cm **(*tab. 13:29*)**.

283. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2,95 cm, tloušťka 0,6 cm **(*tab. 13:30*)**.

284. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 1,95 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 13:31*)**.

285. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 1,75 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 13:32*)**.

286. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 1,75 cm, tloušťka 0,45 cm **(*tab. 13:33*)**.

287. Zlomek neurčitelného bronzového páskového předmětu se zahroceným koncem. Rozměry: délka 3,2 cm, max. šířka 0,47 cm **(*tab. 12:23*)**.

288. Bronzová dutá plechová trubička zužujícího se profilu směrem ke konci. Při horním okraji je otvor pro nýt, na horním i spodním okraji je plastické žebírko. Rozměry: délka 5,25 cm, max. šířka 1,93 cm **(*tab. 14:5*)**.

289. Bronzová dutá plechová trubička s uzavřeným spodkem a zvlněnou stěnou. Rozměry: délka 4,08 cm, max. šířka 2,85 cm **(*tab. 14:6*)**.

290. Bronzový tyčinkovitý slitek (deformovaná spona?). Rozměry: 2,93 × 2,2 cm **(*tab. 14:3*)**.

291. Masivní fragment rovného hrdla s ven vytaženým okrajem ze světle zeleného skla pravděpodobně z vysoké lomené kvadratické lahve s páskovým uchem typu Barkóczi 167/Isings 50. Rozměry: 5,97 × 2,42 cm **(*tab. 14:8*)**.

292. Zlomek výrazně prohnutého hrdla s ven vyhnutým okrajem ze světle zeleného skla pravděpodobně z poháru zdobeného podélnými plastickými žebry ve spodní části typu Barkóczi 58. Rozměry: 3,5 × 3,2 cm **(*tab. 14:9*)**.

293. Fragment plasticky profilovaného okraje ze světle zeleného skla blížící se kónickým džbánům typu Barkóczi 172. Rozměry: 1,8 × 1,25 cm **(*tab. 14:15*)**.

294. Zlomek okraje ze světle zeleného skla s přitaveným širokým páskovým uchem pravděpodobně z jednouchého či dvojuchého džbánu nebo lahve. Rozměry: 2,2 × 1,88 cm **(*tab. 14:14*)**.

295. Zlomek dna ze světle zeleného skla z blíže neurčitelné kvadratické lahve. Rozměry: 4,47 × 2,5 cm **(*tab. 14:13*)**.

296. Fragment podstavy nožky ze světle zeleného skla z vysokého kónického poháru na nožce typu Isings 109 a/b. Rozměry: 2,43 × 1,07 cm **(*tab. 14:16*)**.

297. Fragment ucha konvice či džbánu ze světle zeleného skla. Rozměry: 3,05 × 1,4 cm. **(*tab. 14:12*)**.

298. Zlomek stěny z tmavě zeleného skla vyšší nádoby zdobený řadami vybrušovaných kroužků. Rozměry: 3,7 × 2,2 cm **(*tab. 14:10*)**.

299. Fragment výdutě tmavě zeleného skla s náznakem vybroušené výzdoby ve tvaru jedlové větvičky na vnější straně pravděpodobně z ploché misky s vybrušovanými geometrickými vzory typu Barkóczi 28. Rozměry: 3 × 1,52 cm **(*tab. 14:11*)**.

300. Kroužkový tmavě modrý skleněný korálek typu T-M 47. Rozměry: 0,97 × 0,5 cm, průměr otvoru 0,4 cm **(*tab. 12:28, 159:49*)**.

301. Dvojkónický soudkovitý tmavě modrý skleněný korálek typu T-M 57. Rozměry: 0,78 × 0,66 cm, průměr otvoru 0,12 cm **(*tab. 12:27*)**.

302. Polovina dvojkónického soudkovitého světle modrého skleněného korálku typu T-M 57. Rozměry: 0,83 × 0,75 cm, průměr otvoru 0,17 cm **(*tab. 12:26*)**.

303. Dvojkónický zploštělý čočkovitý korálek z modrého skla přibližně typu T-M 60. Rozměry: 1,12 × 0,6 cm, průměr otvoru 0,12 cm **(*tab. 12:29*)**.

304. Polyedrický tmavě modrý skleněný korálek typu T-M 126. Rozměry: 1,3 × 0,83 cm, průměr otvoru 0,4 cm **(*tab. 12:30, 159:67*)**.

305. Fragment polyedrického tmavě modrého skleněného korálku typu T-M 126. Rozměry: 0,55 × 0,45 cm, průměr otvoru 0,13 cm **(*tab. 12:25*)**.

306. Skleněný melounovitý korálek typu T-M 158 ze zeleného skla. Rozměry: 2 × 1,35 cm, průměr otvoru 0,7 cm **(*tab. 12:32, 159:4*)**.

307. Polovina velkého spirálovitě navíjeného světle zeleného skleněného korálku kónického tvaru typu T-M 187. Rozměry: 2,6 × 1,45 cm, průměr otvoru 0,5 cm **(*tab. 12:31, 159:2*)**.

308. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?); materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch červenohnědý, místy obitý, matný lesk (výška 2,8 cm, šířka 3,3 cm, max. délka 40 mm, síla 0,6–0,7 cm). Reliéfní výzdoba: část postavy neurčeného typu (srv. např. lukostřelec Osw. 275 či gladiátor Osw. 1045) a malá rozetka. Neurčitelný fragment; 2.–3. století **(*tab. 15:3, 144:10*)**.

309. Fragment terry sigillaty z výduti nádoby neurčitelného tvaru; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, lesklý (výška 2,9 cm, šířka = max. délka 3,9 cm, síla 0,7–0,8 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století.

310. Fragment terry sigillaty z výduti nádoby neurčitelného tvaru; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, jen místy obitý, matný lesk (výška 2,6 cm, šířka 1,9 cm, max. délka 3,4 cm, síla 0,7 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století.

311. Fragment terry sigillaty z výduti reliéfní nádoby (snad Drag. 37?), vně z větší části odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch tmavě červenohnědý, místy obitý, matný lesk (výška 2,6 cm, šířka 4,4 cm, max. délka 4,7 cm, síla 0,7 cm). Reliéfní výzdoba: velmi malý relikt neurčitelného motivu. Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260.

312. Fragment terry sigillaty ze spodku nádoby neurčitelného tvaru; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 1,5 cm, šířka = max. délka 3,2 cm, síla 0,9–1 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století.

313. Okraj terry sigillaty ve tvaru vně vykloněného límce s horizontálním žlábkem pod ním, pravděpodobně tvaru Curle 23/Ludowici Tb (O&P: 201–202, Pl. LIX; *Webster 1996*, 67, Fig. 50:C), zevnitř z větší části odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy setřelý, matný lesk (výška 2,3 cm, šířka 3,2 cm, max. délka 3,7 cm, síla 0,65 cm). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260 **(*tab. 15:6, 144:20*)**.

314. Fragment vně zaobleného okraje terry sigillaty z neurčitelné nádoby (snad Drag. 37?), zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 1,1 cm, šířka = max. délka 4,6 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf?); 2.–3. století.

315. Fragment terry sigillaty ze spodní části výduti Drag. 37 (?), zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy setřelý, matný lesk (výška 4,1 cm, šířka 4,2 cm, max. délka 4,5 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba: spodní horizontální lišta, nad ní relikt násobného medailonu či oblouku a malý relikt neurčitelného motivu. Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260 **(*tab. 15:5, 143:31*)**.

316. Fragment z výduti pravděpodobně reliéfní nádoby terry sigillaty, vně odštípnutý; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch hnědočervený, značně oprýskaný (výška 3,7 cm, šířka 3,6 cm, max. délka 4 cm, síla neměřitelná). Westerndorf/Pfaffenhofen (?); 175/180–250/275.

317. Fragment z těla tvarově neurčitelné tenkostěnné nádoby terry sigillaty; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy obitý, matný lesk (max. délka 1,6 × 1 cm, síla 0,35 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

318. Fragment z výduti tvarově neurčitelné nádoby terry sigillaty, zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 2,2 cm, šířka 3 cm, max. délka 3,5 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

319. Dva menší fragmenty z tvarově neurčitelné nádoby terry sigillaty, z jedné strany odštípnuté; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch červenohnědý, místy poškrábaný, matný lesk (max. délka 2,4 × 1,5 cm, síla neměřitelná). Neurčitelné fragmenty (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

320. Dva fragmenty terry sigillaty z okraje mísovité nádoby (Drag. 37?), menší z nich je zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, mírně obitý, matný lesk (výška 2 cm, šířka 1,7 cm, max. délka 2,4 cm, síla 0,75 cm; výška 1,4 cm, šířka 1,9 cm, max. délka 2,2 cm, síla neměřitelná). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260 (***tab. 15:7–8***).

321. Fragment z vnitřní strany podstavného kruhu tvarově neurčitelné nádoby terry sigillaty, zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch tmavě hnědočervený, dobře zachovalý, lesklý (výška 1,1 cm, šířka 2,4 cm, max. délka 2,6 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století.

322. Fragment pravděpodobně ze spodku tvarově neurčitelné nádoby terry sigillaty, z větší části odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, matný lesk (max. délka 3,3 × 2 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století.

323. Tři podobné fragmenty z výduti tvarově neurčitelné nádoby terry sigillaty, z jedné strany odštípnuté; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, dobře zachovalý, matný lesk (výška 4,1 cm, šířka 4,7 cm, max. délka 4,9 cm; výška 1,7 cm, šířka = max. délka 2,6 cm; max. délka 1,2 × 1,1 cm). Neurčitelné fragmenty (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

324. Malý fragment z mírně zalomeného těla nádoby neurčitelného tvaru terry sigillaty; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch hnědočervený, místy poškrábaný, matný lesk (výška 1,7 cm, šířka 2,3 cm, max. délka 2,8 cm, síla 0,6–0,7 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf?); 2.–3. století.

325. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?); materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 2,5 cm, šířka = max. délka 2,6 cm, síla 0,5–0,6 cm). Reliéfní výzdoba: spodní část malé spoutané postavy pravděpodobně Gabler – Kellner 1993: E116 (= Kiss: Taf. 5:28), pod ní na spodním okraji malé relikty dvou horizontálních lišt (Gabler – Kellner 1993: 198; Kiss: Taf. 1:9, 5:28). Westerndorf, Helenius; 195/200–230/240 **(*tab. 14:18, 144:17*)**. *Poznámka*: patrně pochází ze stejné nádoby jako fragment č. 326, neboť motiv Gabler – Kellner 1993: E116 se váže nejčastěji právě k vejcovci E10 (srv. *Gabler – Kellner 1993*, Taf. 18:15, 19:7, 20:1, 31:2, 32:7).

326. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy setřelý, matný lesk (výška = max. délka 7,7 cm, šířka 6,2 cm, síla 0,7–0,8 cm). Reliéfní výzdoba (nekvalitně vytlačená): vejcovec Gabler – Kellner 1993: E10 (= Kiss: Taf. 5:4), pod ním horizontální lišta, dole část lva běžícího vpravo Gabler – Kellner 1993: 122 (= Kiss: Taf. 5:34) a relikt neurčitelného motivu Gabler – Kellner 1993: 191, 200–201 (= Kiss: Taf. 27:14, 29:7). Westerndorf, Helenius; 195/200–230/240 **(*tab. 14:20, 144:1*)**. *Poznámka*: patrně pochází ze stejné nádoby jako fragment č. 325, neboť motiv Gabler – Kellner 1993: E116 se váže nejčastěji právě k vejcovci E10 (srv. *Gabler – Kellner 1993*, Taf. 18:15, 19:7, 20:1, 31:2, 32:7).

327. Malý fragment terry sigillaty z těla nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy olámaný, matný lesk (max. délka 2,4 × 1,6 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf?); 2.–3. století.

328. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37; materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, místy setřelý, matný lesk (výška 5 cm, šířka 7,1 cm, max. délka 7,6 cm, síla 0,45–1 cm). Reliéfní výzdoba: uprostřed váza na podpěře Ri-Fi: O178, pod ní další podpěra Ri-Fi: O167, po stranách podpěry Ri-Fi: O163 a O177 (Lu-Ri: Taf. 207:6, 217:8). Rheinzabern, Julius II – Julianus I; Bernhardova podskupina IIIa, 210/220–233/244. Inv. č. 1992/1 **(*tab. 14:17*)**.

329. Fragment terry sigillaty ze spodní části výduti Drag. 37; materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, dobře zachovalý, matný lesk (výška 3,9 cm, šířka = max. délka 4,4 cm, síla 0,5 cm). Reliéfní výzdoba: doleva běžící spirála Ri-Fi: O154, při horním okraji velmi malý relikt dalšího reliéfu. Rheinzabern; Bernhardovy podskupiny Ia–IIa, 145/150–210/220 **(*tab. 15:1, 143:17*)**.

330. Ze dvou fragmentů slepená část výduti terry sigillaty pravděpodobně Drag. 37, z obou stran zčásti odštípnutá; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch tmavě červenohnědý, mírně otlučený,

matný lesk (výška 2,6 cm, šířka 4,5 cm, max. délka 5,2 cm, síla 0,5 cm). Reliéfní výzdoba: relikt neurčitelného vejcovce. Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 15:2*)**.

331. Malý fragment terry sigillaty z výduti reliéfní nádoby (snad Drag. 37?); materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (max. délka 2,1 × 1,4 cm, síla 0,7 cm). Reliéfní výzdoba (kvalitní vystouplý reliéf): část neurčitelného motivu. Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 14:19*)**.

332. Malý fragment terry sigillaty z výduti reliéfní nádoby (snad Drag. 37?), zevnitř téměř celý odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy setřelý, matný lesk (max. délka 3,6 × 1,5 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba: část neurčitelného motivu. Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260 **(*tab. 15:4*)**.

333. Fragment terry sigillaty pravděpodobně z horní části výduti reliéfní nádoby (snad Drag. 37?); materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 4 cm, šířka = max. délka 4,3 cm, síla 0,7–0,8 cm). Reliéfní výzdoba: pod horizontální lištou snad relikt vejcovce (?). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260.

334. Fragment okraje mísovité nádoby terry sigillaty (Drag. 37?); materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, dobře zachovalý, lesklý (průměr ústí 18–22 cm, výška 1,8 cm, šířka = max. délka 3,7 cm, síla 6 mm). Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 15:9*)**.

335. Fragment okraje mísovité nádoby terry sigillaty (Drag. 37?), zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch tmavě červenohnědý, mírně otlučený, matný lesk (výška 2,7 cm, šířka 2,6 cm, max. délka 3,4 cm, síla neměřitelná). Rheinzabern (?); 145/150–260.

336. Fragment terry sigillaty ze zalomeného límce tvaru Drag. 38 (O&P: 212–214, Pl. LXXII; *Webster 1996*, 51, Fig. 36:B); materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch tmavě hnědočervený, dobře zachovalý, lesklý (max. délka 3,5 × 2,5 cm, síla 0,6–0,8 cm). Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 15:10, 143:29*)**.

337. Fragment pravděpodobně z horní části výduti nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch světle hnědočervený, poškrábaný a setřelý, mírně lesklý (výška 2,3 cm, šířka = max. délka 3,4 cm, síla 0,65 cm). Westerndorf/Pfaffenhofen (?); 175/180–250/275.

338. Malý odštěpek terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch tmavě červenohnědý, mírně otlučený, matný lesk (max. délka 1,5 × 1 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století.

339. Drobný střep raetské keramiky z černě potažené výdutě se zbytkem výzdoby ozubeným kolečkem Drexelovy II. nebo III. výzdobné skupiny. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 15:11*)**.

340. Čtyři zlomky okrajů hrnců římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s ven vyhnutým, zesíleným a rovně seříznutým okrajem s oběžnými žlábky a plastickými lištami na horní ploše. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 15:12–13*)**.

341. Zlomek okraje hrnce římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s ven vyhnutým, zesíleným a rovně seříznutým okrajem s oběžnými žlábky a plastickými lištami na horní ploše. Pod okrajem výzdoba v podobě jemného horizontálního rýhování. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 15:14*)**.

342. Dva fragmenty ven vyhnutých, kyjovitě zesílených okrajů hrnců římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

343. Zlomek okraje džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s hrdlem profilovaným plastickou lištou a rovně seřezaným okrajem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 15:17*)**.

344. Zlomek okraje džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s kyjovitě zesíleným okrajem s rovně seřezanou horní plochou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 15:15*)**.

345. Zlomek okraje džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s kyjovitě ven vyhnutým okrajem a rytou oběžnou linií na hrdle. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 15:16*)**.

346. Zlomek okraje džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s kyjovitě ven vyhnutým okrajem a plastickou lištou na hrdle. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

347. Dva fragmenty okrajů džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s kyjovitě ven vyhnutým okrajem a odlomenou plastickou lištou na hrdle. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

348. Zlomek podhrdlí džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s mírně zvlněnou stěnou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

349. Dva fragmenty zvlněných páskových uch džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

350. Dvacet dva zlomků výdutí džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky zdobených krátkými svislými či šikmými záseky v horizontálních řadách. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí (***tab. 15:18–22, 16:1–6*)**.

351. Zlomek misky římskoprovinciální žlutooranžové keramiky se zataženým, rýhami profilovaným okrajem a výdutí pokrytou z vnější strany hustou rytou výzdobou z krátkých svislých rýžek. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 16:7*)**.

352. Pět fragmentů ven vyhnutých zesílených okrajů misek římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

353. Zlomek ven vyhnutého okraje misky římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s rovně seříznutou horní plochou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

354. Zatažený okraj prstencové misky římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s dvojitým oběžným žlábkem pod okrajem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

355. Šest zesílených, mírně ven vyhnutých okrajů prstencových misek římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s prožlabením pod okrajem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 16:14*)**.

356. Tři fragmenty výdutí prstencových misek římskoprovinciální žlutooranžové keramiky se zachovaným plastickým prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 16:15–16*)**.

357. Pět zlomků den prstencových misek římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s plastickým oběžným podstavcem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí (***tab. 16:17–19*)**.

358. Devět zlomků den džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s plastickým oběžným podstavcem a hlubokou oběžnou rýhou na ploše dna. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

359. Fragment výdutě poháru římskoprovinciální žlutooranžové keramiky zdobený svislými oválnými důlky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsi **(*tab. 16:8*)**.

360. Šedesát šest fragmentů nezdobených výdutí džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

361. Devatenáct fragmentů výdutí větších tvarů římskoprovinciální malované žlutooranžové keramiky zdobených středovým malovaným pásem doplněným centrální mělce rytou vlnovkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 16:9–10,12*)**.

362. Fragment výdutě většího tvaru římskoprovinciální malované žlutooranžové keramiky zdobený středovým malovaným pásem a centrální mělce rytou vlnovkou, doplněnou řadami krátkých svislých rýh. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 16:11*)**.

363. Zlomek okraje hrnce římskoprovinciální jemné šedé keramiky s ven vyhnutým, zesíleným a rovně seříznutým okrajem s oběžnými žlábky a plastickými lištami na horní ploše. Na hrdle je zdobený dvěma horizontálními pásy provedenými velkým ozubeným kolečkem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 17:1*)**.

364. Zlomek kyjovitě ven vyhnutého okraje džbánu římskoprovinciální jemné šedé keramiky s plastickou lištou na hrdle. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

365. Zlomek kyjovitě ven vyhnutého okraje džbánu římskoprovinciální jemné šedé keramiky s oběžnou rytou linií na hrdle. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 18:1*)**.

366. Tři fragmenty prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s přehrnutým zesíleným okrajem a oběžnou plastickou lištou (prstencem) na vrcholu výduti. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 17:2–4*)**.

367. Sedm fragmentů zesílených okrajů prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s částí výdutě bez zachovaného prstence. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 17:5*)**.

368. Sedm fragmentů výdutí prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s dochovaným plastickým prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 17:6–9*)**.

369. Zlomek spodku výdutě prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky zdobený na vnitřní straně vyškrabávanými svislými rýhami. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

370. Dno prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky s plastickou podstavou zdobené na vnitřní straně řadami vyškrabávaných svislých rýh. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 17:11*)**.

371. Tři fragmenty den prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s plastickou podstavou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 17:12*)**.

372. Dva fragmenty ven vyhnutých kyjovitých okrajů vyšších profilovaných mís germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy.

373. Zlomek masivního okraje zásobnice s okružím germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Na horní ploše okruží je výzdoba oběžnou rýhou. Materiál: plavená hlína s příměsí písku, drobných kamínků a slídy **(*tab. 20:15*)**.

374. Tři fragmenty výdutí zásobnic germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobené hrubou vícenásobnou hřebenovou vlnicí. Materiál: plavená hlína s příměsí písku, drobných kamínků a slídy **(*tab. 20:13–14*)**.

375. Zlomek hrdla s částí výdutě zásobnice germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený nad plastickou lištou řadou klínovitých důlků a pod ní vysokou vícenásobnou hřebenovou vlnicí. Materiál: plavená hlína s příměsí písku, drobných kamínků a slídy **(*tab. 21:1*)**.

376. Tři fragmenty výdutí hrncovitých mís germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky světle šedého odstínu povrchu zdobené vícenásobnou hřebenovou vlnicí. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy **(*tab. 21:2*)**.

377. Zlomek výdutě ostře profilované mísy germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky šedočerného odstínu povrchu zdobený pod plastickým žebrem vícenásobnou hřebenovou vlnicí. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy **(*tab. 21:3*)**.

378. Zlomek výdutě mísy germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený oběžnou rýhou. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy.

379. Zlomek dna mísovité nádoby germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu s prstencovitě utvářenou nožkou. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy.

380. Devět zlomků ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedohnědých odstínů povrchu zdobených šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 17:16*)**.

381. Fragment miniaturního esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu, jehož okraj je protlačovaný prstovými důlky a výduť zdobená řadami prstových důlků s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 20:7*)**.

382. Tři fragmenty ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedohnědých odstínů povrchu s částí výdutě, která nese výzdobu prstových důlků s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

383. Čtyřicet pět zlomků ven vyhnutých nezdobených okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 17:14–15*)**.

384. Fragment ven vyhnutého kyjovitého okraje hrncovité či terinovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem. Na rozhraní hrdla a výdutě je zbytek ryté výzdoby. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 17:12*)**.

385. Dvacet osm fragmentů ven vyhnutých zesílených okrajů terin germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky.

386. Fragment ven vyhnutého okraje hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem s kolínkovitým uchem. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky.

387. Fragment ven vyhnutého okraje hrnce nebo teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 17:13*)**.

388. Zlomek dovnitř zataženého okraje polokulovité misky s částí výdutě germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem zdobený na výduti velkým protlačeným kruhovým

důlkem lemovaným obráceným podkovovitým žlábkem. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 18:19*)**.

389. Zlomek dovnitř zataženého okraje polokulovité misky s částí výdutě germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem zdobený na spodku svislým širokým zahroceným žlábkem. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 18:21*)**.

390. Zlomek dovnitř zataženého okraje polokulovité misky s částí výdutě germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem zdobený pod okrajem dvojicí oběžných horizontálních rýh a na výduti dvěma svislými širokými žlábky. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 18:22*)**.

391. Zlomek dovnitř zataženého okraje polokulovité misky s částí výdutě germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem zdobený na výduti neuspořádanými šikmými žlábky. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 18:23*)**.

392. Fragment dovnitř zataženého okraje hlubší mísy s částí výdutě germánské v ruce zhotovené keramiky černého hlazeného povrchu zdobený na výduti řadami klínovitých vrypů. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku a slídy **(*tab. 19:5*)**.

393. Zlomek dovnitř zataženého okraje misky germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem zdobený na podhrdlí a části výdutě třemi šikmými žlábky. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky.

394. Zlomek dovnitř zataženého okraje misky germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky.

395. Zlomek dovnitř zataženého okraje misky germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu s částí výdutě, která je zdobená dvěma řadami drobných tečkovitých důlků. Materiál: jemná písčitá hlína s malými kamínky a slídou.

396. Dvacet devět fragmentů dovnitř zatažených okrajů misek germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: hlína s příměsí písku a malých kamínků **(*tab. 18:2*)**.

397. Čtrnáct fragmentů výdutí terin nebo mís germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem zdobených jedno- až pětiřadým ozubeným kolečkem (meandry, klikatky, linie). Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 18:3–14*)**.

398. Zlomek výdutě hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený jednořadým ozubeným kolečkem (motiv klikatky). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 18:15*)**.

399. Zlomek výdutě germánské v ruce zhotovené keramiky černého hlazeného povrchu zdobený kolkem v podobě rozetky. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 18:16*)**.

400. Zlomek výdutě hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený listovitými kolky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 18:17*)**.

401. Dva fragmenty výdutí hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedých odstínů povrchu zdobené řadou dutých kruhových kolků. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 18:18*)**.

402. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem nesoucí žlábkovanou výzdobu uspořádanou do geometrických motivů (čtverce a obdélníky). Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 18:24*)**.

403. Šest zlomků výdutí terin nebo mís germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem s výzdobou šikmých širokých žlábků. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 18:25–26*)**.

404. Dva zlomky výdutí terin nebo mís germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem s výzdobou dvou svislých širokých žlábků. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky.

405. Sedmnáct zlomků výdutí terin nebo mís germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem s výzdobou horizontálních rýh v kombinaci se šikmými nebo svislými širokými žlábky. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 18:27*)**.

406. Dva zlomky výdutí terin germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem s výzdobou v podobě horizontálních a svislých žlábků a kruhového důlku. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky.

407. Dva fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého nebo hnědého odstínu povrchu zdobené šikmými žlábky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

408. Fragment dna polokulovité mísy germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem s dovnitř protlačeným velkým důlkem (umbem). Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 18:20*)**.

409. Sedm fragmentů výdutí terin či mís germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem s plastickou výzdobou v podobě řad bradavkovitých výčnělků (barbotino). Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 19:1,3*)**.

410. Tři zlomky výdutí terin či mís hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobené řadami bradavkovitých výčnělků (barbotino). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 19:2*)**.

411. Fragment výdutě hrncovité nebo terinovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem s plastickým bochánkovitým výčnělkem. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 19:4*)**.

412. Fragment výdutě mísovité nádoby hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobený plastickým kulovitým výčnělkem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

413. Zlomek výdutě germánské v ruce zhotovené keramiky černého hlazeného povrchu zdobený klínovitými vrypy. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky.

414. Sedm zlomků výdutí mís germánské v ruce zhotovené keramiky černého hlazeného povrchu zdobených rýsovanými vysokými vlnicemi. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 19:16*)**.

415. Tři fragmenty výdutí mísovitých nádob jemné germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedých odstínů povrchu zdobené plastickou vodorovnou páskou a rytou klikatkou. Materiál: jemná písčitá hlína s malými kamínky.

416. Devět fragmentů výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 19:6–8*)**.

417. Šest fragmentů výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených zavěšovanými trojúhelníky vyplňovanými důlky či klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 19:9–10,12*)**.

418. Čtyři zlomky výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědých odstínů nebo černě hlazeného povrchu zdobené horizontálními plastickými přesekávanými lištami. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 19:11*)**.

419. Patnáct fragmentů výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených protisměrnými šikmými záseky v horizontálním pásu na maximální výduti (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 19:13–15*)**.

420. Sedm fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

421. Šedesát tři fragmentů výdutí hrncovitých a mísovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 19:17–21*)**.

422. Tři fragmenty výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědých odstínů povrchu zdobené hřebenovým šachovnicovým motivem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 19:22*)**.

423. Čtrnáct fragmentů výdutí hrncovitých nebo zásobnicovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených jemným plošným svislým rýhováním. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

424. Dva fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené mělce žlábkovanými šikmými geometrickými poli z hustě naskládaných linií (zaklíněné trojúhelníky – tzv. motiv vlčích zubů). Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

425. Šedesát šest fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených plošným rýhováním (vodorovné a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 20:1–5*)**.

426. Dvacet dva zlomků výdutí mís či hrnců hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených vysokými hřebenovými oblouky a půloblouky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

427. Devět fragmentů výdutí hrncovitých a mísovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených hřebenovými vícenásobnými vlnicemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

428. Sto osm fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 20:8–12*)**.

429. Dvanáct fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 20:6*)**.

430. Fragment spodní části hrnce s odsazeným dnem hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený na spodku výdutě řadami šikmých nehtových vrypů. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

431. Fragment výdutě hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený velkými kruhovými prstovými důlky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

432. Pět fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených drobnými kruhovými důlky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

433. Dvanáct zlomků kolínkovitě ohnutých uch hrnců hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

434. Tři zlomky páskových uch hrnců hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

435. Dno s prstencově utvářenou nožkou terinovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku.

436. Osm fragmentů mírně odsazených den terin germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky.

437. Zlomek dna na nožce nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

438. Zlomek spodku s rovným dnem hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený vysokými hřebenovanými rytými oblouky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

439. Šest fragmentů odsazených den hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

440. Sedm fragmentů perforovaných výdutí cedníků hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

441. Čtyři sta nezdobených fragmentů z výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

442. Plochý keramický hrací kámen kruhového tvaru, který je z obou stran zdobený nepravidelnými řadami drobných důlků a rytým motivem ve tvaru písmene X. Rozměry: průměr 2,6 cm, tloušťka 1,2 cm **(*tab. 21:9*)**.

443. Pět keramických přeslenů kónického a dvojkónického tvaru. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 21:4–8*)**.

3. Blatnice pod Svatým Antonínkem II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68. Ve středu lučíku je jednoduché kruhové plastické žebro. Vinutí má po čtyřech závitech na každé straně, jehla je zachována celá. Nožka trojúhelníkovitého tvaru je zdobená dvěma prolamovanými kruhovými otvory, patka je ukončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 4,1 cm, max. šířka 1,75 cm, výška 1,9 cm **(*tab. 21:10*)**.

2. Zlomek bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Zachována je pouze lichoběžníkovitě utvářená nožka s plným obdélníkovým zachycovačem s ohr-

nutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,3 cm, max. šířka 1,05 cm **(*tab. 21:13*)**.

3. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Lučík je páskový, střechovitého průřezu. Vinutí obsahuje čtyři závity, jehla je zachována. Rozměry: délka 5 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 21:12*)**.

4. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Lučík je deformovaný páskový, střechovitého průřezu. Vinutí obsahuje čtyři závity, jehla je odlomena v třetině délky. Nožka je k lučíku přichycena čtyřmi závity omotaného drátku. Lučík je zdobený dvojicí horizontálních žlábků na hlavici a u podvázané nožky. Nožka nese stejnou výzdobu na obou koncích. Rozměry: délka 4,6 cm, max. šířka 0,5 cm, výška 2 cm **(*tab. 21:11*)**.

5. Bronzové opaskové nákončí tvaru protáhlého prutu se zahroceným koncem s jedním zachovaným nýtem v horní části typu Madyda-Legutko 3. Rozměry: délka 5,7 cm, max. šířka 0,7 cm, tloušťka 0,4 cm **(*tab. 21:14*)**.

6. Bronzový ozdobný nýt kruhového tvaru. Ve středu kruhové plochy je kuželovitý výstupek. Spodní konec nýtu je ukončen odlomenou kruhovou ploškou. Rozměry: průměr 2,3 cm, tloušťka 0,1 cm **(*tab. 21:16*)**.

7. Bronzová součást koňského postroje (?) obloukovitého tvaru s otvorem uprostřed. Rozměry: 2,87 × 3,55 cm **(*tab. 21:15*)**.

4. Blatnice pod Svatým Antonínkem III (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2010–2013, 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Mince (D. K.). Salonina, ražba za Galliena, Siscia, antoninianus, 260–268 (sole reign)
A: Oděné poprsí s diadémem doprava, půlměsíc na oděvu, SALONINA AVG
R: Concordia sedící doleva, drží pateru a roh hojnosti, v exergu nečitelný, CONCOR[DIA] AVG
AE; 19,60/20,18 mm; 2,915 g
RIC 5/1, 198, č. 752
(*tab. 21:17*)

2. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, antoninianus, druhá polovina 3. století (?)
A: Nečitelný
R: Nečitelný
AE; 18,93/17,65 mm; 1,799 g
RIC ?
(*tab. 21:18*)

3. Mince (E. K.). Volusianus (?), neurčená mincovna, as, 251–253 (?)
A: Busta vpravo, věnec, ...VIB VOLVSIANVS AVG?
R: Nečitelný obraz a opis
AE; 26,90/26,75 mm; 8,199 g; zach. 4 (provrtaný otvor)
RIC ?
(*tab. 21:19*)

4. Jednodílná bronzová spona s prohnutým lučíkem varianty A 2a. Plechový lučík půlkruhového průřezu nese ve středu délky dvojkónické plastické žebro, horní část lučíku je rozšířená a zdobená dvěma svislými řadami horizontálních rýžek. Vinutí a jehla chybí. Zužující se obdélný zachycovač je prolamovaný (jeden kruhový a dva obdélníkové otvory). Rozměry: délka 6,6 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 3,15 cm **(*tab. 22:1, 151:11*)**.

5. Fragment dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je horní část rozšiřujícího se lučíku trojúhelníkovitého průřezu. Vinutí na tyčince obsahuje tři závity na levé straně a dva závity na pravé straně. Jehla chybí. Rozměry: délka 2,1 cm, max. šířka 1,9 cm **(*tab. 22:2*)**.

6. Fragment bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Lučík má půlkruhový průřez, polokruhová záhlavní destička je nezdobená. Dochováno kompletní vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Nožka se zachycovačem je odlomená. Rozměry: délka 2,65 cm, max. šířka 1,7 cm, výška 1,2 cm **(*tab. 22:3*)**.

7. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený páskový lučík má obdélníkový průřez. Dochována jehla i kompletní vinutí, které je rozpletené. Rozměry: délka 6,2 cm, max. šířka 0,5 cm, výška 1,25 cm **(*tab. 22:6*)**.

8. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený tyčinkovitý lučík má kruhový průřez. Dochována část vinutí s jehlou odlomenou zhruba v třetině délky. Rozměry: délka 8,2 cm, max. šířka 0,45 cm, výška 3,45 cm **(*tab. 22:5*)**.

9. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený tyčinkovitý lučík má obloukovitý průřez. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,1 cm, max. šířka 0,5 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 22:4*)**.

10. Bronzová šicí jehla kruhového průřezu. Oválné ouško je z horní strany odlomené. Rozměry: délka 6,2 cm, šířka 0,2 cm **(*tab. 22:8*)**.

11. Bronzová šicí jehla kruhového průřezu. Ouško je zcela odlomené, pod ním výzdoba trojice horizontálních jemných rýžek. Rozměry: délka 4,15 cm, šířka 0,1 cm **(*tab. 22:7*)**.

5. Blatnička (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělé nálezy.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Karel Fryc, Veselí nad Moravou.

1. Mince (E. K.). Elagabal (Antoninus IV.), Řím, denár, 219
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, IMP ANTONINVS PIVS AVG
R: Ve středu legionářský orel, po stranách vojenské standarty, u každé z nich štít, FIDES MILITVM
Ag; 19,56/19,65 mm; 2,872 g; zach. 2
RIC 4/2, č. 78
(*tab. 22:9*)

2. Mince (E. K.). Valentinianus I., Siscia, centenionalis, 364–367
A: Busta vpravo, perlovcový diadém, DN VALENTINIANVS PF AVG
R: Voják s labarem kráčí vpravo, hledí vlevo na klečícího zajatce, GLORIA ROMANORVM, -/-//BSIS
AE; 16,89/18,02 mm; 2,486 g; zach. 3
RIC 9, č. 5; LRBC 1271
(*tab. 22:10*)

6. Boršice u Blatnice (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: ojedinělé nálezy.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Dvojdílná masivní bronzová noricko-panonská spona s křidélky na lučíku variant A 238n–o. Lučík obdélníkového průřezu má v horní třetině ploché kruhové kolínko, z obou bočních stran je zdobený horizontální rýhou s okrajem drobně puncovaným. Horní část lučíku je plochá, trojúhelníkovitého tvaru. Křidélka u středového žebra jsou přitažena k sobě a jejich konce opatřeny hřibovitými knoflíky. Vinutí zachováno, jehla odlomena v polovině délky. Rozlomený obdélný prolamovaný lučík je tvořen v dochované horní řadě prolamované výzdoby střídáním motivů šestiúhelníkových a čtvercových otvorů spolu s drobnými kroužky. Rozměry: délka 11 cm, max. šířka 1,8 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 22:13, 148:1*)**.

2. Dvojdílná masivní bronzová noricko-panonská spona s křidélky na lučíku varianty A 238b. Lučík obdélníkového průřezu má v horní třetině ploché kruhové kolínko, z jeho spodní strany se k němu ohýbají křidélka odtažená od sebe, s konci doplněnými jednoduchými kolíky. Horní část lučíku je plochá, trojúhelníkovitého tvaru. Vinutí kompletně zachováno (čtyři závity na každé straně), jehla odlomena v poslední pětině délky. Horní okraj odlomeného zachycovače nese relikty prolamované výzdoby, kdy se drobné kruhové otvory střídají s velkými obdélníkovými rámečky. Lučík je z boční strany zdobený horizontální rýhou s okrajem drobně puncovaným důlky. Rozměry: délka 14,3 cm, max. šířka 3,6 cm, výška 5,6 cm **(*tab. 22:12*)**.

3. Jednodílná železná spona s obdélníkovou nožkou. Nezdobený páskový lučík má půlkruhový průřez. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity, horní tětivou a odlomenou jehlou. Zachycovač nožky je odlomený. Rozměry: délka 5,38 cm, max. šířka 1,2 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 22:11*)**.

7. Březolupy (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Milan Křižka, Březolupy.

1. Bronzová dvojdílná vendická spona varianty A 41 Z. Široký páskový lučík má jednoduché půlkruhovité plastické žebro a jeho horní část nese rytou výzdobu (trojice svislých linií). V trubičce zachován železný drátek původního vinutí. Spodní část nožky je zdobená horizontálním žlábkem. Jehla chybí. Rozměry: délka 4 cm, max. šířka 2,7 cm, výška 2 cm **(*tab. 23:1*)**.

8. Bzenec (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68. Horní část lučíku je lichoběžníkovitě rozšířená, vinutí se čtyřmi závity na levé straně a třemi závity na pravé straně je chráněno postranními křidélky. Jehla je odlomená. Vrchol lučíku je opatřen profilovaným středovým žebrem. Zachycovač je odlomený v polovině délky, nese relikt jednoho kruhového otvoru. Rozměry: délka 4,9 cm, max. šířka 1,95 cm, výška 2,07 cm **(*tab. 23:2*)**.

2. Polovina nezdobené bronzové pinzety s vějířovitě zakončenými rameny typu Beilke-Voigt III. Zachováno je pouze jedno rameno. Rozměry: délka 5,35 cm, max. šířka 2,2 cm **(*tab. 23:3*)**.

9. Čejč I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Mince (E. K.). Gallienus, Řím, antoninianus, 253–268
A: Nezřetelná hlava vpravo, paprskovitá koruna, nezřetelná legenda, ...LIENVS AVG
R: Stojící postava s pohledem vlevo, legenda nečitelná
Ag; 18,53/20,74 mm; 2,177 g; zach. 4 (silně zkorodovaná)
RIC ?
(*tab. 23:4*)

10. Čejč II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012–2013.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Stanislav Vašíček, Hodonín (1–2, 5–6); soukromá sbírka Miroslav Chludil, Dubňany (3); soukromá sbírka Petr Turek, Dolní Bojanovice (4); soukromá sbírka Karel Chludil, Ratíškovice (7–9).

1. Mince (E. K.). Domitianus, Řím, denár, 80
A: Hlava vpravo, zničená probitím, (CAES)AR AVG DOMITIAN...
R: Dvě ruce drží legionářského orla, nečitelný opis PRINCEPTS IVVENTVTIS
Ag; 18,72/17,63 mm; 2,912 g; zach. 5 (probitý otvor ve středu)
RIC 2, č. 96
(*tab. 23:5*)

2. Mince (E. K.). Antoninus Pius, Řím, as, 155–156
A: Hlava vpravo, věnec, ...AVG PIVS PP TRP XIX
R: Ženská postava v dlouhém rouchu stojí vlevo, drží jablko a roh hojnosti, COS IIII
AE; 26,86/24,61 mm; 10,420 g; zach. 3
RIC 3, č. 954
(*tab. 23:6*)

3. Mince (E. K.). Licinius, Siscia, follis, 313–315
A: Hlava vpravo, věnec, IMP LIC LICINIVS PF AVG
R: Jupiter stojí vlevo, přes ramena má přehozený chlamys, drží Viktorii na glóbu a sceptrum, u nohou vlevo stojí orel s věncem v zobáku, IOVI CONSERVATORI, -/A//SIS
AE; 20,88/21,92 mm; 2,911 g; zach. 2
RIC 7, č. 8
(*tab. 23:7*)

4. Dvojdílná bronzová spona s válcovitou hlavicí a plasticky členěným lučíkem typů A 95–97. Široký páskový lučík je profilován třemi masivními horizontálními žebry. Trubička se zapínacím mechanismem je odlomená, chybí také jehla. Zachycovač je protáhlý obdélný. Rozměry: délka 4,05 cm, max. šířka 2,55 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 23:8, 153:12*)**.

5. Fragment terry sigillaty z těla neurčitelné tenkostěnné nádoby (hladká TS); materiál homogenní, narůžovělé barvy; povrch červenohnědý, mírně obitý a poškrábaný, matný lesk (max. délka 2,8 cm, síla 0,4 cm). Neurčitelný fragment; 2.–3. století.

6. Okraj terry sigillaty z mísy Drag. 37; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch hnědočervený, značně obitý, matný lesk (výška 2,8 cm, šířka 2,4 cm, max. délka 3,4 cm, síla 0,7 cm). Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 23:9*)**.

7. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37, zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 3,6 cm, šířka 3,1 cm, max. délka 4,2 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba (zčásti obitá a zasintrovaná): vpravo část velkého listu Ri-Fi: P62, vlevo část vegetativního motivu (stonku), z jeho vnitřní strany relikt kolku se dvěma písmeny [B. F. Atto]NI (retrograficky; Lu-Ri: Taf. 36, 255). Rheinzabern, B. F. Attoni; Bernhardova podskupina IIa, po 175/178–210/220 **(*tab. 23:10, 143:20*)**.

11. Čejkovice I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus, Řím, antoninianus, 268–270
A: Busta vpravo, paludamentum, IMP C CLAVDIVS AVG
R: Fides stojí vlevo, drží standartu a sceptrum, FIDES EXERCI
AE; 19,85/19,67 mm; 3,024 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 36
(*tab. 23:11*)

12. Čejkovice II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014–2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím (?), neurčený typ mince
A: Zkorodovaný obraz, nečitelný
R: Zkorodovaný obraz, nečitelný
AE; 21,86/15,19 mm; 4,209 g; zach. 5 (polovina mince)
(*tab. 23:12*)

2. Dvojdílná bronzová vendická spona mladší varianty západní série se širokým páskovým lučíkem typu A 26. Horní polovina lučíku je bez výzdoby, středové žebro je jednoduché, nožka střechovitě hraněná. Obdélný zachycovač je zkosený. Odlomená horní část lučíku, vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,8 cm, max. šířka 1,1 cm, výška 1,85 cm **(*tab. 23:13*)**.

3. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona s polokruhovitou záhlavní destičkou zdobenou pěti řadami rytých klikatek (tzv. vlčích zubů) varianty Jobst 13D. Zachováno je kompletní vinutí se šesti závity, horní tětivou a celou jehlou. Vyšší plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 4 cm, max. šířka 0,9 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 23:14, 149:13*)**.

4. Dvojdílná bronzová germánská destičkovitá spona s olámanou polovinou destičky. Zachováno je kompletní vinutí se šesti závity na každé straně a částí jehly. Zachycovač chybí. Rozměry: délka 2,4 cm, max. šířka 2,3 cm, výška 0,8 cm **(*tab. 23:15*)**.

5. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem a dolním vinutím. Lučík má půlkruhový průřez. Z vinutí zachována část osky a jeden závit. Rozměry: délka 2,45 cm, max. šířka 1 cm **(*tab. 23:17*)**.

6. Ohnutá dvojdílná bronzová spona s hrotitou nožkou a páskovým lučíkem. Patka nožky je ukončena profilovaným knoflíkem. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,1 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 23:19*)**.

7. Ohnutá jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Jednoduchý tyčinkovitý lučík má kosočtverečný průřez, nožka je metopovitě zdobená dvěma podélnými prožlabenými poli a horizontálními rýžkami. Zachováno je rozpletené vinutí s částí jehly. Rozměry: délka 3,3 cm, max. šířka 0,63 cm **(*tab. 24:1*)**.

8. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Páskový lučík obdélníkovitého průřezu je zdobený rytou svislou vlnovkou. Zachován je jeden závit vinutí, jehla chybí. Rozměry: délka 4,07 cm, max. šířka 0,95 cm **(*tab. 23:20*)**.

9. Ohnutá jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Nezdobený páskový lučík má obdélníkovitý průřez. Vinutí s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 24:2*)**.

10. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Nezdobený tyčinkovitý lučík má kosočtverečný průřez. Z vinutí dochován jeden závit, jehla chybí. Rozměry: délka 3,6 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 23:18*)**.

11. Fragment bronzové římskoprovinciální raménkové spony typu Pröttel 3/4. Zachováno je pouze jedno rameno s velkým cibulovitým knoflíkem na konci. Rozměry: délka 2,75 cm, max. šířka 1,5 cm **(*tab. 23:16*)**.

12. Masivní vinutí bronzové spony o jedenácti závitech. Rozměry: délka 4,5 cm, max. šířka 0,9 cm **(*tab. 24:3*)**.

13. Drobná bronzová opasková přezka s omegovitě utvářeným rámečkem a obdélnou příchytnou destičkou s otvorem pro nýt zhruba typu Madyda-Legutko E 1. Rozměry: délka 3,3 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 24:4*)**.

13. Čejkovice III (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Petr Turek, Dolní Bojanovice.

1. Bronzová destičkovitá (stoličkovitá) ostruha typu Jahn 23 s výraznými trojúhelníkovitými křidélky se dvěma nýty a nasazeným železným hráněným trnem. Jedno křidélko je odlomené. Rozměry: původní délka 3,7 cm, výška 3,42 cm **(*tab. 24:5*)**.

14. Dolní Bojanovice I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Petr Turek, Dolní Bojanovice (1, 3–4); soukromá sbírka Josef Pospíšil, Dolní Bojanovice (2, 5–6); Masarykovo muzeum v Hodoníně (7).

1. Mince (E. K.). Traianus, Řím, dupondius, 103–111 (?)
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, ...NERVAE TRAIANO AVG GER.....
R: Postava v dlouhém rouchu stojí vlevo, opírá se o sloup, legenda nečitelná
AE; 27,84/28,94 mm; 11,578 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 24:6*)

2. Mince (E. K.). Antoninus Pius, Řím, denár, 145–161
A: Hlava vpravo, věnec, ANTONINVS AVG PIVS PP

R: Liberalitas stojí vlevo, drží abacus (?) a roh hojnosti, TR PO COS IIII, v exergu LIB IIII
Ag; 17,16/16,65 mm; 3,100 g; zach. 2
(*tab. 24:7*)

3. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, Řím, dupondius, 173–174 (?)
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, M ANTONINVS AVG TRP XXVIII
R: Jupiter sedí vlevo, drží Viktorii a sceptrum, IMP VI COS III
AE; 24,93/26,69 mm; 13,042 g; zach. 3
RIC 3, č. 1100
(*tab. 24:8*)

4. Mince (E. K.). Valentinianus I. (?), neurčená mincovna, centenionalis, 364–375 (?)
A: Nezřetelná busta vpravo, na hlavě diadém, nečitelná legenda
R: Voják s labarem kráčí vpravo, pravou rukou drží na hlavě klečícího zajatce, těžko čitelná legenda GLORIA ROMANORVM
AE; 16,73/16,43 mm; 2,165 g; zach. 4
LRBC ?
(*tab. 24:9*)

5. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík trojúhelníkovitého průřezu nese polokruhovité středové žebro, patka nožky je ukončena jednoduchým zašpičatělým knoflíkem. Vinutí má po třech závitech na každé straně, jehla je odlomená. Rozměry: délka 4,25 cm, max. šířka 1,83 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 24:10*)**.

6. Dvojdílná bronzová spona s válcovitou hlavicí typu A 124. Dutý lučík je výrazně kolínkovitě ohnutý ve středu, nožka je vějířovitě rozšířená. Vinutí a jehla chybí, zachován je háček pro uchycení tětivy s otvorem pro nasazení osky vinutí. Rozměry: délka 2,4 cm, max. šířka 1,83 cm, výška 1,46 cm **(*tab. 24:11, 153:21*)**.

7. Bronzové opaskové nákončí trojúhelníkovitého tvaru zakončené kuličkou oddělenou plastickým žebrem varianty Madyda-Legutko 2.1. V horní části se nachází zatavený zbytek pravděpodobně železného nýtu. Rozměry: délka 3,8 cm, max. šířka 0,9 cm, tloušťka 0,3 cm **(*tab. 24:12*)**.

15. Dolní Bojanovice II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012–2013.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Josef Pospíšil, Dolní Bojanovice (1); soukromá sbírka Petr Turek, Dolní Bojanovice (2–4, 6–9); soukromá sbírka Stanislav Vašíček, Hodonín (5).

1. Bronzová soška stojícího nahého muže (Satyra?) přepásaného bederní rouškou. Pravou ruku má zvednutou, v lokti odlomenou. Levou ruku má podél těla, chybí zápěstí a dlaň. Levé chodidlo je mírně zvednuté směrem šikmo vzhůru. Může jít o antropomorfní podpěru bronzové mísy na trojnožce. Rozměry: výška 11,6 cm, max. šířka 3,7 cm **(*tab. 25:1*)**.

2. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68. Střed lučíku je opatřen jednoduchým plastickým žebrem, patka nožky zakončena profilovaným knoflíkem. Lichoběžníkovitý zachycovač je prolamován jedním kruhovým otvorem. Rozšířená horní část lučíku nemá křidélko nad vinutím, vinutí je dochováno (po třech závitech na každé straně), jehla je odlomená zhruba ve čtvrtině délky. Rozměry: délka 4 cm, max. šířka 1,75 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 24:13*)**.

3. Fragment horní části jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s křidélky nad vinutím. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: 2,55 × 2,1 cm **(*tab. 24:14*)**.

4. Fragment horní části jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s křidélky nad vinutím. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: 2,55 × 1,85 cm **(*tab. 24:15*)**.

5. Fragment horní části jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s křidélky nad vinutím. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: 2,25 × 1,6 cm **(*tab. 24:16*)**.

6. Dvojdílná bronzová vendická spona mladší varianty západní série se širokým páskovým lučíkem typu A 26. Horní polovina lučíku je zdobená svislým rýhováním, válcovité středové žebro je jednoduché, nožka střechovitě hraněná. Obdélný zachycovač je na konci odlomený. Odlomená hlavice lučíku, vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,7 cm, max. šířka 1,05 cm, výška 1,4 cm **(*tab. 23:17*)**.

7. Jednodílná bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79. Lučík má trojúhelníkovitý průřez, výrazné středové profilované žebro a nožka je zakončena profilovaným knoflíkem. Zachycovač je lichoběžníkovitého tvaru. Trubkovitá hlavice, středové žebro i knoflík na patce mají po straně rýhu pro vložení ozdobného drátku. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,8 cm, max. šířka 1,53 cm, výška 2,18 cm **(*tab. 24:18*)**.

8. Jednodílná bronzová spona s širším páskovým lučíkem, malou válcovitou hlavicí a rovně seříznutou nožkou s vyšším zachycovačem typů A 120–121. Tyčinkovitý lučík půlkruhovitého průřezu je hraněný, lichoběžníkovitě rozšířená nožka je zdobená dvěma horizontálními rytými liniemi. Nad vinutím se nachází polokruhová záhlavní destička. Z vinutí je zachován jeden závit, jehla chybí. Rozměry: délka 3,05 cm, max. šířka 1,05 cm, výška 2,25 cm **(*tab. 24:19*)**.

9. Fragment bronzové spony s podvázanou nožkou. Ohnutý páskový lučík je zdobený třemi svislými rytými liniemi. Zachováno je devět závitů ovinutí nožky. Nožka je odlomená, stejně jako horní část lučíku s vinutím a jehlou. Rozměry: délka 4,17 cm, max. šířka 1,15 cm **(*tab. 24:20*)**.

16. Dolní Bojanovice III (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělé nálezy.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Petr Turek, Dolní Bojanovice.

1. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typů A 67–69. Lučík polokruhového průřezu je uprostřed opatřen jednoduchým plastickým žebrem, vějířovitě rozšířená část lučíku je bez opěrných křidélek. Vinutí a jehla chybí. Nožka je odlomená. Rozměry: délka 3,3 cm, max. šířka 1,23 cm **(*tab. 25:2*)**.

2. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík je nezdobený, v místě napojení na nožku se nachází pouze trojice horizontálních rýh. Vinutí s jehlou chybí. Rozměry: délka 3,45 cm, max. šířka 0,53 cm, výška 1,77 cm **(*tab. 25:3*)**.

17. Dolní Bojanovice IV (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Josef Pospíšil, Dolní Bojanovice.

1. Bronzová soška stojícího nahého muže přepásaného bederní rouškou. Pravou ruku má zvednutou nad hlavu. Levá ruka je podél těla mírně šikmo, drží v dlani předmět diskovitého tvaru. Nohy jsou v nakročeném stavu, kdy pravá je ukročená směrem dopředu. Může jít o antropomorfní podpěru bronzové mísy na trojnožce. Rozměry: výška 13 cm, max. šířka 5,9 cm **(*tab. 25:4*)**.

18. Dolní Bojanovice/Josefov (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Josef Pospíšil, Dolní Bojanovice.

1. Mince (E. K.). Domitianus jako Caesar, ražba za Vespasiana, Řím, denár, 77–78
A: Hlava vpravo, (CAESAR AVG F) DOMITIANVS
R: Jezdec vpravo, v exergu COS V
Ag; 18,50/20,44 mm; 2,773 g; zach. 3
RIC 2, č. 957
(*tab. 25:5*)

19. Dubňany I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jan Král, Dubňany.

1. Dvojdílná litá bronzová spona se střechovitě hraněným lučíkem, drobnou válcovitou hlavicí a rovně seříznutou nožkou typu A 124. Masivní litý lučík je oddělen od nožky dvojicí žlábků. Naplocho seřezaná patka nožky má z čelní strany rytou výzdobu v podobě písmene X. Zachycovač je vysoký, obdélného tvaru. Zachováno je kompletní vinutí (sedm závitů na levé straně, šest závitů na pravé straně) s mírně ohnutou jehlou. Rozměry: délka 2,7 cm, max. šířka 2,55 cm, výška 1,6 cm **(*tab. 25:6, 153:22*)**.

20. Dubňany II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 1992, 1998, 2012, 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Miroslav Chludil, Dubňany.

1. Mince (E. K.). Alexander Severus, Řím, denár, 227
A: Hlava vpravo, věnec, IMP C M AVR SEV ALEXAND AVG
R: Pax běží vlevo, drží olivovou ratolest a sceptrum, PM TRP VI COS II PP
Ag; 19,12/18,01 mm; 1,920 g; zach. 2
RIC 4/2, č. 67
(*tab. 25:7*)

2. Mince (E. K.). Gordianus III., Moesia superior, Viminacium, velký bronz, 238–244
A: Busta vpravo, (IMP) CAES M ANT GORDIANVS AVG
R: Personifikace Moesie stojí čelně, hledí vlevo, ruce drží na býkovi a lvovi, (PMS COL VIM), -/-//AN (I?)
AE; 28,83/28,47 mm; 15,959 g; zach. 3
(*tab. 25:8*)

3. Skleněný tmavě modrý melounovitý korálek typu T-M 162. Po celém obvodu je opatřen svislými plastickými žebry. Rozměry: 2 × 1,6 cm, průměr otvoru 0,7 cm **(*tab. 26:1, 159:7*)**.

4. Okraj mísy terry sigillaty pravděpodobně Drag. 37, z obou stran odštípnutý; materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, dobře zachovalý, lesklý (výška 3 cm, šířka 5 cm, max. délka 5 cm, průměr ústí a síla neměřitelné). Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 25:12*)**.

5. Okraj mísy terry sigillaty Drag. 37, z vnější oblé strany odštípnutý; materiál oranžové barvy; povrch hnědočervený, místy obitý a setřelý, matný lesk (výška 3,9 cm, šířka 2,4 cm, max. délka 4,2 cm, síla 0,55–0,6 cm bez okraje). Westerndorf (?); 175/180–230/250 **(*tab. 25:11, 144:25*)**. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragmenty č. 6 a 7.

6. Okraj mísy terry sigillaty pravděpodobně Drag. 37, z vnější oblé strany i z boku odštípnutý; materiál oranžové barvy; povrch hnědočervený, značně obitý a setřelý, matný lesk (výška 2,7 cm, šířka 2,1 cm, max. délka 3,5 cm, síla 0,7 cm bez okraje). Westerndorf (?); 175/180–230/250 **(*tab. 25:10*)**. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragmenty č. 5 a 7.

7. Malý fragment výduti terry sigillaty snad Drag. 37, z vnitřní strany odštípnutý; materiál oranžové barvy; povrch hnědočervený, značně obitý, matný lesk (max. délka 2,5 cm, síla 0,6 cm). Reliéfní výzdoba: relikt neurčitelného reliéfního motivu. Westerndorf (?); 175/180–230/250 **(*tab. 25:9, 144:16*)**. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragmenty č. 5 a 6.

8. Okraj tenkostěnné miskovité nádoby terry sigillaty pravděpodobně Drag. 41; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, matný lesk (průměr ústí cca 12 cm, výška 2,7 cm, šířka 2,4 cm, max. délka 3,4 cm, síla 0,2–0,3 cm). Relikt zahloubené výzdoby provedený technikou vrubořezu (O&P: 224–226, Pl. LXXVIII:8; *Ruprechtsberger 1980*, 4, 40–43, Abb. 1, Taf. 4–5). Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 26:2, 143:28*)**.

21. Dubňany III (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělé nálezy.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012, 2014.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Miroslav Chludil, Dubňany.

1. Mince (E. K.). Římská republika, Marcus Antonius, legionářský denár, 32–31 př. n. l.
A: Galéra vpravo, v dolní části IIIVIR.R.P.C, nápis v horní části nečitelný
R: Setřelý, nečitelný
Ag; 18,54/16,27 mm; 2,764 g; zach. 4
Sydenham 1215–1253
(*tab. 26:3*)

2. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Nezdobený tyčinkovitý lučík je hraněný, má půlkruhovitý průřez. Z vinutí zachován jeden závit, jehla chybí. Rozměry: délka 4,7 cm, max. šířka 0,4 cm, výška 2,65 cm **(*tab. 26:5*)**.

3. Fragment spodní části bronzové spony s obdélníkovou nožkou. Zachována je pouze nožka s náznakem ryté výzdoby. Rozměry: délka 2,15 cm, max. šířka 0,77 cm **(*tab. 26:4*)**.

22. Dubňany IV (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Miroslav Chludil, Dubňany.

1. Bronzová pocínovaná římskoprovinciální šarnýrová spona s malými emailovými poli na lučíku varianty Riha 5.17.3. Obdélníkovitě rozšířená středová část lučíku je profilovaná čtyřmi svislými, jemně přesekávanými, plastickými lištami. Centrální svislá plocha je zdobená pěti vertikálně pod sebou umístěnými mašličkovitými poli s částečně zachovanými červenými a zelenými emailovými vložkami. Trojúhelníkovitě rozšířená nožka je opatřena geometrickou výzdobou vytvořenou drobnými důlky. Zachycovač je trojúhelníkovitého tvaru a má jeden prolamovaný otvor. V trubičce chybí vinutí a jehla. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 2,35 cm, výška 1,6 cm **(*tab. 26:7, 150:19*)**.

2. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. V horní části je lučík střechovitě hraněný, ve spodní části vytváří tři hrany. Ve středu lučíku je jednoduché polokruhové plastické žebro, patka nožky je zakončena kuželovitým knoflíkem. Po celém obvodu je lučík spony zdoben jemnou rytou klikatkou. Plný vysoký zachycovač má v levém horním rohu jeden otvor. Zachován je háček pro uchycení osky vinutí, vlastní vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,2 cm, max. šířka 1,12 cm, výška 2,6 cm **(*tab. 26:6*)**.

3. Větší část misky terry sigillaty Drag. 33 (okraj, výduť i spodek; podstavový prstenec je ale odlomen), vně na rovné (bez prohnutí) kónické výduti cca ve dvou třetinách výšky dva paralelní horizontální úzké žlábky (O&P: 189–191, Pl. LI; *Webster 1996*, 45, Fig. 30); materiál velmi homogenní, červenohnědé barvy; povrch hnědočervený, mírně otlučený, matný lesk (průměr ústí 13 cm, průměr spodku 7 cm, výška 7,7 cm, šířka 6,2 cm, max. délka 10,1 cm, síla 0,5–0,7 cm). Středogalské dílny (?); 2. století **(*tab. 26:8, 143:2*)**.

23. Hluk (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015–2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Jednodílná subtilní bronzová spona s odlomenou nožkou. Drátěný lučík je nezdobený, má kruhový průřez. Kompletně zachované vinutí (po dvou závitech na každé straně) i s jehlou. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 1,6 cm **(*tab. 26:9*)**.

2. Drobná bronzová opasková přezka v podobě obdélníkového rámečku zdobeného po stranách záseky. Jazýček chybí. Rozměry: 1,75 × 1,4 cm **(*tab. 26:10*)**.

3. Skleněný dvojkónický korálek tmavě zelené až černé barvy typu T-M 65. Rozměry: 2,63 × 1,45 cm, průměr otvoru 0,53 cm **(*tab. 26:11, 159:27*)**.

4. Zploštělý kulovitý skleněný korálek tmavě modré barvy typu T-M 30. Rozměry: 0,95 × 0,85 cm, průměr otvoru 0,35 cm **(*tab. 26:12, 159:32*)**.

5. Tři fragmenty ven vyhnutých kyjovitých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 26:13*)**.

6. Fragment výdutě teriny nebo mísy germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého hlazeného povrchu zdobený jednořadým ozubeným kolečkem (svislý ohraničený pásek vyplněný krokvicemi směřující hrotem dolů). Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 26:14*)**.

7. Čtyři fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené plošným rýhováním (vodorovné, svislé a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 26:16–17,19–20*)**.

8. Zlomek podhrdlí s výdutí hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený rytou vodorovnou linií a klikatkou doplněnou drobným kruhovým důlkem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 26:15*)**.

9. Tři fragmenty výdutí hrnců nebo mís germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 26:18*)**.

10. Dva fragmenty výdutí hrnců hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého a hnědošedého odstínu povrchu zdobené hustými svislými rytými liniemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 27:1*)**.

11. Čtyři fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 27:2–5*)**.

12. Sedmnáct fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 27:6–11*)**.

24. Hodonín I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Fragment bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Hlavice lučíku je vějířovitě rozšířená se zkosenými boky, středové žebro na lučíku je půlkruhového tvaru, spodní část lučíku je odlomená. Vinutí je zachováno pouze na levé straně, jehla je odlomená. Rozměry: délka 2,7 cm, max. šířka 1,5 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 27:12*)**.

2. Zlomek hlavice s háčkem k uchycení vinutí dvojdílné bronzové panonské trubkovité spony typu A 85. Rozměry: délka 1,85 cm, max. šířka 1,15 cm **(*tab. 27:13*)**.

3. Fragment bronzové pocínované šarnýrové západoprovinciální spony s podélně zdobeným lučíkem varianty Riha 5.12.2. Zachována je horní polovina lučíku s dvěma postranními svislými lištami na každé straně a středovým žlábkem. V trubičce chybí zapínací mechanismus s jehlou. Rozměry: délka 1,65 cm, max. šířka 1,68 cm **(*tab. 27:14*)**.

4. Fragment dvojdílné železné spony s válcovitou hlavicí. Zachován je široký páskový lučík přecházející v lichoběžníkovitou nožku s rovně seříznutou patkou a částí odlomeného plného zachycovače. Hlavice s vinutím chybí. Rozměry: délka 2,85 cm, max. šířka 1,9 cm **(*tab. 27:15*)**.

5. Ohnutá jednodílná bronzová spona s klínovitou nožkou. Široký páskový lučík je zdobený svislou vysokou rytou klikatkou. Nožka je střechovitě utvářená, s pouzdrovým zachycovačem. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 3,25 cm, max. šířka 0,95 cm, výška 2,83 cm **(*tab. 27:16, 155:26*)**.

6. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Páskový lučík nese rytou výzdobu (okrajové svislé klikatky, středové důlky), nožka je zdobená metopovitě. Široký obdélný zachycovač má výrazně ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla je odlomená v třetině délky. Rozměry: délka 5,75 cm, max. šířka 1,63 cm, výška 1,73 cm **(*tab. 27:17, 157:13*)**.

7. Deformovaná jednodílná železná spona s odlomenou nožkou. Litý tyčinkovitý lučík má čtvercový průřez, z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,68 cm, max. šířka 1 cm, výška 2,9 cm **(*tab. 27:18*)**.

8. Jazýček bronzové opaskové přezky. Rozměry: délka 1,65 cm **(*tab. 27:19*)**.

9. Fragment spodní části bronzového nákončí opasku zakončeného kuličkou s kyjovitým výčnělkem varianty Madyda-Legutko 2.6. Rozměry: délka 2,25 cm, max. šířka 0,77 cm **(*tab. 27:20*)**.

10. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 1,5 cm, tloušťka 0,45 cm **(*tab. 27:21*)**.

11. Dva zlomky výdutí džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky zdobené krátkými svislými či šikmými záseky v horizontálních řadách. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

12. Zlomek výdutě prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky se zachovaným plastickým oběžným prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

13. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

14. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

15. Zlomek výdutě teriny nebo mísy germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem zdobený dvojřadým ozubeným kolečkem (svislé linie). Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy.

16. Zlomek výdutě mísy germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem zdobený drobnými hřebenovými půlobloučky. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy.

17. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený dvěma oběžnými horizontálními rýhami. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy.

18. Dva fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobené vysokými hřebenovými vlnicemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

19. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený mělkými hřebenovými vlnicemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

20. Zlomek výdutě větší nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený hustým svislým jemným rýhováním. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

21. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený plošným rýhováním (křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

25. Hodonín II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2008.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Miroslav Chludil, Dubňany.

1. Polovina skleněného melounovitého korálku z průzračného až zelenkavého skla typu T-M 155. Rozměry: 1,48 × 1,45 cm, průměr otvoru 0,2–0,5 cm **(*tab. 27:22*)**.

26. Hodonín III (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Stanislav Vašíček, Hodonín.

1. Mince (E. K.). Gallienus (?), neurčená mincovna, antoninianus, 253–268 (?)
A: Zkorodovaný obraz, slabě zřetelná hlava vpravo, ...LL.....
R: Zkorodovaný, neurčitelný obraz
AE; 16,96/19,15 mm; 1,938 g; zach. 5 (část mince odlomená)
RIC ?
(*tab. 27:23*)

2. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Nezdobený lučík má jednoduché půlkruhovité středové žebro, patka nožky je zakončena kulovitým knoflíkem. Zachycovač je plný, obdélného tvaru. V horní části lučíku je zachován pouze háček k uchycení osky vinutí, vlastní vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,95 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 27:24*)**.

27. Horní Němčí (okr. Uherské Hradiště)

Charakter nálezu: hromadný mincovní nález.
Doba uložení: po 162.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr v květnu 2011 v lese pomocí detektoru kovů, mince se nacházely na ploše cca 9 m^2 v hloubce asi 10–15 cm pod povrchem. Osm mincí se nacházelo pohromadě, zbytek byl roztroušen jednotlivě poblíž bez jakýchkoliv jiných nálezů.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jan Halíček, Hrubá Vrbka (1–2, 5–7, 11–14, 16); soukromá sbírka Kamil Pecháček, Brno (3–4, 8–10, 15).

1. Mince (D. K.). Římská republika, C. Postumius Tatius (?), Řím, denár, 74 př. n. l.
A: Oděné poprsí Diany doprava, v exergu C. POSTVMI [/ A] ?
R: Lovecký pes běžící doprava
Ag; 18,23/17,38 mm; 3,035 g
Crawford 394/1a
(*tab. 28:1*)

2. Mince (D. K.). Vespasianus, Řím, denár, 69–71
A: Ověnčená hlava doprava, IMP CAESAR VESPASIANVS AVG
R: Pax sedící doleva, drží ratolest a caduceus, COS ITER TR POT
Ag; 17,70/16,96 mm; 2,529 g
RIC 2, 16, č. 10
(*tab. 28:2*)

3. Mince (D. K.). Vespasianus, Řím, denár, 69–71
A: Ověnčená hlava doprava, CAESAR VESP[ASIANVS AVG]
R: Zajatá Židovka sedící doprava, v pozadí trofej se zbraní, v exergu IVDAEA
Ag; 17,06/16,61 mm; - g
RIC 2, 16, č. 15
(*tab. 28:3*)

4. Mince (D. K.). Vespasianus, Řím, denár, 72
A: Ověnčená hlava doprava, IMP CAES VESP AVG P M
R: Pax sedící doleva, drží hůl a ratolest, TRI POT II COS III P P
Ag; 16,35/16,06 mm; - g
RIC 2, 19, č. 39; RIC 2/1, č. 41 – datováno do 71 AD
(*tab. 28:4*)

5. Mince (D. K.). Vespasianus, Řím, denár, 72–73
A: Ověnčená hlava doprava, [IMP] CAES VESP AVG [P] M COS IIII,
R: Vesta stojící doleva, drží simpulum a žezlo, VES-TA v mincovním poli
Ag; 17,51/15,95 mm; 2,286 g
RIC 2, 20, č. 50
(*tab. 28:5*)

6. Mince (D. K.). Vespasianus, Řím, denár, 73
A: Ověnčená hlava doprava, IMP CAES VESP AVG CENS
R: Vespasianus sedící doprava, drží žezlo a ratolest, PONTIF MAXIM
Ag; 18,61/19,59 mm; 2,533 g
RIC 2, 21, č. 65
(*tab. 28:6*)

7. Mince (D. K.). Vespasianus, Řím, denár, 74
A: Ověnčená hlava doprava, IMP CAESAR VESP AVG
R: Okřídlený caduceus, PONT MAX TR P COS V
Ag; 18,13/17,05 mm; - g
RIC 2, 24, č. 84
(*tab. 28:7*)

8. Mince (D. K.). Domitianus, Řím, denár, 79
A: Ověnčená hlava doprava, CAESAR AVG F DOMITIANVS COS VI
R: Vesta sedící doleva, drží palladium a žezlo, PRINCEPS [IVVENTVTIS]
Ag; 17,30/16,02 mm; - g
RIC 2, 43, č. 244; RIC 2/1, č. 1087
(*tab. 28:8*)

9. Mince (D. K.). Domitianus, ražba za Vespasiana, Řím, denár, 79
A: Ověnčená hlava doprava, CAESAR AVG F DOMI[TIANVS]
R: Vlčice kojící dvojčata, pod nimi člun, [COS V]
Ag; 17,99/17,92 mm; - g
RIC 2, 43, č. 241; RIC 2/1, č. 961
(*tab. 28:9*)

10. Mince (D. K.). Domitianus, ražba za Vespasiana, Řím, denár, 80
A: Ověnčená hlava doprava, [CAES]AR AVG F DOMITIANVS COS [VI]
R: Semknuté ruce před orlem legie, [PRI]NCE[PS] I[VENTVTIS]
Ag; 18,21/17,37 mm; - g
RIC 2, 156, č. 18; RIC 2/1, č. 1081
(*tab. 28:10*)

11. Mince (D. K.). Domitianus, Řím, denár, 4. skupina, 81
A: Ověnčená hlava doprava, IMP CAES DOMITIANVS AVG P M
R: Věnec na kurulském křesle, TR P COS VII-DES VIII P P
Ag; 16,70/18,10 mm; 2,695 g
RIC 2, 156, č. 18
(*tab. 28:11*)

12. Mince (D. K.). Traianus, Řím, denár, 101–102
A: Ověnčená hlava doprava, IMP CAES NERVA TRAIAN AVG GERM
R: Herkules stojící na podstavci, drží kyj, jablko a lví kůži, P M TR P COS IIII P P
Ag; 18,13/18,56 mm; 2,449 g
RIC 2, 247, č. 49
(*tab. 28:12*)

13. Mince (D. K.). Hadrianus, Řím, denár, 134–138
A: Hlava Hadriana doprava, HADRIANVS AVG COS III P P
R: Viktoria stojící doprava, drží ratolest, VICTORIA AVG
Ag; 16,99/17,44 mm; 2,659 g
RIC 2, 372, č. 282
(*tab. 28:13*)

14. Mince (D. K.). Marcus Aurelius jako Caesar, ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 140–144
A: Vousatá hlava doprava, AVRELIVS CAESAR--AVG PII F COS
R: Náboženské náčiní, džbán, naběračka, PIETAS AVG
Ag; 16,75/19,07 mm; 2,788 g
RIC 3, 79, č. 424a
(*tab. 28:14*)

15. Mince (D. K., revize J. M.). Marcus Aurelius, ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 149–156
A: Neoděné poprsí doprava, AVRELIVS CAES-AR AVG PII FIL
R: Stojící Minerva se štítem a modiem, TR POT-IIII[VIII]-COS II
Ag; 17,92/18,29 mm; - g
RIC 3, č. 83/450b (?), 86/459a (?); BMC RE III, č. 103/715 (?); SB--664a (zdroj: ibercoin, Auction 14, 26. 6. 2014)
(*tab. 28:15*)
Poznámka: pravděpodobně neznámá varianta Minervy; reverz TR POT-IIII-COS II odpovídá RIC 3, č. 83/450b opisem, ale nikoliv obrazem; BMC RE III č. 103/715 sice drží sovu, ale evidentně je zde jinak umístěný štít a navíc kopí; analogie s opisem reverzu TR POT-VIII-COS II neodpovídá zcela RIC 3, č. 86/459a, neboť zde chybí kopí.

16. Mince (D. K.). Lucius Verus, Řím, denár, 161–162
A: Hlava Lucia Vera doprava, IMP L AVREL VERVS AVG
R: Providentia stojící doleva, drží globus a roh hojnosti, PROV_DEOR TRP II COS II
Ag; 16,49/17,33 mm; 2,405 g
RIC 3, 253, č. 482
(*tab. 28:16*)

28. Hroznová Lhota I (okr. Hodonín)

Charakter nálezu: pohřebiště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014–2017.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jakub Koryčanský, Hroznová Lhota (1, 3, 5, 8–10, 13, 15–16, 18, 20–21, 24–25, 27–30, 32, 34–35, 37, 40, 45–46, 48, 52, 55–61, 63–64, 66–68, 71–72, 75, 77, 80, 82–83, 85–134); soukromá sbírka Josef Uřičář a František Malář, Kněždub (2, 4, 6–7, 11–12, 14, 17, 19, 23, 26, 33, 36, 38–39, 41–42, 44, 47, 49–51, 53–54, 62, 65, 69–70, 73–74, 76, 78–79, 81, 84, 135); Masarykovo muzeum v Hodoníně (22, 31, 43).

1. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, 1.–2. století (?)
A: Zkorodovaný, nečitelný
R: Zkorodovaný, nečitelný, na pravé straně plochy C
AE; 16,99/16,32 mm; 2,533 g; zach. 5 (ve středu vyvrtaný velký otvor)
RIC ?
(*tab. 28:17*)

2. Mince (E. K.). Hadrianus, Řím, denár, 117–138
A: Hlava vpravo, z legendy čitelná jen část IMP CAES..... ANVS AVG
R: Stojící postava vpravo, v levé ruce drží kopí, z legendy čitelná část .....RP COS...
Ag; 13,75/18,57 mm; 1,211 g; zach. 2 (polovina mince)
RIC ?
(*tab. 28:18*)

3. Mince (E. K.). Hadrianus (?), Řím, denár, 117–138 (?)
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, zachovala se jen část tváře, z legendy .....RI...
R: Úplně zničený obraz, nečitelná legenda

Ag (jen na povrchu mince), pravděpodobně suberát; 17,31/18,48 mm; 2,465 g; zach. 5 (poškozená ohněm?)
RIC ?
(*tab. 28:19*)

4. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 se dvěma kruhovými prolamovanými otvory v zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází kruhové profilované žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice s výraznými postranními křidélky kryje vinutí, které je i s jehlou odlomené. Patka nožky je ukončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 5,65 cm, max. šířka 1,78 cm, výška 2,03 cm **(*tab. 29:1, 148:9*)**.

5. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 se dvěma kruhovými prolamovanými otvory v zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází kruhové profilované žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice s postranními křidélky kryje vinutí, kompletně zachované na levé straně s horní tětivou. Jehla chybí. Patka nožky je ukončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 4,4 cm, max. šířka 1,85 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 29:2, 148:10*)**.

6. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 se dvěma kruhovými prolamovanými otvory v zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází polokruhové profilované žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice se zkosenými boky s výraznými postranními křidélky kryje vinutí, zachované rozpletené na levé straně. Jehla chybí. Patka nožky je ukončena zahroceným kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 4,22 cm, max. šířka 1,88 cm, výška 1,73 cm **(*tab. 29:3, 148:11*)**.

7. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 se dvěma kruhovými prolamovanými otvory v lichoběžníkovém zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází polokruhové profilované žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice s postranními křidélky kryje vinutí, kompletně zachované na levé straně s horní tětivou. Jehla chybí. Střechovitě tvarovaná nožka je na patce ukončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 3,55 cm, max. šířka 1,7 cm, výška 1,83 cm **(*tab. 29:4*)**.

8. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 s jedním velkým kruhovým prolamovaným otvorem v lichoběžníkovém zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází kruhové žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice se zkosenými boky s postranními křidélky kryje vinutí, kompletně zachované na levé straně. Jehla chybí. Střechovitě tvarovaná nožka je na patce ukončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 3,85 cm, max. šířka 1,4 cm, výška 1,65 cm **(*tab. 29:5, 148:12*)**.

9. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 s jedním drobným kruhovým prolamovaným otvorem v zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází kruhové profilované žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice s postranními křidélky kryje vinutí, kompletně zachované na levé straně s horní tětivou. Jehla chybí. Patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 3,92 cm, max. šířka 1,7 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 29:6*)**.

10. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 s jedním kruhovým prolamovaným otvorem v lichoběžníkovém zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází jednoduché kruhové žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice s postranními křidélky kryje vinutí, kompletně zachované na levé straně. Jehla chybí. Patka nožky je ukončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 3,62 cm, max. šířka 1,4 cm, výška 2,42 cm **(*tab. 29:7*)**.

11. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 s relikty kruhových prolamovaných otvorů v olámaném zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází profilované kruhové žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice s postranními křidélky kryje vinutí, které je spolu s jehlou odlomené. Patka nožky je ukončena nevýrazným knoflíkem. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 1,23 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 29:8*)**.

12. Ohnutá jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 s relikty kruhových prolamovaných otvorů v olámaném zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází dvojkónické kruhové žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice s postranními křidélky kryje vinutí, které je spolu s jehlou odlomené. Rozměry: délka 3,28 cm, max. šířka 1,47 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 29:9*)**.

13. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 s relikty kruhových prolamovaných otvorů v olámaném zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází prosté kruhové žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice s výraznými postranními křidélky kryje vinutí, které je spolu s jehlou odlomené. Rozměry: délka 5,35 cm, max. šířka 1,9 cm, výška 1,82 cm **(*tab. 29:10*)**.

14. Deformovaná jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 s relikty kruhových prolamovaných otvorů v olámaném zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází dvojkónické kruhové žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice s výraznými postranními křidélky kryje vinutí, které je zachované pouze na levé straně s horní tětivou. Jehla chybí. Patka nožky je zakončena kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 2,15 cm, max. šířka 1,4 cm, výška 1,57 cm **(*tab. 29:13*)**.

15. Fragment nožky s lichoběžníkovým zachycovačem se dvěma kruhovými prolamovanými otvory jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 68. Patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 1,7 cm, max. šířka 0,45 cm **(*tab. 29:20*)**.

16. Fragment nožky s obdélníkovým zachycovačem se dvěma kruhovými prolamovanými otvory jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 68. Patka nožky je zakončena velkým kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 1,93 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 29:21*)**.

17. Fragment nožky s lichoběžníkovým zachycovačem se dvěma kruhovými prolamovanými otvory jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 68. Patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 2,3 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 29:22*)**.

18. Ohnutá jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 69. Ve středu lučíku je prosté kruhové žebro, vějířovitě rozšířená hlavice přechází ve vinutí, které je spolu s jehlou odlomené. Zachycovač je plný, širokého obdélníkového tvaru. Rozměry: délka 2,5 cm, max. šířka 1,3 cm, výška 2,37 cm **(*tab. 29:12*)**.

19. Fragment horní poloviny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69. Střed lučíku zdobí prosté kruhové žebro. Vějířovitě rozšířená hlavice s postranními křidélky chrání vinutí, které je i s jehlou odlomené. Rozměry: délka 2,23 cm, max. šířka 1,12 cm **(*tab. 29:14*)**.

20. Fragment horní poloviny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69. Střed lučíku zdobí prosté kruhové žebro. Vějířovitě rozšířená hlavice s postranními křidélky chrání vinutí, které je i s jehlou odlomené. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 1,25 cm **(*tab. 29:15*)**.

21. Fragment horní třetiny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69. Zachována je pouze vějířovitě

rozšířená hlavice s výraznými postranními křidélky chránícími vinutí, které je zachované rozpletené jen na levé straně. Jehla chybí. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 1,73 cm **(*tab. 29:16*)**.

22. Fragment horní třetiny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69. Zachována je pouze vějířovitě rozšířená hlavice s výraznými postranními křidélky chránícími vinutí, které je zachované rozpletené jen na levé straně. Jehla chybí. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 1,88 cm **(*tab. 29:17*)**.

23. Fragment horní třetiny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69. Zachována je pouze vějířovitě rozšířená hlavice s výraznými postranními křidélky chránícími vinutí, které je i s jehlou odlomené. Rozměry: délka 1,73 cm, max. šířka 1,4 cm **(*tab. 29:18*)**.

24. Fragment spodní poloviny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69. Střed lučíku zdobí výrazné kruhové profilované žebro. Tyčinkovitě tvarovaná nožka má odlomený zachycovač. Rozměry: délka 3,13 cm, max. šířka 1,15 cm **(*tab. 29:19*)**.

25. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 70/73. Střed lučíku zdobí výrazné kruhové profilované žebro. Vějířovitě rozšířená hlavice s postranními křidélky chrání kompletně zachované vinutí s deseti závity a horní tětivou. Jehla je odlomená v třetině délky. Rozměry: délka 3,78 cm, max. šířka 2,32 cm, výška 2,77 cm **(*tab. 29:11*)**.

26. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 70/73. Střed lučíku zdobí výrazné kruhové žebro. Vějířovitě rozšířená hlavice s postranními křidélky chrání kompletně zachované vinutí s deseti závity a horní tětivou. Jehla je odlomená hned za vinutím. Rozměry: délka 2,23 cm, max. šířka 2,02 cm **(*tab. 29:23*)**.

27. Fragment horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je pouze plochá vějířovitě rozšířená hlavice se zkosenými boky a postranními křidélky chránícími kompletně zachované vinutí s dvanácti závity a horní tětivou. Jehla je celá, ohnutá do strany. Rozměry: délka 2,28 cm, max. šířka 2,27 cm **(*tab. 29:24*)**.

28. Fragment horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je pouze plochá vějířovitě rozšířená hlavice se zkosenými boky a postranními křidélky chránícími kompletně zachované vinutí s deseti závity a horní tětivou. Jehla chybí. Rozměry: délka 1,9 cm, max. šířka 2 cm **(*tab. 29:25*)**.

29. Fragment horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je pouze plochá vějířovitě rozšířená hlavice se zkosenými boky a postranními křidélky chránícími kompletně zachované vinutí se sedmi závity a horní tětivou. Jehla je odlomená hned za vinutím. Rozměry: délka 2,15 cm, max. šířka 1,83 cm **(*tab. 29:26*)**.

30. Fragment horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je pouze plochá vějířovitě rozšířená hlavice se zkosenými boky a postranními křidélky chránícími kompletně zachované vinutí s osmi závity a horní tětivou. Jehla je celá. Rozměry: délka 4,18 cm, max. šířka 1,8 cm **(*tab. 29:27*)**.

31. Fragment horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je pouze plochá vějířovitě rozšířená hlavice se zkosenými boky a postranními křidélky chránícími kompletně zachované vinutí s deseti závity a horní tětivou. Jehla chybí. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 2,05 cm **(*tab. 29:28*)**.

32. Fragment horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je pouze plochá vějířovitě rozšířená hlavice se zkosenými boky a postranními křidélky chránícími vinutí, které je i s jehlou odlomené (zachován je pouze háček k uchycení osky vinutí). Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 1,28 cm **(*tab. 29:29*)**.

33. Fragment horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je pouze střechovitě utvářená hlavice bez postranních křidélek. Vinutí s osmi závity a horní tětivou doplňuje z poloviny délky odlomená jehla. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 1,75 cm **(*tab. 29:30*)**.

34. Fragment spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Střed lučíku nese dvojkónické diskovité žebro. Tyčinkovitě utvářená nožka s plným obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou je na patce zakončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 3,67 cm, max. šířka 0,72 cm **(*tab. 29:35*)**.

35. Fragment spodní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je pouze střechovitě utvářená nožka s plným obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Patka nožky je zakončena zahroceným dvojkónickým knoflíkem. Rozměry: délka 1,85 cm, max. šířka 0,45 cm **(*tab. 29:33*)**.

36. Fragment spodní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je pouze tyčinkovitě utvářená nožka s plným obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 1,9 cm, max. šířka 0,62 cm **(*tab. 29:34*)**.

37. Fragment spodní poloviny dvojdílné panonské trubkovité spony typu A 85. Střed lučíku nese jednoduché polokruhové žebro. Střechovitě utvářená nožka s vysokým plným obdélníkovým zachycovačem s olámanou spodní hranou je na patce zakončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 1,8 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 29:31*)**.

38. Fragment spodní poloviny dvojdílné panonské trubkovité spony typu A 85. Střed lučíku nese vysoké polokruhové žebro. Střechovitě utvářená nožka s vysokým plným obdélníkovým zachycovačem s olámanou spodní hranou je na patce zakončena kuželkovitým knoflíkem. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 29:32*)**.

39. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Lučík kruhového průřezu nese vysoké polokruhové středové žebro. Od trubkovitě utvářené hlavice lučíku jsou oddělena postranní křidélka nad vinutím, z něhož je zachován pouze háček k uchycení osky. Jehla chybí. Nožka je po obvodu zdobená rytou klikatkou, zachycovač je plný, obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 4,32 cm, max. šířka 1,6 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 29:38, 149:6*)**.

40. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Horní část lučíku se zkosenými boky přechází v trubkovitě utvářenou hlavici s nevýraznými postranními křidélky nad vinutím, které je kompletně zachováno jen na levé straně s horní tětivou. Jehla chybí. Střed lučíku je opatřen polokruhovým žebrem. Nožka je po obvodu zdobená rytou klikatkou, její spodní část je odlomená. Rozměry: délka 2,85 cm, max. šířka 1,2 cm, výška 1,63 cm **(*tab. 29:37*)**.

41. Zlomek horní poloviny bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Horní část lučíku se zkosenými boky přechází v trubkovitě utvářenou hlavici s nevýraznými postranními křidélky nad vinutím, které je až na horní tětivu i s jehlou odlomené. Střed lučíku je opatřen polokruhovým žebrem. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 1,68 cm **(*tab. 29:36*)**.

42. Bronzová pocínovaná západoprovinciální spona šarnýrové konstrukce varianty Riha 5.12.5. Lučík je prožlabený širokým svislým žlábkem, vymezeným dvěma obvodovými plastickými lištami. Patka je ukončena plochým diskovitým knoflíkem. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 1,6 cm, výška 1,6 cm **(*tab. 30:7, 150:23*)**.

43. Fragment bronzové římské vojenské šarnýrové spony s dlouhými rameny a výrazným vystupujícím knoflíkem varianty Böhme 28g nebo Riha 6.4.3. Zachována je pouze horní třetina spony s lehce šestiúhelníkovitým průřezem lučíku se zešikmenými bočními hranami. Rozměry: délka 2,07 cm, max. šířka 4,4 cm **(*tab. 30:13, 151:4*)**.

44. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13E. Polokruhová záhlavní destička je zdobená vybíjenými vzory sestavenými z jednotlivých drobných obdélníčků do tří půlkruhů. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Horní část lučíku má střechovitý průřez. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 2,4 cm, výška 2,07 cm **(*tab. 30:6*)**.

45. Ohnutá jednodílná bronzová spona s očky, tzv. pruské vedlejší série typů A 59–60. Široký páskový lučík nese setřelou výzdobu pásu krátkých horizontálních rýžek, směrem dolů se rozšiřující nožka je zdobená čtyřmi puncovanými kroužky. Vinutí a jehla chybí. Široký, plný obdélníkový zachycovač je zespodu olámaný. Rozměry: délka 7,05 cm, max. šířka 1,6 cm, výška 5,6 cm **(*tab. 30:1, 151:17*)**.

46. Jednodílná bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79 s bohatě profilovaným uzlíkem na vrcholu lučíku, hlavici i na patce. Zachováno je vinutí na levé straně s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Patka střechovité nožky je opatřena zahroceným ozdobným knoflíkem. Zachycovač je plný, výrazně lichoběžníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 4,3 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 30:3*)**.

47. Fragment spodní poloviny bronzové germánské trubkovité spony typů A 77–79. Zachována je střechovitě utvářená nožka s bohatě profilovaným uzlíkem na vrcholu lučíku i na patce, která je ukončena drobným kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 0,9 cm, výška 1,45 cm **(*tab. 30:2*)**.

48. Dvojdílná bronzová germánská trubkovitá spona typu A 99 s vícenásobně profilovaným středovým žebrem a rovně seříznutou nožkou. Konec nožky je zdobený rytými horizontálními liniemi. Plný, výrazně lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Zachováno je kompletní ohnuté vinutí s dvanácti závity, horní tětivou a celou jehlou. Rozměry: délka 5,1 cm, max. šířka 3 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 30:4, 152:1*)**.

49. Bronzová spona s esovitě prohnutým lučíkem, drobnou dvojitou kruhovou hlavicí a nožkou zakončenou ozdobným profilovaným knoflíkem typů A 110–111. Vyšší plný zachycovač je lichoběžníkového tvaru. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,57 cm, max. šířka 0,83 cm, výška 2,05 cm **(*tab. 30:5, 152:15*)**.

50. Zlomek bronzové germánské destičkovité spony jednoduchého kruhového tvaru typu Thomas A 2.1. Původní naletovaný ozdobný terčík obložení z lisovaného plechu chybí. Exemplář je deformovaný, zachován je plný obdélný zachycovač, vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 1,47 cm, max. šířka 1,4 cm, výška 0,9 cm **(*tab. 30:11*)**.

51. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený páskový lučík má lehce zkosené boky, protáhlá dlouhá a štíhlá nožka je od lučíku oddělena dvěma rytými liniemi. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Zachycovač je olámaný. Rozměry: délka 5,9 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 1,73 cm **(*tab. 30:9*)**.

52. Fragment spodní poloviny jednodílné bronzové spony s hrotitou nožkou. Zachována je část páskového lučíku a dlouhá nožka s olámaným zachycovačem. Rozměry: délka 2,65 cm, max. šířka 0,57 cm **(*tab. 30:10*)**.

53. Ohnutá jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Lučík je střechovitě utvářený, kompletní vinutí sestává ze čtyř závitů se spodní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,9 cm, max. šířka 1,42 cm **(*tab. 30:14*)**.

54. Ohnutá jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Tyčinkovitý lučík je kruhového průřezu, zachováno je rozpletené vinutí s odlomenou jehlou. Rozměry: délka 3,93 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 30:8*)**.

55. Jehla bronzové spony se dvěma závity vinutí na pravé straně. Rozměry: délka 4,9 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 30:12*)**.

56. Zlomek poutka s částí očka pro držadlo z blíže neurčitelného bronzového plechového vědra. Zachován je jeden nýt. Rozměry: délka 3,35 cm, max. šířka 3 cm **(*tab. 31:1*)**.

57. Zlomek jednoduchého páskového poutka uchycení držadla bronzového vědra. V polokruhovém zakončení je zachován jeden nýt. Rozměry: délka 1,9 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 31:2*)**.

58. Zlomek jednoduchého páskového poutka uchycení držadla bronzového vědra. V erbovitém zakončení je zachován otvor pro jeden nýt. Rozměry: délka 1,9 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 31:3*)**.

59. Zlomek bronzového kruhového ukončení kování držadla štítu s otvorem pro nýt a dvojitým plastickým žebrem typu Zieling F6. Ve středu terče se nachází otvor pro uchycení nýtem. Rozměry: 2,05 × 1,65 cm, tloušťka 0,25 cm **(*tab. 31:4, 161:8*)**.

60. Zoomorfní bronzový závěsek v podobě býčka s výrazně dolů zahnutými rohy. Tyčinkovitě tvarované tělo zvířete neobsahuje anatomické detaily jako oči nebo tlamu. Na hřbetě se nachází částečně odlomený kroužek k zavěšení. Rozměry: 3,78 × 2,77 cm, průměr kroužku 0,42 cm **(*tab. 28:20, 158:10*)**.

61. Zoomorfní bronzový závěsek v podobě berana se zatočenými rohy. Tělo zvířete je jen zběžně vymodelované, chybí detaily jako oči, tlama apod. Levá přední noha zvířete je odlomená. Na hřbetě se nachází neuzavřený kroužek k zavěšení. Rozměry: 4,03 × 3,42 cm, průměr kroužku 0,47 cm **(*tab. 28:21, 158:11*)**.

62. Fragment hladkého kruhového římského bronzového zrcátka bez výzdoby. Rozměry: 3,35 × 2,78 cm, tloušťka 0,18 cm **(*tab. 31:6, 158:20*)**.

63. Fragment stříbrného náramku se štítkovitými konci typu Wójczik IIA nebo Strobin IB. Zachována je část úzkého ramena s kuželkovitým mezičlánkem, ukončená úzkým štítkem s vbíjenou výzdobou v podobě šesti kroužků (pseudoperlovec). Na vnitřní straně jsou zachovány pracovní stopy v podobě dvou oválných prohlubní. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 0,95 cm, tloušťka 0,55 cm **(*tab. 30:15, 158:2*)**.

64. Bronzová jehlice s hlavicí profilovanou kulovitými a prstencovými výčnělky ukončená plastickým stupňovitým žebrem varianty Beckmann IVa, 62. Rozměry: délka 4,5 cm, max. šířka 0,95 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 30:16, 158:28*)**.

65. Polovina bronzové jehlice s hlavicí profilovanou kulovitými a bochánkovitými prvky a vícenásobně profilovaným spodním prstencem varianty Beckmann IVa, 64. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 0,7 cm, tloušťka 0,3 cm **(*tab. 30:17*)**.

66. Ohnutá bronzová šicí jehla s odlomeným horním okrajem ouška. Rozměry: délka 12,1 cm, tloušťka 0,4 cm **(*tab. 30:18*)**.

67. Ohnutá bronzová šicí jehla s oválným protáhlým ouškem. Rozměry: délka 9,2 cm, tloušťka 0,3 cm **(*tab. 30:19*)**.

68. Bronzový oboustranný hrot čtvercového průřezu. Rozměry: délka 10,7 cm, max. šířka 0,45 cm **(*tab. 31:9, 162:4*)**.

69. Bronzový hřeb s pečetítkovou hlavicí. Rozměry: délka 2,4 cm, max. šířka 1,4 cm **(*tab. 31:8*)**.

70. Římská olověná hrací kostka. Na jednotlivých stranách jsou vysoustružené drobné kruhové otvory v hodnotách od 1 do 6. Rozměry: 1,1 × 1 cm **(*tab. 28:22, 158:16*)**.

71. Bronzová prolamovaná opasková zápona typu Voigt A. Obdélníkovitá příchytná destička se třemi otvory pro nýty je zdobená pásy svislých perlovců a šikmými rýžkami. Středový kroužek je doplněný dvěma půlměsícovitými výběžky, jazýček zápony má trojúhelníkovitý průřez a je ukončený háčkem. Rozměry: délka 9 cm, max. šířka 3 cm, průměr středového kroužku 0,95 cm **(*tab. 31:7, 160:1*)**.

72. Bronzová opasková přezka s oválným rámečkem typu Madyda-Legutko H 36. Jazýček kosočtverečného průřezu má zahrocený konec. Rozměry: 3,85 × 3,5 cm **(*tab. 30:20*)**.

73. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 1.6 s profilovaným zakončením v podobě kombinace soudečkovitých a prstencovitých vývalků. Rozměry: délka 5,45 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 30:22, 160:13*)**.

74. Ohnuté bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 1.8 s profilovaným zakončením v podobě velkého množství soudečkovitých vývalků. V horní rozšířené části je zachován jeden nýt. Rozměry: délka 4,35 cm, max. šířka 0,67 cm **(*tab. 30:21, 160:14*)**.

75. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 2.4. Jeho horní část má trapézovitý tvar s jedním nýtem, spodní část je tyčinkovitá, zakončená profilovaným kulovitým výčnělkem. Rozměry: délka 4,53 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 30:23, 160:19*)**.

76. Bronzové opaskové nákončí téměř obdélníkovitého tvaru varianty Madyda-Legutko 9.1. V horní části je zachován otvor pro jeden nýt. Rovný spodní konec je zdobený rytými horizontálními liniemi. Rozměry: délka 3,55 cm, max. šířka 0,47 cm **(*tab. 30:24*)**.

77. Bronzové poutko řemene opasku (?) obdélníkového tvaru s dvěma nýty (jeden je zachován). Rozměry: 2,28 × 1,25 cm **(*tab. 30:26*)**.

78. Bronzové poutko řemene opasku (?) kruhového tvaru sepnuté jedním nýtem. Rozměry: 1,6 × 1,25 cm **(*tab. 30:25*)**.

79. Velký bronzový plochý kroužek opasku (?) sepnutý jedním nýtem. Rozměry: 5,13 × 2,95 cm **(*tab. 31:11*)**.

80. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené dvojitou úzkou obdélnou destičkou spojenou jedním nýtem na konci s odděleným ouškem typu Andrzejowski S.1 spolu se zachovaným kroužkem. Rozměry: délka 3,25 cm, max. šířka 1,45 cm **(*tab. 30:31*)**.

81. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené velmi krátkými destičkami s jedním nýtem typu Andrzejowski S.10. Rozměry: délka 1,93 cm, max. šířka 0,53 cm **(*tab. 30:28*)**.

82. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené velmi krátkými destičkami s jedním nýtem typu Andrzejowski S.10. Otvor pro nýt je rozlomený, nýt chybí. Rozměry: délka 1,92 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 30:29*)**.

83. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené velmi krátkými destičkami s jedním nýtem typu Andrzejowski S.10. Horní část poutka je zdobená plastickými žebry, druhá destička je odlomená. Rozměry: délka 1,75 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 30:30*)**.

84. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 30:27*)**.

85. Fragment bronzového tyčinkovitého předmětu. Rozměry: délka 3,85 cm, max. šířka 0,3 cm **(*tab. 31:5*)**.

86. Bronzový polotovar ve formě krátkého hranolku se zlomkem otvoru na jedné straně. Rozměry: délka 3,75 cm, tloušťka 0,9 cm **(*tab. 31:10*)**.

87. Fragment tmavě modrého skleněného kuželovitého korálku s bílými oběžnými pruhy, pravděpodobně tzv. magického závěsku typu T-M 383d. Rozměry: 2,15 × 1,35 cm, průměr otvoru 0,27 cm **(*tab. 31:12*)**.

88. Zlomek velké skleněné dvojkónické perly tmavě zelené až černé barvy typu T-M 65. Rozměry: 1,82 × 1,17 cm, průměr otvoru 0,8 cm **(*tab. 31:13*)**.

89. Fragment z těla neurčitelné, pravděpodobně tenkostěnné nádoby terry sigillaty, uvnitř horizontální úzké žlábky; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch uvnitř hnědočervený, mírně obitý, matný lesk, vně zcela setřelý (max. délka 1,7 × 1,4 cm, síla 0,5 mm). Neurčitelný fragment.

90. Fragmenty dvou páskových uch džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 31:14*)**.

91. Fragmenty dvou nezdobených výdutí hrnců nebo džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

92. Dva fragmenty ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobené šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 31:17*)**.

93. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený svislými záseky na vnitřní straně. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 36:5*)**.

94. Zlomek kyjovitého ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený protlačovanými prstovými důlky na vnitřní straně. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

95. Fragment ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu s velkým obloukovitým uchem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 31:20*)**.

96. Dvacet dva zlomků ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých, šedých a šedohnědých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 31:15,18–19, 36:1–3*)**.

97. Zlomek zesíleného, ven vyhnutého okraje teriny germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobený plastickou horizontální lištou na podhrdlí. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 31:16*)**.

98. Tři fragmenty zesílených, ven mírně vyhnutých okrajů terin germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

99. Fragment horní části ostrohranné mísovité nádoby s černě hlazeným povrchem o původním průměru okraje 11 cm zdobený na plecích

mělkou rytou klikatkou opatřenou na koncích kruhovými důlky nad horizontální plastickou přesekávanou lištou. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 32:3*)**.

100. Fragment dovnitř zataženého okraje hlubší mísy germánské v ruce zhotovené keramiky černošedého odstínu povrchu zdobený protlačeným prstovým důlkem s nehtovým vrypem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

101. Fragment dovnitř zataženého okraje hlubší mísy hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený velkým prstovým důlkem a na podhrdlí rytou šikmou linií. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

102. Fragment dovnitř zataženého okraje misky hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený na výduti prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

103. Fragment dovnitř zataženého okraje kónické misky germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého hlazeného povrchu zdobený pod okrajem oběžnou rytou linií. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 36:4*)**.

104. Tři fragmenty dovnitř zatažených okrajů hlubších mís germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

105. Fragment dovnitř zataženého okraje menší polokulovité misky germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého odstínu povrchu. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

106. Dva fragmenty výdutí terin nebo mís germánské v ruce zhotovené keramiky s černě a šedě hlazeným povrchem zdobené jednořadým a dvojřadým ozubeným kolečkem (kombinace meandrů a linií). Materiál: jemně plavená hlína s pískem a slídou **(*tab. 32:1–2*)**.

107. Dvanáct fragmentů výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědých odstínů povrchu zdobených klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 32:4–5,8*)**.

108. Tři fragmenty výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a hnědošedých odstínů povrchu zdobené protisměrnými šikmými záseky v horizontálním pásu na maximální výduti (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 32:6–7*)**.

109. Fragment výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky se stopami obtáčení světle šedého odstínu povrchu zdobený jemně rytými brázdovanými poli. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

110. Fragment výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky se stopami obtáčení světle šedého odstínu povrchu zdobený jemným rytým větvičkovitým motivem. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 35:7*)**.

111. Fragment výdutě hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený trojicí důlků uspořádaných do trojúhelníku na maximální výduti. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 32:17*)**.

112. Čtyři fragmenty výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědých odstínů povrchu zdobené většími kruhovými či oválnými důlky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 32:13–16*)**.

113. Tři fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky s černě a šedě hlazeným povrchem zdobené drobnými kruhovými důlky. Materiál: jemně plavená hlína s pískem a slídou **(*tab. 32:11–12*)**.

114. Šedesát čtyři fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 32:18–22, 33:1–13*)**.

115. Šest fragmentů výdutí hrncovitých a mísovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 32:9–10*)**.

116. Čtyřicet čtyři zlomků výdutí mís či hrnců hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených vysokými hřebenovými oblouky či volně rozpadlými až chaotickými rytými vzory. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 33:14, 16–17, 34:1–8,11,13–19, 35:1–5*)**.

117. Patnáct fragmentů výdutí hrncovitých a mísovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědých a šedohnědých odstínů povrchu zdobených hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 34:9,12, 35:6*)**.

118. Dno se spodkem hrnce nebo mísy germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobené hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 34:10*)**.

119. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky šedého hlazeného povrchu zdobený hřebenovým šachovnicovým motivem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

120. Dvacet fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených plošným rýhováním (vodorovné a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 35:9–16,18*)**.

121. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený rýsovanými křížícími se liniemi. Materiál: jemně plavená hlína s pískem a slídou **(*tab. 35:17*)**.

122. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený svislými hustými rýhami. Materiál: jemně plavená hlína s pískem a slídou.

123. Tři fragmenty výdutí hrnců nebo zásobnic germánské v ruce zhotovené keramiky s tmavě šedě nebo hnědě hlazeným povrchem zdobené hustými svislými rytými liniemi. Materiál: jemně písčitá hlína se slídou.

124. Dva fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky s černošedě hlazeným povrchem zdobené šikmými záseky. Materiál: jemně plavená hlína s pískem a slídou.

125. Zlomek výdutě nádoby hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený hřebenovými vícenásobnými vlnicemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 35:8*)**.

126. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem s plastickou výzdobou v podobě řad bradavkovitých výčnělků (barbotino). Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky.

127. Zlomek výdutě nádoby hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu s plastickou výzdobou v podobě řad bradavkovitých výčnělků (barbotino). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

128. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého hlazeného povrchu zdobený svislými žlábky. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

129. Dva fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého a šedého odstínu povrchu zdobené horizontálním oběžným plastickým žebrem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

130. Čtyři fragmenty perforovaných výdutí cedníků germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků a slídy **(*tab. 35:19–21*)**.

131. Tři zlomky kolínkovitě ohnutých uch hrnců hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

132. Pět fragmentů odsazených den hrncovitých a mísovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků a slídy.

133. Dvě stě padesát nezdobených fragmentů z výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

134. Keramický dvojkónický přeslen. Rozměry: 3,43 × 1,87 cm, průměr otvoru 0,45 cm **(*tab. 36:7*)**.

135. Keramický přeslen bochánkovitého tvaru. Rozměry: 3,75 × 2,2 cm, průměr otvoru 0,7 cm **(*tab. 36:6*)**.

29. Hroznová Lhota II (okr. Hodonín)

Charakter nálezu: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014–2017.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Josef Uřičář a František Malář, Kněždub (1, 5–7, 9, 11, 13, 15, 17–19, 21, 23, 26–30, 32–36, 38, 41–42, 44, 47–48, 50, 55–57, 61–63, 65, 67–74, 76–78, 80, 82–83, 85–89, 92–95, 97, 99–102, 104–106, 108, 110–113, 115–120, 122, 124–126, 129, 133, 135–136, 139, 142–143, 145, 147–153, 155–161, 163, 167–168, 171, 173–182, 187–188, 191, 194–195, 197–198, 202–207, 211–214, 216–246, 290); soukromá sbírka Jakub Koryčanský, Hroznová Lhota (2–4, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 22, 24–25, 31, 37, 39–40, 43, 45–46, 49, 51–54, 58–60, 64, 66, 75, 79, 81, 84, 90–91, 96, 98, 107, 109, 114, 121, 123, 127–128, 130–132, 137–138, 140–141, 144, 146, 154, 162, 164–166, 169–170, 172, 183–186, 189–190, 192–193, 196, 199–201, 208–210, 247–289); soukromá sbírka Karel Fryc, Veselí nad Moravou (103, 134, 215).

1. Mince (E. K.). Římská republika, C. Vibius C. f. Pansa, denár, 89–88 př. n. l.
A: Hlava Apollóna vpravo, pod bradou drobná kontramarka, nečitelná legenda
R: Minerva na kvadrize vpravo drží trofej a oštěp, v exergu nečitelná legenda
Ag; 16,85/17,74 mm; 3,205 g; zach. 2
Sydenham 684
(*tab. 36:8*)

2. Mince (E. K.). Římská republika, Marcus Antonius, legionářský denár, 32–31 př. n. l.
A: Osmiveslice orientovaná vpravo, z legendy pod ní čitelné IIIVIR
R: Tři nezřetelné standarty, legenda nečitelná
Ag; 18,05/17,18 mm; 2,842 g; zach. 4
Sydenham 1216–1253
(*tab. 36:9*)

3. Mince (E. K.). Vitellius, Řím, denár, 69
A: Hlava bez věnce vpravo, A VITELLIVS GERMANICVS IMP
R: Okřídlená Viktoria sedí vlevo, drží pateru a palmovou ratolest, bez legendy
Ag; 18,19/19,90 mm; 2,762 g; zach. 2
RIC 1, č. 71
(*tab. 36:10*)

4. Mince (E. K.). Vitellius, Řím, denár, 69
A: Hlava vpravo, A VITELLIVS GERMAN.....
R: Concordia sedí vlevo, drží pateru a roh hojnosti, CONCORDIA PR
Ag; 17,79/17,63 mm; 2,976 g; zach. 2
RIC 1, č. 66
(*tab. 36:11*)

5. Mince (E. K.). Domitianus, ražba za Tita, Řím, denár, 80
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, CAESAR DIVI F DOMITIANVS COS VII
R: Oltář s helmou, PRINCEPS IVVENTVTIS
Ag; 16,51/17,29 mm; 2,779 g; zach. 3
RIC 2, č. 51
(*tab. 36:12*)

6. Mince (E. K.). Traianus, Řím, denár, 103–104
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, ...TRAIANO AVG GER DAC.....
R: Postava (Virtus?) stojí vpravo, drží kopí, legenda nečitelná
Ag; 17,19/18,88 mm; 2,294 g; zach. 3
RIC 2, č. 204 (?)
(*tab. 36:13*)

7. Mince (E. K.). Traianus, Řím, denár, 103–111
A: Hlava vpravo, věnec, IMP TRAIANO AVG GER DAC PM TRP
R: Viktoria kráčí vlevo, drží věnec a palmovou ratolest, COS V PP SPQR (OPTIMO PRINC)
Ag; 17,98/17,84 mm; 2,523 g; zach. 2
RIC 2, č. 128
(*tab. 36:14*)

8. Mince (E. K.). Hadrianus, Řím, as, 117–138
A: Busta vpravo, ...HADRIANVS?...
R: Postava na trůnu vpravo, legenda nečitelná
AE; 26,43/28,04 mm; 10,958 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 36:15*)

9. Mince (E. K.). Antoninus Pius, Řím, denár, 151–152
A: Ověnčená hlava vpravo, IMP CAES T AEL HADR ANTONINVS PIVS PP
R: Vesta stojí vlevo, drží simpulum a palladium, TRPOT XV COS IIII
Ag; 17,00/17,71 mm; 3,058 g; zach. 3
RIC 3, č. 209
(*tab. 36:16*)

10. Mince (E. K.). Antoninus Pius (?), Řím, denár, 138–161 (?)
A: Hlava vpravo, legenda nečitelná
R: Nečitelný obraz a legenda
Ag; 14,41/17,40 mm; 2,277 g; zach. 4 (část odlomená)
RIC ?
(*tab. 37:1*)

11. Mince (E. K.). Faustina senior, ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 141–161
A: Busta císařovny vpravo, DIVA FAVSTINA
R: Vesta stojí vlevo, drží pateru nad oltářem a palladium, AVGVSTA
Ag; 17,41/16,22 mm; 3,011 g; zach. 1
RIC 3, č. 370
(*tab. 37:2*)

12. Mince (E. K.). Faustina senior, ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 141–161
A: Busta císařovny vpravo, DIVA FAVSTINA
R: Páv kráčí vpravo, hledí vlevo, CONSECRATIO
Ag; 17,39/18,87 mm; 2,651 g; zach. 2
RIC 3, č. 384
(*tab. 37:3*)

13. Mince (E. K.). Lucilla, ražba za Marca Aurelia a Lucia Vera, Řím, denár, 161–167
A: Busta císařovny vpravo, LUCILLA AVGVSTA
R: Venuše stojící čelně, hledí vlevo, v pravé ruce drží Viktorii, levou ruku má na štítu, VENVS VICTRIX
Ag; 17,59/16,88 mm; 2,960 g; zach. 3
RIC 3, č. 789
(*tab. 37:4*)

14. Mince (E. K.). Lucius Verus, Řím, denár, 168
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, L VERVS AVG ARM PARTH MAX
R: Aequitas sedí vlevo, drží váhy a roh hojnosti, TRP VIII, IMP V, COS III
Ag; 17,33/18,04 mm; 2,982 g; zach. 2
RIC 3, č. 595
(*tab. 37:5*)

15. Mince (E. K.). Septimius Severus, Antiochia, Emesa, denár, 194–195
A: Hlava vpravo, věnec, ...PERT AVG COS II
R: Fortuna stojí vlevo, drží dlouhou palmovou ratolest a roh hojnosti, FORTVNA REDVCI
Ag; 15,52/15,28 mm; 2,727 g; zach. 3
RIC 4/1, č. 383
(*tab. 37:6*)

16. Mince (E. K.). Iulia Domna, ražba za Septimia Severa, Řím, 196–209
A: Busta vpravo, IVLIA AVGVSTA
R: Venuše stojí vpravo, ve zdvižené ruce drží jablko, VENVS FELIX
Ag; 16,29/18,94 mm; 2,782 g; zach. 2
RIC 4/1, č. 580
(*tab. 37:7*)

17. Mince (E. K.). Elagabal (Antoninus IV.), Řím, denár, 219
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, ...NTONINVS PIVS AVG
R: Liberalitas stojí vlevo, drží abacus a roh hojnosti, LIBERALITA.....
Ag (černá patina), 16,42/19,17 mm; 2,036 g; zach. 2 (část odlomená)
RIC 4/2, č. 100
(*tab. 37:8*)

18. Mince (E. K.). Elagabal (Antoninus IV.), Řím, denár, 220–221
A: Busta vpravo, paludamentum, vavřínový věnec, IMP ANTONINVS PIVS AVG
R: Abundantia stojí vlevo, vylévá obsah rohu hojnosti, ABVNDANTIA AVG, v pravém poli *
Ag; 18,90/18,42 mm; 2,210 g; zach. 2
RIC 4/2, č. 56
(*tab. 37:9*)

19. Mince (E. K.). Elagabal (?) (Antoninus IV.?), Řím (?), denár, 218–222 (?)
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, ...AVG
R: Nezřetelná postava v dlouhém rouchu stojí vlevo, nečitelná legenda
Ag; 15,79/16,99 mm; 2,213 g; zach. 4 (provrtaný otvor)
RIC ?
(*tab. 37:10*)

20. Mince (E. K.). Maximinus I. Thrax, Řím, denár, 235–236
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, IMP MAXIMINVS PIVS AVG
R: Providentia stojí vlevo, drží roh hojnosti, u nohou má glóbus, PROVIDENTIA AVG
Ag; 18,14/19,24 mm; 2,516 g; zach. 2
RIC 4/2, č. 13
(*tab. 37:11*)

21. Mince (E. K.). Gordianus III., Řím (?), antoninianus, 242
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG
R: Apollón sedí vlevo, v pravé ruce drží ratolest, levá je na lyře, PM TRP V COS II PP
Ag; 22,98/23,74 mm; 3,434 g; zach. 2
RIC 4/3, č. 89
(*tab. 37:12*)

22. Mince (E. K.). Philippus I. Arabs, Řím, antoninianus, 246
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, IMP M IVL PHILIPP(VS AVG)
R: Virtus stojí vlevo, drží ratolest a kopí, (V)IRTVS A(VG)
Ag; 23,25/17,77 mm; 1,039 g; zach. 3 (torzo mince)
RIC 4/3, č. 52
(*tab. 37:13*)

23. Mince (E. K.). Philippus I. Arabs (?), neurčená mincovna, antoninianus, 244–248 (?)
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, legenda nečitelná
R: Silně zkorodovaný, nečitelný
AE; 11,61/12,32 mm; 0,961 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 37:14*)

24. Mince (E. K.). Traianus Decius (?), neurčená mincovna, antoninianus, 3. století
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, nečitelná legenda
R: Zkorodovaný obraz, nečitelný
AE (?); 18,25/20,22 mm; 2,609 g; mince není vyčištěná, je silně zkorodovaná
RIC ?
(*tab. 37:15*)

25. Mince (E. K.). Gallienus, neurčená mincovna, antoninianus, 253–268
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, nečitelná legenda
R: Nezřetelná stojící postava, nečitelná legenda
AE; 13,48/15,90 mm; 1,170 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 37:16*)

26. Mince (E. K.). Gallienus (?), neurčená mincovna, antoninianus, 253–268
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, zkorodovaný obraz, těžko čitelná legenda (LLIE...)
R: Zkorodovaný obraz, nečitelná legenda
AE; 20,12/18,83 mm; 2,573 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 37:17*)

27. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus, Řím (?), antoninianus, 268–270
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, ...CLAVDIVS AVG
R: Postava v dlouhém rouchu stojí vlevo, drží pateru, krmí hada otočeného okolo oltáře, ...AVG
AE; 19,92/20,10 mm; 2,605 g; zach. 3
RIC ?
(*tab. 37:18*)

28. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus, Řím (?), antoninianus, 268–270
A: Nezřetelná hlava vpravo, paprskovitá koruna, ...DIVS AVG?
R: Postava v dlouhém rouchu stojí vlevo, drží sceptrum, nečitelná legenda
AE; 16,40/17,45 mm; 1,687 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 37:19*)

29. Mince (E. K.). Aurelianus, Řím, centenionalis, 270–275
A: Busta vpravo, brnění, paprskovitá koruna, IMP C AVRELIANVS AVG
R: Concordia podává ruku císaři, CONCORDIA MILITVM, -/-//P*?
AE; 20,89/22,32 mm; 2,759 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 59
(*tab. 37:20*)

30. Mince (E. K.). Aurelianus, Řím (?), antoninianus, 270–275
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP C AVRELIANVS AVG
R: Concordia podává ruku císaři, CONCORDIA MILITVM
AE; 20,70/21,75 mm; 2,289 g; zach. 3 (provrtaný otvor)
RIC 5/1, č. 59
(*tab. 37:21*)

31. Mince (E. K.). Aurelianus (?), neurčená mincovna, antoninianus, 270–275 (?)
A: Zkorodovaný, nečitelný obraz, z nápisu je zachováno ....RE...
R: Zkorodovaný, nečitelný obraz
AE; 20,54/20,85 mm; 1,316 g; zach. 5 (neúplná olámaná mince, na okraji velký kruhový otvor)
RIC ?
(*tab. 37:22*)

32. Mince (E. K.). Probus, Siscia, antoninianus, 277
A: Busta císaře v brnění a v imperátorském plášti vlevo, v ruce sceptrum s orlem, IMP CM AVR PROBVS P AVG
R: Mars kráčí vpravo, drží kopí a trofej, VIRTVS PROBI AVG; -/-//XX?
AE; 21,42/22,61 mm; 3,933 g; zach. 3
RIC 5/2, č. 810
(*tab. 37:23*)

33. Mince (E. K.). Probus, neurčená mincovna, antoninianus, 276–282
A: Busta vpravo, paludamentum, paprskovitá koruna, ...PROBVS AVG
R: Nezřetelná postava, VIRTVS ....
AE; 16,51/17,29 mm; 2,779 g; zach. 4 (provrtaný otvor)
RIC ?
(*tab. 37:24*)

34. Mince (E. K.). Probus, neurčená mincovna, antoninianus, 276–282
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, nečitelný opis IMP CM AVR PROBVS AVG
R: Zkorodovaný obraz, nečitelný opis
AE; 23,43/20,88 mm; 2,482 g; zach. 4 (provrtaný otvor)
RIC ?
(*tab. 38:1*)

35. Mince (E. K.). Probus (?), Řím, antoninianus (?), 276–282 (?)
A: Busta vpravo, ...VS AVG
R: Postava stojí vpravo (?), drží ratolest, nečitelný opis
AE; 21,05/20,00 mm; 3,128 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 38:2*)

36. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, antoninianus, 3. století
A: Nezřetelná hlava s paprskovitou korunou vpravo, nečitelný opis
R: Zkorodovaný obraz, nečitelný opis
AE; 14,67/15,38 mm; 0,836 g; zach. 5 (olámaný okraj)
RIC ?
(*tab. 38:3*)

37. Mince (E. K.). Constantinus I., neurčená mincovna, centenionalis, 306–337
A: Busta vpravo, paludamentum, věnec, CONSTANTINVS PF AVG
R: Dva vojáci se štíty a kopími čelně, hledí na standartu umístěnou mezi nimi, GLORIA EXERCITVS, nečitelná mincovní značka
AE; 18,31/18,96 mm; 1,948 g; zach. 3
LRBC ?
(*tab. 38:4*)

38.Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantinopolis, Siscia, follis, 330–333
A: Busta vlevo, paludamentum, přilba, CONSTANTINOPOLIS
A: Viktoria vlevo, nohu má na provu, drží sceptrum, opírá se o štít, v exergu ..SIS..
AE; 18,20/17,66 mm; 2,086 g; zach. 3
RIC 7, č. 224
(*tab. 38:5*)

39. Mince (E. K.). Licinius, Siscia, follis, 313–315
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, těžko čitelná legenda IMP LIC LICINIVS PF AVG
R: Jupiter stojí vlevo, v pravé ruce drží glóbus s Viktorií, v levé ruce má sceptrum, u nohou stojí orel v zobáku s věncem, těžko čitelná legenda IOVI CONSERVATORI -/A//SIS
AE; 20,78/20,20 mm; 2,577 g; zach. 4
RIC 7, č. 8
(*tab. 38:6*)

40. Mince (E. K.). Valentinianus I., Siscia, centenionalis, 367–375
A: Busta vpravo, paludamentum, perlovcový diadém, DN VALENTINIANVS PF AVG
R: Viktoria kráčí vlevo, SECVRITAS REIPVBLICAE F*/?//ASIS
AE; 17,43/17,86 mm; 2,671 g; zach. 3 (zkorodovaný povrch)
LRBC 1323
(*tab. 38:7*)

41. Mince (E. K.). Valens (?), Siscia, centenionalis, 354–378 (?)
A: Nezřetelná busta vpravo, dvojřadý diadém, legenda nečitelná
R: Voják kráčí vpravo, ruku drží na hlavě za ním klečícího zajatce, GLORIA ROMANORUM -/-//SIS...
AE; 16,96/17,31 mm; 2,387 g; zach. 4 (zkorodovaná)
LRBC ?
(*tab. 38:8*)

42. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, antoninianus, 3. století
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, nečitelná legenda
R: Zkorodovaný obraz
AE; 19,19/18,07 mm; 2,191 g; zach. 5 (zkorodovaný povrch)
RIC ?
(*tab. 38:9*)

43. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, neurčený typ mince, 3. století (?)
A: Busta vpravo, nečitelná legenda
R: Zkorodovaný obraz
AE; 12,83/13,81 mm; 1,468 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 38:10*)

44. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, follis, 4. století
A: Busta vpravo, diadém (?), nečitelný opis
R: Voják stojí vlevo nad zajatcem padajícím z koně (?)
AE; 16,72/16,31 mm; 1,909 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 38:11*)

45. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, follis (?), pravděpodobně 4. století
A: Silně zkorodovaný obraz a legenda, náznaky hlavy s diadémem vpravo
R: Nezřetelná sedící postava vlevo
AE; 19,55/18,31 mm; 3,389 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 38:12*)

46. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, neurčený typ mince, 4. století (?)
A: Neurčený
R: Viktoria (?) kráčí vlevo, nečitelná legenda
AE; 11,50/12,98 mm; 1,173 g; zach. 5
LRBC ?
(*tab. 38:13*)

47. Mince (E. K.). Řím, neurčený typ mince
A: Obraz a legenda nečitelné
R: Stojící postava vpravo (?), nečitelná legenda
AE; 16,78/16,97 mm; 1,776 g; zach. 5 (zkorodovaný povrch)
RIC ?
(*tab. 38:14*)

48. Mince (E. K.). Řím, neurčený typ mince
A: Obraz a legenda nečitelné
R: Obraz a legenda nečitelné
AE; 16,97/17,68 mm; 2,582 g; zach. 5 (zkorodovaný povrch)
(*tab. 38:15*)

49. Mince (E. K.). Řím, neurčený typ mince
A: Obraz a legenda nečitelné
R: Obraz a legenda nečitelné
AE; 14,26/15,80 mm; 2,020 g; zach. 5 (zkorodovaný povrch)
(*tab. 38:16*)

50. Mince (E. K.). Řím, neurčený typ mince
A: Obraz a legenda nečitelné
R: Obraz a legenda nečitelné
AE; 17,05/13,24 mm; 1,346 g; zach. 5 (polámaná mince, zkorodovaný povrch)
RIC ?
(*tab. 38:17*)

51. Mince (E. K.). Řím, neurčený typ mince
A: Obraz a legenda nečitelné
R: Obraz a legenda nečitelné
AE; 21,24/24,42 mm; 3,607 g; zach. 5 (část odlomená, zkorodovaný povrch)
RIC ?
(*tab. 38:18*)

52. Mince (E. K.). Řím, neurčený typ mince
A: Obraz a legenda nečitelné
R: Obraz a legenda nečitelné
AE; 20,17/19,33 mm; 2,905 g; zach. 5 (zkorodovaný povrch)
RIC ?
(*tab. 38:19*)

53. Mince (E. K.). Řím, neurčený typ mince
A: Obraz a legenda nečitelné
R: Obraz a legenda nečitelné
AE; 15,94/18,03 mm; 1,184 g; zach. 5 (zkorodovaný povrch)
RIC ?
(*tab. 38:20*)

54. Mince (E. K.). Řím, neurčený typ mince
A: Obraz a legenda nečitelné
R: Obraz a legenda nečitelné
AE; 17,48/14,72 mm; 1,449 g; zach. 5 (zkorodovaný povrch)
RIC ?
(*tab. 38:21*)

55. Mince (E. K.). Řím, denár
A: Obraz a legenda nečitelné
R: Obraz a legenda nečitelné
Ag; 16,36/16,60 mm; 2,124 g; zach. 5 (zkorodovaný povrch)
RIC ?
(*tab. 38:22*)

56. Mince (E. K.). Řím, neurčený typ mince
A: Obraz a legenda nečitelné
R: Obraz a legenda nečitelné
AE; 10,13/14,71 mm; 1,016 g; zach. 5 (polovina mince, zkorodovaný povrch)
RIC ?
(*tab. 38:23*)

57. Mince (E. K.). Řím, neurčený typ mince
A: Obraz a legenda nečitelné
R: Obraz a legenda nečitelné
AE; 13,35/18,48 mm; 1,085 g; zach. 5 (dva fragmenty, zkorodovaný povrch)
RIC ?
(*tab. 38:24*)

58. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typů A 67–69 s profilovaným diskovitým žebrem uprostřed lučíku a odlomenou nožkou se zachycovačem. Vějířovitě rozšířená hlavice lučíku má výrazná postranní křidélka, chránící kompletní vinutí s osmi závity a horní tětivou. Jehla je odlomená v polovině délky. Rozměry: délka 5,85 cm, max. šířka 2,4 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 39:2*)**.

59. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 70, resp. varianty 73e. Masivní tyčinkovitý lučík má uprostřed výrazné profilované polokruhové žebro, mohutná trubkovitě utvářená hlavice je zahnutá dovnitř směrem k zachycovači. Plochý límec roztepaný do podoby křidélek na vrcholu hlavice chrání vinutí, z něhož je zachován pouze háček k uchycení osky, vlastní vinutí s jehlou chybí. Nožka s plným lichoběžníkovým zachycovačem je ukončena profilovaným knoflíkem na patce. Rozměry: délka 5,57 cm, max. šířka 2,15 cm, výška 2,45 cm **(*tab. 39:1, 148:18*)**.

60. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony pravděpodobně typu A 83. Lučík s ostře profilovaným vystouplým středovým žebrem přechází v širší nožku s odlomeným plným obdélníkovým zachycovačem. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 1,33 cm **(*tab. 39:16*)**.

61. Ohnutá dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84 archaické formy s křidélky nad vinutím. Horní část lučíku je plochá, vějířovitě rozšířená se zkosenými boky, spodní část tyčinkovité konstrukce s plným obdélným zachycovačem. Středové žebro na lučíku je dvojkónické, patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,4 cm, max. šířka 1,7 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 39:3, 148:25*)**.

62. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má uprostřed jednoduché polokruhové žebro, zachycovač je plný, vyššího obdélného tvaru se zahroceným dvojkónickým knoflíkem na patce. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 5,48 cm, max. šířka 2,3 cm, výška 2,25 cm **(*tab. 39:4*)**.

63. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má uprostřed jednoduché polokruhové žebro, zachycovač je plný, vyššího obdélného tvaru s ohrnutou spodní hranou. Knoflík na patce nožky je odlomený. Hlavice lučíku je ukončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 5,25 cm, max. šířka 1,35 cm, výška 1,97 cm **(*tab. 39:5*)**.

64. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu zdobený dvěma svislými liniemi rytých drobných esovitých motivů má uprostřed ostře profilované polokruhové žebro, zachycovač je plný, vyššího obdélného tvaru s ohrnutou spodní hranou. Patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Hlavice lučíku je ukončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 4,75 cm, max. šířka 1,15 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 39:6, 148:28*)**.

65. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má uprostřed jednoduché polokruhové žebro, zachycovač je plný, téměř čtvercového tvaru se zahroceným dvojkónickým knoflíkem na patce. Hlavice lučíku je ukončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 4,05 cm, max. šířka 1,1 cm, výška 1,88 cm **(*tab. 39:7, 148:20*)**.

66. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Hlavice lučíku střechovitého průřezu je zakončena háčkem k uchycení osky vinutí, které se spolu s horní tětivou zachovalo pouze na levé straně. Jehla chybí. Rozměry: délka 2,35 cm, max. šířka 1,32 cm **(*tab. 39:8*)**.

67. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Vějířovitě rozšířená hlavice lučíku střechovitého průřezu je zakončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,23 cm, max. šířka 1,25 cm **(*tab. 39:9*)**.

68. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Vějířovitě rozšířená hlavice lučíku střechovitého průřezu je zakončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 1,75 cm, max. šířka 1 cm **(*tab. 39:10*)**.

69. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Zachycovač je plný, obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 3,9 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 39:13*)**.

70. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má profilované polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Zachycovač je plný, z poloviny odlomený. Patka nožky je ukončena diskovitým knoflíkem. Rozměry: délka 3,48 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 39:14*)**.

71. Fragment spodní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachován je plný zachycovač obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou a částí lučíku trojúhelníkovitého průřezu. Patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 2,13 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 39:11*)**.

72. Fragment spodní části dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachován je plný zachycovač obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou a patkou zakončenou profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 1,47 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 39:12*)**.

73. Fragment spodní poloviny bronzové noricko-panonské trubkovité spony typu A 85. Lučík s vyšším polokruhovým středovým žebrem má odlomenou hlavici s vinutím. Střechovitě utvářená nožka má vyšší obdélníkový zachycovač s ohrnutou spodní hranou, patka nožky je ukončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 2,55 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 39:15*)**.

74. Fragment dvojdílné bronzové nečleněné spony s křidélky nad vinutím varianty Jobst 10A se střechovitě hráněným lučíkem a pravoúhlou opěrnou destičkou (křidélky) nad kompletně zachovaným vinutím s šesti závity a horní tětivou. Zachována je i celá ohnutá jehla. Rozměry: délka 2,75 cm, max. šířka 1,35 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 40:2*)**.

75. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13D. Záhlavní destička polokruhového tvaru je zdobená při horním a spodním okraji rytou klikatkovitou linií a uprostřed pěticípým hvězdicovitým ornamentem (tzv. motiv vlčích zubů). Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity, horní tětivou i celou jehlou. Střechovitá nožka je na konci rovně seříznutá, vysoký štíhlý obdélný zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 4,35 cm, max. šířka 2,55 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 39:20, 149:15*)**.

76. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,55 cm, max. šířka 1,82 cm, výška 1,85 cm **(*tab. 39:22*)**.

77. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,48 cm, max. šířka 1,75 cm, výška 1,75 cm **(*tab. 39:23*)**.

78. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Velká záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Hlavice lučíku je ukončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 2,22 cm, výška 2,07 cm **(*tab. 39:19*)**.

79. Fragment rovně seříznuté nožky s vyšším obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony. Rozměry: délka 1,17 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 39:21*)**.

80. Bronzová římskoprovinciální destičkovitá spona ve tvaru šestiúhelníku typu Exner III 26 či Riha 7.13 se střídajícími se barevnými emailovými poli. Středový terč je ohraničený hybridním motivem, mezi křížem a hvězdicí z modrého emailu je po obvodu zdobený šesti jazykovitými výčnělky (tři z nich mají zachovanou výplň z bílého emailu). Drobný zachycovač má obdélníkový tvar, vinutí a jehla chybí. Rozměry: 3,05 × 2,7 cm, výška 1,3 cm **(*tab. 40:9, 150:5*)**.

81. Bronzová římskoprovinciální jednoduchá kruhová destičkovitá spona se středovou vložkou typu Exner III 36 či Riha 7.2. Ve středovém terči je zachováno pouze lůžko se stopou po nýtu, vložka chybí. Zachycovač je vyššího obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou, zachováno je i vinutí s jehlou odlomenou v polovině délky. Rozměry: 2,6 × 2,25 cm, výška 1,05 cm **(*tab. 40:10, 150:9*)**.

82. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální spona s vidlicovitým lučíkem bez záhlavní destičky varianty Böhme 27d či Jobst 16C, jejíž

lučík je tvořen dvěma širokými rameny s plastickou přesekávanou lištou. Hlavice je zakončena zvednutým plastickým knoflíkem nad zapínacím mechanismem, který spolu s jehlou chybí. Konec nožky je odlomený. Rozměry: délka 4,35 cm, max. šířka 1,7 cm, výška 1,5 cm **(*tab. 40:13, 151:2*)**.

83. Zlomek střední části masivního lučíku s plastickou výzdobou pravděpodobně západoprovinciální limitní vojenské bronzové spony s vidlicovitým lučíkem. Na vnitřní straně je zachováno trojúhelníkovité křídlo s otvorem pro osku vinutí. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 1,6 cm, výška 0,9 cm **(*tab. 40:11*)**.

84. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální pozdní šarnýrová samostřílová spona s dlouhými rameny (ta chybí) a pouzdrovitě formovanou nožkou typu Riha 6.3 či varianty Böhme 28h. Hlavice tyčinkovitého lučíku je utvářena do podoby nevýrazné záhlavní destičky. Na rozhraní lučíku a nožky se nachází plastický trojlaločnatý prstenec. Rozměry: délka 5,35 cm, max. šířka 0,72 cm, výška 1,93 cm **(*tab. 40:12, 151:1*)**.

85. Bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79 s profilovaným kruhovým žebrem na vrcholu lučíku, střechovitě tvarovaná nožka je ukončena drobným kulovitým knoflíkem na patce. Plný zachycovač původně nejspíše lichoběžníkového tvaru je odlomený. Vinutí v počtu čtyř závitů je zachováno jen na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,35 cm, max. šířka 1,53 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 39:17*)**.

86. Bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79 s jednoduchým diskovitým žebrem na vrcholu lučíku a na patce, která je ukončena drobným zahroceným knoflíkem. Plný zachycovač původně nejspíše lichoběžníkového tvaru je odlomený. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,42 cm, max. šířka 1 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 39:18*)**.

87. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona s vyšším obdélníkovým druhotně ohnutým zachycovačem a kuličkou na nožce varianty A 132c (varianta Jevíčko). Vinutí, z něhož je zachován pouze háček k uchycení osky, bylo chráněno drobnou polokruhovou záhlavní destičkou. Horní část lučíku nese rytou výzdobu. Rozměry: délka 3,28 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 1,52 cm **(*tab. 39:24, 154:5*)**.

88. Hybridní forma dvojdílné bronzové germánské kolínkovité spony s polokruhovitou záhlavní destičkou varianty Droberjar A. Má lichoběžníkovitě rozšířenou nožku s vyšším zachycovačem a výraznou polokruhovitou destičku chránící vinutí s horní tětivou (i celou jehlou) a imitující římskoprovinciální kolínkovité spony. Rozměry: délka 2,7 cm, max. šířka 1,95 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 39:25, 154:10*)**.

89. Fragment spodní třetiny bronzové germánské kolínkovité spony s metopovitě zdobenou nožkou a vysokým obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,57 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 40:1*)**.

90. Fragment horní části dvojdílné bronzové pozdní vendické spony typu A 41. Zachován je zlomek širokého plechového lučíku zdobený třemi svislými rytými liniemi s kompletním spirálovým vinutím a jehlou. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 3,1 cm **(*tab. 40:3*)**.

91. Fragment horní části dvojdílné bronzové pozdní vendické spony typu A 41. Zachován je zlomek širokého plechového lučíku zdobený rytými V-motivy a trubičkou pro uložení osky zapínání. Zapínací mechanismus spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 1,8 cm, max. šířka 2,45 cm **(*tab. 40:4*)**.

92. Fragment spodní poloviny dvojdílné bronzové pozdní vendické spony typu A 41. Zachován je zlomek širokého plechového lučíku se dvěma úzkými plastickými středovými žebry a širokou nožkou s nízkým plným zachycovačem obdélníkového tvaru. Rozměry: délka 2,43 cm, max. šířka 1,82 cm **(*tab. 40:5*)**.

93. Dvojdílná bronzová spona s válcovitou hlavicí typu A 125. Široký litý a po stranách zkosený lučík je zakončený polokruhovou hlavicí profilovanou rýžkami. Velká lichoběžníková nožka je pokryta tenkou zlatou plechovou fólií a nese nižší obdélníkový plný zachycovač. Vinutí s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,9 cm, max. šířka 2,4 cm, výška 1,85 cm **(*tab. 40:7, 153:19*)**.

94. Dvojdílná bronzová spona s válcovitou hlavicí typu A 125. Široký litý a po stranách zkosený lučík je zakončený polokruhovou hlavicí profilovanou rýžkami. Velká lichoběžníková nožka má nižší obdélníkový plný zachycovač. Vinutí s jehlou chybí. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 2,4 cm, výška 2 cm **(*tab. 40:6*)**.

95. Jednodílná bronzová spona se širokým esovitě prohnutým páskovým plechovým lučíkem typu A 148 se stopami postříbření povrchu. Široká pásková nožka je od lučíku oddělená horizontální rýhou, plný zachycovač je vysokého štíhlého mírně lichoběžníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,1 cm, max. šířka 1,3 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 40:8, 152:18*)**.

96. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 5 (germánská varianta, typ Friesland). Střechovitě tvarovaný lučík je rozšířený do stran, vinutí je zachováno pouze na levé straně, jehla chybí. Patka nožky je zakončena kulovitým knoflíkem, vysoký lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 1,15 cm, výška 2,12 cm **(*tab. 40:16*)**.

97. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 5 (germánská varianta, typ Friesland). Střechovitě tvarovaný lučík je rozšířený do stran, nožka je od lučíku oddělená dvojicí plastických žeber. Vysoký zachycovač je ze dvou třetin odlomený. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky. Rozměry: délka 3,57 cm, max. šířka 1,05 cm, výška 1,77 cm **(*tab. 40:17, 155:14*)**.

98. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 6. Nožka je od páskového lučíku oddělená pásem metopovité výzdoby, jejíž náznak nese i povrch nožky. Patka nožky je zakončena drobným kulovitým knoflíkem, vysoký obdélníkový zachycovač má olámanou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky. Rozměry: délka 3,9 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 2,85 cm **(*tab. 40:19*)**.

99. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 8. Nožka je od tyčinkovitého lučíku se zkosenými boky oddělená dvěma rýhami. Patka nožky je zakončena kulovitým knoflíkem, ohnutý vysoký obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky. Rozměry: délka 4,4 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 2,37 cm **(*tab. 40:14*)**.

100. Ohnutá dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 8 (varianta Unterfranken). Široký páskový lučík je od nožky oddělený profilovaným plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem, vysoký lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky. Rozměry: délka 2,67 cm, max. šířka 1,55 cm, výška 2,13 cm **(*tab. 40:21*)**.

101. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 14a. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu je od nožky oddělený plastickým žebrem, patka nožky je zakončena kulovitým knoflíkem. Vysoký lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček k uchy-

cení osky. Rozměry: délka 3,6 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 40:18, 155:6*)**.

102. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem sarmatského typu s horním vinutím uchyceným v háčku varianty Schulte A VII 2, Form 27. Kolínkovitě ohnutý lučík kruhového průřezu je od nožky oddělený rýhou, patka nožky je zakončena nevýrazným diskovitým knoflíkem. Vysoký obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity, netypickou horní tětivou i celou jehlou. Rozměry: délka 3,45 cm, max. šířka 1,5 cm, výška 1,83 cm **(*tab. 40:15, 154:30*)**.

103. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Lučík polokruhového průřezu je ve středu rozšířený a od lichoběžníkovité nožky je oddělený plastickým žebrem. Plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity, spodní tětivou i celou jehlou. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 1,32 cm, výška 2,02 cm **(*tab. 40:20*)**.

104. Ohnutá dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s odlomenou hlavicí a vinutím. Střechovitě tvarovaný lučík plynule přechází v nožku zakončenou na patce drobným kulovitým knoflíkem. Vysoký obdélníkový zachycovač má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 1,78 cm **(*tab. 40:22*)**.

105. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachován je polokruhovitě tvarovaný lučík s nekompletním vinutím na osce bez jehly. Rozměry: délka 2,37 cm, max. šířka 1,47 cm, výška 1,57 cm **(*tab. 40:23*)**.

106. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachován je tyčinkovitý lučík kruhového průřezu s kompletním vinutím s deseti závity, spodní tětivou a polovinou jehly. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 1,15 cm **(*tab. 40:26*)**.

107. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachován je tyčinkovitý lučík půlkruhového průřezu a očko k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 1,65 cm, max. šířka 0,4 cm **(*tab. 40:27*)**.

108. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu. Zachován je střechovitě utvářený lučík s plasticky formovanou hlavicí a očkem k uchycení osky vinutí, nad kterým je umístěný válcovitý knoflík. Rozměry: délka 2,25 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 40:24*)**.

109. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu. Zachován je střechovitě utvářený lučík s očkem k uchycení osky vinutí, nad kterým je umístěný profilovaný knoflík. Rozměry: délka 2,1 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 40:25*)**.

110. Fragment nožky bronzové spony s vysokým zachycovačem. Je oddělená plastickým žebírkem od lučíku a na patce zakončena drobným kulovitým knoflíkem. Vysoký lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,45 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 40:28*)**.

111. Fragment spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem s postříbřeným povrchem. Zachována je nožka oddělená od lučíku plastickým přesekávaným žebrem s vysokým lichoběžníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Patka nožky je zakončena dlouhým profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 2,5 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 41:1*)**.

112. Fragment spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachována je nožka oddělená od lučíku plastickým žebrem s vysokým obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Patka nožky je zakončena kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 41:2*)**.

113. Fragment spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachována je nožka oddělená od lučíku plastickým žebrem s vysokým obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Patka nožky je zakončena dlouhým profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 1,67 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 41:3*)**.

114. Fragment spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachována je střechovitě tvarovaná nožka oddělená od lučíku horizontální rýhou s vysokým obdélníkovým zachycovačem, který je z poloviny odlomený. Patka nožky je zakončena dlouhým profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 41:4*)**.

115. Fragment spodní třetiny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Zachována je lichoběžníkovitě rozšířená nožka oddělená od lučíku plastickým žebrem s vysokým obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Dolní okraj nožky je zvlněný a rýhovaný. Rozměry: délka 1,4 cm, max. šířka 1,55 cm **(*tab. 41:5*)**.

116. Fragment lichoběžníkovité nožky zdobené dvěma dvojicemi plastických přesekávaných lišt s plným zachycovačem s ohrnutou spodní hranou, pravděpodobně z dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Rozměry: délka 1,67 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 42:16*)**.

117. Fragment spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachována je nožka oddělená od páskového lučíku nevýrazným plastickým žebrem s vysokým lichoběžníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Patka nožky je zakončena drobným kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 1,75 cm, max. šířka 0,35 cm **(*tab. 41:6*)**.

118. Zlomek vysokého zachycovače lichoběžníkového tvaru bronzové spony s vysokým zachycovačem. Rozměry: 1,85 cm × 0,85 cm **(*tab. 41:7*)**.

119. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Zužující se páskový lučík nese výzdobu dvou svislých přesekávaných lišt. Nožka je zdobená metopovitě, zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí jsou zachovány dva rozpletené závity na pravé straně spolu s jehlou. Rozměry: délka 6,1 cm, max. šířka 1 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 41:8, 157:2*)**.

120. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Zužující se páskový lučík je nezdobený, ve spodní části nese metopovitou výzdobu. Stejným způsobem je zdobená i nožka zakončená na patce profilovaným knoflíkem, zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí až na jeden závit spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 6,15 cm, max. šířka 1,05 cm, výška 2,9 cm **(*tab. 41:9*)**.

121. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík nese rytou výzdobu sestávající ze svislé linie tvořené drobnými esovitými vzory. Nezdobená nožka je opatřena zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity, horní tětivou i téměř celou jehlou. Rozměry: délka 5,45 cm, max. šířka 0,82 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 41:10, 156:16*)**.

122. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu přechází plynule v nezdobenou nožku zakončenou na patce kulovitým knoflíkem. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 5,8 cm, max. šířka 1,17 cm, výška 2,25 cm **(*tab. 41:11, 157:7*)**.

123. Mírně deformovaná jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík nese rytou výzdobu v podobě svislé linie tvořené

X-motivy. Nezdobená nožka má odlomenou patku, olámaný je i zachycovač. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, zbytek i s jehlou chybí. Rozměry: délka 4,35 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 1,05 cm **(*tab. 41:12*)**.

124. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Prohnutý páskový lučík nese ve spodní části metopovitou výzdobu. Nožka je zdobená rytou obvodovou linií, její patka je zakončena kulovitým knoflíkem, zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 5,2 cm, max. šířka 0,85 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 41:13, 157:4*)**.

125. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý lučík kosočtverečného průřezu nese ve spodní části metopovitou výzdobu. Stejným způsobem je zdobená i nožka zakončená na patce nevýrazným knoflíkem, zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní rozpletené vinutí se čtyřmi závity, horní tětivou a celou jehlou. Rozměry: délka 4,45 cm, max. šířka 1,35 cm, výška 2,53 cm **(*tab. 41:14*)**.

126. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Zužující se páskový lučík je od nožky oddělený trojicí rytých horizontálních linií, zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z rozpleteného vinutí je zachován jeden závit na levé straně a část odlomené jehly. Rozměry: délka 4,2 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 2,6 cm **(*tab. 41:15*)**.

127. Fragment metopovitě zdobené nožky bronzové spony s hrotitou nožkou. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 1,78 cm, max. šířka 0,43 cm **(*tab. 42:17*)**.

128. Jednodílná bronzová spona s klínovitou nožkou typu A 177. Nezdobený široký páskový lučík plynule přechází v dlouhou úzkou nožku, která se na konci klínovitě rozšiřuje. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 5,37 cm, max. šířka 0,9 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 41:16*)**.

129. Dvojdílná bronzová spona s klínovitou nožkou typu A 177. Nezdobený střechovitě utvářený lučík je horizontální rýhou oddělený od dlouhé úzké nožky, která se na konci klínovitě rozšiřuje. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky. Rozměry: délka 4,45 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 2,22 cm **(*tab. 41:17, 155:24*)**.

130. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu je nezdobený, částečně odlomená drátěná nožka je k němu přichycena omotáním drátu s šesti závity. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,75 cm, max. šířka 0,72 cm, výška 2,72 cm **(*tab. 41:18*)**.

131. Ohnutá jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu je nezdobený, zahrocená nožka s pouzdrovitým zachycovačem je k němu přichycena omotáním drátu s šesti závity. Z vinutí jsou zachovány pouze dva závity s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 3,6 cm, max. šířka 0,85 cm, výška 4,1 cm **(*tab. 41:19*)**.

132. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Tyčinkovitý lučík polokruhového průřezu nese metopovitou výzdobu v horní i spodní části, stejně je zdobená i horní strana drátěné nožky přichycené k lučíku omotáním drátu s šesti závity. Z vinutí je zachován pouze jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 5,6 cm, max. šířka 0,95 cm, výška 2,55 cm **(*tab. 41:20, 156:2*)**.

133. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu je nezdobený, v jeho spodní části je zachováno osm závitů omotání drátu odlomené nožky. Z rozpleteného vinutí je zachován pouze jeden závit na levé straně, jehla je odlomená v třetině délky. Rozměry: délka 5,43 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 2,25 cm **(*tab. 41:21*)**.

134. Ohnutá jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Částečně odlomená drátěná nožka je ke střechovitě formovanému tyčinkovitému lučíku přichycena šesti závity. Vinutí je zachováno pouze na levé straně, jehla je odlomená v polovině délky. Rozměry: délka 4,07 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 3,05 cm **(*tab. 41:22*)**.

135. Ohnutá jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Tyčinkovitý lučík obdélníkového průřezu je zdobený svislou řadou krátkých rytých horizontálních rýžek, drátěná nožka je k lučíku přichycena šesti závity. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity a horní tětivou, jehla je odlomená. Rozměry: délka 3,95 cm, max. šířka 0,85 cm, výška 3,1 cm **(*tab. 41:23*)**.

136. Fragment pouzdrovité nožky bronzové spony s podvázanou nožkou. Zachován je i rozpletený drát původního omotání kolem lučíku. Rozměry: délka 3,35 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 42:1*)**.

137. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Tyčinkovitý lučík kosočtverečného průřezu plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity, horní tětivou a celou jehlou. Rozměry: délka 5,1 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 42:6*)**.

138. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu plynule přechází v páskovou nožku s plným obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity, jehla chybí. Rozměry: délka 4,18 cm, max. šířka 1,05 cm, výška 2,55 cm **(*tab. 42:8*)**.

139. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Tyčinkovitý lučík čtvercového průřezu plynule přechází v páskovou nožku, která je z poloviny odlomená, zachycovač chybí. Zachováno je rozpletené vinutí se čtyřmi závity, horní tětivou a celou jehlou. Rozměry: délka 5,3 cm, max. šířka 0,95 cm, výška 2,05 cm **(*tab. 42:7*)**.

140. Ohnutá jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík obdélníkového průřezu je od páskové nožky oddělený pásem metopovité výzdoby. Plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,35 cm, max. šířka 0,5 cm, výška 2,77 cm **(*tab. 42:10*)**.

141. Ohnutá jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík obdélníkového průřezu je od páskové nožky oddělený dvěma horizontálními rytými rýžkami. Plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou a deformovanou spodní hranu. Z vinutí je zachován jeden závit na pravé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 3,05 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 1,05 cm **(*tab. 42:11*)**.

142. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Prohnutý páskový lučík je od nožky oddělený pásem metopovité výzdoby. Hlavice s vinutím je odlomená, chybí také zachycovač. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 0,58 cm, výška 1,25 cm **(*tab. 42:12*)**.

143. Fragment metopovitě zdobené nožky bronzové spony s obdélníkovou nožkou. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 0,83 cm **(*tab. 42:18*)**.

144. Fragment páskového lučíku jednodílné bronzové spony s odlomenou nožkou a metopovitou výzdobou na horní části lučíku. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,45 cm, max. šířka 0,45 cm **(*tab. 42:2*)**.

145. Ohnutá jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Zachován je široký prohnutý páskový lučík s jedním závitem vinutí na levé

straně a jehlou odlomenou v třetině délky. Rozměry: délka 2,48 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 42:3*)**.

146. Fragment horní třetiny jednodílné stříbrné spony. Zachován je prohnutý páskový lučík se dvěma závity vinutí na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 2,17 cm, max. šířka 0,95 cm **(*tab. 42:5*)**.

147. Ohnutá jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Zachován je široký prohnutý páskový lučík s jedním závitem vinutí na pravé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 1,95 cm, max. šířka 0,72 cm **(*tab. 42:4*)**.

148. Ohnutá jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Zachován je litý lučík obdélníkového průřezu s odlomenou hlavicí. Jeho spodní část nese relikt metopovité výzdoby. Rozměry: délka 2,23 cm, max. šířka 0,52 cm **(*tab. 42:9*)**.

149. Zlomek širokého páskového lučíku bronzové spony zdobený dvěma rytými horizontálními rýhami. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 0,98 cm **(*tab. 42:15*)**.

150. Rozpletené vinutí jednodílné bronzové spony se čtyřmi závity a celou jehlou. Rozměry: délka 5,75 cm, max. šířka 1,87 cm **(*tab. 42:14*)**.

151. Ohnutá jehla bronzové spony s jedním zachovaným závitem vinutí. Rozměry: délka 3,85 cm, max. šířka 0,35 cm **(*tab. 42:13*)**.

152. Zlomek kyjovitého okraje bronzové nádoby. Rozměry: 3,8 × 1,4 cm **(*tab. 42:19*)**.

153. Fragment litého bronzového držadla vědra (?) zdobený rytým větvičkovitým motivem. Rozměry: délka 6,62 cm, max. šířka 1,35 cm **(*tab. 42:20*)**.

154. Zlomek bronzového plíšku erbovitého tvaru s jedním nýtem pravděpodobně z římského šupinového pancíře. Rozměry: 2,23 × 1,6 cm, tloušťka 0,12 cm **(*tab. 43:8*)**.

155. Menší železný listovitý hrot kopí s velmi širokým listem a tulejkou s kruhovým ústím typu Kaczanowski IX.1. Rozměry: délka 10,1 cm, max. šířka 3,75 cm, průměr tuleje 1,25 cm **(*tab. 43:13, 161:7*)**.

156. Bronzová obloukovitá ostruha typu Ginalski E6 se symetrickými, středně prohnutými oblouky ramen, které jsou ukončeny profilovanými kulovitými knoflíky (zakončení pravého ramena je odlomené), a s masivním dlouhým trnem plného kosočtverečného průřezu, který je od ramen oddělen výraznou rýhou. Rozměry: výška 7,35 cm, šířka 5,83 cm, max. průměr trnu 2,05 cm **(*tab. 43:14, 161:19*)**.

157. Bronzová obloukovitá ostruha typů Ginalski E5–6 s nízkým obloukem a střechovitě utvářenými rameny zakončenými kulovitým knoflíkem (konec levého ramena je odlomený). Chybějící trn byl nejspíše nasazen na tyčinku. Rozměry: výška 1,35 cm, šířka 5,2 cm **(*tab. 43:15*)**.

158. Železná radlice užšího tvaru s otevřenou tulejí typu Henning A1 se středem těla zpevněným dodatečně nakovaným železným pásem. Rozměry: výška 20 cm, max. šířka 16,5 cm **(*tab. 43:11, 162:1*)**.

159. Bronzový nožík obdélníkového průřezu s odsazeným trnem rukojeti. Špička čepele je odlomená. Rozměry: délka 4,42 cm, max. šířka 1,15 cm, délka trnu 1,1 cm, tloušťka 0,27 cm **(*tab. 42:29*)**.

160. Zlomek železného nože trojúhelníkovitého průřezu čepele se zužujícím se trnem rukojeti a zachovanou bronzovou objímkou. Rozměry: délka 5,42 cm, max. šířka 1,6 cm, délka trnu 2 cm, max. tloušťka 0,4 cm **(*tab. 42:30*)**.

161. Fragment bronzového tyčinkovitého zahroceného nástroje kruhového průřezu. Rozměry: délka 3,8 cm, tloušťka 0,55 cm **(*tab. 43:10*)**.

162. Ohnutá bronzová šicí jehla s protáhlým oválným ouškem. Rozměry: délka 8,75 cm, tloušťka 0,3 cm **(*tab. 43:6*)**.

163. Zlomek římského bronzového náramku s hadími hlavičkami (?) zdobeného záseky na těle a jemným rýžkováním za odlomenou hlavou. Rozměry: délka 2,45 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 42:21, 158:3*)**.

164. Zlomek bronzového náramku s jemnou rytou výzdobou překrývajících se šrafovaných polí (tzv. motiv vlčích zubů). Rozměry: délka 2,1 cm, max. šířka 0,72 cm **(*tab. 42:22*)**.

165. Bronzová příchytná destička čtvercového tvaru opaskové přezky typu Madyda-Legutko H 22 s trojicí nýtů seřazených do trojúhelníku. Po obvodu nese rytou výzdobu v podobě X-motivů a vyražených čtvercových vzorů. Rozměry: 2,05 × 1,65 cm **(*tab. 42:23*)**.

166. Fragment bronzové prolamované příchytné destičky se dvěma vykrojenými otvory na okraji a rýhováním zdobeným trojúhelníkovitým středem z blíže neurčitelného typu římského opasku. Rozměry: 3,8 × 2,4 cm **(*tab. 42:24*)**.

167. Bronzové opaskové poutko obdélníkového tvaru se dvěma nýty pro uchycení k řemeni. Rozměry: 2,2 × 1,3 cm **(*tab. 42:26*)**.

168. Bronzové závěsné opaskové poutko tvořené uzavřeným páskovým ouškem (dnes rozlomeným) a zachovaným kroužkem k zavěšení. Rozměry: délka 5,07 cm, max. šířka 0,9 cm **(*tab. 43:2*)**.

169. Bronzové opaskové poutko (?) trojúhelníkovitého tvaru s dvěma nýty (zachován je jeden), zdobené vyraženými čtvercovými vzory. Rozměry: 2,15 × 1 cm **(*tab. 42:25*)**.

170. Bronzové opaskové nákončí s lichoběžníkovitě rozšířenou horní částí s jedním nýtem a spodní částí s kruhovým prolamovaným otvorem varianty Madyda-Legutko 6.2. Jeho celý povrch je pokrytý jemnou rytou výzdobou v podobě drobných důlků. Spodní část je odlomená. Rozměry: délka 3,27 cm, max. šířka 1,03 cm **(*tab. 42:27*)**.

171. Malý zlomek horní části bronzového opaskového nákončí trapézovitého tvaru s jedním nýtem. Rozměry: 1,57 × 1,53 cm **(*tab. 42:28*)**.

172. Bronzová toaletní ušní lžička. Tyčinkovité držadlo má obdélníkovitý průřez, horní část je rozšířená do větší plošky a nese výzdobu v podobě soustavy esovitých rytých motivů. Horní část držadla je ohnutá do podoby neuzavřeného ouška k zavěšení. Rozměry: délka 4,6 cm, max. šířka 0,52 cm, průměr lžičky 0,45 cm **(*tab. 43:1, 160:21*)**.

173. Bronzová pinzeta s rovnoměrně se rozšiřujícími rameny typu Beilke-Voigt I. Spodní část ramen je druhotně ohnutá. Rozměry: délka 4,45 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 43:3*)**.

174. Polovina bronzové pinzety s rovnoměrně se rozšiřujícími rameny typu Beilke-Voigt I. Spodní část jediného zachovaného ramena je zdobená rytými koncentrickými kroužky a trojicí horizontálních rýh. Rozměry: délka 4,45 cm, max. šířka 1 cm **(*tab. 43:4, 158:22*)**.

175. Polovina bronzové pinzety s rovnoměrně se rozšiřujícími rameny typu Beilke-Voigt I. Spodní část jediného zachovaného ramena je druhotně ohnutá. Rozměry: délka 4,15 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 43:5*)**.

176. Bronzový hřeb s masivní kloboučkovitou hlavicí a odlomeným trnem čtvercového průřezu. Rozměry: délka 1,22 cm, průměr hlavičky 2,95 cm **(*tab. 43:12*)**.

177. Bronzový hřeb s kloboučkovitou hlavicí a v třetině délky odlomeným trnem. Rozměry: průměr hlavičky 1,63 cm, délka trnu 1,18 cm **(*tab. 42:31*)**.

178. Bronzový hřebíček s plochou hlavicí. Rozměry: délka 2,25 cm, průměr hlavičky 0,5 cm **(*tab. 43:7*)**.

179. Bronzový polotovar ve tvaru destičkovitého hranolku. Rozměry: délka 2,65 cm, max. šířka 1,25 cm, tloušťka 0,58 cm **(*tab. 43:9, 162:9*)**.

180. Bronzový soudkovitý, mírně dvojkónický korálek. Rozměry: 1,67 × 1,22 cm, průměr otvoru 0,5 cm **(*tab. 44:4*)**.

181. Bronzový soudkovitý, mírně dvojkónický korálek. Rozměry: 1,22 × 0,97 cm, průměr otvoru 0,5 cm **(*tab. 44:5*)**.

182. Přepálený soudkovitý skleněný korálek skupiny T-M I. Rozměry: 1,75 × 1,5 cm, průměr otvoru 0,45 cm **(*tab. 44:3*)**.

183. Soudkovitý skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 23. Rozměry: 0,66 × 0,63 cm, průměr otvoru 0,15 cm **(*tab. 44:7, 159:33*)**.

184. Zploštělý kulovitý skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 35. Rozměry: 1 × 0,6 cm, průměr otvoru 0,27 cm **(*tab. 44:6*)**.

185. Zploštělý kulovitý zelený skleněný korálek tvaru prstýnku typu T-M 42a. Rozměry: 1,85 × 0,85 cm, průměr otvoru 0,8 × 0,95 cm **(*tab. 44:2*)**.

186. Tmavě modrý skleněný polyedrický korálek typu T-M 126. Rozměry: 1,28 × 0,95 cm, průměr otvoru 0,35 cm **(*tab. 44:8, 159:59*)**.

187. Tmavě modrý skleněný polyedrický korálek typu T-M 126. Rozměry: 0,73 × 0,65 cm, průměr otvoru 0,25 cm **(*tab. 44:9, 159:57*)**.

188. Fragment tmavě modrého skleněného polyedrického korálku typu T-M 126. Rozměry: 0,88 × 0,67 cm, průměr otvoru 0,2 cm **(*tab. 44:11*)**.

189. Neprůhledný tmavě hnědý skleněný polyedrický korálek typu T-M 134. Rozměry: 0,9 × 0,5 cm, průměr otvoru 0,15 cm **(*tab. 44:10, 159:64*)**.

190. Plochý koncentricky navíjený skleněný korálek ze světle zeleného skla přibližně typu T-M 187b. Rozměry: 2,65 × 1,7 cm, průměr otvoru 0,42 cm **(*tab. 44:1*)**.

191. Fragment terry sigillaty z těla neurčitelné tenkostěnné nádoby (hladká terra sigillata); materiál homogenní, narůžovělé barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, mírný lesk (max. délka 2,8 × 1,5 cm, síla 0,2–0,35 cm). Neurčitelný fragment; 2.–3. století. *Poznámka*: pravděpodobně pochází ze stejné nádoby jako podobný fragment č. 224.

192. Fragment okraje terry sigillaty typu Drag. 32 (O&P: 205–206, Pl. LXIII; *Webster 1996*, 44, Fig. 29); materiál homogenní, oranžové barvy; povrch hnědočervený, značně setřelý (výška 1,8 cm, šířka 2,3 cm, max. délka 2,7 cm, síla 0,5 cm). Westerndorf (?); 175/180–230/250 **(*tab. 44:27, 144:19*)**.

193. Fragment z těla tenkostěnné nádoby terry sigillaty, snad poháru podobného typům Drag. 54, Drag. 72, Ludowici V, popř. též džbánu Ludowici K; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch červenohnědý, značně obitý či sloupaný, matný lesk (výška 2 cm, šířka = max. délka 3,4 cm, síla 0,3–0,4 cm). Relikt zahloubené výzdoby provedený technikou vrubořezu (O&P: 223–226, Pl. LXXVII, LXXIX:7, LXXXIII:3,7; *Webster 1996*, 61–62, Fig. 45; *Ruprechtsberger 1980*, 4, 38–41, Abb. 2, Taf. 3–4; *Dekan – Kuzmová 1996*, 163, Taf. 19:160–161). Rheinzabern (?); 145/150–260. *Poznámka*: fragmenty č. 193 a 202 i podle materiálu by mohly pocházet z jediné nádoby, možná rovněž fragment č. 207 (ten se svým charakterem mírně liší).

194. Malý odštěpek terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch patrný jen z jedné strany, hnědočervený (max. délka 1,6 × 0,4 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

195. Malý fragment z nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch hnědočervený, matný lesk (max. délka 1,1 × 0,9 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

196. Fragment z podstavy neurčitelné nádoby terry sigillaty; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (průměr spodku 7–9 cm, max. délka 1,8 × 1,2 cm, síla neměřitelná). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260.

197. Malý fragment terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch hnědočervený, silně otřelý (max. délka 2,2 × 1,4 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

198. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 2,7 cm, šířka 3,4 cm, max. délka 3,9 cm, síla 0,6–0,75 cm). Reliéfní výzdoba: části čtyř delších stonků – tyto vegetabilní motivy používalo více mistrů, nejlepší analogie Firmus I (Lu-Ri: Taf. 33:1,13), B. F. Attoni (Lu-Ri: Taf.36:11,12, 40:1) a Comitialis IV (Lu-Ri: Taf. 85:1–3). Rheinzabern; Bernhardovy podskupiny Ia–IIa, 145/150–210/220 **(*tab. 44:19, 143:26*)**.

199. Malý fragment terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch červenohnědý, místy obitý či sloupaný, matný lesk (max. délka 1,7 × 1,1 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

200. Fragment terry sigillaty ze spodní části těla neurčitelné nádoby (hladká terra sigillata); materiál homogenní, narůžovělé barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, matný lesk (výška 2,6 cm, šířka 2,6 cm, max. délka 3,3 cm, síla 0,4–0,7 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu středogalské dílny?); 2.–3. století **(*tab. 44:28*)**. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu mají také fragmenty hladké terry sigillaty č. 191 a 224.

201. Malý fragment terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch červenohnědý, místy obitý, matný lesk (max. délka 1,7 × 1,2 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

202. Malý fragment z těla nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru (hladká terra sigillata); materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý (max. délka 1 × 0,9 cm, síla 0,3–0,35 cm). Relikt zahloubené výzdoby provedený technikou vrubořezu (O&P: 223–226, Pl. LXXVII; *Ruprechtsberger 1980*, 4, 36–41, Abb. 2, Taf. 2–4). Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 44:25*)**. *Poznámka*: fragmenty č. 193 a 202 s vrubořezem i podle materiálu by mohly pocházet z jediné nádoby, možná rovněž fragment č. 207 (ten se svým charakterem mírně liší).

203. Malý odštěpek z nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch červenohnědý (max. délka 1,1 × 0,8 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

204. Fragment z výduti neurčitelné nádoby terry sigillaty; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch světle červenohnědý, značně (uvnitř zcela) setřelý (výška 2,1 cm, šířka = max. délka 3,6 cm, síla 0,6 cm). Neurčitelný fragment **(*tab. 44:23*)**.

205. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37, materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý a na reliéfu setřelý, matný lesk (výška = max. délka 2,7 cm, šířka 1,6 cm, síla 0,45–

0,6 cm). Reliéfní výzdoba: větší část vejcovce pravděpodobně Ri-Fi: E42 (viz frg. 5.47), pod ním malý relikt dalšího reliéfu. Rheinzabern, Julius I/ Lupus/ Perpetuus (?); Bernhardovy podskupiny IIb–IIIb, 190/210–230/245/260 **(*tab. 44:15*)**. *Poznámka*: pochází pravděpodobně ze stejné nádoby jako fragment č. 235 se stejným vejcovcem.

206. Malý odštěpek terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch červenohnědý (max. délka 1,3 × 0,7 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

207. Fragment z těla nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru (hladká terra sigillata); materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch červenohnědý, místy obitý, matný lesk (max. délka 2,1 × 1,1 cm, síla 0,25–0,5 cm). Relikt zahloubené výzdoby provedený technikou vrubořezu formou pásu kapkovitých zářezů (O&P: 223–226, Pl. LXXVII, LXXXIII; *Ruprechtsberger 1980*, 4, 38–41, Abb. 2, Taf. 3–4). Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 44:22*)**. *Poznámka*: spolu s fragmenty č. 193 a 202 s vrubořezem by mohl pocházet z jediné nádoby (i když charakterem se mírně liší).

208. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37, materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška = max. délka 3,8 cm, šířka 2,6 cm, síla 0,5–0,7 cm). Reliéfní výzdoba: horní část neurčitelného vejcovce s jazýčkem. Rheinzabern; 145/150–260 **(*tab. 44:13, 143:16*)**. *Poznámka*: mohl by pocházet ze stejné nádoby jako fragmeny s vejcovcem č. 205 a 235.

209. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 2,9 cm, šířka 3,6 cm, max. délka 3,9 cm, síla 0,75 cm). Reliéfní výzdoba: vejcovec Ri-Fi: E17, část doleva běžícího psa Ri-Fi: T139, malý relikt dvojitého medailonu Ri-Fi: K19a (?) nebo dvojitého oblouku. Všechny tři motivy používali Firmus I, B. F. Attoni a nejčastěji Comitialis V – pouze u něj také analogie v odpovídajícím schématu (Lu-Ri: Taf. 97:1,5; 98:1,7,11; *Weber-Hiden 1996*, 258, Taf. 104:5) a v nedostatečně vytlačeném jazýčku vejcovce (Lu-Ri: Taf. 97:5). Rheinzabern, Comitialis V (?); Bernhardova podskupina IIa (?), po 175/178–210/220 **(*tab. 44:12, tab. 143:13*)**. *Poznámka*: ze stejné nádoby by mohl pocházet fragment č. 232 s kolkem (Comitialis).

210. Tři malé fragmenty terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnuté; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch červenohnědý, místy poškrábaný, matný lesk (max. délka 1,5 × 1,2 cm, 2,1 × 0,9 cm, 1,4 × 0,7 cm; síla neměřitelná). Neurčitelné fragmenty (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

211. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška = max. délka 2,7 cm, šířka 1,9 cm, síla 0,6 cm). Reliéfní výzdoba: část listu pravděpodobně Ri-Fi: P10. Rheinzabern; Bernhardovy podskupiny Ia–IIc, 145/150–230/233 **(*tab. 44:20, 143:22*)**.

212. Fragment z těla nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, dobře zachovalý, matný lesk (výška 2,3 cm, šířka = max. délka 2,4 cm, síla 0,45–0,5 cm). Rheinzabern (?); 145/150–260.

213. Malý fragment z nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru, vně odštípnutý; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch červenohnědý, matný lesk (max. délka 1,1 × 0,8 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

214. Malý fragment z nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch červenohnědý, matný lesk (max. délka 1,9 × 0,7 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

215. Fragment výduti terry sigillaty pravděpodobně Drag. 37 s reliktem reliéfní výzdoby, zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (max. délka 2,6 × 2 cm, síla neměřitelná). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260.

216. Větší fragment ze spodku nádoby terry sigillaty s podstavovým prstencem (v úvahu přichází více typů mísovitých tvarů); materiál homogenní, oranžové barvy; povrch hnědočervený, značně setřelý (průměr prstence 7 cm, max. délka 6,3 cm, síla 0,4–0,6 cm). Westerndorf/Pfaffenhofen (?); 175/180–250/275 **(*tab. 44:29*)**.

217. Větší fragment ze spodku nádoby terry sigillaty s vně ovaleným podstavovým prstencem, pravděpodobně Drag. 37 (O&P: Pl. XI:4, XIII:2–6; *Webster 1996*, 47, Fig. 32); materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, místy setřelý či obitý, matný lesk (průměr prstence 7 cm, max. délka 6,3 cm). Rheinzabern (?); 145/150–260.

218. Okraj mísy terry sigillaty Drag. 37 (?), zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 1,6 cm, šířka = max. délka 2,4 cm, síla neměřitelná). Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 44:24*)**.

219. Okraj rozevřené nádoby terry sigillaty s vně výrazně ovaleným okrajem, vně pod ním tři horizontální paralelní ryté linie – pravděpodobně Drag. 31 (O&P: 183–184, Pl. XLVII:3–5,7; *Webster 1996*, 34–35, Fig. 22); materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (průměr ústí mezi 12 a18 cm, výška 2,2 cm, šířka 2,1 cm, max. délka 2,4 cm, síla 0,45 cm). Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 44:26*)**.

220. Malý fragment z výduti nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru s reliktem reliéfní výzdoby, zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch červenohnědý, místy obitý či sloupaný, matný lesk (max. délka 1,3 × 1,1 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

221. Malý fragment z těla nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru, vně zcela odštípnutý, uvnitř zčásti; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch červenohnědý, místy obitý, matný lesk (max. délka 2,7 × 1,5 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

222. Fragment z neurčitelné nádoby terry sigillaty, povrch odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy (max. délka 2 × 1,5 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment.

223. Fragment z těla nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch červenohnědý, místy obitý či sloupaný, matný lesk (max. délka 2,4 × 1,4 cm, síla 0,85 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

224. Fragment terry sigillaty z těla neurčitelné tenkostěnné nádoby (hladká TS); materiál homogenní, narůžovělé barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, mírný lesk (max. délka 2,5 × 1,1 cm, síla 0,2–0,35 cm). Neurčitelný fragment; 2.–3. století. *Poznámka*: pravděpodobně pochází ze stejné nádoby jako podobný fragment č. 191.

225. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy obitý, mírný lesk (výška 1,3 cm, šířka 2,1 cm, max. délka 2,2 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba: relikt špatně určitelného vejcovce s jazýčkem, snad

Ri-Fi: E17. Rheinzabern; 145/150–260. *Poznámka*: mohl by pocházet ze stejné nádoby jako fragment č. 209 s vejcovcem.

226. Malý fragment z těla nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru, vně odštípnutý; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch hnědočervený, matný lesk (max. délka 1,3 × 0,9 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

227. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37, materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch tmavě hnědočervený, dobře zachovalý, matný lesk (max. délka 3,3 × 1,4 cm, síla 0,65 cm). Reliéfní výzdoba: část listu neurčitelného typu a část děleného medailonu nebo stonku. Rheinzabern; 145/150–260 **(*tab. 44:18*)**.

228. Malý fragment z výduti nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru s reliktem reliéfní výzdoby, zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch červenohnědý, místy obitý, matný lesk (max. délka 1,4 × 1,1 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

229. Fragment pravděpodobně ze spodku nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch červenohnědý, místy obitý, matný lesk (max. délka 2,9 × 1,6 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

230. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?); materiál velmi homogenní, červenohnědé (narůžovělé) barvy; povrch červenohnědý, místy obitý, matný lesk (výška 2,4 cm, šířka 2,3 cm, max. délka 2,8 cm, síla 0,5–0,6 cm). Reliéfní výzdoba: vejcovec špatně určitelného typu (snad Rogers: B114?) a malý relikt neurčitelného motivu. Středogalské dílny (?); 2. století **(*tab. 44:16*)**.

231. Malý fragment z těla nádoby neurčitelného tvaru, vně odštípnutý; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, matný lesk (max. délka 1,7 × 1,1 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

232. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?), zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy obitý, matný lesk (max. délka 2,8 × 2,5 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba: relikt dvojitého medailonu nebo dvojitého oblouku a relikt kolku se třemi písmeny COM[ITIALIS] (retrograficky) – Lu-Ri: Taf. 256. Rheinzabern, Comitialis; Bernhardovy podskupiny Ib/2–IIa, po 175/178–210/220 **(*tab. 44:17, 143:23*)**. *Poznámka*: mohl by pocházet ze stejné nádoby jako fragment č. 209 s reliéfem (Comitialis V?).

233. Fragment výduti reliéfní nádoby terry sigillaty, zevnitř odštípnutý; materiál hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, značně setřelý, matný lesk (max. délka 2,6 × 2,4 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba (značně setřelá): relikty neidentifikovatelných motivů. Westerndorf (?); 175/180–230/250.

234. Malý fragment z nádoby neurčitelného tvaru, z obou stran téměř zcela odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený (max. délka 2,4 × 1,4 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

235. Fragment terry sigillaty výduti Drag. 37 (?), zevnitř téměř zcela odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, jen místy obitý či setřelý, matný lesk (výška 2,9 cm, šířka 2,8 cm, max. délka 3,4 cm, síla 0,5 cm). Reliéfní výzdoba: vejcovec Ri-Fi: E42, lístek Ri-Fi: P37 a pravděpodobně část stonku (Lu-Ri: Taf. 154:6, 155:18, 160:1). Rheinzabern, Julius I nebo Lupus; Bernhardova skupina IIb, 190/210–230/233 **(*tab. 44:14, 143:21*)**. *Poznámka*: ze stejné nádoby pravděpodobně pochází také fragment č. 205 s částí stejného vejcovce.

236. Malý fragment terry sigillaty z výduti neurčitelné nádoby; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch hnědočervený, místy setřelý a obitý (výška 1,3 cm, šířka = max. délka 2,3 cm, síla 0,5 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf/Pfaffenhofen?).

237. Malý fragment z těla neurčitelné nádoby terry sigillaty, vně odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, matný lesk (max. délka 1,5 × 1,2 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?).

238. Malý fragment z neurčitelné nádoby terry sigillaty, se zalomením na jedné straně; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, matný lesk (max. délka 1,7 × 1,1 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?).

239. Malý fragment z neurčitelné nádoby terry sigillaty, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený (max. délka 1,2 × 0,7 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?).

240. Malý fragment výduti reliéfní nádoby terry sigillaty, zevnitř odštípnutý; materiál oranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, značně setřelý, mírný lesk (max. délka 1,8 × 1,1 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf?).

241. Malý fragment z těla neurčitelné nádoby terry sigillaty; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, mírně obitý, matný lesk (max. délka 1,4 × 1,2 cm, síla 0,6 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?).

242. Malý fragment terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, matný lesk (max. délka 1,3 × 0,8 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?).

243. Fragment z těla neurčitelné nádoby terry sigillaty, vně odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, obitý, matný lesk (max. délka 3,5 × 2,2 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?).

244. Dva malé fragmenty terry sigillaty z nádob neurčitelného tvaru (větší fragment nese stopy mírného odsazení), z jedné strany odštípnuté; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, dobře zachovalý, matný lesk (max. délka 1,4 × 1,3 cm, 0,9 × 0,6 cm; síla neměřitelná). Neurčitelné fragmenty (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století.

245. Fragment pravděpodobně ze spodku neurčitelné nádoby terry sigillaty, zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, obitý, matný lesk (max. délka 1,2 × 0,7 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?).

246. Zlomek výrazně oble prohnuté výdutě nádoby hnědé terry nigry s kolkovanou výzdobou v podobě dvou pásů různě šrafovaných čtvercových kolků, které jsou ze spodní strany ohraničeny dvěma horizontálními rýhami. Je vyroben z jemně plaveného materiálu, na lomu tmavě šedého, a jeho vnější i vnitřní vyhlazovaný povrch nese cihlově hnědý potah **(*tab. 44:30*)**.

247. Dva zlomky okrajů hrnců římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s ven vyhnutým, zesíleným a rovně seříznutým okrajem s oběžnými žlábky na horní ploše. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

248. Zatažený okraj misky římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s oběžnou plastickou lištou na podhrdlí. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

249. Čtyři fragmenty zvlněných páskových uch džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

250. Zlomek podhrdlí džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky zdobený krátkými svislými či šikmými záseky v horizontálních řadách. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 44:32*)**.

251. Zlomek nezdobené výdutě větší nádoby římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

252. Zlomek dna džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s plastickým oběžným podstavcem a hlubokou oběžnou rýhou na ploše dna. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

253. Fragment výdutě většího tvaru římskoprovinciální malované žlutooranžové keramiky zdobený horizontálním malovaným pásem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 45:1*)**.

254. Zlomek spodní části mísy římskoprovinciální malované žlutooranžové keramiky se dnem s plastickou prstencovou nožkou zdobený na spodku výduti svislými malovanými pásy. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

255. Osm fragmentů zatažených zesílených okrajů prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s oběžným žlábkem pod okrajem (v jednom případě se vyskytl reparační otvor na podhrdlí, jiný fragment je zdobený na podhrdlí dvěma řadami svislých vrypů). Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 44:31,33–35, 45:4–6*)**.

256. Zlomek zataženého zesíleného okraje prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky s částí výdutě se zachovaným plastickým oběžným prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

257. Jedenáct fragmentů výdutí prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s dochovaným plastickým prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 45:2–3*)**.

258. Zlomek dna prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky s plastickou prstencovou nožkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

259. Fragment ven vyhnutého zesíleného okraje zásobnice římskoprovinciální drsné šedé keramiky s okružím světle šedého odstínu s hrubě hlazeným povrchem. Materiál: hrubší písčitá hlína s kamínky **(*tab. 45:7*)**.

260. Zlomek kyjovitě zesíleného, ven vyhnutého okraje zásobnice germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky s rovnou širokou horní plochou šedočerného odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků a slídy **(*tab. 45:8*)**.

261. Čtyři fragmenty výdutí mísovitých nádob germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky světle šedého odstínu povrchu zdobené hřebenovou vícenásobnou vlnicí. Materiál: plavená hlína s příměsí písku **(*tab. 49:10–11*)**.

262. Šest zlomků ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedohnědých odstínů povrchu zdobených šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 46:1–5*)**.

263. Třicet pět zlomků ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské hrubší v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedohnědých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 45:9–12, 46:6*)**.

264. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu s obloukovitým uchem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 46:7*)**.

265. Dvacet sedm fragmentů dovnitř zatažených okrajů polokulovitých a hlubších misek germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: hlína s příměsí písku a malých kamínků **(*tab. 46:8–10*)**.

266. Čtyři fragmenty podhrdlí esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobené na výduti oběžnými horizontálními a svislými či šikmými rýhami. Materiál: hlína s příměsí písku a malých kamínků **(*tab. 46:12–13, 47:10,13*)**.

267. Čtyři fragmenty výdutí terin či mís germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem s plastickou výzdobou v podobě řad bradavkovitých výčnělků (barbotino). Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 48:7–8,11*)**.

268. Tři fragmenty výdutí terin nebo misek germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem zdobené šikmými nebo svislými žlábky. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 47:18–19*)**.

269. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený oválným plastickým výčnělkem. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy.

270. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený protisměrnými vrypy v podobě klasu (rybí kosti). Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy **(*tab. 47:15*)**.

271. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený protisměrnými krátkými záseky v podobě V-motivů. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy **(*tab. 47:2*)**.

272. Čtyři fragmenty výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 46:14*)**.

273. Dva fragmenty výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobené zavěšovanými trojúhelníky vyplňovanými důlky či klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 47:16–17*)**.

274. Čtyři fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 48:1–2*)**.

275. Dva fragmenty výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené protisměrnými šikmými záseky v horizontálním pásu na maximální výduti (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 47:8, 48:3*)**.

276. Pět fragmentů výdutí hrncovitých a mísovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených hřebenovými vícenásobnými půloblouckami. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 48:9*)**.

277. Čtyři fragmenty výdutí hrncovitých a mísovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené hřebenovými vícenásobnými vlnicemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 49:7–9*)**.

278. Šestnáct fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdo-

bených plošným rýhováním (vodorovné a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 47:3–7*)**.

279. Šest fragmentů výdutí hrncovitých nebo zásobnicovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených jemným plošným svislým rýhováním. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 47:14*)**.

280. Pět fragmentů výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědých odstínů povrchu zdobených nepravidelným hřebenovým šachovnicovým motivem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 47:9,11–12*)**.

281. Tři zlomky výdutí nádob jemnější germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobené drobnými kruhovými důlky. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 48:4–6*)**.

282. Čtyřicet osm fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 48:16–18, 49:1–6*)**.

283. Šest fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 47:20, 48:12–15*)**.

284. Zlomek výdutě hrncovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený řadami nehtových vrypů, protisměrnými záseky a plastickým kulovitým výčnělkem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 47:1*)**.

285. Zlomek dovnitř zataženého okraje mísovitého cedníku germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 46:11*)**.

286. Zlomek odsazeného dna cedníku germánské v ruce zhotovené keramiky šedočerně hlazeného povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí slídy.

287. Tři fragmenty perforovaných výdutí cedníků hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

288. Tři sta dvacet nezdobených fragmentů z výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

289. Keramický přeslen dvojkónického tvaru s dovnitř protlačeným středem zdobený po obvodu šikmým rýhováním povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Rozměry: průměr 3,9 cm, výška 2,45 cm, průměr otvoru 0,57 cm **(*tab. 49:16*)**.

290. Osm keramických přeslenů kónického, dvojkónického, kulovitého a bochánkovitého tvaru. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 49:12–15,17–20*)**.

30. Hrubá Vrbka I (okr. Hodonín)

Charakter nálezu: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2006–2017 (a), zjišťovací výzkum 2009–2011 (b).
Literatura: Ďuga et al. 2010; *Ďuga – Vachůtová – Zeman 2011*; *tíž 2017*; *Šmerda 2007a*; *Zeman 2017a.*
Uložení: soukromá sbírka Martin Ďuga, Hrubá Vrbka (a); Masarykovo muzeum Hodonín (b).

Lokalita bude publikována v samostatné monografii.

31. Hrubá Vrbka II (okr. Hodonín)

Charakter nálezu: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2007–2017.
Literatura: Šmerda 2007a.
Uložení: soukromá sbírka Martin Ďuga, Hrubá Vrbka.

Lokalita bude publikována v samostatné monografii.

32. Hrubá Vrbka III (okr. Hodonín)

Charakter nálezu: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Martin Ďuga, Hrubá Vrbka.

1. Bronzová obloukovitá ostruha typu Ginalski E6. Levé rameno ostruhy je zakončeno plným kulovitým knoflíkem, pravé rameno má odlomený konec. Dutý hrot ostruhy je hraněný, kosočtverečného průřezu; od ramen je oddělený širokým žlábkem. Rozměry: výška 3,35 cm, šířka 4,45 cm, max. průměr trnu 1,03 cm **(*tab. 50:1*)**.

33. Javorník (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012–2013.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jakub Koryčanský, Hroznová Lhota.

1. Mince (D. K.). Antoninus Pius (138–161), denár, plátované falzum (?)
A: Ověnčená hlava doprava, chybí opis, několik nečitelných písmen
R: Clementia (?) stojící, drží pateru a žezlo, nečitelný opis
Ag; 14,09/15,34 mm; 1,318 g; ořezaný a olámaný povrch (?)
asi jako RIC 3, č. 64c
(*tab. 50:2*)

2. Mince (D. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, druhá polovina 3. století (?)
A: Hlava, nečitelný opis
R: Bůh sedící na trůně (?)
AE se zbytky Ag na povrchu; 15,11/17,07 mm; 1,220 g
RIC ?
(*tab. 50:3*)

3. Dvojdílná bronzová nečleněná spona s křidélky nad vinutím varianty Jobst 10A. Nezdobený lučík má střechovitý průřez, zachováno je vinutí s třemi závity na každé straně a horní tětivou, jehla chybí. Křídélka jsou nevýrazná, tvořená mírným rozšířením horní části lučíku. Plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 4,68 cm, max. šířka 2 cm, výška 2,03 cm **(*tab. 50:4*)**.

4. Bronzová obloukovitá ostruha typu Ginalski E2. Pravé rameno ostruhy je zakončeno diskovitým knoflíkem, levé rameno má odlomený konec. Plný hrot ostruhy je nezdobený, od ramen je oddělený drobným žlábkem. Rozměry: výška 4,45 cm, šířka 3,25 cm, max. průměr trnu 1,05 cm **(*tab. 50:5*)**.

34. Josefov I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.

Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně (1–2, 4–5); soukromá sbírka Miroslav Chludil, Dubňany (3).

1. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Hráněný lučík se zkosenými boky nese jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je spodní část spony odlomená. Zachována jsou nevýrazná křidélka nad vinutím s háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,75 cm, max. šířka 1,1 cm **(*tab. 50:6*)**.

2. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem. Lučík obdélníkového průřezu je nezdobený, nožka je zakončena drobným kulovitým knoflíkem. V očku vinutí je zachována rez, která dokládá, že chybějící vinutí bylo železné. Jehla a vinutí chybí. Vysoký zachycovač je sekundárně ohnutý směrem dovnitř. Rozměry: délka 3,8 cm, šířka 0,2–0,4 cm, výška 2,4 cm **(*tab. 50:7*)**.

3. Dvojdílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík obdélníkového průřezu je zdobený svislou rytou vlnicí. Nožka nese kombinaci rytých krátkých horizontálních rýžek, klínovitých vzorů a svislých metopovitých polí. Zachováno je kompletní vinutí s pěti závity na každé straně s dolní tětivou. Jehla chybí. Rozměry: délka 5,07 cm, max. šířka 2,07 cm, výška 2 cm **(*tab. 50:8*)**.

4. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou. Lučík kruhového průřezu plynule přechází v nožku, ohnutím drátu je vytvořen jednoduchý drátěný zachycovač. Konec drátu je omotán nad nožkou do sedmi závitů. Chybí jehla a vinutí. Rozměry: délka 5,5 cm, šířka 0,3–0,6 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 50:9*)**.

5. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37; materiál velmi homogenní, červenohnědé barvy; povrch tmavě červenohnědý, mírně otlučený, matný lesk (výška = max. délka 5,6 cm, šířka 2,8 cm, síla 0,5–0,9 cm). Reliéfní výzdoba (poměrně vystouplý reliéf): vejcovec pravděpodobně Ri-Fi: E41, dole část neurčitelného motivu. Rheinzabern, Primitivus IV (?); Bernhardova podskupina IIc, 190/210–230/233 **(*tab. 50:10, 143:11*)**.

35. Josefov II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Zlomek horní části bronzové pocínované římskoprovinciální šarnýrové spony varianty Riha 5.12.2. Široký páskový lučík je zdobený dvěma přesekávanými postranními svislými lištami na každé straně a středovým vystupujícím hřebenem. Hlavice lučíku je opatřena na každé straně drobným výstupkem. Ze zapínacího mechanismu je zachována jen pravá část trubičky, oska a jehla chybí. Rozměry: délka 3,17 cm, max. šířka 2,13 cm, výška 1,17 cm **(*tab. 50:16*)**.

2. Fragment bronzové pocínované římskoprovinciální šarnýrové spony s malými emailovými poli na lučíku varianty Riha 5.17.3. Zachována je pouze středová rozšířená část lučíku profilovaná svislými plastickými lištami s centrální svislou plochou nesoucí vertikálně pod sebou umístěná kosočtverečná pole s částečně dochovanými červenými emailovými vložkami. Rozměry: délka 1,85 cm, max. šířka 1,3 cm **(*tab. 50:15*)**.

3. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Nezdobený lučík má půlkruhový průřez ve spodní části a oválný průřez v horní části s půlkruhovitým středovým žebrem. Horní část lučíku se zkosenými boky je ukončena nevýraznými křidélky. Zachován je háček k uchycení osky vinutí, jehla a vinutí chybí. Nožka je ukončena diskovitým knoflíkem, zachycovač má lichoběžníkovitý tvar s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 4,82 cm, max. šířka 1,3 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 50:12*)**.

4. Zlomek dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese půlkruhovité středové žebro. Zachován je háček k uchycení osky vinutí, jehla a vinutí chybí. Nožka se zachycovačem je odlomená. Rozměry: délka 3,64 cm, max. šířka 1,09 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 50:11*)**.

5. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Plochý rozšířený lučík je prohnutý. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity na každé straně, horní tětivou a odlomenou jehlou. Rozměry: délka 1,75 cm, max. šířka 2,05 cm **(*tab. 50:14*)**.

6. Jednodílná bronzová trubkovitá spona typů A 77–79. Lučík kruhového průřezu v horní části a trojúhelníkovitého průřezu ve spodní části má profilované středové žebro. Horní část lučíku je zdobená horizontální rýhou, zachován je háček k uchycení osky vinutí. Jehla a vinutí chybí. Nožka je ukončena kulovitým rýhovaným knoflíkem. Zachycovač má lichoběžníkovitý tvar s olámanou spodní částí. Povrch spony je na řadě míst rozpraskaný s četnými nataveninami – spona byla pravděpodobně vystavena působení ohně. Rozměry: délka 5,9 cm, max. šířka 1,35 cm, výška 2,8 cm **(*tab. 50:13*)**.

7. Dvojdílná stříbrná spona s vysokým zachycovačem tzv. východopruského typu A 211, popř. varianty Schulte A VII 2, Form 25. Tyčinkovitý lučík trojúhelníkovitého průřezu je ozdobený stříbrným tordovaným drátkem na hlavici. Lučík je od nožky oddělený plastickým žebrem. Tři drobná plastická žebírka jsou umístěna i na nožce. Zachycovač je v polovině délky olámaný. Nad vinutím je umístěn vysoký profilovaný kuželovitý knoflík. Vlastní vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,9 cm, max. šířka 1,12 cm, výška 1,27 cm **(*tab. 50:18, 154:12*)**.

8. Dvojdílná stříbrná spona s vysokým zachycovačem tzv. východopruského typu A 211, popř. varianty Schulte A VII 2, Form 25. Tyčinkovitý lučík trojúhelníkovitého průřezu je ozdobený stříbrnými tordovanými drátky (jeden na hlavici lučíku, dva ve středu lučíku a jeden v místě přechodu k nožce). Spodní část lučíku mezi dvěma stříbrnými drátky je ozdobená vloženou zlatou lisovanou fólií. Patka nožky je ukončena profilovaným knoflíkem. Plný obdélníkový zachycovač má olámanou spodní hranu. Nad vinutím chybí odlomený knoflík k uchycení tětivy, nezachovalo se ani vinutí s jehlou. Rozměry: délka 3,7 cm, max. šířka 0,82 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 50:17, 154:13*)**.

9. Ohnutá dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem sarmatského typu s horním vinutím uchyceným v háčku varianty Schulte A VII 2, Form 27. Nezdobený lučík má kruhový průřez. Zachováno je kompletní vinutí s šesti závity na každé straně a celou jehlou. Zachycovač má obdélný tvar zužující se směrem dolů a ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,61 cm, max. šířka 2,75 cm, výška 1,97 cm **(*tab. 50:19*)**.

10. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem varianty Schulte A VII 2, Form 22. Lučík půlkruhovitého průřezu je oddělený od nožky plastickým žebrem. Koncový knoflík patky nožky je odlomený. Zachycovač má obdélníkový tvar s mírně ohrnutou spodní hranou. Jehla a vinutí chybí, na pravé straně je dochován zlomek drátku jednoho závitu. Rozměry: délka 3,2 cm, max. šířka 0,53 cm, výška 1,9 cm **(*tab. 50:20*)**.

11. Dvojdílná bronzová germánská destičkovitá zvířecí spona s destičkou v podobě jelena typu Thomas F 2. Plasticky jsou vymodelované

nohy, hlava i parohy zvířete, část levého paroží je odlomená. Chybí zachycovač, vinutí a jehla. Rozměry: 4,23 × 3,64 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 50:21, 152:26*)**.

12. Mírně ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý nezdobený lučík je hraněný, jeho spodní část stejně jako nožka jsou zdobeny metopovitými motivy. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,9 cm, max. šířka 0,54 cm, výška 1,75 cm **(*tab. 50:22*)**.

13. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Lučík kruhového průřezu plynule přechází v nožku, ohnutím drátu je vytvořen jednoduchý drátěný zachycovač. Konec drátu je omotán nad nožkou do pěti závitů. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,9 cm, max. šířka 0,73 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 50:23*)**.

14. Ohnutá jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Nezdobený páskový lučík má obdélníkový průřez a plynule přechází v nožku s plným pouzdrovitým zachycovačem. Zachováno je rozpletené vinutí, jehla chybí. Rozměry: délka 1,9 cm, max. šířka 0,5 cm, výška 2,4 cm **(*tab. 50:24*)**.

15. Bronzový kapslovitý závěsek koňského postroje (?). V horní části pod očkem k zavěšení je zdobený dvěma horizontálními tordovanými žebry a rytými půlobloučky. Rozměry: délka 4,35 cm, max. šířka 1,4 cm, tloušťka 0,3 cm **(*tab. 51:1*)**.

16. Bronzový kroužek rozlomený na dva kusy. Průměr kroužku 3,8 cm, tloušťka drátu 0,35 cm **(*tab. 50:26–27*)**.

17. Bronzový hřebík s plochou kloboučkovitou hlavicí. Rozměry: délka 3,22 cm, průměr hlavičky 1,2 cm **(*tab. 50:25*)**.

18. Malý fragment terry sigillaty z těla neurčitelné nádoby, vně z větší části odštípnutý; materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, matný lesk (výška 2,4 cm, šířka = max. délka 3,4 cm, síla 0,5 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století.

19. Malý fragment terry sigillaty pravděpodobně z podstavy neurčitelné nádoby; materiál velmi homogenní, červenohnědé barvy; povrch hnědočervený, matný lesk (max. délka 2,1 cm, síla 1 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu středogalské dílny?); 2.–3. století.

20. Malý fragment z těla neurčitelné nádoby, vně z větší části odštípnutý; materiál oranžové barvy; povrch hnědočervený, lehce poškrábaný, matný lesk (výška 1,7 cm, šířka = max. délka 3 cm,síla 0,6 cm). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260.

21. Fragment výdutě většího tvaru římskoprovinciální malované žlutooranžové keramiky zdobený středovým malovaným pásem a centrální mělce rytou vlnovkou, doplněnou horním a spodním polem krátkých svislých rýh. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 51:2*)**.

22. Fragment výdutě nádoby hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobený šikmými oválnými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 51:3*)**.

23. Fragment výdutě nádoby hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený plošným rýhováním (křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 51:4*)**.

36. Josefov III (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015–2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Městské muzeum a galerie Břeclav (1); soukromá sbírka Petr Turek, Dolní Bojanovice (2).

1. Mince (E. K.). Maximinus I. Thrax, Řím, denár, 235–236
A: Busta vpravo, věnec, IMP MAXIMINVS PIVS AVG
R: Fides stojí vlevo, v obou rukách drží standartu, FIDES MILITVM
Ag; 20,42/19,68 mm; 2,714 g; zach. 2
RIC 4/2, č. 7A
(*tab. 51:5*)

2. Fragment bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachována je jen nožka zakončená drobným zašpičatělým knoflíkem, která je na čelní ploše zdobená dvojicí rytých motivů (ve tvaru písmene V), a obdélný vysoký zachycovač s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 2,4 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 51:6*)**.

37. Kněždub I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělé nálezy.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014–2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromé sbírky anonymních nálezců (1–4, 6); soukromá sbírka Josef Uřičář, Kněždub (5); soukromá sbírka Jakub Koryčanský, Hroznová Lhota (7); Obecní muzeum Ostrožská Lhota (8–9).

1. Mince (E. K.). Faustina senior, ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 141
A: Busta císařovny vpravo, DIVA FAVSTINA
R: Postava stojí vlevo, má zdviženou pravou ruku, v levé drží pochodeň, CONSECRATIO
Ag; metrologické údaje nezjištěny, zach. 2
RIC 3, č. 382
(*tab. 51:7*)

2. Mince (E. K.). Septimius Severus, Emesa, denár, 194–195
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, IMP CAE L SEP SEV PERT AVG COS II
R: Císař stojí vlevo, nad oltářem drží pateru, obětuje, PIETAT AVG
Ag; 16,8/16,3 mm; 1,548 g; zach. 2
RIC 4/1, č. 413
(*tab. 51:8*)

3. Mince (E. K.). Alexander Severus, Řím, denár, 230
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, nečitelná legenda
R: Císař kráčí vlevo, drží glóbus a kopí, VIRTVS AVGVSTI
Ag; metrologické údaje nezjištěny, zach. 3
RIC 4/2, č. 226
(*tab. 51:9*)

4. Mince (E. K.). Gordianus III., Řím, antoninianus, 239
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG
R: Virtus ve vojenském oděvu, na hlavě přilba, stojí vlevo, v pravé ruce drží ratolest, v levé ruce má kopí, u nohou štít, VIRTVS AVG
Ag; 21,8/22,2 mm; 2,232 g; zach. 2
RIC 4/3, č. 71
(*tab. 51:10*)

5. Mince (E. K.). Gordianus III., Řím, antoninianus, 239
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP GORDIA.....FEL AVG
R: Virtus v helmě stojí vlevo, v pravé ruce drží palmovou ratolest, v levé ruce drží sceptrum, u nohou má štít, VIR....S.AVG
Ag; 21,80/22,40 mm; 1,240 g; zach. 3 (prasklá, část chybí)
RIC 4/3, č. 71
(*tab. 51:11*)

6. Fragment horní poloviny bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Lučík je hraněný, půlkruhového průřezu. Polokruhová záhlavní destička je nezdobená. Zachován je jen háček

k uchycení osy vinutí, vlastní vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,4 cm, max. šířka 1,45 cm **(*tab. 51:13*)**.

7. Bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79. Lučík půlkruhového průřezu nese středové profilované žebro. Jehla a vinutí chybí. Nožka je ukončena profilovaným diskovitým knoflíkem. Zachycovač má protáhlý obdélníkový tvar s částečně ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 4,8 cm, max. šířka 1,55 cm, výška 2,9 cm **(*tab. 51:12*)**.

8. Železná spona s obdélníkovou nožkou. Tyčinkovitý lučík je hraněný, kruhového průřezu. Hlavice lučíku je spolu s vinutím a jehlou odlomená. Plocha nožky nese relikty původní ryté výzdoby, zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 5,02 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 2,25 cm **(*tab. 51:14*)**.

9. Železná obloukovitá ostruha s vysokým obloukem a výrazně asymetricky klenutými rameny zakončenými kulovitými knoflíky (pravý chybí) a zpětným háčkem typu Ginalski G1. Ve středu ramen je umístěn krátký masivní hraněný trn a páskový zpětný háček. Rozměry: 9 × 9,2 cm, délka trnu 2,15 cm **(*tab. 51:15*)**.

38. Kněždub II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Pavel Náhlík, Kněždub.

1. Mince (D. K.). Gordianus III., Řím–Antiochia, antoninianus, 238–244
A: Oděné poprsí doprava s paprskovitou korunou, IMP CAES M ANT GORDIANVS AVG
R: Roma sedící vlevo na štítě, drží Viktorii a žezlo, ROMAE AETERNAE
Ag; 20,87/22,89 mm; 4,860 g; averz i reverz stejná orientace
RIC 4/3, 35, č. 200
(*tab. 52:1*)

39. Kněždub III (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Josef Uřičář, Kněždub.

1. Fragment spodní části bronzové spony s obdélníkovou nožkou typu A 171. Tyčinkovitý lučík půlkruhovitého průřezu je šikmo tordovaný. Plochá nožka má metopovitou výzdobu doplněnou krátkými horizontálními rýžkami, zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 4,1 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 52:2*)**.

40. Kněžpole I (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Petr Švehla, Kněžpole.

1. Mince (E. K.). Valens (?), neurčená mincovna, centenionalis, 364–378
A: Velká hlava po celé mincovní ploše, z legendy čitelné jen ...S PF AVG
R: Viktoria kráčí vlevo, drží věnec a palmovou ratolest, SECVRITAS....
AE; 14,68/14,32 mm; 0,910 g; zach. 4 (odlomená část okraje)
LRBC ?
(*tab. 52:3*)

41. Kněžpole II (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Petr Švehla, Kněžpole.

1. Dvojdílná bronzová spona s válcovitou hlavicí typu A 125. Kolínkovitě prohnutý lučík střechovitého průřezu je od lichoběžníkové nožky oddělený drobným plastickým žebírkem. Horní část lučíku se rozšiřuje do půlkruhovitého tvaru, který chrání vinutí. Zachován je držák vinutí, samotné vinutí a jehla chybí. Plný zachycovač mírně obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,7 cm, šířka 0,9–2,1 cm, výška 1,4 cm **(*tab. 52:4, 153:20*)**.

42. Kozojídky I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Martin Ďuga, Hrubá Vrbka.

1. Fragment ozdobného bronzového hřebu dvojkónického tvaru typu Gáspárová r z římské dřevěné skříňky, na stranách zdobený jemnými rovnoběžnými horizontálními rýhami. Shora je patrný kuželovitý knoflík. Rozměry: 1,65 × 1,4 cm **(*tab. 52:6, 147:8*)**.

2. Polovina nezdobené kónické misky germánské hrubé v ruce zhotovené keramiky s límcovitě ven vytaženým okrajem hnědošedého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Rozměry: průměr okraje 14,8 cm, průměr dna 11,8 cm, výška 3,5 cm **(*tab. 52:5*)**.

43. Kozojídky II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014–2016, záchranný archeologický výzkum 2012.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jakub Koryčanský, Hroznová Lhota (1, 4, 7–8, 11–12, 14, 16, 18, 20–22, 26–31, 33–69); Masarykovo muzeum v Hodoníně (2, 5, 13, 17, 23–24, 32); soukromá sbírka Josef Uřičář, Kněždub (3, 6, 9–10, 15, 19, 25).

1. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, Řím, denár, 163–164
A: Hlava vpravo, nečitelná legenda
R: Neurčená postava sedí vlevo, v levém poli *, z legendy čitelná část .....XVIII IMP ....
Ag; 12,80/12,32 mm; 1,314 g; zach. 3 (olámaný okraj)
RIC 3, č. 78 (?)
(*tab. 52:7*)

2. Mince (E. K.). Alexander Severus, Řím, denár, 225
A: Ověnčené oděné poprsí doprava, [IMP C M AVR SEV ALEXAND] AVG
R: Mars kráčející doprava, nese kopí a trofej, [P M]TR P[IIII COS II PP]
Ag; 16,84/16,53 mm; 2,676 g; patina
RIC 4/2, 74, č. 45 (event. č. 61)
(*tab. 52:8*)

3. Mince (D. K.). Phillipus I. (?), neurčená mincovna, antoninianus, 244–248 (?)
A: Busta vpravo, těžko čitelný nápis IMP PHILIPPVS AVG (?)

R: Zkorodovaný obraz, nezřetelná postava se zvednutou rukou, nečitelná legenda
AE; 18,74/19,62 mm; 2,036 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 52:9*)

4. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68. Ve středu lučíku se nachází jednoduché kruhové plastické žebro, hlavice je zakončena nevýraznými postranními křidélky. Z vinutí jsou zachovány dva závity na levé straně, jehla chybí. Olámaná nožka mírně lichoběžníkového tvaru je zdobená jedním prolamovaným kruhovým otvorem, patka nožky je zakončena zašpičatělým kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 4,1 cm, max. šířka 1,25 cm, výška 1,87 cm **(*tab. 52:10*)**.

5. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 70, resp. varianty 73e. Tyčinkovitý lučík má uprostřed jednoduché polokruhové žebro, rozšířená plochá hlavice má roztepaný límec do podoby křidélek chránících vinutí, které je zachováno kompletní s patnácti závity a horní tětivou, jehla je odlomená ve čtvrtině délky. Nožka s plným lichoběžníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou má patku ukončenou profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 4,95 cm, max. šířka 2,37 cm, výška 1,85 cm **(*tab. 52:12, 148:17*)**.

6. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má uprostřed jednoduché polokruhové žebro, nožka s vysokým plným zachycovačem obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou je na patce zakončena kulovitým knoflíkem. Zachováno je celé vinutí s devíti závity a horní tětivou, jehla je odlomená v polovině délky. Rozměry: délka 5,13 cm, max. šířka 2,55 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 52:13, 148:21*)**.

7. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu s polokruhovým středovým žebrem má odlomenou spodní část. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,45 cm, max. šířka 1,95 cm **(*tab. 52:14*)**.

8. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Zachycovač je plný, vysokého obdélníkového tvaru s ohrnutým spodním koncem. Patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 3,55 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 52:11*)**.

9. Fragment spodní poloviny bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Zachována je plechová lichoběžníková nožka zdobená po obvodu rytou klikatkou a část lučíku se zkosenými boky s profilovaným středovým žebrem. Lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,15 cm, max. šířka 1,6 cm **(*tab. 52:16*)**.

10. Fragment bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Zachována je pouze plechová lichoběžníková nožka zdobená po obvodu rytou klikatkou. Obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,95 cm, max. šířka 1,45 cm **(*tab. 52:15*)**.

11. Fragment spodní části západoprovinciální šarnýrové spony varianty Riha 5.12.2 s pocínovaným povrchem. Zachována je trojúhelníkovitá nožka s kruhovým otvorem v zachycovači a plochým seřezaným knoflíkem na patce s částí lučíku s trojicí svislých plastických lišt. Rozměry: délka 2,97 cm, max. šířka 1 cm **(*tab. 52:17*)**.

12. Fragment mírně trapezoidní nožky s plastickým žebrem pocínované bronzové západoprovinciální šarnýrové spony typů Riha 5.6–5.17. Plný zachycovač je olámaný. Rozměry: délka 2,32 cm, max. šířka 0,9 cm **(*tab. 52:18*)**.

13. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona se širokou plochou nezdobenou obdélníkovou záhlavní destičkou varianty Jobst 13A. Široký litý lučík má zkosené boky, zužující se nožka je zakončena profilovaným knoflíkem. Vyšší obdélníkový plný zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Zachováno je kompletní vinutí se sedmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 4,62 cm, max. šířka 2,48 cm, výška 2,32 cm **(*tab. 52:19, 149:12*)**.

14. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kruhová destičkovitá emailová spona typu Exner III 24. Středový terč je paprskovitě rozdělený na několik polí s centrálním hvězdicovitým motivem. Polokruhová pole i středové kruhové pole jsou doplněna natavenými body. Z původních šesti bočních půlkruhových výstupků na okraji jsou zachovány tři v horní polovině. Emailová výzdoba se nezachovala. Obdélníkový vysoký zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Vinutí s jehlou chybí. Rozměry: 4,2 × 3,78 cm, výška 1,05 cm **(*tab. 52:20, 150:1*)**.

15. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kruhová destičkovitá emailová spona s plochým okrouhlým terčem, obvodovým pásem kruhových emailových polí a středovým knoflíkem typů Exner III 28–29. Středový knoflík je zahrocený, obvodová pole měla původně emailové vložky, centrální pole terče má výzdobu v podobě kříže s pěti rameny z modrého emailu, políčka mezi jeho rameny jsou z bílého emailu. Široký obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Vinutí s jehlou chybí. Rozměry: 3,9 × 3,3 cm, výška 1,93 cm **(*tab. 52:21, 150:6*)**.

16. Fragment bronzové římskoprovinciální raménkové spony s cibulovitými knoflíky. Zachován je pouze odlomený cibulovitý knoflík z konce ramena spony. Rozměry: 1,07 × 1 cm **(*tab. 53:6*)**.

17. Dvojdílná bronzová spona se širokým esovitě prohnutým páskovým plechovým lučíkem typu A 148. Rovně seřezaná nožka plynule navazuje na litý lučík, plný zachycovač se směrem dolů zužuje a má mírně ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky, jehla chybí. Rozměry: délka 3,4 cm, max. šířka 0,9 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 52:22*)**.

18. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem varianty Schulte A VII 2, Form 22. Lučík půlkruhovitého průřezu je oddělený od nožky plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena kulovitým knoflíkem. Zachycovač má obdélníkový tvar s ohrnutou spodní hranou. Zachováno je kompletní vinutí se sedmi závity a dolní tětivou, jehla je odlomená v polovině délky. Rozměry: délka 3,8 cm, max. šířka 1,5 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 53:1, 155:3*)**.

19. Dvojdílná stříbrná spona s klínovitou nožkou typu A 175. Široký plechový lučík je ozdobený čtveřicí stříbrných tordovaných drátků a na třech místech mezi nimi vloženou zlatou fólií s vybíjeným klínovitým motivem. Střechovitě utvářená klínovitá nožka má plný zachycovač pouzdrovitého charakteru. Ze samostřílového vinutí je zachována pouze oska, chybí také jehla. Rozměry: délka 4,58 cm, max. šířka 1,4 cm, výška 1,88 cm **(*tab. 53:2, 155:20*)**.

20. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Drátěná nožka má odlomenou spodní polovinu, k páskovému obloukovitě prohnutému lučíku je přichycena čtyřmi závity omotaného drátku. Z vinutí je zachován jeden závit na pravé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,4 cm, max. šířka 0,73 cm, výška 2,4 cm **(*tab. 53:3*)**.

21. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík půlkruhového průřezu se zkosenými boky je v horní a spodní části metopovitě zdobený, stejně jako nožka. Zachycovač je odlomený.

Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 5,95 cm, max. šířka 0,9 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 53:4*)**.

22. Fragment horní části jednodílné bronzové spony. Zachován je zlomek páskového lučíku s částí rozpleteného vinutí. Rozměry: délka 2,37 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 53:5*)**.

23. Bronzová obloukovitá ostruha typu Ginalski E2. Její ramena jsou zakončena diskovitými knoflíky s rytým X-motivem. Masivní plný hrot ostruhy je krátký, válcovitého tvaru. Rozměry: výška 4,05 cm, šířka 5,47 cm, max. průměr trnu 1,33 cm **(*tab. 53:7, 161:17*)**.

24. Lité bronzové prolamované dvojpeltoidní kování koženého řemene římského koňského postroje se dvěma nýty na zadní straně. Rozměry: 4,37 × 1,35 cm, tloušťka 0,3 cm **(*tab. 53:8, 160:8*)**.

25. Dvojkónický bronzový ozdobný hřeb římské dřevěné skříňky se zduřelým soudkovitým mezičlánkem varianty Gáspárová p nebo s–t. Zachována je pouze hlavice, hrot je odlomený. Rozměry: délka 2,85 cm, max. šířka 1,88 cm **(*tab. 53:11, 147:11*)**.

26. Bronzový vědérkovitý závěsek typu Kaczanowski I/1. Má nezdobené úzké válcovité tělo z bronzového plechu s páskovým ouškem k zavěšení. Rozměry: výška 2,17 cm, průměr 0,95 cm, průměr ouška 0,5 cm **(*tab. 53:16, 158:13*)**.

27. Bronzové nákončí řemínku opasku trapézovitého tvaru se třemi nýty. Rozměry: 3,15 × 2,05 cm, tloušťka 0,4 cm **(*tab. 53:12*)**.

28. Profilované kování opasku z bronzového plechu obdélníkového tvaru se dvěma nýty. Rozměry: 1,7 × 1,05 cm, tloušťka 0,13 cm **(*tab. 53:14*)**.

29. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené velmi krátkými destičkami typu Andrzejowski S.10. Rozměry: délka 2,65 cm, max. šířka 0,4 cm **(*tab. 53:13*)**.

30. Bronzová trubička neznámého účelu s rýhovanými konci. Rozměry: délka 2,35 cm, průměr 0,55 cm **(*tab. 53:9*)**.

31. Skleněný kroužkovitý korálek z bílého skla formálně příbuzný s typem T-M 46. Rozměry: 0,69 × 0,67 cm, průměr otvoru 0,25 cm **(*tab. 53:10*)**.

32. Fragment destičky parohového hřebene pravděpodobně typu Thomas III. Zachován je okrajový zlomek s otvorem pro nýt v držadle a pěti zuby. Rozměry: 4,5 × 1,8 cm, tloušťka 0,42 cm **(*tab. 53:15*)**.

33. Malý fragment terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, matný lesk (max. délka 1,3 × 1 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století. *Poznámka*: stejný charakter materiálu jako fragment č. 34.

34. Malý fragment terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch zachován jen sporadicky z jedné strany, hnědočervený (?), téměř setřelý (max. délka 1,8 × 1,2 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?). *Poznámka*: stejný charakter materiálu jako fragment č. 33.

35. Zlomek okraje hrnce římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s ven vyhnutým, zesíleným a rovně seříznutým okrajem s oběžnými žlábky a plastickými lištami na horní ploše. Na podhrdlí rytá oběžná horizontální rýha. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 54:3*)**.

36. Zlomek ven vyhnutého kyjovitého okraje džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s reparačním otvorem na podhrdlí. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

37. Zlomek límcovitě ven vytaženého okraje mortaria římskoprovinciální glazované keramiky se zdrsněnou vnitřní stěnou, vystupujícími drobnými kamínky a relikty tmavě hnědé glazury na vnější straně. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 54:5*)**.

38. Fragment zvlněného páskového ucha džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 53:19*)**.

39. Dva zlomky výdutí džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky zdobené horizontální rýhou a krátkými svislými záseky v řadách. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 53:17–18*)**.

40. Zlomek nezdobené výdutě větší nádoby římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

41. Tři fragmenty výdutí větších nádob římskoprovinciální malované žlutooranžové keramiky zdobené horizontálním malovaným pásem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

42. Dva zlomky den prstencových misek římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s plastickou prstencovou nožkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 54:1*)**.

43. Tři fragmenty zesílených, mírně ven vyhnutých okrajů prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s prožlabením pod okrajem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 54:2,4*)**.

44. Dva fragmenty výdutí prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s dochovaným plastickým prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 53:20*)**.

45. Zlomek výdutě prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky zdobený hustými řadami vyškrabávaných svislých rýžek. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

46. Zlomek nezdobené výdutě prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky šedočerného odstínu povrchu. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

47. Zlomek dna prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky s plastickou podstavou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 53:21*)**.

48. Zlomek výdutě mísovité nádoby germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky světle šedého odstínu povrchu zdobený hřebenovou vícenásobnou vlnicí. Materiál: plavená hlína s příměsí písku **(*tab. 56:1*)**.

49. Pět fragmentů ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedých odstínů povrchu zdobených protlačovanými prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 54:8–10*)**.

50. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený protisměrnými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 54:6*)**.

51. Dva fragmenty ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedých odstínů povrchu zdobené šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 54:7*)**.

52. Čtyři zlomky ven vyhnutých nezdobených okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

53. Dva fragmenty dovnitř zatažených okrajů polokulovitých misek germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedých odstínů povrchu. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí písku a malých kamínků.

54. Tři zlomky výdutí terin germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobené horizontálními plastickými přesekávanými lištami. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 54:11–12*)**.

55. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky šedě hlazeného povrchu zdobený zavěšovanými trojúhelníky vyplňovanými drobnými kruhovými důlky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 54:17*)**.

56. Dva fragmenty nádob germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu a tmavě hnědého hrubšího povrchu zdobené klínovitými vrypy. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy a kamínků.

57. Tři fragmenty nádob germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého a šedočerného povrchu zdobené kruhovými prstovými důlky. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 56:12–14*)**.

58. Dva fragmenty výdutí hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědých odstínů povrchu zdobené drobnými dutými kruhovými kolky (v jednom případě doplněnými plastickým výčnělkem). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 54:18–19*)**.

59. Zlomek výdutě nádoby hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého odstínu povrchu s plastickou výzdobou v podobě řady bradavkovitých výčnělků (barbotino). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

60. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého hlazeného povrchu zdobený horizontální plastickou lištou. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

61. Fragment výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený jemně rytými brázdovanými poli. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

62. Patnáct fragmentů výdutí hrncovitých a mísovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 55:1,4–6*)**.

63. Čtrnáct zlomků výdutí mís či hrnců hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených vysokými hřebenovými oblouky a vlnicemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 55:2–3,7–9,16–21*)**.

64. Dva fragmenty výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedých odstínů povrchu zdobené protisměrnými šikmými záseky (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 54:13–14*)**.

65. Deset fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených plošným rýhováním (vodorovné a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 55:10–13*)**.

66. Dvacet jedna fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 56:3–11*)**.

67. Čtyři fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené nehtovými vrypy (1× v kombinaci s hřebenovou vlnicí). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 54:15–16, 55:14–15*)**.

68. Tři zlomky odsazených den hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 56:2*)**.

69. Tři keramické přesleny bochánkovitého a dvojkónického tvaru. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 56:15–16*)**.

44. Kunovice I (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Fragment nižší hrncovité nádoby s ven vytaženým okrajem jemné germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobený na výduti řadami klínovitých vrypů pod horizontální rýhou. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 56:17*)**.

2. Čtyři fragmenty zatažených okrajů misek germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

3. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobený dutými kruhovými kolky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

4. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený čtvercovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 56:19*)**.

5. Zlomek výdutě hrncovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobený šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 56:18*)**.

6. Zlomek odsazeného dna hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

45. Kunovice II (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Zlomek výdutě většího tvaru římskoprovinciální malované žlutooranžové keramiky zdobený středovým malovaným pásem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 56:20*)**.

2. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky šedočerného hlazeného povrchu zdobený profilovanou plastickou oběžnou horizontální lištou **(*tab. 56:21*)**.

3. Dva fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 56:22–23*)**.

4. Železný hrot kopí s výrazně oválným tvarem listu bez zřetelné špičky se středně dlouhou tulejkou typu Kaczanowski XVI. Rozměry: délka 13 cm, max. šířka 2,65 cm, průměr tuleje 1,4 cm **(*tab. 57:1, 161:5*)**.

46. Kuželov (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2009.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jan Halíček, Hrubá Vrbka.

1. Mince (J. M.). Marcus Aurelius, ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 145–160 (?)
A: Hlava Marca Aurelia doprava, AVRELIVS CAE-SAR AVG PII F
R: Stojící Honos doleva, drží ratolest a roh hojnosti, COS-II
Ag; 19,07/18,36 mm; 2,413 g
RIC 3, 80, č. 429(a); BMC RE 4, 85–86, č. 594–600, Pl. 12:20.
(*tab. 57:2*)

47. Kyjov I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Mince (E. K.). Gallienus (?), neurčená mincovna, antoninianus, 253–268 (?)
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, těžko čitelná legenda: IMP.... VS PF AVG
R: Voják v přilbě, s kopím a štítem, stojí vlevo, VIRTVS AVGG.....
AE; 18,21/17,92 mm; 2,087 g; zach. 3
RIC ?
(*tab. 57:3*)

48. Kyjov II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Zlomek obličejové ataše ze spodní části ucha římské bronzové konvice nebo nečleněného džbánu s reliéfním vyobrazením mladého Satyra s rozcuchanými vlasy. Rozměry: 4,1 × 3,4 cm, tloušťka 0,3–1,05 cm **(*tab. 57:4, 147:3*)**.

49. Kyjov III (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Dvojdílné bronzové kružítko/odpichovátko. Zachováno je jedno sekundárně ohnuté rameno oválného průřezu se zahroceným koncem, druhé je odlomené. V horní části je zdobené jemnými rovnoběžnými horizontálními rýžkami. Rozměry: původní délka 9,95 cm, šířka 1,35 cm **(*tab. 57:5*)**.

50. Lipov (okr. Hodonín)

Charakter lokality: pohřebiště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011–2013.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Martin Ďuga, Hrubá Vrbka.

1. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68. Lučík půlkruhového průřezu je v horní části lichoběžníkovitě rozšířený s výrazným křidélkem nad vinutím a háčkem k uchycení vinutí. Vinutí je rozpletené, s odlomenou jehlou. Spodní část lučíku má kruhový průřez a je zakončena profilovaným knoflíkem na patce. Obdélníkový zachycovač je olámaný, viditelné jsou relikty dvou kruhových prolamovaných otvorů. Rozměry: délka 6,32 cm, max. šířka 1,95 cm, výška 1,9 cm **(*tab. 57:8*)**.

2. Zlomek bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 68. Zachována je horní část lichoběžníkovitě rozšířeného lučíku s kompletním vinutím (šest závitů na levé straně, pět závitů na pravé straně), horní tětivou a odlomenou jehlou ve čtvrtině délky. Rozměry: délka 2,1 cm, max. šířka 2,95 cm **(*tab. 57:7*)**.

3. Fragment odlomeného dna bronzové pánve typu E 140/142, zdobený výraznými reliéfními oběžnými kružnicemi. Rozměry: 2,4 × 2 cm, tloušťka 0,1–0,2 cm **(*tab. 57:6*)**.

4. Bronzová litá obloukovitá ostruha s vysokým štíhlým plným trnem a krátkými rameny ukončenými kulovitým knoflíkem typu Ginalski E5a. Rozměry: délka 5,65 cm, šířka 5,3 cm, délka trnu 4,1 cm **(*tab. 57:9*)**.

51. Lovčice (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2013.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Fragment horní poloviny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s jednoduchým půlkruhovým žebrem uprostřed lučíku. Plochá vějířovitě rozšířená hlavice lučíku nese výrazně odsazená postranní křidélka nad odlomeným vinutím, jehla chybí. Rozměry: délka 3,3 cm, max. šířka 1,45 cm **(*tab. 57:10*)**.

52. Lužice (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011–2013.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Stanislav Vašíček, Hodonín (1–3); soukromá sbírka Josef Pospíšil, Dolní Bojanovice (4).

1. Fragment hlavice lučíku jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s křidélky nad kompletním vinutím (čtyři závity na levé straně, tři závity na pravé straně), jehla chybí. Rozměry: délka 2,12 cm, max. šířka 1,82 cm **(*tab. 57:11*)**.

2. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Lučík má střechovitý průřez, jeho horní část je ukončena profilovaným plastickým knoflíkem. Vinutí a jehla chybí. Nožka je příčně rýhovaná, zachycovač má mírně trapézovitý tvar s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 4,45 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 2,25 cm **(*tab. 57:12*)**.

3. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Nezdobený páskový lučík obloukovitého průřezu plynule přechází v nožku s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Zachováno je kompletní vinutí (dva závity na každé straně), jehla chybí. Rozměry: délka 4,45 cm, max. šířka 1,15 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 57:13*)**.

4. Masivní profilovaný bronzový tyčinkový mezičlánek závěsu picího rohu rámcově odpovídající typu Andrzejowski L.4. Na jednom konci je opatřen oválným sepnutým kroužkem, druhý konec je odlomený. Rozměry: délka 7,7 cm, šířka 1–1,7 cm **(*tab. 57:14, 160:28*)**.

53. Milotice I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011–2013.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jiří Jagoš, Dražůvky.

1. Mince (E. K.). Iulia Mamaea, ražba za Alexandra Severa, Řím, denár, 223
A: Busta císařovny vpravo, IVLIA MAMMA(EA AVG)
R: Iuno stojí vlevo, drží pateru, opírá se o sceptrum, u nohou vlevo má páva, IVNO CONSER(VATRIX)
Ag; 17,74/17,78 mm; 1,809 g; zach. 3
RIC 4/2, č. 343
(*tab. 57:15*)

2. Masivní bronzová germánská spona s válcovitou hlavicí typu Machajewski 7a. Rozšiřující se lučík směrem k vinutí je nezdobený, jeho horní pás nad vinutím nese zbytek zlatého ozdobného plechu s výzdobou krátkých protisměrných záseků (motiv klasu). Průřez lučíku je oválný. Vinutí a jehla chybí, zachován je pouze háček pro uchycení osky. Konec nožky je vytvarován do kuželovitého knoflíku s rovnou horní ploškou. Zachycovač, původně obdélníkového tvaru, je v polovině délky odlomený. Rozměry: délka 6,2 cm, šířka 0,9–3,4 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 57:16, 153:13*)**.

3. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík je zdobený svislou rytou vlnicí. Zachováno je kompletní vinutí (dva závity na každé straně) s horní tětivou i ohnutou jehlou. Patka nožky je zdobená čtyřmi rytými krátkými rýžkami. Rozměry: délka 5,15 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 1,6 cm **(*tab. 57:17, 157:3*)**.

54. Milotice II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jiří Gasnárek, Ratíškovice.

1. Zlomek horní části bronzové příčně profilované tyčinky kruhového průřezu zdobený plastickými soudkovitými vývalky a ukončený postavou sedícího ptáčka. Jedná se buď o jehlici na úpravu účesu, nebo o farmaceutický nástroj římskoprovinciální provenience. Rozměry: délka 3,6 cm, šířka 0,5–1,5 cm, průměr tyčinky 0,5 cm **(*tab. 57:18, 158:19*)**.

55. Mistřín (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2010.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Miroslav Chludil, Dubňany.

1. Mince (E. K.). Elagabal (Antoninus IV.), Řím, denár, 220
A: Busta vpravo, věnec, IMP ANTONINVS PIVS AVG
R: Libertas stojí vlevo, drží pileus a sceptrum, LIBERTAS AVG
Ag; 18,70/16,64 mm; 3,303 g
RIC 4/2, č. 107
(*tab. 57:19*)

56. Ostrožská Lhota I (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2008–2012.
Literatura: Vaškových 2009, 332–333, obr. 11.
Uložení: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti (1); Obecní muzeum Ostrožská Lhota (2–14).

1. Mince (J. Š.). Traianus, Řím, denár, 98–99
A: Busta vpravo, věnec, IMP CAES NERVA TRAIAN AVG GERM
R: Sedící císařovna Viktoria, drží věnec ve zdvižené pravé ruce a palmovou ratolest v levé ruce, PONT MAX TR POT COS II
Ag; 19,20/18,93 mm; 2,908 g
Inv. č. A 255811
(*tab. 58:1*)

2. Zlomek okraje nožky římského skleněného poháru světle zelené barvy. Rozměry: 2,9 × 2,5 cm, tloušťka 0,6 cm.

3. Menší fragment terry sigillaty z výduti reliéfní nádoby, pravděpodobně Drag. 37, zevnitř odštípnutý; materiál oranžové barvy; povrch hnědočervený, setřelý a obitý (max. délka 2,3 × 2,1 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba (mírně setřelá): menší část zaoblené příčně přesekávané lišty (o vnějším průměru cca 3,5–5 cm), vně i uvnitř malé relikty dalších neidentifikovatelných motivů. Westerndorf/Pfaffenhofen (?); 175/180–250/275 **(*tab. 58:2*)**.

4. Fragment terry sigillaty z výduti nádoby neurčitelného tvaru; materiál hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, obitý (max. délka 3,8 × 3,2 cm, síla 0,6 cm). Westerndorf/Pfaffenhofen (?); 175/180–250/275.

5. Malý fragment vnější oblé strany okraje nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru; materiál oranžové barvy; povrch z větší části setřelý, snad tmavě hnědočervený (výška 1 cm, šířka 1,8 cm, max. délka 1,9 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf/Pfaffenhofen?); 175/180–250/275.

6. Zlomek výdutě mísy germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky setřelého světle šedého odstínu povrchu zdobený vícenásobnou hřebenovou vlnicí. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy.

7. Dva fragmenty výdutí mís germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého a šedého odstínu povrchu zdobené hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

8. Zlomek výdutě hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený vysokými hřebenovými oblouky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

9. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený vysokými rytými vlnicemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

10. Zlomek výdutě větší nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený hustým svislým jemným rýhováním. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

11. Tři fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené plošným rýhováním (vodorovné a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

12. Deset fragmentů výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

13. Zlomek dovnitř zataženého okraje cedníku germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu s částí perforované výdutě. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

14. Zlomek perforované výdutě cedníku germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

57. Ostrožská Lhota II (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Fragment horní části bronzové noricko-panonské trubkovité spony typu A 85. Zachována je trubkovitě rozšířená hlavice lučíku s kompletním vinutím na ose uchycené do háčku (po šesti závitech na každé straně) a horní tětivou. Jehla je odlomená. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 3,95 cm. Inv. č. 1867 **(*tab. 58:3*)**.

58. Ostrožská Lhota III (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Fragment výdutě větší mísovité nádoby germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky světle šedého odstínu povrchu zdobený hřebenovou vícenásobnou vlnicí mezi dvěma plastickými lištami. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy **(*tab. 58:4*)**.

59. Ostrožská Nová Ves I (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2009–2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Milan Křižka, Březolupy (1); Obecní muzeum Ostrožská Lhota (2–29).

1. Mince (E. K.). Sabina, ražba za Hadriana, Řím, denár, 128–136
A: Busta císařovny vpravo, SABINA AVGVSTA
R: Concordia stojí vlevo, drží pateru a roh hojnosti, CONCORDIA AVG
Ag; 17,11/16,99 mm; 2,856 g; zach. 2
RIC 2, č. 390
(*tab. 58:5*)

2. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 152–153
A: Hlava vpravo, bez věnce, AVRELIVS CAESAR ANTONINI AVG PII FIL
R: Clementia stojí čelně, hledí vlevo, v pravé ruce drží pateru, levou si přidržuje sukni, TRPOT VI COS II, v exergu CLEM
Ag; 18,4/17,8 mm; 2,821 g; zach. 2
RIC 3, č. 456
(*tab. 58:6*)

3. Mince (E. K.). Constantinus I. (?), neurčitelná mincovna, centenionalis, 306–337 (?)
A: Busta vpravo, diadém, CONSTAN..... (?)
R: Voják stojí vlevo, opírá se o kopí, legenda a mincovní značka nečitelné
AE; 13,2/14,3 mm; 1,541 g; zach. 4 (odlomená část okraje)
RIC ?
(*tab. 58:7*)

4. Zlomek dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu nese jednoduché středové polokruhové žebro, nožka je odlomená. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky a zbytek drátku horní tětivy, jehla chybí. Rozměry: délka 3,18 cm, max. šířka 1,35 cm **(*tab. 58:8*)**.

5. Zlomek hlavice dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík je střechovitého průřezu. Zachováno je kompletní vinutí na levé straně se čtyřmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 1,9 cm **(*tab. 58:10*)**.

6. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Zachycovač je plný, obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Patka nožky je odlomená. Rozměry: délka 3,5 cm, max. šířka 0,78 cm **(*tab. 58:11*)**.

7. Fragment horní poloviny bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Lučík polokruhového průřezu má hlavici ukončenou postranními křidélky a nese středové polokruhové žebro. Kompletní vinutí se sedmi závity je zachováno pouze na pravé straně osky, jehla je odlomená. Rozměry: délka 2,62 cm, max. šířka 2,27 cm **(*tab. 58:9*)**.

8. Zlomek hlavice dvojdílné bronzové římskoprovinciální kotvovité spony typů Cociş b–c. Plochá litá hlavice s výraznými křidélky nad vinutím je doplněna postranními obloukovitými výběžky zakončenými kulovitými knoflíky. Z vinutí se dochoval pouze háček k uchycení osky. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 3,42 cm **(*tab. 58:15*)**.

9. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Průřez lučíku je oválný se zkosenými boky. Záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky. Vysoký štíhlý obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 1,7 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 58:12*)**.

10. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Průřez lučíku je oválný. Záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 1,55 cm **(*tab. 58:14*)**.

11. Zlomek horní části dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13D. Zachována je pouze záhlavní destička polokruhového tvaru zdobená po obvodu a na vnitřním oblouku rytou klikatkou. Vinutí s pěti závity a horní tětivou je zachováno pouze na pravé straně, jehla je odlomená v polovině délky. Rozměry: délka 1,95 cm, max. šířka 2,45 cm **(*tab. 58:13*)**.

12. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální emailová tutulovitá spona rombického tvaru varianty Riha 7.11.4. Kosočtverečná destička má centrální pole předělené dvěma příčkami a vytváří dva protisměrné trojúhelníkovité obrazce. Hrany ploch jsou příčně rýhované. Emailové vložky chybí. Drobný plný zachycovač má lichoběžníkový tvar, vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,38 cm, max. šířka 2,55 cm, výška 1,15 cm **(*tab. 58:16, 150:13*)**.

13. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona typu A 132 s hráněným lučíkem a drobnou válcovitou záhlavní destičkou. Vysoký šikmý obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky. Rozměry: délka 3,17 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 2 cm **(*tab. 58:17, 154:9*)**.

14. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona přechodné formy (varianta D) s malou nevýraznou a úzkou záhlavní destičkou. Lučík je od nožky oddělený plastickým žebrem, spodní strana hlavice lučíku je

zdobená trojicí horizontálních rýh, na horním konci je rytý X-motiv. Vysoký šikmý lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachována oska se sedmi závity na pravé straně, jehla je celá. Rozměry: délka 2,75 cm, max. šířka 2,6 cm, výška 1,75 cm **(*tab. 58:18, 154:8*)**.

15. Dvojdílná železná germánská kolínkovitá spona přechodné formy (varianta D) s malou nevýraznou a úzkou záhlavní destičkou. Lučík má polokruhový průřez a odlomenou hlavici s vinutím. Plný zachycovač je z poloviny odlomený. Rozměry: délka 3,67 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 1,3 cm **(*tab. 58:19*)**.

16. Fragment nožky bronzové spony s vysokým zachycovačem. Patka nožky je zakončena seříznutým knoflíkem s malou kuličkou, plný zachycovač obdélníkového tvaru má trubičkovitě zatočenou spodní hranu. Rozměry: délka 2,13 cm, max. šířka 0,58 cm **(*tab. 58:20*)**.

17. Zkorodovaná železná obloukovitá ostruha s malým obloučkem, širokými rameny a krátkým masivním hrotem typu Ginalski D nebo E. Rozměry: výška 2,47 cm, šířka 5,25 cm, max. průměr trnu 1,2 cm **(*tab. 58:23*)**.

18. Železná radlice symetricky širokého obloukovitého tvaru s masivní otevřenou tulejí a bočními laloky typu Henning A1. Po celém obvodu ostří je zpevněná dodatečně nakovanými železnými pásy. Rozměry: výška 16 cm, max. šířka 14,05 cm **(*tab. 59:1, 162:2*)**.

19. Zlomek bronzové šicí jehly s odlomeným ouškem a tordovanou střední částí těla. Rozměry: délka 5,55 cm, tloušťka 0,5 cm **(*tab. 58:21*)**.

20. Zlomek bronzové šicí jehly s odlomeným ouškem kruhového průřezu těla. Rozměry: délka 5,45 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 58:22*)**.

21. Bronzový amorfní slitek. Rozměry: 2,65 × 1,42 cm **(*tab. 58:24*)**.

22. Fragment hladkého nezdobeného skleněného náramku z tmavě zeleného skla s průřezem ve tvaru písmene D typů Riha 3.33–3.34. Rozměry: délka 4,7 cm, max. šířka 1,42 cm, tloušťka 0,8 cm **(*tab. 58:25, 158:8*)**.

23. Zlomek esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu s ven vyhnutým okrajem, zdobený na výduti prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 59:3*)**.

24. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 59:2*)**.

25. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený svislými rýhami. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy **(*tab. 59:7*)**.

26. Zlomek výdutě hrncovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený plošným rýhováním (křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 59:4*)**.

27. Zlomek výdutě hrncovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 59:5*)**.

28. Zlomek výdutě hrncovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 59:6*)**.

29. Fragment vysoké válcovité nožky nádoby germánské obtáčené keramiky světle šedého odstínu povrchu. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

60. Ostrožská Nová Ves II (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2009–2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Fragment spodní části bronzové spony s podvázanou nožkou. Zachována je pouze drátěná pásková nožka s šesti závity omotanými kolem spodní části lučíku. Rozměry: délka 3,05 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 60:2*)**.

2. Železná obloukovitá ostruha s nízkým obloukem širokých ramen a krátkým plným bodcem, ramena jsou ukončena krátkými tyčinkami typu Jahn 70 či Ginalski E2/F2 (*Knebelsporn*). Rozměry: výška 3,2 cm, šířka 6,8 cm, max. průměr trnu 0,95 cm **(*tab. 60:1*)**.

3. Vně ovalený okraj mísy terry sigillaty pravděpodobně Drag. 37; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý či poškrábaný, matný lesk (průměr ústí cca 24 cm, výška 4,6 cm, šířka = max. délka 6,8 cm, síla 0,8–0,9 cm). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260 **(*tab. 60:3, 144:22*)**.

4. Fragment terry sigillaty ze zevnitř hraněného okraje Drag. 32; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, jen místy obitý, matný lesk (průměr ústí cca 24–27 cm, výška 2,9 cm, šířka 4,2 cm, max. délka 4,7 cm, síla 0,5–0,6 cm). Rheinzabern (?); 180–260 **(*tab. 60:4, 143:27*)**.

5. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?), zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, matný lesk (výška 1,7 cm, šířka 2,2 cm, max. délka 2,3 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba: vejcovec Ri-Fi: E11 (Cerialis VI, Attillus, Marcellus II, Primitivus I, II, III, IV, zboží A s motivem O382–383), pod ním část dvojitého medailonu nebo oblouku (z výše uvedených se neobjevuje pouze u Ceriala VI), který je snad přerušen horizontální lištou (srv. Primitivus IV – Lu-Ri: Taf. 202:11). Rheinzabern; Bernhardovy podskupiny IIa–IIc, po 175/178–230/233 **(*tab. 60:5*)**.

6. Fragment terry sigillaty z výduti neurčitelné reliéfní nádoby; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška = max. délka 1,7 cm, šířka 1,4 cm, síla 0,4 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století.

7. Dva fragmenty zvlněných páskových uch džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 60:8*)**.

8. Zlomek nezdobené výdutě džbánu nebo misky římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

9. Fragment plochého dna většího hrnce nebo džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky se soustřednými rýhami na spodní straně. Rozměry: průměr dna 7,25 cm **(*tab. 60:6*)**.

10. Zlomek odsazeného dna prstencové misky římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s plastickou prstencovou nožkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

11. Zlomek zataženého okraje prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky s částí výdutě se zachovaným plastickým oběžným prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

12. Zlomek odsazeného dna prstencové misky římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s plastickou prstencovou nožkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 60:7*)**.

13. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 60:10*)**.

14. Zlomek ostře ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 60:9*)**.

15. Zlomek zataženého okraje polokulovité misky germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

16. Zlomek výdutě teriny či mísy germánské v ruce zhotovené keramiky s černě potaženým leštěným povrchem zdobený žlábkovaným meandrovitým motivem. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 60:12*)**.

17. Tři fragmenty výdutí mís germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého a šedého odstínu povrchu zdobené hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 60:11,13–14*)**.

18. Dva fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobené vysokými rytými vlnicemi. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 60:15, 61:1*)**.

19. Dva fragmenty výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědého a šedého odstínu povrchu zdobené šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 60:17–18*)**.

20. Zlomek výdutě nádoby hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený protisměrnými šikmými záseky (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 61:2*)**.

21. Dva fragmenty výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědého a šedého odstínu povrchu zdobené plošným rýhováním (svislé a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 60:16,19*)**.

22. Třináct fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 61:5–13*)**.

23. Dva fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobené nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 61:3–4*)**.

24. Dva fragmenty odsazených den hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

61. Ostrožská Nová Ves III (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2010–2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota (1, 5–49); soukromá sbírka Milan Křižka, Březolupy (2); soukromá sbírka Jiří Obdržálek, Bystřice pod Lopeníkem (3); soukromá sbírka Bohdan Hensirovsky, Ostrožská Lhota (4).

1. Mince (E. K.). Hadrianus, Řím, denár, 125–128
A: Hlava vpravo, věnec, HADRIANVS AVGVSTVS
R: Genius stojí vlevo, drží roh hojnosti a nad oltářem pateru, COS II (nebo III)
Ag; 18,56/17,30 mm; 3,110 g; zach. 2
RIC 2, č. 173
(*tab. 61:14*)

2. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, Řím, as, 161–180
A: Hlava vpravo, věnec, nečitelná legenda
R: Obraz setřelý, nečitelná legenda
AE; 26,46/24,84 mm; 9,107 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 61:15*)

3. Mince (E. K.). Iulia Domna, ražba za Septimia Severa, Laodicea (?), denár, 196–209
A: Busta císařovny vpravo, IVLIA DOMNA AVG
R: Venuše stojí vlevo, drží jablko (?) a sceptrum, VENER VICT
Ag; 17,24/18,53 mm; 2,428 g; zach. 3
RIC 4/1, č. 630
(*tab. 61:16*)

4. Mince (E. K.). Gordianus III., Řím, antoninianus, 238, dobové falzum (?)
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, ...RDIANVS AVG
R: Pax stojí vlevo, drží palmovou ratolest a sceptrum, PAX AVG G
Ag; 17,18/24,15 mm; 1,937 g; zach. 2 (nepravidelný tvar)
RIC 4/3, č. 215
(*tab. 61:17*)

5. Mince (E. K.). Gallienus, Řím, antoninianus, 265
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, z opisu čitelné jen .....AVG
R: Mars stojí vlevo, drží ratolest, u nohou zprava má štít a kopí, legenda nečitelná (MARTI PACIFERO), A/-//-
AE; 20,1/21,5 mm; 1,590 g; zach. 4
RIC 5/1, č. 236
(*tab. 61:18*)

6. Mince (E. K.). Gallienus (?), Řím, zkorodovaný antoninianus, 253–268 (?)
A: Nezřetelná hlava vpravo, paprskovitá koruna, opis nečitelný
R: Posta stojí vlevo, drží roh hojnosti a kormidlo (?), opis nečitelný
AE; 19,81/17,28 mm; 1,630 g; zach. 5 (olámaný okraj)
RIC ?
(*tab. 61:19*)

7. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus (?), Siscia (?), antoninianus, 268–270 (?)
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, nečitelná legenda, ...VG
R: Postava (Aequitas?) stojí vlevo, drží roh hojnosti a váhy (?), nečitelná legenda
AE; 15,6/15,9 mm; 1,662 g; zach. 4
RIC 5/1, č. 14 (?)
(*tab. 61:20*)

8. Mince (E. K.). Aurelianus, ražba na počest Claudia II. Gothica, Řím, antoninianus, 270–275
A: Busta Claudia II. vpravo, paprskovitá koruna, DIVO CLAVDIO
R: Orel na glóbu čelně, hledí vpravo, CONSECRATIO
AE; 19,0/20,1 mm; 2,022 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 266
(*tab. 61:21*)

9. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kruhová destičkovitá emailová spona typu Exner III 24. Středový terč je paprskovitě rozdělený na několik polí s centrálním hvězdicovitým motivem. Z původních šesti

bočních půlkruhových výstupků po obvodu jsou zachovány pouze tři. Emailová výzdoba se nezachovala. Držák vinutí s otvorem pro osku je zachován, vlastní vinutí s jehlou chybí. Spodní část spony se zachycovačem je odlomená. Rozměry: 4,2 × 3,17 cm, výška 1,35 cm **(*tab. 61:22, 150:4*)**.

10. Fragment nožky římskoprovinciální kolínkovité spony s rovně seříznutou patkou a vysokým obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,25 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 61:23*)**.

11. Dvojdílná bronzová vendická spona typu A 43. Široký plechový lučík má tvar dvou protisměrných písmen T, tzn. s hlavicí a nožkou rozšířenou do stran a výrazným plastickým půlkruhovým profilovaným žebrem. Plný zachycovač mírně lichoběžníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,25 cm, max. šířka 2,65 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 62:1, 153:10*)**.

12. Fragment střední části bronzové vendické spony typu A 43. Zachována je středová část plechového lučíku s výrazným širokým půlkruhovým plastickým žebrem, které je ozdobené po obvodu zlatým plíškem. Rozměry: délka 1,45 cm, max. šířka 2,05 cm **(*tab. 61:24, 153:16*)**.

13. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem varianty Schulte A VII 2, Form 22. Hráněný lučík kruhového průřezu plynule přechází v nožku s dlouhou patkou. Zachycovač má obdélníkový tvar s výrazně ohrnutou spodní hranou. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,6 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 1,92 cm **(*tab. 62:2*)**.

14. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem tzv. východopruského typu A 211, popř. varianty Schulte A VII 2, Form 25. Tyčinkovitý lučík má střechovitý průřez, jeho hlavice nese profilovaný kulovitý knoflík nad vinutím, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,95 cm, max. šířka 0,77 cm, výška 2,05 cm **(*tab. 62:3, 154:14*)**.

15. Zlomek nožky bronzové spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Střechovitě tvarovaná nožka má patku zakončenou drobným kulovitým knoflíkem. Nožka je od lučíku oddělená plastickým žebírkem a rytým V-motivem. Plný vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má horní část zdobenou puncovanými koncentrickými kroužky (tři kroužky na vnější a jeden na vnitřní straně). Rozměry: délka 1,85 cm, max. šířka 0,45 cm **(*tab. 62:5*)**.

16. Zlomek spodní části bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Zachována je pouze lichoběžníkovitě utvářená nožka s plným vysokým obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,55 cm, max. šířka 1,5 cm **(*tab. 62:4*)**.

17. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Litý lučík půlkruhového průřezu má ve spodní části metopovitou výzdobu, na rozhraní lučíku a nožky je zdobený rýhovanými horizontálními liniemi a V-motivy, horizontálně rýhovaná je také patka nožky. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí jsou zachovány dva závity na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 5,8 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 1,38 cm **(*tab. 62:6*)**.

18. Fragment horní poloviny jednodílné bronzové spony. Zachována je část hráněného lučíku kruhového průřezu a dva závity vinutí, jehla chybí. Rozměry: délka 1,97 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 62:7*)**.

19. Fragment držadla bronzového vědra zakončeného dvojkónickým hráněným knoflíkem. Rozměry: délka 3,4 cm, tloušťka 0,6 cm **(*tab. 62:8*)**.

20. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 1,42 × 1,22 cm, tloušťka 0,32 cm **(*tab. 62:9*)**.

21. Amorfní bronzový slitek tyčinkovitého tvaru. Rozměry: délka 5,32 cm, tloušťka 0,75 cm **(*tab. 62:10*)**.

22. Polyedrický tmavě modrý skleněný korálek typu T-M 126. Rozměry: 0,7 × 0,65 cm, průměr otvoru 0,18 cm **(*tab. 62:11, 159:60*)**.

23. Zlomek výrazně prohnutého hrdla ze světle zeleného skla pravděpodobně z poháru zdobeného podélnými plastickými žebry ve spodní části typu Barkóczi 58. Rozměry: 2,35 × 2,05 cm **(*tab. 62:12*)**.

24. Zlomek okraje ze světle zeleného skla s přitaveným širokým páskovým uchem pravděpodobně z jednouchého či dvojuchého džbánu nebo lahve. Rozměry: 2,65 × 1,85 cm **(*tab. 62:13*)**.

25. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?); místy vrstevnatý materiál hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, místy setřelý (výška 1,4 cm, šířka = max. délka 2,3 cm, síla 0,5 cm). Reliéfní výzdoba: vejcovec Ri-Fi: E7/Gabler – Kellner 1993: E9a (= Kiss: Taf. 5:6)/Pfaff. 27. Tento typ vejcovce používal v Rheinzabernu pouze Helenius (Bernhardova podskupina IIc), stejně tak ve Westerndorfu i Pfaffenhofenu (Lu-Ri: Taf. 174–177; *Gabler – Kellner 1993*, 190–191, Taf. 26–30). Charakter materiálu a povrchu svědčí nejspíše pro Westerndorf. Westerndorf (?), Helenius; 195/200–230/240 **(*tab. 62:15, 144:12*)**.

26. Malý fragment terry sigillaty z okraje nádoby neurčitelného tvaru, vně odštípnutý; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, značně obitý a setřelý, mírný lesk (výška 1,3 cm, šířka = max. délka 2,3 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf?); 2.–3. století.

27. Zlomek výdutě džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky zdobený krátkými šikmými záseky v horizontálních řadách. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

28. Zlomek nezdobené výdutě větší nádoby římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

29. Zlomek spodní části džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s odsazeným dnem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 63:2*)**.

30. Fragment zesíleného kyjovitého ven vyhnutého okraje hrnce či zásobnice germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky světle šedého odstínu povrchu. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy **(*tab. 62:16*)**.

31. Dva fragmenty výdutí větších mís germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobené vícenásobnou hřebenovou vlnicí. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy **(*tab. 64:4–5*)**.

32. Zlomek odsazeného dna větší nádoby germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy.

33. Zlomek horní části teriny germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého hlazeného povrchu zdobený svislými žlábky na výduti pod horizontální rýhou. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 62:20*)**.

34. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 62:14*)**.

35. Zlomek horní části esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého hlazeného povrchu s ven vyhnutým okrajem a výzdobou na výduti v podobě řady drobných horizontálních vrypů. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků a slídy **(*tab. 62:19*)**.

36. Deset zlomků ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedohnědých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 62:17–18,21, 63:1*)**.

37. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého hlazeného povrchu zdobený dvojřadým ozubeným kolečkem (motiv klikatky). Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků a slídy **(*tab. 63:6*)**.

38. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobený horizontálními plastickými lištami. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

39. Dva fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobené žlábkovanými brázdovanými poli. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 63:7–8*)**.

40. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého hlazeného povrchu zdobený drobnými klínovitými vrypy. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků a slídy **(*tab. 63:15*)**.

41. Zlomek výdutě hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 63:4*)**.

42. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený rýsovanou vícenásobnou klikatkou. Materiál: jemně písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 63:11*)**.

43. Dva fragmenty výdutí hrnců nebo mís germánské v ruce zhotovené keramiky hnědého a šedého odstínu povrchu zdobené hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 63:12–13*)**.

44. Čtyři fragmenty výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené plošným rýhováním (vodorovné, svislé a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 63:3,5,9–10*)**.

45. Zlomek výdutě hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého odstínu povrchu zdobený kruhovými důlky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 63:17*)**.

46. Zlomek výdutě hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený čtvercovými důlky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 63:16*)**.

47. Pět fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 63:14, 64:1–3*)**.

48. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobený nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

49. Čtyři fragmenty perforovaných výdutí cedníků germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 63:18*)**.

62. Ostrožská Nová Ves IV (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2013–2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Mince (E. K.). Antoninus Pius, Řím, denár, 147–148
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, ANTONINVS AVG PIVS PP TRP XI
R: Annona stojí vlevo, v pravé ruce drží klasy, levou ruku klade na modius umístěný na galéře, COS IIII
Ag; 17,44/17,79 mm; 3,363 g; zach. 2
RIC 3, č. 163
(*tab. 64:6*)

2. Mince (E. K.). Faustina I., ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 141–161
A: Hlava císařovny vpravo, DIVA FAVSTINA
R: Páv kráčí vpravo, CONSECRATIO
Ag; 16,18/16,84 mm; 1,444 g; zach. 3
RIC 3, č. 384
(*tab. 64:7*)

3. Mince (E. K.). Caracalla, ražba za Septimia Severa, Řím, denár, 198
A: Busta vpravo, hlava bez věnce, M AVR ANTON CAES PONTIF
R: Zleva doprava: lituus, helma, bucranium, simpulum, DESTINATO (IMPERAT)
Ag; 15,87/16,54 mm; 3,024 g; zach. 3
RIC 4/1, č. 6
(*tab. 64:8*)

4. Mince (E. K.). Gordianus III., Řím (?), sestercius, 243
A: Nezřetelná hlava vpravo, vavřínový věnec, IMP GORDIANVS.....
R: Panovník stojí vpravo, drží glóbus a kopí, z legendy čitelné jen .....COS....
AE; 30,03/31,28 mm; 19,533 g; zach. 4
RIC 4/3, č. 308 (?)
(*tab. 64:10*)

5. Mince (E. K.). Gallienus, neurčená mincovna, antoninianus, 253–268
A: Busta vpravo, GALLIENVS ....
R: Nezřetelná stojící postava vojáka (?) vlevo, VIRTVS.....
AE; 19,04/21,74 mm; 3,931 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 64:9*)

6. Mince (E. K.). Gallienus, Řím, antoninianus, 267–268
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, GALLIENVS AVG
R: Pegas ve skoku vpravo, SOLI CONS AVG, -/-//N
AE; 20,19/20,45 mm; 2,388 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 283
(*tab. 64:11*)

7. Mince (E. K.). Cornelia Salonina, ražba za Galliena, východní mincovna, antoninianus, 268
A: Busta císařovny na půlměsíci, CORN SALONINA AVG
R: Pietas stojí vlevo, drží pateru, PIETAS AVG
Ag; 20,5/19,6 mm; 2,892 g; zach. 2 (provrtaný otvor)
RIC 5/1, č. 268 (?)
(*tab. 64:12*)

8. Mince (E. K.). Aurelianus, Milano (?), antoninianus, 274–275
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, ...AVRELIANVS AVG

R: Fortuna sedí na kole vlevo, drží kormidlo a roh hojnosti, FORTVNA REDVX
AE (postříbřené); 21,03/19,28 mm; 3,482 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 128 (?)
(*tab. 64:13*)

9. Mince (E. K.). Probus, Siscia, antoninianus, 280
A: Probus v císařském plášti vlevo, na hlavě koruna, v ruce přes ramena sceptrum s orlem, IMP CM AVR PROBVS PF AVG
R: Probus stojí vpravo, podává ruku Concordii, CONCORD MILIT, ve středu T, v exergu XXI
AE (stříbrný povlak); 22,71/22,50 mm; 4,039 g; zach. 2 (provrtaný otvor)
RIC 5/2, č. 650
(*tab. 64:14*)

10. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 70/73. Zachována je masivní vějířovitě rozšířená hlavice ohnutá dovnitř s výraznými postranními křidélky nad vinutím, z něhož se dochoval pouze háček k uchycení osky. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 1,93 cm **(*tab. 64:15*)**.

11. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je hlavice lučíku střechovitého průřezu s kompletním vinutím s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,25 cm, max. šířka 1,95 cm **(*tab. 64:19*)**.

12. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální spona s vidlicovitým lučíkem bez záhlavní destičky varianty Böhme 27d či Jobst 16C, jejíž lučík je tvořen dvěma širokými rameny s plastickou přesekávanou lištou. Hlavice je zakončena zvednutým plastickým knoflíkem nad zapínacím mechanismem, který spolu s jehlou chybí. Nožka je odlomená. Rozměry: délka 3,15 cm, max. šířka 1,57 cm, výška 1,25 cm **(*tab. 64:21, 151:3*)**.

13. Bronzová římskoprovinciální jednoduchá kruhová destičkovitá spona se středovou vložkou typu Exner III 36 či Riha 7.2. Ve středovém terči je zachováno pouze lůžko se stopou po nýtu, vložka chybí. Zachycovač je odlomený, z vinutí je zachována pouze základna s otvorem pro uchycení osky. Rozměry: 2,9 × 2,85 cm, výška 0,75 cm **(*tab. 64:22*)**.

14. Dvojdílná bronzová vendická spona typu A 43. Široký plechový lučík má tvar dvou protisměrných písmen T, tzn. s hlavicí a nožkou rozšířenou do stran. Středové žebro není plastické, ale pouze naznačené rýhovanými horizontálními liniemi. Hlavice lučíku je ozdobená vloženým zlatým plíškem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru je sekundárně ohnutý. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,5 cm, max. šířka 2,13 cm, výška 0,85 cm **(*tab. 64:18, 153:9*)**.

15. Dvojdílná bronzová vendická spona typu A 43. Široký plechový lučík má tvar dvou protisměrných písmen T, tzn. s hlavicí a nožkou rozšířenou do stran a výrazným plastickým půlkruhovým žebrem. Hlavice je horizontálně rýhovaná. Plný šikmý zachycovač mírně lichoběžníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,25 cm, max. šířka 2,5 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 64:17, 153:9*)**.

16. Fragment dvojdílné bronzové germánské destičkovité spony ve tvaru jetelového listu typu A 227, popř. Thomas E 1. Zachována je pouze horní polovina plechové destičky s otvorem po vypadnuté základně pro uchycení vinutí. Rozměry: 2,8 × 1,72 cm **(*tab. 64:20*)**.

17. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 6. Nožka je od tyčinkovitého lučíku oddělená plastickým žebrem, patka nožky je zakončena profilovaným ozdobným knoflíkem. Horní a spodní strana lučíku je zdobená rytými protisměrnými V-motivy, hlavice lučíku je zakončena profilovaným kulovitým knoflíkem nad vinutím, z něhož je zachován jen otvor pro jeho osku. Zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,9 cm, max. šířka 0,85 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 64:25, 154:24*)**.

18. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form A 28 (typ Gänserndorf) s masivním, článkovitě rozšířeným střechovitým lučíkem a profilovaným kulovitým knoflíkem nad vinutím, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,3 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 65:4*)**.

19. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Střechovitě utvářený lučík s hlavicí zakončenou rýhovaným válcovitým knoflíkem nad vinutím je oddělený od nožky dvojicí plastických žebírek. Patka nožky je rýhovaná a ukončená kulovitým ozdobným knoflíkem. Vysoký obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,83 cm, max. šířka 0,72 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 64:24, 154:27*)**.

20. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou typu Schulte A VII 2, Form 14a. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu je od nožky oddělený dvěma plastickými žebry, patka nožky je profilovaná také dvěma plastickými žebry. Vysoký lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 0,45 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 64:23, 155:13*)**.

21. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Litý lučík obdélníkového průřezu je od lichoběžníkovité nožky oddělený plastickým žebrem. Plný lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Hlavice lučíku je zakončena nevýraznou obdélníkovou záhlavní destičkou. Vinutí s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 0,72 cm, výška 1,77 cm **(*tab. 65:2, 155:18*)**.

22. Fragment spodní třetiny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Zachována je lichoběžníkovitě rozšířená nožka oddělená od lučíku plastickým žebrem s vysokým obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,57 cm, max. šířka 1,2 cm **(*tab. 65:9*)**.

23. Ohnutá dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 31. Páskový lučík má obloukovitý průřez, patka nožky je ukončena drobným kulovitým knoflíkem. Zachycovač je zespodu olámaný. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,15 cm, max. šířka 0,45 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 65:1*)**.

24. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou. Litý lučík má zkosené boky, vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,57 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 65:3*)**.

25. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou. Litý lučík má zkosené boky, vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 0,62 cm **(*tab. 65:5*)**.

26. Fragment nožky dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem. Patka nožky je zakončena rýhovaným ozdobným knoflíkem, plný obdélníkový zachycovač má výrazně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,6 cm, max. šířka 0,38 cm **(*tab. 65:6*)**.

27. Fragment nožky dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem. Patka nožky je zakončena profilovaným ozdobným knoflíkem, plný obdélníkový zachycovač má lehce ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,7 cm, max. šířka 0,4 cm **(*tab. 65:7*)**.

28. Fragment masivní lité nožky dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem. Patka nožky je zakončena kulovitým ozdobným knoflíkem, plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,5 cm, max. šířka 0,48 cm **(*tab. 65:8*)**.

29. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový prohnutý lučík je na horní a spodní části zdobený horizontálním rýhováním. Nožka je zdobená metopovitými poli a rýhováním. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,5 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 1,92 cm **(*tab. 65:11, 157:6*)**.

30. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík obdélníkového průřezu je zdobený svislou řadou drobných kruhových důlků, ve spodní části lučíku metopovitě. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,3 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 65:10, 156:20*)**.

31. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový prohnutý lučík je ve spodní části zdobený horizontálním rýhováním, stejně jako patka nožky. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je rozpletené vinutí s celou ohnutou jehlou. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 3,45 cm **(*tab. 65:12*)**.

32. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu plynule přechází v nožku. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován jeden závit, jehla chybí. Rozměry: délka 3,1 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 2,4 cm **(*tab. 65:13*)**.

33. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu se zkosenými boky je nezdobený, částečně odlomená drátěná nožka je k němu přichycena omotáním drátu s deseti závity. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou a celou jehlou. Rozměry: délka 6,65 cm, max. šířka 1,3 cm, výška 2,25 cm **(*tab. 65:17, 156:3*)**.

34. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 181. Litý lučík kruhového průřezu nese vystouplý středový hřeben zdobený čtvercovými vrypy. Trapézovitě rozšířená nožka s kapsovitým zachycovačem je k lučíku přichycena čtyřmi závity omotání. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 3,83 cm, max. šířka 1,5 cm, výška 1,77 cm **(*tab. 65:15, 156:11*)**.

35. Dvojdílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 181. Litý lučík obdélníkového průřezu je profilovaný dvěma svislými rýhami a vystouplým středovým hřebenem zdobeným příčným rýhováním. Trapézovitě rozšířená nožka s kapsovitým zachycovačem je k lučíku přichycena třemi závity omotání. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,3 cm, max. šířka 1,5 cm, výška 2,22 cm **(*tab. 65:16, 156:10*)**.

36. Fragment bronzové spony s podvázanou nožkou. Zachován je zlomek páskové nožky se čtyřmi závity omotání kolem lučíku. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 0,83 cm **(*tab. 65:14*)**.

37. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý hraněný lučík plynule přechází v širokou nožku s metopovitou výzdobou s plným obdélníkovým zachycovačem. Zachováno je kompletní rozpletené vinutí s celou jehlou. Rozměry: délka 4,25 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 2,07 cm **(*tab. 65:18*)**.

38. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Tyčinkovitý lučík polokruhového průřezu plynule přechází v úzkou střechovitou nožku, zdobenou rytými V-motivy, s plným obdélníkovým zachycovačem. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 0,52 cm, výška 2,05 cm **(*tab. 65:19*)**.

39. Zlomek širokého páskového lučíku jednodílné bronzové spony s reliktem puncované výzdoby. Vinutí s jehlou chybí. Rozměry: délka 4,2 cm, max. šířka 1,15 cm **(*tab. 65:20*)**.

40. Fragment vinutí bronzové spony s třemi zachovanými závity. Rozměry: 1,1 × 0,83 cm **(*tab. 64:16*)**.

41. Zlomek masivní bronzové lité ataše omegovitého tvaru s otvorem ze žlábkovaného vědra typů E 44–49 nebo hemoorského vědra typů E 56–62. Rozměry: 2,4 × 1,35 cm, průměr otvoru 0,4 cm **(*tab. 65:21*)**.

42. Zlomek pomačkaného bronzového plechu s otvory pro nýty a jedním zachovaným nýtem ze stěny neurčitelné bronzové nádoby. Rozměry: 4,43 × 2,73 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 65:22*)**.

43. Železná sekera s úzkým tělem se středovým žebrem a vějířovitě rozšířenou čepelí typu Kieferling 4. Otvor pro nasazení topora má oválný tvar. Rozměry: délka 14,55 cm, max. šířka 5,85 cm, průměr otvoru 3,9 × 2,7 cm **(*tab. 66:9, 162:11*)**.

44. Železné šídlo čtvercového průřezu s rombicky rozšířeným hrotem. Rozměry: délka 4,3 cm, max. šířka 0,83 cm **(*tab. 66:8*)**.

45. Zlomek bronzového ozdobného závěsku s prolamovaným středem. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 1,82 cm **(*tab. 65:28*)**.

46. Bronzový závěsek řemene koňského postroje obdélníkového tvaru s vykrojeným koncem, který je pokrytý poli s rytou šrafovanou výzdobou. Rozměry: délka 3,57 cm, max. šířka 1,7 cm, tloušťka 0,23 cm **(*tab. 65:29*)**.

47. Zlomek poloviny stříbrného širokého páskového náramku se zužujícími se konci s jemnou rytou výzdobou v podobě klikatky z krátkých záseků, soustředných kroužků a horizontálních linií. Rozměry: délka 4,42 cm, max. šířka 1,4 cm, tloušťka 0,15 cm **(*tab. 65:23, 158:1*)**.

48. Zlomek hladkého bronzového náramku se zahrocenými přesahujícími konci. Rozměry: délka 4,95 cm, max. šířka 0,65 cm, tloušťka 0,4 cm **(*tab. 65:24, 158:5*)**.

49. Bronzová jehlice s hraněným tyčinkovitým tělem a odlomenou hlavicí. Rozměry: délka 9,25 cm, max. šířka 0,65 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 65:27*)**.

50. Ohnuté bronzové opaskové nákončí tvaru protáhlého prutu s lichoběžníkovitě rozšířenou horní částí s jedním nýtem varianty Madyda-Legutko 9.1. Rozměry: délka 3,67 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 66:2*)**.

51. Bronzové nákončí řemínku opasku lichoběžníkového tvaru s jedním nýtem v horní části. Rozměry: délka 2,65 cm, max. šířka 1,5 cm **(*tab. 66:1*)**.

52. Fragment lichoběžníkovitě rozšířené horní části bronzového opaskového nákončí s jedním nýtem. Rozměry: délka 1,35 cm, max. šířka 1,02 cm **(*tab. 66:3*)**.

53. Bronzové opaskové poutko spojené jedním nýtem. Rozměry: 1,17 × 0,75 cm **(*tab. 66:4*)**.

54. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2,45 cm, tloušťka 0,33 cm **(*tab. 65:25*)**.

55. Bronzová pinzeta s rovnými rameny typu Beilke-Voigt II. Rozměry: délka 5 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 65:26*)**.

56. Bronzový hřebík s kloboučkovitou hlavicí a ohnutým odlomeným trnem. Rozměry: délka 1,07 cm, průměr hlavičky 1,05 cm **(*tab. 66:5*)**.

57. Masivní bronzový hřeb s velkou plochou kruhovou hlavicí a odlomeným trnem. Rozměry: délka 1,55 cm, průměr hlavičky 2,65 cm **(*tab. 66:6*)**.

58. Bronzový ingot v podobě hranolku se zkosenými hranami. Rozměry: 5,2 × 1,25 cm, tloušťka 0,8 cm **(*tab. 66:7, 162:8*)**.

59. Zlomek skleněné neurčitelné nádoby tmavě zelené barvy s ven vyhnutým zesíleným kyjovitým okrajem. Rozměry: 5,35 × 2,32 cm **(*tab. 66:10*)**.

60. Zlomek lehce dovnitř zataženého okraje skleněné misky světle zelené barvy nižšího tvaru s hladkými stěnami (?). Rozměry: 3,55 × 2,45 cm **(*tab. 66:11*)**.

61. Zploštělý kulovitý skleněný korálek tmavě modré barvy typu T-M 30. Rozměry: 1,3 × 1,1 cm, průměr otvoru 0,35 cm **(*tab. 66:12, 159:47*)**.

62. Zploštělý kulovitý skleněný korálek z černého skla typu T-M 40. Rozměry: 1,02 × 1 cm, průměr otvoru 0,45 cm **(*tab. 66:14, 159:45*)**.

63. Tmavě modrá kroužkovitá perla zdobená žlutou malovanou vlnovkou typu T-M 261a. Rozměry: 1,12 × 1,1 cm, průměr otvoru 0,33 cm **(*tab. 66:13*)**.

64. Skleněný korálek šestiúhelníkového průřezu se zaoblenými rohy, výrazně plochého širokého obdélného tvaru z neprůhledného světle zeleného skla. Rozměry: 2,37 × 1,58 cm, průměr otvoru 0,3 cm **(*tab. 66:15, 159:12*)**.

65. Fragment terry sigillaty z okraje Drag. 37 (?); materiál oranžové barvy; povrch hnědočervený, místy obitý či poškrábaný, matný lesk (průměr ústí cca 22–24 cm, výška 4,2 cm, šířka 4,6 cm, max. délka 6,2 cm, síla 0,7 cm). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260 **(*tab. 67:1, 143:32*)**. *Poznámka*: fragment svým profilem i velikostí odpovídá fragmentu č. 75.

66. Fragment terry sigillaty ze spodní části výduti Drag. 37 (?); místy vrstevnatý materiál oranžové barvy, povrch hnědočervený, špatně zachovalý, téměř setřelý (výška = max. délka 5,7 cm, šířka 2,8 cm, síla 0,7 cm). Reliéfní výzdoba (značně setřelá): část oblouku pravděpodobně Gabler – Kellner 1993: 162, 191 nebo 192, uvnitř neidentifikovatelný motiv (*Gabler – Kellner 1993*, 217–218, 256–257). Westerndorf, první polovina 3. století **(*tab. 66:21, 144:5*)**. *Poznámka*: má podobný charakter materiálu i povrchu jako fragmenty č. 68 a 79 (Westerndorf, Onniorix).

67. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?); materiál hnědočervené barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy setřelý či obitý, matný lesk (výška 2,9 cm, šířka = max. délka 5,5 cm, síla 0,6–0,7 cm). Reliéfní výzdoba: vejcovec Ri-Fi: E17, horní část vertikálního dělícího motivu Ri-Fi: O287, menší část medailonu (Ri-Fi: K19?) a malé relikty dvou dalších neurčitelných motivů (Lu-Ri: Taf. 103). Rheinzabern, Comitialis V; Bernhardova podskupina IIa, po 175/178–210/220 **(*tab. 66:18, 143:15*)**.

68. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?), zevnitř odštípnutý; materiál oranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy obitý, mírný lesk (výška 2,6 cm, šířka = max. délka 3,4 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba: paprsčitá rozeta Gabler – Kellner 1993: 185 (= Kiss: Taf. 6:9), zavěšená na koncích dvou oblouků pravděpodobně Gabler – Kellner 1993: 191 nebo 192 (*Gabler – Kellner 1993*, 253–254, 256–257, Taf. 39:2–3; Kiss: Taf. 32:13). Westerndorf, Onniorix; cca druhá čtvrtina 3. století **(*tab. 67:3, 144:11*)**. *Poznámka*: mohl by pocházet ze stejné nádoby jako fragment č. 79, nelze vyloučit ani fragmenty č. 66 a 82.

69. Malý fragment terry sigillaty z výduti pravděpodobně reliéfní nádoby, zevnitř téměř zcela odštípnutý; materiál hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, mírný lesk (max. délka 3,5 × 1,9 cm, síla 0,6 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?).

70. Fragment terry sigillaty pravděpodobně z výduti reliéfní nádoby; materiál hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, místy setřelý či obitý, matný lesk (výška 1,9 cm, šířka 1,8 cm, max. délka 2,1 cm, síla 0,4–0,5 cm). Reliéfní výzdoba: horizontální lišta, nad ní relikt pravděpodobně ptáka – nejvíce se blíží motivu Ri-Fi: T245. Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 66:22*)**.

71. Fragment okraje terry sigillaty Drag. 37 (?); materiál hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, místy obitý či poškrábaný, matný lesk (výška = max. délka 3 cm, šířka 2,1 cm, síla neměřitelná). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260.

72. Fragment z podstavy neurčitelné nádoby terry sigillaty, materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy obitý, matný lesk (průměr spodku cca 10 cm, max. délka 2,3 × 1,8 cm, síla neměřitelná). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260.

73. Větší fragment ze spodku nádoby terry sigillaty s podstavovým prstencem, pravděpodobně Drag. 37 (?); materiál velmi homogenní, červenohnědé (narůžovělé) barvy; povrch červenohnědý, mírně poškrábaný, matný lesk (průměr prstence cca 7–8 cm, max. délka 7,9 × 7,3 cm, síla 1–1,2 cm). Středogalské dílny (?); 2. století **(*tab. 67:5*)**.

74. Fragment z výduti reliéfní nádoby terry sigillaty; materiál hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, místy setřelý, matný lesk (výška 2 cm, šířka = max. délka 2,7 cm, síla 0,6 cm). Reliéfní výzdoba: malé relikty několika neurčitelných motivů. Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 66:20, 143:25*)**.

75. Fragment terry sigillaty z okraje Drag. 37 (?); materiál druhotně přepálený, šedé barvy; povrch místy hnědočervený, místy přepálením zčernalý; značně obitý (průměr ústí cca 22–24 cm, výška 4,2 cm, šířka 4,6 cm, max. délka 5,1 cm, síla 0,6–0,8 cm). Neurčitelný fragment **(*tab. 67:2, 144:23*)**. *Poznámka*: fragment svým profilem i velikostí odpovídá fragmentu č. 65.

76. Fragment terry sigillaty ze spodní části výduti Drag. 37 (?); materiál hnědočervené barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 2,6 cm, šířka = max. délka 4,6 cm, síla 0,8 cm). Reliéfní výzdoba: při spodním okraji výzdobného pásu snad nedotisknutý dvojlístek pravděpodobně Ri-Fi: P145, vpravo relikt neurčitelného motivu. Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 67:4*)**.

77. Fragment výduti reliéfní nádoby terry sigillaty; materiál hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, místy setřelý či obitý, matný lesk (výška 1,5 cm, šířka 1,9 cm, max. délka 2,1 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba: část menšího psa pravděpodobně Ri-Fi: T139/T139ab (stejný motiv také ve Westerndorfu; Kellner 1981: 39/Gabler – Kellner 1993: 132). Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 66:19*)**. *Poznámka*: fragment by mohl pocházet ze stejné nádoby jako fragment č. 67, neboť motiv T139 používal v Rheinzabernu nejvíce právě Comitialis V.

78. Čtyři malé fragmenty terry sigillaty z nádob neurčitelného tvaru, z jedné nebo i z obou stran odštípnuté; materiál homogenní, hnědočervené (1–2) a oranžové (3–4) barvy; povrch hnědočervený, většinou obitý či setřelý (max. délka 2,1 × 1,9 cm, 1,8 × 1,7 cm, 2,9 × 1,6 cm, 2,2 × 1,7 cm; síla neměřitelná). Neurčitelné fragmenty (1–2 dle materiálu Rheinzabern?; 3–4 Westerndorf?); 2.–3. století.

79. Větší fragment terry sigillaty ze spodní části výduti Drag. 37; materiál oranžové barvy, povrch hnědočervený, špatně zachovalý (značně obitý a setřelý), mírný lesk (výška 7,3 cm, šířka 8,6 cm, max. délka 9,3 cm, síla 0,8–1,4 cm). Reliéfní výzdoba (značně setřelá): paprsčitá rozeta Gabler – Kellner 1993: 185 (= Kiss: Taf. 6:9), zavěšená na koncích oblouku pravděpodobně Gabler – Kellner 1993: 191

nebo 192 (*Gabler – Kellner 1993*, 253–254, 256–257, Taf. 39:2–3; Kiss: Taf. 32:13). Westerndorf, Onniorix; cca druhá čtvrtina 3. století **(*tab. 66:23, 144:3*)**. *Poznámka*: mohl by pocházet ze stejné nádoby jako fragment č. 68, nelze vyloučit ani fragmenty č. 66 a 82.

80. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?); materiál hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, dosti obitý a s kazem v reliéfu, mírný lesk (výška 6 cm, šířka 5 cm, max. délka 8,3 cm, síla 0,7–0,8 cm). Reliéfní výzdoba: vejcovec (jeho spodní část – pravděpodobně neotisknutý celý) s horizontální lištou pod ním pravděpodobně Gabler – Kellner 1993: E9a (= Kiss: Taf. 5:6), níže relikt neurčitelného motivu, dále malá část členěného oblouku a dalšího (rovného?) dělícího článku (vzdáleně např. *Gabler – Kellner 1993*, Taf. 27:3 či 35:10) Gabler – Kellner 1993: 190–191, 218–219. Westerndorf (?), Helenius (?); 195/200–230/240 **(*tab. 66:16, 144:2*)**. *Poznámka*: tento typ vejcovce používal Helenius také v Rheinzabernu (Ri-Fi: E7), později i v Pfaffenhofenu (Pfaff. 27). Charakter materiálu a povrchu svědčí nejspíše pro Westerndorf.

81. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?); materiál hnědočervené barvy; povrch tmavě hnědočervený, jen místy obitý, matný lesk (výška 3,4 cm, šířka = max. délka 5,6 cm, síla 0,7–0,8 cm). Reliéfní výzdoba: vejcovec Ri-Fi: E25–26, při spodní hraně malý relikt neurčitelného motivu (Lu-Ri: Taf. 115–119; *Weber-Hiden 1996*, 278–280, Taf. 114–115). Rheinzabern, zboží s vejcovcem E25–26, Bernhardova podskupina IIa; po 175/178–210/220 **(*tab. 66:17, 143:12*)**.

82. Fragment z výduti neurčitelné nádoby terry sigillaty, zevnitř odštípnutý; materiál oranžové barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, bez lesku (max. délka 3,6 × 2,6 cm, síla neměřitelná). Westerndorf (?), první polovina 3. století. *Poznámka*: dle materiálu by mohl pocházet ze stejné nádoby jako fragmenty č. 68 a 79 (Westerndorf, Onniorix), vyloučit nelze ani fragment č. 66.

83. Čtyři malé fragmenty terry sigillaty z nádob neurčitelného tvaru (1 má vně relikt úzké horizontální lišty?), z jedné strany odštípnuté; materiál homogenní, hnědočervené (1–2) a hnědooranžové (3–4) barvy; povrch hnědočervený, většinou obitý či setřelý (max. délka 2,1 × 1,6 cm, 2,3 × 1,5 cm, 2,1 × 0,8 cm, 1,5 × 1 cm; síla neměřitelná). Neurčitelné fragmenty (1 dle materiálu Rheinzabern?, 2 Rheinzabern/Westerndorf?, 3–4 Westerndorf?); 2.–3. století.

84. Zlomek podhrdlí s částí výdutě džbánu římskoprovinciální malované žlutooranžové keramiky zdobený horizontálním malovaným pásem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

85. Zlomek zataženého zesíleného okraje prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 67:9*)**.

86. Zlomek výdutě prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky se zachovaným plastickým oběžným prstencem a spodkem zdobeným jemnými svislými záseky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 67:6*)**.

87. Zlomek výdutě prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky se zachovaným plastickým oběžným prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 67:7*)**.

88. Dva fragmenty den prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s plastickou prstencovou nožkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 67:8,10*)**.

89. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky šedočerného odstínu povrchu protlačovaného prstovými důlky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků a slídy.

90. Zlomek horní části esovitě profilovaného hrnce či mísy germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu s ven ostře zalomeným okrajem. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 67:12*)**.

91. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 67:11*)**.

92. Dva fragmenty výdutí větších nádob germánské obtáčené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobené hřebenovými vlnicemi. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků a slídy **(*tab. 68:5–6*)**.

93. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky černošedého hlazeného povrchu zdobený žlábkovanými brázdovými poli. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 67:14*)**.

94. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený zavěšovanými trojúhelníky vyplňovanými prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 67:13*)**.

95. Dva fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého a šedohnědého odstínu povrchu zdobené klínovitými vrypy pod horizontální rytou linií. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 67:15, 68:2*)**.

96. Dva zlomky výdutí hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobené šikmými záseky pod horizontální rytou linií. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 68:4*)**.

97. Zlomek výdutě silnostěnného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený širokým svislým žlábkem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

98. Tři fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobené prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 68:1*)**.

99. Zlomek výdutě hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 68:3*)**.

100. Keramický přeslen kónického tvaru se spodní hranou zdobenou po obvodu záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Rozměry: 2,12 × 1,45 cm, průměr provrtu 0,35 cm **(*tab. 68:7*)**.

101. Keramický přeslen dvojkónického tvaru. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Rozměry: 3,8 × 2,5 cm, průměr provrtu 0,8 cm.

63. Ostrožská Nová Ves V (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2010–2017.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Milan Křižka, Březolupy (1, 9); soukromá sbírka Radek Káčer, Veselí nad Moravou (2); Obecní muzeum Ostrožská Lhota (3–8, 10–116).

1. Mince (E. K.). Vespasianus, Řím, denár 69–70
A: Hlava vpravo, věnec, IMP CAESAR VESPASIANVS AVG
R: Truchlící Iudea sedí vpravo, vlevo za ní palma, v exergu IVDAEA
Ag; 18,49/16,79 mm; 2,716 g; zach. 3
RIC 2, č. 4
(*tab. 68:8*)

2. Mince (E. K.). Vespasianus, Řím, denár, 69–79
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, ...VESPASIANVS AVG
R: Jupiter stojí vlevo, drží sceptrum, obětuje nad oltářem, (IOVIS CVSTOS?)
Ag; 10,40/9,68 mm; 0,638 g; zach. 5 (provrtaný otvor ve středu)
RIC 2, č. 849 (?)
(*tab. 68:9*)

3. Mince (E. K.). Domitianus, Řím, denár, 91–94
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, IMP CAES DOMIT AVG GERM PM TRP XI
R: Minerva stojí vlevo, opírá se o kopí, IMP XXII COS XVI CENS PPP
Ag; 18,5/16,7 mm; 3,233 g; zach. 2
RIC 2, č. 156 (averz), 171 (reverz)
(*tab. 68:10*)

4. Mince (E. K.). Traianus, Řím, denár, 103–111
A: Busta vpravo, věnec, IMP TRAIANO AVG GER DAC PM TRP
R: Viktoria stojí vlevo, drží věnec a palmovou ratolest, COS V PP SPQR OPTIMO PRINC
Ag; 18,06/18,15 mm; 2,387 g; zach. 2
RIC 2, č. 128
(*tab. 68:11*)

5. Mince (E. K.). Traianus, Řím, denár, 103–111
A: Hlava vpravo, věnec, IMP TRAIANO AVG GER DAC PMTRP
R: Vojenská trofej, COS V PP SPQR OPTIMO PRINC
Ag; 18,99/17,71 mm; 3,037 g; zach. 2
RIC 2, č. 147
(*tab. 68:12*)

6. Mince (E. K.). Hadrianus, Řím, denár, 119–122
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, ...P C...R TRAIAN HA.....
R: Císař ve vojenském oděvu stojí vlevo, v pravé ruce drží kormidlo na glóbu, levou se opírá o sceptrum, PM TRP (COS III)
Ag; 12,8/17,3 mm; 2,137 g; zach. 3 (část mince odlomená)
RIC 2, č. 110
(*tab. 68:13*)

7. Mince (E. K.). Hadrianus, Řím, denár, 132–134
A: Horní část hlavy vpravo, bez věnce, ...NVS AVG....
R: Spodní část sedící postavy vlevo, SE....(CVR.PVB.COS:III PP?)
Ag; 17,24/10,97 mm; 1,508 g; zach. 3 (polovina mince)
RIC 2, č. 221
(*tab. 68:14*)

8. Mince (E. K.). Faustina I., ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 141–161
A: Busta císařovny vpravo, DIVA FAVSTINA
R: Páv kráčí vpravo, CONSECRATIO
Ag; 17,58/18,29 mm; 2,681 g; zach. 2
RIC 3, č. 384
(*tab. 68:15*)

9. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, Řím, denár, 161–180
A: Hlava vpravo, věnec, M ANTONINVS AVG GERM.....
R: Postava v dlouhém rouchu stojí vlevo, drží olivovou ratolest (?) a roh hojnosti (?), ...AVG PM TRP XII IMP VIII.... (?)
Ag; 17,99/16,19 mm; 2,373 g; zach. 3
RIC ?
(*tab. 68:16*)

10. Mince (D. K.). Septimius Severus, Řím, denár, 194–195
A: Ověnčená hlava vpravo, (L) SEPT SEV PERT (AVG IMP IIII)
R: Jupiter sedící doleva, drží Viktorii a žezlo, P M (TR P II COS II P P)
Ag; 14,80/16,43 mm; 2,662 g
RIC 4/1, č. 48
(*tab. 68:17*)

11. Mince (E. K.). Septimius Severus, Emesa, denár, 194–195
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, IMP CAE L SEP SEV PERT AVG COS
R: Liberalitas stojí vlevo, drží žeton a roh hojnosti, LIBERA AVG
Ag; 17,4/16,5 mm; 2,887 g; zach. 2
RIC 4/1, č. 399
(*tab. 68:18*)

12. Mince (E. K.). Iulia Domna, ražba za Septimia Severa, Řím, denár, 195
A: Busta císařovny vpravo, IVLIA AVGVSTA
R: Iuno stojí vlevo, drží pateru a sceptrum, u nohou má páva, IVNO (REGINA)
Ag; 15,64/13,74 mm; 2,926 g; zach. 3
RIC 4/1, č. 560
(*tab. 68:19*)

13. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, denár, 1.–2. století (?)
A: Nezřetelná hlava vpravo, nečitelná legenda
R: Zkorodovaný, nečitelný obraz a legenda
Ag; 18,4/17,4 mm; 1,732 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 68:20*)

14. Mince (E. K.). Iulia Maesa, ražba za Elagabala, Řím, denár, 219
A: Busta císařovny vpravo, ...MAE(?).....
R: Postava sedí na trůně vlevo, legenda nečitelná
Ag; 13,6/17,6 mm; 1,326 g; zach. 4 (část odlomená)
RIC 4/2, č. 219
(*tab. 68:21*)

15. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, neurčený typ mince
A: Nečitelný
R: Nečitelný
Ag; 16,6/17,6 mm; 1,941 g; zach. 5 (provrtaný otvor ve středu, olámaný okraj)
(*tab. 68:22*)

16. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík má střechovitý průřez s jednoduchým polokruhovým žebrem uprostřed, zachycovač je plný, vyššího obdélníkového tvaru se zahroceným kulovitým knoflíkem na patce. Hlavice lučíku je ukončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 4,13 cm, max. šířka 1,37 cm, výška 2,27 cm **(*tab. 68:23*)**.

17. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík střechovitého průřezu nese jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je spodní část spony odlomená. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a horní tětivou, jehla je odlomená. Rozměry: délka 3,17 cm, max. šířka 1,92 cm **(*tab. 68:24*)**.

18. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je hlavice lučíku střechovitého průřezu s kompletním vinutím s šesti závity a horní tětivou, jehla je odlomená. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 2,2 cm **(*tab. 68:25*)**.

19. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je hlavice lučíku střechovitého

průřezu s kompletním vinutím s deseti závity a horní tětivou, jehla je odlomená. Rozměry: délka 1,95 cm, max. šířka 2,05 cm **(*tab. 68:26*)**.

20. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je hlavice lučíku střechovitého průřezu s háčkem k uchycení osky vinutí, které s jehlou chybí. Rozměry: délka 1,45 cm, max. šířka 1,22 cm **(*tab. 69:27*)**.

21. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík kosočtverečného průřezu má jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Plný zachycovač vyššího obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 4 cm, max. šířka 0,9 cm **(*tab. 69:1*)**.

22. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík kosočtverečného průřezu má jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Plný zachycovač vyššího obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Patka nožky je ukončena profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 3,92 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 69:2*)**.

23. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík kosočtverečného průřezu má jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Plný zachycovač vyššího obdélníkového tvaru je z poloviny odlomený. Patka nožky je ukončena válcovitým knoflíkem. Rozměry: délka 3,5 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 69:3*)**.

24. Zlomek nožky dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu, knoflík na patce je odlomený. Rozměry: délka 1,35 cm, max. šířka 0,48 cm **(*tab. 69:4*)**.

25. Zlomek hlavice bronzové římskoprovinciální trubkovité spony typu A 85. Trubkovitě utvářená hlavice je zakončena háčkem k uchycení osky vinutí, vinutí s jehlou chybí. Rozměry: délka 1,65 cm, max. šířka 1,07 cm **(*tab. 69:7, 149:2*)**.

26. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální trubkovité spony typu A 85. Lučík kosočtverečného průřezu má jednoduché středové polokruhové žebro, za kterým je horní část spony odlomená. Plný zachycovač vyššího obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Patka nožky je ukončena zahroceným kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 2,25 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 69:5*)**.

27. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální trubkovitá spona typu A 85 nebo A 100. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu s jednoduchým polokruhovým středovým žebrem je zakončený trubkovitou hlavicí s háčkem pro uchycení osky vinutí, které s jehlou chybí. Plechová nožka má lichoběžníkovitý tvar a je zdobená po obvodu rytou klikatkou. Plný vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,62 cm, max. šířka 1,35 cm, výška 1,98 cm **(*tab. 69:6, 149:5*)**.

28. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Lučík dvojkónického průřezu nese profilované středové žebro. Hlavice lučíku bez postranních křidélek má trubkovitý tvar, zachováno je kompletní vinutí s osmi závity, horní tětivou a celou ohnutou jehlou. Nožka je po obvodu zdobená rytou klikatkou a uprostřed svislým pásem s rytou klikatkou. Zachycovač je plný, obdélníkového tvaru. Rozměry: délka 4,05 cm, max. šířka 1,63 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 69:9, 149:8*)**.

29. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Lučík dvojkónického průřezu nese jednoduché polokruhové středové žebro. Hlavice lučíku s postranními křidélky má trubkovitý tvar, vinutí s jehlou je odlomené. Nožka je v polovině odlomená. Rozměry: délka 2,7 cm, max. šířka 0,97 cm, výška 1,65 cm **(*tab. 69:8*)**.

30. Dvojdílná bronzová noricko-panonská nečleněná spona s křidélky nad vinutím varianty Jobst 10A. Asymetricky klenutý jednolitý střechovitě hraněný lučík je zdobený dvěma řadami rytých svislých klikatek, postranní křidélka jsou olámaná, vinutí s jehlou chybí. Patka nožky je rovně seřezaná, vysoký plný zachycovač mírně lichoběžníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 4,25 cm, max. šířka 0,83 cm, výška 2,45 cm. Inv. č. 1918 **(*tab. 69:10*)**.

31. Vícedílná bronzová germánská trubkovitá spona typu A 79 s výrazným středovým půlkruhovým žebrem a širokou střechovitou nožkou zakončenou profilovaným knoflíkem. Trubkovitě utvářená hlavice je zakončena háčkem pro uchycení vinutí s dvojicí otvorů svědčících o samostřílovém vinutí se dvěma oskami. Vlastní vinutí s jehlou chybí. Rozměry: délka 3,28 cm, max. šířka 1,35 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 69:11, 152:11*)**.

32. Fragment spodní poloviny germánské trubkovité spony typů A 77–79. Zachováno je středové kruhové žebro na lučíku se zbytky vkládaných stříbrných drátků v rýžkách. Střechovitě tvarovaná nožka má patku ve tvaru rýhami profilovaného diskovitého knoflíku se zbytky vložených stříbrných drátků. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru je z větší části odlomený. Rozměry: délka 2,95 cm, max. šířka 1,17 cm **(*tab. 69:12*)**.

33. Dvojdílná bronzová vendická spona varianty A 41 X1. Široký páskový lučík je v horní části zdobený třemi svislými rytými liniemi, nízké profilované středové žebro odděluje širokou plochou lichoběžníkovitou nožku s plným vysokým obdélníkovým zachycovačem. Ze zapínacího mechanismu je zachována pouze trubička, v níž byl uložený. Rozměry: délka 3,73 cm, max. šířka 3,1 cm, výška 2 cm **(*tab. 69:13, 153:7*)**.

34. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové vendické spony typu A 41. Zachováno je nízké středové profilované žebro a střechovitě tvarovaná široká plechová nožka s rýhovanou patkou a vysokým obdélníkovitým plným zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 3,23 cm, max. šířka 1,75 cm **(*tab. 69:14*)**.

35. Bronzová spona s esovitě prohnutým lučíkem, drobnou dvojitou kruhovou hlavicí a nožkou zakončenou ozdobným profilovaným knoflíkem typů A 110–111. Spodek lučíku je zdobený rytými obrácenými V-motivy. Vyšší plný zachycovač lichoběžníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou má jeden prolamovaný kruhový otvor. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,8 cm, max. šířka 0,77 cm, výška 1,6 cm **(*tab. 69:20, 152:17*)**.

36. Dvojdílná bronzová spona s esovitě prohnutým lučíkem, drobnou trojitou kruhovou hlavicí a nožkou zakončenou ozdobným rýhovaným válcovitým knoflíkem typů A 110–111. Plný zachycovač je z větší části odlomený. Vinutí a jehla chybí, zachován je jen háček pro uchycení osky s otvorem pro tětivu vinutí. Rozměry: délka 2,9 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 1,5 cm **(*tab. 69:18, 152:16*)**.

37. Jednodílná bronzová spona s širším páskovým lučíkem, malou válcovitou hlavicí a rovně seříznutou nožkou s vyšším obdélníkovým zachycovačem typů A 120–121. Patka nožky je zdobená dvěma horizontálními rytými rýhami. Zachováno je kompletní rozpletené vinutí s jedenácti závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,85 cm, max. šířka 0,9 cm, výška 1,5 cm **(*tab. 69:19, 152:21*)**.

38. Bronzová spona se širokým esovitě prohnutým a hraněným litým lučíkem typu A 148. Střechovitá nožka je na patce horizontálně

rýhovaná, plný zachycovač obdélníkového tvaru je olámaný. Hlavice s vinutím a jehlou je odlomená. Rozměry: délka 3,3 cm, max. šířka 1,45 cm, výška 2,22 cm **(*tab. 69:17, 152:19*)**.

39. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona typu A 132 (varianta D) s hráněným litým lučíkem. Patka nožky je horizontálně rýhovaná, vysoký šikmý lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Zachováno je kompletní vinutí s jedenácti závity, horní tětivou a celou jehlou. Rozměry: délka 3,7 cm, max. šířka 2,45 cm, výška 2,25 cm. Inv. č. 1876 **(*tab. 69:15, 154:3*)**.

40. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona typu A 132 s hráněným litým lučíkem a nevýraznou polokruhovou záhlavní destičkou. Z vinutí je zachován jen háček pro uchycení jeho osky, plný zachycovač je olámaný. Rozměry: délka 3,28 cm, max. šířka 0,83 cm, výška 1,65 cm **(*tab. 69:16*)**.

41. Dvojdílná bronzová germánská destičkovitá spona ve tvaru jetelového listu typu A 227, popř. Thomas E 1. Z vinutí je zachována pouze základna pro uchycení osky vinutí, vložený zachycovač chybí (zůstal po něm jen úzký obdélníkový otvor). Rozměry: délka 3,13 cm, max. šířka 2,58 cm, výška 0,85 cm **(*tab. 69:21, 152:25*)**.

42. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Tyčinkovitý lučík je na hlavici opatřený kulovitým knoflíkem nad vinutím, od nožky je oddělený plastickým žebrem. Patka nožky profilovaná dvěma plastickými žebry je zakončena výrazným kulovitým knoflíkem. Zachycovač obdélníkového tvaru má lehce ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,8 cm, max. šířka 0,47 cm, výška 2,17 cm **(*tab. 69:22, 154:28*)**.

43. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Tyčinkovitý hráněný lučík je na hlavici opatřený kulovitým knoflíkem nad vinutím, od nožky je oddělený mělkým plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Zachycovač obdélníkového tvaru má lehce ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,5 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 2,6 cm **(*tab. 69:23, 154:22*)**.

44. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 3. Nožka plynule navazuje na hráněný tyčinkovitý lučík, patka je odlomená, plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Spodní část lučíku je zdobená trojicí horizontálních rýh. Vinutí spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 3,9 cm, max. šířka 0,4 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 69:25*)**.

45. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 6. Nožka je od tyčinkovitého lučíku oddělená rýhou, patka je ukončena drobným kulovitým knoflíkem, plný zachycovač obdélníkového tvaru je mírně sekundárně ohnutý. Zachováno je kompletní vinutí i s jehlou. Rozměry: délka 2,95 cm, max. šířka 1,13 cm, výška 2 cm **(*tab. 69:24*)**.

46. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 8. Nožka je od tyčinkovitého lučíku se zkosenými boky oddělená plastickým žebrem, patka je zakončena profilovaným knoflíkem, plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,5 cm, max. šířka 0,52 cm, výška 2,48 cm **(*tab. 69:26, 155:9*)**.

47. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou a odlomenou nožkou. Litý hráněný obloukovitě prohnutý lučík je nezdobený. Zachováno je kompletní vinutí s šesti závity a celou jehlou. Rozměry: délka 2,58 cm, max. šířka 1,55 cm **(*tab. 70:1*)**.

48. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachován je hráněný litý lučík kruhového průřezu, nožka je odlomená. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 70:2*)**.

49. Zlomek spodní poloviny bronzové spony s obdélníkovou nožkou. Hráněný litý tyčinkovitý lučík plynule přechází v nožku s plným zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 2,4 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 70:3*)**.

50. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Obloukovitě prohnutý plechový lučík je zdobený několika svazky trojic horizontálních rýh. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,4 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 70:4*)**.

51. Zlomek okraje blíže neurčitelné bronzové plechové nádoby. Rozměry: 2,72 × 1,57 cm, tloušťka 0,18 cm **(*tab. 70:7*)**.

52. Dva fragmenty jednoduchých páskových poutek držadel blíže neurčitelných bronzových nádob. Rozměry: 2,6 × 1,37 cm, 3,15 × 1,12 cm **(*tab. 70:8,12*)**.

53. Zlomek dna bronzového cedníku s drobnými kruhovými otvory. Rozměry: 1,85 × 1,63 cm, tloušťka 0,12 cm **(*tab. 70:5*)**.

54. Bronzová litá obloukovitá ostruha s vysokým hráněným plným trnem a krátkými rameny ukončenými kulovitým knoflíkem typu Ginalski E5a (konec jednoho ramena je odlomený). Rozměry: výška 3,12 cm, šířka 4,88 cm, max. průměr trnu 1,45 cm **(*tab. 70:19, 161:14*)**.

55. Fragment železného udidla koňského postroje, sestávající z tyčinkovité části s odlomeným koncovým kroužkem a celé postranice. Rozměry: 10,6 × 1,85 cm **(*tab. 70:17, 161:10*)**.

56. Fragment držadla železného nože v kombinaci s vnějším bronzovým ozdobným obložením s rytými motivy. Zachovány jsou dva nýty. Rozměry: 4,1 × 1,2 cm **(*tab. 70:16, 162:6*)**.

57. Plochá železná ocílka omegovitého tvaru s protáhlým zahnutým ramenem se stočeným koncem do podoby očka (druhé rameno je odlomené). Vrchol artefaktu je olámaný. Rozměry: délka 6,8 cm, výška 2,55 cm, tloušťka 0,45 cm **(*tab. 70:18*)**.

58. Železný hákovitě ohnutý klíč římskoprovinciální dřevěné skříňky se zužujícím se držadlem směrem dolů a velkým kruhovým očkem k zavěšení typu Gáspárová I2e. Pracovní část má čtyři zuby ve dvou řadách. Rozměry: délka 8,5 cm, max. šířka 2,8 cm **(*tab. 70:20, 147:15*)**.

59. Fragment prolamované bronzové opaskové peltovité přezky římského vojenského opasku (*cingulum*) s rameny ve tvaru písmene T. Zachována jsou jen ramena a část obloukovitého těla. Rozměry: 2,3 × 2,23 cm **(*tab. 70:10, 160:4*)**.

60. Bronzové kování řemene opasku obdélníkového tvaru se dvěma nýty (jeden chybí). Rozměry: 2,42 × 0,97 cm, tloušťka 0,17 cm **(*tab. 70:9*)**.

61. Pomačkané a olámané bronzové plechové kování řemene opasku (?) obdélníkového tvaru se dvěma nýty. Rozměry: 2,77 × 2,58 cm, tloušťka 0,13 cm **(*tab. 70:11*)**.

62. Zlomek okrajového kování picího rohu typu Andrzejowski K.1. Jde o prostou ohnutou trubičku z bronzového plechu o průřezu otevřeného písmene U. Rozměry: 3,18 × 0,5 cm **(*tab. 70:6*)**.

63. Zlomek závěsu picího rohu tvořený čtyřmi spojenými bronzovými kroužky. Rozměry: 2,7 × 0,93 cm **(*tab. 70:15*)**.

64. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2,53 cm, tloušťka 0,45 cm **(*tab. 70:13*)**.

65. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2,25 cm, tloušťka 0,4 cm **(*tab. 70:14*)**.

66. Zlomek stěny s plastickou lištou pravděpodobně ze skleněné polokulovité misky světle zelené barvy s plasticky žebrovanými stěnami typů E 181–183. Rozměry: 3,05 × 1,6 cm **(*tab. 70:21*)**.

67. Velký spirálovitě navíjený světle zelený skleněný korálek dvojkónického tvaru typu T-M 187b. Rozměry: 2,6 × 2,48 cm, průměr otvoru 0,5 cm **(*tab. 70:22, 159:1*)**.

68. Skleněný melounovitý korálek z tmavě zeleného skla typu T-M 155. Rozměry: 1,8 × 1,25 cm, průměr otvoru 0,6 cm **(*tab. 70:23*)**.

69. Zploštělý kulovitý skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 35. Rozměry: 1,58 × 0,68 cm, průměr otvoru 0,5 cm **(*tab. 70:24*)**.

70. Zploštělý čočkovitý skleněný korálek z modrého skla přibližně typu T-M 60. Rozměry: 0,8 × 0,55 cm, průměr otvoru 0,18 cm **(*tab. 70:25, 159:38*)**.

71. Soudkovitý skleněný korálek ze světle modrého skla typu T-M 23. Rozměry: 0,53 × 0,42 cm, průměr otvoru 0,16 cm **(*tab. 70:26, 159:35*)**.

72. Zploštělý kapkovitý skleněný korálek ze světle modrého skla. Rozměry: 0,92 × 0,4 cm, průměr otvoru 0,1 cm **(*tab. 70:27, 159:20*)**.

73. Tyčinkovitý skleněný korálek šestiúhelníkového průřezu z tmavě modrého skla typu T-M 118. Rozměry: 1,02 × 0,4 cm, průměr otvoru 0,08 cm **(*tab. 70:28, 159:26*)**.

74. Tyčinkovitý skleněný korálek šestiúhelníkového průřezu z tmavě modrého skla typu T-M 118. Rozměry: 1,7 × 0,42 cm, průměr otvoru 0,12 cm **(*tab. 70:29, 159:13*)**.

75. Tyčinkovitý skleněný korálek šestiúhelníkového průřezu z tmavě modrého skla typu T-M 118. Rozměry: 0,97 × 0,28 cm, průměr otvoru 0,06 cm **(*tab. 70:30, 159:16*)**.

76. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?); místy vrstevnatý materiál hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, místy setřelý a obitý, mírný lesk (výška 4 cm, šířka = max. délka 4,1 cm, síla 0,6–0,7 cm). Reliéfní výzdoba: vejcovec (jeho spodní část – pravděpodobně neotisknutý celý) pravděpodobně Gabler – Kellner 1993: E9a (= Kiss: Taf. 5:6), pod ním pravděpodobně dvojitý medailon Gabler – Kellner 1993: typ 164 (*Gabler – Kellner 1993*, 190–191, 218–219). Westerndorf (?), Helenius; 195/200–230/240 **(*tab. 71:7, 144:6*)**. *Poznámka*: tento typ vejcovce používal Helenius také v Rheinzabernu (Ri-Fi: E7), později i v Pfaffenhofenu (Pfaff. 27). Charakter materiálu a povrchu svědčí nejspíše pro Westerndorf. Dle materiálu a povrchu by mohl pocházet ze stejné nádoby jako fragment č. 83.

77. Fragment terry sigillaty z okraje Drag. 37 (?); materiál velmi homogenní, červenohnědé (narůžovělé) barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, matný lesk (průměr ústí cca 22–24 cm, výška 4,4 cm, šířka 4,5 cm, max. délka 6,1 cm, síla 0,5–0,6 cm). Středogalské dílny (?); 2. století **(*tab. 71:1*)**.

78. Fragment terry sigillaty z výduti reliéfní nádoby (Drag. 29/37?); materiál velmi homogenní, červenohnědé (narůžovělé) barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý (kvalitní povlak – jako povoskovaný), vysoký lesk (výška 2,6 cm, šířka 1,7 cm, max. délka 3 cm, síla 0,6–0,8 cm). Reliéfní výzdoba: část zadních nohou běžícího zvířete – motiv nelze určit s jistotou (jelen Osw. 1721?/kozel Osw. 1840?/kůň Osw. 1896?/pes Osw. 1934 či 1938?), pod horizontální dělicí vlnovkou relikt zřejmě tlamy neurčitelného zvířete. Podobný styl výzdoby se objevuje napříč jihogalskou produkcí (*Mees 1995*, Taf. 2:5,10, 37:3, 39:5, 132:11, 133:3, 162:8, 175:2–3, 197:1–2; *Weber-Hiden 1996*, 62, 68, Taf. 6:10, 9:1), včetně pozdních dílen v Banassacu (*Mees 1995*, Taf. 226:1; *Weber-Hiden 1996*, 88, Taf. 19:1) a také v časné fázi středogalských dílen (CGP: Taf. 2:12, 4:38, 23:291–292, 28:343), poté již vyznívá (CGP: Taf. 71:32). S ohledem na charakter povrchu a materiálu pravděpodobně jihogalské dílny; 20/30–110/120. Nelze však zcela vyloučit ani starší fázi středogalských dílen; 100–120/150 **(*tab. 71:5, 143:1*)**.

79. Malý fragment terry sigillaty z výduti reliéfní nádoby; materiál hnědočervené barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy obitý, matný lesk (max. délka 2,1 × 2 cm, síla 0,5 cm). Reliéfní výzdoba: relikt neurčitelného motivu. Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 71:4, 143:24*)**.

80. Fragment terry sigillaty z horní části výduti Drag. 37 (?), zevnitř téměř zcela odštípnutý, vně jen zčásti; materiál hnědočervené barvy; povrch tmavě hnědočervený, matný lesk (výška 2,5 cm, šířka = max. délka 3,6 cm, síla 0,6 cm). Reliéfní výzdoba: relikty neurčitelného vejcovce. Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 71:6, 143:19*)**.

81. Malý fragment terry sigillaty z výduti reliéfní nádoby; materiál hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, dobře zachovalý, matný lesk (max. délka 1,7 × 1 cm, síla 0,5 cm). Reliéfní výzdoba: malý relikt horizontální lišty a neurčitelného motivu. Neurčitelný fragment; 2.–3. století.

82. Malý fragment z neurčitelné nádoby terry sigillaty, vně odštípnutý; materiál hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, mírně obitý, matný lesk (max. délka 1,9 × 1 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století.

83. Fragment terry sigillaty z okraje Drag. 37 (?), zevnitř téměř zcela odštípnutý; materiál hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, značně setřelý a obitý, mírný lesk (průměr ústí cca 22–24 cm, výška 2,5 cm, šířka 4,3 cm, max. délka 4,6 cm, síla 0,7 cm). Westerndorf (?); 175/180–230/250 **(*tab. 71:2, 144:21*)**. *Poznámka*: dle materiálu a povrchu by mohl pocházet ze stejné nádoby jako fragment č. 76.

84. Fragment terry sigillaty z okraje Drag. 37 (?); materiál velmi homogenní, červenohnědé (narůžovělé) barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý – jen na ovaleném okraji mírně obitý, matný lesk (průměr ústí cca 20–24 cm, výška 2,8 cm, šířka 2,9 cm, max. délka 3,8 cm, síla 0,6–0,7 cm). Středogalské dílny (?); 2. století **(*tab. 71:3*)**.

85. Zlomek límcovitě ven vytaženého okraje mortaria římskoprovinciální glazované keramiky se zdrsněnou vnitřní stěnou, vystupujícími drobnými kamínky a tmavě zelenou glazurou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

86. Zlomek mírně ven vytaženého a prožlabeného okraje misky římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s horizontální rýhou na výduti. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí. Inv. č. 1112/4 **(*tab. 71:13*)**.

87. Zlomek okraje džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s kyjovitě zesíleným okrajem s rovně seřezanou horní plochou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 71:14*)**.

88. Zlomek výdutě džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky zdobený krátkými šikmými záseky v horizontálních řadách. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 71:9*)**.

89. Zlomek nezdobené výdutě džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

90. Zlomek dna prstencové misky římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s plastickou prstencovou nožkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 71:11*)**.

91. Fragment výdutě většího tvaru římskoprovinciální malované žlutooranžové keramiky zdobené středovým malovaným horizontálním pásem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 71:8*)**.

92. Zlomek výdutě prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky zdobený na vnitřní straně řadami vyškrabávaných krátkých rýh. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

93. Tři fragmenty den prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s plastickou prstencovou nožkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 71:10*)**.

94. Miniaturní nádobka v podobě teriny esovité profilace těla germánské v ruce zhotovené keramiky s černě leštěným povrchem zdobená plastickým žebrem na rozhraní hrdla a výdutě. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 71:12*)**.

95. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Inv. č. 1991/5 **(*tab. 71:15*)**.

96. Dva fragmenty ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 71:16–17*)**.

97. Zlomek dovnitř zataženého okraje polokulovité misky germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

98. Dva fragmenty výdutí terin germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobené jedno- a dvojřadým ozubeným kolečkem (svastika, klikatka). Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy **(*tab. 72:1,3*)**.

99. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s šedohnědým hlazeným povrchem zdobený ozubeným kolečkem (klikatka) nad horizontálními přesekávanými plastickými lištami. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku **(*tab. 72:2*)**.

100. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený širokými svislými žlábky. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy **(*tab. 72:10*)**.

101. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený klínovitými dvojvrypy a svislými žlábky. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy. Inv. č. 1491/3 **(*tab. 72:6*)**.

102. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený klínovitými dvojvrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Inv. č. 1948 **(*tab. 72:7*)**.

103. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený širokou přesekávanou plastickou lištou (X-motivy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 72:4*)**.

104. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený přesekávanými plastickými lištami. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 72:8*)**.

105. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky černošedého odstínu povrchu zdobený drobnými kruhovými důlky. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy. Inv. č. 1947/5 **(*tab. 72:5*)**.

106. Zlomek výdutě hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený šikmými záseky pod horizontální rýhou. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 72:9*)**.

107. Pět fragmentů výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých, černých a šedých odstínů povrchu zdobených klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Inv. č. 1947/2 – ***tab. 72:14***, 1991/1 – ***tab. 72:13*** **(*tab. 72:11–14,16*)**.

108. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený protisměrnými šikmými záseky (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti). Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy. Inv. č. 1947/3 **(*tab. 72:15*)**.

109. Osm fragmentů výdutí hrnců nebo mís germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Inv. č. 1947/4 – ***tab. 73:13*** **(*tab. 73:7–14*)**.

110. Deset fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených plošným rýhováním (vodorovné a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Inv. č. 1947/7 – ***tab. 73:6***, 1950 – ***tab. 73:1*** **(*tab. 72:17–20, 73:1–6*)**.

111. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobený svislými svazky rytých linií pod trojicí horizontálních rýh. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Inv. č. 1991/2 **(*tab. 73:16*)**.

112. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobený hřebenovým šachovnicovým motivem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 72:17*)**.

113. Zlomek výdutě mísy germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený hřebenovými vlnicemi. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 72:15*)**.

114. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený hřebenovými vysokými oblouky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 73:1*)**.

115. Čtrnáct fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 74:2–13*)**.

116. Zlomek výdutě hrnce hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 74:14*)**.

117. Jedenáct keramických přeslenů kónického, dvojkónického, bochánkovitého a kulovitého tvaru. Tři z nich jsou zdobené prstovými důlky s nehtovými vrypy nebo šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Inv. č. 1940, 1949/2–5 **(*tab. 74:15–25*)**.

64. Ostrožská Nová Ves VI (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: pohřebiště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

Žárový hrob 1/2016
V hloubce asi 30 cm se nacházel spodek keramické urny naplněný kremací, fragmenty její horní části i okraje ležely rozorané poblíž. Mezi spálenými kostmi ležela kostěná jehlice (rozlámaná na šest kusů), v bloku hlíny překrývající urnu byly nalezeny zbylé milodary žárového

pohřbu. Kolem urny nebyly žádné další předměty. Urna s blokem hlíny byla vyzvednuta *in situ* a vypreparována v laboratoři. Antropologické určení: dospělý jedinec ženského pohlaví (?).

1. Mísovitá keramická urna se široce rozevřeným ústím, maximální výdutí v horní třetině a hrubě ohlazeným povrchem šedočerného odstínu germánské v ruce zhotovené keramiky zdobená plastickou přesekávanou lištou na hrdle. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků. Rozměry: průměr okraje 22,5 cm, průměr max. výdutě 23,9 cm, výška 19,9 cm, průměr dna 11,7 cm **(*tab. 75:1*)**.

2. Fragment bronzové spony neurčitelného typu. Zachován je pouze tyčinkovitý lučík kruhového průřezu se středovým polokruhovým žebrem. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 1,6 cm **(*tab. 75:3*)**.

3. Fragment spodní části plechového bronzového vědra s rovným dnem. Rozměry: 9,8 × 7,9 cm, tloušťka 0,25 cm **(*tab. 75:4*)**.

4. Kostěná jehlice s profilovanou hlavicí varianty Beckmann IVa, 57 nebo 68. Rozměry: délka 5,9 cm, max. šířka 0,45 cm, tloušťka 0,25–0,35 cm **(*tab. 75:2, 158:24*)**.

5. Dvacet fragmentů bronzového plechu ze stěn neurčitelných bronzových nádob.

6. Pět amorfních bronzových slitků.

7. Patnáct zlomků různě velkých skleněných slitků průhledné bílé, světle zelené a tmavě zelené barvy **(*tab. 75:5–17*)**.

Nálezy z rozoraných žárových hrobů

1. Dvojdílná bronzová pocínovaná římskoprovinciální šarnýrová spona s křidélky ve středu lučíku varianty Riha 5.7.5. Plechový lichoběžníkovitý, svislými lištami plasticky profilovaný lučík má v místě největšího rozšíření dva postranní profilované knoflíky. Nožka s plným trojúhelníkovým zachycovačem je zdobená třemi plastickými žebry, patka je zakončena plochým diskovitým knoflíkem. Hlavice lučíku a zapínací mechanismus jsou odlomené. Rozměry: délka 2,95 cm, max. šířka 1,15 cm, výška 0,65 cm **(*tab. 77:5*)**.

2. Zlomek nožky dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 s plným obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Patka nožky je ukončena kuželovitým knoflíkem. Rozměry: délka 1,27 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 77:6*)**.

3. Vinutí bronzové spony se čtyřmi závity a horní tětivou. Rozměry: 1,7 × 0,63 cm **(*tab. 77:7*)**.

4. Zlomek ostře ven vyhnutého okraje plechového bronzového vědra nebo mísy. Rozměry: 5,4 × 2 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 76:6*)**.

5. Zlomek zesíleného ven vyhnutého okraje plechové bronzové nádoby. Rozměry: 2,88 × 1,85 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 76:8*)**.

6. Zlomek mírně ven vyhnutého okraje s rýhovanou stěnou plechové bronzové nádoby. Rozměry: 5,85 × 1,85 cm, tloušťka 0,3 cm **(*tab. 76:9*)**.

7. Zlomek středové části držadla bronzové naběračky typu E 160 s šikmo nasazenými jazykovitými výběžky. Rozměry: 3,58 × 2,63 cm, tloušťka 0,25 cm **(*tab. 76:14*)**.

8. Zlomek plochého zužujícího se držadla pravděpodobně z naběračky nebo cedníku typů E 160–162. Rozměry: 4,45 × 2,75 cm, tloušťka 0,28 cm **(*tab. 76:15*)**.

9. Zlomek plochého zužujícího se držadla pravděpodobně z naběračky nebo cedníku typů E 160–162. Rozměry: 4,5 × 1,92 cm, tloušťka 0,25 cm **(*tab. 76:16*)**.

10. Dva fragmenty plochých držadel pravděpodobně z naběraček nebo cedníků typů E 160–162. Rozměry: 3,67 × 1,45 cm a 2,73 × 1,93 cm, tloušťka 0,18 a 0,25 cm **(*tab. 76:19–20*)**.

11. Zlomek části nádoby a držadla bronzové naběračky nebo cedníku typů E 160–162 s puncovanou výzdobou (trojice kroužků). Rozměry: 2,35 × 1,65 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 76:22*)**.

12. Bronzové tyčinkovité držadlo blíže neurčitelného bronzového vědra. Rozměry: délka 23,8 cm, tloušťka 0,95 cm **(*tab. 76:1*)**.

13. Zlomek hranatého tyčinkovitého držadla bronzové nádoby s rytou výzdobou. Rozměry: délka 3,4 cm, tloušťka 0,75 cm **(*tab. 76:4*)**.

14. Zlomek tyčinkovitého držadla bronzové nádoby kruhového průřezu. Rozměry: délka 2,5 cm, tloušťka 0,7 cm **(*tab. 76:5*)**.

15. Zlomek obloukovitě rozšířené spodní části ucha bronzové konvice nebo džbánu. Rozměry: délka 4,75 cm, max. šířka 1,7 cm, tloušťka 0,5 cm **(*tab. 76:3*)**.

16. Zlomek spodní části ucha bronzové konvice nebo džbánu. Rozměry: délka 3,9 cm, max. šířka 2,2 cm, tloušťka 1,05 cm **(*tab. 76:2*)**.

17. Osm fragmentů bronzového plechu se zachovaným nýtem ze stěn bronzových nádob, z toho jeden s jemnou rytou výzdobou v podobě svislých linií drobných V-motivů **(*tab. 76:7,11–13,17–18*)**.

18. Dvacet tři fragmentů bronzového plechu ze stěn neurčitelných bronzových nádob, s relikty ryté výzdoby **(*tab. 76:21,24*)**.

19. Fragment čepele dlouhého obousečného železného meče s nízkým kosočtverečným průřezem typů Biborski I–VI. Rozměry: délka 10,3 cm, max. šířka 4,9 cm, max. tloušťka 0,72 cm **(*tab. 77:1*)**.

20. Fragment obloukovité bronzové ostruhy typu Ginalski E6. Zachován je pouze hráněný vysoký trn s odlomenou špičkou zdobený rytými V-motivy ve spodní části. Rozměry: výška 3,9 cm, max. průměr 2,4 cm **(*tab. 77:2*)**.

21. Polovina bronzových pérových nůžek se širokými páskovými rameny a obloukovitě odsazenou bází ostří typu Knaack Ic. Rozměry: délka 12,8 cm, max. šířka 1,55 cm, tloušťka 0,45 cm **(*tab. 77:4, 162:3*)**.

22. Bronzová germánská opasková přezka se zlomkem příchytné destičky a masivním obdélníkovým rámečkem typu Madyda-Legutko G 12 nebo G 23, jehož konce i konec krátkého špičatého jazýčku jsou profilovány žlábky pro vložení stříbrných drátků. Rozměry: délka 3,4 cm, výška 3,45 cm, tloušťka 0,6 cm **(*tab. 77:3, 160:2*)**.

23. Malá opasková (?) přezka ve formě čtvercového rámečku, který je po obvodu zdobený šikmým rýhováním. Jazýček chybí. Rozměry: 1,77 × 1,45 cm **(*tab. 77:10*)**.

24. Malý bronzový litý nýt z řemene opasku (?) s oboustrannou kloboučkovitou hlavičkou. Rozměry: délka 1,25 cm, průměr hlavičky 1,1 cm **(*tab. 77:11*)**.

25. Bronzové okrajové kování picího rohu typu Andrzejowski K.1 oválného tvaru z ohnuté trubičky z bronzového plechu o průřezu otevřeného písmene U. Rozměry: průměr 8,7 × 7,5 cm, max. šířka 0,6–0,7 cm **(*tab. 77:13, 160:24*)**.

26. Zlomek okrajového bronzového kování picího rohu typu Andrzejowski K.1. Jde o prostou ohnutou trubičku z bronzového plechu o průřezu otevřeného písmene U. Rozměry: 4,32 × 1,12 cm **(*tab. 76:10*)**.

27. Bronzový kroužek s fragmentem tordované tyčinky ze závěsu picího rohu. Rozměry: délka 2,15 cm, průměr kroužku 1,4 cm **(*tab. 77:14*)**.

28. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr kroužku 3,1 × 2,98 cm **(*tab. 77:15*)**.

29. Masivní bronzový prsten typu Beckamnn IV.20 nebo 22b, popř. varianty Riha 2.8.2 s kruhovou destičkou s odsazenou horní ploškou, na níž se nachází rytina blíže neidentifikovatelného zvířete. Rozměry: 2,85 × 2,77 cm, průměr středové destičky 2,15 cm **(*tab. 77:12*)**.

30. Zlomek bronzového náramku (?) v podobě trojlístkovité části se středovým výběžkem a odsazeným žebrem zdobený trojicí rytých koncentrických kroužků. Rozměry: 2,6 × 1,8 cm, tloušťka 0,15 cm **(*tab. 77:16*)**.

31. Zlomek neurčitelného bronzového předmětu válcovitého tvaru s očkem k zavěšení. Rozměry: 2,33 × 1,3 cm **(*tab. 76:23*)**.

32. Zlomek neurčitelného bronzového předmětu tyčinkovitého tvaru s očkem. Rozměry: délka 3,25 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 77:8*)**.

33. Zlomek neurčitelného bronzového předmětu ve tvaru tyčinky omotané bronzovým drátkem. Rozměry: délka 2,22 cm, tloušťka 0,3 cm **(*tab. 77:9*)**.

34. Zlomek bronzového plechového kování s otvory pro šest nýtů. Rozměry: 2,9 × 1,9 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 77:17*)**.

35. Čtyři zlomky neurčitelných litých bronzových předmětů.

36. Třicet devět amorfních bronzových slitků **(*tab. 76:25–26*)**.

37. Zlomek ven vyhnutého zesíleného okraje skleněné nádoby z tmavě zeleného skla. Rozměry: 2,5 × 2,4 cm.

38. Zlomek ploché nožky skleněného poháru se zaobleným okrajem z tmavě zeleného skla. Rozměry: 5,1 × 3 cm, tloušťka 1 cm.

39. Tři skleněné amorfní slitky tmavě hnědé barvy.

65. Petrov I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště, pohřebiště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2010–2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota (1–20, 22–27, 29–30, 32–34, 36–38, 40–48, 50–52, 54–56, 58–69, 71, 75–95, 97–124, 126–135, 138–153, 155–175, 178–192); Masarykovo muzeum v Hodoníně (21, 28, 31, 35, 39, 49, 53, 57, 70, 72–74, 96, 125, 136–137, 154, 176–177).

1. Mince (J. M.). Římská republika, C. Naevius Balbus, Řím, denár (serratus), 79 př. n. l.
A: Hlava Venuše s diadémem doprava; v ploše dvě vbité obloukovité „kontramarky", za hlavou S·C
R: Viktoria ve trojspřeží doprava, nahoře VII, v exergu [C·]NAE·BA[LB]
Ag; 18,1/18,2 mm; 3,550 g
BMC RR 1, 367, č. 2927; typově: RRC, 397, č. 382/1b, Pl. XLVIII:24
(*tab. 78:1*)

2. Mince (J. M.). Římská republika, Ti. Claudius Nero, Řím, denár, 79 př. n. l.
A: Poprsí Diany doprava s lukem a toulcem přes levé rameno, vlevo S·C
R: Viktoria s palmovou ratolestí ve dvojspřeží doprava, dole nečitelná značka, v exergu [TI·CLAVD·TI·F / AP·N]; v ploše tři vbité značky – V a I I
Ag; 17,9/17,6 mm; 3,479 g
RRC, 398, typ č. 383/1
(*tab. 142:1*)

3. Mince (J. M.). Augustus, Řím, denár (hybridní suberát), po 15–13 př. n. l.
A: Barbarizovaná hlava Augusta doprava, ΛVCV(S)TVS-DIVI F
R: Chrám Vesty s kurulským křeslem uprostřed, vlevo nádoba, vpravo IЄ
Komentář: Líc mince představuje napodobeninu Augustova denáru se zkomoleným opisem – C a zrcadlově otočeným S. Rubní motiv byl přejat z republikánského denáru raženého v Římě v roce 55 př. n. l. se jménem úředníka Q. Cassia Longina – na předloze jsou vpravo písmena AC. Mince představuje vzácný příklad barbarizované ražby na pomezí hybridního suberátu a dobového padělku.
AE (?), Ag plátovaný; 19,4/19,1 mm; 2,890 g
Averz RIC 1, 52, jako č. 162a a další; reverz RRC, 452, jako č. 428/1–2, jako Pl. LII:2–3
(*tab. 78:2*)

4. Mince (E. K.). Caligula pro Marca Vipsania Agrippu, Řím, as, 37–41
A: Slabě zřetelná hlava vlevo, ...M. AGRIPP CAL.....COS III
R: Zkorodovaný, nečitelný, po stranách S C
AE; 27,94/27,45 mm; 8,158 g; zach. 4 (provrtaný otvor ve středu)
RIC 1, č. 58 (?)
(*tab. 78:3*)

5. Mince (E. K.). Traianus, Řím, dupondius, 114–117
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, ...TRAIANO OPTIMO AVG GER DAC PARTHICO .....
R: Providentia stojí vlevo, pravou nohou se opírá o glóbus, levou rukou o sloup, PROVIDENTIA ....., po stranách S C
AE; 25,05/26,33 mm; 12,226 g; zach. 3
RIC 2, č. 665
(*tab. 78:4*)

6. Mince (J. M.). Hadrianus, Řím, denár, 119–122 (či později)
A: Ověnčená hlava Hadriana doprava s drapérií na levém rameni, IMP CΛESΛR TRΛIΛN-HΛDRIΛNVS ΛVG
R: Stojící Felicitas doleva drží roh hojnosti a caduceus, P M TR-P--COS III,
Ag; 18,8/17,8 mm; 2,680 g
RIC 2, 350, č. 83(b); BMC RE 3, 261, č. 169, Pl. 50:7
(*tab. 78:5*)

7. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, Řím, denár, 168
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, M ANTONINVS AVG ARM PARTH MAX
R: Aequitas sedí vlevo, drží váhy a roh hojnosti, TRP XXII IMP V COS III
Ag; 19,37/18,76 mm; 3,175 g; zach. 2
RIC 3, č. 191
(*tab. 78:6*)

8. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, Řím, denár, 169–170
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, M ANTONINVS AVG TRP XXIII
R: Salus stojí vpravo, krmí hada obtočeného okolo ramen, COS III
Ag; 18,53/18,45 mm; 3,274 g; zach. 2
RIC 3, č. 216
(*tab. 78:7*)

9. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, as, 1.–2. století (?)
A: Hlava vpravo, legenda nečitelná
R: Zkorodovaný, nečitelný obraz a legenda
AE; 28,38/30,26 mm; 7,350 g; zach. 5
(*tab. 78:8*)

10. Mince (J. M.). Valerianus I., Antiochia, antoninianus, 255–257
A: Oděné poprsí Valeriana I. s paprskovitou korunou doleva, IMP C P LIC VALERI[ANVS A]VG

R: Stojící Diana doprava drží pochodeň, DIANA LVCIFERA
AE; 20,5/18,2 mm; 2,300 g; šedá patina
MIR 36, 43–44, Taf. 112:1560d.
(*tab. 78:9*)

11. Mince (J. M.). Gallienus, Řím (?), antoninianus, 267–268 (?)
A: Poprsí Galliena s paprskovitou korunou, [GALLIEN]VS AVG
R: Kráčející kentaur doleva, APOL-LI-[NI CONS AVG]
Komentář: MIR tuto variantu neuvádí – oproti citovaným exemplářům kentaur nestojí na dolní úseči a v exergu chybí značka, přiřazení k mincovně v Římě je tedy nejisté.
AE; 18,8/20,3 mm; 2,600 g; při okraji otvor o průměru 2 mm; bez patiny
MIR 36, 43–44, jako Taf. 57:733l var. nebo 58:738b var.
(*tab. 78:10*)

12. Mince (J. M.). Claudius II. Gothicus, Siscia, antoninianus, 268/270
A: Oděné poprsí Claudia II. s paprskovitou korunou doprava, IMP CLAVDIVS AVG
R: Stojící Spes doleva drží okraj šatu a květinu, SPE[S A]VG
AE; 20,5/18,2 mm; 2,300 g; zelenošedá patina
RIC 5/1, 227, č. 191
(*tab. 78:11*)

13. Mince (J. M.). Claudius II. Gothicus (?), neurčená mincovna, antoninianus, 268/270 (?)
A: Oděné poprsí Claudia II. (?) s paprskovitou korunou doprava, opis nečitelný
R: Stojící ženská postava doleva, opis nečitelný
AE; 18,5/18,6 mm; 1,890 g; zbytky zelenošedé patiny
RIC ?
(*tab. 78:12*)

14. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus, ražba za Aureliana, Řím, antoninianus, 270–275
A: Busta Claudia II. vpravo, paprskovitá koruna, DIVO CLAVDIO
R: Orel s roztáhnutými křídly vlevo, hledí vpravo, CONSECRATIO
AE; 18,65/17,03 mm; 2,926 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 266
(*tab. 78:13*)

15. Mince (J. M.). Aurelianus, Cyzicus, antoninianus (aurelianus), 273–274
A: Poprsí Aureliana v krunýři s paprskovitou korunou doprava, IMP AVRELIANVS AVG
R: Vpravo stojící Aurelianus, doleva drží svislé kopí proti stojící ženské postavě doprava držící věnec, RESTI-TVTOR ORBIS
AE, zbytky postříbření; 21,7/21,8 mm; 4,129 g
MER-RIC, č. 2997
(*tab. 142:2*)

16. Mince (J. M.). Probus, Řím, antoninianus, 276–282
A: Oděné poprsí Proba s paprskovitou korunou (?) doleva, [IMP PROBVS P] F AVG
R: Sol ve čtyřspřeží doleva drží bič a glóbus, [SOL]-I IN-VIC[TO], v exergu R blesk [.]
AE; -/24,7 mm; 2,220 g; vystřižený segment mince; zelenošedá patina
RIC 5/2, 39, č. 200
(*tab. 78:14*)

17. Mince (J. M.). Probus, Siscia, antoninianus, 276–282
A: Poprsí Proba v přilbě a krunýři doleva se štítem a kopím přes pravé rameno, IMP C M AVR PROBVS P F AVG
R: Stojící Pax doleva drží dlouhé žezlo šikmo a olivovou ratolest, PAX AVGVSTI, vpravo v poli V, v exergu XXI
AE; 21,6/20,8 mm; 3,322 g; při okraji (12 h) probitý otvor
RIC 5/2, 93, č. 711/G
(*tab. 142:3*)

18. Mince (E. K.). Theodosius I., Siscia, maiorina, 378–383
A: Busta vpravo, perlovcový diadém, ..THEODOSIVS PF AVG
R: Císař stojí vlevo, drží Viktorii na glóbu, ruku má na hlavě klečícího zajatce, REPARATIO REIPVB, -/-//ASISC
AE; 20,87/23,73 mm; 4,020 g
LRBC 1514; RIC 9, č. 26
(*tab. 78:15*)

19. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, as (?)
A: Nečitelný
R: Nečitelný
AE; 14,7/18,0 mm; 1,900 g; zach. 5 (čtvrtina mince)
RIC ?
(*tab. 78:16*)

20. Mince (J. M.). Římské císařství, neurčená mincovna, antoninianus, asi 270/280
A: Nečitelné poprsí panovníka, [.....] AVG
R: Zcela nečitelný
AE; 22,6/- mm; 3,461 g; plošná koroze
RIC ?
(*tab. 142:4*)

21. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68. Lučík trojúhelníkového průřezu je v horní části rozšířený. Středové žebro je profilované, patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Zachycovač obdélného tvaru s ohrnutou spodní hranou má dva prolamované kruhové otvory. Z vinutí je zachována pouze horní tětiva, jehla chybí. Rozměry: délka 5,4 cm, max. šířka 1,97 cm, výška 2,32 cm **(*tab. 78:17, 148:8*)**.

22. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 se dvěma kruhovými prolamovanými otvory v zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází kruhové dvojkónické žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice s výraznými postranními křidélky kryje kompletní vinutí s horní tětivou a celou jehlou. Patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 4,5 cm, max. šířka 1,8 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 78:18, 148:7*)**.

23. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 s jedním kruhovým prolamovaným otvorem v zachycovači. Uprostřed lučíku se nachází kruhové dvojkónické žebro, plochá vějířovitě rozšířená hlavice s postranními křidélky kryje vinutí (zachovány jsou jen čtyři závity na levé straně) s horní tětivou, jehla chybí. Patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 4,12 cm, max. šířka 1,65 cm, výška 1,6 cm **(*tab. 78:19*)**.

24. Ohnutá jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 69 s prostým polokruhovým středovým žebrem na lučíku, plným zachycovačem lichoběžníkovitého tvaru a odlomeným knoflíkem na patce. Zesílená plochá hlavice nese postranní křidélka, z vinutí je zachován pouze jeden závit a horní tětiva, jehla chybí. Rozměry: délka 3,3 cm, max. šířka 1,32 cm, výška 2,02 cm **(*tab. 78:20*)**.

25. Ohnutá jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 69 s diskovitým středovým žebrem na lučíku, plným zachycovačem obdélníkového tvaru s olámanou spodní polovinou a kulovitým knoflíkem na patce. Zesílená plochá hlavice nese postranní křidélka, z vinutí jsou zachovány čtyři závity na levé straně s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 3,5 cm, max. šířka 1,85 cm, výška 2,55 cm **(*tab. 78:21*)**.

26. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 69 s profilovaným polokruhovým středovým žebrem na lučíku, plným zachycovačem obdélníkového tvaru s olámanou spodní hranou a kulovitým knoflíkem na patce. Zesílená plochá hlavice nese výrazná postranní křidélka, z vinutí jsou zachovány čtyři závity na levé straně s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 5,3 cm, max. šířka 1,55 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 79:1, 148:14*)**.

27. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 69 s profilovaným polokruhovým středovým žebrem na lučíku, plným zachycovačem lichoběžníkového tvaru s olámanou spodní hranou a profilovaným knoflíkem na patce. Vějířovitě rozšířená plochá hlavice nese výrazná postranní křidélka, z vinutí jsou zachovány tři závity na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,75 cm, max. šířka 1,5 cm, výška 1,83 cm **(*tab. 79:2, 148:13*)**.

28. Mírně ohnutá jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 69. Lučík je v horní části vějířovitě rozšířený s křidélky nad vinutím, nese jednoduché kruhové plastické žebro. Vinutí je zachováno na levé straně (čtyři závity), na pravé straně jsou jen dva závity se zbytkem horní tětivy, jehla chybí. Nožka je zakončena profilovaným knoflíkem, plný zachycovač trojúhelníkového tvaru je olámaný. Rozměry: délka 4,45 cm, max. šířka 1,5 cm, výška 1,45 cm **(*tab. 79:3*)**.

29. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 69 s profilovaným dvojkónickým středovým žebrem na lučíku, plným zachycovačem trojúhelníkového tvaru s olámanou spodní hranou a kulovitým knoflíkem na patce. Vějířovitě rozšířená plochá hlavice nese výrazná postranní křidélka, z vinutí jsou zachovány tři závity na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,4 cm, max. šířka 1,3 cm, výška 1,75 cm **(*tab. 79:4*)**.

30. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 69 s profilovaným dvojkónickým středovým žebrem na lučíku, plným zachycovačem lichoběžníkového tvaru s olámanou spodní hranou a profilovaným knoflíkem na patce. Vějířovitě rozšířená plochá hlavice se zkosenými boky nese výrazná postranní křidélka, vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,85 cm, max. šířka 1,3 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 79:5, 148:15*)**.

31. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 70/73. Střed lučíku zdobí výrazné polokruhové profilované žebro. Masivní vějířovitě rozšířená hlavice se zkosenými boky s postranními křidélky chrání kompletně zachované vinutí s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,95 cm, max. šířka 2,45 cm **(*tab. 79:6*)**.

32. Fragment horní poloviny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s profilovaným kruhovým žebrem uprostřed lučíku. Plochá vějířovitě rozšířená hlavice lučíku nese výrazně odsazená postranní křidélka nad odlomeným vinutím (zachovány jsou pouze tři závity), jehla chybí. Rozměry: délka 3,12 cm, max. šířka 1,57 cm **(*tab. 79:7*)**.

33. Fragment horní poloviny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s dvojkónickým kruhovým žebrem uprostřed lučíku. Plochá trubkovitě rozšířená hlavice lučíku nese výrazně odsazená postranní křidélka nad odlomeným vinutím, jehla chybí. Rozměry: délka 2,1 cm, max. šířka 2,17 cm **(*tab. 79:8*)**.

34. Zlomek vějířovitě rozšířené hlavice jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 se zkosenými boky. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 1,73 cm, max. šířka 1,18 cm **(*tab. 79:9*)**.

35. Zlomek vějířovitě rozšířené hlavice jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 střechovitého průřezu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 1,95 cm, max. šířka 1,5 cm **(*tab. 79:10*)**.

36. Zlomek ploché vějířovitě rozšířené hlavice jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s výraznými postranními křidélky nad kompletním vinutím s osmi závity a horní tětivou. Jehla je odlomená v třetině délky. Rozměry: délka 2,43 cm, max. šířka 1,92 cm **(*tab. 79:11*)**.

37. Zlomek ploché vějířovitě rozšířené hlavice jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s výraznými postranními křidélky nad odlomeným vinutím (zachovány jsou dva závity na levé straně). Jehla chybí. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 1,57 cm **(*tab. 79:12*)**.

38. Zlomek vějířovitě rozšířené hlavice jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 střechovitého průřezu s výraznými postranními křidélky (levé rameno je odlomené). Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,4 cm, max. šířka 1,85 cm **(*tab. 79:13*)**.

39. Zlomek ploché vějířovitě rozšířené hlavice jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s postranními křidélky nad odlomeným vinutím. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 1,5 cm **(*tab. 79:14*)**.

40. Zlomek ploché vějířovitě rozšířené hlavice jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s výraznými postranními křidélky nad vinutím (zachovány jsou čtyři závity na levé straně s horním vinutím). Jehla chybí. Rozměry: délka 2,18 cm, max. šířka 1,82 cm **(*tab. 79:15*)**.

41. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84 archaické formy s křidélky nad vinutím. Lučík má oválný průřez ve spodní části a lichoběžníkový průřez v horní části s diskovitým kruhovým středovým žebrem. Vějířovitě rozšířená hlavice lučíku se zkosenými boky nese výrazná postranní křidélka. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky vinutí, jehla a vinutí chybí. Patka nožky je ukončena profilovaným knoflíkem, plný zachycovač má obdélníkový tvar s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 5,27 cm, max. šířka 1,55 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 79:16*)**.

42. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84 archaické formy s křidélky nad vinutím. Lučík kruhového průřezu s jednoduchým polokruhovým středovým žebrem. Vějířovitě rozšířená hlavice lučíku se zkosenými boky nese výrazná postranní křidélka. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky vinutí, jehla a vinutí chybí. Patka nožky je ukončena profilovaným knoflíkem, plný zachycovač má obdélníkový tvar s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 4,9 cm, max. šířka 1,6 cm, výška 2,18 cm **(*tab. 79:17*)**.

43. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese jednoduché polokruhové středové žebro a plochou vějířovitě rozšířenou hlavici. Z vinutí je zachována oska s třemi závity vinutí na pravé straně a celou jehlou. Patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem, plný zachycovač vyššího obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 4,15 cm, max. šířka 1,77 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 79:18*)**.

44. Ohnutá dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese jednoduché polokruhové středové žebro a plochou vějířovitě rozšířenou hlavici. Vinutí je zachováno kompletní s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem, plný zachycovač vyššího

obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 1,8 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 79:19*)**.

45. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachován je lučík střechovitého průřezu s jednoduchým polokruhovým středovým žebrem a háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 3,13 cm, max. šířka 1,02 cm **(*tab. 79:20*)**.

46. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachován je lučík střechovitého průřezu s dvojkónickým polokruhovým středovým žebrem a háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 3,05 cm, max. šířka 1,2 cm **(*tab. 79:21*)**.

47. Zlomek vějířovitě rozšířené hlavice lučíku střechovitého průřezu s háčkem k uchycení osky vinutí dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 1,9 cm, max. šířka 1,12 cm **(*tab. 79:23*)**.

48. Zlomek vějířovitě rozšířené hlavice lučíku střechovitého průřezu dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 1,82 cm, max. šířka 0,95 cm **(*tab. 79:24*)**.

49. Zlomek nožky dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 s patkou zakončenou profilovaným knoflíkem a plným zachycovačem obdélníkového tvaru s ohrnutou a částečně olámanou spodní hranou. Rozměry: délka 2,15 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 79:25*)**.

50. Zlomek nožky dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 s patkou zakončenou kuželovitým knoflíkem a plným zachycovačem vyššího obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,9 cm, max. šířka 0,43 cm **(*tab. 79:26*)**.

51. Zlomek nožky dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 s patkou zakončenou dvojkónickým knoflíkem a plným zachycovačem obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 2,38 cm, max. šířka 0,58 cm **(*tab. 79:29*)**.

52. Zlomek nožky dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 s patkou zakončenou drobným knoflíkem a plným zachycovačem obdélníkového tvaru s olámanou spodní hranou. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 79:30*)**.

53. Zlomek nožky dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 s odlomeným knoflíkem na patce a plným zachycovačem obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 2,23 cm, max. šířka 0,42 cm **(*tab. 79:27*)**.

54. Zlomek nožky dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 s patkou zakončenou profilovaným kulovitým knoflíkem a plným zachycovačem lichoběžníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,75 cm, max. šířka 0,47 cm **(*tab. 79:31*)**.

55. Fragment spodní poloviny bronzové noricko-panonské trubkovité spony typu A 85. Lučík s vyšším polokruhovým středovým žebrem má odlomenou hlavici s vinutím. Vyšší obdélný zachycovač je zespodu olámaný, patka nožky je ukončena profilovaným kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 2,35 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 79:28*)**.

56. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové nečleněné spony s křidélky nad vinutím varianty Jobst 10A se střechovitě hráněným lučíkem a pravoúhlou opěrnou destičkou (křidélky) nad vinutím, které i s jehlou chybí (zachován je pouze háček k uchycení osky). Rozměry: délka 2,95 cm, max. šířka 1,05 cm **(*tab. 79:22*)**.

57. Dvojdílná bronzová noricko-panonská spona s dvěma uzlíky na lučíku varianty A 236c s jednoduchým rámcovým zachycovačem. Lučík nese dva prosté válcovité uzlíky, vinutí se čtyřmi závity na každé straně má horní tětivu, zachována je i celá jehla. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 1,9 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 80:1, 148:2*)**.

58. Dvojdílná bronzová noricko-panonská spona s křidélky na lučíku podvarianty A 238q2. Střechovitě tvarovaný lučík oválného průřezu nese na vrcholu plné lité křidélko v podobě korunky. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky vinutí. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má olámanou spodní hranu, knoflík na patce nožky je odlomený. Rozměry: délka 4,05 cm, max. šířka 1,03 cm, výška 1,9 cm **(*tab. 80:2, 148:3*)**.

59. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové pocínované římskoprovinciální šarnýrové spony varianty Riha 5.7.5. Z lichoběžníkovitě plasticky svisle profilovaného lučíku vybíhají v místě největšího rozšíření dva postranní profilované knoflíky. Odlomená nožka je oddělená příčně profilovaným pruhem. Ze zapínacího mechanismu je zachována pouze plechová trubička. Rozměry: délka 3,15 cm, max. šířka 2,77 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 80:6, 150:26*)**.

60. Dvojdílná bronzová pocínovaná římskoprovinciální šarnýrová spona typu Riha 5.10. Jednoduchý tyčinkovitý lučík půlkruhovitého průřezu má v místě ohnutí ohraničené výrazné plastické žebro. Zachycovač lichoběžníkovitého tvaru nese kruhový prolamovaný otvor, patka je odlomená. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,8 cm, max. šířka 1,25 cm, výška 1,6 cm **(*tab. 80:5, 150:24*)**.

61. Dvojdílná bronzová pocínovaná římskoprovinciální šarnýrová spona varianty Riha 5.12.2. Jednoduchý páskový lučík je zdobený třemi svislými rýhovanými plastickými žebry, trojúhelníkovitá nožka je zakončena kulovitým knoflíkem. Trubička zapínacího mechanismu je ohnutá na levé straně, vlastní oska s jehlou chybí. Rozměry: délka 4,7 cm, max. šířka 1,3 cm, výška 1,15 cm **(*tab. 80:3, 150:27*)**.

62. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové pocínované římskoprovinciální šarnýrové spony varianty Riha 5.12.2. Jednoduchý páskový lučík je profilovaný středovým svislým plastickým hřebenem. Ze zapínacího mechanismu je zachována pouze plechová trubička, vlastní oska s jehlou chybí. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 1,4 cm **(*tab. 80:4*)**.

63. Zlomek nožky bronzové pocínované římskoprovinciální šarnýrové spony typu Riha 5.6–5.17 s plným zachycovačem lichoběžníkového tvaru, který je od lučíku oddělený mělkým profilovaným žebrem. Rozměry: délka 2,07 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 80:7*)**.

64. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Hráněný široký lučík má lichoběžníkový průřez. Záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky a část tětivy. Vysoký úzký obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,55 cm, max. šířka 1,78 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 80:17*)**.

65. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Široký lučík má trojúhelníkový průřez. Záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou a celou jehlou. Vysoký úzký obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,5 cm, max. šířka 1,95 cm, výška 1,65 cm **(*tab. 80:18*)**.

66. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Široký lučík má půlkruhový průřez. Záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Zachováno je kompletní vinutí s deseti závity, horní tětivou a celou jehlou. Vysoký úzký obdélníkový

zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,28 cm, max. šířka 1,9 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 80:19, 149:18*)**.

67. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Široký lučík má půlkruhový průřez. Záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky. Nožka má výrazně seřezanou patku, vysoký úzký obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,18 cm, max. šířka 1,6 cm, výška 1,68 cm **(*tab. 80:20*)**.

68. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Široký lučík má půlkruhový průřez. Záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky. Rozměry: délka 2,32 cm, max. šířka 1,33 cm **(*tab. 80:21*)**.

69. Fragment bronzové římskoprovinciální raménkové spony typu Pröttel 3/4. Zachováno je pouze jedno rameno s částí prolamovaného kruhového otvoru a velkým plastickým žebrem odděleným cibulovitým knoflíkem na konci. Rozměry: 2,82 × 1,82 cm **(*tab. 81:19*)**.

70. Jednodílná bronzová spona s očky typu A 53. Široký páskový lučík nese uprostřed přesekávanou svislou lištu. Hlavice je rozšířena do podoby křidélek nad vinutí, očka již zcela chybí. Zachována je pravá část vinutí s třemi závity a horní tětivou i celá jehla. Ve středu lučíku je umístěno polokruhové plastické žebro. Široká plná nožka má plný zachycovač lichoběžníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 4,86 cm, max. šířka 2,13 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 80:12*)**.

71. Ohnutá jednodílná bronzová spona s očky typu A 53. Střechovitě tvarovaný široký páskový lučík nese uprostřed nevýrazné polokruhové plastické žebro. Hlavice je rozšířena do podoby křidélek nad vinutí, očka již zcela chybí. Zachováno je rozpletené vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Široká plná střechovitá nožka se směrem dolů rozšiřuje, zachycovač je odlomený. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 1,75 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 80:13, 151:14*)**.

72. Fragment široké střechovité nožky jednodílné bronzové spony s očky typů A 50–53. Plný zachycovač je z větší části odlomený. Rozměry: délka 2,33 cm, max. šířka 1,45 cm **(*tab. 80:14*)**.

73. Jednodílná bronzová vendická spona s oskou zapínacího mechanismu schovanou v trubičce, střechovitým úzkým plechovým lučíkem s rýhovaným polokruhovým středovým žebrem a nožkou střechovitého průřezu zakončenou profilovaným knoflíkem typu A 35. Částečně odlomený plný zachycovač má lichoběžníkový tvar. Rozměry: délka 4,75 cm, max. šířka 2,2 cm, výška 1,68 cm **(*tab. 80:15*)**.

74. Jednodílná bronzová vendická spona východní série typu A 38, resp. varianty A 39a. Široký střechovitě tvarovaný páskový lučík nese výrazné profilované polokruhové středové plastické žebro. Hlavice lučíku je vytažená na obě strany a vytváří plechový chránič vinutí. To je zachováno kompletní s pěti závity na každé straně a celou jehlou. Široká střechovitá nožka má plný obdélníkový zachycovač s odlomenou spodní hranou. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 2,18 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 80:16*)**.

75. Drobná jednodílná bronzová vendická spona východní série typu A 38, resp. varianty A 39a. Široký střechovitě tvarovaný páskový lučík nese výrazné profilované polokruhové středové plastické žebro. Horní část lučíku je zdobená rytými překříženými liniemi (vzor X). Zachováno je kompletní vinutí s dvaceti závity, horní tětivou a jehlou odlomenou v polovině délky. Široká střechovitá nožka má plný zachycovač lichoběžníkového tvaru s olámanou spodní hranou. Rozměry: délka 3,3 cm, max. šířka 1,65 cm, výška 2,18 cm **(*tab. 80:22, 153:6*)**.

76. Jednodílná bronzová trubkovitá spona typů A 77–79. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu má profilované diskovité středové žebro, pod nímž je lučík zdobený svazkem rytých V-motivů. Hlavice lučíku je ze strany rovněž rýhovaná. Z vinutí je zachována jen část háčku k uchycení osky. Patka nožky je ukončena diskovitým rýhovaným knoflíkem. Plný zachycovač má lichoběžníkovitý tvar s olámanou spodní hranou. Rozměry: délka 3,55 cm, max. šířka 0,95 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 80:8, 152:10*)**.

77. Jednodílná bronzová trubkovitá spona typů A 77–79. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu má profilované diskovité středové žebro, hlavice lučíku je ze strany opatřena rýhou pro vložení ozdobného drátku. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky. Patka střechovitě formované nožky je ukončena diskovitým rýhovaným knoflíkem s kulovitým výběžkem. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 4,7 cm, max. šířka 1,27 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 80:9, 152:3*)**.

78. Ohnutá jednodílná bronzová trubkovitá spona typů A 77–79. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu má rýhami profilované diskovité středové žebro, stejně je utvářena také hlavice lučíku. Vinutí s jehlou chybí. Patka nožky je ukončena diskovitým rýhovaným knoflíkem s kulovitým výběžkem. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 4,02 cm, max. šířka 1,02 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 80:10*)**.

79. Ohnutá jednodílná bronzová trubkovitá spona typů A 77–79. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu má jednoduché diskovité středové žebro, hlavice lučíku je ze strany opatřena rýhami pro vložení ozdobných drátků. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky. Dlouhá střechovitě tvarovaná nožka je na patce ukončena diskovitým rýhovaným knoflíkem s kulovitým výběžkem. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 4,4 cm, max. šířka 1,05 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 80:11, 152:5*)**.

80. Dvojdílná bronzová spona s širším páskovým lučíkem, malou válcovitou hlavicí a rovně seříznutou nožkou s vyšším obdélníkovým zachycovačem typů A 120–121. Zachováno je kompletní rozpletené vinutí s patnácti závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,95 cm, max. šířka 2,58 cm, výška 1,63 cm **(*tab. 80:23, 152:22*)**.

81. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 6. Páskový lučík je zdobený po celé délce drobnými vhloubenými kruhovými důlky. Patka nožky je zakončena drobným zahroceným knoflíkem, plný zachycovač obdélníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a celou ohnutou jehlou. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 1,5 cm, výška 2,9 cm **(*tab. 80:25*)**.

82. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 20. Střechovitě tvarovaný páskový lučík plynule přechází v lichoběžníkovou nožku s vloženým plným zachycovačem s olámanou spodní hranou. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 1,3 cm, výška 1,6 cm **(*tab. 80:26, 155:15*)**.

83. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Tyčinkovitý hráněný lučík je na hlavici opatřen protáhlým kulovitým knoflíkem nad vinutím, od nožky je oddělený mělkým plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena dlouhým profilovaným knoflíkem. Zachycovač obdélníkového tvaru má lehce ohrnutou spodní hranu. Zachováno je kompletní vinutí s dvanácti závity a celou jehlou. Rozměry: délka 4,22 cm, max. šířka 2,6 cm, výška 2,6 cm **(*tab. 80:24*)**.

84. Fragment nožky bronzové spony s vysokým zachycovačem. Patka nožky je zakončena odsazeným kulovitým knoflíkem, plný zachycovač

obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,65 cm, max. šířka 0,57 cm **(*tab. 80:27*)**.

85. Dvojdílná bronzová germánská destičkovitá spona pravděpodobně tvaru jetelového listu typu A 227, popř. Thomas E 1. Střední a spodní část plechové destičky je výrazně olámaná. Z vinutí je zachována pouze levá část se čtyřmi závity a spodní tětivou, jehla chybí. Odlomený je také zachycovač. Rozměry: 2,8 × 1,7 cm, výška 1,25 cm **(*tab. 81:1*)**.

86. Dvojdílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Litý lučík obdélníkového průřezu je zdobený střídajícími se rýhovanými metopovitými poli, nožka je zdobená postranními metopovitými poli a příčným rýhováním na patce. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 1,63 cm **(*tab. 81:2, 156:18*)**.

87. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Široký páskový lučík obdélníkového průřezu plynule přechází v nožku s pouzdrovitým plným zachycovačem. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,03 cm, max. šířka 0,85 cm, výška 2,97 cm **(*tab. 81:3*)**.

88. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Široký hraněný páskový lučík obdélníkového průřezu plynule přechází v hraněnou nožku s pouzdrovitým plným zachycovačem. Patka nožky je zakončena kulovitým knoflíkem. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,37 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 2,7 cm **(*tab. 81:4*)**.

89. Ohnutá jednodílná bronzová spona s částečně odlomenou hrotitou nožkou. Obloukovitě prohnutý páskový lučík plynule přechází v nožku, jejíž spodní část chybí. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 0,62 cm **(*tab. 81:5*)**.

90. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík obdélníkového průřezu plynule přechází v nožku s pouzdrovitým plným zachycovačem. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity a dolní tětivou, jehla je odlomená ve dvou třetinách délky. Rozměry: délka 6,35 cm, max. šířka 1,7 cm, výška 1,85 cm **(*tab. 81:6*)**.

91. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový hraněný lučík se zkosenými boky obdélníkového průřezu plynule přechází v nožku zakončenou na patce profilovaným knoflíkem. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity, horní tětivou a celou jehlou. Rozměry: délka 5,2 cm, max. šířka 1,15 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 81:7, 156:14*)**.

92. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý hraněný lučík kruhového průřezu plynule přechází v hraněnou nožku s pouzdrovitým plným zachycovačem. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,25 cm, max. šířka 0,53 cm, výška 1,97 cm **(*tab. 81:8*)**.

93. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík obdélníkového průřezu je zdobený svislou rytou vlnovkou. Nožka se zkosenými boky má příčně rýhovanou patku a pouzdrovitý plný zachycovač. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,45 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 2,4 cm **(*tab. 81:9*)**.

94. Zlomek nožky s pouzdrovitým zachycovačem jednodílné bronzové spony s hrotitou nožkou. Rozměry: délka 2,45 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 81:10*)**.

95. Zlomek spodní poloviny bronzové spony s dlouhou klínovitou nožkou. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 3,45 cm, max. šířka 0,72 cm **(*tab. 81:11*)**.

96. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Nezdobený tyčinkovitý lučík čtvercového průřezu plynule přechází v nožku, která je k lučíku přichycena třemi závity omotání drátku. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 6 cm, max. šířka 0,74 cm, výška 2,48 cm **(*tab. 81:12*)**.

97. Dvojdílná stříbrná samostřílová spona s podvázanou nožkou a dvojspirálovým vinutím tzv. pruského typu (A 167). Plechový obloukovitě prohnutý lučík je bohatě zdobený omotanými perlovcovými drátky a na hlavici zlatou lisovanou fólií s přesekávanými horizontálními rýhami. Z vinutí je zachován háček k uchycení dvou osek, jeho vrchol je ukončen profilovaným ozdobným knoflíkem. Spodní část lučíku je omotaná perlovcovými drátky, nožka je odlomená. Rozměry: délka 4,75 cm, max. šířka 1,3 cm **(*tab. 81:13, 156:7*)**.

98. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Litý lučík kosočtverečného průřezu přechází v obdélníkovou nožku s odlomeným zachycovačem. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 5,55 cm, max. šířka 0,67 cm **(*tab. 81:14*)**.

99. Fragment jednodílné bronzové spony s odlomenou nožkou. Páskový lučík má obdélníkový průřez. Zachováno je rozpletené vinutí s dolní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 3,78 cm, max. šířka 1,12 cm **(*tab. 81:15*)**.

100. Fragment jednodílné bronzové spony s odlomenou nožkou. Páskový lučík je střechovitě profilovaný, zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity a spodní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 4,25 cm, max. šířka 0,68 cm, výška 1,07 cm **(*tab. 81:16*)**.

101. Fragment jednodílné bronzové spony s odlomenou nožkou. Tyčinkovitý lučík má kruhový průřez, zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 6 cm, max. šířka 1,45 cm **(*tab. 81:17*)**.

102. Polotovar (?) jednodílné bronzové spony s obdélníkovou nožkou. Páskový lučík má obdélníkový průřez, plný zachycovač lichoběžníkového tvaru je zespodu olámaný. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,85 cm, max. šířka 0,47 cm **(*tab. 81:18*)**.

103. Polovina vinutí bronzové spony se dvěma závity a ohnutou jehlou. Rozměry: délka 3,25 cm, max. šířka 1,05 cm **(*tab. 81:20*)**.

104. Polovina vinutí bronzové spony se dvěma závity a jehlou s odlomeným hrotem. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 1 cm **(*tab. 81:21*)**.

105. Polovina vinutí bronzové spony s třemi závity a ohnutou jehlou. Rozměry: délka 4,45 cm, max. šířka 1,15 cm **(*tab. 81:22*)**.

106. Kruhová ataše pravděpodobně z bronzového situlovitého vědra typu E 20. Základna má obdélníkový tvar s odsazeným velkým kruhovým očkem pro uchycení rukojeti a dvěma zachovanými nýty. Rozměry: délka 2,53 cm, výška 1,95 cm, průměr otvoru 0,9 cm **(*tab. 81:23*)**.

107. Plechová bronzová ataše omegovitého tvaru se dvěma otvory pro nýty z östlandského soudkovitého vědra typů E 39–42. Rozměry: délka 3,85 cm, výška 2,85 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 81:24*)**.

108. Fragment poloviny tyčinkovitého bronzového držadla s příčně rýhovaným zakončením oblouku a kulovitým knoflíkem na konci z blíže neurčitelného vědra. Rozměry: délka 6,7 cm, tloušťka 0,25 cm **(*tab. 81:26*)**.

109. Zlomek plochého bronzového držadla s rozšířeným koncem z naběračky nebo cedníku typů E 160–162. Rozměry: délka 5,35 cm, max. šířka 1,1 cm, tloušťka 0,22 cm **(*tab. 81:25*)**.

110. Bronzová obloukovitá ostruha typu Ginalski E3 s masivními krátkými a širokými rameny, delším plným hraněným trnem a koso-

čtverečnou základnou pod ním. Rozměry: výška 3,9 cm, šířka 5 cm, max. průměr trnu 1,3 cm **(*tab. 82:17, 161:15*)**.

111. Železný nůž s odsazenou čepelí s odlomenou špičkou a dlouhým trnem pro nasazení rukojeti. Rozměry: délka 11,2 cm, max. šířka 2,05 cm, tloušťka 0,4 cm **(*tab. 82:15*)**.

112. Fragment čepele železného nože trojúhelníkového průřezu. Rozměry: délka 7,82 cm, max. šířka 1,5 cm, tloušťka 0,23 cm **(*tab. 82:16*)**.

113. Bronzová opasková přezka tvořená středově rozděleným obdélníkovým rámečkem se dvěma jazýčky. Rozměry: 1,45 × 1,43 cm **(*tab. 82:6*)**.

114. Bronzová příchytná destička opasku ve tvaru protáhlého obdélníka s metopovitou výzdobou. V horní části je zachován jeden nýt. Spodní část je opatřena kroužkem k zavěšení drobných předmětů. Rozměry: délka 5,27 cm, max. šířka 1 cm **(*tab. 82:7*)**.

115. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 2.6 s lichoběžníkovitě rozšířenou horní částí s jedním nýtem (vnitřní strana je reparovaná plíškem se dvěma nýty). Tyčinkovité tělo je zakončeno soudkovitým článkem s kyjovitým výčnělkem. Rozměry: délka 3,7 cm, max. šířka 1,28 cm, tloušťka 0,6–0,9 cm **(*tab. 82:8, 160:20*)**.

116. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 6.1. Horní část je lichoběžníkovitě rozšířená s vrcholem do špičky a jedním nýtem, spodní pásková část je zakončena soudkovitým vývalkem a výrazným kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 4,67 cm, max. šířka 0,7 cm, tloušťka 0,47 cm **(*tab. 82:9, 160:17*)**.

117. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 9.1 obdélníkového, mírně se dolů zužujícího tvaru. Střední a horní část je zdobená drobnými koncentrickými kroužky. Rozměry: délka 3,3 cm, max. šířka 0,8 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 82:10*)**.

118. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené dvojitou úzkou obdélnou destičkou spojenou jedním nýtem na konci s odděleným ouškem typu Andrzejowski S.3 spolu se zachovaným kroužkem. Horní ohnutá část destičky je zdobená rytými motivy. Rozměry: délka 3 cm, průměr kroužku 1,55 cm **(*tab. 82:11, 160:29*)**.

119. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: 1,52 × 1,45 cm **(*tab. 82:12*)**.

120. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 3,05 cm **(*tab. 82:13*)**.

121. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: 3,3 × 3,27 cm **(*tab. 82:14*)**.

122. Bronzový mírně zkroucený římskoprovinciální náramek se šikmo postavenými hadími hlavičkami na koncích varianty Riha 3.10.1. Lité tělo náramku půlkruhového průřezu je na jednom konci copovitě splétané, druhý konec je obloukovitě rozšířený do podoby hadí hlavičky (zmije?) s naznačenými očky. Na horní straně hlavy je jemný rytý dekor připomínající strukturu hadí kůže. Rozměry: délka 11,65 cm, max. šířka 0,55 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 81:27, 158:4*)**.

123. Zlomek bronzové jehlice s klouboučkovitou hlavicí a drobným žebrem na hrdle varianty Beckmann III, 52. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 1,05 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 82:3*)**.

124. Bronzová jehlice s profilovanou hlavicí varianty Beckmann IVa, 58 s poměrně dlouhou hlavicí, na níž se střídají horizontální plastická žebra s drobnými nebo většími soudkovitými články, a ohnutou jehlou s odlomeným hrotem. Rozměry: délka 4,95 cm, max. tloušťka 0,75 cm **(*tab. 82:2, 158:26*)**.

125. Fragment stříbrné jehlice s věžovitou hlavicí varianty Beckmann IVb, 76. Vrchol hlavice je profilovaný drobnými plastickými vývalky a krček má podobu dvojkónického hruškovitého kužele zdobeného tenkými oběžnými pásky pokrytými jemnými rytými motivy v podobě klasů, vlastní hlavička je odlomená. Rozměry: délka 2,44 cm, max. šířka 1,12 cm **(*tab. 82:4, 158:27*)**.

126. Bronzová pinzeta se zahrocenými konci ramen typu Beilke-Voigt IV. V polovině délky je druhotně ohnutá. Rozměry: délka 6,3 cm, max. šířka 0,45 cm **(*tab. 82:1*)**.

127. Bronzový soudkovitý korálek dvojkónického tvaru. Rozměry: 1,4 × 0,95 cm, průměr otvoru 0,7 cm **(*tab. 82:5*)**.

128. Osm fragmentů profilovaných páskových uch džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 82:20–21*)**.

129. Pět zlomků výdutí džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky zdobených krátkými svislými či šikmými záseky v horizontálních řadách. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 82:18–19*)**.

130. Tři fragmenty výdutí prstencových misek římskoprovinciální žlutooranžové keramiky se zachovaným plastickým prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

131. Zlomek odsazeného dna prstencové misky římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s plastickou prstencovou nožkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

132. Zlomek zataženého okraje misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky s jemnou rytou výzdobou na výduti (horizontální a svislé linie z krátkých záseků). Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 82:22*)**.

133. Zlomek zataženého zesíleného okraje misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky zdobený jemným vodorovným rýhováním. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 82:23*)**.

134. Zlomek zataženého zesíleného okraje misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky zdobený na horní ploše vrypy. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 82:24*)**.

135. Zlomek zataženého zesíleného okraje prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky s horizontálním oběžným žlábkem pod okrajem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

136. Zlomek zataženého zesíleného okraje prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky s částí výdutě se zachovaným plastickým oběžným prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

137. Pět fragmentů výdutí prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s dochovaným plastickým prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

138. Zlomek spodku prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky zdobený linií provedenou ozubeným kolečkem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

139. Dva fragmenty masivních okrajů zásobnic s okružím germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: plavená hlína s příměsí písku, drobných kamínků a slídy.

140. Zlomek zataženého okraje ostrohranné misky germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

141. Zlomek podhrdlí vyšší mísovité nádoby germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený

rozpadlým motivem hřebenové vícenásobné vlnice. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí malých kamínků **(*tab. 87:4*)**.

142. Čtyři fragmenty výdutí větších nádob germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky světle šedého odstínu povrchu zdobené vícenásobnou hřebenovou vlnicí. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 87:5*)**.

143. Zlomek nezdobené výdutě ostrohranné misky germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

144. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený protlačovanými prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 83:2*)**.

145. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

146. Jedenáct fragmentů ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 83:1*)**.

147. Zlomek horní části polokulovité misky germánské v ruce zhotovené keramiky šedočerného hlazeného povrchu s dovnitř zataženým okrajem a výdutí zdobenou prstovými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 83:6*)**.

148. Zlomek horní části hlubší mísy germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu s dovnitř zataženým okrajem a výdutí zdobenou vysokými hřebenovými oblouky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 83:5*)**.

149. Zlomek dovnitř zataženého okraje polokulovité misky germánské v ruce zhotovené keramiky šedočerného hlazeného povrchu s plastickým výčnělkem na výduti. Materiál: hlína s příměsí písku a malých kamínků.

150. Zlomek dovnitř zataženého okraje polokulovité misky germánské v ruce zhotovené keramiky šedočerného hlazeného povrchu. Materiál: hlína s příměsí písku a malých kamínků.

151. Čtyři fragmenty dovnitř zatažených okrajů misek germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: hlína s příměsí písku a malých kamínků.

152. Zlomek zesíleného, ven vyhnutého okraje teriny germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobený přesekávanou plastickou horizontální lištou na podhrdlí. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 83:4*)**.

153. Devět fragmentů kyjovitě zesílených, ven vyhnutých okrajů terin germánské v ruce zhotovené keramiky černě leštěného povrchu. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

154. Zlomek podhrdlí s částí výdutě esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedohnědého odstínu povrchu s odlomeným okrajem, zdobený na výduti dvěma horizontálními řadami nehtových vrypů. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

155. Čtyři fragmenty výdutí terin germánské v ruce zhotovené keramiky s černě leštěným povrchem zdobené jedno- a dvojřadým ozubeným kolečkem (meandry, klikatka). Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy **(*tab. 83:7–10*)**.

156. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s černě leštěným povrchem zdobený zavěšovanými rytými trojúhelníky vyplněnými drobnými kruhovými důlky. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy **(*tab. 83:12*)**.

157. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený dutými kruhovými kolky. Materiál: jemně písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 83:11*)**.

158. Zlomek výdutě mísy nebo teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený řadami bradavkovitých výčnělků (barbotino). Materiál: jemně písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 85:8*)**.

159. Dva fragmenty výdutí mís nebo terin germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobené brázdovanými poli. Materiál: jemně písčitá hlína s příměsí slídy.

160. Zlomek výdutě mísy nebo teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s šedohnědým hlazeným povrchem zdobený protisměrnými brázdovanými poli. Materiál: jemně písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 85:9*)**.

161. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s tmavě šedým hlazeným povrchem zdobený žlábkovaným meandrem. Materiál: jemně písčitá hlína s příměsí slídy.

162. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s tmavě šedým hlazeným povrchem zdobený plastickou přesekávanou lištou. Materiál: jemně písčitá hlína s příměsí slídy.

163. Pět fragmentů výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobených protisměrnými šikmými záseky (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti). Materiál: jemně písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 83:15–18*)**.

164. Čtyři fragmenty výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobené protisměrnými šikmými záseky (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

165. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobený hustými řadami protisměrných záseků tvaru otevřeného písmene V. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 83:19*)**.

166. Deset fragmentů výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 83:13–14*)**.

167. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený čtvercovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

168. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého odstínu povrchu zdobený zavěšovanými trojúhelníky vyplňovanými klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

169. Zlomek výdutě nádoby hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený plastickou klikatkou. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

170. Dva fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobené hřebenovým šachovnicovým motivem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 85:10–11*)**.

171. Sedm fragmentů výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky šedočerných a tmavě hnědých odstínů povrchu zdobených rýsovanými vysokými vlnicemi. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

172. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobený vysokými hřebenovými vlnicemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 85:2*)**.

173. Dvacet osm fragmentů výdutí hrnců nebo mís germánské v ruce zhotovené keramiky černých a hnědošedých odstínů povrchu zdobených hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 85:4–7*)**.

174. Šedesát osm fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených plošným rýhováním (vodorovné, svislé a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 85:12–15, 86:1–3*)**.

175. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobený rytým větvičkovitým vzorem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 86:4*)**.

176. Čtyřicet dva zlomků výdutí mís či hrnců hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených vysokými hřebenovými oblouky či volně rozpadlými až chaotickými rytými vzory. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 84:1–16, 85:1,3*)**.

177. Čtyři fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené kruhovými a oválnými důlky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 87:2–3*)**.

178. Osmdesát čtyři fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 86:8–14*)**.

179. Osm fragmentů výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 86:5–7*)**.

180. Šest set padesát nezdobených fragmentů z výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

181. Zlomek obloukovitého ucha hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 83:3*)**.

182. Tři fragmenty kolínkovitých uch hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

183. Zlomek spodní části nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu s odsazeným dnem zdobený na spodku výdutě křížícími se rytými rýhami. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 85:16*)**.

184. Zlomek spodní části mísy germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu s odsazeným dnem zdobený na spodku výdutě hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

185. Zlomek spodní části mísy germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu s odsazeným dnem zdobený na spodku výdutě rýsovanými vysokými vlnicemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

186. Zlomek spodní části nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu s nepatrně odsazeným dnem zdobený na spodku výdutě oválnými důlky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 87:1*)**.

187. Zlomek spodní části nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky šedého hlazeného povrchu s odsazeným dnem zdobený na spodku výdutě šikmými žlábky. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

188. Zlomek spodní části hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu s výrazně odsazeným dnem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 87:9*)**.

189. Zlomek dovnitř zataženého okraje cedníku germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého odstínu povrchu s částí perforované stěny. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 87:8*)**.

190. Pět fragmentů perforovaných výdutí cedníků hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 87:6–7*)**.

191. Keramický přeslen kónického tvaru zdobený na spodku drobnými trojúhelníkovými a kruhovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Rozměry: 3,58 × 1,95 cm, průměr otvoru 0,5 cm **(*tab. 87:10*)**.

192. Dvanáct keramických přeslenů kónického, dvojkónického nebo bochánkovitého tvaru. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 87:11*)**.

66. Petrov II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: záchranný archeologický výzkum v roce 2012 při stavbě rodinného domu p. Buchtíka (František Kostrouch); spona byla nalezena v druhotné poloze po skrývce v blízkosti středověkého objektu.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý lučík čtvercového průřezu je zdobený dvojitou rytou svislou klikatkou. Z vinutí jsou zachovány dva závity na pravé straně s částí horní tětivy, jehla chybí. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 4,65 cm, max. šířka 0,78 cm, výška 2,6 cm **(*tab. 87:12*)**.

67. Polešovice (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Jednodílná mosazná spona s očky hlavní série typu A 49. Páskový lučík polokruhovitého tvaru má poměrně setřelý povrch bez výzdoby a nese mírně profilované středové kruhové žebro. Na hlavici lučíku se nacházejí dvě těsně u sebe provrtaná očka a po stranách hlavice jsou umístěny jednoduché kulovité výběžky. Vinutí a jehla chybí. Poměrně dlouhá nezdobená nožka je střechovitého průřezu, plný zachycovač je z poloviny odlomený. Rozměry: délka 6,5 cm, max. šířka 2 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 87:13, 151:13*)**.

68. Skoronice (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělé nálezy.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Karel Chludil, Ratíškovice.

1. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, dupondius (?), 2. století (?)
A: Silně zkorodovaný obraz, nezřetelná paprskovitá koruna (?), nečitelná legenda
R: Nezřetelná sedící postava vlevo, nečitelná legenda
AE; 27,36/26,23 mm; 17,094 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 87:14*)

2. Mince (E. K.). Aurelianus (?), neurčená mincovna, antoninianus, 270–275 (?)
A: Nezřetelná hlava s paprskovitou korunou vpravo, nečitelný opis, zkorodovaný povrch
R: Panovník přebírá glóbus od Jupitera stojícího proti němu, nečitelná legenda (IOVI CONSERV?)
AE; 22,73/22,51 mm; 3,512 g; zach. 5 (provrtaný otvor, zkorodovaný povrch)
RIC ?
(*tab. 87:15*)

69. Slavkov (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík je zdobený svislou rytou vlnicí. Z vinutí jsou zachovány dva závity na levé straně, jehla chybí. Plný, mírně olámaný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 4,03 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 2,45 cm **(*tab. 87:16, 156:19*)**.

2. Dvojkónický diskovitý keramický přeslen. Rozměry: průměr 3,6 cm, výška 1,65 cm, průměr provrtu 0,45 cm **(*tab. 87:17*)**.

70. Strážnice I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2013–2017.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jakub Koryčanský, Hroznová Lhota (1, 3–5, 7–10, 12–14, 19, 21, 24, 26, 28, 32, 35, 39–40, 43–44, 46–47, 49, 51–54, 56, 58, 61–63, 67–69, 71, 76–79, 81–82, 85, 88–89, 92, 95, 98, 102, 106–107, 109–112, 114, 122, 124, 127–129, 131–133, 135, 137, 139–140, 142–143, 147, 150, 154–155, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 174, 176–178, 185, 187, 203–204, 207, 209, 218–220, 233, 236, 238, 246, 250–251, 253, 256–259, 261, 263–271, 273–274, 276, 278–280, 282–284, 287–289, 291–293, 295–299, 301–303, 308); soukromá sbírka Josef Uřičář a František Malář, Kněždub (2, 6, 11, 15–18, 20, 22–23, 25, 27, 29–31, 33–34, 36–38, 41, 45, 48, 50, 55, 59–60, 64–66, 70, 72–75, 80, 83–84, 86–87, 90–91, 93–94, 96–97, 99–101, 103–105, 108, 113, 115–117, 119–121, 123, 125–126, 130, 134, 136, 138, 141, 144–146, 148–149, 151, 156–157, 159, 161, 163, 165, 167, 169–173, 175, 179–184, 186, 188, 190–202, 205–206, 208, 210–217, 221–232, 234–235, 237, 239–245, 247–248, 252–255, 257, 259–262, 264, 267, 269, 272–273, 275–279, 281, 285–286, 289–290, 293–294, 296–297, 299–302, 304–309); soukromá sbírka Karel Fryc, Veselí nad Moravou (42, 57, 118, 189); Masarykovo muzeum v Hodoníně (152–153); Obecní muzeum Ostrožská Lhota (249).

1. Mince (E. K.). Vitellius, Řím, denár, 69
A: Hlava vpravo, bez věnce, A VITELLIVS GERMANICVS IMP
R: Tripod, nad ním delfín, pod ním havran, nečitelná legenda XV VIR SACR FAC
Ag; 17,67/18,73 mm; 2,543 g; zach. 2
RIC 1, č. 70
(*tab. 88:1*)

2. Mince (E. K.). Vespasianus (?), Řím, denár, 69–79 (?)
A: Hlava vpravo, nečitelná legenda
R: Stojící postava v dlouhém rouchu vlevo, drží kormidlo (?), nečitelná legenda
AE (?); 18,57/19,62 mm; 2,292 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 88:2*)

3. Mince (E. K.). Vespasianus (?), Řím, denár, 69–79 (?)
A: Hlava vpravo, nečitelná legenda
R: Sedící postava vlevo, opírá se o sceptrum, legenda nečitelná
Ag; 16,44/16,49 mm; 2,691 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 88:3*)

4. Mince (E. K.). Traianus, Řím, denár, 112–114
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, IMP TRAIANO AVG GER DAC PM TRP COS VI PP
R: Legionářské standarty, SPQR OPTIMO PRINCIPI
Ag; 17,42/20,35 mm; 3,016 g; zach. 3
RIC 2, č. 295
(*tab. 88:4*)

5. Mince (E. K.). Hadrianus, Řím, denár, 117–138
A: Nezřetelná hlava vpravo, nečitelná legenda
R: Silně zkorodovaný obraz, stojící postava (?), nečitelná legenda
AE (?); 19,37/20,45 mm; 3,022 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 88:5*)

6. Mince (E. K.). Hadrianus (?), Řím, denár, 117–138 (?)
A: Hlava vpravo, nečitelná legenda
R: Nečitelný obraz a legenda
Ag; 21,04/18,29 mm; 2,782 g; zach. 5 (fragment)
RIC ?
(*tab. 88:6*)

7. Mince (E. K.). Antoninus Pius, Řím, denár, 140–142
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, ...ANTO....
R: Vesta sedí vlevo, drží pateru a sceptrum, nečitelná legenda
Ag; 15,11/16,31 mm; 2,798 g; zach. 4
RIC 3, č. 84 (?)
(*tab. 88:7*)

8. Mince (E. K.). Antoninus Pius, Řím, denár, 140–143
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, ANTONINVS AVG PIVS PP COS III
R: Virtus stojí vlevo, drží sceptrum a parazonium, VIRTVS AVG
Ag; 17,57/16,50 mm; 2,640 g; zach. 2
RIC 3, č. 102
(*tab. 88:8*)

9. Mince (E. K.). Antoninus Pius, Řím, as, 138–161
A: Hlava vpravo, nečitelná legenda
R: Nezřetelná postava stojí vlevo, nečitelná legenda
AE; 23,53/25,70 mm; 9,799 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 88:9*)

10. Mince (E. K.). Antoninus Pius (?). Řím, denár, 138–141
A: Nezřetelná hlava vpravo, nečitelná legenda

R: Stojící postava vlevo, nečitelná legenda
Ag; 17,62/13,27 mm; 1,433 g; zach. 5 (část odlomená)
RIC ?
(*tab. 88:10*)

11. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, Řím, denár, 161–162 (?)
A: Hlava vpravo, bez věnce, M ANTONINVS AVG
R: Concordia sedí vlevo, drží pateru, levé rameno má položené na soše, ...TRP...COS....
Ag; 17,59/16,85 mm; 2,309 g; zach. 4
RIC 3, č. 33 (?)
(*tab. 88:11*)

12. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, Řím, denár, 161–180
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, nečitelná legenda
R: Stojící postava s rohem hojnosti vlevo, nečitelná legenda
Ag; 16,23/18,60 mm; 2,038 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 88:12*)

13. Mince (E. K.). Commodus, Řím, denár, 183
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, M COMMODVS ANTON AVG PIVS
R: Mars kráčí vpravo, drží trofej a kopí, TRP VIII IMP V COS IIII PP
Ag; 18,04/17,26 mm; 2,565 g; zach. 2
RIC 3, č. 47
(*tab. 88:13*)

14. Mince (E. K.). Commodus, Řím, denár, 187–188
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, M COMM ANT P FEL AVG BRIT
R: Nobilitas stoji čelně, drží sochu, NOBILIT AVG PM TRP XII IMP VIII COS V PP
Ag; 16,77/18,08 mm; 2,670 g; zach. 2
RIC 3, č. 139
(*tab. 88:14*)

15. Mince (E. K.). Septimius Severus, Řím, denár, 202–210
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, SEVERVS PIVS AVG
R: Felicitas stojí vlevo, drží caduceus a roh hojnosti, FELICITAS AVGG
Ag; 17,48/18,90 mm; 2,550 g; zach. 3
RIC 4/1, č. 261
(*tab. 88:15*)

16. Mince (E. K.). Iulia Domna (?), ražba za Septimia Severa, neurčená mincovna, antoninianus, 193–211
A: Busta císařovny vpravo, na půlměsíci, nečitelná legenda
R: Nezřetelná postava, nečitelná legenda
AE; 16,29/18,99 mm; 1,485 g; zach. 5 (část mince chybí)
RIC ?
(*tab. 88:16*)

17. Mince (E. K.). Elagabal (Antoninus IV.), Řím, denár, 219
A: Busta vpravo, paludamentum, paprskovitá koruna, IMP ANTONINVS AVG
R: Laetitia stojí vlevo, drží věnec a kormidlo, LAETITIA PVBL
Ag; 21,78/23,13 mm; 4,822 g; zach. 3
RIC 4/2, č. 94
(*tab. 88:17*)

18. Mince (E. K.). Elagabal (Antoninus IV.), Řím, denár, 221
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, IMP ANTONINVS PIVS AVG
R: Císař stojí vlevo, v pravé ruce má pateru, obětuje nad oltářem, v levé ruce drží ratolest, vlevo nahoře *, SVMMVS SACERDOS AVG
Ag; 16,87/17,71 mm; 2,264 g; zach. 2
RIC 4/2, č. 146
(*tab. 88:18*)

19. Mince (E. K.). Alexander Severus (?), neurčená mincovna, denár, 222 (?)
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, těžko čitelná legenda, IMP SEV ALEXAND AVG (?)
R: Postava drží ratolest a sceptrum, stojí vlevo, PM TRP COS III PP (?)
AE; 18,02/18,89 mm; 2,440 g; zach. 3
RIC 4/2, č. 40 nebo 267
(*tab. 88:19*)

20. Mince (E. K.). Alexander Severus, Řím, denár, 234
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, IMP ALEX(ANDER) PIVS AVG
R: Sol kráčí vlevo, PM TRP XIII COS III PP
AE; 16,85/16,10 mm; 2,745 g; zach. 3
RIC 4/2, č. 123
(*tab. 88:20*)

21. Mince (E. K.). Iulia Mamaea, ražba za Alexandra Severa, Řím, denár, 229–231
A: Busta císařovny vpravo, IVLIA MAMAEA AVG
R: Vesta stojí vlevo, drží palladium a sceptrum, VESTA
Ag; 17,34/18,51 mm; 2,271 g; zach. 2
RIC 4/2, č. 360
(*tab. 88:21*)

22. Mince (E. K.). Gordianus III., Řím, antoninianus, 239
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG
R: Virtus ve vojenském oděvu stojí vlevo, opírá se o kopí, v pravé ruce drží ratolest, VIRTVS AVG
Ag; 20,61/21,81 mm; 2,627 g; zach. 2 (přelomeno)
RIC 4/3, č. 71
(*tab. 89:1*)

23. Mince (E. K.). Gordianus III., Řím, antoninianus, 240
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG
R: Hercules stojí vpravo, pravou ruku má na bedrech, v levé ruce drží kyj, vzadu je kůže lva, VIRTVTI AVGVSTI
AE; 22,76/20,34 mm; 4,321 g; zach. 3
RIC 4/3, č. 95
(*tab. 89:2*)

24. Mince (E. K.). Gordianus III., Antiochia, antoninianus, 242–244
A: Busta vpravo, paludamentum, paprskovitá koruna, IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG
R: Fortuna sedí vlevo, drží kormidlo a roh hojnosti, FORTVNA REDVX
Ag; 22,20/20,95 mm; 3,655 g; zach. 2
RIC 4/3, č. 210
(*tab. 89:3*)

25. Mince (E. K.). Philippus I. Arabs, Řím, antoninianus, 244–245
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP PHILIPPVS AVG
R: Ve středu cippus s nápisem COS III
Ag; 22,38/23,12 mm; 4,081 g; zach. 2 (na okraji trhlina)
RIC 4/3, č. 24c
(*tab. 89:4*)

26. Mince (E. K.). Philippus I. Arabs, Řím, antoninianus, 245
A: Busta vpravo, paludamentum, paprskovitá koruna, IMP M IVL PHILIPPVS AVG
R: Císař sedí na trůně vlevo, drží glóbus a sceptrum, PM TP II COS PP
Ag; 21,07/22,48 mm; 3,350 g; zach. 2
RIC 4/3, č. 2b
(*tab. 89:5*)

27. Mince (E. K.). Philippus I. Arabs, Řím, antoninianus, 246
A: Busta vpravo, paludamentum, paprskovitá koruna, IMP M IVL PHILIPPVS AVG
R: Felicitas stojí vlevo, drží caduceus a roh hojnosti, PM TRP III COS PP
Ag; 20,35/21,23 mm; 3,573 g; zach. 2
RIC 4/3, č. 3
(*tab. 89:6*)

28. Mince (E. K.). Philippus I. Arabs, Řím, antoninianus, 246
A: Busta vpravo, paludamentum, paprskovitá koruna, IMP M IVL PHILIPPVS AVG
R: Felicitas stojí vlevo, drží caduceus a roh hojnosti, PM TRP IIII COS PP
Ag; 21,60/21,69 mm; 3,274 g; zach. 2
RIC 4/3, č. 4
(*tab. 89:7*)

29. Mince (E. K.). Philippus I. Arabs (?), neurčená mincovna, sestercius, 244–248 (?)
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, ...CAES M IVL....
R: Nečitelný
AE; 28,50/30,66 mm; 19,433 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 89:8*)

30. Mince (E. K.). Trebonianus Gallus, Milano, antoninianus, 251–253
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP CC VIB TREB GALLVS AVG
R: Pieta stojí čelně u oltáře, hledí vlevo, obě ruce má zdvižené, PIETAS AVGG
Ag; 21,23/19,98 mm; 2,673 g; zach. 2
RIC 4/3, č. 72
(*tab. 89:9*)

31. Mince (E. K.). Valerianus I., Řím, antoninianus, 254–256
A: Busta vpravo, paludamentum, paprskovitá koruna, IMP CP LIC VALERIANVS AVG
R: Apollón stojí vlevo, v pravé ruce drží větev, levou ruku má položenou na lyře, APOLINI CONSERVA
Ag; 18,97/20,33 mm; 2,133 g; zach. 2
RIC 5/1, č. 2
(*tab. 89:10*)

32. Mince (E. K.). Valerianus I., Řím, antoninianus, 254–256
A: Busta vpravo, paludamentum, paprskovitá koruna, IMP CP LIC VALERIANVS AV
R: Concordia stojí vlevo, drží pateru a roh hojnosti, CONCORDIA EXERCIT
Ag; 20,20/18,90 mm; 2,366 g; zach. 2
RIC 5/1, č. 81
(*tab. 89:11*)

33. Mince (E. K.). Gallienus, neurčená mincovna, antoninianus, 253–268
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, GALLIENVS....
R: Nečitelný, zkorodovaný
Ag; 16,14/17,97 mm; 2,358 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 89:12*)

34. Mince (E. K.). Gallienus, neurčená mincovna, antoninianus, 253–268
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, IMP GALLIENVS AVG
R: Postava stojí vlevo, nečitelná legenda
AE; 18,64/19,55 mm; 2,661 g; zach. 4 (provrtaný otvor)
RIC ?
(*tab. 89:13*)

35. Mince (E. K.). Gallienus, neurčená mincovna, antoninianus, 253–268
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, ...LLIENVS AVG
R: Nečitelný, zkorodovaný
AE; 17,21/19,29 mm; 2,827 g; zach. 3
RIC ?
(*tab. 89:14*)

36. Mince (E. K.). Gallienus, neurčená mincovna, antoninianus, 253–268
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, GALLIENVS AVG
R: Nezřetelný obraz, nečitelná legenda
AE; 17,45/20,07 mm; 2,775 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 89:15*)

37. Mince (E. K.). Gallienus, Siscia, antoninianus, 258
A: Busta vpravo, paludamentum, paprskovitá koruna, ...ALLIE...
R: Salus stojí vlevo, krmí hada obtočeného okolo oltáře, SALVS AVG, -/P// (?)
AE; 20,05/21,95 mm; 3,182 g; zach. 3 (část mince odlomená)
RIC 5/1, č. 581
(*tab. 89:16*)

38. Mince (E. K.). Gallienus, Siscia, antoninianus, 262–264
A: Busta vpravo, pancíř, paprskovitá koruna, IMP GALLIENVS AVG
R: Spes kráčí vlevo, v pravé ruce drží květinu, levou si nadzvedává sukni, SPES PVBLICA
AE; 18,16/19,68 mm; 2,865 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 584
(*tab. 89:17*)

39. Mince (E. K.). Gallienus, Řím, antoninianus, 267–268
A: Nezřetelná busta vpravo, paprskovitá koruna, ...AVG
R: Los kráčí vlevo, ...NAE CONS AVG
AE; 18,75/19,84 mm; 2,612 g; zach. 4
RIC 5/1, č. 179–180
(*tab. 89:18*)

40. Mince (E. K.). Gallienus, neurčená mincovna, antoninianus, 268
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, GALLIE.....
R: Fortuna stojí vlevo, drží kormidlo na glóbu, FORTV(NA REDVX)
AE; 13,74/21,55 mm; 2,018 g; zach. 3 (fragment)
RIC 5/1, č. 572
(*tab. 89:19*)

41. Mince (E. K.). Gallienus, Siscia, antoninianus, 268
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, GALLIENVS....
R: Providentia stojí vlevo, drží roh hojnosti a hůl, PROVI, -/-IV// SI... (?)
Ag; 13,35/17,56 mm; 1,584 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 580
(*tab. 89:20*)

42. Mince (E. K.). Gallienus (?), neurčená mincovna, antoninianus, 253–268 (?)
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, GALLIENVS AVG (?)
R: Neurčená stojící postava v dlouhém rouchu, nečitelná legenda
AE; 19,26/20,20 mm; 3,451 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 90:1*)

43. Mince (E. K.). Gallienus (?), neurčená mincovna, antoninianus, 253–268 (?)
A: Nezřetelná hlava vpravo, paprskovitá koruna, nečitelná legenda
R: Nezřetelná stojící postava, nečitelná legenda
AE; 18,19/18,65 mm; 1,768 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 90:2*)

44. Mince (E. K.). Salonina, ražba za Galliena, Řím, antoninianus, 253–268
A: Busta císařovny vpravo na půlměsíci, čelenka, SALONINA AVG
R: Iuno s paterou a sceptrem vpravo, IVNO REGINA
AE; 18,40/20,11 mm; 2,675 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 29
(*tab. 90:3*)

45. Mince (E. K.). Salonina, ražba za Galliena, Siscia (?), antoninianus, 262–268
A: Busta císařovny vpravo, na půlměsíci, SALONINA AVG
R: Zkorodovaný, nečitelný, PVDITICIA (?)
AE; 19,76/21,15 mm; 2,696 g; zach. 4 (provrtaný otvor)
RIC 5/1, č. 82 (?)
(*tab. 90:4*)

46. Mince (E. K.). Saloninus, ražba za Valeriana I., Lugdunum, antoninianus, 259–260
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, SALON VALERIANVS CAES
R: Obětní předměty: lituus, nůž, nádoba, simpulum, aspergillum, PIETAS AVG
Ag; 21,51/23,84 mm; 4,013 g; zach. 2
RIC 5/1, č. 9
(*tab. 90:5*)

47. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus, Řím, antoninianus, 268–270
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP CLAVDIVS AVG
R: Stojící nahá postava vlevo, AET (ERNIT) AVG (?)
AE; 18,55/20,38 mm; 2,991 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 16
(*tab. 90:6*)

48. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus, neurčená mincovna, antoninianus, 268–270
A: Busta vpravo, pancíř, paprskovitá koruna, ...CLAVDIVS...
R: Pax stojí vlevo, drží olivovou ratolest a sceptrum, PAX AVG
AE; 17,08/20,21 mm; 2,571 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 81
(*tab. 90:7*)

49. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus, Siscia, antoninianus, 268–270
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP CLAV....
R: Laetitia stojí vlevo, drží věnec a roh hojnosti, LAETI .....
AE; 16,96/17,90 mm; 2,117 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 181
(*tab. 90:8*)

50. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus, Siscia (?), antoninianus, 268–270
A: Busta vpravo, pancíř, paprskovitá koruna, IMP CLAVD...
R: Laetitia stojí vlevo, drží věnec a roh hojnosti, LAETITIA .....
AE; 20,26/16,55 mm; 2,320 g; zach. 3 (olámaný okraj)
RIC 5/1, č. 181
(*tab. 90:9*)

51. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus, Siscia (?), antoninianus (?), 268–270
A: Busta vlevo, helma (?), ...CLAVDIVS....
R: Laetitia stojí vlevo, drží věnec a roh hojnosti, LAETITIA ....
AE; 21,30/20,39 mm; 3,316 g; zach. 2
RIC 5/1, č. 181, ale busta vlevo
(*tab. 90:10*)

52. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus, Řím, antoninianus, 269
A: Busta vpravo, paludamentum, paprskovitá koruna, ...DIVS AVG
R: Libertas stojí čelně, drží pileus a sceptrum, LIBERT AVG
AE; 19,55/21,22 mm; 3,360 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 63
(*tab. 90:11*)

53. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus, ražba za Aureliana, Řím, antoninianus, 270–275
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, DIVO CLAVDIO
R: Oltář s ohněm, CONSECRATIO
AE; 19,95/21,36 mm; 2,846 g; zach. 2
RIC 5/1, č. 261
(*tab. 90:12*)

54. Mince (E. K.). Aurelianus, Řím, antoninianus, 270–275
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP AVRELIANVS AVG
R: Císař podává Viktorii vojákovi, VIRT MILITVM
AE; 18,83/20,17 mm; 3,329 g; zach. 4
RIC 5/1, č. 56
(*tab. 90:13*)

55. Mince (E. K.). Aurelianus, Řím, antoninianus, 270–275
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, brnění, IMP AVRELIANVS AVG
R: Sol kráčí vlevo, vlevo u nohou leží postava, zvedá ruku, ORIENS AVG; -/-//T
AE; 21,43/20,25 mm; 3,918 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 249
(*tab. 90:14*)

56. Mince (E. K.). Aurelianus, Siscia, antoninianus, 270–275
A: Busta vpravo, pancíř, paprskovitá koruna, IMP AVRELIANVS AVG
R: Císař podává ruku Concordii, CONCORDIA MILITVM
AE; 20,75/22,85 mm; 2,918 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 216
(*tab. 90:15*)

57. Mince (E. K.). Aurelianus, Siscia, antoninianus, 270–275
A: Busta vpravo, brnění, paprskovitá koruna, IMP AVRELIANVS AVG
R: Jupiter podává glóbus císařovi, IOVI CONSERV, -/-//??XS
AE; 20,15/22,28 mm; 3,230 g; zach. 3 (provrtaný otvor)
RIC 5/1, č. 225 (?)
(*tab. 90:16*)

58. Mince (E. K.). Aurelianus, Cyzicus, antoninianus, 270–275
A: Busta vpravo, paludamentum, paprskovitá koruna, IMP C AVRELIANVS AVG
R: Viktoria stojí vlevo, drží palmu, podává věnec Aurelianovi stojícímu vlevo, RESTITVTOR ORBIS, -/-//Γ C
AE; 23,56/24,22 mm; 3,230 g; zach. 2 (provrtaný otvor)
RIC 5/1, č. 368
(*tab. 90:17*)

59. Mince (E. K.). Aurelianus, Siscia, antoninianus, 272–274
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, paludamentum, IMP AVRELIANVS AVG
R: Pax kráčí vlevo, drží ratolest a sceptrum, PAX AVGVSTI, */P//-

AE; 21,32/23,63 mm; 3,254 g; zach. 2
RIC 5/1, č. 232
(*tab. 90:18*)

60. Mince (E. K.). Aurelianus (?), neurčená mincovna, antoninianus, 270–275 (?)
A: Nezřetelná busta vpravo, paprskovitá koruna, ...LIANVS AVG (?)
R: Zkorodovaný, nečitelný
AE; 17,64/19,33 mm; 2,431 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 90:19*)

61. Mince (E. K.). Probus, Siscia, antoninianus, 276–282
A: Busta vlevo, věnec, IMP CM AVR PROBVS PF AVG
R: Nezřetelná stojící postava, nečitelná legenda, -/-// XXIQ
AE; 22,82/23,15 mm; 4,940 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 90:20*)

62. Mince (E. K.). Probus, Siscia (?), antoninianus, 276–282
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP CM PROBVS PF AVG
R: Pax stojí vlevo, drží ratolest a sceptrum, PAX AVGVSTI
AE; 20,28/20,72 mm; 3,553 g; zach. 3
RIC 5/2, č. 712
(*tab. 90:21*)

63. Mince (E. K.). Probus, Siscia (?), antoninianus, 276–282
A: Nezřetelná busta vpravo, paprskovitá koruna, nečitelná legenda
R: Nezřetelná stojící postava, CONCOR.....
AE; 18,91/16,30 mm; 2,038 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 91:1*)

64. Mince (E. K.). Probus, neurčená mincovna, antoninianus, 276–282
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, nečitelná legenda
R: Spes stojí vlevo, drží květinu, levou rukou si přidržuje sukni, SPES AVG
AE; 16,49/19,61 mm; 1,660 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 91:2*)

65. Mince (E. K.). Probus (276–282), neurčená mincovna, antoninianus, 276–282
A. Nezřetelná busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP C PRO.....
R: Zkorodovaný, nečitelný, ...PVDI.....
AE; 17,60/18,03 mm; 1,608 g; zach. 4 (část okraje odlomená)
RIC ?
(*tab. 91:3*)

66. Mince (E. K.). Probus, Siscia, antoninianus, 278
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, IMP C PROBVS PF AVG
R: Ženská postava vlevo, podává věnec císařovi, který drží glóbus a sceptrum, RESTITVT ORBIS, -/-//XXIT?
AE; 21,43/22,13 mm; 3,791 g; zach. 3 (provrtaný otvor)
RIC 5/2, č. 733
(*tab. 91:4*)

67. Mince (E. K.). Probus, Siscia, antoninianus, 280
A: Busta vlevo, paludamentum, paprskovitá koruna, IMP C M AVR PROBVS PP AVG
R: Pax stojí vlevo, drží ratolest a sceptrum, -/?//XX.IV.
AE; 21,44/21,76 mm; 3,438 g; zach. 2
RIC 5/2, č. 704
(*tab. 91:5*)

68. Mince (E. K.). Diocletianus, Ticinum, follis, 284–305
A: Busta vpravo, věnec, IMP C DIOCLETIANVS PF AVG
R: Moneta stojí vlevo, drží váhy a roh hojnosti, SACRA MONET AVGG ET CAESS NOSTR-/-//PT•
AE; 26,51/26,56 mm; 9,112 g; zach. 2 (provrtaný otvor)
RIC 5/2, č. 47
(*tab. 91:6*)

69. Mince (E. K.). Diocletianus, Siscia, antoninianus, 293–295
A: Busta vpravo, paludamentum, paprskovitá koruna, IMP CC VAL DIOCLETIANVS (PF AVG)
R: Dva císaři stojí proti sobě, drží Viktorii na glóbu, VICTORIA AVG; Γ•//XXI
AE; 22,24/23,65 mm; 3,433 g; zach. 3 (provrtaný otvor)
RIC 5/2, č. 256
(*tab. 91:7*)

70. Mince (E. K.). Diocletianus (?), neurčená mincovna, follis, 284–305 (?)
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, nečitelná legenda, ...TIANVS (?)....
R: Zkorodovaný, nečitelný obraz a legenda
AE; 17,22/16,22 mm; 2,651 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 91:8*)

71. Mince (E. K.). Maximianus I. Herculius, Siscia, antoninianus, 287
A: Busta vpravo, pancíř, paprskovitá koruna, IMP CMA VAL MAXIMIANVS PF AVG
R: Hercules stojí vpravo, drží kyj, VIRTVS AVGVSTORVM, A/-//XXI
AE; 21,44/23,40 mm; 3,695 g; zach. 3
RIC 5/2, č. 591
(*tab. 91:9*)

72. Mince (E. K.). Constantinus I., Nicomedia, follis, 330–335
A: Busta vpravo, perlovcový diadém, CONSTANTINVS PF AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty hledí do středu, mezi nimi jsou dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS
AE; 17,83/17,93 mm; 2,191 g; zach. 3
RIC 7, č. 188; LRBC 1116
(*tab. 91:10*)

73. Mince (E. K.). Constantinus I. (?), neurčená mincovna, follis (?), 306–337 (?)
A: Hlava vpravo, diadém, ...TINVS (?)...
R: Zkorodovaný obraz, nečitelná legenda
AE; 20,08/19,31 mm; 3,009 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 91:11*)

74. Mince (E. K.). Constans, neurčená mincovna, follis, 337–350
A: Busta vpravo, paludamentum, perlovcový diadém, CONSTANS NOB CAES
R: Zkorodovaný, nečitelná legenda
AE; 18,51/20,18 mm; 1,448 g; zach. 4 (provrtaný otvor)
LRBC ?
(*tab. 91:12*)

75. Mince (E. K.). Valentinianus I. (?), neurčená mincovna, centenionalis, 364–375 (?)
A: Nezřetelná busta vpravo, perlovcový diadém, ...VALENTINI..... (?)
R: Voják s labarem kráčí vpravo (?), GLORIA RO(MANORVM) (?)
AE; 21,86/21,14 mm; 2,983 g; zach. 4
LRBC ?
(*tab. 91:13*)

76. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, neurčený typ mince, 3. století (?)
A: Zkorodovaný obraz, nečitelná legenda
R: Nezřetelný obraz, nečitelná legenda
AE; 19,03/23,17 mm; 3,400 g; zach. 5 (zkorodovaná mince)
RIC ?
(*tab. 91:14*)

77. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, antoninianus, 3. století (?)
A: Nezřetelná hlava vpravo, nečitelná legenda
R: Nezřetelná stojící postava, nečitelná legenda
AE; 15,80/17,79 mm; 1,676 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 91:15*)

78. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, neurčený typ mince, 3. století (?)
A: Hlava vpravo, nečitelná legenda
R: Postava v dlouhém rouchu stojí vlevo, drží pateru a roh hojnosti, nečitelná legenda
Ag; 14,70/16,24 mm; 1,220 g; zach. 5 (část mince chybí)
RIC ?
(*tab. 91:16*)

79. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, neurčený typ mince, 3. století (?)
A: Nezřetelná hlava vpravo, nečitelná legenda
R: Zkorodovaný obraz, nečitelná legenda
AE; 17,66/18,69 mm; 2,006 g; zach. 5 (zkorodovaná mince)
RIC ?
(*tab. 91:17*)

80. Zlomek spodní poloviny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony pravděpodobně typu A 69. Zachována je spodní část tyčinkovitého lučíku s nožkou zakončenou na patce profilovaným ozdobným knoflíkem. Velký plný zachycovač obdélníkového tvaru má výrazně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 4,15 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 93:4*)**.

81. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Lučík střechovitého průřezu má uprostřed jednoduché polokruhové žebro, plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Patka nožky je zakončena drobným kulovitým knoflíkem. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky. Rozměry: délka 5,6 cm, max. šířka 1,4 cm, výška 1,88 cm **(*tab. 93:1*)**.

82. Zlomek hlavice dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Lučík má střechovitý průřez, z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 1,37 cm **(*tab. 93:2*)**.

83. Fragment profilované hlavice (?) bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony (?). Rozměry: délka 1,3 cm, max. šířka 1,57 cm **(*tab. 93:3*)**.

84. Dvojdílná bronzová spona s válcovitou hlavicí typu A 129. Široký litý lučík má uprostřed výrazný prolamovaný otvor obdélníkového tvaru. Masivní hlavice lučíku má polokruhový tvar, z vinutí je zachován jen odlomený háček k uchycení osky. Lichoběžníkovitá rovně seřezaná nožka má vysoký plný obdélníkový zachycovač s olámanou spodní hranou. Rozměry: délka 3,15 cm, max. šířka 2,35 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 93:5, 153:14*)**.

85. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodním vinutím varianty Schulte A VII 2, Form 5 (germánská varianta, typ Friesland). Široký plechový lučík je po obvodu zdobený rytou klikatkou, nožka je od lučíku oddělená pásem metopovité výzdoby. Patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Z vinutí je zachována jen trubička k uchycení osky. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 0,85 cm, výška 2,7 cm **(*tab. 93:10*)**.

86. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodním vinutím varianty Schulte A VII 2, Form 8. Nožka je od tyčinkovitého lučíku polokruhového průřezu oddělená dvěma drobnými plastickými žebry, patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem, plný zachycovač obdélníkového tvaru má odlomenou spodní část. Zachováno je kompletní vinutí s jedenácti závity a spodní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 4,6 cm, max. šířka 2,13 cm, výška 1,92 cm **(*tab. 93:9*)**.

87. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 14a. Tyčinkovitý lučík čtvercového průřezu je od nožky oddělený plastickým žebrem, patka nožky je zakončena dalším plastickým žebrem a kuželovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,22 cm, max. šířka 0,85 cm, výška 2,75 cm **(*tab. 93:6, 155:8*)**.

88. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 14a. Hraněný tyčinkovitý lučík kruhového průřezu je od nožky oddělený širokým plastickým žebrem, patka nožky je zakončena kuželovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má výrazně ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky. Rozměry: délka 3,9 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 2,73 cm **(*tab. 93:7, 155:7*)**.

89. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem sarmatského typu s horním vinutím uchyceným v háčku varianty Schulte A VII 2, Form 27. Kolínkovitě ohnutý lučík střechovitého průřezu je ostře odsazen od nožky, patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Vysoký plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Zachováno je kompletní vinutí s dvanácti závity, horní tětivou i celou jehlou. Rozměry: délka 3,93 cm, max. šířka 2,75 cm, výška 2,85 cm **(*tab. 93:8, 154:29*)**.

90. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Plechový rozšiřující se lučík je na vrcholu hlavice opatřen kulovitým knoflíkem nad vinutím, od nožky je oddělený mělkou rýhou. Patka nožky je zakončena kuželovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru je sekundárně dovnitř ohnutý. Z vinutí je zachována jen základna s otvorem k uchycení osky. Rozměry: délka 4,5 cm, max. šířka 0,88 cm, výška 2,37 cm **(*tab. 93:11*)**.

91. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Střechovitě tvarovaný litý rozšiřující se lučík je na vrcholu hlavice opatřen profilovaným knoflíkem nad vinutím, od nožky je oddělený dvěma plastickými žebry. Patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Plný úzký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachována jen základna s otvorem k uchycení osky. Rozměry: délka 4,25 cm, max. šířka 0,93 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 93:12, 154:26*)**.

92. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Střechovitě tvarovaný litý lučík je na vrcholu hlavice opatřen profilovaným knoflíkem nad vinutím, od nožky je oddělený dvěma plastickými žebry. Patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachována jen základna s otvorem k uchycení osky. Rozměry: délka 3,6 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 2,45 cm **(*tab. 93:13, 154:25*)**.

93. Zlomek horní poloviny jednodílné bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou. Litý tyčinkovitý lučík má kruhový průřez. Zachováno je rozpletené kompletní vinutí s šesti závity a celou jehlou. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 1,63 cm **(*tab. 93:14*)**.

94. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu. Litý lučík střechovitého průřezu je na hlavici ozdobený omotaným tordovaným bronzovým drátkem. Vrchol hlavice lučíku je opatřený profilovaným knoflíkem nad vinutím, rovněž omotaným bronzovým tordovaným drátkem. Z vinutí je zachována jen základna s otvorem k uchycení osky. Rozměry: délka 2,35 cm, max. šířka 0,95 cm **(*tab. 93:15*)**.

95. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu. Litý lučík střechovitého průřezu je na vrcholu hlavice opatřený profilovaným knoflíkem nad vinutím. Z vinutí je zachována jen základna s otvorem k uchycení osky. Rozměry: délka 1,8 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 93:16*)**.

96. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu. Litý lučík střechovitého průřezu je na vrcholu hlavice opatřený profilovaným knoflíkem nad vinutím. Z vinutí je zachována jen základna s otvorem k uchycení osky. Rozměry: délka 1,8 cm, max. šířka 0,9 cm **(*tab. 93:17*)**.

97. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem s odlomenou hlavicí a vinutím. Litý lučík má střechovitý průřez. Rozměry: délka 1,82 cm, max. šířka 1,07 cm **(*tab. 93:18*)**.

98. Zlomek spodní poloviny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Páskový lučík plynule přechází v nožku zakončenou na patce drobným kuželovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,2 cm, max. šířka 0,47 cm **(*tab. 93:19*)**.

99. Zlomek spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Litý lučík střechovitého průřezu je od nožky oddělený mělkou rýhou, patka nožky je zakončena dlouhým profilovaným knoflíkem. Plný rozšiřující se zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 0,58 cm **(*tab. 93:20*)**.

100. Zlomek spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Litý lučík střechovitého průřezu je od nožky oddělený plastickým žebrem, patka nožky je zakončena dlouhým profilovaným knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má mírně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,18 cm, max. šířka 0,87 cm **(*tab. 93:21*)**.

101. Zlomek nožky s plným, v polovině odlomeným vysokým zachycovačem bronzové spony. Rozměry: délka 1,57 cm, max. šířka 0,47 cm **(*tab. 93:22*)**.

102. Bronzová spona s klínovitou nožkou typu A 174. Široký hraněný lučík střechovitého tvaru je opatřen plastickým žebrem na hlavici a dvojicí žeber ve spodní části. Široká klínovitě rozšířená nožka má střechovitý průřez, zachycovač lichoběžníkového tvaru je prolamovaný trojúhelníkovým otvorem. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,32 cm, max. šířka 1,22 cm, výška 1,68 cm **(*tab. 93:23, 155:27*)**.

103. Zlomek klínovité nožky bronzové spony typu A 175, popř. skupiny Schulze 189. Široká plechová klínovitě rozšířená nožka je po obvodu a uprostřed zdobená rytou linií, dvojicí rytých linií je oddělená od lučíku. Plný nízký obdélníkovitý zachycovač má výrazně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,97 cm, max. šířka 1,6 cm **(*tab. 93:24, 155:25*)**.

104. Ohnutá jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Drátěná nožka je k litému lučíku čtvercového průřezu přichycena sedmi závity omotání drátku. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 3,4 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 2,55 cm **(*tab. 93:25*)**.

105. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Drátěná nožka je k litému lučíku kruhového průřezu přichycena dvěma závity omotání drátku, ostatní závity jsou odlomené. Horní plocha nožky obdélníkového tvaru nese metopovitou výzdobu. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou a polovinou jehly. Rozměry: délka 5,25 cm, max. šířka 1,27 cm, výška 1,85 cm **(*tab. 93:26*)**.

106. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový mírně prohnutý lučík je zdobený svislou linií protisměrných záseků v podobě písmene V. Spodek lučíku a nožka nesou metopovitou výzdobu. Patka nožky je zakončena drobným profilovaným knoflíkem. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 6,7 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 1,63 cm **(*tab. 94:1*)**.

107. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový mírně prohnutý lučík je zdobený soustavou svislých a šikmých rytých klikatek. Patka nožky je zakončena drobným kulovitým knoflíkem. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je téměř kompletní vinutí s třemi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 6,85 cm, max. šířka 1,2 cm, výška 1,65 cm **(*tab. 94:2, 157:1*)**.

108. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový mírně prohnutý lučík je zdobený svislou rytou klikatkou. Nožka nese metopovitou výzdobu. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní rozpletené čtyřzávitové vinutí s horní tětivou a částí odlomené jehly. Rozměry: délka 6,72 cm, max. šířka 1,22 cm, výška 2 cm **(*tab. 94:3*)**.

109. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový mírně prohnutý lučík je zdobený svislou rytou klikatkou. Spodní část lučíku nese metopovitou výzdobu, stejně jako nožka, jejíž patka je zakončena drobným profilovaným knoflíkem. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,2 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 1,52 cm **(*tab. 94:6, 156:13*)**.

110. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový litý lučík čtvercového průřezu nese ve spodní části metopovitou výzdobu, stejně jako nožka. Středová část lučíku je zdobená svislou linií tvořenou rytými půlobloučky. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí se spodní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 4,6 cm, max. šířka 1,05 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 94:7*)**.

111. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový mírně prohnutý lučík je ve spodní části zdobený metopovitými poli, stejně jako nožka. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je téměř kompletní vinutí s třemi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 4,6 cm, max. šířka 0,92 cm, výška 2,75 cm **(*tab. 94:4*)**.

112. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý litý lučík čtvercového průřezu nese ve spodní části metopovitou výzdobu, stejně jako nožka. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován pouze jeden závit, jehla chybí. Rozměry: délka 4,1 cm, max. šířka 0,52 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 94:5, 157:9*)**.

113. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý litý lučík kruhového průřezu nese ve spodní části metopovitou výzdobu, stejně jako nožka. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,65 cm, max. šířka 0,48 cm, výška 1,57 cm **(*tab. 94:8*)**.

114. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý litý lučík kruhového průřezu plynule přechází v nezdobenou nožku. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 5 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 94:9*)**.

115. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý litý lučík kruhového průřezu je ve spodní části zdobený příčným rýhováním, stejně jako patka nožky. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,3 cm, max. šířka 0,53 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 94:10, 157:10*)**.

116. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý litý lučík kapkovitého průřezu plynule přechází v metopovitě zdobenou obdélníkovou nožku. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,05 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 94:11*)**.

117. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík obdélníkového průřezu je ve spodní části zdobený příčným rýhováním, stejně jako patka nožky. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 3,4 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 3,38 cm **(*tab. 94:12*)**.

118. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík obdélníkového průřezu plynule přechází v nezdobenou nožku. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou a celou jehlou. Rozměry: délka 3,53 cm, max. šířka 1 cm, výška 1,83 cm **(*tab. 94:13*)**.

119. Zlomek metopovitě zdobené hrotité nožky jednodílné bronzové spony s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Rozměry: délka 2,3 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 94:14*)**.

120. Zlomek metopovitě zdobené hrotité nožky jednodílné bronzové spony s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Rozměry: délka 1,68 cm, max. šířka 0,53 cm **(*tab. 94:19*)**.

121. Zlomek metopovitě zdobené hrotité nožky jednodílné bronzové spony s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Rozměry: délka 1,5 cm, max. šířka 0,43 cm **(*tab. 94:20*)**.

122. Zlomek hrotité nožky zdobené na patce příčným rýhováním jednodílné bronzové spony s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 0,43 cm **(*tab. 94:15*)**.

123. Zlomek nezdobené hrotité nožky s drobným kulovitým knoflíkem na patce jednodílné bronzové spony s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 94:16*)**.

124. Zlomek nezdobené hrotité nožky jednodílné bronzové spony s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Rozměry: délka 1,9 cm, max. šířka 0,35 cm **(*tab. 94:17*)**.

125. Zlomek nezdobené hrotité nožky jednodílné bronzové spony s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Rozměry: délka 1,8 cm, max. šířka 0,4 cm **(*tab. 94:18*)**.

126. Fragment horní poloviny vícedílné postříbřené bronzové spony s podvázanou nebo klínovitou nožkou blížící se štítkovým sponám skupiny Schulze 194. Široký až čtvercovitě utvářený plechový lučík má nahoru vytaženou rýhovanou opěrnou destičku se základnou pro trojspirálovou konstrukci. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,2 cm, max. šířka 1,65 cm **(*tab. 94:21, 156:8*)**.

127. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík obdélníkového průřezu plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5 cm, max. šířka 0,57 cm, výška 1,92 cm **(*tab. 94:27*)**.

128. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík šestiúhelníkového průřezu plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,95 cm, max. šířka 0,5 cm, výška 1,85 cm **(*tab. 94:28*)**.

129. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík šestiúhelníkového průřezu plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,8 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 94:29*)**.

130. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík kosočtverečného průřezu plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 5,05 cm, max. šířka 0,5 cm, výška 2,12 cm **(*tab. 95:1*)**.

131. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík kosočtverečného průřezu plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku. Plný zachycovač má lehce ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován jeden závit na pravé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,85 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 95:2*)**.

132. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Páskový obloukovitě prohnutý lučík je ve spodní části zdobený příčným rýhováním, nožka zakončená na patce drobným kulovitým knoflíkem nese metopovitou výzdobu. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní vinutí s třemi závity, jehla chybí. Rozměry: délka 5,4 cm, max. šířka 1,08 cm, výška 2,55 cm **(*tab. 95:3*)**.

133. Ohnutá jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Široký páskový lučík obdélníkového průřezu je ve spodní části zdobený příčným rýhováním, nožka zakončená na patce kulovitým knoflíkem nese metopovitou výzdobu. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 3,62 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 2,75 cm **(*tab. 95:4*)**.

134. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík kosočtverečného průřezu plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku. Zachycovač je zcela odlomený. Z vinutí jsou zachovány dva závity na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 5,25 cm, max. šířka 1 cm, výška 2,08 cm **(*tab. 95:6*)**.

135. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík čtvercového průřezu plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku. Zachycovač je zcela odlomený. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,53 cm, max. šířka 0,57 cm, výška 1,97 cm **(*tab. 95:7*)**.

136. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík šestiúhelníkového průřezu plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku. Zachycovač je zcela odlomený. Zachováno je rozpletené vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 5,33 cm, max. šířka 1,43 cm, výška 3,47 cm **(*tab. 95:8*)**.

137. Jednodílná železná spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík kosočtverečného průřezu plynule přechází v nezdobenou nožku. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,35 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 95:5*)**.

138. Zlomek horní poloviny jednodílné stříbrné spony s dvěma závity vinutí a částí horní tětivy. Jehla chybí. Rozměry: délka 2,53 cm, max. šířka 1 cm **(*tab. 94:25*)**.

139. Ohnutá jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Litý lučík má polokruhový průřez, z vinutí jsou zachovány dva závity, jehla je odlomená. Rozměry: délka 2,5 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 94:22*)**.

140. Ohnutá jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Páskový lučík je mírně obloukovitě prohnutý, vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 1,95 cm, max. šířka 0,47 cm **(*tab. 94:23*)**.

141. Ohnutá jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Páskový lučík má obdélníkový průřez, vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 94:24*)**.

142. Zlomek horní poloviny jednodílné bronzové spony se střechovitě tvarovaným lučíkem se zesílenou polokruhovou hlavicí. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 1,23 cm **(*tab. 94:26*)**.

143. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Páskový lučík obdélníkového průřezu je zdobený svislou linií z rytých půloblouček. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,65 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 95:10*)**.

144. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Obloukovitě prohnutý páskový lučík je hraněný. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,1 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 95:11*)**.

145. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Litý lučík má čtvercový průřez, jeho spodní část se výrazně rozšiřuje. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,03 cm, max. šířka 1,2 cm **(*tab. 95:12*)**.

146. Jednodílná železná spona s odlomenou nožkou. Tyčinkovitý lučík se ve spodní části rozšiřuje, vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,8 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 95:13*)**.

147. Zlomek horní poloviny jednodílné železné spony. Tyčinkovitý lučík má obdélníkový průřez, zachováno je zkorodované kompletní vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 3,32 cm, max. šířka 1,52 cm **(*tab. 95:14*)**.

148. Zlomek horní poloviny dvojdílné železné spony. Tyčinkovitý lučík má rozšířenou hlavici se základnou s otvorem pro uchycení osky vinutí. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,28 cm, max. šířka 1,5 cm **(*tab. 95:9*)**.

149. Jehla s částí vinutí (dva závity) bronzové spony. Rozměry: délka 3,7 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 95:15*)**.

150. Jehla s kompletním rozpleteným vinutím s horní tětivou bronzové spony. Rozměry: délka 5,97 cm, max. šířka 1,8 cm **(*tab. 95:16*)**.

151. Fragment spodní části masivního ucha džbánu typů Radnóti 77–79 nebo amfory typu Raev 18b. Spodní část ucha je zakončena maskovitou ataší v podobě ženské hlavy s rozcuchanými vlasy a vystupujícími hadími hlavičkami (Medúza), v pozadí vystupuje dvojice perutí křídel. Střední část odlomeného ucha nese plastickou výzdobu v podobě letícího ptáka. Rozměry: délka 9,58 cm, šířka 2,8–4,75 cm, tloušťka 1,4 cm **(*tab. 91:18, 147:4*)**.

152. Mírně pomačkané plechové bronzové östlandské vědro typu E 43 s ostře odsazeným přehrnutým okrajem, který má na protilehlých stranách dva otvory pro záchytná poutka držadla, na jedné straně vyplněné zbytky odlomených nýtů. Držadlo nádoby a ataše chybí. Spodek nádoby je výrazně obloukovitě odsazený, dno je rovné. Rozměry: průměr okraje 25,7 cm, průměr výdutě 22,7 cm, průměr dna 14,5 cm, výška 17,2 cm **(*tab. 92:1*)**.

153. Bronzová naběračka typu E 161. Mísovitá část má kónický, směrem dolů se rozšiřující tvar s ven vyhnutým okrajem a výzdobou v podobě svazků rytých horizontálních rýh na výduti. Dno nese znaky reparace, kdy na původní rovné dno bylo pomocí páskového plechového prstence přiletováno jiné dno zdobené na spodní ploše výraznými soustruženými soustřednými kružnicemi. Ploché bronzové držadlo s typickými jazykovitými výstupky ve střední části je rozlomené, k mísovité části bylo připevněno pomocí kloubového mechanismu. Rozměry: délka nádoby 30,3 cm, výška 6,4 cm, průměr okraje mísovité části 14,5 cm, průměr dna 14,7 cm **(*tab. 92:2*)**.

154. Závěsná římská bronzová lampa typu Loeschcke XXII nebo Iványi XXXVI s kruhovým tělem a rourkovitě vytaženým hořákem s kruhovým otvorem pro knot a obdélným otvorem v kanálku. Lampa je opatřena jednoduchým páskovým uchem s očkem pro závěs na horním okraji, další dvě vystupující očka k uchycení řetízku závěsu se nacházejí po stranách těla kahanu. Dno lampy je zdobené vysoustruženými soustřednými kružnicemi. Rozměry: 9,9 × 5,55 cm, výška 3,15 cm, průměr ouška 1,35 × 1,7 cm **(*tab. 95:17, 147:5*)**.

155. Fragment bronzového rozdělovače řemení římskoprovinciálního koňského postroje kruhového tvaru zdobený plastickými soustřednými kružnicemi s jedním zachovaným očkem a obdélným mezičlánkem. Rozměry: 4,22 × 3,75 cm, max. tloušťka 0,57 cm **(*tab. 96:23*)**.

156. Železný nůž s odsazenou čepelí a dlouhým trnem pro nasazení rukojeti. Hrot čepele je odlomený. Rozměry: délka 8,75 cm, max. šířka 2,2 cm, délka trnu 2,5 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 96:32, 162:5*)**.

157. Ohnutá bronzová šicí jehla kruhového průřezu s protáhlým oválným ouškem. Rozměry: délka 5,85 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 96:2*)**.

158. Zlomek spodní části bronzové šicí jehly kruhového průřezu. Rozměry: délka 3,75 cm, tloušťka 0,3 cm **(*tab. 96:3*)**.

159. Ohnutý bronzový vřetenový háček s hladkým povrchem. Rozměry: délka 3,55 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 96:6*)**.

160. Ohnutý bronzový vřetenový háček s tordovanou horní polovinou těla. Rozměry: délka 4,6 cm, tloušťka 0,22 cm **(*tab. 96:4*)**.

161. Ohnutý bronzový vřetenový háček s tordovanou spodní polovinou těla. Rozměry: délka 4,15 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 96:5*)**.

162. Fragment spodní poloviny ohnutého bronzového vřetenového háčku s tordovaným tělem. Rozměry: délka 3,2 cm, tloušťka 0,18 cm **(*tab. 96:7*)**.

163. Bronzový sekerkovitý závěsek typu Kokowski 3 ve tvaru rovnoramenného trojúhelníka s dlouhým obloukovitým ostřím. Levá část spodního okraje je sekundárně ohnutá dovnitř. Rozměry: 2,88 × 2,5 cm, průměr ouška 0,3 cm **(*tab. 96:14, 158:12*)**.

164. Bronzová jehlice s hlavicí profilovanou kulovitými a soudkovitými prvky a vícenásobně profilovaným spodním prstencem varianty Beckmann IVa, 64. Rozměry: délka 7,7 cm, max. šířka 0,85 cm, tloušťka 0,4 cm **(*tab. 96:1, 158:31*)**.

165. Bronzová opasková přezka s rámečkem ve tvaru protáhlého písmene D blížící se typu Madyda-Legutko D 24. Zachován je také celý úzký jazýček. Rozměry: 2,2 × 2,13 cm **(*tab. 96:20*)**.

166. Obdélníková bronzová příchytná destička s třemi nýty v řadě nad sebou z větší opaskové přezky s obdélníkovitým rámečkem typu Madyda-Legutko G 27 nebo G 37. Rozměry: 2,55 × 4,13 cm, tloušťka 0,85 cm **(*tab. 96:17*)**.

167. Dvě obdélníkové bronzové příchytné destičky blíže neurčitelných opaskových přezek se dvěma nýty při vnějším okraji. Rozměry: 3,7 × 2,48 cm, tloušťka 0,92 cm a 3,22 × 2,32 cm, tloušťka 0,58 cm **(*tab. 96:18–19*)**.

168. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 2.2. Jeho horní část má trapézovitý tvar s jedním nýtem, směrem dolů se zužuje a konec je opatřen profilovaným ozdobným kulovitým knoflíkem. Rozměry: délka 3,45 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 96:15*)**.

169. Masivní ozdobný bronzový nýt s kloboučkovitou hlavicí z řemene koňského postroje nebo opasku. Rozměry: výška 1,6 cm, průměr hlavičky 3,3 cm **(*tab. 96:22*)**.

170. Ozdobný bronzový nýt s plochou kloboučkovitou hlavicí z řemene koňského postroje nebo opasku. Rozměry: výška 1,08 cm, průměr hlavičky 1,5 cm **(*tab. 96:21*)**.

171. Bronzová pinzeta s rovnoměrně se rozšiřujícími rameny typu Beilke-Voigt I. Rozměry: délka 3,35 cm, max. šířka 1 cm **(*tab. 96:12*)**.

172. Bronzová pinzeta s rovnými rameny typu Beilke-Voigt II. Horní část ramen je zdobená trojicí rytých horizontálních linií. Rozměry: délka 3,88 cm, max. šířka 1,32 cm **(*tab. 96:11, 158:21*)**.

173. Ohnutá bronzová pinzeta s rovnými rameny typu Beilke-Voigt II. Celá vnější plocha ramen je zdobená svazky rytých horizontálních linií (pět až šest v jednom svazku). Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 1,1 cm **(*tab. 96:13*)**.

174. Zlomek bronzové pinzety (?). Zachována je kulovitě utvářená horní část s fragmentem jednoho páskového ramena. Rozměry: délka 1,88 cm, max. šířka 0,9 cm **(*tab. 96:8*)**.

175. Zlomek bronzové pinzety (?). Zachována je kulovitě utvářená horní část s fragmenty obou páskových ramen. Rozměry: délka 1,73 cm, max. šířka 0,95 cm **(*tab. 96:9*)**.

176. Bronzová pinzeta (?) s kulovitě utvářenou horní částí a dvěma páskovými rameny s odlomenými konci. Rozměry: délka 3,35 cm, max. šířka 1,73 cm **(*tab. 96:10*)**.

177. Zlomek bronzového řetízku ze závěsu picího rohu složený ze spojených kroužků. Rozměry: délka 2,27 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 96:25*)**.

178. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené velmi krátkými destičkami s jedním nýtem typu Andrzejowski S.10. Spodní část jedné z destiček je odlomená. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 0,43 cm **(*tab. 96:16*)**.

179. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 3,37 × 3,2 cm, tloušťka 0,53 cm **(*tab. 96:26*)**.

180. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2,5 × 2,45 cm, tloušťka 0,6 cm **(*tab. 96:27*)**.

181. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2,2 cm, tloušťka 0,7 cm **(*tab. 96:28*)**.

182. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 1,55 cm, tloušťka 0,55 cm **(*tab. 96:29*)**.

183. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 1,5 cm, tloušťka 0,52 cm **(*tab. 96:30*)**.

184. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 1,45 cm, tloušťka 0,45 cm **(*tab. 96:31*)**.

185. Bronzový předmět vrtulovitého tvaru se středovým otvorem neznámého účelu. Rozměry: 4,08 × 1,38 cm, max. tloušťka 0,37 cm **(*tab. 96:24*)**.

186. Drobný odštěpek okraje blíže neurčitelné skleněné nádoby ze světle zeleného skla. Rozměry: 1,17 × 1,05 cm **(*tab. 97:47*)**.

187. Zlomek tmavě zeleného skleněného tordovaného náramku téměř kruhového průřezu typu Riha 3.31. Rozměry: délka 3,42 cm, tloušťka 1,1 cm **(*tab. 97:1, 158:6*)**.

188. Zlomek hladkého nezdobeného skleněného náramku o průřezu ve tvaru písmene D ze světle zeleného skla typů Riha 3.33–3.34. Rozměry: délka 3,4 cm, tloušťka 0,85 cm **(*tab. 97:2, 158:7*)**.

189. Dvojkónický bronzový korálek. Rozměry: 1,45 × 1,17 cm, průměr otvoru 0,5 cm **(*tab. 97:5*)**.

190. Soudkovitý skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 14. Rozměry: 1,3 × 1,12 cm, průměr otvoru 0,32 cm **(*tab. 97:6, 159:31*)**.

191. Polovina soudkovitého skleněného korálku z tmavě modrého skla typu T-M 14. Rozměry: 1,28 × 1,02 cm, průměr otvoru 0,3 cm **(*tab. 97:7*)**.

192. Soudkovitý skleněný korálek tmavě modré barvy typu T-M 23. Rozměry: 0,72 × 0,65 cm, průměr otvoru 0,18 cm **(*tab. 97:15, 159:34*)**.

193. Soudkovitý skleněný korálek tmavě modré barvy typu T-M 23. Rozměry: 0,33 × 0,35 cm, průměr otvoru 0,1 cm **(*tab. 97:24*)**.

194. Polovina soudkovitého skleněného korálku tmavě modré barvy typu T-M 23. Rozměry: 0,45 × 0,33 cm, průměr otvoru 0,14 cm **(*tab. 97:25*)**.

195. Soudkovitý skleněný korálek červené barvy typu T-M 28. Rozměry: 0,7 × 0,87 cm, průměr otvoru 0,12 cm **(*tab. 97:16, 159:37*)**.

196. Větší kroužkový skleněný korálek tmavě modré barvy typu T-M 47. Rozměry: 1,18 × 0,92 cm, průměr otvoru 0,38 cm **(*tab. 97:9*)**.

197. Větší kroužkový skleněný korálek tmavě modré barvy typu T-M 47. Rozměry: 1,05 × 0,58 cm, průměr otvoru 0,37 cm **(*tab. 97:10, 159:46*)**.

198. Větší kroužkový skleněný korálek tmavě modré barvy typu T-M 47. Rozměry: 1 × 0,63 cm, průměr otvoru 0,3 cm **(*tab. 97:11, 159:44*)**.

199. Větší kroužkový skleněný korálek tmavě modré barvy typu T-M 47. Rozměry: 0,85 × 0,5 cm, průměr otvoru 0,35 cm **(*tab. 97:12, 159:42*)**.

200. Polovina většího kroužkového skleněného korálku tmavě modré barvy typu T-M 47. Rozměry: 0,9 × 0,68 cm, průměr otvoru 0,37 cm **(*tab. 97:13*)**.

201. Polovina většího kroužkového skleněného korálku tmavě modré barvy typu T-M 47. Rozměry: 0,95 × 0,27 cm, průměr otvoru 0,55 cm **(*tab. 97:14*)**.

202. Dvojkónický vícehranný skleněný korálek ze žlutozeleného skla podobný typům T-M 56–57. Rozměry: 0,88 × 0,7 cm, průměr otvoru 0,2 cm **(*tab. 97:42, 159:41*)**.

203. Polovina dvojkónického vícehranného skleněného korálku z bílého skla typu T-M 56. Rozměry: 0,85 × 0,43 cm, průměr otvoru 0,35 cm **(*tab. 97:43*)**.

204. Zploštělý dvojkónický čočkovitý skleněný korálek z modrého skla přibližně typu T-M 60. Rozměry: 0,6 × 0,37 cm, průměr otvoru 0,13 cm **(*tab. 97:22, 159:39*)**.

205. Zploštělý dvojkónický čočkovitý skleněný korálek z modrého skla přibližně typu T-M 60. Rozměry: 0,58 × 0,28 cm, průměr otvoru 0,12 cm **(*tab. 97:23, 159:40*)**.

206. Protáhlý dvojkónický kuželovitý skleněný korálek z tmavě zeleného skla typu T-M 64. Rozměry: 0,65 × 0,8 cm, průměr otvoru 0,1 cm **(*tab. 97:19, 159:21*)**.

207. Protáhlý dvojkónický kuželovitý skleněný korálek z tmavě zeleného skla typu T-M 64. Rozměry: 0,6 × 0,65 cm, průměr otvoru 0,15 cm **(*tab. 97:20, 159:25*)**.

208. Dvojkónický skleněný korálek z tmavě zeleného skla typu T-M 65. Rozměry: 1,87 × 0,87 cm, průměr otvoru 0,6 cm **(*tab. 97:4, 159:48*)**.

209. Dvojkónický skleněný korálek z neprůhledného bílého skla typu T-M 66. Rozměry: 1,93 × 1,35 cm, průměr otvoru 0,55 cm **(*tab. 97:3, 159:30*)**.

210. Protáhlý kuželovitý skleněný korálek z tmavě modrého skla vzdáleně připomínající typ T-M 80. Rozměry: 0,63 × 1 cm, průměr otvoru 0,2 cm **(*tab. 97:44, 159:23*)**.

211. Protáhlý kuželovitý skleněný korálek z tmavě modrého skla se svislým středovým prožlabením vzdáleně připomínající typ T-M 80. Rozměry: 1 × 1,17 cm, průměr otvoru 0,15 cm **(*tab. 97:45, 159:22*)**.

212. Tyčinkovitý podlouhlý skleněný korálek šestiúhelníkového průřezu tmavě modré barvy typu T-M 118. Rozměry: 0,45 × 1,1 cm, průměr otvoru 0,12 cm **(*tab. 97:28, 159:15*)**.

213. Polyedrický skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 1,13 × 1,05 cm, průměr otvoru 0,37 cm **(*tab. 97:30*)**.

214. Polyedrický skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,8 × 1,1 cm, průměr otvoru 0,4 cm **(*tab. 97:31, 159:58*)**.

215. Polyedrický skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,8 × 1,1 cm, průměr otvoru 0,28 cm **(*tab. 97:32, 159:66*)**.

216. Polyedrický skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,7 × 1 cm, průměr otvoru 0,22 cm **(*tab. 97:33, 159:61*)**.

217. Polyedrický skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,65 × 0,6 cm, průměr otvoru 0,2 cm **(*tab. 97:37, 159:52*)**.

218. Polyedrický skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,57 × 0,55 cm, průměr otvoru 0,12 cm **(*tab. 97:38, 159:53*)**.

219. Polyedrický skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,48 × 0,63 cm, průměr otvoru 0,15 cm **(*tab. 97:39, 159:54*)**.

220. Polovina polyedrického skleněného korálku z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,85 × 1,13 cm, průměr otvoru 0,2 cm **(*tab. 97:34*)**.

221. Polovina polyedrického skleněného korálku z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,8 × 0,9 cm, průměr otvoru 0,38 cm **(*tab. 97:35, 159:63*)**.

222. Polovina polyedrického skleněného korálku z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,45 × 1 cm, průměr otvoru 0,16 cm **(*tab. 97:36, 159:55*)**.

223. Polovina polyedrického skleněného korálku z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,72 × 0,83 cm, průměr otvoru 0,17 cm **(*tab. 97:40*)**.

224. Polovina polyedrického skleněného korálku z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,77 × 0,67 cm, průměr otvoru 0,33 cm **(*tab. 97:41*)**.

225. Dvojkónický vícehranný skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 1,03 × 0,93 cm, průměr otvoru 0,38 cm **(*tab. 97:29, 159:69*)**.

226. Šroubovitý skleněný korálek z modrého skla typu T-M 152. Rozměry: 0,7 × 1,3 cm, průměr otvoru 0,28 cm **(*tab. 97:27, 159:18*)**.

227. Fragment šroubovitého skleněného korálku z modrého skla typu T-M 152. Rozměry: 0,6 × 0,43 cm, průměr otvoru 0,16 cm **(*tab. 97:26, 159:17*)**.

228. Nižší soudkovitý skleněný korálek z tmavě modrého skla zhruba typu T-M 261b s vyrytou nepravidelnou vlnovkou, v níž chybí původní pastovitá výplň. Rozměry: 1,45 × 1,05 cm, průměr otvoru 0,38 cm **(*tab. 97:8, 159:29*)**.

229. Vázičkovitý dvojkónický skleněný korálek z tmavě hnědého skla s plasticky vystupující ostrou vlnicí nanesenou žlutou pastou typu T-M 335. Rozměry: 0,9 × 1,05 cm, průměr otvoru 0,27 cm **(*tab. 97:21, 159:36*)**.

230. Zploštělý kapkovitý skleněný korálek tmavě modré barvy. Rozměry: 0,63 × 1,15 cm, průměr otvoru 0,13 cm **(*tab. 97:17, 159:19*)**.

231. Zploštělý kapkovitý skleněný korálek tmavě zelené barvy. Rozměry: 0,6 × 0,87 cm, průměr otvoru 0,15 cm **(*tab. 97:18, 159:24*)**.

232. Zlomek neurčitelného skleněného korálku tmavě zelené barvy. Rozměry: 0,55 × 0,48 cm **(*tab. 97:46*)**.

233. Fragment ozdobného obložení rukojeti kovového nástroje zdobený rytými koncentrickými kroužky. Rozměry: 1,45 × 1,25 cm, tloušťka 0,3 cm **(*tab. 97:48*)**.

234. Fragment výduti nádoby terry sigillaty, snad z nezdobeného pásu mezi okrajem a vejcovcem mísy Drag. 37; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 2,6 cm, šířka 2,4 cm, max. délka 3,5 cm, síla 0,6–0,8 cm). Rheinzabern (?); 145/150–260.

235. Fragment výduti reliéfní nádoby terry sigillaty (Drag. 37?); materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch červenohnědý, zčásti setřelý, matný lesk (max. délka 1,1 × 1 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba: malý relikt neurčitelného motivu. Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století **(*tab. 97:49, 144:14*)**.

236. Malý fragment terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch červenohnědý, mírně obitý, matný lesk (max. délka 1,7 × 1,1 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

237. Fragment z okraje mísovité nádoby terry sigillaty (Drag. 37?), vně odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, dobře zachovalý, matný lesk (vnitřní průměr ústí cca 18 cm, výška 1,7 cm, šířka 2,5 cm, max. délka 2,7 cm, síla neměřitelná). Rheinzabern (?); 145/150–260.

238. Malý fragment terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru, zevnitř odštípnutý, vně snad stopy zničené reliéfní výzdoby; materiál méně kvalitní, vrstevnatý, oranžové barvy; povrch červenohnědý, obitý, matný lesk (max. délka 2,2 × 1,8 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf/Pfaffenhofen?); 2.–3. století. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu mají také fragmenty č. 239, 243, 244 a 245.

239. Malý fragment terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch červenohnědý, obitý, matný lesk (max. délka 2,4 × 0,8 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf/Pfaffenhofen?); 2.–3. století. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu mají také fragmenty č. 238, 243, 244 a 245.

240. Fragment terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, mírně obitý, matný lesk (max. délka 1,3 × 0,9 cm, síla 0,55 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

241. Fragment terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (max. délka 1,6 × 1,4 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

242. Fragment z těla nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch světle hnědočervený, místy

obitý, matný lesk (max. délka 3,1 × 2,5 cm, síla 0,7–0,8 cm). Vně na povrchu dvě křížící se druhotně ryté linie – pravděpodobně část graffita (X formy?). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260 **(*tab. 97:53, 143:30*)**.

243. Malý fragment z nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru, zevnitř odštípnutý; materiál vrstevnatý, oranžové barvy; povrch červenohnědý, obitý, matný lesk (max. délka 2,1 × 1,3 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf/Pfaffenhofen?); 2.–3. století. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu mají také fragmenty č. 238, 239, 244 a 245.

244. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37; materiál méně kvalitní, vrstevnatý, oranžové barvy; povrch červenohnědý, značně obitý a setřelý, matný lesk (výška 3,1 cm, šířka 3,8 cm, max. délka 4,1 cm, síla 0,9–1 cm). Reliéfní výzdoba (dosti setřelá a velmi špatně čitelná): snad část postavy Minervy s oštěpem Kellner 1981: typ 1 (= Kiss: Taf. 4:5) nebo s menší pravděpodobností část mužské postavy s helmou a holí Gabler – Kellner 1993: typ 104 (= Kiss: Taf. 5:13); část rovnoběžného motivu snad list Kellner 1981: typ 48–49/ Kellner 1993: typ 143 (= Kiss: Taf. 6:51) nebo dvojitá tyčinka Gabler – Kellner 1993: typy 168–171 (= Kiss: Taf. 6:85–86); na jednom konci menší rozetka buď Gabler – Kellner 1993: typ 150 (= Kiss: Taf. 6:69), nebo spíše typ Pfaf. 22 (= Kiss: Taf. 6:68), na druhém konci větší rozetka typ Pfaf. 9 (= Kiss: Taf. 6:70) nebo Pfaf. 21. Westerndorf/Pfaffenhofen (?); 175/180–250/275 **(*tab. 97:50, 144:9*)**. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu mají také fragmenty č. 238, 239, 243 a 245.

245. Okraj mísy terry sigillaty Drag. 37; materiál méně kvalitní, oranžové barvy; povrch červenohnědý, obitý, matný lesk (průměr ústí 22–26 cm, výška 3 cm, šířka 3,7 cm, max. délka 4,1 cm, síla 0,8–0,9 cm). Westerndorf/Pfaffenhofen (?); 175/180–250/275 **(*tab. 97:52*)**. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu mají také fragmenty č. 238, 239, 243 a 244.

246. Šest malých fragmentů terry sigillaty z nádob neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutých; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený nebo červenohnědý, místy poškrábaný či obitý, matný lesk (max. délka 1,8 × 1,2 cm, 1,7 × 1,2 cm, 1,5 × 1 cm, 1,2 × 1,1 cm, 1,2 × 1,1 cm, 1 × 0,8 cm; síla neměřitelná). Neurčitelné fragmenty (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

247. Malý fragment terry sigillaty z vně ovaleného okraje nádoby neurčitelného tvaru; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch světle hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška = max. délka 1,4 cm, šířka 1,1 cm, síla 0,55 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

248. Deset malých fragmentů terry sigillaty z nádob neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutých; materiál homogenní, barvy hnědočervené (2–4, 6, 8), oranžové (1, 7, 9–10) až žlutooranžové (5); povrch hnědočervený nebo červenohnědý, místy poškrábaný či obitý, matný lesk (max. délka 2,1 × 1,7 cm, 1,7 × 1,1 cm, 1,6 × 0,8 cm, 1,6 × 1,1 cm, 1,2 × 1 cm, 1,3 × 1 cm, 1,2 × 0,6 cm, 1,2 × 0,7 cm, 0,9 × 0,7 cm, 0,7 × 0,6 cm; síla neměřitelná). Neurčitelné fragmenty (1 dle materiálu Westerndorf/Pfaffenhofen?, 2–4, 6–10 dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?, 5 dle materiálu Pfaffenhofen?); 2.–3. století.

249. Fragment terry sigillaty ze zevnitř ovaleného okraje s vnitřní stranou bez povlaku a s vně odlomeným žebrem – mortaria pravděpodobně Drag. 45 (ale výrazně vně rozevřeného) O&P: 216–217, Pl. LXXIV; *Webster 1996*, 55–56, Fig. 40B; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch světle červenohnědý, místy obitý, matný lesk (výška 4,2 cm, šířka 5,1 cm, max. délka 6,2 cm, síla 0,7–1,2 cm). Neurčitelný fragment; 2.–3. století **(*tab. 97:51, 144:26*)**.

250. Zlomek okraje džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s kyjovitě zesíleným okrajem s rovně seřezanou horní plochou a dvojicí rytých oběžných linií na hrdle. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 98:2*)**.

251. Tři fragmenty zvlněných páskových uch džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 98:3*)**.

252. Zlomek výdutě džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky zdobený krátkými šikmými záseky v horizontálních řadách. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

253. Dva fragmenty odsazených den džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s oběžnými rýhami na spodku. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

254. Zlomek odsazeného dna prstencové misky římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s plastickou prstencovou nožkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

255. Zlomek límcovitě ven vytaženého okraje mortaria římskoprovinciální glazované keramiky se zdrsněnou vnitřní stěnou, vystupujícími drobnými kamínky a relikty tmavě zelené glazury na vnitřní straně. Vnější povrch je žlutooranžový hlazený. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 98:4*)**.

256. Dva zlomky zatažených zesílených okrajů prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s částí výdutě se zachovaným plastickým oběžným prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí (***tab. 97:56, 98:1***).

257. Šest fragmentů zatažených zesílených okrajů prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 97:57*)**.

258. Čtyři fragmenty spodků prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s výzdobou vyškrabávaných krátkých rýžek (v jednom případě také s dochovaným plastickým oběžným prstencem). Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 97:54–55*)**.

259. Osm fragmentů výdutí prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s dochovaným plastickým oběžným prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

260. Dva fragmenty nezdobených výdutí misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

261. Tři zlomky odsazených den prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s plastickou prstencovou nožkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

262. Fragment masivního ven vytaženého okraje s rovnou horní plochou zásobnice římskoprovinciální drsné šedé keramiky tmavě šedého odstínu s hrubě hlazeným povrchem. Materiál: hrubší písčitá hlína s kamínky a slídou **(*tab. 98:6*)**.

263. Zlomek horní části esovitě profilované mísy germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu s ven vyhnutým zesíleným okrajem a výzdobou hřebenovou vícenásobnou vlnicí na maximální výduti. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku **(*tab. 98:7*)**.

264. Pět fragmentů mírně ven vytažených okrajů mísy germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku.

265. Zlomek zataženého okraje misky germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu s výzdobou

hřebenovou vícenásobnou vlnicí těsně pod okrajem. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku **(*tab. 100:3*)**.

266. Zlomek masivního okraje zásobnice s okružím s rovnou horní plochou germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: plavená hlína s příměsí písku, drobných kamínků a slídy **(*tab. 98:5*)**.

267. Devět fragmentů výdutí mís germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky světle i tmavě šedých odstínů povrchu s výzdobou hřebenovou vícenásobnou vlnicí. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku a slídy **(*tab. 100:4–9*)**.

268. Pět fragmentů odsazených den větších nádob germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku.

269. Osm zlomků nezdobených výdutí větších nádob germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku.

270. Tři fragmenty kyjovitě zesílených ven vyhnutých okrajů terin germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy.

271. Zlomek zataženého okraje misky germánské v ruce zhotovené keramiky s černě leštěným povrchem zdobený na podhrdlí jednořadým ozubeným kolečkem použitým třikrát až čtyřikrát (meandr). Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy **(*tab. 98:9*)**.

272. Zlomek části kónické misky germánské hrubé v ruce zhotovené keramiky s límcovitě ven vytaženým okrajem a mírně odsazeným dnem tmavě hnědého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

273. Patnáct fragmentů zatažených okrajů misek germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

274. Zlomek horní části esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu s ven vyhnutým okrajem a výzdobou v podobě protisměrných záseků (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti) pod horizontální rýhou na maximální výduti. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 98:8*)**.

275. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

276. Čtyřicet čtyři fragmentů ven vyhnutých nezdobených okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky černých, hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 98:12, 99:1*)**.

277. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený žlábkovaným meandrovým motivem. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 99:8*)**.

278. Čtyři fragmenty výdutí terin germánské v ruce zhotovené keramiky s tmavě šedým hlazeným povrchem zdobené širokými svislými žlábky. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

279. Čtyři fragmenty výdutí terin germánské v ruce zhotovené keramiky s černým hlazeným povrchem zdobené horizontálními rýhami. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

280. Zlomek výdutě teriny nebo misky germánské v ruce zhotovené keramiky se světle šedým hlazeným povrchem zdobený přesekávanými plastickými lištami. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 98:11*)**.

281. Zlomek výdutě menší misky germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený řadami bradavkovitých výčnělků (barbotino). Materiál: jemně písčitá hlína s příměsí slídy.

282. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky se světle šedým hlazeným povrchem zdobený plastickým oválným výčnělkem ohraničeným obloukem ozubeným kolečkem a svazky jemných rýsovaných horizontálních rýh nad ním. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 99:3*)**.

283. Dva fragmenty výdutí terin germánské v ruce zhotovené keramiky s černým hlazeným povrchem zdobené oválnými plastickými výčnělky. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

284. Dva fragmenty výdutí terin germánské v ruce zhotovené keramiky s hnědošedým a tmavě hnědým hlazeným povrchem zdobené protisměrnými brázdovanými poli. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 99:4–5*)**.

285. Zlomek výdutě hrncovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený listovitým kolkem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 98:10*)**.

286. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený velkými dutými kruhovými kolky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 99:2*)**.

287. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený velkým kruhovým důlkem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 100:10*)**.

288. Zlomek výdutě hrncovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobený rytými liniemi ohraničenými širokým podkovovitým žlábkem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

289. Čtyři fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého a hnědošedého odstínu povrchu zdobené zavěšovanými trojúhelníky vyplňovanými klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 99:6–7*)**.

290. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený klínovitými vrypy. Materiál: jemná písčitá hlína s kamínky.

291. Devět fragmentů výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených protisměrnými šikmými záseky v horizontálním pásu na maximální výduti (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 99:11–13*)**.

292. Deset fragmentů výdutí hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 99:14*)**.

293. Dvacet jedna fragmentů výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobených plošným rýhováním (vodorovné a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 99:9–10*)**.

294. Zlomek výdutě hrncovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený hustým svislým jemným rýhováním. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

295. Osm fragmentů výdutí hrncovitých a mísovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu

zdobených hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 100:2*)**.

296. Čtyři fragmenty výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobené vysokými rytými vlnicemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 100:1*)**.

297. Šestnáct fragmentů výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 100:11–12*)**.

298. Pět fragmentů výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobených nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 99:15–16*)**.

299. Devět set padesát nezdobených fragmentů z výdutí nádob standardní a hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

300. Zlomek kolínkovitého ucha esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

301. Třicet šest fragmentů odsazených den hrnců a mís germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

302. Čtyři fragmenty nožek terin germánské v ruce zhotovené keramiky s černým hlazeným povrchem. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

303. Tři fragmenty vyšších nožek mís germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

304. Zlomek dovnitř zataženého okraje mísovitého cedníku germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu s částí perforované stěny. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

305. Zlomek ven vyhnutého okraje cedníku germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu s částí perforované stěny. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 100:13*)**.

306. Deset fragmentů perforovaných výdutí cedníků germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedých a šedohnědých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků a slídy **(*tab. 100:14–15*)**.

307. Dva bochánkovité keramické přesleny germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobené po obvodu dna šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 100:16*)**.

308. Šedesát tři keramických přeslenů kónického, dvojkónického, bochánkovitého a kulovitého tvaru germánské v ruce zhotovené keramiky šedých a hnědých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

309. Hliněné závaží tkalcovského stavu kuželovitého tvaru bez viditelného otvoru k zavěšení. Rozměry: výška 9,5 cm, průměr základny 6,5 cm **(*tab. 100:17*)**.

71. Strážnice II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2010–2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota (1–12, 14–15, 17–33, 35–43, 45–65, 67–69, 71–97, 99–100, 103–104, 106–131, 133–143, 145–162); soukromá sbírka Ondřej Raška, Strážnice (13, 44, 66, 70, 98, 101–102, 105, 132, 144); anonymní nálezce (16); soukromá sbírka Karel Fryc, Veselí nad Moravou (34).

1. Mince (J. M.). Římská republika, C. Piso L. F. Frvgi, Řím, denár, 67 př. n. l.
A: Ověnčená hlava doprava, vlevo nečitelná značka
R: Téměř nečitelný jezdec doprava, opis nečitelný
Ag; 16,50/16,00 mm; 3,150 g
RRC, 407, č. 419–436, jako Pl. L:17–18
(*tab. 101:1*)

2. Mince (J. M.). Vespasianus, Řím, denár, 75
A: Ověnčená hlava Vespasiana doprava, IMP CAESAR-VESPASIANVS AVG
R: Sedící Securitas doleva s pozvednutou levou rukou, PON MAX-TR P COS VI
Ag; 19,50/19,10 mm; 2,923 g
RIC 2, 114, č. 774, Pl. 7:774
(*tab. 101:2*)

3. Mince (J. M.). Vespasianus, Řím, denár, 76
A: Ověnčená hlava Vespasiana doprava, IMP CAESAR-VESP[ASIAN] VS AVG
R: Sedící Pax doleva drží ratolest, [PON MAX]-TR P COS VI[I]
Ag; 18,10/18,50 mm; 2,860 g
RIC 2, 120, č. 852, Pl. 9:852
(*tab. 101:3*)

4. Mince (J. M.). Titus, ražba za Vespasiana, Řím, denár, 75
A: Ověnčená hlava Vespasiana doprava, T CAESAR-IMP VESP[ASIANVS]
R: Sedící Pax doleva drží ratolest, PONTIF-TR P C[OS] IIII
Ag; 18,20/18,00 mm; 2,950 g
RIC 2, 115, č. 783, Pl. 7:783
(*tab. 101:4*)

5. Mince (J. M.). Titus, ražba za Vespasiana, Řím, denár, 79–80
A: Ověnčená hlava doprava, IMP TITVS CAES VESPASIAN AVG P M
R: Slon kráčející doleva, TRP IX IMP XV COS VIII PP
Ag; 17,29/17,15 mm; 2,762 g
RIC 2, 119, č. 22a
(*tab. 101:5*)

6. Mince (J. M.). Traianus, denár, 114–117
A: Ověnčené oděné poprsí doprava, IMP CAES NER TRAIANO OPTIMO AVG GER DAC
R: Nahý Genius stojící čelně, hlava hledící vlevo, držící pateru v pravé ruce a obilné klasy v levé ruce, P M TR P COS VI P P SPQR
Ag; 20,00/18,48 mm; 2,894 g
RIC 2, 268, č. 347
(*tab. 101:6*)

7. Mince (E. K.). Traianus, Řím, denár, 101–102
A: Hlava vpravo, věnec, (IMP CAES) NERVA TRAIAN AVG GERM
R: Nečitelný obraz a legenda
Ag; 18,81/19,26 mm; 2,558 g; provrtaný otvor ve středu
(*tab. 101:7*)

8. Mince (J. M.). Hadrianus, Řím, denár, 119–122 (nebo později)
A: Ověnčené poprsí Hadriana doprava s drapérií na levém rameni, IMP CAESAR TRAIAN H-ADRIANVS [AVG]
R: Sedící Roma v přilbě doleva drží svislé kopí a Viktorii, za trůnem štít, P M TR-P-COS III
Ag; 18,20/17,30 mm; 2,810 g
RIC 2, 349, č. 77b; BMC RE 3, 259, č. 140, jako Pl. 49:19
(*tab. 101:8*)

9. Mince (J. M.). Hadrianus, Řím, denár, 130–131
A: Prostovlasá hlava doprava, HADRIANVS AVGVSTVS
R: Securitas stojící doleva, drží žezlo, levou rukou se dotýká hlavy, SECVR PVB COS III P P
Ag; 16,02/18,35 mm; 3,211 g
RIC 2, 363, č. 221
(*tab. 101:9*)

10. Mince (J. M.). Sabina, ražba za Hadriana, Řím, denár, 117–136 (?), skupina III
A: Oděné poprsí Sabiny s diadémem doprava, SABINA AVGVSTA--HADRIANI AVG P P
R: Sedící Concordia doleva drží pateru a levou rukou se opírá o sloup, CONCOR-DIA AVG
Ag; 18,30/17,20 mm; 2,650 g
RIC 2, 387, č. 398; BMC RE 3, 354, č. 904, jako Pl. 64:16
(*tab. 101:10*)

11. Mince (J. M.). Antoninus Pius, Řím, as, 153–154
A: Ověnčená hlava Antonina Pia doprava, ANTONINVS AVG-PIVS P P TR P XVII
R: Stojící Annona čelně hledí doleva, pravá ruka nad modiem, levá ruka nad košem s ovocem, AN-NON-A AVG COS IIII
AE; 28,00/26,50 mm; 15,010 g; tmavě hnědá patina
RIC 3, 141, č. 921, Pl. VI:123; BMC RE 4, 326, č. 1950, jako Pl. 47:14
(*tab. 101:11*)

12. Mince (J. M.). Antoninus Pius, Řím, as, 145–161
A: Ověnčená hlava Antonina Pia doprava, [ANTONINVS] AVG-PI[VS P P TR P COS IIII]
R: Stojící Pietas v závoji doleva s pozdviženou pravou rukou, PIE-T--AS AVG, po stranách S-C
AE; 28,50/27,30 mm; 14,270 g; hnědá patina
RIC 3, 130, č. 823; BMC RE 4, 284, č. 1753, jako Pl. 42:13
(*tab. 101:12*)

13. Mince (J. M.). Faustina junior, ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 149–152
A: Oděné poprsí Faustiny junior doprava, FAVSTINA AVG ANTO--NINI AVG PII FIL
R: Stojící Concordia vpravo drží v levé ruce roh hojnosti a v pravé ruce konec nařasené sukně, CONCOR-DIA
Ag; 19,70/16,60 mm; 1,969 g
RIC 3, 93, č. 500b, Pl. 4:94
(*tab. 101:13*)

14. Mince (J. M.). Faustina junior, ražba za Marca Aurelia, Řím, denár, 161–176
A: Oděné poprsí Faustiny junior doprava, FAVSTINA-AVGVSTA
R: Stojící Laetitia doleva drží dlouhé žezlo a věnec, LAET-I-TIA
Ag; 17,20/17,30 mm; 2,800 g
RIC 3, 270, č. 701; BMC RE 4, 402, č. 129, Pl. 55:15; MIR 18, 169, č. 21-4-5b
(*tab. 101:14*)

15. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, Řím, denár, 169
A: Hlava vpravo, věnec (?), M ANTONINVS AVG ARM PART MAX
R: Fortuna sedí vlevo, drží váhy a roh hojnosti, FORT RED TRP XXIII IMP V, v exergu COS III
Ag; 17,51/17,79 mm; 2,820 g; zach. 2
RIC 3, č. 205
(*tab. 101:15*)

16. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, Řím, denár, 177–178
A: Hlava vpravo, věnec, M AVREL ANTONINVS AVG
R: Mars stojí vpravo, drží kopí, opírá se o štít, TRP XXXII IMP VIII COS III PP
Ag; 17,07/17,70 mm; 3,390 g; zach. 2
RIC 3, č. 384
(*tab. 101:16*)

17. Mince (J. M.). Commodus, Řím, as, 183/184 (?)
A: Ověnčená hlava Commoda doprava, [.....]-AVG [.....]
R: Kráčející Minerva doprava, drží štít a kopí, opis nečitelný, S-C
AE; 24,10/22,10 mm; 9,060 g; hnědá patina
BMC RE 4, 794, typ jako §
(*tab. 101:17*)

18. Mince (J. M.). Septimius Severus, Řím, denár, 197, druhá emise
A: Ověnčená hlava Septimia Severa doprava, [L SEPT SEV PERT--AVG IMP V]IIII
R: Stojící Genius doleva obětuje paterou nad oltářem vlevo, PM TR P V-[COS II P P]
Ag; 19,40/15,90 mm; 1,960 g; na reverzu dvojráz
RIC 4/1, 103, č. 105, Pl. 6:3; BMC RE 5, 57, č. 230, Pl. 11:2
(*tab. 101:18*)

19. Mince (E. K.). Septimius Severus, Řím, denár, 197, druhá emise
A: Hlava vpravo, věnec, L SEPT SEV PERT AVG IMP VIII
R: Severus stojí vlevo, drží pateru, obětuje nad oltářem, VOTA PVBLICA
Ag; 16,83/18,65 mm; 2,040 g; zach. 2
RIC 4/1, č. 96a
(*tab. 101:19*)

20. Mince (E. K.). Septimius Severus, Řím, denár, 197, druhá emise
A: Hlava vpravo, věnec, ...SEV PE..... VIII
R: Severus stojí vlevo, drží pateru, obětuje nad oltářem, VOTA PVBLICA
Ag; 17,26/17,74 mm; 3,403 g; zach. 2
RIC 4/1, č. 96a
(*tab. 101:20*)

21. Mince (E. K.). Iulia Domna, ražba za Septimia Severa, Řím, denár, 196–211
A: Busta císařovny vpravo, IVLIA AVGVSTA
R: Felicitas stojí vlevo, drží sceptrum a caduceus, FELICITAS
Ag; 18,65/18,95 mm; 3,470 g; zach. 2
RIC 4/1, č. 551
(*tab. 102:1*)

22. Mince (J. M.). Elagabal (Antoninus IV.), Řím, denár, 221
A: Ověnčené oděné poprsí Elagabala doprava, IMP ANTONINVS--PIVS AVG
R: Vlevo v poli stojící císař doleva drží kyj, obětuje paterou nad oltářem, [P M TR P IIII]-COS III P P
Ag; 18,20/19,40 mm; 2,340 g
RIC 4/2, 31, č. 51; BMC RE 5, 569, č. 257, Pl. 90:13
(*tab. 102:2*)

23. Mince (E. K.). Elagabal (Antoninus IV.), Řím, denár, 221
A: Busta vpravo, věnec, IMP ANTONINVS PIVS AVG
R: Elagabal stojí vlevo, v pravé ruce drží pateru a obětuje nad oltářem (tripod), v levé ruce drží ratolest, SVMMVSA CERDOS (AVG), v levém horním poli *
Ag; 17,45/17,27 mm; 2,389 g; zach. 2
RIC 4/2, č. 146
(*tab. 102:3*)

24. Mince (J. M.). Alexander Severus, Řím, denár, 223, třetí emise
A: Ověnčené oděné poprsí Alexandra Severa doprava, IMP C M AVR SEV ALEXAND AVG

R: Stojící Jupiter doleva drží svislé žezlo a blesk, P M TR P II-COS P P
Ag; 17,80/17,30 mm; 1,830 g; při okraji otvor
RIC 4/2, 72, č. 19; BMC RE 6, 122, č. 89, Pl. 4:89
(*tab. 102:4*)

25. Mince (J. M.). Alexander Severus, Řím, denár, 225, pátá emise
A: Ověnčené oděné poprsí Alexandra Severa doprava, IMP C M AVR SEV ALEXAND AVG
R: Stojící Fides doleva drží dvě standarty, FIDES-M-I-LTVM
Ag; 18,50/17,80 mm; 2,410 g
RIC 4/2, 82, č. 139; BMC RE 6, 136, č. 226, Pl. 8:226
(*tab. 102:5*)

26. Mince (J. M.). Alexander Severus, Řím, denár, 226, šestá emise
A: Ověnčené oděné poprsí Alexandra Severa doprava, IMP C M AVR SEV ALEXAND AVG
R: Stojící Annona vlevo drží klas obilí nad modiem a rohem hojnosti, ANNONA AVG
Ag; 16,78/17,55 mm 1,666 g
RIC 4/2, 81, č. 133; Cohen 23
(*tab. 102:6*)

27. Mince (J. M.). Alexander Severus, Řím, denár, 227, sedmá emise
A: Ověnčené oděné poprsí Alexandra Severa doprava, IMP C M AVR SEV-ALEXAND AVG
R: Kráčející Pax doleva drží žezlo šikmo a ratolest, P M TR P-VI-COS II P P
Ag; 19,40/18,60 mm; 2,170 g
RIC 4/2, 75, č. 67; BMC RE 6, 154, č. 420, jako Pl. 14:424
(*tab. 102:7*)

28. Mince (J. M.). Alexander Severus, východní mincovna, denár, 223, čtvrtá emise
A: Ověnčené oděné poprsí Alexandra Severa doprava, IMP C M AVR SE[V ALEXAND AV]G
R: Stojící Pietas doleva drží krabičku, pravá ruka pozvednuta nad oltářem, PIE[TAS AV]G
Ag; 19,30/15,30 mm; 2,490 g
RIC 4/2, 93, č. 292; BMC RE 6, 218, č. 1059, Pl. 32:1059
(*tab. 102:8*)

29. Mince (J. M.). Iulia Mamaea, ražba za Alexandra Severa, Thrákie – Deultum, AE 24
A: Oděné poprsí Julie Mamaey doprava, IVLIA MA-MAEA AVG
R: Stojící Nemesis doleva drží žezlo a váhy, vlevo dole štít, COL FL PA-C DEVLT
AE; 24,9/23,8 mm; 8,820 g; otvor ve středu
Jurukova 1973, 85, Taf. 11:160
(*tab. 102:9*)

30. Mince (J. M.). Gordianus III. Pius, Řím, antoninianus, 240, druhá emise
A: Oděné poprsí Gordiana III. s paprskovitou korunou doprava, IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG
R: Stojící Liberalitas doleva drží roh hojnosti a abacus, LIBERALITAS AVG III
Ag; 22,4/21,6 mm; 3,520 g
RIC 4/3, 23, č. 67, Pl. 2:1
(*tab. 102:10*)

31. Mince (J. M.). Gordianus III., Antiochia, antoninianus, 242–244
A: Oděné poprsí Gordiana III. s paprskovitou korunou doprava, IMP CAES MANT GORDIANVS AVG
R: Stojící Fides doleva drží v každé ruce standartu, FIDES MILITVM
Ag; 22,80/22,10 mm; 4,210 g
RIC 4/3, 37, č. 209, Pl. 3:12
(*tab. 102:11*)

32. Mince (E. K.). Philippus I. Arabs, neurčená mincovna, antoninianus, 244–249
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, těžko čitelný nápis, pravděpodobně IMP M IVL PHILIPPS AVG
R: Nezřetelná postava stojí vlevo, drží roh hojnosti a neurčený předmět, pravděpodobný opis PM TRP IIII COS III PP
Ag; 21,32/21,99 mm; 3,650 g; zach. 4
RIC 4/3, č. 76 (?)
(*tab. 102:12*)

33. Mince (J. M.). Valerianus II., ražba za Valeriana I., Řím, billonový antoninianus, 254–257
A: Oděné poprsí Valeriana I. s paprskovitou korunou doprava, [L]IC COR SAL VALERIANVS [N CAES]
R: Konvice a obětní náčiní, PIETA[S AVGG]
Ag; 20,10/18,10 mm; 2,100 g
MIR 36, 43–44, Taf. 25:267k
(*tab. 102:13*)

34. Mince (E. K.). Gallienus, Řím, antoninianus, 254
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, těžko čitelná legenda, IMP CP LIC GALLIENVS AVG
R: Postava v dlouhém rouchu stojí vlevo, drží roh hojnosti a pateru, CONCORDIA EXERCIT
Ag; 21,52/20,24 mm; 3,444 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 132
(*tab. 102:14*)

35. Mince (J. M.). Gallienus, Řím, antoninianus, 265–267
A: Hlava Galliena s paprskovitou korunou doprava, GAL[LIENVS AVG]
R: Stojící Pax doleva drží dlouhé žezlo a ratolest, [PA]-X [A]VG
AE; 18,00/16,90 mm; 1,500 g; bez patiny
MIR 36, 43–44, Taf. 50:602a
(*tab. 102:15*)

36. Mince (J. M.). Gallienus, Siscia, antoninianus, asi 264
A: Hlava Galliena s paprskovitou korunou doprava, [GAL]LIENVS AVG
R: Stojící Aequitas doleva drží roh hojnosti a váhy, [AEQ]VIT AVG
AE; 19,80/19,50 mm; 2,480 g; zelená patina
MIR 36, 43–44, Taf. 104:1424o
(*tab. 102:16*)

37. Mince (E. K.). Gallienus, Řím, antoninianus, 253–268
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, GALLIENVS .....AVG
R: Fortuna sedí vlevo, drží roh hojnosti a kotvu, FORTVNA REDVX (?)
AE; 21,51/18,59 mm; 1,792 g; zach. 4
RIC 5/1, č. 194 (?)
(*tab. 102:17*)

38. Mince (E. K.). Salonina, ražba za Galliena, neurčená mincovna, antoninianus, 256–257
A: Poprsí s diadémem doprava, SALONINA AVG
R: Juno drží pateru a žezlo, IVNO VICTRIX
AE; 18,85/19,92 mm; 2,449 g
RIC 5/1, 194, č. 131; RSC IV, 68; Sear 10642
(*tab. 102:18*)

39. Mince (J. M.). Salonina, ražba za Galliena, Řím, antoninianus, 253–260 (?)

A: Oděné poprsí Saloniny s diadémem na půlměsíci doprava, SALO[NINA AVG]
R: Stojící Venus doleva drží dlouhé svislé žezlo a helmu, VENVS V-I[CTRIX]
AE; 19,20/16,10 mm; 1,890 g; vylomený okraj
MIR 36, 43–44, Taf. 22:232b
(*tab. 102:19*)

40. Mince (J. M.). Galské císařství, Postumus, Lugdunum, antoninianus, 262
A: Oděné poprsí Postuma ve zbroji s paprskovitou korunou doprava, IMP C [PO]STVMVS P F AVG
R: Kráčející Mars s přilbou doprava, drží kopí a tropaion přes levé rameno, PM TRP IIII COS III PP
Ag; -/20,00 mm; 2,020 g
Schulzi 1996, 59, č. 63 nebo 64
(*tab. 102:20*)

41. Mince (D. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, antoninianus, asi 260/280 (?)
A: Oděné poprsí panovníka s paprskovitou korunou doprava, opis nečitelný
R: Stojící nahá mužská postava čelně s hlavou doleva, v levé ruce glóbus, pravá ruka pozdvižena, opis nečitelný
AE; 18,80/17,70 mm; 2,870 g; zelená patina
RIC ?
(*tab. 102:21*)

42. Mince (D. K.). Maximianus Herculius, Siscia, antoninianus, 288
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP C MAXIMIANUS AVG
R: Ve středu plochý oltář, vlevo stojí císař, opírá se o sceptrum, nad oltářem drží pateru, vpravo stojí Hercules, drží pateru, opírá se o kyj, CONSERVATOR AVGG, -/-//XXIB
AE; 23,84/23,94 mm; 4,267 mm; zach. 1
RIC 5/2, č. 579
(*tab. 103:1*)

43. Mince (D. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, redukovaný follis, asi 320 (?)
A: Oděné poprsí panovníka doleva, opis nečitelný
R: Ve věnci VOT /X, opis nečitelný
AE; 17,60/16,80 mm; 2,130 g; bez patiny
RIC ?
(*tab. 103:2*)

44. Mince (D. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, redukovaný follis, asi 320 (?)
A: Oděné poprsí panovníka doleva, opis nečitelný
R: Ve věnci VOT /X, opis nečitelný
AE; 18,7/19,0 mm; 3,240 g; při okraji otvor; šedozelená patina, krusty
RIC ?
(*tab. 103:3*)

45. Mince (D. K.). Valens, Siscia, nummus, 367–370
A: Oděné poprsí Valenta s diadémem a pancířem doprava, D N VALENS P F AVG
R: Stojící Viktoria doleva drží v pravé ruce věnec a v levé ruce palmu; dole vyrytý nápis ASISCC, SECVRITAS REIPVBLICAE
AE; 18,90/17,70 mm; 2,225 g
RIC 9, č. 7b
(*tab. 103:4*)

46. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, centenionalis, 4. století
A: Zkorodovaný, nečitelný
R: Viktoria kráčí vlevo, ve zdvižené pravé ruce drží věnec, legenda (GLORIA ROMANORVM?) nečitelná
AE; 16,67/16,19 mm; 1,306 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 103:5*)

47. Zlomek ploché vějířovitě rozšířené hlavice jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s postranními křidélky nad odlomeným vinutím. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 1,47 cm **(*tab. 103:16*)**.

48. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese jednoduché polokruhové středové žebro a plochou vějířovitě rozšířenou hlavici. Vinutí a jehla chybí. Patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem, plný zachycovač vyššího obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,85 cm, max. šířka 1,33 cm, výška 1,87 cm **(*tab. 103:8*)**.

49. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese jednoduché polokruhové středové žebro a plochou vějířovitě rozšířenou hlavici. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity, horní tětivou a celou ohnutou jehlou. Rozměry: délka 2,45 cm, max. šířka 1,75 cm **(*tab. 103:9*)**.

50. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese jednoduché polokruhové středové žebro, nožka je zakončena kulovitým knoflíkem na patce. Plný vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má mírně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,38 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 103:14*)**.

51. Zlomek spodní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je nožka zakončená kulovitým knoflíkem na patce a plným zachycovačem obdélníkového tvaru s olámanou spodní hranou. Rozměry: délka 2,15 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 103:11*)**.

52. Zlomek spodní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je pouze nožka s profilovaným kuželkovitým knoflíkem na patce a plným zachycovačem obdélníkového tvaru s výrazně ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 103:12*)**.

53. Zlomek spodní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je nožka s odlomeným knoflíkem na patce a plným šikmým zachycovačem obdélníkového tvaru s olámanou spodní hranou. Rozměry: délka 2,35 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 103:13*)**.

54. Zlomek spodní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je nožka s odlomeným knoflíkem na patce a plným zachycovačem obdélníkového tvaru s mírně ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 2,45 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 103:15*)**.

55. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Hráněný lučík šestiúhelníkového průřezu nese profilované polokruhové středové žebro. Od trubkovitě utvářené hlavice lučíku jsou oddělená postranní křidélka nad vinutím, zachováno je kompletní vinutí s osmi závity, horní tětivou a celou jehlou. Plechová nožka je zdobená po obvodu rytou klikatkou. Plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 4,47 cm, max. šířka 1,65 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 103:17, 149:7*)**.

56. Zlomek horní poloviny bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Horní část lučíku se zkosenými boky přechází v trubkovitě utvářenou hlavici s výraznými postranními křidélky nad vinutím, které je spolu s jehlou odlomené. Střed lučíku je opatřen polokruhovým žebrem. Rozměry: délka 2,3 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 103:10*)**.

57. Zlomek spodní poloviny bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Lučík půlkruhového průřezu nese jednoduché polokruhové středové žebro, plechová nožka má po obvodu relikty výzdoby v podobě ryté klikatky. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má mírně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,12 cm, max. šířka 1,6 cm **(*tab. 103:18*)**.

58. Zlomek plechové nožky bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F, která je po obvodu zdobená rytou klikatkou. Plný zachycovač je z poloviny odlomený. Rozměry: délka 2,07 cm, max. šířka 1,25 cm **(*tab. 103:19*)**.

59. Fragment hlavice bronzové noricko-panonské trubkovité spony typu A 85. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Zachován je také plný zachycovač obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,88 cm, max. šířka 1,97 cm, zachycovač 1,25 × 0,97 cm **(*tab. 103:20*)**.

60. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Široký kolínkovitě ohnutý lučík má půlkruhový průřez. Plechová záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou a celou jehlou. Patka nožky je opatřená vystupujícím tyčinkovitým knoflíkem, plný vysoký a úzký obdélníkový zachycovač má výrazně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,88 cm, max. šířka 2,25 cm, výška 2,57 cm **(*tab. 103:21*)**.

61. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona s odlomenou hlavicí a vinutím. Litý střechovitě tvarovaný lučík plynule přechází v nožku s rovně seříznutou patkou. Plný vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,95 cm, max. šířka 0,85 cm, výška 1,9 cm **(*tab. 103:22*)**.

62. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kruhová destičkovitá emailová spona typu Exner III 24. Středový terč je paprskovitě rozdělený na několik polí s centrálním hvězdicovitým motivem. Z původních šesti bočních půlkruhových výstupků po obvodu jsou zachovány pouze tři. Emailová výzdoba se nezachovala. Držák vinutí s otvorem pro osku je zachován, vlastní vinutí s jehlou chybí. Spodní část spony se zachycovačem je odlomená. Rozměry: 3,43 × 2,65 cm, výška 0,75 cm **(*tab. 104:1, 150:3*)**.

63. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální destičkovitá emailová spona s plochou kosočtverečnou destičkou varianty Riha 7.14.3 či typu Exner III 2/III 11. Rombická destička se setřelým středovým vzorem šachovnice má po obvodu pět polokruhových výčnělků zdobených rytým koncentrickým kroužkem. Zachována je základna s otvorem pro uchycení osky vinutí, spodní část spony se zachycovačem je odlomená. Rozměry: 2,95 × 2,75 cm, výška 0,85 cm **(*tab. 104:4, 150:11*)**.

64. Zlomek poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální zvířecí destičkovité emailové spony ve tvaru mořského koníka typu Riha 7.25. Zachována je jen zadní část těla s ocáskem se zbytky tmavě zelených emailových vložek se základnou pro uchycení osky vinutí, které s jehlou chybí. Rozměry: délka 1,82 cm, max. šířka 1,62 cm, výška 0,65 cm **(*tab. 104:5, 150:16*)**.

65. Fragment bronzové římskoprovinciální raménkové spony varianty Pröttel 2B. Zachováno je pouze jedno rameno s prolamovaným kruhovým otvorem a velkým plastickým žebrem odděleným cibulovitým knoflíkem na konci. Rozměry: délka 2,63 cm, max. šířka 1,6 cm **(*tab. 104:27*)**.

66. Fragment široké střechovité nožky jednodílné bronzové spony s očky typů A 50–53. Plný zachycovač je z větší části odlomený. Rozměry: délka 3,05 cm, max. šířka 1,17 cm **(*tab. 103:6*)**.

67. Bronzová dvojdílná vendická spona mladší varianty západní série typu A 26. Široký páskový lučík má výrazné středové profilované polokruhové žebro a odlomenou hlavici. Nožka střechovitého průřezu je rovně seřezaná, plný zachycovač má lichoběžníkový tvar. Rozměry: délka 2,93 cm, max. šířka 1,55 cm, výška 1,77 cm **(*tab. 103:7*)**.

68. Ohnutá dvojdílná bronzová vendická spona varianty A 41 Y s poměrně širokým plechovým lučíkem rozděleným svislými rytými výzdobnými pásky na dvě plochy. Uprostřed každé z nich je rytý motiv ve tvaru písmene V, zakončený kroužkem. Uprostřed lučíku je profilované plastické polokruhové žebro. Zapínací mechanismus s jehlou chybí. Široká střechovitě hraněná nožka nese plný zachycovač obdélníkového tvaru s odlomenou spodní částí. Rozměry: délka 3,2 cm, max. šířka 2,07 cm, výška 1,5 cm **(*tab. 103:24, 153:4*)**.

69. Fragment nezdobené plechové hlavice lučíku s kompletním vinutím se čtrnácti závity dvojdílné bronzové vendické spony typu A 41. Jehla chybí. Rozměry: délka 1,45 cm, max. šířka 2,25 cm **(*tab. 103:25*)**.

70. Dvojdílná bronzová spona s válcovitou hlavicí typu A 129. Široký litý lučík má uprostřed výrazný prolamovaný otvor obdélníkového tvaru. Masivní, po obvodu rýhovaná hlavice lučíku má polokruhový tvar, z vinutí je zachována jen část odlomeného háčku k uchycení osky. Lichoběžníkovitá rovně seřezaná nožka s rýhovanou patkou má vysoký plný obdélníkový zachycovač, který je z poloviny odlomený. Rozměry: délka 2,75 cm, max. šířka 2,1 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 103:23*)**.

71. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona typu A 132 s hraněným lučíkem a drobnou válcovitou záhlavní destičkou. Lučík i nožka nesou metopovitou výzdobu. Plný vysoký a šikmý obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček se dvěma otvory pro uchycení osek dvojspirálovitého vinutí. Rozměry: délka 3,52 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 103:28*)**.

72. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona varianty A 132a s hraněným lučíkem kruhového průřezu a drobnou profilovanou válcovitou záhlavní destičkou. Přechod lučíku a nožky a patka nožky jsou zdobené příčným rýhováním. Plný vysoký obdélníkový zachycovač má odlomenou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček s otvorem pro uchycení osky. Rozměry: délka 3,45 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 1,75 cm **(*tab. 103:26*)**.

73. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona typu A 132 (varianta Droberjar D) s hraněným litým lučíkem střechovitého průřezu. Patka nožky je zakončena kulovitým knoflíkem, plny vysoký, mírně lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček s otvorem pro uchycení osky. Rozměry: délka 4,05 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 103:27*)**.

74. Dvojdílná bronzová germánská destičkovitá kruhová spona typu Thomas A 2.1. Plechová tenká destička spony je ze tří stran olámaná, zachována je jen základna s otvorem pro uchycení osky vinutí. Rozměry: 2,87 × 2,35 cm, výška 0,8 cm **(*tab. 104:2*)**.

75. Dvojdílná bronzová germánská destičkovitá kruhová spona typu Thomas A 2.1. Plechová tenká destička spony je ohnutá a z poloviny odlomená, zachován je jen drobný plný zachycovač obdélníkového tvaru s mírně ohrnutou spodní hranou. Rozměry: 3,12 × 2,18 cm, výška 1,05 cm **(*tab. 104:3*)**.

76. Zvláštní forma dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, blížící se variantě Schulte A VII 2, Form 20. Střechovitě tvarovaný litý rozšiřující se lučík je na vrcholu hlavice opatřen profilovaným knoflíkem nad vinutím, od nožky je oddělený drobnou rýhou. Nožka trapézovitého tvaru je zdobená trojicí rytých koncentrických kroužků. Plný vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Z vinutí je zachována jen kruhová základna s otvorem k uchycení osky. Rozměry: délka 3,88 cm, max. šířka 1,27 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 104:6, 154:23*)**.

77. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Litý lučík střechovitého průřezu je na vrcholu hlavice opatřen velkým kulovitým knoflíkem nad vinutím. Stejným kulovitým knoflíkem je zakončena patka nožky. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Zachováno je kompletní vinutí s šestnácti závity a celou jehlou. Rozměry: délka 3,9 cm, max. šířka 2,62 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 104:7, 154:18*)**.

78. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Litý lučík střechovitého průřezu je na vrcholu hlavice opatřen profilovaným knoflíkem nad vinutím, nožka je od lučíku oddělená plastickým žebrem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Zachováno je ohnuté kompletní vinutí s dvanácti závity a celou jehlou. Rozměry: délka 3,67 cm, max. šířka 2,37 cm, výška 1,83 cm **(*tab. 104:8, 154:21*)**.

79. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu. Litý lučík střechovitého průřezu je na vrcholu hlavice opatřen profilovaným knoflíkem nad vinutím. Z vinutí je zachována jen základna s otvorem k uchycení osky. Rozměry: délka 2,67 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 104:14*)**.

80. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodním vinutím varianty Schulte A VII 2, Form 1. Litý lučík kruhového průřezu plynule přechází v nožku profilovanou trojicí plastických žeber. Patka nožky je odlomená. Plný zachycovač obdélníkového tvaru je z poloviny odlomený. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 0,45 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 104:20*)**.

81. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodním vinutím varianty Schulte A VII 2, Form 5 (typ Zugmantel). Litý střechovitě tvarovaný lučík s trubkovitě rozšířenou hlavicí je od nožky oddělený plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena profilovaným kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí se čtyřmi závity je zachováno na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 3,95 cm, max. šířka 1,22 cm, výška 2,32 cm **(*tab. 104:9, 155:2*)**.

82. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodním vinutím varianty Schulte A VII 2, Form 5 (typ Zugmantel). Litý lučík polokruhového průřezu je od nožky oddělený plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena drobným kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Ohnuté vinutí se čtyřmi závity je zachováno na levé straně včetně jehly. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 1,07 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 104:10, 155:4*)**.

83. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 22. Litý lučík polokruhového průřezu je od nožky oddělený mělkým plastickým žebrem, patka nožky je zakončena profilovaným knoflíkem. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,47 cm, max. šířka 0,83 cm, výška 2,63 cm **(*tab. 104:13, 155:10*)**.

84. Vícedílná postříbřená bronzová spona s vysokým zachycovačem varianty Schulte A VII 2, Form 26a nebo s klínovitou nožkou typu A 175. Litý střechovitě tvarovaný lučík nese na hlavici výrazně protáhlý profilovaný ozdobný knoflík nad vinutím, z něhož je zachována jen základna se dvěma otvory pro dvojspirálové vinutí. Hlavice, ozdobný knoflík i spodek lučíku jsou ozdobené omotanými perlovcovými drátky. Nožka se zachycovačem je odlomená. Rozměry: délka 3,85 cm, max. šířka 1,1 cm **(*tab. 104:25, 154:15*)**.

85. Fragment horní poloviny vícedílné postříbřené bronzové spony s vysokým zachycovačem varianty Schulte A VII 2, Form 26a nebo s klínovitou nožkou typu A 175. Litý střechovitě tvarovaný lučík nese na hlavici výrazně protáhlý rýhovaný ozdobný knoflík nad vinutím, z něhož je zachována jen základna se dvěma otvory pro dvojspirálové vinutí. Rozměry: délka 4 cm, max. šířka 0,9 cm **(*tab. 104:26, 154:16*)**.

86. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30a. Litý lučík polokruhového průřezu je od nožky oddělený plastickým žebrem, patka nožky je ukončena drobným tyčinkovitým knoflíkem. Plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,8 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 104:12*)**.

87. Zlomek spodní části bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Zachována je pouze lichoběžníkovitě utvářená nožka oddělená od lučíku dvojitým plastickým žebrem s plným vysokým obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,68 cm, max. šířka 1,08 cm **(*tab. 104:19*)**.

88. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 31. Lučík má obdélníkový průřez, patka nožky je protáhlá bez knoflíku. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,97 cm, max. šířka 0,62 cm, výška 2,7 cm **(*tab. 104:11*)**.

89. Zlomek spodní třetiny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem. Nožka je od střechovitě formovaného lučíku oddělená plastickým žebrem a na patce je zakončena drobným kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač mírně lichoběžníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,77 cm, max. šířka 0,4 cm **(*tab. 104:15*)**.

90. Zlomek spodní třetiny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem. Nožka je od střechovitě formovaného lučíku oddělená plastickým žebrem a na patce je zakončena profilovaným knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,87 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 104:16*)**.

91. Zlomek spodní třetiny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem. Nožka je od střechovitě formovaného lučíku oddělená výrazným plastickým žebrem a na patce je zakončena kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,9 cm, max. šířka 0,48 cm **(*tab. 104:17*)**.

92. Zlomek spodní třetiny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem. Nožka je na patce zakončena zahroceným kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,7 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 104:18*)**.

93. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík obdélníkového průřezu je uprostřed zdobený trojicí horizontálních rýh. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní rozpletené vinutí s celou ohnutou jehlou. Rozměry: délka 5,08 cm, max. šířka 1,05 cm, výška 2,15 cm **(*tab. 104:21*)**.

94. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Drátěná nožka je k hráněnému plechovému lučíku obloukovitého prů-

řezu přichycená osmi závity omotání drátku. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou a celou ohnutou jehlou. Rozměry: délka 6,5 cm, max. šířka 1,15 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 104:23*)**.

95. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou tzv. uherského typu A 166. Drátěná nožka je k plechovému lučíku obloukovitého průřezu přichycená čtyřmi závity omotání perlovcového drátku. Omotaným ozdobným perlovcovým drátkem je zdobený také lučík a nožka. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou a celou ohnutou jehlou. Rozměry: délka 4,58 cm, max. šířka 1,15 cm, výška 1,97 cm **(*tab. 104:24, 156:9*)**.

96. Jednodílná bronzová spona s poměrně úzkou obdélníkovou nožkou typu A 169. Plechový lučík je zdobený linií svislých jemně rytých V--motivů. Plný zachycovač je zespodu olámaný. Zachováno je jen vinutí na levé straně se dvěma závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 4,7 cm, max. šířka 0,97 cm, výška 1,73 cm **(*tab. 105:1*)**.

97. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Plechový lučík obdélníkového průřezu je ve spodní části metopovitě zdobený, náznak stejné výzdoby nese také nožka. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 4,85 cm, max. šířka 0,9 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 105:3, 157:18*)**.

98. Zlomek horní poloviny jednodílné plechové bronzové spony s kompletním čtyřzávitovým vinutím s horní tětivou. Rozměry: délka 2,98 cm, max. šířka 1,2 cm **(*tab. 104:22*)**.

99. Zlomek horní části jednodílné plechové bronzové spony. Z vinutí je zachován pouze jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 105:2*)**.

100. Bronzové plechové poutko s kruhovým očkem k zavěšení rukojeti z blíže neurčitelného bronzového vědra. Rozměry: 2,2 × 2,67 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 106:5*)**.

101. Železná obloukovitá ostruha typů Ginalski E5–6 s nízkým obloukem s odlomenými konci ramen a vysokým trnem. Rozměry: výška 4,88 cm, šířka 4,33 cm, max. průměr trnu 2,17 cm **(*tab. 106:12*)**.

102. Lité bronzové prolamované peltovité kování koženého řemene římského koňského postroje nebo vojenského opasku se dvěma měsíčkovitě prolamovanými otvory, odlomenou horní hranou a dvěma nýty s kulovitou hlavicí. Rozměry: 2,77 × 2,72 cm, tloušťka 0,27 cm **(*tab. 105:16, 160:7*)**.

103. Částečně odlomený bronzový zvoneček kuželovitého tvaru typu Nowakowski C s čtvercovým uchem s malým otvorem zdobený na těle dvěma dvojicemi rytých horizontálních linií. Rozměry: 4,35 × 3,93 cm, průměr ouška 0,3 cm **(*tab. 106:11*)**.

104. Zlomek horní poloviny bronzového zvonečku kuželovitého tvaru typu Nowakowski C s čtvercovým uchem s malým otvorem zdobený na těle dvojicí rytých horizontálních linií. Rozměry: 3,3 × 3,05 cm, průměr ouška 0,2 × 0,25 cm **(*tab. 106:10*)**.

105. Bronzový nůž s řapem a otvorem k zavěšení. Rozměry: délka 12,55 cm, max. šířka 2,15 cm, tloušťka 0,32 cm **(*tab. 106:13*)**.

106. Zlomek stříbrné duté kulovité hlavice s vystupujícím knoflíkem na vrcholu římského lékařského tyčinkovitého nástroje, jejíž tělo je zdobené jemnými rytými geometrickými motivy. Rozměry: výška 1,58 cm, průměr 1,27 cm **(*tab. 106:6, 158:18*)**.

107. Ohnutá bronzová šicí jehla čtvercového až obdélníkového průřezu s protáhlým oválným ouškem a odlomenou špičkou. Rozměry: délka 8,2 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 105:14*)**.

108. Ohnutý bronzový vřetenový háček s tordovaným tělem. Rozměry: délka 4,6 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 105:15*)**.

109. Obdélníková bronzová příchytná destička honosnější opaskové přezky typu Madyda-Legutko A 22 nebo A 24. Původně byla opatřena dvěma nýty (zachován je jen jeden kruhový otvor). Na kloubním spojení jsou patrné stopy pozlacení. Rozměry: 3,87 × 3,15 cm, tloušťka 0,18 cm **(*tab. 105:17*)**.

110. Bronzové opaskové nákončí typu Madyda-Legutko 3 ve tvaru protáhlého prutu se zahroceným koncem s jedním zachovaným nýtem v horní části. Rozměry: délka 6,52 cm, max. šířka 0,8 cm, tloušťka 0,67 cm **(*tab. 105:20, 160:11*)**.

111. Ohnuté bronzové opaskové nákončí zakončené plným kruhovým terčíkem typu Madyda-Legutko 4. Lichoběžníkovitě rozšířená horní část je mírně odlomená. Rozměry: délka 3,38 cm, max. šířka 1,13 cm, tloušťka 0,4 cm **(*tab. 105:22*)**.

112. Bronzové opaskové nákončí s lichoběžníkovitě rozšířenou horní částí s jedním nýtem a spodní částí s kruhovým prolamovaným otvorem varianty Madyda-Legutko 6.2. Spodní část je odlomená. Rozměry: délka 3,4 cm, max. šířka 0,95 cm, tloušťka 0,55 cm **(*tab. 105:18*)**.

113. Bronzové opaskové nákončí téměř obdélníkovitého tvaru varianty Madyda-Legutko 9.2 s lichoběžníkovitě rozšířenou horní částí s otvorem pro jeden nýt. Rozměry: délka 5,45 cm, max. šířka 1,47 cm, tloušťka 0,7 cm **(*tab. 105:21*)**.

114. Bronzové, tzv. dlátovité opaskové nákončí typu Madyda-Legutko 10 ve tvaru miniaturního obráceného hrotu kopí s lichoběžníkovitě rozšířenou horní částí bez nýtu. Rozměry: délka 5,28 cm, max. šířka 0,8 cm, tloušťka 0,4 cm **(*tab. 105:19, 160:18*)**.

115. Masivní krátký bronzový nýt z řemene opasku s oboustranně kruhovou hlavicí. Rozměry: 1,7 × 1,5 cm **(*tab. 106:7*)**.

116. Bronzová toaletní ušní lžička. Tyčinkovité držadlo má ve spodní části kruhový průřez, v horní části je destičkovitě rozšířené s rytou výzdobou v podobě svislé klikatky z čelní strany a rovnoběžných horizontálních rýžek ze zadní strany. Horní část držadla je ohnutá a vytváří neuzavřené ouško k zavěšení. Rozměry: délka 8,2 cm, max. šířka 0,6 cm, průměr lžičky 0,53 cm **(*tab. 105:13, 160:23*)**.

117. Bronzová pinzeta s rovnoměrně se rozšiřujícími rameny typu Beilke-Voigt I zavěšená na kroužku se zachovaným poutkem s jedním nýtem k připevnění k řemeni opasku. Rozměry: délka 7,77 cm, max. šířka 1,27 cm **(*tab. 105:10*)**.

118. Bronzová pinzeta s rovnoměrně se rozšiřujícími rameny typu Beilke-Voigt I zavěšená na kroužku. Její horní část je omotaná pěti závity bronzového drátku. Rozměry: délka 7,32 cm, max. šířka 0,92 cm **(*tab. 105:11, 158:23*)**.

119. Mírně ohnutá bronzová pinzeta s rovnoměrně se rozšiřujícími rameny typu Beilke-Voigt I. Rozměry: délka 3,7 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 105:9*)**.

120. Polovina bronzové pinzety s rovnoměrně se rozšiřujícími rameny typu Beilke-Voigt I. Rozměry: délka 5,7 cm, max. šířka 0,72 cm **(*tab. 105:12*)**.

121. Polovina bronzové pinzety s rovnoměrně se rozšiřujícími rameny typu Beilke-Voigt I. Rozměry: délka 4,57 cm, max. šířka 0,53 cm **(*tab. 105:7*)**.

122. Zlomek bronzové pinzety (?). Zachována je kulovitě utvářená horní část s fragmentem jednoho páskového ramena. Rozměry: délka 2,25 cm, max. šířka 0,92 cm **(*tab. 105:8*)**.

123. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené velmi krátkými destičkami s jedním nýtem typu Andrzejowski S.10. Rozměry: délka 1,92 cm, max. šířka 0,97 cm, tloušťka 0,7 cm **(*tab. 106:2*)**.

124. Bronzový kroužek s jazýčkem ze závěsu picího rohu. Rozměry: délka 3,08 cm, max. šířka 1,35 cm **(*tab. 106:1*)**.

125. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2,85 × 2,9 cm, tloušťka 0,42 cm **(*tab. 106:3*)**.

126. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2,75 cm, tloušťka 0,45 cm **(*tab. 106:4*)**.

127. Bronzový kuželkovitě zakončený ozdobný hřeb římskoprovinciální dřevěné skříňky s bochánkovitým tělem, na spodní straně rýhovaným. Rozměry: délka 3,5 cm, max. šířka 2,4 cm **(*tab. 105:4, 147:12*)**.

128. Litá bronzová nožka ve tvaru lví tlapy z podstavce římské bronzové lampy (kandelábr), malého skládacího stolku nebo bronzového vědra s vymodelovanými anatomickými detaily. Rozměry: délka 3,45 cm, max. šířka 2,5 cm **(*tab. 105:6, 147:6*)**.

129. Litá plná bronzová nožka z větší římské sošky či plastické aplikace ve tvaru nohy nějakého vodního ptáka s nevýraznou blánou mezi prsty (?). Rozměry: délka 6,15 cm, max. šířka 2,3 cm **(*tab. 105:5*)**.

130. Bronzový hřeb s plochou kruhovou hlavicí. Rozměry: délka 3,6 cm, průměr hlavičky 1,5 × 1,7 cm **(*tab. 106:14*)**.

131. Deformovaná bronzová plechová objímka spojená dvěma bronzovými nýty a pokrytá jemnou rytou výzdobou složenou z řad koncentrických kroužků a vícenásobných nebo propletených vlnic z ozdobného kování rukojeti blíže neurčitelného nástroje nebo zbraně. Rozměry: 2,87 × 2,83 cm, tloušťka 1,25 cm **(*tab. 106:8*)**.

132. Zlomek ozdobného bronzového kování s jedním nýtem s rytou výzdobou (X-motiv). Rozměry: 1,85 × 1,5 cm, tloušťka 0,18 cm **(*tab. 106:15*)**.

133. Fragment ozdobného bronzového plechu zdobený rytými V-motivy a řadami vhloubených důlků. Rozměry: 4,47 × 1,8 cm, tloušťka 0,18 cm **(*tab. 106:9*)**.

134. Bronzový polotovar v podobě delšího hranolku. Rozměry: délka 11,25 cm, max. šířka 1,02 cm, tloušťka 0,82 cm **(*tab. 106:16*)**.

135. Devět amorfních bronzových slitků.

136. Soudkovitý skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 2a. Rozměry: 0,78 × 1,12 cm, průměr otvoru 0,15 cm **(*tab. 106:19*)**.

137. Tyčinkovitý podlouhlý skleněný korálek šestiúhelníkového průřezu tmavě modré barvy typu T-M 118. Rozměry: 0,4 × 1,43 cm, průměr otvoru 0,1 cm **(*tab. 106:18, 159:14*)**.

138. Polyedrický skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 1,47 × 1,1 cm, průměr otvoru 0,27 cm **(*tab. 106:17, 159:68*)**.

139. Tři fragmenty terry sigillaty pravděpodobně ze stejné nádoby ze spodku s horizontálním dnem a podstavovým prstencem; materiál velmi homogenní, světlé červenohnědé barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, jen mírně obitý, matný lesk [max. délka 4,9 × 3,8 cm, 3,8 × 1,9 cm, 3,1 × 2,7 cm, síla 0,6 cm (1) nebo neměřitelná (2–3)]. Neurčitelné fragmenty (dle materiálu středogalské dílny?); 2.–3. století. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragment č. 143.

140. Fragment terry sigillaty z výduti mísovité reliéfní nádoby; materiál oranžové barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, mírný lesk (výška 2,3 cm, šířka 3 cm, max. délka 3,6 cm, síla 0,5 cm). Reliéfní výzdoba (obitá): horizontální tordovaná linie, v jednom místě jakoby převázaná smyčkou (provaz?), nad ní tři vertikální linie s ukončením tvaru T. Neurčitelný fragment (vzhledem k atypickému materiálu a reliéfu nelze vyloučit ani imitaci TS) **(*tab. 106:24, 144:18*)**. *Poznámka*: stejný charakter materiálu a stejná síla střepu jako u fragmentu č. 141; podobný je snad i povrch, i když u fragmentu č. 141 je dosti poničený.

141. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?); materiál oranžové barvy; nekvalitní hnědočervený povrch, uvnitř téměř zcela setřelý, vně místy obitý a setřelý (výška 2,8 cm, šířka 3 cm, max. délka 3,3 cm, síla 0,5 cm). Reliéfní výzdoba (značně obitá): neurčitelný vejcovec s jazýčkem, pod ním malý relikt neurčitelného motivu. Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf/Pfaffenhofen?) **(*tab. 106:21, 144:8*)**. *Poznámka*: stejný charakter materiálu a stejná síla střepu jako u fragmentu č. 140; podobný je snad i povrch, i když u fragmentu č. 141 je dosti poničený.

142. Malý fragment terry sigillaty z výduti reliéfní nádoby (Drag. 37?); materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch tmavě hnědočervený, lehce obitý, matný lesk (výška 1,4 cm, šířka = max. délka 2,1 cm, síla 0,5 cm). Reliéfní výzdoba: spodní část nakročené lidské nohy, pravděpodobně amor Ri-Fi: M111, popř. M111a. Rheinzabern (?); Bernhardovy podskupiny IIa–IIc, po 175/178–230/233 **(*tab. 106:20*)**.

143. Ovalený okraj rozevřené nádoby terry sigillaty, pravděpodobně Drag. 31 nebo 18/31 (O&P: 181–184, Pl. XLV–XLVII; *Webster 1996*, 33–35, Fig. 21–22); materiál velmi homogenní, červenohnědé barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, jen mírně obitý, matný lesk (průměr ústí nad 20 cm, výška 2,6 cm, šířka 2,8 cm, max. délka 3,3 cm, síla 0,5 cm). Středogalské dílny (?); 2. století **(*tab. 106:22*)**. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragment č. 139.

144. Zlomek horní části misky se zataženým, rýhami profilovaným okrajem římskoprovinciální žlutooranžové keramiky, jehož výduť z vnější strany pokrývá hustá rytá výzdoba z řad krátkých svislých rýžek. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 107:1*)**.

145. Fragment zvlněného páskového ucha džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 106:23*)**.

146. Dva fragmenty výdutí mís germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky světle šedého odstínu povrchu zdobené vícenásobnou hřebenovou vlnicí. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 107:12–13*)**.

147. Zlomek horní části polokulovité misky germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu s dovnitř zataženým okrajem zdobený na výduti nehtovými vrypy. Materiál: hlína s příměsí písku a malých kamínků **(*tab. 107:2*)**.

148. Šestnáct fragmentů dovnitř zatažených okrajů misek germánské v ruce zhotovené keramiky šedých a hnědých odstínů povrchu. Materiál: hlína s příměsí písku a malých kamínků.

149. Zlomek mírně ven vyhnutého kyjovitě zesíleného okraje teriny germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

150. Třicet pět zlomků ven vyhnutých nezdobených okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 107:3*)**.

151. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem zdobený jednořadým ozubeným kolečkem,

použitým dvakrát až třikrát (svislá linie). Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy **(*tab. 107:4*)**.

152. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem s plochým horizontálním širokým plastickým žebrem. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy **(*tab. 107:5*)**.

153. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky s šedočerně hlazeným povrchem zdobený klínovitými vrypy. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy.

154. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený protisměrnými šikmými zásek y (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 107:7*)**.

155. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený šikmými záseky pod horizontální rýhou. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 107:9*)**.

156. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený jemně rýsovanými brázdovými poli. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 107:8*)**.

157. Zlomek výdutě hrncovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobený svislým rýhováním do geometrických polí. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 107:6*)**.

158. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobený rytými liniemi a prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 107:10*)**.

159. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 107:11*)**.

160. Dvě stě třicet nezdobených fragmentů z výdutí nádob standardní nebo hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

161. Tři fragmenty odsazených den hrnců a mís germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

162. Keramický přeslen bochánkovitého tvaru germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu. Rozměry: 4,67 × 2,55 cm, průměr otvoru 0,42 cm **(*tab. 107:14*)**.

72. Strážnice III (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělé nálezy.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2008–2011.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota (1, 4, 6–7, 9); soukromé sbírky anonymních nálezců (2–3, 5, 8)

1. Mince (J. M.). Marcus Aurelius, Řím, denár, 170
A: Ověnčené poprsí Marca Aurelia doprava, M ANTONIVS-AVG TR P XXIII
R: Kráčející Viktoria doleva, drží palmovou ratolest a věnec, VICT--AVG-COS III
Ag; 17,5/17,5 mm; 2,915 g
RIC 3, 230, č. 225; MIR 18, 119, č. 197-4/24.
(*tab. 142:5*)

2. Mince (J. M.). Alexander Severus, Řím, denár, 226, speciální emise
A: Ověnčené oděné poprsí Alexandra Severa doprava, IMP C M AVR SEV-ALEXAND AVG
R: Stojící Liberalitas doleva, drží roh hojnosti a abacus, LIBERALIT--AS AVG III
Ag; 20,2/19,5 mm; 3,170 g
RIC 4/2, 83, č. 154; BMC RE 6, 144, č. 309, Pl. 11:309
(*tab. 107:15*)

3. Mince (J. M.). Alexander Severus, Řím, denár, 228, devátá emise
A: Ověnčená hlava Alexandra Severa doprava, IMP S[EV ALEX--AND] AVG
R: Stojící Perpetuitas doleva, drží žezlo šikmo a glóbus, PERPETVI--TATI AVG
Ag; 18,5/17,6 mm; 1,430 g; lepený okraj
RIC 4/2, 86, č. 208; BMC RE 6, 161, č. 501, jako Pl. 17:500
(*tab. 107:16*)

4. Mince (J. M.). Římské císařství, neurčená mincovna, denár, 1.–2. století
A: Zcela nečitelný
R: Zcela nečitelný
Ag; 17,1/- mm; 1,110 g (polovina mince odlomena)
RIC ?
(*tab. 107:17*)

5. Mince (J. M.). Claudius II. Gothicus, Řím, antoninianus, 268/270
A: Poprsí Claudia II. ve zbroji s paprskovitou korunou doprava, IMP CLAVDIVS [AVG]
R: Stojící Fides doprava, drží dvě standarty – pravou šikmo a levou svisle, FIDE-S [EXERCI], vlevo v poli XI
AE; 18,5/17,9 mm; 2,806 g; bez patiny
RIC 5/1, 214, jako č. 35 (ale XI vpravo)
(*tab. 107:18*)

6. Mince (J. M.). Claudius II. Gothicus, ražba za Aureliana, Řím, redukovaný antoninianus, 270/275, první emise
A: Hlava Claudia II. s paprskovitou korunou doprava, [DIV] O CLAVDIO
R: Orel s roztaženými křídly doleva hledící zpět, CONSECRATIO
AE; 17,2/18,5 mm; 2,930 g; hnědá patina
MIR 47, Taf. 34:98n-0a(1)
(*tab. 107:19*)

7. Mince (J. M.). Claudius II. Gothicus, ražba za Aureliana, Řím, antoninianus, 275
A: Poprsí Claudia II. s paprskovitou korunou doprava, DIVO C[LAVDIO]
R: Kráčející Mars doprava, drží kopí, štít a olivovou ratolest, MART[I PACIF]
AE; 17,4/15,9 mm; 2,723 g; zbytky postříbření
RIC 5/1, 235, č. 280
(*tab. 142:6*)

8. Mince (J. M.). Aurelianus, Siscia, antoninianus, 270–275, třetí emise
A: Poprsí Aureliana ve zbroji s paprskovitou korunou doprava, IMP AVRELIANVS AVG
R: Stojící císař doprava, drží žezlo a podává glóbus stojícímu Jupiterovi s dlouhým žezlem doleva, IOVI CON-SER, v exergu P
AE; 21,5/22,2 mm; 2,929 g; při okraji otvor o průměru 2,5 mm; bez patiny
MIR 47, Taf. 91:199l-1(1)
(*tab. 107:20*)

9. Mince (J. M.). Theodosius I., Siscia, AE II, 379–383
A: Oděné poprsí Theodosia I. s perlovým diadémem doprava, [D N THE]ODO-SIVS P F AVG
R: Stojící císař čelně s hlavou doleva, drží Viktorii na glóbu, vlevo klečící postava, [REPARAT]IO-REIPVB, v exergu [A]SISC
AE; 23,7/20,4 mm; 4,030 g; zelenohnědá patina
RIC 9, 150, č. 26c/1 (?)
(*tab. 107:21*)

73. Strážnice IV (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: záchranný archeologický výzkum při budování kanalizace v intravilánu města v roce 2014 pod vedením Františka Kostroucha; spona se nacházela v druhotném uložení ve štěrkovém štětu komunikace z 16.–17. století (situace 14, vrstva 2).
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Jednodílná bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79. Hráněný lučík má kosočtverečný průřez, profilované středové žebro i hlavice lučíku jsou rýhované se žlábky pro vložení ozdobného drátku. Patka nožky je ukončena rýhovaným diskovitým knoflíkem, plný zachycovač je z poloviny odlomený. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 1,05 cm, výška 2,05 cm **(*tab. 108:1*)**.

74. Strážnice V (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Jednodílná bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu má profilované diskovité středové žebro, hlavice lučíku je ze strany opatřená rýhou pro vložení ozdobného drátku. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky. Patka střechovitě formované nožky je ukončena diskovitým rýhovaným knoflíkem s kulovitým výběžkem. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 4,65 cm, max. šířka 1,02 cm, výška 2,45 cm **(*tab. 108:2*)**.

2. Dvojdílná stříbrná spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 24 (typ Łubiana). Kolínkovitě ohnutý tyčinkovitý lučík kruhového průřezu s hlavicí opatřenou tenkým tyčinkovitým knoflíkem plynule přechází v nožku zakončenou na patce profilovaným knoflíkem. Plný obdélníkový zachycovač má olámanou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,05 cm, max. šířka 0,58 cm, výška 1,85 cm **(*tab. 108:3*)**.

3. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 28 (typ Gänserndorf). Výrazně rozšířený lučík je na hlavici opatřený drobným profilovaným knoflíkem nad vinutím, od nožky je lučík oddělený plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena drobným kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má lehce ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,27 cm, max. šířka 1,27 cm, výška 1,85 cm **(*tab. 108:4*)**.

4. Dvojdílná bronzová germánská destičkovitá spona ve tvaru jetelového listu typu A 227, popř. Thomas E 1. Spodní část plechové destičky se zachycovačem je odlomená. Zachováno je kompletní vinutí s šestnácti závity, horní tětivou a celou jehlou. Rozměry: 2,95 × 2,22 cm, výška 1,25 cm **(*tab. 108:5*)**.

75. Strážnice VI (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 70, resp. varianty A 73d. Výrazně prohnutá masivní rozšířená horní část lučíku je zakončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Spodní část tyčinkovitého lučíku je oddělená profilovaným žebrem a zakončená výrazně profilovaným knoflíkem. Plný obdélníkový zachycovač s ohrnutou spodní hranou nese na vnější straně relikt ryté výzdoby v podobě klikatky kolem okraje. Rozměry: délka 5,95 cm, max. šířka 2,45 cm, výška 3,2 cm **(*tab. 108:6*)**.

76. Strážnice/Petrov I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: útočiště (?), strategický bod (?).
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2010–2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota (hromadné nálezy mincí č. 1 a 3; jednotlivé nálezy 1–17, 19), Moravské zemské muzeum Brno (hromadný nález mincí č. 2), Masarykovo muzeum v Hodoníně (jednotlivé nálezy 18, 20).

Hromadný nález č. 1

Doba uložení: po 388/395.
Nálezové okolnosti: soubor 22 mincí na malé ploše bez nádoby a dalších nálezů objevený v roce 2010.
Literatura: nepublikováno.

1. Mince (J. M.). Traianus, Řím, as, 98/117
A: Ověnčené poprsí Traiana doprava, opis nečitelný
R: Stojící ženská postava doleva, opis nečitelný
AE; 26,0/25,8 mm; 8,400 g; bez patiny
RIC ?
(*tab. 108:7*)

2. Mince (J. M.). Iulia Mamaea (?), ražba za Alexandra Severa, Bithinia, Nicaea, AE 19, 222/235
A: Oděné poprsí Iulie Mamaey s diadémem doprava, opis nečitelný
R: Aquila mezi dvěma standartami, NI-K-AI-E / [ΩN]
AE; 19,3/19,7 mm; 3,610 g; bez patiny
BMC 13, 169, jako č. 106 (?); SNG Cop. 18, jako č. 521 (?)
(*tab. 108:8*)

3. Mince (J. M.). Constantinus I., ražba za Constantia II., neurčená mincovna, AE III, 337–340
A: hlava Constantina I. v závoji doprava, [DV CONSTANTI-NVS PT AVGG]
R: stojící císař (či Pietas) doprava, [VN-MR]
AE; 11,7/13,3 mm; 0,650 g; bez patiny
typově: *Kankelfitz 1996*, 473, č. 44
(*tab. 108:9*)

4. Mince (E. K.). Constantius II. nebo Constans, neurčená mincovna, AE IV, 347–348
A: Oděné poprsí panovníka doprava, opis nečitelný
R: Dvě stojící Viktorie s věnci proti sobě, [VICTORIAE D D AVGG Q N N], exerg nečitelný

AE; 13,2/11,7 mm; 0,300 g; bez patiny
typově: *Bruck 1961*, 80
(*tab. 108:10*)

5. Mince (J. M.). Constans, neurčená mincovna, centenionalis, 333–350
A: Hlava vpravo, perlovcový diadém, DN CONSTANS PF AVG
R: Věnec, ve středu VOT.....
AE; 14,78/15,75 mm; 1,299 g; zach. 3 (olámaný okraj)
LRBC ?
(*tab. 108:11*)

6. Mince (J. M.). Constantius II., neurčená mincovna, AE III, 355–361
A: Oděné poprsí Constantia II. s perlovým diadémem doprava, D N CO[NSTAN]-TIVS P F AVG
R: Stojící císař doleva, drží kopí a glóbus, [SPES] REI-PVB[LICAE], exerg nečitelný
AE; 16,8/- mm; 1,410 g; vylomený okraj, bez patiny
typově: *Kankelfitz 1996*, 494, č. 20
(*tab. 108:12*)

7. Mince (J. M.). Constantius II., neurčená mincovna, AE III, 355–361
A: Oděné poprsí Constantia II. s perlovým diadémem doprava, [D N CONSTAN]-TIVS P F AVG
R: Stojící císař doleva, drží kopí a glóbus, [SPES REI-PVBLICAE], exerg nečitelný
AE; 15,0/15,0 mm; 1,460 g; bez patiny
typově: *Kankelfitz 1996*, 494, č. 20
(*tab. 108:13*)

8. Mince (J. M.). Constantius II., neurčená mincovna, AE III, 350/361
A: Oděné poprsí Constantia II. s perlovým diadémem doprava, D [N CONSTANTIVS P F AVG]
R: Voják doleva probodává kopím ležícího jezdce, [FEL TEMP]--REPAR[ATIO], exerg nečitelný
AE; 14,7/14,2 mm; 1,380 g; bez patiny
typově: *Kankelfitz 1996*, 494, č. 8–9
(*tab. 108:14*)

9. Mince (J. M.). Constantius II., neurčená mincovna, AE III, 350/361
A: Oděné poprsí Constantia II. s perlovým diadémem doprava, [D N CONSTAN-TIVS P F AVG]
R: Voják doleva probodává kopím ležícího jezdce, [FEL TEMP REPARATIO], exerg nečitelný
AE; 16,3/14,2 mm; 1,640 g; bez patiny
typově: *Kankelfitz 1996*, 494, č. 8–9
(*tab. 108:15*)

10. Mince (J. M.). Constantius Gallus jako Caesar, neurčená mincovna, AE III, 351–354
A: Oděné poprsí Constantia Galla doprava, opis nečitelný
R: Voják doleva probodává kopím ležícího jezdce, [FEL TEMP REPARATIO], exerg nečitelný
AE; 16,6/15,0 mm; 1,990 g; bez patiny
typově: *Kankelfitz 1996*, 503, č. 4
(*tab. 108:16*)

11. Mince (J. M.). Valentinianus I. nebo Valens, neurčená mincovna, AE III, 364–378
A: Oděné poprsí Valentiniana I./Valense doprava, opis nečitelný
R: Kráčející Viktoria doleva, drží palmovou ratolest a věnec, [SECVRI-AS-REIPVBLICAE], exerg nečitelný
AE; 14,3/15,7 mm; 1,310 g; bez patiny
typově: *Kankelfitz 1996*, 510, č. 4 nebo 513, č. 8
(*tab. 108:17*)

12. Mince (J. M.). Gratianus, Valentinianus II. nebo Theodosius I., Cyzicus, AE IV, 378–383
A: Oděné poprsí panovníka s perlovým diadémem doprava, opis nečitelný
R: Ve věnci VOT/XX/MVLT/XXX, v exergu SMKB
AE; 14,1/16,1 mm; 1,340 g; bez patiny
RIC 9, 244, jako č. 22(a–c)
(*tab. 108:18*)

13. Mince (J. M.). Gratianus, Valentinianus II., Theodosius I. nebo Arcadius, neurčená mincovna, AE IV, 378–388
A: Oděné poprsí panovníka doprava, opis nečitelný
R: Ve věnci VOT/V, exerg nečitelný
AE; 13,4/13,3 mm; 0,950 g; bez patiny
typově: *Bruck 1961*, 94
(*tab. 108:19*)

14. Mince (J. M.). Valentinianus II., Theodosius I., Arcadius nebo Honorius, neurčená mincovna, AE IV, 388–395
A: Oděné poprsí panovníka doprava, opis nečitelný
R: Kráčející Viktoria doleva, drží vpravo dole za hlavu zajatce, [SALVS REIPVBLICAE], exerg nečitelný
AE; 12,7/13,0 mm; 0,880 g; deformovaný střížek, bez patiny
typově: *Bruck 1961*, 81
(*tab. 108:20*)

15. Mince (J. M.). Římské císařství, neurčená mincovna, AE redukovaný follis, před či po 337
A: Oděné poprsí panovníka s perlovým diadémem doprava, opis nečitelný
R: Dva stojící vojáci se štíty a oštěpy proti sobě, mezi nimi jedna standarta, [GLOR-IA EXERC-ITVS], exerg nečitelný
AE; 13,3/12,7 mm; 1,010 g; bez patiny
typově: *Bruck 1961*, 27
(*tab. 108:21*)

16. Mince (J. M.). Římské císařství, neurčená mincovna, AE redukovaný follis, před či po 337
A: Oděné poprsí panovníka s perlovým diadémem doprava, opis nečitelný
R: Dva stojící vojáci se štíty a oštěpy proti sobě, mezi nimi jedna standarta, [GLOR-IA EXERC-ITVS], exerg nečitelný
AE; 16,5/14,7 mm; 1,550 g; bez patiny
typově: *Bruck 1961*, 27
(*tab. 108:22*)

17. Mince (J. M.). Římské císařství, neurčená mincovna, AE II/III, asi okolo 350
A: Oděné poprsí panovníka doprava, opis nečitelný
R: Zcela nečitelný
AE; 19,8/18,4 mm; 3,170 g; bez patiny
(*tab. 108:23*)

18. Mince (J. M.). Římské císařství, neurčená mincovna, AE III, asi třetí čtvrtina 4. století
A: Oděné poprsí panovníka doprava, opis nečitelný
R: Zcela nečitelný
AE; 14,4/15,1 mm; 1,220 g; bez patiny
(*tab. 108:24*)

19. Mince (J. M.). Římské císařství, neurčená mincovna, AE IV, druhá polovina 4. století
A: Oděné poprsí panovníka doprava, opis nečitelný
R: Kráčející Viktoria doleva, opis nečitelný
AE; 13,2/12,0 mm; 1,770 g; bez patiny
(*tab. 108:25*)

20. Mince (J. M.). Římské císařství, neurčená mincovna, AE IV, pozdní 4. století
A: Oděné poprsí panovníka doprava, opis nečitelný
R: Zcela nečitelný
AE; 13,5/12,6 mm; 0,820 g; bez patiny
(*tab. 108:26*)

21. Mince (J. M.). Římské císařství, neurčená mincovna, AE IV, pozdní 4. století (?)
A: Oděné poprsí panovníka doprava, opis nečitelný
R: Dvě stojící postavy proti sobě (?), opis nečitelný
AE; 12,4/12,3 mm; 0,820 g; bez patiny
(*tab. 108:27*)

22. Mince (J. M.). Římské císařství, neurčená mincovna, AE IV, pozdní 4. století (?)
A: Zcela nečitelný
R: Zcela nečitelný
AE; 11,1/10,8 mm; 0,850 g; bez patiny
(*tab. 108:28*)

Hromadný nález č. 2

Doba uložení: po 423.
Nálezové okolnosti: soubor 182 mincí na malé ploše bez nádoby či dalších nálezů objevený v roce 2012.
Literatura: nepublikováno (podle určení Jiřího Militkého mince v rozsahu 2.–5. století, včetně jedno keltského stříbrného obolu); podrobná publikace v přípravě.
(*tab. 109*)

Hromadný nález č. 3

Doba uložení: po 337.
Nálezové okolnosti: soubor 128 mincí částečně uložených v keramické nádobě spolu se šperky (zlatý prsten s gemou a dvě stříbrné spony s vysokým zachycovačem) a částečně rozvlečených orbou poblíž, objevený někdy mezi lety 2010 a 2015; 125 mincí bylo odevzdáno do muzea, 3 mince a šperky zůstaly u nálezců bez možnosti odborné dokumentace, keramická nádoba zůstala ve fragmentární podobě na místě nálezu a nebyla dohledána.
Literatura: nepublikováno.

1. Mince (E. K.). Licinius I., ražba pro Licinia II., Antiochia, follis, 317–320
A: Busta vlevo, vavřínový věnec, v pravé ruce mappa, v levé kopí a štít, DN VAL LICIN LICINIVS NOB C
R: Jupiter stojí vlevo, přes ramena má přehozený chlamys, opírá se o sceptrum, drží Viktorii na glóbu, vlevo u nohou klečí zajatec, IOVI CONSERVATORI CAESS, -/H//SMANT
AE; 18,71/17,93 mm; 2,579 g; zach. 3
RIC 7, č. 29
(*tab. 110:1*)

2. Mince (E. K.). Constantinus I., Arelate, follis, 332
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTI..... MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERC ITVS, -/-//PCONST
AE; 16,14/16,49 mm; 1,530 g; zach. 3
LRBC 362; RIC 7, č. 358
(*tab. 110:2*)

3. Mince (E. K.). Constantinus I., Constantinopolis, follis, 333
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERC...., -/-//•CONSH
AE; 18,65/18,16 mm; 1,986 g; zach. 2
LRBC 1017; RIC 7, č. 80
(*tab. 110:3*)

4. Mince (E. K.). Constantinus I., Constantinopolis, follis, 333–335
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, ...ITVS, -/-//CONSA•
AE; 17,24/16,44 mm; 1,992 g; zach. 3
LRBC 1010; RIC 7, č. 73
(*tab. 110:4*)

5. Mince (E. K.). Constantinus I., Heraclea, follis, 325–326
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS AVG
R: VOT/XXX ve věnci pod sebou, v kruhopise DN CONSTANTINI MAX AVG; -/-//SMHΔ
AE; 17,61/17,37 mm; 2,738 g; zach. 3
LRBC 866; RIC 7, č. 69
(*tab. 110:5*)

6. Mince (E. K.). Constantinus I., Heraclea, follis, 330–333
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//•SMHA
AE; 18,19/17,96 mm; 1,907 g; zach. 3
LRBC 904; RIC 7, č. 116
(*tab. 110:6*)

7. Mince (E. K.). Constantinus I., Lugdunum, follis, 321–322
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTI....
R: Glóbus na oltáři s nápisem VO/TIS/XX (BEATA TRANQ)VILITATIS, -/-/P..
AE; 19,46/18,81 mm; 2,935 g; zach. 4
RIC 7, č. 221
(*tab. 110:7*)

8. Mince (E. K.). Constantinus I., Nicomedia, follis, 328–329
A: Busta vpravo, trojřadý perlovcový diadém, CONSTANTINVS AVG
R: Průčelí chrámu, dvě věže, ve středu hvězda, PROVIDENTIAE AVGG; -/-//SMNA
AE; 17,55/18,39 mm; 2,137 g; zach. 4
LRBC 1073; RIC 7, č. 153
(*tab. 110:8*)

9. Mince (E. K.). Constantinus I., Řím (?), follis, 330
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//RFP (?)
AE; 18,86/17,49 mm; 1,886 g; zach. 3
LRBC 532; RIC 7, č. 327
(*tab. 110:9*)

10. Mince (E. K.). Constantinus I., Siscia, follis, 320–321
A: Hlava vpravo, listový diadém, CONSTANTINVS AVG
R: VOT/XX ve středovém věnci pod sebou, v kruhopise DN CONSTANTINI MAX AVG; -/-//BSIS*
AE; 18,35/17,12 mm; 1,642 g; zach. 2
LRBC 715; RIC 7, č. 159
(*tab. 110:10*)

11. Mince (E. K.). Constantinus I., Siscia, follis, 320–321
A: Nezřetelná busta vpravo, nečitelný opis
R: VOT (?) ve věnci, DN CONSTANTINI MAX AVG (?) v kruhopise, -/-//BSIS
AE; 18,47/18,21 mm; 2,457 g; zach. 4
LRBC ?; RIC 7, č. 148
(*tab. 110:11*)

12. Mince (E. K.). Constantinus I., Siscia, follis, 334–335
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//•ASIS•
AE; 17,27/17,18 mm; 1,625 g; zach. 2
LRBC 747; RIC 7, č. 235
(*tab. 110:12*)

13. Mince (E. K.). Constantinus I., Siscia, follis, 334–335
A: Hlava vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//•ASIS•
AE; 17,53/17,30 mm; 2,397 g; zach. 1
LRBC 747; RIC 7, č. 235
(*tab. 110:13*)

14. Mince (E. K.). Constantinus I., Siscia, follis, 334–335
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTINVS (MAX AVG?)
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//BSIS
AE; 17,61/17,37 mm; 2,341 g; zach. 3
LRBC 747; RIC 7, č. 235
(*tab. 110:14*)

15. Mince (E. K.). Constantinus I., Siscia, follis, 334–335
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//..SI (?)...
AE; 17,38/16,76 mm; 1,862 g; zach. 3
LRBC 747; RIC 7, č. 235
(*tab. 110:15*)

16. Mince (E. K.). Constantinus I., Siscia (?), follis, 334–335
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SIS (?)
AE; 16,85/15,42 mm; 1,697 g; zach. 3
LRBC 747; RIC 7, č. 235
(*tab. 110:16*)

17. Mince (E. K.). Constantinus I. (?), Siscia, follis, 334–335 (?)
A: Busta vpravo, rozetový diadém, CONSTAN.....
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SIS (?)
AE; 18,34/17,83 mm; 2,276 g; zach. 4
LRBC 747; RIC 7, č. 235
(*tab. 110:17*)

18. Mince (E. K.). Constantinus I. (?), Siscia (?), follis, 306–337 (?)
A: Busta vpravo, rozetový diadém, zkorodovaný obraz, nečitelný opis
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, nečitelný opis, -/-SIS (?)
AE; 16,05/15,46 mm; 1,574 g; zach. 4
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 110:18*)

19. Mince (E. K.). Constantinus I., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, ...STANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTS
AE; 18,19/17,93 mm; 1,907 g; zach. 2
LRBC 835; RIC 7, č. 183
(*tab. 110:19*)

20. Mince (E. K.). Constantinus I., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSA
AE; 17,15/17,51 mm; 1,385 g; zach. 3
LRBC 835; RIC 7, č. 183
(*tab. 110:20*)

21. Mince (E. K.). Constantinus I., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, perlovcový diadém, CONSTANTINVS (MAX AVG?)
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMT.. (?)
AE; 18,49/17,99 mm; 2,205 g; zach. 4
LRBC 835; RIC 7, č. 183
(*tab. 110:21*)

22. Mince (E. K.). Constantinus I., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSA
AE; 17,70/17,96 mm; 2,404 g; zach. 1
LRBC 835; RIC 7, č. 183
(*tab. 110:22*)

23. Mince (E. K.). Constantinus I., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, paludamentum, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSA
AE; 17,07/17,90 mm; 1,579 g; zach. 3
LRBC 835; RIC 7, č. 183
(*tab. 110:23*)

24. Mince (E. K.). Constantinus I., Thessalonica, follis, 330–333
A: Nezřetelná busta vpravo, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTS
AE; 16,59/17,19 mm; 1,014 g; zach. 3
LRBC 835; RIC 7, č. 183
(*tab. 110:24*)

25. Mince (E. K.). Constantinus I., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, paludamentum (?), rozetový diadém, ...NVS MAX AVG (?)
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSΓ
AE; 15,90/16,08 mm; 2,099 g; zach. 3
LRBC 835; RIC 7, č. 183
(*tab. 111:1*)

26. Mince (E. K.). Constantinus I. (?), Thessalonica (?), follis, 330–333 (?)
A: Nezřetelná busta vpravo, CONSTANTINVS.....
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, nezřetelný opis GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTS (?)
AE; 16,18/15,97 mm; 1,170 g; zach. 4
LRBC 835 (?); RIC 7, č. 183
(*tab. 111:2*)

27. Mince (E. K.). Constantinus I., Thessalonica (?), follis, 330–333 (?)
A: Nezřetelná busta vpravo, rozetový (?) diadém, CONSTANTI.... (?)
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SM... (?)
AE; 16,07/18,25 mm; 1,873 g; zach. 4
LRBC 835; RIC 7, č. 183
(*tab. 111:3*)

28. Mince (E. K.). Constantinus I., Treveri, follis, 330–331
A: Busta vpravo, pancíř, rozetový diadém, CONSTANTINVS MAX AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//TRP•
AE; 16,25/16,99 mm; 2,210 g; zach. 2
LRBC 53; RIC 7, č. 526
(*tab. 111:4*)

29. Mince (E. K.). Constantinus I. (?), neurčená mincovna, follis, 306–337
A: Nezřetelná busta vpravo, rozetový diadém, z legendy čitelná jen malá část .....NT....
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty – nezřetelný obraz .....CITVS, nečitelná značka mincovny
AE; 16,16/16,70 mm; 1,669 g; zach. 4
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 111:5*)

30. Mince (E. K.). Constantinus I. (?), neurčená mincovna, follis, 306–337 (?)
A: Nezřetelná busta vpravo, ...CONSTANTINVS AVG
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, nečitelný opis, nečitelná značka mincovny
AE; 18,26/17,56 mm; 1,628 g; zach. 3
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 111:6*)

31. Mince (E. K.). Constantinus I. (?), neurčená mincovna, follis, 306–337 (?)
A: Zkorodovaný obraz, z legendy čitelná jen malá část ....T.....NV...
R: Zkorodovaný obraz, nezřetelní dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě standarty, nečitelný opis, nečitelná značka mincovny
AE; 16,04/15,54 mm; 1,953 g; zach. 5
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 111:7*)

32. Mince (E. K.). Constantinus I. (?), neurčená mincovna, follis, 306–337
A: Busta vpravo, diadém, zkorodovaný obraz, nečitelný opis
R: Nečitelný zkorodovaný obraz (dva vojáci s kopími a štíty, dvě vojenské standarty?), nečitelný opis, neurčitelná značka mincovny
AE; 17,19/16,43 mm; 1,585 g; zach. 4
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 111:8*)

33. Mince (E. K.). Constantinus I. (?), neurčená mincovna, follis, 306–337 (?)
A: Nezřetelná busta vpravo, diadém (?), ...ONS.....
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXER....., nečitelná značka mincovny
AE; 15,91/17,16 mm; 1,850 g; zach. 4
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 111:9*)

34. Mince (E. K.). Constantinus I., neurčená mincovna, follis, 306–337
A: Busta vpravo, rozetový diadém, CONSTANTI.....
R: VOT (?) ve středovém věnci, DN CONSTANTINI MAX AVG v kruhopise, nečitelná značka mincovny
AE; 18,24/18,18 mm; 2,325 g; zach. 4
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 111:10*)

35. Mince (E. K.). Constantinus I. (?), neurčená mincovna, follis, 306–337 (?)
A: Busta vpravo, rozetový diadem, zkorodovaný obraz, nečitelný opis
R: Mužská postava stojí vlevo, drží glóbus (?), nečitelný opis, nečitelná značka mincovny
AE; 17,04/16,48 mm; 2,266 g; zach. 5
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 111:11*)

36. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Crispa, Londinium, follis, 321–322
A: Busta vlevo, pancíř, helma, CRISPVS NOBIL C
R: Oltář s nápisem VOT/IS/XX, v horní části glóbus, nad ním tři hvězdy, BEATA TRANQVILLITAS, -/-//PLON
AE; 20,27/18,63 mm; 2,713 g; zach. 2
RIC 7, č. 230
(*tab. 111:12*)

37. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Heraclea, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMHA
AE; 16,87/17,60 mm; 2,071 g; zach. 3
LRBC 910; RIC 7, č. 122
(*tab. 111:13*)

38. Mince (E. K.). Constantinus I, ražba pro Constantina II., Siscia, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//..SI...
AE; 16,87/17,86 mm; 1,584 g; zach. 4
LRBC 743; RIC 7, č. 220
(*tab. 111:14*)

39. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Siscia, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C

R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//.BSIS
AE; 17,99/17,63 mm; 1,791 g; zach. 3
LRBC 743; RIC 7, č. 220
(*tab. 111:15*)

40. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Siscia, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//..SIS
AE; 17,44/16,47 mm; 2,087 g; zach. 3
LRBC 743; RIC 7, č. 220
(*tab. 111:16*)

41. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Siscia, follis, 334–335
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, nezřetelný nápis GLORIA EXERCITVS, -/-//•ЄSIS•
AE; 18,86/17,39 mm; 2,282 g; zach. 1
LRBC 748; RIC 7, č. 236
(*tab. 111:17*)

42. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Siscia, follis, 334–335
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN ....
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCI..., -/-//•ЄSIS•
AE; 16,83/17,40 mm; 1,866 g; zach. 2
LRBC 748; RIC 7, č. 236
(*tab. 111:18*)

43. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSA
AE; 17,96/16,85 mm; 2,186 g; zach. 2
LRBC 836; RIC 7, č. 184
(*tab. 111:19*)

44. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS (IVN NOB C?)
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSA
AE; 18,68/18,21 mm; 2,091 g; zach. 3
LRBC 836; RIC 7, č. 184
(*tab. 111:20*)

45. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, ...NVS NOB C (?)
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTS (?)
AE; 16,20/17,07 mm; 1,746 g; zach. 3
LRBC 836; RIC 7, č. 184
(*tab. 111:21*)

46. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLOR IA EXERC ITVS, -/-//SMTS
AE; 17,97/17,51 mm; 2,096 g; zach. 3
LRBC 836; RIC 7, č. 184
(*tab. 111:22*)

47. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, věnec, CONSTAN.....
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, nezřetelný opis, -/-//SMTS
AE; 17,37/16,11 mm; 2,244 g; zach. 4
LRBC 836; RIC 7, č. 184
(*tab. 111:23*)

48. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTS
AE; 15,84/16,34 mm; 1,658 g; zach. 3
LRBC 836; RIC 7, č. 184
(*tab. 111:24*)

49. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, nezřetelný opis GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTS (?)
AE; 17,46/17,03 mm; 2,442 g; zach. 3
LRBC 836 (?); RIC 7, č. 184 (?)
(*tab. 111:25*)

50. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica, follis, 335–336
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSB
AE; 18,55/17,71 mm; 2,223 g; zach. 2
LRBC 841; RIC 7, č. 199
(*tab. 111:26*)

51. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica, follis, 335–336
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSΓ
AE; 17,88/17,48 mm; 1,432 g; zach. 3
LRBC 841; RIC 7, č. 199
(*tab. 111:27*)

52. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica (?), follis, 330–335
A: Busta vpravo, vavřínový věnec (?), CONSTANTINVS IVN NOB C (?)
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSA (?)
AE; 17,63/16,72 mm; 1,209 g; zach. 3
LRBC 836; RIC 7, č. 184
(*tab. 111:28*)

53. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica (?), follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTS (?)

AE; 16,87/16,72 mm; 1,782 g; zach. 3
LRBC 836 (?); RIC 7, č. 184 (?)
(*tab. 112:1*)

54. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II. (?), Thessalonica (?), follis, 330–333 (?)
A: Nezřetelná busta vpravo, vavřínový věnec, nečitelná legenda, ... NOB C
R: Nezřetelný obraz: dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, nezřetelný opis GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTS (?)
AE; 15,85/17,46 mm; 1,234 g; zach. 4
LRBC 836 (?); RIC 7, č. 184 (?)
(*tab. 112:2*)

55. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica (?), follis, 330–333
A: Busta vpravo, věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C (?)
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTS (?)
AE; 17,31/16,45 mm; 2,425 g; zach. 3
LRBC 836; RIC 7, č. 184 (?)
(*tab. 112:3*)

56. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Siscia, follis, 320–321
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: VOT/V ve středovém věnci, CAESARVM NOSTRORVM v kruhopise, -/-//BSIS
AE; 18,84/18,50 mm; 2,769 g; zach. 3
LRBC nemá; RIC 7, č. 146
(*tab. 112:4*)

57. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Řím, follis, 330
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, nezřetelný opis GLORIA EXERCITVS, -/-//RFS
AE; 18,15/16,57 mm; 1,619 g; zach. 2
LRBC 532; RIC 7, č. 328
(*tab. 112:5*)

58. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantina II., Thessalonica, follis, 326–328
A: Busta vlevo, věnec, CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Brána se dvěma věžičkami, ve středu hvězda, PROVIDENTIAE CAESS, -/-//SMTSA
AE; 19,59/18,87 mm; 1,872 g; zach. 3
LRBC 815; RIC 7, č. 157
(*tab. 112:6*)

59. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Antiochia, follis, 330–335
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL IVL CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//...TA (?)
AE; 16,91/17,03 mm; 1,682 g; zach. 3
LRBC 1358; RIC 7, č. 88
(*tab. 112:7*)

60. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Constantinopolis, follis, 330–333
A: Busta vpravo, nezřetelný obraz, vavřínový věnec, ...CONSTANTIVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, nezřetelný opis GLORIA EXERCITVS, -/-//CONS (?)
AE; 17,58/18,04 mm; 2,299 g; zach. 4
LRBC 1007; RIC 7, č. 61
(*tab. 112:8*)

61. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Constantinopolis, follis, 333–335
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, ...CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, ... ITVS, -/-//CONSΓ
AE; 16,72/16,33 mm; 1,934 g; zach. 4
LRBC 1007; RIC 7, č. 82
(*tab. 112:9*)

62. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Cyzicus, follis, 333–334
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL IVL CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMKS
AE; 18,24/17,92 mm; 2,553 g; zach. 2
LRBC 1227; RIC 7, č. 86
(*tab. 112:10*)

63. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Heraclea, follis, 326
A: Busta vlevo, věnec, FL IVL CONSTANTIVS NOB C
R: Průčelí budovy, dvě věže, ve středu hvězda, PROVIDENTIAE CAESS, -/-//SMHЄ*
AE; 18,27/17,47 mm; 2,903 g; zach. 2
LRBC 885; RIC 7, č. 84
(*tab. 112:11*)

64. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Heraclea, follis, 327–329
A: Busta vlevo, vavřínový věnec, ...CONSTANTIVS NOB C
R: Průčelí budovy, dvě věže, ve středu hvězda, v levém poli •, PROVIDENTIAE CAESS, -/-//SMHB
AE; 18,65/16,91 mm; 2,318 g; zach. 2
LRBC 872; RIC 7, č. 97
(*tab. 112:12*)

65. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Heraclea, follis, 330–333
A: Busta vpravo, věnec, FL IVL CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMHЄ
AE; 18,08/17,32 mm; 2,428 g; zach. 2
LRBC 901; RIC 7, č. 113
(*tab. 112:13*)

66. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II. (?), Siscia, follis, 330–333
A: Busta vpravo, věnec, nečitelný opis
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, nečitelný opis, -/-//ΓSIS
AE; 16,90/16,61 mm; 1,236 g; zach. 1
LRBC 744 (?); RIC 7, č. 221 (?)
(*tab. 112:14*)

67. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II. (?), Siscia, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, ... CONSTANTIVS ..... (?)
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//ASIS
AE; 17,03/16,34 mm; 2,138 g; zach. 3

LRBC 774; RIC 7, č. 221
(*tab. 112:15*)

68. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Siscia, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL IVL CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//ASIS
AE; 18,18/17,78 mm; 2,356 g; zach. 3
LRBC 744; RIC 7, č. 221
(*tab. 112:16*)

69. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Siscia, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL IVL CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci stojí s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SIS
AE; 16,06/16,27 mm; 2,156 g; zach. 3
LRBC 742; RIC 7, č. 221
(*tab. 112:17*)

70. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Siscia, follis, 334–335
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL IVL CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, nečitelný opis, -/-//•ΓSIS
AE; 17,12/17,55 mm; 2,508 g; zach. 3
LRBC 743; RIC 7, č. 237
(*tab. 112:18*)

71. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Siscia, follis, 334–335
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL IVL CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, nezřetelný opis GLORIA EXERCITVS, -/-//•ЄSIS•
AE; 17,49/17,46 mm; 2,257 g; zach. 3
LRBC 749; RIC 7, č. 237
(*tab. 112:19*)

72. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, věnec, FL IVL CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSΓ
AE; 17,97/18,06 mm; 2,160 g; zach. 1
LRBC 837; RIC 7, č. 186
(*tab. 112:20*)

73. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, věnec, ...CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSA
AE; 18,32/17,76 mm; 2,461 g; zach. 2
LRBC 837; RIC 7, č. 186
(*tab. 112:21*)

74. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, věnec, ...ANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSA (?)
AE; 18,51/17,63 mm; 1,707 g; zach. 3 (odštípnutý okraj)
LRBC 837; RIC 7, č. 186
(*tab. 112:22*)

75. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, věnec, FL IVL CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSΓ
AE; 17,93/17,60 mm; 2,141 g; zach. 3
LRBC 837; RIC 7, č. 186
(*tab. 112:23*)

76. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL IVL CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTS
AE; 17,97/18,76 mm; 2,253 g; zach. 3
LRBC 837; RIC 7, č. 186
(*tab. 112:24*)

77. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Thessalonica (?), follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL IVL CONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCI..., -/-//SMTSA (?)
AE; 16,90/16,38 mm; 2,070 g; zach. 3
LRBC 837; RIC 7, č. 186
(*tab. 112:25*)

78. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL IVL CONSTANTIVS IVN NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSΓ
AE; 17,24/18,22 mm; 1,797 g; zach. 3
LRBC 837; RIC 7, č. 185
(*tab. 113:1*)

79. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, ...CONSTANTIVS...
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTSB
AE; 18,42/18,20 mm; 1,795 g; zach. 3
LRBC 837; RIC 7, č. 185
(*tab. 113:2*)

80. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constantia II., neurčená mincovna, follis, 330–333
A: Busta vpravo, nezřetelný věnec, ...ONSTANTIVS NOB C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, nečitelný opis GLORIA EXERCITVS, nečitelná značka mincovny
AE; 17,88/18,45 mm; 2,009 g; zach. 4
LRBC 837; RIC 7, č. 185 (?)
(*tab. 113:3*)

81. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constanta I., Siscia, follis, 334–335
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL CONSTANTIS BEA C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//•ASIS•
AE; 17,96/15,77 mm; 1,723 g; zach. 2
LRBC 752; RIC 7, č. 238
(*tab. 113:4*)

82. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constanta I., Siscia, follis, 334–335

A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL CONSTANTIS BEA C
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//•ASIS•
AE; 18,92/17,22 mm; 2,177 g; zach. 2
LRBC 752; RIC 7, č. 238
(*tab. 113:5*)

83. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constanta I., Thessalonica, follis, 335–336
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, CONSTANS NOB CAES
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTS
AE; 18,38/17,75 mm; 2,214 g; zach. 3
LRBC 843; RIC 7, č. 201
(*tab. 113:6*)

84. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constanta I., Thessalonica (?), follis, 336–337
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL CONSTANS NOB CAES
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu vojenská standarta, nezřetelný opis GLORIA EXERCITVS, -/-//SMTS (?)
AE; 17,06/17,09 mm; 1,944 g; zach. 4
LRBC 849; RIC 7, č. 226
(*tab. 113:7*)

85. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constanta I., neurčená mincovna, follis, 333–336 (?)
A: Busta vpravo, rozetový diadem, ...CONSTAN.....
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, nezřetelný opis GLORIA EXERCITVS, nečitelná značka mincovny
AE; 15,58/16,32 mm; 2,504 g; zach. 4
LRBC 927 (?); RIC 7, č. 139 (?)
(*tab. 113:8*)

86. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro Constanta I., neurčená mincovna, follis, 336–337 (?)
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, FL CONSTANS NOB CAES (?)
R: Dva vojáci s kopími a štíty, ve středu dvě vojenské standarty, GLORIA EXERCITVS, nečitelná značka mincovny
AE; 16,29/15,70 mm; 1,661 g; zach. 3
LRBC 849 (?); RIC 7, č. 226 (?)
(*tab. 113:9*)

87. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, Aquileia, follis, 334–335
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, bez nápisu, -/-//AQS
AE; 18,08/18,15 mm; 1,916 g; zach. 3
LRBC 655; RIC 7, č. 123
(*tab. 113:10*)

88. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, Constantinopolis, follis, 330–333
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Nezřetelná Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, bez nápisu, -/-//CONSΓ
AE; 17,74/16,80 mm; 2,131 g; zach. 4
LRBC 1014; RIC 7, č. 63
(*tab. 113:11*)

89. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, Heraclea, follis, 330–333
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, bez nápisu, -/-//SMHΔ
AE; 18,87/16,95 mm; 1,297 g; zach. 3
LRBC 903; RIC 7, č. 115
(*tab. 113:12*)

90. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, Řím, follis, 330–331
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, bez nápisu, -/-//RB€
AE; 15,47/16,54 mm; 2,033 g; zach. 2 (část okraje odlomená)
LRBC 541; RIC 7, č. 339
(*tab. 113:13*)

91. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, Siscia, follis, 330–333
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, bez nápisu, -/-//BSIS
AE; 17,22/17,45 mm; 2,294 g; zach. 2
LRBC 746; RIC 7, č. 224
(*tab. 113:14*)

92. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, Siscia, follis, 334–335
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, bez nápisu, -/-//•BSIS
AE; 16,40/15,60 mm; 2,064 g; zach. 3
LRBC 751; RIC 7, č. 241
(*tab. 113:15*)

93. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, Siscia (?), follis, 330–333
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, bez nápisu, -/-//ASIS (?)
AE; 17,62/16,81 mm; 2,167 g; zach. 2
LRBC 746; RIC 7, č. 224 (?)
(*tab. 113:16*)

94. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, -/-//SMTSA
AE; 17,95/18,85 mm; 2,104 g; zach. 3
LRBC 839; RIC 7, č. 188
(*tab. 113:17*)

95. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, bez nápisu, -/-//SMTSΔ
AE; 18,83/18,10 mm; 2,076 g; zach. 2
LRBC 839; RIC 7, č. 188
(*tab. 113:18*)

96. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, bez nápisu, -/-//SMTS
AE; 18,31/16,78 mm; 1,921 g; zach. 4
LRBC 839; RIC 7, č. 188
(*tab. 113:19*)

97. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, Thessalonica (?), follis, 330–333
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, bez nápisu, -/-//SMTSΔ (?)

AE; 17,64/17,41 mm; 2,299 g; zach. 3
LRBC 839; RIC 7, č. 188
(*tab. 113:20*)

98. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, neurčená mincovna, follis, 330–333
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Nezřetelná Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, bez nápisu, nečitelná značka mincovny
AE; 18,26/17,40 mm; 1,807 g; zach. 4
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 113:21*)

99. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, neurčená mincovna, follis, 330–333
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS, nezřetelný nápis
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, v levém poli palmová ratolest, nečitelná značka mincovny
AE; 16,42/16,05 mm; 1,595 g; zach. 3
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 113:22*)

100. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, neurčená mincovna, follis, 330–333
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, nečitelná značka mincovny, -/-//...A...
AE; 18,20/16,60 mm; 1,923 g; zach. 3
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 113:23*)

101. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Constantinopolis, neurčená mincovna, follis, 330–333
A: Busta vlevo, hlava v přilbě, přes rameno kopí, CONSTANTINOPOLIS
R: Viktoria na provu lodě vlevo, drží kopí a štít, bez nápisu, nečitelná značka mincovny
AE; 16,42/15,59 mm; 1,538 g; zach. 4
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 113:24*)

102. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Aquileia, follis, 334–335
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-//AQS
AE; 17,40/17,96 mm; 2,075 g; zach. 2
LRBC 654; RIC 7, č. 122
(*tab. 113:25*)

103. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Cyzicus, follis, 330–334
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-//SMK€.
AE; 17,85/18,00 mm; 2,288 g; zach. 2
LRBC 1218; RIC 7, č. 71
(*tab. 113:26*)

104. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Heraclea, follis, 330–333
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-//SMH€
AE; 18,38/18,44 mm; 1,888 g; zach. 3
LRBC 902; RIC 7, č. 114
(*tab. 113:27*)

105. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Heraclea, follis, 330–333
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-//SMH€
AE; 16,51/17,15 mm; 1,739 g; zach. 3
LRBC 902; RIC 7, č. 114
(*tab. 113:28*)

106. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Lugdunum, follis, 330–331
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-//PLG
AE; 17,51/17,11 mm; 1,632 g; zach. 4
LRBC 184; RIC 7, č. 242
(*tab. 114:1*)

107. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Nicomedia, follis, 330–335
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-//SMNA
AE; 17,02/16,89 mm; 2,297 g; zach. 3
LRBC 1120; RIC 7, č. 195
(*tab. 114:2*)

108. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Siscia, follis, 334–335
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice, vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-//•ASIS•
AE; 16,44/16,79 mm; 2,343 g; zach. 3
LRBC 750; RIC 7, č. 240
(*tab. 114:3*)

109. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Siscia, follis, 334–335
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-//(?) SIS (?)
AE; 17,75/16,62 mm; 1,637 g; zach. 3
LRBC 750; RIC 7, č. 240
(*tab. 114:4*)

110. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Siscia, follis, 334–335
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-// (?) SI (?)
AE; 18,20/16,75 mm; 1,141 g; zach. 3
LRBC 750; RIC 7, č. 240
(*tab. 114:5*)

111. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Siscia, follis, 334–335
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní * *, bez nápisu, -/-//•BSI..
AE; 18,00/16,99 mm; 1,808 g; zach. 2
LRBC 750; RIC 7, č. 240
(*tab. 114:6*)

112. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Siscia, follis, 334–335
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní * *, bez nápisu, -/-//•BSIS•
AE; 16,35/16,81 mm; 1,650 g; zach. 2
LRBC 750; RIC 7, č. 240
(*tab. 114:7*)

113. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Siscia, follis, 334–335
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní * *, bez nápisu, -/-//•SIS
AE; 19,83/18,51 mm; 1,998 g; zach. 2
LRBC 750; RIC 7, č. 240
(*tab. 114:8*)

114. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Siscia, follis, 334–335
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní * *, bez nápisu, -/-//ΔSIS
AE; 18,13/17,30 mm; 1,960 g; zach. 2
LRBC 750; RIC 7, č. 240
(*tab. 114:9*)

115. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Siscia (?), follis, 334–335
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-//SI... (?)
AE; 18,81/17,83 mm; 1,493 g; zach. 3
LRBC 750 (?); RIC 7, č. 240 (?)
(*tab. 114:10*)

116. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Siscia (?), follis, 334–335
A: Nezřetelná busta Romy vlevo, hlava v přilbě, ... ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-//SI... (?)
AE; 16,71/17,96 mm; 1,820 g; zach. 4
LRBC 750 (?); RIC 7, č. 240 (?)
(*tab. 114:11*)

117. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Siscia (?), follis, 334–335
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-//.. SIS.. (?)
AE; 16,49/16,89 mm; 1,804 g; zach. 3
LRBC 750 (?); RIC 7, č. 240 (?)
(*tab. 114:12*)

118. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-// SMTSA (?)
AE; 17,92/17,45 mm; 2,094 g; zach. 3
LRBC 838; RIC 7, č. 187
(*tab. 114:13*)

119. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-// SMTS (?)
AE; 16,22/16,75 mm; 1,854 g; zach. 3
LRBC 838; RIC 7, č. 187
(*tab. 114:14*)

120. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Thessalonica, follis, 330–333
A: Nezřetelná busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, bez nápisu, -/-//SMTS
AE; 17,77/17,30 mm; 1,881 g; zach. 4
LRBC 838; RIC 7, č. 187
(*tab. 114:15*)

121. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Thessalonica, follis, 330–333
A: Nezřetelná busta Romy vlevo, hlava v přilbě, ... ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, bez nápisu, -/-//SM... (?)
AE; 16,76/17,11 mm; 1,701 g; zach. 4
LRBC 838; RIC 7, č. 187
(*tab. 114:16*)

122. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Thessalonica, follis, 330–333
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní **, bez nápisu, -/-//SMT...
AE; 18,20/17,70 mm; 2,197 g; zach. 3
LRBC 838; RIC 7, č. 187
(*tab. 114:17*)

123. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Thessalonica (?), follis, 330–333
A: Nezřetelná busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA, nečitelný opis
R: Nezřetelná vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, nad ní nezřetelné **, bez nápisu, -/-//SMTS (?)
AE; 14,78/15,33 mm; 1,322 g; zach. 2
LRBC 838; RIC 7, č. 187
(*tab. 114:18*)

124. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, Thessalonica (?), follis, 330–333
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Nezřetelný obraz vlčice vlevo, kojí Romula a Rema, bez nápisu, -/-//SMTS (?)
AE; 17,69/17,06 mm; 2,438 g; zach. 4
LRBC 838; RIC 7, č. 187
(*tab. 114:19*)

125. Mince (E. K.). Neurčená zkorodovaná mince, follis, 4. století
A: Busta vpravo, nečitelný opis
R: Nečitelný obraz
AE; 17,12/15,15 mm; 2,220 g; zach. 5
LRBC ?; RIC ?
(*tab. 114:20*)

126. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, follis, 330–333
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema
Bez metrologických údajů (mince nebyla poskytnuta k dokumentaci)

127. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, follis, 330–333
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema
Bez metrologických údajů (mince nebyla poskytnuta k dokumentaci)

128. Mince (E. K.). Constantinus I., ražba pro město Řím, follis, 330–333
A: Busta Romy vlevo, hlava v přilbě, VRBS ROMA
R: Vlčice vlevo, kojí Romula a Rema
Bez metrologických údajů (mince nebyla poskytnuta k dokumentaci)

Jednotlivé nálezy

1. Mince (J. M.). Salonina, ražba za Galliena, neurčená mincovna, antoninianus, 253–268
A: Oděné poprsí Saloniny s diadémem na půlměsíci doprava, opis nečitelný

R: Stojící ženská postava doleva, drží po stranách dvě standarty, opis nečitelný
Ag; 20,0/20,1 mm; 1,740 g; bez patiny
(*tab. 115:1*)

2. Mince (J. M.). Claudius II. Gothicus, Siscia, antoninianus, 268–269
A: Poprsí Claudia II. v krunýři s paprskovitou korunou doprava, [IMP CL]AVDIVS AVG
R: Stojící Pax doleva, drží dlouhé žezlo šikmo a olivovou ratolest, PA-X A-VG, vlevo v poli II
AE; 17,8/18,4 mm; 2,159 g
MER-RIC, č. 630
(*tab. 142:7*)

3. Mince (J. M.). Claudius II. Gothicus, neurčená mincovna, antoninianus, 268/270
A: Poprsí Claudia II. (?) v krunýři (?) s paprskovitou korunou doprava, opis nečitelný
R: Stojící ženská postava doleva, opis nečitelný
AE; -/16,5 mm; 1,085 g
(*tab. 142:8*)

4. Mince (J. M.). Aurelianus, Cyzicus, antoninianus (aurelianus), 275
A: Poprsí Aureliana v krunýři s paprskovitou korunou doprava, IMP AVRELIANVS AVG
R: Vpravo stojící Aurelianus doleva, drží svislé kopí proti stojící Viktorii s palmovou ratolestí doprava, RESTI-TVTOR ORBIS, dole uprostřed B, v exergu XXI
AE; 20,6/20,6 mm; 2,859 g
MER-RIC, č. 3090.

5. Mince (J. M.). Constantinus I., neurčená mincovna, redukovaný follis, 307–337
A: Ověnčené oděné poprsí Constantina I. doprava, [CONST]AN--TINVS AVG
R: Oltář s glóbem, na oltáři nápis VO/TIS/XX, BEATA TRANQVILLITAS
AE; 19,7/19,1 mm; 2,670 g; lokální krusty
Kankelfitz 1996, 470, typ č. 3
(*tab. 115:2*)

6. Mince (J. M.). Constantinus I., neurčená mincovna, follis, 307–337
A: Ověnčené poprsí Constantina I. v krunýři doprava, [CONSTAN] TINVS P F AVG
R: Stojící Jupiter doleva, [IOVI CONSER]VATORI [AVGG N N]
AE; 20,3/22,3 mm; 2,074 g; plošná koroze
Kankelfitz 1996, 471, typ č. 20
(*tab. 142:10*)

7. Mince (J. M.). Constantinus I., neurčená mincovna, redukovaný follis, 307–337
A: Ověnčená hlava Constantina I. doprava, CONSTAN-TINVS AVG
R: Ve věnci VOT / • / XX, exerg nečitelný, [D N CONSTANTINI MAX AVG]
AE; 18,6/18,1 mm; 2,808 g
Kankelfitz 1996, 470, typ č. 10
(*tab. 142:11*)

8. Mince (J. M.). Constantius II. jako Caesar, neurčená mincovna, redukovaný follis, 324–337
A: Ověnčené oděné poprsí Constantina I. doprava, F L VAL CONSTANTINVS IVN NOB C
R: Táborová brána, nad ní □, PROVIDEN-TIAE CAESS, v exergu [.]Q
AE; 18,8/18,0 mm; 1,884 g
Kankelfitz 1996, 494, typ č. 19
(*tab. 142:12*)

9. Mince (J. M.). Constantinus I. / Constantinus II. / Constantius II. / Constans, neurčená mincovna, redukovaný follis, okolo 337
A: Ověnčená hlava panovníka s rosetovým diadémem doprava, opis nečitelný
R: Dva stojící vojáci se štíty a oštěpy proti sobě, mezi nimi jedna standarta, [GLOR-IA EXERC-ITVS], exerg nečitelný
AE; 14,9/14,9 mm; 0,914 g
typově: *Bruck 1961*, 27
(*tab. 142:13*)

10. Mince (J. M.). Constantius II. / Constans, neurčená mincovna, AE III, 337–350
A: Poprsí panovníka s perlovým diadémem doprava, opis nečitelný
R: Stojící císař ve zbroji na lodi doleva, drží standartu, za ním vpravo sedí Viktoria držící kormidlo, [FEL TEMP-REPARATIO]
AE; 17,8/16,3 mm; 1,082 g
typově: *Bruck 1961*, 22–23
(*tab. 142:14*)

11. Mince (J. M.). Římské císařství, neurčená mincovna, redukovaný follis, před či po 337
A: Oděné poprsí panovníka s perlovým diadémem doprava, opis nečitelný
R: Dva stojící vojáci se štíty a oštěpy proti sobě, mezi nimi jedna standarta, [GLOR-IA EXERC-ITVS], exerg nečitelný
AE; 14,9/14,5 mm; 0,900 g; zbytky zelené patiny
typově: *Bruck 1961*, 27
(*tab. 115:3*)

12. Mince (J. M.). Constantius II. / Constans, neurčená mincovna, AE III, 348–350
A: Oděné poprsí panovníka s perlovým diadémem doprava, [D N CONSTAN-TIVS P F AVG]
R: Na galéře stojící císař doleva, drží standartu s XP a Fénixe, za ním vpravo sedící Viktoria doleva, [FEL TEMP REPARATIO], exerg nečitelný
AE; 17,8/16,4 mm; 1,080 g; bez patiny
typově: *Bruck 1961*, 22–23
(*tab. 115:4*)

13. Mince (J. M.). Constantius II., Sirmium, AE III, 351–355
A: Oděné poprsí Constantia II. s perlovým diadémem doprava, [D N CONSTAN]-TIVS P F AVG
R: Voják doleva probodává kopím ležícího jezdce, FEL TEMP--[REPARATIO], v exergu BSIRM
AE; 16,2/17,7 mm; 2,663 g
RIC 8, 388, č. 48/B
(*tab. 142:15*)

14. Mince (J. M.). Constantius Gallus jako Caesar, neurčená mincovna, AE II, 351–354
A: Poprsí Constantia Galla doprava, D N CONSTANTIVS IVN NOB C, vlevo za hlavou A
R: Voják doleva probodává kopím ležícího jezdce, FEL TEMP RE--[PARATIO], vlevo v poli II, exerg nečitelný
AE; 20,9/20,5 mm; 3,934 g
Kankelfitz 1996, 503, typ č. 4
(*tab. 142:16*)

15. Mince (J. M.). Valentinianus I., neurčená mincovna, AE III, 364–375
A: Oděné poprsí Valentiniana I. s perlovým diadémem doprava, [D N VALENTINI]-ANVS P F [AVG]
R: Kráčející Viktoria s palmovou ratolestí a věncem doleva, [SECVRITAS REIPVBLICAE], exerg nečitelný

AE; 14,4/15,3 mm; 2,742 g
Kankelfitz 1996, 510, typ č. 4
(*tab. 142:17*)

16. Mince (J. M.). Valentinianus I., neurčená mincovna, AE III, 364–375
A: Oděné poprsí Valentiniana I. s perlovým diadémem doprava, [D N VALENTINI-ANVS P F AVG]
R: Kráčející císař doprava, drží vpravo labarum a vlevo za hlavu klečícího zajatce, GLORIA RO-MANORM, exerg nečitelný
AE; 18,0/17,6 mm; 2,254 g
Kankelfitz 1996, 510, typ č. 1
(*tab. 142:18*)

17. Mince (J. M.). Římské císařství, neurčená mincovna, AE IV, druhá polovina 4. století
A: Oděné poprsí panovníka doprava, opis nečitelný
R: Nečitelný opis ve věnci
AE; 12,8/11,9 mm; 1,240 g; zelené krusty
(*tab. 115:5*)

18. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese uprostřed jednoduché polokruhové středové žebro. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity na levé straně a třemi závity na pravé straně, tětiva a jehla chybí. Rozměry: délka 2,75 cm, max. šířka 1,95 cm, výška 2,05 cm **(*tab. 114:21*)**.

19. Bronzová obloukovitá ostruha typu Ginalski E2. Konce krátkých ramen jsou opatřeny polokulovitými knoflíky zdobenými rytým motivem ve tvaru písmene X. Plný trn je poměrně dlouhý, od ramen oddělený výrazným žlábkem. Rozměry: délka 4,9 cm, výška 3,45 cm, max. průměr trnu 1,2 cm **(*tab. 114:23, 161:16*)**.

20. Bronzová opasková přezka s obdélníkovou příchytnou destičkou se zachovanými dvěma nýty a oválným rámečkem typu Madyda-Legutko H 3. Jazýček je sekundárně mírně ohnutý dolů. Rozměry: 2,75 × 2,4 cm, tloušťka 0,4 cm **(*tab. 114:22*)**.

77. Strážnice/Petrov II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012–2013.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka anonymního nálezce (1); Obecní muzeum Ostrožská Lhota (2–3, 6–14, 16, 18–19, 22–26); Masarykovo muzeum v Hodoníně (4–5, 15, 17, 20–21).

1. Mince (E. K.). Antoninus Pius, Řím, denár, 152–153
A: Hlava vpravo, věnec, ANTONINVS PIVS PP TRP XVI
R: Fortuna stojí vpravo, drží kormidlo na glóbu a klasy, C(OS) (II)II
Ag; 17,50/16,00 mm; 2,720 g; zach. 3
RIC 3, č. 222
(*tab. 115:6*)

2. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, neurčitelný as, 2. století (?)
A: Zkorodovaný, nečitelný
R: Zkorodovaný, nečitelný
AE; 24,64/24,15 mm; 9,452 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 115:7*)

3. Mince (E. K.). Valentinianus I. (?), neurčená mincovna, centenionalis, 364–375 (?)
A: Busta vpravo, dvojřadý perlovcový diadém, nečitelný opis ..... IANV.....?
R: Viktoria kráčí vlevo, nečitelný opis
AE; -/17,61 mm, 1,476 g; zach. 4 (torzo mince)
RIC ?
(*tab. 115:8*)

4. Fragment spodní třetiny bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony pravděpodobně typu A 70/73. Zachována je jen nožka zakončená na patce profilovaným ozdobným knoflíkem a plný zachycovač obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 2,95 cm, max. šířka 0,58 cm. Inv. č. A 2707 **(*tab. 115:9*)**.

5. Fragment nožky dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Patka nožky je ukončena částečně odlomeným kuželovitým knoflíkem, plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou a olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 1,43 cm, max. šířka 0,36 cm. Inv. č. A 2697 **(*tab. 115:10*)**.

6. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Litý lučík má polokruhový průřez, nezdobená polokruhová záhlavní destička je po stranách olámaná. Zachováno je kompletní vinutí, tětiva a jehla chybí. Rozměry: délka 2,13 cm, max. šířka 2,34 cm **(*tab. 115:11*)**.

7. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13D. Litý středově hraněný lučík má polokruhový průřez, velká polokruhová záhlavní destička je zdobená jemnými rytými paprskovitě do stran se rozbíhajícími liniemi klikatek. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,1 cm, max. šířka 2,8 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 115:12*)**.

8. Fragment horní poloviny bronzové římskoprovinciální šarnýrové spony s trojúhelníkovým emailovým lučíkem varianty Riha 5.17.5. Plechový lučík nese profilované středové žebro a je zdobený osmi vhloubenými klínovitými poli, v některých z nich jsou dochovány zbytky bílého emailu. Ze zapínacího mechanismu je zachována pouze trubička k uložení osky. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 1,55 cm, výška 1 cm **(*tab. 115:13, 150:20*)**.

9. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální emailová terčovitá spona typu Exner III 24. Plastický hvězdicovitý motiv přechází z plochy terče do šesti jazykovitých výběžků po obvodu. Na ploše terče jsou zachovány zbytky tmavě modrého a tmavě červeného emailu. Drobný plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: 3,27 × 3,73 cm, výška 0,75 cm **(*tab. 115:14, 150:2*)**.

10. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální emailová peltovitá spona skupiny Vaday III/4/1/2. Plocha terče je plasticky rozdělena do několika oddílů, které vyjma středového kruhu nesou zbytky tmavě žlutého emailu. Středové kruhové pole nese zbytek nýtu po vypadené vložce. Zachycovač i základna pro osku vinutí jsou z větší části odlomené. Rozměry: 3,73 × 2,96 cm, výška 0,55 cm **(*tab. 115:15, 150:10*)**.

11. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona varianty A 132a s hraněným lučíkem trojúhelníkového průřezu a drobnou profilovanou válcovitou záhlavní destičkou. Plný vysoký a úzký obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček s otvorem pro uchycení osky. Rozměry: délka 3,07 cm, max. šířka 0,72 cm, výška 1,72 cm **(*tab. 115:16, 154:7*)**.

12. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Střechovitě tvarovaný litý lučík je na vrcholu hlavice opatřený výrazným kulovitým knoflíkem nad vinutím, od nožky je oddělený dvěma mělkými plastickými žebry. Patka nožky je příčně rýhovaná. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má ohrnutou spodní

hranu. Z vinutí je zachována jen základna s otvorem k uchycení osky. Rozměry: délka 4,64 cm, max. šířka 0,92 cm, výška 3,5 cm **(*tab. 115:18, 154:19*)**.

13. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Nezdobený páskový lučík má obdélníkový průřez, zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 0,53 cm, výška 2,38 cm **(*tab. 115:19*)**.

14. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou. Páskový lučík je obloukovitě prohnutý, zahrocená nožka je k jeho spodní části přichycena pěti závity omotaného drátku. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí jsou dochovány jen dva závity na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,52 cm, max. šířka 0,66 cm, výška 1,58 cm **(*tab. 115:22*)**.

15. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Tyčinkovitý lučík je kruhového průřezu, nožka je k němu přivinuta devíti závity omotaného drátku. Spodní část drátěné nožky je odlomená. Chybí vinutí a jehla. Rozměry: délka 5,95 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 1,54 cm **(*tab. 115:23*)**.

16. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou. Tyčinkovitý lučík je kruhového průřezu, nožka je k němu přivinuta pěti závity omotání drátku. Vlastní nožka se zachycovačem je odlomená. Z vinutí je dochována část jednoho rozpleteného závitu, jehla chybí. Rozměry: délka 4 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 2,82 cm **(*tab. 115:24*)**.

17. Jednodílná stříbrná spona s obdélníkovou nožkou typu A 171. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu je horizontálně tordovaný. Nožka je z čelní strany zdobená svislými metopovitými poli a rytou klikatkou na vnější straně zachycovače, který má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,9 cm, max. šířka 0,5 cm, výška 1,52 cm **(*tab. 115:21, 157:19*)**.

18. Mírně ohnutá jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Nezdobený tyčinkovitý lučík má kosočtverečný průřez. Plný mírně deformovaný zachycovač má výrazně ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,62 cm, max. šířka 0,48 cm, výška 2,05 cm **(*tab. 115:25*)**.

19. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou (?) nožkou. Nezdobený tyčinkovitý lučík má obloukovitý průřez, nožka s plným zachycovačem je částečně olámaná. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,6 cm, max. šířka 0,72 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 115:17*)**.

20. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou (?) nožkou. Nezdobený hraněný tyčinkovitý lučík má kosočtverečný průřez, nožka je částečně odlomená a deformovaná. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,15 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 2,1 cm. Inv. č. A 2705 **(*tab. 115:20*)**.

21. Fragment jednodílné stříbrné spony s odlomenou nožkou. Nezdobený páskový lučík je obloukovitého průřezu. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 1,55 cm.

22. Ohnutá bronzová jehlice s profilovanou hlavicí varianty Beckmann IVb, 84. Hlavice má dva kuželovité vývalky a kloboučkovité zakončení. Rozměry: délka 6,98 cm (v ohnutém stavu), průřez 0,4 cm **(*tab. 116:1, 158:30*)**.

23. Zlomek ozdobného bronzového hřebu dřevěné skříňky. Hlavice je tvořena centrálním kulovitým článkem, horním zahroceným článkem a dvěma spodními plastickými žebry. Rozměry: délka 2,9 cm, max. šířka 1,3 cm **(*tab. 116:2*)**.

24. Část bronzového závěsu picího rohu. Zachovány jsou dva spojené kroužky. Rozměry: 3,43 × 1,57 cm **(*tab. 116:3*)**.

25. Tmavě modrý skleněný polyedrický korálek typu T-M 126. Rozměry: 0,93 × 1,12 cm, průměr otvoru 0,42 cm **(*tab. 116:4, 159:65*)**.

26. Fragment terry sigillaty z výdutě mísy Drag. 37 (?); materiál homogenní, červenohnědé barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 3,1 cm, šířka 3,1 cm, max. délka 4,6 cm, síla 0,6–0,77 cm). Reliéfní výzdoba: dvojitý kroužek Ri-Fi: O131, méně zřetelná horizontální jednoduchá lišta, část neurčitelného přesekávaného kruhu či oblouku (Lu-Ri: Taf. 43:2, 45:1, 50:10). Rheinzabern, Cerialis I; Bernhardova podskupina Ib/1, 160/170–180/200 **(*tab. 116:5, 143:18*)**.

78. Strážovice (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2013.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68. Vějířovitě rozšířená hlavice lučíku je opatřená postranními křidélky chránícími vinutí. Z vinutí jsou zachovány tři závity na levé straně a horní tětiva, jehla chybí. Spodní část lučíku je oddělená středovým profilovaným žebrem, patka nožky je zakončena jednoduchým zašpičatělým kulovitým knoflíkem. Odlomený zachycovač nese relikty dvou kruhových prolamovaných otvorů. Rozměry: délka 4,85 cm, max. šířka 2,02 cm, výška 2,12 cm **(*tab. 116:6*)**.

79. Sudoměřice I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Mince (D. K.). Aurelianus, neurčená mincovna, antoninianus, 270–275
A: Hlava s paprskovitou korunou doprava
R: Císař bere glóbus od Jupitera, IOVI CONSER nebo CONCORDIA MILIT MARS INVICTVS
AE; 20,73/20,78 mm; 2,807 g
RIC ?
(*tab. 116:7*)

2. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodním vinutím varianty Schulte A VII 2, Form 5 (typ Zugmantel). Litý lučík polokruhového průřezu je od nožky oddělený plastickým žebrem. Spodní část nožky je odlomená. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má rovnou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 1,75 cm **(*tab. 116:8*)**.

3. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Litý lučík i nožka jsou zdobené metopovými poli a svazky krátkých příčných rýžek. Nožka je ke spodní části lučíku přichycena šesti závity omotaného drátku, její spodní část je odlomená. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 7,8 cm, max. šířka 1,1 cm, výška 1,93 cm **(*tab. 116:9*)**.

4. Bronzová opasková přezka s deformovaným obdélníkovým rámečkem, dlouhým jazýčkem a obdélníkovou příchytnou destičkou se dvěma nýty typu Madyda-Legutko G 16. Rozměry: 2,24 × 3,2 cm **(*tab. 116:10*)**.

80. Sudoměřice II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Dvojdílná bronzová noricko-panonská trubkovitá spona typu A 85. Horní část litého lučíku kruhového průřezu je hráněná, střed lučíku je opatřen širokým kruhovým plastickým žebrem. Nožka je lichoběžníkovitě rozšířená, plný a vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,83 cm, max. šířka 0,88 cm, výška 2,18 cm **(*tab. 116:12*)**.

2. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13D. Velká polokruhová záhlavní destička má bohatou rytou výzdobu (oběžná obvodová klikatka a pěticípý hvězdicovitý motiv provedený klikatkou). Směrem vzhůru se rozšiřující litý lučík má půlkruhový průřez, rovně seříznutá patka nožky je zakončena drobným tyčinkovitým knoflíkem. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou a jehlou. Rozměry: délka 4,4 cm, max. šířka 2,68 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 116:13, 149:14*)**.

3. Dvojdílná bronzová britská trubkovitá emailová spona typu Exner I 23, popř. skupiny Collingwood S II. Široký tyčinkový lučík je ve středu rozšířen do podoby kruhového terče členěného uvnitř soustřednými plastickými kružnicemi s původní emailovou výzdobou. Z terče vybíhají čtyři drobné polokruhovité výběžky. Trubkovité zakončení hlavice má na vrcholu velké kruhové očko k propojení pomocí řetízku s druhou sponou stejného typu. Vinutí a jehla chybí, spodní část spony je odlomená. Rozměry: délka 5,18 cm, max. šířka 2,14 cm, výška 1,63 cm **(*tab. 116:11, 149:11*)**.

4. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý litý lučík má kosočtverečný průřez, nožka je zdobená rytými horizontálními rýžkami spolu s klínovitými motivy. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí je rozpletené, zachována je také část jehly. Rozměry: délka 4,78 cm, max. šířka 0,4 cm, výška 2,45 cm **(*tab. 116:15*)**.

5. Jednodílná bronzová spona s klínovitou nožkou typu A 177. Páskový lučík má lichoběžníkový průřez, na hlavici a v místě přechodu v nožku je metopovitě zdobený. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou a celá jehla. Rozměry: délka 5,38 cm, max. šířka 1,45 cm, výška 2,02 cm **(*tab. 116:14, 155:22*)**.

6. Fragment profilované hlavice bronzového římského tyčinkovitého lékařského nástroje. Rozměry: délka 2,18 cm, max. šířka 1,2 cm **(*tab. 116:16*)**.

81. Suchov (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Mince (E. K.). Marcus Aurelius, Řím, sestercius, 166
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, M AVREL ANTONINVS AVG ARM PARTH
R: Viktorie stojí vpravo, drží štít s nápisem VIC/PAR na palmě, TRPOT XX IMP IIII COS III, po stranách S C
AE; 32,80/31,98 mm; 28,085 g; zach. 2
RIC 3, č. 934
(*tab. 116:17*)

2. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální šarnýrová spona varianty Riha 5.17.6 se širokým prolamovaným lučíkem, do něhož jsou ze strany upevněny tři horizontální bronzové drátky. Původně byly na těchto drátcích navlečeny skleněné nebo bronzové korálky. Nožka je utvářena kosočtverečně a zakončena na patce profilovaným plochým knoflíkem. Zkosený zachycovač je prolomen jedním kruhovým otvorem. Po obvodu lučíku i nožky a na středové kosočtverečné ploše nožky jsou patrné zbytky zeleného emailu, stopově také červeného emailu. Zapínací mechanismus je schovaný v plechové trubičce, zachována je i část odlomené jehly. Rozměry: délka 4,4 cm, max. šířka 2,2 cm, výška 2,4 cm **(*tab. 116:18, 150:18*)**.

3. Zlomek spodní části jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 67. Zachována je pouze poměrně velká nožka zakončená na patce výrazným diskovitým knoflíkem, zachycovač lichoběžníkového tvaru je prolamovaný třemi na sebe navazujícími obdélníkovými otvory. Rozměry: délka 3,8 cm, max. šířka 1,58 cm **(*tab. 116:19, 148:4*)**.

82. Svatobořice (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2007.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Miroslav Chludil, Dubňany.

1. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37; materiál velmi homogenní (místy však vrstevnatý), červenohnědé barvy; povrch červenohnědý, zčásti obitý a setřelý, mírný lesk (výška 4,4 cm, šířka 5 cm, max. délka 5,1 cm, síla 0,7–0,8 cm). Reliéfní výzdoba (zčásti obitá, setřelá; reliéf zřejmě nedokonale vytlačen z formy – ztrácí se): nahoře horizontální vlnovka patrně zespodu lemující vejcovec, pod ní setřelá malá pětilistá růžička, vlevo snad horní část lidské postavy a vpravo zadní část zvířete (?). Středogalské dílny (?); 2. století **(*tab. 116:20, 143:8*)**.

83. Šardice (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Zlomek horní poloviny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69 s odsazeným polokruhovým středovým žebrem. Vějířovitě se rozšiřující hlavice masivního lučíku nese výrazná postranní křidélka chránící vinutí, z něhož jsou zachovány pouze čtyři závity na levé straně. Rozměry: délka 3,85 cm, max. šířka 2,1 cm, výška 2,33 cm **(*tab. 116:21*)**.

84. Uherský Brod I (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Martin Ďuga, Hrubá Vrbka.

1. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodním vinutím. Litý tyčinkovitý lučík má polokruhový průřez. Zachováno je kompletní vinutí (po třech závitech na každé straně), jehla je odlomená v třetině délky. Rozměry: délka 2,85 cm, max. šířka 1,7 cm, výška 1,93 cm **(*tab. 116:22*)**.

85. Uherský Brod II (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2017.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68. Ve středu masivního litého lučíku se nachází profilované kruhové plastické žebro, vějířovitě rozšířená hlavice nese výrazná postranní křidélka. Zachováno je kompletní rozpletené vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Mírně ohnutá nožka je na patce zakončena profilovaným knoflíkem, obdélníkový zachycovač s odlomenou spodní hranou má dva kruhové prolamované otvory. Rozměry: délka 6,7 cm, max. šířka 2,2 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 117:1*)**.

2. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je vějířovitě rozšířená hlavice střechovitě formovaného lučíku s kompletním vinutím s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,1 cm, max. šířka 2,07 cm **(*tab. 117:2*)**.

3. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Hráněný široký lučík má půlkruhový průřez. Plechová záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou, jehla je odlomená v třetině délky. Patka nožky je zakončena profilovaným diskovitým knoflíkem, vysoký obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,9 cm, max. šířka 1,98 cm, výška 1,78 cm **(*tab. 117:4*)**.

4. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13D. Litý lučík má polokruhový průřez, velká polokruhová záhlavní destička je zdobená po obvodu oblouku rytou klikatkou. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou a celou jehlou. Rozměry: délka 2,85 cm, max. šířka 2,15 cm **(*tab. 117:5*)**.

5. Jednodílná bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79. Hráněný lučík má trojúhelníkový průřez, profilované diskovité středové žebro i hlavice lučíku jsou rýhované se žlábky pro vložení ozdobného drátku. Patka nožky je ukončena rýhovaným diskovitým knoflíkem, plný zachycovač lichoběžníkového tvaru je z boku a zespodu olámaný. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,07 cm, max. šířka 1,25 cm, výška 2,75 cm **(*tab. 117:3, 152:2*)**.

6. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona varianty A 132a s hráněným lučíkem trojúhelníkového průřezu a drobnou, rýhami profilovanou válcovitou záhlavní destičkou. Hlavice lučíku, jeho spodní část a patka nožky jsou zdobené rytými V-motivy a příčnými rýžkami. Plný zachycovač obdélníkového tvaru je sekundárně ohnutý. Z vinutí je zachována oska se sedmi závity na pravé straně s polovinou jehly. Rozměry: délka 3,92 cm, max. šířka 2,1 cm, výška 2,4 cm **(*tab. 117:6, 154:4*)**.

7. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Litý lučík střechovitého průřezu je na vrcholu hlavice opatřený rýhou odsazeným knoflíkem nad vinutím, patka nožky je zakončena profilovaným tyčinkovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,45 cm, max. šířka 0,72 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 117:7*)**.

8. Vícedílná bronzová spona s klínovitou nožkou typu A 175. Široký litý lučík střechovitého průřezu je na hlavici a spodní části rýhovaný pro vložení stříbrných ozdobných drátků (kromě fragmentu jednoho tordovaného drátku na hlavici však chybí). Z vinutí je zachována jen základna s otvory pro dvě osky, nad vinutím je ozdobný profilovaný knoflík opatřený stříbrným plíškem. Střechovitě utvářená široce rozevřená klínovitá nožka má plný zachycovač pouzdrovitého charakteru. Rozměry: délka 5,65 cm, max. šířka 1,7 cm, výška 2,02 cm **(*tab. 117:8, 155:21*)**.

9. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem varianty Schulte A VII 2, Form 26a nebo s klínovitou nožkou typu A 175. Litý střechovitě tvarovaný lučík má rýhovanou hlavici pro vložení stříbrných ozdobných drátků (ty chybí). Nad vinutím se nachází výrazně protáhlý rýhovaný ozdobný knoflík, z něhož je zachována jen základna s otvorem pro osku. Rozměry: délka 2,77 cm, max. šířka 0,98 cm **(*tab. 117:9*)**.

10. Velká oválná bronzová opasková přezka s mírně hráněným rámečkem a zahroceným jazýčkem typu Madyda-Legutko D 1. Rozměry: délka 3,25 × 2,9 cm, tloušťka 0,45 cm **(*tab. 117:11, 160:3*)**.

11. Bronzové nákončí picího rohu typu Andrzejowski F2. Jeho tělo je po celé délce profilované, konec je opatřený masivním plným litým kulovitým knoflíkem se zbytkem drátěného závěsu s očkem. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 1,65 cm **(*tab. 117:10, 160:26*)**.

86. Uherský Ostroh I (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota (1, 3–20); soukromá sbírka anonymního nálezce (2).

1. Mince (E. K.). Hadrianus, Řím, denár, 119–122
A: Hlava vpravo, věnec, ...TRAIAN HADRIAN....
R: Fortuna stojí vlevo, opírá se o sloup, v pravé ruce drží kormidlo, v levé ruce roh hojnosti, PM TRP (COS III)
Ag; 18,08/17,44 mm; 2,735 g; zach. 5
RIC 2, č. 86
(*tab. 117:12*)

2. Mince (E. K.). Antoninus Pius, Řím, denár, 153–154
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, ANTONINVS AVG PIVS PP TRP (XIX?)
R: Vesta stojící vlevo, drží simpulum a palladium, COS IIII
Ag; 17,72/17,38 mm; 2,572 g; zach. 3
RIC 3, č. 229a
(*tab. 117:13*)

3. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, AE 3, 3.–4. století (?)
A: Nezřetelná hlava vpravo, legenda nečitelná
R: Stojící postava v dlouhém rouchu vlevo, ve zdvižené ruce drží ratolest (?), legenda nečitelná
AE; 20,47/- mm; 1,672 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 117:14*)

4. Jednodílná bronzová spona s očky vedlejší pruské série typů A 59–60. Páskový lučík oválného průřezu je nezdobený, očka na hlavici chybí. Široká nožka má puncovanou výzdobu v podobě čtyř koncentrických kroužků, plný zachycovač obdélníkového tvaru je zespodu olámaný. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,97 cm, max. šířka 1,18 cm, výška 3 cm **(*tab. 117:15*)**.

5. Zlomek zataženého okraje prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky s oběžným žlábkem pod okrajem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

6. Zlomek dna prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky s plastickou prstencovou nožkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

7. Zlomek podhrdlí hrncovité mísy germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený na výduti vícenásobnou hřebenovou vlnicí. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy **(*tab. 118:7*)**.

8. Zlomek výdutě mísy germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený vícenásobnými hřebenovými vlnicemi oddělenými svazky horizontálních rýh. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy **(*tab. 118:6*)**.

9. Zlomek výdutě misky germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený hustým svazkem hřebenových vlnic. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy.

10. Zlomek ven vyhnutého okraje teriny germánské v ruce zhotovené keramiky s černě hlazeným povrchem. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

11. Osm fragmentů ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 117:16–18*)**.

12. Zlomek podhrdlí menší esovitě profilované nádoby s hnědě hlazeným povrchem s odsazenou výdutí. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

13. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky hnědě hlazeného povrchu s horizontálním oběžným žlábkem. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

14. Čtyři fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedých a hnědých odstínů povrchu zdobené klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 117:20–21, 118:5*)**.

15. Zlomek výdutě mísy germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený rytou klikatkou. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

16. Pět fragmentů výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených plošným rýhováním (vodorovné a šikmé rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 117:19,22–23*)**.

17. Dva fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobené prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 118:1*)**.

18. Tři fragmenty výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 118:2–4*)**.

19. Osmdesát osm nezdobených fragmentů z výdutí nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

20. Tři fragmenty odsazených den hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

87. Uherský Ostroh II (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012, 2014, 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Mince (E. K.). Faustina I., posmrtná ražba za Antonina Pia, Řím, denár, 141
A: Busta vpravo, DIVA FAVSTINA
R: AEternitas stojí vlevo, drží glóbus, okolo hlavy má závoj, AETERNITAS
Ag; 17,4/17,4 mm; 2,962 g; zach. 2
RIC 3, č. 351
(*tab. 118:8*)

2. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona typu Kovrig 95, varianty Böhme 20g, popř. typu Bojović 21, varianta 8. Široký litý lučík se zkosenými boky má malou nezdobenou trojúhelníkovitou záhlavní destičku. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky, vlastní vinutí a jehla chybí. Rovně seříznutá nožka je na patce ukončena výrazným kulovitým knoflíkem, plný, vysoký a úzký zachycovač má obdélníkový tvar s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 3,48 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 1,62 cm **(*tab. 118:10*)**.

3. Dvojdílná plochá bronzová rombická vícebarevná římskoprovinciální emailová destičkovitá spona typu Exner III 12, popř. Riha 7.17. Lučík má tvar kosočtverce se středovým kruhovým motivem, po stranách je lemovaný věncem půlkruhových polí. V některých z nich jsou zachovány zbytky tmavě červeného emailu. Vinutí a jehla chybí. Nízký obdélníkový plný zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: 3,78 × 2,62 cm, výška 0,68 cm **(*tab. 118:9, 150:12*)**.

4. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové vendické spony typu A 43. Zachována je horní část širokého plechového lučíku obdélníkového tvaru s trubičkou pro osku zapínacího mechanismu. Rozměry: délka 1,67 cm, max. šířka 2,34 cm **(*tab. 118:11*)**.

5. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30a. Litý tyčinkovitý lučík má půlkruhový průřez, nožka je od lučíku oddělená nevýrazným plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena kuželovitým knoflíkem. Plný, vysoký a úzký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,55 cm, max. šířka 0,62 cm, výška 2 cm **(*tab. 118:13, 155:5*)**.

6. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 31. Páskový lučík má obdélníkový průřez a nese jemnou rytou výzdobu v podobě čtyř svislých řad rýžek, patka nožky je ukončena vícenásobným knoflíkem. Vinutí a jehla chybí. Poměrně vysoký plný zachycovač má z vnitřní strany stejnou rytou výzdobu jako lučík. Rozměry: délka 3,35 cm, max. šířka 0,54 cm, výška 2,25 cm **(*tab. 118:12, 155:11*)**.

7. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Tyčinkovitý lučík má obdélníkový průřez, vinutí a jehla chybí. Nožka nese stopy ryté výzdoby (horizontální rýžky), patka nožky je ukončena přehrnutým páskem. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 4,7 cm, max. šířka 0,4 cm, výška 2,9 cm **(*tab. 118:14*)**.

8. Fragment stěny plechové bronzové nádoby (?) v podobě pomačkaného plechu půlkruhového tvaru s pěti nýty po obvodu. Rozměry: 3,8 × 3,1 cm, tloušťka 0,12 cm **(*tab. 118:18*)**.

9. Fragment stěny plechové bronzové nádoby (?) v podobě pomačkaného plechu s otvory pro bronzové nýty (dva nýty zachovány). Rozměry: 6,03 × 3,3 cm, tloušťka 0,15 cm **(*tab. 118:19*)**.

10. Železná listovitá šipka se zpětnými háčky s odlomeným koncem. Rozměry: délka 5,63 cm, max. šířka 1,7 cm, tloušťka 0,47 cm. Inv. č. A 14 **(*tab. 118:15*)**.

11. Kroužkový skleněný korálek tmavě modré barvy typu T-M 47. Rozměry: 0,98 × 1 cm, průměr otvoru 0,45 cm **(*tab. 118:17, 159:43*)**.

12. Průsvitný světle zelený skleněný kulovitý neprovrtaný korálek, který je ze čtvrtiny odlomený. Rozměry: 1,1 × 1,15 cm **(*tab. 118:16*)**.

13. Fragment terry sigillaty z výdutě nádoby neurčitelného tvaru, zevnitř odštípnutý; materiál oranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, dobře zachovalý (výška 1,8 cm, šířka 2,6 cm, max. délka 2,9 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf?); 2.–3. století.

14. Malý fragment vnější oblé strany okraje nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru; materiál oranžové barvy; povrch z větší části setřelý, červenohnědé barvy (výška 8 mm, šířka 16 mm, max. délka 17 mm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment; 2.–3. století.

15. Zlomek masivního kyjovitého okraje zásobnice germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený šikmými záseky. Materiál: plavená hlína s příměsí písku, drobných kamínků a slídy **(*tab. 118:20*)**.

16. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený protlačovanými prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 119:1*)**.

17. Dva fragmenty dovnitř zatažených okrajů misek germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého a černě hlazeného povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 119:2*)**.

18. Čtyři fragmenty výdutí hrnců nebo mís germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 119:3–4*)**.

19. Tři fragmenty výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého odstínu povrchu zdobené hustým svislým jemným rýhováním. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

20. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého odstínu povrchu zdobený hřebenovým šachovnicovým motivem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

21. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého odstínu povrchu zdobený vysokými rýsovanými hřebenovými vlnicemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 119:5*)**.

22. Tři fragmenty výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené šikmými záseky (i s horizontální rytou linií). Materiál: jemně plavená hlína s pískem a slídou **(*tab. 119:6–8*)**.

23. Dva fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobené drobnými klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

24. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého odstínu povrchu zdobený drobnými oválnými důlky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

25. Čtyři fragmenty výdutí hrncovitých nádob hrubší germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 119:11–13*)**.

26. Dva fragmenty výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené nehtovými vrypy (jeden v kombinaci s rytou horizontální linií). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 119:9–10*)**.

88. Uherský Ostroh III (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 1989.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

1. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 14a. Tyčinkovitý lučík půlkruhového průřezu je od nožky oddělený mělkým plastickým žebrem, patka nožky je zakončena profilovaným kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 0,68 cm, výška 2,37 cm. Inv. č. 78194 **(*tab. 119:14*)**.

2. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý páskový lučík má obdélníkový průřez. Patka nožky má náznak ozdobného knoflíku. Plný zachycovač má výrazně ohrnutou spodní hranu. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 4,32 cm, max. šířka 1,07 cm, výška 1,72 cm. Inv. č. 78195 **(*tab. 119:15*)**.

3. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 6.1 s rozšiřující se horní částí s jedním nýtem. Střední a spodní část je metopovitě zdobená. Spodek je zakončen částečně odlomeným prolamovaným kroužkem. Rozměry: délka 5,12 cm, max. šířka 1,45 cm, tloušťka 0,3 cm. Inv. č. 78198 **(*tab. 119:16*)**.

4. Zlomek bronzového opaskového nákončí (?). Tyčinkovité tělo má čtvercový průřez s koncem opatřeným odlomeným prolamovaným kroužkem. Rozměry: délka 2,97 cm, šířka 1,05 cm. Inv. č. 78196 **(*tab. 119:17*)**.

89. Vacenovice (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 1993–1994, 1998, 2006, 2010, 2012.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Miroslav Chludil, Dubňany (1–2, 6–18, 22, 24–25); soukromá sbírka Petr Šín, Olomouc (3); soukromá sbírka Karel Chludil, Ratíškovice (4, 20); Masarykovo muzeum v Hodoníně (19, 21, 23).

1. Mince (E. K.). Nero, Řím, denár, 65–66
A: Hlava vpravo, věnec, NERO CAESAR AVGVSTVS
R: Chrám s kopulovitou střechou čelně, uvnitř socha Vesty, legenda nečitelná (VESTA)
Ag; 17,91/16,13 mm; 2,964 g; zach. 2
RIC 1, č. 62
(*tab. 119:18*)

2. Mince (E. K.). Commodus, Řím, denár, 183–184
A: Hlava vpravo, věnec, M COMMODVS ANTON AVG PIVS
R: Salus stojí vlevo, drží pateru, krmí hada obtočeného okolo oltáře, PM TRP VIII IMP VI COS IIII PP
Ag; 17,41/17,08 mm; 1,998 g; zach. 2
RIC 3, č. 66
(*tab. 119:19*)

3. Mince (E. K.). Elagabal (Antoninus IV.), Řím, denár, 219
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, IMP ANTONINVS PIVS AVG
R: Annona stojí vlevo, v pravé ruce drží klasy nad modiem, levou se opírá o kormidlo, ANNONA AVGVSTI
Ag; 17,17/16,94 mm; 3,100 g; zach. 2
RIC 4/2, č. 59
(*tab. 119:20*)

4. Mince (E. K.). Gallienus, Řím (?), antoninianus, 253 (?)
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP C P LIC GALLIENVS PF AVG
R: Spodní část postavy, ostatní část nezřetelná, nečitelná legenda
Ag; 19,8/21,1 mm; 2,610 g; zach. 4 (provrtaný otvor)
RIC 5/1, č. 155 (?)
(*tab. 119:21*)

5. Ohnutá jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 69. Tyčinkovitý lučík s profilovaným kruhovým středovým žebrem má vějířovitě rozšířenou hlavici s výraznými postranními křidélky. Z vinutí jsou dochovány jen čtyři závity na levé straně, jehla chybí. Patka nožky je zakončena diskovitým knoflíkem s vystouplou špičkou, plný zachycovač trojúhelníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 6,1 cm, max. šířka 2,75 cm, výška 3,6 cm **(*tab. 119:22*)**.

6. Zlomek spodní části bronzové spony s očky typů A 50–53. Dochována je jen nezdobená nožka střechovitého průřezu s plným zachycovačem obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: 3,1 × 1,35 cm **(*tab. 119:23*)**.

7. Fragment horní poloviny bronzového římského tyčinkovitého lékařského nástroje. Tělo nástroje je kruhového průřezu, profilované oběžnými rýhami. Hlavice nástroje je kuželkovitě rozšířená. Rozměry: délka 4,5 cm, max. šířka 1,33 cm **(*tab. 119:25, 158:17*)**.

8. Bronzový ozdobný hřeb dvojkónického tvaru typu Gáspárová r z římské dřevěné skříňky. Číškovitá hlavice má drobný výstupek na vrcholu, trn má čtvercový průřez a je zakončen hrotem. Rozměry: délka 2,77 cm, max. šířka 1,54 cm **(*tab. 119:24*)**.

9. Bronzová pinzeta (?). Držadlo je tvořeno kulovitou hlavicí, z níž vybíhají dvě pásková ramena. Rozměry: délka 5,73 cm, max. šířka 1,78 cm **(*tab. 119:26*)**.

10. Skleněný melounovitý žebrovaný korálek ze světle zeleného skla typu T-M 155. Rozměry: 1,56 × 1,56 cm, průměr otvoru 0,68 cm **(*tab. 119:28, 159:3*)**.

11. Skleněný melounovitý žebrovaný korálek zploštělé formy z čirého průsvitného skla typu T-M 157. Rozměry: 1,12 × 1,14 cm, průměr otvoru 0,3 cm **(*tab. 119:27, 159:9*)**.

12. Okraj terry sigillaty pravděpodobně mísy Drag. 37, vně odštípnutý; materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, dobře zachovalý, matný lesk (výška 2,2 cm, šířka 2,5 cm, max. délka 3,4 cm, síla 0,6–0,65 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragment č. 13.

13. Malý fragment terry sigillaty z těla neurčitelné nádoby, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, jen místy obitý, matný lesk (výška 1,9 cm, šířka 2,4 cm, max. délka 2,5 cm, síla 0,55 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragment č. 12.

14. Odštípnutý fragment z podstavového prstence neurčitelné nádoby terry sigillaty; materiál oranžové barvy; povrch hnědočervený, ze spodu setřelý, lesklý (max. délka 3,7 cm, šířka 1,1 cm). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260.

15. Malý fragment z těla neurčitelné nádoby terry sigillaty; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch hnědočervený, značně obitý a setřelý, matný lesk (výška 1,7 cm, šířka 2,5 cm, max. délka 2,7 cm, síla 0,55 cm). Westerndorf/Pfaffenhofen (?); 175/180–250/275.

16. Malý fragment terry sigillaty z těla neurčitelné tenkostěnné nádoby s odsazením při jedné hraně (hladká TS?); materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, zčásti obitý, matný lesk (max. délka 1,6 cm, síla 0,4 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

17. Okraj mísy terry sigillaty typu Drag. 37, samotný oblý okraj vně odštípnutý; materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (průměr ústí cca 18 cm, výška 4,5 cm, šířka 5,8 cm, max. délka 6,8 cm, síla 0,7–0,8 cm). Reliéfní výzdoba: pod širokým nezdobeným pásem relikt neurčitelného vejcovce. Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 120:3, 143:14*)**.

18. Okraj mísy terry sigillaty typu Drag. 37 (?); materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (průměr ústí 20–24 cm, výška 3,5 cm, šířka = max. délka 4,1 cm, síla 0,6 cm). Reliéfní výzdoba: pod širokým nezdobeným pásem malý relikt neurčitelného vejcovce. Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260 **(*tab. 120:4, 144:24*)**.

19. Okraj mísy terry sigillaty Drag. 37 (?); materiál homogenní, oranžovohnědé barvy; povrch hnědočervený, na ovaleném okraji značně setřelý, matný lesk (průměr ústí 20–22 cm, výška 2,8 cm, šířka 3,8 cm, max. délka 4 cm, síla 0,65 cm). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260 **(*tab. 120:2*)**.

20. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?); materiál velmi homogenní, červenohnědé barvy; povrch červenohnědý, jen mírně obitý, matný lesk (výška 3,1 cm, šířka = max. délka 3,9 cm, síla 0,8 cm). Reliéfní výzdoba (kvalitní vystouplý reliéf): oltářík Rogers Q58, vertikální perlovec pravděpodobně Rogers A2 a malý kroužek (CGP: Taf. 157:7,12, 161:50; *Weber-Hiden 1996*, 188, Taf. 69:3). Lezoux, Cinnamus; 140/145–170/175 **(*tab. 120:7, 143:5*)**.

21. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?); materiál velmi homogenní, červenohnědé barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, matný lesk (výška 3,4 cm, šířka = max. délka 4,1 cm, síla 0,35–0,7 cm). Reliéfní výzdoba (kvalitní vystouplý reliéf, zčásti však nedostatečně vytlačený): pravděpodobně část lidské postavy. Středogalské dílny (?); 2. století **(*tab. 120:6, 143:4*)**.

22. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37; materiál oranžové barvy; povrch hnědočervený, značně setřelý (výška 3,2 cm, šířka 3,2 cm, max. délka 3,6 cm, síla 0,6–0,7 cm). Reliéfní výzdoba (značně setřelá): vejcovec pravděpodobně Gabler – Kellner 1993: E9b (= Kiss: Taf. 5:5), pod ním horizontální lišta, dole pravděpodobně vrcholová část portálu Gabler – Kellner 1993: typ 152 (*Gabler – Kellner 1993*, 191, 213, Taf. 26:3; Kiss: Taf. 17:15). Westerndorf, Helenius; 195/200–230/240 **(*tab. 120:5, 144:7*)**.

23. Fragment okraje terry sigillaty Drag. 33 (?); materiál homogenní, narůžovělé barvy; povrch červenohnědý, mírně obitý, matný lesk (průměr ústí 14–15 cm, výška 1,4 cm, šířka 2,8 cm, max. délka 3,1 cm, síla 0,65 cm). Neurčitelný fragment; 2.–3. století **(*tab. 120:1*)**. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragment č. 24.

24. Fragment z těla pravděpodobně hladké nádoby terry sigillaty, zevnitř zcela odštípnutý; materiál homogenní, narůžovělé barvy; povrch červenohnědý, mírně obitý a poškrábaný, matný lesk (max. délka 4,1 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment; 2.–3. století.
Poznámka: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragment č. 23.

90. Velká nad Veličkou I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2013.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Obecní muzeum Ostrožská Lhota.

1. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kotvovitá spona typu Cociș c1a2a1, Petković 15/B, popř. Bojović 13, varianta 2. Masivní litý, esovitě profilovaný lučík se středovým uzlíkem má na hlavici postranní obloukovité výběžky zakončené kulovitými knoflíky a na vrcholu plechová křidélka chránící vinutí. Vinutí je kompletně dochováno s horní tětivou i jehlou. Patka nožky je zakončena velkým kulovitým knoflíkem, plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má výrazně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 5,3 cm, max. šířka 3,7 cm, výška 2,87 cm **(*tab. 120:8, 149:10*)**.

91. Velká nad Veličkou II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Josef Vaněk, Velká nad Veličkou.

1. Jednodílná bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79. Hlavice litého lučíku střechovitého průřezu i středové plastické diskovité žebro jsou ze strany rýhované pro vložení ozdobných stříbrných drátků (ty chybí). Střechovitá nožka je na patce zakončena rýhovaným kulovitým knoflíkem, plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,6 cm, max. šířka 0,85 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 120:9*)**.

92. Veselí nad Moravou I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012–2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jakub Koryčanský, Hroznová Lhota (1–43, 45–66, 68–82, 84–140); soukromá sbírka Miroslav Chludil, Dubňany (44, 67); soukromá sbírka Josef Uřičář, Kněždub (83).

1. Mince (E. K.). Hadrianus (?), Řím, denár, 125–128 (?)
A: Nezřetelný obraz, z opisu je zachována část ...P V.....LS..
R: Minerva stojí vlevo, drží kopí a štít, COS III
Ag; 14,82/12,61 mm; 1,205 g; zach. 3 (torzo)
RIC 2, č. 154
(*tab. 120:10*)

2. Mince (E. K.). Hadrianus, Řím, denár, 134–138
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, HADRIANVS AVG COS III PP
R: Roma s kopím stojí vlevo, podává ruku Hadrianovi stojícímu vpravo, ADVENTVS AVG
Ag; 17,67/17,47 mm; 3,170 g; zach. 2 (vyštípnutý okraj)
RIC 2, č. 226
(*tab. 120:11*)

3. Mince (E. K.). Iulia Domna, ražba za Septimia Severa, Řím, denár, 193–195
A: Busta císařovny vpravo, IVLIA AVGVSTA
R: Nečitelný
AE (postříbřená); 17,95/15,03 mm; 2,076 g; zach. 4 (olámaný okraj)
RIC ?
(*tab. 120:12*)

4. Mince (E. K.). Gallienus, Řím, antoninianus, 253
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, ...GALLIENVS AVGG
R: Pax stojí vlevo, drží ratolest a sceptrum, PAX AVG
Ag; 20,08/18,69 mm; 2,328 g; zach. 3 (otvor)
RIC 5/1, č. 155
(*tab. 120:13*)

5. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, neurčený typ mince
A: Nečitelný
R: Nečitelný
AE; 18,70/17,92 mm; 0,874 g; zach. 5 (zkorodovaný zlomek)
RIC ?
(*tab. 120:14*)

6. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, neurčený typ mince
A: Zkorodovaný obraz a legenda
R: Zkorodovaný obraz a legenda
AE; 20,02/14,39 mm; 1,740 g; zach. 5 (torzo)
RIC ?
(*tab. 120:15*)

7. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, neurčený typ mince
A: Zkorodovaný obraz a legenda
R: Zkorodovaný obraz a legenda
AE; 20,53/17,38 mm; 2,715 g; zach. 5 (torzo)
RIC ?
(*tab. 120:16*)

8. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 68 se dvěma kruhovými prolamovanými otvory v zachycovači lichoběžníkového tvaru. Uprostřed lučíku se nachází profilované kruhové dvojkónické žebro, plochá trubkovitě rozšířená hlavice s výraznými postranními křidélky kryje kompletní vinutí s horní tětivou a celou jehlou. Patka nožky je ukončena diskovitým knoflíkem s drobným kulovitým výstupkem. Rozměry: délka 4,35 cm, max. šířka 1,97 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 120:17, 148:6*)**.

9. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 83, popř. varianty Bojović 10.4. Masivní litý lučík polokruhového průřezu s výrazně profilovaným středovým žebrem a polokruhovou odstupňovanou záhlavní destičkou. Zachováno je kompletní vinutí s deseti závity, horní tětivou a celou ohnutou jehlou. Střechovitě tvarovaná nožka je zdobená jemnými rytými V-motivy ve svislých řadách, plný zachycovač obdélníkového tvaru má výrazně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 4,3 cm, max. šířka 2,5 cm, výška 2,92 cm **(*tab. 121:19, 149:1*)**.

10. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese jednoduché polokruhové středové žebro a plochou vějířovitě rozšířenou hlavici s háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Patka nožky je ukončena zahroceným kulovitým knoflíkem, plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 4,15 cm, max. šířka 1,22 cm, výška 1,78 cm **(*tab. 120:18, 148:27*)**.

11. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík bez středového žebra je v horní části

zdobený dvěma svislými rytými klikatkami. Plochá vějířovitě rozšířená hlavice je zakončena háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Patka nožky je rovně seříznutá, plný zachycovač obdélníkového tvaru má částečně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,48 cm, max. šířka 1,15 cm, výška 2,03 cm **(*tab. 120:19*)**.

12. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík s plochou vějířovitě rozšířenou hlavicí nese jednoduché polokruhové středové žebro, nožka je odlomená. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 1,65 cm, výška 2,13 cm **(*tab. 120:20*)**.

13. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík s plochou vějířovitě rozšířenou hlavicí nese jednoduché polokruhové středové žebro, nožka je odlomená. Z vinutí je zachován pouze háček k uchycení osky. Rozměry: délka 2,58 cm, max. šířka 1,13 cm **(*tab. 120:21*)**.

14. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese jednoduché polokruhové středové žebro, patka nožky je zakončena kuželovitým profilovaným knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru je zespodu olámaný. Rozměry: délka 3,25 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 120:25*)**.

15. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese jednoduché polokruhové středové žebro, patka nožky je zakončena kuželovitým profilovaným knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu a ze stran je olámaný. Rozměry: délka 3,43 cm, max. šířka 0,95 cm **(*tab. 120:26*)**.

16. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese jednoduché polokruhové středové žebro, patka nožky je zakončena kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,78 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 120:27*)**.

17. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík plynule přechází v nožku s rovně seřezanou patkou. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 2,43 cm, max. šířka 0,47 cm **(*tab. 120:23*)**.

18. Zlomek spodní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je jen střechovitě tvarovaná nožka s rovně seřezanou patkou. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má mírně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,35 cm, max. šířka 0,43 cm **(*tab. 120:22*)**.

19. Zlomek spodní třetiny bronzové, pravděpodobně noricko-panonské výrazně členěné spony. Zachována je jen střechovitě tvarovaná nožka s rovně seřezanou patkou. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má mírně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,35 cm, max. šířka 0,43 cm **(*tab. 121:1*)**.

20. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské trubkovité spony typu A 85. Zachována je trubkovitě rozšířená hlavice lučíku s kompletním vinutím s osmi závity a horní tětivou, jehla je odlomená v třetině délky. Rozměry: délka 1,45 cm, max. šířka 1,9 cm **(*tab. 121:9*)**.

21. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské trubkovité spony typu A 85. Zachována je velká trubkovitě rozšířená hlavice lučíku s háčkem k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,4 cm, max. šířka 1,92 cm **(*tab. 121:8*)**.

22. Fragment spodní poloviny bronzové noricko-panonské trubkovité spony typu A 85. Lučík s vyšším dvojitým polokruhovým středovým žebrem plynule přechází v nožku s patkou zakončenou kulovitým knoflíkem a vyšším úzkým zachycovačem obdélníkového tvaru. Rozměry: délka 2,82 cm, max. šířka 0,77 cm **(*tab. 120:24*)**.

23. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Masivní litý lučík má půlkruhový průřez. Plechová záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou, jehla je odlomená v polovině délky. Patka nožky je rovně seřezaná, vysoký a úzký obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,43 cm, max. šířka 2,1 cm, výška 1,85 cm **(*tab. 121:10, 149:19*)**.

24. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Litý, kolínkovitě prohnutý lučík má půlkruhový průřez. Plechová záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Vinutí se čtyřmi závity a horní tětivou je zachováno jen na levé straně, jehla chybí. Patka nožky je rovně seřezaná, vysoký a úzký obdélníkový zachycovač má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 4,3 cm, max. šířka 1,42 cm, výška 1,7 cm **(*tab. 121:11*)**.

25. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Litý, kolínkovitě ohnutý lučík má půlkruhový průřez. Plechová záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou, jehla je odlomená v třetině délky. Rozměry: délka 1,75 cm, max. šířka 1,57 cm **(*tab. 121:12*)**.

26. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Litý, kolínkovitě ohnutý lučík má půlkruhový průřez. Velká plechová záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou, jehla má odlomenou špičku. Rozměry: délka 2,4 cm, max. šířka 1,8 cm **(*tab. 121:13*)**.

27. Zlomek nožky dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony. Patka nožky je rovně seřezaná, plný vysoký a úzký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 0,8 cm, max. šířka 0,77 cm **(*tab. 121:14*)**.

28. Fragment spodní poloviny bronzové pocínované římskoprovinciální šarnýrové spony s nečleněným lučíkem typu Riha 5.9. Dochovaná spodní část lučíku je masivní, litá, asymetricky klenutá s podlouhlým středovým hřebenem se sedmi zachovalými páry postranních výběžků a zakrnělým knoflíkem na patce. Plný zachycovač je z poloviny odlomený. Rozměry: délka 3,3 cm, max. šířka 1,07 cm, výška 1 cm **(*tab. 121:3, 150:25*)**.

29. Zlomek spodní poloviny bronzové římskoprovinciální spony s vidlicovitým lučíkem typu Riha 6.3, popř. varianty Böhme 27b. Z trojramenného prolamovaného lučíku jsou zachovány relikty spodních částí dvou ramen. Střechovitě tvarovaná hrotitá nožka je zdobená šesti puncovanými koncentrickými kroužky ve dvou řadách. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 3,6 cm, max. šířka 1,1 cm **(*tab. 121:4, 151:6*)**.

30. Zlomek spodní třetiny bronzové římskoprovinciální spony s vidlicovitým lučíkem typu Riha 6.3, popř. varianty Böhme 27b. Zachována je pouze střechovitě tvarovaná hrotitá nožka zdobená šesti puncovanými koncentrickými kroužky ve dvou řadách. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 2,75 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 121:5, 151:5*)**.

31. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální zvířecí spona s emailovými vložkami typu Riha 7.25. Spona má podobu ptáčka, chybí mu hlavička

a má olámaná křídla. Dělený ocásek je zdobený tmavě červenými emailovými vložkami. Zachována je část vinutí na levé straně, jehla chybí. Plný malý zachycovač je z větší části odlomený. Rozměry: délka 3,33 cm, max. šířka 1,3 cm, výška 1,38 cm **(*tab. 121:15, 150:15*)**.

32. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální souměrná destičkovitá spona typu Riha 7.16 nebo spona ve tvaru předmětu s puncovanou výzdobou typu Riha 7.22. Široký litý lučík obloukovitého průřezu má největší šířku ve středu, kde je doplněný oběžným plastickým žebrem s jemnou rytou výzdobou (protisměrné krátké linie po celém obvodu). Polovina nožky s plným zachycovačem je odlomená, chybí také hlavice lučíku s vinutím. Rozměry: délka 3,2 cm, max. šířka 1,87 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 122:9*)**.

33. Zlomek střechovitě tvarované široké nožky bronzové spony s očky vedlejší pruské série rámcově typů A 57–61. Pravý spodní okraj nožky je zdobený trojicí puncovaných kroužků. Dlouhý a nízký plný zachycovač obdélníkového tvaru je zespodu olámaný. Rozměry: délka 2,9 cm, max. šířka 2 cm **(*tab. 121:2*)**.

34. Dvojdílná bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79. Tyčinkovitý lučík půlkruhového průřezu má profilované polokruhové středové žebro, které je stejně jako hlavice lučíku ze strany opatřeno rýhami pro vložení ozdobného stříbrného drátku. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky. Patka střechovitě tvarované nožky je ukončena diskovitým zahroceným rýhovaným knoflíkem. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 3,9 cm, max. šířka 1,05 cm, výška 1,98 cm **(*tab. 121:6, 152:9*)**.

35. Dvojdílná bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79. Tyčinkovitý lučík půlkruhového průřezu nese výrazné jednoduché polokruhové středové žebro. Hlavice lučíku je ze strany opatřená rýhou s vloženým stříbrným tordovaným ozdobným drátkem. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky. Střechovitě tvarovaná spodní část lučíku má odlomenou nožku. Z plného zachycovače je zachována jen nepatrná olámaná část. Rozměry: délka 2,75 cm, max. šířka 1,18 cm **(*tab. 121:7*)**.

36. Jednodílná bronzová vendická spona východní série typu A 38, resp. varianty A 39a. Široký, obloukovitě prohnutý páskový lučík je zdobený svislými rytými liniemi a nese výrazné profilované polokruhové středové plastické žebro. Zachováno je kompletní spirálové vinutí s odlomenou tětivou, jehla chybí. Hlavice lučíku je opatřená otvorem, v němž byl původně přinýtován háček k uchycení horní tětivy vinutí. Zužující se střechovitá nožka má plný obdélníkový zachycovač s odlomenou spodní hranou. Rozměry: délka 4,13 cm, max. šířka 2,05 cm, výška 2,13 cm **(*tab. 121:21, 153:3*)**.

37. Dvojdílná bronzová spona s širším páskovým lučíkem, malou válcovitou hlavicí zdobenou po stranách rýhováním a rovně seříznutou nožkou s vyšším obdélníkovým zachycovačem typů A 120–121. Zachován je háček k uchycení osky vinutí, které spolu s jehlou chybí. Vysoký a šikmý plný zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,47 cm, max. šířka 1,07 cm, výška 1,77 cm **(*tab. 121:22, 152:20*)**.

38. Dvojdílná bronzová spona s válcovitou hlavicí typu A 129. Široký litý lučík má uprostřed výrazný prolamovaný otvor obdélníkového tvaru. Masivní, po obvodu rýhovaná hlavice lučíku má polokruhový tvar, z vinutí je zachována jen část odlomeného háčku k uchycení osky. Lichoběžníkovitá rovně seřezaná nožka s rýhovanou patkou má vysoký plný, druhotně ohnutý obdélníkový zachycovač. Rozměry: délka 2,7 cm, max. šířka 2,3 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 121:20, 153:15*)**.

39. Dvojdílná bronzová germánská destičkovitá spona jednoduchého kruhového tvaru typu Thomas A 2.1. Zachován je jen kruhový korpus destičky, původní ozdobný naletovaný plíšek chybí. Plný vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: 2,85 × 3,1 cm, výška 1,1 cm **(*tab. 121:16*)**.

40. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové germánské destičkovité spony jednoduchého kruhového tvaru typu Thomas A 2.1. Zachována je část olámané destičky se základnou pro uchycení osky vinutí. Rozměry: 1,4 × 2,15 cm **(*tab. 121:18*)**.

41. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové germánské destičkovité spony jednoduchého kruhového tvaru typu Thomas A 2.1. Zachována je část olámané destičky s plným zachycovačem lichoběžníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: 1,43 × 2,63 cm **(*tab. 121:17*)**.

42. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 6. Litý tyčinkovitý lučík šestiúhelníkového průřezu plynule přechází v nožku, ukončenou na patce kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou je sekundárně ohnutý. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,32 cm, max. šířka 0,53 cm, výška 2,13 cm **(*tab. 121:25*)**.

43. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 14a. Litý tyčinkovitý lučík půlkruhového průřezu je od nožky oddělený plastickým žebrem, patka nožky je zakončena profilovaným kuželkovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,6 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 2,18 cm **(*tab. 121:26*)**.

44. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 14a. Litý tyčinkovitý lučík obdélníkového průřezu je od nožky oddělený rýhou, patka nožky je zakončena profilovaným kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,25 cm, max. šířka 0,57 cm, výška 1,73 cm **(*tab. 121:27*)**.

45. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou. Zachována je část litého tyčinkovitého lučíku s očkem k uchycení osky vinutí. Rozměry: délka 2,23 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 121:28*)**.

46. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Litý hraněný lučík obloukovitého průřezu je na vrcholu hlavice opatřen plastickým žebrem odsazeným kulovitým knoflíkem nad vinutím, patka nožky je zakončena profilovaným tyčinkovitým polokulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,17 cm, max. šířka 0,9 cm, výška 3,15 cm **(*tab. 121:23, 154:20*)**.

47. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Litý lučík střechovitého průřezu je na vrcholu hlavice opatřen plastickým žebrem odsazeným diskovitým knoflíkem nad vinutím, nožka je od lučíku oddělená plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena nevýrazným profilovaným knoflíkem, plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 2,42 cm **(*tab. 121:24*)**.

48. Zlomek plného vysokého zachycovače s ohrnutou spodní hranou z dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem. Rozměry: 1,4 × 1 cm **(*tab. 121:29*)**.

49. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý litý lučík obdélníkového průřezu nese ve spodní části metopovitou výzdobu,

stejně jako nožka po stranách. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou a celou jehlou. Rozměry: délka 5,3 cm, max. šířka 1,05 cm, výška 1,75 cm **(*tab. 122:1, 156:17*)**.

50. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík obdélníkového průřezu se směrem k velmi úzké nožce zužuje. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní rozpletené vinutí, jehla je odlomená. Rozměry: délka 4,4 cm, max. šířka 0,97 cm, výška 1,9 cm **(*tab. 122:2*)**.

51. Ohnutá jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý litý lučík kruhového průřezu je od nožky oddělený mělkým plastickým žebrem. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní rozpletené vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 3,73 cm, max. šířka 1,03 cm, výška 3,1 cm **(*tab. 122:3*)**.

52. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý litý lučík obdélníkového průřezu nese ve spodní části metopovitou výzdobu, stejně jako po stranách nožka, která má rýhovanou patku. Zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,7 cm, max. šířka 0,35 cm, výška 1,82 cm **(*tab. 122:4, 156:19*)**.

53. Velká jednodílná bronzová spona s roztepanou plechovou podvázanou nožkou typu Dybäck/Independența. Tyčinkovitý litý lučík má téměř kruhový průřez, spodní část nožky je odlomená s dochovanými dvěma závity ozdobného omotání. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou, jehla je odlomená v třetině délky. Rozměry: délka 9,12 cm, max. šířka 2,3 cm, výška 2,8 cm **(*tab. 122:8, 156:1*)**.

54. Jednodílná bronzová spona s klínovitou nebo obdélníkovou nožkou. Páskový litý lučík obdélníkového průřezu je sekundárně ohnutý, rovná plechová nožka je ze strany olámaná. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí jsou zachovány dva závity na pravé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,6 cm, max. šířka 0,62 cm, výška 2,75 cm **(*tab. 122:5*)**.

55. Ohnutá jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík kosočtverečného průřezu je zdobený rytými svislými liniemi sestavenými z esovitých motivů. Nožka je profilovaná dvěma plastickými žebry, plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován jeden závit s rozpleteným drátem na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 5,87 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 2,55 cm **(*tab. 122:11*)**.

56. Jednodílná bronzová spona s částečně odlomenou nožkou. Páskový lučík půlkruhového průřezu plynule přechází v rozšířenou nožku, jejíž větší část spolu se zachycovačem chybí. Odlomené je i vinutí s jehlou. Rozměry: délka 4,95 cm, max. šířka 0,75 cm, výška 1,75 cm **(*tab. 122:6*)**.

57. Zlomek horní poloviny jednodílné bronzové spony. Plechový lučík má obloukovitý průřez. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 2,8 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 122:7*)**.

58. Vinutí se čtyřmi závity, horní tětivou a celou ohnutou jehlou z jednodílné bronzové spony. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 1,17 cm **(*tab. 122:10*)**.

59. Zlomek vinutí bronzové spony tvořený dvěma závity. Rozměry: 1,05 × 0,95 cm **(*tab. 121:30*)**.

60. Masivní, kolínkovitě ohnutý fragment ucha (?) bronzové konvice nebo džbánu. Jeho spodní část je výrazně profilovaná příčnými rýhami. Rozměry: 4,25 × 2,25 cm, tloušťka 0,75 cm **(*tab. 122:12*)**.

61. Zlomek konce bronzového litého držadla se střechovitým průřezem z bronzového vědra neurčitelného typu. Rozměry: 1,85 × 1 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 122:13*)**.

62. Zlomek konce bronzového dutého obloukovitého kachničkovitého kování z ženské noricko-panonské opaskové garnitury typu Garbsch E 1–3 (zachováno je pouze zakončení ve tvaru kachní hlavičky). Kování je bohatě zdobené rytými motivy s jedním otvorem pro nýt. Rozměry: 2,22 × 1,33 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 122:14, 160:6*)**.

63. Litá bronzová opasková přezka s oválným rámečkem typu Madyda-Legutko H 25. Masivní jazýček má odlomený hrot. Rozměry: 1,62 × 1,77 cm, tloušťka 0,5 cm **(*tab. 122:15*)**.

64. Bronzová příchytná destička půlkruhového tvaru s centrálním otvorem pro nýt a trojicí puncovaných koncentrických kroužků seřazených do trojúhelníku z opaskové přezky typu Madyda-Legutko H 17, H 22 nebo H 28. Rozměry: 2,12 × 2,1 cm, tloušťka 0,15 cm **(*tab. 122:16, 160:5*)**.

65. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 2.4. Jeho horní část má trapézovitý tvar s jedním nýtem, tělo má podobu protáhlého pásku, který je zakončen plastickým žebrem odsazeným kulovitým článkem s drobným středovým výčnělkem. Rozměry: délka 6,68 cm, max. šířka 0,9 cm, tloušťka 0,4 cm **(*tab. 122:19, 160:10*)**.

66. Fragment závěsu picího rohu tvořený bronzovým kroužkem se dvěma obdélníkovými poutky ve formě dvojité destičky spojené jedním nýtem na konci s odděleným ouškem typu Andrzejowski S.1. Rozměry: průměr 3,85 × 1,4 cm, tloušťka 0,75 cm **(*tab. 122:22*)**.

67. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2,62 × 2,76 cm, tloušťka 0,5 cm **(*tab. 122:21*)**.

68. Bronzová pinzeta s rovnoměrně se rozšiřujícími rameny typu Beilke-Voigt I. Rozměry: délka 5,12 cm, max. šířka 2,17 cm, tloušťka 0,22 cm **(*tab. 122:17*)**.

69. Polovina bronzové pinzety s rovnoměrně se rozšiřujícími rameny typu Beilke-Voigt I. Rozměry: délka 5,1 cm, max. šířka 1,7 cm, tloušťka 0,2 cm **(*tab. 122:18*)**.

70. Bronzová jehlice se zahrocenou hlavicí a plasticky bohatě zdobeným krčkem (soudkovitými články a oběžnými lištami) varianty Beckmann VIII, 123. Rozměry: délka 11,1 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 122:20, 158:29*)**.

71. Soudkovitý skleněný korálek tmavě zelené barvy typu T-M 13. Rozměry: 1,83 × 1,2 cm, průměr otvoru 0,47 cm **(*tab. 122:23, 159:28*)**.

72. Čtvercový skleněný korálek zelené barvy typu T-M 105. Rozměry: 0,6 × 0,57 cm, průměr otvoru 0,25 cm **(*tab. 122:28, 159:51*)**.

73. Polyedrický skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,88 × 1,05 cm, průměr otvoru 0,23 cm **(*tab. 122:26, 159:62*)**.

74. Polyedrický skleněný korálek z tmavě modrého skla typu T-M 126. Rozměry: 0,7 × 0,65 cm, průměr otvoru 0,17 cm **(*tab. 122:27, 159:56*)**.

75. Melounovitý skleněný korálek tmavě modré barvy typu T-M 163. Rozměry: 1,02 × 0,8 cm, průměr otvoru 0,3 cm **(*tab. 122:24, 159:8*)**.

76. Žebrovaný skleněný korálek tmavě modré barvy neznámého typu, jehož svislá žebra jsou vytvářena mozaikovitě uspořádanými trojúhelníkovitými a kosočtverečnými výstupky. Rozměry: 0,98 × 0,88 cm, průměr otvoru 0,2 cm **(*tab. 122:25*)**.

77. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?), z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, značně setřelý, matný lesk (výška = max. délka 1,6 cm, šířka 1,5 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba: malý relikt spodní části neurčitelného vejcovce, odděleného od další výzdoby horizontální

lištou, část násobného kroužku snad Ri-Fi: O129–131, popř. Kellner 1981: typ 56 (= Kiss: Taf. 4:49) nebo Gabler – Kellner 1993: typ 147 (= Kiss: Taf. 6:66), nelze vyloučit ani část malé spirály Gabler – Kellner 1993: typ 145 (= Kiss: Taf. 6:64). Rheinzabern/Westerndorf; 150/180–250/260 ***(tab. 123:2)***.

78. Fragment pravděpodobně ze spodku neurčitelné nádoby terry sigillaty; materiál homogenní, narůžovělé barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, matný lesk (max. délka 2 × 1,7 cm, síla 0,55 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu středogalské dílny?); 2.–3. století.

79. Fragment okraje terry sigillaty typu Drag. 37 (?), z obou stran odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (výška 1,5 cm, šířka 2,2 cm, max. délka 2,5 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragmenty č. 80, 81 a 82.

80. Malý fragment terry sigillaty z nádoby neurčitelného tvaru, z jedné strany odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, matný lesk (max. délka 1,4 × 0,9 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragmenty č. 79, 81 a 82.

81. Fragment výdutě reliéfní nádoby terry sigillaty, zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch červenohnědý, místy setřelý, matný lesk (max. délka 1,4 × 1 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba: relikt snad oblouku nebo medailonu s naznačeným tordováním. Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století ***(tab. 123:3, 144:15)***. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragmenty č. 79, 80 a 82.

82. Šest malých fragmentů terry sigillaty z nádob neurčitelného tvaru, většinou z jedné strany odštípnutých; materiál homogenní, hnědooranžové či hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, místy poškrábaný, matný lesk (max. délka 1,5 × 1 cm, 1,7 × 1,2 cm, 1,3 × 1 cm, 1,1 × 0,8 cm, 0,9 × 0,6 cm, 0,7 × 0,7 cm; síla neměřitelná). Neurčitelné fragmenty (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragmenty č. 79, 80 a 81.

83. Fragment terry sigillaty z výdutě Drag. 37 (?), z téměř celé vnitřní strany odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, mírně obitý, lesklý (výška = max. délka 4,6 cm, šířka 2,4 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba: část neurčitelného vejcovce. Rheinzabern (?); 145/150–260 ***(tab. 123:1)***.

84. Fragment horní části mísy raetské keramiky světle oranžového odstínu povrchu s dovnitř zataženým okrajem s přesekávaným páskem pod okrajem a výdutí zdobenou centrálním motivem šestiramenné hvězdice sestavené z rytých linií opatřených na konci barbotinovou tečkou včetně středového plastického bodu. Spodní část výdutě byla zdobená šikmými jemnými záseky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí ***(tab. 123:4)***.

85. Zlomek výdutě nádoby raetské keramiky světle oranžového odstínu povrchu zdobený rytou linií s barbotinovou tečkou na konci a šikmými jemnými záseky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí ***(tab. 123:5)***.

86. Zlomek výdutě nádoby raetské keramiky světle oranžového odstínu povrchu zdobený rytou horizontální linií. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí ***(tab. 123:6)***.

87. Zlomek podhrdlí s částí výdutě nádoby raetské keramiky tmavě hnědého hlazeného povrchu zdobený horizontální řadou záseků pomocí ozubeného kolečka. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí ***(tab. 123:7)***.

88. Čtyři fragmenty ven vyhnutých, kyjovitě zesílených okrajů džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s hrdlem profilovaným plastickou lištou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

89. Zlomek ven vyhnutého, kyjovitě zesíleného okraje džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky se zachovaným kořenem odlomeného páskového ucha. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

90. Šest fragmentů zvlněných páskových uch džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí ***(tab. 123:13–14)***.

91. Tři zlomky výdutí džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky zdobené krátkými svislými či šikmými záseky v horizontálních řadách. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí ***(tab. 123:10–12)***.

92. Zlomek odsazeného dna džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s oběžnou rýhou na spodní ploše. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

93. Zlomek odsazeného dna prstencové misky římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s plastickou prstencovou nožkou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí ***(tab. 123:16)***.

94. Zlomek horní části prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky se zataženým okrajem a plastickým oběžným prstencem na výduti. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí ***(tab. 123:15)***.

95. Tři fragmenty zatažených okrajů prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s oběžným žlábkem pod okrajem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí ***(tab. 123:8–9)***.

96. Čtyři fragmenty výdutí prstencových misek římskoprovinciální jemné šedé keramiky s dochovaným plastickým prstencem. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

97. Zlomek nezdobené výdutě prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

98. Zlomek ven vyhnutého okraje profilované misky germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu s plastickou lištou na podhrdlí. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí slídy ***(tab. 123:19)***.

99. Pět fragmentů výdutí mís germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky světle i tmavě šedých odstínů povrchu zdobených hřebenovými vícenásobnými vlnicemi. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku a slídy ***(tab. 128:24–28)***.

100. Zlomek odsazeného dna velké hrncovité nádoby germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku a slídy ***(tab. 129:1)***.

101. Zlomek ven vyhnutého okraje teriny s cylindrickým/kuželovitým hrdlem typu Droberjar 3605, popř. hluboké mísy s prstencovým členěním formy Varsik II (podtyp s lištovitě zhrublým ústím a lomem). Povrch nádoby je černě hlazený s plastickou lištou na přechodu hrdla a výdutě a výzdobou na hrdle v podobě klikatky provedené jednořadým radélkem otisknutým ve třech až čtyřech řadách. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku a drobných kamínků ***(tab. 124:7)***.

102. Zlomek hluboké mísy germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu se zataženým okrajem a spodkem zdobeným nepravidelným rytým šachovnicovým ornamentem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků ***(tab. 124:8)***.

103. Patnáct fragmentů zatažených okrajů polokulovitých mís germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 124:9*)**.

104. Dva fragmenty ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobené šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 124:6*)**.

105. Zlomek ven vyhnutého okraje esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený protlačovanými prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 124:5*)**.

106. Padesát tři fragmentů ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 124:1–4*)**.

107. Zlomek zesíleného kyjovitého okraje s rovnou horní plochou zásobnice germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu. Materiál: hrubší písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 124:10*)**.

108. Zlomek podhrdlí esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený horizontální rýhou a rytou klikatkou. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 128:7*)**.

109. Zlomek podhrdlí esovitě profilovaného hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený horizontální rýhou a klínovitými vrypy v kombinaci s rytými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 126:21*)**.

110. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobený jednořadým ozubeným kolečkem použitým čtyřikrát vedle sebe (svislé linie). Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky.

111. Zlomek výdutě teriny nebo mísy germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobený rýsovanou jednoduchou vlnicí. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 128:8*)**.

112. Čtyři fragmenty výdutí terin nebo mís germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobené horizontálními oběžnými rýhami. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky.

113. Tři fragmenty výdutí terin nebo mís germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobené šikmými nebo svislými žlábky. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky.

114. Zlomek výdutě mísy germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobený drobnými kruhovými důlky. Materiál: jemně plavená hlína s malými kamínky **(*tab. 126:24*)**.

115. Zlomek výdutě hrncovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného hrubého povrchu zdobený rytou klikatkou. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 128:10*)**.

116. Dva fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobené jemně rytými brázdovanými poli. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 126:12–13*)**.

117. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobený svislými tenkými plastickými přesekávanými lištami. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 124:15*)**.

118. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého hlazeného povrchu zdobený horizontálními plastickými přesekávanými lištami. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 125:1*)**.

119. Dva fragmenty výdutí terin nebo hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého hlazeného povrchu zdobené plastickými výčnělky v kombinaci s rytými liniemi a šikmými vrypy. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 126:25–26*)**.

120. Zlomek výdutě menší misky germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobený řadami bradavkovitých výčnělků (barbotino). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

121. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený zavěšovanými trojúhelníky vyplňovanými klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

122. Jedenáct fragmentů výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedých a hnědých odstínů povrchu zdobených klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 126:19–20, 22–23*)**.

123. Pět fragmentů výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených protisměrnými šikmými záseky či vrypy v horizontálním pásu na maximální výduti (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 126:14–18*)**.

124. Osmnáct fragmentů výdutí hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 126:1–4,6–10*)**.

125. Dva fragmenty výdutí terin nebo hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobené svislými žlábky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 126:5,11*)**.

126. Tři fragmenty výdutí hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobené soustřednými kruhovými kolky se středovou tečkou. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 125:2–4*)**.

127. Dvacet osm fragmentů výdutí hrncovitých a mísovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 125:5–10,12–13*)**.

128. Dvacet dva fragmentů výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobených vysokými rytými vlnicemi. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 128:9,11–23*)**.

129. Čtyřicet čtyři fragmentů výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobených plošným rýhováním (vodorovné a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 125:11,14–25*)**.

130. Zlomek výdutě větší silnostěnné nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky hnědě hlazeného povrchu zdobený hustým jemným svislým rýhováním. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

131. Zlomek výdutě větší silnostěnné nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobený hustým svislým rýhováním. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 124:16*)**.

132. Devadesát šest fragmentů výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 127:5–20, 128:1–6*)**.

133. Devět fragmentů výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 127:1–4*)**.

134. Čtyři sta nezdobených fragmentů z výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

135. Zlomek spodní části hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobený šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

136. Třicet sedm fragmentů odsazených den hrnců a mís germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

137. Osm fragmentů nožek mís germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

138. Zlomek dovnitř zataženého okraje cedníku germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu s částí perforované stěny. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 124:12*)**.

139. Tři fragmenty perforovaných stěn cedníků germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 124:11,13–14*)**.

140. Šest keramických přeslenů kónického, dvojkónického nebo bochánkovitého tvaru. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 129:2–6*)**.

93. Veselí nad Moravou II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Josef Němec, Veselí nad Moravou.

1. Mince (E. K.). Vespasianus (?), Řím, denár, 69–79 (?)
A: Hlava vpravo, ...AVG.....
R: Postava sedí vlevo, ...CO....
Ag; 15,98/16,45 mm, - g, zach. 4
RIC ?
(*tab. 129:7*)

94. Věteřov I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jiří Jagoš, Dražůvky.

1. Mince (E. K.). Hadrianus, Řím, denár, 125–128
A: Hlava vpravo, věnec, HADRIANVS .....VS
R: Concordia sedí vlevo, drží pateru, levým ramenem se opírá o sloup se sochou Spes, COS III
Ag; 18,37/19,16 mm; 2,635 g; zach. 3
RIC 2, č. 172
(*tab. 129:8*)

2. Mince (E. K.). Commodus, Řím, denár, 189
A: Zkorodovaný, nečitelný obraz a legenda
R: Securitas sedí vlevo, drží glóbus, levou ruku má položenou na sedadle, SECVR ORB PM TRP XIIII COS V PP (COS V PP jako pokračování legendy se nachází v exergu)
AE (stříbrný povlak); 16,82/18,25 mm; 1,858 g; zach. 4
RIC 3, č. 179
(*tab. 129:9*)

3. Mince (E. K.). Gordianus III., Řím, denár, 240
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG
R. Pietas stojí čelně s roztaženýma rukama, hledí vlevo, PIETAS AVGVSTI
Ag; 18,01/20,40 mm; 2,310 g; zach. 2 (provrtaný otvor)
RIC 4/3, č. 129
(*tab. 129:10*)

4. Mince (E. K.). Gallienus, Řím, antoninianus, 262–263
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, GALLIENVS AVG
R: Providentia stojí vlevo, drží kyj a roh hojnosti, PROVI AVG
AE; 19,24/18,61 mm; 3,016 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 270
(*tab. 129:11*)

5. Hybridní varianta jednodílné bronzové pozdní spony s očky typu A 53. Široký páskový lučík je v horní části z obou stran svisle prožlabený, hlavice je do stran rozšířená bez oček. Z vinutí jsou dochovány tři závity na levé straně, jehla chybí. Dlouhá široká plochá nožka lichoběžníkového tvaru je zdobená rytou klikatkou po obvodu, plný lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 8,4 cm, max. šířka 1,77 cm, výška 2,22 cm **(*tab. 129:12*)**.

6. Dvojdílná bronzová vendická spona varianty A 41 X1. Široký páskový lučík je nezdobený, nízké profilované středové žebro odděluje širokou plochou lichoběžníkovitou nožku s plným vysokým obdélníkovým zachycovačem s ohrnutou spodní hranou. Ze zapínacího mechanismu je zachována pouze trubička, v níž byl celý mechanismus uložený. Rozměry: délka 4,1 cm, max. šířka 3,5 cm, výška 2,2 cm **(*tab. 129:13*)**.

7. Ohnutá jednodílná bronzová vendická spona typu A 43. Širší páskový lučík nese výrazné středové, rýhami profilované polokruhové žebro, nožka je mírně prohnutá. Plný zachycovač obdélníkového tvaru se zkosenou vnitřní hranou má ohrnutý spodní okraj. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,3 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 0,8 cm **(*tab. 129:15*)**.

8. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona typu A 132 s hráněným lučíkem a drobnou válcovitou záhlavní destičkou. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky. Plný vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,25 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 2 cm **(*tab. 129:14*)**.

9. Ohnutá dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Litý lučík obloukovitého průřezu je nezdobený a na vrcholu opatřený profilovaným kuželovitým knoflíkem nad vinutím. Zachováno je kompletní vinutí s pěti závity na každé straně a celou ohnutou jehlou. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 1,8 cm, výška 1,6 cm **(*tab. 129:16*)**.

10. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu. Litý lučík střechovitého průřezu je na hlavici zdobený dvěma plastickými žebírky a ukončený profilovaným kuželovitým knoflíkem nad vinutím, které spolu s jehlou chybí. Jednoduché polokruhové středové žebro je nepatrně odsazené. Rozměry: délka 2,1 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 1,2 cm **(*tab. 129:17*)**.

11. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodním vinutím. Litý lučík kruhového průřezu je nezdobený. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,35 cm, max. šířka 0,5 cm, výška 1,3 cm **(*tab. 129:18*)**.

12. Zlomek spodní poloviny jednodílné bronzové spony s hrotitou nožkou. Zachována je pouze protáhlá nožka zakončená kulovitým

knoflíkem. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 3,2 cm, šířka 0,3 cm, výška 0,7 cm **(*tab. 129:19*)**.

13. Profilovaný bronzový ozdobný hřeb římské dřevěné skříňky se zduřelým soudkovitým krčkem varianty Gáspárová p nebo s–t. Tělo se dvěma plastickými vývalky, hlavice je plochá. Na hrotu jsou zachovány zbytky železné koroze. Rozměry: délka 3,5 cm, max. šířka 1,5 cm **(*tab. 129:20*)**.

95. Věteřov II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015–2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jiří Jagoš, Dražůvky.

1. Mince (E. K.). Antoninus Pius, Řím, dupondius, 152–153 (?)
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, ANTONINVS AVG PIVS.....
R: Indulgentia sedí vlevo, drží sceptrum, INDVLGENTIA....
AE; 25,17/23,51 mm; 11,175 g; zach. 3
RIC 3, č. 907
(*tab. 129:21*)

2. Mince (E. K.). Lucius Verus, Řím, denár, 165
A: Hlava vpravo, bez věnce, L VERVS AVG ARMENIACVS
R: Mars stojí vpravo, drží kopí, u nohou má štít, TRP V IMP II COS II
Ag; 16,72/17,99 mm; 2,610 g; zach. 2
RIC 3, č. 528
(*tab. 129:22*)

3. Mince (E. K.). Trebonianus Gallus, Antiochia, antoninianus, 251–253
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP CC VIB TREB GALLVS PF AVG
R: Průčelí chrámu, ve středu sedí Roma, SAECVLVM NOVVM, -/-//••
Ag; 20,14/19,56 mm; 4,550 g; zach. 3
RIC 4/3, č. 91
(*tab. 129:23*)

4. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus, Siscia, antoninianus, 268–270
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP CLAVDIVS AVG
R: Spes kráčí vlevo, v pravé ruce drží květinu, levou si přidržuje sukni, SPES AVG
AE; 18,01/18,07 mm; 2,496 g; zach. 3
RIC 5/1, č. 191
(*tab. 129:24*)

5. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona varianty A 132a s hráněným lučíkem kosočtverečného průřezu a drobnou, rýhami profilovanou válcovitou záhlavní destičkou. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky. Plný, úzký a vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,8 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 2 cm **(*tab. 130:1*)**.

6. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 2.6 s lichoběžníkovitě rozšířenou horní částí bez nýtu. Tyčinkovité tělo je zakončeno kuličkou s kyjovitým výčnělkem. Rozměry: délka 5,55 cm, max. šířka 1,1 cm, tloušťka 0,3–0,7 cm **(*tab. 130:2*)**.

96. Věteřov III (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015–2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jiří Jagoš, Dražůvky.

1. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 22. Litý lučík polokruhového průřezu je od nožky oddělený plastickým žebrem, patka nožky je zakončena kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Zachováno je kompletní vinutí s třemi závity na každé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 1,5 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 130:3*)**.

2. Fragment spodní části stříbrné spony s klínovitou nožkou skupiny Schulze 164 nebo 171–172. Zachována je jen odlomená kosočtverečně rozšířená nožka, oddělená od lučíku plastickým žebrem s náznakem metopovité výzdoby na spodní části lučíku. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 2,53 cm, max. šířka 1,5 cm **(*tab. 130:4*)**.

3. Ohnutá bronzová šicí jehla s částečně odlomeným oválným ouškem. Rozměry: délka 3,9 cm (v deformovaném stavu) **(*tab. 130:5*)**.

97. Vlčnov I (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2013–2015.
Literatura: Zeman 2014, 130–134, obr. 7.
Uložení: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti (1–4, 6–15, 18, 22); Obecní muzeum Ostrožská Lhota (5, 16–17, 19–21, 23–44).

1. Mince (J. Š.). Iulia Domna, ražba za Septimia Severa, Řím, denár, 196–211
A: Oděné poprsí Iulie Domny doprava, IVLIA AVGVSTA
R: Stojící Fortuna doleva, v pravé ruce drží roh hojnosti, levou rukou se opírá o kormidlo, FORTVNAE FELICI
Ag; 18,50/18,20 mm; 2,203 g
RIC 4/1, č. 552; Cohen 55
(*tab. 130:6*)

2. Mince (J. Š.). Septimius Severus, Řím, denár, 206
A: Ověnčená busta Septimia Severa doprava, SEVERVS PIVS AVG
R: Septimius na koni ve skoku doprava, drží v ruce kopí, P. M. TR.P.XIIII COS. III P.P.
Ag; 19,20/18,20 mm; 2,509 g
RIC 4/1, č. 202; Cohen 480
(*tab. 130:7*)

3. Mince (J. Š.). Gordianus III., Řím, antoninianus, 240
A: Hlava Gordiana doprava, ...GORDIANVS PIVS A(VG)
R: Stojící Aequitas doleva, v pravé ruce drží váhy, v levé ruce roh hojnosti, ...AS (AEQVITAS) AVG
Ag; 20,60/18,20 mm; 2,208 g (mince je olámaná, zachována ze dvou třetin)
RIC ?
(*tab. 130:8*)

4. Fragment horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Litý lučík střechovitého průřezu nese jednoduché středové polokruhové žebro. Vinutí a jehla chybí, zachován je jen háček k uchycení osky vinutí. Rozměry: délka 2,9 cm, max. šířka 1,17 cm **(*tab. 130:9*)**.

5. Fragment horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je hlavice litého lučíku střechovitého průřezu s vinutím se čtyřmi závity dochovaným jen na pravé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 2,26 cm, max. šířka 1,72 cm **(*tab. 130:10*)**.

6. Fragment spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachován je fragment tyčinkovitého

litého lučíku střechovitého průřezu s patkou zakončenou kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 2,77 cm, max. šířka 0,53 cm **(*tab. 130:11*)**.

7. Fragment spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je jen nožka s patkou zakončenou profilovaným knoflíkem a olámaný plný obdélníkový zachycovač. Rozměry: délka 2,28 cm, max. šířka 0,63 cm **(*tab. 130:12*)**.

8. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Širší litý lučík obdélníkového průřezu má polokruhovou nezdobenou záhlavní destičku. Z vinutí je zachován jen háček k uchycení osky vinutí. Plný, vysoký a úzký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,5 cm, max. šířka 1,5 cm **(*tab. 130:13*)**.

9. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální neemailová zvířecí spona typu Riha 7.22, popř. varianty Matouschek–Nowak 2b s destičkovitým šarnýrem. Má tvar běžícího zajíce s tremolovou výzdobou, tj. krátkými záseky ve tvaru vlčích zubů po obvodu a klikatkou uprostřed těla s rytým kroužkem naznačujícím oko. Zachován je háček k uchycení osky se zlomkem drátku vinutí a nízký plný lichoběžníkový zachycovač. Jehla chybí. Rozměry: délka 3,05 cm, max. šířka 1,8 cm, výška 0,7 cm **(*tab. 130:20*)**.

10. Dvojdílná bronzová spona s esovitě prohnutým lučíkem, drobnou kruhovou hlavicí a nožkou zakončenou ozdobným zahroceným kulovitým knoflíkem typů A 110–111. Plný vysoký zachycovač lichoběžníkového tvaru má lehce ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,2 cm, max. šířka 0,63 cm, výška 2 cm **(*tab. 130:15*)**.

11. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové vendické spony typu A 41 se širokým plechovým lučíkem s nevýrazným středovým žebrem a vysokým šikmým obdélníkovým plným zachycovačem s olámanou spodní hranou. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 1,95 cm **(*tab. 130:16*)**.

12. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona typu A 132 (varianta Droberjar D) s hraněným litým lučíkem střechovitého průřezu. Patka nožky je zdobená jemným příčným rýhováním, plný vysoký, mírně lichoběžníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Z vinutí je zachován pouze háček s otvorem pro uchycení osky. Rozměry: délka 4,35 cm, max. šířka 0,7 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 130:14*)**.

13. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 14a. Tyčinkovitý lučík oválného průřezu je od nožky oddělený mělkým plastickým žebrem, patka nožky je zakončena zahroceným kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,6 cm, max. šířka 0,62 cm, výška 2,32 cm **(*tab. 130:18*)**.

14. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Litý lučík oválného průřezu je od lichoběžníkovité nožky se zvlněným okrajem oddělený mělkým plastickým žebrem. Plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity a celou jehlou. Rozměry: délka 3,23 cm, max. šířka 1,5 cm, výška 2,18 cm **(*tab. 130:17*)**.

15. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík obdélníkového průřezu je zdobený rytými esovitými motivy ve svislé linii. Patka je ukončena nevýrazným kulovitým knoflíkem, plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou a celá ohnutá jehla. Rozměry: délka 6,9 cm, max. šířka 1,48 cm, výška 2,45 cm **(*tab. 130:19*)**.

16. Ohnutá jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou. Tyčinkovitý lučík má kosočtverečný průřez, nožka je připevněná k lučíku omotáním drátku se čtyřmi závity. Spodní polovina zachycovače je odlomená. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,9 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 130:21*)**.

17. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovitou nožkou. Litý hraněný tyčinkovitý lučík má šestiúhelníkový průřez, nožka je zdobená metopovitými poli. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí jsou zachovány dva závity na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,28 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 1,75 cm **(*tab. 130:22*)**.

18. Lehký železný listovitý hrot kopí kosočtverečného průřezu s tulejkou oválného průřezu typu Kaczanowski V.1. Rozměry: délka 11,7 cm, max. šířka 4,4 cm, průměr tuleje 1,45 cm **(*tab. 130:25, 161:6*)**.

19. Železná obloukovitá ostruha typů Ginalski E5–6 s nízkým obloukem s odlomenými konci ramen. Středová část ostruhy je rozšířená a nese krátký, mírně hraněný trn. Rozměry: 4,4 × 3,65 cm, max. průměr trnu 1,55 cm **(*tab. 130:24*)**.

20. Dlouhý válcovitý žebrovaný skleněný korálek světle zelené barvy varianty T-M 182b. Rozměry: délka 2,63 cm, max. šířka 1,12 cm, průměr otvoru 0,4 cm **(*tab. 130:23, 159:23*)**.

21. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37 (?); materiál velmi homogenní, červenohnědé barvy; povrch červenohnědý, jen mírně obitý, matný lesk (výška 2,2 cm, šířka 2,7 cm, max. délka 3,6 cm, síla 0,6 cm). Reliéfní výzdoba (kvalitní vystouplý reliéf): horizontální perlovec a části rostlinných ornamentů-stonků (CGP: Taf. 161:51,53, 162:57,60–62). Lezoux, Cinnamus (?); 140/145–170/175 **(*tab. 131:2, 143:7*)**.

22. Fragment terry sigillaty z výduti Drag. 37; charakter materiálu ani povrchu neuveden (výška 5,1 cm, šířka 3,6 cm). Reliéfní výzdoba: vejcovec Kellner 1981: E1 (= Kiss: Taf. 4:1) a pod ním část dvojitého kruhu se středovým bodem Kellner 1981: 56 (= Kiss: Taf. 4:49) – *Kellner 1981*, 127, 150–151, Taf. 3:2. Westerndorf, Comitialis – Erotus; čtvrtá čtvrtina 2. století (dle určení S. Klanicové – *Zeman 2014*, 130, obr. 7:15) **(*tab. 131:1, 144:4*)**.

23. Fragment z těla nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru, z jedné strany zcela odštípnutý, z druhé zčásti odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, místy poškrábaný (max. délka 2,9 × 2 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern/Westerndorf?); 2.–3. století.

24. Zlomek ven vyhnutého, kyjovitě zesíleného okraje džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s hrdlem profilovaným plastickou lištou. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 131:3*)**.

25. Zlomek nezdobené výdutě misky nebo džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

26. Zlomek výdutě mísy germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobený hřebenovými vícenásobnými vlnicemi. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku a slídy **(*tab. 131:18*)**.

27. Zlomek nezdobené výdutě mísy germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku a slídy.

28. Zlomek zesíleného, ven vyhnutého okraje teriny germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 131:4*)**.

29. Zlomek zesíleného kyjovitého okraje s rovnou horní plochou zásobnice germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu. Materiál: hrubší písčitá hlína s příměsí kamínků.

30. Deset fragmentů ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 131:5–6*)**.

31. Šest fragmentů dovnitř zatažených okrajů polokulovitých misek germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí malých kamínků.

32. Zlomek žlábkovitě odsazeného podhrdlí teriny germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

33. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobený rýhami ohraničenou plastickou horizontální lištou. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 131:16*)**.

34. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedě hlazeného povrchu zdobený dvojřadým radélkem použitým 1× (meandr). Materiál: jemně plavená hlína s příměsí písku **(*tab. 131:7*)**.

35. Zlomek výdutě teriny germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobený plastickým oválným výčnělkem. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy.

36. Zlomek výdutě misky germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobený nehtovými vrypy. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí slídy **(*tab. 131:12*)**.

37. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky šedohnědého odstínu povrchu zdobený hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 131:11*)**.

38. Dva fragmenty výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobené plošným rýhováním (vodorovné a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 131:8–9*)**.

39. Dva fragmenty výdutí hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobené šikmými a svislými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 131:10,17*)**.

40. Zlomek výdutě hrncovité nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobený klínovitými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 131:13*)**.

41. Zlomek výdutě nádoby germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobený kruhovými důlky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 131:14*)**.

42. Čtyři fragmenty výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 131:15–16*)**.

43. Čtyřicet nezdobených fragmentů z výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

44. Zlomek dovnitř zataženého okraje cedníku germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu s částí perforované stěny. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

98. Vlčnov II (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2013.
Literatura: Zeman 2014, 127–129, obr. 6.
Uložení: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti.

1. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je část střechovitě tvarovaného lučíku s vějířovitě rozšířenou hlavicí a jednoduchým polokruhovým středovým žebrem. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,3 cm, max. šířka 1,04 cm **(*tab. 132:3*)**.

2. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13E. Polokruhová záhlavní destička je zdobená vybíjenými vzory sestavenými z jednotlivých drobných obdélníčků do tří půlkruhů. Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou, jehla je odlomená. Horní část lučíku má půlkruhový průřez. Vysoká, úzká nožka obdélníkového tvaru má přehrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,4 cm, max. šířka 2,11 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 132:4*)**.

3. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Litý lučík střechovitého průřezu je na vrcholu hlavice opatřen profilovaným kulovitým knoflíkem nad vinutím, které spolu s jehlou chybí. Lučík je od patky oddělený plastickým žebrem, patka nožky je ukončena kulovitým knoflíkem odděleným od nožky také plastickým žebrem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má odlomenou spodní polovinu. Rozměry: délka 4,1 cm, max. šířka 0,55 cm, výška 1,25 cm **(*tab. 132:5*)**.

4. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Rozšiřující se páskový lučík obloukovitého průřezu je nezdobený. Zachováno je kompletní vinutí s třemi závity a horní tětivou, jehla chybí. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 6,6 cm, max. šířka 1,1 cm, výška 2,52 cm **(*tab. 132:8*)**.

5. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Páskový lučík obdélníkového průřezu má širší horní část zdobenou dvěma svislými liniemi z krátkých rýžek. Vinutí a jehla chybí. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 6 cm, max. šířka 0,73 cm, výška 1,26 cm **(*tab. 132:7*)**.

6. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Na horní části litého lučíku a na nožce je zdobená jemnými rytými vzory, zbylá část lučíku je zdobená půlkruhovitými vrypy. Vinutí a jehla chybí. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 4,2 cm, max. šířka 0,42 cm, výška 1,77 cm **(*tab. 132:6*)**.

7. Zlomek poloviny jehly bronzové spony. Rozměry: délka 1,9 cm.

8. Masivní ataše římského bronzového vědra typu E 36 ve tvaru vinného listu s odlomeným kroužkem pro uchycení držadla. Šikmými rytými rýhami je naznačena struktura listu. Rozměry: délka 5,5 cm, max. šířka 4,4 cm, tloušťka 0,68 cm **(*tab. 132:1*)**.

9. Bronzové páskové poutko ze závěsu picího rohu tvořené dvojitou širokou obdélnou destičkou spojenou jedním nýtem na konci s oddděleným ouškem typu Andrzejowski S.1. Rozměry: délka 2,1 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 132:2*)**.

99. Vlčnov-Dolní Němčí (okr. Uherské Hradiště)

Charakter lokality: sídliště, pohřebiště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2012–2017.
Literatura: Zeman 2014, 115–127, obr. 3–5.
Uložení: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti (1, 4–5, 10, 15–17, 22, 26, 28–30, 34, 36–37, 49, 51–52, 60, 62, 64–65, 69–70, 72, 74–75, 81, 83–84, 87–88, 97, 105–112); Obecní muzeum Ostrožská Lhota (2–3, 6–8, 13–14, 19–20, 24–25, 27, 31–33, 38, 40, 42–45, 47–48, 50, 53–59, 63, 67–68, 71, 73, 76–77, 79–80, 82, 85, 89–94, 96, 98–104,

113–134); soukromá sbírka Jakub Koryčanský, Hroznová Lhota (9); soukromá sbírka Marek Janča, Dolní Němčí (18, 21, 61, 66, 78, 86, 95); anonymní nálezce, Dolní Němčí (11–12, 23, 35, 39, 41, 46).

1. Mince (D. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, denár, 2. století až první polovina 3. století
A: Ověnčená hlava doprava, opis nečitelný
R: Obraz a opis nečitelný
Ag; 16,81/18,48 mm; 2,912 g (minci pokrývá pevná krusta – sirník?)
RIC ?
(*tab. 132:9*)

2. Mince (D. K.). Alexander Severus, Řím, denár, 233–235
A: Hlava vpravo, věnec, IMP CMAVR SEV ALEXAND AVG
R: Libertas stojí vlevo, drží pileus a kopí, LIBERTAS AVG
Ag; 18,63/17,03 mm; 2,240 g; zach. 3
RIC 4/2, č. 155
(*tab. 132:10*)

3. Mince (D. K.). Gallienus, Řím (?), antoninianus, 260–268 (?)
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, ...NVS AVG
R: Fides (?) stojí vlevo, drží standartu, nečitelný opis
AE; 18,00/21,98 mm; zach. 4 (olámaný okraj)
RIC 5/1, č. 192 (?)
(*tab. 132:11*)

4. Mince (E. K.). Salonina, ražba za Galliena, antoninianus, 253/258
A: Hlava Saloniny (?) doprava, opis nečitelný
R: Obraz a opis setřelý, nečitelný
AE; 18,77/16,96 mm; 2,085 g (olámaný okraj)
RIC ?
(*tab. 132:12*)

5. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus (?), antoninianus, 268/270 (?)
A: Hlava s paprskovitou korunou doprava, opis nečitelný
R: Setřelý obraz i opis
AE; 15,34/17,32 mm; 1,521 g
RIC ?
(*tab. 132:13*)

6. Mince (E. K.). Diocletianus (?), neurčená mincovna, antoninianus, 284–305 (?)
A: Zadní část nezřetelné hlavy, paprskovitá koruna, ...IOCLE.....
R: Nezřetelná postava stojí vlevo, ...AVG
AE; 18,39/16,34 mm; 0,992 g; zach. 5 (část odlomená, neúplný otvor)
RIC ?
(*tab. 132:14*)

7. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, antoninianus, 3. století
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, nečitelný opis
R: Zkorodovaný obraz, nečitelný opis
AE; 19,08/19,27 mm; 1,671 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 132:15*)

8. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, antoninianus (?), 3. století
A: Nezřetelná hlava vpravo, nečitelný opis
R: Zkorodovaný obraz, nečitelný opis
AE; 11,88/13,39 mm; 0,981 g; zach. 5 (polovina mince)
RIC ?
(*tab. 132:16*)

9. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, denár, 3.–4. století
A: Nečitelný (krk busty císaře)
R: Postava vlevo, ve zdvižené ruce drží věnec, legenda chybí
Ag; 15,5/- mm; 0,889 g; zach. 5 (fragment)
RIC ?
(*tab. 132:17*)

10. Jednodílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 67. Litý lučík oválného průřezu s trubkovitě utvářenou hlavicí nese postranní křidélka nad vinutím. Zachováno je kompletní vinutí se čtyřmi závity na každé straně a horní tětivou, jehla je odlomená. Zkosený lichoběžníkový zachycovač je z větší části odlomený, zřetelné jsou stopy po dvou větších obdélníkových prolamovaných otvorech. Rozměry: délka 4,8 cm, max. šířka 1,81 cm, výška 2,05 cm **(*tab. 132:18, 148:5*)**.

11. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese jednoduché polokruhové středové žebro a plochou vějířovitě rozšířenou hlavici. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity, horní tětivou a celou jehlou. Patka nožky je ukončena kuželovitým knoflíkem, plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 2,1 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 132:20, 148:23*)**.

12. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Střechovitě tvarovaný lučík nese jednoduché polokruhové středové žebro a plochou vějířovitě rozšířenou hlavici. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity, horní tětivou a jehlou odlomenou v polovině délky. Patka nožky je ukončena zahroceným kulovitým knoflíkem, plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu a mírně olámaný vnitřní okraj. Rozměry: délka 5,4 cm, max. šířka 2,1 cm, výška 2,37 cm **(*tab. 132:21, 148:22*)**.

13. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 archaické varianty. Litý lučík půlkruhového průřezu nese jednoduché polokruhové středové žebro, zesílená hlavice lučíku je opatřena postranními křidélky nad vinutím, z něhož jsou zachovány čtyři závity na levé straně a jeden závit na pravé straně. Jehla chybí. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 2,05 cm **(*tab. 132:19*)**.

14. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 archaické varianty. Zachována je střechovitě tvarovaná hlavice lučíku s postranními křidélky nad vinutím, z něhož se dochovaly zatavené závity na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 1,5 cm **(*tab. 132:24*)**.

15. Zlomek horní třetiny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84 archaické varianty. Zachována je střechovitě tvarovaná vějířovitě rozšířená hlavice lučíku s kompletním vinutím s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 1,85 cm **(*tab. 132:22*)**.

16. Fragment spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu nese jednoduché polokruhové středové žebro, nožka je na patce ukončena profilovaným knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 0,6 cm **(*tab. 132:23*)**.

17. Fragment spodní třetiny bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je jen střechovitě tvarovaná nožka s relikty ryté výzdoby (V-motivy) a plným zachycovačem obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,6 cm, max. šířka 0,37 cm **(*tab. 132:25*)**.

18. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona s lichoběžníkovou nožkou varianty Jobst 4F. Střechovitě tvarovaný

lučík nese zesílené polokruhové středové žebro, hlavice lučíku je zakončena nevýraznou polokruhovou záhlavní destičkou. Z vinutí je zachován pouze odlomený háček k uchycení osky. Plechová široká nožka je zdobená centrální svislou rytou klikatkou. Plný úzký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,23 cm, max. šířka 1,45 cm, výška 1,47 cm **(*tab. 133:1*)**.

19. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské trubkovité spony typu A 85. Zachována je část litého lučíku s jednoduchým polokruhovým středovým žebrem a trubkovitě rozšířenou hlavicí s háčkem k uchycení osky vinutí, které s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 133:2*)**.

20. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13C. Široký litý lučík půlkruhového průřezu se zkosenými boky má polokruhovou nezdobenou záhlavní destičku. Nožka je profilovaná dvěma plastickými žebry, patka nožky je zakončena zahroceným knoflíkem. Plný, vysoký a úzký zachycovač obdélníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 3,62 cm, max. šířka 1,18 cm, výška 1,63 cm **(*tab. 133:6*)**.

21. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C s litým rozšířeným lučíkem a polokruhovou nezdobenou záhlavní destičkou, která kryje kompletní vinutí s horní tětivou. Jehla chybí. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 2 cm, výška 1,2 cm **(*tab. 133:7*)**.

22. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13D. Široký litý střechovitě tvarovaný lučík má zdobenou polokruhovou záhlavní destičku (dvojitá rytá klikatka po obvodu). Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou a celou jehlou. Střechovitá nožka má zvednutou a rovně seříznutou patku (rýhami oddělenou od nožky). Vysoký a štíhlý plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 1,6 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 133:3*)**.

23. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13D. Širší litý lučík půlkruhového průřezu má zdobenou polokruhovou záhlavní destičku (rytá klikatka po obvodu) chránící kompletní vinutí s horní tětivou a celou jehlou. Patka nožky je rovně seřezaná, plný, vysoký a úzký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,35 cm, max. šířka 1,9 cm, výška 1,9 cm **(*tab. 133:4, 149:16*)**.

24. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální kolínkovitá spona varianty Jobst 13D. Široký litý lučík má zdobenou polokruhovou záhlavní destičku (rytá klikatka po obvodu). Zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Nožka má mírně zvednutou a rovně seříznutou patku (rýhami oddělenou od nožky). Vysoký a úzký plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,3 cm, max. šířka 1,9 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 133:5*)**.

25. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální zvířecí spona s emailovými vložkami typu Riha 7.25, popř. varianty A 222a nebo Matouschek–Nowak 2c. Spona má tvar velmi schematizovaného běžícího zajíce s chybějící emailovou vložkou. Zachováno je kompletní vinutí s šesti závity, horní tětivou a celou jehlou. Nízký plný zachycovač má výrazně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,4 cm, max. šířka 1,8 cm, výška 1,15 cm **(*tab. 133:20, 150:14*)**.

26. Dvojdílná bronzová vendická spona mladší varianty západní série typu A 26. Horní polovina širokého páskového lučíku je zdobená čtyřmi svislými žlábky, hlavice je nad vinutím opatřená plechovými obdélníkovými křidélky. Středové plastické žebro je dvojité kruhové, střechovitě tvarovaná nožka má zkosený plný zachycovač obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Zachováno je rozpletené vinutí se čtyřmi závity na pravé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 1,56 cm, výška 2,4 cm **(*tab. 133:12*)**.

27. Fragment spodní poloviny dvojdílné bronzové pozdní vendické spony typu A 41. Zachován je zlomek širokého plechového lučíku se dvěma úzkými plastickými středovými žebry a širokou nožkou s plným zachycovačem obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 3,08 cm, max. šířka 2,4 cm **(*tab. 133:17*)**.

28. Dvojdílná bronzová vendická spona typu A 43. Široký plechový lučík má tvar dvou protisměrných písmen T, tzn. s hlavicí a nožkou rozšířenou do stran a s vysokým plastickým půlkruhovým žebrem. Hlavice je horizontálně rýhovaná. Plný šikmý zachycovač mírně lichoběžníkového tvaru má odlomenou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,35 cm, max. šířka 2,25 cm, výška 2,07 cm **(*tab. 133:14*)**.

29. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové vendické spony typu A 43. Široká plechová hlavice lučíku má obdélníkový tvar. Zachováno je kompletní vinutí s devíti závity na každé straně s horní tětivou a celou jehlou. Rozměry: délka 2,7 cm, max. šířka 2,55 cm, výška 0,77 cm **(*tab. 133:15*)**.

30. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové vendické spony typu A 43. Úzká, do stran vytažená plechová hlavice lučíku má obdélníkový tvar. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2 cm, max. šířka 2,87 cm **(*tab. 133:16*)**.

31. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové vendické spony typu A 43. Plechový lučík je opatřený masivním litým profilovaným polokruhovým žebrem s relikty stříbrného ozdobného plíšku na vnitřní i horní straně s jemnou rytou výzdobou v pásech. Nožka je jazykovitě vytažená do stran, plný zkosený vysoký zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 2,9 cm **(*tab. 133:13*)**.

32. Zlomek spodní třetiny dvojdílné bronzové vendické spony typu A 43. Zachována je pouze do stran jazykovitě vytažená plechová nožka s plným šikmým zachycovačem obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,82 cm, max. šířka 2,7 cm **(*tab. 133:18*)**.

33. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona typu A 132 s hráněným lučíkem a drobnou válcovitou záhlavní destičkou. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity, horní tětivou a částí odlomené jehly. Nožka je od lučíku oddělená dvojitou příčnou rýhou, plný zachycovač obdélníkového tvaru je z poloviny odlomený. Rozměry: délka 4,53 cm, max. šířka 2,05 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 133:10*)**.

34. Zlomek spodní poloviny bronzové germánské kolínkovité spony typu A 132. Tyčinkovitý lučík má půlkruhový průřez, nožka nese bohatou rytou výzdobu (horizontální rýžky, motiv ve tvaru písmene X). Plný zachycovač obdélníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 2,53 cm, max. šířka 0,8 cm **(*tab. 133:11*)**.

35. Dvojdílná stříbrná germánská kolínkovitá spona typu A 132 (varianta Droberjar D) s hráněným litým lučíkem střechovitého průřezu. Hlavice lučíku stejně jako patka nožky je zdobená hlubokým příčným rýhováním. Z vinutí je zachován pouze háček s otvorem pro uchycení osky a část horní tětivy. Plný vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,7 cm, max. šířka 0,85 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 133:9, 154:1*)**.

36. Dvojdílná bronzová germánská kolínkovitá spona typu A 137. Masivní litý lučík se střechovitým průřezem má zvýrazněný ohyb kolínka a několik vývalků před vinutím, které mohly být původně omotány drátky z drahých kovů. Hlavice lučíku je zakončena nevýraznou záhlav-

ní destičkou, vinutí a jehla chybí. Nožka nese metopovitou výzdobu, vysoký úzký zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,35 cm, max. šířka 0,9 cm, výška 2 cm **(*tab. 133:8*)**.

37. Dvojdílná bronzová germánská destičkovitá spona blížící se tvaru jetelového listu typu A 227, popř. Thomas E 1. Plechová destička je po celém obvodu olámaná, chybí hlavice s vinutím. Plný vysoký zachycovač lichoběžníkového tvaru má mírně ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,7 cm, max. šířka 1,6 cm, výška 1,2 cm **(*tab. 133:19*)**.

38. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 6. Litý tyčinkovitý lučík šestiúhelníkového průřezu plynule přechází v nožku, ukončenou na patce drobným kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,53 cm, max. šířka 0,37 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 133:27*)**.

39. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Litý hraněný lučík oválného průřezu je od lichoběžníkovité nožky oddělený plastickým žebrem. Plný vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Zachováno je téměř kompletní vinutí s pěti závity a odlomenou jehlou. Rozměry: délka 3,62 cm, max. šířka 1,37 cm, výška 2 cm **(*tab. 133:24, 155:16*)**.

40. Zlomek spodní třetiny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Zachována je jen olámaná lichoběžníkovitá plechová nožka s náznakem ryté výzdoby (šikmé linie) oddělená od lučíku plastickým žebrem. Plný vysoký zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,5 cm, max. šířka 1,08 cm **(*tab. 134:7*)**.

41. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 31. Páskový, obloukovitě prohnutý lučík plynule přechází v metopovitě zdobenou nožku, patka nožky je příčně rýhovaná. Poměrně vysoký plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,32 cm, max. šířka 0,67 cm, výška 2,6 cm **(*tab. 133:25, 155:12*)**.

42. Ohnutá dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 31. Litý tyčinkovitý lučík kruhového průřezu plynule přechází v nožku s odlomenou patkou. Plný zachycovač obdélníkového tvaru je z poloviny odlomený. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,2 cm, max. šířka 0,27 cm, výška 1,68 cm **(*tab. 133:26*)**.

43. Ohnutá dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 24 (typ Łubiana). Litý tyčinkovitý lučík půlkruhového průřezu s hlavicí opatřenou nad vinutím kulovitým knoflíkem plynule přechází v nožku zakončenou na patce drobným knoflíkem. Plný obdélníkový zachycovač má rovnou spodní hranu. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 2,35 cm **(*tab. 133:22*)**.

44. Fragment horní poloviny dvojdílné postříbřené bronzové spony s vysokým zachycovačem tzv. východopruského typu A 211, popř. varianty Schulte A VII 2, Form 25. Tyčinkovitý lučík má střechovitý průřez, jeho hlavice je omotaná stříbrným drátkem a opatřená ozdobným (zkorodovaným, staveným?) knoflíkem nad vinutím, které spolu s jehlou chybí. Rozměry: délka 2,67 cm, max. šířka 1,28 cm **(*tab. 133:28*)**.

45. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 28 (typ Gänserndorf). Výrazně rozšířený lučík střechovitého průřezu je od nožky oddělený plastickým žebrem. Patka nožky je zakončena plastickým žebrem odděleným kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,33 cm, max. šířka 1,3 cm **(*tab. 134:3*)**.

46. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Litý hraněný lučík je na vrcholu hlavice opatřen výrazným kulovitým knoflíkem nad vinutím, které je zachováno kompletní s deseti závity a celou jehlou. Lučík je od nožky oddělený plastickým žebrem, patka nožky je ukončena protáhlým profilovaným kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,78 cm, max. šířka 1,4 cm, výška 2,1 cm **(*tab. 133:21*)**.

47. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Litý lučík půlkruhového průřezu je na vrcholu hlavice opatřen tyčinkovitým knoflíkem nad vinutím, které spolu s jehlou chybí. Lučík je od nožky oddělený rýhou, patka nožky je ukončena protáhlým profilovaným kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru je sekundárně deformovaný s olámanou spodní hranou. Rozměry: délka 4,5 cm, max. šířka 0,5 cm, výška 1,55 cm **(*tab. 133:23*)**.

48. Zlomek spodní poloviny stříbrné spony s vysokým zachycovačem. Páskový obloukovitý lučík je z obou stran příčně rýhovaný, stejně jako patka nožky. Plný zachycovač obdélníkového tvaru je z vnější strany zdobený velkým X-motivem vytvořeným z rytých šikmých linií klikatek a z vnitřní strany dvěma rytými svislými liniemi klikatek. Rozměry: délka 2,53 cm, max. šířka 0,72 cm **(*tab. 134:1, 155:19*)**.

49. Zlomek spodní poloviny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Litý tyčinkovitý lučík má střechovitý průřez, nožka s odlomenou patkou je opatřena plným zachycovačem obdélníkového tvaru s částečně ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 0,4 cm **(*tab. 134:6*)**.

50. Zlomek spodní poloviny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Litý lučík čtvercového průřezu je od nožky oddělený plastickým žebrem, patka nožky je ukončena diskovitým knoflíkem s kulovitým výběžkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,54 cm, max. šířka 0,56 cm **(*tab. 134:2*)**.

51. Zlomek spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Litý lučík je od nožky oddělený plastickým žebrem, patka nožky je ukončena vystouplým kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,82 cm, max. šířka 0,45 cm **(*tab. 134:4*)**.

52. Zlomek spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachována je širší pásková nožka s plným zachycovačem obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,2 cm, max. šířka 0,73 cm **(*tab. 134:5*)**.

53. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Litý lučík má obloukovitý průřez, horní a spodní okraj nožky je zdobený dvěma plastickými žebry. Patka nožky je ukončena drobným knoflíkem, plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,4 cm, max. šířka 0,57 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 134:9*)**.

54. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Tyčinkovitý lučík má obdélníkový průřez, rozhraní lučíku a nožky je metopovitě zdobené. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 5,5 cm, max. šířka 0,72 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 134:10*)**.

55. Zlomek spodní třetiny bronzové spony s hrotitou nožkou. Zachována je jen zahrocená nožka zakončená na patce profilovaným

kulovitým knoflíkem. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 1,8 cm, max. šířka 0,47 cm **(*tab. 134:8*)**.

56. Zlomek spodní třetiny bronzové spony s klínovitou nožkou typu A 175. Tyčinkovitý lučík má střechovitý průřez, jeho spodní část je zdobená horizontálním rýhováním. Kosočtverečně rozšířená nožka je střechovitě utvářená, plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 2,7 cm, max. šířka 1,15 cm **(*tab. 134:11*)**.

57. Zlomek spodní třetiny bronzové spony s klínovitou nožkou. Litý lučík půlkruhového průřezu je zdobený ve spodní části dvojicí omotaných bronzových drátků. Kosočtverečně rozšířená nožka je střechovitě utvářená, plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Rozměry: délka 3,03 cm, max. šířka 1,4 cm **(*tab. 134:12*)**.

58. Dvojdílná stříbrná samostřílová spona s podvázanou nožkou a dvojspirálovým vinutím tzv. pruského typu (A 167). Plechový obloukovitě prohnutý lučík je bohatě zdobený po celé délce omotanými stříbrnými perlovcovými drátky, stejně jako na nožce. Hlavice lučíku je ukončena tyčinkovitým ozdobným knoflíkem nad vinutím, které spolu s jehlou chybí. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má mírně olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 5,45 cm, max. šířka 1,02 cm, výška 1,45 cm **(*tab. 134:13, 156:6*)**.

59. Zlomek spodní části lučíku stříbrné spony s podvázanou nožkou. Zachována je část páskového lučíku s jedenácti závity omotaného drátku přichycené odlomené nožky. Rozměry: délka 2,42 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 134:14*)**.

60. Ohnutá jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou. Odlomená nožka je k plechovému lučíku obloukovitého průřezu přichycena pěti závity omotaného drátku. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,47 cm, max. šířka 0,66 cm, výška 1,35 cm **(*tab. 134:15*)**.

61. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík kosočtverečného průřezu plynule přechází v širokou nožku s metopovitou výzdobou na horní ploše. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Zachováno je kompletní třízávitové vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 6,05 cm, max. šířka 1 cm, výška 2,65 cm **(*tab. 134:16, 157:14*)**.

62. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý tyčinkovitý lučík oválného průřezu plynule přechází v nožku s metopovitou výzdobou na horní ploše. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Hlavice lučíku s vinutím je odlomená. Rozměry: délka 4,33 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 1,95 cm **(*tab. 134:18*)**.

63. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Litý lučík čtvercového průřezu plynule přechází v užší nožku s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 5,25 cm, max. šířka 0,65 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 134:17*)**.

64. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Na rozhraní páskového lučíku obdélníkového průřezu a nožky se nachází metopovitá výzdoba. Nožka je ukončena drobným kuželovitým knoflíkem, plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 6,9 cm, max. šířka 0,74 cm, výška 1,52 cm **(*tab. 134:19*)**.

65. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Litý lučík má půlkruhový průřez, z vinutí jsou zachovány dva závity na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,45 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 2,18 cm **(*tab. 134:21*)**.

66. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Plechový hraněný lučík obloukovitého průřezu má spodní část zdobenou jemným příčným rýhováním. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 3,65 cm, max. šířka 0,85 cm **(*tab. 134:22*)**.

67. Ohnutá jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Páskový lučík má obloukovitý průřez, zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou, jehla je odlomená. Rozměry: délka 2,05 cm, max. šířka 1,05 cm **(*tab. 134:23*)**.

68. Jednodílná bronzová spona s odlomenou nožkou. Plechový lučík má obloukovitý průřez, z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 2,28 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 134:24*)**.

69. Zlomek horní poloviny jednodílné bronzové spony s páskovým lučíkem. Z vinutí jsou zachovány jen dva závity, jehla chybí. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 0,4 cm.

70. Jednodílná železná spona s odlomenou nožkou. Páskový lučík má obdélníkový průřez, zachováno je kompletní vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 4,6 cm, max. šířka 0,5 cm.

71. Rozpletené vinutí jednodílné bronzové spony s celou jehlou. Rozměry: délka 4,67 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 134:20*)**.

72. Kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou jednodílné bronzové spony. Rozměry: délka 5,1 cm.

73. Odlomená jehla jednodílné bronzové spony bez vinutí. Rozměry: délka 3,8 cm.

74. Bronzová ataše potažená bílým kovem trojúhelníkovitého tvaru s otvorem pro zavěšení pohyblivého držadla a drobnými výkroji kolem něj z mladší formy římskoprovinciálního žlábkovaného plechového vědra typů E 47–49. Rozměry: délka 5,8 cm, výška 2,8 cm, průměr otvoru 0,75 cm **(*tab. 135:1*)**.

75. Železné obloukovité držadlo s hákovitě ohnutými konci z římskoprovinciálního östlandského plechového soudkovitého vědra typů E 39–42 nebo germánského dřevěného vědra na vodu. Tyčinkovitý drát má obdélný průřez. Rozměry: průměr 20 cm, tloušťka 1,22 cm **(*tab. 135:3*)**.

76. Fragment jemně perforované stěny bronzového cedníku typů E 159–162. Rozměry: 2,25 × 2,02 cm, tloušťka 0,12 cm **(*tab. 135:2*)**.

77. Železný hrot římského vrhacího oštěpu s dutou dlouhou tulejí, špičkou trojúhelníkového průřezu a malými zpětnými háčky. Rozměry: délka 16,8 cm, max. šířka 1,78 cm, průměr tuleje 1,4 cm **(*tab. 135:13, 161:3*)**.

78. Mírně ohnutý lehký železný listovitý hrot kopí kosočtverečného průřezu s tulejkou oválného průřezu typu Kaczanowski V.2. Rozměry: délka 13,2 cm, max. šířka 2,45 cm, průměr tuleje 1,7 cm **(*tab. 135:12, 161:4*)**.

79. Fragment spodní části železného plechového koncového kování pochvy meče zakončené výrazným profilovaným knoflíkem. V jeho středu je z čelní strany prolamovaný obdélníkový otvor, zadní vytažená strana má otvor pro jeden nýt. Rozměry: délka 11,2 cm, max. šířka 5,8 cm **(*tab. 136:1*)**.

80. Železné udidlo koňského postroje složené ze dvou tyčinkovitých středových částí zakončených kroužky. Jedna ze středových skloubených částí je zdobená šikmým rýhováním. Průřez tyčinek je čtvercový až obdélný. Rozměry: délka 26 cm, průměr koncových kroužků 4,4 cm a 4,8 cm **(*tab. 135:4, 161:13*)**.

81. Železná ocílka s trojúhelníkovitě rozšířenou středovou částí a zatočeným okrajovým ramenem. Druhé rameno je odlomené. Rozměry: délka 5,4 cm, výška 2,5 cm **(*tab. 134:31*)**.

82. Masivní bronzová rukojeť římského klíče se sloupkovitou rukojetí a peltovitým zakončením typu Gáspárová IVc. Ozubená pracovní část klíče je odlomená. Rozměry: délka 6,52 cm, max. šířka 2,75 cm, tloušťka 0,95 cm **(*tab. 135:11, 147:13*)**.

83. Masivní bronzová rukojeť hákovitě ohnutého římského klíče se širokým a plochým držadlem s očkem k zavěšení typu Gáspárová I.2b. Pracovní část se zuby je odlomená. Rozměry: délka 4,7 cm, max. šířka 1,3 cm, průměr otvoru 0,55 cm **(*tab. 134:30*)**.

84. Ohnutý bronzový vřetenový háček s tordovaným tělem. Hrot je odlomený. Rozměry: délka 3,5 cm, max. šířka 0,2 cm **(*tab. 134:27*)**.

85. Fragment obdélníkového rámečku bronzové opaskové přezky neurčitelného typu. Rozměry: 3,65 × 0,8 cm **(*tab. 135:5*)**.

86. Bronzové opaskové nákončí typu Madyda-Legutko 3 ve tvaru protáhlého prutu se zahroceným koncem s jedním zachovaným nýtem v lichoběžníkovitě rozšířené horní části. Rozměry: délka 5,63 cm, max. šířka 0,8 cm, tloušťka 0,37 cm **(*tab. 135:8*)**.

87. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 6.1. Jeho horní část s vroubkovaným okrajem je lichoběžníkovitě rozšířená s otvorem pro jeden nýt, střední část je po okrajích metopovitě zdobená, spodní pásková část je zakončena prolamovaným kroužkem s profilovaným knoflíkem. Rozměry: délka 6,7 cm, max. šířka 2,5 cm, průměr kroužku 0,5–0,6 cm **(*tab. 135:6, 160:12*)**.

88. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 6.1. Lichoběžníkovitě rozšířená horní část bez nýtu má obdélníkový průřez, spodní část je ukončena částečně odlomeným prolamovaným kroužkem. Rozměry: délka 4,65 cm, max. šířka 1,35 cm, průměr kroužku 0,45 cm **(*tab. 135:7*)**.

89. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2,05 cm, tloušťka 0,37 cm **(*tab. 135:10*)**.

90. Postříbřený bronzový kapslovitý závěsek obdélníkového tvaru s ouškem k zavěšení, tzv. kabelkovité formy Beckmannovy 3. skupiny. Rozměry: 1,45 × 1,35 cm, tloušťka 0,5 cm **(*tab. 134:28, 158:15*)**.

91. Drobný bronzový kulovitý závěsek s odsazeným ouškem k zavěšení typu Kokowski 1b1 nebo 1b2. Rozměry: 1,2 × 0,8 cm, průměr ouška 0,5 cm **(*tab. 134:29*)**.

92. Masivnější bronzová jehlice s ohnutou kulovitou hlavicí členěnou horizontálním rýhováním varianty Beckmann VIb, 105. Rozměry: délka 4,75 cm, max. šířka 1,22 cm **(*tab. 134:26*)**.

93. Zlomek střechovitě profilované hlavice z bronzové jehlice se zahrocenou hlavicí a plasticky bohatě zdobeným krčkem varianty Beckmann VIII, 128. Rozměry: délka 1,12 cm, max. šířka 1,2 cm **(*tab. 134:25*)**.

94. Zlomek bronzového podlouhlého kování s jedním zachovaným nýtem. Rozměry: délka 3,25 cm, max. šířka 0,52 cm, tloušťka 0,15 cm **(*tab. 135:9*)**.

95. Bronzový tyčinkovitý polotovar ve tvaru zahroceného hranolku. Rozměry: 3,3 × 1,08 cm, tloušťka 0,52 cm **(*tab. 134:32, 162:7*)**.

96. Čtvercový skleněný korálek zelené barvy typu T-M 105. Rozměry: 0,65 × 0,72 cm, průměr otvoru 0,25 cm **(*tab. 134:33, 159:50*)**.

97. Fragment skleněného melounovitého korálku světle zelené barvy typu T-M 158. Rozměry: 1,25 × 1,27 cm, průměr otvoru 0,5 cm **(*tab. 134:34*)**.

98. Dlouhý válcovitý žebrovaný skleněný korálek světle zelené barvy varianty T-M 182b. Rozměry: 1,3 × 2,87 cm, průměr otvoru 0,3 cm **(*tab. 134:35, 159:11*)**.

99. Dva kusy amorfních skleněných slitků tmavě zelené barvy.

100. Fragment ze spodku větší nádoby terry sigillaty s podstavovým prstencem (v úvahu přichází více typů mísovitých tvarů, pravděpodobně však Drag. 37?); materiál velmi homogenní, červenohnědé barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, matný lesk (průměr prstence cca 14 cm, max. délka 0,5 × 0,59 cm, síla 0,8–1 cm). Středogalské dílny (?); 2. století **(*tab. 136:6*)**. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako spodek velikostně shodné nádoby fragmentu č. 113.

101. Fragment terry sigillaty z výdutě Drag. 37; materiál velmi homogenní, červenohnědé barvy; povrch červenohnědý, jen mírně poškrábaný, matný lesk (výška 6,4 cm, šířka 6,3 cm, max. délka 6,8 cm, síla 0,8 cm). Reliéfní výzdoba (kvalitní vystouplý reliéf): vejcovec Rogers B206, pod ním horizontální perlovec Rogers A2, dále lístek J162 a část lva či medvěda (jako CGP: Taf. 98:14?) – CGP: 224–229, Taf. 98:15, 99:19–21. Lezoux, Laxtucissa (?); 150–170/180 **(*tab. 136:5, 143:9*)**.

102. Fragment z těla nádoby terry sigillaty neurčitelného tvaru; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch hnědočervený, místy obitý, matný lesk (max. délka 4,7 × 3,8 cm, síla 0,75 cm). Westerndorf (?); 175/180–230/250. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragmenty č. 107, 112 a 114.

103. Fragment terry sigillaty z výdutě Drag. 37 (?), zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, mírně setřelý, matný lesk (výška 1,5 cm, šířka 1,4 cm, max. délka 1,6 cm, síla neměřitelná). Reliéfní výzdoba: část neurčitelného vejcovce s jazýčkem. Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 136:3*)**.

104. Fragment terry sigillaty ze dna pravděpodobně hladké menší nádoby neurčitelného tvaru, vně odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch tmavě hnědočervený, dobře zachovalý, matný lesk (max. délka 3 × 1,8 cm, síla neměřitelná). Rheinzabern (?); 145/150–260.

105. Fragment vně ovaleného spodku drobné nádoby terry sigillaty (Ludowici Vh?); materiál homogenní, hnědočervené barvy; vně povlak barvy červenohnědé, zespodu místy setřelé, matného lesku, uvnitř bez povlaku (průměr spodku cca 3 cm, max. délka 2,6 cm, síla 0,15–0,25 cm). Jako analogie by připadal v úvahu spodek reliéfní nádoby Drag. 67 (třetí třetina 1. století – začátek 2. století), kterému předcházel tvar Drag. 10 v reliéfní technice arretinské sigillaty, resp. hladký tvar Ritterling 25 (*Webster 1996*, 59, Fig. 43; O&P: 126–127, Pl. XXI:8–13); ovšem zdá se, že nejlépe by mohl odpovídat tvaru Ludowici Vh z Rheinzabernu (O&P: Pl. LXIX:12), s čímž by korespondoval rovněž charakter materiálu a povrchu. Rheinzabern (?); 145/150–260 **(*tab. 136:2*)**.

106. Fragment terry sigillaty ze spodní části výdutě Drag. 37 (?), při horním okraji malý relikt začínajícího reliéfu; materiál homogenní, hnědočervené barvy; povrch hnědočervený, dobře zachovalý, matný lesk (výška 3 cm, šířka = max. délka 5,4 cm, síla 0,4–0,6 cm). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260.

107. Fragment terry sigillaty z výduti nádoby neurčitelného tvaru, zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch světle hnědočervený, dobře zachovalý, matný lesk (max. délka 3,9 × 2,2 cm, síla neměřitelná). Rheinzabern/Westerndorf (?); 150/180–250/260. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragmenty č. 102, 112 a 114.

108. Fragment okraje mísovité nádoby terry sigillaty (snad Drag. 37?), vně odštípnutý; materiál homogenní, červenohnědé barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, matný lesk (výška 2,3 cm, šířka = max. délka 5 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu středogalské dílny?); 2.–3. století.

109. Fragment terry sigillaty ze spodní části výdutě Drag. 37 (?) s horizontální lištou, při horním okraji malý relikt začínajícího reliéfu; materiál homogenní, červenohnědé barvy; povrch červenohnědý,

dobře zachovalý, matný lesk (výška 2,2 cm, šířka = max. délka 3,6 cm, síla 0,6–0,65 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu středogalské dílny?); 2.–3. století.

110. Fragment terry sigillaty z výdutě neurčitelné nádoby, vně odštípnutý; materiál homogenní, hnědooranžové barvy; povrch hnědočervený, jen mírně obitý, matný lesk (max. délka 3,5 × 2,4 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment (dle materiálu Rheinzabern?); 2.–3. století.

111. Pět malých fragmentů terry sigillaty z nádob neurčitelného tvaru (v případě fragmentů 1 a 5 jde zřejmě o okraj), vesměs z jedné strany odštípnutých; materiál homogenní, červenohnědé barvy; povrch červenohnědý, matný lesk (max. délka 2,4 × 1,4 cm, 1,9 × 1,8 cm, 2,2 × 1,7 cm, 1,4 × 1,2 cm, 19 × 9 mm, síla neměřitelná). Neurčitelné fragmenty (dle materiálu středogalské dílny? + Rheinzabern?); 2.–3. století.

112. Malý fragment terry sigillaty z těla neurčitelné nádoby; materiál homogenní, oranžové barvy; povrch světle hnědočervený, místy obitý, matný lesk (max. délka 1,4 × 1,1 cm, síla 0,5 cm). Neurčitelný fragment (dle materiálu Westerndorf?); 2.–3. století. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragmenty č. 102, 107 a 114.

113. Fragment ze spodku větší nádoby terry sigillaty s podstavovým prstencem (v úvahu přichází více typů mísovitých tvarů, pravděpodobně však Drag. 37?); materiál velmi homogenní, červenohnědé barvy; povrch červenohnědý, dobře zachovalý, matný lesk (průměr prstence cca 14 cm, max. délka 6,6 × 3,8 cm, síla neměřitelná). Středogalské dílny (?); 2. století. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako spodek velikostně shodné nádoby fragmentu č. 100.

114. Malý fragment terry sigillaty z výduti mísovité nádoby (snad Drag. 37?); materiál homogenní, oranžové barvy; povrch hnědočervený, místy obitý či setřelý, matný lesk (max. délka 2,8 × 1,7 cm, síla 0,4–0,5 cm). Reliéfní výzdoba: malá část dvojitého kruhu či oblouku a relikt neidentifikovatelného motivu. Westerndorf (?); 175/180–230/250 **(*tab. 136:4, 144:13*)**. *Poznámka*: stejný charakter materiálu i povrchu jako fragmenty č. 102, 107 a 112.

115. Fragment vně ovaleného okraje terry sigillaty typu Drag. 37 (?), zevnitř odštípnutý; materiál homogenní, hnědošedé barvy; povrch tmavě hnědočervený, místy obitý (výška 2,2 cm, šířka = max. délka 3,6 cm, síla neměřitelná). Neurčitelný fragment.

116. Zlomek odsazeného dna džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky s plastickou prstencovou nožkou a hlubokými oběžnými rýhami na spodní ploše dna. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 136:7*)**.

117. Dva fragmenty nezdobených výdutí hrnců nebo džbánů římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

118. Zlomek horní části esovitě profilovaného hrnce hrubé germánské v ruce zhotovené keramiky černošedého odstínu povrchu s mírně zesíleným ven vyhnutým okrajem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 136:8*)**.

119. Zlomek spodní poloviny miniaturní nádobky germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu se zaobleným spodkem a rovným dnem. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Rozměry: max. průměr výdutě 5,02 cm, průměr dna 3,15 cm **(*tab. 137:4*)**.

120. Patnáct fragmentů ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 136:9*)**.

121. Zlomek kolínkovitého ucha hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 137:1*)**.

122. Dva fragmenty výdutí hrncovitých a mísovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě šedého odstínu povrchu zdobené hřebenovými vícenásobnými půlobloučky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 136:12*)**.

123. Tři fragmenty výdutí hrncovitých a mísovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědých a šedých odstínů povrchu zdobené hřebenovými vysokými nepravidelnými vlnicemi. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 136:13, 137:7–8*)**.

124. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobený protisměrnými šikmými záseky v horizontálním pásu na maximální výduti (tzv. motiv jedlové větvičky či rybí kosti). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 137:6*)**.

125. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený brázdováním (šikmé záseky a klínovité vrypy v polích ohraničených rytými liniemi). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 137:5*)**.

126. Tři fragmenty výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu zdobené plošným rýhováním (vodorovné a křížící se rýhy). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 136:14, 137:2–3*)**.

127. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobený drobnými obdélníkovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 137:9*)**.

128. Pět fragmentů výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu zdobených prstovými důlky s nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 137:12–14*)**.

129. Dva fragmenty výdutí hrncovitých nádob germánské v ruce zhotovené keramiky světle hnědého odstínu povrchu zdobené nehtovými vrypy. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 137:10–11*)**.

130. Dva fragmenty nezdobených výdutí terin germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků a slídy.

131. Zlomek odsazeného dna teriny germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků a slídy.

132. Zlomek dovnitř zataženého okraje cedníku germánské v ruce zhotovené keramiky světle šedého odstínu povrchu s částí perforované stěny. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 136:10*)**.

133. Zlomek perforované stěny cedníku germánské v ruce zhotovené keramiky hnědošedého odstínu povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 136:11*)**.

134. Dva keramické přesleny kónického bochánkovitého tvaru (jeden s dovnitř prohnutou základnou). Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 137:15–16*)**.

100. Vlkoš (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.

Uložení: soukromá sbírka Martin Marada, Kyjov (1); Masarykovo muzeum v Hodoníně (2–4).

1. Mince (E. K.). Vitellius, Řím, denár, 69
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, VITELLIVS GERM IMP AVG...
R: Libertas stojí čelně, drží pileus a sceptrum, LIBERTAS RESTITVTA
Ag; 19,58/17,70 mm; 3,037 g; zach. 2
RIC 1, č. 104
(*tab. 137:17*)

2. Zlomek bronzové pocínované římskoprovinciální šarnýrové spony varianty Riha 5.12.5. Diskovité středové žebro je z obou stran odsazeno hlubokou rýhou a lemováno šikmo rýhovanými plastickými žebry. Lučík má obdélníkovitý průřez a je po obvodu zdobený plastickou tordovanou lištou. Rozměry: délka 1,85 cm, max. šířka 1,2 cm **(*tab. 137:18*)**.

3. Dvojdílná bronzová germánská trubkovitá spona typů A 77–79. Tyčinkovitý lučík kruhového průřezu má výrazně profilované polokruhové středové žebro, které je stejně jako hlavice lučíku ze strany opatřeno rýhami pro vložení ozdobného stříbrného drátku. Zachována je kompletní levá polovina vinutí s deseti závity s horní tětivou, na pravé straně se nachází odlomený jeden závit, jehla chybí. Patka střechovitě formované nožky je ukončena válcovitým rýhovaným knoflíkem s kuličkou na konci. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 4,8 cm, max. šířka 2,3 cm, výška 2,6 cm **(*tab. 137:20*)**.

4. Zlomek spodní poloviny bronzové germánské trubkovité spony typů A 77–79. Ploché diskovité středové žebro je oddělené od lučíku kruhového průřezu rýhami z horní i spodní strany. Střechovitě tvarovaná nožka je na patce ukončena diskovitým knoflíkem s malou kuličkou na konci. Plný zachycovač lichoběžníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 3,2 cm, max. šířka 0,9 cm **(*tab. 137:19*)**.

101. Vnorovy I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jakub Koryčanský, Hroznová Lhota.

1. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, follis, 3. století
A: Nezřetelná hlava vpravo, legenda nečitelná
R: Stojící postava vlevo, v pravé ruce drží labarum (?), nečitelná legenda
AE; 17,73/19,50 mm; 2,544 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 138:1*)

102. Vnorovy II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělé nálezy.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně (1, 3); soukromá sbírka Jakub Koryčanský, Hroznová Lhota (2, 4–14).

1. Mince (E. K.). Iulia Mamaea, ražba za Alexandra Severa, Řím, denár, 228
A: Busta císařovny vpravo, IVLIA MAMAEA AVG
R: Felicitas stojí vlevo, v pravé ruce drží caduceus, levou se opírá o sloup, má překřížené nohy
Ag, mědené jádro (suberát); 19,00/17,83 mm; 3,855 g; zach. 4
RIC 4/2, č. 335
(*tab. 138:2*)

2. Mince (E. K.). Římské císařství, Řím, antoninianus, 3. století (?)
A: Silně zkorodovaný obraz hlavy vpravo, legenda nečitelná
R: Zkorodovaný obraz
AE; 16,73/16,35 mm; 1,667 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 138:3*)

3. Mince (E. K.). Licinius, Siscia, follis, 313
A: Hlava vpravo, věnec, IMP LIC LICINIVS PF AVG
R: Jupiter stojí vlevo, v pravé ruce drží Viktorii na glóbu, v levé ruce má sceptrum, vlevo dole u nohou orel v zobáku s věncem, IOVI CONSERVATORI, -/B//SIS
AE; 19,58/20,68 mm; 2,632 g; zach. 2 (3× provrtaný otvor)
RIC 7, č. 229a
(*tab. 138:4*)

4. Zlomek odsazeného dna džbánu římskoprovinciální žlutooranžové keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

5. Zlomek dovnitř zataženého zesíleného okraje prstencové misky římskoprovinciální jemné šedé keramiky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí **(*tab. 138:7*)**.

6. Zlomek výdutě mortaria glazované římskoprovinciální keramiky s tmavě zelenou glazurou uvnitř a zdrsněnou vnitřní stěnou vystupujícími kamínky. Materiál: jemně plavená hlína bez příměsí.

7. Čtyři fragmenty výdutí mís germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky světle a tmavě šedého odstínu povrchu zdobené hustým svazkem hřebenových vlnic. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy **(*tab. 138:11–14*)**.

8. Zlomek silnostěnné výdutě zásobnice germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky šedočerného odstínu povrchu zdobený hřebenovými vícenásobnými vlnicemi. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

9. Zlomek nezdobené výdutě mísy germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedého odstínu povrchu. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy.

10. Pět fragmentů odsazených den hrncovitých nádob a mís germánské na kruhu točené, tzv. jiříkovické keramiky tmavě šedých a černých odstínů povrchu. Materiál: plavená hlína s příměsí písku a slídy **(*tab. 138:16*)**.

11. Sedm fragmentů ven vyhnutých okrajů esovitě profilovaných hrnců germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 138:5–6,8–10*)**.

12. Dva fragmenty výdutí nádob germánské v ruce zhotovené keramiky černě hlazeného povrchu zdobené rýsovanými křížícími se liniemi. Materiál: jemná písčitá hlína s příměsí kamínků.

13. Zlomek výdutě hrnce germánské v ruce zhotovené keramiky tmavě hnědého odstínu povrchu zdobený šikmými záseky. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků **(*tab. 138:15*)**.

14. Třicet sedm fragmentů odsazených den hrnců a mís germánské v ruce zhotovené keramiky hnědých a šedých odstínů povrchu. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků.

103. Vracov (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2016.

Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jiří Jagoš, Dražůvky.

1. Mince (E. K.). Vespasianus, Řím, denár, 69–79
A: Hlava vpravo, ...CAESAR VESPA.....
R: Postava sedí vlevo, ...COS V?....
Ag; 17,60/16,88 mm; 2,756 g; zach. 3
RIC 2, č. 513 (?)
(*tab. 139:1*)

104. Vřesovice (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka anonymního nálezce.

1. Mince (E. K.). Lucilla, ražba za Marca Aurelia a Lucia Vera, Řím, denár, 161–167
A: Busta císařovny vpravo, LVCILLA AVG ANTONINI AVG F
R: Venuše stojí vlevo, drží jablko a sceptrum, VENVS
Ag; 20,05/17,07 mm; 2,854 g; zach. 2
RIC 3, č. 784
(*tab. 139:2*)

105. Žarošice (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2014–2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: Masarykovo muzeum v Hodoníně.

1. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, as, 1.–2. století
A: Nezřetelná hlava vpravo, nečitelná legenda
R: Zkorodovaný, nečitelný
AE; 25,08/25,57 mm; 8,636 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 139:3*)

2. Zlomek spodní poloviny bronzové germánské trubkovité spony typů A 77–79. Diskovité středové žebro je profilované postranními rýhami pro vložení ozdobných stříbrných drátků. Střechovitě tvarovaná nožka je na patce ukončena diskovitým knoflíkem s malou kuličkou na konci. Plný zachycovač je téměř celý odlomený. Rozměry: délka 2,6 cm, max. šířka 1,05 cm **(*tab. 139:4*)**.

3. Ohnutý bronzový ozdobný hřeb s plochou kloboučkovitou hlavicí. Rozměry: délka 2,9 cm, průměr hlavice 1,95 cm **(*tab. 139:5*)**.

106. Želetice (okr. Hodonín)

Charakter lokality: sídliště.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2013–2015.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Michaela Malářová, Kyjov (1–2, 4–8, 10–12); soukromá sbírka Jiří Procházka, Strážovice (3); soukromá sbírka Martin Marada, Kyjov (9); Masarykovo muzeum v Hodoníně (13–60).

1. Mince (E. K.). Vespasianus, Řím, denár, 73
A: Hlava vpravo, vavřínový věnec, IMP CAES VESP AVG PM COS IIII CEN
R: Salus sedí vlevo, drží pateru, SALVS AVG
Ag; 19,31/19,16 mm; 2,787 g; zach. 3
RIC 2, č. 522
(*tab. 139:6*)

2. Mince (E. K.). Vespasianus (?), Řím, as, 69–79 (?)
A: Hlava vpravo, věnec, těžko čitelná legenda .....ESPASIA....
R: Nečitelný obraz, nezřetelná legenda
AE; 24,33/25,13 mm; 7,883 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 139:7*)

3. Mince (E. K.). Traianus, Řím, denár, 112–114
A: Busta vpravo, vavřínový věnec, IMP TRAIANO AVG GER DAC PM TRP COS VI PP
R: Genius stojí vlevo, drží pateru a svazek obilí, SPQR OPTIMO PRINCIPI
Ag; 19,91/20,03 mm; 2,786 g; zach. 3
RIC 2, č. 275
(*tab. 139:8*)

4. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, dupondius, 1.–2. století (?)
A: Zkorodovaný, neurčitelný
R: Zkorodovaný, neurčitelný
AE; 21,25/13,97 mm; 4,188 g; zach. 5
(*tab. 139:9*)

5. Mince (E. K.). Philippus I. Arabs, neurčená mincovna, antoninianus, 244–249
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, IMP IVL PHILIPPVS AVG
R: Zkorodovaný obraz, nečitelná legenda
AE; 22,15/22,88 mm; 3,701 g; zach. 4
RIC ?
(*tab. 139:10*)

6. Mince (E. K.). Phillippus I. Arabs, Antiochia (?), antoninianus, 244–249
A: Busta vpravo, paprskovitá koruna, těžko čitelná legenda IMP..... PVS PF AVG
R: Aequitas stojí vlevo, drží váhy a roh hojnosti, nečitelná legenda
Ag (?); 18,68/20,31 mm; 2,096 g; zach. 4
RIC 4/3, č. 82 (?)
(*tab. 139:11*)

7. Mince (E. K.). Gallienus (?), Řím (?), antoninianus, 253–268 (?)
A: Nezřetelná hlava vpravo, paprskovitá koruna, nečitelná legenda
R: Zkorodovaný obraz stojící postavy – Providentia stojí vlevo, drží žezlo (?), nečitelná legenda
AE; 18,80/21,90 mm; 2,294 g; zach. 5
RIC 5/1, č. 158 (?)
(*tab. 139:12*)

8. Mince (E. K.). Claudius II. Gothicus (?), neurčená mincovna, antoninianus, 268–270
A: Busta vpravo, nezřetelný obraz, nečitelná legenda
R: Spes kráčí vlevo, přidržuje si sukni ...AVG
AE; 17,97/19,27 mm; 2,441 g; zach. 5 (fragment)
RIC 5/1, č. 191 (?)
(*tab. 139:13*)

9. Mince (E. K.). Probus (?), neurčená mincovna, antoninianus, 268–272 (?)
A: Hlava vpravo, paprskovitá koruna, ...VS...
R: Viktoria (?), nečitelná legenda

AE; 16,58/20,77 mm; 3,882 g
RIC ?
(*tab. 139:14*)

10. Mince (E. K.). Valentinianus I. (?), Thessalonica (?), centenionalis, 367–375 (?)
A: Busta vpravo, paludamentum, perlovcový diadém, nečitelná legenda
R: Voják s labarem kráčí vpravo, pravou ruku má na hlavě klečícího zajatce, nečitelná legenda GLORIA ROMANORVM
AE; 20,16/15,64 mm; 1,594 g; zach. 4 (fragment, otvor)
LRBC 1718 (?)
(*tab. 139:15*)

11. Mince (E. K.). Theodosius I., Aquileia, centenionalis, 383–387
A: Busta vpravo, diadém, paludamentum, DN THEODOSIVS.....
R: Císař kráčí vpravo, v levé ruce drží labarum s christogramem, pravou ruku má na hlavě klečícího zajatce, GLORIA ROMANORVM, -/-//SMAQ
AE; 17,6/17,1 mm; 2,307 g; zach. 3
LRBC 1085
(*tab. 139:16*)

12. Mince (E. K.). Římské císařství, neurčená mincovna, antoninianus (?), 3. století
A: Zkorodovaný, neurčitelný
R: Zkorodovaný, neurčitelný
AE; 19,12/16,01 mm; 2,305 g; zach. 5
RIC ?
(*tab. 139:17*)

13. Zlomek vějířovitě rozšířené hlavice dvojdílné bronzové noricko-panonské spony s dvěma uzlíky na lučíku typu A 236. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 1,78 cm, max. šířka 2,3 cm **(*tab. 140:2*)**.

14. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské spony s dvěma uzlíky na lučíku varianty A 236n. Na litém střechovitě formovaném lučíku jsou dva polokruhové plastické uzlíky, patka nožky je zakončena drobným kulovitým knoflíkem. Široký plný zachycovač obdélníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 2,9 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 140:3*)**.

15. Zlomek spodní poloviny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 68. Litý střechovitě tvarovaný lučík nese jednoduché kruhové středové žebro, patka sekundárně ohnuté nožky je ukončena profilovaným knoflíkem. Zachycovač lichoběžníkového tvaru je prolamovaný dvěma kruhovými otvory. Rozměry: délka 3,9 cm, max. šířka 1,07 cm **(*tab. 139:20*)**.

16. Zlomek horní třetiny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69. Masivní vějířovitě rozšířená hlavice má výrazná postranní křidélka nad vinutím, z něhož jsou dochovány jen čtyři závity na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 2,5 cm, max. šířka 1,77 cm **(*tab. 139:21*)**.

17. Zlomek horní třetiny jednodílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typů A 67–69. Drobná vějířovitě rozšířená hlavice se zkosenými boky má výrazná postranní křidélka nad vinutím, z něhož jsou dochovány jen tři závity na levé straně s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,1 cm, max. šířka 1,38 cm **(*tab. 140:1*)**.

18. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Střechovitě tvarovaný litý lučík s vějířovitě rozšířenou hlavicí má jednoduché půlkruhové středové žebro. Patka nožky je ukončena profilovaným diskovitým knoflíkem, plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Zachováno je kompletní vinutí s osmi závity, horní tětivou a polovinou jehly. Rozměry: délka 5,06 cm, max. šířka 2,15 cm, výška 2,53 cm **(*tab. 140:6*)**.

19. Dvojdílná bronzová noricko-panonská výrazně členěná spona typu A 84. Střechovitě tvarovaný litý lučík s vějířovitě rozšířenou hlavicí má jednoduché půlkruhové středové žebro. Patka nožky je ukončena dvojkónickým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou je ze strany olámaný. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 4,74 cm, max. šířka 1,33 cm, výška 2 cm **(*tab. 140:7*)**.

20. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Střechovitě tvarovaný litý lučík má jednoduché půlkruhové středové žebro, patka nožky je ukončena profilovaným diskovitým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 3,35 cm, max. šířka 0,88 cm, výška 1,8 cm **(*tab. 140:4*)**.

21. Zlomek spodní poloviny dvojdílné bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Hráněný litý lučík šestiúhelníkového průřezu plynule přechází v nožku ukončenou na patce kulovitým knoflíkem. Široký plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,9 cm, max. šířka 0,55 cm **(*tab. 140:5*)**.

22. Zlomek spodní třetiny bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je pouze střechovitě tvarovaná nožka zakončená na patce kuželovitým knoflíkem s plným zachycovačem obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 2,18 cm, max. šířka 0,47 cm **(*tab. 140:8*)**.

23. Zlomek spodní třetiny bronzové noricko-panonské výrazně členěné spony typu A 84. Zachována je pouze střechovitě tvarovaná nožka zakončená na patce zahroceným kulovitým knoflíkem s plným zachycovačem obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 2,09 cm, max. šířka 0,5 cm **(*tab. 140:9*)**.

24. Zlomek spodní poloviny bronzové noricko-panonské trubkovité spony typu A 85. Lučík s jednoduchým polokruhovým středovým žebrem plynule přechází ve střechovitě formovanou nožku ukončenou na patce dvojkónickým knoflíkem. Vyšší plný obdélníkový zachycovač má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 1,77 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 140:10*)**.

25. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové norické výrazně členěné spony varianty Jobst 4E se spodní tětivou. Kolínkovitě ohnutý masivní lučík je na hlavici profilovaný několika plastickými žebry a nad vinutím je umístěna záhlavní destička lichoběžníkovitého tvaru. Z vinutí je zachován jen dolů obrácený háček k uchycení jeho osky. Rozměry: délka 2,28 cm, max. šířka 1,77 cm **(*tab. 140:12*)**.

26. Zlomek horní poloviny dvojdílné bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Masivní litý lučík má trojúhelníkový průřez, olámaná záhlavní destička polokruhového tvaru je nezdobená. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,48 cm, max. šířka 2,34 cm **(*tab. 140:11*)**.

27. Dvojdílná bronzová římskoprovinciální destičkovitá spona kruhového tvaru se stupňovitě utvářenou destičkou a obvodovými výčnělky varianty Riha 7.11.2. Kruhová destička je stupňovitě profilována, po stranách je umístěno šest jazykovitých výběžků. Plný zachycovač je odlomený, chybí také vinutí s jehlou. Rozměry: 2,7 × 2,28 cm, výška 0,95 cm **(*tab. 140:22*)**.

28. Dvojdílná bronzová šarnýrová římskoprovinciální spona s členěným lučíkem s emailovými poli varianty Riha 5.17.5. Lučík má centrální kosočtverečnou destičku rozdělenou na čtyři čtvercová emailová pole (původní emailové vložky chybí, zachovány jsou jen nepatrné relikty

emailu). Vykrojená a plastickým žebrem zdobená prostá nožka je ukončena plochým terčem. Hlavice lučíku a zapínací mechanismus jsou odlomené. Rozměry: délka 2,95 cm, max. šířka 2 cm, výška 1,2 cm **(*tab. 140:21, 150:21*)**.

29. Dvojdílná bronzová vendická spona typu A 43. Široký litý lučík má tvar písmene T, tzn. s rýhovanou hlavicí rozšířenou do stran a nevýrazným plastickým půlkruhovým profilovaným žebrem. Mírně ohnutá nožka má plný zachycovač, který je z poloviny odlomený. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,9 cm, max. šířka 2,12 cm, výška 1,2 cm **(*tab. 140:13*)**.

30. Zlomek horní poloviny bronzové spony s válcovitou hlavicí (?). Rozšířený litý lučík má trojúhelníkový průřez. Hlavice lučíku s vinutím je odlomená. Rozměry: délka 2,74 cm, max. šířka 2 cm **(*tab. 140:14*)**.

31. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem s horní tětivou tzv. sarmatského typu, varianty Schulte A VII 2, Form 29. Litý tyčinkovitý lučík je kruhového průřezu, hlavice lučíku a přechod k nožce jsou opatřeny plastickým žebrem, na vrcholu hlavice nad vinutím je nevýrazný zahrocený knoflík. Patka hraněné nožky je ukončena profilovaným knoflíkem. Vysoký plný zachycovač je sekundárně ohnutý směrem dovnitř. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 3,95 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 2 cm **(*tab. 140:16*)**.

32. Zlomek spodní třetiny dvojdílné bronzové spony s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 30b. Zachována je pouze lichoběžníkovitě rozšířená nožka oddělená od lučíku rýhou s plným zachycovačem obdélníkového tvaru s ohrnutou spodní hranou. Rozměry: délka 1,1 cm, max. šířka 0,75 cm **(*tab. 140:19*)**.

33. Dvojdílná bronzová spona s vysokým zachycovačem se spodní tětivou varianty Schulte A VII 2, Form 31. Páskový lučík má obdélníkový průřez a je zdobený dvěma svislými řadami drobných důlků. Nožka s náznakem metopovité výzdoby je na patce ukončena profilovaným knoflíkem. Zachováno je kompletní vinutí s deseti závity a celou jehlou. Rozměry: délka 4,38 cm, max. šířka 2,3 cm, výška 3,07 cm **(*tab. 140:15, 155:1*)**.

34. Zlomek spodní poloviny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Litý lučík šestiúhelníkového průřezu je hraněný a po stranách zdobený svislou linií jemných důlků. Patka nožky je ukončena drobným profilovaným knoflíkem, plný zachycovač má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 3,05 cm, max. šířka 0,6 cm, výška 2 cm **(*tab. 140:17*)**.

35. Zlomek spodní třetiny stříbrné spony s vysokým zachycovačem. Zachována je jen plastickými žebry profilovaná nožka s protáhlým rýhovaným kulovitým ozdobným knoflíkem na patce. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má olámanou spodní hranu. Rozměry: délka 1,98 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 140:20*)**.

36. Zlomek spodní třetiny bronzové spony s vysokým zachycovačem. Zachována je jen nožka plastickým žebrem oddělená od lučíku a zakončená na patce plastickým žebrem odděleným dvojkónickým knoflíkem. Plný zachycovač obdélníkového tvaru má ohrnutou spodní hranu. Rozměry: délka 2,2 cm, max. šířka 0,82 cm **(*tab. 140:18*)**.

37. Jednodílná bronzová spona s hrotitou nožkou. Obloukovitě prohnutý páskový lučík je hraněný. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou a celou ohnutou jehlou. Spodní část plného zachycovače je olámaná. Rozměry: délka 6,55 cm, max. šířka 1,4 cm, výška 2 cm **(*tab. 140:24*)**.

38. Zlomek spodní třetiny jednodílné bronzové spony s hrotitou nožkou. Zachována je jen metopovitě zdobená nožka s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Rozměry: délka 2,25 cm, max. šířka 0,52 cm **(*tab. 140:23*)**.

39. Zlomek spodní třetiny jednodílné bronzové spony s hrotitou nožkou. Zachována je jen plastickými žebry profilovaná nožka s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Rozměry: délka 3,28 cm, max. šířka 0,65 cm **(*tab. 140:25*)**.

40. Jednodílná bronzová spona s klínovitou nožkou typu A 177. Nezdobený páskový lučík obdélníkového průřezu je mírně hraněný a plynule přechází v klínovitě rozšířenou plechovou nožku s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Zachováno je kompletní rozpletené čtyřzávitové vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 4,5 cm, max. šířka 1,18 cm, výška 2,02 cm **(*tab. 140:26, 155:23*)**.

41. Jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Nezdobený plechový lučík je obloukovitě prohnutý, poměrně dlouhá nožka je připevněna k lučíku omotáním dvěma závity. Plný zachycovač má pouzdrovitý charakter. Z vinutí je zachován jeden závit na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,85 cm, max. šířka 0,8 cm, výška 1,5 cm **(*tab. 140:27*)**.

42. Ohnutá jednodílná bronzová spona s podvázanou nožkou typu A 158. Drátěná nožka je k litému tyčinkovitému lučíku kruhového průřezu přichycena omotáním drátku se sedmi závity. Spodní část nožky je odlomená. Z vinutí jsou zachovány jen dva závity na levé straně, jehla chybí. Rozměry: délka 4,55 cm, max. šířka 0,83 cm, výška 2,3 cm **(*tab. 141:1*)**.

43. Zlomek spodní poloviny jednodílné bronzové spony s podvázanou nožkou typu A 158. Drátěná nožka je k plechovému lučíku obloukovitého průřezu přichycena omotáním s pěti závity. Rozměry: délka 3,75 cm, max. šířka 0,7 cm **(*tab. 140:28*)**.

44. Ohnutá jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Obloukovitě prohnutý páskový lučík je zdobený svislou rytou klikatkou. Zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Plný zachycovač je z větší části olámaný. Rozměry: délka 3,7 cm, max. šířka 0,97 cm, výška 2,58 cm **(*tab. 141:2*)**.

45. Jednodílná bronzová spona s obdélníkovou nožkou. Nezdobený páskový lučík obdélníkového průřezu plynule přechází v ohnutou nožku s plným zachycovačem pouzdrovitého charakteru. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 7,02 cm, max. šířka 0,89 cm, výška 1,9 cm **(*tab. 141:3*)**.

46. Zlomek horní poloviny jednodílné bronzové spony s odlomenou nožkou. Páskový lučík je zdobený svislou rytou vlnicí. Vinutí a jehla chybí. Rozměry: délka 2,85 cm, max. šířka 0,66 cm **(*tab. 140:29*)**.

47. Zlomek horní třetiny jednodílné bronzové spony. Páskový lučík má obloukovitý průřez, zachováno je kompletní čtyřzávitové vinutí s horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 2,62 cm, max. šířka 1,26 cm **(*tab. 140:30*)**.

48. Fragment bronzové spony blíže neurčitelného typu. Zachována je horní část střechovitě tvarovaného lučíku s polokruhovitým středovým žebrem. Nožka a vinutí s jehlou jsou odlomené. Rozměry: délka 3,72 cm, max. šířka 1,17 cm **(*tab. 141:4*)**.

49. Fragment lité bronzové obličejové ataše s výjevem ženské tváře s rozevlátými vlasy (Medúza?) z blíže neurčitelného typu konvice nebo džbánu. Rozměry: 3,63 × 2,81 cm, tloušťka 0,55 cm **(*tab. 139:18*)**.

50. Bronzová litá obloukovitá ostruha s vysokým hraněným plným trnem a krátkými hraněnými rameny ukončenými kulovitým

knoflíkem typu Ginalski E5a. Plný trn je v třetině délky odlomený. Rozměry: délka 4,85 cm, výška 2,4 cm, max. průměr trnu 1,5 cm **(*tab. 141:5*)**.

51. Bronzové opaskové nákončí varianty Madyda-Legutko 2.6 s lichoběžníkovitě rozšířenou horní částí s jedním nýtem. Tyčinkovité tělo je zakončené kuličkou s kyjovitým výčnělkem. Rozměry: délka 4,8 cm, max. šířka 1,15 cm, tloušťka 0,38 cm **(*tab. 141:6*)**.

52. Bronzové zoomorfní nákončí picího rohu typu Andrzejowski E. Je odlito do podoby schematizované hlavy býka bez detailů, jako jsou oči, nozdry nebo tlama. Koncová část pro nasazení na nějakou železnou objímku je opatřena úzkým příčným otvorem se stopami železné rzi. Rozměry: 3,36 × 3,18 cm, průměr zakončení 2,35 cm **(*tab. 139:19, 160:27*)**.

53. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 2,55 cm, tloušťka 0,68 cm **(*tab. 141:8*)**.

54. Bronzový kroužek ze závěsu picího rohu. Rozměry: průměr 1,95 cm, tloušťka 0,52 cm **(*tab. 141:9*)**.

55. Fragment stříbrného náramku blíže neurčitelného typu s rozšířeným koncem v podobě listu. Rozměry: 2,05 × 1,07 cm, tloušťka 0,35 cm **(*tab. 141:7*)**.

56. Soudkovitý skleněný korálek z tmavě modrého skla varianty T-M 2a. Rozměry: 0,95 × 1,02 cm, průměr provrtu 0,23 cm **(*tab. 141:10*)**.

57. Tmavě modrý skleněný polyedrický korálek typu T-M 126. Rozměry: 0,75 × 0,72 cm, průměr provrtu 0,38 cm **(*tab. 141:11*)**.

58. Tmavě modrý skleněný polyedrický korálek typu T-M 126. Rozměry: 0,88 × 0,93 cm, průměr provrtu 0,1 cm **(*tab. 141:12*)**.

59. Keramický přeslen kónického tvaru. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Rozměry: 3,31 × 1,67 cm, průměr provrtu 0,6 cm **(*tab. 141:13*)**.

60. Keramický přeslen dvojkónického tvaru. Materiál: písčitá hlína s příměsí kamínků. Rozměry: 3,8 × 3,15 cm, průměr provrtu 0,6 cm **(*tab. 141:14*)**.

107. Žeraviny I (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2011.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jakub Koryčanský, Hroznová Lhota.

1. Fragment horní části bronzové římskoprovinciální kolínkovité spony varianty Jobst 13C. Zachována je jen část hlavice s nezdobenou polokruhovou záhlavní destičkou a kompletním vinutím s osmi závity a horní tětivou, jehla chybí. Rozměry: délka 1,35 cm, max. šířka 2,2 cm **(*tab. 141:15*)**.

108. Žeraviny II (okr. Hodonín)

Charakter lokality: ojedinělý nález.
Nálezové okolnosti: povrchový sběr 2016.
Literatura: nepublikováno.
Uložení: soukromá sbírka Jakub Koryčanský, Hroznová Lhota.

1. Melounovitý skleněný korálek černé barvy typu T-M 167. Rozměry: 1,4 × 1,05 cm, průměr provrtu 0,4 cm **(*tab. 141:16, 159:6*)**.

9. Literatura

Adler, H. 1975: Ein germanisches Körpergrab der Römischen Kaiserzeit in Neuruppersdorf, Fundberichte aus Österreich 14, 15–26.
Adler, H. 1976: Kaiserzeitliche Funde aus Baumgarten an der March, Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien CVI, 3–16.
Adler, H. 1991a: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 30, 279.
Adler, H. 1991b: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 30, 280.
Adler, H. 1991c: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 30, 280–281.
Adler, H. 1992a: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 31, 477.
Adler, H. 1992b: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 31, 478, 479.
Adler, H. 1994a: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 33, 554, 556.
Adler, H. 1994b: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 33, 582–583, 584.
Adler, H. – Kladnik, O. 1991: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 30, 301–302.
Adler, H. – Kosup, F. 1985–86: KG Schallemmersdorf, MG Emmersdorf an der Donau, VB Melk, Fundberichte aus Österreich 24–25, 303.
Adler, H. – Nebehay, S. 1989a: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 28, 216–217.
Adler, H. – Nebehay, S. 1989b: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 28, 217–218.
Adler, H. – Nebehay, S. 1989c: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 28, 219.
Adler, H. – Nebehay, S. 1989d: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 28, 220.
Adler, H. – Nowak, H. 1985–86: KG Schattendorf, OG Schattendorf, VB Mattersburg, Fundberichte aus Österreich 24–25, 277.
Adler, H. – Schmelzenbarth, F. 1991a: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 30, 296.
Adler, H. – Schmelzenbarth, F. 1991b: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 30, 297.
Adler, H. – Schmelzenbarth, F. 1991c: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 30, 300–301.
Adler, H. – Wallner, E. 1991: KG Watzelsdorf, OG Neidling, VB St. Pölten, Fundberichte aus Österreich 30, 310.
Alföldi, A. – Radnóti, A. 1940: Zügelringe und Zierbeschläge von römischen Jochen und Kummeten aus Pannonien. In: Serta Hoffileriana. Festschrift für Victor Hoffiler. Zagreb, 309–319.
Alicu, D. 1994: Opaiţele romane Ulpia Traiana Sarmizegetusa. Bucureşti.
Allason-Jones, L. 1985: „Bell-shaped studs"? In: M. C. Bishop (ed.), The production and distribution of Roman military equipment. Proceedings of the Second Roman Military Equipment Research Seminar. British Archaeological Reports – International Series 275. Oxford, 95–108.
Allason-Jones, L. – Hiket, R. 1984: The Catalogue of small finds from South Shields Roman Fort. Newcastle upon Tyne.
Allerbauer, S. – Jedlicka, F. 1999a: KG Drösing, MG Drösing, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 38, 839–841, 842.
Allerbauer, S. – Jedlicka, F. 1999b: KG Drösing, MG Drösing, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 38, 841–843, 844.
Allerbauer, S. – Jedlicka, F. 2000a: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 39, 641–643.
Allerbauer, S. – Jedlicka, F. 2000b: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 39, 642, 643.
Allerbauer, S. – Jedlicka, F. 2000c: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 39, 642, 643–644.
Allerbauer, S. – Jedlicka, F. 2000d: KG Drösing, MG Drösing, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 39, 644–646.
Allerbauer, S. – Jedlicka, F. 2000e: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 39, 659–660, 661.
Allerbauer, S. – Jedlicka, F. 2000f: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 39, 660, 661.
Allerbauer, S. – Jedlicka, F. 2000g: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 39, 662–663.
Allerbauer, S. – Jedlicka, F. 2000h: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 39, 664–666.
Almgren, O. 1923: Studien über nordeuropäische Fibelformen der ersten nachchristlichen Jahrhunderte mit Berücksichtigung der provinzial-römischen und südrussischen Formen. Leipzig.
Alram-Stern, E. 1989: Die römischen Lampen aus Carnuntum. Wien.
Ambroz, A. K. 1966: Fibuly juga evropejskoj časti SSSR II. v. do n. e. – IV. v. n. e. Moskva.
Andrzejowski, J. 1991: Okucia rogów do picia z młodszego okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich w Europie Środ-

kowej i Północnej (Próba klasyfikacji i analizy chronologiczno-terytorialnej), Materiały starożytne i wczesnośredniowieczne VI, 7–120.

Andrzejowski, J. 1992: Strongly Profiled Brooches with Triangular Foot in the Roman Provinces and in Barbaricum. In: K. Godłowski – R. Madyda-Legutko (red.), Probleme der relativen und absoluten Chronologie ab Latènezeit bis zum Frühmittelalter. Kraków, 111–120.

Andrzejowski, J. 1994: An ox-head drinking horn terminal from Scarbantia and its background. In: H. Friesinger – J. Tejral – A. Stuppner (Hrsg.), Markomannenkriege – Ursachen und Wirkungen. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 1. Brno, 331–340.

Andrzejowski, J. – Rakowski, T. – Watemborska, K. 2011: Grób z ostrogami z nekropoli kultury wielbarskiej w Jartyporach nad Liwcem, Wiadomości Archeologiczne LXII, 49–63.

Ardeleanu, M. 2009: Pintenii germanici din Barbaricum (sec. II–III p. Chr.), Crisia XXXIX, 55–73.

Asmus, W. D. 1938: Tonwarengruppen und Stammesgrenzen in Mecklenburg während der ersten beiden Jahrhunderte nach der Zeitenwende. Neumünster.

Atzmüller, T. 2010: Corpus der römischen Funde im europäischen Barbaricum – Lesefunde aus dem nordöstlichen Weinviertel. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové práce uložený v Institutu für Ur- und Frühgeschichte der Universität Wien.

Bachmann, K. 1997: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 36, 852, 854.

Bajusz, I. – Cociş, S. 1997: Fibule romane de la Porolissum, Acta musei Napocensis 34, 521–534.

Bálek, M. 2002: Havřice (okr. Uherské Hradiště), Přehled výzkumů 43, 235.

Bálek, M. – Šedo, O. 1996: Das frühkaiserzeitliche Lager bei Mušov – Zeugnis eines augusteischen Feldzugs ins Marchgebiet?, Germania 74, 399–414.

Bantelmann, N. 1971: Hamfelde, Kreis Herzogtum Lauenburg. Ein Urnenfeld der römischen Kaiserzeit in Holstein. Urnenfriedhöfe Schleswig-Holsteins – Band 2. Offa-Bücher – Neue Folge 24. Neumünster.

Bârcã, V. 2014: Returned foot exterior chord brooches made of a single metal piece (type Almgren 158) recently discovered in the Western Plain of Romania. Notes on origin and chronology, Journal of Ancient History and Archeology 1/2, 21–39.

Barkóczi, L. 1988: Pannonische Glasfunde in Ungarn. Budapest.

Barkóczi, L. – Bónis, É. 1954: Das frührömische Lager und die Wohnsiedlung von Adony (Vetus Salina), Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae IV, 129–199.

Bauer, W. – Süss, K. 1996: Wien 1 – Tuchlauben, Fundberichte aus Österreich 35, 546–548.

Baumgartner, Ch. 2015: Die kräftig profilierte Fibel mit Stützplatte. Allgemeine Definitionen und Begriffe zum Typ Almgren 67–70/73, Netzwerk Geschichte Österreich 4, 49–55.

Bayley, J. – Butcher, S. 2004: Roman Brooches in Britain. A Technological and Typological Study based on the Richborough Collection. London.

Bazovský, I. 2005: Spony z doby rímskej v slovenskom barbariku. Nepublikovaný rukopis disertační práce uložený na katedře archeológie Filozofické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě.

Bazovský, I. 2007: Novoobjavený hrob z doby rímskej zo Zohora, Zborník Slovenského národného múzea CI – Archeológia 17, 285–290.

Bazovský, I. 2009: Doklady výroby spôn v naddunajskom barbariku. In: M. Karwowski – E. Droberjar (eds.), Archeologia Barbarzyńców 2008: powiązania i kontakty w świecie barbarzyńskim. Collectio Archaeologica Resoviensis – Tomus XIII. Rzeszów, 433–438.

Bazovský, I. 2010: Depot z doby rímskej z Dunajskej Lužnej. In: J. Beljak – G. Březinová – V. Varsik (eds.), Archeológia barbarov 2009. Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomické štruktúry od neskorej doby laténskej po včasný stredovek. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus X. Nitra, 13–32.

Becker, M. 1999: Ichstedt. Untersuchungen zu einem Gräberfeld der späten Latènezeit bis späten römischen Kaiserzeit, Jahresschrift für Mitteldeutsche Vorgeschichte 82, 7–210.

Becker, M. a kol. 2006: Corpus der römischen Funde im europäischen Barbaricum. Deutschland. Band 6. Land Sachsen-Anhalt. Bonn.

Beckmann, B. 1966: Studien über die Metallnadeln der römischen Kaiserzeit im freien Germanien. Eine Untersuchung ihrer Formen, Zeitstellung und Verbreitung, Saalburg Jahrbuch XXIII, 5–100.

Beckmann, B. 1973: Zu den kaiserzeitlichen Kapselanhängern in der Germania libera. In: O. Kleemann – F. B. Naber – H. Schnitzler (Hrsg.), Festschrift für Otto Kleemann zum 60. Geburtstag am 10. 2. 1971. II. Teil. Bonn, 13–20.

Beckmann, Ch. 1969: Metallfingerringe der römischen Kaiserzeit im freien Germanien, Saalburg Jahrbuch XXVI, 5–106.

Beckmann, Ch. 1981: Arm- und Halsringe aus den Kastellen Feldberg, Saalburg und Zugmantel, Saalburg Jahrbuch XXXVII, 10–22.

Behrens, G. 1954: Zur Typologie und Technik der provinzialrömischen Fibeln, Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums 1, 220–236.

Bechert, T. 1973: Römische Fibeln des 1. und 2. Jahrhunderts n. Chr. Duisburg – Rheinhausen.

Beilke-Voigt, I. 1998: Frühgeschichtliche Miniaturobjekte mit Amulettcharakter zwischen Britischen Inseln und Schwarzem Meer. Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie – Band 51. Bonn.

Beljak, J. 2009: Východná enkláva Kvádov (Osada v Štúrove v kontexte germánskeho osídlenia na Pohroní a Poiplí). Nepublikovaný rukopis disertační práce uložený v Archeologickém ústavu Slovenskej akadémie vied v Nitře.

Beljak, J. 2010a: Germánske osídlenie v Štúrove a na Dolnom Pohroní v staršej dobe rímskej, Zborník Slovenského národného múzea CIV – Archeológia 20, 141–173.

Beljak, J. 2010b: Germánska osada v Šarovciach. In: J. Beljak – G. Březinová – V. Varsik (eds.), Archeológia barbarov 2009. Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomické štruktúry od neskorej doby laténskej po včasný stredovek. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus X. Nitra, 33–66.

Beljak, J. 2014: Pohronie v dobe Marca Aurelia. In: V. Turčan (zost.), Stĺp Marca Aurelia a stredné Podunajsko. Štúdie. Zborník Slovenského národného múzea – Archeológia – Supplementum 8. Bratislava, 11–23.

Beljak, J. – Kolník, T. 2006: Germánske hroby z Čaky a Gbeliec. Príspevok k osídleniu juhozápadného Slovenska v dobe rímskej, Slovenská archeológia LIV, 57–94.

Beljak, J. – Kolník, T. 2008: Germanic settlement from the Late Roman and Early Migration periods in Štúrovo. In: B. Niezabitowska-Wiśniewska – M. Juściński – P. Łuckiewicz – S. Sadowski (eds.), The turbulent epoch I. New materials from the Late Roman Period and the Migration Period. Lublin, 65–87.

Bemmann, G. – Bemmann, J. 1998: Der Opferplatz von Nydam. Die Funde aus den älteren Grabungen: Nydam-I und Nydam-II. Band 1, 2. Neumünster.

Bemmann, J. 1999: Norisch-pannonische Trachtbestandteile aus Mitteldeutschland. Zur Bedeutung fremden Sachguts am Beginn der älteren römischen Kaiserzeit in Mitteldeutschland, Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege 41, 151–174.

Bemmann, J. 2003: Liebersee. Ein polykultureller Bestattungsplatz an der sächsischen Elbe. Band 3. Dresden.

Bemmann, J. 2005: Zur Münz- und Münzersatzbeigabe in Gräbern der Römischen Kaiserzeit und Völkerwanderungszeit des mittel- und nordeuropäischen Barbaricums. In: H.-J. Häßler (Hrsg.), Neue

Forschungsergebnisse zur nordwesteuropäischen Frühgeschichte unter besonderer Berücksichtigung der altsächsischen Kultur im heutigen Niedersachsen. Oldenburg, 1–63.

Bender, H. – Moosbauer, G. 2003: Das römische Donaukastell Schlögen in Oberösterreich. Die Funde aus den Grabungen 1957–1959, 1984 und die Altfunde. Rahden/Westf.

Beneš, Z. – Hornik, P. – Kašpárek, F. 2011: Rozrušený soubor z pohřebiště a sídliště z Nebovid, okr. Kolín. Předběžná zpráva. In: E. Droberjar (ed.), Archeologie barbarů 2010. Hroby a pohřebiště Germánů mezi Labem a Dunajem. Studia Archaeologica Suebica 1. Olomouc, 103–116.

Beninger, E. 1937: Die germanischen Bodenfunde in der Slowakei. Reichenberg – Leipzig.

Beninger, E. – Freising, H. 1933: Die germanischen Bodenfunde in Mähren. Reichenberg.

Benková, M. 2010: Rétska keramika z rímskeho kastela v Iži. In: K. Kuzmová – J. Rajtár (zost.), Rímsky kastel v Iži. Výskum 1978–2008. Zborník príspevkov k 30. výročiu archeologického výskumu. Nitra, 95–108.

Beran, V. 2011: Analýza železných předmětů ze starší a mladší doby římské z nálezových celků z Hradiska (Burgstall) u Mušova a jeho okolí. Nepublikovaný rukopis diplomové práce uložený v Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Berg-Hobohm, S. 2004: Die germanische Siedlung Göritz, Lkr. Oberspreewald-Lausitz. Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg – Band 7. Wünsdorf.

Bernhard, H. 1981: Zur Diskussion um die Chronologie Rheinzaberner Reliefтöpfer, Germania 59, 79–93.

Bernhard, H. 1984–85: Studien zur spätrömischen Terra Nigra zwischen Rhein, Main und Neckar, Saalburg Jahrbuch 40–41, 34–120.

Biborski, M. 1978: Miecze z okresu wpływów rzymskich na obszarze kultury przeworskiej, Materiały archeologiczne XVIII, 53–165.

Biborski, M. – Kaczanowski, P. 2001: Neue römische Importe aus dem Gebiet Polens. Pyxidi aus Lędyczek, Kr. Piła. In: J. Kolendo – A. Bursche (eds.), Nowe znaleziska importów rzymskich z ziem Polski II. Warszawa, 69–88.

Bienert, B. 2007: Die römischen Bronzegefäße im Rheinischen Landesmuseum Trier. Trierer Zeitschrift – Beiheft 31. Trier.

Bishop, M. C. 1991: Soldiers and military equipment in the towns of Roman Britain. In: V. A. Maxfield – M. J. Dobson (eds.), Roman Frontier Studies 1989. Proceedings of the XVth International Congress of Roman Frontier Studies. Exeter, 21–27.

Bitner-Wróblewska, A. 2007: Netta. A Balt Cemetery in Northeastern Poland. Monumenta Archaeologica Barbarica – Tomus XII. Warszawa.

Błażejewski, A. 1998: Cmentarzysko kultury przeworskiej na stan. 4 w Domanowicach, gm. Trzebnica, woj. Wrocławskie, Acta Universitatis Wratislawiensis – Studia archeologiczne XXX, 179–206.

Błażejewski, A. 2001: Brązowa lampka z cmentarzyska kultury przeworskiej w Niezgodzie, pow. trzebnicki. In: J. Kolendo – A. Bursche (eds.), Nowe znaleziska importów rzymskich z ziem Polski II. Warszawa, 11–19.

Blažek, J. 1995: Die jung- und spätkaiserzeitlichen Skelettgräber in Nordwestböhmen, Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege 37, 139–161.

BMC 13 (= Wroth, W. W.) 1889: Catalogue of Greek Coins in the British Museum. Vol. 13: Pontus, Paphlagonia, Bithynia, and the Kingdom of Bosporus. London.

BMC RE 3 (= Mattingly, H.) 1936: Coins of the Roman Empire in the British Museum. Vol. 3: Nerva to Hadrian. London.

BMC RE 4 (= Mattingly, H.) 1940: Coins of the Roman Empire in the British Museum. Vol. 4: Antoninus Pius to Commodus. London.

BMC RE 5 (= Mattingly, H.) 1950: Coins of the Roman Empire in the British Museum. Vol. 5: Pertinax to Elagabalus. London.

BMC RE 6 (= Mattingly, H.) 1963: Coins of the Roman Empire in the British Museum. Vol. 6: Severus Alexander to Pupienus. London.

BMC RR 1 (= Grueber, H. A.) 1910: Coins of the Roman Republic in the British Museum. Vol. 1: Aes rude, aes signatum, aes grave, and coinage of Rome from B.C. 268. London.

Bockius, R. – Łuckiewicz, P. 2004: Kelten und Germanen im 2.–1. Jahrhundert vor Christus. Archäologische Bausteine zu einer historischen Frage. Monographien des Römisch-Germanischen Zentralmuseums – Band 58. Mainz.

Boelicke, U. 2002: Die Fibeln aus dem Areal der Colonia Ulpia Traiana. Xantener Berichte – Band 10. Mainz.

den Boesterd, M. H. P. 1956: The bronze vessels in the Rijksmuseum G. M. KAM at Nijmegen. Nijmegen.

Bogdan, D. – Cociş, S. 2006: Roman brooches from Apulum, Apulum 43/1, 219–229.

Bojanowsky, V. J. 1994: Römische Geschirrfunde und Wagenteile von Reit- und Zugpferden aus Lauriacum. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové práce uložený v Institutu für Ur- und Frühgeschichte der Universität Wien.

Bojović, D. 1983: Rimske fibule Singidunuma. Beograd.

Bónis, É. 1970: A Brigetioi sávos kerámia, Folia Archaeologica XXI, 71–90.

Bónis, É. B. 1990: A mázas kerámia Pannoniában, Archaeologiai Értesítő 117, 24–38.

Boulasikis, D. et al. (Boulasikis, D. – Eitler, J. – Seidel, Y. – Stökl, S.) 2012: Die Altfunde aus dem Militäramphitheater von Carnuntum. Teil 2: Fibeln, Metallfunde, spätlatènezeitliche und mittelalterliche Keramik, Carnuntum Jahrbuch 2012, 83–152.

Böhme, A. 1972: Die Fibeln der Kastelle Saalburg und Zugmantel, Saalburg Jahrbuch XXIX, 5–112.

Böhme, A. 1974: Die Fibeln des Kastells am Kleinen Feldberg (Hochtaunuskreis), Saalburg Jahrbuch XXXI, 5–14.

Brádle, V. – Novák, R. 2015: Hromadný depot mincí z Úpice (okr. Trutnov), Numismatický sborník 29, 70–92.

Bruck, G. 1961: Die spätrömische Kupferprägung: ein Bestimmungsbuch für schlecht erhaltene Münzen. Graz.

Březinová, G. a kol. 2003: Nitra-Chrenová. Archeologické výskumy a nálezy na plochách stavenísk SHELL a BAUMAX. Katalóg. Archaeologica Slovaca Monographiae. Catalogi – Tomus IX. Nitra.

Budja, M. 1979: Kovinske zapestnice v rimskih grobovih Slovenije, Arheološki vestnik XXX, 243–249.

Budvydas, U. 2002: Lietuvoje rastų lankinių segių lenkta kojele tipologija ir chronologija, Lietuvos archeologija 22, 243–274.

Burger, A. Sz. 1979: Das spätrömische Gräberfeld von Somogyszil. Budapest.

Busuladžić, A. 2010: Morfologija antičkih fibula iz zbirke zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine. Sarajevo.

Callewaert, M. 2012: Les fibules romaines: archéologie, usages et fonctions. In: P. Cattelain – N. Bozet – G. V. Di Stazio (dir.), La parure de Cro-Magnon à Clovis. „Il n'y a pas d'Âge(s) pour se faire beau". Catalogue d'exposition du Musée du Malgré Tout. Treignes, 117–134.

von Carnap-Bornheim, C. 2002: Der Trachtschmuck, die Gürtel und das Gürtelzubehör. In: J. Peška – J. Tejral, Das germanische Königsgrab von Mušov in Mähren. Monographien des Römisch-Germanischen Zentralmuseums – Band 55. Mainz, 189–305.

von Carnap-Bornheim, C. – Salač, V. 1994: Eine norisch-pannonische Flügelfibel aus Lovosice (Bez. Litoměřice, NW-Böhmen). In: C. Dobiat (hrsg.), Festschrift für Otto-Herman Frey zum 65. Geburtstag. Marburger Studien zur Vor- und Frühgeschichte – Band 16. Marburg, 127–139.

CGP (= Stanfield, J. A. – Simpson, G.) 1990: Central Gaulish Potters. London.

Cieśliński, A. – Kasprzak, A. 2010: Ein Hügelgräberfeld der Wielbark-Kultur in Nowy Łowicz in Pommern. In: U. Lund Hansen –

A. Bittner-Wróblewska (eds.), Worlds apart? Contacts across the Baltic Sea in the Iron Age. Network Denmark – Poland 2005–2008. København – Warszawa, 365–376.

Ciołek, R. 2006: Römische Münzen in der Wielbark- und Przeworsk--Kultur – Kontext und Funktion. In: XIV. International Economic History Congress, Session 30. Helsinki, 1–8.

Cocciantelli, L. 2012: Le Fibule di età imperiale ed alto medievale (I–VII secolo D.C.). In: M. Gilda Benedettini (ed.), Il Museo delle Antichità Etrusche e Italiche. III. I bronzi della collezione Gorga. Roma, 207–226.

Cociş, S. 1995: Strongly Profiled Brooches with Trapezium form Foot in the Roman Province of Dacia, Ephemeris Napocensis V, 93–101.

Cociş, S. 2004: Fibulele din Dacia Romană. Cluj – Napoca.

Cociş, S. 2006: Anchor shaped brooches: typology, chronology, diffusion area, style, workshops, Dacia L, 389–442.

Cociş, S. – Opreanu, C. 1998: Barbarische Fibeln aus dem römischen Dakien: ihre historische Bedeutung, Acta musei Napocensis 35/I, 195–228.

Cosack, E. 1979: Die Fibeln der Älteren Römischen Kaiserzeit in der Germania libera (Dänemark, DDR, BRD, Niederlande, CSSR). Eine technologisch-archäologische Analyse. Göttinger Schriften zur Vor- und Frühgeschichte – Band 19. Neumünster.

Curta, F. 1992: Die Fibeln der Sammlung „V. Culică", Dacia XXXVI, 37–97.

Czarnecka, K. 2007: Oblin. Ein Gräberfeld der Przeworsk-Kultur in Südmasowien. Monumenta Archaeologica Barbarica – Tomus XIII. Warszawa.

Čambal, R. et al. (Čambal, R. – Bazovský, I. – Budaj, M. – Kovár, B.) 2015: Boische Besiedlung im Oppidum von Bratislava und in seinem Hinterland. In: M. Karwowski – V. Salač – S. Sievers (Hrsg.), Boier zwischen Realität und Fiktion. Akten des internationalen Kolloquiums in Český Krumlov vom 14. –16. 11. 2013. Bonn, 225–242.

Čambal, R. – Mináč, V. – Zachar, L. 2010: Laténske objekty 3/78 a 7/78 zo Senca-Svätého Martina. In: J. Beljak – G. Březinová – V. Varsik (eds.), Archeológia barbarov 2009. Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomické štruktúry od neskorej doby laténskej po včasný stredovek. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus X. Nitra, 131–154.

Červinka, I. L. 1933a: Kyjovsko a Ždánsko v pravěku. Archaeologické nálezy a osídlení. Kyjov.

Červinka, I. L. 1933b: Masarykův kraj v pravěku. Osídlení Hodonínska v pravěku. Hodonín.

Červinka, I. L. 1936: Germáni na Moravě. Archeologický přehled k otázce o původu deformovaných lebek ve střední Evropě, Anthropologie XIV, 107–146.

Čižmář, M. 1997: Das Gräberfeld der Völkerwanderungszeit in Pohořelice (Bez. Břeclav). In: J. Tejral – H. Friesinger – M. Kazanski (hrsg.), Neue Beiträge zur Erforschung der Spätantike im mittleren Donauraum. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 8. Brno, 23–30.

Čižmář, M. 2010: Nálezy bronzových odlévacích forem z doby laténské a římské na Moravě, Archeologické rozhledy LXII, 126–134.

Čižmář, M. 2012: Nálezy drobné lidské a zvířecí plastiky z Moravy. In: G. Březinová – V. Varsik (eds.), Archeológia na prahu histórie. K životnému jubileu Karola Pietu. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus XIV. Nitra, 145–173.

Čižmář, M. – Čižmářová, J. – Kejzlar, M. 2011: Detektorová prospekce archeologických lokalit na Moravě v roce 2010, Přehled výzkumů 52/2, 86–95.

Čižmář, M. et al. (Čižmář, M. – Čižmářová, J. – Kejzlar, M. – Kolníková, E.) 2008: Detektorová prospekce archeologických lokalit na Moravě, Přehled výzkumů 49, 125–131.

Čižmář, M. et al. (Čižmář, M. – Čižmářová, J. – Kejzlar, M. – Kolníková, E.) 2009: Detektorová prospekce archeologických lokalit na Moravě v roce 2008, Přehled výzkumů 50, 139–152.

Čižmář, M. et al. (Čižmář, M. – Čižmářová, J. – Kejzlar, M. – Kolníková, E.) 2010: Detektorová prospekce archeologických lokalit na Moravě v roce 2009, Přehled výzkumů 51, 125–137.

Čižmář, M. et al. (Čižmář, M. – Čižmářová, J. – Kejzlar, M. – Kolníková, E.) 2013: Detektorová prospekce archeologických lokalit na Moravě v roce 2011, Přehled výzkumů 54/2, 298–303.

Čižmář, Z. – Tejral, J. 2002: Kriegergräber aus dem 5. Jh. n. Chr. in Prostějov-Držovice. In: J. Tejral (hrsg.), Probleme der frühen Merowingerzeit im Mitteldonauraum. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 19. Brno, 99–124.

Čižmářová, H. 2015: Nové nálezy skleněných náramků z doby římské na Moravě, Pravěk – nová řada 23, 173–181.

Dąbrowska, T. 1992: Die späten kräftig profilierten Fibeln (Almgren Typ 84) in Polen. In: K. Godłowski – R. Madyda-Legutko (red.), Probleme der relativen und absoluten Chronologie ab Latènezeit bis zum Frühmittelalter. Kraków, 103–109.

Dąbrowska, T. 1997: Kamieńczyk. Ein Gräberfeld der Przeworsk--Kultur in Ostmasowien. Monumenta Archaeologica Barbarica – Tomus III. Kraków.

Dąbrowska, T. 1998: Die kräftig profilierten Fibeln Almgren Gruppe IV, Fig. 74–84 (Trompetenfibeln) – mit einem Ausblick auf die östlichen Formen. In: M. Aufleger – P. Woidt – M. Goßler (Red.), 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 Kleinmachnow, Land Brandenburg. Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 149–156.

Dananai, A. 2012: Les fibules romaines en Gaule Belgique: étude d'une micro-région, le Douaisis, Revue du Nord N° 17. Hors série Collection Art et Archéologie, 207–259.

Dawson, M. 1989: A Review of the Equipment of the Roman Army of Dacia. British Archaeological Reports – International Series 476. Oxford, 337–363.

Deimel, M. 1987: Die Bronzekleinfunde vom Magdalensberg. Kärntner Museumsschriften – Band 71. Klagenfurt..

Dekan, J. – Kuzmová, K. 1996: Terra Sigillata in Rusovce-Bergl. Reperta annis 1964–1969. In memoriam prof. Alfréd Piffl. In: K. Kuzmová – J. Rajtár (hrsg.), Gerulata I. Archeologický ústav SAV. Nitra, 145–192.

Demetz, S. 1999: Fibeln der Spätlatène- und frühen Römischen Kaiserzeit in den Alpenländern. Frühgeschichtliche und Provinzialrömische Archäologie. Materialien und Forschungen – Band 4. Rahden/Westf.

Deschler-Erb, E. – Wyprächtiger, K. 2010: Römische Kleinfunde und Münzen aus Schleitheim – Juliomagus. Beiträge zur Schaffhauser Archäologie – Band 4. Schaffhausen.

Deschler-Erb, S. 1998: Römische Beinartefakte aus Augusta Raurica. Rohmaterial, Technologie, Typologie und Chronologie. Augst.

Dilly, G. 1978: Les fibules gallo-romaines du Musée de Picardie, Cahiers archéologiques de Picardie 5, 157–175.

Dobiáš, J. 1964: Dějiny československého území před vystoupením Slovanů. Praha.

Dokládal, M. 1999: Morfologie spálených kostí. Význam pro identifikaci osob. Acta Facultatis Medicae Universitatis Brunensis Masarykianae 113 – Opuscula Anthropologica. Brno.

Dollfus, M.-A. 1973: Catalogue des fibules de bronze de Haute-Normandie. Paris.

Drexel, F. 1911: Das Kastell Faimingen, Der obergermanisch-raetische Limes des Roemerreiches. Abteilung B – Band 6, Nr. 66c. Heidelberg.

Droberjar, E. 1989: Římská importovaná keramika na sídlištích 1.–4. stol. na Moravě I.–II. Nepublikovaný rukopis diplomové práce uložený v Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Droberjar, E. 1991: Terra Sigillata in Mähren. Funde aus germanischen Lokalitäten. Brno.

Droberjar, E. 1993a: Germánský sídlištní objekt s římskou emailovanou sponou typu Exner I 39 z Horních Věstonic (okr. Hodonín), Přehled výzkumů 1990, 39–53.

Droberjar, E. 1993b: Nálezy na sídlišti z doby římské v Dubňanech (okr. Hodonín), Přehled výzkumů 1991, 65–66.

Droberjar, E. 1994: Der Niederschlag der Markomannenkriege auf den kaiserzeitlichen Siedlungen in Südmähren und die Frage der Übergangsstufe B_2/C_1. In: H. Friesinger – J. Tejral – A. Stuppner (Hrsg.), Markomannenkriege – Ursachen und Wirkungen. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 1. Brno, 179–201.

Droberjar, E. 1995: Zur Frage der ältesten germanischen und römischen Siedlungsfunde in Mähren. In: J. Tejral – K. Pieta – J. Rajtár (hrsg.), Kelten, Germanen, Römer im Mitteldonaugebiet vom Ausklang der Laténe-Zivilisation bis zum 2. Jahrhundert. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 3. Brno – Nitra, 21–37.

Droberjar, E. 1997a: Studien zu den germanischen Siedlungen der älteren römischen Kaiserzeit in Mähren. Fontes Archaeologici Pragenses – Volumen 21. Pragae.

Droberjar, E. 1997b: Časně římské spony západní provenience v Čechách, Archeologie ve středních Čechách 1, 273–301.

Droberjar, E. 1999a: Dobřichov-Pičhora. Ein Brandgräberfeld der älteren römischen Kaiserzeit in Böhmen (Ein Beitrag zur Kenntnis des Marbod-Reichs). Fontes Archaeologici Pragenses – Volumen 23. Pragae.

Droberjar, E. 1999b: Příběh o Marobudovi a jeho říši. Praha.

Droberjar, E. 2002a: Encyklopedie římské a germánské archeologie v Čechách a na Moravě. Praha.

Droberjar, E. 2002b: Zu den elbgermanischen Prunkkniefibeln vom Typ Almgren 147. In: K. Kuzmová – K. Pieta – J. Rajtár (Hrsg.), Zwischen Rom und dem Barbaricum. Festschrift für Titus Kolník zum 70. Geburtstag. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus V. Nitra, 239–244.

Droberjar, E. 2005: Věk barbarů. České země a stěhování národů z pohledu archeologie. Praha.

Droberjar, E. 2006a: Plaňanská skupina grossromstedtské kultury. K chronologii germánských nálezů a lokalit v Čechách na sklonku doby laténské a v počátcích doby římské. In: E. Droberjar – M. Lutovský (eds.), Archeologie barbarů 2005. Praha, 11–90.

Droberjar, E. 2006b: Hornolabští Svébové – Markomani. K problematice dalšího vývoje großromstedtské kultury ve stupni Eggers B1 („Zeitgruppe 3“) v Čechách (dobřichovská skupina), Archeologie ve středních Čechách 10, 599–712.

Droberjar, E. 2012a: Římské kolínkovité spony v Čechách, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 25, 119–131.

Droberjar, E. 2012b: Nová varianta spony typu Almgren 132 z Jevíčka. K přechodným formám Almgrenovy V. skupiny ve stupni B2/C1. In: G. Březinová – V. Varsik (eds.), Archeológia na prahu histórie. K životnému jubileu Karola Pietu. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus XIV. Nitra, 235–245.

Droberjar, E. 2014a: Bohatý labsko-germánský kostrový hrob lübsowského typu z Prahy-Bubenče (hrob III). Nové poznatky k interpretaci nálezu z roku 1948, Archaeologica Pragensia 22, 397–443.

Droberjar, E. 2014b: Stříbro na žárovém pohřebišti doby římské v Jevíčku. In: B. Komoróczy (ed.), Sociální diferenciace barbarských komunit ve světle nových hrobových, sídlištních a sběrových nálezů (Archeologie barbarů 2011). Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 44. Brno, 133–148.

Droberjar, E. 2015a: Wielbarské vlivy v Čechách a na Moravě. In: L. Tyszler – E. Droberjar (red.), Barbari svperiores et inferiores. Archeologia barbarzyńców 2014. Procesy integracji środkowoeuropejskiego Barbaricum. Polska – Czechy – Morawy – Słowacja. Łódź – Wieluń, 35–60.

Droberjar, E. 2015b: Markomannen und Superiores barbari in Třebusice und Jevíčko zur Zeit der Markomannenkriege. Zur Problematik der Übergangsstufe B2/C1 in Böhmen und Mähren, Přehled výzkumů 56/2, 103–125.

Droberjar, E. 2016: Poznámky k nálezům římských spon na území Čech, Archeologie ve středních Čechách 20, 827–844.

Droberjar, E. – Frána, J. 2004: Antická mosaz (aurichalcum) v českých nálezech časné doby římské, Archeologie ve středních Čechách 8, 441–462.

Droberjar, E. – Kazdová, E. 1993: Das Brandgräberfeld aus der römischen Kaiserzeit von Šitbořice in Mähren, Acta Musei Moraviae – Scientiae sociales LXXVIII, 97–149.

Droberjar, E. – Knápek, R. 2017: K labskogermánské radélkované keramice, Zborník Slovenského národného múzea CXI – Archeológia 27, 205–212.

Droberjar, E. – Peška, J. 1994: Waffengräber der römischen Kaiserzeit in Mähren und die Bewaffnung aus dem Königsgrab bei Mušov. In: C. von Carnap-Bornheim (Hrsg.), Beiträge zur römischer und barbarischer Bewaffnung in den ersten vier nachchristlichen Jahrhunderten. Veöffentlichungen des Vorgeschichtlichen Seminars Marburg – Sonderband 8. Lublin – Marburg, 271–301.

Droberjar, E. – Snítilý, P. 2011: Bohatý dětský kostrový hrob z mladší doby římské v Květnici, okr. Praha-východ, Archeologie ve středních Čechách 15, 501–513.

Droberjar, E. – Vích, D. 2009: Ke kontaktům mezi východními Čechami a Moravou v počátcích doby římské. In: M. Karwowski – E. Droberjar (eds.), Archeologia Barbarzyńców 2008: powiązania i kontakty w świecie barbarzyńskim. Collectio Archaeologica Resoviensis – Tomus XIII. Rzeszów, 237–247.

Droberjar, E. - Vích, D. 2011: Nové žárové pohřebiště z doby římské v Jevíčku-Předměstí, okr. Svitavy. In: E. Droberjar (ed.), Archeologie barbarů 2010. Hroby a pohřebiště Germanů mezi Labem a Dunajem. Studia Archaeologica Suebica 1. Olomouc, 23–38.

Droberjar, E. – Waldhauser, J. 2012: Birituální hroby ze starší doby římské v Semčicích, okr. Mladá Boleslav, Archeologie ve středních Čechách 16, 893–905.

Dulęba, P. – Schuster, J. 2012: Eine kaiserzeitliche Rinderfigur aus Kupferlegierung von einem Siedlungsplatz der Przeworsk-Kultur, Archäologisches Korrespondenzblatt 42, 387–399.

Dušek, S. 2001: Das germanische Gräberfeld von Schlotheim, Unstrut-Hainich-Kreis. Weimarer Monographien zur Ur- und Frühgeschichte – Band 36. Stuttgart.

Ďuga, M. et al. (Ďuga, M. – Polák, M. – Vachůtová, D. – Šmerda, J. – Zeman, T.) 2010: Hrubá Vrbka (okr. Hodonín), Přehled výzkumů 51, 381–383.

Ďuga, M. – Vachůtová, D. – Zeman, T. 2011: Hrubá Vrbka (okr. Hodonín). Přehled výzkumů 52/1, 221–224.

Ďuga, M. – Vachůtová, D. – Zeman, T. 2017: Spony z germánského sídliště v Hrubé Vrbce „Za Bařinou“. In: E. Droberjar – B. Komoróczy (eds.), Římské a germánské spony ve střední Evropě (Archeologie barbarů 2012). Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 53. Brno, 269–285.

Eggers, H. J. 1951: Der römische Import im freien Germanien. Hamburg.

Eggers, H. J. 1955: Die römischen Bronzegefäße von der Saalburg, Saalburg Jahrbuch XIV, 45–49.

Elschek, K. 1995: Die germanische Besiedlung von Bratislava-Dúbravka während der älteren römischen Kaiserzeit. In: J. Tejral – K. Pieta – J. Rajtár (Hrsg.), Kelten, Germanen, Römer im Mitteldonaugebiet vom Ausklang der Laténe-Zivilisation bis zum 2. Jahrhundert. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 3. Brno – Nitra, 39–52.

Elschek, K. 1997a: Archeologický výskum v Zohore v roku 1995, Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1995, 40–43.

Elschek, K. 1997b: Ein römischer Gebäudefund des 4. Jhs. aus Bratislava-Dúbravka. In: J. Tejral – H. Friesinger – M. Kazanski (Hrsg.), Neue Beiträge zur Erforschung der Spätantike im mittleren Donauraum. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 8. Brno, 121–130.

Elschek, K. 1997c: Prieskum v Bratislave-Devínskej Novej Vsi v roku 1995, Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1995, 43–44.

Elschek, K. 2004: Siedlungslandschaft des 4. Jhs. n. Chr. nördlich von Carnuntum im Lichte von systematischer Prospektion und Grabung, Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 36, 239–255.

Elschek, K. 2005: Bratislava-Devínska Nová Ves, objekt 3/1996 a Láb (okr. Malacky), objekty 1–2/1997, Zborník Slovenského národného múzea XCIX – Archeológia 15, 255–274.

Elschek, K. 2007: Römische Münzen entlang der Bernsteinstrasse im slowakischen Marchgebiet nördlich von Carnuntum (Westslowakei) und ein Beleg der Sekundärverwendung von römischen Münzen, Slovenská numizmatika XVIII, 143–156.

Elschek, K. 2008: Germanische Siedlungsobjekte in Zohor (Objekt 32/1995) und Bratislava-Devínska Nová Ves (Objekt 8/1997) durch Terra Sigillata ins 3. Jahrhundert nach Chr. datiert. Zborník Slovenského národného múzea CII – Archeológia 18, 265–276.

Elschek, K. 2009: Der slowakische Abschnitt der Bernsteinstraße im 1. Jahrhundert n. Chr. nördlich von Carnuntum und neue Grabfunde von Zohor. In: V. Salač – J. Bemmann (Hrsg.), Mitteleuropa zur Zeit Marbods. Praha – Bonn, 239–250.

Elschek, K. 2011: Velkoplošný záchranný výskum v areáli A.S.A. Zohor, Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 2008, 85–87.

Elschek, K. 2013a: Zohor – Ein neues Fürstengrab der „Lübsow--Gruppe“ und Brandgräber mit Edelmetallbeigaben aus Zohor (Westslowakei). In: M. Hardt – O. Heinrich-Tamáska (Hrsg.), Macht des Goldes, Gold der Macht. Herrschafts- und Jenseitsrepräsentation zwischen Antike und Frühmittelalter im mittleren Donauraum. Forschungen zu Spätantike und Mittelalter – Band 2. Weinstadt, 91–123.

Elschek, K. 2013b: Ausgewählte römische Fibeltypen vom slowakischen Marchgebiet im Limesvorland von Carnuntum und ein neues germanisches Fürstengrab der „Lübsow-Gruppe“ von Zohor. In: G. Grabherr – B. Kainrath – T. Schierl (Hrsg.), Verwandte in der Fremde. Fibeln und Bestandteile der Bekleidung als Mittel zur Rekonstruktion von interregionalem Austausch und zur Abgrenzung von Gruppen vom Ausgreifen Roms während des 1. Punischen Krieges bis zum Ende des Weströmischen Reiches. Akten des Internationalen Kolloquiums Innsbruck 27. bis 29. April 2011. Innsbrucker Klassisch-Archäologische Universitätsschriften – Band 8. Innsbruck, 173–199.

Elschek, K. 2014a: Zohor v dobe rímskej. Nový germánsky kniežací hrob a žiarové pohrebiská na Záhorí. In: B. Komoróczy (ed.), Sociální diferenciace barbarských komunit ve světle nových hrobových, sídlištních a sběrových nálezů (Archeologie barbarů 2011). Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 44. Brno, 113–131.

Elschek, K. 2014b: Ein frühgermanisches Grubenhaus mit Aucissa--Fibel und ein augusteischer As mit Kontermarke des Varus aus Zohor (Westslowakei). Beitrag zur Ankunft der ersten Germanen und Römer in den Mitteldonauraum, Zborník Slovenského národného múzea CVIII – Archeológia 24, 303–313.

Elschek, K. 2015: Včasnogermánske sídliská v Bratislave-Dúbravke a Zohore v slovenskom Pomoraví. In: L. Tyszler – E. Droberjar (red.), Barbari svperiores et inferiores. Archeologia barbarzyńców 2014. Procesy integracji środkowoeuropejskiego Barbaricum. Polska – Czechy – Morawy – Słowacja. Łódź – Wieluń, 61–72.

Elschek, K. – Drahošová, V. 1998: Sídlisko z doby laténskej a rímskej v Lábe, Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1996, 52–55.

Elschek, K. – Groh, S. – Kolníková, E. 2015: Eine neue germanische Siedlung und römisch-germanische ländliche Niederlassung von Stupava-Mást (Westslowakei), Slovenská archeológia LXIII, 63–114.

Elschek, K. – Kolníková, E. 2014: Laténske a rímske mince zo Zohora na západnom Slovensku. Príspevok k problematike laténskeho a germánskeho osídlenia Pomoravia, Numismatický sborník 28, 171–204.

Erdrich, M. 2002: Corpus der römischen Funde im europäischen Barbaricum. Deutschland. Band 4. Hansestadt Bremen und Bundesland Niedersachsen. Bonn.

Ettlinger, E. 1973: Die römischen Fibeln in der Schweiz. Bern.

Exner, K. 1939: Die provinzionalrömischen Emailfibeln der Rheinlande, Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 29, 31–121.

Facsády, A. R. 2009: Aquincumi Ékszerek. Jewellery in Aquincum. Budapest.

Farka, C. 1977: Die römischen Lampen vom Magdalensberg. Kärntner Museumsschriften – Band 61. Klagenfurt.

Farka, Ch. 1977: Petronell, Gem. Petronell-Carnuntum, BH Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 16, 424.

Farka, Ch. 1988: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 27, 313.

Farka, Ch. – Jedlicka, E. 1988: KG Bad Deutsch Altenburg, MG Bad Deutsch-Altenburg, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 27, 308.

Farka, Ch. – Jedlicka, E. 1989: KG Bad Deutsch Altenburg, MG Bad Deutsch-Altenburg, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 28, 215.

Farka, Ch. – Jungwirth, J. 1984: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 23, 298.

Farka, Ch. – Jungwirth, J. 1985–86: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 24–25, 295–296.

Farka, Ch. – Jungwirth, J. 1989a: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 28, 231.

Farka, Ch. – Jungwirth, J. 1989b: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 28, 231–232.

Farka, Ch. – Jungwirth, J. 1989c: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 28, 232–233.

Farka, Ch. – Jungwirth, J. 1989d: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 28, 234–235.

Farka, Ch. – Kladnik, O. 1984a: KG Maria Saal, MG Maria Saal, VB Klagenfurt-Land, Fundberichte aus Österreich 23, 280.

Farka, Ch. – Kladnik, O. 1984b: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 23, 296.

Farka, Ch. – Kladnik, O. – Kladnik, S. 1985–86: KG Maria Saal, MG Maria Saal, VB Klagenfurt-Land, Fundberichte aus Österreich 24–25, 283.

Farka, Ch. – Kladnik, O. – Kladnik, S. 1987: KG Maria Saal, MG Maria Saal, VB Klagenfurt-Land, Fundberichte aus Österreich 26, 235–236.

Farka, Ch. – Matouschek, J. 1984: KG Apetlon, OG Apetlon, VB Neusiedl am See, Fundberichte aus Österreich 23, 277.

Farka, Ch. – Melzer, G. 1979a: Hof am Leithagebirge, Gem. Hof am Leithagebirge, BH Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 18, 449–451.

Farka, Ch. – Melzer, G. 1979b: Mannersdorf am Leithagebirge, Gem. Mannersdorf am Leithagebirge, BH Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 18, 451–454.

Farka, Ch. – Melzer, G. 1979c: Mannersdorf am Leithagebirge, Gem. Mannersdorf am Leithagebirge, BH Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 18, 454–456.

Farka, Ch. – Nowak, G. 1985–86: KG Potzneusiedl, MG Gattendorf--Neudorf, VB Neusiedl am See, Fundberichte aus Österreich 24–25, 276–277.

Farka, Ch. – Seyfried, V. 1982: KG Deutschkreutz, MG Deutschkreutz, VB Oberpullendorf, Fundberichte aus Österreich 21, 271.

Farka, Ch. – Seyfried, V. 1989: KG Schützen am Gebirge, OG Schützen am Gebirge, VB Eisenstadt-Umgebung, Fundberichte aus Österreich 28, 211.

Farka, Ch. – Schmelzenbarth, F. 1985–86a: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 24–25, 296.

Farka, Ch. – Schmelzenbarth, F. 1985–86b: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 24–25, 297.

Farka, Ch. – Schmelzenbarth, F. 1989a: KG Petronell, MG Petronell--Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 28, 230.

Farka, Ch. – Schmelzenbarth, F. 1989b: KG Petronell, MG Petronell--Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 28, 235.

Fasold, P. – Weber, G. 1987: Ein römischer Metall-Sammelfund aus Kempten-Cambodunum, Bayerische Vorgeschichtsblätter 52, 37–55.

Faßbinder, J. W. E. 1994: Die magnetischen Eigenschaften und die Genese ferrimagnetischer Minerale in Böden im Hinblick auf die magnetische Prospektion archäologischer Bodendenkmäler. Buch am Erlbach.

Faßbinder, J. W. E. – Stanjek, H. 1996: Magnetische Bodenbakterien und deren Auswirkung auf die Prospektion archäologischer Denkmäler. In: H. Becker (ed.), Archäologische Prospektion. Luftbildarchäologie und Geophysik. Arbeitshefte des Bayerischen Landesamtes für Denkmalpflege – Band 59. München, 257–260.

Faust, S. 1994: Figürliche Bronzen und Gegenstände aus anderen Metallen aus Stadt und Regierungsbezirk Trier in Privatbesitz, Trierer Zeitschrift 57, 283–313.

Feugère, M. 1985: Les fibules en Gaule Méridionale de la conquête à la fin du Ve siècle après J.-C. Revue archéologique de Narbonnaise – Supplément au tome 12. Paris.

Feugère, M. 2002: Militaria de Gaule méridionale, 19. Le mobilier militaire romain dans le département de l'Hérault (F), Gladius XXII, 73–126.

Filipová, M. 2013: Prstencové misky v strednom Podunajsku. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové práce uložený v Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Filipová, M. – Harangozóová, E. 2014: Sídliště z doby římské v Hrušovanech u Brna (okr. Brno-venkov), Pravěk – nová řada 22, 257–311.

Fischer, T. 1988: Zur römischen Offizierausrüstung im 3. Jahrhundert n. Chr., Bayerische Vorgeschichtsblätter 53, 167–190.

Fischer, T. 1990: Das Umland des römischen Regensburg. Münchner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte – Band 42. München.

Fischer, T. 1994: Archäologische Zeugnisse der Markomannenkriege (166–180 n. Chr.) in Raetien und Obergermanien. In: H. Friesinger – J. Tejral – A. Stuppner (Hrsg.), Markomannenkriege – Ursachen und Wirkungen. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 1. Brno, 341–354.

Fischer, U. 1973: Grabungen im römischen Steinkastell von Heddernheim 1957–1959. Schriften des Frankfurter Museums für Vor- und Frühgeschichte – Band II. Frankfurt.

Florkowski, A. 1972: Badania antropologiczne ciałopalnych szczątków ludzkich cmentarzyska grobów skrzynkowych w Koziej Górze w powiecie Wyrzyskim, Przegląd antropologiczny 38, 209–217.

Fojtík, P. – Popelka, M. 2010: Smržice (okr. Prostějov), Přehled výzkumů 51, 390.

Follmann-Schulz, A.-B. 2002: Die Gläser. In: J. Peška – J. Tejral, Das germanische Königsgrab von Mušov in Mähren. Monographien des Römisch-Germanischen Zentralmuseums – Band 55. Mainz, 386–410.

Franke, R. 2009: Römische Kleinfunde aus Burghöfe 3. Militärische Ausrüstungsgegenstände, Pferdegeschirr, Bronzegeschirr und -gerät. Frühgeschichtliche und provinzialrömische Archäologie. Materialien und Forschungen – Band 9. Rahden/Westf.

Frecer, R. 2015: Gerulata: the lamps. Roman lamps in a provincial context. Prague.

Friesinger, H. 1976: Germanische Brandgräber aus Mistelbach, Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien CVI, 17–23.

Fünfschilling, S. 2012: Schreibgeräte und Schreibzubehör aus Augusta Raurica, Jahresberichte aus Augst und Kaiseraugst 33, 163–236.

Gabler, D. 1973: Der römische Gutshof von Fertőrákos-Golgota, Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae XXV, 139–176.

Gabler, D. 1987: Einige Besonderheiten der Verbreitung der Rheinzaberner Sigillaten in Pannonien, Bayerische Vorgeschichtsblätter 52, 75–104.

Gabler, D. 1994: Über die Aussagekraft der Terra Sigillata-Funde bezüglich der Zerstörungen in den Provinzen. In: H. Friesinger – J. Tejral – A. Stuppner (Hrsg.), Markomannenkriege – Ursachen und Wirkungen. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 1. Brno, 355–369.

Gabler, D. 2001: Terra Sigillata-Funde aus der sarmatischen Siedlung Dunakeszi-Alagi Major, Slovenská archeológia IL, 119–138.

Gabler, D. – Kellner, H. J. 1993: Die Bildstempel von Westerndorf II. Hellenius und Onniorix, Bayerische Vorgeschichtsblätter 58, 185–270.

Gabler, D. – Pichlerová, M. 1996: Terra Sigillata von Gerulata. In: K. Kuzmová – J. Rajtár (eds.), Gerulata I. Nitra, 45–144.

Galuška, L. 1988: Sídliště z doby laténské a římské u Ostrožské Nové Vsi, okres Uherské Hradiště, Časopis Moravského muzea – vědy společenské LXXIII, 45–70.

Garbacz, K. 2000: Cmentarzysko ciałopalne kultury przeworskiej w Grzybowie, gm. Staszów, woj. Świętokrzyskie, Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego XXI, 5–170.

Garbsch, J. 1965: Die norisch-pannonische Frauentracht im 1. und 2. Jahrhundert. Münchner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte – Band 11. München.

Gáspár, D. 1986: Römische Kästchen aus Pannonien. Antaeus 15. Budapest.

Gaspar, N. 2007: Die keltischen und gallo-römischen Fibeln vom Titelberg. Luxembourg.

Găzdac, C. 1999: Functional Harness Pieces from Roman Dacia. In: N. Gudea (ed.), Roman Frontier Studies 1997. Proceedings of the XVIIth International Congress of Roman Frontier Studies. Zalău, 743–753.

Gechter, M. 1980: Die Fibeln des Kastells Niederbieber, Bonner Jahrbücher 180, 589–610.

Geisler, H. 1998: Die Fibeln Almgren Fig. 151–155 und 215 in den Jahren 1897 und 1997. In: M. Aufleger – P. Woidt – M. Goßler (Red.), 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 Kleinmachnow, Land Brandenburg. Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 213–228.

Geisler, M. – Kohoutek, J. 1997: Havřice (okr. Uherské Hradiště), Přehled výzkumů 1993–1994, 117–118.

Geisler, M. – Kohoutek, J. 2000: Předběžná zpráva o výzkumu pravěkého sídliště a pohřebiště na katastru Uherského Brodu v poloze „U Bajovského mlýna", Slovácko XLII, 103–113.

Genčeva, E. 2004: Rimskite fibuli ot Blgarija ot kraja na I. v. pr. n. e. do kraja na VI. v. na n. e. Veliko Trnovo.

Gładysz-Juścińska, M. – Juściński, M. 2005: Znalezisko fibuli kotwicowatej z Lubeszczyzny. In: A. Kokowski (red.), Europa barbarica. Ćwierć wieku archeologii w Masłomęczu. Monumenta Studia Gothica IV. Lublin, 129–138.

Godłowski, K. 1981: Kultura przeworska. In: J. Wielowiejski (red.), Prahistoria ziem polskich. Tom V. Późny okres lateński i okres rzymski. Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk, 57–135.

Godłowski, K. 1994: Die Chronologie der germanischen Waffengräber in den jüngeren und späten Kaiserzeit. In: C. von Carnap-Bornheim (Hrsg.), Beiträge zur römischer und barbarischer Bewaffnung in den ersten vier nachchristlichen Jahrhunderten. Lublin – Marburg, 169–179.

Goethert, K. 1997: Römische Lampen und Leuchter. Auswahlkatalog des Rheinischen Landesmuseums Trier. Schriftenreihe des Rheinischen Landesmuseums Trier 14. Trier.

Gostenčnik, K. 2001: Die Spindelhaken aus Kupferlegierung vom Magdalensberg und aus Virunum in Kärnten, Archäologisches Korrespondenzblatt 31, 571–579.

Gostenčnik, K. 2009: Die Stadt auf dem Magdalensberg, ein Zentrum der Textilwirtschaft im frührömischen Noricum, Carinthia I 199, 23–59.

Gostenčnik, K. 2013: Medizinische Instrumente aus Lauriacum in den Sammlungen der Oberösterreichischen Landesmuseen, Römisches Österreich 36, 95–107.

Grabherr, G. 2005: Aguntum ex territorio Iuvavense – Eine kräftig profilierte Fibel mit Spiralhülse aus Aguntum. In: B. Kainrath – A. Larcher – B. Welte (Hrsg.), „VIS IMAGINUM". Festschrift für Elisabeth Walde zum 65. Geburtstag. Innsbruck, 98–112.

Grausam, Ch. – Grausam, H. – Nowak, H. 1992: KG Zurndorf, MG Zurndorf, VB Neusiedl am See, Fundberichte aus Österreich 31, 474–475.

Grewe, K. 1991: Vermessungsgeräte der Römer, Vermessung, Photogrammetrie, Kulturtechnik 89, 606–616.

Grill, E. – Nowak, H. 1985–86: KG Loretto, OG Leithaprodersdorf, VB Eisenstadt-Umgebung, Fundberichte aus Österreich 24–25, 274.

Groh, S. - Sedlmayer, H. 2015: Expeditiones Barbaricae. Forschungen zu den römischen Feldlagern von Engelhartstetten, Kollnbrunn und Ruhhof, Niederösterreich. Archäologische Forschungen in Niederösterreich – Neue Folge, Band 2. Krems.

Grünewald, M. 1979: Die Gefässkeramik des Legionslagers von Carnuntum (Grabungen 1968–1974). Der römische Limes in Österreich 29. Wien.

Grzymkowski, A. 2006: Grobowiec „książęcy" ze Zgliczyna Pobodzego, gmina Bieżuń, powiat żuromiński. In: K. Lewartowski (ed.), Pogranicze trzech światów. Kontakty kultur przeworskiej, wielbarskiej i bogaczewskiej w świetle materiałów z badań i poszukiwań archeologicznych. Warszawa, 61–78.

Gschwantler, K. – Nowak, H. – Roth, H. 1996: KG Loretto, MG Loretto, VB Eisenstadt-Umgebung, Fundberichte aus Österreich 35, 480–481, 482.

Gschwind, M. 2004: Abusina: das römische Auxiliarkastel Eining an der Donau vom 1. bis 5. Jahrhundert n. Chr. Münchner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte – Band 53. München.

Gschwind, M. – Ortisi, S. 2001: Zur kulturellen Eigenständigkeit der Provinz Raetien – Almgren 86, die raetischen Form der sog. pannonischen Trompetenfibeln, Germania 79, 401–416.

Gudea, N. 1994: Römische Waffen aus den Kastellen des westlichen Limes von Dacia Porolissensis. In: C. von Carnap-Bornheim (Hrsg.), Beiträge zur römischer und barbarischer Bewaffnung in den ersten vier nachchristlichen Jahrhunderten. Lublin – Marburg,79–89.

Gugl, Ch. 1995: Die römischen Fibeln aus Virunum. Klagenfurt.

Gugl, Ch. 2008: Le „kräftig profilierten Fibeln" dal Friuli. Uno sguardo di insieme. In: M. Buora – S. Seidel (eds.), Fibule antiche del Friuli. Roma, 33–41.

Guisan, M. 1975: Bijoux romains d'Avenches, Bulletin de l'Association Pro Aventico 23, 5–39.

Gupte, O. 2004: Knieförmig gebogene Fibeln der römischen Kaiserzeit. Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie – Band 110. Bonn.

Haalebos, J. K. 1986: Fibulae uit Maurik. Leiden.

Haberstroh, J. 2000: Germanische Funde der Kaiser- und Völkerwanderungszeit aus Oberfranken. Materialhefte zur bayerischen Vorgeschichte. Reihe A – Band 82. Kallmünz/Opf.

Hadházy-Vaday, A. 1980: Neuere Angaben zur Frage der Verbreitung des sog. Schildkopfarmringes, Slovenská archeológia XXVIII, 91–100.

Haevernick, T. E. 1972: Nadelköpfe vom Typ Kempten, Germania 50, 136–148.

Hahula, K. 1996: Ein „Fürstengrab" der jüngeren Kaiserzeit aus Bialęcino (Balenthin). In: A. Kokowski (red.), Studia Gothica I. Lublin, 129–150.

Hajnalová, M. – Varsik, V. 2010: Kvádske roľníctvo na Slovensku z pohľadu archeológie a archeobotaniky. In: J. Beljak – G. Březinová – V. Varsik (eds.), Archeológia barbarov 2009. Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomické štruktúry od neskorej doby laténskej po včasný stredovek. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus X. Nitra, 181–224.

Halama, J. 2010: Jak vysvětlit nález sigillatové mísy z Neratovic? Možnosti interpretace a kontext zajímavého nálezu. In: J. Beljak – G. Březinová – V. Varsik (eds.), Archeológia barbarov 2009. Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomické štruktúry od neskorej doby laténskej po včasný stredovek. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus X. Nitra, 547–578.

Halama, J. 2011: Terra sigillata v germánských hrobových nálezech a na pohřebištích v Čechách a v evropském barbariku: celkové srovnání. In: E. Droberjar (ed.), Archeologie barbarů 2010. Hroby a pohřebiště Germánů mezi Labem a Dunajem. Studia Archaeologica Suebica 1. Olomouc, 355–387.

Halama, J. 2015: Spona typu Almgren 125 ze severní Moravy. K rozšíření a dataci tohoto spínadla Almgrenovy V. skupiny, 8. série. In: L. Tyszler – E. Droberjar (red.), Barbari svperiores et inferiores. Archeologia barbarzyńców 2014. Procesy integracji środkowoeuropejskiego Barbaricum. Polska – Czechy – Morawy – Słowacja. Łódź – Wieluń, 481–495.

Halama, J. 2018: Terra sigillata z Čech v kontextu evropského barbarika. Praha (v tisku).

Harangozóová, E. 2013: Sídliště doby římské z Hrušovan u Brna. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové práce uložený v Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Hasenhündl, G. 1997: KG Kleinhöflein, SG Retz, VB Hollabrunn, Fundberichte aus Österreich 36, 847, 848–849.

Hattatt, R. 2007: A Visual Catalogue of Richard Hattatt´s Ancient Brooches. Oxford.

Hauff, E. 1995: Die medizinische Versorgung von Carnuntum, Carnuntum Jahrbuch 1993/1994, 89–196.

Hauptmann, T. 1998: Studien zu den Dreisprossenfibeln. In: M. Aufleger – P. Woidt – M. Goβler (Red.), 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 Kleinmachnow, Land Brandenburg. Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 159–173.

Hegewisch, M. 2010: Lampen im Barbaricum, Ein Beitrag zur Beleuchtung in germanischen Siedlungen. In: T. Armbruester – M. Hegewisch (Hrsg.), Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte der Iberischen Halbinsel und Mitteleuropas. Studien in honorem Philine Kalb. Studien zur Archäologie Europas – Band 11. Bonn, 193–228.

Heiligendorff, W. 1959: Die Eimeranhänger der älteren römischen Kaiserzeit. In: A. von Müller – W. Nagel (Hrsg.), Gandert-Festschrift zum sechzigsten Geburtstag von Otto-Friedrich Gandert am 8. August 1958. Berlin, 42–50.

Heiligmann, J. 1990: Der „Alb-Limes". Ein Beitrag zur römischen Besetzungsgeschichte Südwestdeutschlands. Forschungen und Berichte zur Vor- und Frühgeschichte in Baden-Württemberg – Band 35. Stuttgart.

Heinz, W. 1993: Baden, Salben und Heilen in der römischen Antike. Augster Museumshefte 13. Augst.

Heising, A. 2007: Figlinae Mogontiacenses. Die römischen Töpfereien von Mainz. Ausgrabungen und Forschungen – Band 3. Remshalden.

Henkel, F. 1913: Die römischen Fingerringe der Rheinlande und der benachbarten Gebiete. Berlin.

Henning, J. 1987: Südosteuropa zwischen Antike und Mittelalter. Archäologische Beiträge zur Landwirtschaft des 1. Jahrtausends u. Z. Berlin.

Herrmann, F. R. 1969: Der Eisenhortfund aus dem Kastell Künzing, Saalburg Jahrbuch XXVI, 129–141.

Hiddink, H. 2004: Een grafmonument uit de Romeinse tijd in Nieuwenhagen, gemeente Landgraaf. Amsterdam.

Hložek, M. 2000: Železářské pece na sídlišti ze starší doby římské v poloze Rúdník u Vacenovic (okr. Hodonín), Archeologia technica 12, 5–10.

Hložek, M. – Šedo, O. 2004: Svatobořice (k. ú. Mistřín, okr. Hodonín), Přehled výzkumů 45, 187.

Hoffmann, K. 2004: Kleinfunde der römischen Kaiserzeit aus Unterfranken. Studien zur Siedlungsgeschichte und kulturellen Beziehung zwischen Germanen und Römern. Internationale Archäologie – Band 80. Rahden/Westf.

Holliger, Ch. – Holliger, C. 1983: Römische Spielsteine und Brettspiele, Gesellschaft Pro Vindonissa, Jahresbericht 1983, 5–24.

Holliger, Ch. – Holliger, C. 1985: Bronzegefässe aus Vindonissa. Teil 2, Gesellschaft Pro Vindonissa, Jahresbericht 1985, 5–44.

Holliger, Ch. – Holliger, C. 1990: Bronzegefässe aus Baden-Aquae Helveticae, Gesellschaft Pro Vindonissa, Jahresbericht 1988–1989, 58–77.

Horník, P. 2015: Spony s očky na Královéhradecku, Archeologie východních Čech 9, 140–154.

Horník, P. 2017: Náklo (okr. Olomouc), Přehled výzkumů 58/1, 253–254.

Höglinger, P. 2011: KG Salzburg, SS Salzburg, Fundberichte aus Österreich 50, 374, 375.

Hölbling, E. 2008: Das römische Gräberfeld von Pottenbrunn. Untersuchungen zur Bevölkerung des ländlichen Raumes um Aelium, Cetium. Die Grabungen des Bundesdenkmalamtes der Jahre 2000–2002. Nepublikovaná disertační práce uložená v Institutu für Klassische Archäologie der Universität Wien.

Hrnčiarik, E. 2009: Römische Glasgefässe aus der Slowakei, Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 45, 151–174.

Hrnčiarik, E. 2012: Rímske kostené výrobky v zbierke Podunajského múzea v Komárne. Komárno.

Hrnčiarik, E. 2013: Römisches Kulturgut in der Slowakei. Herstellung, Funktion und Export römischer Manufakturzeugnisse aus den Provinzen in der Slowakei, Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie – Band 222. Bonn.

Hrubý, V. 1942: Popelnicové pole v Nedakonicích, Sborník velehradský XIII, 88–115.

Hrubý, V. 1967: Sídliště z pozdní doby římské ve Zlechově, Archeologické rozhledy XIX, 643–658, 669.

Hübener, W. 1973: Die römischen Metallfunde von Augsburg-Oberhausen. Ein Katalog. Materialhefte zur bayerischen Vorgeschichte. Reihe A – Band 28. Kallmünz/Opf.

Hüssen, C. M. – Rajtár, J. 1994: Zur Frage archäologischer Zeugnisse der Markomannenkriege in der Slowakei. In: H. Friesinger – J. Tejral – A. Stuppner (Hrsg.), Markomannenkriege – Ursachen und Wirkungen. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 1. Brno, 217–232.

Cheben, I. – Ruttkay, M. 2010: Römische Militärausrüstungsgegenstände aus dem germanischen Grubenhaus in Cífer, Slovenská archeológia LVIII, 309–336.

Cheben, I. – Ruttkayová, J. – Ruttkay, M. 1994: Výskumy na trase ropovodu vo Veľkom Cetíne, Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 30, 177–241.

Chochol, J. 1958: Dosavadní výsledky anthropologického rozboru lužických žárových pohřbů z českých zemí, Památky archeologické IL, 559–582.

Chochol, J. 1961: Antropologický rozbor lidských žárových pozůstatků z lužických pohřebišť v Ústí nad Labem – Střekově II a v Žirovicích, okr. Cheb. In: E. Plesl, Lužická kultura v severozápadních Čechách. Monumenta Archaeologica – Tomus VIII. Praha, 195–232.

Chowaniec, R. 2001: Zapinki typu Avcissa z ziem Polski. In: J. Kolendo – A. Bursche (red.), Nowe znaleziska importów rzymskich z ziem Polski II. Warszawa, 39–49.

Chrástek, T. – Bartík, J. 2017: Vlčnov (okr. Uherské Hradiště), Přehled výzkumů 58/1, 256–257.

Chytrá, H. 2011: Přesleny jako součást výbavy hrobů doby římské v Čechách, na Moravě a na jihozápadním Slovensku. In: E. Droberjar (ed.), Archeologie barbarů 2010. Hroby a pohřebiště Germánů mezi Labem a Dunajem. Studia Archaeologica Suebica 1. Olomouc, 389–394.

Ilkjær, J. 1990: Illerup Ådal 1–2. Die Lanzen und Speere. Aarhus.

Iván, R. et al. (Iván, R. – Knoll, M. – Ölvecky, R. – Rajtár, J.) 2013: Germánske žiarové pohrebisko v Sekuliach. K využitiu interdisciplinárnych metód pri výskume a záchrane archeologických nálezov. In: Zborník príspevkov konferencie CSTI 2013. Conservation Science, Technology and Industry. 20.–22. február 2013. Bratislava, 276–281.

Iván, R. – Ölvecky, R. 2015: New germanic settlement finds in the western part of the Great Rye Island. In: S. Bíró – A. Molnár (Hrsg.), Ländliche Siedlungen der römischen Kaiserzeit im mittleren Donauraum. Győr, 297–315.

Ivanová-Šalingová, M. – Maníková, Z. 1983: Slovník cudzích slov A/Z. Bratislava.

Iványi, D. 1935: Die pannonischen Lampen. Eine typologisch-chronologische Übersicht. Dissertationes Pannonicae – Series 2, No. 2. Budapest.

Jahn, M. 1921: Der Reitersporn, seine Entstehung und früheste Entwicklung. Mannus-Bibliothek 21. Leipzig.

Jakubczyk, I. 2013–14: Die eingliedrigen Fibeln der Almgrens VI. Gruppe in der Przeworsk-Kultur – Fibeln des Typs A 158, Recherches Archéologique – Nouvelle serie 5–6, 113–218.

Jaskanis, J. 1996: Cecele. Ein Gräberfeld der Wielbark-Kultur in Ostpolen. Kraków.

Jaskanis, J. 2005: Krupice. Ein Gräberfeld der Przeworsk- und Wielbark-Kultur in Ostpolen. Monumenta Archaeologica Barbarica – Tomus X. Warszawa.

Jaskanis, J. 2013: Szwajcaria. Cmentarzysko bałtyjskie kultury sudowskiej w północno-wschodniej Polsce. Warszawa.

Jedlicka, F. 1995: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 34, 697.

Jedlicka, F. 1997: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 36, 840, 841.

Jedlicka, F. 2000a: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 39, 661, 662.

Jedlicka, F. 2000b: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 39, 663–664.

Jedlicka, F. – Schmid, F. 1999: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 38, 848, 849.

Jedlicka, F. – Schmidt, F. 1994a: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 33, 554–555, 556.

Jedlicka, F. – Schmidt, F. 1994b: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 33, 585, 587.

Jedlička, F. 2017: Ein Stück Bernsteinstraße im nördlichen Weinviertel. Ur- und Frühgeschichtliche Streufunde als Beitrag zur Siedlungsgeschichte Niederösterreichs. Band 2, Teil 1: Fibeln der Urgeschichte und Älteren Römischen Kaiserzeit. Internationale Archäologie – Band 129. Rahden/Westf.

Jedlička, F. – Allerbauer, S. 2004: Ein Stück Bernsteinstraße im nördlichen Weinviertel. Ur- und frühgeschichtliche Streufunde als Beitrag zur Siedlungsgeschichte Niederösterreichs. Teil 1: Raum, Zeit und alte Kulturen. Teil 2: Münzgeld in keltischer und römisch-germanischer Zeit. Würnitz-Strasshof an der Nordbahn – Stockerau.

Jelínková, D. 1981: Zachraňovací výzkum v severovýchodní části katastru obce Drnholec, Jižní Morava 17, 194–197.

Jelínková, D. 2002: Miroslav (okr. Znojmo), Přehled výzkumů 43, 236–239.

Jílek, J. 2004: Jehlicovitý lékařský nástroj z Mušovska v kontextu středního Podunají, Přehled výzkumů 45, 33–38.

Jílek, J. 2007a: Nové nálezy z doby římské z Prosiměřic (okr. Znojmo), Jižní Morava 43/46, 169–182.

Jílek, J. 2007b: Božice (okr. Znojmo), Přehled výzkumů 48, 395.

Jílek, J. 2008a: Nálezy římských zvonů na území ČR a naddunajské části Dolních Rakous. In: Z. Měřínský – J. Klápště (eds.), Dissertationes Archaeologicae Brunenses/Pragensesque – Supplementum 1. Brno, 145–153.

Jílek, J. 2008b: Božice (okr. Znojmo), Přehled výzkumů 49, 337–340.

Jílek, J. 2009a: Dolní Bojanovice (okr. Hodonín), Přehled výzkumů 50, 318–320.

Jílek, J. 2009b: Josefov (okr. Hodonín), Přehled výzkumů 50, 325–327.

Jílek, J. 2009c: Prosiměřice (okr. Znojmo), Přehled výzkumů 50, 345–347.

Jílek, J. 2012: Bronzové nádoby z doby římské na Moravě a naddunajské části Dolního Rakouska. Pardubice.

Jílek, J. 2013: Doba římská ve východních a severovýchodních Čechách. Nepublikovaný rukopis disertační práce uložený v Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Jílek, J. 2014: Bronzová ostruha z doby římské z Dolních Ředic, okr. Pardubice. In: M. Novák – P. Burgert (eds.), Sborník k poctě Jiřího Kalfersta, Archeologie východních Čech – Supplementum 1. Hradec Králové, 117–121.

Jílek, J. – Klanicová, S. 2009: Dyjákovice (okr. Znojmo), Přehled výzkumů 50, 320–323.

Jílek, J. – Kuča, M. 2015: Moravský Krumlov (okr. Znojmo), Přehled výzkumů 56/1, 213–214.

Jílek, J. – Kuča, M. – Sojková, T. 2011: Pohřebiště z doby římské ve Velaticích, Slovenská archeológia LIX, 235–309.

Jílek, J. et al. (Jílek, J. – Vokolek, V. – Beková, M. – Bek, T. – Urbanová, K. – Hornik, P.) 2013: Sídliště z časné doby římské ve Slepoticích, Archeologie východních Čech 6, 21–334.

Jílek, J. – Žákovský, P. 2014: Ein Schwert vom Typ Lauriacum-Hromówka, Var. Hromówka aus Brno-Jundrov. In: B. Komoróczy (ed.), Sociální diferenciace barbarských komunit ve světle nových hrobových, sídlištních a sběrových nálezů (Archeologie barbarů 2011). Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 44. Brno, 335–339.

Jilek, S. 2005: Militaria aus einem Zerstörungshorizont im Auxiliarkastell von Carnuntum, Carnuntum Jahrbuch, 165–180.

Jobst, W. 1975: Die römischen Fibeln aus Lauriacum. Forschungen in Lauriacum – Band 10.. Linz.

Jobst, W. 2006: Römische Fibeln im frühen Carnuntum. In: F. Hummer (Hrsg.), Legionsadler und Druidenstab – Vom Legionslager zur Donaumetropole, Text und Katalog. St. Pölten, 314–317.

Jurukova, J. 1973: Die Münzprägung von Deultum. Berlin.

Kacl, P. 2012: Nálezy skla doby římské v Čechách. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové práce uložený v Ústavu pro archeologii Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Kaczanowski, P. 1987: Drochlin. Ciałopalne cmentarzysko kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich. Prace archeologiczne 40. Kraków.

Kaczanowski, P. 1992: Importy broni rzymskiej na obszarze europejskiego Barbaricum. Rozprawy habilitacyjne 244. Kraków.

Kaczanowski, P. 1995: Klasyfikacja grotów broni drzewcowej kultury przeworskiej z okresu rzymskiego. Kraków.

Kalábek, M. 1999: Germánské pohřebiště z přelomu letopočtu v Dolanech (okr. Olomouc), Pravěk – nová řada 9, 391–403.

Kalábek, M. 2006: Germánské osídlení Olomouce. In: E. Droberjar – M. Lutovský (eds.), Archeologie barbarů 2005. Praha, 431–450.

Kalábek, M. – Šrámek, F. 2006: Germánské hrnčířské pece v Olomouci-Neředíně a Olomouci-Slavoníně. In: Ročenka 2005. Archeologické centrum Olomouc, příspěvková organizace. Olomouc, 206–243.

Kalčev, K. 1994: Bronzene Amphoren aus dem Territorium Augusta Traiana (Stara Zagora, Bulgarien). In: Akten der 10. Internationalen Tagung über antike Bronzen, Freiburg, 18.–22. Juli 1988. Stuttgart, 227–232.

Kankelfitz, B. R. 1996: Römische Münzen von Pompeius bis Romulus. Battenberg Katalog. Augsburg.

Karasová, Z. 1998: Die römischen Bronzegefässe in Böhmen. Fontes Archaeologici Pragenses – Volumen 22. Pragae.

Karl, A. – Karl, V. 1996a: KG Enzersfeld, OG Enzersfeld, VB Korneuburg, Fundberichte aus Österreich 35, 496–499, 500, 501.

Karl, A. – Karl, V. 1996b: KG Sierndorf an der March, MG Jedenspeigen, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 35, 520.

Karl, A. – Karl, V. 1998: KG Enzersfeld, OG Enzersfeld, VB Korneuburg, Fundberichte aus Österreich 36, 843, 844.

Karl, A. – Karl, V. 1998: KG Enzersfeld, OG Enzersfeld, VB Korneuburg, Fundberichte aus Österreich 37, 779–781.

Karl, A. – Karl, V. 2000: KG Enzersfeld, OG Enzersfeld, VB Korneuburg, Fundberichte aus Österreich 39, 646–648, 649.

Karwowski, M. 2010: Spätantike Glasarmringe aus Niederleis in Niederösterreich.In: A. Urbaniak (red.), Terra barbarica. Studia ofiarowane Magdalenie Mączyńskiej w 65. rocznicę urodzin. Monumenta Archaeologica Barbarica. Series Gemina – Tomus II. Łódź – Warszawa, 283–299.

Kaszewska, E. 1977: Cmentarzysko kultury przeworskiej w Gledzianówku (st. 1), woj. Płockie, Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łódźi – seria archeologiczna 24, 63–232.

Kašparová, D. – Militký, J. 2016: Depot římských mincí ze Zátoru, Folia numismatica 30/2, 3–28.

Kaufmann-Heinimann, A. 1977: Die römischen Bronzen der Schweiz I. Augst und das Gebiet der Colonia Augusta Raurica. Mainz am Rhein.

Kaufmann-Heinimann, A. 1998: Götter und Lararien aus Augusta Raurica. Herstellung, Fundzusammenhänge und sakrale Funktion figürlicher Bronzen in einer römischen Stadt. Forschungen in Augst – Band 26. Augst.

Kazanski, M. 1993: Les Barbares orientaux et la défense de la Gaule aux IVe–Ve siècles. In: F. Vallet – M. Kazanski (eds.), L'armée romaine et les Barbares du IIIe au VIIe siècle. Paris, 175–186.

Kehne, P. 2008: Auskünfte antiker Schriftquellen zu Umständen und Größenordnungen des Abflusses römischer Münzen ins Barbaricum vom 1.–5. Jahrhundert n. Chr. – Eine Problemskizze. In: A. Bursche – R. Ciołek – R. Wolters (eds.), Roman Coins outside the Empire. Ways and Phases, Context and Functions. Proceedings of the ESF/SCH Exploratory Workshop. Radziwiłł Palace, Nieborów (Poland), 3–6 September 2005. Wetteren, 75–81.

Keller, E. 1979: Das spätrömische Gräberfeld von Neuburg an der Donau. Materialhefte zur bayerischen Vorgeschichte. Reihe A – Band 40. Kallmünz/Opf.

Kellner, H.-J. 1964: Die Sigillata-Töpferei in Pfaffenhofen am Inn und ihr Formenschatz, Germania 42, 80–91.

Kellner, H.-J. 1981: Die Bildstempel von Westerndorf. Comitialis und Iassus. Rei cretariae romanae favtorvm. Acta – Supplementum 6. Augst/Kaiseraugst.

Khomiakova, O. 2012: Sambian-Natangian Culture Ring Decoration Style as an Example of Communication between Local Elites in the Baltic Region in the Late Roman Period, Archaeologia Baltica 18, 147–166.

Kieferling, G. 1994: Bemerkungen zu Äxten der römischen Kaiserzeit im mitteleuropäischen Barbaricum. In: C. von Carnap-Bornheim (Hrsg.), Beiträge zur römischer und barbarischer Bewaffnung in den ersten vier nachchristlichen Jahrhunderten. Lublin – Marburg, 335–356.

Kiss (= Kiss, K.) 1946–48: A westerndorfi terra-szigilláta gyár, Archaeologiai Értesítö 7–9, 216–274.

Kladnik, O. 1984: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 23, 299.

Kladnik, O. – Kladnik, S. 1993a: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 32, 747–749.

Kladnik, O. – Kladnik, S. 1993b: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 32, 750–751.

Kladnik, O. – Kladnik, S. 1993c: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 32, 751–753, 754.

Klanica, Z. – Klanicová, S. 2011: IV. Das langobardische Gräberfeld von Lužice (Bez. Hodonín). In: J. Tejral – D. Peters – Z. Loskotová (Hrsg.), Langobardische Gräberfelder in Mähren I. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 39. Brno, 225–312, 362–418, 454–459.

Klanicová, S. 2007: Nové poznatky o importu terry sigillaty na Moravě. In: E. Droberjar – O. Chvojka (edd.), Archeologie barbarů 2006. Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Supplementum 3. České Budějovice, 175–194.

Klanicová, S. 2008: Horizont nálezů z období markomanských válek na příkladu terry sigillaty z Hradiska u Mušova. In: E. Droberjar – B. Komoróczy – D. Vachůtová (edd.): Barbarská sídliště. Chronologické, ekonomické a historické aspekty jejich vývoje ve světle nových archeologických výzkumů (Archeologie barbarů 2007). Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 37. Brno, 439–452.

Klčo, M. – Krupa, V. 2015: Bohaté hroby z doby rímskej z Krakovian-Stráží. Piešťany.

Kmieciński, J. 1968: Odry. Cmentarzysko kurhanowe z okresu rzymskiego w powiecie chojnickim. Acta archaeologica Lodziensia 15. Łódź.

Knaack, A. 1978: Beobachtungen an Scherenbeigaben in Gräbern des elbgermanischen Siedlungsgebietes während der römischen Kaiserzeit, Ethnographisch-Archäologische Zeitschrift 19, 15–50.

Knápek, R. – Šedo, O. 2016: Misky s omfalem v životě barbarských společností doby římské, Zborník Slovenského národného múzea CX – Archeológia 26, 221–279.

Knauseder, D. 2014: Überlegungen zu den kräftig profilierten Fibeln. In: E. Trinkl (Hrsg.), Akten des 14. Österreichischen Archäologentages am Institut für Archäologie der Universität Graz vom 19. bis 21. April 2012. Wien, 153–166.

Kobler, W. 2001: Pittenhart-Fremdling (Lkr. Traunstein). In: Bayerische Vorgeschichtsblätter – Beiheft 14. München, 122.

Kokowski, A. 1991: Grób wojownika kultury przeworskiej z Orońska w woj. Radomskim, Folia archaeologica 12, 105–133.

Kokowski, A. 1997: Schlossbeschläge und Schlüssel im Barbaricum in der römischen Kaiserzeit und der frühen Völkerwanderungszeit. Klasyfikacja zabytków archeologicznych II. Lublin.

Kokowski, A. 1998: Metalowe wisiorki w ksztalcie topora na terenie Barbaricum na pólnocny-wschód od limesu rzymskiego, w okresie rzymskim i we wczesnym okresie wędrowek ludów. In: J. Ilkjaer – A. Kokowski (eds.): 20 lat archeologii w Masłomęczu. I. Weterani. Lublin, 99–116.

Kokowski, A. – Maleev, J. B. 1999: Nowe materiały do katalogu zapinek typu Almgren II-43. In: J. Gurba – A. Kokowski (red.), Kultura przeworska – Tom IV. Lublin, 175–180.

Kolbinger, D. 2013: Osídlení východního Kroměřížska a Přerovska v době římské a stěhování národů. Hulín.

Kolník, T. 1956: Popolnicové pohrebisko z mladšej doby rímskej a počiatku doby sťahovania národov v Očkove pri Piešťanoch, Slovenská archeológia IV, 233–289.

Kolník, T. 1958: Die pannonische Keramik mit Stempelverzierung und ihre Einflüsse in der Slowakei. In: Epitymbion Roman Haken. Praha, 61–70.

Kolník, T. 1959: Rímsko-barbarské nálezy na „Dolnom poli" v Pobedime, Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 3, 183–186.

Kolník, T. 1961: Pohrebisko v Bešeňove, Slovenská archeológia IX, 219–300.

Kolník, T. 1964: Honosné spony mladšej doby rímskej vo svetle nálezov z juhozápadného Slovenska, Slovenská archeológia XII, 409–446.

Kolník, T. 1965: K typológii a chronológii niektorých spón z mladšej doby rímskej na juhozápadnom Slovensku, Slovenská archeológia XIII, 183–236.

Kolník, T. 1971: Prehľad a stav bádania o dobe rímskej a sťahovaní národov, Slovenská archeológia XIX, 499–558.

Kolník, T. 1973: Pohrebisko z doby sťahovania národov v Abraháme, Slovenská archeológia XXI, 359–399.

Kolník, T. 1977: Anfänge der germanischen Besiedlung in der Südwestslowakei und das Regnum Vannianum. In: B. Chropovský (Hrsg.), Symposium Ausklang der Latène-Zivilisation und Anfänge der germanischen Besiedlung im mittleren Donaugebiet. Bratislava, 143–171.

Kolník, T. 1980: Römerzeitliche Gräberfelder in der Slowakei. Teil I. Archaeologica Slovaca Monographiae. Fontes – Tomus XIV. Bratislava.

Kolník, T. 1991: Zu den ersten Römern und Germanen an der mittleren Donau im Zusammenhang mit den geplanten römischen Angriffen gegen Marbod 6 n. Chr. In: R. Aβkamp – S. Berke (Hrsg.), Die römische Okkupation nördlich der Alpen zur Zeit des Augustus. Kolloquium Bergkamen 1989. Vorträge. Bodenaltertümer Westfalens – Band 26. Münster, 71–83.

Kolník, T. 1995: Zur Verbreitung und Beliebtheit der Reibschalen und deren Nachahmungen bei den swebischen Germanen (Quaden), Alba Regia XXV, 249–252.

Kolník, T. – Mitáš, V. 2012: Archeologické nálezy k osídleniu Bohdanoviec nad Trnavou a niekoľko poznámok k činnosti detektoristov, Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 51, 35–74.

Kolník, T. – Varsik, V. – Vladár, J. 2007: Branč. Germánska osada z 2. až 4. storočia. Archaeologica Slovaca Monographiae. Catalogi – Tomus X. Nitra.

Kolníková, E. 1972: K interpretácii nálezov rímskych mincí na Slovensku, Slovenská numizmatika II, 7–114.

Kolníková, E. 1994: Die Markomannenkriege im Lichte der Fundmünzen aus der Slowakei. In: H. Friesinger – J. Tejral – A. Stuppner (Hrsg.), Markomannenkriege – Ursachen und Wirkungen. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 1. Brno, 487–496.

Kolníková, E. – Kolník, T. 2004: Mince a spony – depot z neskorolaténskeho hradiska Rochovica pri Žiline (numizmaticko-archeologické súvislosti), Slovenská archeológia LII, 1–34.

Kolníková, E. – Pieta, K. 2009: Spätrömische und völkerwanderungszeitliche Münzhorte und andere Münzfunde im nördlichen Karpatenbecken. In: M. Wołoszyn (ed.), Byzantine Coins in Central Europe between the 5th and 10th century. Kraków, 117–132.

Komoróczy, B. 1999: Zpráva o výzkumu fortifikace římského krátkodobého tábora a objektů sídliště z doby římské na lokalitě Mušov – Na Pískách v letech 1995–1996, Přehled výzkumů 39 (1995–1996), 165–196.

Komoróczy, B. 2000: Panzerschuppen aus der römischen Befestigungsanlage am Burgstall bei Mušov. In: J. Bouzek – H. Friesinger – K. Pieta – B. Komoróczy (Hrsg.), Gentes, Reges und Rom. Auseinandersetzung – Anerkennung – Anpassung. Festschrift für Jaroslav Tejral zum 65. Geburtstag. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 16. Brno, 79–86.

Komoróczy, B. 2006: K otázce existence římského vojenského tábora na počátku 1. století po Kr. u Mušova (kat. úz. Pasohlávky, Jihomoravský kraj). In: E. Droberjar – M. Lutovský (eds.), Archeologie barbarů 2005. Praha, 155–205.

Komoróczy, B. 2008: Hradisko (Burgstall) u Mušova ve světle výzkumů v letech 1994–2007. In: E. Droberjar – B. Komoróczy – D. Vachůtová (edd.), Barbarská sídliště. Chronologické, ekonomické a historické aspekty jejich vývoje ve světle nových archeologických výzkumů (Archeologie barbarů 2007). Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 37. Brno, 391–438.

Komoróczy, B. a kol 2010: Po stopách římských legií v kraji pod Pálavou. Pasohlávky.

Konrad, M. 1997: Das römische Gräberfeld von Bregenz-Brigantium I. Die Körpergräber des 3. bis 5. Jahrhunderts. Münchner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte – Band 51. München.

Kontny, B. – Natuniewicz-Sekuła, M. 2010: „Jeździec bez głowy" et alii, czyli znaleziska ostróg z cmentarzyska kultury wielbarskiej w Weklicach. In: Terra Barbarica. Studia ofiarowane Magdalenie Mączyńskiej w 65. rocznicę urodzin. Łódź – Warszawa, 333–345.

Kontny, B. – Okulicz-Kozaryn, J. – Pietrzak, M. 2009: Horse Graves in the Elbląg Group. The Case of the Cemetery at the Nowinka, Tolkmicko Commune, Archaeologia Baltica 11, 164–184.

Kontny, B. – Rudnicki, M. 2002: Ostrogi z Pełczysk, pow. pińczowski. Nowe oblicze stanowiska z okresu lateńskiego i okresu wpływów rzymskich, Światowit nova seria Tom IV (XLV), fascykuł B, 145–157.

Kopřivová, J. 2014: Skleněné korálky doby římské v Čechách. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové práce uložený na katedře archeologie Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové.

Kortüm, K. 1995: Portus-Pforzheim. Untersuchungen zur Archäologie und Geschichte in römischer Zeit. Quellen und Studien zur Geschichte der Stadt Pforzheim – Band 3. Sigmaringen.

Koščević, R. 1975: Die Werkstätte kräftig profilierter Fibeln in Siscia, Archaeologia Iugoslavica XVI, 51–61.

Koščević, R. 1980: Antičke fibule s područja Siska. Zagreb.

Koščević, R. 1991: Antička bronca iz Siska. Umjetničko-obrtna metalna produkcija iz razdoblja rimskog carstva. Zagreb.

Košnar, L. – Břicháček, P. 1999: Importovaná keramika ze sídliště doby římské v Sedlci (o. České Budějovice). In: Praehistorica 24. Praha, 161–172.

Kovrig, A. 1937: A Császárkori fibulák főformái Pannoniában. Budapest.

Kraskovská, Ľ. 1965: Popolnicové pohrebisko v Ivanke pri Dunaji, Slovenská archeológia XIII, 163–182.

Kraskovská, Ľ. 1988: Typy perál z doby rímskej na Slovensku, Zborník Slovenského národného múzea LXXXII – História 28, 93–106.

Krásný, F. 2014: Problematika detektorů kovů v archeologii. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové uložené v Ústavu pro archeologii Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Krause, O. 2012: Die medizinische Versorgung im römischen Legionslager Vindonissa. Valetudinarium, Inschriften und Instrumente. In: P. Jung – N. Schücker (Hrsg.), Utere felix vivas. Festschrift für Jürgen Oldenstein. Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie – Band 208. Bonn, 159–170.

Krekovič, E. 1973: Zur Frage der Reibschüsseln, Zborník Filozofické fakulty Univerzity Komenského XXIV – Musaica XIII, 99–107.

Krekovič, E. 1981: Rímska importovaná keramika na Slovensku, Slovenská archeológia XXIX, 341–376.

Krekovič, E. 1996: Römische Lampen im freien Germanien und in Osteuropa, Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta 33, 141–144.

Krekovič, E. 1998: Römische Keramik aus Gerulata. Studia archaeologica et mediaevalia – Tomus IV. Bratislava.

Krekovič, E. 2009: Počiatky doby rímskej na Slovensku. In: M. Karwowski – E. Droberjar (eds.), Archeologia Barbarzyńców 2008: powiązania i kontakty w świecie barbarzyńskim. Collectio Archaeologica Resoviensis – Tomus XIII. Rzeszów, 177–185.

Krekovič, E. 2014: Miniaturgefässe im quadischen Kultur-Gebiet in der Slowakei. In: R. Madyda-Legutko – J. Rodzińska-Nowak (red.), Honoratissimum assensus genus est armis laudare. Studia dedykowane Profesorowi Piotrowi Kaczanowskiemu z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin. Kraków, 443–453.

Kremslehner, K. 1995: KG Winklarn, OG Winklarn, VB Amstetten, Fundberichte aus Österreich 34, 713, 714.

Krenn, H. 2000: KG Kleinhöflein, SG Retz, VB Hollabrunn, Fundberichte aus Österreich 39, 652, 653.

Krenn-Leeb, A. – Jandrasits, H. 1994: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 33, 579.

Kropf, W. 1987: KG Bad Deutsch Altenburg, MG Bad Deutsch Altenburg, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 26, 237.

Kropf, W. 1993: KG Wagna, MG Wagna, VB Leibnitz, Fundberichte aus Österreich 32, 768, 769.

Kropf, W. 1995: KG Biedermannsdorf, MG Biedermannsdorf, VB Mödling, Fundberichte aus Österreich 34, 697.

Kropf, W. – Nowak, H. 1998–99: Fibeln von Flavia Solva aus Privatbesitz. Römisches Österreich 21–22. Wien.

Krüger, T. 1982: Das Brett- und Würfelspiel der Spätlatènezeit und römischen Kaiserzeit im freien Germanien, Neue Ausgrabungen und Forschungen in Niedersachsen 15, 135–324.

Křivánek, R. 2004: Geofyzikální metody. In: M. Kuna (ed.), Nedestruktivní archeologie. Praha, 117–183.

Kubín, P. 2002: Římskoprovinciální spony starší doby římské z Moravy a naddunajské části Dolního Rakouska. Nepublikovaný rukopis diplomové práce uložený v Ústavu pro klasickou archeologii Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Kulakov, V. 2003: Chronologija podvjaznych fibul Prussii faz B1–C1, Archaeologia Lituana 4, 96–111.

Kunow, J. 1998: Die Hauptserie der Augenfibeln: Gruppe III, Fig. 45–54. In: M. Aufleger – P. Woidt – M. Goßler (Red.), 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 Kleinmachnow, Land Brandenburg. Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 93–118.

Kurpiewski, A. 2008: Cmentarzysko kultury wielbarskiej w Gostkowie. Lublin.

Kurpiewski, A. – Olzsta-Bloch, M. 2012: Excavation of a Wielbark culture cemetery at Gostkowo-Folsung, Sprawozdania Archeologiczne 64, 311–341.

Kuzmová, K. 1994: Die Markomannenkriege und der Terra Sigillata--Import im Vorfeld des nordpannonischen Limes. In: H. Friesinger – J. Tejral – A. Stuppner (Hrsg.), Markomannenkriege – Ursachen und Wirkungen. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 1. Brno, 245–251.

Kuzmová, K. 1997: Terra sigillata im Vorfeld des nordpannonischen Limes (Südwestslowakei). Nitra.

Kuzmová, K. 2011a: Terra Sigillata aus Mořice, Bez. Prostějov, Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity M 16, 168–169.

Kuzmová, K. 2011b: Roman pottery in Barbaricum: the case of terra sigillata in north-eastern part of the Carpathian Basin (Eastern Slovakia), Anodos. Studies of the Ancient World 11, 171–184.

Kuzmová, K. 2013: The occurrence and context of terra sigillata beyond the northern frontiers of Pannonia and Noricum. In: M. Fulford – E. Durham (edd.), Seeing Red. New economic and social perspectives on Terra Sigillata. Bulletin of the Institute of Classical Studies – Supplement 102. London, 299–305.

Künzl, E. 1982: Medizinische Instrumente aus Sepulkralfunden der römischen Kaiserzeit, Bonner Jahrbücher 182, 1–131.

Künzl, E. 1986: Operationsräume in römischen Thermen. Zu einem chirurgischen Instrumentarium aus der Colonia Ulpia Traiana, Bonner Jahrbücher 186, 491–509.

Künzl, S. 1997: Schwechat (Niederösterreich) – ein germanisches Grab der Stufe Eggers B1, Archäologisches Korrespondenzblatt 27, 145–158.

Künzl, S. 2002: Zwei Antiquitäten aus der Zeit des Kaisers Augustus: Lampe und Klapptisch (G1 und G2). In: J. Peška – J. Tejral, Das germanische Königsgrab von Mušov in Mähren. Monographien des Römisch-Germanischen Zentralmuseums – Band 55. Mainz, 471–474.

Künzl, S. 2008: Das Tafelgeschirr. In: E. Künzl, Die Alamannenbeute aus dem Rhein bei Neupotz. Plünderungsgut aus dem römischen Gallien. Monographien des Römisch-Germanischen Zentralmuseums – Band 34. Mainz, 113–230.

Kvetánová, I. 2006: Noricko-panónske súčasti odevu v germánskych hroboch zo severnej časti stredného Podunajska. In: E. Droberjar – M. Lutovský (eds.), Archeologie barbarů 2005. Praha, 379–404.

Květ, R. 1998: Trasa Jantarové stezky na území Moravy v pravěku i historické době, Vlastivědný věstník moravský L, 382–387.

Kytlicová, O. 1970: Pohřebiště z doby římské v Lužci nad Vltavou (o. Mělník), Památky archeologické LXI, 291–377.

Lamiová-Schmiedlová, M. 1961: Spony z doby rímskej na Slovensku. Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 5. Nitra.

Lamiová-Schmiedlová, M. 2002: Fund eines Webstuhls aus der römischen Kaiserzeit in Ostrovany, Bez. Sabinov. In: K. Kuzmová – K. Pieta – J. Rajtár (Hrsg.), Zwischen Rom und dem Barbaricum. Festschrift für Titus Kolník zum 70. Geburtstag. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus V. Nitra, 325–328.

Lang, B. 2011: Die römischen Funde aus Stillfried an der March (NÖ) – die Forschungen von Fritz Felgenhauer der Jahre 1969 bis 1989. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové práce uložený v Institutu für Ur- und Frühgeschichte der Universität Wien.

Lányi, V. 1972: Die spätantiken Gräberfelder von Pannonien, Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae XXIV, 53–213.

Laser, R. – Voß, H.-U. 1994: Corpus der römischen Funde im europäischen Barbaricum. Deutschland. Band 1. Bundesländer Brandenburg und Berlin. Bonn.

Lauber, J. 2013: Arae Flaviae VI. Der Gebäudekomplex M von Rottweil – Studien zur Entwicklung eines innerstädtischen Siedlungsareals. Forschungen und Berichte zur Vor- und Frühgeschichte in Baden--Württemberg – Band 114. Darmstadt.

Lauermann, E. – Zickbauer, R. 1982: KG Oberrohrbach, OG Leobendorf, VB Korneuburg, Fundberichte aus Österreich 21, 289.

Laux, F. 1992: Überlegungen zu den germanischen Fürstengräbern bei Marwedel, Gde. Hitzacker, Kr. Lüchow-Dannenberg, Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 73, 315–376.

Le Borgne, E. 1955: Susceptibilité magnétique anormale du sol superficiel, Annales de Géophysique 11, 399–419.

Le Borgne, E. 1960: Influence du feu sur les propriétés magnétiques du sol et sur celles du schiste et du granite, Annales de Géophysique 16, 159–196.

Lečbych, M. 2015: Žarošice (okr. Hodonín), Přehled výzkumů 56/1, 219–220.

Leibundgut, A. 1976: Die römischen Bronzen der Schweiz II. Avenches. Mainz am Rhein.

Leitner, S. – Färber, V. 2013: Beobachtungen zur Formenvielfalt des Fibeltyps Jobst 4F. In: G. Grabherr – B. Kainrath – T. Schierl (Hrsg.), Verwandte in der Fremde. Fibeln und Bestandteile der Bekleidung als Mittel zur Rekonstruktion von interregionalem Austausch und zur Abgrenzung von Gruppen vom Ausgreifen Roms während des 1. Punischen Krieges bis zum Ende des Weströmischen Reiches. Akten des Internationalen Kolloquiums Innsbruck 27. bis 29. April 2011. Insbruck, 212–246.

Lenz, K.-H. 2006: Römische Waffen, millitärische Ausrüstung und millitärische Befunde aus dem Stadtgebiet der Colonia Ulpia Traiana (Xanten). Bonn.

Leube, A. 1998: Die Rollenkappenfibeln Almgren Gruppe II, Fig. 24–29, im Gebiet zwischen Weser und Parseta – Studien zur Typologie und zur Fundgeographie. In: M. Aufleger – P. Woidt – M. Goßler (Red.), 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 Kleinmachnow, Land Brandenburg. Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 55–66.

Lichardus, J. 2002: Schreibgeräte in frühgermanischen Gräbern der Markomannen und Quaden? In: K. Kuzmová – K. Pieta – J. Rajtár (Hrsg.), Zwischen Rom und dem Barbaricum. Festschrift für Titus Kolník zum 70. Geburtstag. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus V. Nitra, 329–335.

Lloyd-Morgan, G. 1981: The Mirrors. Description of the Collections in the Rijksmuseum G. M. Kamm at Nijmegen 9. Nijmegen.

Lodewijckx, M. et al. (Lodewijckx, M. – Viaene, W. – Wouters, L. – Wouters, R.) 1993: A third-century collection of decorative objects from a Roman villa at Wange (Central Belgium), Journal of Roman military equipment studies 4, 67–99.

Loeschcke, S. 1919: Lampen aus Vindonissa. Ein Beitrag zur Geschichte von Vindonissa und des antiken Beleuchtungswesens. Zürich.

Loskotová, Z. 2009: Olomouc (k. ú. Řepčín, okr. Olomouc), Přehled výzkumů 50, 329–331.

LRBC (= Hill, P. V. – Kent, J. P. C.) 1960: Late Roman Bronze Coinage. A. D. 324–498. Part I. The Bronze Coinage of the House of Constantine. A. D. 324–346. London.

Łuć, I. 2012: The mobility of Roman soldiers during their military service, Anodos. Studies of the Ancient World 12, 173–182.

Luik, M. 1994: Der Kastellvicus von Aalen, Fundberichte aus Baden--Württemberg 19/1, 265–355.

Luik, M. 1996: Köngen – Grinario I. Topographie, Fundstellenverzeichnis, ausgewählte Fundgruppen. Forschungen und Berichte zur Vor- und Frühgeschichte in Baden-Württemberg – Band 62. Stuttgart.

Lund Hansen, U. 1987: Römischer Import in Norden. Warenaustausch zwischen dem Römischen Reich und dem freien Germa-

nien während der Kaiserzeit unter besonderer Berücksichtigung Nordeuropas. København.

Lu–Ri (=Ludowici, W. – Ricken, H.) 1942: Katalog VI. Die Bilderschüsseln der römischen Töpfer von Rheinzabern. Tafelband. Darmstadt.

Lüth, F. – Voss, H.-U. 2000: Neue Römergräber aus Hagenow – ein Vorbericht, Jahrbuch Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommern 48, 149–214.

Mączyńska, M. 1998: Die Fibel als Tracht- und Schmuckelement in der Przeworsk-Kultur. In: M. Aufleger – P. Woidt – M. Goßler (Red.), 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 Kleinmachnow, Land Brandenburg. Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 417–424.

Mączyńska, M. 2001a: Das Verbreitungsbild der Fibeln A. 67–68 und A. 68 im Barbaricum, Slovenská archeológia XLIX, 165–179.

Mączyńska, M. 2001b: Einige Fibeln südlicher Herkunft im Hortfund von Łubiana in Pommern. In: E. Istvánovits - V. Kulcsár (edd.), International Connections of the Barbarians of the Carpathian Basin in the 1st–5th Centuries A.D. Aszód – Nyíregyháza, 77–93.

Mączyńska, M. 2003: Die sogenannten „sarmatischen" Fibeln in Mittel- und Osteuropa. In: C. von Carnap-Bornheim (Hrsg.), Kontakt – Kooperation – Konflikt. Germanen und Sarmaten zwischen dem 1. und dem 4. Jahrhundert nach Christus. Internationales Kolloquium des Vorgeschichtlichen Seminars der Philipps-Universität Marburg, 12.–16. Februar 1998. Neumünster, 303–332.

Mączyńska, M. 2004: Bemerkungen über einige Typen der Augenfibeln im Barbaricum. In: H. Friesinger – A. Stuppner (Hrsg.), Zentrum und Peripherie – Gesellschaftliche Phänomene in der Frühgeschichte. Mitteilungen der Prähistorischen Kommission – Band 57. Wien, 211–240.

Mączyńska, M. 2005: Dwie zapinki z Gródka nad Bugiem – o fibulach A.VI.181 i pochodnych. In: A. Kokowski (red.), Europa barbarica. Ćwierć wieku archeologii w Masłomęczu. Monumenta Studia Gothica IV. Lublin, 325–334.

Mączyńska, M. 2009: Der frühvölkerwanderungszeitliche Hortfund aus Łubiana, Kreis Kościerzyna (Pommern), Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 90, 7–482.

Madyda-Legutko, R. 1986: Die Gürtelschnallen der Römischen Kaiserzeit und der frühen Völkerwanderungszeit im mitteleuropäischen Barbaricum. British Archaeological Reports – International Series 360. Oxford.

Madyda-Legutko, R. 1991: Importe von metallenen Gürtelteilen des römischen Heeres im mitteleuropäischen Barbaricum, Archeologia XLII, 85–115.

Madyda-Legutko, R. 2011: Studia nad zróżnicowaniem metalowych części pasów w kulturze przeworskiej. Okucia końca pasa. Kraków.

Madyda-Legutko, R. – Zagórska-Telega, J. 2000: Einige Bemerkungen über die Spielsteine aus dem Gebiet der Przeworsk-Kultur am Beispiel des Fundmaterials aus dem Gräberfeld von Opatów, Woiw. śląskie. Sborník Národního muzea v Praze. Řada A – Historie LIV. Praha, 107–122.

Magomedov, B. V. 2001: Černjachovskaja kultura. Problema etnosa. Lublin.

Machajewski, H. 1998: Die Fibeln der Gruppe V, Serie 8, im östlichen Teil Mitteleuropas. In: M. Aufleger – P. Woidt – M. Goßler (Red.), 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 Kleinmachnow, Land Brandenburg. Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 187–196.

Machajewski, H. 2013: Gronowo. Ein Gräberfeld der Wielbark-Kultur in Westpommern. Warszawa – Szczecin – Gdańsk.

Machová, B. – Šabatová, K. – Milo, P. a kol. 2016: Identifikace a dokumentace jako základ památkové ochrany pravěkých nadzemních struktur. Certifikovaná metodika. Brno.

Malinowski, A. – Jóźwiak-Malinowska, A. 1963: Badania pochowków ciałopalnych z cmentarzyska ludności łużyckiej w Biernatkach, pow. Śrem, Fontes Archaeologici Posnanienses 14, 112–127.

Mangel, T. – Danielisová, A. – Jílek, J. 2013: Keltové ve východních Čechách. Hradec Králové – Nasavrky – Pardubice.

Mareš, S. a kol. 1990: Úvod do užité geofyziky. Praha.

Masek, Z. 2013: Római kori bronz sarkantyú Pér-Mindszentpusztáról. In: I. G. Farkas – A. Szabó (edd.), Specimina nova dissertationum ex Instituto Historiae Antiquae et Archaeologiae Universitatis Quinqueecclesiensis – Supplementum XII. Pécs, 135–149.

Maspoli, A. Z. 2014: Römische Militaria aus Wien. Die Funde aus dem Legionslager, den canabae legionis und der Zivilsiedlung von Vindobona. Monographien der Stadtarchäologie Wien – Band 8. Wien.

Matouschek, J. 1981: Bad Deutsch Altenburg, Gem. Bad Deutsch-Altenburg, BH Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 20, 490.

Matouschek, J. 1982: KG Potzneusiedl, MG Gattendorf-Neudorf, VB Neusiedl am See, Fundberichte aus Österreich 21, 273.

Matouschek, J. 1987–88: Unpublizierte Zier- und Nähnadeln aus österreichischen Privatbesitz. Nachtrag, Römisches Österreich 15–16, 121–183.

Matouschek, J. – Nowak, H. 1981–82: Unpublizierte Hasen- und Hundefibeln aus österreichischen Privatsammlungen, Römisches Österreich 9–10, 131–182.

Mazur, A. 2010: Les fibules romaines d'Avenches II, Bulletin de l´Association Pro Aventico 52, 27–108.

Meduna, J. 1968: Příspěvek k problematice pozdní doby laténské na Moravě, Archeologické rozhledy XX, 56–69.

Mees, A. W. 1995: Modelsignierte Dekorationen auf südgallischer Terra Sigillata. Forschungen und Berichte zur Vor- und Frühgeschichte in Baden-Württemberg – Band 54. Stuttgart.

Merczi, M. 2011: Térdfibulák Komárom-Esztergom megyéből, Komárom-Esztergom Megyei múzeumok Közleményei 17, 7–80.

Merczi, M. 2014: Támlap nélküli egygombos, erősprofilú fibulák Északkelet-Pannoniából, Kuny Domokos Múzeum Közleményei 20, 7–31.

MER-RIC: Monnaies de l Empire Romain AD 268–276 (http://www.ric.mom.fr/en/info/present).

Mikler, H. 1997: Die römischen Funde aus Bein im Landesmuseum Mainz. Monographies instrumentum 1. Montagnac.

Miks, Ch. 2007: Studien zur römischen Schwertbewaffnung in der Kaiserzeit. Kölner Studien zur Archäologie der römischen Provinzen – Band 8. Rahden/Westf.

Mikulková, B. 2003: Záchranný výzkum sídliště z doby římské ve Chvalkovicích (okr. Vyškov), Pravěk – nová řada 13, 351–376.

Mikulková, B. 2006: Kostrový hrob ze starší doby římské ve Vyškově, Pravěk – nová řada 16, 483–492.

Mikulková, B. 2013a: Doba římská a doba stěhování národů. In: K. Geislerová – D. Parma (eds.), Výzkumy 2005–2010. Brno, 118–128.

Mikulková, B. 2013b: Rousínov (k. ú. Rousínovec, okr. Vyškov), Přehled výzkumů 54/1, 208–209.

Mikulková, B. 2014: Nástin struktury germánského žárového pohřebiště v Modřicích. In: B. Komoróczy (ed.), Sociální diferenciace barbarských komunit ve světle nových hrobových, sídlištních a sběrových nálezů (Archeologie barbarů 2011). Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 44. Brno, 169–180.

Mikulková, B. – Parma, D. 2009: Římské importy z germánského sídliště v Syrovicích (okr. Brno-venkov) a jejich datovací možnosti, Pravěk – nová řada 19, 199–223.

Militký, J. 2005: Depot římských mincí z Polné (okr. Jihlava). Příspěvek k úloze alexandrijských ražeb ve střední Evropě, Numismatický sborník 20, 3–20.

Militký, J. 2013: Nálezy řeckých, římských a raně byzantských mincí v Čechách. 5. století před Kristem až 7. století po Kristu. Komen-

tovaný katalog nálezového fondu. Monumenta numismatica – svazek 2. Praha.
Militký, J. – Vích, D. 2011: Nové nálezy římských mincí na česko-moravském pomezí. In: E. Droberjar (ed.), Archeologie barbarů 2010. Hroby a pohřebiště Germánů mezi Labem a Dunajem. Studia Archaeologica Suebica 1. Olomouc, 279–306.
MIR 18 (= Szaivert, W.) 1986: Moneta Imperii Romani 18. Die Münzprägung der Kaiser Marcus Aurelius, Lucius Verus und Commodus (161/192). Wien.
Mitrofan, I. – Cociş, S. 1995: Fibulele romane de la Micăsasa, Acta musei Napocensis 32/I, 431–449.
Mitscha-Märheim, H. 1956: Das germanische Brandgräberfeld am Galgengrund in Mistelbach, N. Ö., Archaeologica Austriaca 19–20, 186–215.
Mitscha-Märheim, H. 1965: Eine frühgeschichtliche Weilersiedlung in Klein-Meiseldorf, Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien XCV, 207–215.
Moga, V. – Ciugudeanu, H. – Cociş, S. – Rodeanu, N. 1997: Fibule romane de la Apulum, Acta musei Napocensis 34, 535–558.
Motyková-Šneidrová, K. 1961: České nálezy prolamovaných zápon z nejstaršího období římského, Památky archeologické LII, 405–413.
Motyková-Šneidrová, K. 1963a: Die Anfänge der römischen Kaiserzeit in Böhmen. Fontes Archaeologici Pragenses – Volumen 6. Pragae.
Motyková-Šneidrová, K. 1963b: Žárové pohřebiště ze starší doby římské v Tišicích ve středních Čechách, Památky archeologické LIV, 343–437.
Motyková-Šneidrová, K. 1967: Weiterentwicklung und Ausklang der älteren römischen Kaiserzeit in Böhmen. Fontes Archaeologici Pragenses – Volumen 11. Pragae.
von Müller, A. 1957: Formenkreise der älteren römischen Kaiserzeit im Raum zwischen Havelseenplatte und Ostsee. Berliner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte – Neue Folge 1. Berlin.
Müller, G. 1962: Untersuchungen am Kastell Butzbach. In: Limesforschungen 2. Berlin, 7–61.
Müller, M. 2002: Die römischen Buntmetallfunde von Haltern. Mainz.
Müller-Dürr, M. 2015: ‚Medizinische' Instrumente der Römerzeit in Baden-Württemberg, Fundberichte aus Baden-Württemberg 35, 221–369.
Myklík, F. 1887: Ze Bzence (Nález na Předměstí Uh. Ostrožském a jiné nálezy v okolí Bzeneckém), Časopis Vlasteneckého musejního spolku olomouckého IV, 81–88.
Natuniewicz-Sekuła, M. – Okulicz-Kozaryn, J. 2011: Weklice. A Cemetery of the Wielbark Culture on the Eastern Margin of Vistula Delta (Excavations 1984–2004). Monumenta Archaeologica Barbarica – Tomus XVII. Warszawa.
Navrátil, A. 2015: Česká archeologie a čtvrt století užívání detektorů kovů, Přehled výzkumů 56/1, 119–130.
Nebehay, S. 1982: KG Drösing, MG Drösing, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 21, 283–284.
Nebehay, S. – Stuppner, A. 1990a: KG Drösing, MG Drösing, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 28, 220–222.
Nebehay, S. – Stuppner, A. 1990b: KG Drösing, MG Drösing, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 28, 223–225.
Nebehay, S. – Stuppner, A. 1990c: KG Enzersfeld, OG Enzersfeld, VB Korneuburg, Fundberichte aus Österreich 28, 227.
Nebehay, S. – Stuppner, A. 1990d: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 28, 238–239.
Nebehay, S. – Stuppner, A. 1990e: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 28, 239–240.
Nebehay, S. – Stuppner, A. 1990f: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 28, 241.
Nebehay, S. – Stuppner, A. 1990g: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 28, 241–242.
Nechvátal, M. 2017: Možnosti využití příručního RTG-fluorescenčního spektrometru k analýze hornin a roztoků. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové práce uložený na Katedře geologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.
Nemeškalová-Jiroudková, Z. 1962: Příspěvek k otázce nálezů jednotlivých římských mincí v Čechách, Numismatický sborník VII, 43–59.
Nešporová, T. – Rajtár, J. 2000: Laugaricio. Trenčín a okolie v rímskej dobe, Pamiatky a múzeá 3, 30–33.
Neubauer, D. 2011: Die kaiser- und völkerwanderungszeitliche Siedlung in Michelstetten, Niederösterreich. Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie – Band 201. Bonn.
Nickel, C. 2011: Martberg. Heiligtum und Oppidum der Treverer II. Die Fibeln vom Martberg. Altfunde, Privatsammlungen, Feldfunde, Grabungen. Berichte zur Archäologie am Mittelrhein und Mosel – Band 18. Koblenz.
Nicolay, J. A. W. 2007: Armed Batavians. Use and significance of weaponry and horse gear from non-military contexts in the Rhine delta 50 BC to AD 450. Amsterdam.
Nitzschke, W. – Schröter, E. 1989: Ein Adelsgrab der frühen römischen Kaiserzeit von Quetzdölsdorf, Kr. Bitterfeld, Jahresschrift für mitteldeutsche Vorgeschichte 72, 71–83.
Nohejlová-Prátová, E. (red.) 1955: Nálezy mincí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. I. díl. Praha.
Novosedlík, P. – Urminský, J. 1996: Nález bronzových predmetov v Dvorníkoch-Posádke, Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1994, 132.
Novotný, B. 1995: Slovom a mečom. Slovensko v dobe rímskej. Martin.
Nowak, H. 1990: KG Bad Deutsch Altenburg, MG Bad Deutsch Altenburg, VB Bruck an der Leitha, Fundberichte aus Österreich 28, 216.
Nowak, H. 1992: KG Halbturn, OG Halbturn, VB Neusiedl am See, Fundberichte aus Österreich 31, 468, 471.
Nowak, H. – Roth, H. 1994: KG Pöttsching, MG Pöttsching, VB Mattersburg, Fundberichte aus Österreich 33, 547–548, 549.
Nowak, H. – Roth, H. 1997a: KG Bruckneudorf, OG Bruckneudorf, VB Neusiedl am See, Fundberichte aus Österreich 36, 824–826.
Nowak, H. – Roth, H. 1997b: KG Parndorf, OG Parndorf, VB Neusiedl am See, Fundberichte aus Österreich 36, 832–834, 835.
Nowakowski, W. 1988: Metallglocken aus der römischen Kaiserzeit im europäischen Barbaricum, Archaeologia Polona XXVII, 69–146.
Nowakowski, W. 1996: Das Samland in der römischen Kaiserzeit und seine Verbindungen mit dem römischen Reich und der barbarischen Welt. Veröffentlichung des Vorgeschichtlichen Seminars Marburg – Sonderband 10. Marburg – Warszawa.
Nowakowski, W. 2009–10: Das „Doppelgrab" aus Płociczno bei Suwałki. Ein erster Analyseversuch, Światowit– nowa seria VIII (XLIX), fascykuł B, 101–118.
Nuber, H. U. 1972: Kanne und Griffschale. Ihr Gebrauch im täglichen Leben und die Beigabe in Gräbern der römischen Kaiserzeit, Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 53, 1–232.
Nutu, G. – Chiriac, C. 2012: Bronzuri romane inedite din Moesia Inferior, Arheologia Moldovei XXXV, 243–252.
Oldenstein, J. 1976: Zur Ausrüstung römischer Auxiliareinheiten. Studien zu Beschlägen und Zierat an der Ausrüstung der römischen Auxiliareinheiten des obergermanisch-raetischen Limesgebietes aus dem zweiten und dritten Jahrhundert n. Chr., Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 57, 49–284.
Olędzki, M. 1992: Die Fibeln vom Typ Almgren 43 als Zeugnisse für die Anwesenheit eingewanderter Viktovalen im mittleren Donauraum, Praehistorische Zeitschrift 67, 90–111.

Olędzki, M. 1995: Typologie, Chronologie und Verbreitung der ostgermanischen Varianten der Rollenkappenfibeln, Praehistorische Zeitschrift 70, 228–247.

Olędzki, M. 1998: Rollenkappenfibeln der östlichen Hauptserie Almgren 37–41 und die Varianten Fig. 42–43. In: M. Aufleger – P. Woidt – M. Goßler (Red.), 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 Kleinmachnow, Land Brandenburg. Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 67–84.

Ondrouch, V. 1945–46: Rímske stanice v Stupave a v Pajštúne (Dokončenie výkopu), Historica Slovaca III–IV, 1–58.

Ortisi, S. 2002: Die früh- und mittelkaiserzeitlichen Fibeln. In: S. Ortisi – P. M. Pröttel, Römische Kleinfunde aus Burghöfe 2. Frühgeschichtliche und provinzialrömische Archäologie. Materialien und Forschungen – Band 6. Rahden/Westf., 9–84.

O&P (= Oswald, F. – Pryce, T. D.) 1966: An Introduction to the Study of Terra Sigillata. London.

Osw. (= Oswald, F.) 1964: Index of figure – types on terra sigillata („Samian ware"). London.

Ottományi, K. 1997–98: Late Roman pottery in the Dunabogdány camp, Antaeus 24, 333–373.

Ottományi, K. 2012: Késő római sírcsoportok a Pátyi temetőben. Visegrád.

Págo, L. 1963: Zjišťování paliva v římském kahanu, Archeologické rozhledy XV, 72–74.

Palágyi, S. K. 1981: Die römischen Hügelgräber von Inota, Alba Regia XIX, 7–93.

Palágyi, S. K. – Nagy, L. 2002: Römerzeitliche Hügelgräber in Transdanubien (Ungarn). Budapest.

Patek, E. 1942: Verbreitung und Herkunft der römischen Fibeltypen in Pannonien. Budapest.

Pauli Jensen, X. – Nørbach, L. Ch. 2009: Illerup Ådal 13. Die Bögen, Pfeile und Äxte. Aarhus.

Pavelčík, J. 1950: Zpráva o výkopu v Drslavicích v trati „Nivky" pod Oborou ve dnech 20. 8. – 8. 9. 1950. Nepublikovaná nálezová zpráva uložená v archivu nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i.

Pavelčík, J. 1958: Pec z období římského imperia u Drslavic, Přehled výzkumů, 97.

Pecinovská, M. 2008: Provinciální spony starší doby římské v Čechách. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové práce uložený v Ústavu pro archeologii Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Pelikán, J. – Sakař, V. 1956: Zjišťování druhu paliva v římských kahanech, Archeologické rozhledy VIII, 567–575.

Pernička, R. M. 1966: Die Keramik der älteren römischen Kaiserzeit in Mähren. Spisy University J. E. Purkyně v Brně – Filosofická fakulta 112. Brno.

Pernička, R. M. 1968: Nově objevená hrnčířská dílna z doby římské v Chrlicích, Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity E 13, 117–138.

Pernička, R. M. 1972: K otázkám zpracování nálezů z doby římské a ke klasifikaci kolečkované ornamentace, Časopis Moravského muzea – vědy společenské LVII, 83–103.

Pernička, R. M. 1980: Výzkum archeologické lokality mezi Hlukem a Dolním Němčí v letech 1972–1979, Slovácko XXII, 41–59.

Peška, J. – Šrámek, F. 2004: Krátkodobý polní tábor z doby římské v Olomouci-Neředíně. In: Ročenka 2003. Archeologické centrum Olomouc, příspěvková organizace. Olomouc, 127–136.

Peškař, I. 1964: Morava v 1. a 2. století n. l. I–III. Nepublikovaný rukopis kandidátské disertační práce uložený v Archeologickém ústavu AV ČR, Brno, v. v. i.

Peškař, I. 1972a: Fibeln aus der römischen Kaiserzeit in Mähren. Praha.

Peškař, I. 1972b: K nálezům žárových hrobů z doby římské v hodonínském okresu, Časopis Moravského muzea – vědy společenské LVII, 105–114.

Peškař, I. 1974: Sídlištní nálezy z doby římské v katastru obce Horní Němčí (okr. Uherské Hradiště), Přehled výzkumů za rok 1973, 52–53.

Peškař, I. 1988: Hrnčířské pece z doby římské na Moravě, Památky archeologické LXXIX, 106–169.

Peškař, I. – Ludikovský, K. 1978: Žárové pohřebiště z doby římské ve Velkých Hostěrádkách (o. Břeclav). Studie Archeologického ústavu Československé akademie věd v Brně VI/1. Praha.

Petković, S. 2010: Rimske fibule u Srbiji od I do V veka n.e. Beograd.

Petrovszsky, R. 1993: Studien zu römischen Bronzegefäßen mit Meisterstempeln. Kölner Studien zur Archäologie der römischen Provinzen – Band 1. Buch am Erlbach.

Petru, S. 1972: Emonske nekropole (odkrite med leti 1635–1960). Ljubljana.

Petru, S. – Petru, P. 1978: Neviodunum (Drnovo pri Krškem). Katalog najdb. Ljubljana.

Petznek, B. 1999: Römerzeitliche Gebrauchskeramik aus Carnuntum. Ausgrabungen des Bundesdenkmalamtes 1971 und 1972, Carnuntum Jahrbuch 1999, 193–319.

Pfahl, S. F. – Reuter, M. 1996: Waffen auf römischen Einzelsiedlungen rechts des Rheins. Ein Beitrag zum Verhältnis von Militär und Zivilbevölkerung im Limeshinterland, Germania 74, 119–167.

Pfeiffer-Frohnert, U. 1998: „Mit Augen am Fuß und mit Wulst statt Scheibe". Verbreitung und Zeitstellung der preußischen Nebenserie A 57–61 und ihrer Varianten. In: M. Aufleger – P. Woidt – M. Goßler (Red.), 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 Kleinmachnow, Land Brandenburg. Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 125–134.

Philippe, J. 2000: Les fibules de Seine-et-Marne du 1er siècle av. J.-C. au 5e siècle ap. J.-C. Nemours/Dammarie-lès-Lys.

Pick, B. 1898: Die antiken Münzen Nord-Griechenlands I. Die antiken Münzen von Dacien und Moesien. Band 1. Berlin.

Píč, J. L. 1903: Starožitnosti země České. Díl II. Čechy na úsvitě dějin. Svazek 2. Hradiště u Stradonic jako historické Marobudum. Praha.

Píč, J. L. 1905: Starožitnosti země české. Díl II. Čechy na úsvitě dějin. Svazek 3. Žárové hroby v Čechách a příchod Čechů. Praha.

Pieta, K. 1977: Zu Besiedlungsproblemen in der Slowakei an der Wende der Zeitrechnung. In: B. Chropovský (Hrsg.), Symposium Ausklang der Latène-Zivilisation und Anfänge der germanischen Besiedlung im mittleren Donaugebiet. Bratislava, 283–296.

Pieta, K. 1982: Die Púchov-Kultur. Studia Archaeologica Slovaca I. Nitra.

Pieta, K. 1993: Osídlenie z doby rímskej a sťahovania národov v Nitre. In: Nitra. Príspevky k najstarším dejinám mesta. Nitra, 74–93.

Pieta, K. 1994: Mittel- und Nordslowakei zur Zeit der Markomannenkriege. In: H. Friesinger – J. Tejral – A. Stuppner (Hrsg.), Markomannenkriege – Ursachen und Wirkungen. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 1. Brno, 253–262.

Pieta, K. 1997: Die frühen norisch-pannonischen Handelsbeziehungen mit dem nördlichen Mitteldonaugebiet. In: J. Čižmářová – Z. Měchurová (eds.), Peregrinatio Gothica. Supplementum ad Acta Musei Moraviae – Scientiae sociales LXXXII. Brno, 45–61.

Pieta, K. 1999: Anfänge der Völkerwanderungszeit in der Slowakei (Fragestellungen der zeitgenössischen Forschung). In: J. Tejral – Ch. Pilet – M. Kazanski (Hrsg.), L' Occident romain et l' Europe au début de l'époque des Grandes Migrations. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 13. Brno, 171–189.

Pieta, K. 2002a: Neues zum Grab von Čáčov, Westslowakei. In: K. Kuzmová – K. Pieta – J. Rajtár (Hrsg.), Zwischen Rom und dem Barbaricum. Festschrift für Titus Kolník zum 70. Geburtstag. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus V. Nitra, 343–354.

Pieta, K. 2002b: Kováčstvo v dobe rímskej a v dobe sťahovania národov na Slovensku, Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 35, 61–76.

Pieta, K. 2008a: Keltské osídlenie Slovenska. Mladšia doba laténska. Archaeologica Slovaca Monographiae. Studia – Tomus XI. Nitra.

Pieta, K. 2008b: Höhensiedlungen der Völkerwanderungszeit im nördlichen Karpatenbecken. In: H. Steuer – V. Bierbrauer (Hrsg.), Höhensiedlungen zwischen Antike und Mittelalter von den Ardennen bis zur Adria. Berlin – New York, 457–480.

Pieta, K. 2011: Nálezy z hradiska Zobor v Nitre, Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 2008, 202–204.

Pieta, K. – Plachá, V. 1989: Getreide- und Brotfunde aus der Völkerwanderungszeit in Devín, Slovenská archeológia XXXVII, 69–88.

Pieta, K. – Plachá, V. 1999: Die ersten Römer im nördlichen Mitteldonauraum im Lichte neuen Grabungen in Devín. In: T. Fischer – G. Precht – J. Tejral (Hrsg.), Germanen beiderseits des spätantiken Limes. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 14. Brno – Köln, 179–205.

Pieta, K. – Ruttkay, M. 1997: Germanische Siedlung aus dem 4. und 5. Jh. in Nitra-Párovské Háje und Probleme der Siedlungskontinuität. In: J. Tejral – H. Friesinger – M. Kazanski (hrsg.), Neue Beiträge zur Erforschung der Spätantike im mittleren Donauraum. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 8. Brno, 145–163.

Pietruk, F. 2005: Les Fibules romaines des Musées de Metz. Metz.

Pietrzak, M. 1997: Pruszcz Gdański. Fundstelle 10. Ein Gräberfeld der Oksywie- und Wielbark-Kultur in Ostpommern. Monumenta Archaeologica Barbarica – Tomus IV. Kraków.

Pirling, R. – Siepen, M. 2006: Die Funde aus den römischen Gräbern von Krefeld-Gellep. Stuttgart.

Plachá, V. – Pieta, K. 1986: Römerzeitliche Besiedlung von Bratislava-Devín, Archeologické rozhledy XXXVIII, 339–357, 457–458.

Pleinerová, I. 1995: Opočno. Ein Brandgräberfeld der jüngeren und späten Kaiserzeit in Nordwestböhmen. Kraków.

Póczy, K. Sz. 1956: Die Töpferwerkstätten von Aquincum, Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae VII, 73–138.

Pohanka, R. 1986: Die eisernen Agrargeräte der römischen Kaiserzeit in Österreich. Studien zur römischen Agrartechnologie in Rätien, Noricum und Pannonien. British Archaeological Reports – International Series 298. Oxford.

Pochitonov, E. 1955: Nálezy antických mincí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. In: E. Nohejlová-Prátová (red.), Nálezy mincí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. I. díl. Praha, 85–308.

Pollak, M. 1980: Die germanischen Bodenfunde des 1.–4. Jahrhunderts n. Chr. im nördlichen Niederösterreich. Denkschriftten der Österreichischen Akademie der Wissenschaften – Philosophisch-Historische Klasse 147. Wien.

Pollak, M. 1997: Die germanische Drehscheibenkeramik vom Oberleiserberg. In: J. Tejral – H. Friesinger – M. Kazanski (hrsg.), Neue Beiträge zur Erforschung der Spätantike im mittleren Donauraum. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 8. Brno, 165–170.

Preisl, H. – Ployer, R. – Schmitsberger, O. 2013: KG Waidendorf, MG Dürnkrut, Fundberichte aus Österreich 52, 280, 281–283.

Preßmair, G. 2013: Von der Fibel bis zur Pfeilspitze – Das Metallspektrum einer kaiserzeitlichen Siedlung bei Seebarn. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové práce uložený v Institutu für Ur- und Frühgeschichte der Universität Wien.

Prohászka, P. 2006: Das vandalische Königsgrab von Osztrópataka (Ostrovany, SK). Budapest.

Pröttel, P. M. 1988: Zur Chronologie der Zwiebelknopffibeln, Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums Mainz 35, 347–372.

Przychodni, A. 2010: Zur Frage der Verbreitung von Terra Sigillata auf dem Gebiet des heutigen Polens, Acta Archaeologica Carpathica 45, 67–177.

Puhm, A. 1997: Römerzeitliche Fibeln vom Frauenberg bei Leibnitz aus den Grabungen der Jahre 1991–1995. In: G. Erath – M. Lehner – G. Schwarz (Hrsg.), Komos. Festschrift für Thuri Lorenz zum 65. Geburtstag. Wien, 221–231.

Quast, D. 2015: Zwiebelknopffibeln im Barbaricum nördlich der mittleren und unteren Donau. In: T. Vida (ed.), Romania Gothica II. The Frontier World, Romans, Barbarians and Military Culture. Proceedings of the International Conference at the Eötvös Loránd University, Budapest, 1–2 October 2010. Budapest, 305–328.

Radbauer, S. 2013: The Roman terra sigillata production of Westerndorf (South Bavaria, Germany): history, location and technology. In: M. Fulford – E. Durham (edd.): Seeing Red. New economic and social perspectives on Terra Sigillata. Bulletin of the Institute of Classical Studies – Supplement 102. London, 151–164.

Raddatz, K. 1958: Zu den „magischen" Schwertanhängern des Thorsberger Moorfundes, Offa 18, 81–84.

Raddatz, K. 1963: Pfeilspitzen aus dem Moorfund von Nydam, Offa 20, 49–56.

Radman-Livaja, I. 2004: Militaria Sisciensia – Nalazi rimske vojne opreme iz Siska u fundusu Arheološkoga muzeja u Zagrebu. Zagreb.

Radman-Livaja, I. 2008: Roman belt-fittings from Burgenae, Journal of Roman military equipment studies 16, 295–308.

Radnóti, A. 1938: Die römischen Bronzegefässe von Pannonien. Budapest.

Radyush, O. 2013: The second and third Century knob Spurs (Knopfsporen) in the middle and upper Dnieper area. In: I. Chrapunov – F.-A. Stylegar (eds.), Inter ambo Maria. Northern Barbarians from Scandinavia towards the Black Sea. Kristiansand – Simferopol, 317–334.

Raev, B. A. 1977: Die Bronzegefäße der römischen Kaiserzeit in Thrakien und Mösien, Bericht der Romisch-Germanischen Kommission 58, 605–642.

Rajtár, J. 1992: Das Holz-Erde-Lager aus der Zeit der Markomannenkriege in Iža. In: K. Godłowski – R. Madyda-Legutko (red.), Probleme der relativen und absoluten Chronologie ab Latènezeit bis zum Frühmittelalter. Kraków, 149–170.

Rajtár, J. 1994: Waffen und Ausrüstungsteile aus dem Holz-Erde-Lager von Iža, Journal of Roman military equipment studies 5, 83–95.

Rajtár, J. 2002a: Zur Verbreitung der Fibeln Almgren 43 im Mitteldonaugebiet. In: K. Kuzmová – K. Pieta – J. Rajtár (Hrsg.), Zwischen Rom und dem Barbaricum. Festschrift für T. Kolník zum 70. Geburtstag. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus V. Nitra, 355–364.

Rajtár, J. 2002b: Sklené náramky z rímskeho kastela v Iži. In: D. Staššíková-Štukovská (zost.), História skla 2001. Zborník príspevkov z 1. kolokvia o historickom skle z územia Slovenska, Nitra 6. 6. 2001. Nitra, 31–38.

Rajtár, J. 2004: Záchranný výskum v Hurbanove, Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 2003, 145–150.

Rajtár, J. 2013: Das Gold bei den Quaden. In: O. Heinrich-Tamáska – N. Krohn – S. Ristow (Hrsg.), Macht des Goldes, Gold der Macht. Herrschafts- und Jenseitsrepräsentation zwischen Antike und Frühmittelalter im mittleren Donauraum. Weinstadt, 125–150.

Rajtár, J. 2015: Germánske nálezy z rímskeho drevozemného tábora v Iži, Zborník Slovenského národného múzea CIX – Archeológia 25, 379–399.

Rajtár, J. – Kolníková, E. – Kuzmová, K. 2017: K osídleniu Chotína v dobe rímskej. In: N. Beljak Pažinová – Z. Borzová (red.), Sedem decénií Petra Romsauera. Studia Historica Nitriensia 21. Supplementum – mimoriadne číslo časopisu venované životnému jubileu prof. Petra Romsauera. Nitra, 173–193.

Rausch, A. 1988: KG Zehnbach, MG Purgstall an der Erlauf, VB Scheibbs, Fundberichte aus Österreich 27, 316.
Rausch, A. 1990a: KG Purgstall, MG Purgstall an der Erlauf, VB Scheibbs, Fundberichte aus Österreich 29, 247.
Rausch, A. 1990b: KG Purgstall, MG Purgstall an der Erlauf, VB Scheibbs, Fundberichte aus Österreich 29, 247.
Rausch, A. 1993: KG Purgstall, MG Purgstall an der Erlauf, VB Scheibbs, Fundberichte aus Österreich 32, 753–756.
Redžić, S. 2007: Nalazi rimskih fibula na nekropolama Viminacijuma. Beograd.
Redžić, S. T. 2013: Rimske pojasne garniture na tlu Srbije od I do IV veka. Nepublikovaná doktorská disertační práce uložená na Filozofskim fakultetu Univerziteta u Beogradu. Beograd.
Rey-Vodoz, V. 1998: Les fibules. In: Vitudurum 8. Beiträge zum römischen Oberwinterthur. Ausgrabungen im Unteren Bühl. Zürich/Egg, 11–62.
RIC 1 (=Mattingly, H. – Sydenham, E. A.) 1923: The Roman Imperial Coinage. Vol. I: Augustus to Vittellius. London.
RIC 2 (=Mattingly, H. – Sydenham, E. A.) 1926: The Roman Imperial Coinage. Vol. II: Vespasian to Hadrian. London.
RIC 2/1 (=Carradice, I. A. – Buttrey, T. V.) 2007: The Roman Imperial Coinage. Vol II, Part 1: Vespasian to Domitian. London.
RIC 3 (=Mattingly, H. – Sydenham, E. A.) 1930: The Roman Imperial Coinage. Vol. III: Antoninus Pius to Commodus. London.
RIC 4/1 (= Mattingly, H. – Sydenham, E. A.) 1936: The Roman Imperial Coinage. Vol. IV, Part 1: Pertinax to Geta. London.
RIC 4/2 (= Mattingly, H. – Sydenham, E. A. – Sutherland, C. H. V.) 1938: The Roman Imperial Coinage. Vol. IV, Part 2: Macrinus to Pupienus. London.
RIC 4/3 (= Mattingly, H. – Sydenham, E. A.) 1949: The Roman Imperial Coinage. Vol. IV, Part 3: Gordian III to Uranius Antoninus. London.
RIC 5/1 (= Webb, P. H.) 1927: The Roman Imperial Coinage. Vol. V, Part 1: Valerian to Florian. London.
RIC 5/2 (= Webb, P. H.) 1933: The Roman Imperial Coinage. Vol. V, Part 2: Probus to Amandus. London.
RIC 7 (= Bruun, P. M.) 1966: The Roman Imperial Coinage. Vol. VII: Constantine and Licinius. London.
RIC 8 (=Kent, J. P. C.) 1981: The Roman Imperial Coinage. Vol. VIII: The Family of Constantine I. London.
RIC 9 (= Pearce, J. W. E. – Carson, R. A. G. – Sutherland, C. H. V. – Mattingly, H.) 1951: The Roman Imperial Coinage. Vol. IX: Valentinian I to Theodosius I. London.
Rieckhoff, S. 1975: Münzen und Fibeln aus dem Vicus des Kastells Hüfingen (Schwarzwald-Baar-Kreis), Saalburg Jahrbuch XXXII, 5–104.
Rieckhoff-Pauli, S. 1977: Die Fibeln aus dem römischen Vicus von Sulz am Neckar, Saalburg Jahrbuch XXXIV, 5–28.
Ri-Fi (= Ricken, H. – Fischer, Ch.) 1963: Die Bilderschüsseln der römischen Töpfer von Rheinzabern. Textband mit Typenbildern zu Katalog VI. Bonn.
Riha, E. 1979: Die römischen Fibeln aus Augst und Kaiseraugst. Forschungen in Augst – Band 3. Augst.
Riha, E. 1986: Römisches Toilettgerät und medizinische Instrumente aus Augst und Kaiseraugst. Forschungen in Augst – Band 6. Augst.
Riha, E. 1990: Der römische Schmuck aus Augst und Kaiseraugst. Forschungen in Augst – Band 10. Augst.
Riha, E. 1994: Die römischen Fibeln aus Augst und Kaiseraugst. Die Neufunde seit 1975. Forschungen in Augst – Band 18. Augst.
Riha, E. 2001: Kästchen, Truhen, Tische – Möbelteile aus Augusta Raurica. Forschungen in Augst – Band 31. Augst.
von Richthofen, J. 2000: Fibelgebrauch – gebrauchte Fibeln. Studien an Fibeln der älteren Römischen Kaiserzeit. Archäologische Berichte – Band 13. Bonn.
van der Roest, J. 1988: Die römischen Fibeln von ‚De Horden'. Fibeln aus einer Zivilsiedlung am niedergermanischen Limes, ROB. Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek 38, 142–202.
Rogers (=Rogers, G. B.) 1974: Poteries sigilées de la Gaule centrale. I. Les motifs non figurés. Gallia – Supplément XXVIII. Paris.
Roman, E. 1998: Ostrogi krzeslowate z terenu ziem polskich. In: J. Ilkjær – A. Kokowski (red.), 20 lat archeologii w Masłomęczu. Tom I. Weterani. Lublin, 165–188.
Rožnovský, D. 2015: Hevlín (okr. Znojmo), Přehled výzkumů 56/1, 211–212.
RRC (= Crawford, M. H.) 1974: Roman Republican Coinage I–II. Cambridge.
RSC IV (=Seaby, H. A. 1971): Roman Silver Coins. Vol. IV: Gordian III. to Postumus. London.
Ruprechtsberger, E. M. 1980: Terra Sigillata aus dem Ennser Museum II (Kerbschnitt- und Barbotinesigillata. Unverzierte Sigillata. Töpferstempel und Ritzinschriften). Beiträge zur Landeskunde von Oberösterreich – Historische Reihe 1/7. Linz.
Ruttkayová, J. 2009: Pohrebisko vo Veľkom Cetíne a Ponitrie v kontexte nálezov przeworskej a wielbarskej kultúry. In: M. Karwowski – E. Droberjar (eds.), Archeologia Barbarzyńców 2008: powiązania i kontakty w świecie barbarzyńskim. Collectio Archaeologica Resoviensis – Tomus XIII. Rzeszów, 567–577.
Ruttkayová, J. 2014: Das Gräberfeld der jüngeren römischen Kaiserzeit von Veľký Cetín. In: B. Komoróczy (ed.), Sociální diferenciace barbarských komunit ve světle nových hrobových, sídlištních a sběrových nálezů (Archeologie barbarů 2011). Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 44. Brno, 149–156.
Ruttkayová, J. – Ruttkay, M. 2015: Horné Požitavie. Svedectvo archeológie. Nitra.
Rütti, B. 1991: Die römischen Gläser aus Augst und Kaiseraugst I–II. Forschungen in Augst – Band 13. Augst.
Rybářová, K. 2012a: Radslavice (okr. Vyškov), Přehled výzkumů 53/1, 186–187.
Rybářová, K. 2012b: Vyškov (okr. Vyškov), Přehled výzkumů 53/1, 188.
Rybová, A. 1970: Das Brandgräberfeld der jüngeren römischen Kaiserzeit von Pňov. Archeologické studijní materiály 9. Praha.
Rybová, A. 1974: Další nálezy z počátku doby římské ve východních Čechách, Archeologické rozhledy XXVI, 481–503.
Rybová, A. 1979: Plotiště nad Labem. Eine Nekropole aus dem 2.–5. Jahrhundert u. Z., I. Teil, Památky archeologické LXX, 353–489.
Saggau, H. E. 1981: Bordesholm. Der Urnenfriedhof am Brautberg bei Bordesholm 2. Katalog, Tafeln und Plan des Gräberfeldes. Urnenfriedhöfe Schleswig-Holsteins – Band 7. Offa-Bücher – Band 48. Neumünster.
Scott, I. R. 1980: Spearheads of the British Limes. In: W. S. Hanson – J. L. F. Keppie (edd.), Roman Frontier Studies 1979: Papers Presented to the 12th International Congress of Roman Frontier Studies. Part I. British Archaeological Reports – International Studies 71. Oxford, 333–343.
Sear (=Sear, D. R. 1970): Roman Coins and their Values. London.
Sedláček, R. – Halama, J. – Jílek, J. 2008: Nové germánské sídliště s nálezem terry sigillaty v Mikulovicích, okr. Pardubice. In: E. Droberjar – B. Komoróczy – D. Vachůtová (edd.), Barbarská sídliště. Chronologické, ekonomické a historické aspekty jejich vývoje ve světle nových archeologických výzkumů (Archeologie barbarů 2007). Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 37. Brno, 161–176.
Sedláček, R. – Kašpárek, F. – Jílek, J. 2010: Sídlištní nálezy z doby římské z Mikulovic, okr. Pardubice (stav k roku 2008). In: J. Beljak – G. Březinová – V. Varsik (eds.), Archeológia barbarov 2009. Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomické štruktúry od neskorej doby laténskej po včasný stredovek. Archaeologica

Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus X. Nitra, 371–418.
Sedlmayer, H. 1995: Die römischen Fibeln von Wels. Quellen und Darstellungen zur Geschichte von Wels 4. Wels.
Sedlmayer, H. 1999: Die römischen Bronzegefäße in Noricum. Monographies instrumentum 10. Montagnac.
Sedlmayer, H. 2001: Eine Germanin in der Civitas Boiorum. Zu einer älterkaiserzeitlichen Bestattung mit reichhaltigem Bronzegefässinventar aus Reisenberg in Niederösterreich, Archäologisches Korrespondenzblatt 31, 243–252.
Sedlmayer, H. 2006: Tracht und Schmuck. In: S. Groh – H. Sedlmayer (Hrsg.), Forschungen im Vicus Ost von Mautern-Favianis. Die Grabungen 1997–1999. Textband. Der römische Limes in Österreich 44/1. Wien, 420–430.
Sedlmayer, H. 2009: Die Fibeln vom Magdalensberg. Funde der Grabungsjahre 1948–2002 und Altfunde des 19. Jahrhunderts. Kärntner Museumsschriften – Band 79. Klagenfurt am Wörthersee.
Sejbal, J. 1988: Der römische Stützpunkt bei Mušov in Südmähren und die Münzfunde, Folia numismatica 3, 3–12.
Sejbal, J. 1989: Hromadný nález římských follisů ze Svitav?, Numismatický sborník 18, 11–17.
Selke, V. 2014: Römische Funde aus Dambach am Limes (1892–2007). Materialhefte zur bayerischen Vorgeschichte. Reihe A – Band 100. Kallmünz/Opf.
Sellye, I. 1939: Császárkori emailmunkák Pannoniából. Budapest.
Seyfried, B. – Seyfried, V. 1980: Schützen am Gebirge, Gem. Schützen am Gebirge, BH Eisenstadt-Umgebung, Fundberichte aus Österreich 19, 488.
Schach-Dörges, H. 1997: „Zusammengespülte und vermengte Menschen" – Suebische Kriegerbünde werden sesshaft. In: K. Fuchs (Hrsg.), Die Alamannen. Katalog. Stuttgart, 79–102.
Schaltenbrand Obrecht, V. 2012: Stilus. Kulturhistorische, typologisch-chronologische und technologische. Untersuchungen an römischen Schreibgriffeln von Augusta Raurica und weiteren Fundorten. Forschungen in Augst – Band 45. Augst.
Schenk, Z. – Jílek, J. 2017: Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov), Přehled výzkumů 58/1, 255–256.
Schleiermacher, M. 2000: Römisches Pferdegeschirr aus den Kastellen Saalburg, Zugmantel und Feldberg, Saalburg Jahrbuch L, 167–192.
Schleiermacher, M. – Flügel, Ch. 1993: Die römischen Fibeln und Bronzegefäße von Kempten-Cambodunum. Cambodunumforschungen – Band V. Kallmünz.
Schmid, S. 2010: Die römischen Fibeln aus Wien. Monographien der Stadtarchäologie Wien – Band 6. Wien.
Schmidt, B. – Nitzschke, W. 1989: Ein Gräberfeld der Spätlatènezeit und der frührömischen Kaiserzeit bei Schkopau, Kr. Merseburg. Veröffentlichungen des Landesmuseums für Vorgeschichte in Halle – Band 42. Berlin.
Schmidts, D. 2004: Lopodvnvm IV. Die Kleinfunde aus den römischen Häusern an der Kellerei in Ladenburg (Ausgrabungen 1981–1985 und 1990). Forschungen und Berichte zur Vor- und Frühgeschichte in Baden-Württemberg – Band 91. Stuttgart.
Schránil, J. 1928: Die Vorgeschichte Böhmens und Mährens. Berlin –Leipzig.
Schulte, L. 2011: Die Fibeln mit hohem Nadelhalter (Almgren Gruppe VII). Göttinger Schriften zur Vor- und Frühgeschichte – Band 32. Neumünster.
Schultze, E. 1992: Waffenfunde der römischen Kaiserzeit aus Rockenthin in der Altmark, Jahreschrift für mitteldeutsche Vorgeschichte 75, 277–289.
Schulz, W. 1933: Das Fürstengrab von Hassleben. Berlin – Leipzig.
Schulze, M. 1977: Die spätkaiserzeitlichen Armbrustfibeln mit festen Nadelhalter. Antiquitas 19. Bonn.
Schulze-Dörrlamm, M. 1986: Gotische Amulette des 4. und 5. Jahrhunderts n. Chr., Archäologisches Korrespondenzblatt 16, 347–355.
Schuster, J. 1995: Ein Werkstattkreis der Fibelherstellung in der Altmark?, Ethnographisch-Archäologische Zeitschrift 36, 299–311.
Schuster, J. 1998: Die „klassischen" Fibeln Almgren Fig. 181. In: M. Aufleger – P. Woidt – M. Goßler (Red.), 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 Kleinmachnow, Land Brandenburg. Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 249–253.
Schuster, J. 2006a: O późnych zapinkach kapturkowych (A II 41), Wiadomości Archeologiczne LVIII, 101–120.
Schuster, J. 2006b: Die Buntmetallfunde der Grabung Feddersen Wierde. Chronologie – Chorologie – Technologie. Probleme der Küstenforschung im südlichen Nordseegebiet – Band 30. Oldenbug.
Schuster, J. 2014: Złoty wiek – Czarnówko w okresie wpływów rzymskich i w okresie wędrówek ludów. In: J. Andrzejowski (red.): Okruch złota w popiele ogniska... Starożytne nekropole w Czarnówku i ich tajemnice. Ļebork – Warszawa, 53–90.
Schuster, J. 2017: Fibeln vom Typ Dybäck/Independenţa als Beispiel weitreichender Kontakte zwischen Nord- und Südosteuropa an der Schwelle zur Völkerwanderungszeit. In: Z. Měřínský – H. Sedláčková (red.), Na hranicích impéria. Jaroslavu Tejralovi k 80. narozeninám. Brno, 371–380.
Schücker, N. 2016: Auf der anderen Seite: Reliefsigillaten im europäischen Barbaricum. In: H.-U. Voß – N. Müller-Scheeßel (eds.), Archäologie zwischen Römern und Barbaren. Internationales Kolloquium Frankfurt am Main, 19.–22. März 2009. Kolloquien zur Vor- und Frühgeschichte – Band 22. Bonn. 49–92.
Silvén, U. 1961: Provinsialromerska emaljspännen, TOR VII, 67–122.
Simpson, G. 2000: Roman Weapons, Tools, Bronze Equipment and Brooches from Neuss – Novaesium Excavations 1955–1972. British Archaeological Reports – International Series 862. Oxford.
Skorupka, T. 2001: Cmentarzysko birytualne ludności kultury wielbarskiej (od połowy I w. n. e. do początku III w. n. e.). Archeologiczne badania ratownicze wzdłuż trasy gazociągu tranzytowego. Tom II. Wielkopolska. Poznań.
Skorupka, T. 2004: Biżuteria Gotów. Ozdoby i części stroju. Katalog wystawy. Poznań.
Snape, M. E. 1993: Roman Brooches from North Britain. A classification and a catalogue of brooches from sites on the Stanegate. British Archaeological Reports – British Series 235. Oxford.
Snášil, R. 1972: Sídlištní objekty z pozdní doby římské u Buchlovic (okr. Uherské Hradiště), Přehled výzkumů za rok 1971, 81–83.
SNG Cop 18 (= Sylloge Nummorum Graecorum) 1944: Deutschland. The Royal Collection of Coins and Medals, Danish National Museum. Part 18: Bosporus–Bithynia. Copenhagen.
Sobolová, T. 2009: Mladší doba římská v Jevišovické pahorkatině. Sídliště v Mohelně, okr. Třebíč. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové práce uložený v Ústavu pro archeologii Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.
Stawiarska, T. 1985: Paciorki szklane z obszaru Polski północnej w okresie wpływów rzymskich. Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź.
Steinklauber, U. 2002: Das spätantike Gräberfeld auf dem Frauenberg bei Leibnitz, Steiermark. Fundberichte aus Österreich – Materialheft A 10. Wien.
Stloukal, M. 1999: Antropologie. Příručka pro studium kostry. Praha.
Stoi, G. 1980: Ein bronzener Jochaufsatz der römischen Kaiserzeit von Römhild, Kr. Meiningen, Ausgrabungen und Funde 25, 263–268.
Strobin, J. 2000: Modelowanie w kształtownikach: Uwagi na temat technik kucia w metaloplastyce kultury wielbarskiej, Światowit – nova seria II (XLIII), fascykuł B, 231–252.

Stundner, J. 2006: Ausgewählte Fibeln des 1. und 2. Jahrhunderts aus Aelium Cetium und seinem Umland. Eine Bestandsaufnahme, Römisches Österreich 29, 135–170.

Stupperich, R. 1991: Frühkaiserzeitliche figürliche Bronzen im nordwestlichen Germanien. In: R. Aßkamp – S. Berke (Hrsg.), Die römische Okkupation nördlich der Alpen zur Zeit des Augustus. Kolloquium Bergkamen 1989. Vorträge. Bodenaltertümer Westfalens – Band 26. Münster, 167–184.

Stuppner, A. 1983a: KG Drösing, MG Drösing, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 22, 284–286.

Stuppner, A. 1983b: KG Ringelsdorf, OG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 22, 302.

Stuppner, A. 1983c: KG Ringelsdorf, OG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 22, 302–303.

Stuppner, A. 1984a: KG Ringelsdorf, OG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 23, 300–301.

Stuppner, A. 1984b: KG Ringelsdorf, OG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 23, 302.

Stuppner, A. 1985–86: KG Ringelsdorf, OG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 24–25, 299–300.

Stuppner, A. 1989a: KG Drösing, MG Drösing, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 28, 226.

Stuppner, A. 1989b: KG Drösing, MG Drösing, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 28, 227.

Stuppner, A. 1989c: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 28, 242.

Stuppner, A. 1990a: KG Bernhardsthal, MG Bernhardsthal, VB Mistelbach, Fundberichte aus Österreich 29, 236.

Stuppner, A. 1990b: KG Drösing, MG Drösing, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 29, 237–238.

Stuppner, A. 1990c: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 29, 247–248.

Stuppner, A. 1990d: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 29, 248–249.

Stuppner, A. 1990e: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 29, 249.

Stuppner, A. 1990f: KG Drösing, MG Drösing, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 29, 261.

Stuppner, A. 1991a: KG Drösing, MG Drösing, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 30, 283.

Stuppner, A. 1991b: KG Enzersfeld, OG Enzersfeld, VB Korneuburg, Fundberichte aus Österreich 30, 283–284.

Stuppner, A. 1991c: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 30, 305–306.

Stuppner, A. 1991d: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 30, 306–307.

Stuppner, A. 1992: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 31, 501–502.

Stuppner, A. 1994a: Zu den Auswirkungen der Markomannenkriege im niederösterreichischen Limesvorland. In: H. Friesinger – J. Tejral – A. Stuppner (Hrsg.), Markomannenkriege – Ursachen und Wirkungen. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 1. Brno, 285–298.

Stuppner, A. 1994b: Terra Sigillata im nördlichen Niederösterreich, Münstersche Beiträge zur antiken Handelsgeschichte 13, 70–94.

Stuppner, A. 1997: Römische Keramik im nördlichen Niederösterreich anhand ausgewählter Fundplätze I–II. Nepublikovaný rukopis disertační práce uložený na Geistenwissenschaftliche Fakultät der Universität Wien.

Stuppner, A. 2002: Der Oberleiserberg bei Ernstbrunn, NÖ, in der frühen Merowingerzeit. In: J. Tejral (hrsg.), Probleme der frühen Merowingerzeit im Mitteldonauraum. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 19. Brno, 297–311.

Stuppner, A. 2009: Das norisch-pannonische Limesvorland im nördlichen Niederösterreich zur Zeit des Marbodreiches – Zum Forschungsstand. In: V. Salač – J. Bemmann (Hrsg.), Mitteleuropa zur Zeit Marbods. Praha – Bonn, 203–216.

Svoboda, B. 1939–46: Destičkovité spony mladší doby císařství římského. (K dějinám styků našich zemí s antickým světem), Památky archeologické XXXXII, 40–70.

Svoboda, B. 1948: Čechy a římské Impérium. Sborník Národního musea v Praze. Svazek II-A – Historický. Praha.

Svoboda, B. 1965: Čechy v době stěhování národů. Monumenta Archaeologica – Tomus XIII. Praha.

Sydenham, E. A. 1952: The Coinage of the Roman Republic. London.

Szabó, K. 1990: Római kori bronzedények a Veszprémi Laczkó Dezso múzeumban, Veszprémi Történelmi Tár II, 19–67.

Szőnyi, E. T. 1973: Zur Verbreitung und Herstellung der sog. rätischen Keramik in Pannonien, Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae XXV, 87–108.

Szydłowski, J. 1979: Die eingliedrigen Fibeln mit umgeschlagenem Fuß in Österreich im Rahmen ihres Vorkommens in Mitteleuropa, Archaeologia Austriaca 63, 21–29.

Ştefănescu, A. 2004: Bronze paterae in Roman Dacia. In: C. Muşeţeanu (ed.), The antique bronzes. Typology, chronology, authenticity. The Acta of the 16th International Congress of Antique Bronzes, organised by The Romanian National History Museum, Bucharest, May 26th–31st, 2003. Bucharest, 421–429.

Škojec, J. 1998: Archäologische Fundstätten und Funde im „Hinterland" des Burgwalls von Mikulčice II (Katastralgebiete Dubňany, Mutěnice, Ratíškovice, Rohatec, Vacenovice). In: L. Poláček (Hrsg.), Studien zum Burgwall von Mikulčice – Band 3. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 11. Brno, 393–456.

Škojec, J. 2000: Archäologische Fundstätten und Funde im „Hinterland" des Burgwalls von Mikulčice IV (Katastralgebiete Čejkovice, Dolní Bojanovice, Josefov, Nový Poddvorov, Petrov, Prušánky, Starý Poddvorov, Strážnice, Sudoměřice, Vnorovy). In: L. Poláček (Hrsg.), Studien zum Burgwall von Mikulčice – Band 4. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 18. Brno, 405–495.

Škojec, J. 2005: Archäologische Fundstätten und Funde im „Hinterland" des Burgwalls von Mikulčice VIII (Ergänzungen zu Katastralgebieten Čejkovice, Dolní Bojanovice, Dubňany, Hodonín, Josefov, Lužice, Mikulčice, Moravská Nová Ves, Moravský Písek, Mutěnice, Petrov, Ratíškovice, Rohatec, Strážnice, Vacenovice, Vnorovy, Vracov). In: L. Poláček (Hrsg.), Studien zum Burgwall von Mikulčice – Band 6. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 23. Brno, 289–344.

Škojec, J. – Janál, J. 2003: Čejč (okr. Hodonín), Přehled výzkumů 44, 243.

Šlajsna, J. 2005: Luk v době římské v oblasti středního Podunají. Nepublikovaný rukopis magisterské diplomové práce uložený v Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Šmalcelj, M. 1966: Antičke metalne svjetiljke iz Vinkovaca, Opuscula archaeologica VI, 39–48.

Šmerda, J. 2007a: Hrubá Vrbka (okr. Hodonín), Přehled výzkumů 48, 397.

Šmerda, J. 2007b: Lipov (okr. Hodonín), Přehled výzkumů 48, 398.

Štolcová, T. – Kolník, T. 2010: Tkáčske dielne z neskorej doby rímskej v Číferi-Páci. In: J. Beljak – G. Březinová – V. Varsik (eds.), Archeológia barbarov 2009. Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomické štruktúry od neskorej doby laténskej po včasný stredovek. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus X. Nitra, 467–487.

Tarbell, F. B. 1909: Catalogue of bronzes, etc., in field Museum of Natural History. Reproduced from Originals in the National Mu-

seum of Naples. Field Museum of Natural History. Publication 130. Anthropological series VII/3. Chicago.

Tejral, J. 1961: Žárové hroby starší doby římské ze Žarošic, Pravěk východní Moravy II, 110–120.

Tejral, J. 1968: K otázce postavení Moravy v době kolem přelomu letopočtu, Památky archeologické LIX, 488–518.

Tejral, J. 1969: Zur Chronologie der älteren römischen Kaiserzeit im Lichte mährischer und westslowakischer Bodenfunde, Musaica XX, 27–60.

Tejral, J. 1970a: Počátky doby římské na Moravě z hlediska hrobových nálezů, Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 18, 107–192.

Tejral, J. 1970b: K interpretaci severovýchodních prvků v hmotné kultuře moravské oblasti na sklonku starší doby římské, Památky archeologické LXI, 184–215.

Tejral, J. 1971: Příspěvek k datování moravských hrobových nálezů ze sklonku starší doby římské a počátku mladší doby římské, Slovenská archeológia XIX, 27–93.

Tejral, J. 1975: Siedlungsobjekt aus der Völkerwanderungszeit in Drslavice, (okr. Uherské Hradiště), Přehled výzkumů za rok 1974, 41–42.

Tejral, J. 1977: Die älteste Phase der germanischen Besiedlung zwischen Donau und March. In: B. Chropovský (Hrsg.), Symposium Ausklang der Latène-Zivilisation und Anfänge der germanischen Besiedlung im mittleren Donaugebiet. Bratislava, 307–342.

Tejral, J. 1982: Morava na sklonku antiky. Monumenta Archaeologica – Tomus XIX. Praha.

Tejral, J. 1985a: Naše země a římské Podunají na počátku doby stěhování národů, Památky archeologické LXXVI, 308–397.

Tejral, J. 1985b: Spätrömische und völkerwanderungszeitliche Drehscheibenkeramik in Mähren, Archaeologia Austriaca 69, 105–145.

Tejral, J. 1986: Fremde Einflüsse und kulturelle Veränderungen nördlich der mittleren Donau zu Beginn der Völkerwanderungszeit. In: J. Kmieciński (ed.), Peregrinatio Gothica 1. Archaeologia Baltica VII. Łódź, 175–238.

Tejral, J. 1990: Archäologischer Beitrag zur Erkenntnis der völkerwanderungszeitlichen Ethnostrukturen nördlich der mittleren Donau. In: H. Friesinger – F. Daim (Hrsg.), Typen der Ethnogenese unter besonderer Berücksichtigung der Bayern II. Wien, 9–87.

Tejral, J. 1994: Römische und germanische Militärausrüstungen der antoninischen Periode im Licht norddanubischer Funde. In: C. von Carnap-Bornheim (Hrsg.), Beiträge zur römischer und barbarischer Bewaffnung in den ersten vier nachchristlichen Jahrhunderten. Lublin – Marburg, 27–60.

Tejral, J. 1998: Die Grundprobleme der kaiserzeitlichen Fibelforschung im norddanubischen Raum. In: M. Aufleger – P. Woidt – M. Goßler (Red.), 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 Kleinmachnow, Land Brandenburg. Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 387–398.

Tejral, J. 1999: Die Völkerwanderungen des 2. und 3. Jhs. und ihr Niederschlag im archäologischen Befund des Mitteldonauraumes. In: J. Tejral (Hrsg.), Das mitteleuropäische Barbaricum und die Krise des römischen Weltreiches im 3. Jahrhundert. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 12. Brno, 137–213.

Tejral, J. 2001: Die germanische Silberfibel von Mušov und ihr archäologisch-historisches Umfeld, Slovenská archeológia IL, 203–247.

Tejral, J. 2002: Die Sporen. In: J. Peška – J. Tejral, Das germanische Königsgrab von Mušov in Mähren. Monographien des Römisch-Germanischen Zentralmuseums – Band 55. Mainz, 141–188.

Tejral, J. 2006: Die germanische Giessereiwerkstatt in Pasohlávky (Bez. Břeclav). Ein Beitrag zur Frage der Fernhandels- und Kulturbeziehungen nach den Markomannenkriegen, Památky archeologické XCVII, 133–170.

Tejral, J. 2008: Ke zvláštnostem sídlištního vývoje v době římské na území severně od středního Dunaje. In: E. Droberjar – B. Komoróczy – D. Vachůtová (edd.), Barbarská sídliště. Chronologické, ekonomické a historické aspekty jejich vývoje ve světle nových archeologických výzkumů (Archeologie barbarů 2007). Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 37. Brno, 67–98.

Tejral, J. 2009: Das Gebiet nördlich der mittleren Donau zur Zeit Marbods. In: V. Salač – J. Bemmann (Hrsg.), Mitteleuropa zur Zeit Marbods. Praha – Bonn, 149–202.

Tejral, J. 2011: Einheimische und Fremde. Das norddanubische Gebiet zur Zeit der Völkerwanderung. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 33. Brno.

Tejral, J. 2015a: Some remarks on the transitional phase between Early Roman and Late Roman Periods in the region north of the Middle Danube, Přehled výzkumů 56/2, 43–101.

Tejral, J. 2015b: Die Zeit danach. Bemerkungen zum archäologischen Erscheinungsbild des norddanubischen Raumes nach den Markommanenkriegen. In: P. Henrich – Ch. Miks – J. Obmann – M. Wieland (Hrsg.), NON SOLUM ... SED ETIAM. Festschrift für Thomas Fischer zum 65. Geburtstag. Rahden/Westf., 431–448.

Tejral, J. 2017: Mähren zur Zeit der Markommanenkriege. Forschungsstand und neue Probleme, Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 61, 149–188.

Tejral, J. – Jelínková, D. 1980: Nové nálezy z doby římské v Brodě nad Dyjí, Archeologické rozhledy XXXII, 394–412.

Tempelmann-Mączyńska, M. 1985: Die Perlen der römischen Kaiserzeit und der frühen Phase der Völkerwanderungszeit im mitteleuropäischen Barbaricum. Römisch-Germanische Forschungen 43. Mainz.

Thiel, A. 2005: Das römische Jagsthausen. Kastell, Vicus und Siedelstellen des Umlandes. Materialhefte zur Archäologie in Baden-Württemberg – Heft 72. Stuttgart.

Thomas, S. 1960: Studien zu den germanischen Kämmen der römischen Kaiserzeit, Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege 8, 54–215.

Thomas, S. 1966: Die provinzionalrömischen Scheibenfibeln der römischen Kaiserzeit im freien Germanien, Berliner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte 6, 119–178.

Thomas, S. 1967: Die germanischen Scheibenfibeln der römischen Kaiserzeit im freien Germanien, Berliner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte 7, 1–187.

Thüry, G. E. 2016: Die antike Münze als Fundgegenstand. Kategorien numismatischer Funde und ihre Interpretation. Oxford.

Točík, A. 1982: Prieskum archeologických lokalít na juhozápadnom Slovensku, Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1981, 282–293.

Tomasevic-Buck, T. 1980: Ein Depotfund in Augusta Raurica. Insula 42. Augst.

Trávníčková, Š. 2007: Germánské osídlení v povodí Prušánky na základě nových nálezů. Nepublikovaný rukopis bakalářské diplomové práce uložený v Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Trefný, M. et al. (Trefný, M. – Krištuf, P. – Průchová, E. – Chroustovský, L.) 2012: Kostrový hrob z mladší doby římské ze Ctiněvsi, okr. Litoměřice. In: E. Černá – J. Kuljavceva Hlavová – M. Sýkora (eds.), Archeologické výzkumy v severozápadních Čechách v letech 2009–2010. Most, 71–84.

Trňáčková, Z. 1960: Žárové pohřebiště z pozdní doby římské v Šaraticích, Památky archeologické LI, 561–609.

Turčan, V. 2002: Ein germanisches Grubenhaus aus Trnava (Westslowakei). Ein Beitrag zur Datierung der Fibel A84. In: K.

Kuzmová – K. Pieta – J. Rajtár (Hrsg.), Zwischen Rom und dem Barbaricum. Festschrift für Titus Kolník zum 70. Geburtstag. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus V. Nitra, 387–393.

Turčan, V. 2015: Germánska keramika z antickej rezidencie v Stupave (výskum v rokoch 1987–2004), Zborník Slovenského národného múzea CIX – Archeológia 25, 413–421.

Turčan, V. 2017: Nové nálezy mečov z priestoru Bratislavskej brány, Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 61, 41–46.

Tuszyńska, M. 2005: Ulkowy. Cmentarzysko kultury wielbarskiej na Pomorzu Gdańskim. Gdańsk.

Twardo, S. 2003: Zapinki oczkowate serii pruskiej z terenu północno-wschodniego Mazowsza, Studia i Materiały Archeologiczne 11, 165–247.

Tyszler, L. 2012: Ceramika rzymska na północ od Karpat i Sudetów. Spatium Archaeologicum 4. Łódź.

Tyszler, L. 2013: Środkowogalijska miska terra sigillata z wyobrażeniem Herkulesa z grobu ciałopalnego w Górzycy, stan. 20, pow. Słubicki, Archeologia środkowego Nadodrza 9, 127–137.

Unz, Ch. – Deschler-Erb, E. 1997: Katalog der Militaria aus Vindonissa. Militärische Funde, Pferdegeschirr und Jochteile bis 1976. Brugg.

Urbánková, R. 2013: Keramika z doby římské ve Velkých Němčicích, „Černém poli", Pravěk – nová řada 21, 235–267.

Vaculíková, L. 2012: Skleněné korálky z doby římské na Moravě na základě nových nálezů z Hrubé Vrbky. Nepublikovaný rukopis bakalářské diplomové práce uložený v Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Vaday, A. 2003: Cloisonné brooches in the Sarmatian Barbaricum in the Carpathian basin, Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae LIV, 315–421.

Vachůtová, D. 2007: Sídliště z pozdní doby římské v Kostelci na Hané – Kozí Bradě. In: E. Droberjar – O. Chvojka (edd.), Archeologie barbarů 2006. Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Supplementum 3. České Budějovice, 395–432.

Vachůtová, D. 2011: Drehscheibenkeramik aus Jiříkovice und anderen Fundplätzen in Mähren. Der Forschungsstand. In: J. Bemmann – M. Hegewisch – M. Meyer – M. Schmauder (Hrsg.), Drehscheibentöpferei im Barbaricum. Technologietransfer und Professionalisierung eines Handwerks am Rande des Römischen Imperiums, Akten der Internationalen Tagung in Bonn vom 11. bis 14. Juni 2009. Bonner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichtlichen Archäologie – Band 13. 309–314.

Vachůtová, D. – Zeman, T. 2010: Výrobní objekty z nově objevené germánské osady v Hrubé Vrbce. In: J. Beljak – G. Březinová – V. Varsik (eds.), Archeológia barbarov 2009. Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomické štruktúry od neskorej doby laténskej po včasný stredovek. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus X. Nitra, 509–526.

Valentová, J. – Šumberová, R. 2007: Nález spony typu Almgren 43 na sídlišti v Chotusicích a osídlení dolního Podoubraví v době římské, Archeologické rozhledy LIX, 779–792.

Valentová, J. – Šumberová, R. 2009: Drobná bronzová plastika vodního ptáka a další importy na sídlišti starší doby římské ve Svatém Mikuláši (okr. Kutná Hora), Archeologie ve středních Čechách 13, 331–344.

van Vark, G. N. – Amesz-Voorhove, W. H. M. – Cuijpers, A. G. F. M. 1996: Sex-diagnosis of human cremated skeletal material by means of mathematical-statistical and data-analytical methods, Homo 47, 305–338.

Varsik, V. 1997: Výsledky záchranného výskumu na trase diaľnice D2 v katastri Rusoviec, Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1995, 182–185.

Varsik, V. 1999: Ländliche Besiedlung im Hinterland des Kastells Gerulata. Siedlung der autochthonen Bevölkerung in Rusovce. In: N. Gudea (ed.), Roman Frontier Studies 1997. Proceedings of the XVIIth International Congress of Roman Frontier Studies. Zalău, 629–642.

Varsik, V. 2002: Rímske mince z Bratislavy-Trnávky, Slovenská numizmatika XVI, 41–50.

Varsik, V. 2004: Zur Entwicklung der quadischen Siedlung von Veľký Meder (SW-Slowakei), Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 36, 257–275.

Varsik, V. 2005: Bratislava-Trnávka, „Zadné", objekt 44, Zborník Slovenského národného múzea XCIX – Archeológia 15, 275–292.

Varsik, V. 2009a: Rímske sklo z niektorých germánskych sídlisk na západnom Slovensku, Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 45, 133–150.

Varsik, V. 2009b: Zur Datierung der älterkaiserzeitlichen Siedlungen in der Südwestslowakei. In: V. Salač – J. Bemmann (Hrsg.), Mitteleuropa zur Zeit Marbods. Praha – Bonn, 217–237.

Varsik, V. 2011a: Germánske osídlenie na východnom predpolí Bratislavy. Sídliská z doby rímskej v Bratislave-Trnávke a okolí. Archaeologica Slovaca Monographiae. Fontes – Tomus XVIII. Nitra.

Varsik, V. 2011b: Die kaiserzeitliche Siedlung von Veľký Meder. In: G. Kovács – G. Kulcsár (eds.), Ten Thousand Years along the Middle Danube. Life and Early Communities from Prehistory to History. Budapest, 131–140.

Varsik, V. – Hanuliak, M. – Kovár, B. 2006: Záchranný výskum v Beckove, Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 2004, 204–211.

Varsik, V. – Kolník, T. 2011: Die spätrömische Töpferei von Cífer-Pác, Westslowakei. In: J. Bemmann – M. Hegewisch – M. Meyer – M. Schmauder (Hrsg.), Drehscheibentöpferei im Barbaricum. Technologietransfer und Professionalisierung eines Handwerks am Rande des Römischen Imperiums, Akten der Internationalen Tagung in Bonn vom 11. bis 14. Juni 2009. Bonn, 333–353.

Varsik, V. – Kolník, T. 2013: Cífer-Pác – Neue Erkenntnisse zur spätantiken quadischen Elitenresidenz. In: M. Hardt – O. Heinrich-Tamáska (Hrsg.), Macht des Goldes, Gold der Macht. Herrschafts- und Jenseitsrepräsentation zwischen Antike und Frühmittelalter im mittleren Donauraum. Forschungen zu Spätantike und Mittelalter – Band 2. Weinstadt, 71–90.

Varsik, V. – Kolník, T. 2016: Prstene a náramky z Cífera-Pácu. In: Zborník na pamiatku Magdy Pichlerovej. Zborník Slovenského národného múzea – Supplementum 11. Bratislava, 181–190.

Vaškových, M. 2009: Ostrožská Lhota (okr. Uherské Hradiště), Přehled výzkumů 50, 332–333.

Vích, D. 2007: Českomoravské pomezí v době římské. Pravěk – Supplementum 17. Brno, 173–229.

Vích, D. 2010: Nálezy doby římské na středním toku řeky Loučné. In: J. Beljak – G. Březinová – V. Varsik (eds.), Archeológia barbarov 2009. Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomické štruktúry od neskorej doby laténskej po včasný stredovek. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes – Tomus X. Nitra, 713–727.

Vích, D. 2014: Spony z doby římské ze severní části Boskovické brázdy, Archeologické rozhledy LXVI, 704–730.

Vích, D. 2017: Doba římská v okolí Luže a nové nálezy spojené s římským vojenským prostředím, Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied 61, 75–84.

Víchová, D. 2002: Sídliště z mladší doby římské v Brně – Starém Lískovci, Pravěk – nová řada 12, 271–318.

Vlach, M. 2007: Nové sídlištní nálezy z mladší a pozdní doby římské ze Sudoměřic (okr. Hodonín). In: E. Droberjar – O. Chvojka (edd.),

Archeologie barbarů 2006. Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Supplementum 3. České Budějovice, 449–471.

Vodez, V. 1983: Les fibules du sanctuaire indigène de Martigny, Archéologie suisse 6, 78–81.

Voigt, T. 1971: Zwei Formengruppen spätlatènezeitlicher Gürtel, Jahresschrift für mitteldeutsche Vorgeschichte 55, 221–270.

Voigt, T. 1975: Das hermundurische Urnengräberfeld bei Bornitz, Kreis Zeitz, Jahresschrift für mitteldeutsche Vorgeschichte 59, 173–342.

Vokáč, M. – Jílek, J. 2005–06: Nová polykulturní lokalita u Božic, okr. Znojmo. Nález terčovité spony typu Exner III 24, Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity M 10–11, 65–73.

Voß, H.-U. 2013: Der römische Import der Rhein-Weser-Germanen. Zum Forschungsstand zur Zeit Rafael von Uslars und heute. In: G. Rasbach (Hrsg.), Westgermanische Bodenfunde. Akten des Kolloquiums anlässlich des 100. Geburtstages von Rafael von Uslar am 5. und 6. Dezember 2008. Kolloquien zur Vor- und Frühgeschichte – Band 18. Bonn, 199–238.

Voß, H.-U. – Hammer, P. – Lutz, J. 1998: Römische und germanische Bunt- und Edelmetallfunde im Vergleich. Archäometallurgische Untersuchungen ausgehend von elbgermanischen Körpergräbern, Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 79, 107–382.

Völling, T. 1994: Studien zu Fibelformen der jüngeren vorrömischen Eisenzeit und ältesten römischen Kaiserzeit, Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 75, 147–282.

Völling, T. 2005: Germanien an der Zeitenwende. Studien zum Kulturwandel beim Übergang von der vorrömischen Eisenzeit zur älteren römischen Kaiserzeit in der Germania Magna. British Archaeological Reports – International Series 1360. Oxford.

Wahl, J. 1981: Beobachtungen zur Verbrennung menschlicher Leichname. Über die Vergleichbarkeit moderner Kremationen mit prähistorischen Leichenbränden, Archäologisches Korrespondenzblatt 11, 271–279.

Walke, N. 1965: Das römische Donaukastell Straubing-Sorviodurum. Limesforschungen – Band 3. Berlin.

Wallner, E. 1989: KG Pottenbrunn, SG St. Pölten, Fundberichte aus Österreich 28, 236.

Weber, M. 2007: Militärische Ausrüstungsgegenstände, Pferdegeschirrbestandteile, Fibeln aus dem römischen Vicus Pons Aeni/Pfaffenhofen, Bayerische Vorgeschichtsblätter 72, 151–233.

Weber-Hiden, I. 1996: Die reliefverzierte Terrasigillata aus Vindobona. Teil 1. Legionslager und canabae. Wiener Archäologische Studien – Band 1. Wien.

Webster, P. 1996: Roman Samian Pottery in Britain. Practical Handbook in Archaeology 13. Council for British Archaeology. York.

Wegewitz, W. 1972: Das langobardische Brandgräberfeld von Putensen, Kreis Harburg. Die Urnenfriedhöfe in Niedersachsen – Band 10. Hildesheim.

Werner, J. 1938: Die römischen Bronzegeschirrdepots des 3. Jahrhunderts und die mitteldeutsche Skelettgräbergruppe. In: Marburger Studien. Darmstadt, 259–267.

Wielowiejski, J. 1985: Die spätkeltischen und römischen Bronzegefäße in Polen, Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 66, 123–320.

Wilbers-Rost, S. 1994: Pferdegeschirr der römischen Kaiserzeit in der Germania libera. Zur Entstehung, Entwicklung und Ausbreitung des „Zaumzeugs mit Zügelketten". Veröffentlichungen der Urgeschichtlichen Sammlungen des Landesmuseums zu Hannover – Band 44. Oldenburg.

Windholz-Konrad, M. 2003: Funde entlang der Traun zwischen Ödensee und Hallstätter See. Vorlage der prähistorischen bis neuzeitlichen Metallfunde aus den von Karl Gaisberger und Mitarbeitern vorgenommenen Prospektionen im Salzkammergut, mit besonderer Berücksichtigung der Altfunde. Fundberichte aus Österreich – Materialheft A 13. Horn.

Wójczik, T. 1978: Pomorskie formy bransolet wężowatych z okresu rzymskiego, Materiały Zachodniopomorskie XXIV, 35–113.

Zápotocký, M. 1969: Materiály k osídlení Litoměřicka v době římské – I. Dolní Poohří. Archeologické rozhledy XXI, 178–201.

Zelíková, M. 2015: Sekundární využití římských mincí ve středoevropském barbariku. Nepublikovaný rukopis bakalářské diplomové práce uložený v Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Zelnitius, A. 1934: Archeologický výzkum na Velehradě, Sborník velehradský V, 22–28.

Zelnitius, A. 1937: Vykopávky „na valách" v mlýnské zahradě p. Vrat. Schildra, Sborník velehradský VIII, 32–33.

Zeman, J. 1961a: Severní Morava v mladší době římské. Problémy osídlení ve světle rozboru pohřebiště z Kostelce na Hané. Monumenta Archaeologica – Tomus IX. Praha.

Zeman, J. 1961b: Zvláštní rysy vývoje spon z mladší doby římské na Moravě a jihozápadním Slovensku, Památky archeologické LII, 423–429.

Zeman, T. 1999: Jihovýchodní Morava v době římské. Nepublikovaný rukopis diplomové práce uložený v Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Zeman, T. 2000: Doklady pronikání Římanů na JV Moravu a projevy působení římskoprovinciální kultury na domácí germánské prostředí, Slovácko XLII, 123–147.

Zeman, T. 2001a: Struktura a vývoj osídlení JV Moravy v době římské. 1. část – Sídelní a geografické poměry a společensko-ekonomická základna, Slovácko XLIII, 87–106.

Zeman, T. 2001b: Germánská kostěná a parohová industrie doby římské ve středoevropském barbariku, Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity M 6, 107–147.

Zeman, T. 2003–04: Pozdně římské osídlení germánské osady ve Vlčnově-Dolním Němčí, Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity M 8–9, 191–213.

Zeman, T. 2006: Sídliště z pozdní doby římské ve Zlechově. Stav zpracování, východiska a cíle projektu. In: E. Droberjar – M. Lutovský (eds.), Archeologie barbarů 2005. Praha, 451–469.

Zeman, T. 2007a: Vorläufiger Bericht über die spätkaiserzeitliche Siedlung in Zlechov. In: J. Tejral (Hrsg.), Barbaren im Wandel. Beiträge zur Kultur- und Identitätsumbildung in der Völkerwanderungszeit. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 26. Brno, 277–305.

Zeman, T. 2007b: Východomoravská periferie na prahu stěhování národů. In: E. Droberjar – O. Chvojka (edd.), Archeologie barbarů 2006. Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Supplementum 3. České Budějovice, 513–534.

Zeman, T. 2008: Zlechov. Sídliště ze závěru doby římské a počáteční fáze stěhování národů a jeho postavení v rámci pozdního svébského osídlení Moravy. Nepublikovaný rukopis disertační práce uložený v Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Zeman, T. 2009: Nové germánské sídliště v Modré u Velehradu, Zborník Slovenského národného múzea CIII – Archeológia 19, 271–282.

Zeman, T. 2014: Germánská sídliště a pohřebiště ve Vlčnově – Dolním Němčí na základě nových detektorových nálezů, Slovácko LVI, 115–141.

Zeman, T. 2016: Miniaturní keramické nádobky z doby římské z jihovýchodní Moravy, Zborník Slovenského národného múzea CX – Archeológia 26, 207–211.

Zeman, T. 2017a: Peltoidní kování koňského postroje z germánského sídliště v Hrubé Vrbce. In: Z. Měřínský – H. Sedláčková (red.), Na hranicích impéria. Jaroslavu Tejralovi k 80. narozeninám. Brno, 439–446.

Zeman, T. 2017b: Příspěvek k poznání nejstaršího germánského osídlení Moravy optikou nových povrchových nálezů, Slovenská archeológia LXV, 279–319.

Zieling, N. 1989: Studien zu germanischen Schilden der Spätlatène- und der römischen Kaiserzeit im freien Germanien. British Archaeological Reports – International Series 505. Oxford.

Ziemlińska-Odojowa, W. 1999: Niedanowo. Ein Gräberfeld der Przeworsk- und Wielbark-Kultur in Nordmasowien. Monumenta Archaeologica Barbarica – Tomus VII. Kraków.

Žaár, O. – Poláková, Z. – Bielich, M. 2009: Nálezy z mladšej doby rímskej z Veľkého Zálužia, Zborník Slovenského národného múzea CIII – Archeológia 19, 295–316.

10. Middle Morava River valley in the Roman Period. The evidence of field survey

Summary

The paper analyses a collection of new Roman Period surface finds from the territory of Southeast Moravia (Hodonín and Uherské Hradiště districts), collected until April 30, 2017 and stored mostly in private collections. A total of 108 localities (*mapa 1–2*) were registered, which yielded approximately 4 000 ceramic finds, 102 glass beads, 745 Roman coins, 986 brooches and nearly 500 pcs of other metal objects (bronze vessels, jewellery, garment components, horse tack components, weapons, tools, etc.).

Regarding the chronological development of settlement in the region of interest, the new finds represent an almost fivefold increase in evidence of the oldest Germanic settlement from the 1st century AD (38 new localities – *mapa 6*). Some types of artefacts also occurred, which already originate from the La Tène milieu (openwork belt plaques Voigt type A, handle attachments of bronze bucket type E 20, or curved-bow brooches variant A 18a) and which may be interpreted as a possible penetration of people of the Plaňany Group from East Bohemia through Malá Haná region and Central Moravia, or as antiquities imported by the retinues of Maroboduus and Catualda during their forced relocation to Middle Danube region in the 20s and 30s AD (phase B1a). On the other hand, finds of 4 silver so-called legionary denarii of Mark Antony from 32–31 BC and a countermarked as of Emperor Augustus are in the Middle Danube region associated with formation of the eastern part of Tiberius' army for a military campaign against Maroboduus in 6 AD.

New detections are represented by indications of early cremation cemeteries (Blatnice pod Svatým Antonínkem I, Hroznová Lhota I) with the beginning of burial activities in B1b phase with genetic relations to the Empire of Maroboduus (horizon with classic eye brooches in Bohemia). The main chronological indicators of this horizon in surface finds from the Middle Morava River valley are high bow brooches variant A 2a, the later variant of eye brooches of the main series of type A 49, Norico-Pannonian strongly profiled A 67-type brooches, wing brooches variant A 238b, an iron figure-of-eight buckle Madyda-Legutko type A 14, or zoomorphic bronze pendants.

After collapse of the Maroboduus' Empire in Bohemia, a part of the Marcomanni moved to the Middle Danube region, where they created a powerful centre undoubtedly connected with the historically known Kingdom of Vannius, whose core is traditionally identified with the area east of the Little and White Carpathians. New surface finds from the Middle Morava River valley show that a similar early development centre may have also emerged west of the Little and White Carpathians, in a wider forefield of Carnuntum and Vindobona – the starting points of long-distance trade routes leading to the barbarian territory; the eastern border of the Maroboduus' Empire has already longer been sought in the area between the rivers Morava and Váh. However, this power centre, in accordance with the development in Southwest Slovakia, is not clearly evident in archaeological record until the second half of the 1st century, phase B1c. The material is dominated by Norico-Pannonian strongly profiled brooches types A 68 (28 pcs) and A 69 (15 pcs), together with incomplete fragments of these types (32 pcs) and an increased occurrence of Roman provincial hinged brooches of western origin (19 pcs) – later variant of Aucissa brooches (Riha variant 5.2.4) and brooches with variously divided bow Riha types 5.6, 5.7, 5.9, 5.10, 5.12 and 5.17. Characteristic Germanic brooches from this horizon are represented by late forms of eye brooches of the main series of types A 50–53 (5 pcs), so-called collateral Prussian series of types A 59–61 (5 pcs) and spring-case brooches (*Rollenkappenfibeln*) types A 26 and A 28 (8 pcs in total).

The predominant orientation of the region towards Pannonia and Noricum is also confirmed by wing brooches or double-knob brooches (type A 236 – 4 pcs, type A 238 –2 pcs). The spectrum of brooches of the second half of the 1st century is supplemented with fragments of bronze vessels – saucepans type E 140/142 (also with stamp NIGER F) or bowls with solid horizontal handle type E 154 (Hagenow type), Germanic plate spurs Jahn type 23, strap ends with profiled terminals Madyda-Legutko variant 1.6 (5 pcs) and bronze links from hangers of drinking horns Andrzejowski types S.1, S.3 and S.10 (9 pcs). Evidence of the oldest Germanic pottery is sparse (tureen/bowl with profiled rings on the body and toothed-wheel decoration from Veselí nad Moravou I, rim of a carinated bowl-shaped vessel decorated on the shoulder with incised zigzag with dimples in its corners from the cemetery in Hroznová Lhota I, or several fragments of bowls or pots with high comb-made arches or freely decomposed through to chaotic incised patterns from cemeteries in Blatnica pod Svatým Antonínkem I, Hroznová Lhota I and Petrov I). From these three cemeteries come most of the above-mentioned objects together with many finds of bronze pigs. At the same time, burial activities probably also began at the localities Lipov (finds of bronze pigs, two A 68-type brooches or a bottom fragment of a bronze saucepan type E 140/142) and Ostrožská Nová Ves VI (a brooch Riha variant 5.7.5, handle fragment of a saucepan type E 160, and a link from the hanger of a drinking horn Andrzejowski L.9).

In Germanic settlements in the Middle Morava River valley, artefacts from the second half of the 1st century represent so far only an indistinct evidence which indicates that the settlements were founded in this time horizon, but they in fact did not really develop until stage B2 (Dolní Bojanovice II – 1× brooch type A 68, 3× brooches types A 67–69, 1× brooch type A 26; Želetice – 1× brooch type A 68, 2× brooches types A 67–69, 2× brooches type A 236; Veselí nad Moravou I – 1× brooch type A 68, 1× brooch types A 57–61, 1× brooch Riha type 5.9, Norico-Pannonian belt fitting Garbsch types E 1–3, metal link from the hanger of a drinking horn Andrzejowski type S.1; Strážnice I – 1× brooch type A 69, handle of a bronze amphora Raev variant 18b, bronze lamp Loeschcke type XXII, link from the hanger of a drinking horn Andrzejowski type S.10; Kozojídky II – 1× brooch type A 68, 1× brooch Riha variant 5.12.2, link from the hanger of a drinking horn Andrzejowski type S.10; Josefov II – 1× brooch Riha variant 5.12.2, 1× brooch Riha variant 5.17.3; Strážnice II – 1× brooch types A 50–53, 1× brooch type A 26, link from the hanger of a drinking horn Andrzejowski type S.10; Vlčnov-Dolní Němčí – 1× brooch type A 26; Uherský Ostroh I – 1× brooch type A 61; Blatnice pod Svatým Antonínkem II – 1× brooch type A 68; Uherský Brod II – 1× brooch type A 68; Vacenovice – 1× brooch type A 69; Hroznová Lhota II – 1× brooch types A 67–69; Čejkovice II – 1× brooch type A 26; Ostrožská Nová Ves V – fragment Drag. 29/37 of South Gaulish terra sigillata). The origins of the settlement in Vlčnov-Dolní Němčí might be even earlier, regarding the find of an A 67-type brooch.

From the 2nd century on, the situation in the Middle Morava River valley gradually became consolidated and the landscape was extensively populated by Germanic peoples. So it came that in stage B2 and in the horizon of Marcomannic Wars (B2/C1) it exhibited the densest settlement structure (*mapa 7*). Settlements are concentrated solely on moderate slopes along watercourses in lowlands up to 350 m ASL. The only exceptions are: the settlement in Hrubá Vrbka III, a Roman coin hoard from Horní Němčí, and individual Roman Period metal finds in prehistoric hillforts (Kuželov, Javorník, Vřesovice) in elevations from 400 to 650 m ASL. Burial activities in cemeteries at Blatnice pod Svatým Antonínkem I, Hroznová Lhota I and Petrov I, but also in Ostrožská Nová Ves VI and possibly also in Lipov, continued. However, the identification of individual components of funerary equipment in cremation graves in this time horizon is more difficult, because from all sites except the two last mentioned localities we also know evidence of occupation layers with numerous finds of pottery, clay daub, animal bones, Roman coins and undoubtedly also small metal artefacts. In the cemetery at Ostrožská Nová Ves VI we can date a completely excavated female (?) cremation grave 1/2016 to the B2 stage, considering the presence of a bone pin with profiled head Beckmann variant IVa, 57 or 58, a pot-shaped tureen with associated grave goods in the form of glass vessels (glass bloom pieces) and fragment of an indeterminable bronze brooch (tab. 75). From disturbed graves in this cemetery we can class among the time horizon B2–B2/C1 the fragments of sheet bronze vessels, fragment of an A 84-type brooch, bronze shears, a belt buckle with rectangular frame Madyda-Legutko variant G 12 or G 23, rim fittings of a drinking horn Andrzejowski type K.1 or the spike of a bow-shaped spur Ginalski variant E5a.

Early phase of stage B2 (roughly the first half of the 2nd century) in SE Moravia is mainly characterised by various types of jewellery, such as older types of two-piece strongly profiled brooches type A 70/73 and variant Jobst 4F, several types of Roman provincial hinged brooches with enamelled bow (Riha variant 5.17.5) and enamelled plate brooches (e.g. tutulus brooches Riha type 7.11 or millefiori brooches Riha types 7.14 and 7.17), from among Germanic brooches mainly trumpet brooches types A 77–79, eastern series of spring-case brooches (*Rollenkappenfibeln*) type A 38 or variant A 39a, S-shaped bow brooches types A 110–111, bronze pins with profiled head of Beckmann's subgroups IVa–b, bronze belt buckles Madyda-Legutko variants D 1, D 24, F 5 and G 16 and strap ends Madyda-Legutko variants 1.3 and 1.8, resp. types 2 and 9.

Germanic settlement in the Middle Morava River valley culminated in the second half of the 2nd century, in the late phase of stage B2 (phase B2b) and during the Marcomannic Wars and shortly thereafter (horizon B2/C1). Into fashion came the late two-piece Norico-Pannonian strongly profiled A 84-type brooches, which completely pushed out previous types of Danubian brooches. The spectrum of Roman brooches is supplemented with diverse variants of enamelled plate brooches and enamelled zoomorphic brooches Riha type 7.25. Local domestic Germanic jewellers enriched the previous spectrum of brooches with classic knee brooches type A 132 (including the special type A 147). Due to internal barbarian migrations of northern Germanic tribes towards the south on the territory of Poland after the mid-2nd century we can find as well in the Middle Morava River valley evidence of intensified cultural contacts or direct interpersonal contacts with people of the Przeworsk and Wielbark Cultures. Material culture contains various types of cylinder-headed brooches (A 120–121, A 124–125, A 128–129), S-shaped strip bow brooches type A 148, strip bow brooches with plate-covered spring types A 151–153 or zoomorphic terminal of a drinking horn Andrzejowski type E. One of the few weapons related to B2b phase is a wide leaf-shaped lance head Kaczanowski type IX.1 from Hroznová Lhota II.

In the period of Marcomannic Wars and shortly after their end (horizon B2/C1) still continued the popularity of the above-mentioned spectrum of small metal artefacts, which was extended by objects associated with relocation of Roman military forces to the barbarian territory on the Middle Danube (e.g. Roman provincial knee brooches Jobst variants 13C–D, a pelta-shaped military belt buckle with rectangular chape or an openwork double pelta-shaped rein fitting of horse tack), as well as by jewellery of warriors of the Przeworsk and Wielbark Cultures and their wives taking part in the Marcomannic Wars (late spring-case brooches types A 41 and A 43, cylinder-headed brooches types A 120–121, A 124–125 or A 128–129, so-called Baroque-style ornaments – a brooch types A 95–97 and a silver bracelet with plate terminals type Wójczik IIA/Strobin IB) or parts of their equipment (bow-shaped spurs Ginalski types E 2–3, E 5–6). Among local Germanic products we can identify brooches with high catch-plate, lower spring and trapezoidal foot in the form

of bird's tail Schulte group A VII 2, variant 30, bronze pins with spherical head Beckmann variant IVb, 84 and VIb, 105, tapered strap ends Madyda-Legutko type 3 and a variegated mix of richly decorated hand-built pot-shaped and bowl-shaped ceramic forms (toothed wheel decoration, stamped and combed decoration, grooving, finger imprints with nail indentations, cuneiform incisions, oblique notches, wide grooves, relief knobs, etc.). From the Sarmatian territory in the last quarter of the 2nd century came brooches with high catch-plate and upper spring and tied-foot brooches of so-called Hungarian type (A 166). The period from the mid-2nd century on is also connected with the most intensive waves of Roman import. In the Middle Morava River valley thus occurred not only luxurious terra sigillata from Central Gaulish workshops (among identifiable pieces are products of masters Cinnamus and Laxtucissa) and from Rheinzabern, but also a variegated spectrum of wheel-turned Roman provincial utility ceramics from Pannonian pottery centres (imitations of Rhaetian pottery, jugs, pots and ring bowls made from fine washed yellow-orange or grey clay). The import of Roman sheet metal tableware is not as distinct as in South Moravia (isolated finds of ladles types E 160 and E 161, mask-shaped handle attachments of flagons/jugs, cast handle attachments of buckets types E 36 or E 44–49, small fragments of strainers, bucket handles). During the 2nd century also rapidly increased the influx of Roman coins to the Middle Morava River valley, mainly the denarii of Trajan, Hadrian, Antoninus Pius or Marcus Aurelius with indications of their intentional hiding in the turbulent times at the end of the 2nd century (hoard from Horní Němčí).

The accomplished non-destructive metallographic analyses (481 samples) confirmed that the 1st century small metal artefacts were preferably made from copper alloys – particularly brass (*aurichalcum*) composed of high-quality raw materials of Roman origin. Bronze objects began to be dominant since the 2nd century. Among brass products mainly are individual types of brooches, from older variants of Norico-Pannonian strongly profiled brooches types A 67–68 and double-knob brooches or wing brooches types A 236 and A 238 over western provincial bow brooches and Late La Tène curved-bow brooches through to Germanic trumpet brooches, eye brooches and spring-case brooches (*Rollenkappenfibeln*); components of drinking horns and belts occur less frequently. Bronze products made from a quality tin and lead bronze are characterised by later two-piece Norico-Pannonian strongly profiled brooches types A 70/73, 84 and variant Jobst 4F, Roman provincial knee brooches, enamelled plate brooches, wood case fittings and bronze vessels. Domestic Germanic products of highest quality are represented by knee brooches or brooches with high catch-plate and bow-shaped spurs.

The period after the Marcomannic Wars did not experience any dramatic changes in the structure of Germanic settlement in the Middle Morava River valley, even though the number of identified sites in the Late Roman Period (stages C1–C2) decreased by one quarter compared to the previous period (*mapa 8*). The vast majority of surface finds come from settlement milieu, which is characterised by finds of decorated Germanic hand-built pottery, terra sigillata (products from Rheinzabern, Westerndorf and Pfaffenhofen) and all types of Roman provincial utility ceramics, but also by glass beads and brooches. Surface finds from cemeteries do not offer such a conclusive evidence of funerary activities as it was with the Early Roman Period. In Hroznová Lhota I we can reliably date to this period only six brooches, a strap end and a glass bead; burial activities in this cemetery probably gradually ended in stage C1. The collection of brooches from Petrov I, stages C1–C2 is more voluminous (22 specimens), but it is not accompanied by other small finds which are otherwise contained in the funerary equipment of cremation graves – it is thus well possible that a part of them might come from occupation layers and burial activities in this cemetery probably also ended in the 3rd century. The cemetery in Blatnice pod Svatým Antonínkem I shows a distinct concentration of finds from stages C1–C2 (one third of all brooches) including the types of artefacts which are commonly used as grave goods in cremation graves (bronze pins Beckmann variant VIb, 101, strap ends Madyda-Legutko variants 6.1 and 9.1, profiled terminals of drinking horns Andrzejowski types D4–5, a capsular pendant, glass beads, bow-shaped spurs, etc.), but they are probably mixed with settlement finds. General chronological indicators of stage C1 in surface finds from the Middle Morava River valley can be brooches with high catch-plate of Sarmatian type or with lower spring (it is generally the second largest category of all brooches in the region), Germanic plate brooches (discoid, clover-shaped or zoomorphic). In this stage begins the development of classic tied-foot brooches type A 158 including the Hungarian-type brooches (A 166), as well as the parallel evolutionary type A 181 with trapezoid flared foot and pocket catch-plate, or a one-piece form of brooches with long narrow wedge-shaped foot. The volume of Roman provincial brooches decreases a little. We can still encounter knee brooches Jobst types 13C–D or a formally variable group of enamelled plate brooches. Some types of brooches from the Limes, so far unknown in the barbarian territory on the Middle Danube, also occurred – for example hinged crossbow brooches with long arms Böhme variants 28g–h or forked-bow brooches Böhme variants 27b and 27d. Stage C2 cannot be defined so unequivocally – some types of Germanic brooches are still popular, such as forms with specifically shaped foot: pointed, tied and wedge-shaped. Among new types we can find, for example, luxurious later variants of tied-foot crossbow brooches type A 167 made from sheet silver, which have parallels in princely milieu of richly furnished graves of Leuna-Haßleben type. Among ceramic finds we no longer find terra sigillata and Roman utility ceramics, which were replaced by the domestic wheel-turned Jiříkovice pottery. During the 3rd century and the first third of the 4th century grows the popularity of necklaces from various types of glass beads (e.g. conical beads group T-M VII, quadratic beads group T-M XI, rod-shaped beads of hexagonal cross-section group T-M XII or beads decorated with stripes and waves group T-M XXII). Belt buckles of stage C2 are represented by simple forms with oval frame Madyda-Legutko types H 3 and H 9. Some types of spurs (e.g. bow-shaped spurs Ginalski type G 1 or riveted spurs) also may be a chronological indicator. Also characteristic is the frequent occurrence of Roman coins (Antoninians of military emperors) minted around the mid-3rd century and in the second half of the 3rd century (*graf 1,3*; *Tab. V*).

Settlement structure in the Middle Morava River valley was distinctly reduced (by more than a half of all localities) in the Final Roman Period and at the beginning of the Migration Period (*mapa 9*), that is, within a time interval from the second third of the 4th century to the beginning of the 5th century (stages C3–D1). As regards the number of finds, we should rather speak of individual specimens; a distinct concentration of surface finds from the Final Roman Period was recorded only with settlements Strážnice I and Vlčnov-Dolní Němčí (mainly brooches and pottery). In general, this horizon can be followed up in the region almost exclusively in settlements or isolated finds. Burial activities in Blatnice pod Svatým Antonínkem I possibly continued in the 4th century, but the overlay with settlement structures in this period is so distinct that the components of funerary equipment in cremation graves cannot be identified. Surface finds of the Final Roman Period mostly comprise Germanic brooches with rectangular foot, although some types of stage C2 (with tied or wedge-shaped foot) also can survive. Several newly discovered fragments attest to earlier detections concerning the frequency of late antique Roman provincial military crossbow brooches with arms terminating in onion-shaped knobs in Southeast Moravia. Apart from faceted glass beads, which were most popular in the 4th century, all the other non-ceramic artefacts of stages C3–D1

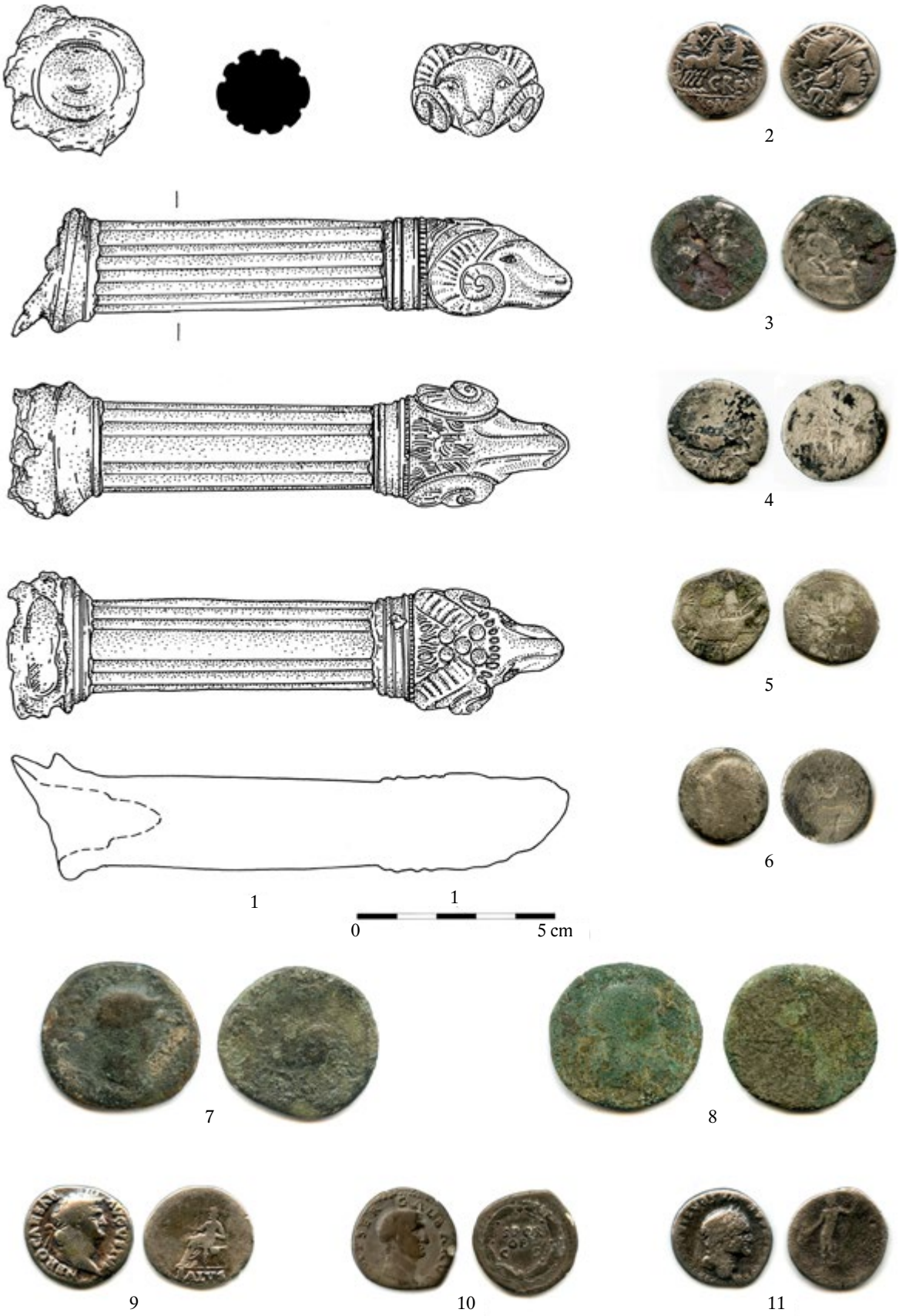
are represented by individual specimens only (bracelet with snake heads, smooth or twisted glass bracelets, axe-shaped pendant, belt buckles Madyda-Legutko type H 17/22/28, fragment of an antler comb Thomas type III, tall conical glass goblets Isings type 109 a/b or a bowl with cut geometrical décor Barkóczi type 28). Ceramic finds of the Final Roman Period in the Middle Morava River valley are represented by coarse Germanic hand-built pottery (undecorated S-profiled jars with finger-imprinted rim or forms with minimal decoration composed of one to three dimples on the maximum convexity, bowls with collared rim), wheel-turned fine grey tableware (so-called Jiříkovice pottery), but also large storage jars with rough surface and so far only sparse examples of late Roman import (glazed mortaria, brown terra nigra). The specific situation of development in the Middle Morava River valley in the 4th century and the first third of the 5th century is exemplified by three hoards of late antique coins. All of them were discovered on a permanently uninhabited hill at the cadastral border between Strážnice and Petrov around a cluster of several Germanic settlements and a cemetery and they were buried in the ground within almost 100 years (the first hoard after 388/395 – 22 coins, the second hoard after 423 – 182 coins, the third hoard after 337 – 128 coins). They mostly contain small bronze nominals reminding of the salary of Germanic warriors serving in the late Roman army and point herewith to the important strategic location of this site within a wider communication corridor of the Amber Road, where the Germans living in immediate neighbourhood buried their valuables in the time of danger. Their immense settlement activity during the Final Roman Period is evidenced by finds of another 25 individual Roman coins of 4th century emperors from 7 localities within a range of 5 km around the hill.

In the Middle Morava River valley we can observe a relatively frequent occurrence of Roman imports from nearby Danube provinces, which reached the highest intensity during the second half of the 2nd century and the first half of the 3rd century (stages B2–C1). The most important trading centre undoubtedly was Carnuntum, at a lower extent probably also Brigetio. The spectrum of imported goods includes metal objects, mainly small jewellery (Norico-Pannonian strongly profiled brooches type A 84 and variant Jobst 4F, plate brooches and knee brooches), coins (silver denarii) and bronze vessels (saucepans, ladles, strainers, flagons, jugs, bowls and buckets), and pottery (terra sigillata from pottery centres in Rheinzabern, Westerndorf and Pfaffenhofen, Pannonian utility yellow-orange ceramics, fine grey ware and painted pottery). Roman import was related to a system of trading routes passing through the barbarian territory. Of crucial importance mainly were water routes leading along large rivers, in the region of interest undoubtedly along the river Morava. The watercourse, inclusive of the parallel land road, was incorporated into the most significant long-distance trade route leading in north-southern direction – the Amber Road, which started in Aquileia on the Adriatic coast and over Emona, Poetovio, Savaria, Scarbantia and Carnuntum reached the territory of Moravia. Here we take into consideration two main branches: the first one led along the rivers Thaya and Svratka from Mušov towards Brno, the other ran parallel to the left bank of the river Morava to as far as Přerov, passed through the Moravian Gate in north-eastern direction farther to Upper Silesia and from there it continued upstream the Oder and Vistula to as far as the amber shores of the Baltic Sea. Its course in the section between Hodonín and Otrokovice is confirmed by new surface finds of Roman coins and terra sigillata (*mapa 3–4*), which are concentrated, apart from a few exceptions, solely along the left bank of the river Morava. The finds of Roman coins in the Middle Morava River valley thus indicate some regional routes, e.g. a double route connecting this area over the White Carpathians with the Quadian settlement territory in the Váh River valley and continuing towards Brigetio (over the Straňanský Pass or from Javorník over Vrbovce towards Myjava). Similarly, another communication route can be outlined in western direction, over the region around Kyjov, Želetice and Žarošice to the surroundings of Brno.

On the basis of results of surface survey in the Middle Morava River valley and their statistical evaluation we can model a typical archaeological set of metal artefacts. The collection of twenty objects acquired with the help of metal detectors comprises ten brooches, seven Roman coins and three artefacts of various function (components of belts, drinking horns or toilet sets, jewellery, bronze vessels, tools, weapons and equipment, etc.). The assemblage of ten brooches can be subdivided into six Germanic brooches (two brooches with high catch-plate, one brooch with pointed foot, one brooch with tied or rectangular foot, one trumpet brooch, knee brooch or spring-case brooch, and one brooch of other type) and four Roman provincial brooches (three Norico-Pannonian strongly profiled brooches: 1–2× type A 84 + 1× types A 68–69 or Jobst variant 4F + 0–1× other type and 1× knee brooch, western provincial hinged brooch or enamelled plate brooch). The assemblage of seven Roman coins can be statistically specified as 3 silver denarii and 4 copper nominals (3× Antoninian + 1× other nominal).

Translated by Jana Kličová

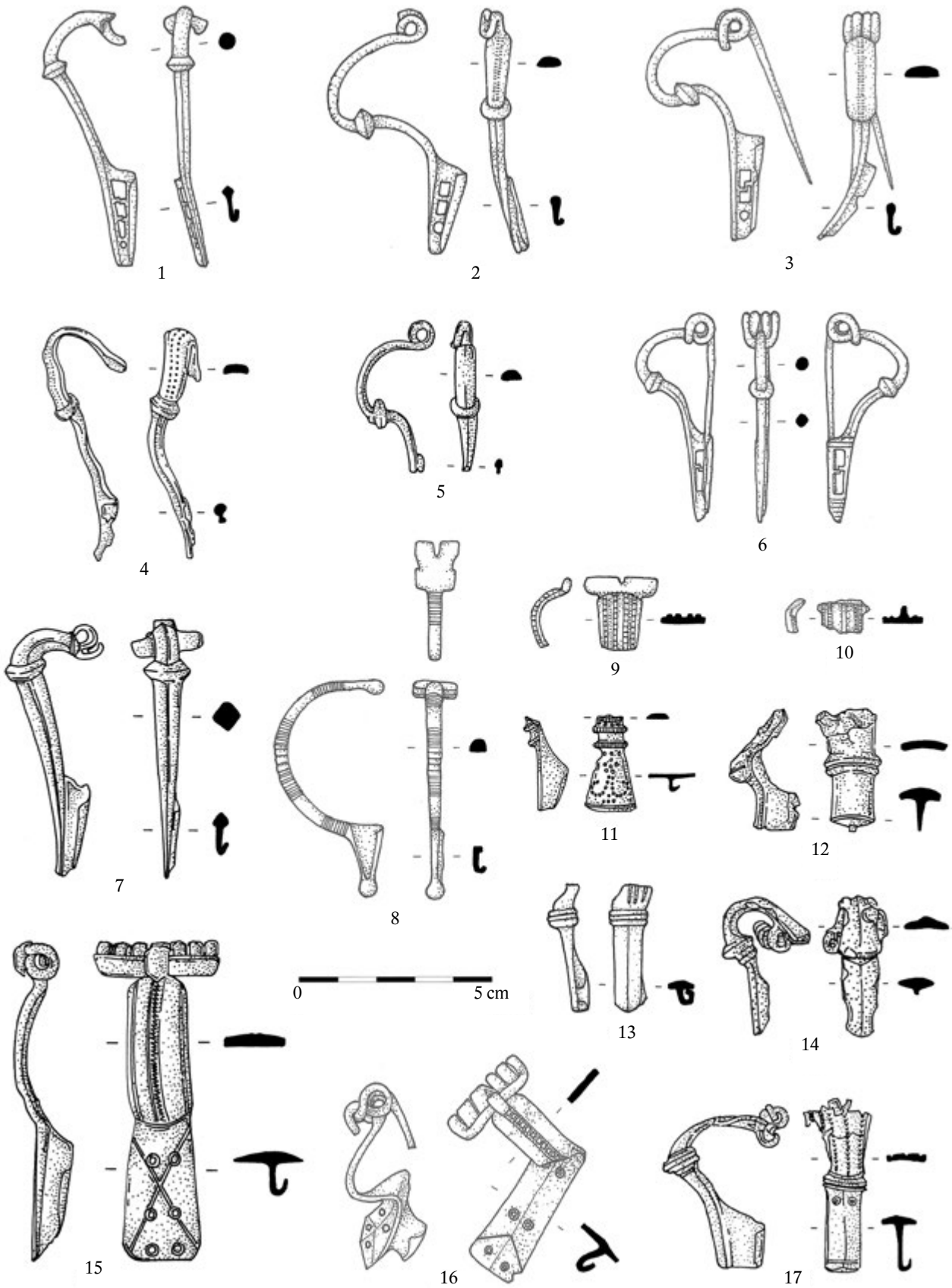
11.
Obrazové přílohy

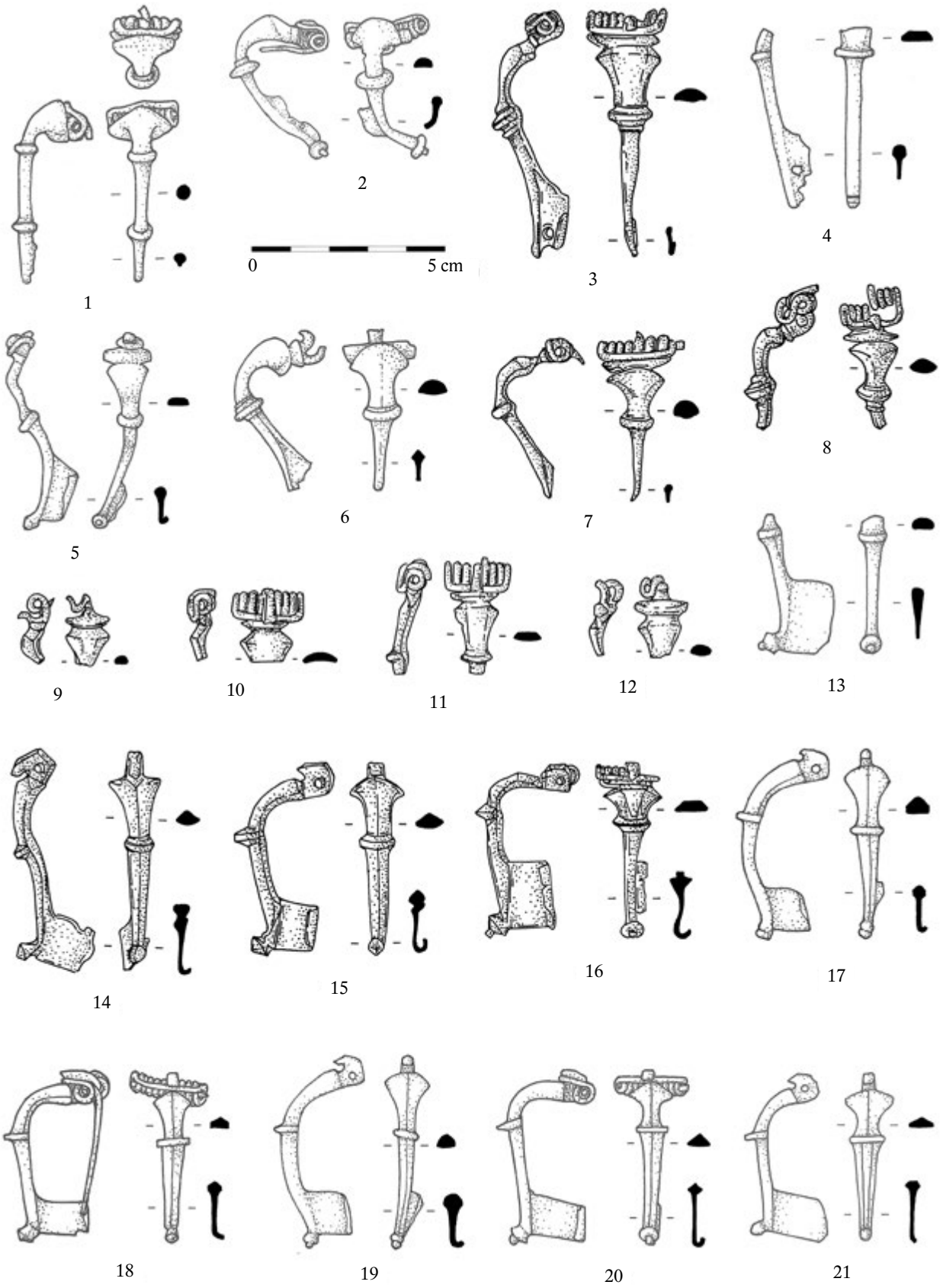
Tab. 1: Bánov (1). **Blatnice pod Svatým Antonínkem I** (2–11). 1, 7–8: bronz; 2–6, 9–11: stříbro. 2–11 – 1:1.

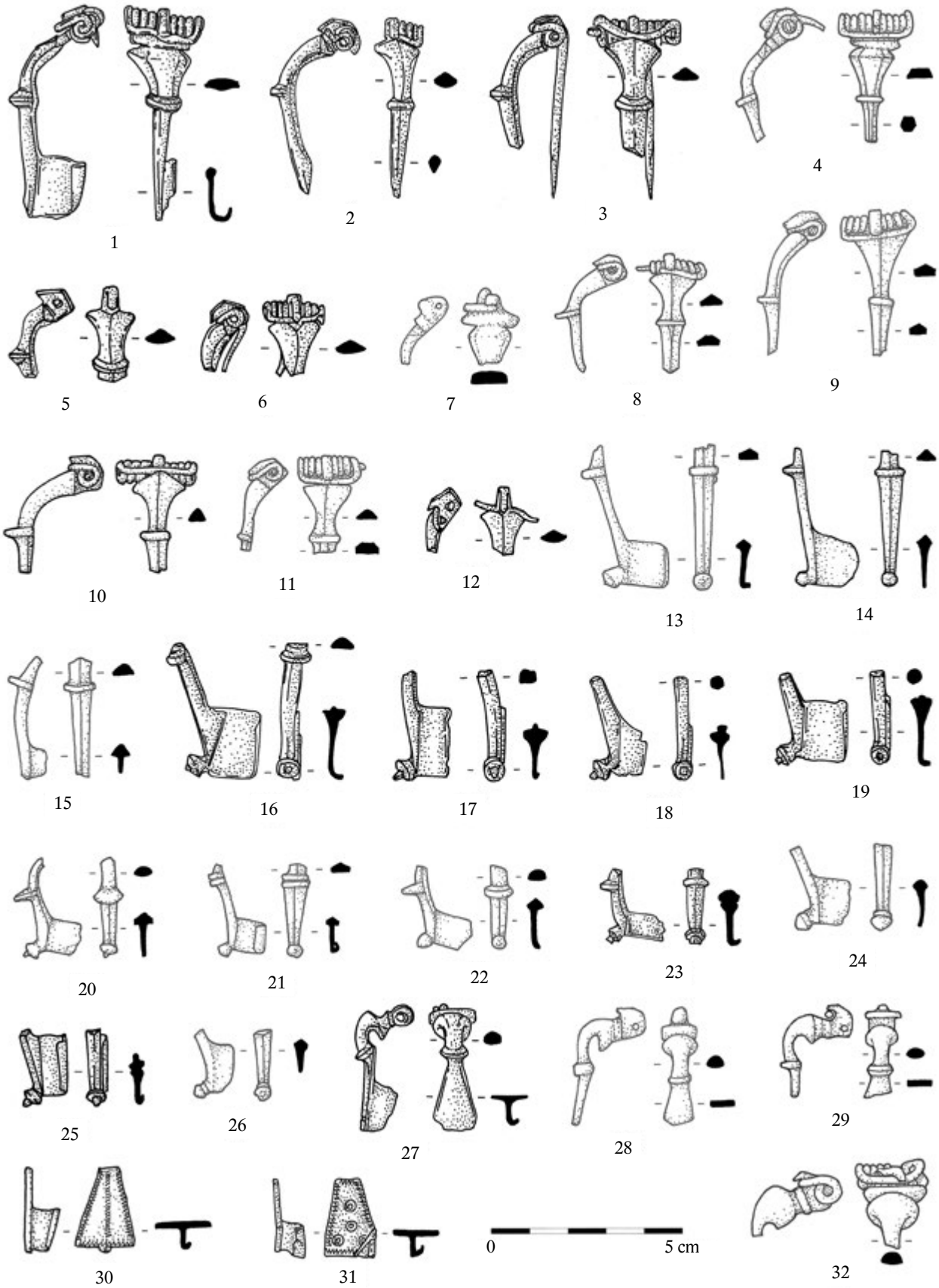
Tab. 2: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–3, 7–9, 12–16: stříbro; 4–6, 10–11, 17–20: bronz. Vše 1:1.

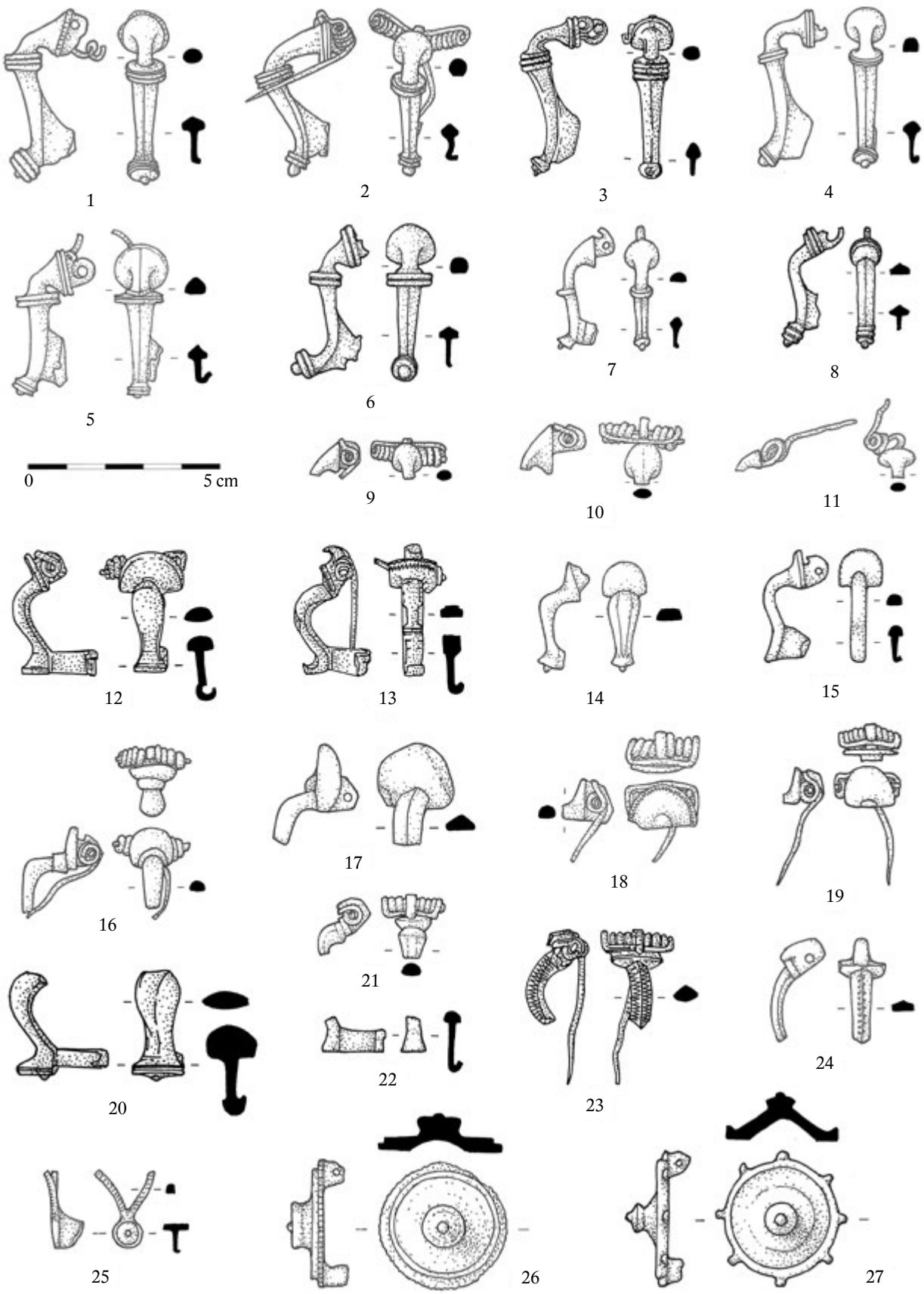
Tab. 3: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–17: bronz (9–11 pocínovaný povrch).

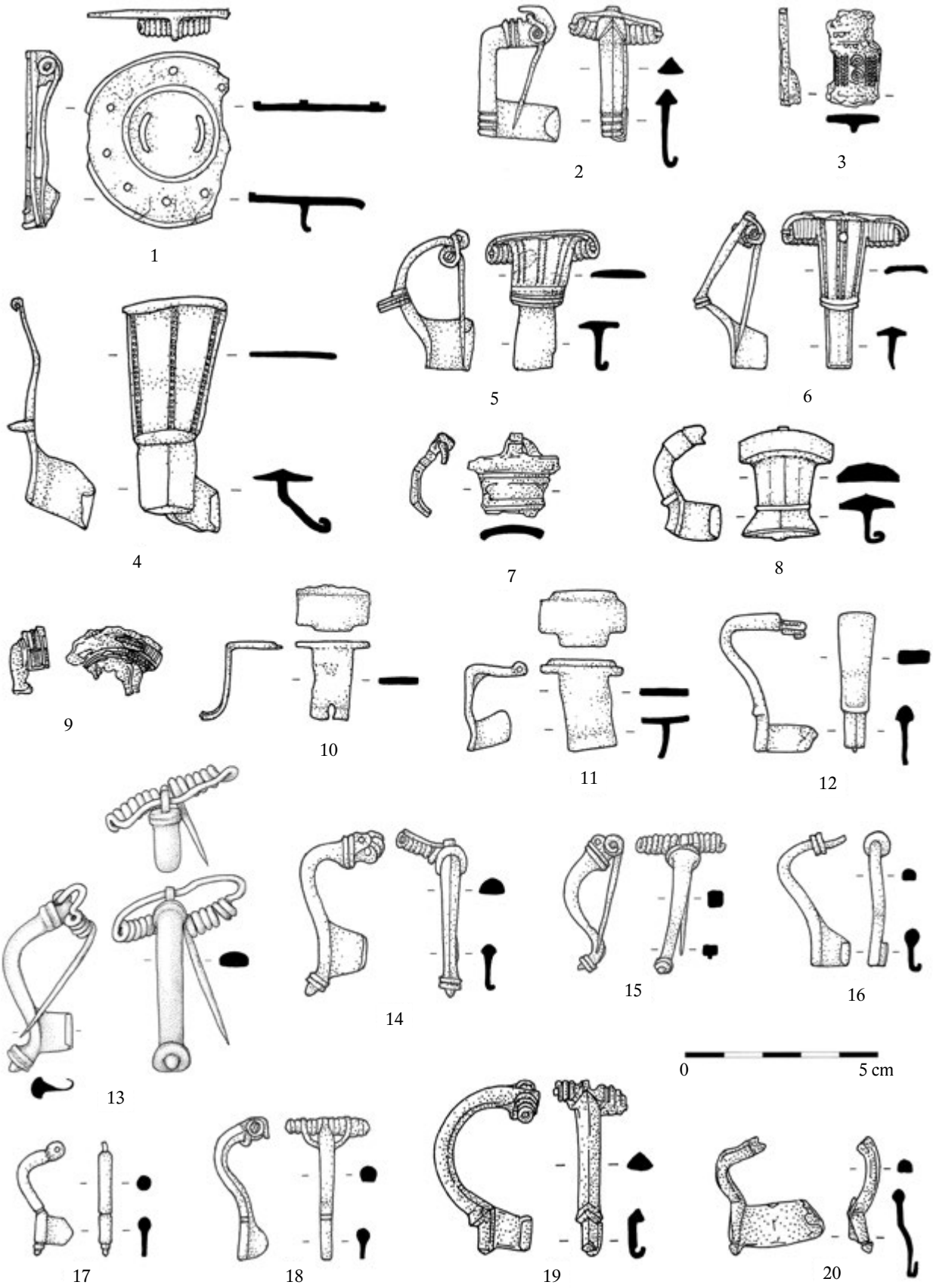
Tab. 4: **Blatnice pod Svatým Antonínkem I.** 1–21: bronz.

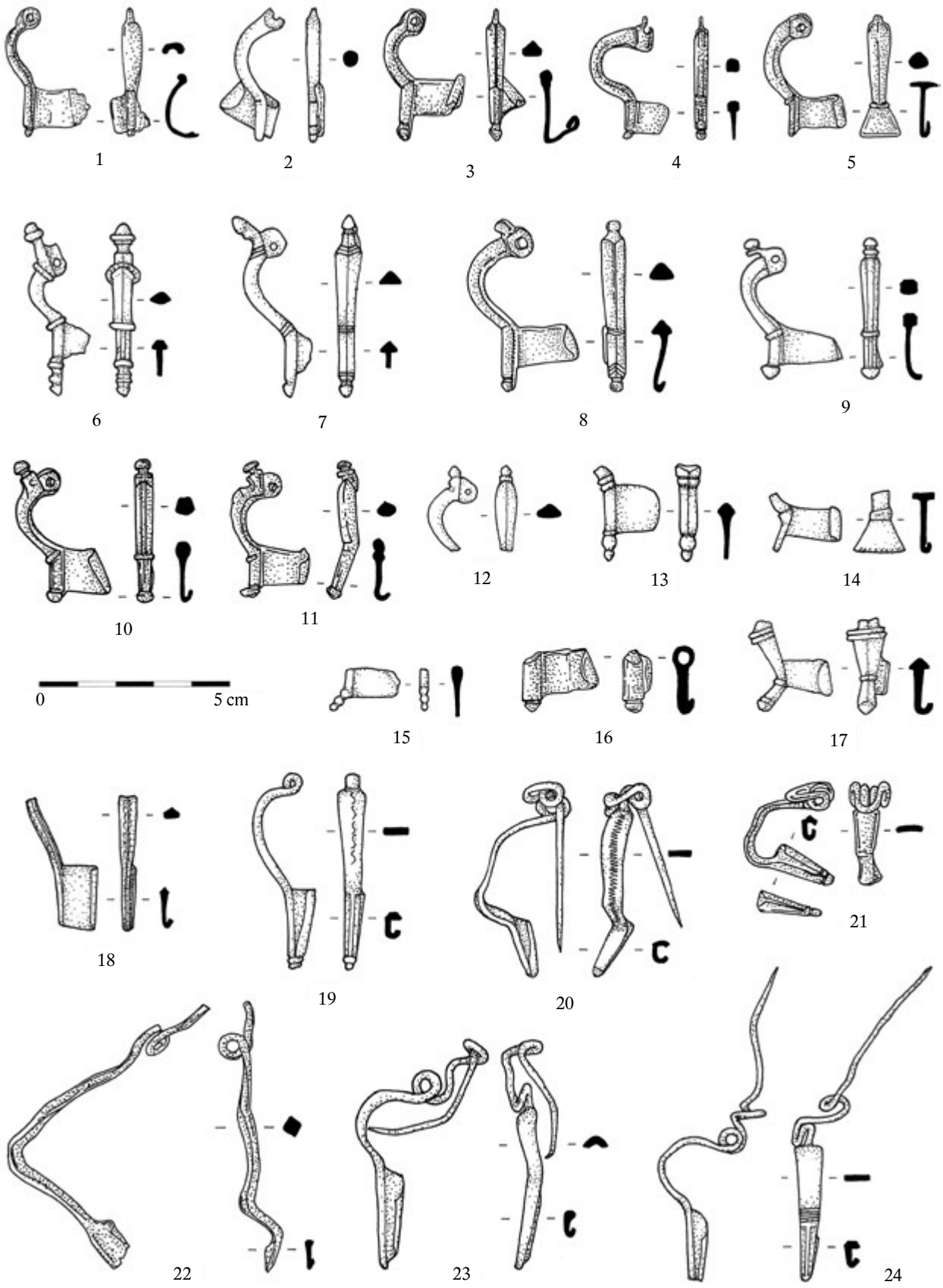
Tab. 5: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–32: bronz.

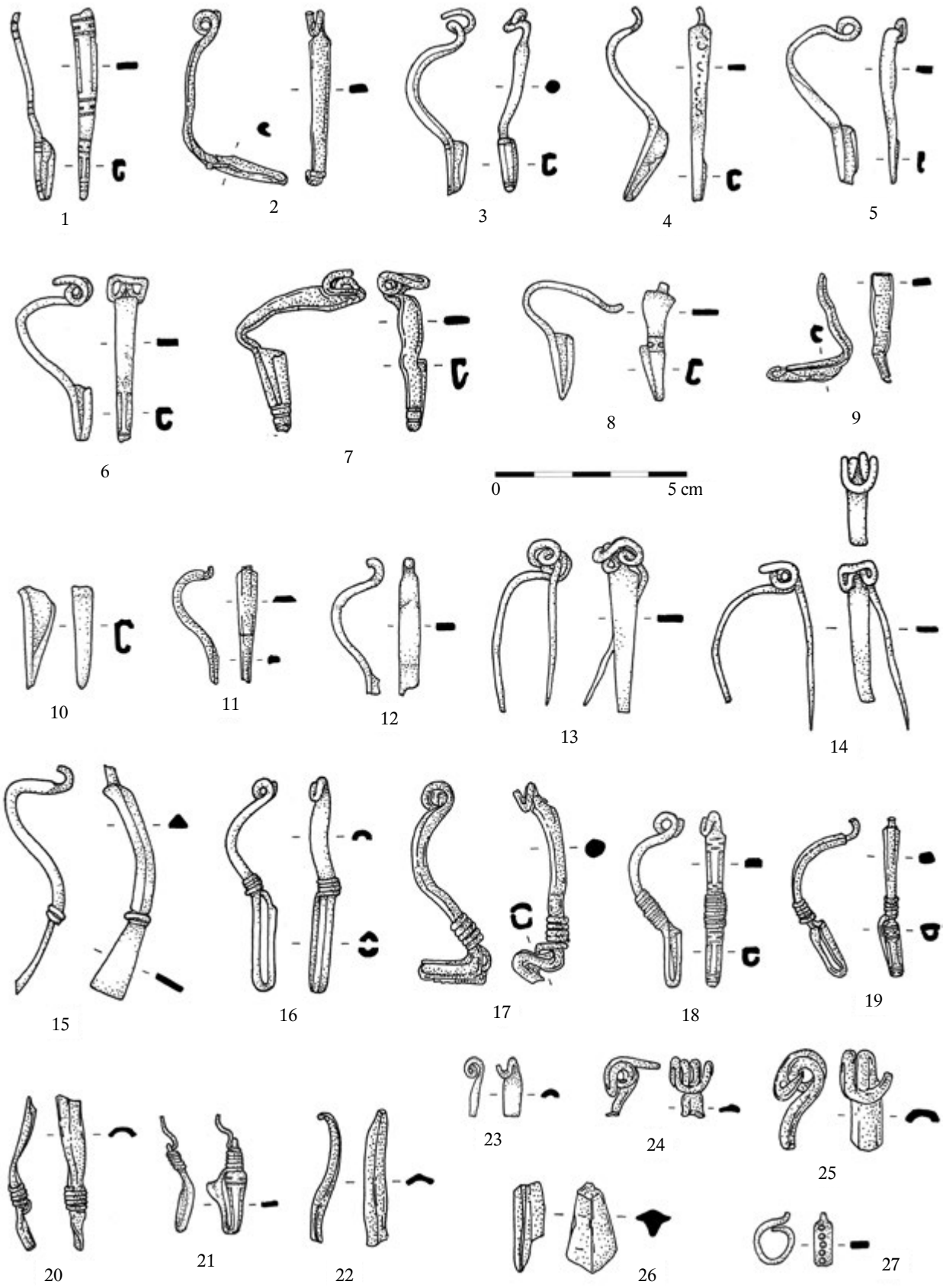
Tab. 6: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–27: bronz (1 stříbrné drátky, 25 se zbytky emailu).

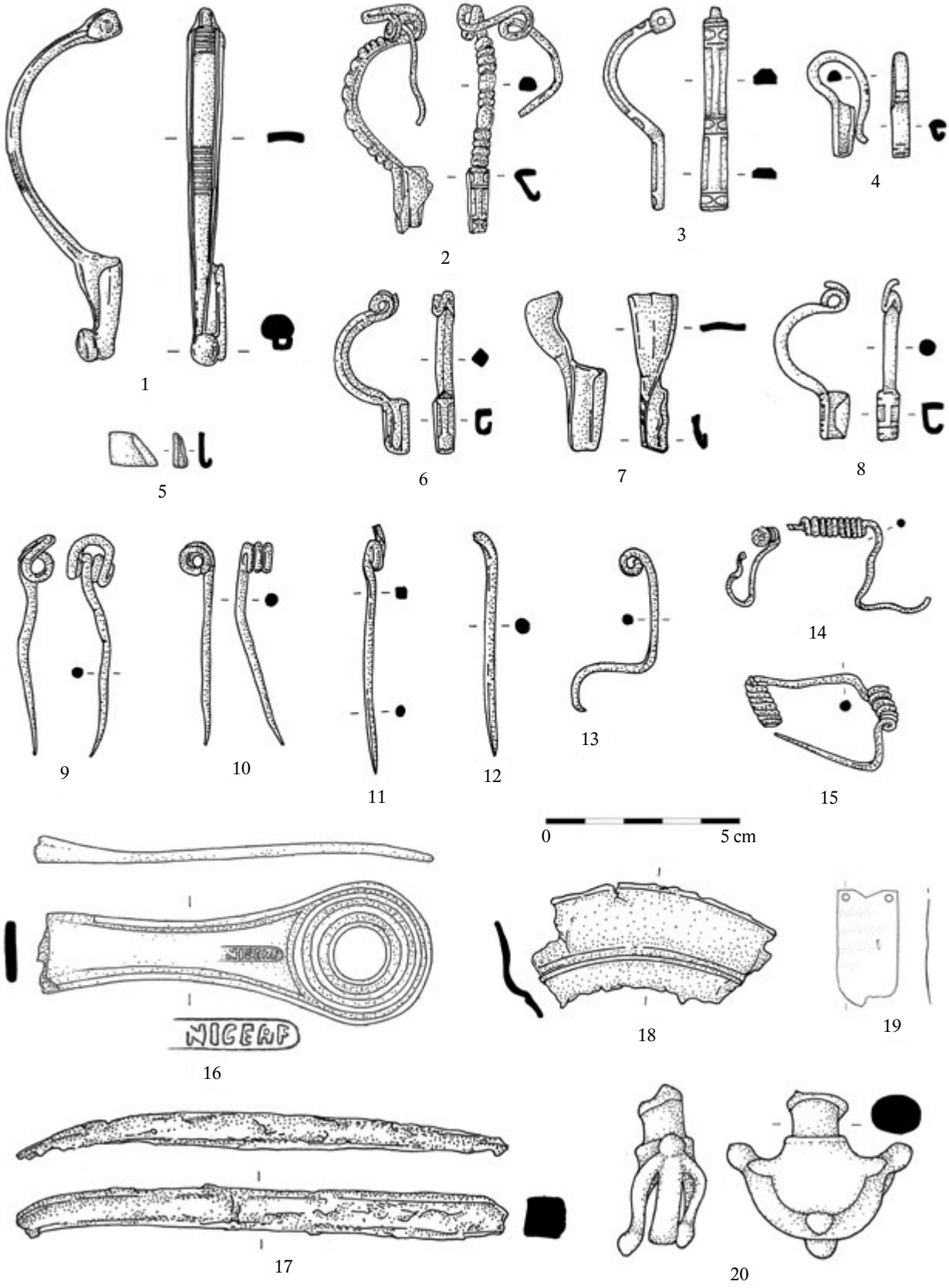
Tab. 7: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–2, 4–20: bronz (9 zlatý plíšek); 3: stříbro.

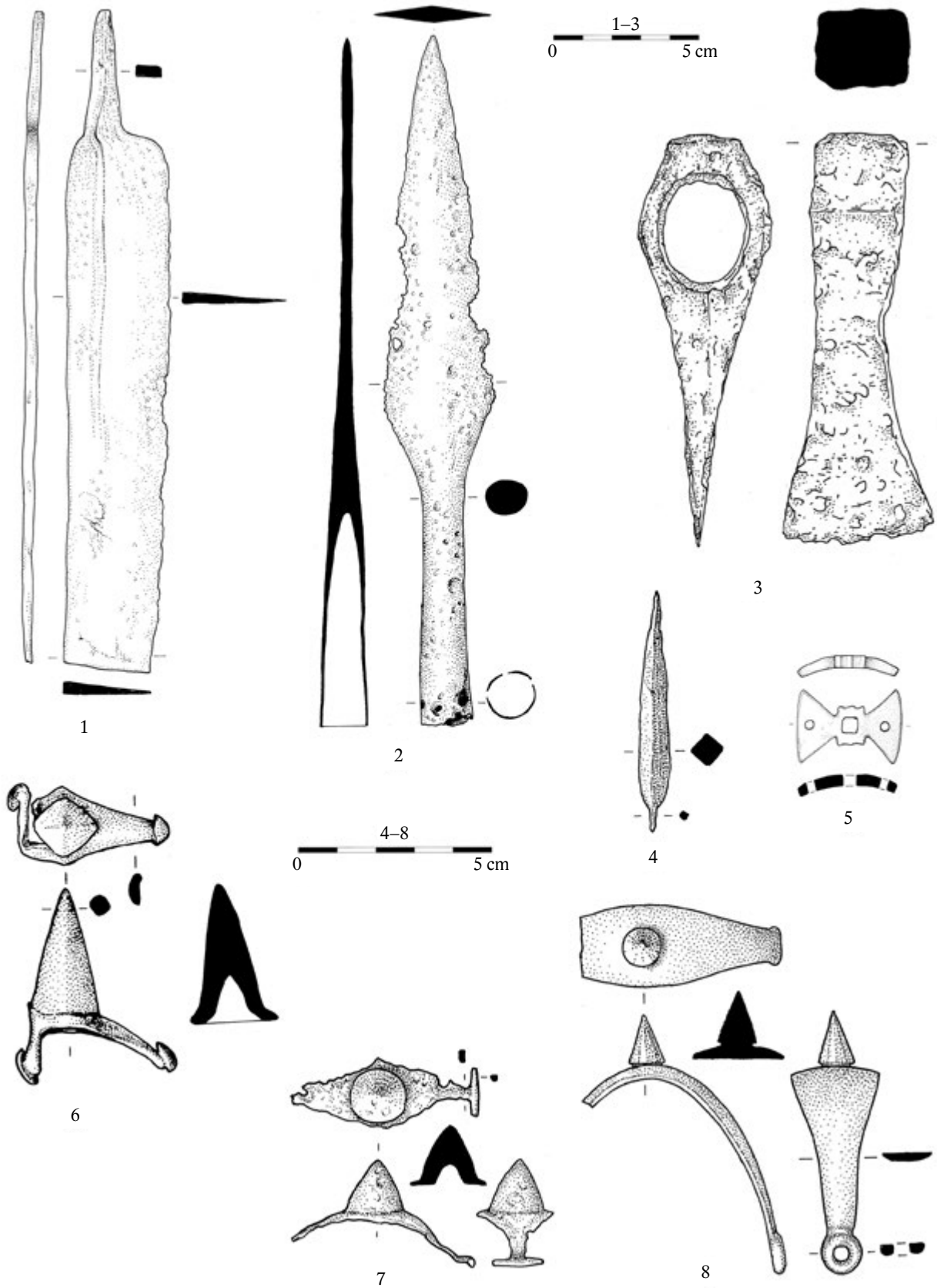
Tab. 8: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–5, 7–24: bronz; 6: stříbro.

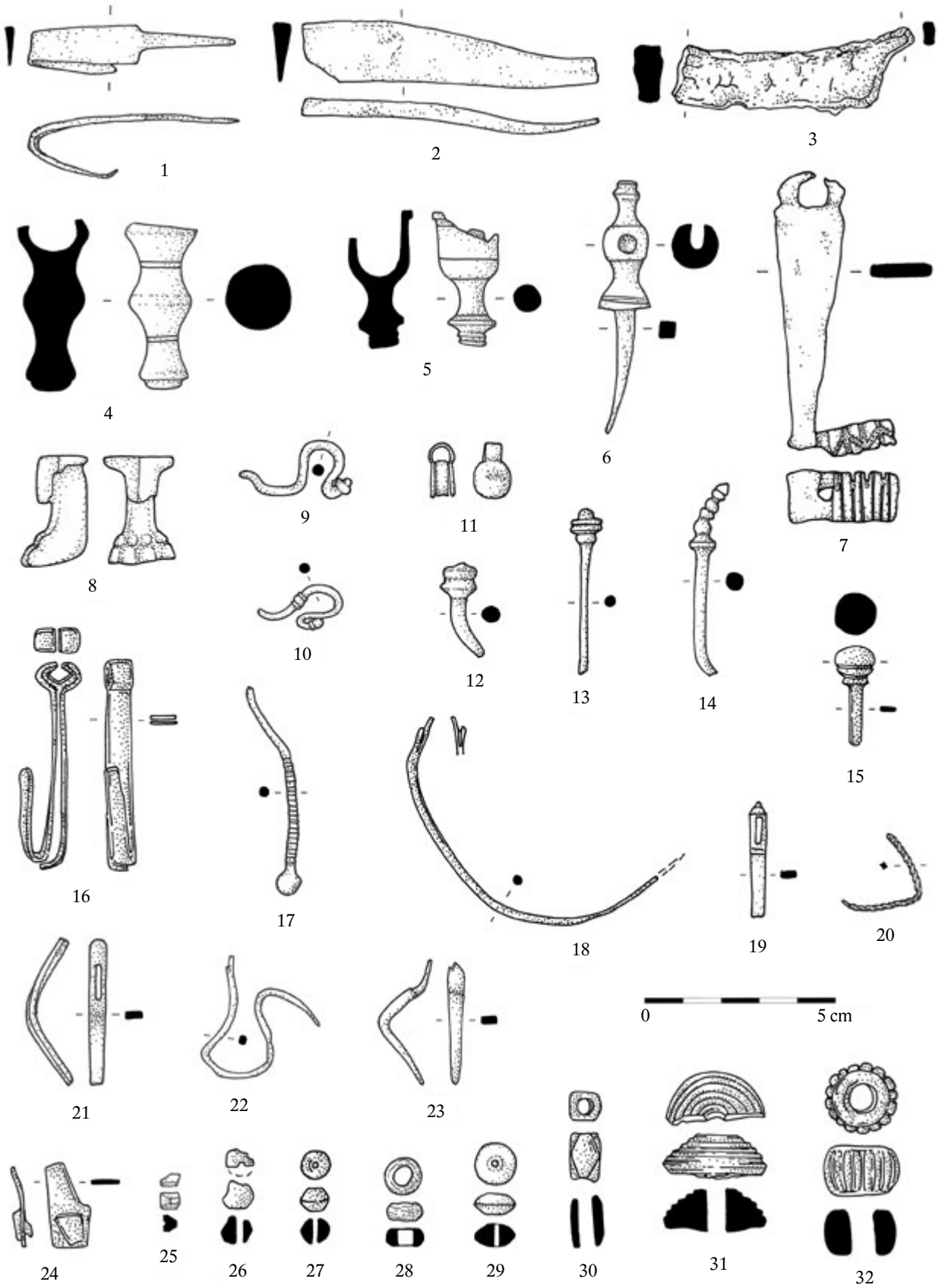
Tab. 9: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–27: bronz.

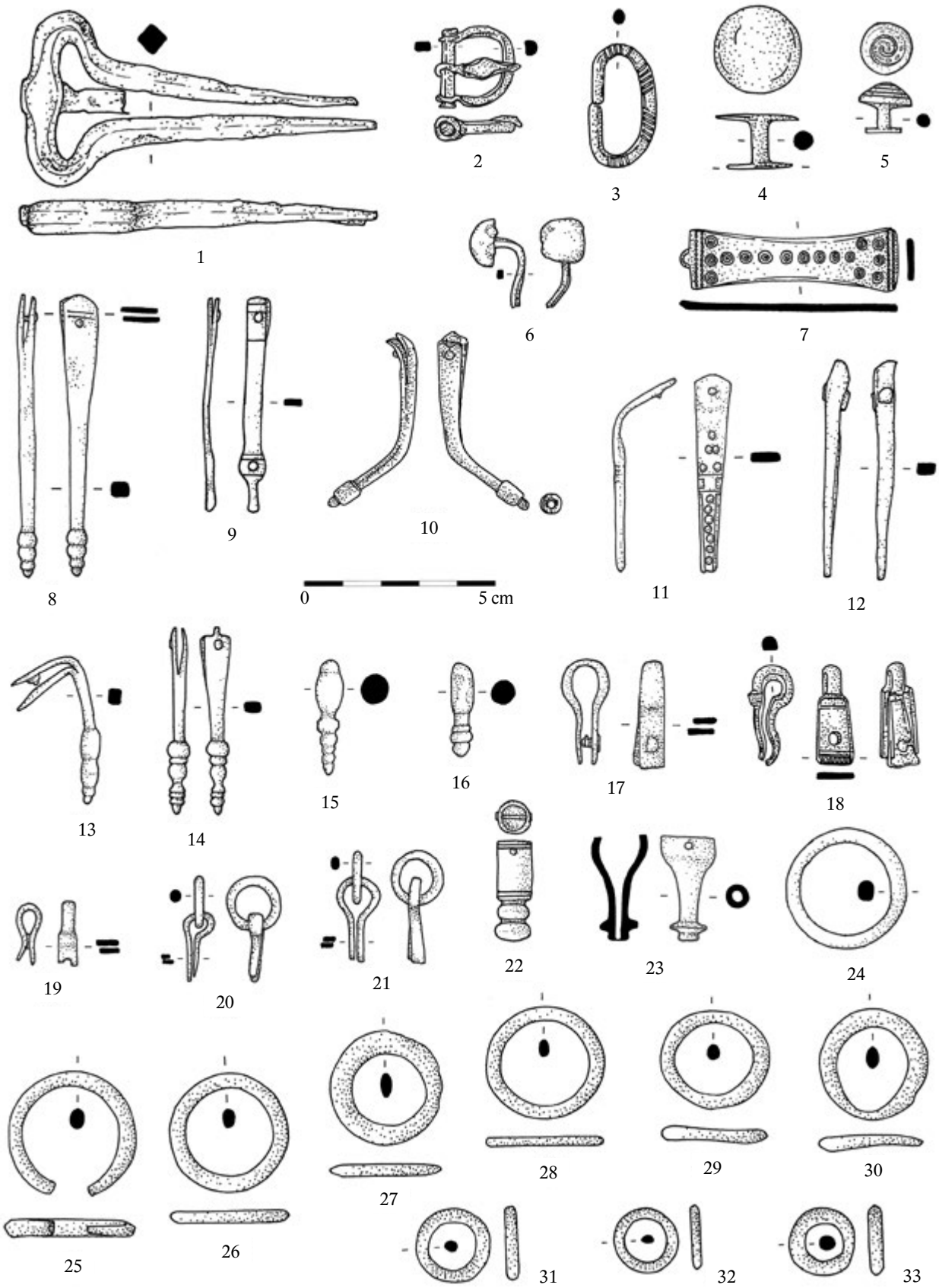
Tab. 10: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–20: bronz.

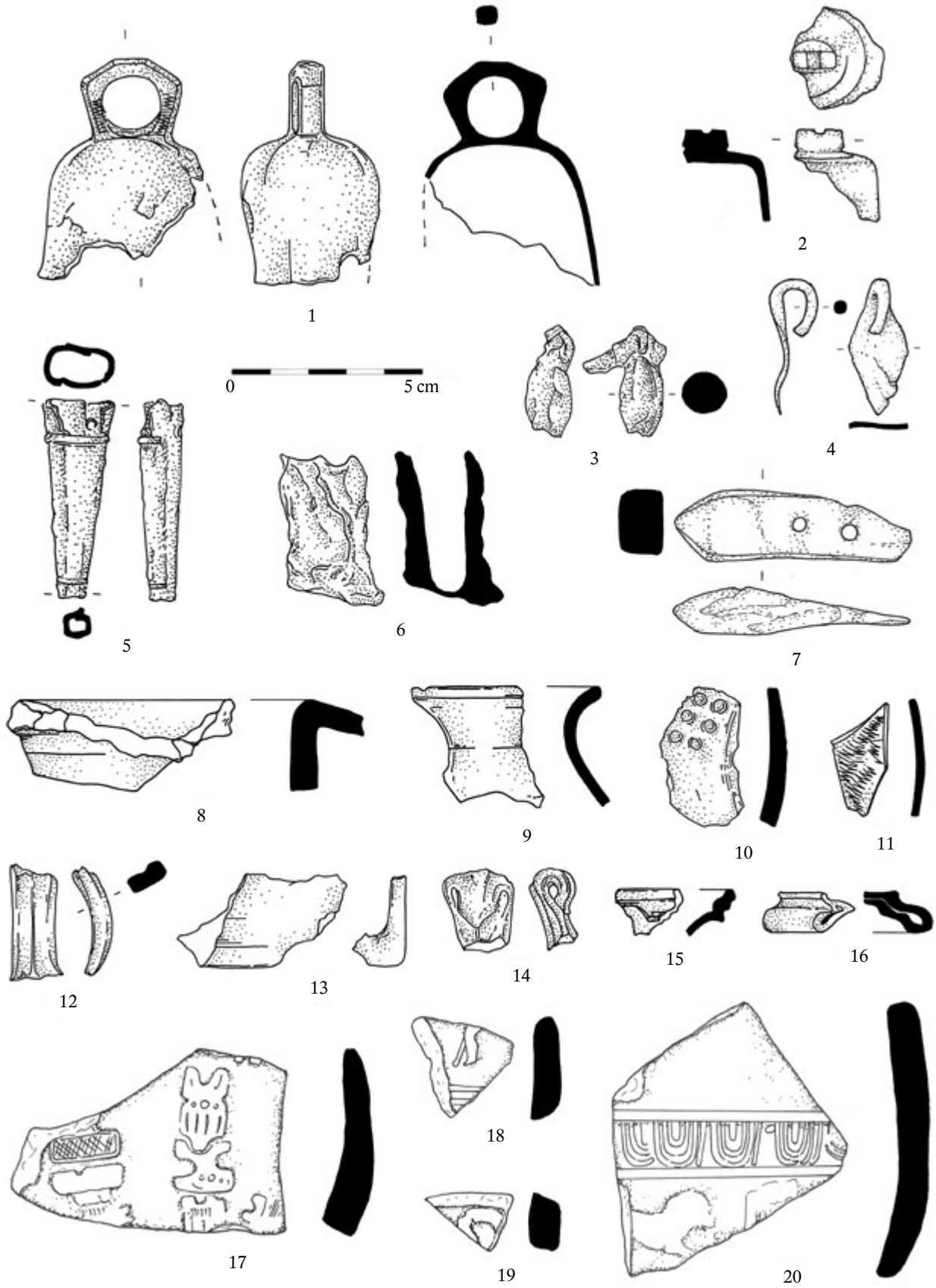
Tab. 11: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–4, 7: železo; 5–6, 8: bronz.

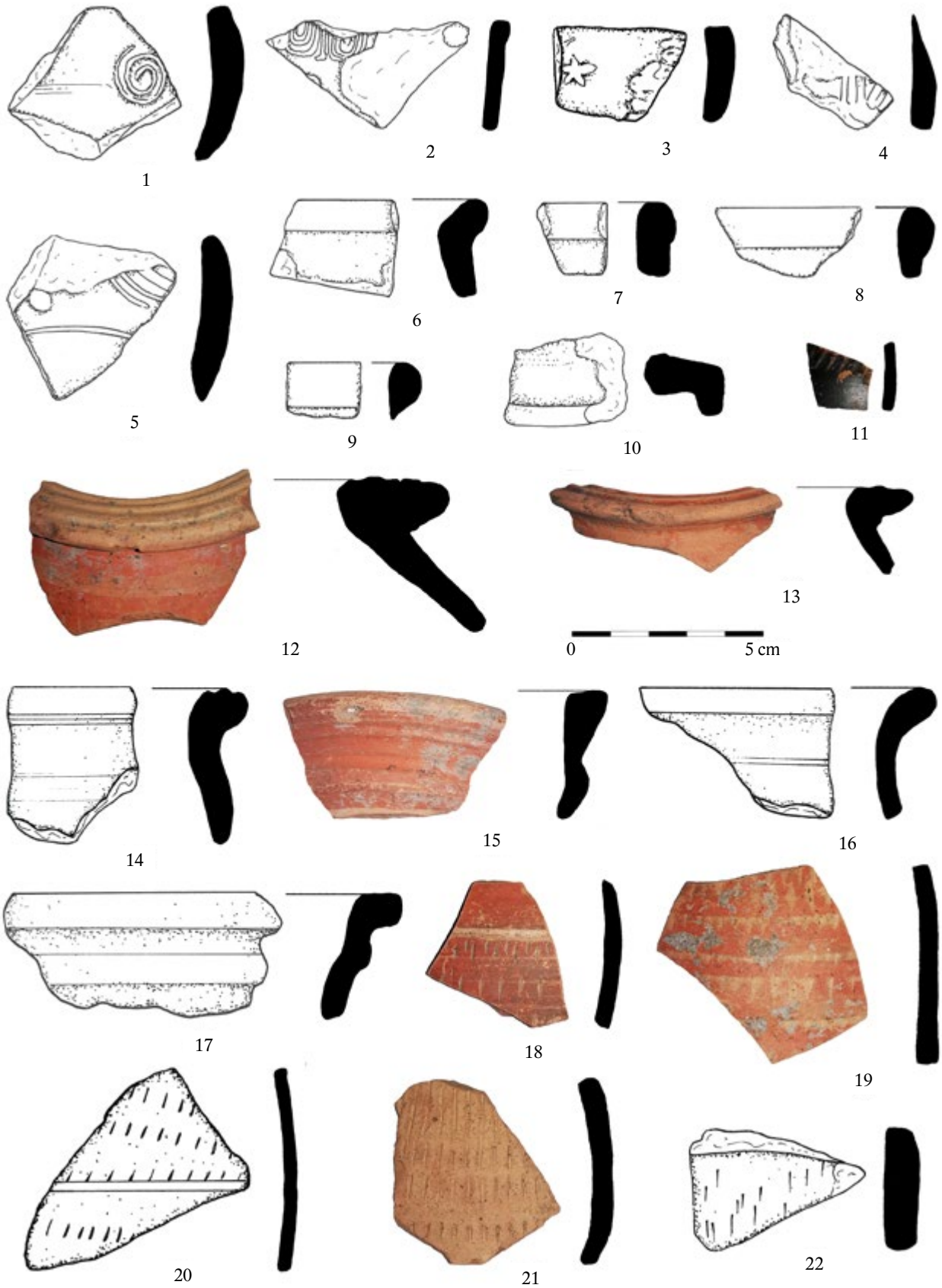
Tab. 12: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–2, 4–6, 8–9, 11–24: bronz; 3, 7: železo; 10: stříbro; 25–32: sklo.

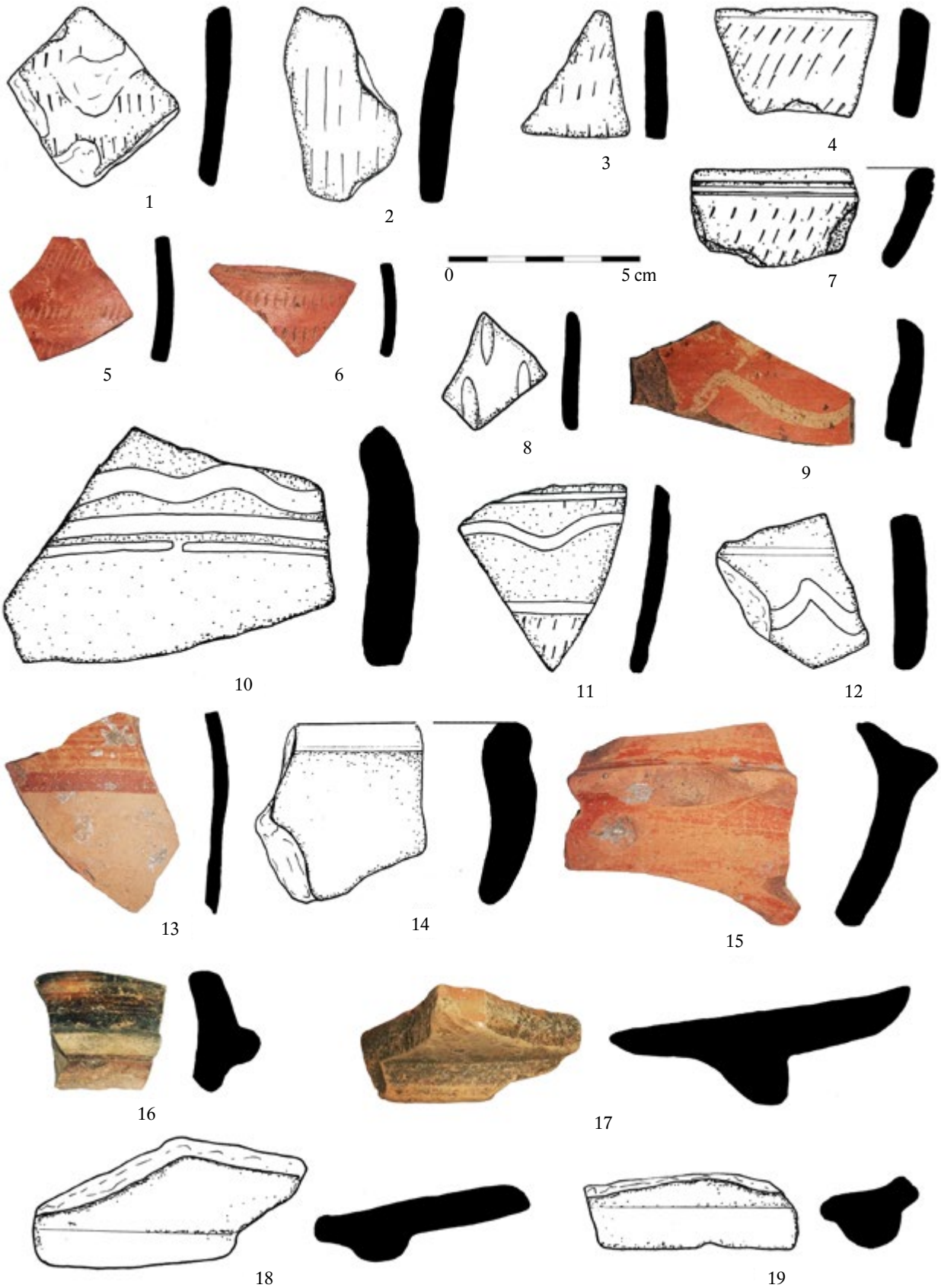
Tab. 13: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1: železo; 2–33: bronz (5 zbytky emailu).

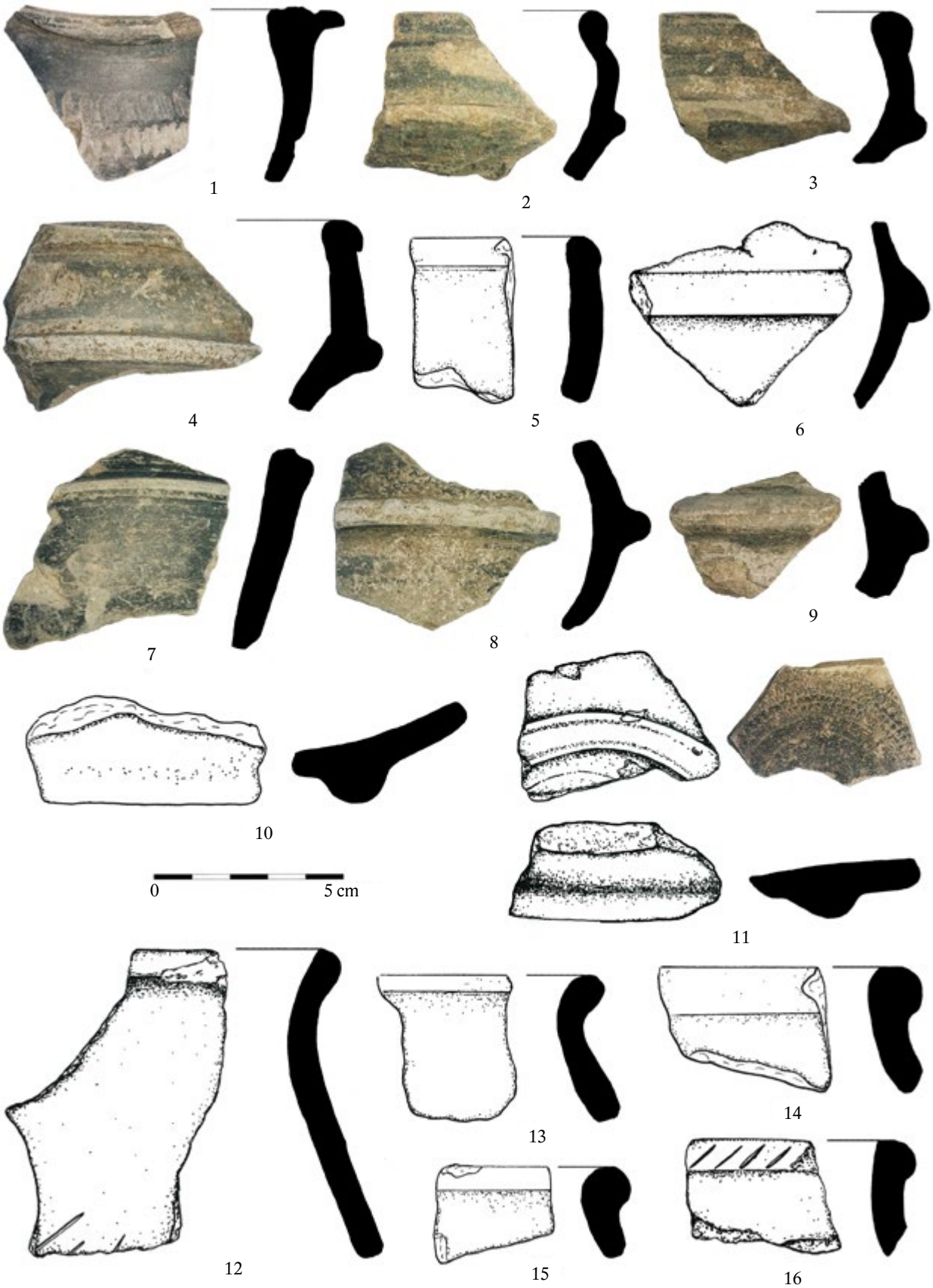
Tab. 14: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–7: bronz; 8–16: sklo; 17–20: keramika.

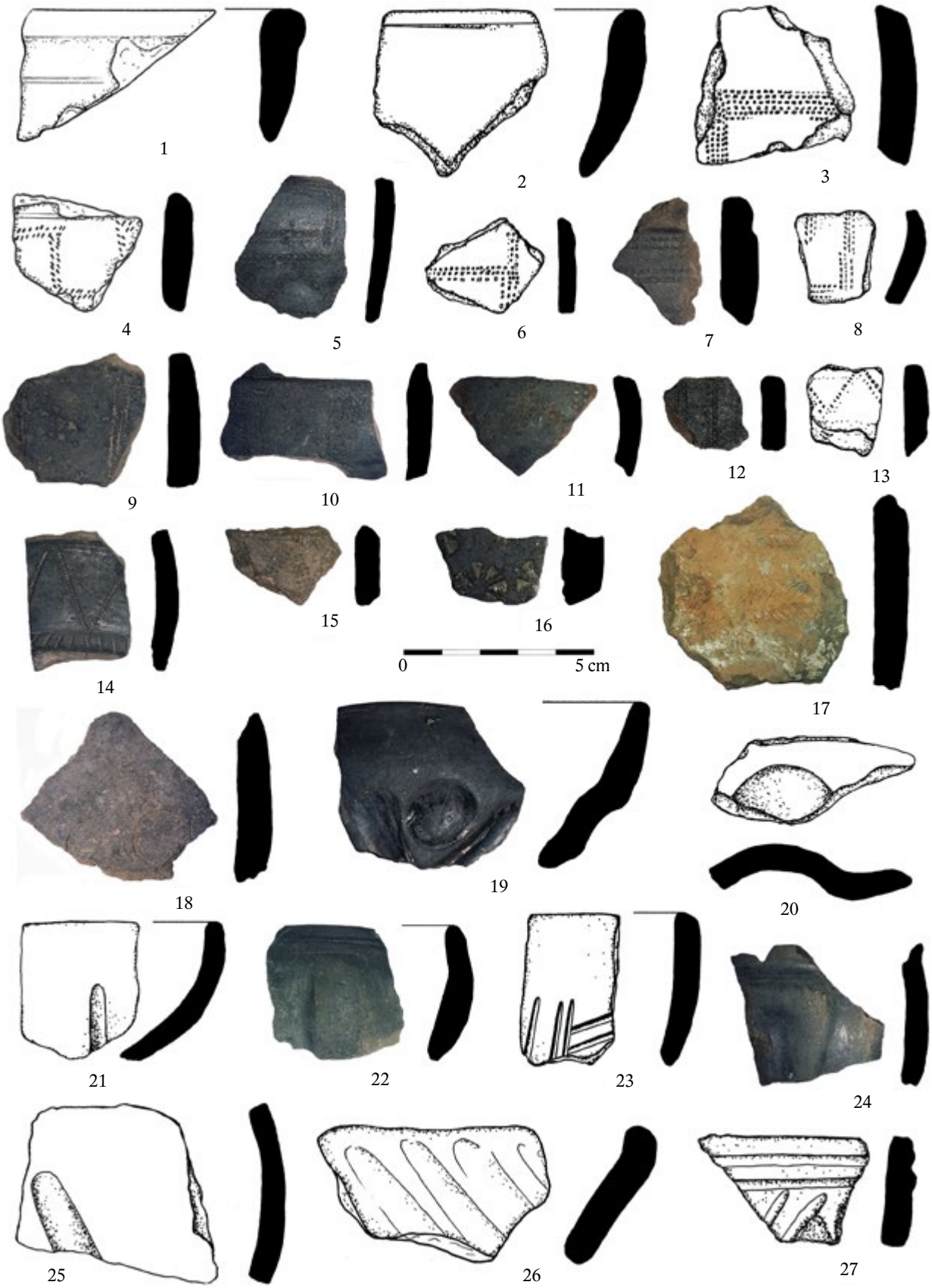
Tab. 15: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–22: keramika.

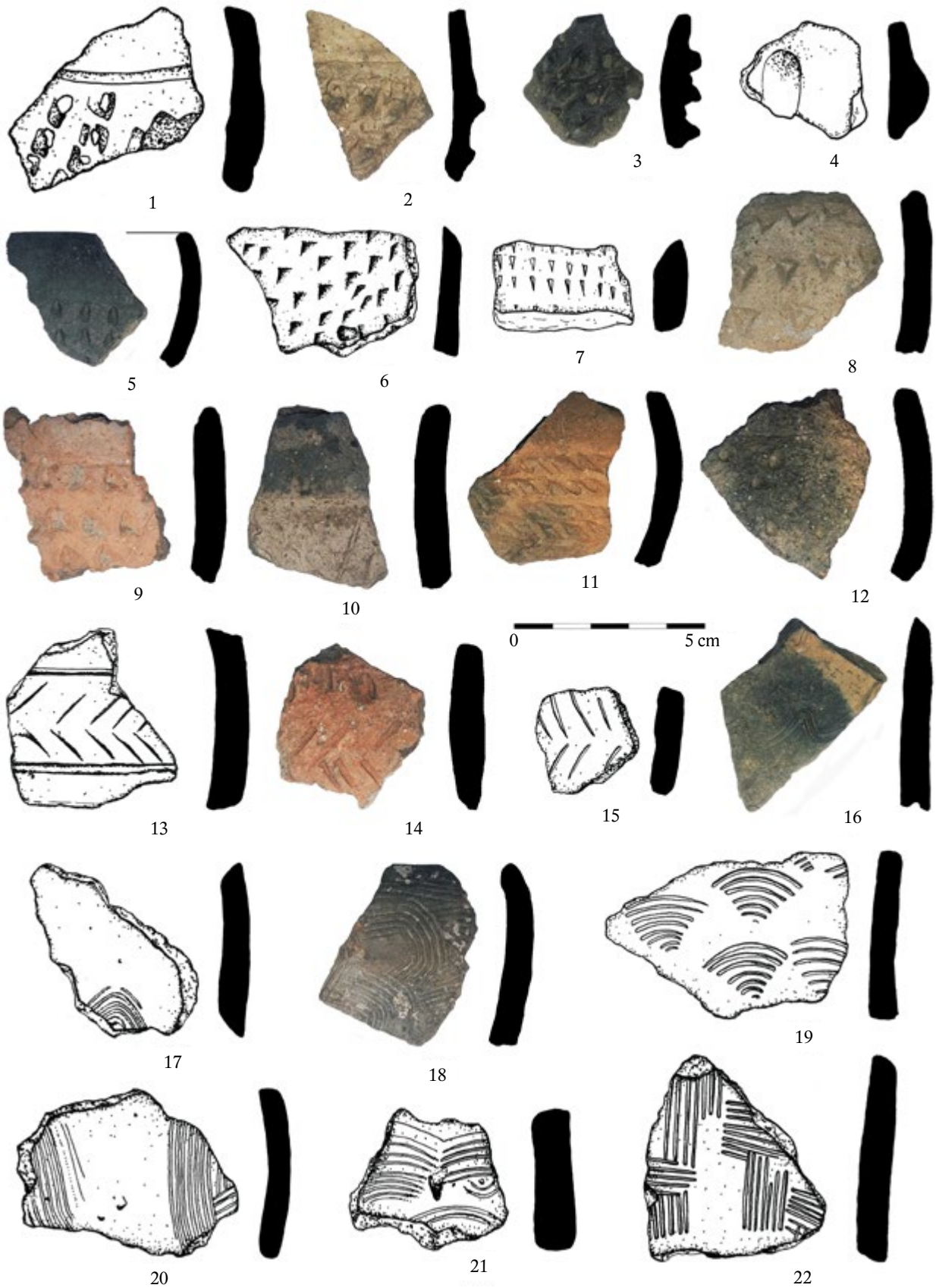
Tab. 16: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–19: keramika.

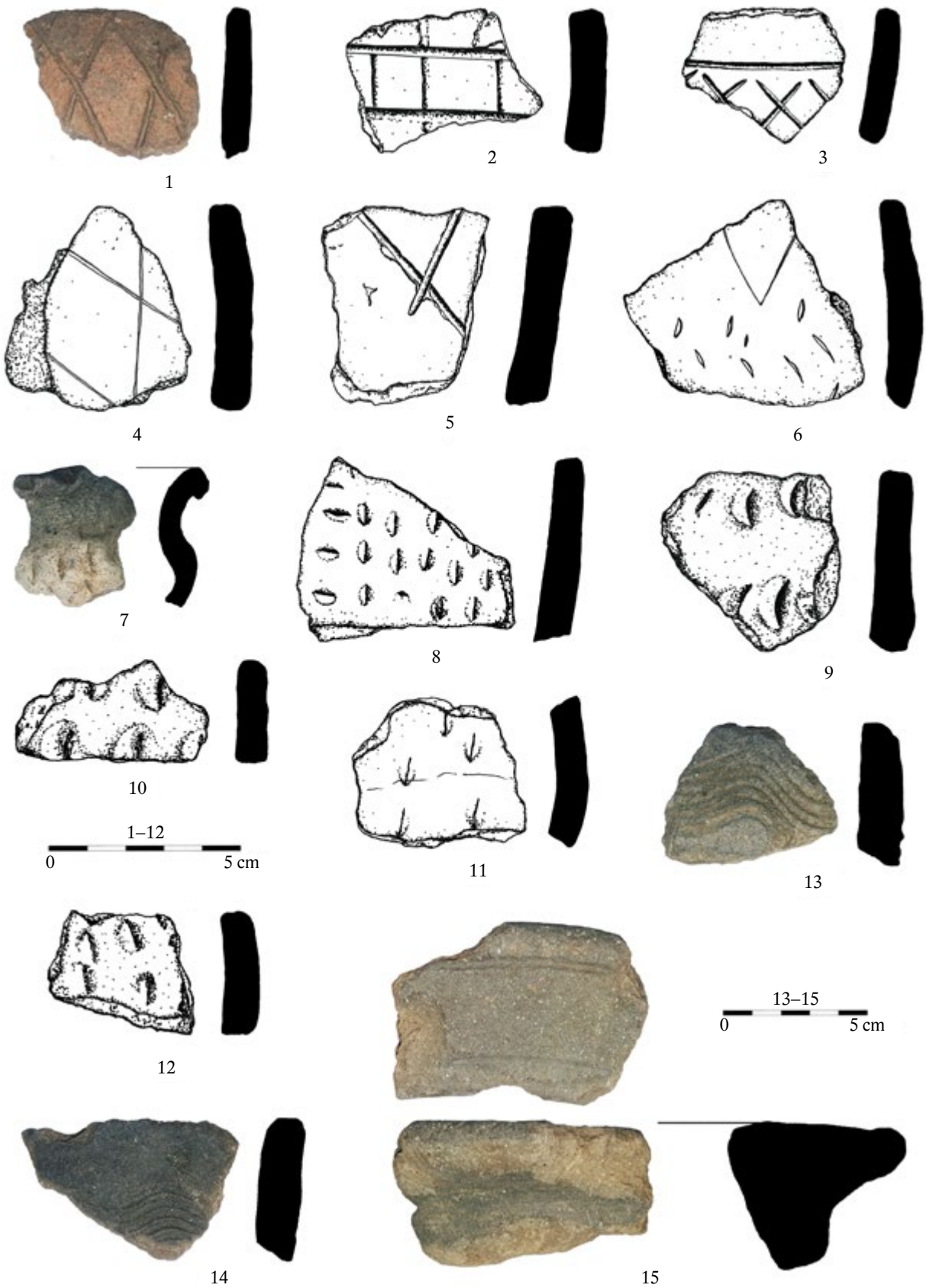
Tab. 17: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–16: keramika.

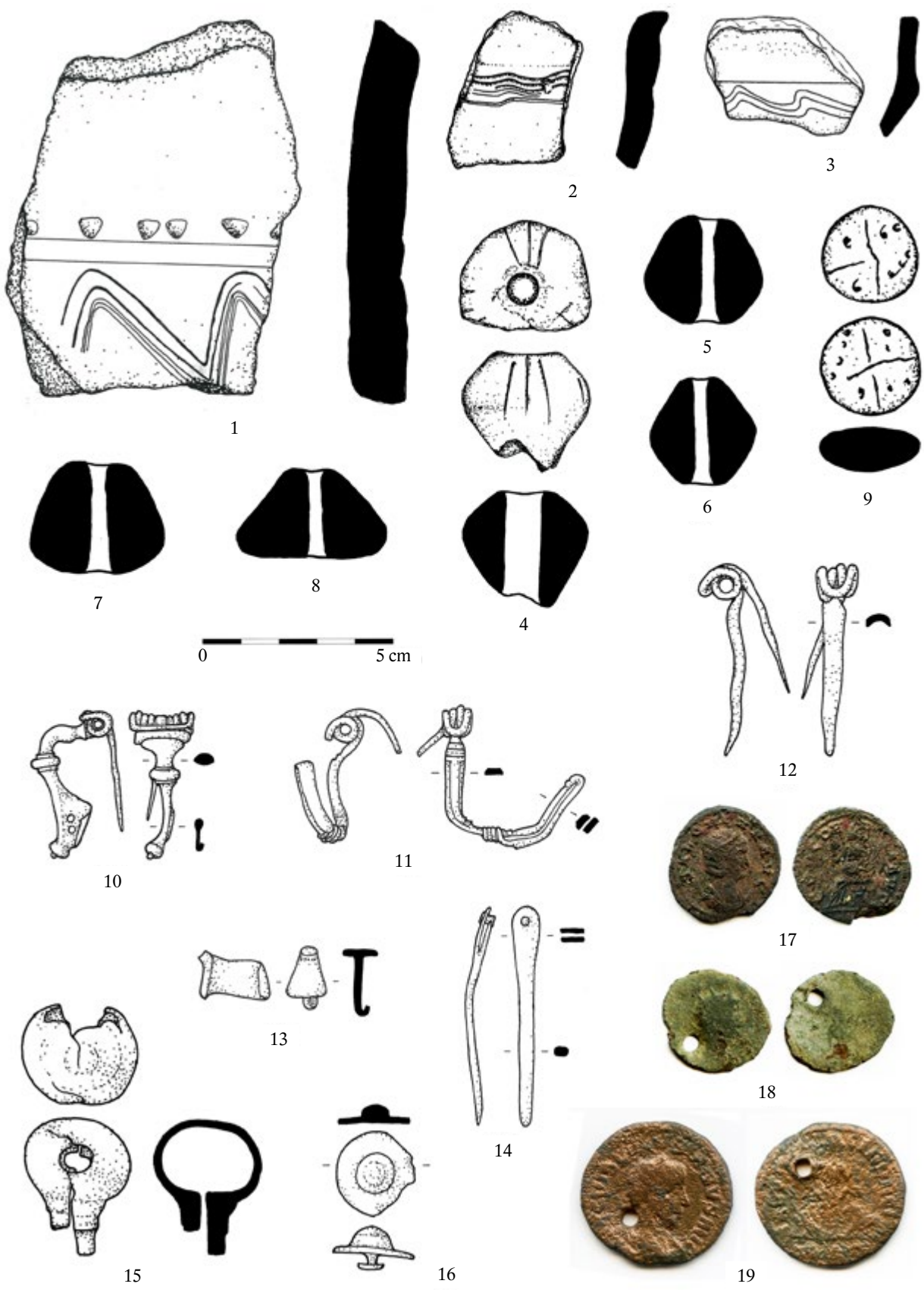
Tab. 18: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–27: keramika.

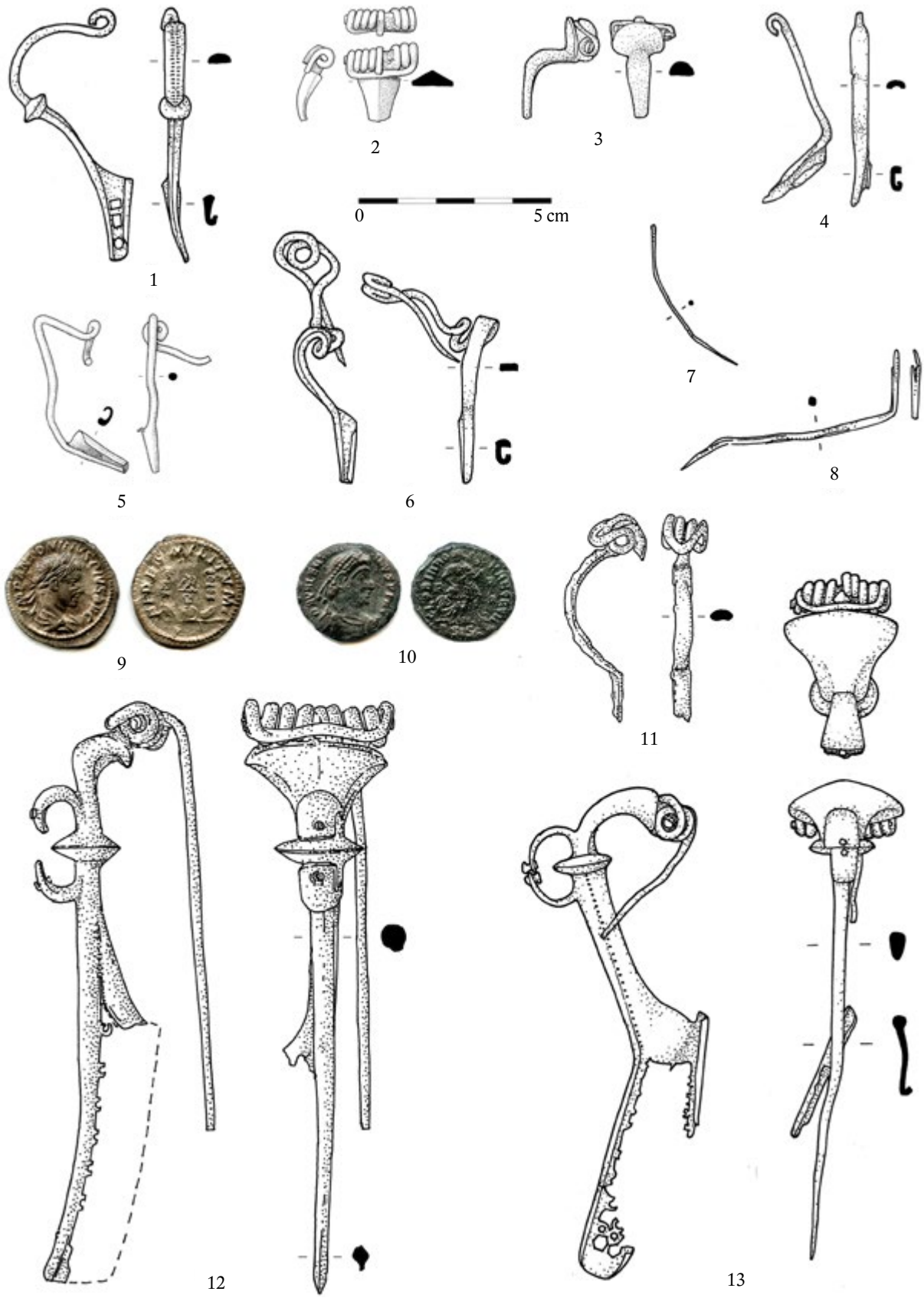
Tab. 19: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–22: keramika.

Tab. 20: Blatnice pod Svatým Antonínkem I. 1–15: keramika.

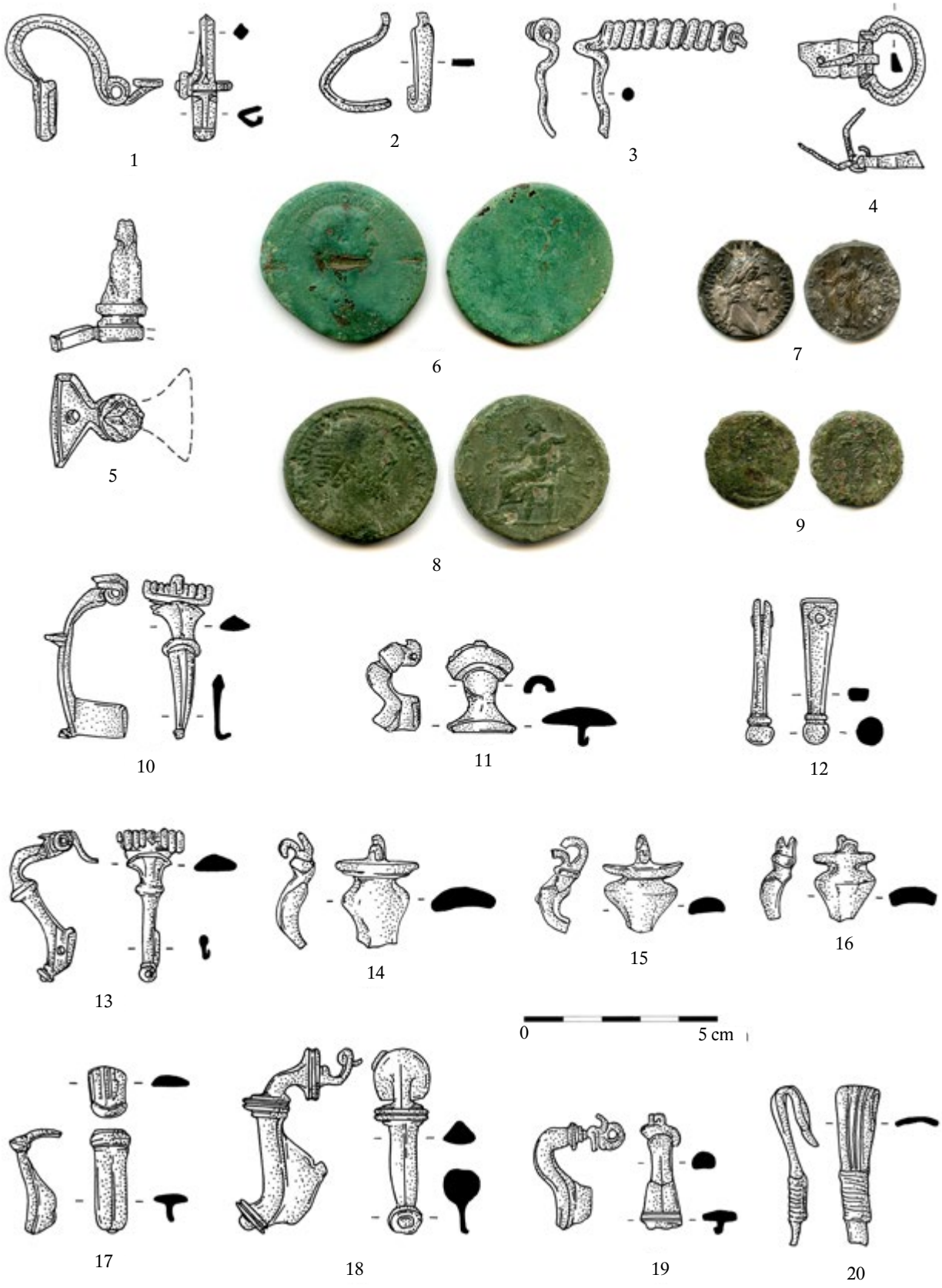
Tab. 21: Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1–9). **Blatnice pod Svatým Antonínkem II** (10–16). **Blatnice pod Svatým Antonínkem III** (17–19). 1–9: keramika; 10–19: bronz. 17–19 – 1:1.

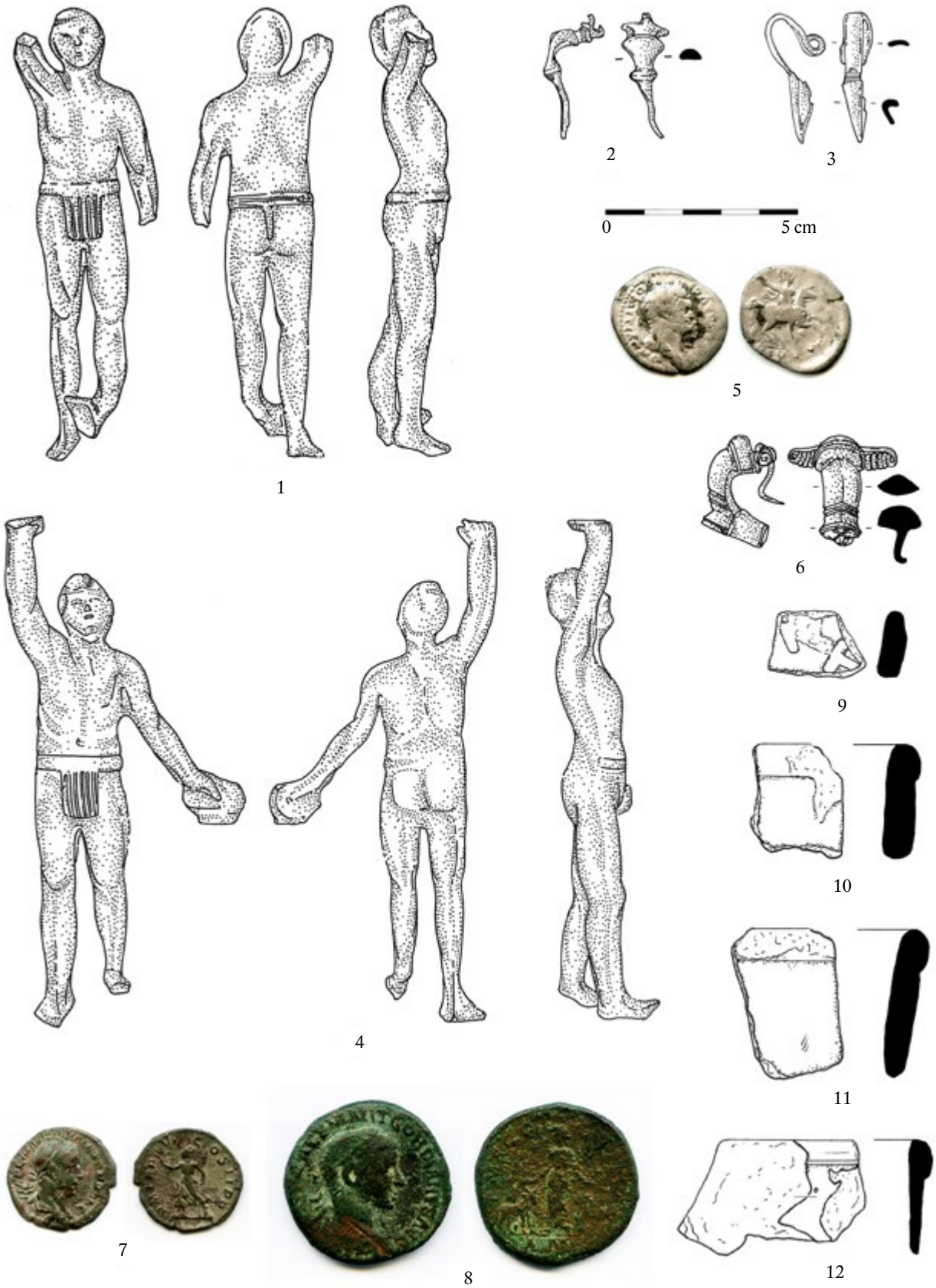
Tab. 22: Blatnice pod Svatým Antonínkem III (1–8). **Blatnička** (9–10). **Boršice u Blatnice** (11–13). 1–8, 10, 12–13: bronz; 9: stříbro; 11: železo. 9–10 1:1.

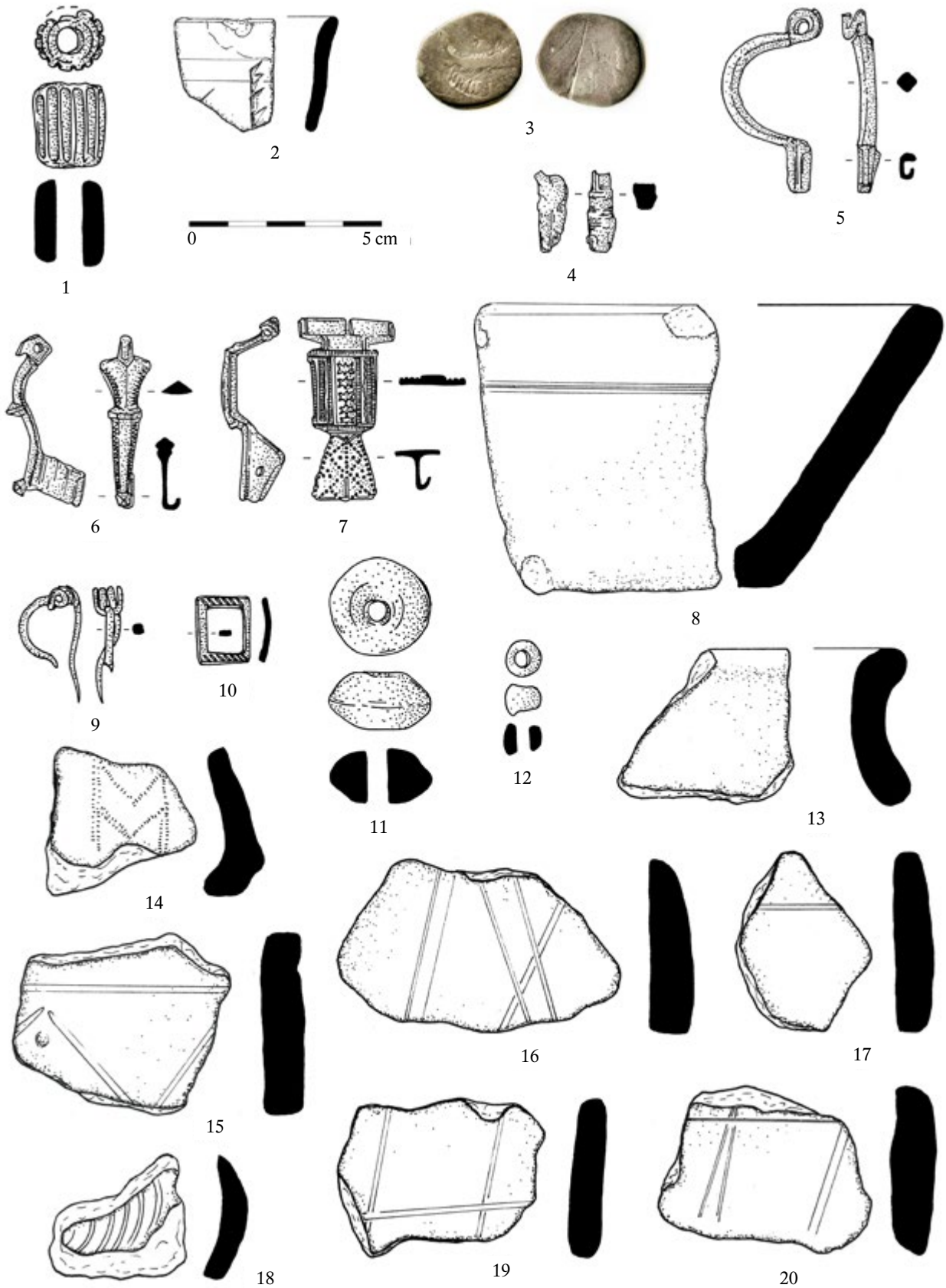
Tab. 23: Březolupy (1). **Bzenec** (2–3). **Čejč I** (4). **Čejč II** (5–10). **Čejkovice I** (11). **Čejkovice II** (12–20). 1–3, 6–8, 11–20: bronz. 4–5: stříbro; 9–10: keramika. 4–7, 11–12 1:1.

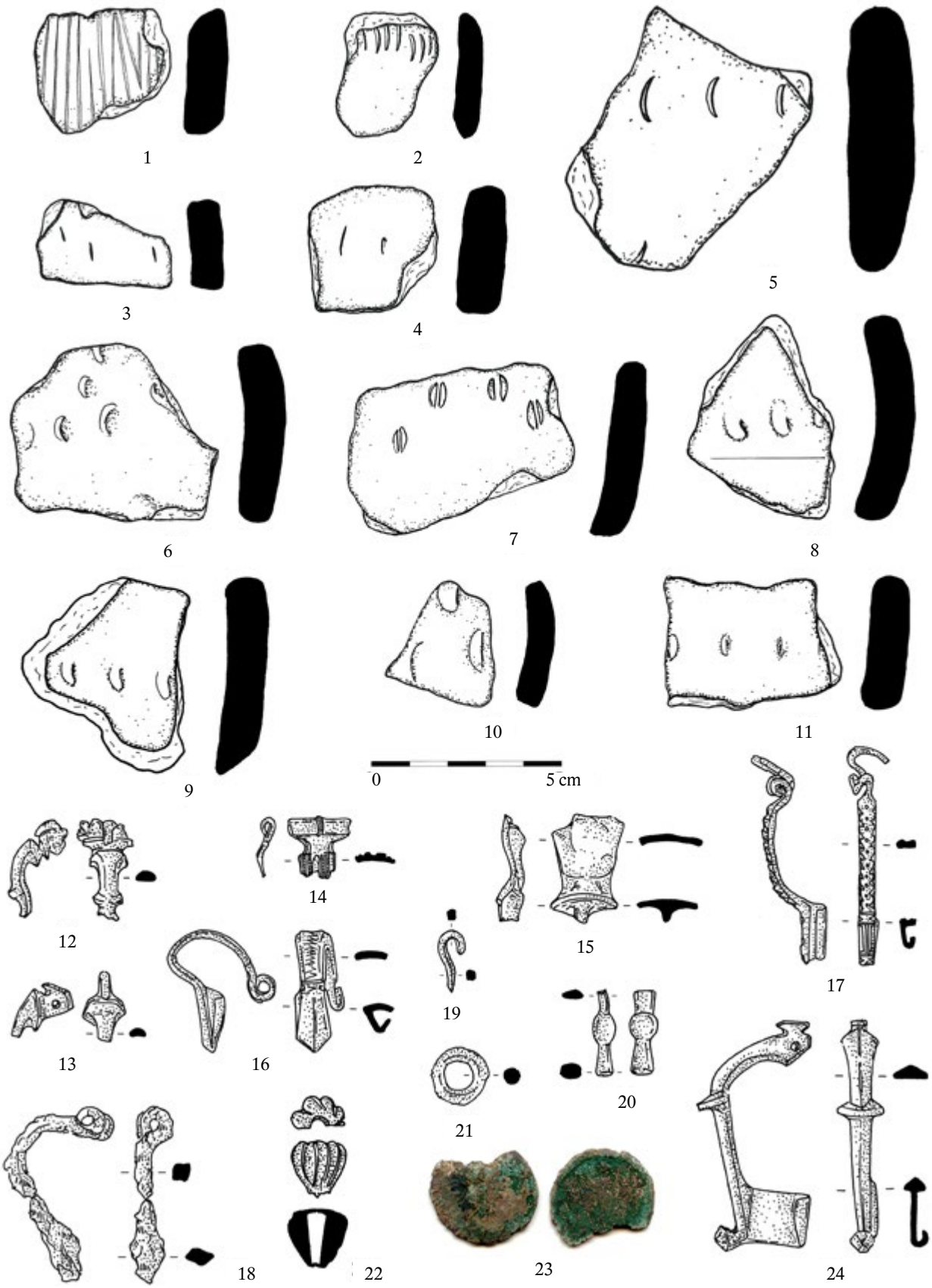
Tab. 24: Čejkovice II (1–4). **Čejkovice III** (5). **Dolní Bojanovice I** (6–12). **Dolní Bojanovice II** (13–20). 1–6, 8–20: bronz (5 v kombinaci se železem); 7: stříbro. 6–9 1:1.

Tab. 25: Dolní Bojanovice II (1). **Dolní Bojanovice III** (2–3). **Dolní Bojanovice IV** (4). **Dolní Bojanovice/Josefov** (5). **Dubňany I** (6). **Dubňany II** (7–12). 1–4, 6, 8: bronz; 5, 7: stříbro; 9–12: keramika. 5, 7–8 1:1.

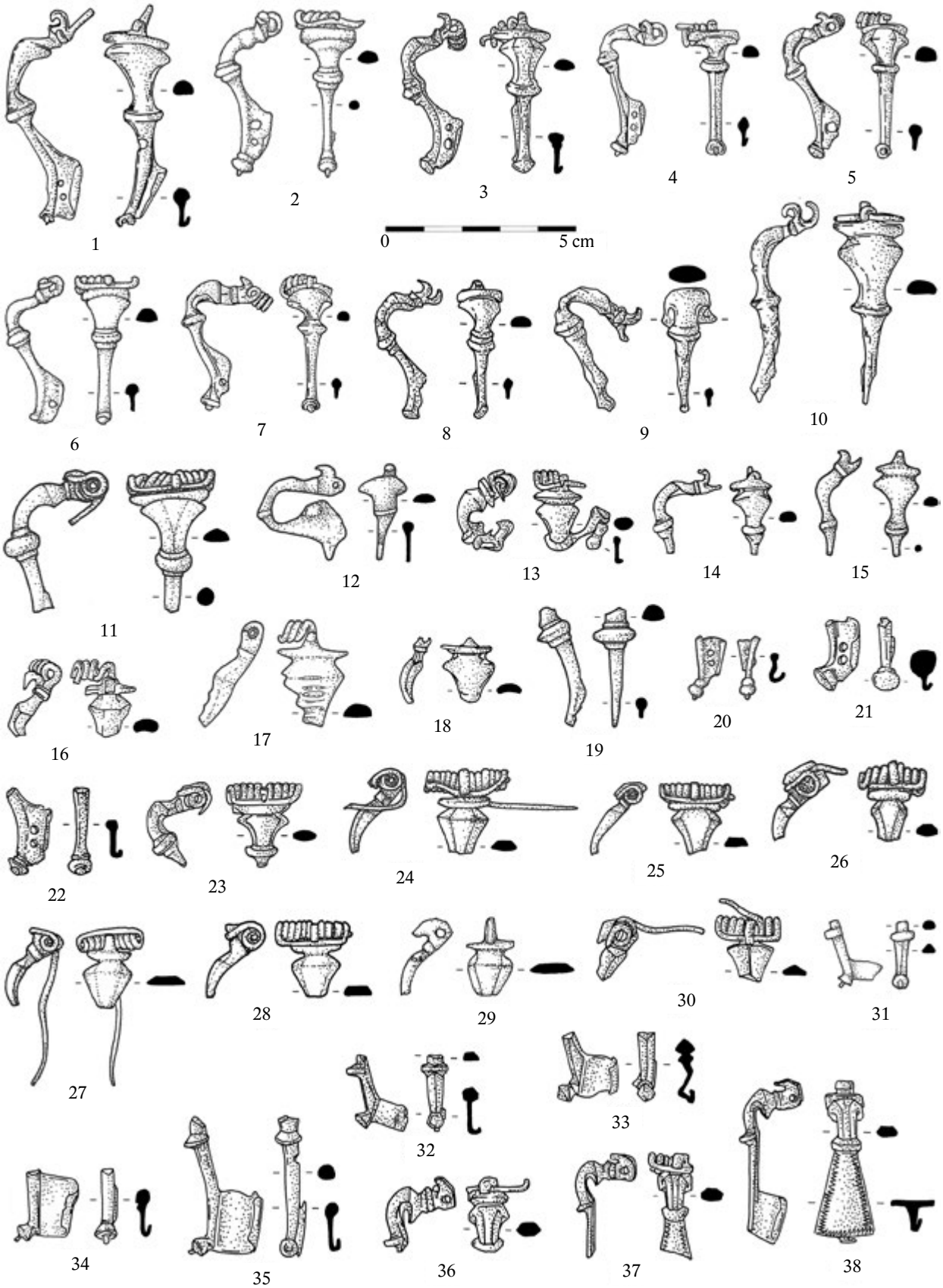
Tab. 26: Dubňany II (1–2). **Dubňany III** (3–5). **Dubňany IV** (6–8). **Hluk** (9–20). 1, 11–12: sklo; 2, 8, 13–20: keramika; 3: stříbro; 4–7, 9–10: bronz (7 pocínovaný povrch). 3 1:1.

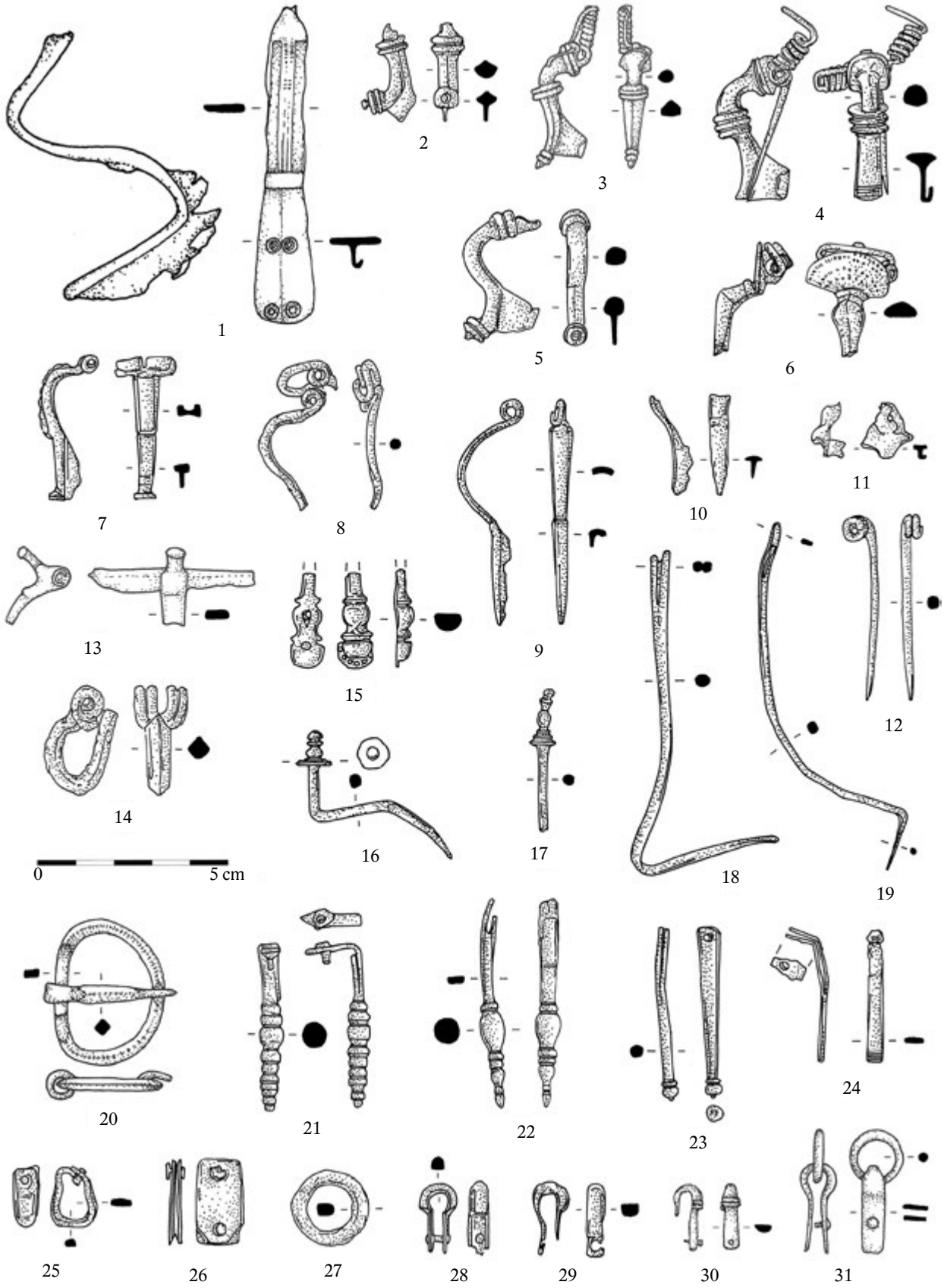
Tab. 27: Hluk (1–11). **Hodonín I** (12–21). **Hodonín II** (22). **Hodonín III** (23–24). 1–11: keramika; 12–14, 16–17, 19–21, 23–24: bronz (14 pocínovaný povrch); 15, 18: železo; 22: sklo. 23 1:1.

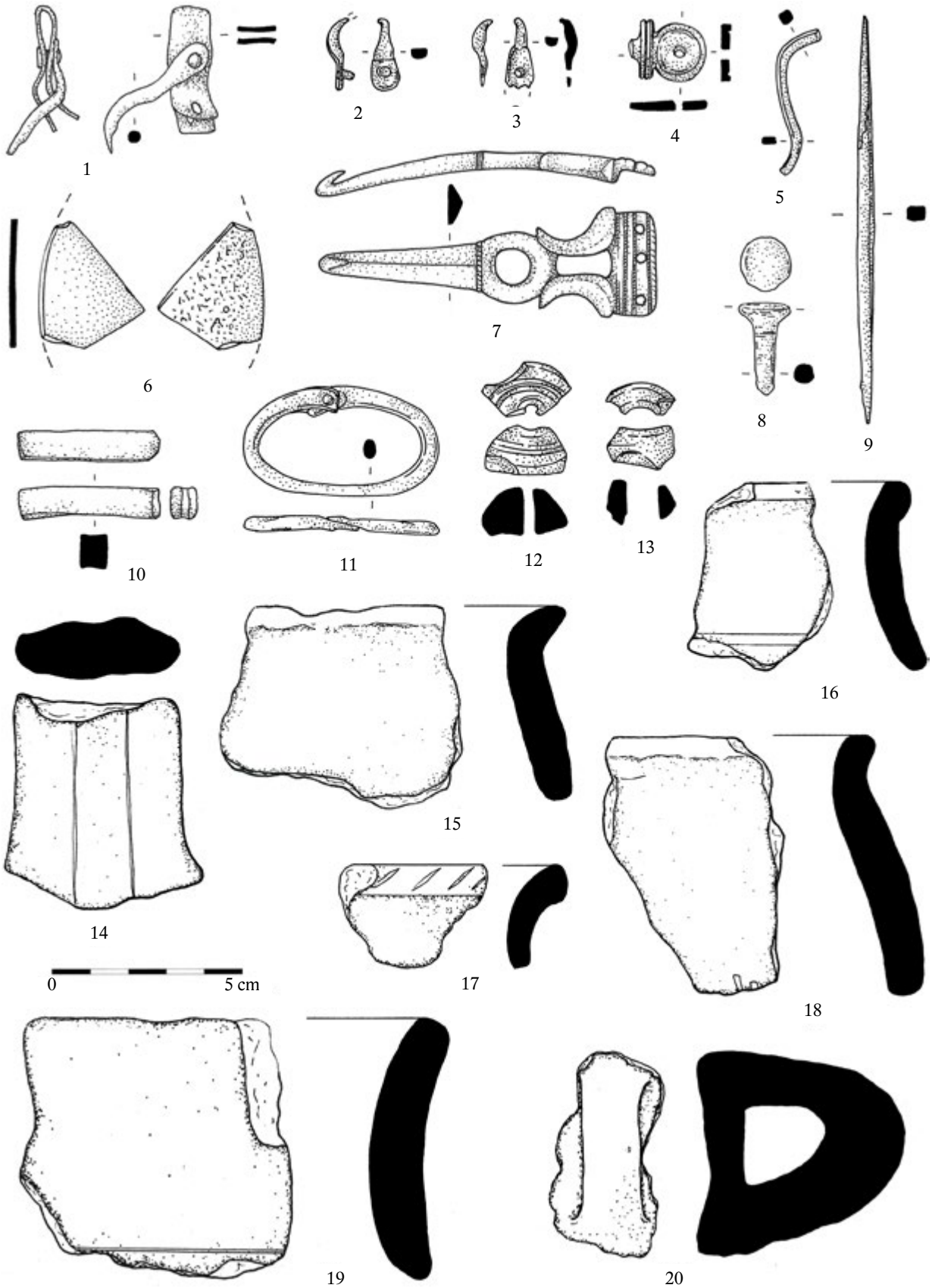
Tab. 28: Horní Němčí. *Hromadný nález mincí.* (1–16). **Hroznová Lhota I** (17–22). 1–16, 18–19: stříbro; 17, 20–21: bronz; 22: olovo. 1–19 1:1.

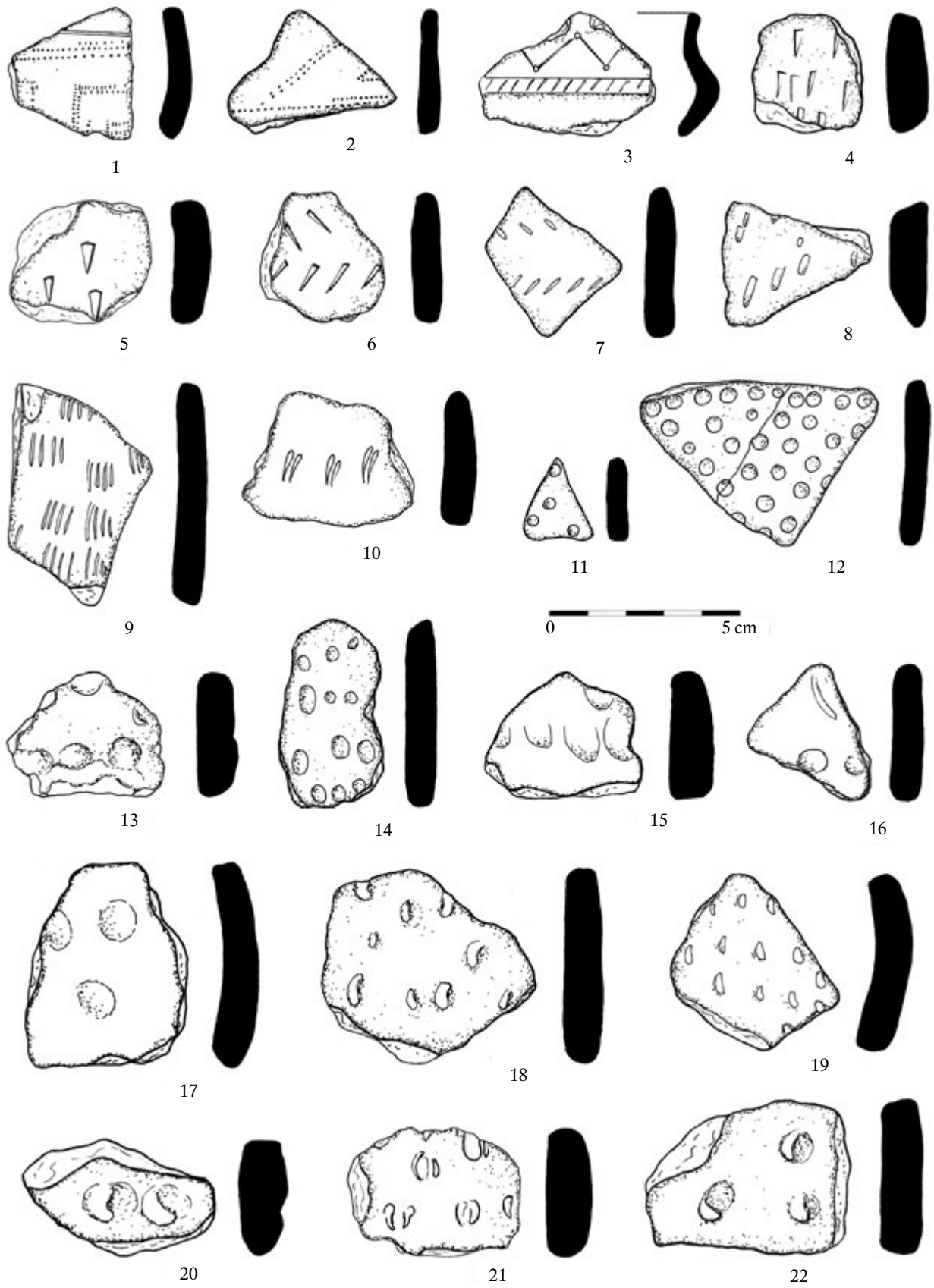
Tab. 29: Hroznová Lhota I. 1–38: bronz.

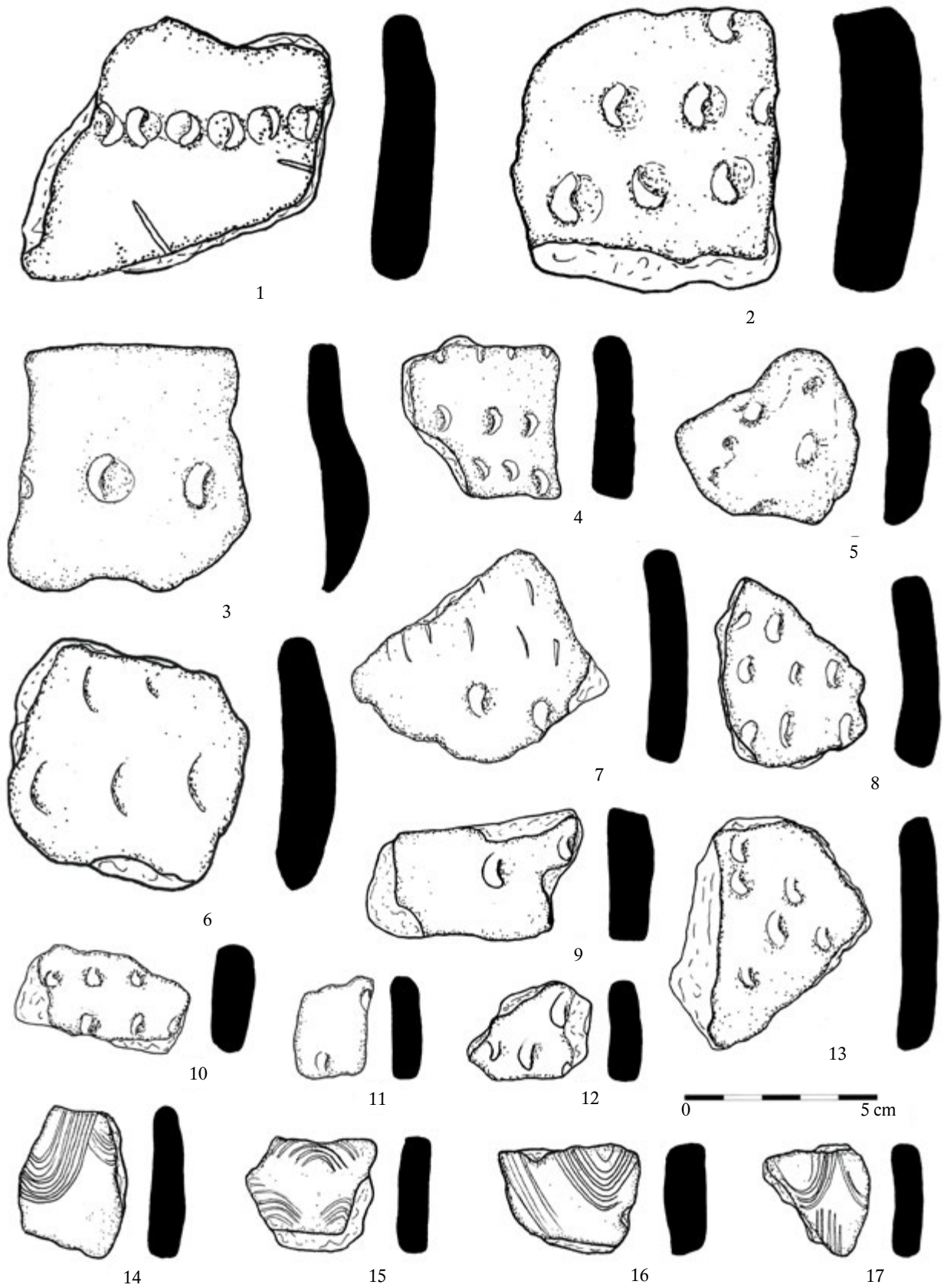
Tab. 30: Hroznová Lhota I. 1–14, 16–31: bronz (7 pocínovaný povrch); 15: stříbro.

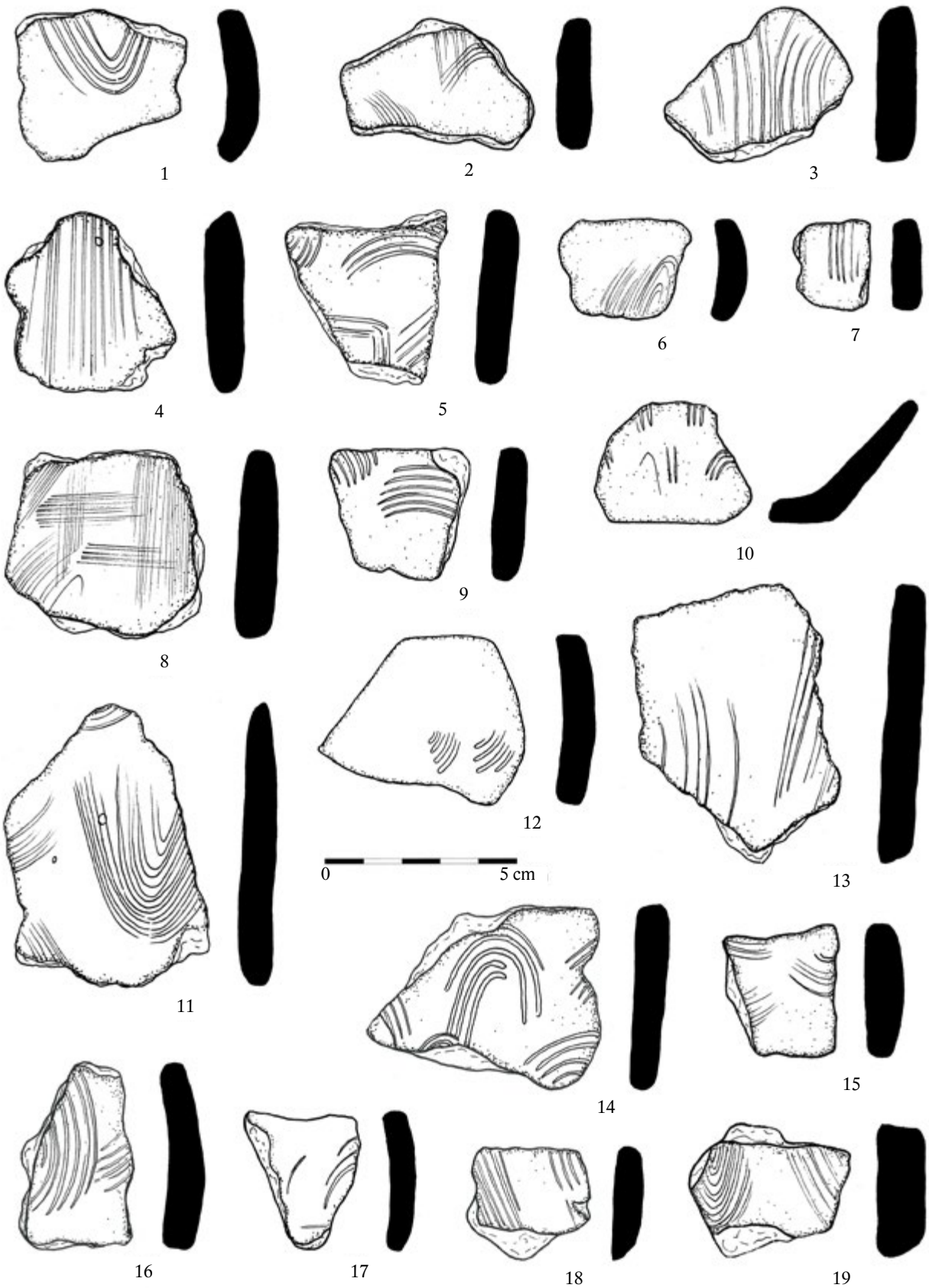
Tab. 31: Hroznová Lhota I. 1–11: bronz; 12–13: sklo; 14–20: keramika.

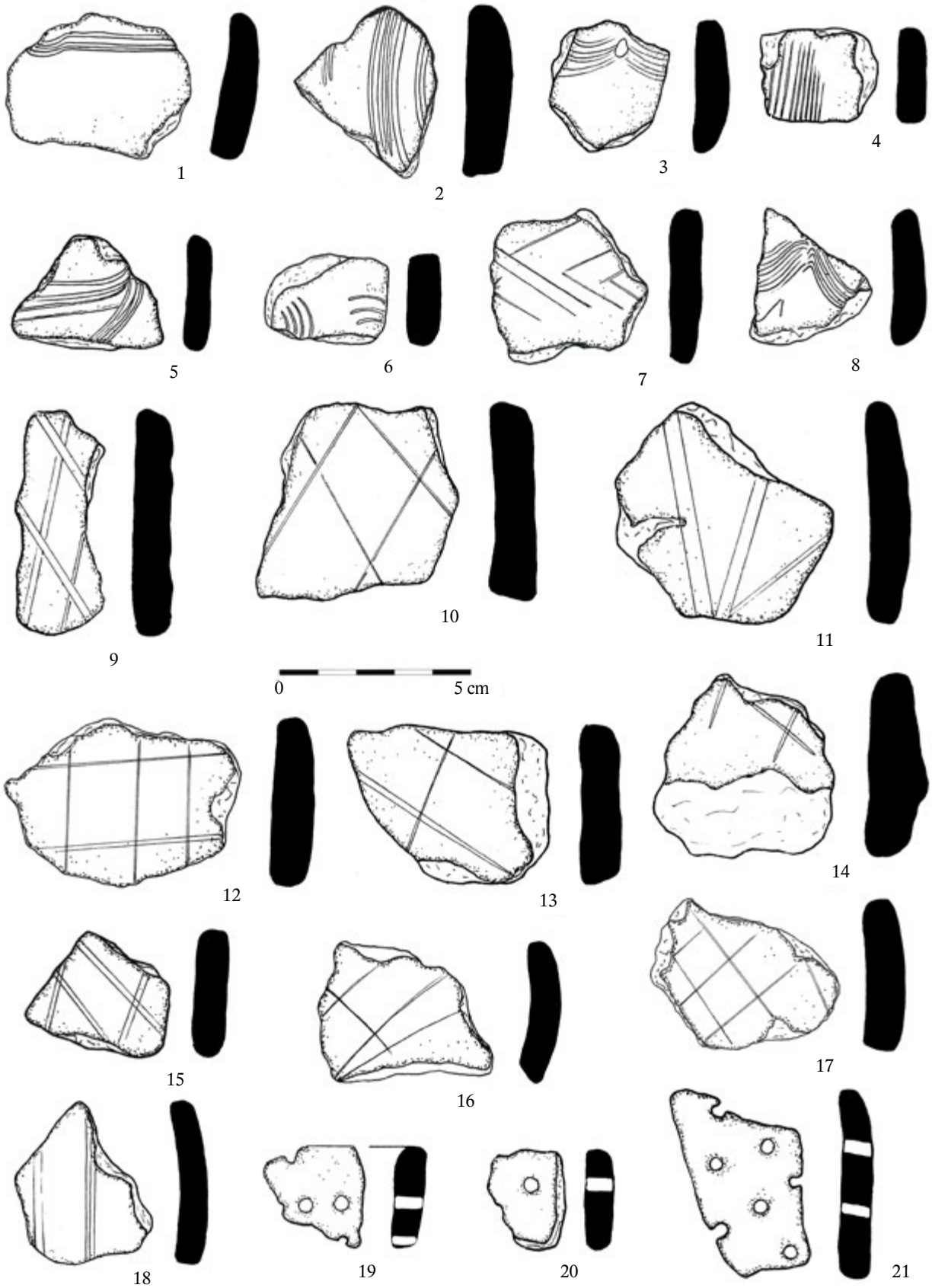
Tab. 32: Hroznová Lhota I. 1–22: keramika.

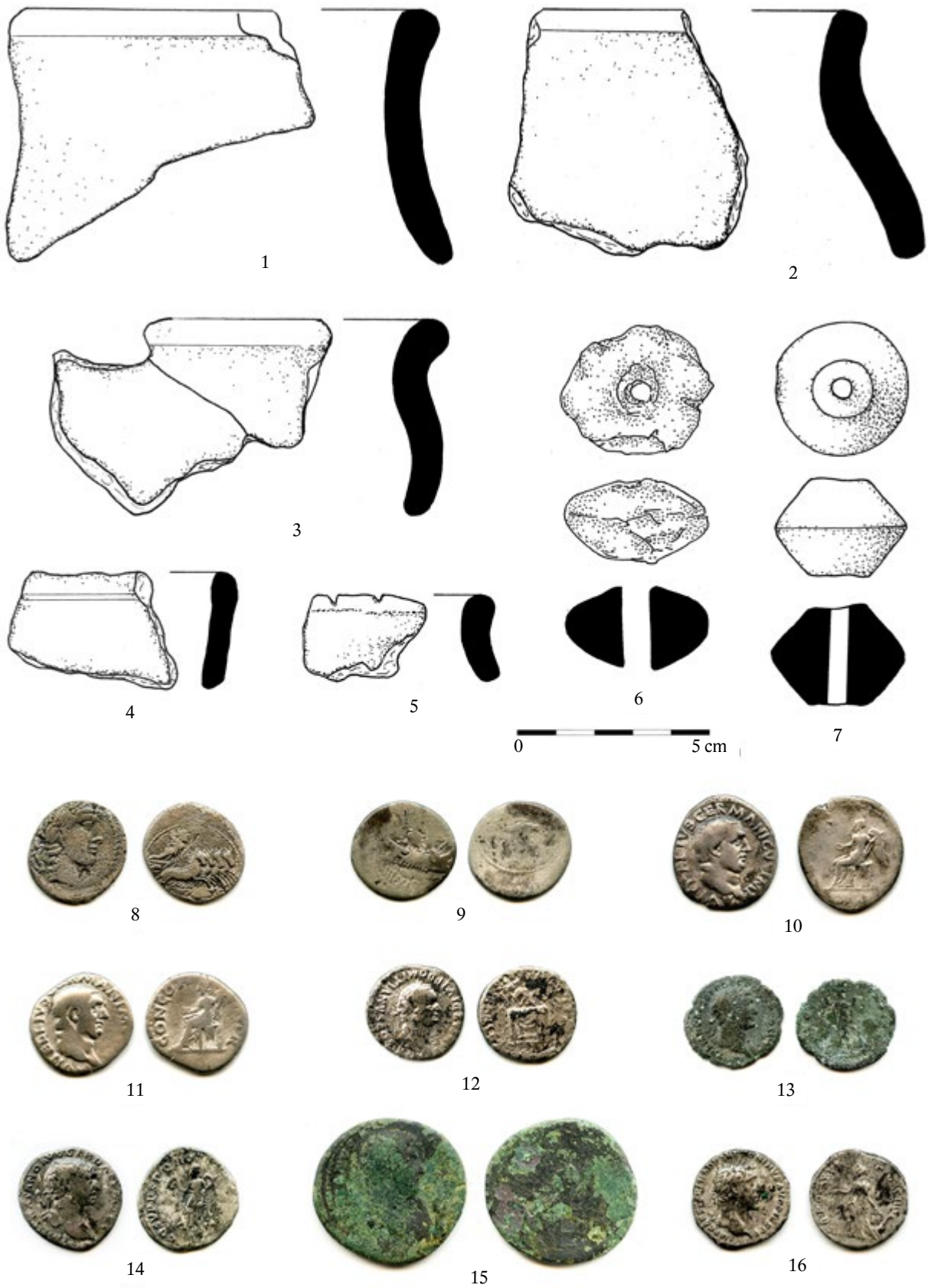
Tab. 33: Hroznová Lhota I. 1–17: keramika.

Tab. 34: Hroznová Lhota I. 1–19: keramika.

Tab. 35: Hroznová Lhota I. 1–21: keramika.

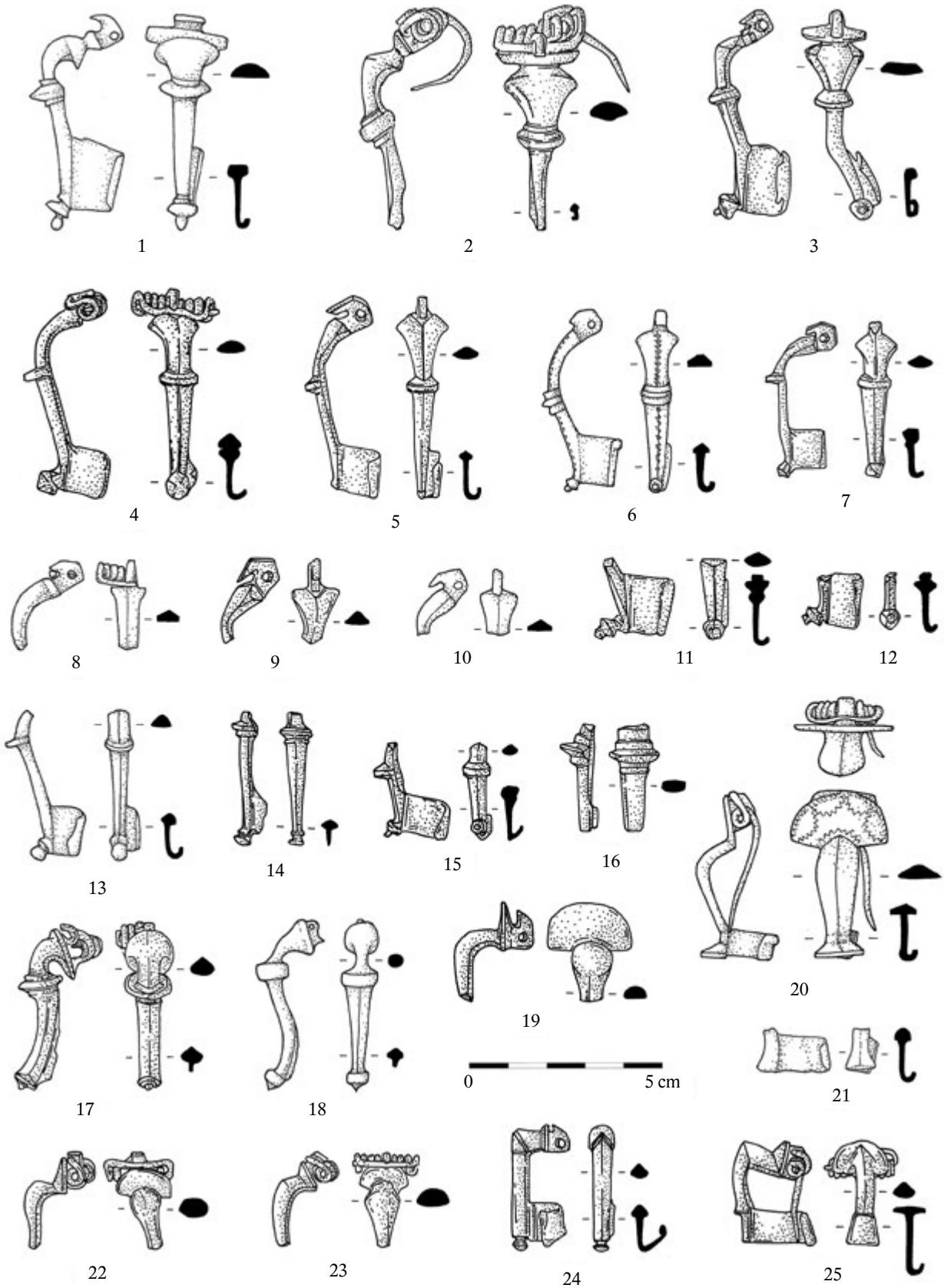
Tab. 36: Hroznová Lhota I. (1–7). **Hroznová Lhota II** (8–16). 1–7: keramika; 8–14, 16: stříbro, 15: bronz. 8–16 1:1.

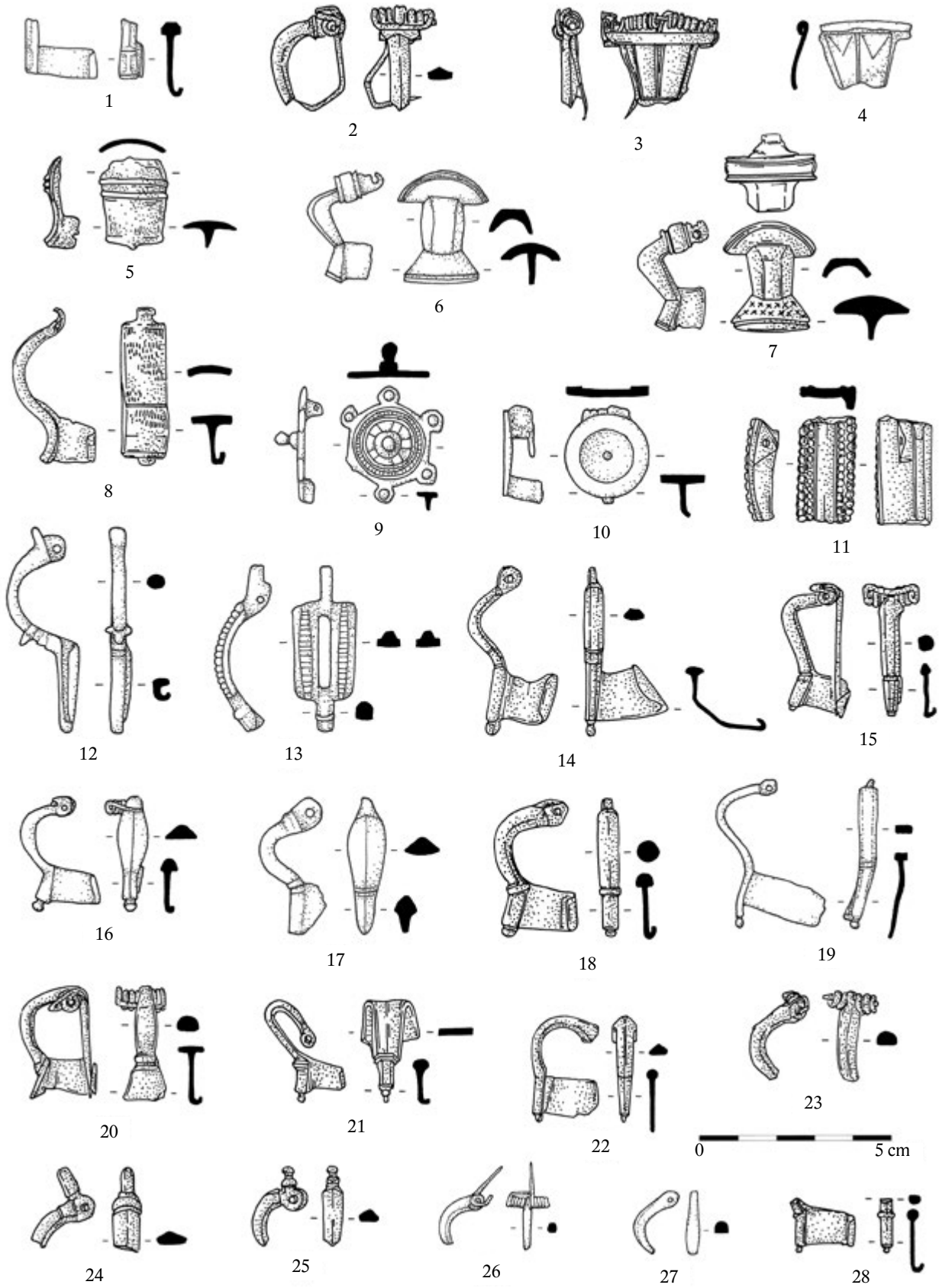
Tab. 37: Hroznová Lhota II. 1–13: stříbro; 14–24: bronz (15–16 postříbřený povrch). Vše 1:1.

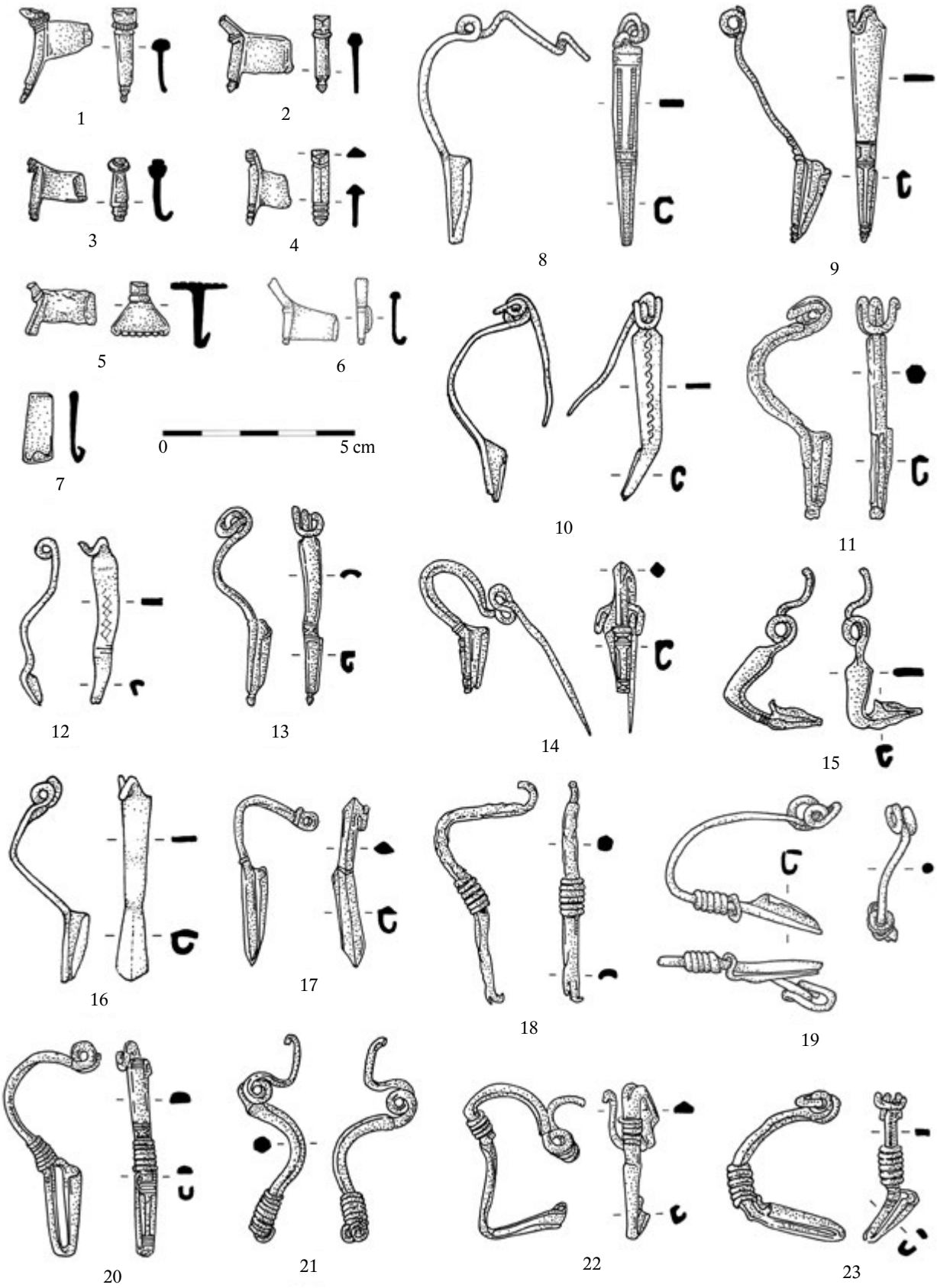
Tab. 38: Hroznová Lhota II. 1–21, 23–24: bronz (17 postříbřený povrch); 22: stříbro. Vše 1:1.

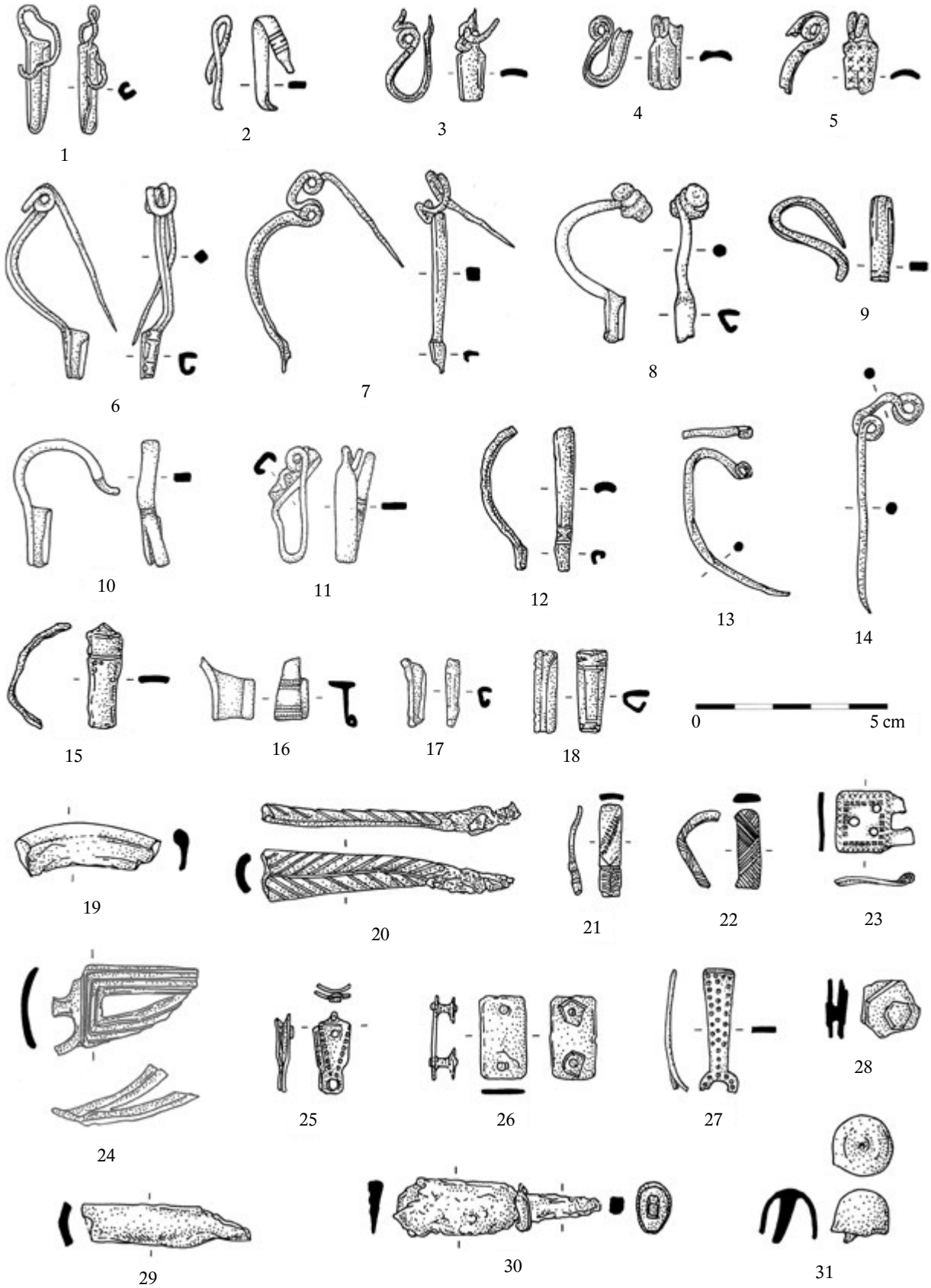
Tab. 39: Hroznová Lhota II. 1–25: bronz.

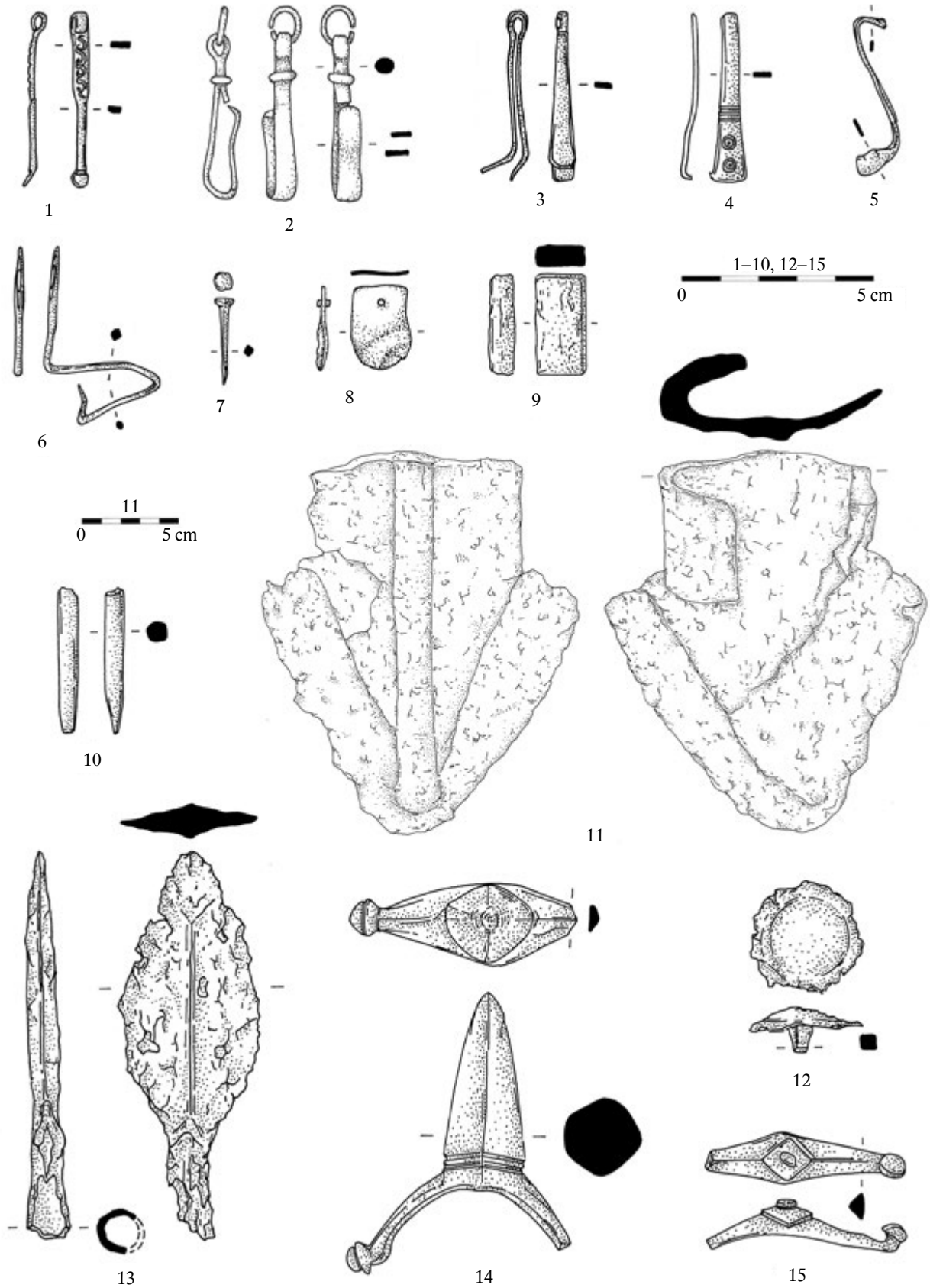
Tab. 40: Hroznová Lhota II. 1–28: bronz (7 zlatý plíšek, 8 stopy postříbření povrchu, 9 modrý a bílý email, 10 zbytky zlatého plíšku).

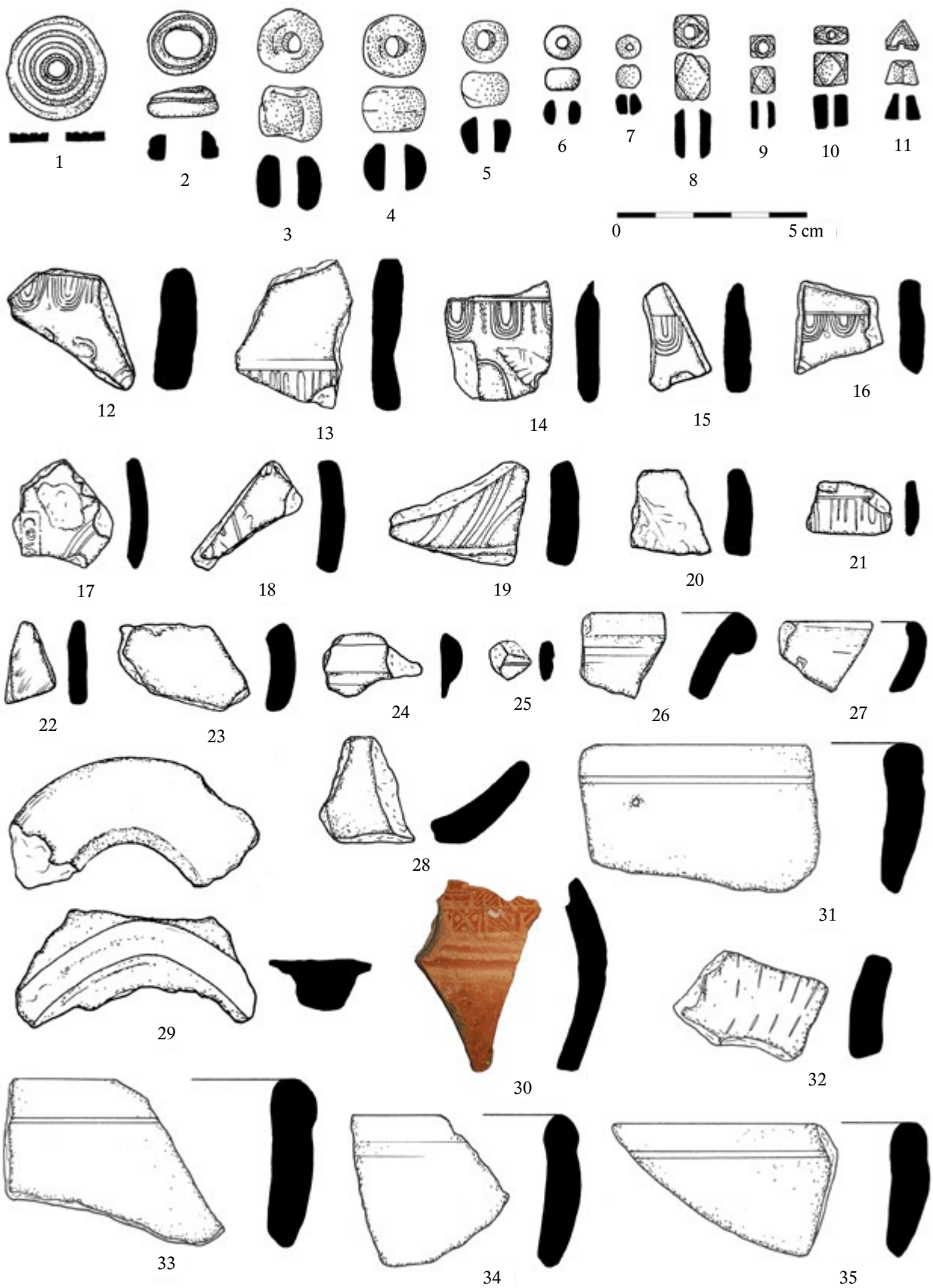
Tab. 41: Hroznová Lhota II. 1–23: bronz (1 postříbřený povrch).

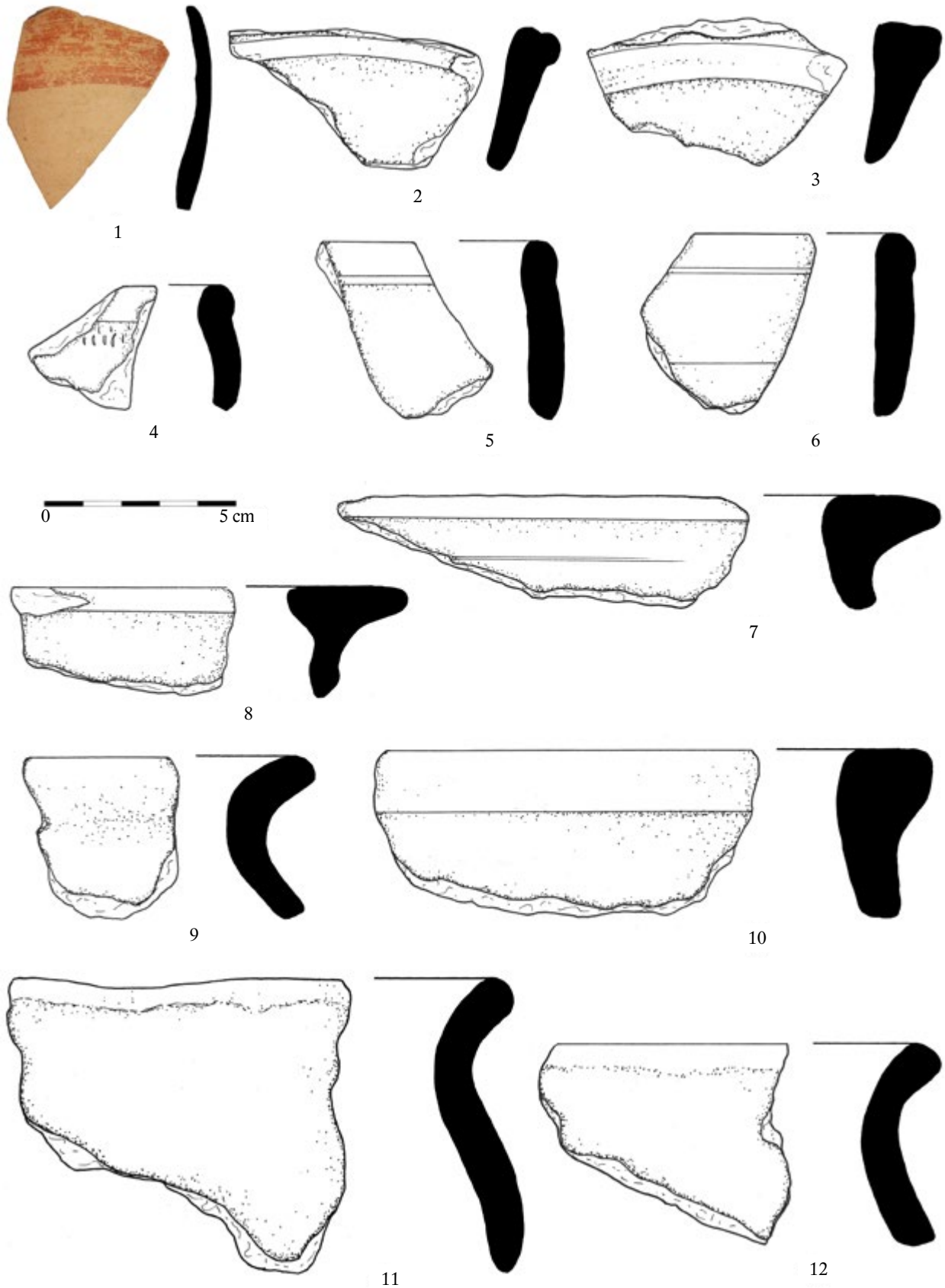
Tab. 42: Hroznová Lhota II. 1–4, 6–29, 31: bronz; 5: stříbro; 30: železo (s bronzem).

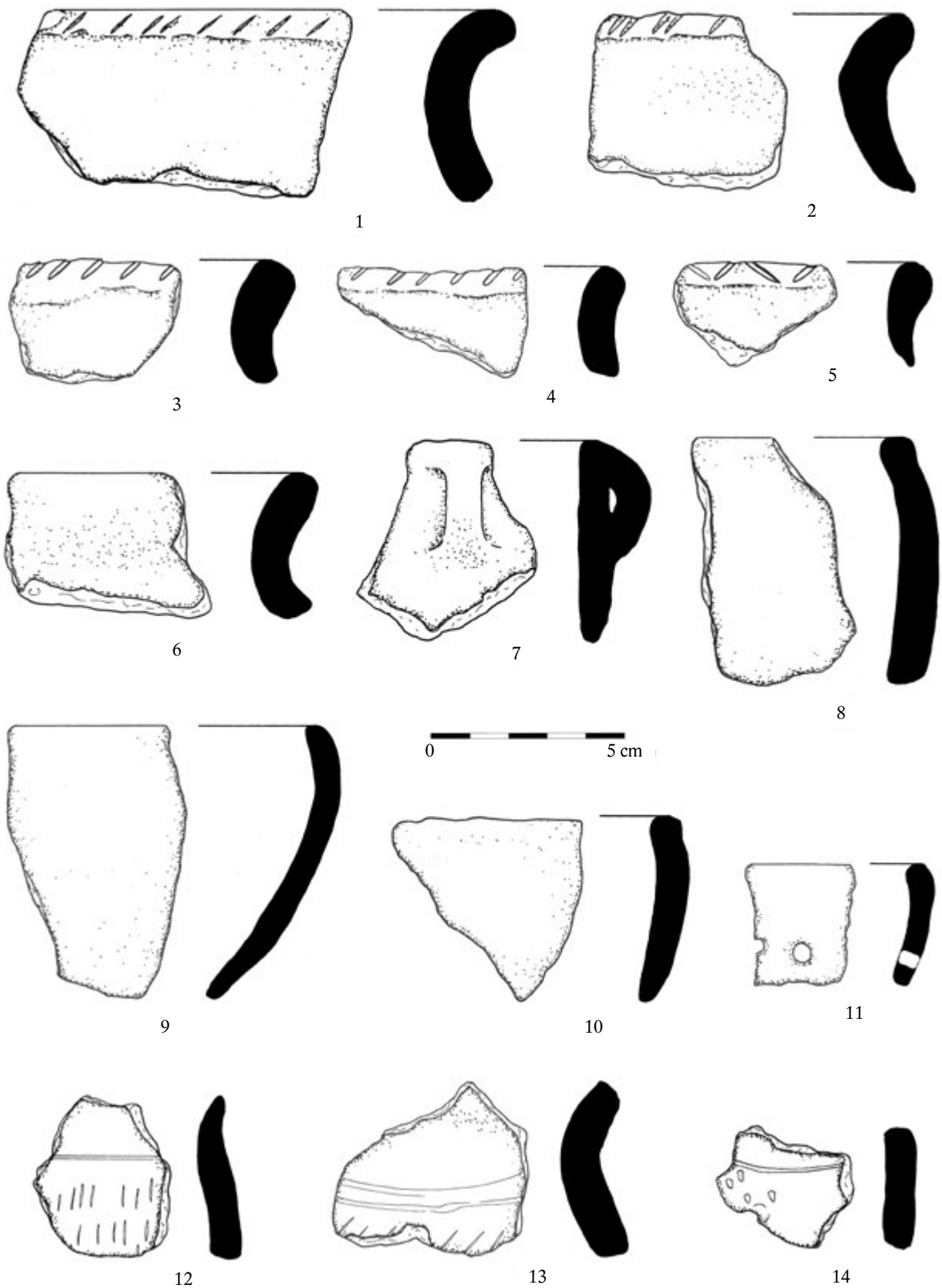
Tab. 43: Hroznová Lhota II. 1: stříbro; 2–10, 12, 14–15: bronz; 11, 13: železo.

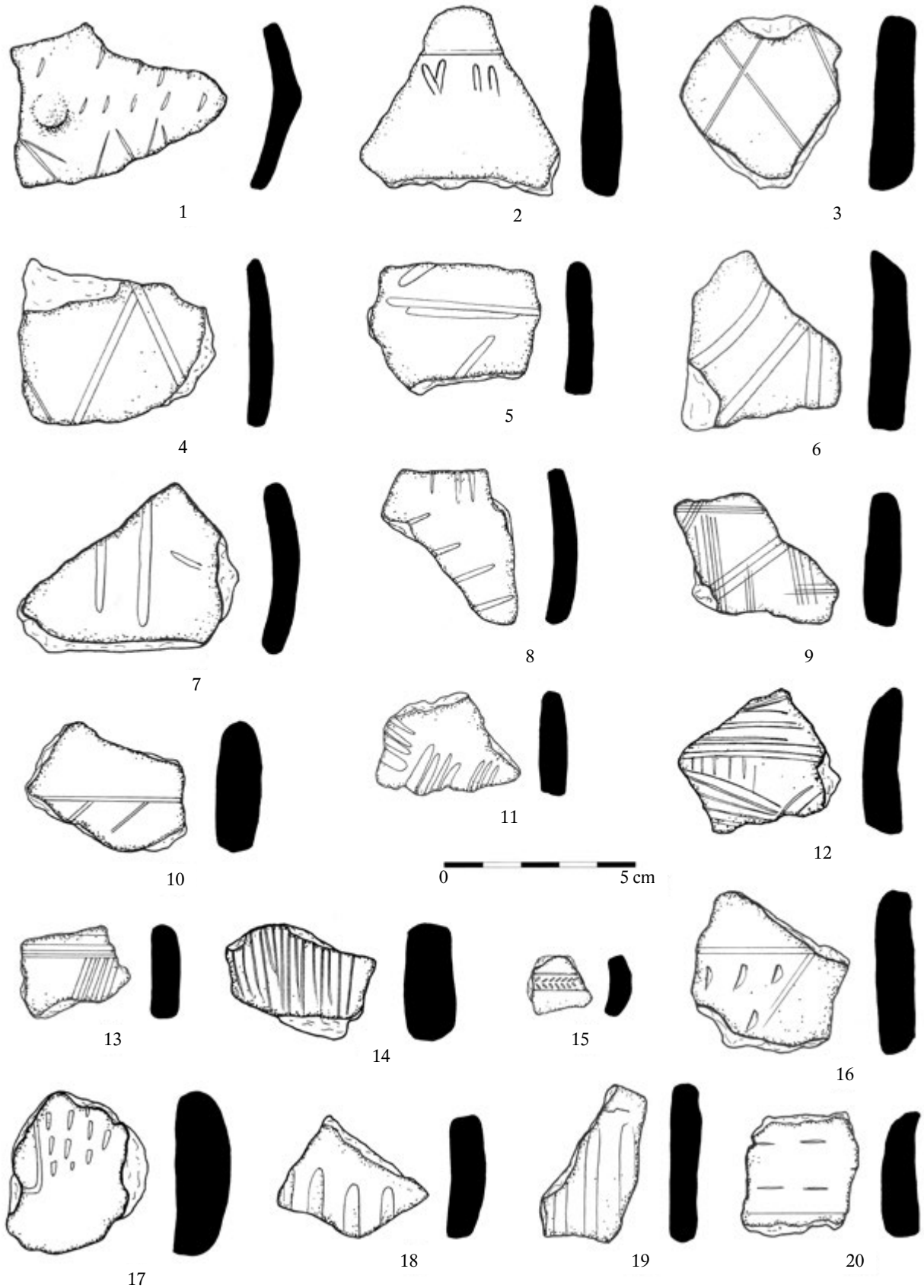
Tab. 44: Hroznová Lhota II. 1–3, 6–11: sklo; 4–5: bronz; 12–35: keramika.

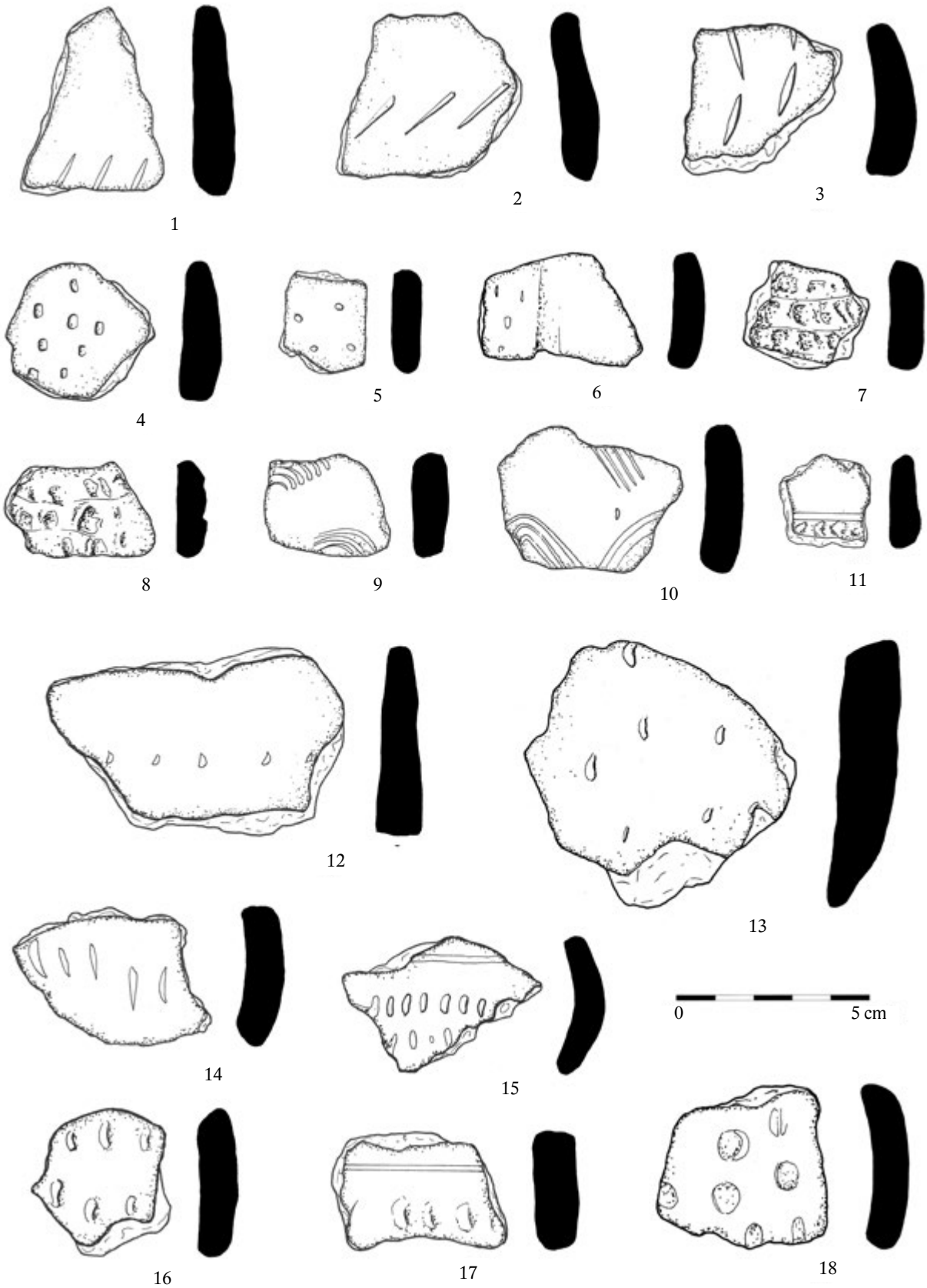
Tab. 45: Hroznová Lhota II. 1–12: keramika.

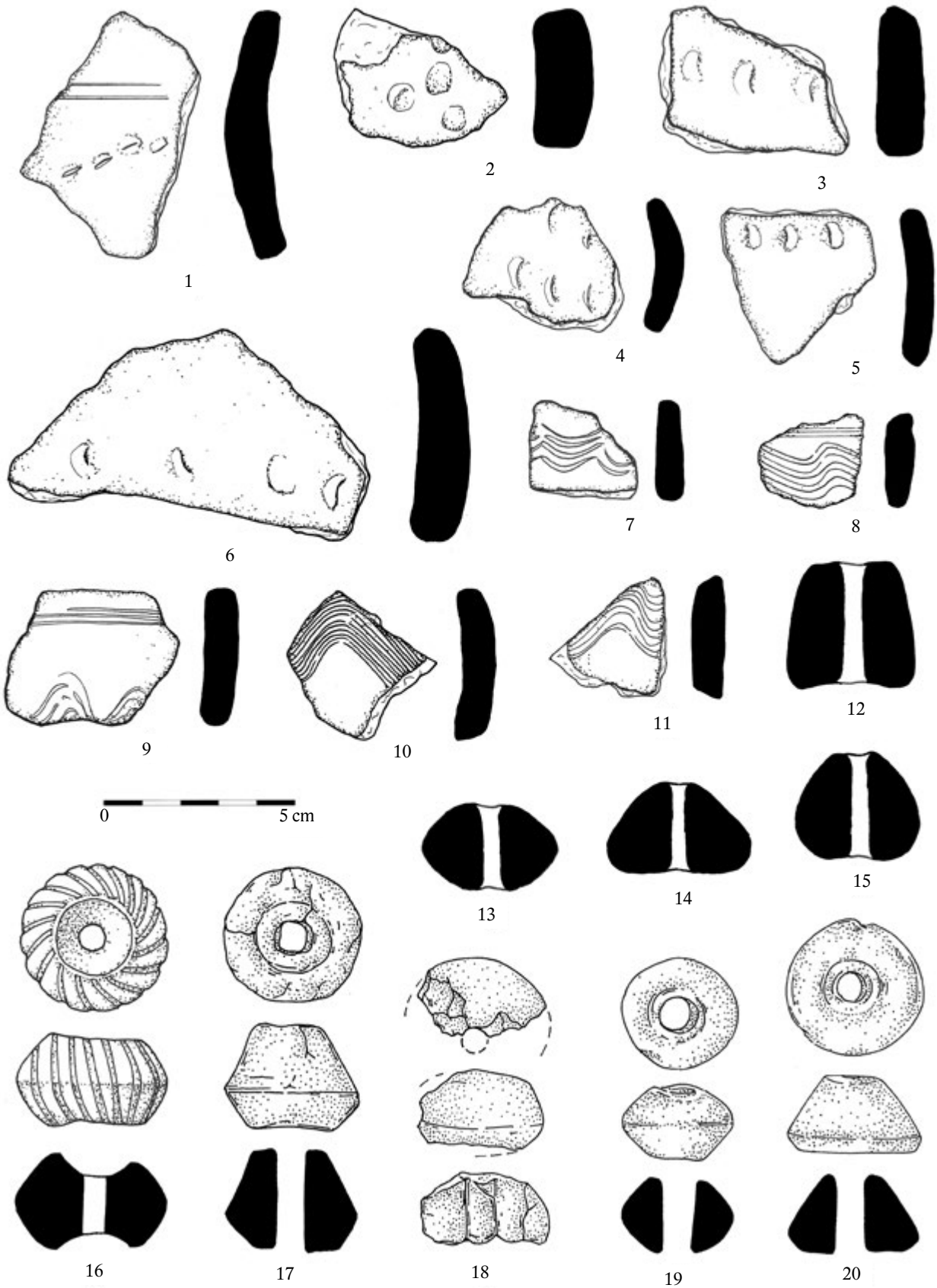
Tab. 46: Hroznová Lhota II. 1–14: keramika.

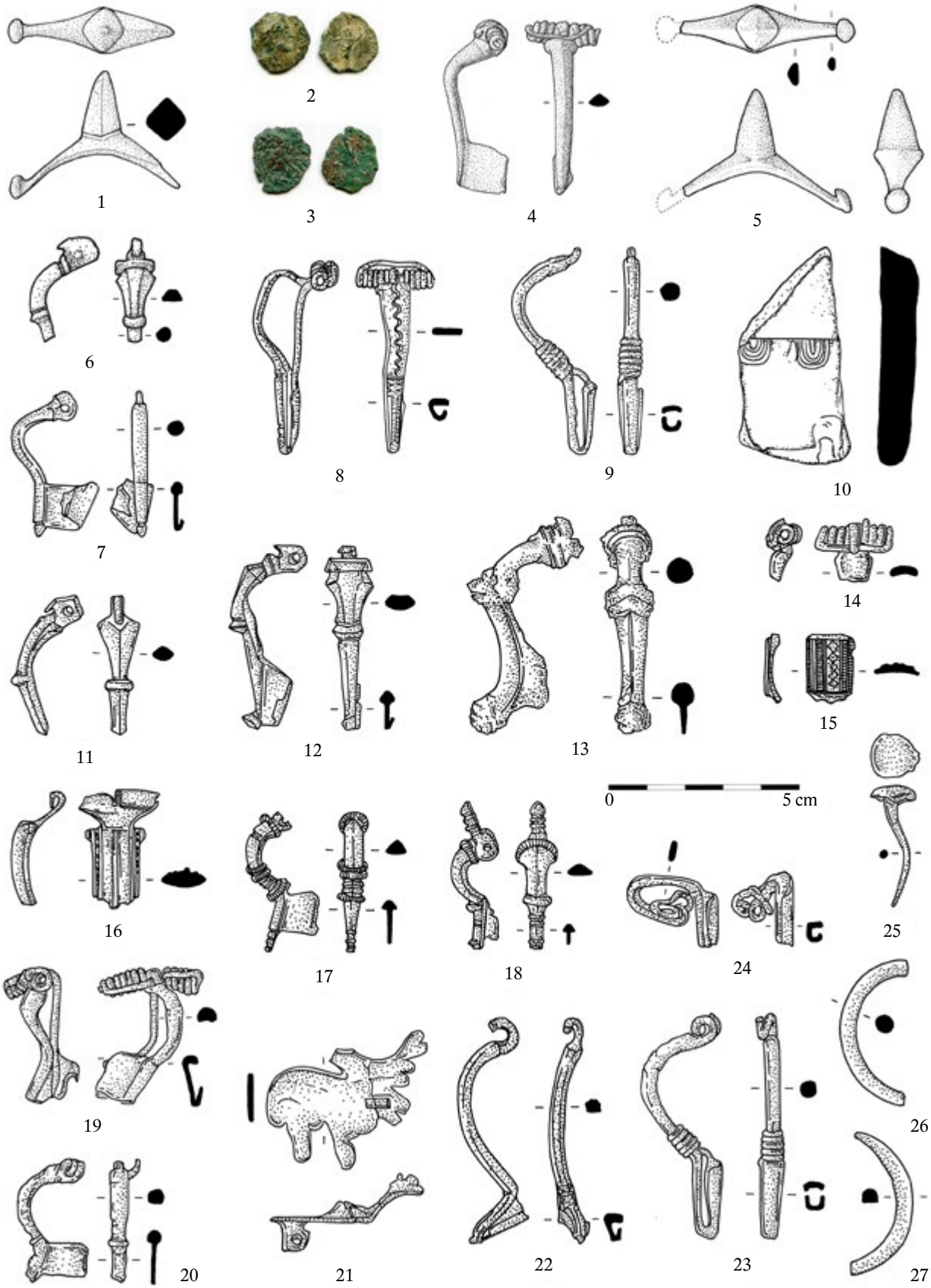
Tab. 47: Hroznová Lhota II. 1–20: keramika.

Tab. 48: Hroznová Lhota II. 1–18: keramika.

Tab. 49: Hroznová Lhota II. 1–20: keramika.

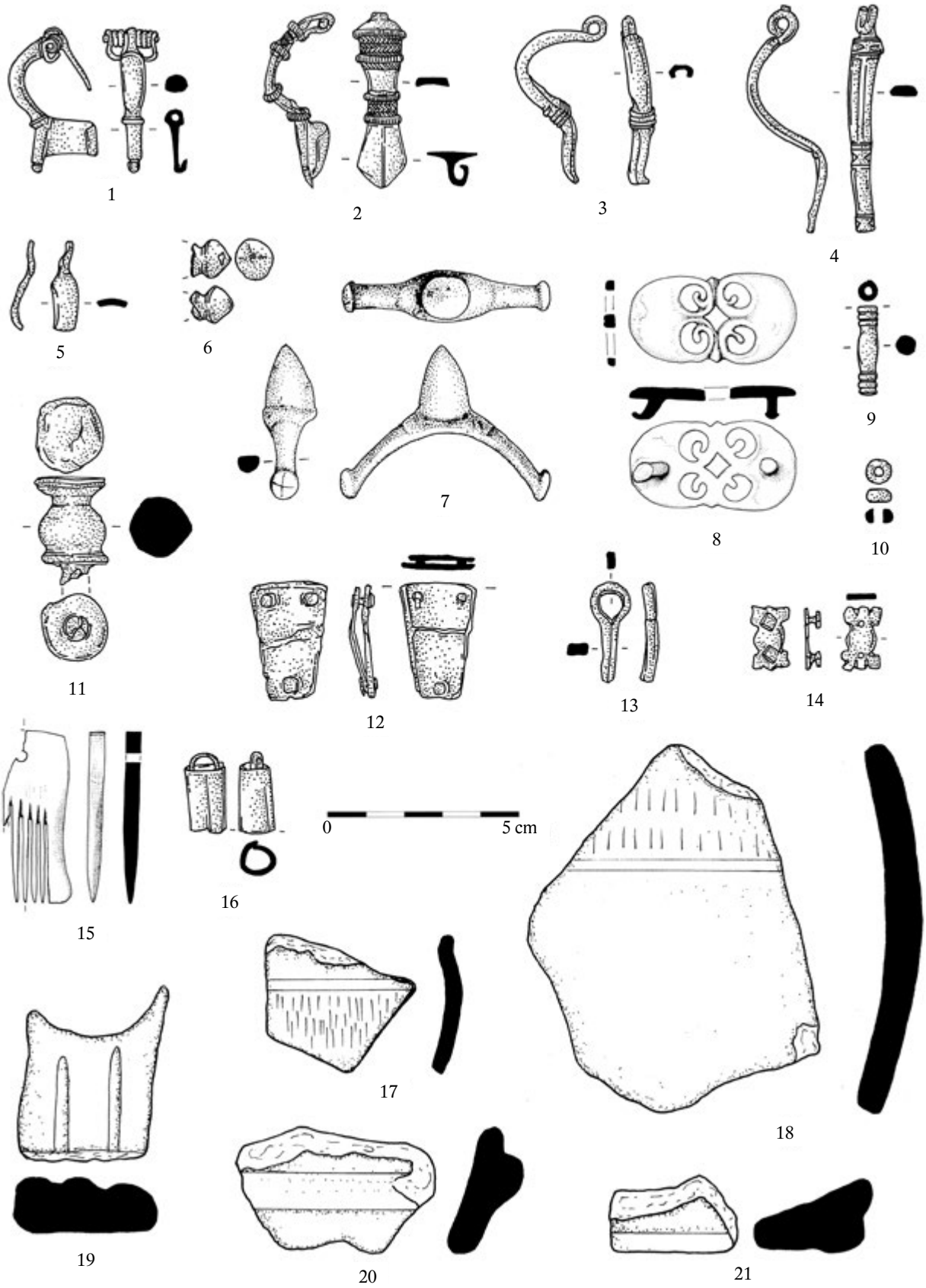
Tab. 50: Hrubá Vrbka III (1). **Javorník** (2–5). **Josefov I** (6–10). **Josefov II** (11–27). 1, 3–9, 11–16, 19–27: bronz (15 pocínovaný povrch a zbytky emailu, 16 pocínovaný povrch); 2, 17–18: stříbro (17 se zlatým plíškem); 10: keramika. 2–3 1:1.

Tab. 51: Josefov II (1–4). **Josefov III** (5–6). **Kněždub I** (7–15). 1, 6, 12–13: bronz; 2–4: keramika; 5, 7–11: stříbro; 14–15: železo. 5, 7–11 1:1.

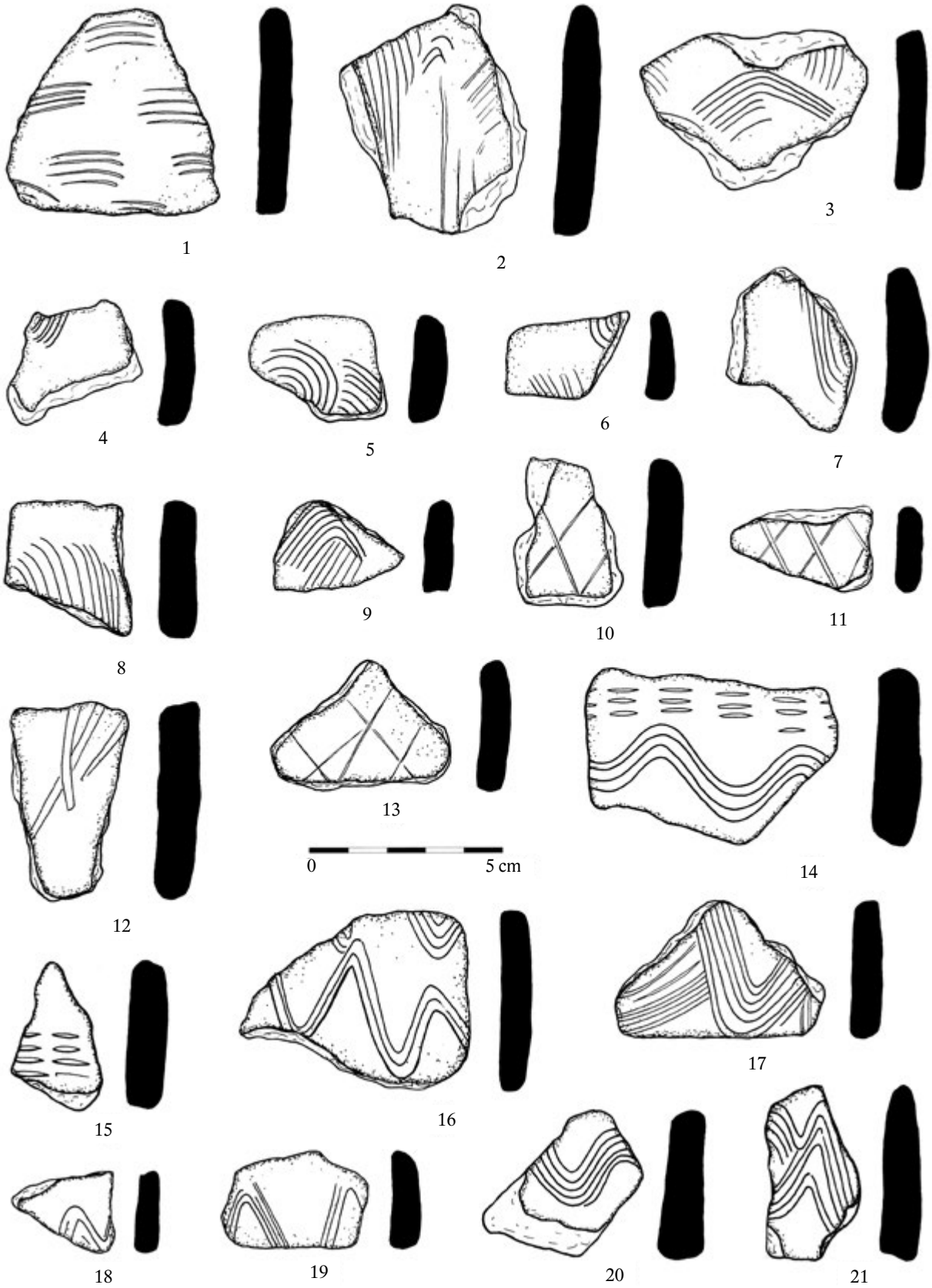
Tab. 52: Kněždub II (1). **Kněždub III** (2). **Kněžpole I** (3). **Kněžpole II** (4). **Kozojídky I** (5–6). **Kozojídky II** (7–22). 1, 7–9: stříbro; 2–4, 6, 10–22: bronz (17–18 pocínovaný povrch, 20 zbytky emailu, 21 modrý a bílý email); 5: keramika. 1, 3, 7–9 1:1.

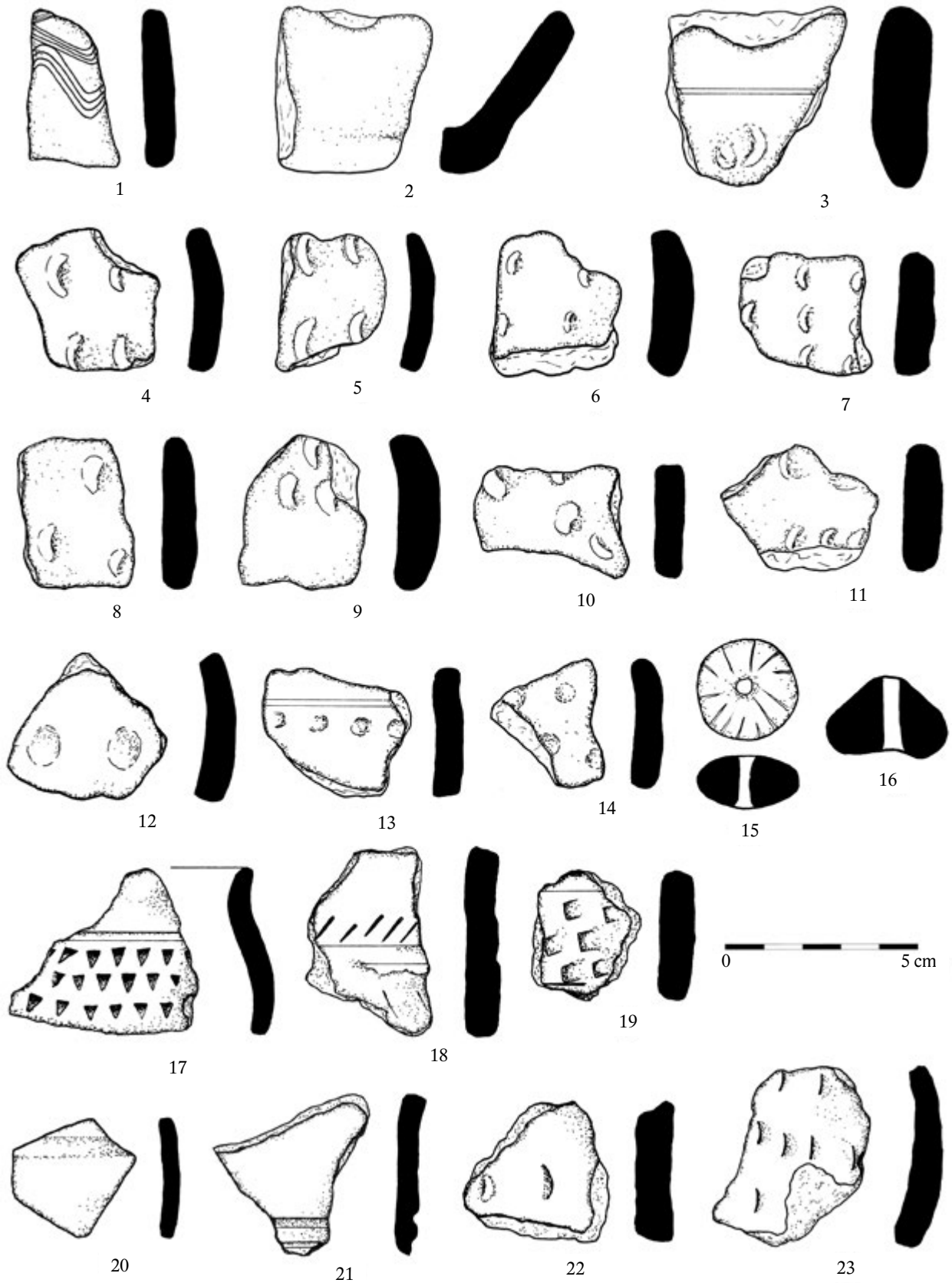
Tab. 53: Kozojídky II. 1, 3–9, 11–14, 16: bronz; 2: stříbro (se zlatými plíšky); 10: sklo; 15: paroh; 17–21: keramika.

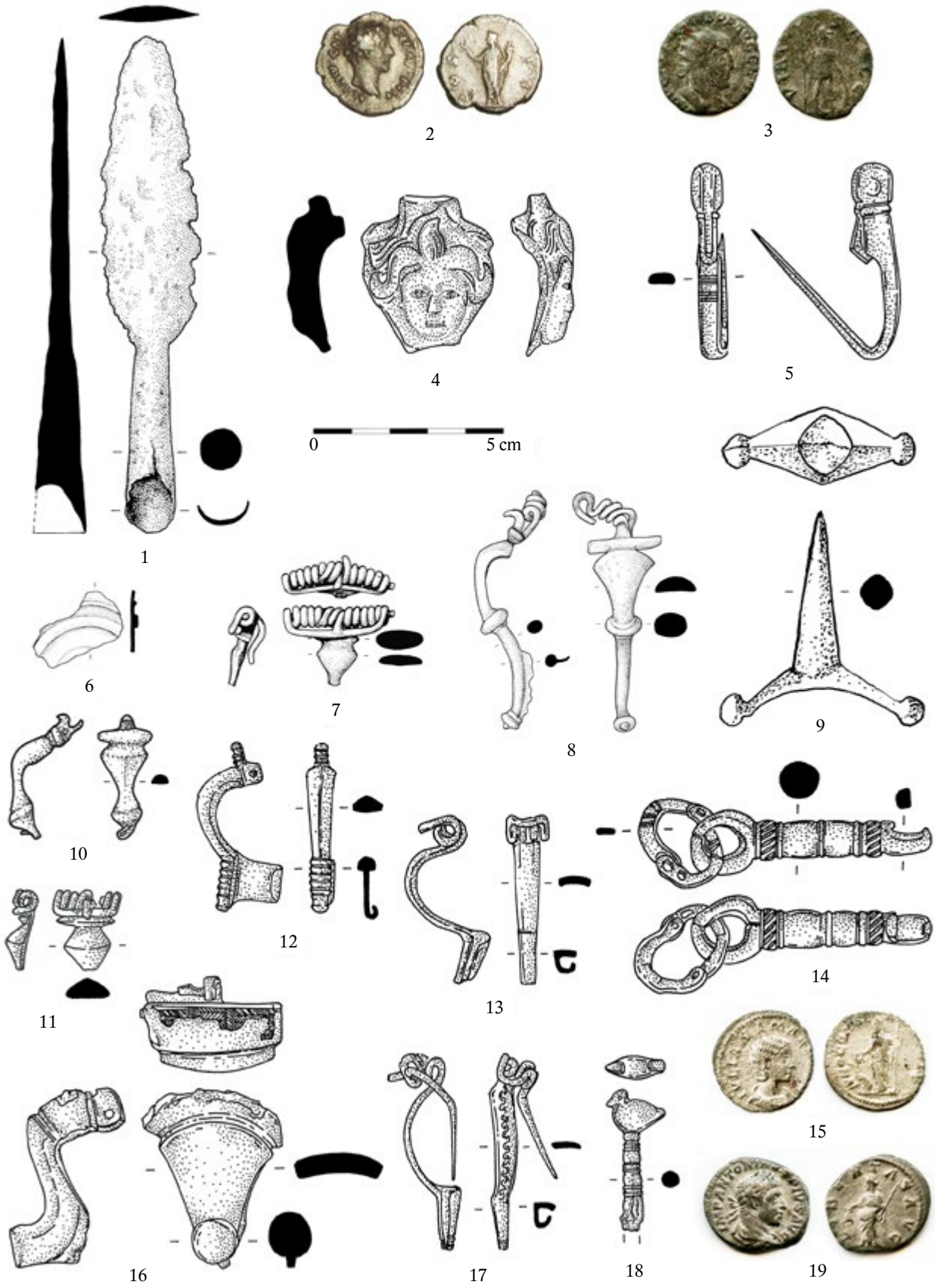
Tab. 54: Kozojídky II. 1–19: keramika.

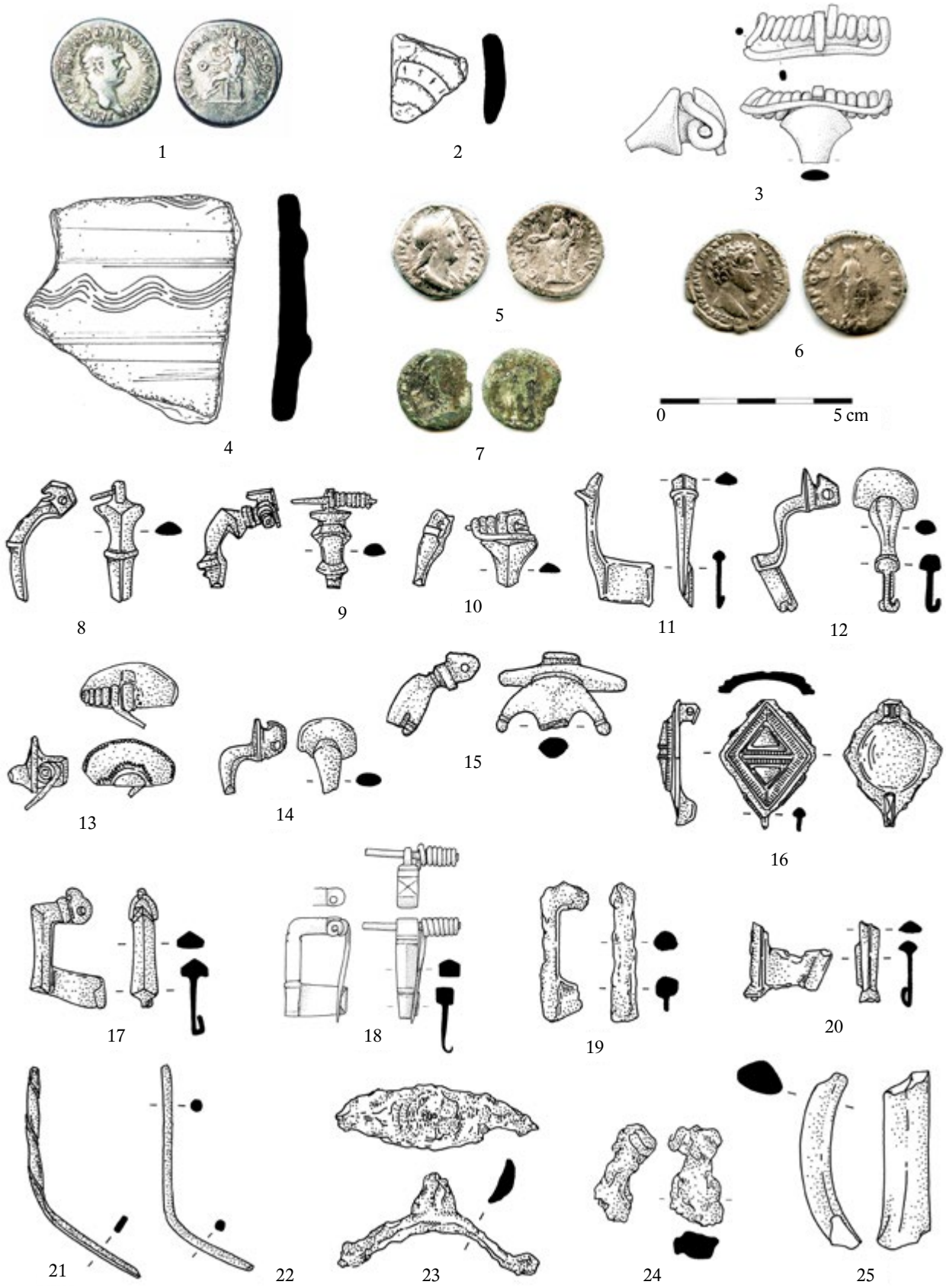
Tab. 55: Kozojídky II. 1–21: keramika.

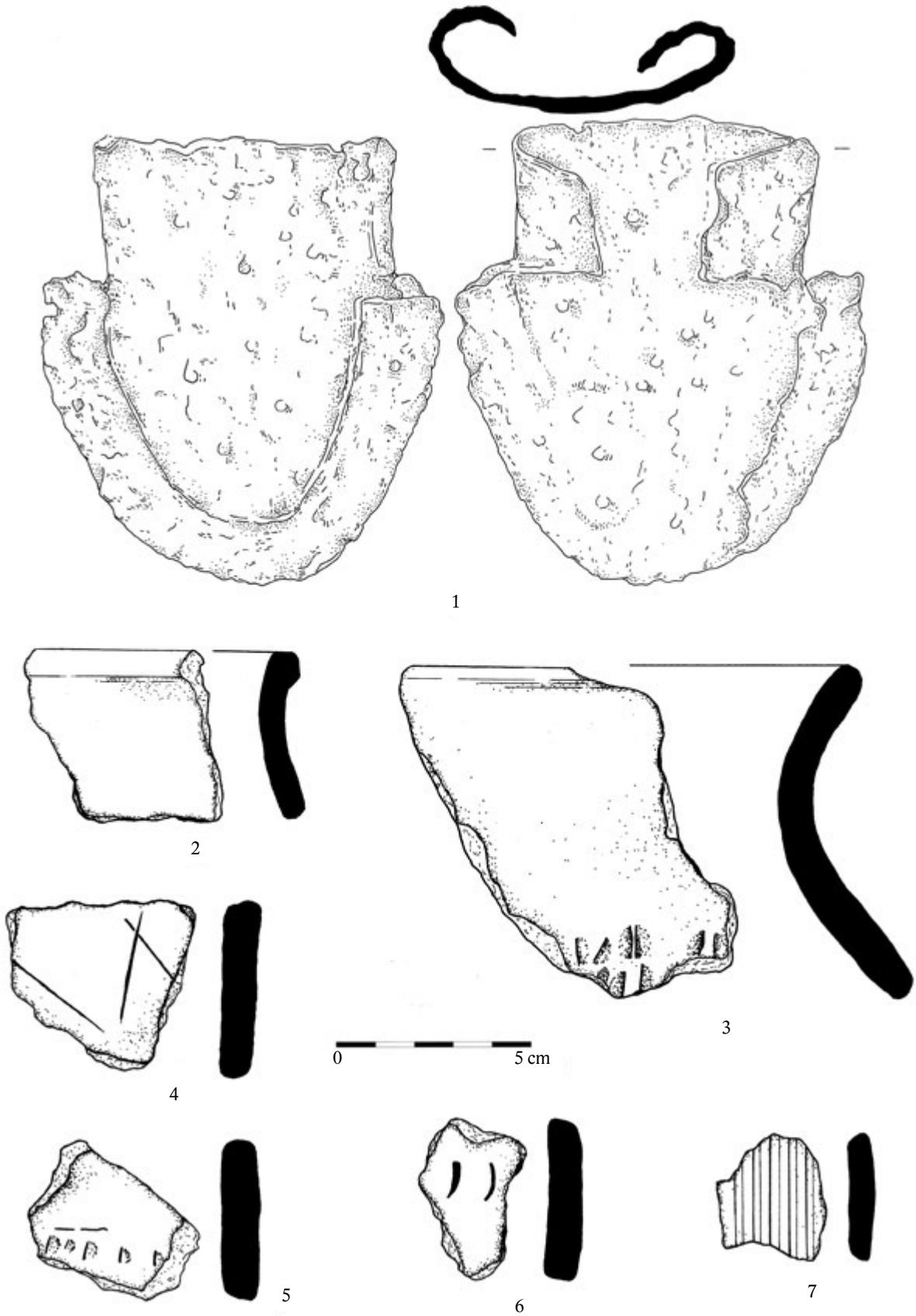
Tab. 56: Kozojídky II (1–16). **Kunovice I** (17–19). **Kunovice II** (20–23). 1–23: keramika.

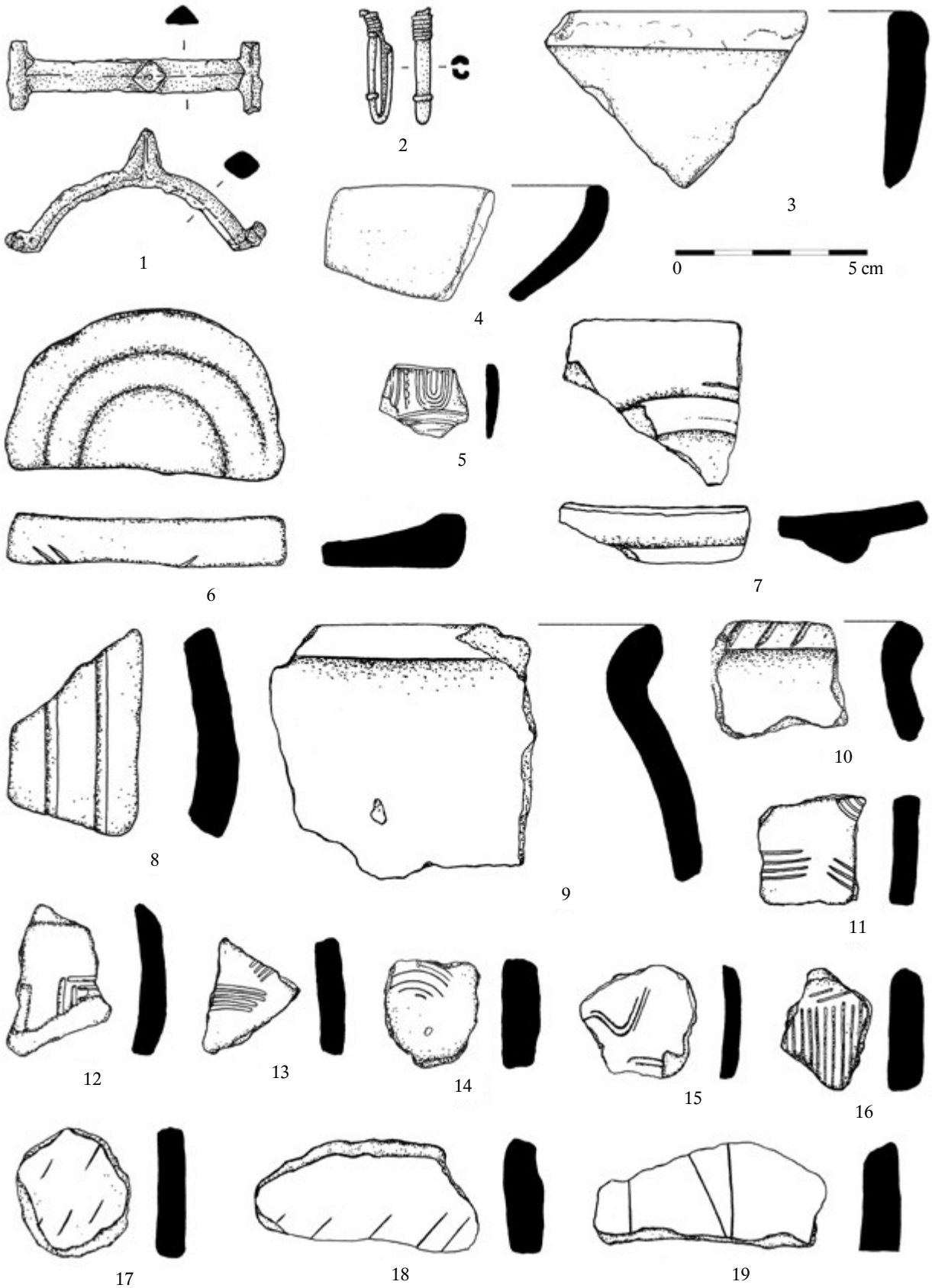
Tab. 57: Kunovice II (1). **Kuželov** (2). **Kyjov I** (3). **Kyjov II** (4). **Kyjov III** (5). **Lipov** (6–9). **Lovčice** (10). **Lužice** (11–14). **Milotice I** (15–17). **Milotice II** (18). **Mistřín** (19). 1: železo; 2, 15, 19: stříbro; 3–14, 16–18: bronz (16 se zlatým plíškem). 2–3, 15, 19 1:1.

Tab. 58: Ostrožská Lhota I (1–2). **Ostrožská Lhota II** (3). **Ostrožská Lhota III** (4). **Ostrožská Nová Ves I** (5–25). 1, 5–6: stříbro; 2, 4: keramika; 3, 7–18, 20–22, 24: bronz (16 zbytky emailu); 19, 23: železo; 25: sklo. 1, 5–7 1:1.

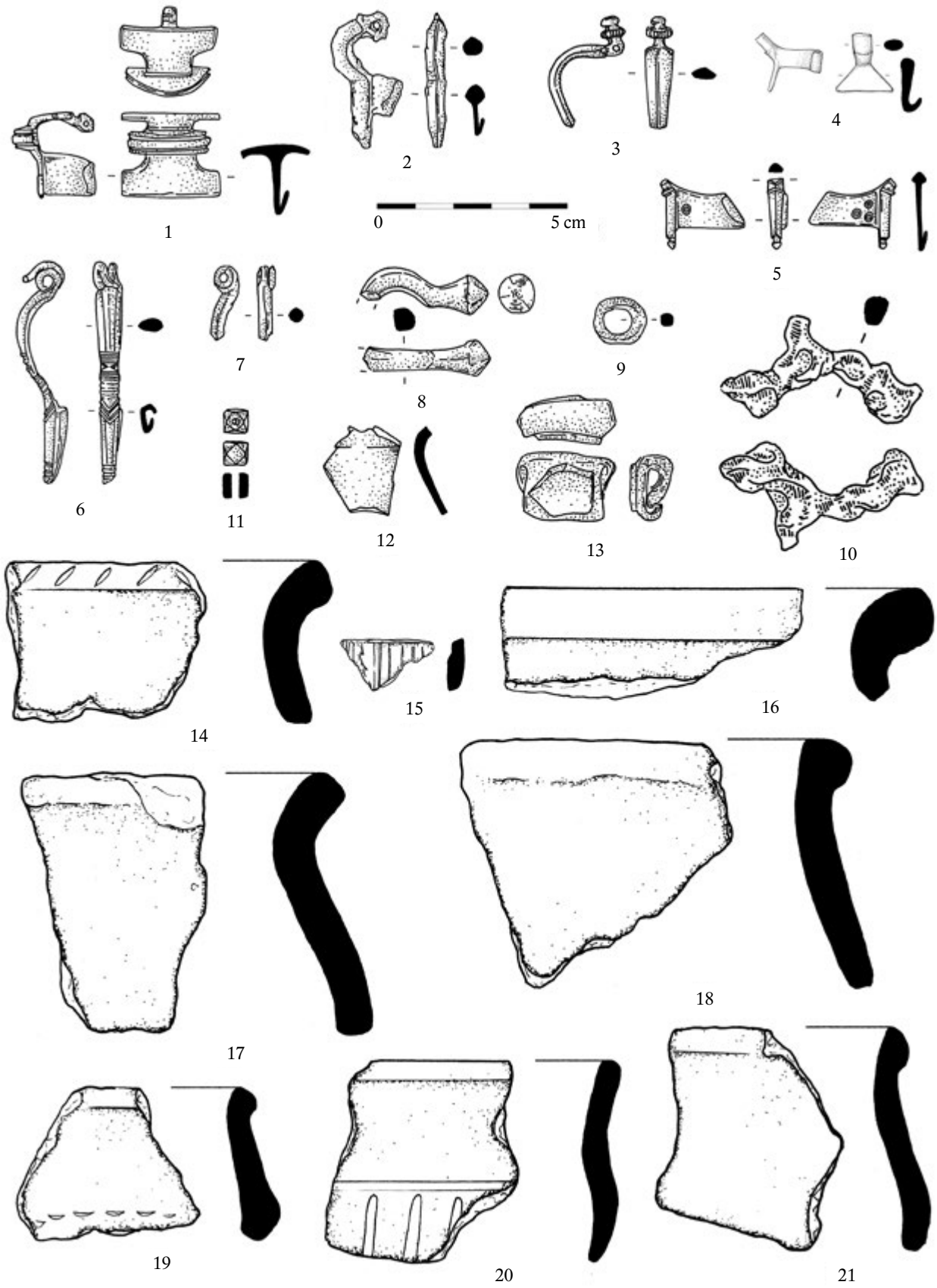
Tab. 59: Ostrožská Nová Ves I. 1: železo; 2–7: keramika.

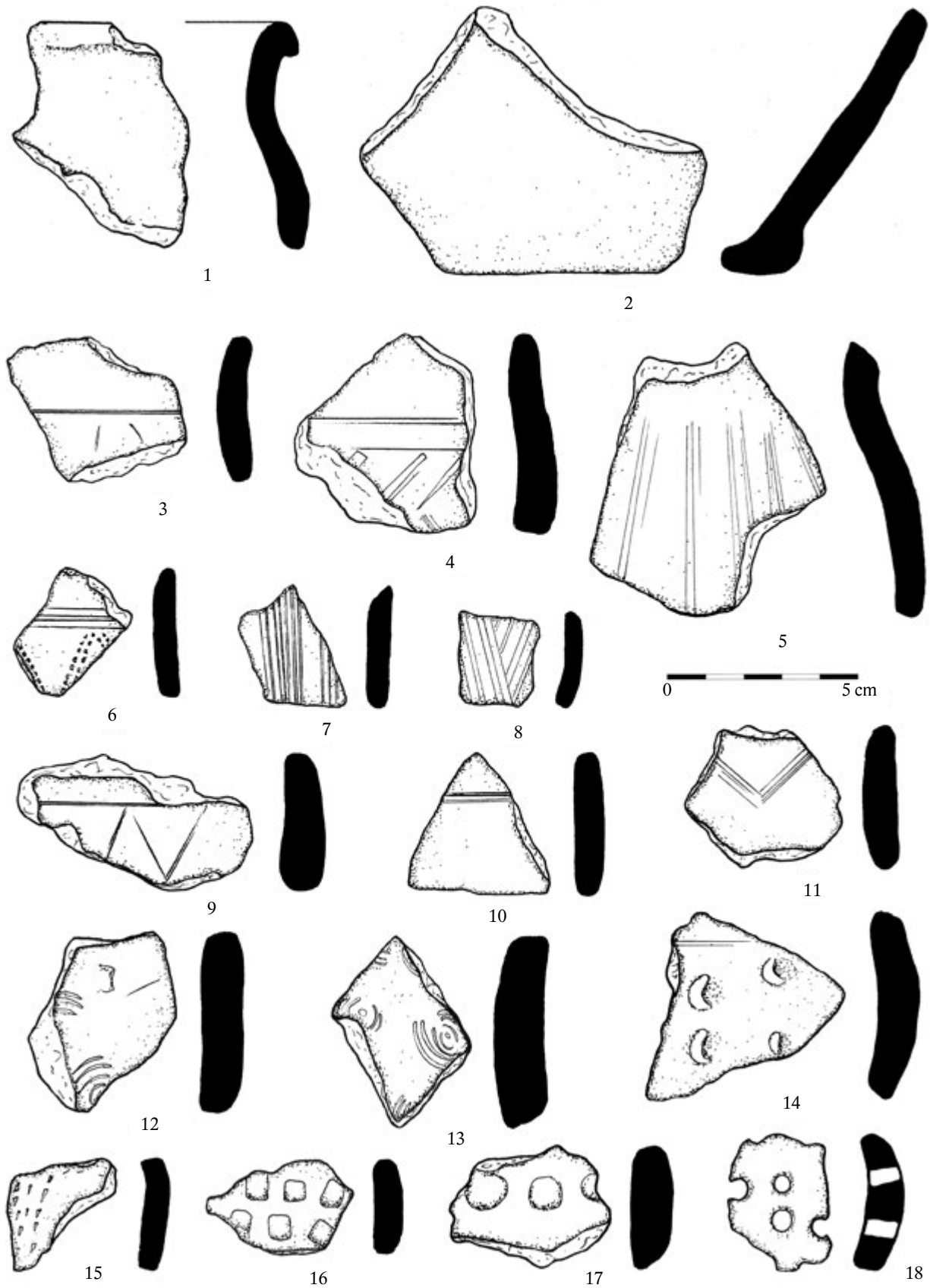
Tab. 60: Ostrožská Nová Ves II. 1: železo; 2: bronz; 3–19: keramika.

Tab. 61: Ostrožská Nová Ves II (1–13). **Ostrožská Nová Ves III** (14–24). 1–13: keramika; 14, 16–17: stříbro; 15, 18–24: bronz (22 zbytky emailu, 24 se zlatým plíškem). 14–21 1:1.

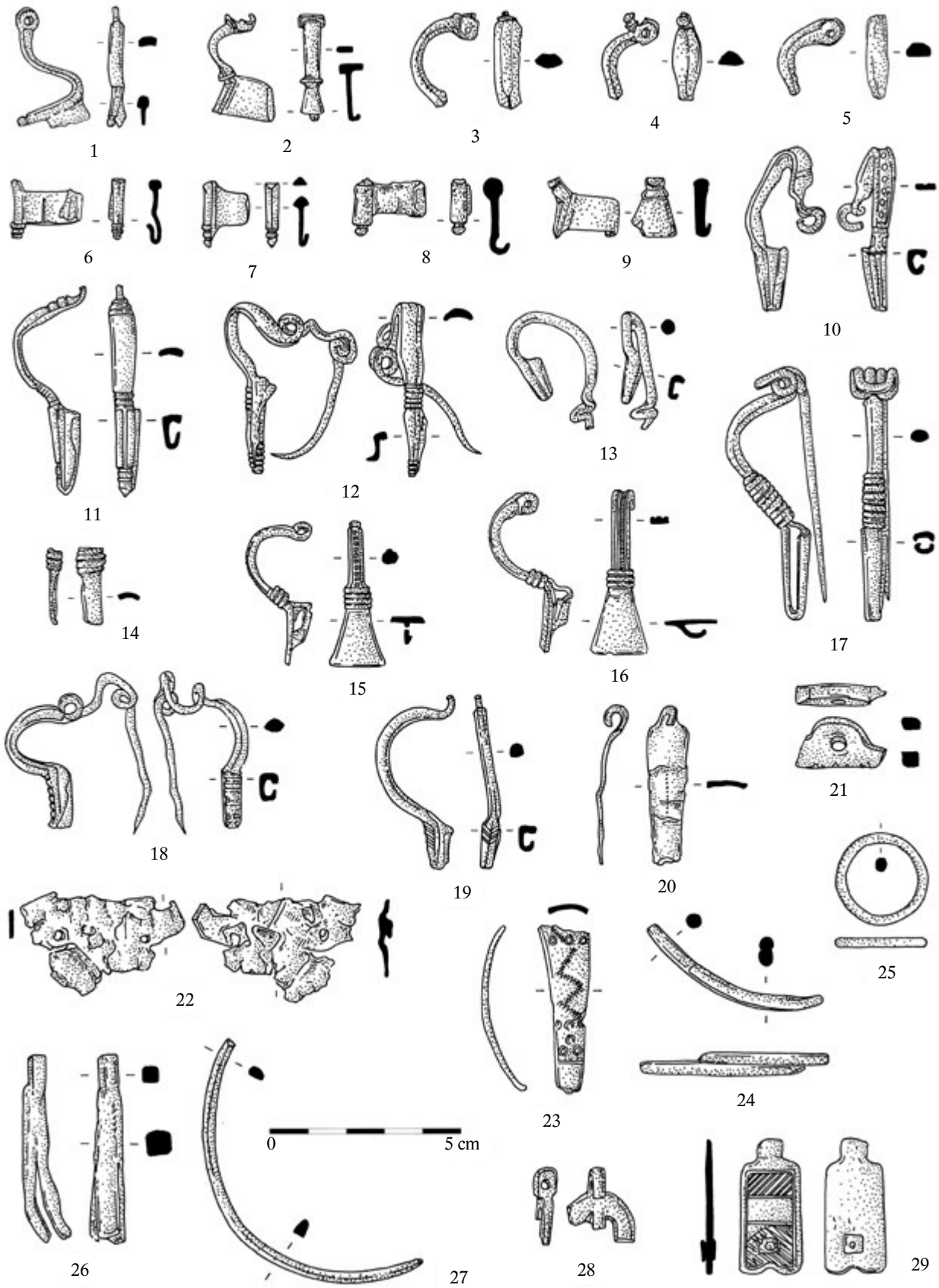
Tab. 62: Ostrožská Nová Ves III. 1–10: bronz; 11–13: sklo; 14–21: keramika.

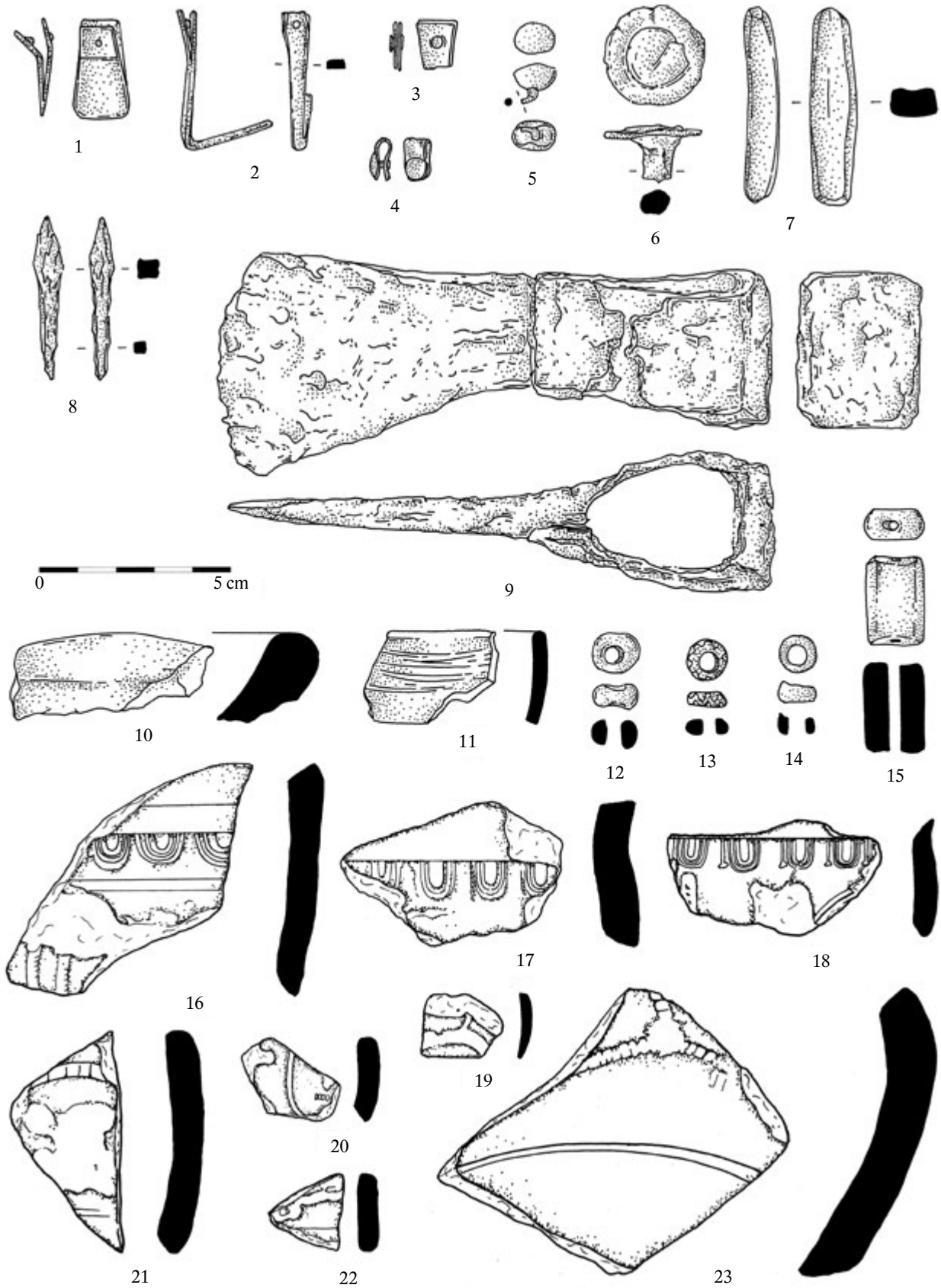
Tab. 63: Ostrožská Nová Ves III. 1–18: keramika.

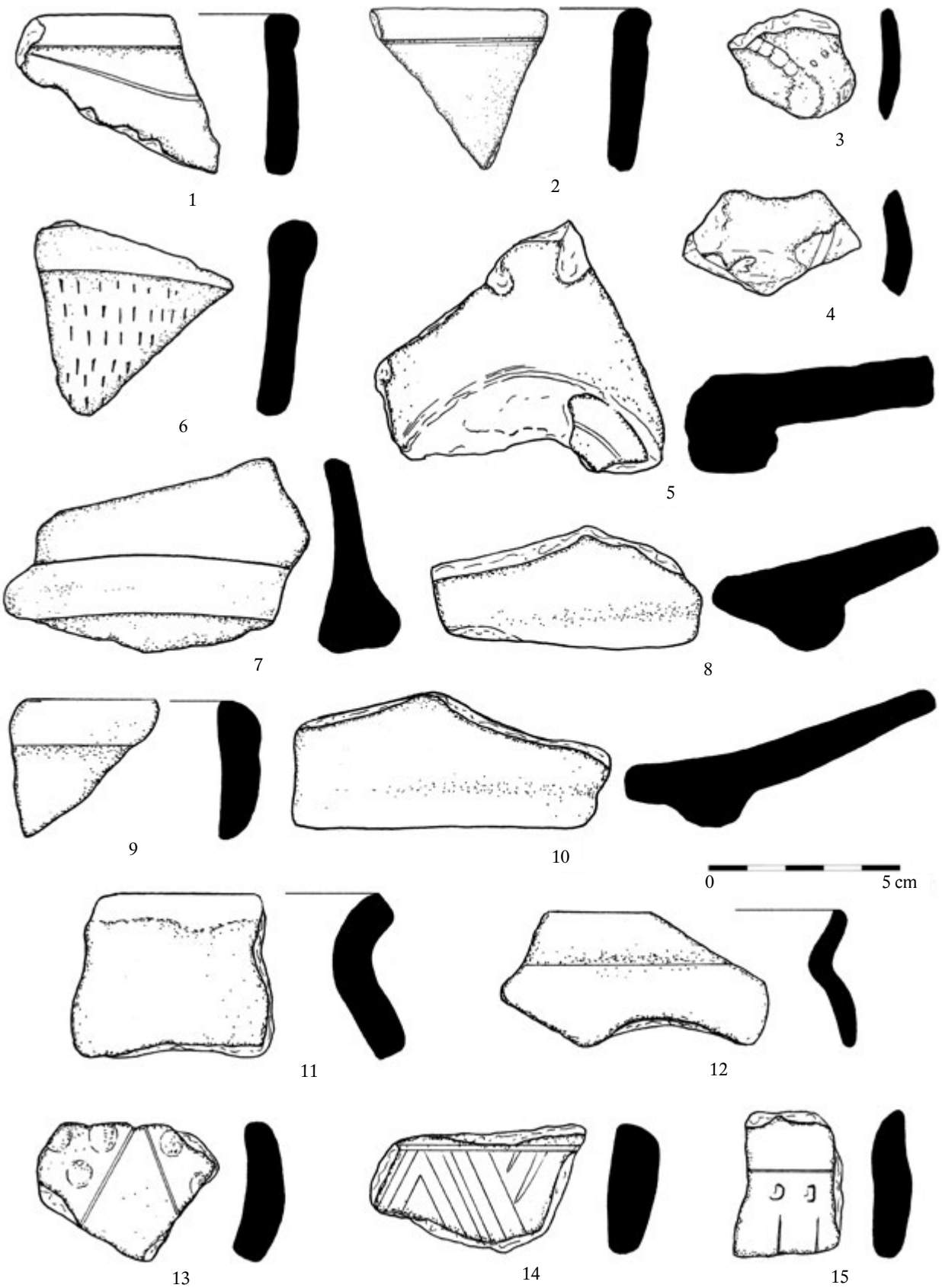
Tab. 64: Ostrožská Nová Ves III (1–5). **Ostrožská Nová Ves IV** (6–25). 1–5: keramika; 6–8, 12: stříbro; 9–11, 13–25: bronz (18 se zlatým plíškem). 6–14 1:1.

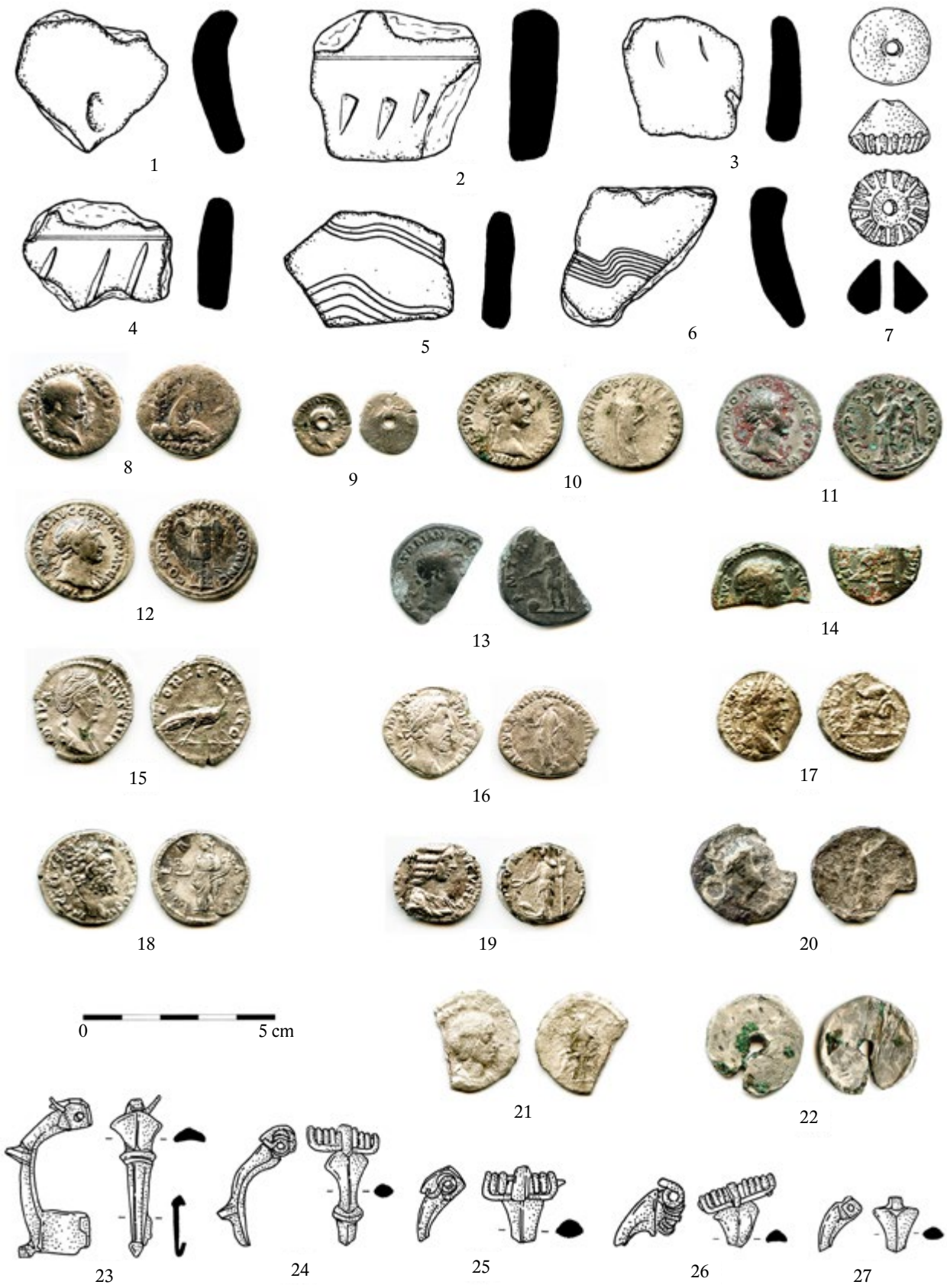
Tab. 65: Ostrožská Nová Ves IV. 1–2, 4–22, 24–29: bronz (4 postříbřený povrch, 29 zbytky emailu); 3, 23: stříbro.

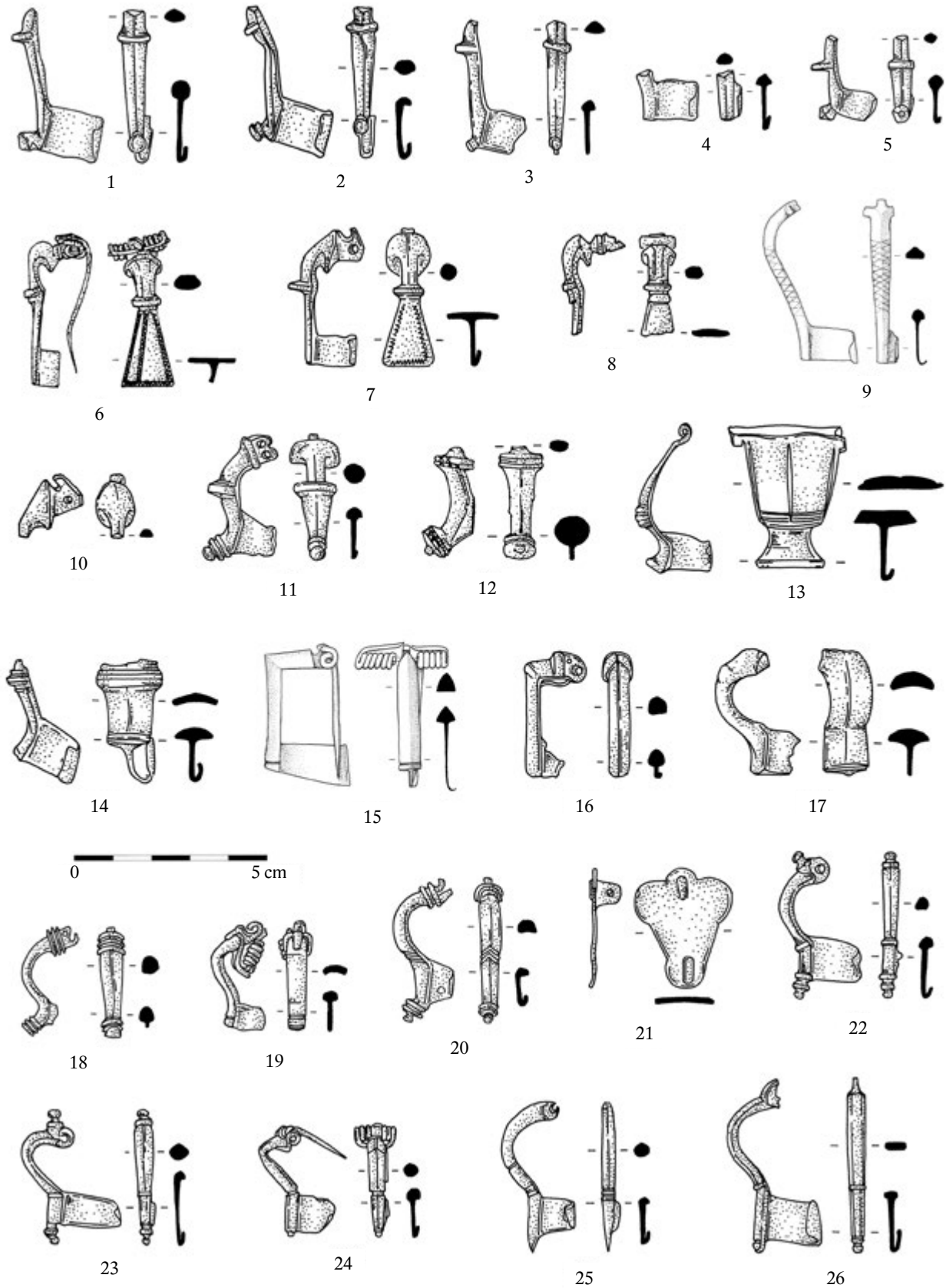
Tab. 66: Ostrožská Nová Ves IV. 1–7: bronz; 8–9: železo; 10–15: sklo; 16–23: keramika.

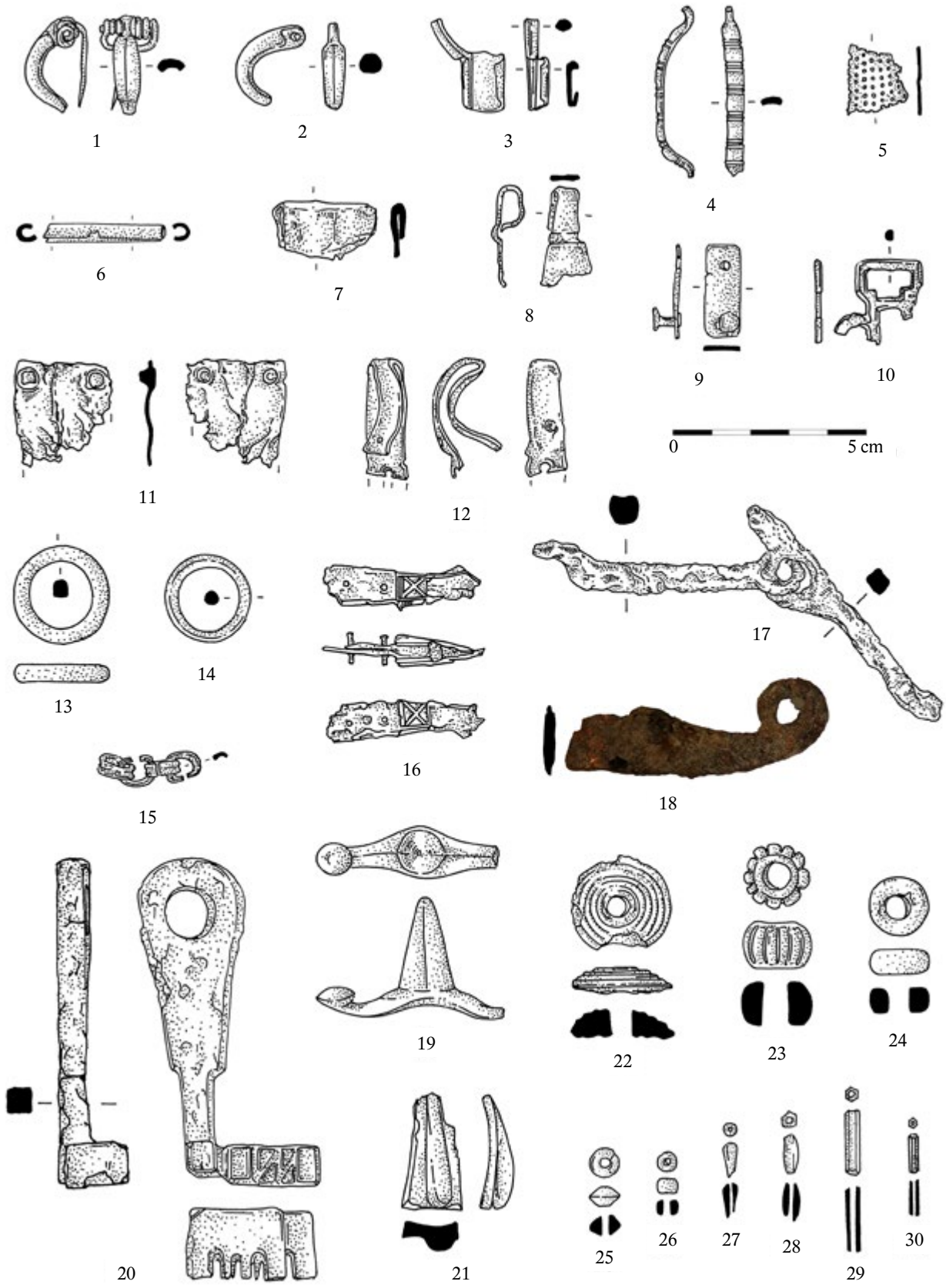
Tab. 67: Ostrožská Nová Ves IV. 1–15: keramika.

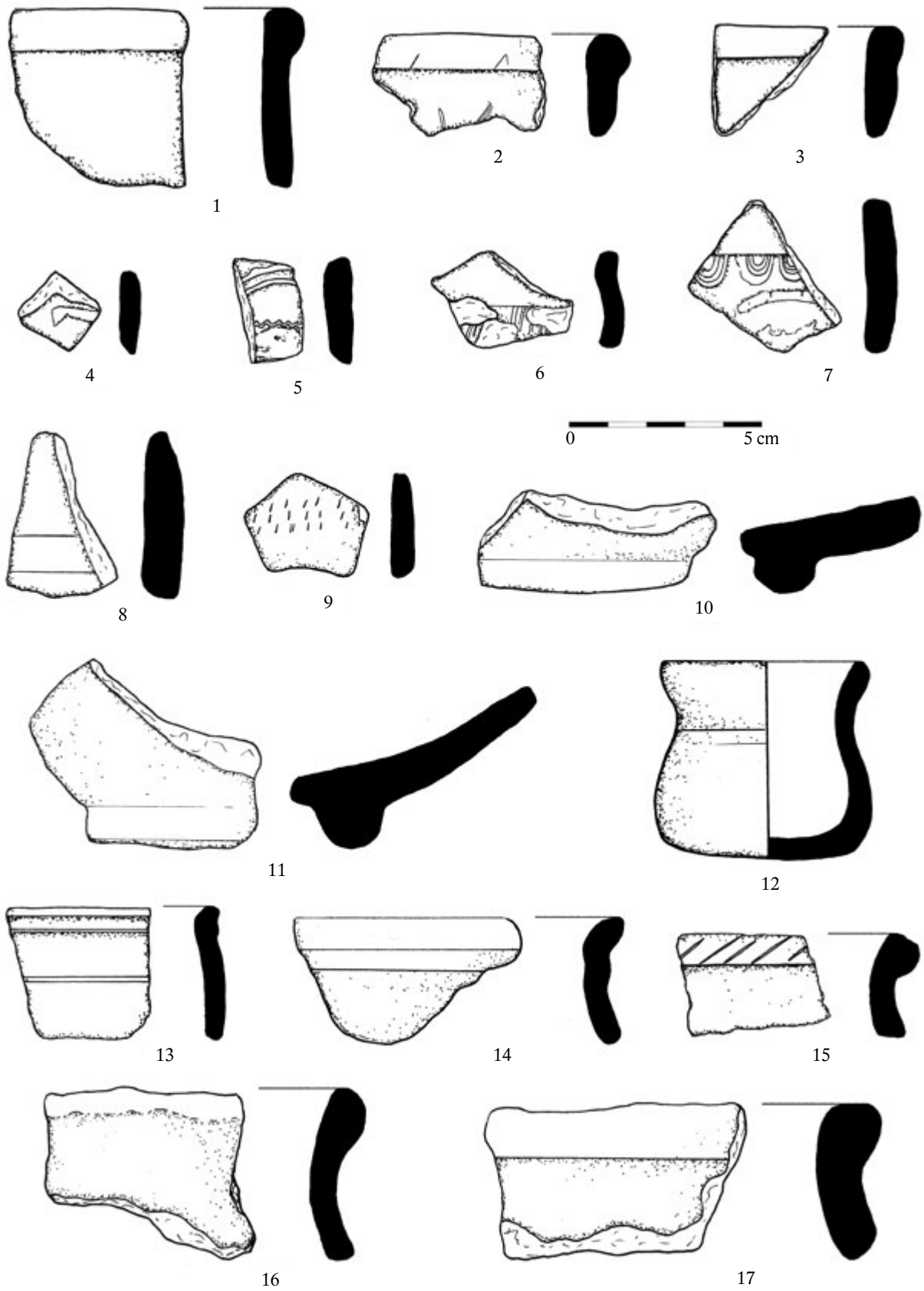
Tab. 68: Ostrožská Nová Ves IV (1–7). **Ostrožská Nová Ves V** (8–27). 1–7: keramika; 8–22: stříbro; 23–27: bronz. 8–22 1:1.

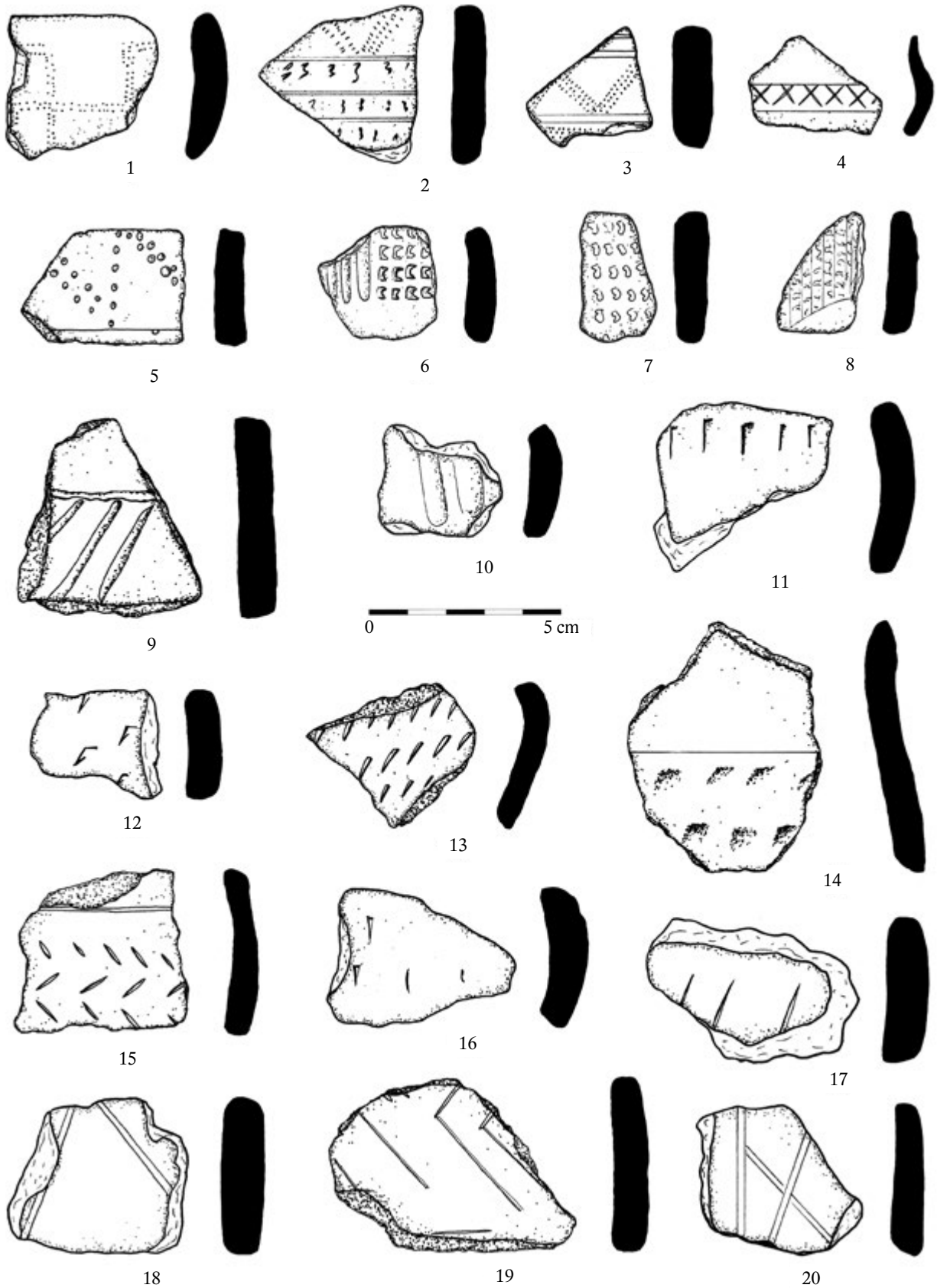
Tab. 69: Ostrožská Nová Ves V. 1–26: bronz (12 stříbrné drátky).

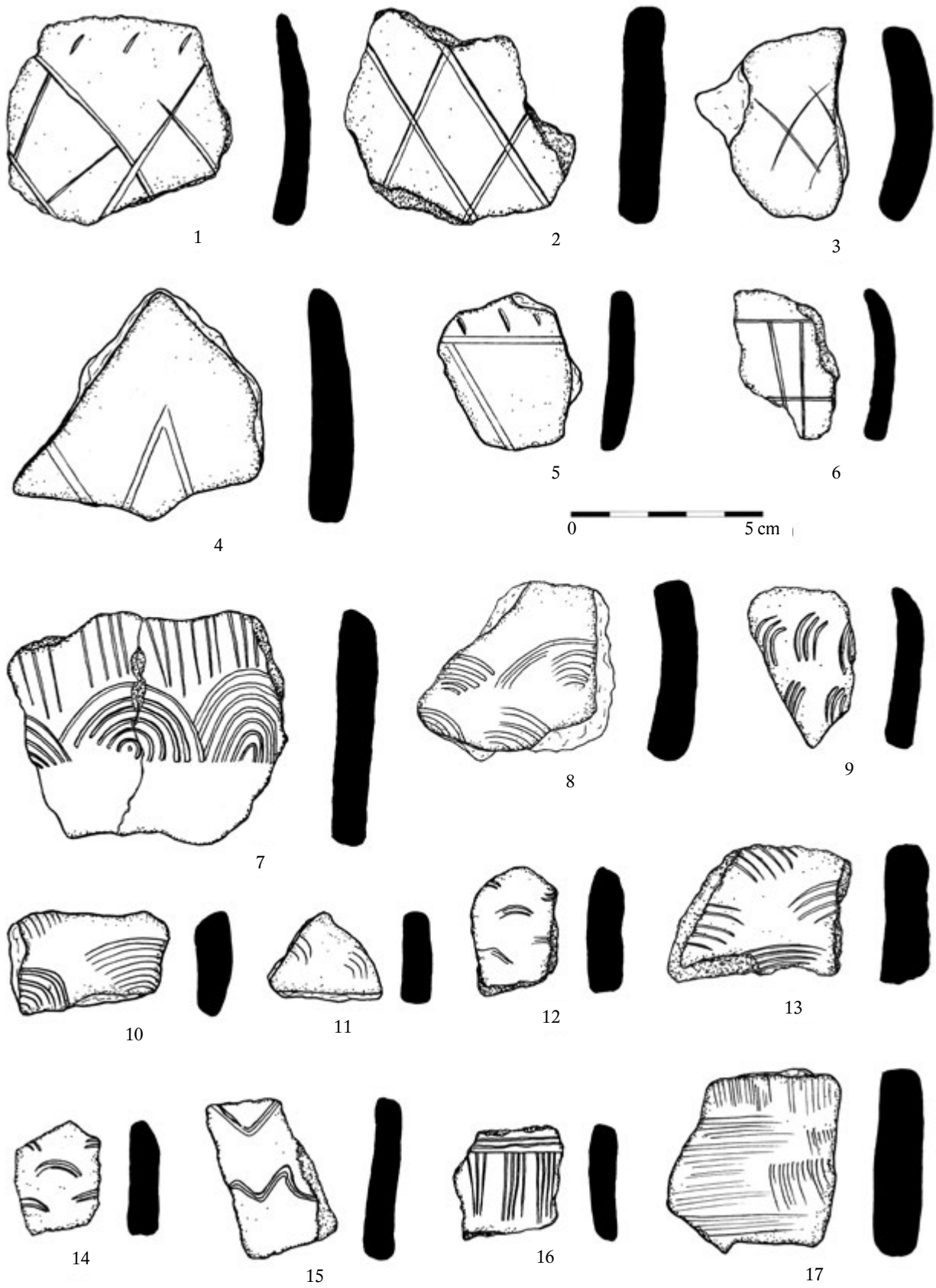
Tab. 70: Ostrožská Nová Ves V. 1–15, 19: bronz; 16–18, 20: železo (16 v kombinaci s bronzem); 21–30: sklo.

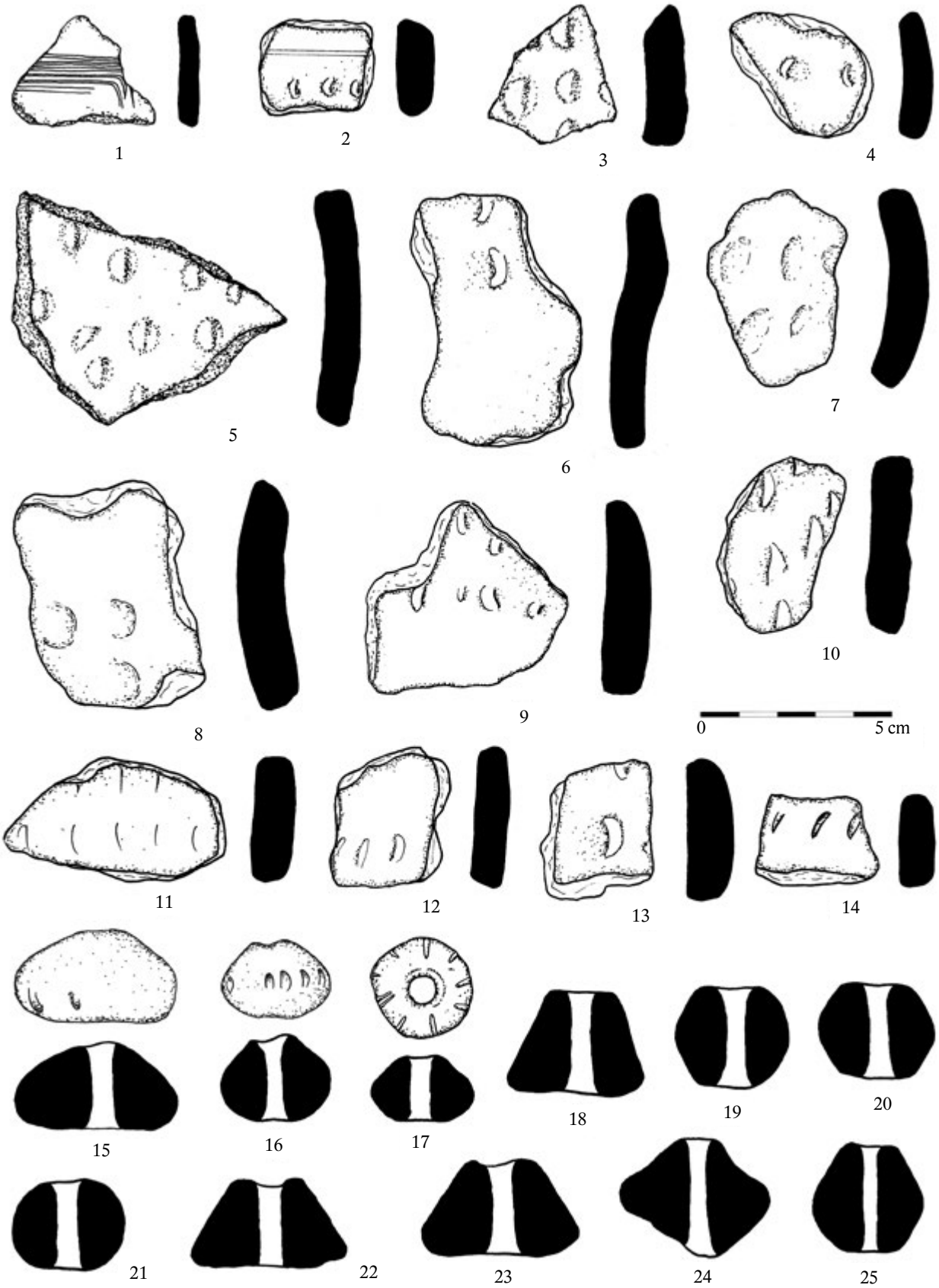
Tab. 71: Ostrožská Nová Ves V. 1–17: keramika.

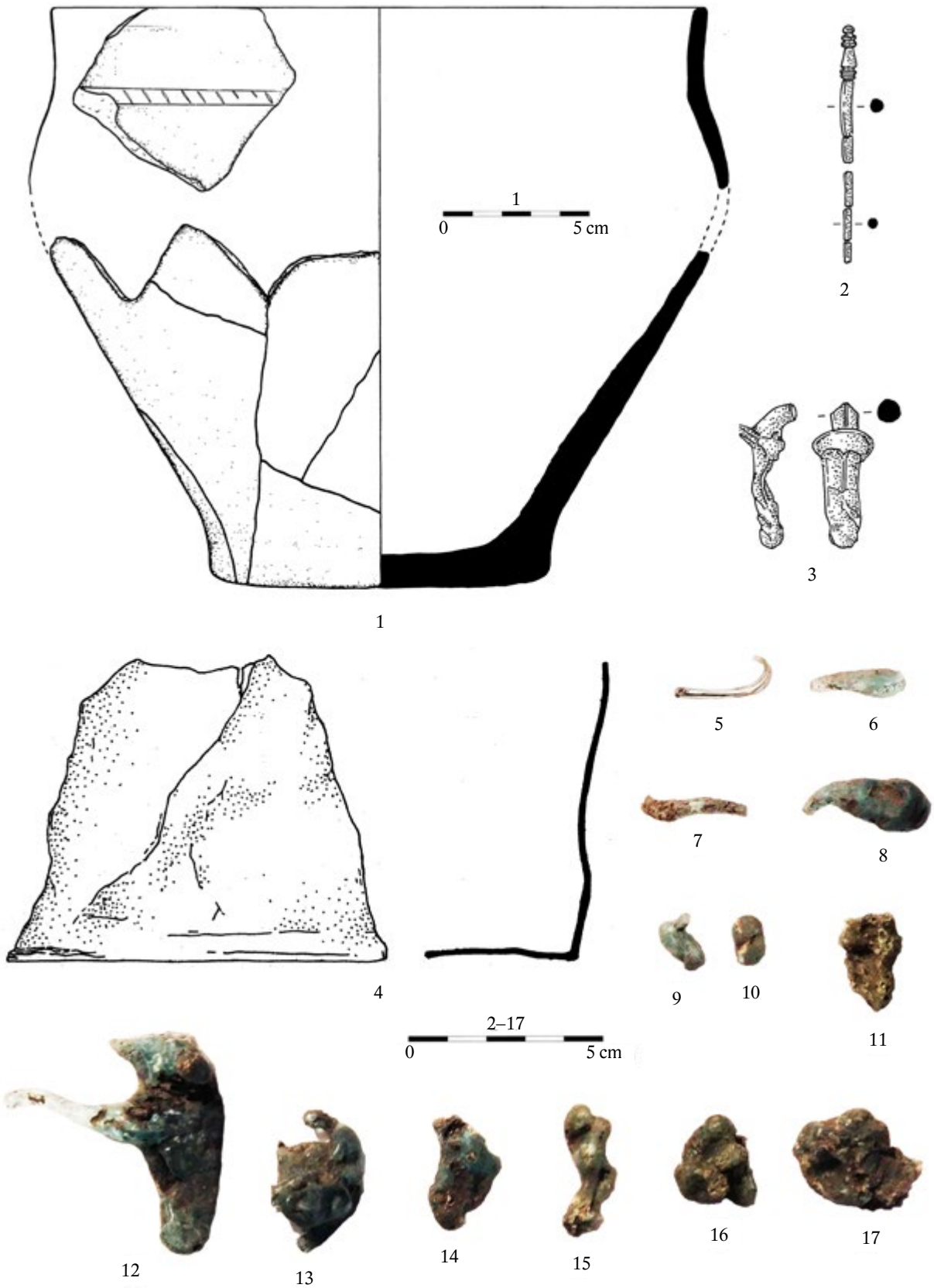
Tab. 72: Ostrožská Nová Ves V. 1–20: keramika.

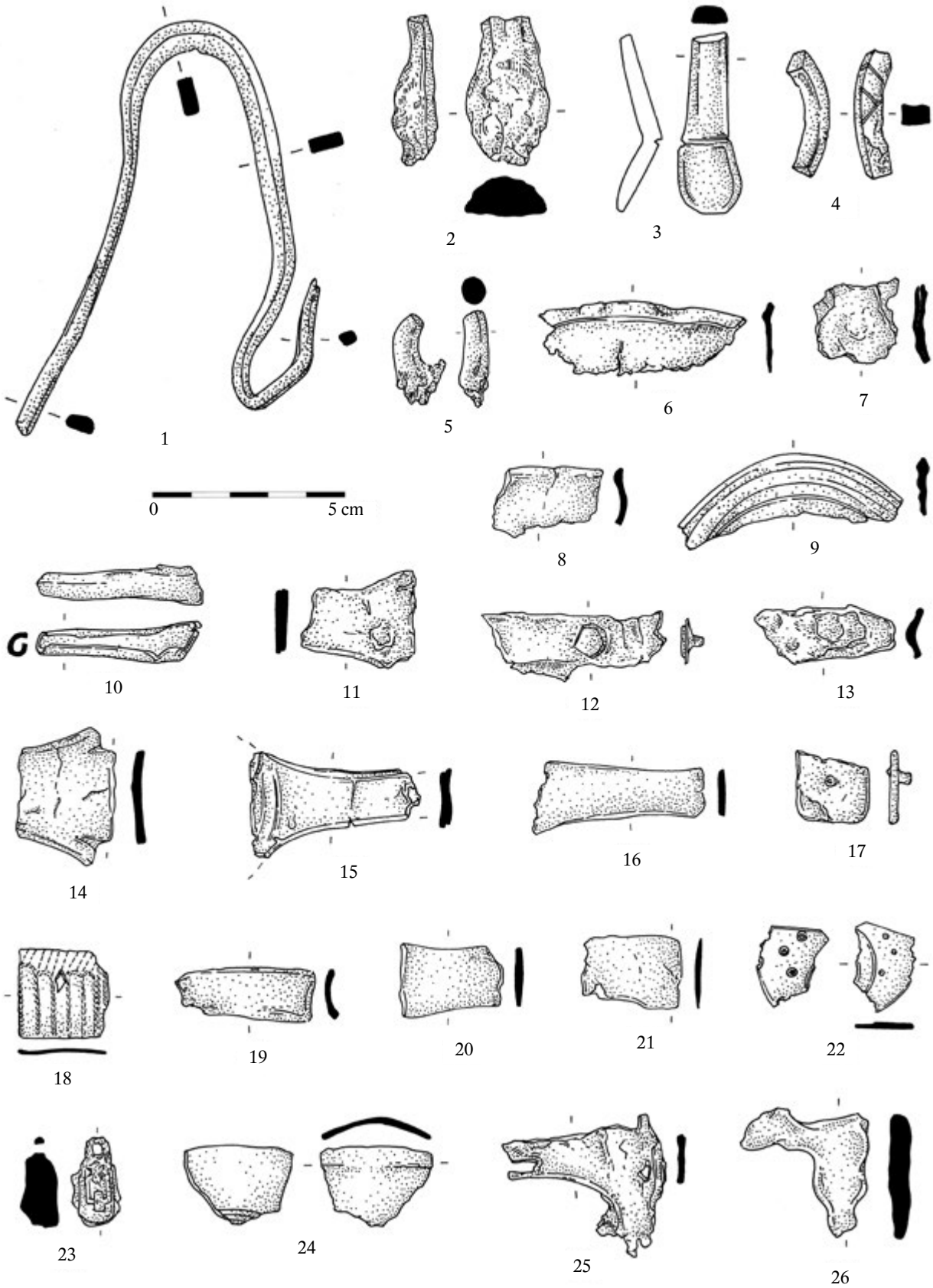
Tab. 73: Ostrožská Nová Ves V. 1–17: keramika.

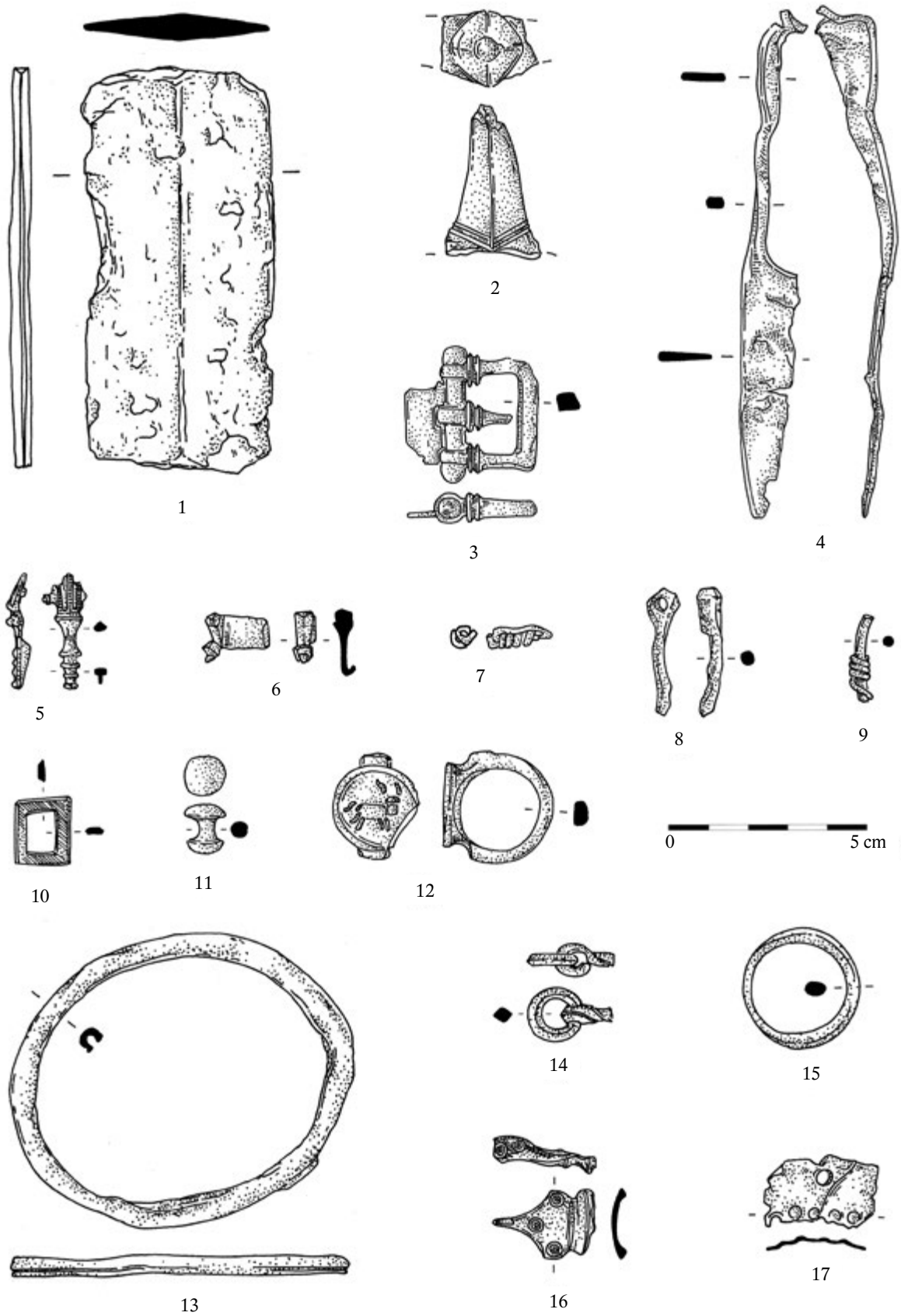
Tab. 74: Ostrožská Nová Ves V. 1–25: keramika.

Tab. 75: Ostrožská Nová Ves VI. *Žárový hrob 1/2016*. 1: keramika; 2: kost; 3–4: bronz; 5–17: sklo.

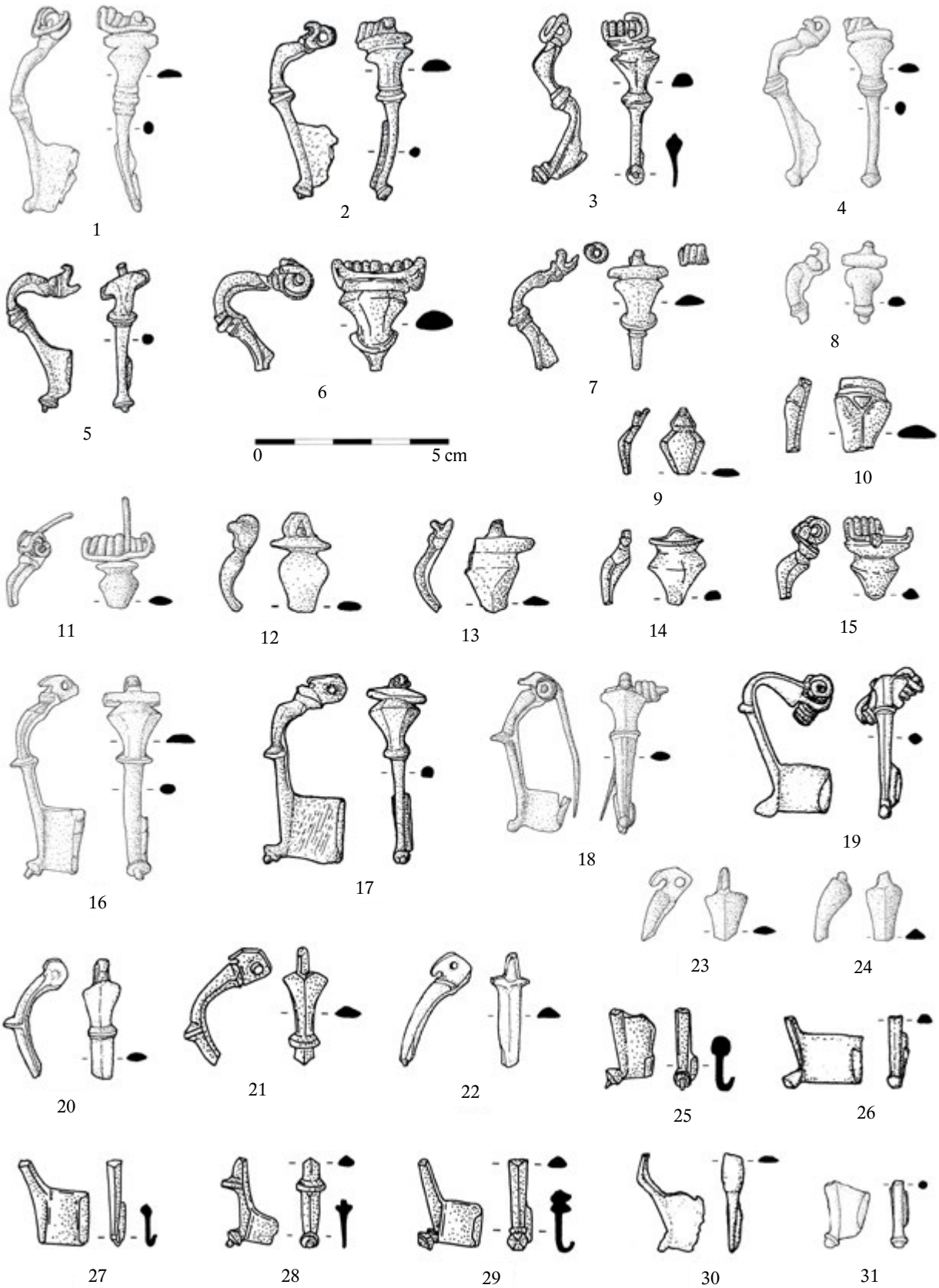
Tab. 76: Ostrožská Nová Ves VI. *Nálezy z rozrušených hrobů*. 1–26: bronz.

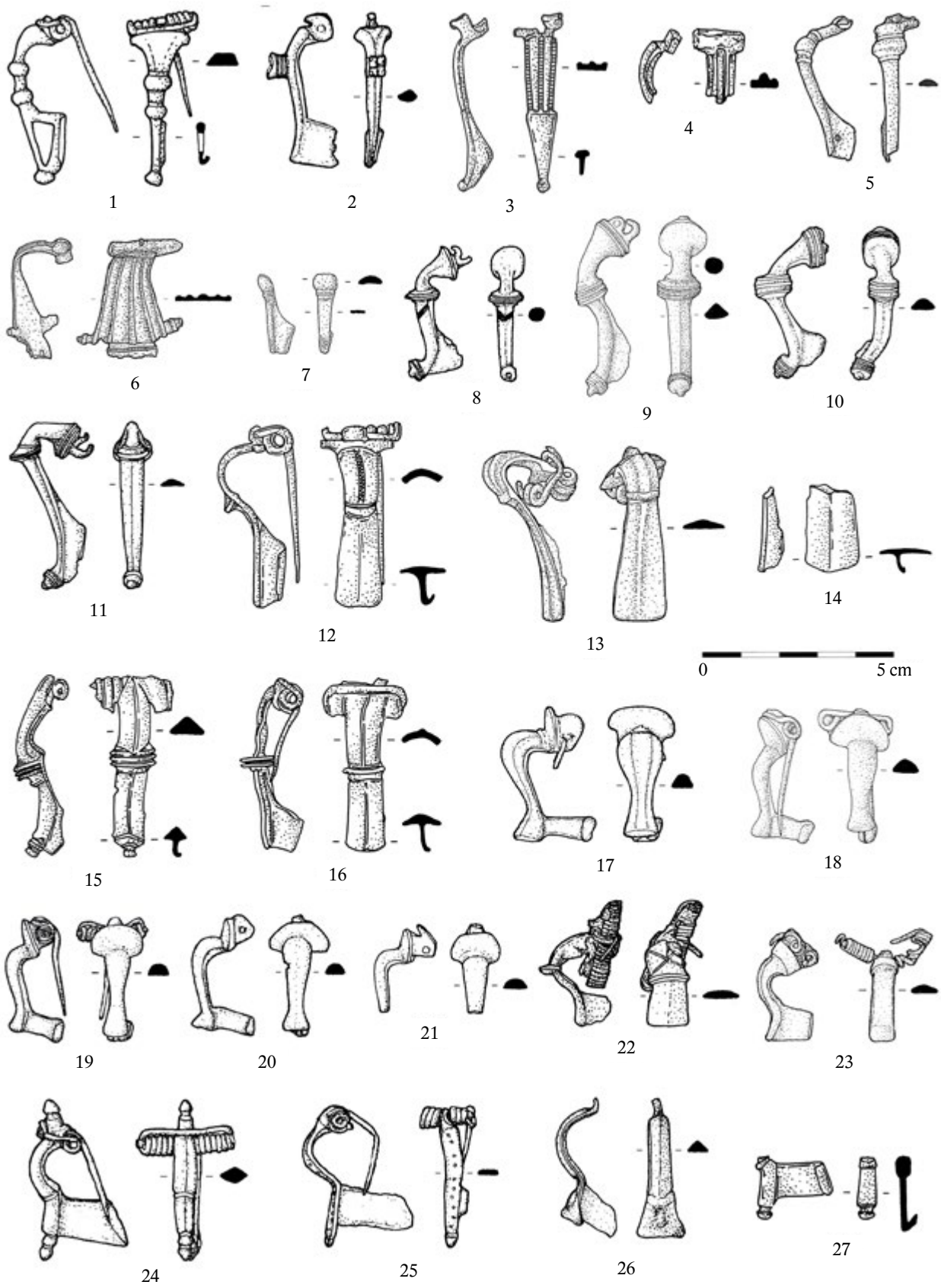
Tab. 77: Ostrožská Nová Ves VI. *Nálezy z rozrušených hrobů*. 1: železo; 2–17: bronz (3 relikt stříbrného drátku, 5 pocínovaný povrch).

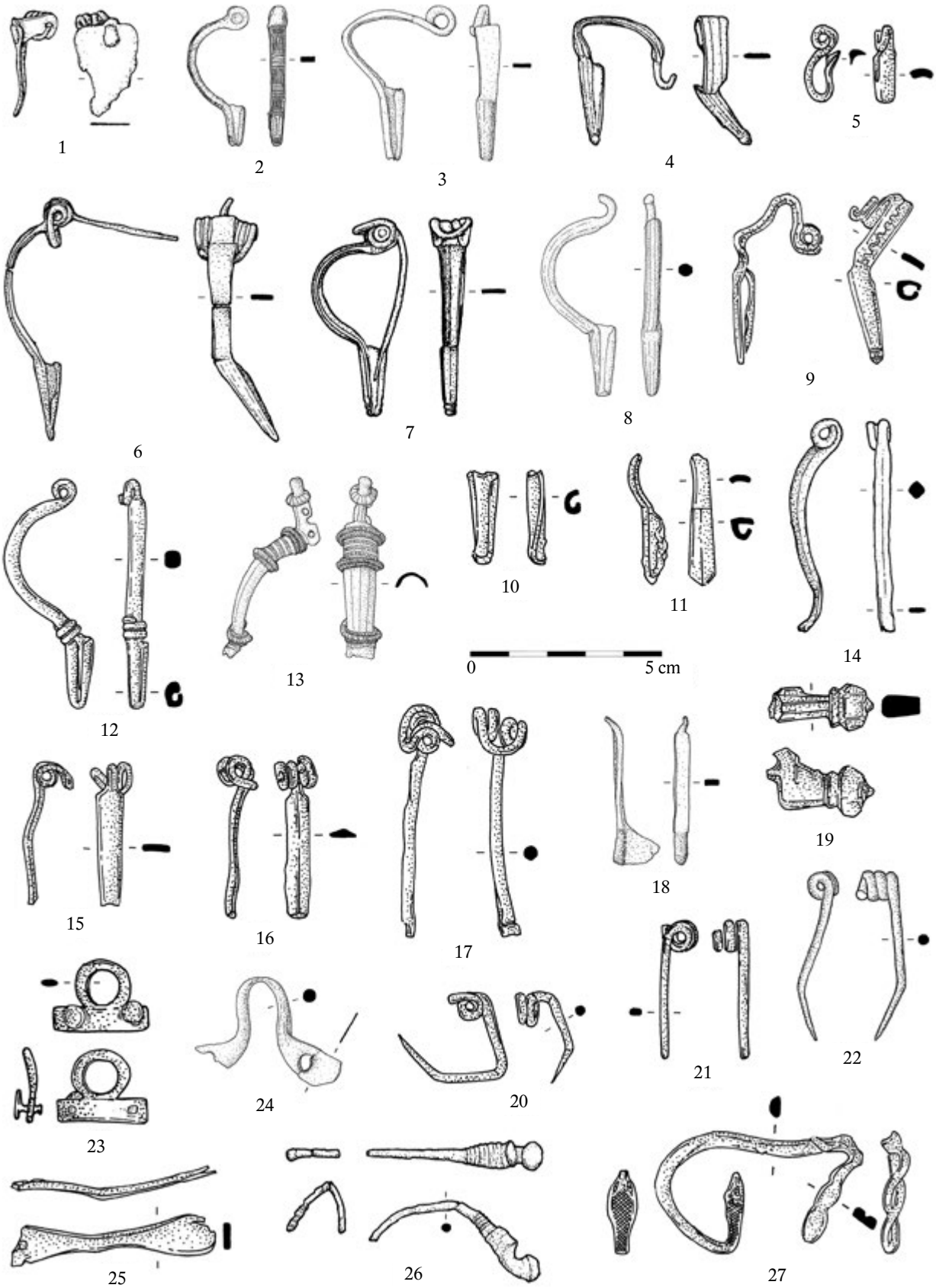
Tab. 78: Petrov I. 1–2, 5–7: stříbro; 3–4, 8–21: bronz (10 postříbřený povrch). 1–16 1:1.

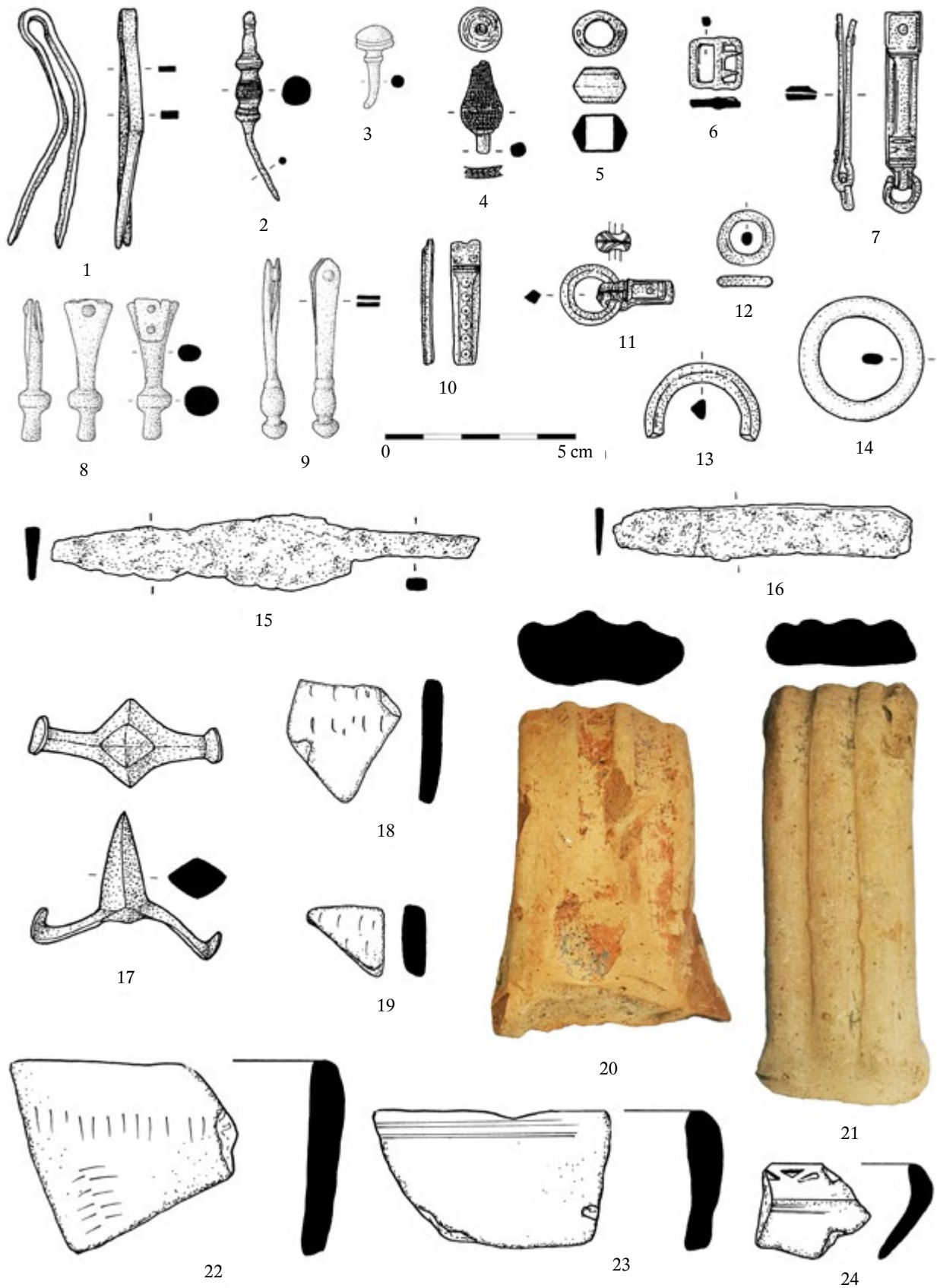
Tab. 79: Petrov I. 1–31: bronz.

Tab. 80: Petrov I. 1–27: bronz (3–7 pocínovaný povrch, 8, 11 zbytky stříbrného drátku).

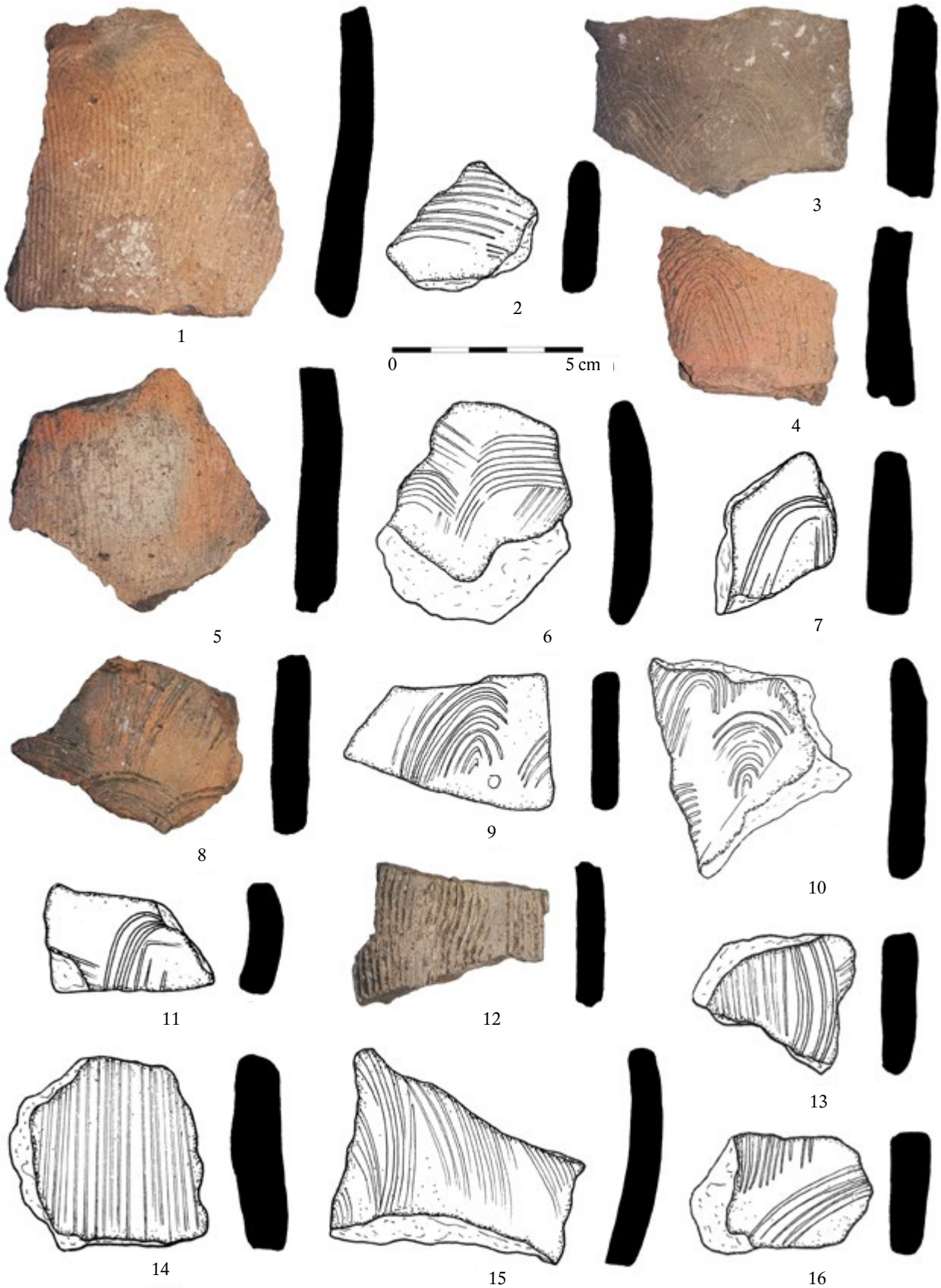
Tab. 81: Petrov I. 1–12, 14–27: bronz; 13: stříbro (se zlatým plíškem).

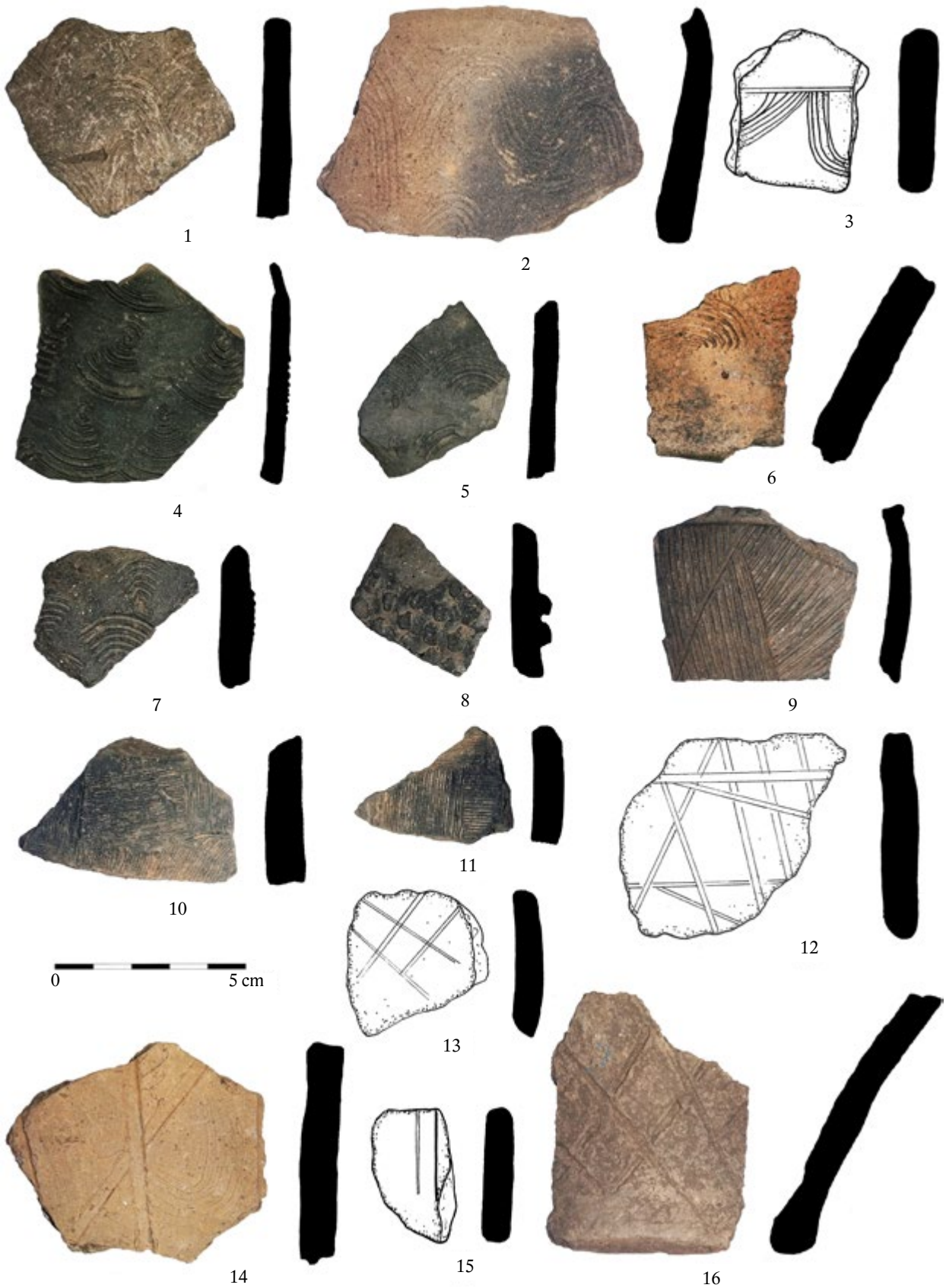
Tab. 82: Petrov I. 1–3, 5–14, 17: bronz; 4: stříbro; 15–16: železo; 18–24: keramika.

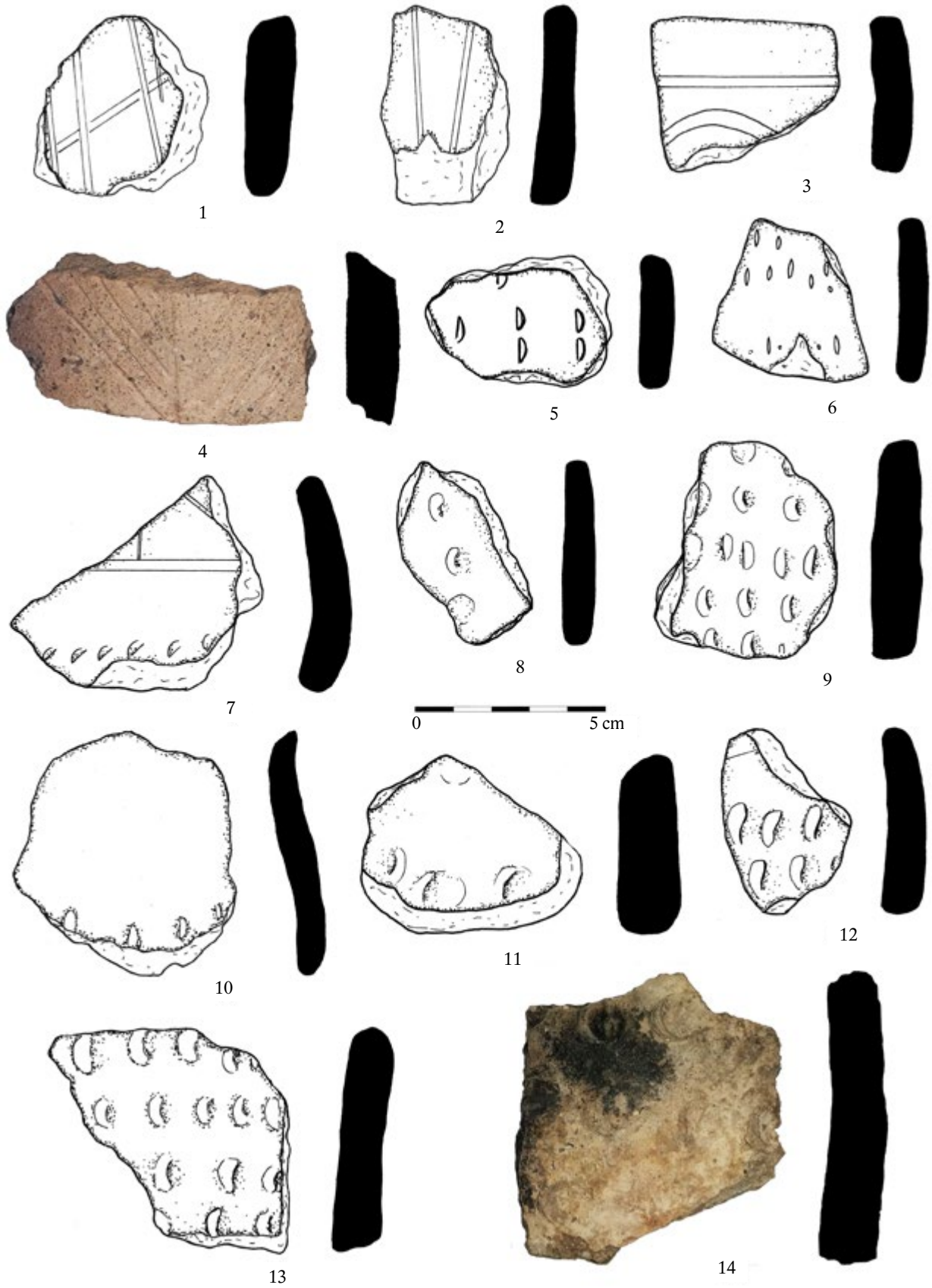
Tab. 83: Petrov I. 1–19: keramika.

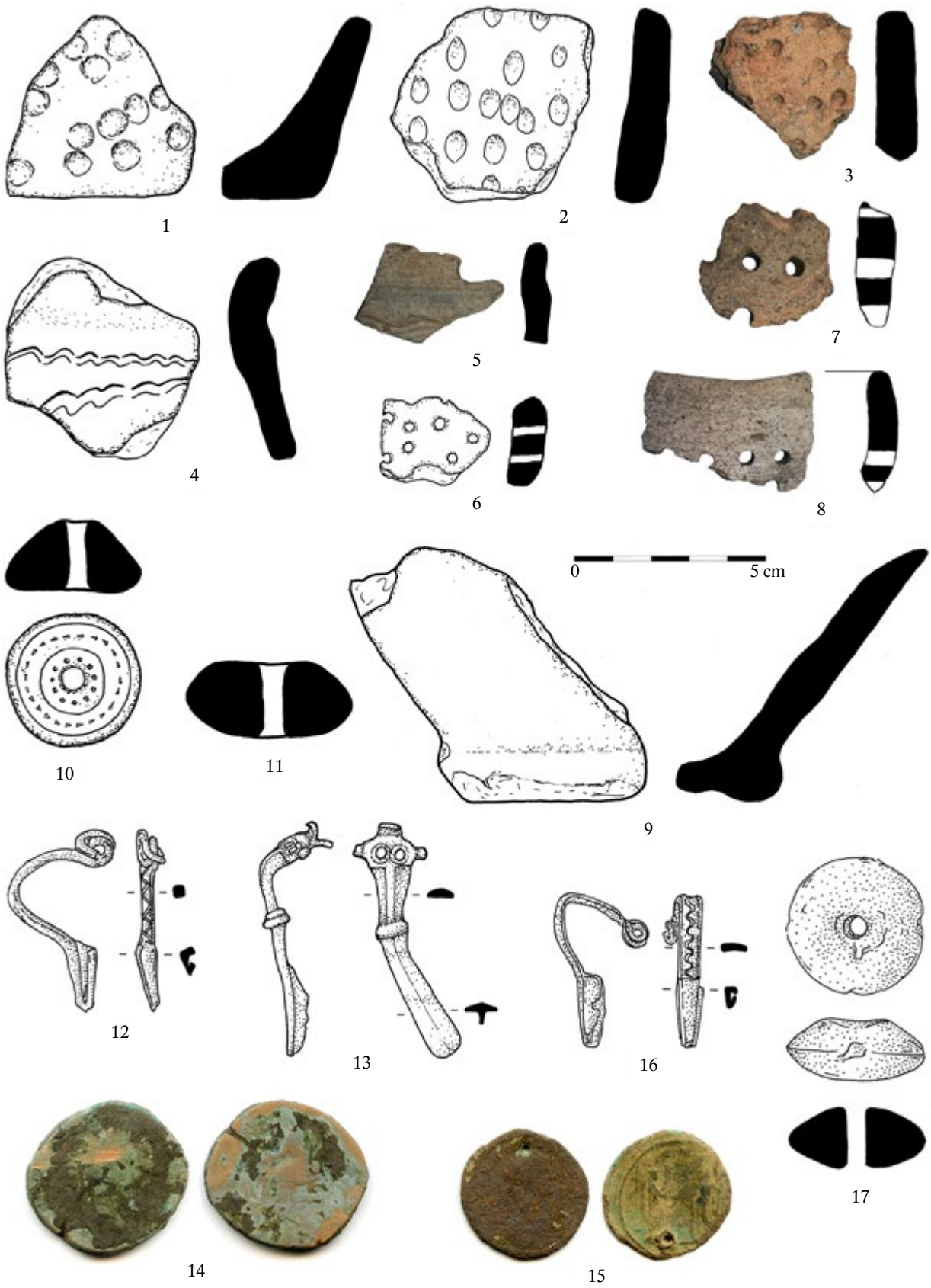
Tab. 84: Petrov I. 1–16: keramika.

Tab. 85: Petrov I. 1–16: keramika.

Tab. 86: Petrov I. 1–14: keramika.

Tab. 87: Petrov I (1–11). **Petrov II** (12). **Polešovice** (13). **Skoronice** (14–15). **Slavkov** (16–17). 1–11, 17: keramika; 12–16: bronz. 14–15 1:1.

Tab. 88: Strážnice I. 1–4, 6–8, 10–18, 21: stříbro; 5, 9, 19–20: bronz. Vše 1:1.

Tab. 89: Strážnice I. 1–7, 9–11: stříbro; 8, 12–20: bronz. Vše 1:1.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

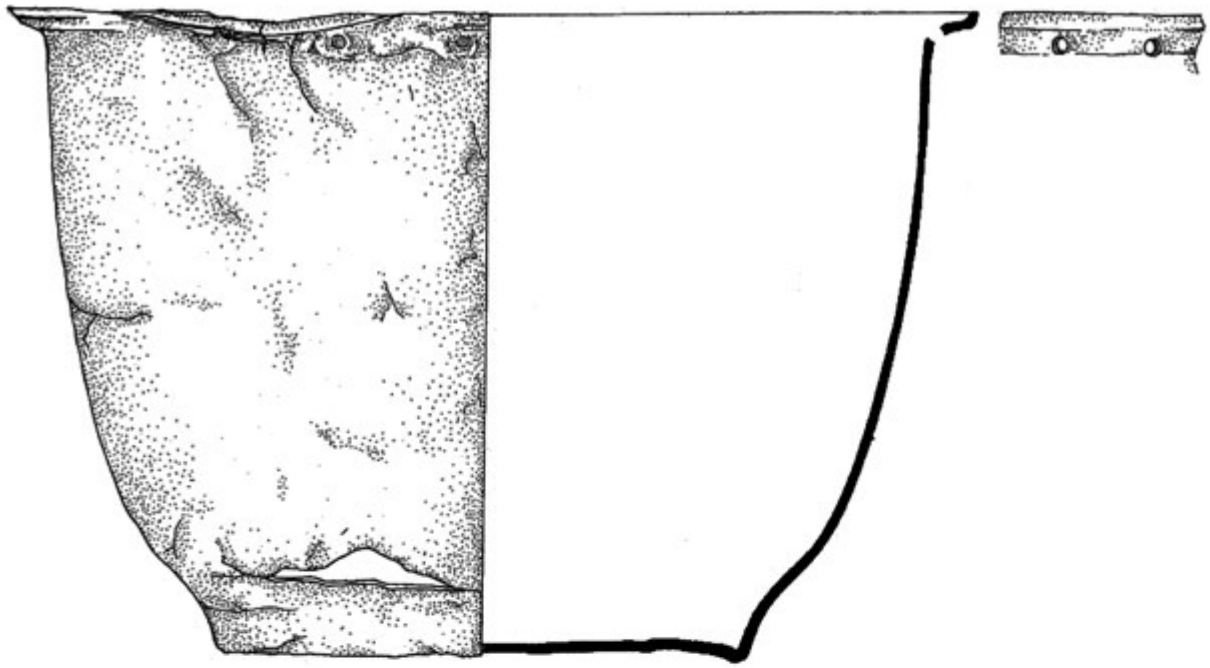

20

21

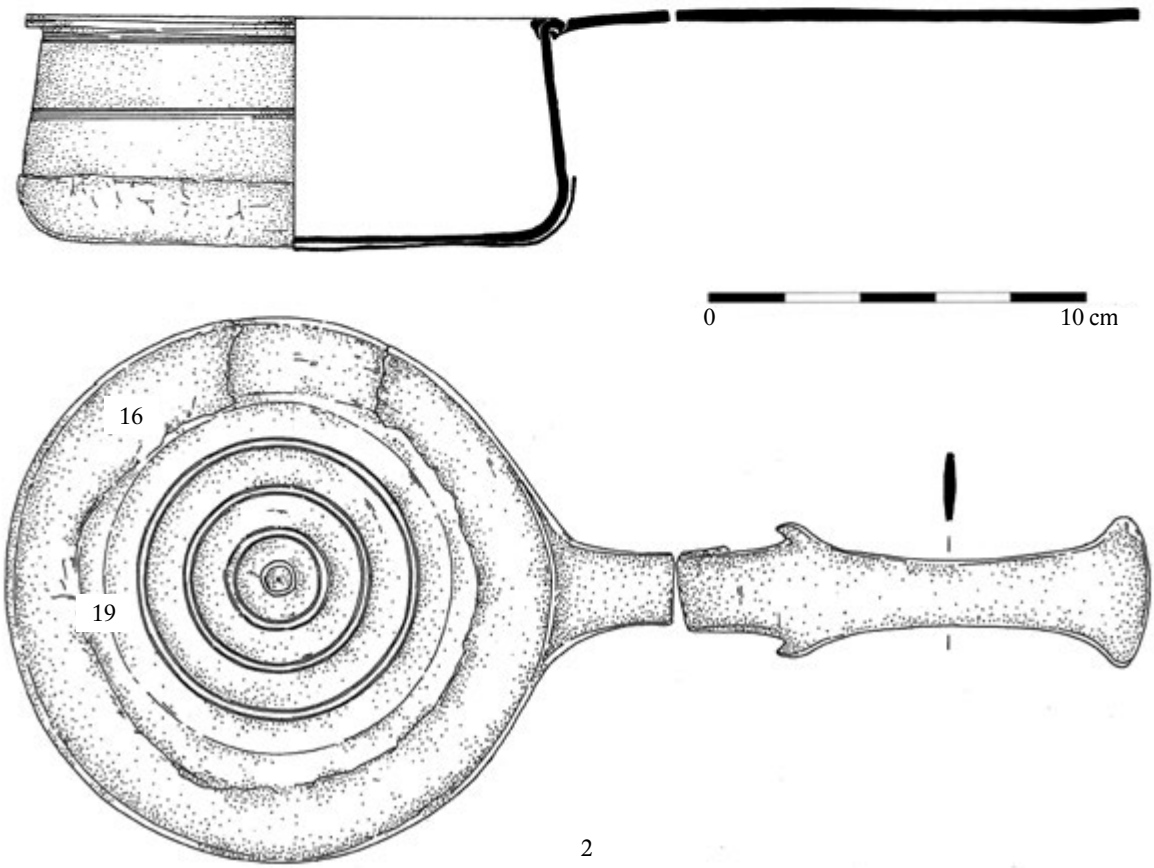
Tab. 90: Strážnice I. 1–3, 6–21: bronz; 4–5: stříbro. Vše 1:1.

Tab. 91: Strážnice I. 1–15, 17–18: bronz; 16: stříbro. 1–17 1:1.

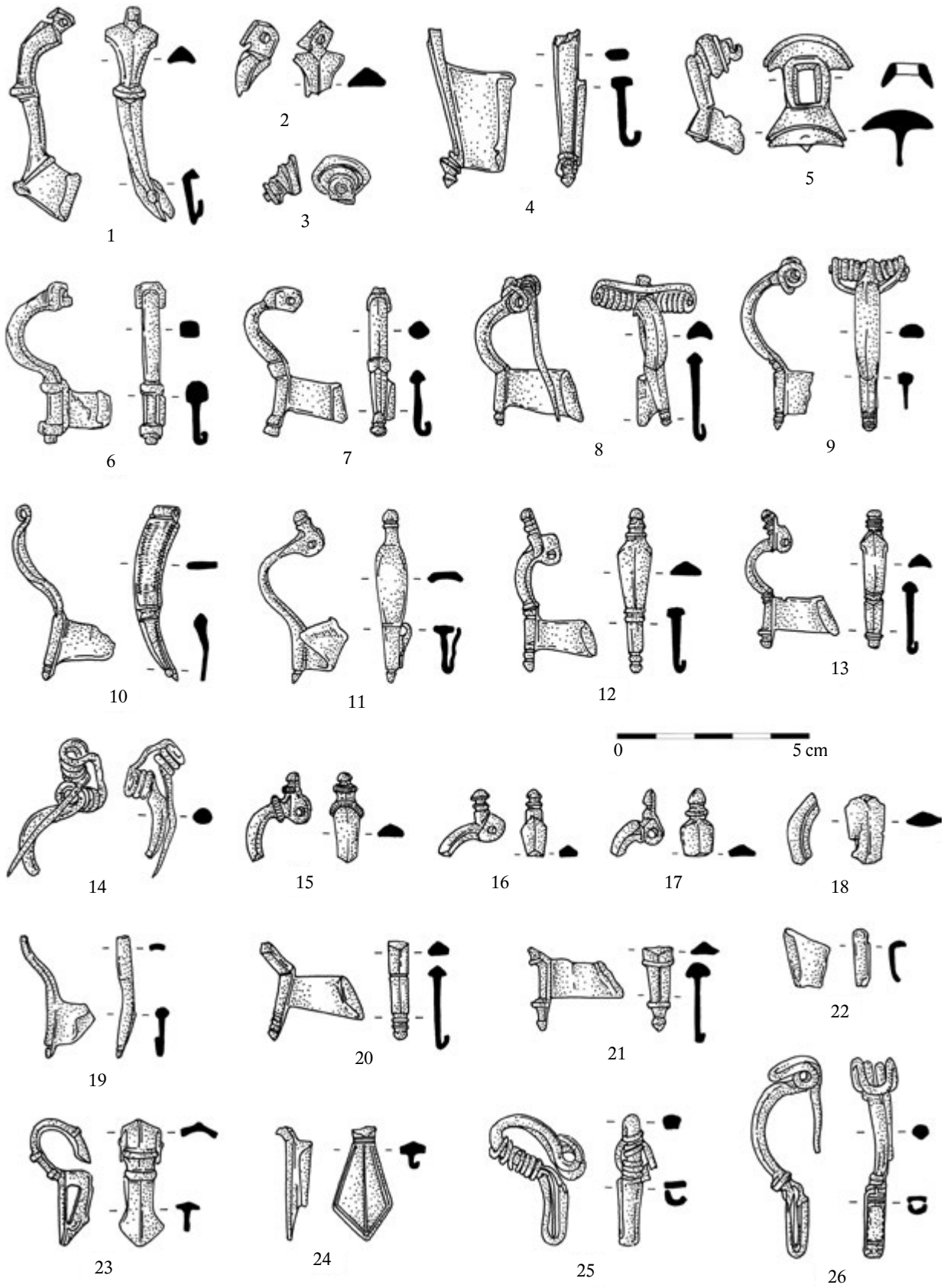

1

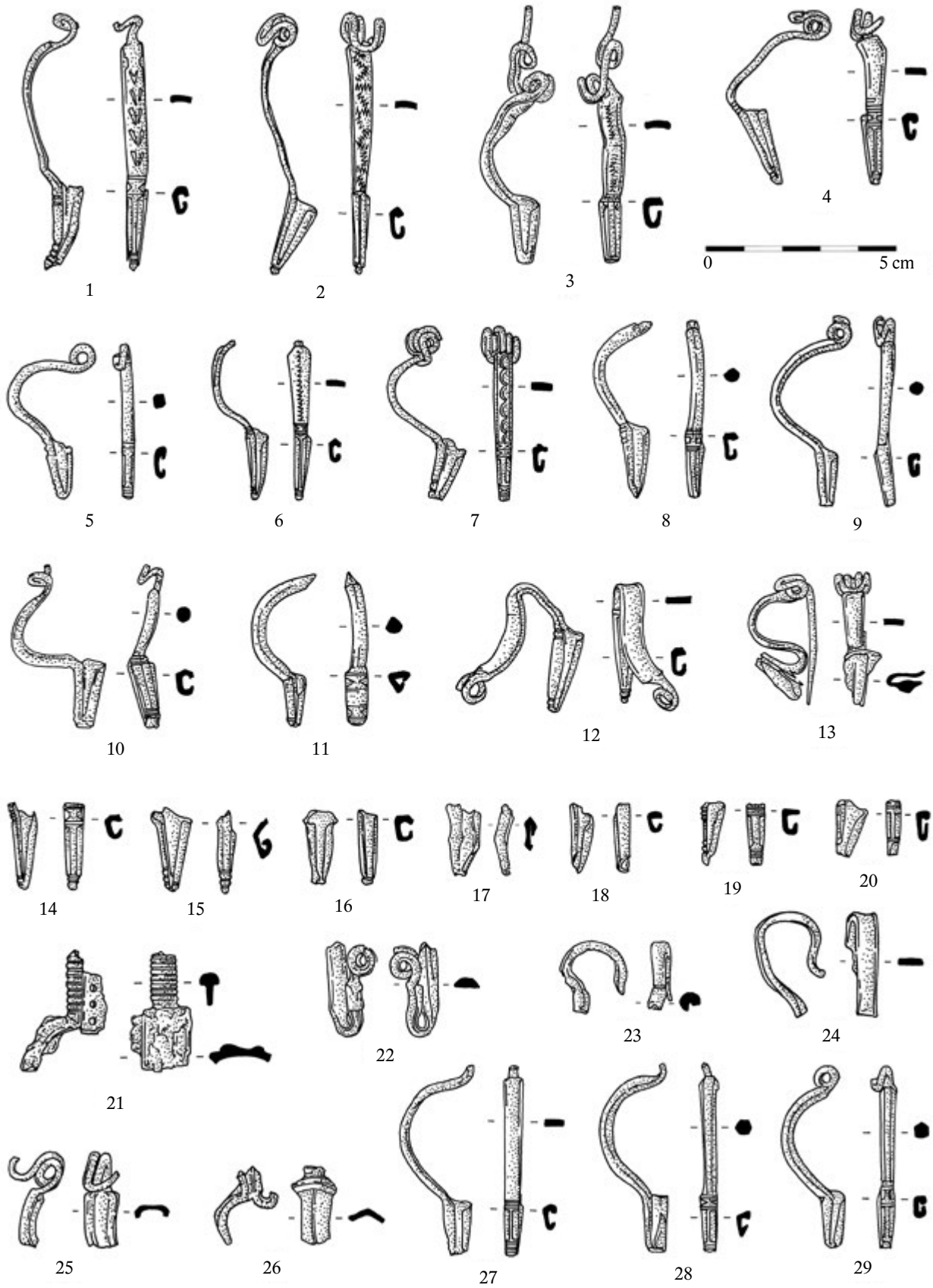

2

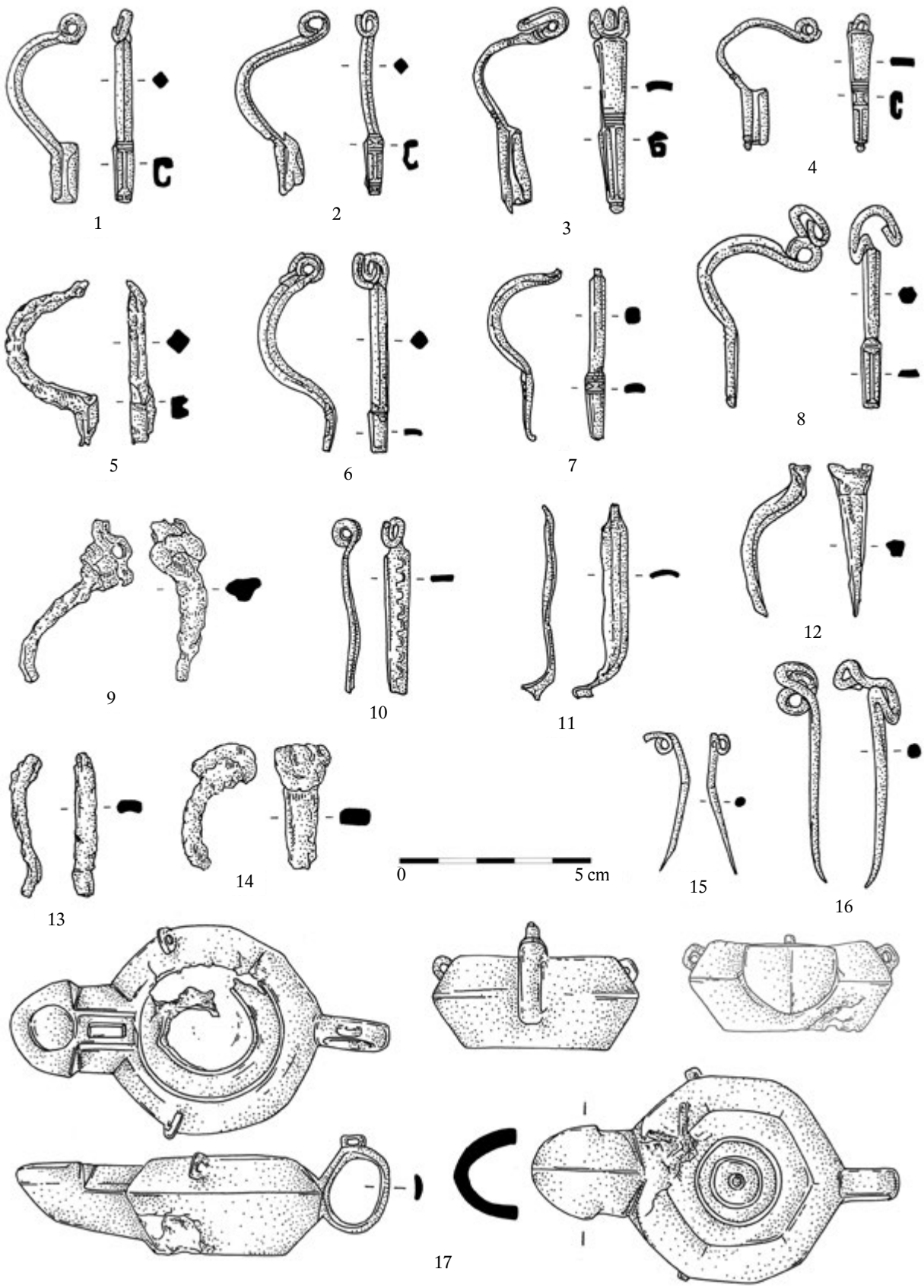
Tab. 92: Strážnice I. 1–2: bronz.

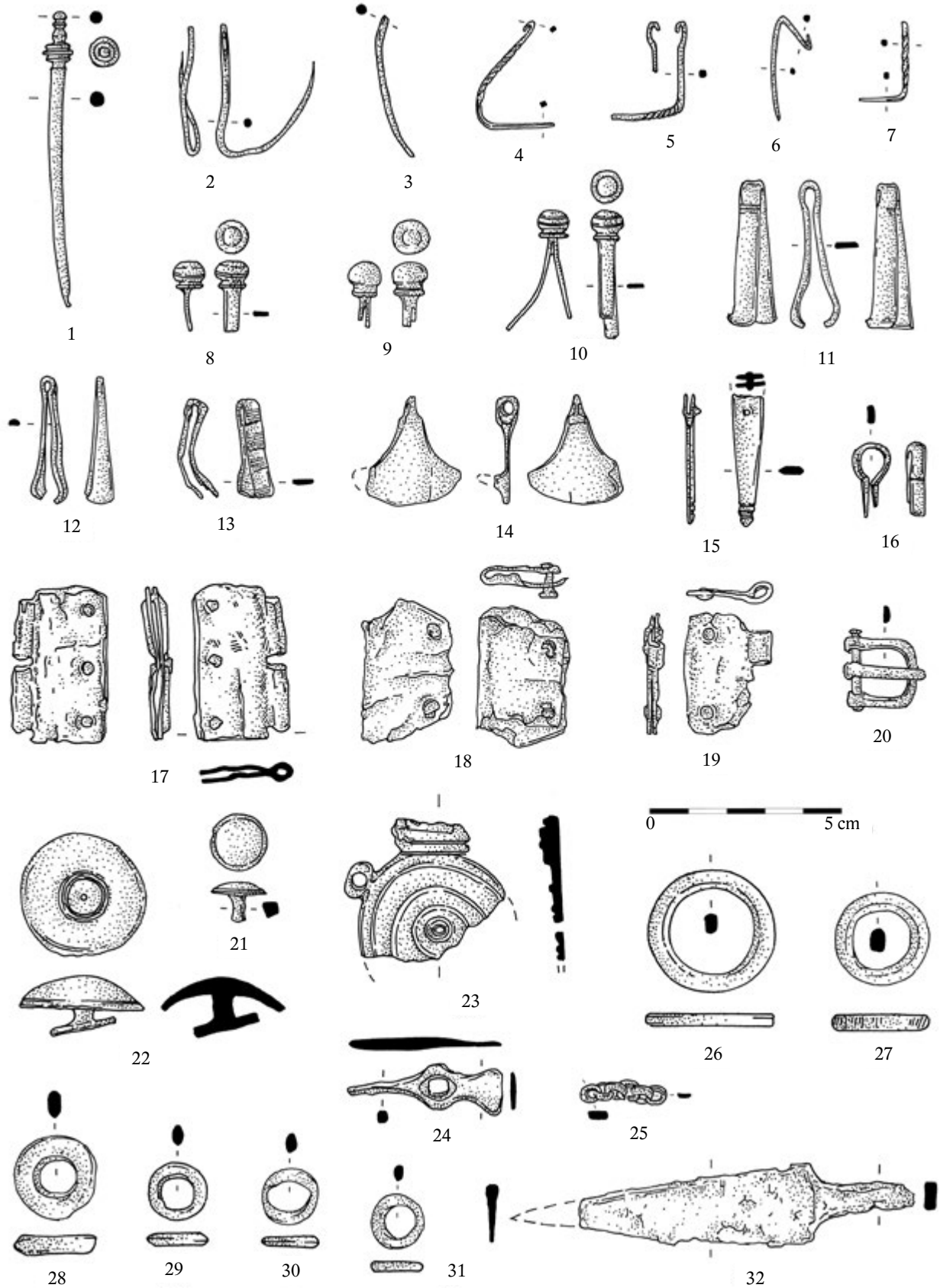
Tab. 93: Strážnice I. 1–26: bronz.

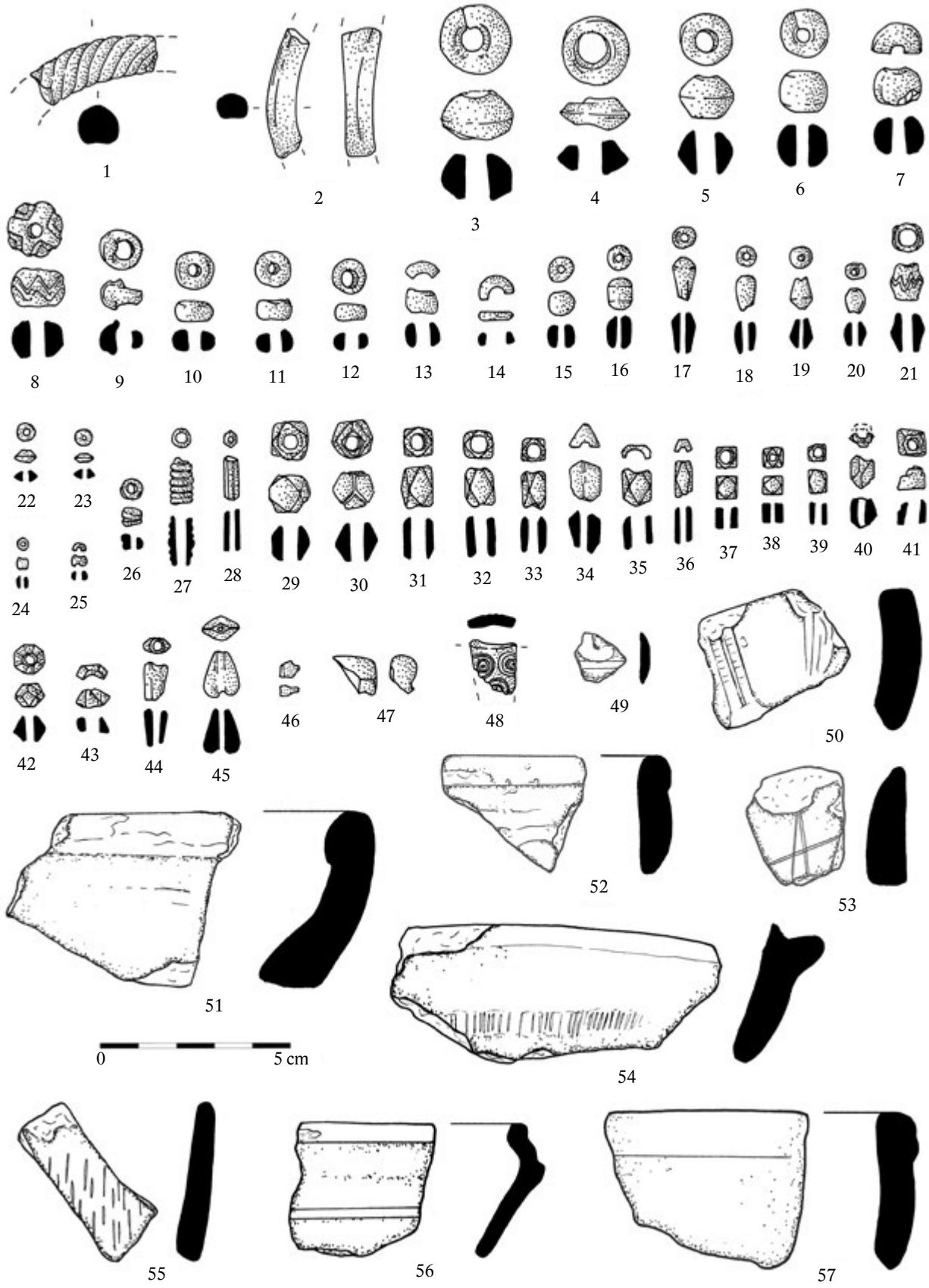
Tab. 94: Strážnice I. 1–24, 26–29: bronz (21 postříbřený povrch); 25: stříbro.

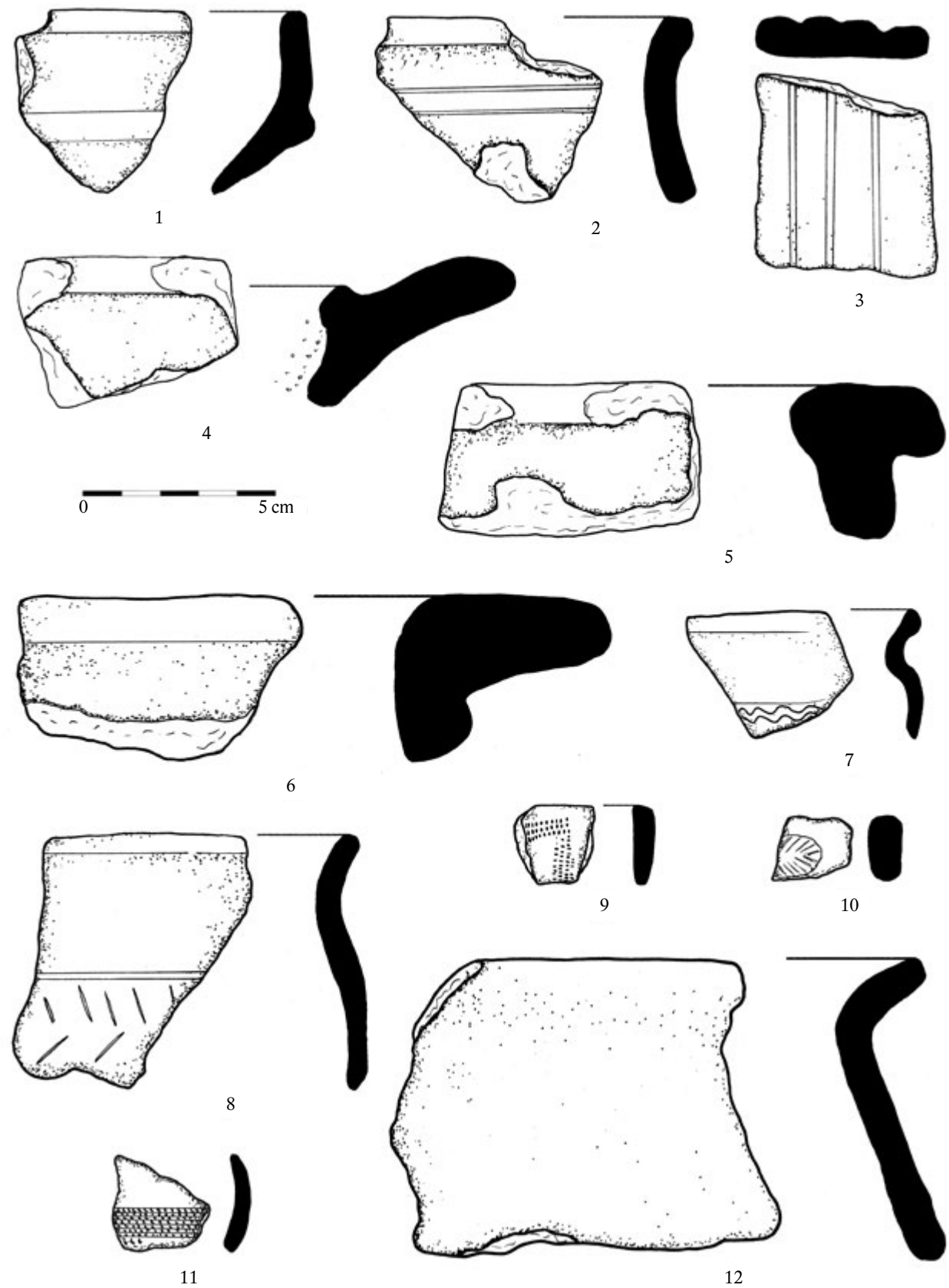
Tab. 95: Strážnice I. 1–4, 6–8, 10–12, 15–17: bronz; 5, 9, 13–14: železo.

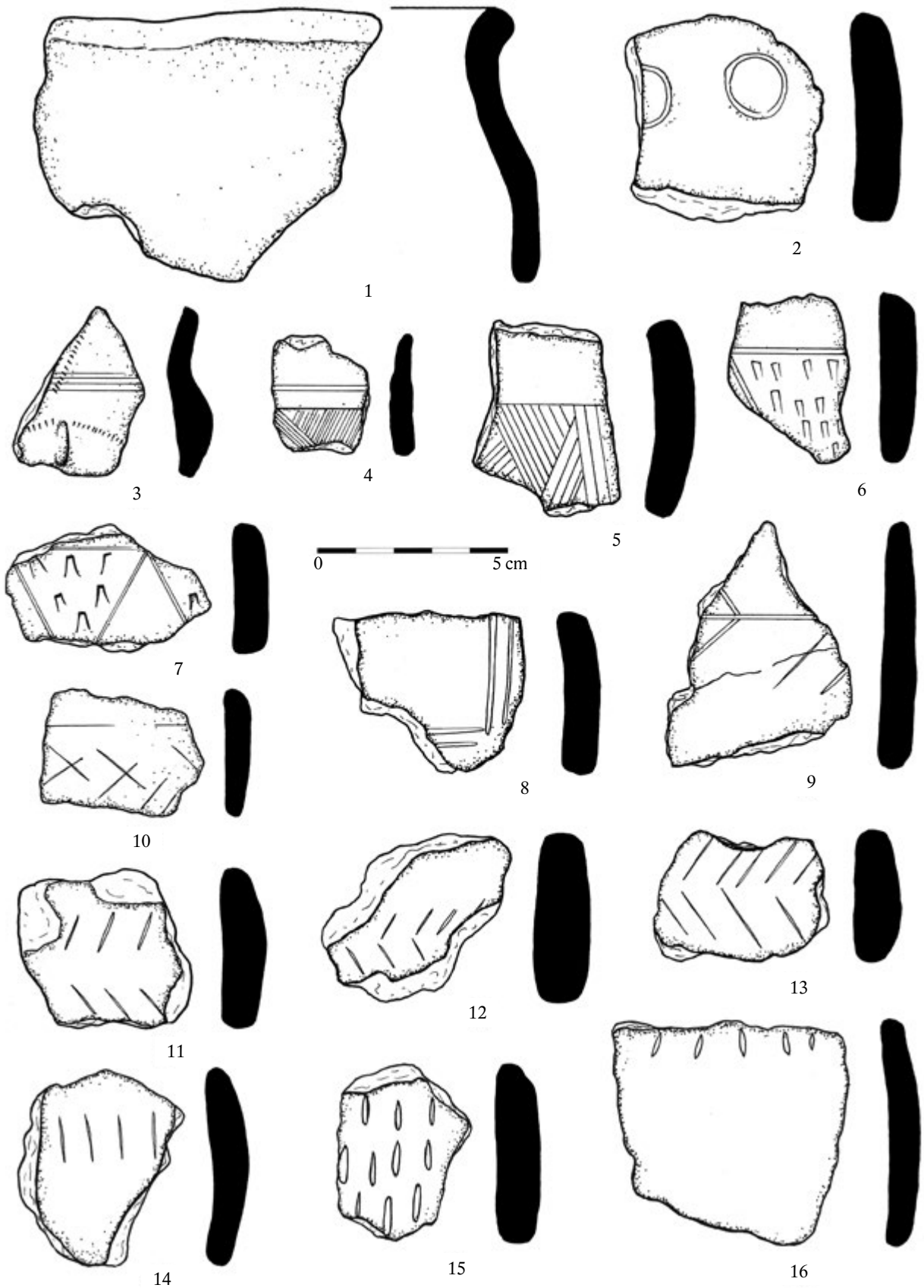
Tab. 96: Strážnice I. 1–31: bronz; 32: železo.

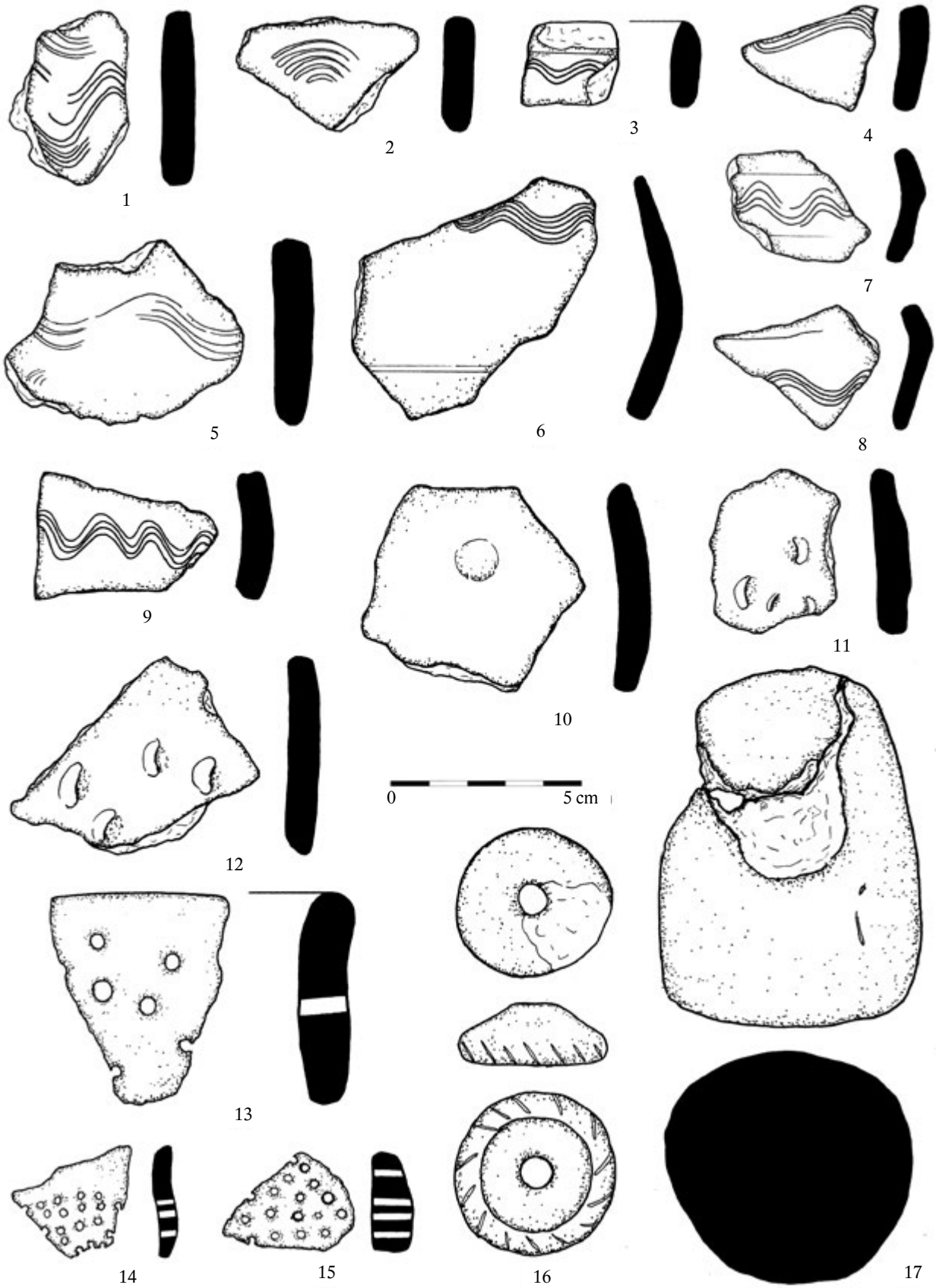
Tab. 97: Strážnice I. 1–4, 6–47: sklo; 5: bronz; 48: kost; 49–57: keramika.

Tab. 98: Strážnice I. 1–12: keramika.

Tab. 99: Strážnice I. 1–16: keramika.

Tab. 100: Strážnice I. 1–16: keramika; 17: hliněné závaží.

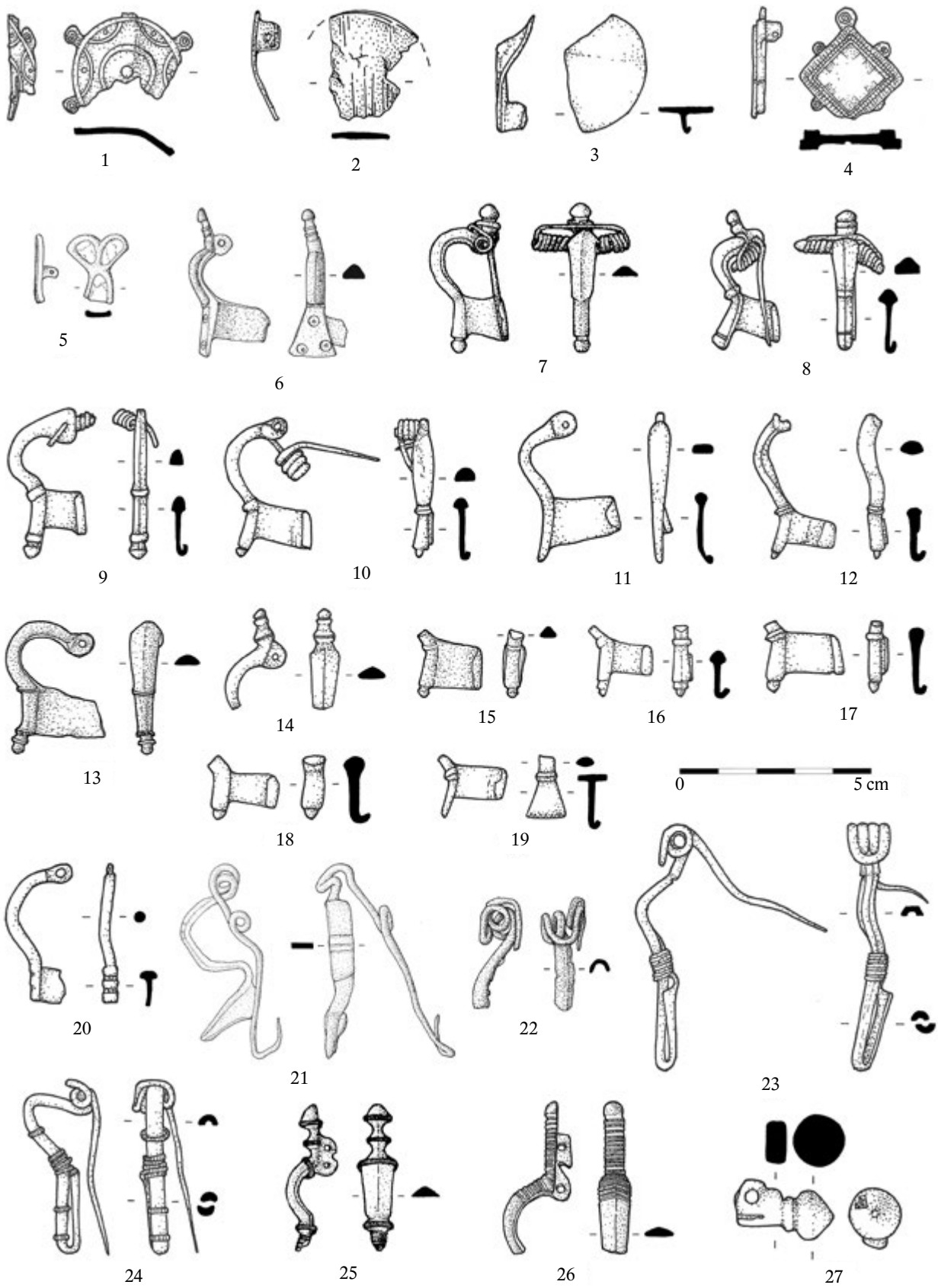
Tab. 101: Strážnice II. 1–10, 13–16, 18–20: stříbro; 11–12, 17: bronz. Vše 1:1.

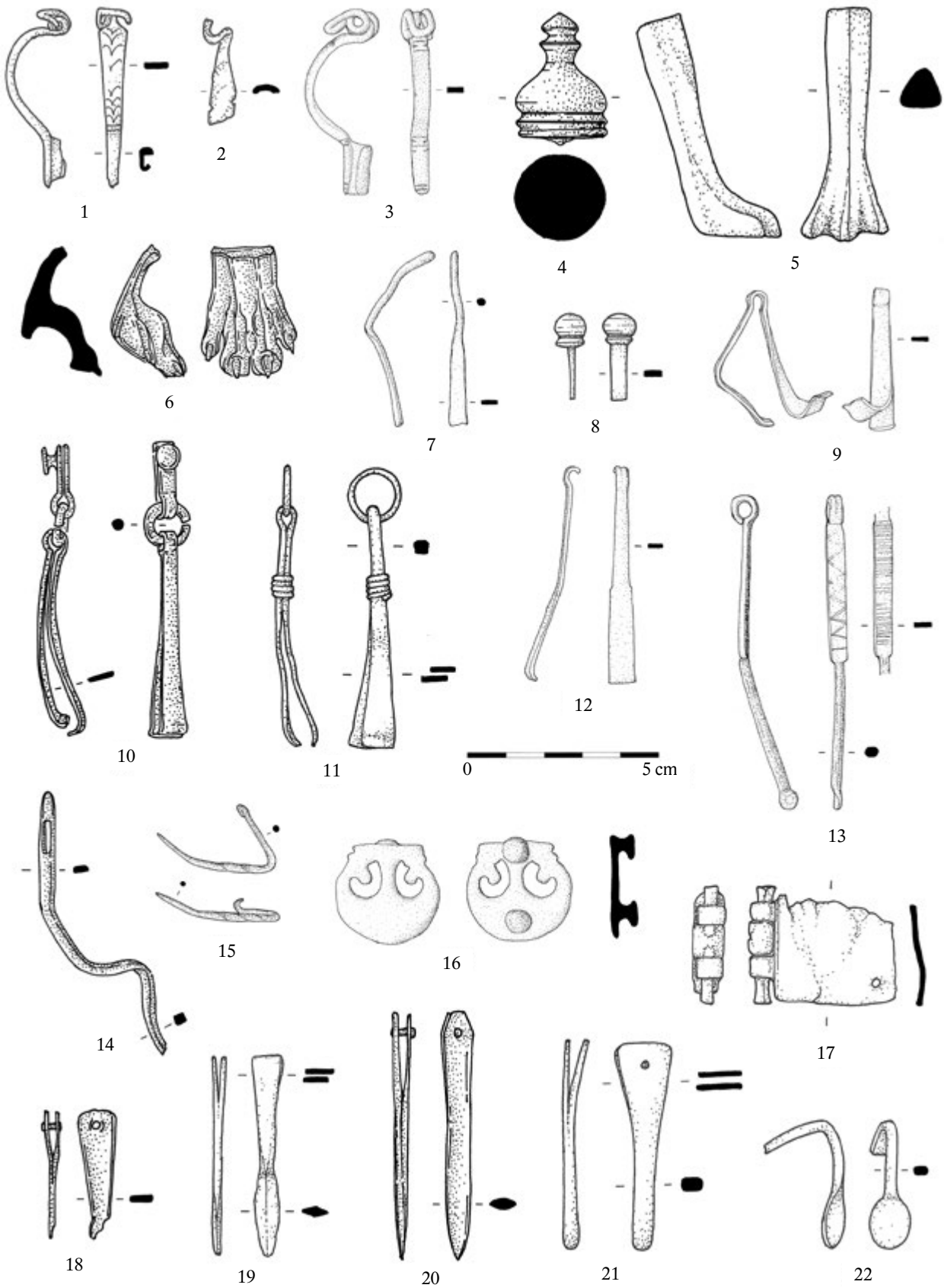
Tab. 102: Strážnice II. 1–8, 10–14, 20: stříbro; 9, 15–19, 21: bronz. Vše 1:1.

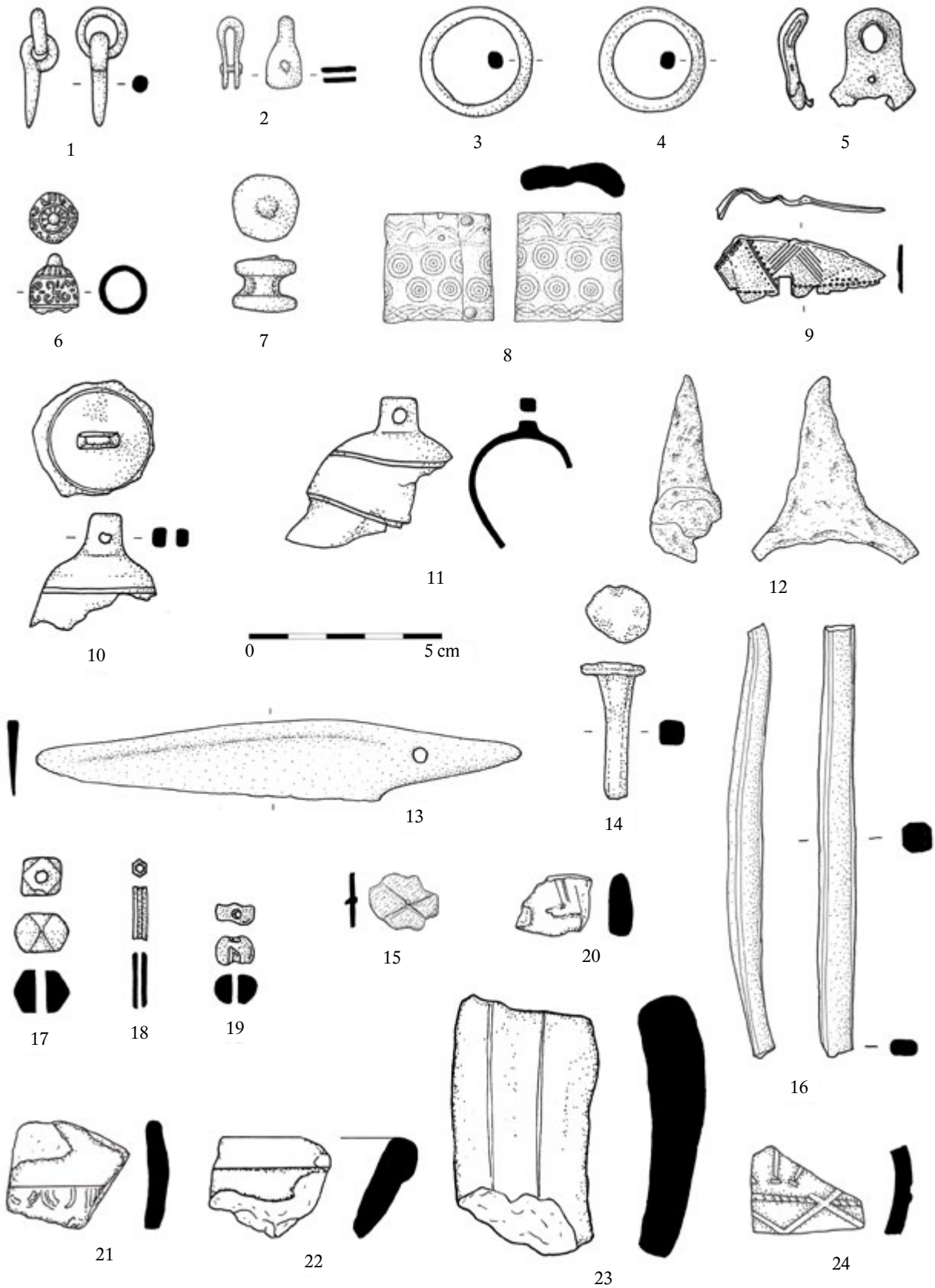
Tab. 103: Strážnice II. 1–28: bronz. 1–5 1:1.

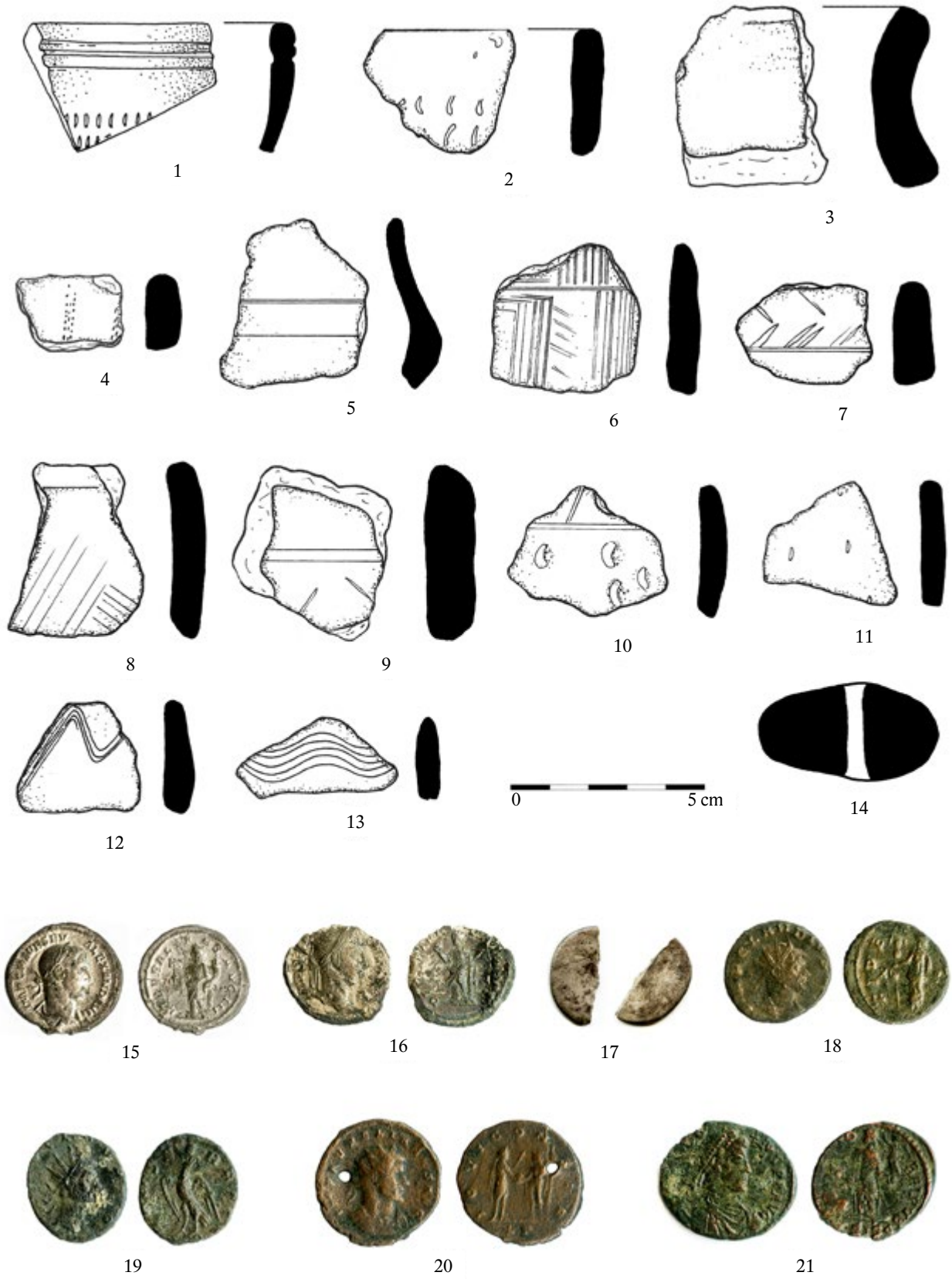
Tab. 104: Strážnice II. 1–24, 27: bronz (1, 4–5 zbytky emailu); 25–26: stříbro.

Tab. 105: Strážnice II. 1–22: bronz (17 se zbytky zlatého plíšku).

Tab. 106: Strážnice II. 1–5, 7–11, 13–16: bronz; 6: stříbro; 12: železo; 17–19: sklo; 20–24: keramika.

Tab. 107: Strážnice II (1–14). **Strážnice III** (15–21). 1–14: keramika; 15–17: stříbro; 18–21: bronz. 15–21 1:1.

Tab. 108: Strážnice IV (1). **Strážnice V** (2–5). **Strážnice VI** (6). **Strážnice/Petrov I** (7–28). *Hromadný nález mincí č. 1*. 1–2, 4–28: bronz; 3: stříbro. 7–28 1:1.

Tab. 109: Strážnice/Petrov I. *Hromadný nález mincí č. 2.* Nálezové foto.

Tab. 110: Strážnice/Petrov I. *Hromadný nález mincí č. 3*. 1–24: bronz. Vše 1:1.

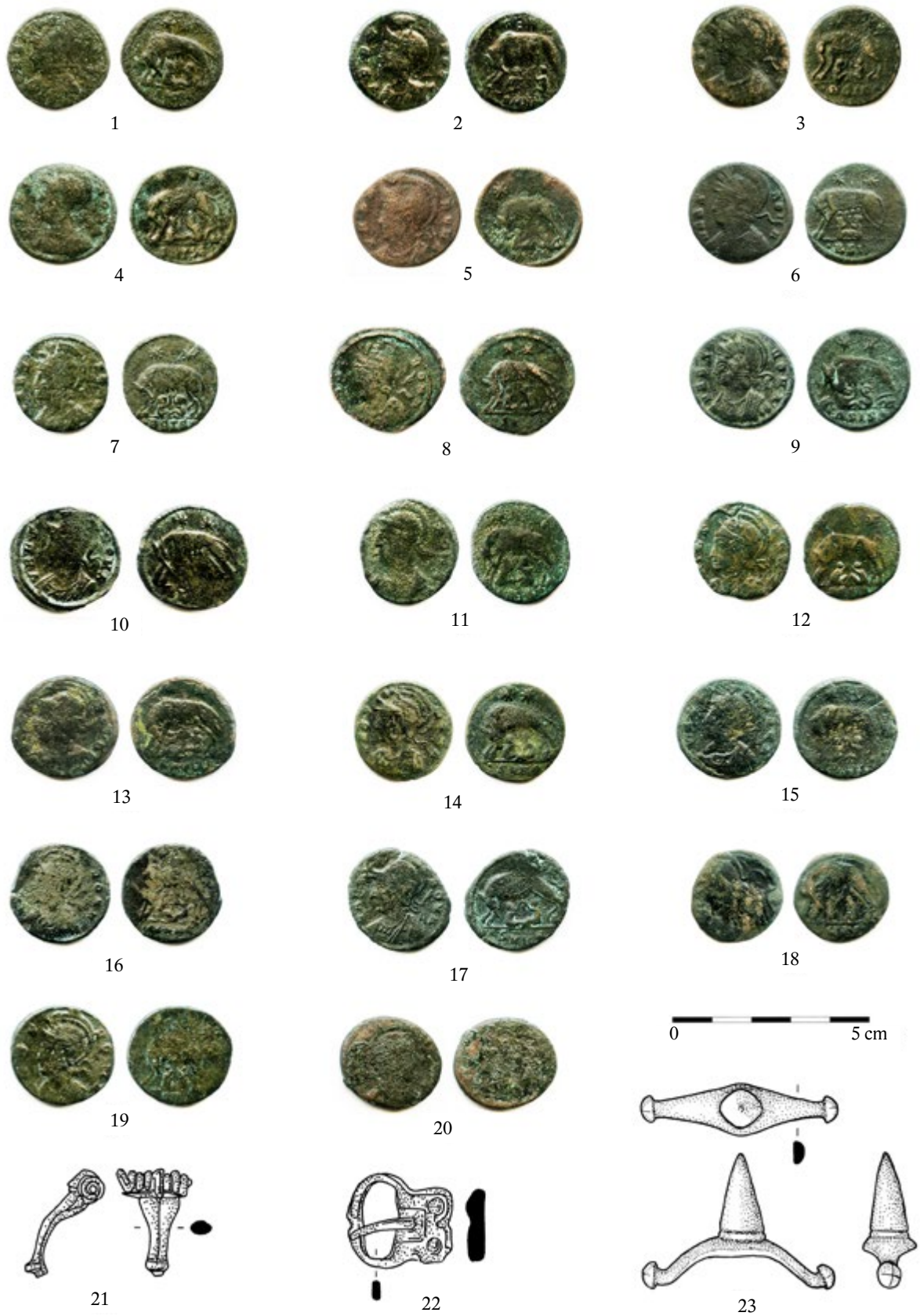
Tab. 111: Strážnice/Petrov I. *Hromadný nález mincí č. 3*. 1–28: bronz. Vše 1:1.

Tab. 112: Strážnice/Petrov I. *Hromadný nález mincí č. 3*. 1–25: bronz. Vše 1:1.

Tab. 113: Strážnice/Petrov I. *Hromadný nález mincí č. 3*. 1–28: bronz. Vše 1:1.

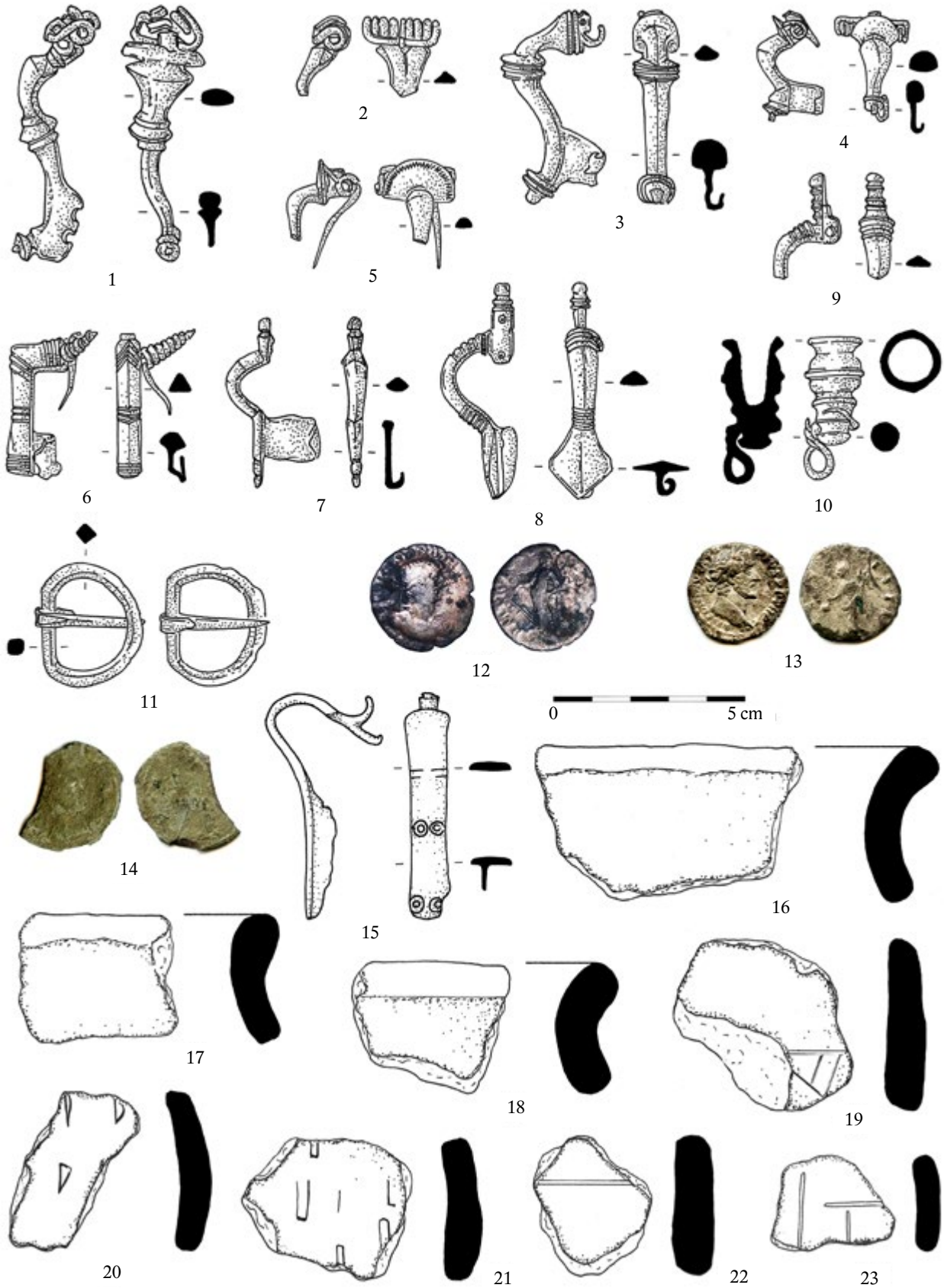
Tab. 114: Strážnice/Petrov I. *Hromadný nález mincí č. 3* (1–20). *Jednotlivé nálezy* (21–23). 1–23: bronz. 1–20 1:1.

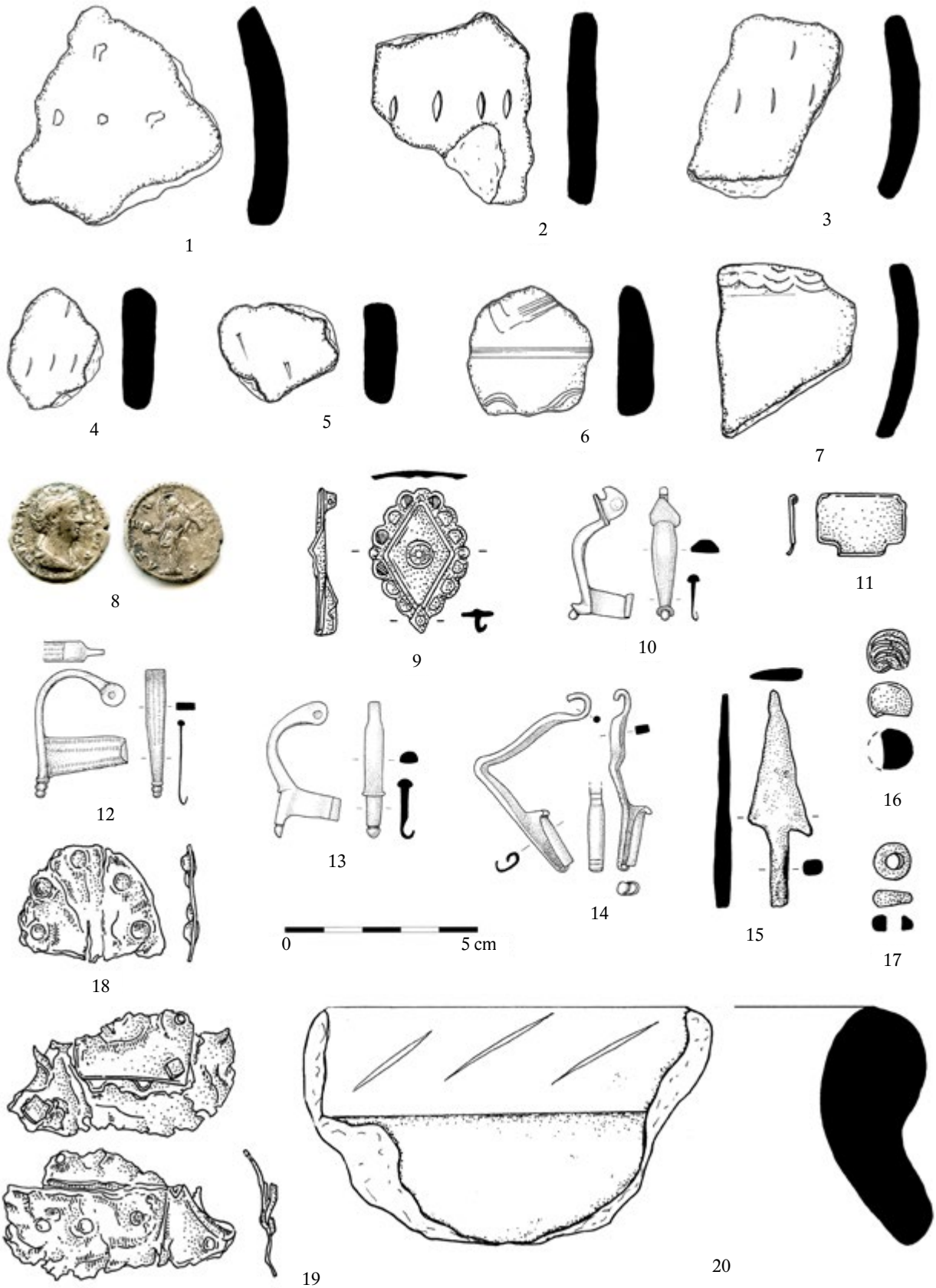
Tab. 115: Strážnice/Petrov I. *Jednotlivé nálezy mincí* (1–5). **Strážnice/Petrov II** (6–25). 1–5, 7–20, 22–25: bronz (13–15 zbytky emailu); 6, 21: stříbro. 1–8 1:1.

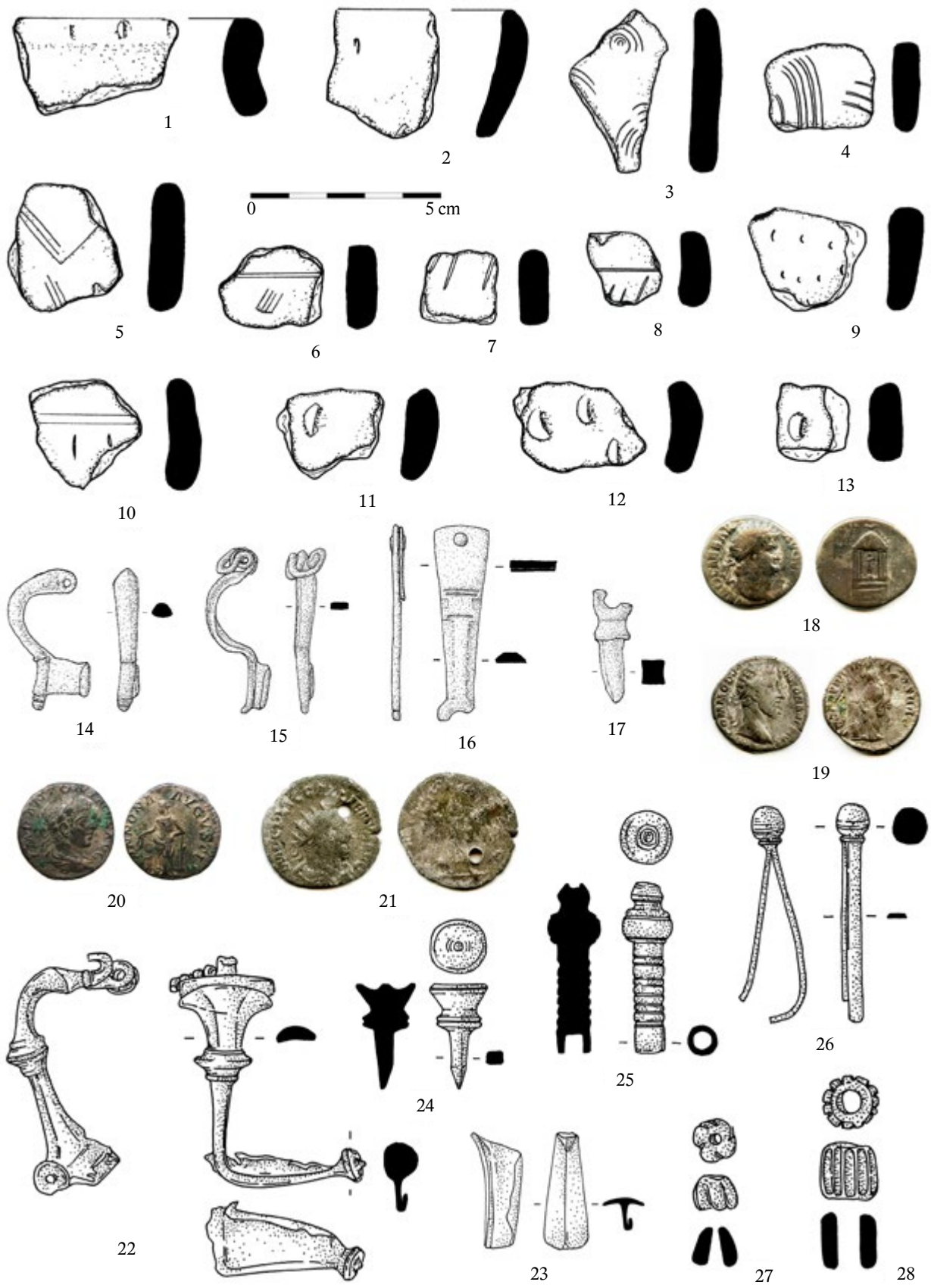
Tab. 116: Strážnice/Petrov II (1–5). **Strážovice** (6). **Sudoměřice I** (7–10). **Sudoměřice II** (11–16). **Suchov** (17–19). **Svatobořice** (20). **Šardice** (21). **Uherský Brod I** (22). 1–3, 6–19, 21–22: bronz (11 zbytky emailu); 4: sklo; 5, 20: keramika. 7, 17 1:1.

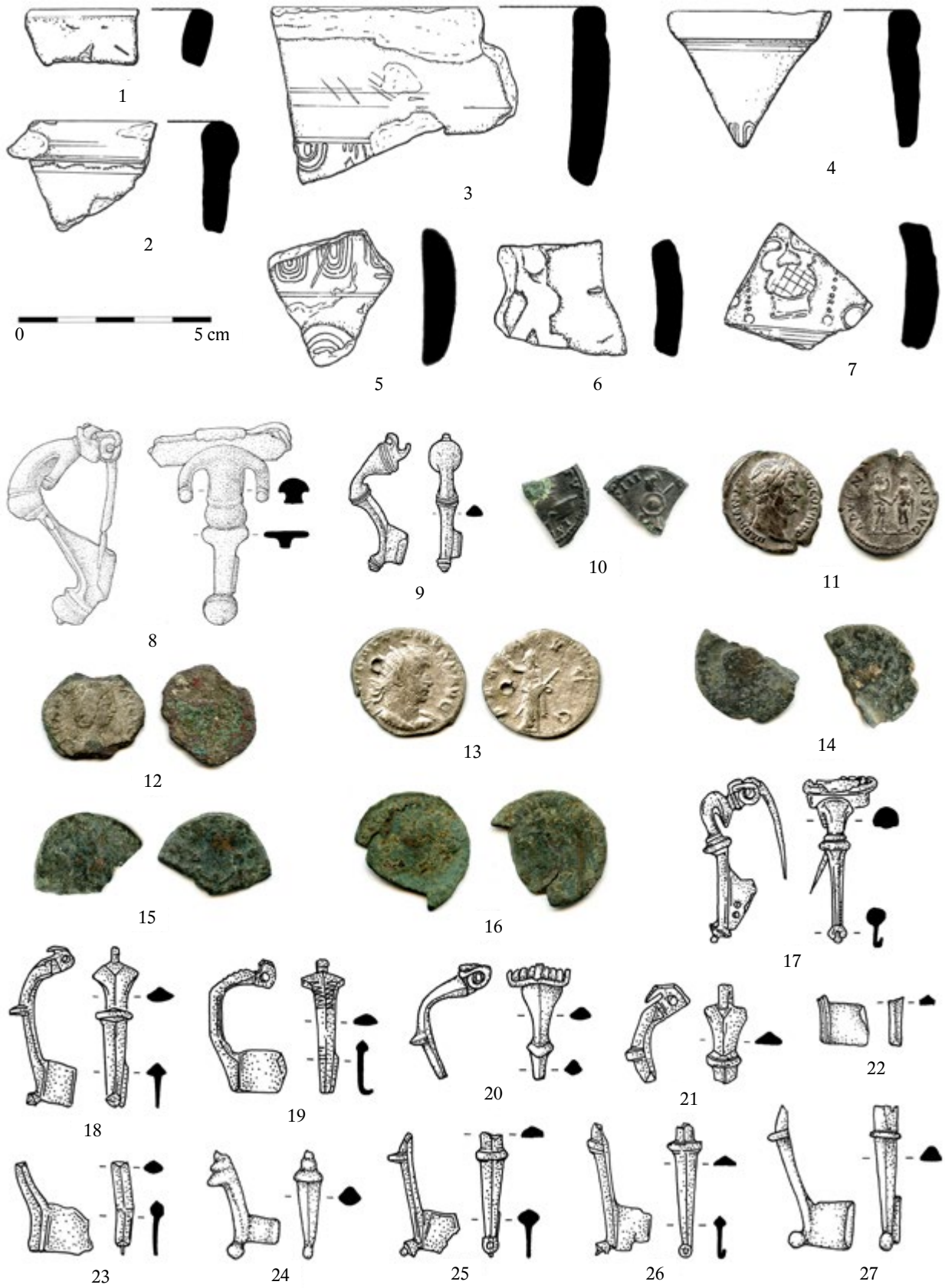
Tab. 117: Uherský Brod II (1–11). **Uherský Ostroh I** (12–23). 1–11, 14–15: bronz (8 se stříbrnými plíšky); 12–13: stříbro; 16–23: keramika. 12–14 1:1.

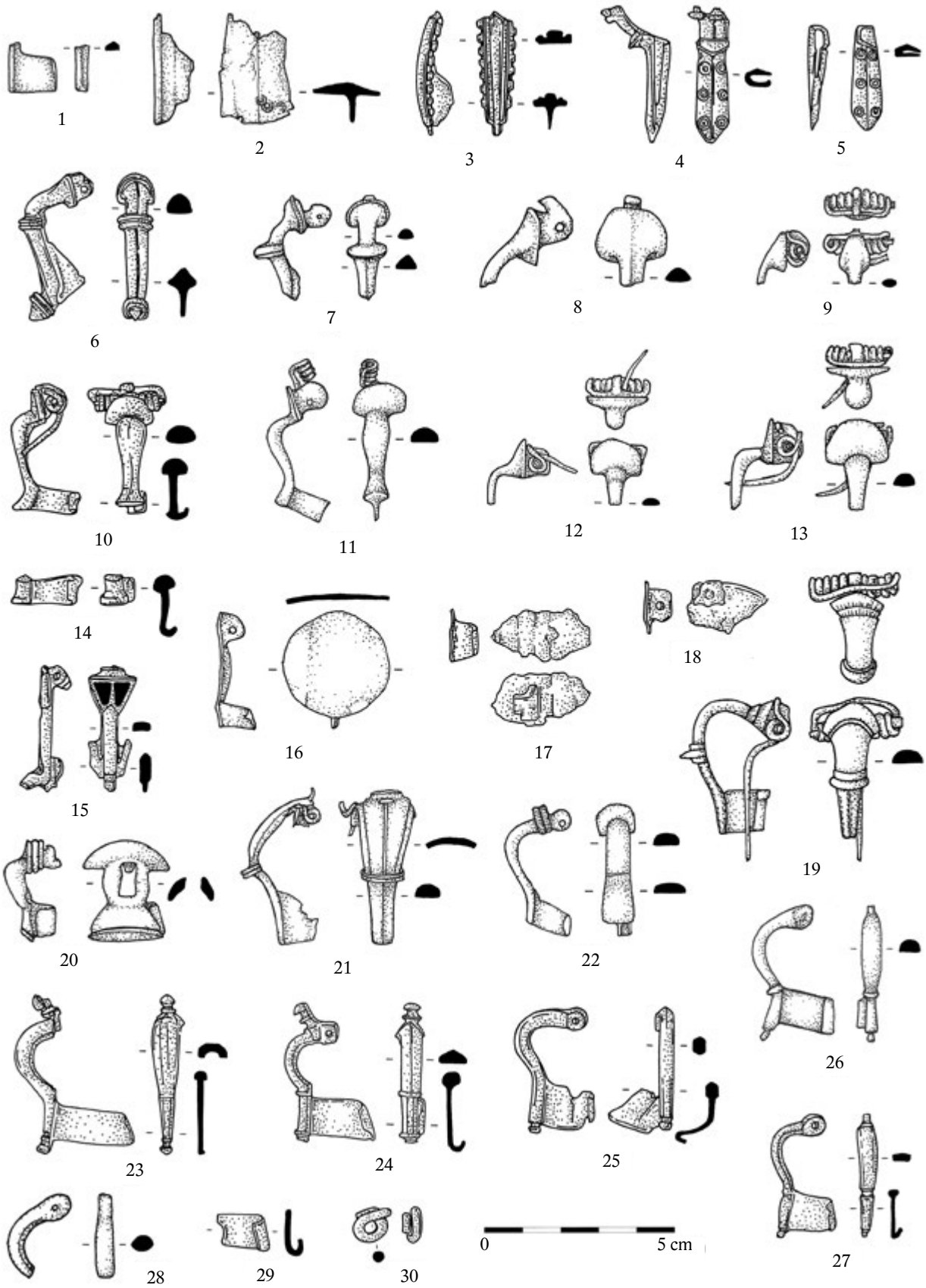
Tab. 118: Uherský Ostroh I (1–7). **Uherský Ostroh II** (8–20). 1–7, 20: keramika; 8: stříbro; 9–14, 18–19: bronz (9 zbytky emailu); 15: železo; 16–17: sklo. 8 1:1.

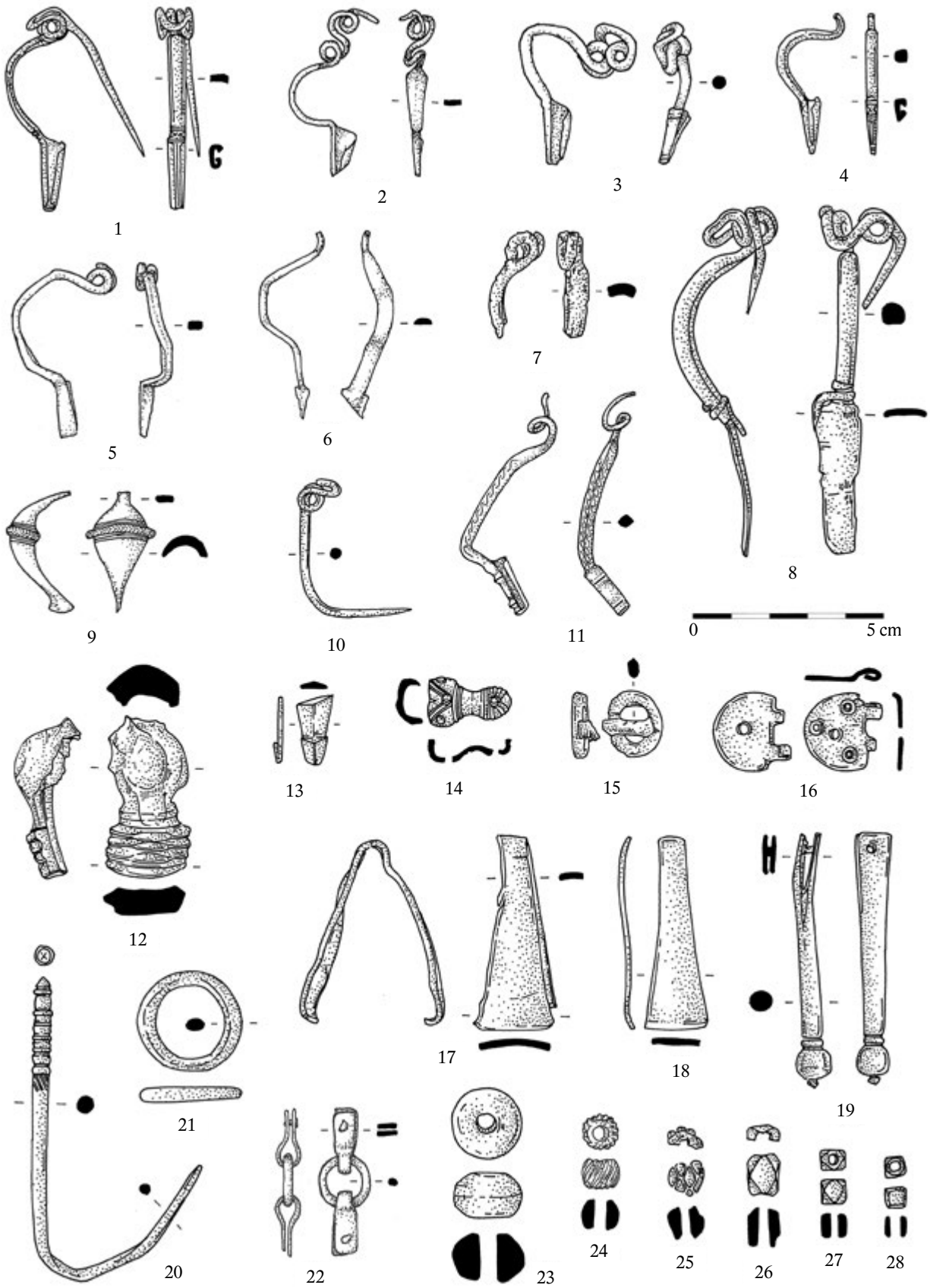
Tab. 119: Uherský Ostroh II (1–13). **Uherský Ostroh III** (14–17). **Vacenovice** (18–28). 1–13: keramika; 14–17, 22–26: bronz; 18–21: stříbro; 27–28: sklo. 18–21 1:1.

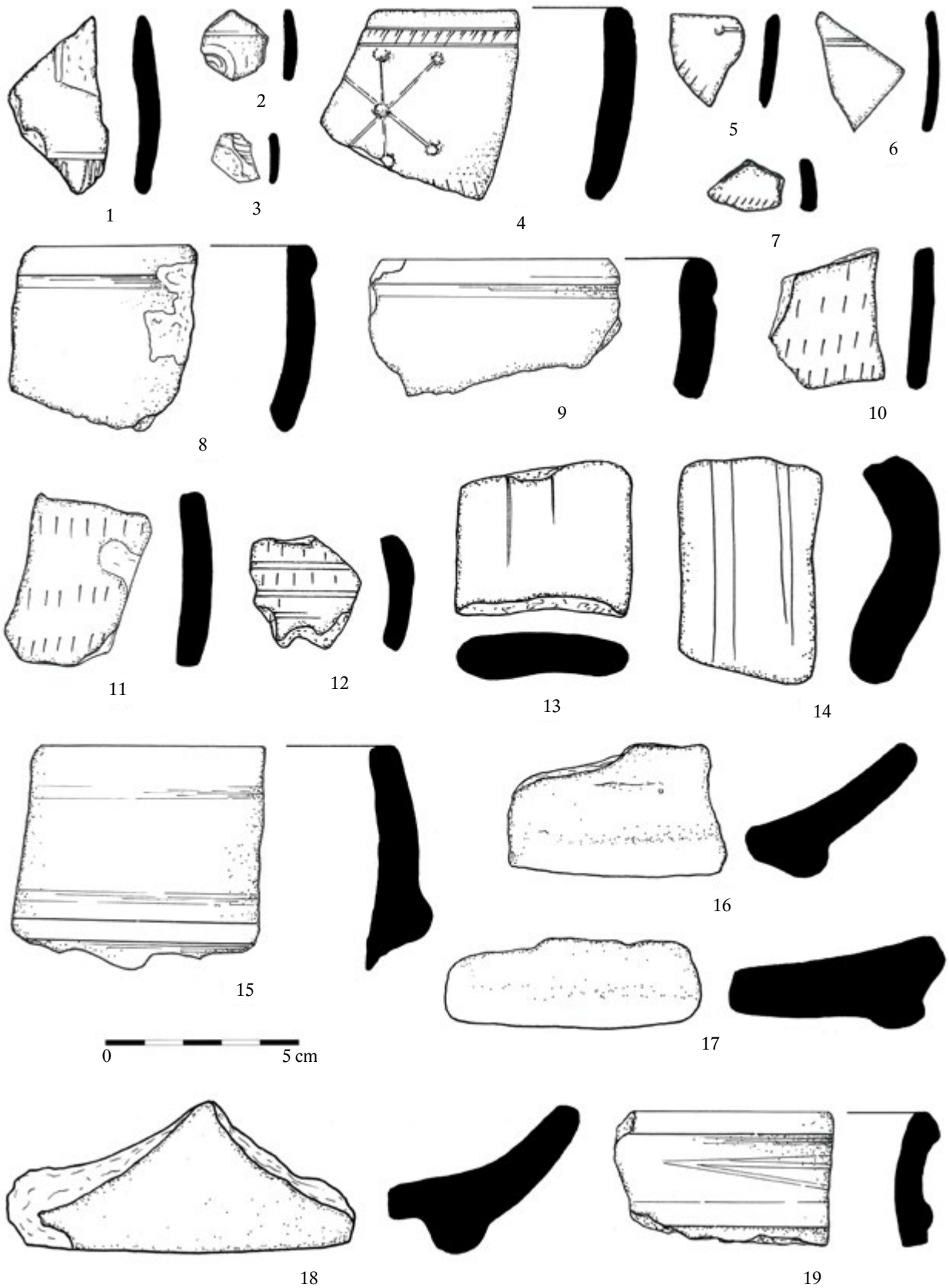
Tab. 120: Vacenovice (1–7). **Velká nad Veličkou I** (8). **Velká nad Veličkou II** (9). **Veselí nad Moravou I** (10–27). 1–7: keramika; 8–9, 14–27: bronz; 10–13: stříbro. 10–16 1:1.

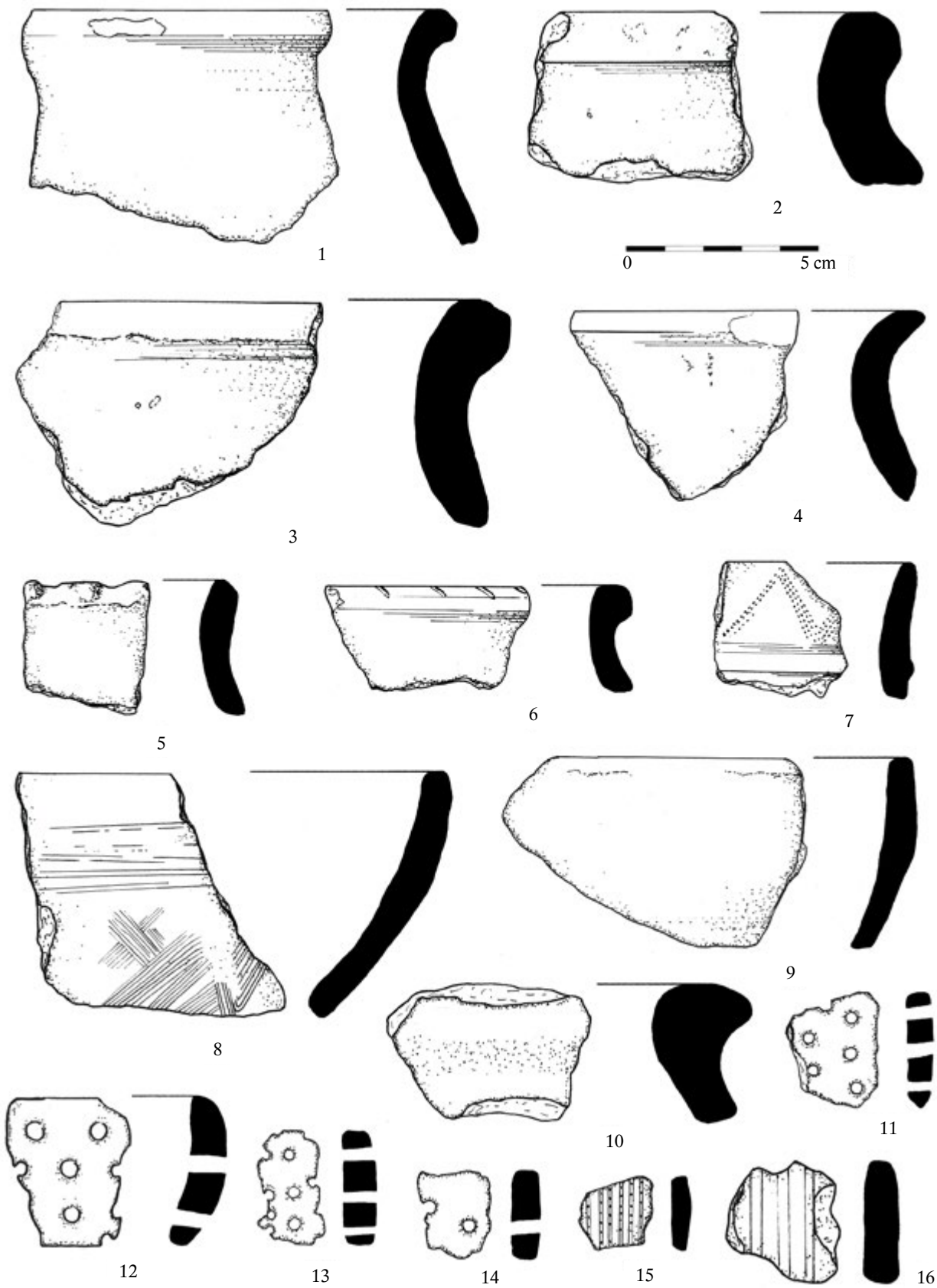
Tab. 121: Veselí nad Moravou I. 1–30: bronz (3 pocínovaný povrch, 7 stříbrný drátek, 15 světle modrý email).

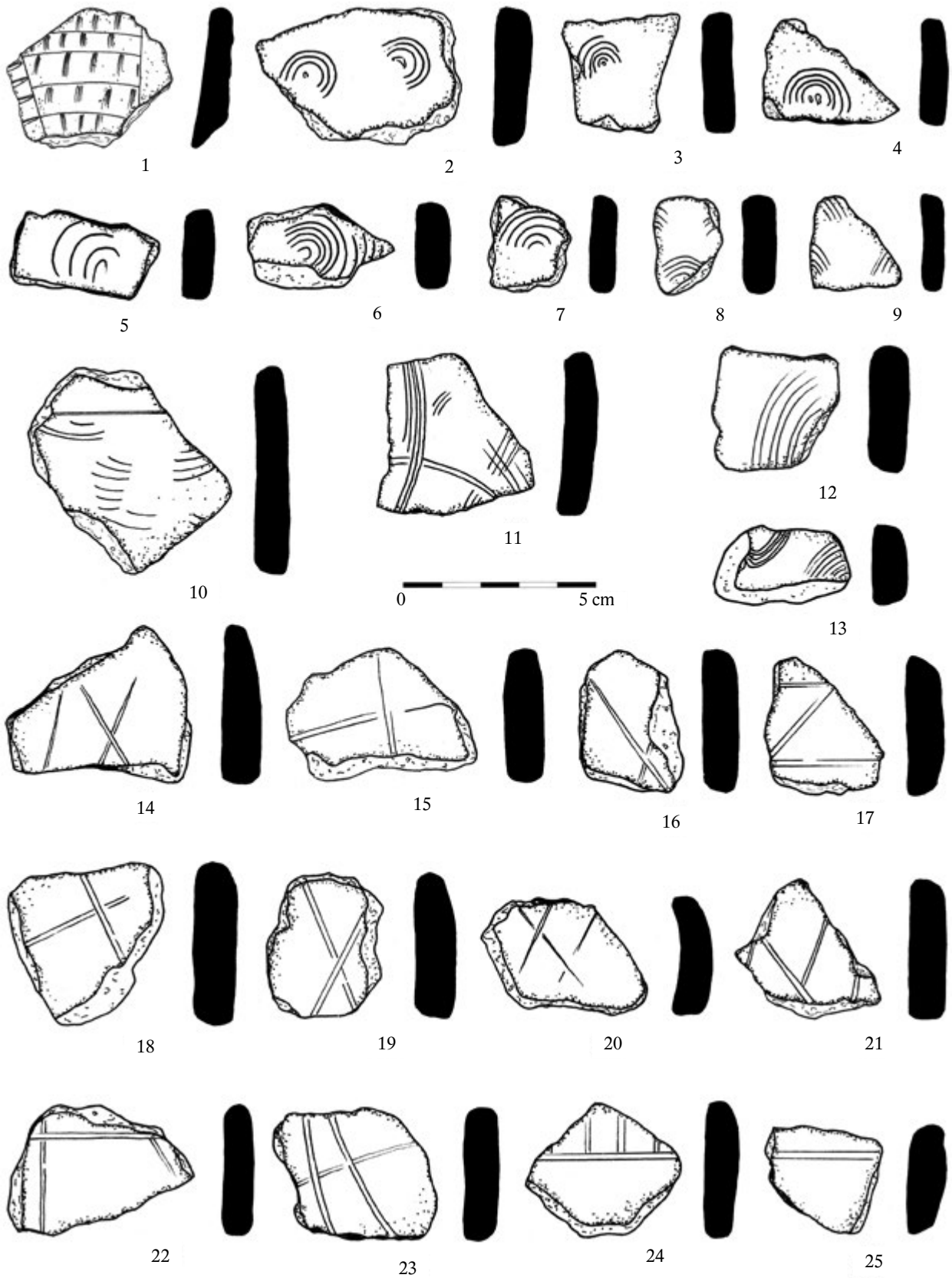
Tab. 122: Veselí nad Moravou I. 1–22: bronz; 23–28: sklo.

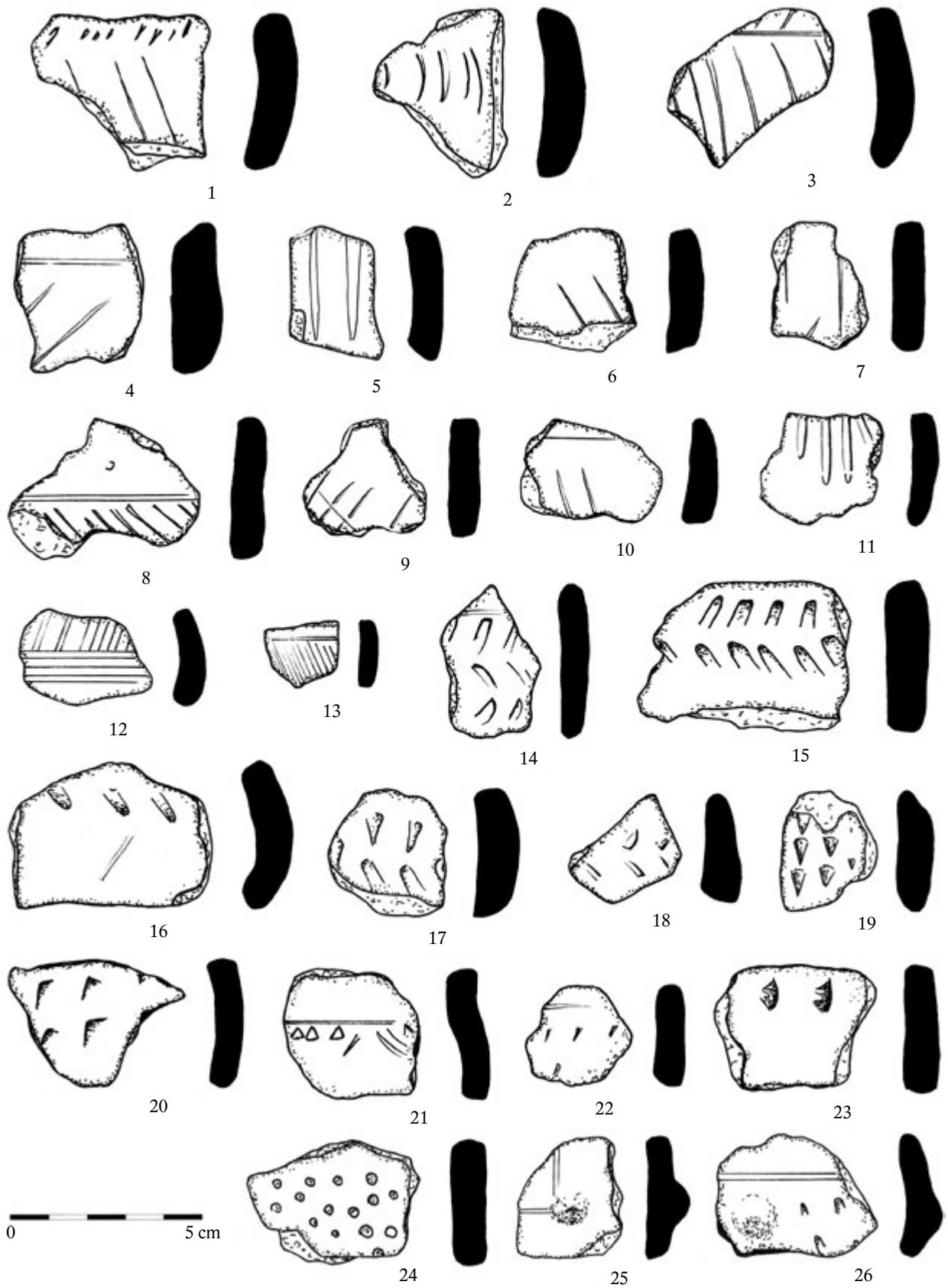
Tab. 123: Veselí nad Moravou I. 1–19: keramika.

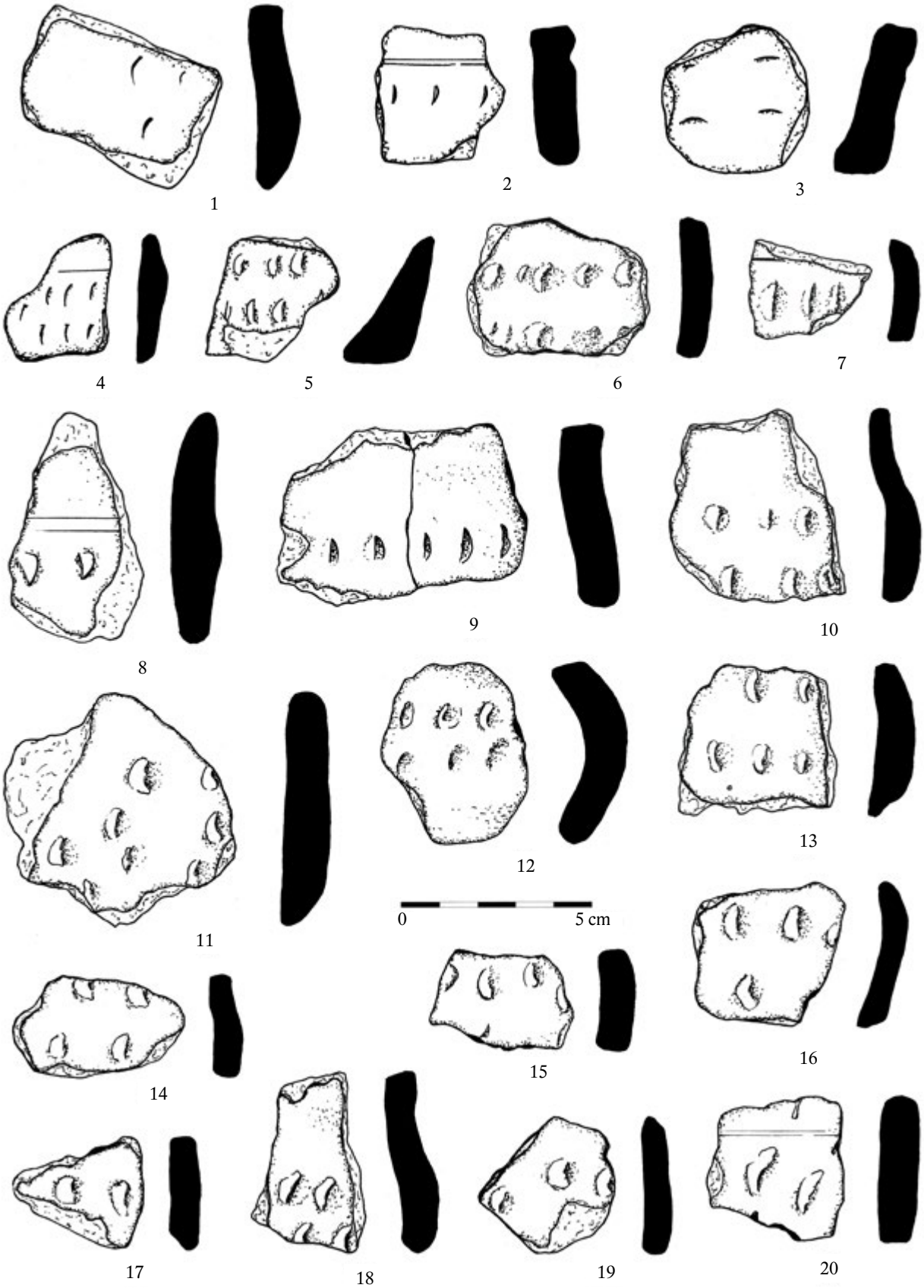
Tab. 124: Veselí nad Moravou I. 1–16: keramika.

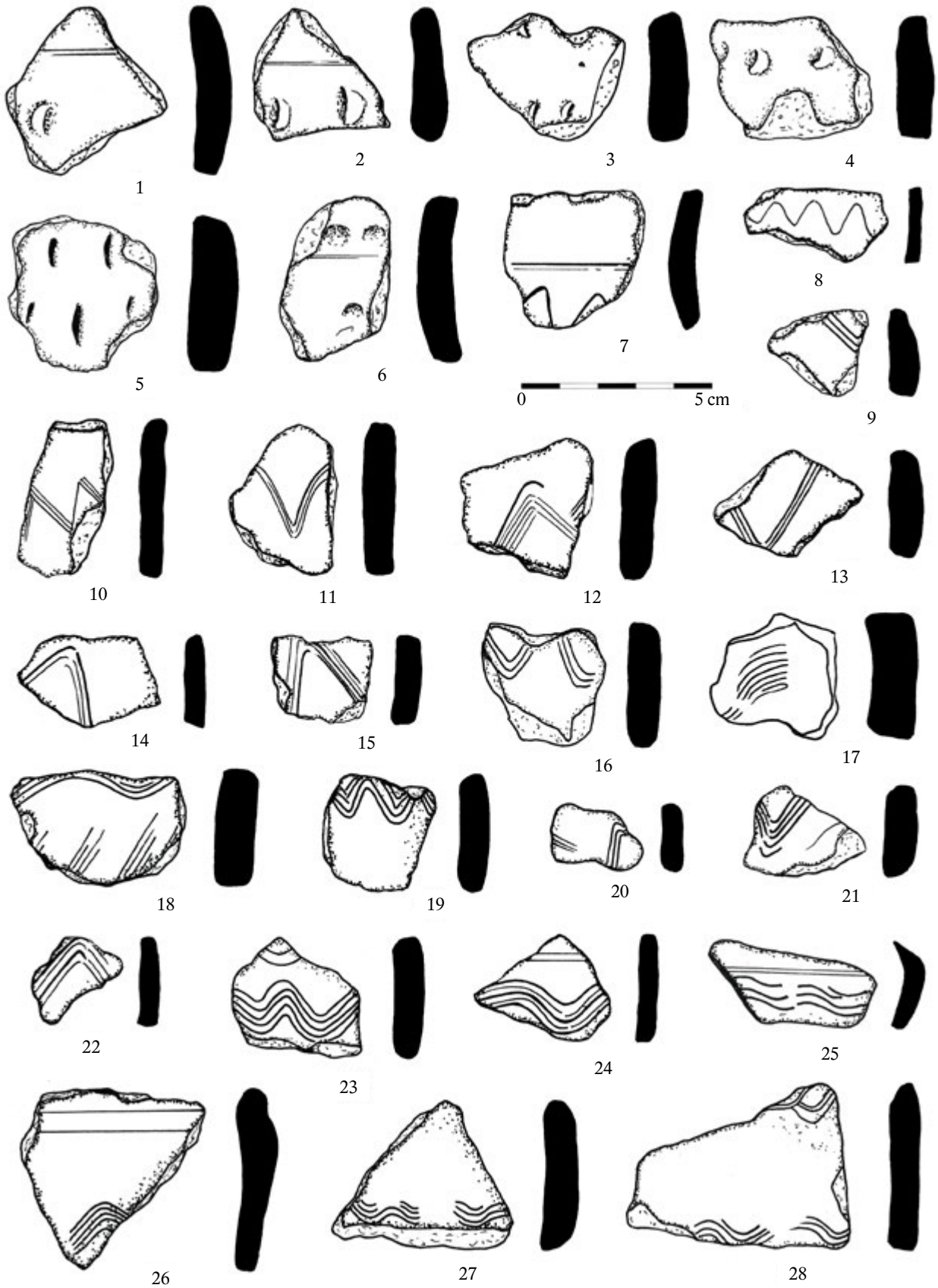
Tab. 125: Veselí nad Moravou I. 1–25: keramika.

Tab. 126: Veselí nad Moravou I. 1–26: keramika.

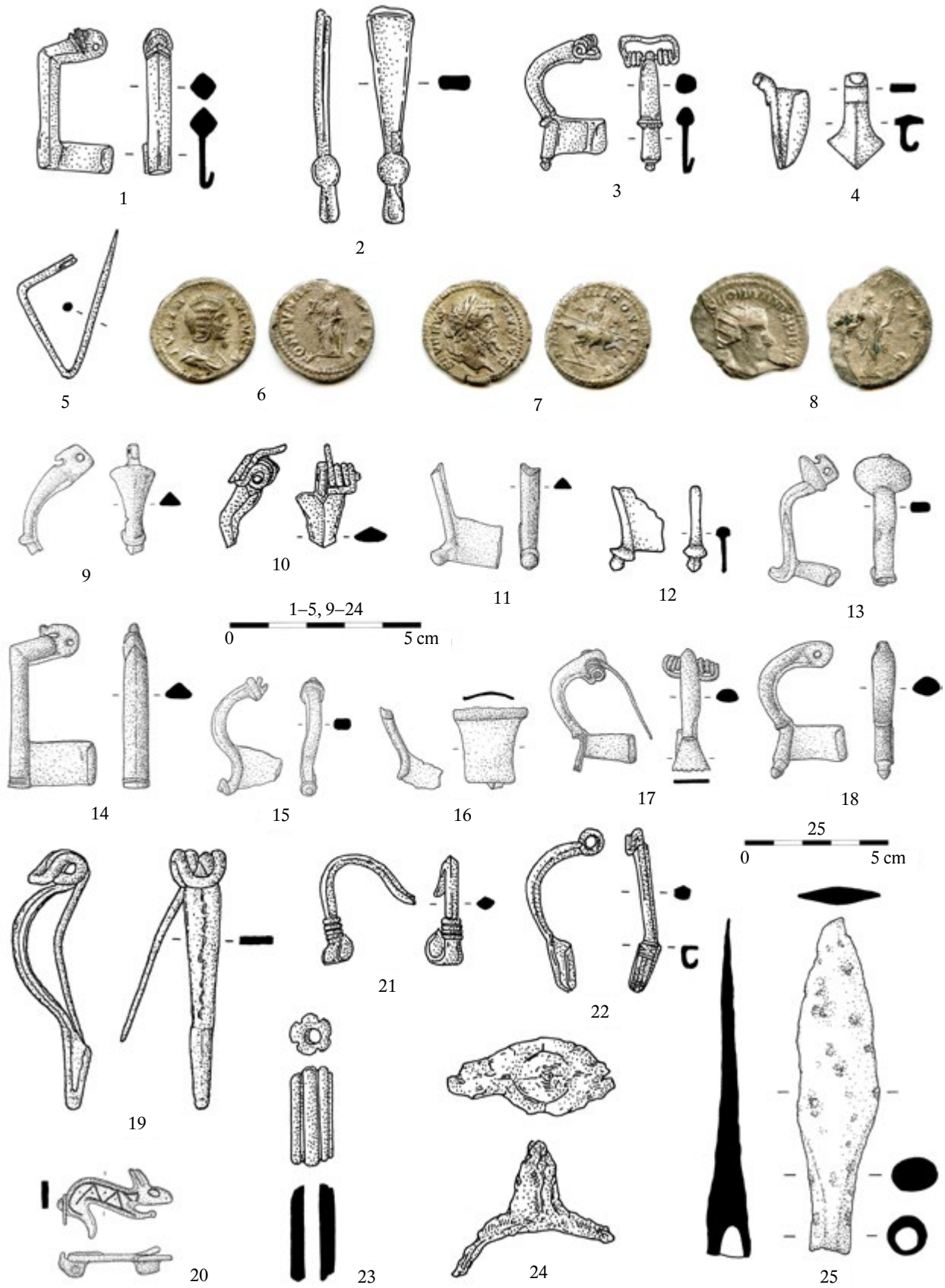
Tab. 127: Veselí nad Moravou I. 1–20: keramika.

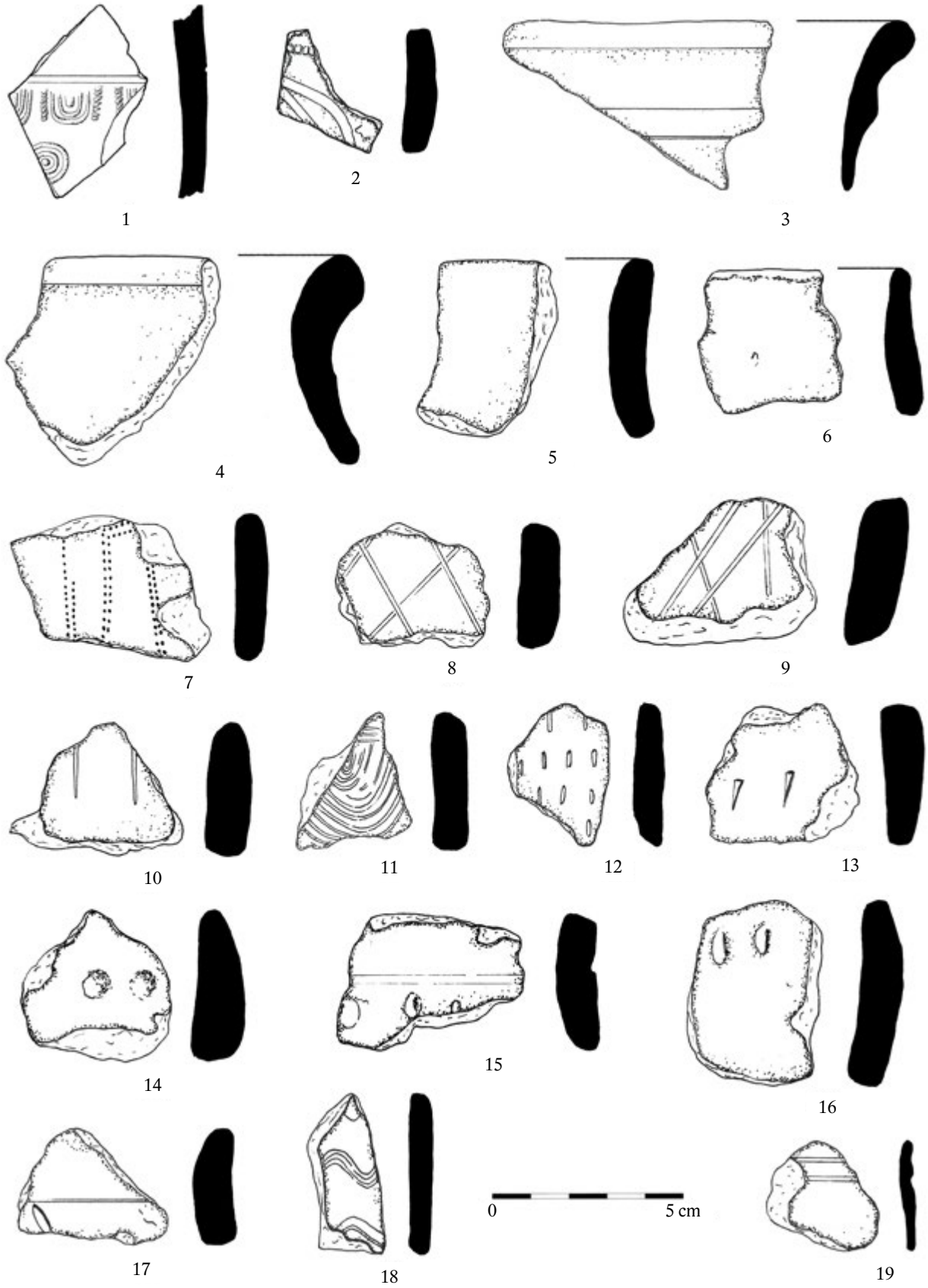
Tab. 128: Veselí nad Moravou I. 1–28: keramika.

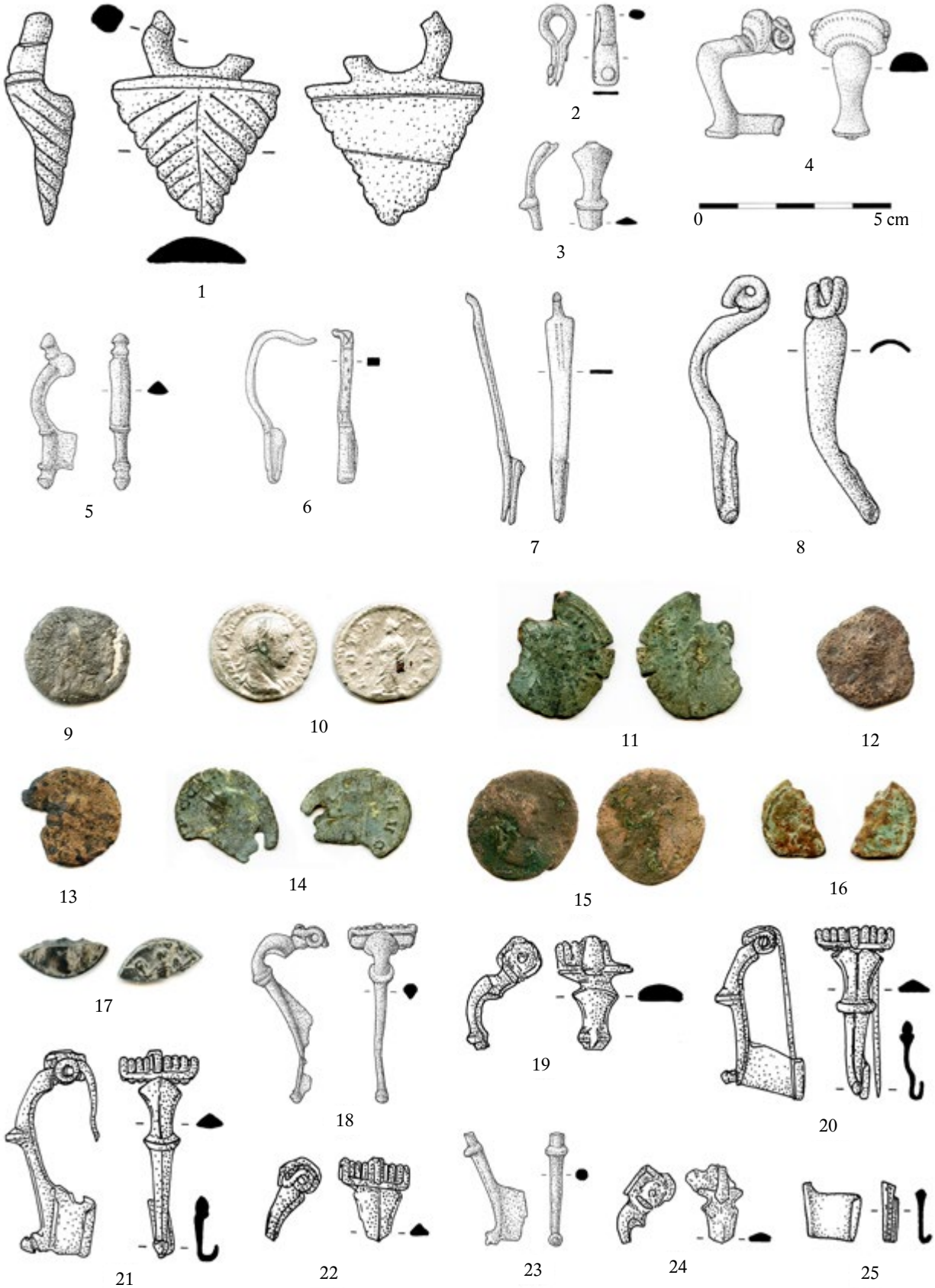
Tab. 129: Veselí nad Moravou I (1–6). **Veselí nad Moravou II** (7). **Věteřov I** (8–20). **Věteřov II** (21–24). 1–6: keramika; 7–10, 22–23: stříbro, 11–21, 24: bronz. 7–11, 21–24 1:1.

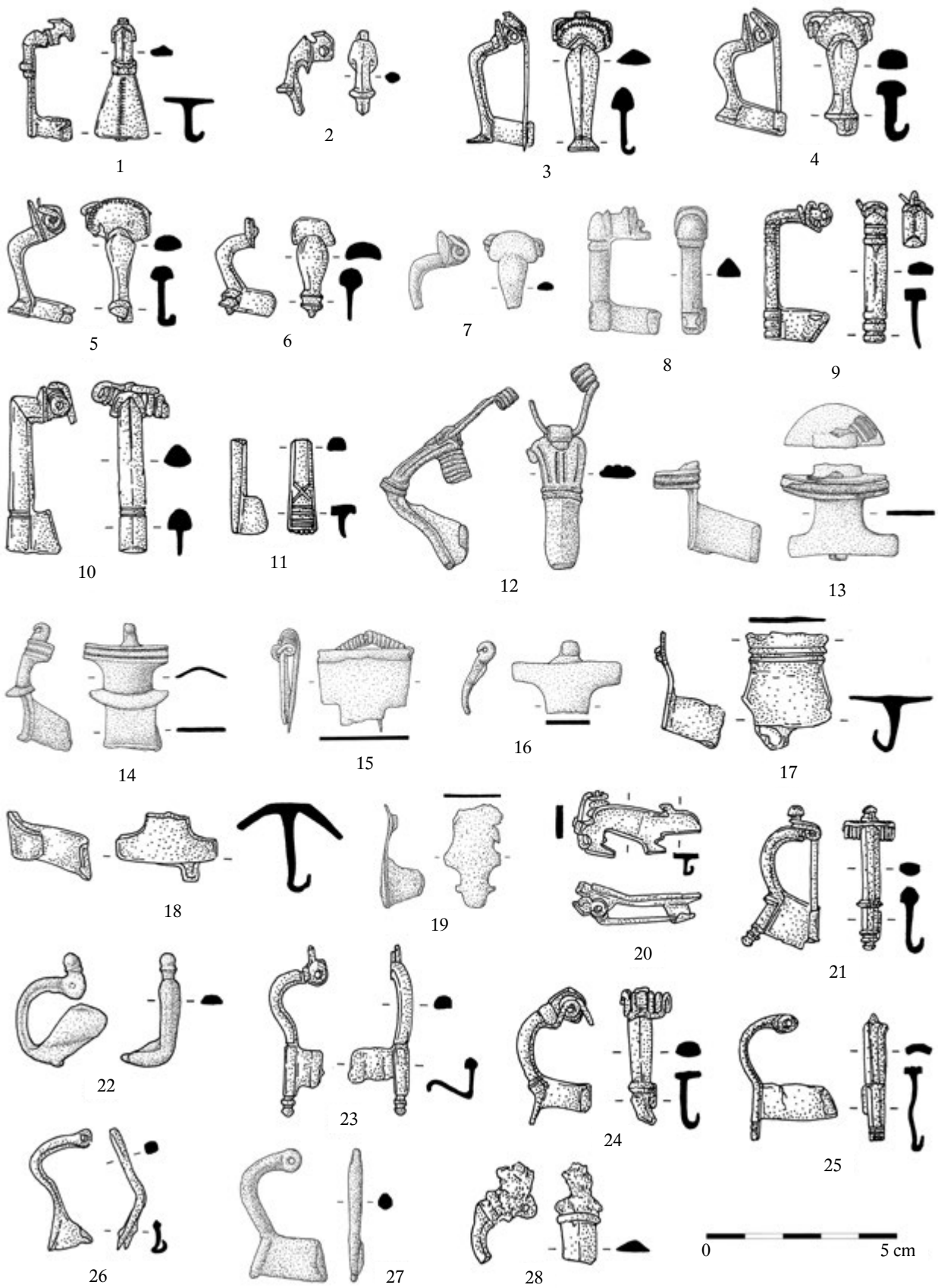
Tab. 130: Věteřov II (1–2). **Věteřov III** (3–5). **Vlčnov I** (6–25). 1–3, 5, 9–22: bronz. 4, 6–8: stříbro; 23: sklo; 24–25: železo. 6–8 1:1.

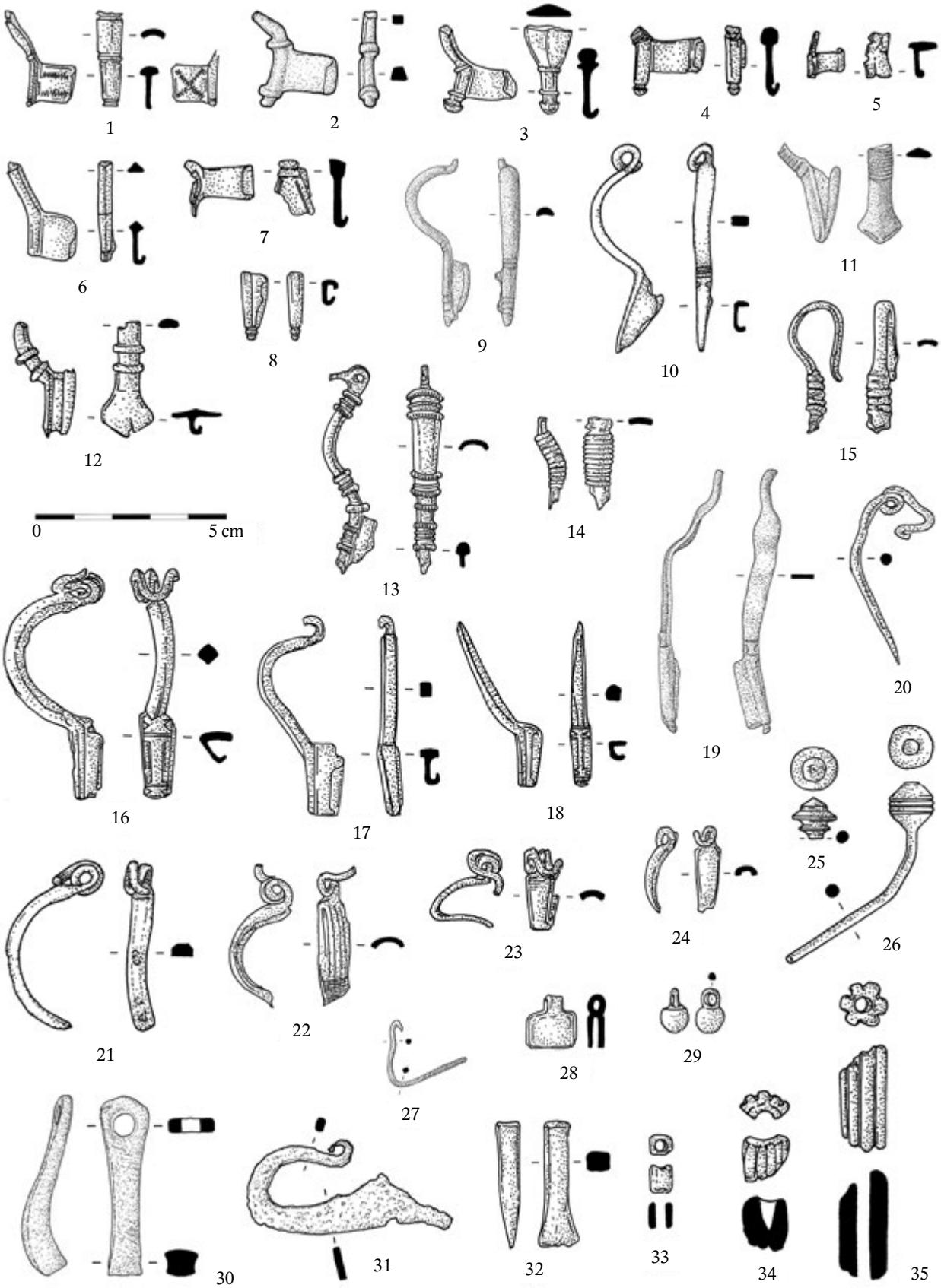
Tab. 131: Vlčnov I. 1–19: keramika.

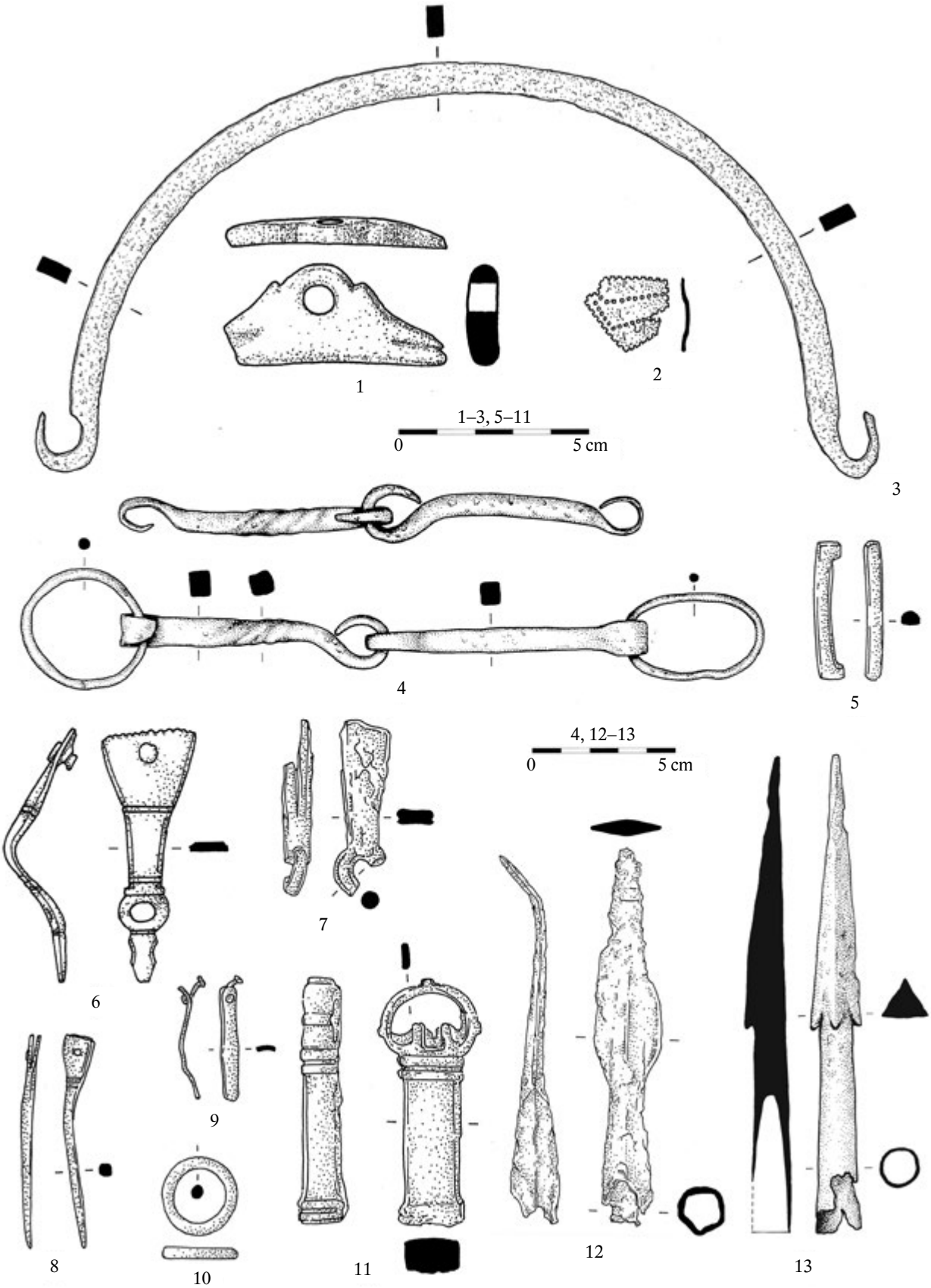
Tab. 132: Vlčnov II (1–8). **Vlčnov–Dolní Němčí** (9–25). 1–8, 11–16, 18–25: bronz; 9–10, 17: stříbro. 9–17 1:1.

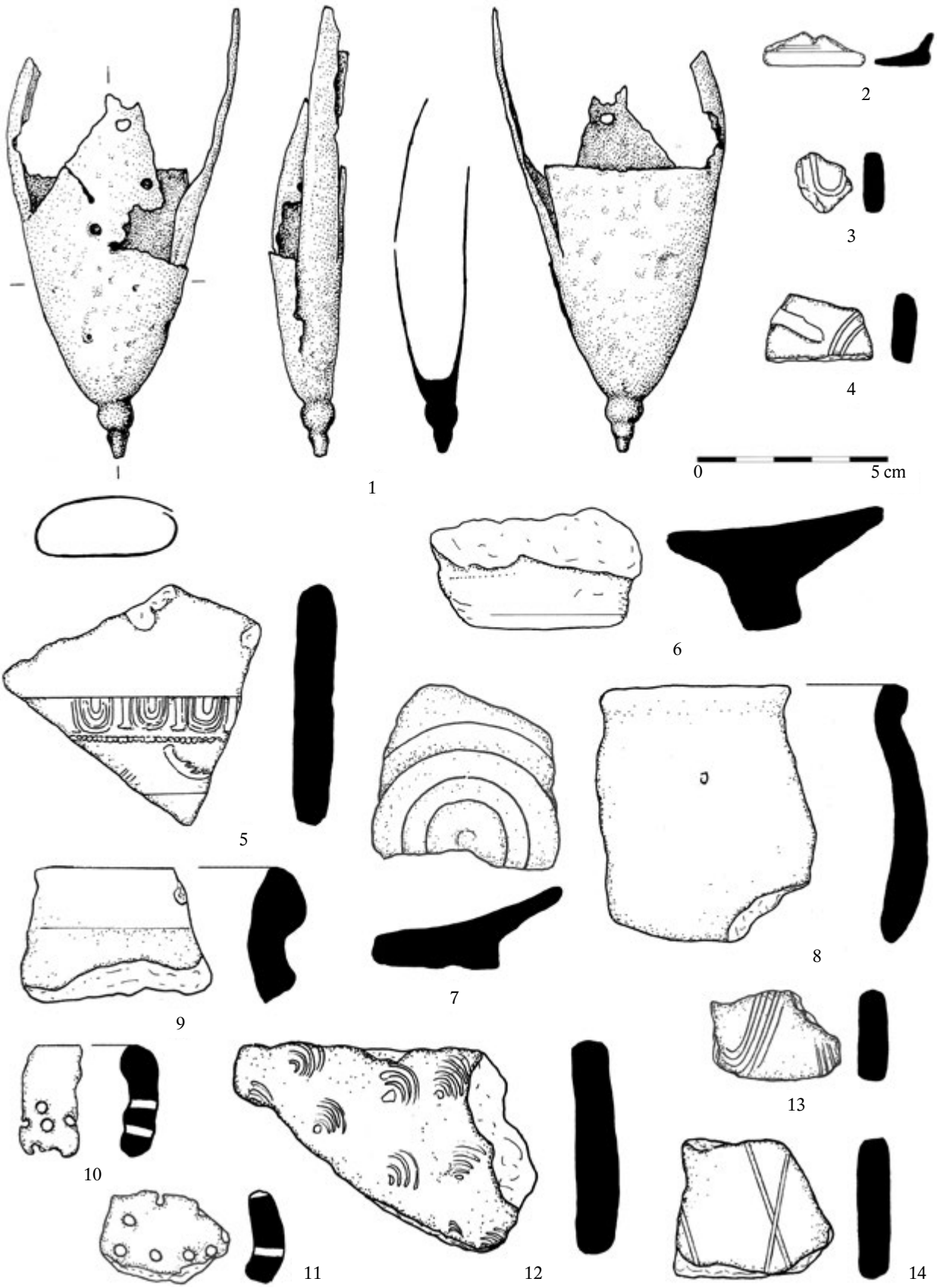
Tab. 133: Vlčnov–Dolní Němčí. 1–8, 10–28: bronz (13 stříbrný plíšek, 28 postříbřený povrch, stříbrné drátky); 9: stříbro.

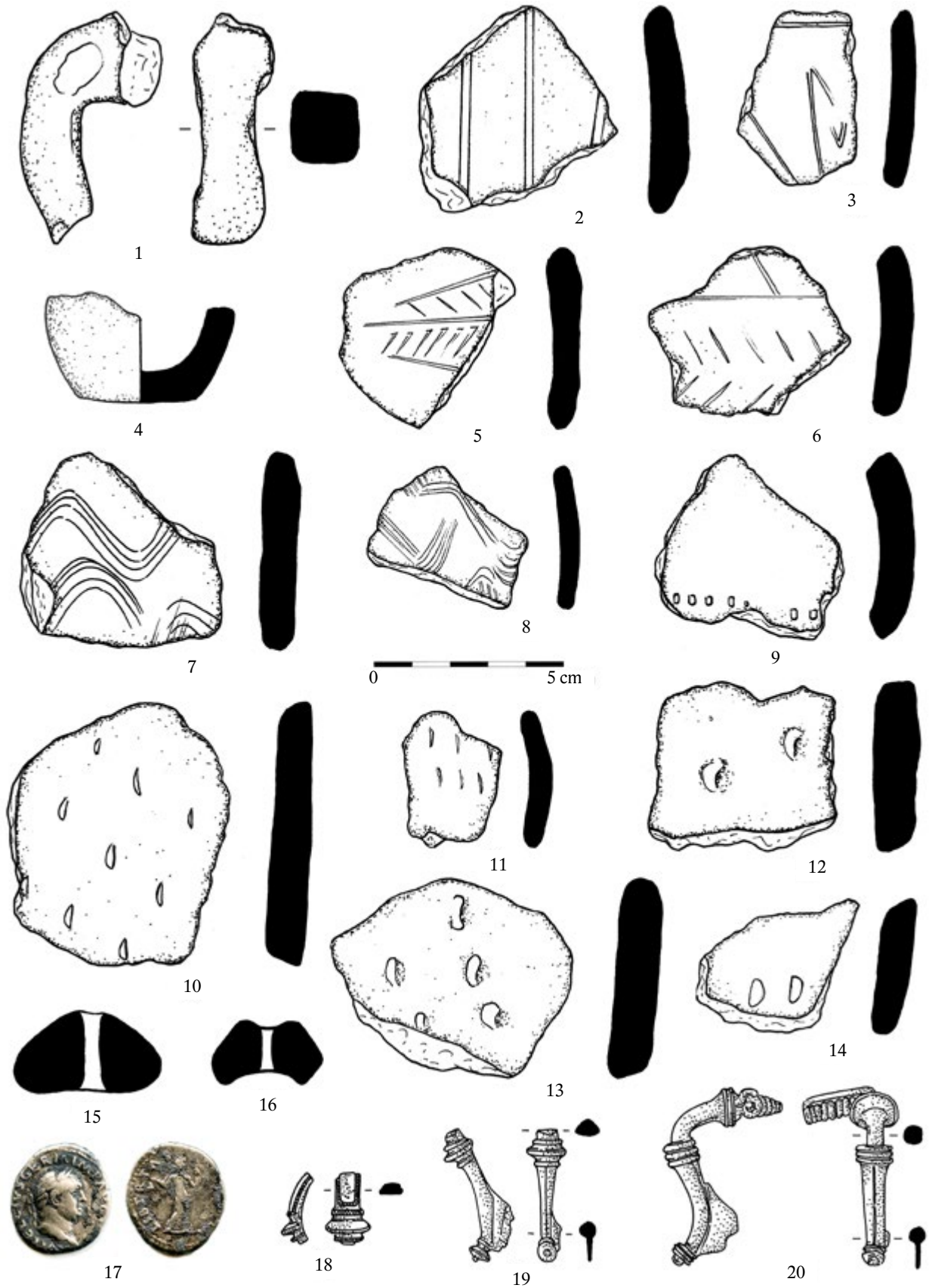
Tab. 134: Vlčnov–Dolní Němčí. 1, 13–14: stříbro; 2–12, 15–30, 32: bronz (28 postříbřený povrch); 31: železo; 33–35: sklo.

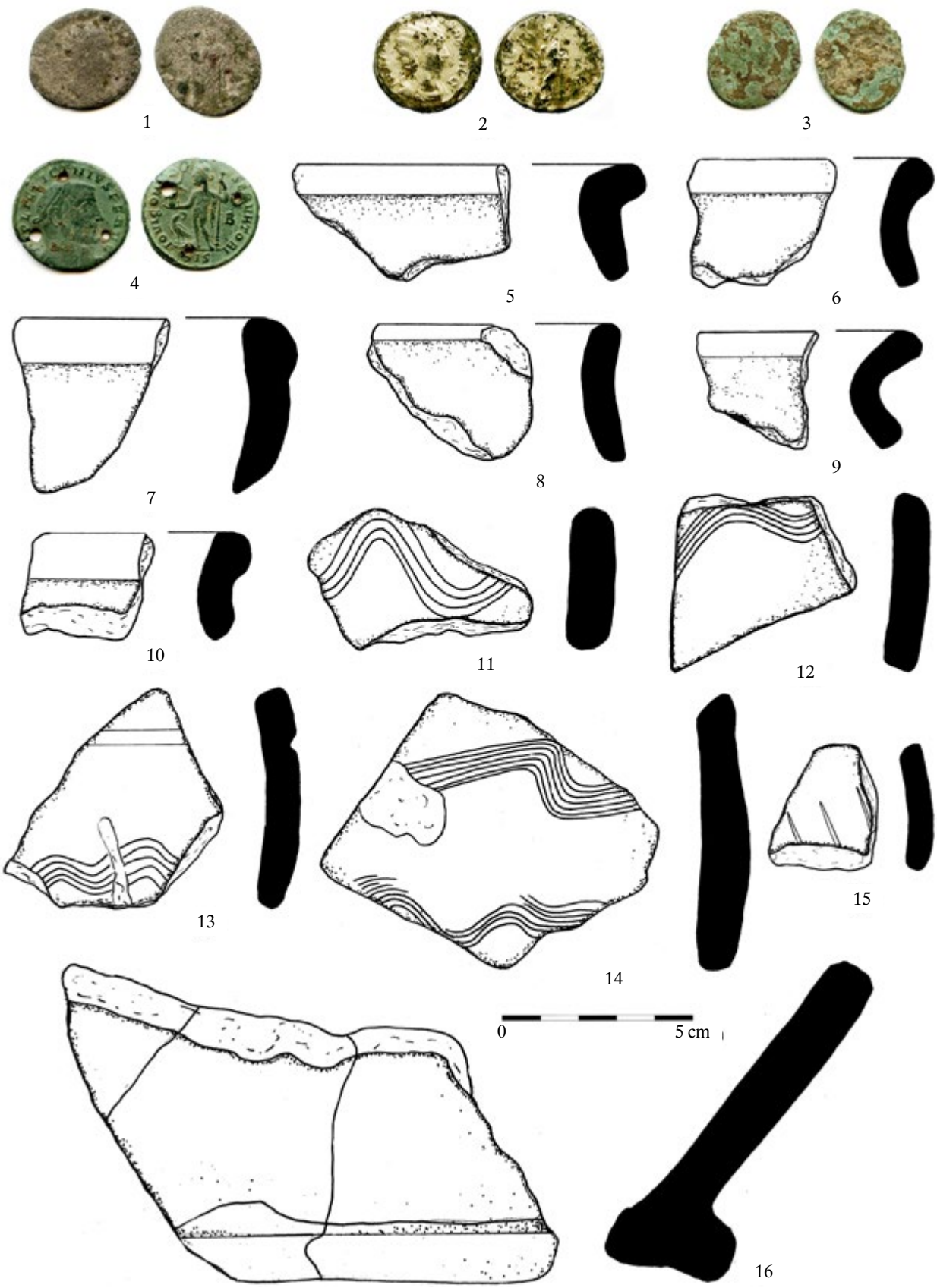
Tab. 135: Vlčnov–Dolní Němčí. 1–2, 5–11: bronz; 3–4, 12–13: železo.

Tab. 136: Vlčnov–Dolní Němčí. 1: železo; 2–14: keramika.

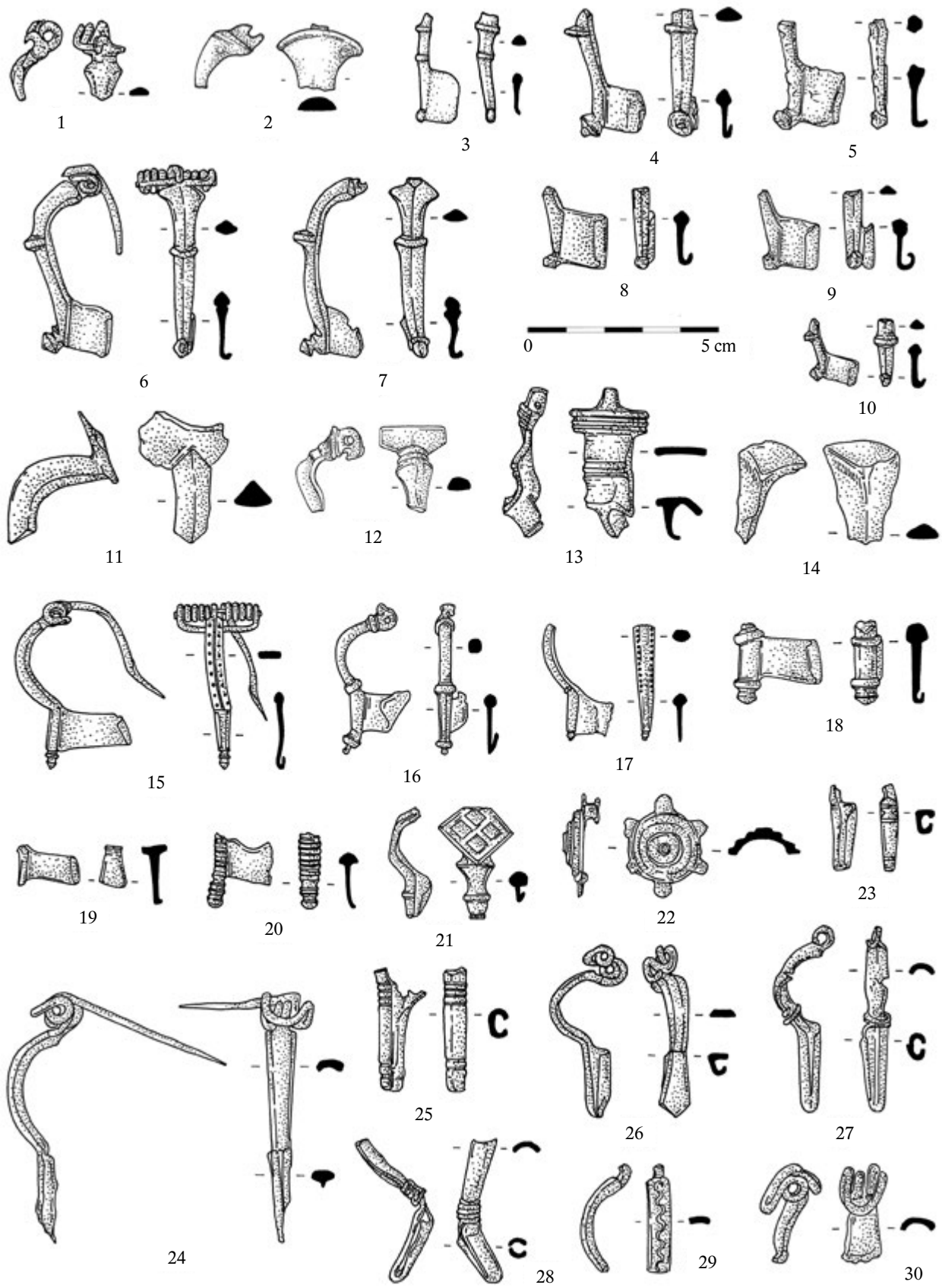
Tab. 137: Vlčnov–Dolní Němčí (1–16). **Vlkoš** (17–20). 1–16: keramika; 17: stříbro; 18–20: bronz (18 pocínovaný povrch). 17 1:1.

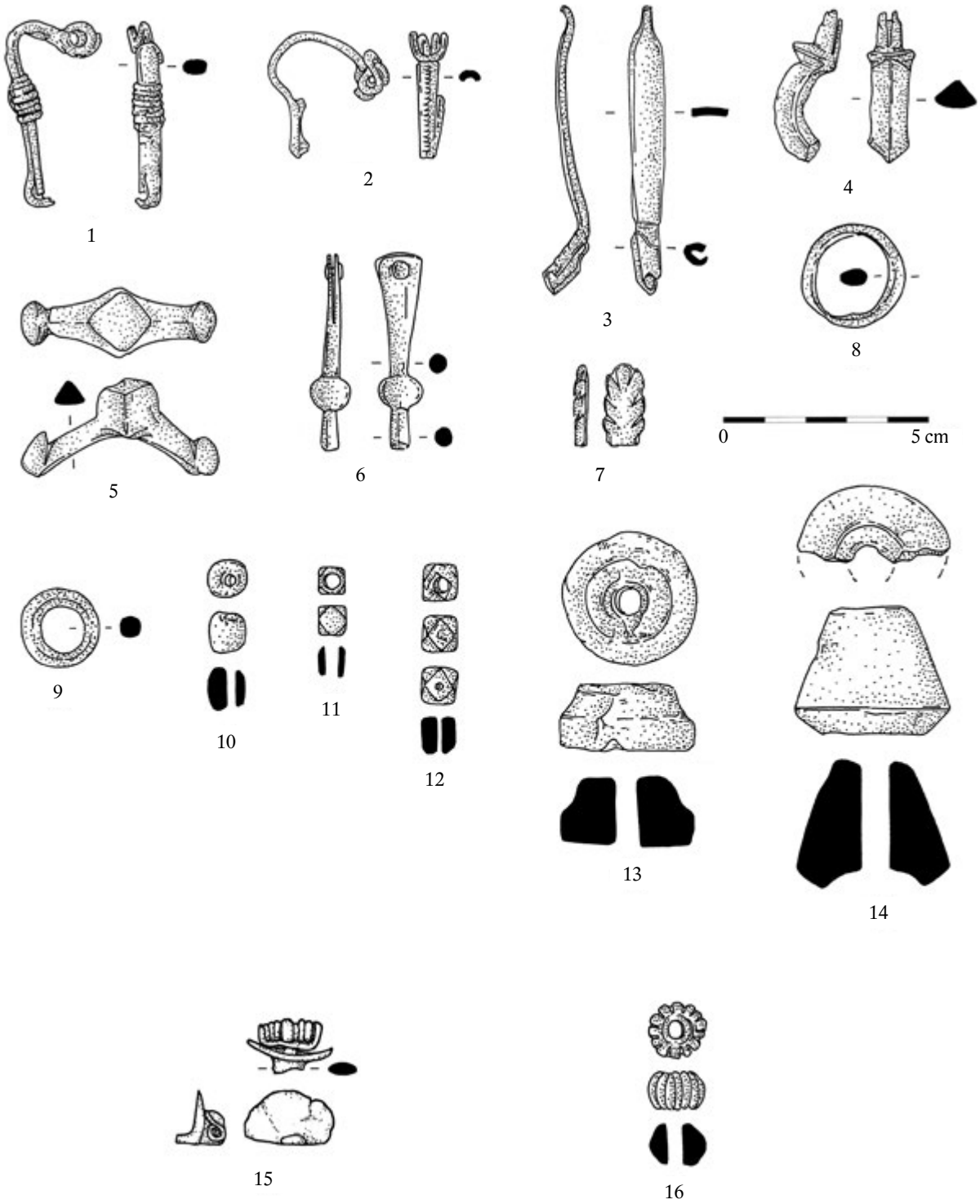
Tab. 138: Vnorovy I (1). **Vnorovy II** (2–16). 1–4: bronz (1–2 postříbřený povrch); 5–16: keramika. 1–4 1:1.

Tab. 139: Vracov (1). **Vřesovice** (2). **Žarošice** (3–5). **Želetice** (6–21). 1–2, 6, 8: stříbro; 3–5, 7, 9–21: bronz (11 postříbřený povrch). 1–3, 6–17 1:1.

Tab. 140: Želetice. 1–19, 21–30: bronz (21 zbytky emailu); 20: stříbro.

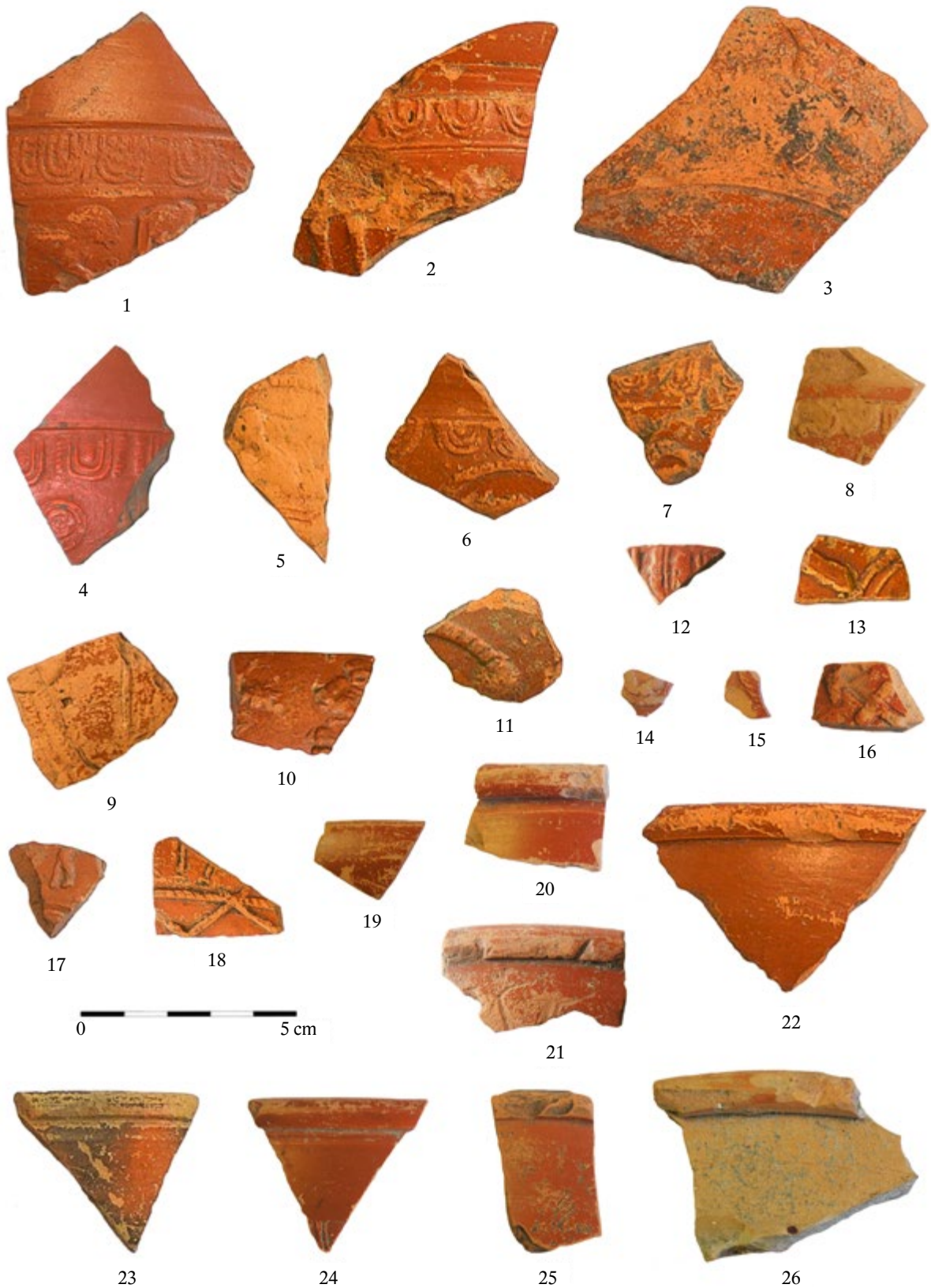
Tab. 141: Želetice (1–14). **Žeraviny I** (15). **Žeraviny II** (16). 1–6, 8–9, 15: bronz; 7: stříbro; 10–12, 16: sklo; 13–14: keramika.

Tab. 142: Mince – dodatky. **Petrov I** (1–4). **Strážnice III** (5–6). **Strážnice/Petrov I**. *Jednotlivé nálezy mincí* (7–18). 1, 3: stříbro; 2, 4–18: bronz (2, 6 zbytky postříbření). Vše 1:1.

Tab. 143: Terra sigillata. Jihogalská (?): Ostrožská Nová Ves V (1). **Středogalská:** Dubňany IV (2). Ostrožská Nová Ves V (3). Vacenovice (4–5). Hroznová Lhota II (6). Vlčnov I (7). Svatobořice (8). Vlčnov-Dolní Němčí (9). **Rheinzabern:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (10, 17, 29). Josefov II (11). Ostrožská Nová Ves IV (12, 15, 25). Hroznová Lhota II (13, 16, 21–23, 26). Vacenovice (14). Strážnice/Petrov II (18). Ostrožská Nová Ves V (19, 24). Čejč II (20). Ostrožská Nová Ves II (27). Dubňany II (28). **Rheinzabern/Westerndorf:** Strážnice I (30). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (31). Ostrožská Nová Ves IV (32).

Tab. 144: Terra sigillata. Westerndorf: Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1, 17). Ostrožská Nová Ves IV (2–3, 5, 11). Vlčnov I (4). Ostrožská Nová Ves V (6, 21). Vacenovice (7). Ostrožská Nová Ves III (12). Vlčnov-Dolní Němčí (13). Dubňany II (16, 25). Hroznová Lhota II (19). **Westerndorf/Pfaffenhofen:** Strážnice I (9). **Rheinzabern/Westerndorf:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (20). Ostrožská Nová Ves II (22). Vacenovice (24). **Neurčená:** Strážnice II (8, 18). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (10). Strážnice I (14, 26). Veselí nad Moravou I (15). Ostrožská Nová Ves IV (23).

Tab. 145: Bronzové vědro typu E 43. Strážnice I.

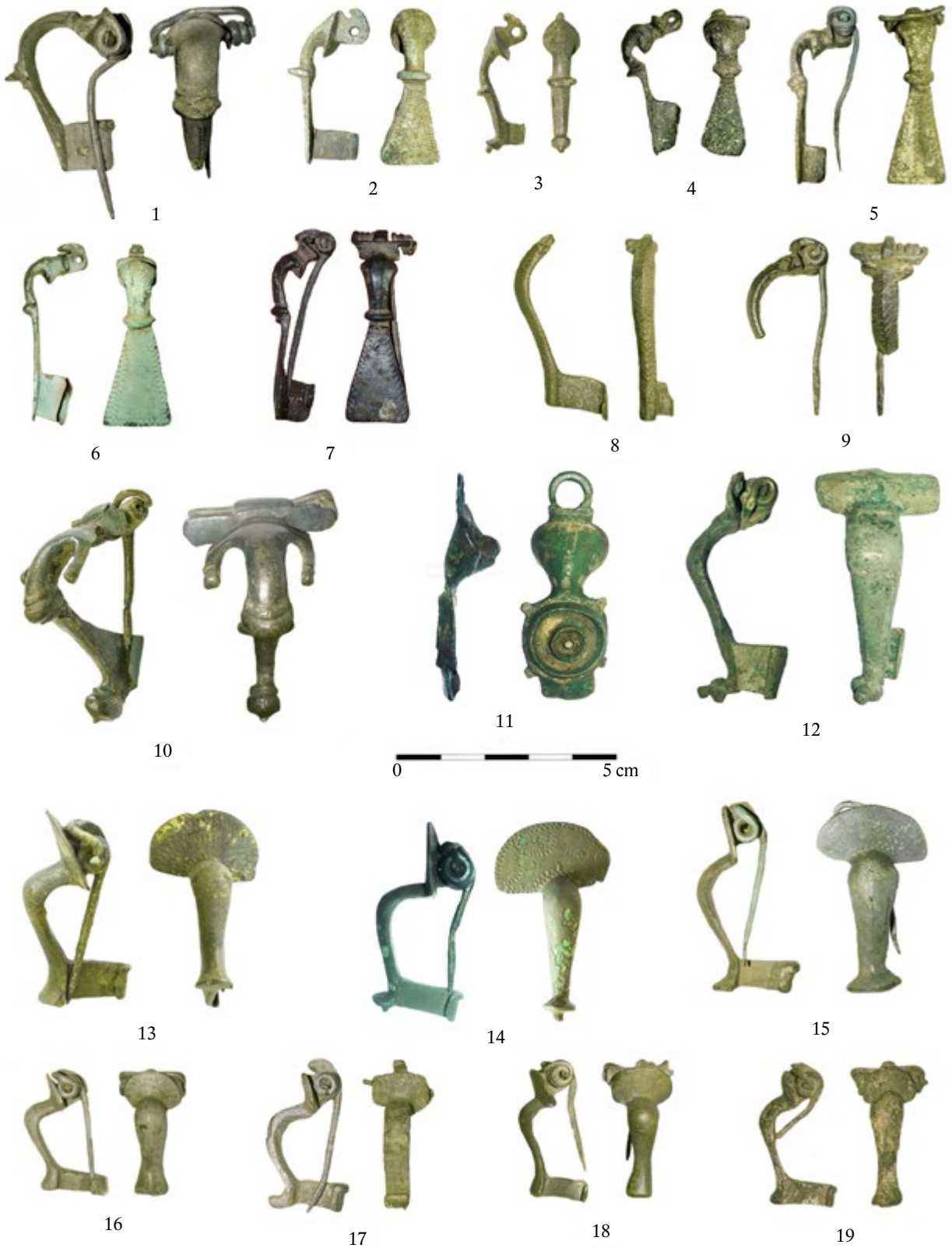
Tab. 146: Bronzová naběračka typu E 161. Strážnice I.

Tab. 147: Fragmenty bronzových nádob, kahan a součásti dřevěných skříněk. Bánov (1). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2, 7, 10, 14). Kyjov II (3). Strážnice I (4–5). Strážnice II (6, 12). Kozojídky I (8). Strážnice/Petrov II (9). Kozojídky II (11). Vlčnov-Dolní Němčí (13). Ostrožská Nová Ves V (15).

Tab. 148: Noricko-panonské spony. A 238: Boršice u Blatnice (1). Petrov I (3). **A 236:** Petrov I (2). **A 67:** Suchov (4). Vlčnov-Dolní Němčí (5). **A 68:** Veselí nad Moravou I (6). Petrov I (7–8). Hroznová Lhota I (9–12). **A 69:** Petrov I (13–15). **A 70/73:** Strážnice VI (16). Kozojídky II (17). Hroznová Lhota II (18). **A 84:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (19, 26). Hroznová Lhota II (20, 25, 28). Kozojídky II (21). Vlčnov-Dolní Němčí (22–23). Veselí nad Moravou I (27).

Tab. 149: Různé typy římskoprovinciálních spon. A 83: Veselí nad Moravou I (1). **A 85:** Ostrožská Nová Ves V (2). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (3). **Jobst 4F:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (4). Ostrožská Nová Ves V (5). Hroznová Lhota I (6). Strážnice II (7). **Jobst 10A:** Ostrožská Nová Ves V (8). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (9). **Kotvovitá spona:** Velká nad Veličkou I (10). **Britská trubkovitá emailová spona**: Sudoměřice II (11). **Římskoprovinciální kolínkovité spony:** Kozojídky II (12). Čejkovice II (13). Sudoměřice II (14). Hroznová Lhota II (15). Vlčnov-Dolní Němčí (16). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (17). Petrov I (18). Veselí nad Moravou I (19).

Tab. 150: Římskoprovinciální destičkovité spony: Kozojídky II (1, 6). Strážnice/Petrov II (2, 10). Strážnice II (3, 11, 16). Ostrožská Nová Ves III (4). Hroznová Lhota II (5, 9). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (7–8, 17). Uherský Ostroh II (12). Ostrožská Nová Ves I (13). Vlčnov-Dolní Němčí (14). Veselí nad Moravou I (15). **Spony s emailem na lučíku:** Suchov (18). Dubňany IV (19). Strážnice/Petrov II (20). Želetice (21). **Západoprovinciální šarnýrové spony:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (22). Hroznová Lhota I (23). Petrov I (24, 26–27). Veselí nad Moravou I (25).

Tab. 151: Římské vojenské spony. Böhme 27h: Hroznová Lhota II (1). **Böhme 27d:** Hroznová Lhota II (2). Ostrožská Nová Ves IV (3). **Böhme 27g:** Hroznová Lhota I (4). **Böhme 27b:** Veselí nad Moravou I (5–6). **Porýnská výrazně členěná spona A 19:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (7). **Spony s prohnutým lučíkem. A 18a:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (8). **A 2a:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (9–10, 12). Blatnice pod Svatým Antonínkem III (11). **Germánské spony s očky:** Polešovice (13). Petrov I (14). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (15–16). Hroznová Lhota I (17).

Tab. 152: Germánské trubkovité spony: Hroznová Lhota I (1). Uherský Brod II (2). Petrov I (3, 5, 10). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (4, 6–8). Veselí nad Moravou I (9). Ostrožská Nová Ves V (11). **Spony s esovitě prohnutým lučíkem:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (12–14). Hroznová Lhota I (15). Ostrožská Nová Ves V (16–17, 19). Hroznová Lhota II (18). **Spony s drobnou válcovitou hlavicí (A 120–121):** Veselí nad Moravou I (20). Ostrožská Nová Ves V (21). Petrov I (22). **Spony s páskovým lučíkem (A 151–153):** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (23–24). **Germánské destičkovité spony:** Ostrožská Nová Ves V (25). Josefov II (22).

Tab. 153: Vendické spony. A 26: Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1). **A 28:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2). **A 38–39a:** Veselí nad Moravou I (3). Petrov I (6). **A 41:** Strážnice II (4). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (5, 8). Ostrožská Nová Ves V (7). **A 43:** Ostrožská Nová Ves IV (9, 11). Ostrožská Nová Ves III (10, 16). **Spona se třemi příčnými články na lučíku A 95–97:** Čejč II (12). **Spony s válcovitou hlavicí. Machajewski 7a:** Milotice (13). **A 129:** Hroznová Lhota II (14). Veselí nad Moravou I (15). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (17). **A 128:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (18). **A 125:** Hroznová Lhota II (19). Kněžpole II (20). **A 124:** Dolní Bojanovice I (21). Dubňany I (22).

Tab. 154: Germánské kolínkovité spony. Vlčnov-Dolní Němčí (1). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2, 6). Ostrožská Nová Ves V (3). Uherský Brod II (4). Hroznová Lhota II (5, 10). Strážnice/Petrov II (7). Ostrožská Nová Ves I (8–9). **Spony s vysokým zachycovačem tzv. sarmatského typu:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (11). Josefov II (12–13). Ostrožská Nová Ves III (14). Strážnice II (15–16, 18, 21, 23). Strážnice V (17). Strážnice/Petrov II (19). Veselí nad Moravou I (20). Ostrožská Nová Ves V (22, 28). Ostrožská Nová Ves IV (24, 27). Strážnice I (25–26, 29). Hroznová Lhota II (30).

Tab. 155: Spony s vysokým zachycovačem a spodní tětivou: Želetice (1). Strážnice II (2, 4, 10). Kozojídky II (3). Uherský Ostroh II (5, 11). Hroznová Lhota II (6, 14). Strážnice I (7–8). Ostrožská Nová Ves V (9). Vlčnov-Dolní Němčí (12, 16, 19). Ostrožská Nová Ves IV (13, 18). Petrov I (15). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (17). **Spony s klínovitou nožkou:** Kozojídky II (20). Uherský Brod II (21). Sudoměřice II (22). Želetice (23). Hroznová Lhota I (24). Strážnice I (25, 27). Hodonín I (26).

Tab. 156: Spony s podvázanou nožkou: Veselí nad Moravou I (1). Hroznová Lhota II (2). Ostrožská Nová Ves IV (3, 10-11). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (4–5, 12). Vlčnov-Dolní Němčí (6). Petrov I (7). Strážnice I (8). Strážnice II (9). **Spony s hrotitou nožkou:** Strážnice I (13). Petrov I (14, 18). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (15). Hroznová Lhota II (16). Veselí nad Moravou I (17, 19). Ostrožská Nová Ves IV (20). Slavkov (21).

Tab. 157: Spony s hrotitou nožkou: Strážnice I (1, 9–10). Hroznová Lhota II (2, 4, 7). Milotice I (3). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (5, 8). Ostrožská Nová Ves IV (6). **Spony s obdélníkovou nožkou:** Blatnice pod Svatým Antonínkem I (11–12, 15, 17). Hodonín I (13). Vlčnov-Dolní Němčí (14). Strážnice I (16). Strážnice II (18). Strážnice/Petrov II (19).

Tab. 158: Náramky, závěsky, jehlice, toaletní a lékařské nástroje, doklady her. Ostrožská Nová Ves IV (1, 5). Hroznová Lhota I (2, 10–11, 16, 20, 28). Hroznová Lhota II (3, 22). Petrov I (4, 26–27). Strážnice I (6–7, 12, 21, 31). Ostrožská Nová Ves I (8). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (9, 14, 25). Kozojídky II (13). Vlčnov-Dolní Němčí (15). Vacenovice (17). Strážnice II (18, 23). Milotice II (19). Ostrožská Nová Ves VI (24). Veselí nad Moravou I (29). Strážnice/Petrov II (30).

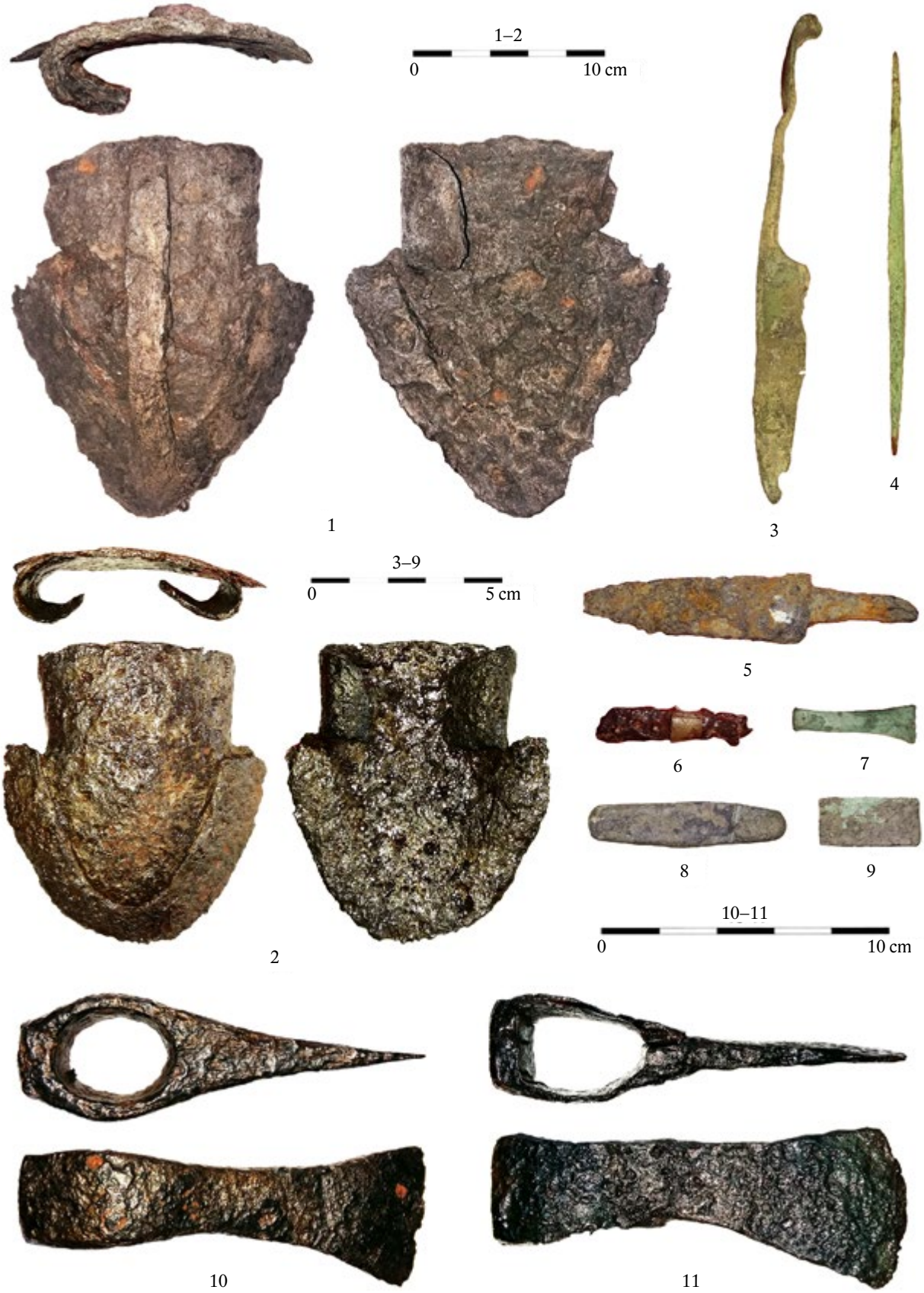
Tab. 159: Skleněné korálky. Ostrožská Nová Ves V (1, 13, 16, 19, 26, 35, 38). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (2, 4, 49, 67). Vacenovice (3, 9). Žeraviny II (6). Dubňany II (7). Veselí nad Moravou I (8, 28, 51, 56, 62). Vlčnov I (10). Vlčnov-Dolní Němčí (11, 50). Ostrožská Nová Ves IV (12, 43, 45, 60). Strážnice II (14, 36, 68). Strážnice I (15, 17–18, 20–25, 29–31, 34, 36–37, 39–42, 44, 46, 48, 52–53, 55, 58, 61, 63, 66, 69–70). Hluk (27, 32). Hroznová Lhota II (33, 54, 57, 59, 64). Uherský Ostroh II (47). Ostrožská Nová Ves III (60). Strážnice/Petrov II (65).

Tab. 160: Součásti opasků a kování picích rohů. Hroznová Lhota I (1, 13–14, 19). Ostrožská Nová Ves VI (2, 24). Uherský Brod II (3, 26). Ostrožská Nová Ves V (4). Veselí nad Moravou I (5–6, 10). Strážnice II (7, 11, 18, 23). Kozojídky II (8). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (9, 15–16, 22, 25, 30–32). Vlčnov-Dolní Němčí (12). Petrov I (17, 20, 29). Hroznová Lhota II (21). Želetice (27). Lužice (28).

Tab. 161: Výzbroj, výstroj a součásti koňského postroje. Blatnice pod Svatým Antonínkem I (1–2, 9, 11–12, 18). Vlčnov-Dolní Němčí (3–4, 13). Kunovice II (5). Vlčnov I (6). Hroznová Lhota II (7, 19). Hroznová Lhota I (8). Ostrožská Nová Ves V (10, 14). Petrov I (15). Strážnice/Petrov I (16). Kozojídky II (17).

Tab. 162: Nástroje a polotovary. Hroznová Lhota II (1, 9). Ostrožská Nová Ves I (2). Ostrožská Nová Ves VI (3). Hroznová Lhota I (4). Strážnice I (5). Ostrožská Nová Ves V (6). Vlčnov-Dolní Němčí (7). Ostrožská Nová Ves IV (8, 11). Blatnice pod Svatým Antonínkem I (10).

Kresby: Petra Holcová, Zdenka Kosarová, Soňa Plchová, Radka Přehnalová, Šárka Trávníčková.

Fotografie: Vojtěch Duda, František Kostrouch, Tomáš Zeman.

Střední Pomoraví v době římské
Svědectví povrchové prospekce

Tomáš Zeman
s příspěvky Jakuba Halamy, Dagmar Kašparové,
Evy Kolníkové, Zuzany Lenďákové, Jiřího Militkého,
Petera Mila, Martina Moníka, Jany Šínové a Tomáše Tencera
a s využitím odborných analýz římských mincí Evy Kolníkové,
Jiřího Militkého, Dagmar Kašparové a Jana Šmerdy

Archaeologica Olomucensia – Tomus II

Výkonná redaktorka: Agnes Hausknotzová
Odpovědná redaktorka: Lenka Pořízková
Jazyková redakce: Miloš Hlava
Sazba: Lenka Pořízková
Obálka: Martina Šviráková

Vydala Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta
Křížkovského 10
771 47 Olomouc

Vydavatelství Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci
www.vff.upol.cz
vff@upol.cz

Náklad 120 ks

1. vydání
Olomouc 2017
ISBN 978-80-88278-03-0 (iPDF)
ISBN 978-80-87895-92-4 (tisk)

Mgr. Tomáš Zeman, Ph.D., působí od roku 2015 v sekci archeologie katedry historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Již od studia archeologie na Masarykově univerzitě v Brně v letech 1992—1999 se specializuje na období germánského osídlení Moravy – dobu římskou a dobu stěhování národů; je autorem více než čtyřiceti článků a studií v domácích i zahraničních odborných časopisech. Téměř dvě desítky let se systematicky věnuje archeologii jihovýchodní Moravy, včetně spolupráce s místními nadšenci. Kniha o středním Pomoraví v době římské vychází především z výsledků jejich povrchových průzkumů a vůbec poprvé v moravské archeologii doby římské zpřístupňuje obsáhlý soubor (nejen) kovových artefaktů z jednoho regionu, získaný moderními prospekčními metodami. Výsledkem je výrazná proměna pramenné základny, distribučních map a dosavadních představ o vývoji germánského osídlení jihovýchodní Moravy.

